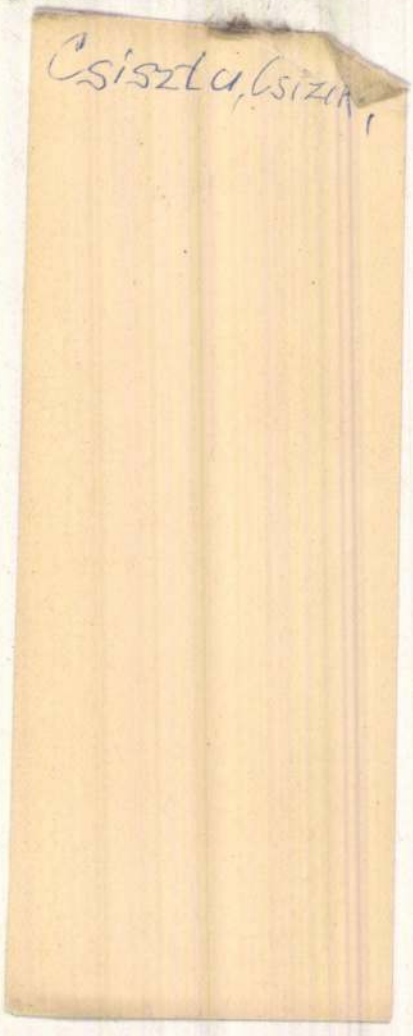

Csiszla, Csizik

CSISZTU MIHÁLY

Magyar vadászirodalom

képeskönyve

cz
cz

CSISZTU MIHÁLY grafikus
Timár, 1933

1958-ban fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Fónyi Géza és Hincz Gyula voltak. A hatvanas évek óta jelentkezik munkáival a Studió tárlatain és az országos grafikai rendezvényeken; önálló kiállítása volt 1971-ben Nyíregyházán és Budapesten. Szerepelt a Moszkvai Biennálén. - Linómetszeteinek és kőrajzainak visszatérő témája a paraszti élet, de sokat foglalkoztatják a Dunakanyar természeti látványai, valamint a főváros karakterisztikus részletei is. Stílusa tagolt, realisztikus, témáit határozottan, monumentális erővel adja elő.

Művészéletrajzok 1975

Csisztu Mihály

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FALUSI VASÁRNAP

1960 ÁPR 10.

Ecset és falu

Nem első eset a magyar festészet történetében, hogy egy fiatal vidéki fiú összecsomagolja a „betyárbútort", aztán búcsút int a szülői háznak és feljön Pestre.

Valahogy így kezdődött Csisztu Mihály művészi pályafutása is.

— Először ugyan gyárban dolgoztam —, mondja — s csak a szakkörben festegettem, de aztán a gyári kollégák segítettek, hogy bejussak a Képzőművészeti Főiskolára.

Itt Hincz Gyula tanítványa lett, az ismert nagytudású grafikus mellett bontogatta szárnyait.

S a város, a lüktető, zajos, színes forgatag vajon elrabolta-e magának? Ő hozza szóba:

— Még mindig a falusi élet áll közelebb a szívemhez. Az élet hétköznapi arca s nem az ünneplőruhás. A vidéki tájakat, hangulatokat őrzöm a gyermekkor örökségeként — nagyon mélyen és nagyon kitörölhetetlenül.

Csisztu Mihály csak 26 éves még, s már több kiállításon szerepelt. Egy képe a moszkvai biennáléra is eljutott. Itthon pedig a fiatal művészek stúdiójának álladó kiállítója.

— Legutóbb egy nagy sorozatot készítettünk — meséli — Miha Nándor barátommal együtt, a felszabadulásról. A 15 kép az ifjúság megújult életének egy-egy mozzanatát tükrözi.

Az újjáépítés, a budapesti VIT, ifjúmunkások Csepelen, a szórakozó, a tanuló, az árvíz okozta könnyeket letörlő fiatalok élete, munkája elevenedett meg ecsetjük nyomán.

Általában csak a szakértők, a beavatottak ismerik a fiatal művészek nevét, nem is nekik, hanem a mi művészetet szerető és becsülő nagyközönségünknek mondjuk — tanulják meg egy új, nagyon sokat igérő fiatal művész: Csisztu Mihály nevét. (ó)

Az alkotás pillanatai. Csisztu Mihály, aki az ecsetet s a falut egyformán szereti

„A gyűrű köve szokatlanul nagy, négyszögletes, fekete kő, vagy sötét gránát vagy obszidián, nem lehetett megismerni a holdvilágnál..."

Már nem a gazdája gyönyörködik benne. Idegen kezébe került. Útját nyomon követjük rejtvényeinkben. Olvasóink is segítsenek megkeresni, vegyenek részt öthetes versenyünkön. Kalauzunk — a nyomozás érdekében nevét még nem áruljuk el — első alkalommal arra a vidékre vezet, ahol a gyűrű eltűnt.

Bár rejtvényversenyünk öt hétig tart, mégis hetenként kisorsolunk tíz darab 20 forintos könyvutalványt azok között, akik a megfejtést beküldik. Azok, akik részt vesznek a gyűrű felkutatásában, őrizzék meg mind az öt rejtvényt. A nyomravezetők között az ötödik hét után **egy zsebrádiót, egy karórát és két 150 forintos könyvutalványt** sorsolunk ki.

Őrizze meg e heti rejtvényünket, s figyelje a következő számban megjelenő útmutatást.

14. SZÁMUNK NYERTESEI:

Simon János, Gárdony; Márkus Sándorné, Szentes; Nagy György, Bp.; Józsa Lászlóné, Kápolnásnyék; Póka Jenő, Szombathely; Ifj. Molnár Árpádné, Pusztaszabolcs; Kádár Miklós, Debrecen; Kisfaludy Olga, Szigetbecse; Dekli Márton, Veszprém

EZÜST

Antik ezüst-tárgyak gazdag választékban kaphatók az óra- ékszer boltokban

Az összegyűlt

LIBA

vagy

KACSATOLLAT

ne takargassuk hosszú ideig mert könnyen molyosodik

Adjuk át a

MÉH

nek

Kincskeresők

Színes magyar rövidfilm

Szovjet kiállítás New Yorkban

Magyar hangbemondásos szovjet rövidfilm

A mozi története

Angol rövidfilm

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Csisztu Mihály

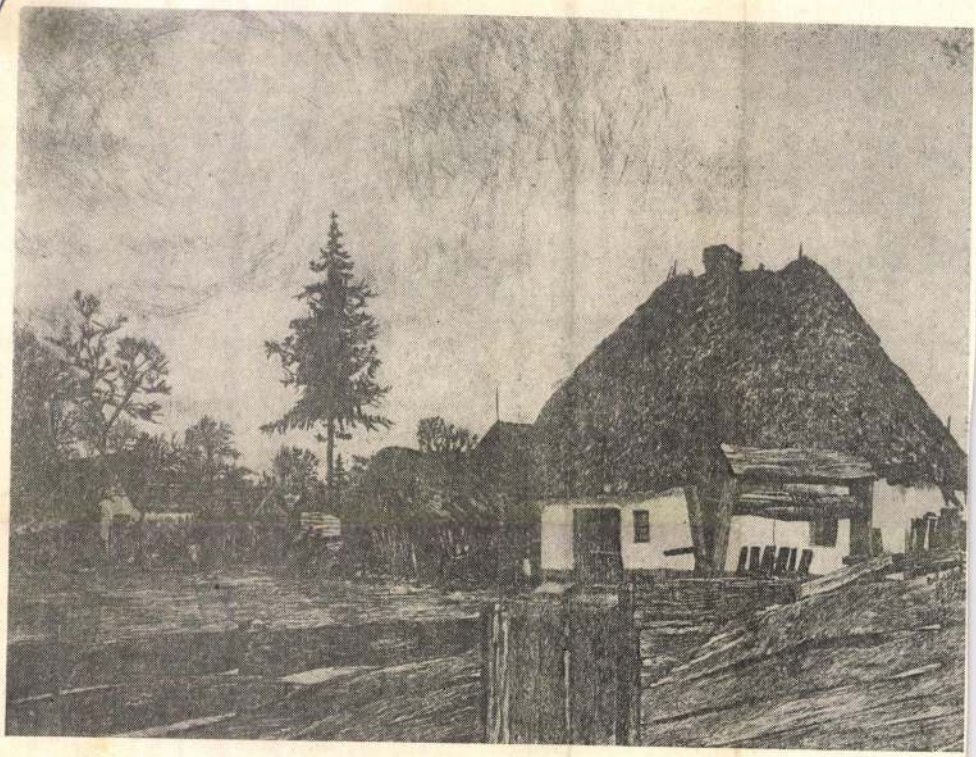
SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

grafikusművész

1980 2

megfelelően tová[illegible]

1021

Csisztu Mihály: Tarpai ház.

nyező, szervező, ellenőrző munkája mozgó
ságára...

Az alapszervezetek munkája az 1975-ös
alapján tovább fejlődött. Munkájukat nagy
önállósággal végzik. Bátrabban és megalapozottabban foglalnak állást helyi politikai kérdésekben, nagyobb gondot fordítanak a felsőbb pártszervek határozatainak a helyi viszonyokra való alkalmazására és a végrehajtás számonkérésére. Munkájukban előtérbe került a határozatok végrehajtásának megszervezése és a beszámoltatás. Erősödött és tökéletesedett a vezetőség kollektív munkája. Az alapszervezetek összességében javuló színvonalon oldják meg feladataikat...

A párt vezető szerepének erősítése az elmúlt öt évben is megkövetelte, hogy a végbement gazdasági, közigazgatási változásokat kövesse a párt szervezeti felépítése... Jelenleg a megyei pártbizottság irányítása alatt 1 városi, 5 városi-járási, 1 járási és 2 járási jogú pártbizottság, 48 községi, üzemi és intézményi pártbizottság, 106 pártvezetőség, 1006 pártszervezet működik...

A párttagság összetétele megfelel a párt élcsapat- és munkásjellegének. Eredeti foglalkozás szerint 73,6%-a munkás és paraszt, 1,7%-kal magasabb, mint a XI. kongresszus időszakában volt. Jelenlegi foglalkozás szerint a fizikai dolgozók aránya 57,6%, 6,6%-kal magasabb, mint öt évvel ezelőtt. A nők aránya 22,3%, a növekedés 2,8%. A fiatalok aránya 0,4%-kal csökkent, jelenleg 12,8%. A párttagság átlagéletkora kedvező: 43,9 év.

Fejlődött a párttagság eszmei-politikai felkészültsége és általános műveltsége. Öt évvel ezelőtt a párttagság 20,8%-a, jelenleg több mint egyharmada — 34,1%-a — rendelkezik különböző szintű pártiskolai végzettséggel. A párttagok 40,2%-a közép- és felsőfokú állami iskolát végzett, 25,2%-ról 15,4%-ra csökkent a nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségű párttagok aránya.

A tagfelvételi munka minősége, üteme és céltudatossága megfelel a követelményeknek. A jelentkezők döntő többsége tisztában van azzal, hogy a párt tagjának lenni megtiszteltetés és nagy felelősség. Azok jelentkeznek, akik többet akarnak tenni a szocializmus építéséért és meggyőződéssel vallják ideológiáp

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

Csisztu Mihály

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

grafikusművész

1980 ?

1021

Csisztu Mihály: Csarodai templom.

majd megvédeni a földet visszakövetelő reakc
dolgozóknak, hozzájárulni az ország újjáépítésé
tikai hatalmat, majd ennek birtokában megkez
szocializmus építését. Fejlődésünk fontos útjel
konferenciák). A pártértekezletek összegezve t
annak eredményeit és hiányosságait. Jelentőségük rendkívül nagy, mert tanulmányozásuk során szemléltetően kibontakozik előttünk az a nagyívű fejlődési folyamat, amelyet a felszabadulás óta az élet minden területén elértünk.

A párt szervezeti élete és ereje, a pártszervezetek helyzete és tevékenysége minden pártértekezleten elsőrendű helyet kapott az előterjesztett beszámolókban. A szervezeti fejlődést a beszámolókban közölt számok tükrözik, melyből kitűnik, hogy a párt a tagság létszámát tekintve is jelentős erőt képviselt, illetve képvisel megyénkben. Kiolvashatjuk azt is, hogy a megyei pártvezetés mindig hangsúlyozta a munkások és a dolgozó parasztok felvételének fontosságát, nagy figyelmet fordítva egyúttal az értelmiség legjobbjainak, a nőknek és a fiataloknak a pártba való felvételére is.

A párt erejét természetesen sohasem csupán tagjainak száma adta, hanem a párttagok politikai harckészsége, felkészültsége, morális arculata. Ezért a pártértekezletek mindig nagy figyelmet szenteltek a kommunisták politikai és általános műveltsége fejlődésének is.

A beszámolókból most azokat a részeket közöljük, melyek elsősorban a párt szervezeti erejének, hatékonyságának 35 éves fejlődését reprezentálják. Előtte utalunk a pártértekezlet legjellemzőbb tartalmi vonásaira. Szólni kell azonban arról is, hogy sajnos nem minden pártértekezlet (-konferencia) dokumentuma maradt meg. (A szatmári területről például mindössze csak egy határozat maradt meg.) A hiányosságokat más forrásokból vett adatokkal igyekszünk pótolni.

A kommunista pártszervezetek szervezése a felszabadulás után, 1944 végén megindult, majd 1945 első hónapjaiban folyt erőteljesebben. Ezekről az időkről nincsenek pontos adataink. Számításaink szerint 1945 végén Szabolcsban 110, Szatmárban pedig 82 pártszervezet volt. Ezen kívül minden járásban járási titkárság működött. Az első pontosabb adatokkal az 1947. február 22-én ülésező II. megyei konferencia anyaga szolgál. A szervezeti referátumot Gyenge Károly megyei titkár tartotta:

Csontos Miklós
grafikus

M.D.K.

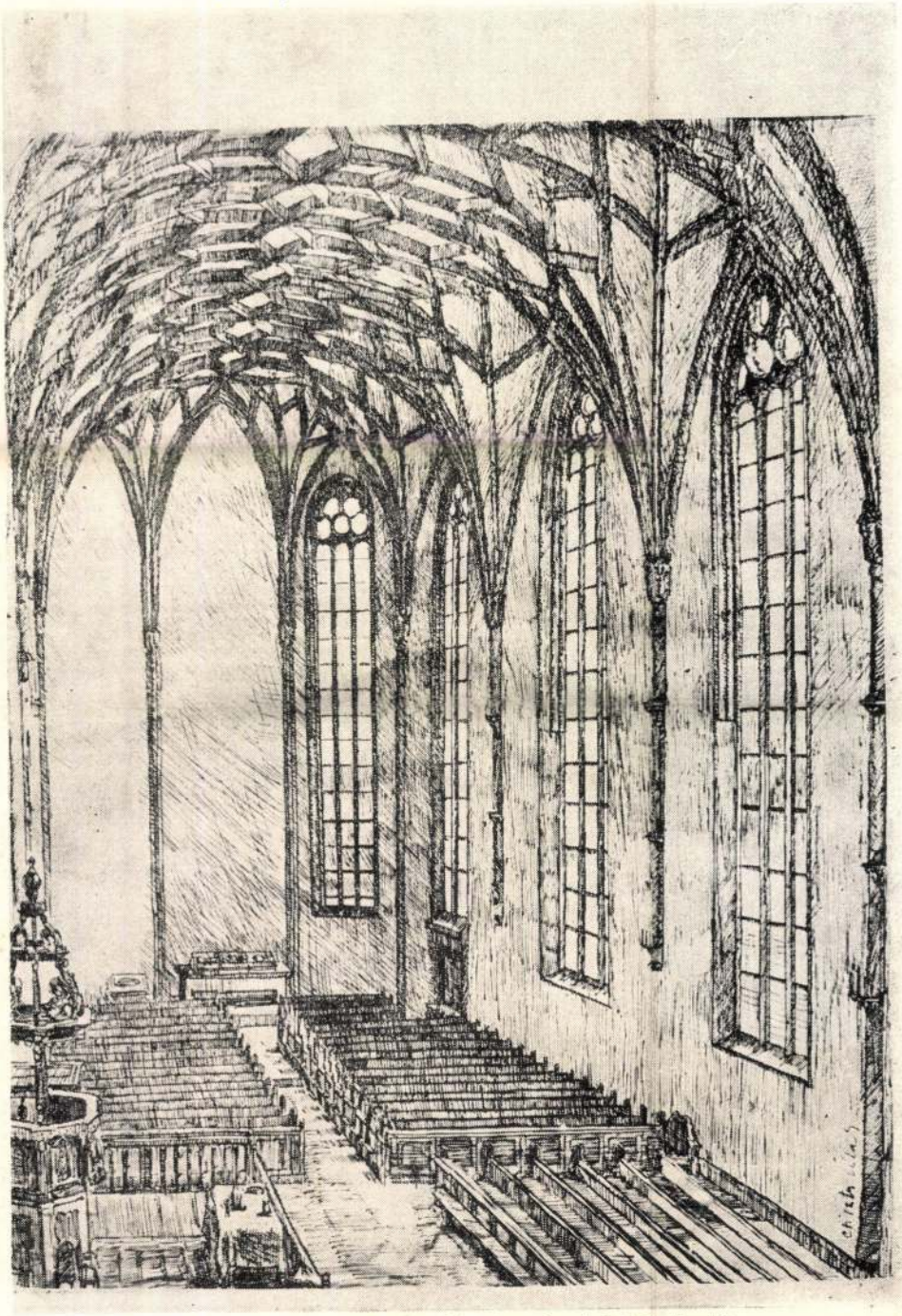
Meghívó.

Thorák Gyula: Mai magyar képzőművészet...
Művészet, 1966. október - 41 lap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1979 3

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

Csisztu Mihály, grafikus

Csisztu Mihály: Református templombelső (tollrajz).

NAGY ISTVÁN:

TINÓDI LANTOS SEBESTYÉN

Tinódi Sebestyén Bátorban vala.
Sok jó borokat sűrűn kóstol vala.
Legények táncolnak, mulatnak vala.
Részegös nótát énekelnek vala.

Kipengetted az ősi lanton keserű énekedet,
Sebestyén, Sebestyén!
Hallotta valaki, figyelt rá valaki, kobzos elől,
Sebestyén, Sebestyén?!
Füstben fuldokolt a lámpa, a jó, igaz gondolat,
mámor-vérű korsók
forogtak, keringtek,
sült hús illata, párája kúszott végig a falakon.
Tántorogtak az asztalok, rogyadozó térddel várták
a fa feltámadást:
leveles ág csöndjét.
Hordoztak levest, mártást, vaddisznó bordát, őzgerincet,
karos gyertyatartót, megvert hiteket, boros reményt,
szakállas arcokat,
elesett fejeket.
Beleakadtak a homályosuló tekintetekbe,
a bemocskoltan, alázottan is büszke díszmagyarba.
A vonó testvérek
kacagtak meg sírtak,
kibukott belőlük a harcban született híres ének:

hej, életem
hej, halálom
ősi hazám,
ősi lángom.
Merre futott
az a szarvas
fölszáradt az
éji harmat.
Merre fussak,
hol találjam,
ki lesz nekem
győtrő vágyam?

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Csisztu Mihály

MAGYAR IFJÚSÁG

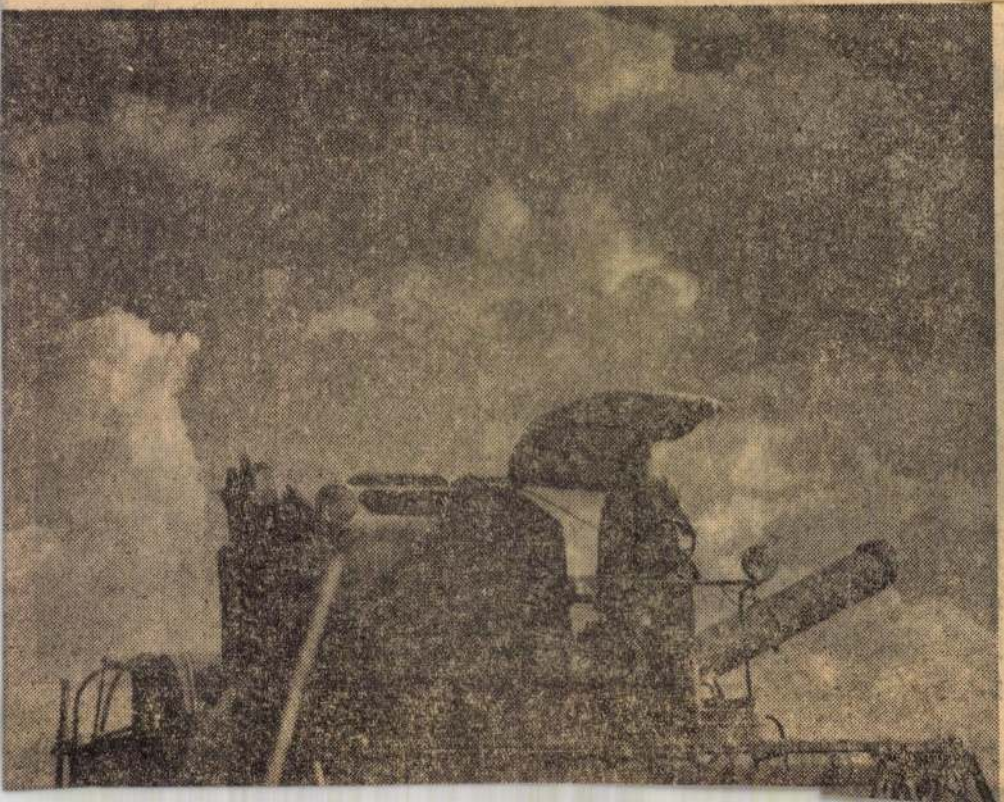
1965 JUL 12

1021

FIATALOK AZ ÁRVÍZVÉDELEMBEN

Csisztu Mihály rézkarca

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG

1960 JUN 18

rók fóruma

CSISZTU MIHÁLY: SÁROSPATAKI UTCARÉSZLET

KÜLFÖLDI

POSTA

Eladott menyasszony

A közelmúltban egy, a hírhedt maffiát is túlszárnyaló bűntett tartotta izgalomban az olasz közvéleményt. Aurelia Luciano tizenhétéves leányt eljegyezte Giovanni Petrillo, s az esküvőt az év elejére tűzték ki. Néhány nappal az esküvő előtt Giovanni megjelent Aurélia házában és a lány apját arra kényszerítette, hogy lányát azonnal adja át neki. A fiatal lányt ezután a hegyek között épült házába vitte és még azon az estén „kölcsönadta" barátainak — nagyobb kártyaadósságainak törlesztéseként...

Giovanni később a környező falvakba indult a lánnyal és áruba bocsátotta ismerősei körében. Egy napon Giovanni barátainak az az ötlete támadt, hogy Nápolyban jó üzletet csinálhatnak a leány árúba bocsátásával. Giovanni azonban Aurélliát saját tulajdonának tekintette és szabályos tűzharcot kezdett barátaival. A lövöldözésnek a rendőrség vetett véget és kiszabadította a leányt [illegible] dott

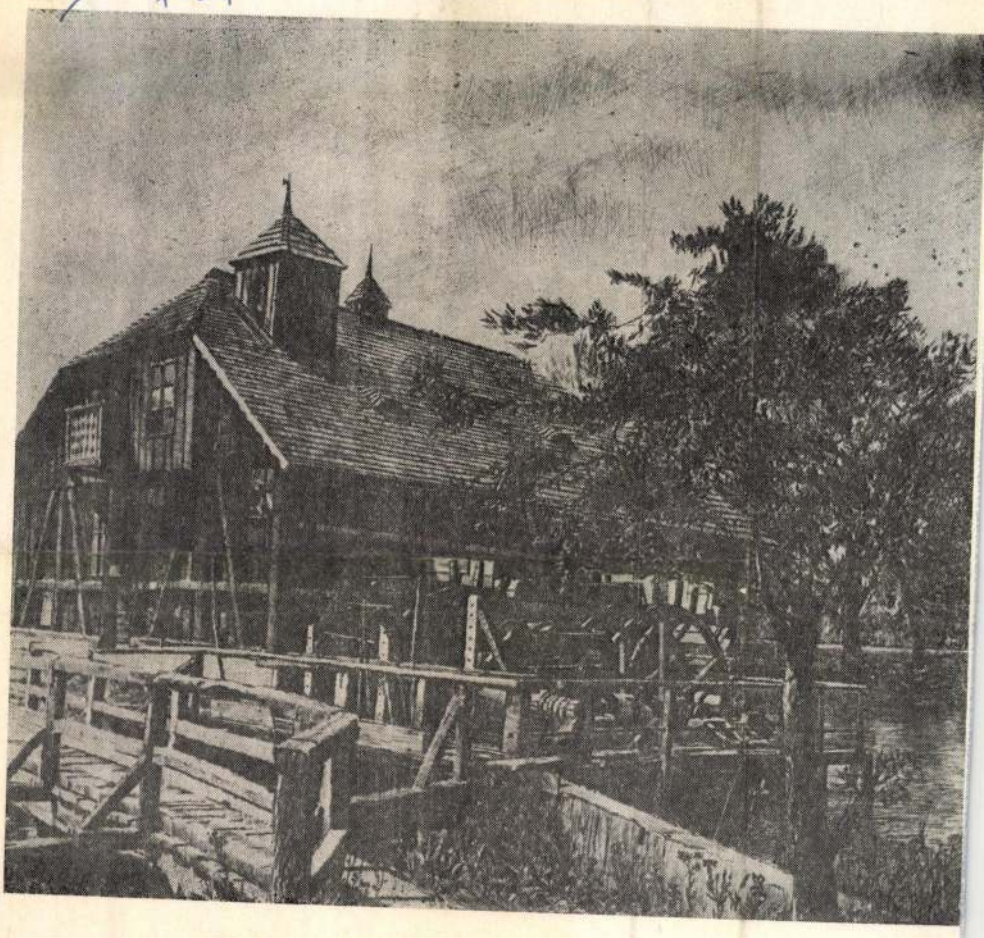
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1980 ?

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

Csisztu Mihály
grafikusművész

1021

Csisztu Mihály: Túristvándi vízimalom.

Horváth Vince: Cigányasszony korsóval.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

KELET-MAGYARORSZÁG

1982 DEC 18

1021

Tímártól Budapestig

Beszélgetés Csisztu Mihállyal

Csisztu Mihály 1933-ban született Tímáron. Középiskoláit a nyíregyházi Vasvári Pál Gimnáziumban és a budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban végezte. A Képzőművészeti Főiskolán 1958-ban végzett, ahol Ék Sándor, Fónyi Géza és Hincz Gyula voltak a mesterei.

Csisztu Mihály a békásmegyeri lakótelepen lakik, de műterme, egykori lakása, a belvárosban van. Itt, a Kossuth Lajos utcai padlásműteremben beszélgettünk.

— Adott-e művészi pályájához valamiféle indítást a tímári gyermekkor?

— Gyermekkori élményeim a természethez kötődnek, mindenekelőtt a Tiszához. Szedret szedtünk, szénát kaszáltunk az ártereken, horgásztunk és fürödtünk a holtágakban. Ez a gyermekkori környezet még ma is olyan mint jó negyven évvel ezelőtt: háborítatlan őstermészet. Sokszor vélek felfedezni egy-egy gyermekkori élményt, hangulatot grafikáimon, s ezek a lapok számomra nagyon hitelesek, hiszen szívből szólók — átéltem őket. Ha lehet hinni, a milió-elméletben, akkor a művészetek és irodalom iránti érdeklődésemet édesapám is felkelthette. Ő a falusi színjátszókörben sokat szerepelt, színész szeretett volna lenni. Rengeteget olvasott és olvas ma is. Mikor 1946-ban Nyíregyházára kerültem, azt hiszem, hogy már mocorgott bennem valami, amit akkor még nemigen tudtam megfogalmazni. Annak ellenére, hogy a budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban érettségiztem, nem jelentkeztem a főiskolára, hanem elmentem a Ganz Villamossági Gépgyárba dolgozni. Közben a Lövőház utcai szabadiskolában tanultam, itt figyelt fel rám Kmetty János. Egy munkahelyi baleset után hazautaztam Tímárra, itt ért a főiskola értesítése, hogy menjek felvételizni. Így kerültem 1954-ben a főiskolára.

— Az ötvenes évek elején kezdett főiskolára járni. Ezekben az években munkás- és parasztfiatalok sohasem látott tömegei tanulnak művészeti főiskoláinkon is.

— A főiskolán pont ezért vált könnyebbé a helyzetem, mert a magamfajtából, szerencsére, volt bőven. Hátrányos helyzetünket, ebből adódó nehézségeinket egymást segítve küzdöttük le. A falkaszemlélet páncélt jelentett akkor. Egy szobában laktam Barczy Pállal, Csizmadia Zoltánnal és Gy. Molnár Istvánnal. Sokszor annyi pénzünk sem volt, hogy villamossal menjünk a főiskolára. A szociális támogatások közül viszont nagy segítséget jelentett a vásárlási bón, amit a Nagymező utcai művészellátóban levásárolhattunk.

Repró: Nyírbátori református templom

— Tanáraira hogyan emlékszik?

— Ék Sándort ma egy kézlegyintéssel szokás elintézni. Jó, tudom, tévedett, amikor a szocialista realizmust nem alkotómódszernek, hanem tematikus naturalizmusnak vélte, és tanítványaitól ilyen szellemű munkákat is várt. Abban az időben mások is így jártak, tőle nagyobb művészek is... Tanítványaiból ezért váltott ki felemás érzelmeket személye. Viszont emberségét, szakmai alázatát akkor sem kérdőjelezheti meg senki.

— Erre a kis padlásműteremre, ahol most beszélgetünk, mikor sikerült szert tenni?

— A főiskola után 2 évvel költöztünk ide, addig tizenegy albérletben laktam. Úgy látszik nekem nehezen ment a fővárosi honfoglalás. A szomszédos padlásterekből újabb helyiségeket kapcsoltam a lakáshoz, ahogy nőtt a család. Két gyermekem van. Péter szobrászművész szeretne lenni. Zsuzsi kitűnő tornász, idény nyáron az IBV-n is szerepelt Mongóliában, mint a magyar csapat tagja. Négy évvel ezelőtt, 8 éves korában a norvég televízió félórás portréfilmet készített róla, amit főműsoridőben be is mutattak. Feleségem kottagrafikus.

— Önnél láttam először a perspektíva érzékeltetésére egy kitűnő megoldást: a hidegtű és a rézkarc technikájának együttes alkalmazását.

— A hidegtű a vastag, kemény vonalak technikája, a formát itt közvetlenül véssük a lemezbe. A rézkarc viszont tónusokban gazdag felületet biztosít. A két eljárás egy lemezen való alkalmazása a nagy távolságok érzékeltetésére igen alkalmas. Hidegtűvel a közeli motívumokat, azok szerkezetét mutatjuk meg, míg a rézkarc a távoli, párába vesző horizontot, a hegyeket, messzi erdőket, házakat képes érzékeltetni, de tónusgazdagsága révén a levegőperspektíva is kifejezhető vele.

Most egy új eljárás tökéletesítésén dolgozom. A rézkarc és a szitanyomat összevonásával többszínű nyomatokat lehet gyorsan, egyszerűbben létrehozni az elkészült klisé alapján.

Csisztu Mihály grafikáinak témája a magyar táj és paraszti világ. Munkásságának jelentős részét a sokszorosított grafika teszi ki: rézkarc, hidegtű, linómetszet, litográfia. Technikailag kifogástalan, míves lapjain megidézi a Duna-kanyart, elsősorban Nagymarost és környékét, a falusi világ mozgalmasságát, a Tiszát, kifogyhatatlan motívumaival, Budapest házait, utcáit, háztetőinek kulisszáit. Budapesti lapjai nem életképszerűségre törekszenek, hanem a város szerkezetének, jellegzetes épületegyütteseinek bemutatására. Pogány Gábor művészettörténész a szó klasszikus értelmében vett vedutáknak nevezte ezeket a munkákat.

A veduta, azaz látkép (több városunkról, így Nyíregyházáról is készített) Csisztunál nemcsak a precízen, mondhatni aprólékosan megfogalmazott valóság ábrázolása, hanem ettől jóval több; pillanatnyi hangulatának, indulatának rögzítése is: az egyszeri pillanat esztétikummá emelése a grafika eszközeivel.

Tarczy Péter

tek munkái.

A *Debreceni Független Újság* 1932. márciusi számában olvashatjuk a következőket: „ez az ízig-vérig modern pictura és grafika az emberek százait változtatta érdeklődővé és vevőket faragott a Pénznélküli Zseb nagy korszakában."

Szegedi polgárcsaládból született 1901-ben, apja terménykereskedő volt. Érettségivel és fényképészoklevél megszerzésével párhuzamosan *Heller Ödön* szabadiskolájában tanult — tőle kapta az első ösztönzést, hogy képzőművészeti pályára lépjen. Tanárai: *Fényes Adolf, Glatz Oszkár, Olgyai Viktor és Zádor István* segítik tehetségének kibontakozását a Képzőművészeti Főiskolán, a *Szépművészeti Múzeum* már 1925-ben vásárol tőle. Megkapja a *Fruchter-díjat*, majd 1927-ben a *Wolfner népéletkép-díjat*. Ösztöndíjak segítségével rendszeres tanulmányutakat tehet *Olaszországban* és *Franciaországban*. 1931-ben a legmagasabb grafikai kitüntetést a *Zichy-díjat* nyeri el. Ragyogó pályaíve tovább emelkedik sikeres külföldi szerepléseivel, a *barcelónai világkiállítás bronzérme* fémjelzi ezt a korszakát. Közben néhány esztendőre Debrecenbe költözik feleségével, Valentin Györgyivel, aki jó gyakorlati érzékével kitűnően egyengette Vadász pályáját. 1936-ban a *Tamás Galéria* ösztönzésére Budapesten telepednek le, ekkor készülnek híres rézkarcsorozatai a fővárosról, és ötletes karácsonyi lapjai.

Külföldi útjainak emlékét számos olaj- és temperafestménye is őrzi. (*Firenze hídjai, Velence*, a *Fra Angeliko* műveivel benépesített *San Marco kolostor*). Nem a részletek pontossága érdekli, hanem a hangulat érzékeltetése, amelynek sajátságos összetevői az ódon sok száz éves épületek és az utcai járókelők, kisemberek. Utánozhatatlan *a báj, a játékosság és a groteszk meglátás* ezeken a képeken. Gazdag fantáziája életrekelti a cirkuszosok, a mutatványosok világát, s a hazai tájakat: *Nagybányát*, a *Tisza-vidéket*, és a *Balatont* is. Rövid pályafutása alatt könnyedén, sokat, de mindig kitűnő szakmai szinten maradva alkotott. Megrendelésre készített ún. *könyvjegyeket* (ex libris) kisgrafikákat és alkalmi grafikákat családi eseményekre százszámra.

A Grafikabarátok Köre 1936-ban kiadta a „*Haláltánc*" albumát. Az irodalomban, zenében, képzőművészetben — a gótika és a reneszánsz óta — újra s újra felbukkanó téma ismételt feldolgozásánál többnek kell tekintenünk ezt az albumot. A halállal való játék — ahogy *Kardos László* jellemezte — a negyvenes évek elejére megszűnt játék lenni — *tragikus életélmények, belső szorongások kifejezője lett.* 1941-ben küldött újévi üdvözletén szíven lőtt madár látható, 43-as firenzei lapján kaszás halál sétál át az Arno-hídon. Utolsó éveiben készített grafikáin segélykiáltásként hangzik a gyakori felirat: PAX (BÉKE). Gödöllőn munkatáborban 1944-ben véget vetett életének, felesége önként követte a halálba.

1971-ben fedezték fel újra a szegedi Móra Ferenc Múzeum emlékkiállításán. 1977-ben portréfilmjét sugározta a televízió. *Jelenleg a Nemzeti Galéria* mutatja be munkásságát a debreceni Déri Múzeummal közösen rendezett *emlékkiállításon a Várban.*

A *Jósa András Múzeum képzőművészeti gyűjteményében tíz színezett rézkarca található*, Buda és Pest — mindannyiunk által jólismert látképével —: Kilátás *a Gellérthegyről*, a *Vár*, a *Koronázó templom*, a *Bécsikapu-tér*, a *Halászbástya*, hangulatos *budai utcácskák* Krúdy álmodta figurákkal.

A rézkarcolás a fantázia és a kéz együttes munkája, amelyben azonban a művészi elképzelés nem közvetlenül a kéz mozdulatán keresztül valósul meg, hanem hozzájárul a lemezre való áttétel, amely mérsékli a belső kivetítés hőfokát, a technológiai fegyelem ésszerűsíti az alkotó tevékenységet.

Kézműves mesterek aprólékosságával, nagy műgonddal készített lapok, a zseniális elődök *Rembrandt* és *Dürer* rézkarcainak, metszeteinek *művészetébe átérlelt tanulságaival*, a *japán* rajzművészet ismeretével. *Gondolatgazdag és humánummal telített* művészet ez, amelyből szelíden árad, muzsikál az életszeretet, a természeti látvány dicsérete. A legkisebb részleteknél is kedvvel időzhet a szemlélő: az elbeszélés természetességében, szellemességében, a vonalak érzékeny finomságában gyönyörködhetünk. Az emberség próbája, tehát etikai kérdés volt szemében a mesterség tisztelete.

Muraközi Ágota

Vadász Endre: Budai részlet

Ló múzeumba, étkek színpadra

Csisztu Péter különleges tárgyai

Az a ló nem ló. Csak annak látszik a derék négylábú, amelyik egy omnibuszt vontat a budapesti Közlekedési Múzeumban. Az a kakas sem kakas, amelyik pedig egy belvárosi étterembe invitálja a vendégeket. Szerte a városban találni olyan apróbb s nagyobb jószágokat, amelyeknek a „szülője" Csisztu Péter, aki készített már megszólalásig hű kutyát, tigrist, oroszlánt, sőt dinosaurust is. De rendelnek tőle emberalakokat, maszkokat, ilyen-olyan tárgyakat is. A színházi és filmes szakemberek kifejezésével élve, úgynevezett „speciális effekteket" készít.

Valamikor szobrásznak készültem

SOPRONYI GYULA FELVÉTELE

– Nincs erre jobb kifejezés? Hiszen az effekt, az effektus hatást jelent, holott valójában tárgyakat hoz létre.

– Mindig bajban vagyok, ha meg kell határoznom a mesterségemet. Amikor hivatalos papírt töltök ki, azt írom, hogy makettkészítő és szobrász. Valóban, a munkám jó részét a szobrászkodás adja, csakhogy én nem követ vagy fát faragok, hanem hungarocellt. Ha úgy nézzük, hogy műanyagból készítek egy tárgyat, amelynek a hatása nem művi, akkor talán a szakmában használatos *effekt* kifejezés mégsem áll távol a valóságtól. Keltettem például Marylin Monroe bőrének hatását is: a kemény anyag ellenére puhának, rugalmasnak, hamvasnak látszott. És készítettem hungarocellből bronzszobrot is, egy turulmadarat Fehér György *Szenvedély* című filmjéhez.

Manuális feladat

– E szerint a legfőbb alapanyaga az említett hungarocell? Milyen matériákkal dolgozik még?

– Azelőtt szinte a semmiből csináltunk valamit. Még mindig kevés az igazán profi anyag. És szaladgálni kell azért, hogy mindent beszerezzek. Ezért áldás, hogy a nagyobb figurákat ki lehet faragni hungarocellből, hiszen ehhez könnyű hozzájutni. De több hasonló plasztika kiöntéséhez használok olyan lágy műanyagot is, amelyhez kétféle, mézállagú komponenst kell összekeverni. Azután ez a habféle gyorsan kezd „dolgozni". Megduzzad, és máris megköt. Ha szerencsénk van, a formát szépen kitölti. A puding próbája a szobor.

– És milyen felületet kaphat?

– Lehet hagyományosan kasírozni. S addig csiszolni, glettelni, amíg életszerű nem lesz a produktum. A hajóknál, szörföknél használatos üvegszövetet is alkalmazom, amely műgyantával átitatva kőkemény, erős felületet ad. Latex, vagyis nyersgumi pedig akkor szükséges, amikor olyan maszkot rendelnek, amelyet föl is vesznek, s amely így követi a mimikát, tátogva akár a szájmozgást is.

– Mennyire gépesíthető ez a munka? Vagy inkább kézművességnek tekinthető?

– A faragás és a festés értelemszerűen manuális feladat. Talán csak a munka egytizede gépesíthető. Vannak bizonyos alapgépeim, de igazi szakgép csupán egyetlen, az úgynevezett vákuumformázó berendezés. Az ebben elhelyezett plasztikára ráborítok egy műanyagot, amely hőre meglágyul, a vákuumhatásra mintegy rászívódik a formára, majd kihűl, megdermed. Domborműszerű tárgyak, maszkok esetében használható.

– S ahogy a cipésznek van kaptafája, a kalaposnak tompja, úgy vannak-e olyan kész alakjai, amelyeket újabb és újabb figurák létrehozásánál felhasználhat?

– Sajnos nincsenek. Holott jól szolgálnának, amikor több panoptikumfigurát kell csinálnom. Nem kellene mindig az egész embert megfaragnom, noha csak az arcok és a kezek egyéniek. Van is egy kirakati bábum, amelyről szoktam negatívokat készíteni, ha csak egy kliséember kell. Nem lehet persze elég hajlékonyan beállítani. Az igazán egyedi alakokat inkább meg is faragom, akkor tökéletes.

– Hány nap alatt tud elkészíteni például egy emberalakot?

– Kell hozzá egy hónap is. A sürgető határidő megduplázhatja ugyan az „évi tizenkét embernyi" kapacitást. Most is többeket mozgósítottam, mert őszre el kell készítenem az Alcatraz leghíresebb foglyait. Egy megnyitandó belvárosi étteremben ott lesz Al Capone, Machine Gun és a többi börtöntöltelék. Az egyik a falat vési, a másik rácsok között senyved, a harmadikat foglárok vigyázzák. Ha minden igaz, ennek nyomába hág a másik izgalmas teendő, hogy az ópusztaszeri múzeumban megelevenítsem Hunor, Magor és a csodaszarvas történetét.

Hasbeszélő bábu

– Sokan vannak a konkurens cégek? És honnan kap leginkább megrendelést?

– Talán a két kezemen meg tudnám számlálni, kik azok, akik hasonlóval foglalkoznak. Azelőtt gyakoribb megrendelőink voltak a színházak, de a pénzszűke miatt az egyszerűbb dolgokat maguk oldják meg. Talán a legtöbbször ilyen-olyan színpadi ételeket kértek. Csináltam péksüteményeket, hidegtálakat, sült csirkét vagy halat, a vígszínházi *Csókos asszonyhoz* egy fél disznót. Maszkokat is rendeltek, a szegediek kínai álarcokat, a veszprémiek pedig olyanokat, amelyeket Hieronymus Bosch képei ihlettek. A legutolsó színházi munkám egy hasbeszélő bábuja volt, amelynek a Tháliában játszott *Annie* című musical egyik színészére, Kanda Pálra kellett hasonlítania. Forgatások híján a film is ritkábban jelentkezik. Mindinkább reklámnak vagy üzleti, étermi dekorációnak csináltatnak figurákat. És rendelnek tőlem afféle életképeket. Az Egri csillagok panoptikumában látható egy várvédő asszonyom, egy lovam. A bécsi Práterbe, ott is a Borzalmak kastélyába pedig a középkori tortúrák véres jeleneteit készítettem el.

Pattog a tepertő

– Arra sohasem vágyott, hogy különleges alakjai, tárgyai láttán ne csak mosolyogjanak az emberek?

– Olykor meg is hökkennek, meg is rettennek. De ez a munka funkcionális, legfőljebb csak érintheti a művészetet. Én valamikor szobrásznak készültem, de azon a szakon túljelentkezés volt a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában, s így a játékkészítő és grafikus szakra vettek fel. Azután el is helyezkedtem a televízió díszletgyártó műhelyében. Ma már úgy látom: végül is szobrász vagyok, ezt művelem, ebből élek. Időnként faragok fát vagy követ is, a gyermekeimet is megmintáztam. Nem hinném, ha kiállító szobrász lettem volna, elégedettebb, boldogabb ember lennék, több kedvvel tölteném a napjaimat.

– Ha a munkája nemcsak munka, hanem kedvtelés is, csinált-e a már saját magának is különleges holmikat?

– Ahogy kész vannak a portékák, a megrendelők viszik is. Tehát kénytelen is vagyok egyet-mást csinálni, hogy a munkámat az újabb érdeklődőknek be tudjam mutatni. Ezért lett például a dinosaurusom. Abban az időben Jurassic parknak nézhették a kertemet. Nemrégiben pedig egy minotaurust készítettem a berlini nemzetközi látványtechnikai kiállításra, a saját költségemre.

– A saját költségére... És a saját örömére?

– Olyasmiket is csináltam, persze. Ismerősöknek dilidolgokat. A gyerekeim a gumiarcú Jim Carrey maszkjában mókázhatnak. Vártam én már vendégeket egy nagy adag palacsintával, amelyet meg is kóstoltak volna. Már a tányérjukra tették, amikor szóltam: meg ne egyék! A tepertőm is nagyon gusztusos. Azt csaknem a szájukból vettem ki. Ledobtam a földre. S amikor úgy pattogott a tepertő, mint a labda, akkor jöttek rá, hogy gumiból van. Már lassan azt sem merik óvatlanul megízlelni, ami valódi. Kell ennél nagyobb hatás?

Bogácsi Erzsébet

Új filozófiai folyóirat: Vulgo

számára ellenben reménytelenül megma-

Egyre távolabb a fürdőká

Ismételt kérdések az újabb bősi bűvészmutatványokr

1998 tavaszán, amikor a parlamenti választások két fordulója közt a Duna Charta felszólította a választópolgárokat, hogy szavazzanak az odáig kormányzó pártok ellenében, politikai súlyát, melyet a döntő pillanatban vetett a mérleg serpenyőjébe, egyúttal el is veszítette.

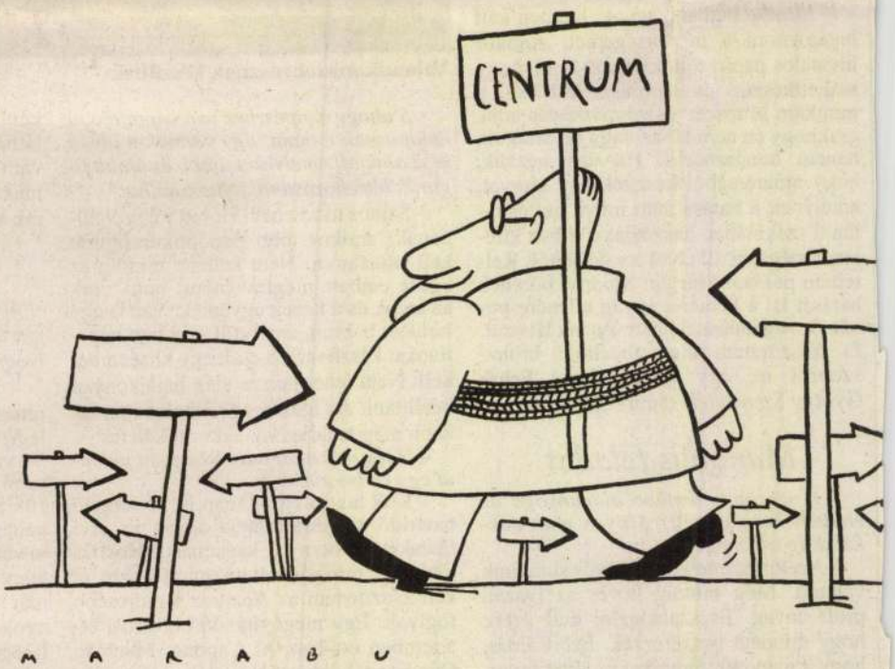
Tudtuk és nemigen bántuk ezt: a Dunára, de leginkább a Dunakanyarra közvetlenül leselkedő veszedelmet csak így háríthattuk el. Nem is azért váltunk súlytalanná, mert az MSZP vezette koalíció hívei ezentúl nem láttak bennünk egyebet politikai ellenfeleik által felbérelt mezei hadaknál. Hanem azért, mert világos volt, hogy ha mi ezek után az új kormány Duna-politikájával is elégedetlenkedni kezdünk, nehezen kerülhetjük el, hogy nevetségessé váljunk. Íme, a forrófejű zöld fundamentalisták, akik mindig mindenre csak nemet tudnak mondani – kár az ilyenekkel törődni!

Minapi szövetségeseink józanul számot vetettek a Charta mozgásterének végleges beszűkülésével, és közreműködésünkre azontúl csak annyira tartottak igényt, mint Horn Gyula, akinek nevezetes bonmot-ja szerint bennünket még egy fürdőkádhoz sem szabadna közel engedni, nemhogy a Dunához.

Hogy a változott viszonyok között kik és milyen megfontolásból szorgalmazták „hatástalanításunkat", az más lapra tartozik, s én ezt a lapot üresen hagyom. Tény, hogy kormányzati körökben egyes chartistákat mostanában SZDSZ-bérencként, másokat egyenesen szlovák kém gyanánt emlegetnek. (A rágalmakra tetteinkben a válasz, beérjük ennyivel.)

Miért próbálkozom most mégis olyan téren, ahol számomra babér nem teremhet? Amint a vízlépcsőkérdés rendezésével megbízott szakértőcsoport zavarba ejtő elgondolásai fokozatosan napvilágot látnak, régi ismerőseim gyakran kérdezgetik – kajánul vagy naivan –, hogy hát mi ezt akartuk, ezért tüntettünk-e? Kérdéseikre nem tudok válaszolni, nem látok bele – a kádba. De úgy tűnik, hogy a nekem szegzett kérdések ugyan lényegbevágóak és helyénvalóak, megnyugtató választ rájuk mégsem találok, sem a hivatalos kommünikéket böngészve, sem az ilyen-olyan tanácskozásokon, amelyekre olykor még meghívást kapok. Ezért határoztam el, hogy legalább kétségeimet a nyilvánosság elé viszem – vállalva a megszégyenülés veszélyét –, hátha ezek után valaki veszi a fáradságot, és megválaszolja őket.

1. A mostani szlovák és magyar kormány végre nem megkerülni, hanem talán végrehajtani óhajtja a hágai ítéletet. A nemzetközi bíróság döntésének értelmezése, amiről a felek alkudozni fognak, három sarkalatos pont körül forog. Beletörődnek-e szomszédaink (és hazai elvbarátaik) végre abba, hogy a bírák a jelenlegi jogsértő állapotok törvényesítését írták elő a feleknek, és nem a vízlépcsőrendszer továbbépítését? Megvalósítása jogászi feladat lesz. Milyen vízmegosztás mellett teljesülhet az ítélet (kissé dodonai) követelménye: az alapvető ökológiai érdekekkel összeegyeztethető energiatermelés? Ez ökológiai, hidrogeológiai és egyéb, a környezeti adottságokat illető szakszerű mérlegelést igényel. Végül döntenünk kell arról, hogy a rendszer közös üzemeltetésével kapcsolatos kötelezettségünknek hogyan kívánunk eleget tenni: akarunk-e ezen belül részesedni az áramtermelésből is, s ha igen, milyen áron vagyunk hajlandóak beszállni ebbe a kétes üzletbe? Ez gazdasági kérdés. Az én kérdésem pedig az, hogy ebben a helyzetben miért nem jogi, ökológiai és gazdasági alternatívák körül forog a magyar tárgyalási stratégiát megalapozó tervezgetés? Miért a szigetközi folyamszakasz újraszabályozásának műszaki terveit siet a kormánybiztos mindenekelőtt elfogadtatni a hazai közvéleménnyel és szlovák tárgyalópartnerével? Hogy kerül a csizma már megint az asztalra?

2. Az egyáltalán figyelembe vett műszaki megoldások közül a kormány által megbízott szakértők azt a változatot fogadtatták el a döntéshozókkal, amely (szerintük) a legkedvezőtlenebb vízmegosztási arányok mellett is biztosítaná a Szigetköz vízellátását. Amikor Magyarország hivatalosan *ezt* javasolja Szlovákiának, nem jelent ez vajon *jogfeladást?* Nem azt sugalmazzuk ezzel, hogy mi kevesebb vízzel is beérjük, mint amennyit jogszerűen követelhetnénk?

3. A választott megoldás, mit tesz isten, megint csak az lett, amelyik a lehető legnagyobb műszaki beavatkozással jár. Megannyi duzzasztógát, véget soha többé nem érő kotrási és partszabályozási munkálatok biztosíthatják csak az új, teljes egészében mesterséges folyammeder stabilizálását.

Kérdés: akik a Szigetköz rehabilitációját a bős-nagymarosi rendszer tervezőjére és Nemcsók János mérnök-helyettesére bízták, ne sejtették volna, hogy ők majd a bősi csatornához fogható technikai bravúrral, óriásberuházással hozakodnak ismét elő? S így a mostani kormánynak jut a kétes dicsőség: a maradék-Duna elterelése. (Ahogy a viharvert szőlősgazda mondja Arany Jánosnál: lássuk, uramisten, mire megyünk ketten!)

4. Ha már a Szigetköz dolgába ártom ismét magam: ott az elterelés óta jelentős, bonyolult és igen kevéssé ismert vízföldtani, illetve ökológiai változásoknak kellett végbemenni. Aki a Dunának arrafelé új medret szabna, kénytelen lesz ezekkel behatóan megismerkedni. Az a kevés, ami bizonyosan tudható, jobbára a Magyar Tudományos Akadémia szigetközi munkacsoportjának jelentésében olvasható. A munkacsoport az érintett tudományágak akadémiai és állami kutatóhelyein dolgozó szakemberek munkáját fogja össze.

Kérdés: miért nem támaszkodik e vizsgálatok eredményeire a jeles környezetvédő kft.-je által megrendelt és főleg mérnökök által készített tervtanul-

Utáljuk az ellenzéket is

Szindbád ellenzéki volt (...) nem meggyőződésből, hanem jó ízlésből – írta Krúdy Gyula.

Magyarországon az állam számos intézményrendszere kiáltóan alacsony hatékonysággal működik. Az egészségügy intézményrendszere csendben csúszik vissza a harmadik világba, a fejlettségünkhöz képest igen drága magyar felsőoktatás a lehetségesnél jóval ko-

asztalon? Hogy a beharangozott változtatásokat rendre látszatreformokkal helyettesítik? Miért nem dolgoztat ki Magyarországon sem a kormány, sem az ellenzék mélyreható politikai és gazdasági reformokat?

Nézzük, mi akadályozza a mindenkori kormányt abban, hogy

kidolgoz-

san nehézségekkel jár. Mindez nem fér bele egy négyéves kormányciklusba, a kormány látóköre pedig többnyire csak a következő választásokig terjed.

Ezek az akadályok persze nem legyőzhetetlenek, és nem adnak felmentést a Magyar Köztársaság eddigi kormányainak a halogatás fe-

CSITÁRY László fot.

Fotó 1988.10.sz.

KÉPOLVASÓ

Csitáry László: Cigányfiú (1987)

Tengiz Abuladze *Könyörgés* című filmjében (nem azonos a moziban bemutatott *Vezekléssel*!) a Gonoszt zavarja a fény. Lételeme a sötétség, amiből azonban időről időre ki kell lépnie. Részint, hogy magát megmutassa, részint pedig, hogy beleavatkozhasson az *életbe*, amely — legalább időnként — fényben zajlik. Macil, a Gonosz, a világosság *felől* a sötétség *felé* igyekszik, míg az ember éppen ellenkezőleg. Egyiket a fény, másikat a sötét vakítja.

A sötétség félelmet kelt, mert alaktalan, rendezetlen és veszélyes; nincs benne tér, irány, idő. Az ébren levő ember ezért a Rosszal azonosítja, ami végső soron azonos a Halállal; a fényt pedig az élettel, amit azonosnak ítél a Jóval.

De amint láttuk, a Gonosz sem él csak feketeségben, és — ugyanebben a filmben — az angyalra is rávetül az árnyék. Akarjuk-e vagy sem, az élet a sötétség és a fény határán ingadozik, s bár törekszik a fényre, a mindenféle szenteken kívül aligha sikerült valakinek is kijutni oda. A *lény(eg)ünkből* — önmagunk előtt is — valami mindig rejtve marad, s csak az a fontos, hogy ami látszik, mennyit és mit árul el.

Csitáry László *Cigányfiú*ja a már majdnem alakot öltött ember. Nem lakója és nem foglya a sötétnek, ellenkezőleg: mintha annak is ő adna alakot. Kora hajnalban, pirkadat előtt látni így a tárgyakat, amint *kifelé tartanak* az éjszakából. Ez a portré is ilyen *hajnali* embert mutat.

Ady a föltámadás szomorúságáról beszél. Ez a kép: a megszületéséről. A szombatisták (például) nem véletlenül felnőttkeresztelők; a megszületés, az emberré válás *igazán* a felnőttséggel következik be. Az ember a maga külső és belső, végső alakját a gyermeklétből való kiváláskor nyeri el. Ez a kép: ez a pillanat.

Az emberből még nem minden látszik, de az ember már látszik. Ami nem vált még ki egészen a homogén (dehogy! már nem homogén) sötétségből, valójában — a lényeget tekintve — elhanyagolható. A lényeg ugyanis a szem, az arc, a kéz, a gesztusok — és a test mezítelensége.

A legfénylőbb pont: a szemfehérje, ami vékony holdkaréjban övezi a szokatlanul nagy, fekete íriszt. Ez a szem egyszerre nyugodt, szemlélődő, kíváncsi — és szomorú. Felénk néz, ránk, de talán belénk is. Nem kérdően, nem felelősségre vonóan, „csak" vizsgálódva. És úgy, mint akinek arról, ahonnan a fény jön, nincs túl sok illúziója.

A száj, az orr és a pofacsont — erőteljes. Talán nyers, de nem durva. A száj *érzékiségét* a felső ajkat kihúzó fénysáv felerősíti, de a puha alsó ajak és a szájszögletben összesűrűsödő homály *érzelmi* karaktert sugall. A fejtartás nem egyenes, a fiú tehát nem gőgös. Talán nem is büszke. (Lehet, hogy nem is használná ezeket a szavakat.) Vélhetően: így *természetes* neki. Annál is inkább, mert lazán rátámaszkodhat a valószerűtlenül nagy kézfejre, amely viszont még csak éppen kioldódóban van a fekete háttérből; a kar belé is vész. A másik karjával támaszkodik. Ugyanolyan lazán, ahogyan a fej a kézre. De a fej robusztus formáival szemben a kar vékony, szinte törékeny. Mégsem kelti a gyengeség érzetét.

A kompozíció higgadt, és mégis feszült. Ez a kettősség a szerkezetből fakad: egymásra vetül a szabályos háromszög és egy józanabb, konstruáltabb forma, amely a négyzet és a kör viszonyát kutatja. A két kar, a járomcsont, valamint a bal kéz alkarja mint a legszélsőségesebben racionális forma (négyzet) *ellentmond* a legfilozofikusabb, a teljességet jelképező idomnak: a körnek (fej). A *konstrukció* azonban nem tökéletes. A kör nem kör, csupán annak képzete, és a négyzet oldalai is csak közelítenek a szabályoshoz.

Az *élő* sohasem szabályos, és sohasem engedelmeskedik a rációnak. A jelentés elvonható belőle, de már nem hárítható rá vissza. A születéssel nem a tökéletes lény születik meg, hanem az ember, aki azért tökéletes, mert nem az.

A cigányfiú *mint természeti lény* született meg. Megszületett. Minden arra utal, hogy az életet erővel is, ésszel is, akarattal is bírni fogja. Miért hát mégis ez a lappangó szomorúság a tekintetében? Azért-e, mert már tudja (vagy sejti), hogy az önereje kevésnek bizonyulhat ahhoz, hogy a testére ruhát húzhasson, a kezébe szerszámot vehessen és a száját emberi párbeszédre használhassa? Tudja, hogy a világ, amelyikbe beleszületik, a maga köreit, négyzeteit, szabályosnak vélt idomait próbálja majd rákényszeríteni az ő szerkezetére?

A cigányfiú arcán nincs kiábrándultság, de nincs öröm sem. Ha *jól látom*, csupán néz. Ő néz minket. Én pedig szeretném tíz év múlva látni. Fényben, a háza udvarán.

(mányoki)

1929-ben Székesfehérvárott születtem. Iskoláim elvégzése után 1950-től először gépkocsivezető voltam, azóta anyagbeszerzőként dolgozom a mai napig. Jelenlegi munkahelyem a Középdunavölgyi Vízügyi Igazgatóság. Első fényképezőgépemet kilencéves koromban kaptam, s nagyapám irányítása mellett tettem első fotós lépéseimet. Fotóimat az ötvenes évek óta dolgozom ki önállóan. Az évek folyamán — mások biztatására — különböző pályázatokra neveztem be képeimmel. Eddig két önálló kiállításom volt a Magyar Néphadsereg Művelődési Házában. Itthon, illetve külföldön 35 kiállításon 159 képem vett részt. Húsz díjat nyertem. Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Romániában, Ausztriában, Belgiumban, Dániában, Luxemburgban és a Német Szövetségi Köztársaságban szerepeltem többször. 1978 óta a Kőbányai Fotóklub tagja vagyok.

Csitáry László

váll—kéz, a bajusz és a szemek hangsúlyoznak, a témát (különösen a tekintet iránya révén) mintegy a képmezőn kívülre helyezi. A „dolog" ott történik, ahol a látható megszűnik. A kép címe szerint a múltban, de ez leegyszerűsítés; az idő csak a maga eleve kettős jellegében fogható meg, s erre tesz kísérletet az öregember is. Az ő ideje a múlt jelene, tere az a *kint*, ami már *beleépült* a sorsába. Akárcsak a kéményseprő, ő sem velünk van elfoglalva. De a másiktól különbözően, nem is a világgal. Nem kívülálló. Nem egy magatartás metaforája. Ő — önmaga, és csak önmagára figyel. Semmi oka nincs a szomorúságra, hiszen képes *belátni*, hogy a bölcsességért cserébe az időből kell engednünk.

GYENES KÁLMÁN: MARATONI 5

Nemcsak szépek, nemcsak finomak, de jelentéshordozók is a képen a fények. A foltos, amorf háttér és a homogén sötét ruha, valamint a pad háttámlája inkább átmenet, mint valódi kontraszt; sem a fénynek, sem a sötétnek nincsen kitüntetett jelentősége. Annál inkább a beeső fénynek: az arcon, a bajszon és a szemen. A tekintet nem csupán *kifelé*, hanem egyszersmind a *fény felé* irányul. Aki nézett már *így*, *ilyen* fénybe, az tudja: ott nem látni semmit. A külső, nem bántó, inkább igéző fény a belső tereket világítja meg. Az öreg *kifelé* néz és *bent* lát. Hogy ez mennyire igaz, bizonyítja a szintén világos, tehát hangsúlyos kéz: könyvet vagy papírt tart. De mintha élettelen teher volna csak. Az írás fontos, hiszen ezért van nála. De amikor önmagunkon belül tanyázunk, semmi szerepe, semmi fontossága nincs. *Ennyire* nem jellemezhetnek minket a tárgyaink. Pontosabban: ennyire *csak jellemezni* tudnak, s nem megmutatni, hogy valójában kik is vagyunk.

Ez a portré, anti-portré. Nem azért, mert akit nézünk, az nem néz ránk vissza. Hanem mert megérteti velünk: örökké kívülállók leszünk, s a másik emberből a legjobb esetben is csak *ennyit* ismerhetünk meg: a többi *bent* van.

Szívesen írnék még néhány fotóról. Jót is, rosszat is. De tudom, hogy mindenki megérezné: féligmeddig kényszerből teszem. Ilyen erejű képekkel ugyanis más kollekciókban nem találkoztam (leszámítva *Csitáry* László *Cigányfiúját*, ami a korábban említett okok miatt falra sem került, és amiről a lapban külön elemzés olvasható).

Nem tudom, hogy a zavart hogyan lehetne föloldani. Az azonban bizonyos, hogy ez a zavar, s nemcsak a szervezeti, növekvőben van. Félő, hogy a magyar fotóamatőrmozgalom eljut odáig, amikor már egyszerűen Szalon-képtelen lesz.

Mányoki Endre

Eredmények

A pályázatra beérkezett 38 kollekció (175 szerzőtől 364 kép). A bírálóbizottság (dr. Hefelle József, Bizaglich Jenő, Franz Matzner, Hajdú Éva és Benkő Imre) a következő kollekciókat díjazta:

FŐDÍJ
(vándorserleg, MAFOSZ-plakett és oklevél, 5000,— Ft)
Dunakanyar Fotóklub A-csoport

I. DÍJ
(MAFOSZ-plakett és oklevél, 5000,— Ft)
Székely Aladár Művésztelep, Gyula

I. DÍJ
(MAFOSZ-plakett és oklevél, 5000,— Ft)
Szegedi Fotóklub Kontakt csoportja

Az Osztrák Fotóamatőrök Egyesületeinek Szövetsége serlegét
a Diósgyőri Vasas Fotóművészeti Kör Color csoportja,
egyéves előfizetését a FOTO-OBJEKTÍV című folyóiratra
a Diósgyőri Vasas Fotóművészeti Kör,
a Győri Fotóklub és
a Magyar Néphadsereg Művelődési Házának Fotóköre kapta.

Az Országos Közművelődési Központ különdíjai:
Juhosné Fehér Rózsa, MNMH Fotókör
Hadarics Gábor, Győri Fotóklub

Csiszár Mihály
festőművész alkotásaiból rendezhek kiállítást Nyíregyházán, a Móricz Zsigmond Színház galériájában.

Párizsi találkozók, kiállítások, kitüntetések.

Magyar Hírlap 1971/157 6 old.

Csiszter Mihály grafikus

Tokajon nyílik meg
kiállítása.

— :o Julcsa Lajos 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 24.

Csisztu Mihály

grafikusmüvésznek a megye szülöttének alkotásait bemutató kiállitása nyilt meg Nyirbátorban ,a Báthori I. muzeumban.

Magyar Hirlap 1975/2o§7/8

Csiszár Miklós grafikusművész
kiállításáról a takaji művelem-
ben rendeztek.

Kiállításuk.
Esmk - Magyarország, 1975. máj. 30.

Csiszár Mihály Kesző

a Tokaji Tavaszi programját a Szabadtéri-Szabolcs megfelelő kötődő rendezvények jelzik: Csiszár Mihály képeinek és Tüdős Éva textíliáinak kiállítása.

d. Szabó János: Szabolcs-Szatmár Tokajban.

Keletmagyarország, 1971. jan. 1.

Csiszky Mihály grafikusművész
Takaszban a művelődési házban
rendezik meg kiállítását.

Tátk Sándor: Takaji tavasz 1945.
Keletmagyarország, 1945. máj. 6.

CSISZTU MIHALY, festő

CSISZTU MIHALY: " Nagymarosi táj/részlet/.-rekete repr 94.old

---

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1971. VI. 3.sz

Budapest, 194----------

CSISZTU MIHÁLY, grafikus

Szimpatikus művészegyéniség. Művészetének három sarki tott pontja van: Budapest, Nagymaros, Szabolcs. Ezek felé fordulva a ~~xxxxxx~~ régi mesterek becsületességével adja visszaélményeit. megrendelője legtöbbször a képcsarnok s ez bizonyos szempontból egy stílust is jelent. 97.ol

KOROKNAY GYULA: A Nyíregyházi képzőművészeti élet 1971 első felében 93.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1971. VI. 3.sz.

Csiszár Miklós

Méltatás

Koroknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

Csiszter Mihály

A tízmarú születésű Csiszter Mihály grafikával foglalkozik. Főleg a képcsarnok vállalatnak dolgozik.

Korokmay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

Csiszár Mihály

Egyes sérkarcai komoly kompozíciót sugallnak, a technikának kiváló mestere Csiszár Mihály. Többségében vonathoz is lapja is van.

Koróknay György: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban. Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

CSISZTU MIHALY, festő grafikus

Mindőg érezhető egy bizonyos témara való racsodalkozas az ahitatnak egy fajtaja a valósaggal szemben. Szereti amit csinal, s őszintén csinalja. Kedvvel eljatszik a fa bokrok agaival, érzékelteti a taj varazsos hangulatat, m mig maskor a visegradi part hegyeit szerkeszti össze konstruktiv formaban. Ma ez a konstruktiv, szerkesztőelem ző tendencia uralkodik nala. 97.old

KOROKNAY GYULA: A nyiregyházi képzőművészeti élet 1971 első felében 93.old

Szabolcs-Szatmári Szemle. 1971. VI. 3.sz.

Budapest, 194----------

CSISZTU MIHALY, festő

Juniusban a Nyiregyhazi szinhaz meglepetésként ható kiallitast rendezett. Csisztu Mihaly épes en él, de Timaron született, s az ötvenéves vasvari Pal Gimnazium növendéke volt. Alkalmillag jelentkezett müveivel, de önalló kiallitasa itt még nem volt. 97.old

- - -

KOROKNAY GYULA: A nyiregyházi képzőművészeti élet 1971 első felében 93.old

- - - -

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1971. VI. 3.sz.

OSISZTU MIHALY, festo

Sok ma orszagoshiru festő kerult ki a Nyiregyhazi Képző
művészeti Szabadiskolaról. De emlitsük nehany nem szabad
iskolás kortársukat is:Batári László,Osisztu Mihaly,
Csizmadia Zoltán,Tar László,és még korabbi:Fiedler Ferenc
Vincze Lajos,akik Nyiregyhazaról indultak el. 63.old

KORONNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

OSISZTU ANDRÁS, festő

Az elszármazottakkal a szülőföld kapcsolata szinte tel
jesen megszakadt. Koroknay Gula szervezte meg később
Osisztu Mihály, Nagy Sándor, Patari László első helyi
tárlatait, 1974-ben Kisvárdán, és Nyíregyházán Os. Nagy
András mutatkozott be. 63. old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1. sz.

CSISZTU MIHALY, festo, grafikus

Elso nyiregyhazi kiallitasa. Mintegy negyven grafika. a szinhaz emeleti társalgójaban. A kamarakiallitas bizo nyos szempont ból gyüjteményes jelleggel is birt. Tekin tettel volt az eddig megtett utra s tükrözte a müvész technikai sokoldalusagat. 97.old

KOROKNAY GYULA: A Nyiregyházi képzőművészeti élet 1971 első felében 93.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1971. VI. 3.sz.

CSISZTU MIHÁLY, festő

Az utóbbi időkig a városi költségvetésben szereplő szi
ház kamaraterlatain sok értékes művészt ismerhettek
meg a látogatók, többek között Nagy B.István, s a megye
beliek Batari László, Csiszta Mihály és Nagy Sándor mű
mészetét. 67-old.

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

CSISZTU MIHALY, festo

CSISZTU MIHALY: " Télen/részlet/,-Feimü müve.-Fekete repr. 95.old

---

Szabolcs Szatmári Szemle, 1971. VI. 3.sz.

Budapest, 194----------

Csisztu Mihály MDK

Sárospataki utca, tollrajz

Mücsarnok 1960. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

Csisztu Mihály

Háztetők, lino

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Csisztu Mihály

Sárospataki utca, tollr.

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 196o. ápr.

MDK

Csisztu Mihály

Föld ásó, lino

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG

1960. 24 l.

M.D.V.

Csiszter Makály

grafikus

Mika Sándorral közös műve a

„Fiatalok a Hansággban" c. rézkarc

Magyar Ifjúság, 1960. dec. 17.

N.D.M

Csisztu Mihály - Miha Nándor

KISZ alakulógyülés a Köztársaságtéren -litográfia
Bp. 1961. 500x695 mm.

Nyári táborozás - litográfia Bp.1961.
500x695 mm.

Vit a Hősök terén - litográfia Bp.1961.
500x695 mm

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 222.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Csisztu Mihály - Miha Nándor 1.

Egyetemisták üzemi gyakorlaton -litográfia
Bp.1961. 500x695 mm.

Hansági csatornaépités - litográfia Bp.1961.
500x695 mm

Ifjumunkások a kovácsmühelyben - litográfia Bp.1961.
500x695 mm.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 222.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Csisztu Mihály

Bányászstrand - rézkarc Bp.1961.
246x330 mm. 80.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 216.1.
C.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Csisztu Mihály

Eötvös Loránd - rézkarc Bp. 1962.
275x195 mm. 70.-Ft.

Széki János - rézkarc Bp. 1962.
275x200 mm 70.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska / O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 201.l.

Csiszter Mihály

Fiatalok az ár- és árvédelemben

(Irta:)

Kapyas / Kyus-ág 1965 VII. 19

CSISZTU MIHÁLY

Budapesten élő grafikus. Tiszáron született.
Első nyíregyházi kiállításán 40 grafikával jelentkezett.
„Nagymarosi táj" (részlet, repr.)
„Télen" (részlet, repr.).

Korokvay Gyula: A nyíregyházi képzőművészet 1971 első felében.

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE, 1971. 3. sz. 97. l.

Csontu Mihály
grafikus

Csisztu Mihály grafikust a Főiskolán
Ék Sándor, Fónyi Géza, Hincs Gyula
tanították. De igazi mesterének
Koffán Károlyt vallja.

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csiszter Mihály
grafikus

A szabadiskola akkor Csiszter Mihály
járt, Kmetty János vezetése alatt állott.
Kmetty felfigyelt a tehetséges ifjúra és
rávette hogy jelentkezzék a Főiskolára.

Pogány Gábor: Csiszter Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csiszta Mihály
grafikus

Miután gimnáziumi tanulmányait elvégezte munkásnak jelentkezett a Ganz Villamossági gyárba. Mellette a munka mellett, esténként képzőművészeti szabadiskolába járt.

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csisztu Mihály
grafikus

"Hátsó udvar"
"Nyírcegyházán"
"Szabadságjó út - Erzsébet híd"

repro

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csisztu Mihály
grafikus

Csisztu Mihály 1933-ban született
a Szabolcs megyei Tiszavasvári községben.
Középiskolait Nyíregyházán kezdte,
majd a Képző- és Iparművészeti Gimnázium-
ban fejezte be.

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972.május - 30.oldal

Csiszter Miklós
grafikus

Veszprémi kártetők"
"Török"
"Albó"
} repro

Pogány Gábor: Csiszter Miklós grafikusművész.
Művészet, 1972. május — 30 oldal.

Csiszter Mihály
Ajkapélus

Csiszter egyes kiemelkedő alkotásai pl. az "Ivók" - az kiemelkedően felismerhetők a "Koffami inspirációk". A feleség és fekvések arányában, stílusában felismerhetők a "Vesszőmihalatók" c. műve.

Pogány Gábor: Csiszter Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csisztu Mihály
grafikus

Csisztu Mihályt koppás művészetéről az emberábrázolás mélysége, a sokoldalú, tolvajtus népi figurák ragadták meg.

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csisztu Mihály

grafikus

A Főiskola elvégzéséig Csisztu Mihály diákszállóban lakott (1958-ig). 1960 ban egyemeletes padlásműtermet kapott a Kossuth Lajos utcában.

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csisztu Mihály
grafikus

Csisztu Szabolcs megyei parasztcsaládból származik. A paraszti élet, a parasztság mindennapi problémáinak ábrázolása – téma- és műveszinek.

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972.május - 30.oldal

Csisztu Mihály
grafikus

Az utóbbi években a tájéi egy részét Nagymarosnak tölti. A Dunakanyari táj, a hegyek, erdők, a rajtuk lévő falvak házak kedvelt témája.

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csisztu Mihály
grafikus

Ígéretes pályát, reikarcot, metszetet készített Csisztu Budapest különböző részeiről. Ezek a grafikai lapok a szülőváros klasszikus értékeiben vett vedutákat ábrázolnak.

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972.május - 30.oldal

Csisztu Mihály

grafikus

Csisztu budapesti témájú grafikái
bécsi utódai emlékek és vedutákkal
amelyeknek alapján történt Varsó
óvárosának rekonstrukciója

Pogány Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972.május - 30.oldal

Csisztu Mihály
grafikus

A vedutáik készítésében különleges segítséget nyújt Csisztunak lakása a Kossuth Lajos utca 1. számú ház padlás-tere. Innen belátni a Várat, gellérthegyet és a városképi szempontból fontos épü-leteket.

Pogány Ö. Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972. május - 30. oldal

Csisztu Mihály
grafikus

Csisztu Mihály Budapest centenáriumára készítette Budapest hídpanorámája című rézkarcát. Ez a lattrés az egész főoltárt árnyékolja

Pogány Ö.Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972.május - 30.oldal

Csiszta Mihály
grafikus

Csiszta eredetileg festőnek készült, de a grafikai ideérkezés egyet amíciót elnyomta. A grafika minden ágában jártas a művész.

Pogány Ö.Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972.május - 30.oldal

Csisztu Mihály
grafikus

Az októberi öt évben csak a nér-
kare és hidegai foglalkoztatja
Csisztu Mihályt. Mindkét techni
kához hiakhibátlan mesterállását

Pogány Ö.Gábor: Csisztu Mihály grafikusművész.
Művészet, 1972.május - 30.oldal

Csiszter Mihály

Grafikus

A művész nyíregyházi kiállítását
a Városi Tanács, a Szikhár és az
Ébredés Vasvári Pál gimnázium
rendezte.

Korokmay Gyula: Két nyíregyházi kiállítás
Művészet, 1972. március – 28 oldal

Csiszter Mihály
. grafikus

A fiatal grafikusnak Csiszter Mihálynak a közelmúltban volt kiállítása Nyíregyházán. Művészetének három pólusa: Budapest - Nagymaros, Szabolcs.

Korokmay Gyula: Két nyíregyházi kiállítás.
Művészet, 1972. március – 28 oldal.

Csiszta Mihály
grafikus

Csiszta Mihály szerette bonyolult
mintegy krónikása. Mivel a művész
megrendelője legtöbbször a Képcsarnok
így ez művének bizonyos stílust is
ad.

Korokmay Gyula: Két nyíregyházi kiállítás
Művészet, 1972. március – 28 oldal

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

KELET MAGYARORSZÁG

Csisztu Mihály festőművész

1972 MÁJ 28

102

A MŰVÉSZET című képzőművészeti folyóirat legújabb számában Csisztu Mihály és Pál Gyula festőművészek munkásságát ismertető tanulmány jelent meg Koroknay Gyula, nyíregyházi művészettörténész tollából.

Csiszter Mihály fertőrákosi
Wejnegzhárán albeatásaiból
rendezték tanulmányát.

Magyar Hírlap, 1941. jún. 4.

Csizkovits Adél

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1065 FEB 19

1021

SZŐLŐHEGY

Czirkovits Adél rajza

nyű idéznem.
éhkanál
ett fal állt
zelében
revétlen.

sár.
érben;

leány,
zerelmes;
a kövekhez.

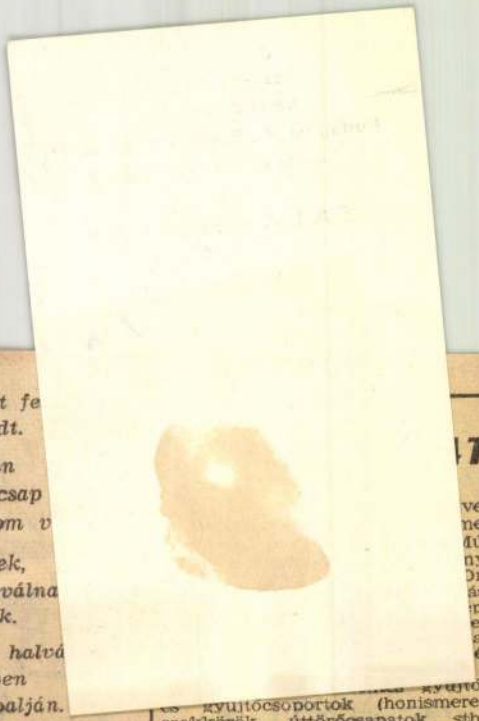
vas" kaján
etépte,
psütésbe.

Énekelnek fölötte társak,
fénnyel itatnák. Köztük nőtt fe
s lombosodó tüdeje kiszáradt.

Daluk ezüstje szélbe csobban
zöld homlokukra vörös tűz csap
de szívükön már leült korom v

Égnek, hajlongnak, énekelnek,
színben pompáznak s attól válna
akit a fejszék előbb fejelnek.

Reggel csak azt látod, hogy halvá
kikerics nézi, fekszik a fűben
arccal az égnek s ősz ül a baljá

INTERMEZZO

Napot,
gázni.

mindent
kája.

Az örök-anyaggal érintkezünk folyton
s állandóan az idő suhogását halljuk —
belehullunk a Ma szép barázdáiba,
hogy a holnapot termékennyé tegyük,
s még fényesebben
lángoljon a Nap,
ha elvonulnak előle
a felhők...

T

ve-
ne-
lú-
nyi
Dr-
ási
ip-
ek
az
és

és gyűjtőcsoportok (honismereti szakkörök, úttörőcsapatok stb.) bármilyen, **szabadon választott** néprajzi és nyelvjárási tárgyú, vagy a külön jegyzékben ismertetett, **ajánlott** pályázati tételek valamelyikét feldolgozó, nyomtatásban még meg nem jelent, **eredeti helyszíni gyűjtést** tartalmazó pályamunkákkal.

Két tagozata van a pályamunkáknak: I. ifjúsági tagozat, II. felnőtt tagozat.

Az ifjúsági tagozat beilleszkedik a KISZ 1966. évi kulturális munkatervébe is.

A pályamunkákat a területileg illetékes múzeum címére **két példányban** kell beküldeni az alábbi időpontig:

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI
HÍRLAP

Zenélő útióra, motolla, kanászholmi

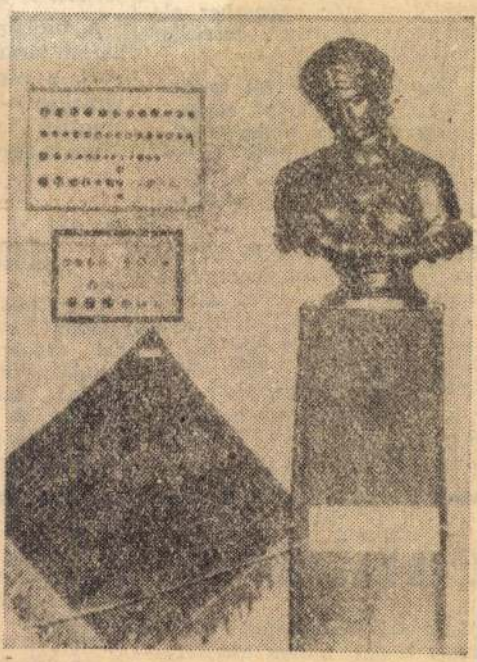
AZ AMATŐR RÉGÉSZEK KIÁLLÍTÁSÁN

Stefaits István, a váci múzeum igazgatója írta be az első elismerést a tárlat vendégkönyvébe. Azóta *sokasodik a dicséret.* Egymásnak adják az érdeklődők a kilincset a fegyveres erők klubjának második emeleti termében.

Indokolt az érdeklődés, *jogos az elismerés.* Kitűnő munkát végeztek amatőr régészeink első kiállításuk anyagának bemutatásával.

Csitneky Gyula és Tibor: apa és fia, két nagy falrészt elfoglaló gazdag magángyűjteményt hozott. Pozsonyi *zenélő utióra, fémveretes fényképalbum, keletázsiai szobrocska,* 1700-ból való *látcső* sorakozik egymás mellett a vitrinben.

A másik kiállító: *Szücs Erné Béla* tanár fél múzeumra való anyaggal jelentkezett. A klasszikus munkaeszközök körül állandóan nagy a tolongás. *Motolla, mosófa* és egyéb házi szerszám. Itt van *az utolsó rádi kanász* teljes felszerelése.

Mirkó Zoltán páratlan könyvritkaságai és *Stróbl Ervin* gazdag fegyvergyűjteménye egészíti ki a kiállítást, amely péntekig nézhető meg.

(—ő)

mondja: — 1965-b
százalékra sikerült
az éves tervet. 196
indultunk fölfelé,
lati segítséggel is,
tettük a tervet. *Ebi*
tendőben már nov
jén évi számadást
tünk. Amíg

1966-ban 3 és
forintért végeztü
zési munkát, addig 1967-
ben közel 5 millió forint
értékű földmunkát és épí-
tést kellett végrehajta-
nunk.

Ez az összeg 181 ezer köbmé-
ter föld megmozgatását és 40
darab műtárgy — híd, áteresz
stb. — megépítését tette lehe-
tővé. *Ez a munka mintegy 8*
ezer katasztrális hold belvíz
mentesítését biztosítja.

A társulat ezekben a hetek-
ben már éves tervét *túlteljesítve dolgozik.* Ma is tárt a ju-

1967-ben 14 mezőgazdasági

„Ellentétes" divat

A Ruházati Mintatervező Vállalat megkezdte az 1968. évi tavaszi kollekció összeállítását, amely mintegy 200 modellt tartalmaz a nők, a férfiak és gyermekek számára. Jövő tavasszal még inkább érvényes lesz az,

ealitás

jánál szívesen fogadtak, né-
hány hónap múlva megkeres-
tem öt-hatszáz forintot is. És
ott lehettem mindenütt, meg-
ismerkedhettem sok érdekes
emberrel.

— Azóta a fényképezés a
legkedveltebb szórakozásom.
Mert ma már csak hobby és
nem pénzkereset. Érdekes,
amikor létszükséglet volt
számomra a fényképezés, még
egyetlen gépem sem volt,
az egyetem lapja kölcsönzött
egyet a munka elvégzéséhez.
Ma pedig, amikor már csu-

magam erejére, tudására tá-
maszkodva. Csakhogy más
az egyetem és más a gya-
korlat egy eredményekre,
méghozzá *azonnali* eredmé-
nyekre törekvő gazdaságban.
A parasztemberek nem szí-
vesen veszik, ha az agronó-
mus „menet közben fizetgeti
a tanulópénzt".... Pedig ez
az élet *rendje.* Aki elkezdi az
önálló, felnőtt életét, az té-
vedhet is. Egy „gyakorló-
főagronómusnak" azonban ezt
már *nem nézik el* az embe-
rek. Különösen akkor nem,
ha az „fenekestül akarja fel-
forgatni" mindazt, ami meg-
szokott, ami évszázadokban
gyökerezik. Ha nem olyan lett

Crizir Lilla

Csizér Lilla

- eljárt a Pittner Oliver mű-termébe

Említve: Ferenczy Béni, Ferenczy Noémi, Basch Andor, Bornemisza Géza, Csáktornyai Gyula, Czóbel, Czigány Tihamér, Mattis Teutsch János, Ziffer Sándor, Perlrott Csaba, Bornemisza Tibor, Hollósy Simon, Klein József, Katz Sándor, Kunoritz András, Pittner Oliver, Csizér Lilla, Weith László, Kassák László, Ruzicska Lajos, Ferenczy József, Podlipny Gyula, Réti István, Kós Károly, Szervátiusz Jenő, Szolnay Sándor, Vida Géza, Gy. Szabó Béla, Réti Huber István

Borghida István: Harcos művészet

Ogar Szó 1923, 1/7 124. old.

Csízi Sándor graf.

RÖVIDESEN EGYHÁZI ISKOLÁBA IS JÁRHATNAK A FÜREDI GYEREKEK

„Versenyhelyzetben" az oktatás...

Nemrégiben tárgyalt a tiszafüredi képviselő-testület a város oktatási koncepciójának kidolgozásáról. Ennek keretében *Bartha Ferenc* református lelkipásztort is felkérték fogalmazza meg gondolatait az 1996-tól újra indítandó református általános iskoláról. Nem véletlen hát, hogy mi is beszélgetésre invitáltuk.

J.J.A.

— Tiszteletes úr! A tiszafüredi református egyházi iskola milyen múltra tekinthet vissza?

— Kétszázhetvenkét éve annak, hogy a tiszafüredi reformátusok iskolaépítésbe fogtak. Ez 1721-ben elkészült, s egészen 1824-ig állt, a templom közelében. A város iskolatörténete tehát 1721-től számítható. Ebben a csaknem 300 évben működtetett a tiszafüredi református egyház iskolát 1948-ig. Sokan ma is azt tartják, hogy az egyházi iskolákban magas szintű képzést kapnak a tanulók és eredményesen teljesítenek a tanulmányi versenyeken, illetve a felvételi vizsgákon.

— Kik tanították a füredi nebulókat hajdanán?

— Nem akármilyen tanárok. Az iskolamesterek közül többen megjárták a svájci és holland egyetemeket. Itt tanított 1846-ban Horkai Antal, akinek tankönyveiből és énekeskönyveiből nemzedékek tanultak. Ebbe az iskolába hívták meg tanítónak Milesz Bélát, Győrfi Jánost. A református iskola adott helyet több mint száz éve a környék legjelesebb múzeumi gyűjteményének.

— Az oktatási törvény minden egyház számára lehetővé teszi, hogy visszakaphassák egykori iskoláikat, ingatlanaikat. Vannak akik mégsem élnek ezzel. Mi indokolta Önök esetében a döntést, hogy az iskola újraindítására vállalkoznak?

— A tiszafüredi református egyház abban a meggyőződésben, hogy a város jelenében és jövőjében szükség van az első templom és iskolaépítők hitére, a hit megtartó erejére, örökségéhez ragaszkodva kérte vissza és 1996-tól fogja működtetni a református általános iskolát.

— Milyen iskolát szeretnének? Mi lenne a képzés alapvető célja?

— Az első évben egy első osztályt indítanánk és felmenő rendszerben nyolcosztályos iskolát akarunk működtetni. Később, igény szerint szaporítani fogjuk az osztályok számát. Az iskolánk célja, hogy olyan általános alapképzést adjon, amelyik a nemzeti alaptantervre épülve, más fejlett országok tapasztalatait és eredményeit átvéve a szülőkkel való megbeszélés nyomán az ő igényeiket és kívánságaikat is szem előtt tartva, keresztény szellemben az Isten, a haza és az ember szeretetére nevelje a gyerekeket.

— Milyen követelményeket támasztanak majd az itt tanító pedagógusokkal szemben?

— Olyan tanítókra, tanárokra számítunk, akik belső vallásuk szerint tagjai a gyülekezetnek, megtartják az egyház törvényeit, pedagógiai hitvallásukat felkészülten gyakorolják, készek a legjobb helyi hagyományok folytatására, de szakmai tudásuk megújítására is.

— Mi jellemzi majd a helyi társadalomhoz fűződő kapcsolatukat?

— Iskolánk hűséges kíván lenni az egyházhoz, ugyanakkor nyitott a társadalomra. Keresztény személyiségeket szeretnénk nevelni úgy, hogy egyéni képességeik kibontakozzanak. Jó iskolát akarunk, amelyből gyermekeink felkészülten jutnak tovább akár a legjobb hazai és külföldi középiskolákba, de megőrzik hűségüket a család, a gyülekezet, a város és a nemzet iránt.

— „Ahány nyelv, annyi ember", tartja a bölcs mondás. Milyen terveik vannak a nyelvoktatással?

— Leendő iskolánk az idegen nyelvek tanítását már első osztálytól kezdve programjának tekinti majd. Külföldi, nyugati testvéregyházak iskoláival való kapcsolat nyomán tanuló- és nevelőcserék, valamint kirándulások által az élő nyelv gyakorlására is alkalmat teremtünk.

— Mennyiben lesz nyitott ez az iskola más felekezetek, vagy nem keresztények gyermekei előtt?

— Nem gondolunk arra, hogy újra alapítandó iskolánk kizárná a nem keresztény világnézetű, vagy nem református szülők gyermekeit. Hitünk és szándékaink ellen való, hogy a református iskola bármikor is felekezetközi, vagy más társadalmi feszültségek forrása, vagy célpontja legyen.

„Nekem mesél az idős emberek arca"

Ha valaki 1966-ban született, több ezer grafikát tudhat a háta mögött és *Csízi Sándornak* hívják, nos, akkor igazán sikeres embernek könyvelheti el magát.

RAB IMRE

Az említett fiatalember Karcagon él, édesapja sírkőkészítő műhelyében dolgozik (lévén, műkőkészítő szakmunkás), míg csekélyke szabadidejében, a csak igazán tehetségesekre jellemző grafikáit készíti. Szenvedélye gyakorlására főleg a téli időszakok biztosítanak számára lehetőséget, amikor a hideg, a hó, a szél fedél alá kényszeríti kenyérkereső tevékenysége mellől.

Indíttatásáról faggatom.

— Családunk minden generációjában volt egy-egy ember, aki érzéseit, gondolatait, leginkább valamely manuális módon tudta kinyilatkoztatni. Úgy látszik, e tradíció folytatása az én feladatom. Némi szerénységgel vállalhatom ezt, hiszen úgy ítélem meg, hogy az alkati adottságokon túl, meghatározó szerep jut a szorgalomnak, ami nálam a szenvedély mértékéig mélyült.

Már öt-hat éves koromban felismerhető figurákat rajzolgattam. Állatfigurákat, különös tekintettel a lovakra, hiszen hosszú esztendőkig fuvaros akartam lenni. Dr. Gál Dezsőné, aki az általános iskolában rajztanárom volt, figyelt fel legelőször ilyen irányú érdeklődésemre, ő irányítgatott, ő látott el legelőször alapvető szakmai tanácsokkal. A kamaszkori rajzélmények ekkor döntötték el végleg a sorsomat.

Édesapám javaslatára, aki kőfaragó mester, műkőkészítő szakmát tanultam. Az a három esztendő jórészt a mesterség elsajátítására volt elegendő, így azután azokban az időkben kevesebb lehetőségem volt gondolataim papírra álmodására, bár egy debreceni regionális lap felkérésére készítettem egy soha nem publikált képregényt.

1985-ben, amikor mint fiatal szakmunkás édesapám mellett dolgoztam, ismerőseim körében felmerült az ötlet. Miért nem rendezek egy kiállítást? Erre én soha nem gondoltam és saját erőmből meg sem tudtam volna valósítani. Ám segítségemre sietett Szalóki Béla, a jónevű fotós (akivel később néhány perces animációs filmet is készítettem), Dobos István, a karcagi 629. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet tanára és Körmendi Lajos író.

Az ők támogatásával sikerült mintegy negyven kartonomat kiállítani a tanintézmény kollégiumának klubjában.

Az öreg kun

— ...és jöttek a katonaévek...

— Igen. Sopronban, Csornán és Hidasnémetiben szolgáltam, ahol szintén volt egy tárlatom. Adódó szabadidőmben rajzórákat adtam, szakköröket vezettem és egy miskolci grafikai pályázaton második helyezést értem el.

Talán érdemes még megemlíteni, hogy szolgálatom alatt, a hidasnémetiben lévő köztéri Árpád-szobrot, felkérésre én restauráltam, míg a szükséges nevek kőbemetszését édesapám végezte el. Megjegyezném, hogy ez utóbbi dolog erős kezet és óriási szakmai biztonságot igényel.

— Leszerelésed óta eltelt közel nyolc esztendő. Mi történt ez alatt?

— Apám mellett dolgoztam, az ő segítségével szereztem meg azokat a szakmai ismereteket, amik szervezett formában nem megtanulhatóak. És szakadatlanul rajzoltam. Persze, ha volt időm. Lakásunk építése, egzisztenciám megteremtése önmagában is egész embert igénylő feladatok voltak. A sírköves szakma igen nehéz fizikai igénybevételt is jelent, rajzoláshoz viszont könnyű kéz szükségeltetik. Reszkető kézzel művelni ezt lehetetlen. Így főleg téliidőben élhettem ki magam.

— Az elmúlt nyolc esztendőben ha stílusod nem is, érdeklődési köröd jelentős mértékben megváltozott. Képeiden mind gyakrabban tűnnek fel tipikus kunfigurák, sőt a legutóbbi időben a magyar nép történelmének kezdeti korszakait igyekszel ábrázolni.

— Engem mindig érdekeltek az emberek, hiszen munkámból adódóan napi, közvetlen kapcsolatban vagyok velük. Nekem mesél az emberek, főleg az idős emberek arca, és én igyekszem ezeket a meséket maradéktalanul a képeimet szemlélők elé tárni.

A történelem, a magyar nép történelme iránti vonzódásom sem újkeletű. A most készülő sorozatom a Kárpát-medencébe még éppen csak letelepült, illetve letelepülni készülő őseink élethelyzeteit, mindennapjait mintázza, persze főleg háttértanulmányokra és a fantáziámra támaszkodva. Igyekszem a tőlem elvárható legnagyobb pontosságot és részletességet az egyértelműség érdekében felhasználni.

— A mostani kiállításodon újszerű, tőled szokatlan alkotásokat is megtekinthetnek az érdeklődők.

— A dolog még erősen kísérleti stádiumban van. Svéd gránitba gyémántceruzával gravírozok figurákat, sőt elkövettem egy márványszobrot is, amely egy groteszk emberfejet ábrázol.

Ezekkel együtt is úgy érzem, a grafika az én igazi műfajom. E kiállítás, itt Karcagon, a 629. sz. Varró István Ipari-, Kereskedelmi Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola kollégiumának klubjában főleg az építőjellegű kritika utáni igényem miatt rendeződött.

Mert az embernek kell a kritika. Érzem, valahogy érzem helyes úton vagyok. De most nem állhatok meg, jó hatásfokkal csak ez vihet tovább...

HULLÁMHOSSZ

Rohan az idő...

KOPIÁS SÁNDOR

Aki esetleg nem venné észre, az megtudhatja *S. Nagy István* dalszövegíró egyik híres slágeréből: „Rohan az idő..." Bizony, már ő is átlépte a hatvanadik évét, s eközben mi sem lettünk fiatalabbak.

A Kossuth rádió *„Merre jártál?"* című műsorában *Kiss Magdolna* kérdéseire válaszolva, sikeres életpályára tekint vissza a népszerű riportalany. Az út nem volt sima, az eredményekért meg kellett dolgozni és küzdeni keményen, de végül is megérte. Az általa írt szövegek több nemzedék lelkében visszhangoznak ma is. Harminchat év alatt tizenhétezer különféle műfajú dalszöveget írt. Aranylemezekről, gyémántlemezekről szól, díjakról és nemzetközi sikerekről. Szövegeit kilenc nyelvre lefordították. Ámde legjobban a hazai közönség elismerésének örül: ez az összes díjnál többet jelent számára.

Akkor kezdődött az egész, amikor egyszer (nagyon régen!) összetalálkozott *Németh Lehellel*, s megírta neki a „Merre jártál tegnap este?" kezdetű dalszöveget. Ebből rekordidő alatt sláger lett. Indulásnak ez nem volt rossz! Érdekes ellentmondás, hogy eleinte a hivatalos kritika elmarasztalta. Ő azonban úgy gondolta, hogy választania kell tíz kritikus és tízmillió slágerkedvelő között. A további eredmények azt bizonyítják, hogy helyesen döntött. Ehhez kapcsolódva még megjegyzi, hogy ma sem szereti a sznobságot, a nagyképűséget. Közel állnak hozzá az egyszerű, őszinte érzelmek, amelyek áthatják az emberek mindennapi életét. Ez mindenki számára érthető, közös nyelv, amely elősegíti az egymáshoz való közeledést, a fájdalom elviselését és a szomorúság feloldását.

Komoly, mély barátság fűzte *Máté Péterhez*, akit fiatalon ragadott el a halál. Vele nagyon sokat dolgozott együtt, számtalan siker fűződik kettőjük nevéhez, díjakat is kaptak közösen. Másik barátja, *Szécsi Pál*, szintén korán távozott. Legjobb barátai elvesztését ma is megszenvedi. Érzékeny lélek, de hiszen ez kell a művészethez. Minden élményt mélyen átél. Szereti a virágot, szereti a békét, szereti az embereket, és szerelmes a feleségébe...

Sok helyen horgászott már, de tapasztalatai szerint a Tisza a legjobb! Főként a kiskörei horgászhelyet kedveli. Ismerőseinek, barátainak gyakran főz halászlevet, bográcsban. Utána egy borospincében folytatódik a beszélgetés, dalokkal és nótákkal színesítve.

Sokan azt hiszik: csak a pénz boldogít. Ez nem igaz. Neki néha volt pénze, néha nem, de a boldogsága soha nem ettől függött. Őt a barátok, az őszinte és tiszta emberi kapcsolatok tették boldoggá. Egyébként erről is írt egy dalt...

Szeretne még élni egy kicsit, noha már a mostani életét is az Isten ajándékának tekinti. Eddig háromszor állt a halál küszöbén, de mindig visszatért. Ez erősítette meg a hitét. Túl három halálon, túl egy szemműtéten, túl egy szívműtéten: az ember mindent másképp ítél meg. Örülni tud a napoknak és a perceknek is. Egyébként pedig gyakran eszébe jut egy régi slágerének szövege: „Mostanában hosszabbak az éjszakák..."

Kamara-együttesek fesztiválja

T. G.

A Magyar Televízió versenyt hirdetett kamara-együttesek számára. A folkfesztivál egyik területi döntőjét a hét végén tartották meg Kecskeméten, amelyen a Dél-Alföld együttesei mérték össze tudásukat. Megyénkből több csoport is szerepelt a válogatón.

A szolnoki Tisza Táncegyüttes *Mihályi Gábor*, az együttes művészeti vezetője Hazafelé című palóc táncokból álló koreográfiájával versengett. A Jászság Népi Együttes három koreográfiával szerepelt a döntőn. A kamara táncscsoport *Szűcs Gábor* Bonchidai táncok című kompozícióját adta elő, s ezen kívül két szólótáncos pár Szűcs Gábor—*Duduk Dóra* marossárpataki táncokat, *Kocsán László* és *Kuli Orsolya* pedig moldvai csángó táncokat mutatott be. Szép népdalcsokorral versengett a továbbjutásért a Jászfelsőszentgyörgyi Pávakör is.

A folkfesztivál területi döntői 18-án Békéscsabán folytatódnak. Ezen szűkebb hazánkat a mezőtúri Szivárvány Citerazenekar képviseli.

A válogatók után a szakemberekből álló zsűri értékelése alapján döntik el, hogy melyik együtteseket hívják meg az országos fesztiválra, amelyet a televízió is közvetít majd.

Móra Ferencre emlékezve

J.ZS.

Életében az egyik legnépszerűbb íróként tisztelték, vajon halála után hatvan évvel olvassák-e még műveit?

1879. július 17-én született Kiskunfélegyházán. Talán kevesen tudják, édesapja, Móra Márton szűcsmester Jászberényből származik, édesanyja, Juhász Anna pedig férje halála után Szolnokon élt nővérénél.

Az ifjú Móra 1848 hagyományának örökében nevelkedett. Szüleitől sok-sok szeretetet kapott, amik később átsegítették a majd három évtizednyi nélkülözésen.

Már gimnazista korában írásai jelentek meg a Félegyházi Hírlapban. Költőként indult, minden bizonnyal 15 évvel idősebb István bátyja hatására, aki már ismert költő volt — igaz, csak az Alföldön. Húszéves korától egyetemre járt Pesten, ahol földrajzot és természetrajzot hallgatott. Tanári pályafutása azonban igen rövidre sikerült, mert haladó szellemben merte tanítani a természettudományt, akkor, amikor a darwinizmus még kifejezetten bűnnek számított egyes főigazgatók szemében. Így aztán újságíró lett a Szegedi Naplónál, nemsokára pedig könyvtáros és muzeológus, a Somogyi Könyvtárnál és a Városi Múzeumál, sőt a Tisza és Maros menti ásatások lelkes régészeti szakértője. Országos hírre ifjúsági íróként és politikai újságíróként tett szert. Az Én Újságom című gyermeklapban több, mint ezer írása jelent meg 1905 és 1922 között. Első jelentősebb munkája egy Mátyás-anekdota feldolgozása: Az aranyszőrű bárány volt. Sokak számára ismerős bizonyára a Csilicsáli Csalavári Csalavér, nem beszélve a Kincskereső kisködmönről, mely sok gyermekkori önéletrajzi vonatkozást tartalmaz.

Az első világháború idején Móra a polgári radikalizmus harcos szószólója lett, ezért írásait az igazságügyminiszter felkérette magához. A Tanácsköztársaságot nagy lelkesedéssel köszöntötte, s eljutott a szocializmus igenléséig. „A köztársaság semmiképpen nem öncél, csak eszköz és szimbólum, és nem végezte be, csak megkezdette a forradalmat." — írta. Az ellenforradalom idején üldözött ember lett, annak ellenére is, hogy lemondott a proletárdiktatúra igenléséről. Életben maradását Szalay József rendőrfőkapitánynak köszönhette, aki nagyon szerette Móra humoros írásait olvasgatni.

1920-ban a szükség kényszerítette, hogy kiadja addig összegyűlt verseit Könnyes könyv címmel, de érezte, ez nem igazán az ő műfaja. Regényeket kezdett írni. Első, A festő halála, 1921-ben jelent meg. Ezt követte a Négy apának egy leánya, majd a Hannibál feltámasztása. Utóbbit csak évtizedek múlva adták ki, még később pedig Hannibál tanár úr címmel film készült belőle.

Az Ének a búzamezőkről 30 ezer példányban fogyott el 1927-ben, óriási sikert aratva (német, angol, holland nyelvre is lefordították). Ennek mintegy folytatása A földhözragadt Jánosék 1932-ben és A földnélküli Jánosék 1932-ben tárcasorozata a magyar szegényparasztság megrendítő helyzetéről. Talán legnagyobb sikerét az Aranykoporsó című történelmi regényével aratta, szintén 1932-ben.

Egész életében óriási energiával munkálkodott, s mindig többféle dolgon egyszerre. Amellett szép családi életet élt, jó apa volt, és néhány évig még unokájának is örülhetett. A népszerűséggel járó társadalmi kötelezettségek elől még akkor sem tért ki, mikor gyönge tüdeje már évek óta birkózott a gyógyíthatatlan betegséggel. Öt és fél évtizedet ért meg, 1934. február 8-án hunyta le örökre a szemét.

„Gyászolta az ország, de a temetésén nem akadt neves férfi, aki méltó gyászbeszédet mert volna mondani fölötte. Túl gyanús ember volt a közkedvelt író."

JESZENSZKY GÉZA SAJTÓTÁJÉKOZTATÓJA

Az embargó múltja és jövője

Magyarország támogatja az embargó feloldását, ha Jugoszlávia tetteivel elnyeri a nemzetközi közösség kedvező döntését — ismételte meg Jeszenszky Géza külügyminiszter tegnapi sajtótájékoztatóján azt a belgrádi kijelentését, amely nagy visszhangot és éles vitát váltott ki mind itthon, mind külföldön.

G. L.

A sajtó természetesen különböző dolgokat emel ki, egyes dolgokat jobban hall meg. Láttam olyan tudósítást, amely csak azt hangsúlyozta, hogy támogatjuk a szankciók feloldását, de az kimaradt, hogy csak amennyiben Jugoszlávia teljesíti a nemzetközi elvárásokat — mondta ezzel kapcsolatban a magyar külügyminiszter.

A továbbiakban azt fejtette ki, hogy Magyarországnak készen kell állnia arra a pillanatra, amikor a szankciókat tényleg fel lehet oldani, hiszen Szerbia számunkra nagyon fontos gazdasági partner volt. De addig is, amíg ez nem következik be, van több kérdés, melyekre közösen megoldást kell találi. *Jeszenszky Géza* ezek közül a legfontosabbak közé sorolta a határátkelőhelyek helyzetét, a nemzetközi alvilág megjelenését a déli határvidéken, amely szintén a két ország hatóságainak együttműködését igényli, és az Adria-kőolajvezeték működését. Jeszenszky Géza a látogatás legfontosabb eredményének azt tartja, hogy új esélyt kapott a szerb—magyar viszony.

A külügyminiszter igen furcsának találta, hogy egy héttel a látogatás után egyesek „felébredtek" itthon, hogy a történteket, a szerény sikert nem elhallgatni kell, hanem kudarccá átminősíteni. A külföldi lapokban megjelent írásokat, nevezetesen a Washington Post cikkét is — mely szerint gyökeresen megváltozott volna hazánk embargóval kapcsolatos politikája — határozottan visszautasította. Leszögezte, hogy hazánk nem fogja szorgalmazni a szankciók feloldását, s ezt Belgrádban *Jovanovic* szerb külügyminiszternek is az értésére adta.

TORGYÁN JÓZSEF ÉS CSURKA ISTVÁN FELLÉPÉSE

A két pártelnök sorsot húz

Az Állampolgárok Érdekvédelmi Egyesületének felkérésére februárban, minden költséget vállalva rendezik meg azt a gyűlést, amelyen a MIÉP és a FKgP elnöke mond programbeszédet.

SZ. S.

Csurka István, a MIÉP társelnöke elmondta: A pártom és én felvállaltuk, hogy beszédet mondok a rendezvényen. Megállapodtunk a feltételekben, sorshúzással döntjük el, hogy kire esik a kezdés joga, és a szónoklattal természetesen nem avatkozom bele a másik fél belügyeibe. Hangsúlyozni kívánom, hogy a szervezet, amely vállalta a rendezést, nem politikai tényezőként szerepel. Összemérettetés ez a két párt részére, tiszta eszközökkel, és semmi mást nem jelent, tehát választási együttműködésre sem lehet még számítani. A továbbiakra nézve semmiféle felhatalmazásom nincs.

Torgyán József, a Független Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt elnöke kifejtette: '90 óta folyamatosan járom az országot, beszédeimet óriási tömegek előtt tartom, s úgy érzem, Budapesten is ismertetnem kell a programomat. Egyáltalán nem mindegy azonban, hogy hány ember előtt mondom el beszédemet. A Sportcsarnokban 12 ezer ülőhely van, és a szervezők közlése szerint legalább 100 ezer ember befér a körfolyosókra. Sokan hallhatják a két beszédet, és úgy gondolom, hogy egy politikus számára nem lehet megtisztelőbb feladat.

DÖNTÖTT AZ MTV FEGYELMI TANÁCSA

Deák Zsoltot elbocsátották

A Magyar Televízióban tegnap a Hajdufy Miklós produkciós igazgató elnökletével összeült fegyelmi tanács azonnali hatállyal elbocsátotta Deák Zsoltot, az intézmény volt vezető jogtanácsosát.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Nahlik Gábor, a televízió teljes elnöki jogkörrel felruházott alelnöke az üggyel kapcsolatban a Pesti Hírlapnak elmondta: Deák Zsolt megszegte a jogtanácsosok jogállásáról szóló törvényt, ami miatt a tévé büntetőföljelentést is tett a volt vezető jogtanácsos ellen. Nahlik Gábor éppen a följelentés miatti összeférhetetlenségi okból nem vett részt a fegyelmi tanács munkájában.

Deák Zsolt az Egyenleg vezetői ellen lefolytatott fegyelmi ügy vizsgálóbiztosa volt, s az eljárás lefolytatása után felmondott a televíziónak, majd a vizsgálat részleteit a sajtóban kiteregetve az alelnök szerint részben valótlanságokat állított, részben titoksértést követett el.

A Deák Zsolt elleni eljárással kapcsolatban egyébként többször felvetődött, miként lehetséges fegyelmileg eljárni olyan közalkalmazottal szemben, aki már felmondott. Nahlik Gábor ezzel kapcsolatban kijelentette: az eljárás teljesen jogszerű, mivel Deák Zsolt a fegyelmi alapjául szolgáló cselekményeket a felmondási ideje alatt — tehát még a közalkalmazotti jogviszonyának megszűnése előtt — követte el (a felmondási idő a mai napon járt volna le). A volt vezető jogtanácsos a szóban forgó időtartam alatt kapott illetményt, csupán a munkavégzés alól volt mentesítve. A jogtanácsosokról szóló törvény azonban még a jogviszony megszűnése utánra sem engedi meg a szolgálati titok kiadását — tette hozzá Nahlik Gábor.

Az eljárásnak egyébként része volt Deák Zsoltnak a Bánó Andrásék elleni fegyelmi során tanúsított vizsgálóbiztosi magatartása is, ugyanis a volt jogtanácsos a televízió vezetésének álláspontja szerint több mulasztást is elkövetett.

Tiltakozások a T. Ház előtt

B. I.

Két párhuzamos tüntetés zajlott hétfő délután a parlament épülete előtti Kossuth téren. A Rákóczi-szobor felé eső részen az '56-os Szövetség adott hangot elégedetlenségének, míg a Kossuth-szobornál „Bízzunk az emberiségben!" feliratú transzparens alatt közel száz volt biogiliszta- és biohumusztermelő gyűlt össze, hogy adósságállományuk elengedéséről mielőbb döntsön az Országgyűlés.

Az '56-osok azt követelték, hogy a parlament oszlassa fel az MSZMP-t és ezzel együtt az MSZP-t, zárolja vagyonukat, és azt az '56-os hősök és hozzátartozóik vehessék tulajdonukba.

Közben a biogiliszta-termelők csöndben várakoztak órák hosszat, hogy a parlament napirendre veszi-e *Bereczky Vilmos* független képviselő őket érintő javaslatát, amely szerint a törvényhozás a károsultak adósságállományát törölje el, és a pénzügyminiszter rendelkezzen a pénzintézeteket ért kár enyhítéséről is. Mint ismeretes, a termelők évekkel ezelőtt hiteleket vettek fel a biohumusz előállítására, de terméküket később a szerződések ellenére sem tudták eladni. *Horváth László* székesfehérvári lakos, a Biogiliszta Egyesület tagja lapunknak elmondta: közel 50-60 ezer embert — a családtagokkal és a kezesekkel együtt — ért kár, hiszen eredetileg 200 ezer forintnyi hiteleket vettek fel, amelynek kamatai mára 300 ezer forintra duzzadtak, s így félmillió forintra rúgnak adósságaik. Ezt az összeget azonban már képtelenek visszafizetni, és helyzetük oly reménytelen, hogy 17 biogiliszta-termelő az öngyilkosságba menekült az adósságok elől.

BEFEJEZŐDIK A PARLAMENTI MUNKA

Zárás március végén?

B. I.

A Magyar Demokrata Fórum képviselőcsoportja javasolja, hogy a parlamenti plenáris és bizottsági munka március 30-ával véget érjen — informálta lapunkat *Zsigmond Attila*, a képviselőcsoport szóvivője.

Zsigmond Attila hozzátette: a frakció azt sem tartja kizártnak, hogy április elején, a húsvéti ünnepek után, kizárólag határozathozatalok érdekében, néhány napra ismét összeüljön az Országgyűlés, hogy elvégezze előre tervezett feladatát.

Arra a kérdésre, milyen esélyt lát a médiatörvény elfogadására azok után, hogy a kormány a javaslatot nem terjesztette sürgősséggel a parlament elé, Zsigmond Attila, aki az Országgyűlés Kulturális Bizottságának elnöke is, hangsúlyozta: a kormány kénytelen volt az előre tervezett 31 törvény között valamiféle prioritást felállítani, és elsősorban a gazdasági törvények kaptak elsőbbséget. Talán ennek köszönhető, hogy a médiatörvény nem kerül sürgősséggel a törvényhozás elé.

PARLAMENT ELŐTT A FÖLDTÖRVÉNY

Előtérben a magántulajdon

A társadalmi és a gazdasági rendszerváltás elképzelhetetlen a tulajdonviszonyok átalakítása nélkül. Végrehajtásának egyik alapfeltétele azonban a csatlakozó, a földtulajdonnal és a gazdálkodás szervezeti kereteivel foglalkozó jogszabályok korszerűsítése — jelentte ki a fentieket tegnap délelőtt tartott sajtótájékoztatóján dr. Medgyasszay László országgyűlési képviselő, a Fölművelésügyi Minisztérium politikai államtitkára.

R. PAPP ÁGNES

Majd rögtön megtette azt a nagy horderejű bejelentését, miszerint a termőföldről szóló törvénytervezetet *Szabó János* földművelésügyi miniszter expozéjában ma délelőtt terjeszti a honatyák elé.

Az államtitkár a tervezet megalkotásának előzményeire kitérve elmondta: az utóbbi években ismételten és egyre sürgetőbben jelentkezett az igény, hogy felülvizsgálják és újraszabályozzák a földdel, elsősorban a termőfölddel kapcsolatos jogi normadrendszert. A törvényjavaslat tervezete most elkészült, s mint ahogy az a címéből is kiderül, a földtörvénytől eltérően, nem vonja tárgyi hatálya alá a föld legszélesebb értelemben vett, fogalmi körébe tartozó ingatlanokat (telek, lakás, üdülő), hanem kizárólag a termőföldre vonatkozó szabályt kívánja megvalósítani.

Medgyasszay László a továbbiakban kifejtette, mennyire fontos, hogy májusig még újabb törvényjavaslatok szülessenek. Ilyenek például az erdőről és az erdő védelméről vagy a szövetkezeti törvény módosításáról szóló törvényjavaslatok. Az államtitkár fontosnak ítélte azokat a törvénytervezeteket, amelyeket a tárca a mezőgazdaság működése jogi feltételeinek biztosítására dolgozott ki. Kiemelte a mezőgazdaság, főként olcsó hitelekkel történő finanszírozásának szükségességét is. Szólt arról, hogy a falugazdász-hálózat megszervezésére eddig csaknem háromezer pályázat érkezett be. Felhívta a figyelmet a piacszabályozás fontosságára, ezen belül a GATT-egyezmény által biztosított előnyökre. Kitért a falusi munkanélküliség kérdésére. Végezetül leszögezte, hogy a mezőgazdasággal kapcsolatban bármilyen vád is éri a MDF-et, a kormánytól azt mégsem lehet elvitatni, hogy a magántulajdon visszaállítását megkezdte, s így a termőföld 80 százaléka 1994 végéig valószínűleg magánkézbe kerül.

LETARTÓZTATÁSI INDÍTVÁNYOK

Sortüzek nyomában

MTI — MUNKATÁRSUNKTÓL

Az 1956. december 12-ei egri sortűz öt gyanúsítottjával szemben letartóztatási indítványt terjesztett elő szombaton a Budapesti Ügyészségi Nyomozó Hivatal. Az ügyészség illetékes vezetői közölték: a nyomozás nem a sajtó nyilvánossága, hanem a hatóság előtt zajlik. Az ügyészség tiszteletben tartja a gyanúsítottak személyiségi jogait és az alkotmányban rögzített ártatlanság vélelmét. Tájékoztatási kötelezettségének is eleget tesz az ügyészség: ha az illetékes bíróság a gyanúsítottak letartóztatását elrendeli, akkor erről közleményt ad ki.

A büntetőeljárásról szóló törvény vonatkozó rendelkezése szerint szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény miatt a terhelt előzetes letartóztatásának akkor lehet helye, ha megszökött, a hatóság elől elrejtőzött, illetőleg a bűncselekmény súlyossága folytán vagy egyéb okból a szökésétől vagy elrejtőzésétől lehet tartani; ha alaposan feltehető, hogy a szabadlábon hagyás esetén az eljárást meghiúsítaná vagy megnehezítené vagy veszélyeztetné, illetve, ha az eljárás alatt szabadságvesztéssel büntetendő újabb bűncselekményt követett el, illetőleg alaposan feltehető, hogy szabadlábon hagyás esetén a megkísérelt vagy előkészített bűncselekményt véghezvinné vagy újabb bűncselekményt követne el.

Lapunk kérdésére válaszolva *Gáspár Miklós*, a Kereszténydemokrata Néppárt helyettes frakcióvezetője, a sortüzek feltárását először indítványozó parlamenti képviselő elmondta: a hosszú hónapok óta folyó tényfeltáró vizsgálatok felgyorsították a hivatalos ügyészi eljárást, melynek eredményeképpen ma már megkezdődtek a felelősségrevonások. Minderre Gáspár véle ménye szerint azért van szükség, mert ez az újrakezdés, az ország megtisztulásának alapvető követelménye.

Gáspár Miklós ugyanakkor úgy vélte, hogy az igazságtételi törvény végrehajtása igen vontatottan folyik, mintha az ügyészségek nem a kellő eréllyel és hatékonysággal tárnák fel a sortüzek dossziéit. A képviselő példaként említette Olaszországot, ahol pártállástól, képviselőségtől, vagy éppen minisztériumtól függetlenül az ügyészség energikusan jár el a visszaélések felderítésében. Gáspár Miklós az ügyészség késedelmének legfőbb okát a politikai akarat erőtlenségében látja.

SZOCIALISTA FRAKCIÓÜLÉS

Sorrendiség nélkül

MTI• A Magyar Szocialista Párt a tegnapi frakcióülésén nem alakított ki sorrendet a még tárgyalásra váró törvények között. Az MSZP prioritási csoportokat állított fel, amelyek közül a gazdasági törvények állnak az élen, míg a második csoportba a jogrendszer alakításához szükséges törvények tartoznak. Erről *Katona Béla*, a szocialisták frakcióvezető-helyettese nyilatkozott tegnap. Elmondta: az MSZP a héten próbálja meg meghatározni azoknak a törvényeknek a körét, amelyekre biztosan nem kerülhet sor ebben a parlamenti ciklusban. Ennek meghatározására azért van szükség, mert a hátralévő két, két és fél hónapos időszak alatt az Országgyűlés képtelen megtárgyalni a kormány által kért harminc törvényjavaslatot, valamint azokat a tervezeteket és országgyűlési határozatokat, amelyek már a parlament elé kerültek.

Katona Béla rámutatott: a Magyar Szocialista Párt frakciója azt javasolja, hogy a hivatalos kampányidőszak kezdetekor — április elején — a parlament fejezze be a munkáját.

Tettleges bántalmazás

FERENCZY EUROPRESS • Magyarország külpolitikai bonyodalmakba keveredhet az orosz honatya, *Vlagyimir Zsirinovszkij* miatt — derül ki a Springer Külföldi Sajtószolgálat hétfői jelentéséből. A német ügynökség értesülése szerint a szélsőséges politikus Moszkvában tettleg bántalmazta a MALÉV egyik munkatársát, aki a tőle Budapesten elvett pisztolyt a moszkvai repülőtéren, a leszállás után az orosz határőrségnek adta át. A történtekről értesült a moszkvai magyar képviselet, a MALÉV vezérkara és természetesen a budapesti külügyminisztérium is.

A FINN NAGYKÖVET A KDNP-NÉL

A NATO válasza hazánknak

HAMMANG HENRIK

Tegnap a Kereszténydemokrata Néppárt Székházában nemzetközi kérdésekről tartott előadást *Tertti Torstila*, Finnország nagykövete. Beszédében kitért a hidegháborút követő időszakban felmerülő ellentétekre és összütközésekre, amelyek több oldalról fenyegetik a nemzetközi biztonságot, akadályozzák, bizonytalanná teszik a demokráciára való áttérést. Nyugat-Európa fejlődése és sorsa elválaszthatatlan a Kelet-Európában végbemenő változásoktól — mondta a nagykövet. A kommunizmus alól felszabadult országok politikai és gazdasági nehézségei a vártnál súlyosabbnak bizonyultak. Egyre többen ismerik el, hogyha a volt szocialista országokat sújtó problémákat nem közös erővel igyekeznek megoldani, akkor Európa nyugati felén sem várható kedvező fejlődés.

A nyugati biztosnági intézményrendszer két legfontosabb szervezete a NATO és a Nyugat Európai Unió, amelyek jelenleg változásokon mennek keresztül. Helyzetüket és szerepüket nagyban befolyásolják a tagállamok jövőről vallott elképzelései és viszonyulásuk a tagságra törekvő európai államokhoz. A Partnerség a békéért a NATO válasza Magyarországnak és a többi, a szervezetbe belépni szándékozó államnak. Az így létrejövő katonai együttműködési rendszer alapeleme Közép-Kelet-Európa stabilitásának biztosítása, amely egész Európa számára létfontosságú. Tertti Torstila hozzátette: az új európaiság építőelemei már léteznek, közülük sok a helyére kerül, megtalálta igazi funkcióját, feladatát. Még számos nehéz kérdéssel kell együttélnünk, de a kialakuló új európaiság megteremti a kedvezőbb jövő ígéretét.

Csizik Gyula

Nov. 1 1915

A BIEDERMEYER ÉS AZ ÚJABB STILUSFEJLŐDÉS. Írta Csízik Gyula. Iparosok olvasótára XXI. évf 4—5. sz. Budapest. Lampel R. (Wodianer F. és fiai) r.-t. könyvkiadóvállalata. Ára 1 kor. 20 fillér. A par excellence német stilusról, az iparművészet terén sokat emlegetett biedermeyerről, amely még mindig a divatosság napjait éli: eleven és tartalmas könyvet írt Csízik Gyula. A könyv abban a speciális vállalatban jelent meg, amely az iparos közönség művelését tűzte ki céljául, s amelynek kitünő ismeretterjesztő füzeteit Mártonffy Márton szerkeszti. Ez persze nem annyit tesz, hogy más fajta közönség nem forgathatja haszonnal Csízik Gyula könyvét. Véleményünk szerint erről a kérdésről, hasonló munka nem jelent meg magyar nyelven, amit az u. n. tanultabb, kényesebb igényű olvasóknak is szívesen ajánlunk, mert Csízik tanulmánya korántsem elemi módon történő «szak»-előadás. Csízik körülbelül az összes fejlődési tényezőket, történeti szempontokat előveszi, vagy legalább is érinti, amikor bevezeti tulajdonképeni témáját. Nem egyszerűen stiláris leírását, formai ismertetését adja annak a stilusnak az iparban, építészetben s egyéb művészetekben, amelyet a késő nemzedék biedermeyernek keresztelt. A kort is jellemzi politikai, társadalmi rugóival, azt a kort, amely a negyvenes évek forradalmi kitöréséig tart Napoleon leverésétől, s amelyet a biedermeyer jelző ugyancsak kevéssé fed, mivelhogy a csöndesség, a kispolgári nyugalom külszíne alatt nem egyéb mint csupa erjedő, kiszabadulni akaró erupció, amelynek társadalompolitikai tengelye: a metternichizmus, a szigorított autokrácia birkózása a levegőhöz jutni akaró demokráciával. Csízik, az empire, illetve a XVI. Lajos korabeli és a XVIII. századi angol iparművészet hatása alatt rajzolja ki — helyesen — a biedermeyer, a német polgári stilus kialakulását s aztán végig vezeti az olvasót a későbbi változásokon, a múlt század második felén, egész a mai napokig. Természetesen mindez röviden, csak nagy vonásokban történő kalauzolás, de előnye a könyvnek, hogy az olvasó így nem a biedermeyer izolált jelenségét kapja, hanem ennek elhelyezkedését a fejlődés vonalában. Meg kell említenünk, mint szimpatikus vonást, azt is, hogy a könyvet mindvégig bizonyos kritikai hang hatja át, hogy amint a maga idejében az élettel, az ízléssel, a viszonyokkal organikus összefüggésben lévő biedermeyert szeretettel méltatja: mai utánzását korántsem vonja le boldogító konzekvencia gyanánt, a magyar iparművészet érdekében.

[illegible] annak azontúl való kamata az ösztöndíjat nagyobbítja.

Kelt Budapesten, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatóságának 1915 szeptember hó 13-án tartott üléséből.

III.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat néhai Ipolyi Arnold nagyváradi püspök és a Társulat nagyérdemű volt elnöke végrendeleti alapítványának esedékessé vált kamataiból 2000 koronás Ipolyi Arnold-díjra pályázatot hirdet, az alapító által megszabott következő feltételek mellett:

1. E díjra csak magyar állampolgár művész pályázhat.

2. Minden az 1915/16. évi Téli Tárlaton a megnyitástól a bezárásig kiállított egyházi szent, vagy nemzeti történelmi kész olajkép, valamint hasonló tárgyú kész szoborm ű a pályázatra küldöttnek tekintetik, kivéve, ha a mű szerzője mindjárt a beküldéskor írásban kijelenti, hogy a pályázaton részt venni nem kíván.

3. Az alapító rendelkezése szerint «a díjban csak oly művész részesíthető, kinek műve az egyházi szent és hazafiui magyar történeti művészet igényeinek valóban megfelel; kizártak ezért oly művek, melyek a vallást, a jó erkölcsöt vagy tisztességet sértik botránkoztató nuditásaik, illetlenségeik, vagy a szent egyházi művészetnek és a hazafiui nemzeti eszmének meg nem felelő formájuk vagy tartalmuk által. Ellenben pályázhatnak a magyar nemzeti ősmondákból, hagyományból, a hitrege- és népmese-világból merített művek is».

4. A pályaművek felett az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat választmánya által e célra titkos szavazás útján megválasztott héttagú pályabíróság ítél. E pályabíróság öt művész és két műértő társulati tagból alakítandó. Érvényes határozat hozatalához legalább öt tagnak az együttes jelenléte szükséges.

5. A pályabíróság ülése a Téli Kiállítás megnyitásától számított négy hét alatt tartandó meg.

6. Ha a pályabíróság a Téli Tárlaton kiállított művek között e díjra feltétlenül érdemes művet nem talál, a díj ki nem adatik, hanem az alapítvány tőkéjének gyarapítására fordíttatik.

7. A díjazott mű a szerző tulajdona marad.

8. A díj elnyeréséről szóló okmány a pályázat eldöntését követő választmányi ülésen, az arra meghívandó pályanyertes művésznek a pályabíróság jelen-

Csizik Gyula

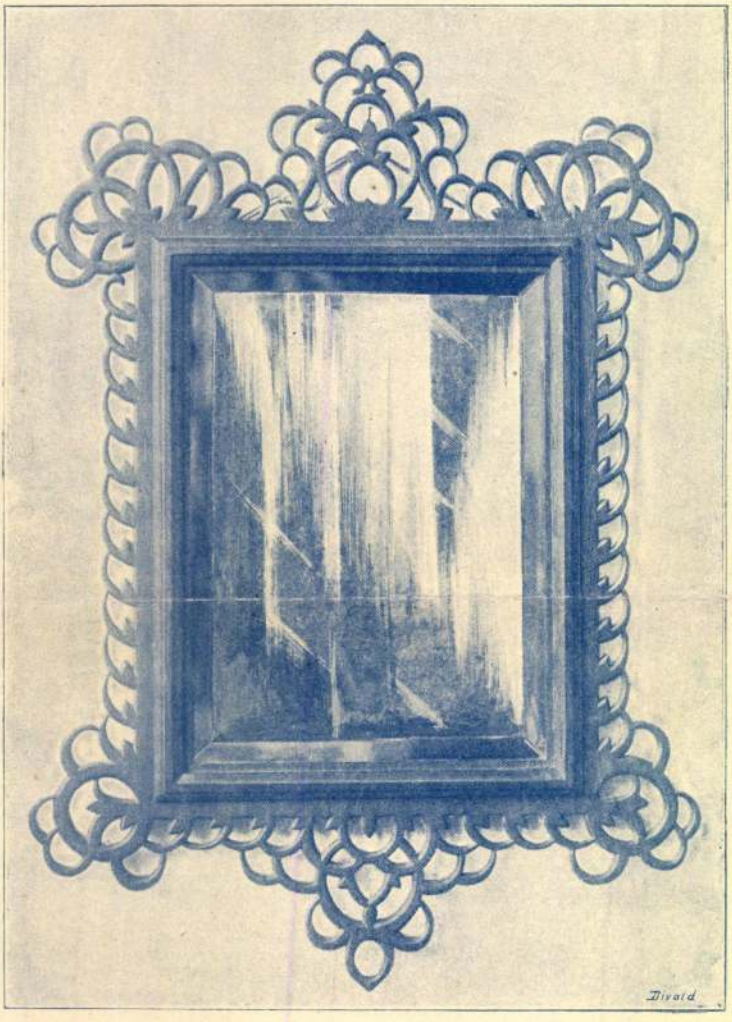
CSIZIK GYULA. Csöndesen, szerényen vonult el az élők sorából, ahogy az életét is töltötte finom egyszerűségében. A legműveltebb rajztanárok közé tartozott, akinek különös képességei voltak arra, hogy a leányok rajztanítását és iparművészeti nevelését olyan magas fokon vezesse, ahogy azt a Székesfővárosi Iparrajziskolában négy évtizeden át végezte. Úgyszólván csak nyugdíjazása után derült ki róla, hogy kitűnő akvarell-festő is, aki hangulatos, egyéni látását a lehelletfinomságú vízfestményeken nagy érzékenységgel tudta megörökíteni. Társulatunk alapító-éveiben gyakran szerepelt iparművészeti pályamunkákkal, tervekkel, folyóiratunkban pedig cikkeivel, mindezekből nagy műveltsége és lelkületének precíz biztonsága kapta meg az érdeklődést.

MAGYAR IPARMUVESZET
1937. 36. c.

Csiszik Gyula

Tükörkeret égetett és festett diszitménynyel.
Hauszmann Gizellától.

Tükörkeret mahagoni fából.
Tervezte: Csizik Gyula. Készítette: Hajts Jakab.

Magyar Iparművészet
1899. 50. l. lap

A Paál László Társaság
II. kiállításának kata-
lógusa.
Nemzeti Szalon 1926
ápr.

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

Barta Ernő

1	Évi	mgtul.
2	Évi sétára indul	mgtul.
3	Pihenő	mgtul.
4	Nagymama	mgtul.
5	Hold kelte	6000
6	Nap kelte	2000
7	Lenyugvó nap	7000
8	Asztagok alkonyatkor	6000
9	Az utód	4000
10	Borulás	3000
11	Kitörő zivatar	2000
12	Alkonyat a Köztemető környékéről	6000
13	A Köztemető télen	10000
14	Vihar után a Csillagmajorban	6000
15	A gémeskut	10000
16	Galvács völgye	6000
17	Merengő leány	4000
18	Szombat este	4000
19	A hit	4000
20	Menekülés a vihar elől	4000
21	A légyott	6000
22	Fahordók	4000

tarnai Belányi Viktor

Olajfestmények :

23	Várnai Zseni arcképe	mgtul.
24	Önarckép	6000
25	Csendélet	mgtul.
26	Olga	mgtul.
27	Svábhegyi részlet	mgtul.
28	Tulipán	4000
29	Narancsok	4000

30	Tanulmány fej	mgtul.
31	Emmy	5000
32	Szőkehaju nő	6000
	Grafika:	
32a	Pistike, paszt.	mgtul.
	Szinesrajzok:	
33	Halászó férfi	1500
34	Séta közben	1500
35	Szerelem	1500
36	Soproni részlet	1500
37	Ébren	1500
38	Fotelben	800
39	Madonna	1000
40	Alvó nő	1000
41	Akttanulmány	1000
42	Pásztorok	1500
43	Ülő nő	1000
44	Akt a fák alatt	1000
45	Fürdőző nők	1000
46	Anya gyermekkel	1000
47	Diványon, krétar.	1200
48	Emmy, krétar.	1200
49	Fekvő akt, krétar.	1000
50	Klárika, ceruzar.	1000
51	A vörös lepel, szinr.	1000
52	Az apostol szinesr.	1500
53	Strandon, krétar.	1000
54	Judith, szinesr.	1500
55	Ülő akt, szinesr.	1000
56	Fák alatt, szinesr.	mgtul.
57	Ülő akt, szinesr.	mgtul.
58	Kertek alatt, szinesr.	1000
59	Szabadban, szinesr.	1000
60	Piéta, szinesr.	1200
61	Vértanu, szinesr.	1200
62	Öltözés előtt, szinesr.	1000

Biró József

Olajfestmények:

63	Női arckép	mgtul.
64	Vierwaldstätti tavon	3000
65	Részlet a Mont-Blancról	9000
66	Téli táj	6000
67	Téli csend	6000
68	Fasor a Rhône mentén télen	5000
69	Részlet egy genfi parkból	5000
70	Pilátus hegy (Schweiz)	6500
71	Rigi hegy (Schweiz)	5000
72	Rejtett hajlék (Schweiz)	7500
73	Részlet egy Rhône menti birtokról	5500
74	Parc d'Aire Genfben	6000
75	Genfi tó partján	6000

Rajzok:

76	Tanulmány egy képhez	1500
77	Leány arckép	mgtul.
78	Szőke fej	1000
79	Médaillon	600

Csizik Gyula

Szines aquarell képek:

80	A nagyszalóki csucs, a sikság felől	2200
81	Kerti üvegház	1500
82	Gellérthegyi lakóház udvara	3000
83	Rákosmezei bolgár vizemelő	4000
84	Az aligai nagy szakadék	3000
85	Az akarattyai partok	2000
86	Lietava vára (Trencsén m.)	2200
87	A Farkasréti temető melletti lősz árok	3000

Grafika (ceruza)

88	A régi botanikus kertből	1000
89	A Rajecz völgye (Trencsén m.)	1000
90	A Rajecz völgye (Trencsén m.)	1000
91	Máramarosi (Gyertyánliget) részlet, felhős, szeles nap	1000

Feszty Masa

Olajfestmények :

92	Katóka, arckép	mgtul.
93	Bachus	10000
94	Őszi alkony	6000
95	Barna leány	6000
96	Férfi arckép	mgtul.
97	Az idióta	5000
98	Kazlak ködben	4000
99	Falu vége	4000
100	Kert alja ősszel	5000
101	Kazal	4000
102	Gyallai czigány negyed	4000
103	Gyallai faluvége	2000
104	Patak partja	2000
105	Nyári álom	3000

Gara Arnold

106	Udvarlás, szin. rajz	800
107	A Csóka bácsi korcsmájában sz. rajz	1000
108	Kocséri emlék, szin. rajz	500
109	Firenzei részlet, szin. rajz	1500
110	Velence, rézk.	300
111	Harmonikás, rézk.	300
112	Egyedül, rézk.	300
113	Délibáb, rézk.	300
114	Csendélet, olajf.	mgtul.
115	Nő bundában, olajf.	10000

Horváth Béla

116	Verona	5000
117	Verona	5000
118	Őszi táj	5000
119	Téli dunai táj	6000
120	Őszi táj	6000
121	Őszi táj	5000

122	Őszi táj	8000
123	Őszi táj	4000
125	Téli táj	5000
126	Téli táj	5000
127	Téli táj	4000
128	Téli táj	5000
129	Téli táj	4000
130	Téli táj	4000
131	Téli táj	
132	Téli táj	
133	Őszi táj	5000
134	Őszi táj	
135	Őszi táj	
136	Erdei patak	8000
137	Esti hangulat	6000

Kubinyi Sándor

138	Centa	mgtul.
139	Hollandi leány	mgtul.
140	Parisienne	mgtul.
141	Olvasó leány	mgtul.
142	Női arckép	mgtul.
143	Tanulmány fej	mgtul.
144	Női fej	mgtul.

Lakatos Artur

145	Ágoston-tér Pécsett, paszt.	3000
146	Klimó ucca Pécs, rajz	1000
147	Mohácsi sokácz ucca, paszt.	4000
148	Pécsi szőlők, paszt	2000
149	Kis ucca, olajf.	2000
150	Hegyes vidék, paszt.	3000
151	Pécsi látkép a dómmal, paszt.	4000
152	Osztrák falu, olajf.	4000
153	Templom Mohácson, olajf.	6000
154	Tabán, olajf.	6000
155	Baranyai falu, olajf.	4000

156	Osztrák hegyi részlet	4000
157	Pécsi uçca, paszt.	3000
158	Baranyai tájkép, olajf.	4000
159	Otterberg, olajf.	4000
160	Részlet a Weihsel vidékéről, olajf.	4000
161	Mohácsi csata sikja, olajf.	2000
162	Tetye ucca, Pécs, olajf.	2000
163	Piros tetejü ház Pécsett, paszt.	2000
164	Apáca ucca Pécsett, paszt.	2000
165	Baranyai dombos vidék, paszt.	2000
166	Fehér Jaskó Tabán, olajf.	1500
167	Apácák temploma, rajz	800
168	Budai vár részlet, vizf.	1000
169	Régi Pécsi házak, paszt.	1000
170	Rácz városi részlet, Pécsett, olajf.	3000

Révész Ferryman Ferenc

171	Kisvárosi templom	mgtul.
171a	Nyujtózkodó férfi	mgtul.

Szigeti Jenő

172	Badacsonyi szőlőhegy, paszt.	5000
173	Virág csendélet, olajf.	6000
174	Rákosszentmihályról, paszt,	5000
175	Rózsadombi részlet, paszt.	5000
176	Rózsadombi völgy, paszt.	5000
177	Fák között, paszt.	mgtul.
178	Bécsi dombról, paszt.	3500
179	Badacsonyi hegyről, paszt.	3000
180	Badacsonyi ucca, paszt.	3000
181	Tájkép a Rózsadombról, paszt.	5000
182	Rózsadomb, paszt.	5000
183	Reggeli napsütés	5000
184	Reggeli hangulat, paszt.	5000
185	Alföldi részlet, paszt.	3000
186	Napsütés, paszt.	3000

187 Rákosszentmihályi részlet, paszt. 3000
188 Szénaboglyák, paszt. 5000
189 Rákosszentmihályi részlet, paszt. 3000
190 Lombok között, paszt. 5000

Vesztróczy Manó

191 Napos sarok, olajf. 6000
192 Berek, olajf. 10000
193 Badacsonytomaj, olajf. 12000
194 Sütkérező nő, olajf. 3000
195 Feleségem arcképe, olajf. nem eladó
196 Utolsó napsugár, comp. I. 6000
197 Utolsó napsugár, comp. II, 6000
198 Czigány lányok, ceruzar. 1000
200 Czigány nő, ceruzar. 600
201 Habsburg csatahajó. paszt. 1000
202 Virágvasárnap, vizf. 1500
203 Őrsi hegy, vizf. 1000
204 Tehenek a vizparton, vizf. 1800
205 Szénagyüjtés, vizf. 1000
206 Tájkép kazallal, vizf. 800
207 Gyümölcsfák, krétar. 800
208 Szent György hegy télen, krétar. 800
209 Szegedy Róza háza, ceruzar. 800
210 Cseresnyefa, szénr. 1000
211 Compositió, szénr. 2000
212 Kenesei ucca részlet, krétar. mgtul.

Vásárlási tudnivalók.

A katalógusban megadott eladási árak
ezer koronákban értendők.

A műtárgyak eladását kizárólag **Kató Kálmán** műtáros eszközli.

A vételár 50%-a a vásárláskor, a több 50% pedig 8 napon belül, legkésőbb azonban a kiállitás bezárásakor fizetendő.

Csizik Gyula

Legközelebbi kiállitásunk:

A

Magyar Aquarell és Pasztellfestők

kiállitása.

A Nemzeti Szalon

SZABADISKOLÁJA.

Fej és akt rajzolás és festés.

Tájfestés a szabadban.

Óradij 15000 K. Beiratási dij 50000 K.

Óradij-jegy sorozat elővételnél (legalább 10 jegy) beiratási dij nincs.

Felvételre jelentkezés a délelőtti órákban az irodában.

Nemzeti Szalon 1929./jan. 4

PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG

III-IK KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA

1929 JANUÁR HÓ.

További tárgyak

A NEMZETI SZALON VEZETŐSÉGE:

ELNÖK:

Gróf ANDRÁSSY GYULA v. b. t. t.

ALELNÖKÖK:

Gellért Jenő — Horvai János

IGAZGATÓ:

Déry Béla

ÜGYÉSZ:

Dr. Képessy József

MŰTÁROS:

Kató Kálmán

PÉNZTÁRNOK:

Eckstein M. Miklós

TITKÁR:

Bende János

TISZTELETBELI TAGOK:

† Benczúr Gyula
† Munkácsy Mihály
† Szinyei Merse Pál
Eugen svéd királyi herceg

SOCIETAIREK:

Baditz Ottó
Déry Béla
Edvi Illés Aladár
Endrey Sándor
Gellért Jenő
Horvai János
dr. Ilosvay Lajos
Kacziány Ödön
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
dr. Képessy József
† Kőrösfői Kriesch Aladár
László Fülöp Elek
† Br. Mednyánszky László
Mendlik Oszkár
Nádler Róbert
Rubovics Márk
† Székely Bertalan
† Szikszay Ferencz
Vajda Zsigmond

KÜLFÖLDI SOCIETAIREK:

Epstein Jehuda (Osztrák)
Goltz A. D. „
Harta Felix „
Hofner Otto „
Karlinsky Stephan „
Liljefors Wilhelm „
Kruasz Bruno (Svéd)
Lindberg Erik Svéd
Milles Carl „
Ranzoni Hans (Osztrák)
Schönthal Otto „
Schultzberg Anshelm (Svéd)
Skocylas Wladislaw (Lengyel)
Wilhelmson Carl (Svéd)
Wyczolkowski Leon (Lengyel)

PAÁL LÁSZLÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK TÁRSASÁGA

ELNÖK:

VESZTRÓCZY MANÓ

TITKÁR:

BIRÓ JÓZSEF

TAGOK NÉVSORA:

Barta Ernő
Bátky József
Belányi Viktor
Bertalan Albert
Biai Föglein István
Biró József
csabai Ékes Lajos
Csizik Gyula
Feszty Masa
Gara Arnold
Lakatos Arthur
Rózsaffy Dezső
Szigeti Jenő
Vadász Endre
Vesztróczy Manó
Fejér József
Révész Ferrimann Ferenc

Ötven esztendeje lesz 1929 március 4-én, hogy Paál László alig 33 éves korában, Páris mellett, Charentonban elhunyt. Porai ma is francia földben pihennek.

A Paál László Társaság tagjai a hazafias kegyelet érzésétől indittatva elhatározták, hogy emléktáblával jelölik meg azt a házat, amelyben a legnagyobb magyar tájfestő barbizoni tartózkodása idejében lakott.

Az emléktábla elkészitésére a Paál László Társaság fölkérte Gárdos Aladár szobrászművészt, aki önzetlen lelkesedéssel vállalkozott arra. Az emléktábla előkészitő bizottsága Gárdos tervezetét bronzban való kivitelre elfogadta, az ideiglenes gipsz-minta jelen kiállitásunkon kerül bemutatóra.

Jánoshalmi Nemes Marcel az emléktábla költségeire 500 pengőt adományozott. Minden adományozónak, aki legalább 100 pengővel járul az emléktábla költségeihez, dijmentesen megküldjük az emléktábla kisebbitett plakettjét.

A PAÁL LÁSZLÓ EMLÉKTÁBLA
ELŐKÉSZITŐ BIZOTTSÁG

Kertész K. Róbert, Dr. Petrovics Elek, Dr. Liber Endre, jánoshalmi Nemes Marcel, Báró Herzog Mór Lipót, Glück Frigyes, Dr. Majovszky Pál, Dr. Pacher Béla, Lyka Károly, Ernst Lajos, Csók István, Déry Béla, Vaszary János, Szablya Frischauf Ferenc, Dr. Lázár Béla, Dr. Rózsaffy Dezső, Lakatos Arthur, Vesztróczy Manó.

A PAÁL LÁSZLÓ TÁRSASÁG ezuttal harmadik reprezentativ kiállitását rendezi.

A Társaságunkban tömörült művészek törekvéseikben kétféle hagyományra támaszkodnak. Az egyikre utal Társaságunk neve. A nagy magyar tájfestőnek nyugati kulturán nevelődött puritán egyénisége a művészetben megalkuvást nem ismert, olcsó sikert sohasem keresett. Ez a fölemelő erkölcsi példa lebegett Társaságunk alapitóinak szeme előtt, amidőn az ő nevét irták föl cimerpajzsunkra.

PAÁL LÁSZLÓ művészete Barbizonon át Paris felé mutat. Azt az immár félévszázados kapcsolatot, amely a magyar művészetet fejlődésében a francia művészethez fűzi, átérezzük, ápoljuk és fönntartani kivánjuk.

Társaságunk alapitó tagjait másfelől Hollósy Simon iskolájához és tanitásához kötik a kegyeletes emlékezés szálai. E kapcsolatok Hollósy révén Nagybányáig terjednek, amelyet — kevéssé találóan — *magyar Barbizonnak* is neveznek.

A nagybányai művészet magyar hagyományt jelent, amelyet mind a jelen, mind az utánunk következő művésznemzedéknek meg kell becsülnie, fönn kell tartania, szerintünk, hacsak nem akar gyökértelenül idegen áramlatok függvényévé, külsőleges utánzójává szegődni.

E kettős hagyományra akarunk épiteni.

A művészeti hagyományok megbecsülése azonban korántsem jelent művészeti konzervativizmust. Nincs konzervativ művészet, csak haladó, progressziv művészet van.

Társaságunkat tehát azokhoz a művészekhez és művészcsoportokhoz köti élénk rokonérzés, amelyek — hozzánk hason-

lóan — noha más utakon és talán más eszközökkel, a művészeti haladásért, a művészet megujulásáért küzdenek.

A művészetben a megállás sablónt jelent, legjobb esetben önmagunk utánzását, lélektelen ismétlését. Haladni akarunk, haladnunk kell, mert uj érzéseink, uj mondanivalóink vannak és keressük az ezek kifejezésére alkalmas eszközöket. Kivülről jövő hatások elől nem zárkozunk el, de abból, amit a XX. század európai művészetének nagy szellemi közössége kitermelt, csak azt fogadjuk el, ami valódi érték és nem látszateredmény. Nem lehet tagadni, hogy művészeti eltévelyedések vannak. Egyfelől az aberráció tulzásai, másfelől a maradi konzervativizmus, két malomkő, amelyek között elsikkad a tiszta művészet. Megtalálni a helyes utat, amely korántsem a gyakran „aranynak" nevezett, voltaképpen kitaposott középút, de igenis az igaz művészet fölfelé vezető egyenes utja: ez az a cél, amely Társaságunk tagjait munkára buzditja, kitartásra serkenti. Haladunk-e e távoli cél felé, sikerült-e egyeseknek, szerencsésebbeknek, már elérni e célt, e kérdésekre kiállitásunk adja meg a választ.

Budapest, 1929 január havának 12-én.

RÓZSAFFY DEZSŐ.

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

Barta Ernő

1	A bucsú, pastell	Eladó
2	Tanyai kettős konyha, pastell	500.—
3	Galvácsi számadó juhász, szinezett rajz	Eladó
4	Keresztek, pastell	500.—
5	Alkony Galvácson, tempera	1000.—
6	Pihenőlak a budai szanatoriumban, pastell	Mgtul.
7	Casinóbejárat a budai szanatoriumban, pastell	Mgtul.

Bátky József

8	Karácsony, olajf.	500.—
9	Szülőfalum, olajf.	Mgtul.
10	Golgota, olajf.	1000.—
11	Fonók, olajf.	500.—
12	Szent György (üveg szines karton)	500.—
13	Menekülés (üveg szines karton)	400.—
13a	Alleluja (faszobor)	1200.—

Belányi Viktor

14	Narancsok, olajf.	700.—
15	Lilike, olajf.	1800.—
16	A vágy, szines rajz	100.—
17	Madonna gyümölcscsel, olajf.	1200.—
18	Gyümölcs csendélet, olajf.	900.—
19	Alarcok, olajf.	800.—
20	Csendélet tükörrel, olajf.	800.—
21	Abundantia, szines rajz	100.—
22	Iriszek, olajf.	600.—
23	Akt tanulmány, szines rajz	150.—
24	Dinnyecsendélet, olajf.	1000.—
25	Dáliák, olajf.	900.—

26	Szüret, vizf.	150.—
27	Pihenő nő, olajf.	900.—
28	Fekvő akt, rajz	150.—
29	Házi oltár, olajf.	1000.—
30	Fürdő nők, színes rajz	70.—
31	Fürdő előtt, színes rajz	100.—
32	Szent család, üvegkartón, színes rajz	80.—
33	Chrysanteumok csendélet, olajf.	800.—
34	Mimoza csendélet, olajf.	800.—
35	Tanulmányfej, olajf.	700.—
36	Hölgy legyezővel, olajf.	1600.—

Bertalan Albert

37	Nők a tengerparton, olajf.	500.—
38	Nő legyezővel, olajf.	500.—

Biai Föglein István

39	Pécsi panoráma naplemente után	Mgtul.
40	Tenniszruhás leány	1500.—
41	Sokác leány	500.—
42	Önarckép, ebéd után	1200.—
43	Vizhordás Mohácson	1000.—
44	Guadeloupei férfiszépség	1500.—
45	Párisi szobasarok	800.—
46	Szajnapart	800.—
47	Csendélet	800.—
48	Arckép	Mgtul.
49	Francia iró	1200.—

Biró József

50	Schweizi ház, olajf.	800.—
51	Alpesi szilfák, olajf.	1400.—
52	Erdei lak, olajf.	900.—
53	Legenda, olajf.	700.—
54	Pilátus hegy, olajf.	450.—
55	Parti falu, olajf.	500.—
56	Vierwaldstätti tó, olajf.	1000.—
57	A hertensteini kastély, olajf.	1000.—
58	Wallenstöcke, olajf.	1000.—
59	Buochserhorn, olajf.	500.—
60	Vierwaldstätti tó, olajf.	1500.—
61	Vihar után, olajf.	Mgtul.
62	Alpesi rét	1000.—
63	Paula, ceruzarajz	300.—
64	Hertensteini nyárfák, ceruzarajz	Mgtul.
65	Erdő felé, ceruzarajz	250.—
66	Schweizi falu, ceruzarajz	250.—
67	Golfozó nő, ceruzarajz	120.—
68	Golftréner, ceruzarajz	120.—
69	Golftréner, ceruzarajz	120.—
70	Feleségem, ceruzarajz	Mgtul.

Csabai-Ékes Lajos

70a	Ülő akt, olajf.	500.—
71	Öreg cukrász, pastell	300.—
72	Csendélet, olajf.	400.—
73	Akt tájjal, olajf.	400.—
74	Csendélet, olajf.	200.—
75	Ülő akt tájjal, olajf.	400.—
76	Óbuda, pastell	250.—
77	Csillék, pastell	300.—
78	Külvárosi ucca, pastell	300.—
79	Tűzfalak, pastell	150.—

80	Ősz, olajf.	800.—
81	Margitszigeti táj, pastell	200.—
82	Tanulmányfej, tussrajz	80.—
83	Nap és fák, pastell	200.—
84	Különös fa, pastell	200.—
85	Öreg modell, tollrajz	50.—
86	Óbuda II. pastell	100.—
87	Gázgyár, pastell	100.—
88	Kézimunkázó nő, szénrajz	100.—
89	Önarckép, szines tusrajz	100.—
90	Leány, tussrajz	50.—
91	Ülő munkás, monotipia	50.—
92	Öreg ember, monotipia	50.—

Csizik Gyula

93	Szürke pitvar, vizf.	300.—
94	A zöld udvar, vizf.	300.—
95	Csöndes zúg, vizf.	400.—
96	Hadnagy ucca 3 ház, vizf.	400.—
97	Naplemente, vizf.	700.—
98	Nagy lugas udvar, vizf.	625.—
99	A szobrász, vizf.	300.—
100	A Rajecz völgye, vizf.	350.—
101	A Kuruclesi völgy, vizf.	400.—

Feszty Masa

102	Ifju fascista	Szépművészeti muzeum tulajdona
103	Certosa, rajz	70.—
104	Fiesole, rajz	70.—
105	Öreg toskanai ház, rajz	50.—
106	Dante háza, rajz	60.—
107	Costa San Giorgio	70.—
108	Costa San Giorgioi öreg néma templom, rajz	80.—
109	Certosai dombok, rajz	70.—
110	Firenzei dombok, rajz	50.—
111	Certosa Galuzzóból nézve, rajz	100.—
112	Mária Novella kolostor udvara, rajz	Mgtul.

Gara Arnold

113	Gellérthegy. Vörös villa, olajf.	500.—
114	Párnák között, rajz	200.—
115	Alvó nő, pastell	800.—
116	Tanulmányfej, pastell	1800.—
117	Freskó vázlat, szines rajz	250.—
118	Freskó vázlat, szines rajz	250.—
119	Női fej, olajf.	Mgtul.
119a	Zöldruhás nő, pasztell	300.—
119b	Ágyban, rajz	250.—

Lakatos Artur

120	Stájer táj, olajf.	600.—
121	Pálosok temploma, Pécs, olajf.	700.—
122	Mohácsi táj, olajf.	700.—
123	Balaton este, olajf.	600.—
124	Külváros Pécsett, olajf.	600.—
125	Abauji. táj, olajf.	1000.—
126	Tettyei kolostor romja, Pécs	600.—
127	Rákospatak, olajf.	600.—
128	Vajda-Hunyad, olajf.	800.—
129	Czinkotai földek, olajf.	600.—
130	Fischer Béla alispán arcképe	Mgtul.
131	dr. Tordai Árpád orvostanár	Mgtul.
132	Fiam, olajf.	Mgtul.
133	Ezredorvos arcképe, olajf.	500.—
134	Osztrák hegyvidék (Semmering), olajf.	700.—
135	Pécsi ucca, pastell	300.—
136	San Giorgio Velence	300.—
137	Kisvárosi részlet, rajz	100.—

Rózsaffy Dezső

138	Dunai halásztanya, olajf.	1500.—
139	Leányfalusi hegyek, olajf.	800.—

140	Napraforgók, olajf.	600.—
141	Meditáció, olajf.	1500.—
142	Kék váza - piros fotelek, olajf.	600.—
143	Dunai tájkép, olajf.	800.—
144	Éjjel a Dunán, olajf.	1200.—
145	Párnák közt, olajf.	500.—
146	Quodlibet csendélet, olajf.	500.—
147	Virágcsendélet, olajf.	600.—

852. Gellérthegyi részlet
1109. Gellérthegyi részlet
1805. Tájkép

Szigeti Jenő

149	Gellérthegyről, pastell	800.—
150	Tabán, pastell	600.—
151	Budai vár, pastell	600.—
152	Falu vége, olajf.	900.—
153	Rózsadombról, pastell	600.—
154	Farkasréti táj, pastell	600.—
155	Lejtős út, pastell	600.—
156	Pincék, olajf.	1200.—
157	Halászbástyáról, pastell	800.—

Vadász Endre

158	Firenze, rézkarc	keret nélkül 35.—
159	Vizpart, borjak, rézkarc	35.—
160	Öreg hid, rézkarc	35.—
161	Háry János vadászat, rézkarc	35.—
162	Pihenő, fametszet	35.—
163	Cirkusz, rézkarc	35.—
163a	Templomsarok, olajf.	400.—

126. Ajándomnemű táj
370 Illusztráló vélemény
448 Zabfejtő asszonyok

Vesztróczy Manó

164	Hegyoldal, olajf.	1000.—
165	Krumplikapálók, olalf.	900.—
166	Fák, krétarajz	200.—
167	Gyümölcsös, vizfestmény	500.—
168	Fenyők, krétarajz	150.—
169	Gyümölcsfák, olajf.	500.—

776. Lilliputi parasztlányok
795. Képlemez olajon
920. Nyelven fürdő
1328. Napos sarok

Vásárlási tudnivalók.

A műtárgyak eladását kizárólag a műtárosi hivatal, illetve **Kató Kálmán,** a Nemzeti Szalon műtárosa eszközli.

A vételár 50%-a a vásárláskor, 50% pedig 8 napon belül, legkésőbb azonban a kiállitás bezárásakor fizetendő.

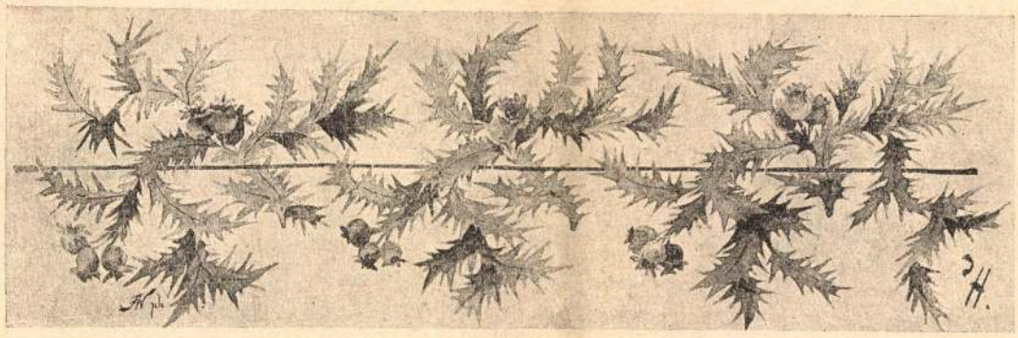
Csizik Gyula

- 1910-ben a Magyar Királyi Honvéd Egyenruházati alkalmazott volt

1927 MÁRCIUS HÓ

1 pld az anyagban

EGY ÚJ ISKOLAI ÉRTESITŐ.

Sokszor tapasztalt tény, hogy a lakosság saját városának intézeteit s főleg iskoláit gyakran nem ismeri, eléggé. Innen van, hogy számos gyermek iskoláztatása egészen eltévesztett. A tanuló gyermek abba az iskolába kerül, a melyet szülője vagy gyámja ismer, és nem abba, a mely számára való lenne, mert a szülőt elhatározásában a véletlen vezette. Igaz, hogy sokszor nem a szülő, hanem maga az iskola — vagy annak hiánya — az, a mi a szülőt elhatározásában megakadályozza. Fokozottabb mértékben van ez így a főváros határain túl, az egész országban ; úgy, hogy e tekintetben meglehetős tájékozatlanság és fogalomzavar uralkodik mindenfelé. De szinte hihetetlen, hogy állásuknál fogva a tanügyhöz közel álló, vagy a közügyek terén szereplő egyéniségek, de sőt közvetlenül a tanügy emberei között is vannak olyanok, a kik nem menthetők fel e vád alól. Nem kívánható, hogy mindenki több téren szakember legyen, hanem igenis megkívánható, hogy a már meglevő mívelődési és közhasznú intézetek létéről, feladatairól és czéljairól valamint működéséről kötelességszerűleg tudomással bírjanak első helyen azok, a kik hivatva lennének e téren közreműködni, de mellettök mindjárt azok is, a kiknek számára azok tulajdonképen létesíttettek, tehát a nép, a nagy közönség, az egész nemzet.

Az a körülmény, hogy a *Művészi Ipar* programmjában igen helyesen az ipari, különösen pedig műipari szakoktatásnak a rendelkezésére álló eszközök által való előmozdítását is feladatai közé felvette, teszi lehetségessé azt, hogy e helyen a fentemlített tájékozatlanság csökkentésére egy adalékkal hozzájáruljunk, midőn a következőkben, fővárosunk egyik újabb intézetét szervezete óta a lefolyt 1888/9 tanév végén másodszor kiadott iskolai értesítője alapján röviden ismertetjük.

Az intézet, a melyről szólani kívánunk, a fővárosi iparrajziskola. Az értesítőben közölt új szervezet értelmében az iskolának mint továbbképző intézetnek czélja az, hogy 1. oly iparos-segédeket és mestereket, a kik a rajz és mintázás tanulását elmulasztották, — de arra hivatásuknál fogva szükségük van — előképezzen, hogy pótlólag legalább némi előmenetelt legyenek képesek felmutatni (jelenleg, a midőn tanonczaik már az iparos iskolában évi tanfolyamot végeznek) ; 2. általán oly iparosokat, a kik előképzettségüknél és mesterségük természeténél fogva a rajzban és mintázásban kimerítőbb oktatást igényelnek, e szakmákban továbbképezzen s őket előkészítse ama tanfolyamokra, a melyek a középiparis kolában, a technologiai iparmúzeumban, valamint az iparművészeti iskolában fenállanak ; végre 3. hogy az iskola u. n. nyilvános rajz- és mintázási tanfolyamában, — a mely az intézetnek úgyszólván kiegészítő részét képezi — a rajzban és mintázásban való gya-

Művészi Ipar
1889.

korlásra oly felserdült egyéneknek, a kiknek arra kedvök és hajlamuk van, alkalmat nyujtson, a nélkül azonban, hogy ezáltal az illetők gyakorlati képesítésre igényt tarthatnának. Ezen czéloknak megfelelően a következő tanfolyamok állanak fen : 1. előkészítő, 2. szakrajzolási, 3. mintázási és 4. nyilvános rajz- és mintázási tanfolyam.

Az értesítőben tájékoztatásúl és magyarázatként az egyes tanfolyamok rövid jellemzései is adatnak, a melyek tulajdonképeni czéljuk mellett azt is mutatják, hogy bármiféle szervezet vagy rendelet csak irott malaszt marad, ha azt keresztülvinni nem lehet, és hogy az iparrajziskolának sok előnye és kétségtelen haszna mellett az a szerencsétlensége van, hogy már évek óta és még ma is a kezdet nehézségeivel kell küzdenie. E jellemzéseket itt reprodukálni nem lehetvén, belőlük röviden csak a szükséges dolgokat emeljük ki. Igy mindjárt az előkészítő tanfolyamban, a mely a szakrajzolásra készít elő, segédeken kívül szükségből legnagyobb számban tanonczok is vétetvén fel : a tanítás eredményét az elemek egyenlőtlen készültsége — a szűk helyi viszonyoknál fogva — hátrányosan befolyásolja. Pedig e folyam még hosszú átmeneti időig fog ilyen maradni, mindaddig, míg az iparos tanonczok az alsó fokú ipariskolában elérendik azon képességet, hogy nagyobb számban elkülönítve a szakrajzolási tanfolyamokba soroztathassanak. Alig van ennélfogva szakma, a mely ezen általános folyamban ne találkoznék. A tanórák száma hetenként 12, azaz : három este 7—9-ig és vasárnap d. e. 8—12-ig. Növendék volt : 26 segéd és 67 tanoncz. Szakrajzolási tanfolyam 3 van : az építészeti, a mely egy külön előkészítő osztálylyal bír, a műszaki, és az iparfestészeti (csak) téli tanfolyam. Az építészeti előkészítő osztályt kezdők, a szakrajzolási folyamot haladottabb növendékek (kőmívesek, ácsok, kőfaragók, asztalosok, építészeti rajzolók stb.) még pedig két külön tanfolyamban látogatják. Az egyik egész évi (vasárnap d. e. és 3 este hetenkint), a másik a télen szünetelő iparágak mívelőinek november 15-étől márczius 15-éig tartó téli tanfolyam (heti 6 egész munkanappal), melyek közül az első azon körülménynél fogva, hogy műhelyekben alkalmazott, többnyire asztalos segédek látogatták, — a kik gyakran saját munkaadóik által akadályoztattak az iskolalátogatásban — sokkal ingadozóbb jellegű mint az utóbbi. E tekintetben munkaadóink részéről általán a legkülönösebb felfogásokkal és akadályokkal állunk szemben. Tanulmányaikban e növendékek annyira haladnak, hogy évenként többen teszik le az állami vizsgáló bizottság előtt a mesteri vizsgát. A műszaki osztályt az egész tanéven át géplakatosok, vasesztergályosok, érczöntők, műszerészek, elektrotechnikusok stb. látogatják. Az iparfestészeti osztályban a téli 4 hónapon át külön csakis a télen szünetelő diszítményi és szobafestők csoportja állott fen. Ipari festőink közül ezeken kívül az üvegfestők, cserépedényfestők részint a szabadkézrajzi osztályban, részint a nyilvános rajzterem csoportjában oktattattak. A mintázási tanfolyam évről-évre szaporodó növendékei között legtöbb volt a fafaragó és diszítő szobrász ; de képviselve voltak nagyobb számban az agyagesztergályosok. aranymívesek és aranyozók is. A nyilvános rajz- és mintázási tanfolyam hivatását már neve magyarázza meg. A ki a rajzolásban és mintázásban oktatást óhajt nyerni, e tanfolyamban járhat. És tényleg a legkülönbözőbb elemek találkoznak itt. Mindeddig e folyam látogatóinak legnagyobb számát azon tanulók teszik, a kik valamely ipari pályára készülve, mielőtt a műhelybe lépnének, a rajz- vagy mintázásban vagy mindkettőben óhajtanak némi gyakorlatot szerezni. Végzett iskoláik szerint e növendékek, a kik az intézetet rendszerint egész évig — lehetne mondani mint rendes — tanulók látogatják, több csoportra osztatnak. E folyam látogatóinak másik, de jóval kisebb részét ama műkedvelők, tanítók, más iskolák növendékei képezik, a kik szabad idejöket e tárgyak gyakorlásával óhajtják értékesíteni, vagy egyéb más czélból törekednek magukat e téren is képezni. E körülmény adja meg a tanfo-

lyamnak leginkább a nyilvános és egyéni jelleget ; és ebben fekszik e folyam másik vagy félreismerhetlen jelentősége, a mennyiben itt nyerhet a tanulni vágyó tájékozást, útmutatást oly terén, a mely a jelenben oly fontos szerepet van hivatva játszani : a szépészet terén.* A tanfolyamnak egy másik, emettől elkülönített részét a nők két osztálya képezi. A czél itt is a fentebb kifejtett. A tanítványok vagy szorosan vett műkedvelők, vagy olyanok, a kik tanulmányaik által oly képzettség és szellemi tőkének birtokába óhajtanak jutni, melynek kamatai némelyeknél majdan a megélhetést is biztosítják. Nem egy szegény nő, özvegy, árva bár szerény, de tisztességes keresetét egyedül az intézetben nyert képzettségének köszöni. Nézetünk szerint az ilyen raczionálisan vezetett oktatás művészeti fogalmakat, érzéket vagy annak csiráit a népbe sokkal inkább viszi bele, sokkal több és kézzel foghatóbb haszonnal jár mint azt p. egy festőiskola nők számára teheti. Mert a mit nőink itt tanulnak, annak az otthonban veszik hasznát, és ez az általános mívelődésre, nevelésre oly jótékony befolyással van, hogy értékét eléggé meg sem becsülhetjük. A nőnek a szép előmozdításában sokkal nagyobb része lehet és fontos szerepe juthat, mint azt általában hiszik. A tanítás majd kivétel nélkül a műipar körül mozog ; s így a fő tárgy a diszítményi rajz, mert ennek kapcsán jut a növendék nagy része az edényfestéshez, a melyet itt gyakorlatilag tanulhat. Ezek mellett a rajzolás más fajait, valamint a mintázást is alkalma van megismerni.

Az osztályok tananyagának tárgyalása ismertetésünk keretén túl vinne, így az érdeklődők figyelmét az értesítőben foglaltakra hívjuk fel. A felsorolt folyamoknak 13 osztályában 16 tanerő működött, a kiknek a kimutatás szerint kerek számban 14,000 frt értékű könyvtár és tanszergyűjtemény, tanhelyiségül pedig 10 tanterem és 2 folyosó állott rendelkezésére.

Az intézet jelesebb növendékei segélydíjak által a főváros részéről 480 frttal, a budapesti ipar- és kereskedelmi kamara részéről pedig 300 frttal tüntettettek ki, a mely állandó adományokhoz ily czélra évről-évre még kisebb ajándékok is járulunk.

Záradékúl legyen szabad néhány táblázatos kimutatás által a növendékek számáról tájékozást nyújtani.

Iparágak szerint 1888/89-ik tanévben.

Ipar	segéd	tanoncz
Ács	23	2
Aranyozó	5	—
Aranyműves	1	14
Agyagesztergályos	1	6
Asztalos	100	21
Bádogos	10	5
Bronzműves	3	2
Czímfestő	7	5
Esztergályos	—	2
Építészeti rajzoló	6	—
Fametsző	—	2
Fémvésnök	—	4
Fényképész	9	14
Géplakatos	21	14
Kardműves	1	—
Kályhás	—	2
Kárpitos	1	1
Kártyafestő	—	1
Kovács	2	—
Kőrajzoló	4	10
Kőfaragó	2	1
Könyvkötő	1	3
Kőműves	58	71
Lakatos (mű)	17	9
Lakatos (épület)	14	8
Mázoló	—	1
Műszerész	2	15
Nyerges	—	2
Nyomdász	—	4
Órás	1	3
Porczellánfestő	1	7
Puskaműves	—	2
Szabó	—	2
Szobrász	15	93
Szobafestő	18	9

* A nyilvános mintázási termet 28 tanitvány látogatta, a kik a tanév befejeztével legnagyobb részt mint inasok szobrászati műhelyekbe lépnek, hol előképzettségük miatt szivesen fogadtatnak és más jelentkezőkkel szemben előnyben részesittetnek.

Ipar	segéd	tanoncz
Üvegfestő	—	5
Vasesztergályos	10	12
Vésnök	—	2
	333	354
Összesen (iparosok)		687

Nyilvános rajz és mintázási terem.

	Szám
Iparra készülő	112
Művészetre készülő	6
Polgári iskolai tanuló	7
Kereskedelmi iskolai tanuló	2
Reáliskolai tanuló	10
Gymnasiumi tanuló	7
Egyetemi hallgató	3
Tanítóképezd. tanuló	2
Fővárosi tanító	3
Hivatalnok	3
Vegyész	1
Női osztályok	143
Összesen	299
Összesen az iparosokkal	986

Korra nézve :

	Szám		Szám
12 éves	3	27 éves	15
13 »	22	28 »	8
14 »	62	29 »	12
15 »	96	30 »	9
16 »	113	31 »	2
17 »	119	32 »	3
18 »	92	33 »	4
19 »	82	34 »	1
20 »	37	35 »	2
21 »	31	36 »	1
22 »	23	37 »	2
23 »	28	38 »	1
24 »	27	40 »	1
25 »	28	41 »	1
26 »	17	42 »	1
		Összesen	843
		A női osztályok	143
		Összesen	986

A nők korra nézve 14 évestől 52-ig.

A következő táblázat a tanulók számát tünteti fel az iparrajziskolák létesítése óta.

Iskola	1879/80	1880/81	1881/82	1882/83	1883/84	1884/85	1885/86	1886/87	1887/88	1888/89
I. FÉRFIAK.										
Közp. iparrajziskola	368	434	611	891	1042	938	994	981	792	843
I. ker. várbeli	65	55	59	95	142	201	196	megszünt	—	—
III. « ó-budai	64	42	51	49	75	96	98	megszünt	—	—
V. « lipótvárosi	255	196	260	293	313	448	325	megszünt	—	—
VI. « terézvárosi	112	115	136	139	megszünt			—	—	—
VIII. « józsefvárosi	338	228	262	287	megszünt			—	—	—
Összesen	1202	1070	1379	1759	1572	1683	1613	981	792	843
II. NŐK.										
Közp. iparrajziskola	23	42	89	98	101	91	101	108	133	143
Főösszeg	1225	1112	1468	1857	1673	1774	1714	1089	925	986

Midőn fentiekben az iparrajziskola belső életének munkásságát főbb vonásaiban vázolni törekedtünk, megemlíthetjük még, hogy az iskola valószínűleg már a legközelebbi jövőben régen óhajtott és felettébb szükséges új otthont fog nyerni. Jelenlegi működése is már hasznot hajtott, de feladatát teljesen megoldani csak akkor lesz képes ha megfelelő épülettel fog bírni. Bizton remélhető, hogy Budapest tanácsának mindenkor tapasztalt bölcsesége, valamint hazafias érzülete ez átalánosan érzett szükségen minél előbb segíteni fog s annak megvalósítása által nem késik a haza oltárára áldozatát ily alakban is meghozni.

Csizik Gyula.

Csizik Gyula

~~Zalaszentgrót~~ Sopronban ügyvédi oklevelet szerzett. Született 1856 nov. 12-én Kőszegen (Vasmegye). Budai reáliskolában 2 évig működött, azután rajztanárképzőt végzett. 1881-től tanári pályán van és állandóan Budapesten működik.

Saját közlése.

Csizik Gyula

l

Művészi Ipar

1891. 209. l

A ku. Iparm. Kmk és
Társ. Ügyei

(Tintatartó díj
a tanuló
tintatartó tárgyát

latt a lécczel való lejtmérést föltüntető

szetesen a második rubrikában levő számo
magassági különbözeteinek számát nem
vízszintesen fekvő vonal alá, hanem azo
A kapott fixpontok összekötő vonala itt is

Halomsíroknál négy lejtméret kell,
de alaprajzát is elkészíthessük.

Sírmezők és lakóhelyek fölmérésén
venni. Ez eljárásnál a kikutatandó terü
vagy, ha alakja úgy kívánná, háromszöge
letet fölmérjük. A terep alakulásának
méretet veszünk föl az előbb már le
tartom itt a szögtükörrel való bánásmó
s még fölöslegesebbnek a kapott négy
módozatát és kiszámítását elmondani, hi

Ne gondoljuk, hogy eme most it
fölvételünkhöz szükséges méreteket, ső
kezdetét képezik. Mert az ásatásnak tc
tumról nem csupán jegyzetet, de az ann

Minthogy az ásatások körül és az
változatosság, lehetetlen itt minden eshető
legfontosabb momentumra akarom olvas

A praehistorikus kutatás legértékes
Csupán a sírok és azoknak anyagára l

Csizik Gyula

ipari rajziskolai tanár
az Iparosinasiskolai
Tanítók Orsz. Egyesü-
lete egyik alelnöke
volt 1918-ban.

Rajzolatai
1910. 231 l.

VÉSZI-NYOMDA BUDAPEST

Tuld az
anyagbeiry

Csizik Gyula †

meghalt 1936-ban

Lád

Rajzoktatás

1936. cs.

2.

vi november hó 26-án. A miniszter rende-

87.245/927.szám.

III.ü.o.

A Müemlékek Országos

Bizottságának,

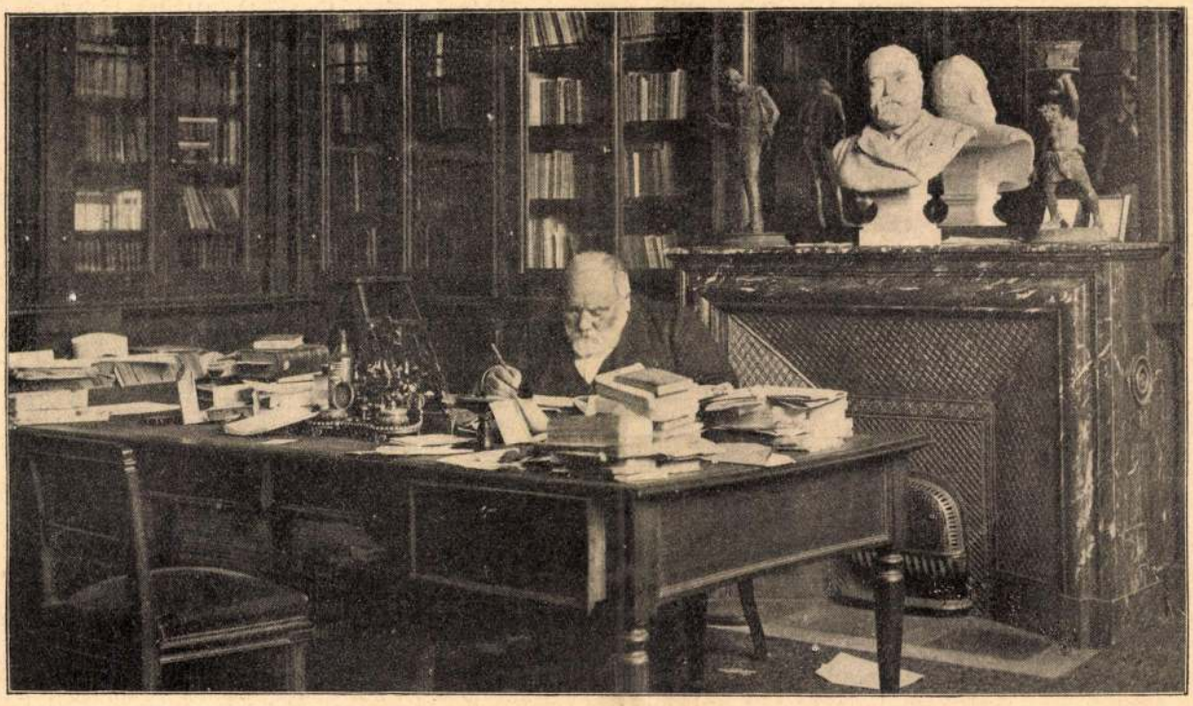
Budapest.

Tudomás végett, másolatban kiadom.

Budapest, 1927.évi november hó 26-án.

A miniszter rendeletéből:

miniszteri osztálytanácsos.

Sarcey a dolgozó szobájában

Nyaralás

Amikor a nyaraló-bőröndök legutolsójára is ráakasztják a lakatot és a cseléd kocsiért megy, hogy az egész familia megkezdje a nyaralásnak nevezett tragikomédiát, mindenki jókorát sóhajt ilyformán:

— Istenem, hogyan fog ez végződni!

A nyaralás mindenütt félelmetes jelek közt kezdődik. Először előszedik a család és az ismeretségi kör földrajzi ismereteit, azután gyüjtik az ujságok hirdetéseit, végre tanulmányozzák a vasuti útmutatót. E tényezők hatása alatt választják meg azt a geográfiai pontot, amelyen egy hosszu nyarat kell eltölteni egészségügyi szempontból.

Azoknál még hagyján a dolog, akik divatból nyaralnak. A divat maga imperative előírja, hogy most ide, most meg amoda elegáns menni. A divatnyaralók tehát kötött marsrutával nyaralnak s föl vannak mentve az előkészületek fejtörése alól.

De aki csakugyan friss levegőt, házi kényelmet, üdülést keres, arra emberfölötti feladat vár. Hova menjen a család?

Erre a kérdésre egy perc alatt egész sor kedves, kényelmes, nem túldrága, üdítő vidéket tud felsorolni mindenki, aki egy kicsit megfordult a külföldön. Csakhogy nem mindenki mehet ám hosszu útra s nincs is mindenkinek kedve a pénzét külföldi vállalkozók zsebébe raktározni. A bús hazafi körülnéz a Kárpátok és az Adria között, de nem lel nyaralót e hazában. Tavaly itt, két év előtt amott próbálkozott meg, igazi üdülőhelyre azonban nem akadt sehol sem. Sorra kérdezi rokonait, ismerőseit s elmeséltetni magának a nyári élményeket. Lesujtó adatgyüjtemény! Például:

Gyönyörü, poétikus hely. De méregdrága. Hegyek közt vagy tópartján fekszik, de voltaképpen egy darab Váci-utca. A hölgyek naponkint négyszer, a férfiak kétszer váltanak toalettet. Ez tehát nem üdülés, de teher.

A másik hely egészen közel esik a fővároshoz. Naponkint be-beszaladhat a városba az, akinek nyáron is dolga van odabenn. Villatelep, spekulációra épitve, kis szobák sovány kerttel, amelybe a fát csak most ültetik. Főzni otthon kell, a tojást, sót, húst, lisztet ellenben Budapestről kell hozni, mert a falu összes élelmiszer-készletét beszállítja a fővárosba. A telep zsufolt, szinte kaszárnyaszerü. Drága és kényelmetlen, nem üdülésre való.

Akad azonban valahol, egy vidéki városka mellett, a szőllőshegyen egy nyári lakás. Kedves, idilli, egyszerü hely, olcsó. De nem tiszta, nincs vize, a közlekedés szörnyü, a posta minden páros nap baktat ki, a cseléd félnapig marad a piacon. Kellemes, szép kirándulóhely, de nem laknivaló.

Ennek a három kategoriának valamelyikébe tartoznak majdnem kivétel nélkül azok a nyaralóhelyek, amelyekre a fővárosi polgár gondolhat. Melyiket válaszsza közülök? Itt is, ott is temérdek kényelmetlenséggel és hátránynyal kell megküzdenie, ami elkeseríti az egész nyarát. De ki kell menni a füstös, egészségtelen falak közül, szabadulni kell az aszfaltszagu utcától.

Végre összeakad a választás gyötrelmeitől zaklatott polgár egy ösmerőssel, aki föltedi előtte az abszolut nyaralás titkát. Itt, meg itt — mondja — Stájerországban van ez meg ez a falucska: csupa patyolattiszta ház, gondos, jószivü, értelmes emberek, remek fenyves. Az ár, no az megmosolyogni való. Csak tessék bíró uramnak levelet irni, mire odaérkezik bőröndjeivel és cókmókjával, frissen surolt szoba fogadja, még virág is lesz az asztalon. Senki sem háborgatja, nincs toalettkényszer, a lakosok mindegyike csak úgy töri magát hogy kedvében járjon, szivességet tegyen. És minő, olcsó!...

Hát ennek a varázsnak ki tudna ellentállani? A szegény elgyötört ember végre fölleli az eldorádót, ahol ő maga kényelemben pihenhet, a gyerekek pedig visszakapják az orcáik rózsáját, amelyet lehervasztott a szörnyüséges fővárosi levegő.

Igaz, hogy Stájerbe viszi a pénzét és éppen nem pártolja a magyar nyaraló-ipart, de hát ott egészséget és kényelmet kap a pénzéért, azt pedig venni kell, ahol adják. Otthon, a fővárosban azt mondja rá valaki, hogy hazaáruló. Jobb tanácscsal azonban még sem szolgál neki senki sem.

Ilyenek az okok, amelyek miatt a legtöbb polgárember, aki nem úszik a pénzben, átmegy Ausztriába nyaralni. És ezek az okok teszik lehetetlenné azt, hogy nálunk az üdülőhelyek racionálisan, igazában fölvirágozhassanak. Ezen pedig segiteniök kellene azoknak, akik a nyaralótelepek, üdülőhelyek, fürdők igazgatását vezetik. Két fontos elemet hanyagolnak el: az egyszerüséget és az olcsóságot. Cifra, hangzatos reklamot nyomatnak az ujságba, de kevés gondot fordítanak arra, hogy azok, akik engednek a reklámnak, igazi kényelmet, tisztaságot, gondos szolgálatot találjanak. Nálunk az ilyen helyek adminisztrálása nagyobbára olyan üzleti spekuláció, amely gyors és nagy nyereségre számit. Rablógazdálkodás-féle, amely csak a jelent nézi és nem gondol a jövővel. Pedig minő gyönyörüséges fészkeket alkotott meg minálunk a természet, minő kevés munkával és kis tőkével lehetne belőlük kényelmes és olcsó nyaralótelepeket, vagy ha nem is telepeket, hát intim apró nyári szállásokat formálni. De nálunk hiányzik az ehhez megkivántató gondosság és körültekintés. A magánember ritkán vagy sohasem vállalkozik ilyen föladatra, az esetleg e célra alakult részvénytársaságok pedig csak egy szempontot tekintenek: az osztalékot.

Akad bizonyára nagy Magyarországon nehány hely, ahol igazán jól érezheti magát a nyaraló család s nem is kell erején túl költekeznie. Az ilyen helyekről azonban csak véletlenül szerezhetnek tudomást az érdeklődő felek. Pedig hány ember örülne az ilyen fölfedezésnek!

KÖRIS

A modern babona legendáiból

Spiritiszta családi körök

Angliában két év előtt nagy föltünést keltett egy *Világok harca* cimü regény, melyben el van mondva, hogyan hódítják meg a *Mars* nevü bolygó lakói a mi földünket. Sok tudománynyal és még több fantáziával irja le a szerző, hogy egy napon a kihülőfélben levő világtestről hogyan száll le hozzánk ötven Mars-lakó és gyujtó tükrök meg fojtó gázok segítségével hogyan terjesztenek rémületet és páni félelmet a mi bolygónkon. Meghódítják Londont, elpusztítják Anglia egy részét és nincs olyan földi lény, mely velök szembe merne szállni. Az emberiség sorsa meg volna pecsételve, a kihaló állatfajok sorára jutna, ha szerencsére nem akadna egy jótékony baktérium, egy puszta szemmel észre sem vehető élősdi lény, mely gátat vet a Marsbeliek térfoglalásának. Odafönn a világürben nincs efféle élősdi és a Marsbeliek, kik minden eshetőséggel számoltak, ezt az egyet számításon kivül hagyták. Mikor már minden ellenállást levertek, egyszerre csak azon veszik észre magukat, hogy a mikroszkopikus élősdi befészkelte magát szervezetükbe és fölemészti őket. Ezek a láthatatlan lények mentik meg a földet és lakóit a kegyetlen hódítóktól.

Mi modern emberek megszoktuk — különösen Flamarion regényes előadása alapján — hogy a Mars lakóiban egy nagyon szeretetreméltó, rózsaszinü költői atmoszférában élő fajt lássunk, mely csupa jóság és a mienknél sokkal magasabb műveltségü. Az angol szerző kijózanit ebből az illusióból és bebizonyítja, hogy annak a rózsaszinü bolygónak lakói nem olyan romantikus alakok, mint eddig hittük, hanem kegyetlenek, gonoszak és megtestesülései annak a tudomány által hirdetett elvnek, hogy a természetben csak azé lehet a hatalom, aki szívtelen, erős és kíméletlen. Az erősebb jogát hirdeti a *Világok harca* cimü regény, mely azért is érdekel, mivel körülbelül mutatja, hogy milyen lenne a föld, ha a negyedik dimenzió csakugyan uralkodásra jutna. Olyan Flamarion-féle szines buboréknak láttuk eddig azokban a propagandát csináló irásokban, miket napról-napra világgá bocsátanak a negyedik dimenzió adeptusai. Egy egész irodalom már az, amivel szivünket és képzeletünket ostromolják. A szándékuk kétségkivül jó és becsületes, utópiájuk nagyon tetszetős, de azért mégis nagyon veszedelmes. Ha nem is tartunk tőle, hogy a negyedik dimenziót meghonosítják a földön, de tartunk tőle, hogy sok beteges érzelgést terjesztenek és a babonának száz meg száz tág kaput nyitnak.

Csizik Gyula rajza

Flesch Miksa rajza

Dörre Tivadar rajza

AZ UJ MAGYAR OKMÁNYBÉLYEGEK

Uj Idők 1899 V. 22. sz. 740. l. 47 lapon

Csizik Nóra.

iparművésznő.

— Csizik Nóra, magyar iparművésznő kiállítása Párisban. Egy igen tehetséges és finom kulturáju magyar iparművésznő bucsuzik el most Páristól, ahol mint a magyar kormány ösztöndijas müvésze folytatta tanulmányait két esztendőn keresztül. A *„Bureau Franco-Hongrois"* rue Lacépéde-i helyiségében rendezte meg *Csizik* Nóra a kiállitását és müveivel: szinpadi dekorációk, olajfestmények, kosztümtervezetek, porcellánok és kézimunkák, komoly sikert aratott. Minden kiállitott müve avatott kézre, dus fantáziára, erős és mélyen gyökeredző lelki kulturára vall és különösen feltünést keltettek az itt teljesen ösmeretlen ősmagyar kompoziciói. Őszinte tehetségétől függetlenül külön dicséretet érdemel a szorgalma. Mert látszik a kiállitás egész anyagán, hogy a müvésznő komoly studiumokra, elmélyedésre, technikai készségének, rajztudásának, kompozicios talentumának fejlesztésére forditotta az itt eltöltött két esztendőt és ezzel bebizonyitotta azt, hogy a magyar kormány ösztöndijját egy igazán arra érdemes, nagyjövőjü müvész kapta meg. *(t—y.)*

Nemzeti Ujság, 1928. dec. 30.

1

Csizik Nóra.

Nemzeti Szalon

1929 . Tavaszi Szalon.

Poissy apátság, olajf,

1929 Öszi tárlat.

Bellevnei utca, olajf,
Jávorfából-furulyácska, gousch.

1930 Tavaszi Szalon.

Alvó királyleány, gousch.

1932 Aquar és past. festők kiáll.

Klingsor kertje,
Park.

Csikik Nóra

prágai kongresszusán. Ez az Archiv für Orthopädie und Umfallchirurgieben fog megjelenni. 1928 szept. 1. óta a budapesti egyetem II. sz. sebészeti klinikájának díjtalan műtőnövendéke.

Ifj. báró Radvánszky Antal másodéves joghallgató, a Collegium fizetéses tagja volt az egész tanéven át. Folytatta Budapesten megkezdett jogi tanulmányait és behatóan foglalkozott a közgazdaságtannal. Hallgatta Heymann, Smend, Triepel, Sombart, Bortkiewicz, Jastrow, Hirsch, Hoetsch és Wolff professzorok előadását és résztvett Hirsch, Jastrow, Lenbuscher, Bernhard és Meerwarth professzorok gyakorlatain. Különösen a népesedés problémáival foglalkozott (dolgozata: Malthus népesedési elmélete és annak hatásai a szociálpolitikára, Lenbuscher professzor közgazdasági gyakorlatain) és a német kötelmi joggal. A nyár folyamán tanulmányutat tett Kölnbe, ahol megnézte a „Pressa"-kiállítást is.

Gróf Zichy Nándor másodéves joghallgató, aki az előző évben Berlinben kezdte tanulmányait, úgy mint akkor, ezúttal is fizető tagja volt a Collegiumnak az egész tanéven át. Hallgatta Wolff, Nussbaum, Heymann, Pepitz, Triepel, Herkner, Bortkiewicz, Lenbuscher, Hirsch, Bernbach, Meerwarth, Titze és Jastrow előadásait és gyakorlatait, utóbbiakon dolgozott is (két jogi dolgozat Titze professzorhoz, egy referátum — Die Steuerprinzipien Adolf Wagners verglichen mit Smith und Mill — Jastrow professzorhoz.)

IV. FRANCIAORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Az a felügyelet, amelyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az előző esztendőben a párizsi ösztöndíjasokkal szemben létesített, az 1927—28. tanév folyamán határozottabb alakot öltött. Dr. Müller Lipót, a pécsi egyetemhez beosztott középiskolai tanár, magyar-francia egyetemi tájékoztató irodát (Bureau franco-hongrois de renseignements universitaires, Paris, V. 1. bis rue Lacépède) szervezett, amely lehetőleg mentesíteni igyekezett az ösztöndíjasokat a nagyobb anyagi gondoktól, utazási, lakás- és étkezési kedvezmények vagy tandíjmentesség megszerzésével, tanulmányutak szervezésével s a szakprofesszorokkal való érintkezés fenntartásával. Az ösztöndíjasok részére kéthetenként összejöveteleket rendezett s a francia nyelv rendszeres tanulmányozására nyelvkurzusokat rendezett be, amelyeken kis csoportokban (4—5 személy) mindenkit komoly munkára kötelezett, s kiterjesztette munkáját a francia kormány magyar ösztöndíjasaira is.

Franciaországi magyar állami ösztöndíjasok voltak az 1927—28. tanévben:

Dr. Blaskó Róbert, a pécsi egyetem belgyógyászati klinikájának tanársegéde, a tanév második felét töltötte Párizsban. Tanulmányainak célja: a tüdőgümőkór tanulmányozása. Dolgozott a Hôpital Beaujonban, Debré professzor osztályán. Elméleti és gyakorlati tanulmányokat végzett Besançon és Sergent klinikáján a tuberkulózis kór- és gyógytana körében. Hallgatta Debré professzor előadásait a Faculté

de Médecinen a fertőző betegségek profilaxisáról. Dr. René Goiffonnal kollaborációban megjelent közlései: L'équilibre acide-base des urines chez les tuberculeux pulmonaires, Les variations de l'acidité urinaire des tuberculeux pulmonaires. Les pertes en bases par les urines chez les tuberculeux pulmonaires. Mindhárom dolgozat a Comptes Rendus des Séances de la Societé de Biologieban jelent meg (Tome XCVIII. 1928. N. 15. 16. p. 1308, 1393, 1394). Vizsgálati eredményeinek további feldolgozása folyamatban van, egy részét már közlésre is elfogadta a fenti folyóirat, hol a további közlemények a nyár és ősz folyamán jelennek meg.

Bodolay Erzsébet szakvizsgás tanárjelölt, doktori disszertációjának elkészítésével foglalkozott. Értekezésének tárgya: Mme Leprince de Beaumont élete, irodalmi és paedagógiai munkássága, hatása a magyar irodalomra. E tárgyat Baldensperger, a Sorbonne professzorának és Eckhardt Sándor, a budapesti egyetem francia professzorának közös ajánlására választotta. A Bibliothèque Nationaleban elkészítette Mme. Leprince életrajzát és elolvasta munkáit; az anyag nagy kiterjedése miatt (mintegy 120 kötet a kritikai irodalommal együtt) e tanévben nem tudta befejezni munkáját. Mint francia-német szakos tanárjelölt különös gondot fordított francia nyelvi ismereteinek tökéletesítésére. Paedagógiai tanulmányokat a Victor Duruy leánylíceumban végzett, ahol francia irodalmi és nyelvészeti előadásokon, filozófiai és német nyelvi órákon vett részt és az előadó tanár irányítása mellett gyakorlati paedagógiai munkát is végzett. Igyekezett a francia kultúrát egész terjedelmében megismerni és annak értékeit magáévá tenni. Szorgalmasan gyüjtött könyveket és szemléltető eszközöket, hogy azokat későbbi tanári működése folyamán felhasználhassa.

Csizik Nóra iparművésznő második tanulmányi évét töltötte Párizsban magyar állami ösztöndíjjal. Juhász Kálmán magyar iparművész vezetése alatt főleg színházi díszletek tervezésével foglalkozott. Colarossi és a Grande Chaumière festőakadémiákon akt-tanulmányokat végzett.

Dr. Hajdrik Sándor a magyar Statisztikai Hivatal fogalmazója, három irányban folytatott munkásságot. A francia nyelvben közös- és magánórákon és gyakori társadalmi érintkezésekben igyekezett magát tökéletesíteni, fordító készségét kifejleszteni és a francia gondolkodást elsajátítani. Tudományos szakképzése két irányú volt. A párizsi egyetem jogi karán a hivatali munkáihoz szükséges közgazdaságtani és statisztikai tanulmányokat folytatta. Ennek a munkásságnak eredményeképen jelentette meg a Magyar Statisztikai Szemle folyó évi júniusi számában „A szekuláris- és szezonváltozás kiküszöbölése a gazdasági idősoroknál" című dolgozatát. Tanulmányainak súlypontja könyvtári munkálkodására esett. Ezek során főleg elméleti pénzügyi kérdésekkel és a francia statisztikai adatgyüjtések tervezetével foglalkozott. E tanulmányai eredményeképen készítette a Magyar Statisztikai Szemle számára „Államadósságok fejlődése és

A Külföldi 1927/28.

1927/28.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydijas neve	Az ösztön- vagy tanulmánydijas szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása	Hol volt ösztöndijas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
12	Dr. Blaskó Róbert	1895, Egercsehi, r. k., orvosdoktor, díjtalan egyetemi tanársegéd, a pécsi belgyógy. klinikán	Páris II. félév	A tüdő gümőkórt tanulmányozta	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	
13	Blaskovich Miklós	1905, Tiszaroff, r. k., IV. éves joghallgató	London	Politikai, gazdasági és nemzetközi jogi studiumokat folytatott		1926/27 London
14	Bodolay Erzsébet	1904, Pécs, ev. ref., német-francia szakos végzett bölcsészettan-hallgató	Páris	Mme Leprince de Beaumont életét, irodalmi és paedagogiai munkásságát s a magyar irodalomra gyakorolt hatását tanulmányozta	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	
15	Bodócsi István	1899, Zsombolya, (Torontál m.), r. k., okl. gépészmérnök és közgazdász, a Wolframgyár üzemmérnöke	Berlin, Coll. Hung.	A fény- és világítás technikát tanulmányozta	ugyanaz	
16	Boronkay Antal	1907, Lugos, r. k., magyar-német szakos III. éves bölcsészettan-hallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német nyelvkészségét tökéletesítette és Gutzkow drámáit tanulmányozta a francia romantika hatása szempontjából	ugyanaz	
17	Dr. Bruckner Győző	1900, Késmárk, ág. ev., okl. vegyészmérnök, egy. tanársegéd, sub. auspiciis bölcsészdoktor	Berlin, Coll. Hung.	Az organikus kémia modern kutatási metódusaival és teóriáival foglalkozott		

1927/28.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása	Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
18	Dr. Buday László	1901, Kolozsvár, r.k., orvosdoktor, díjtalan gyakornok a bp. IV. sz. belklinikán	Berlin, Coll. Hung.	Az orvosi fizikális kémia methodikáját s a belgyógyászat kérdéseit tanulmányozta	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	
19	Czéhmeister János	1907, Budapest, r. k., III. éves magyar-német szakos bölcsészettanhallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német nyelvészeti tanulmányokat végzett.		
20	Csizik Nóra	1898, Budapest, r. k., grafikus iparművésznövendék	Páris	Szinházi díszletek tervezésével és akt-tanulmányokkal foglalkozott	napidíjas az Orsz. M. Gyüjteményegyetemnél	1926/27-ben is ösztöndíjas volt
21	ifj. Deseő Antal	1900, Kondoros (Békés m.), ev. ref., okl. közgazda, egyetemi tanársegéd	Berlin, Coll. Hung. másfél hónapig	A világháború utáni agrármozgalmat tanulmányozta		Fizető tag, 1926/27 II. félévben ösztöndíjas volt
22	Dr. Deutsch Dezső	1903, Budapest, izr., orvosdoktor	Berlin, Coll. Hung.	A határfelületek kémiai viselkedését tanulmányozta, a sejtek légzését és az immunitástan problémáit		Fizető tag, 1926/27-ben ösztöndíjas volt
23	Dezsényi Béla	1907, Budapest, r. k., német-francia szakos III. éves bölcsészettanhallgató	Genf	A svájci irodalomnak a német és francia irodalom közötti közvetítő szerepét vizsgálta		
24	Dozzi József	1909, Budapest, r. k.,	Bécs, Coll. Hung.	A Wiener Handelsakademie Abiturienten-Kurs-át végezte el	1928/29-ben is fizető tag volt	Fizető tag

Ösztöndíjtanács jel.

A Külföldi 1927/28

Magyar Iparművészet
1928. 252. l.

Csizik Nóra

CSIZIK NÓRA csak iparművészeti iskolai növendék korában készült munkáival szerepelt eddig az Orsz. M. Iparművészeti Iskola kiállításain. Budapesti tanulmányai elvégzése után állami tanulmányi ösztöndíjjal Párizsba ment, ahol tovább tanult s most kétévi munkásságának eredményeit beszámoló-kiállításon mutatta be a francia közönségnek. Kiállításának szép sikere volt és a párizsi lapok számos közleménye nagy elismeréssel emlékezik meg a tehetséges magyar iparművésznőről. Különösen a dekoratív és ősmagyar vonatkozású műveivel aratott tetszést, sőt egyik festményét, melyet a Magyar Iparművészet legközelebbi számában fogunk közölni, a Párizsi Magyar Egyesület elnöke megvette az épülő Magyar Ház számára.

Gittszentiványi ref.

templom

kiváncsi, veneziánus
aranyozott ötvös fából
XVII. sz. ötvös munkák

Debreceni L. 1928.

206, 207. l.

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848. II. 76

Név: Orsz Anaflios

Foglalkozás: méréshalászas (Lebeleder)

Szárm.hely: _____

Hitfelekezet: _____ Csal.állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1769. IV 10

A polgárjogért fizetett összeg forintban: _____

DELI Bálint - CSIZEK Gabroella szobrászok

szobraik ill. Kritika, 1991.3.sz.

CSIZEK Gabriella (jav.)

JÓZSA Ágnes: Test-ék. = Kritika, 1991.4.sz.
47.p.

Szerepelt műveivel a Budapest Galériában rendezett fenti kiállításon s a recenzens méltatja munkáját

Lloyd" 1860. február 19. [2.]; Mit
ter Lloyd" 1860. május 9. [3.]; Das
loyd" 1860. augusztus 26. [2.];
Hírlap" 1860. augusztus 26. 2370.
hivatkozom, adataimat ezekből

és leírása *Dr. Komárik Dénes*:
Bp. 1984. (Kiállítási katalógus) 68.
us írásakor még a 3. jegyzetben
ertem, ezért a Thalia-színházzal
nem szerepelt.
gedélyezési záradék nem szere-
angban van az a sajátos és egye-
tény, hogy az engedélyezett ter-
m a Szépítő Bizottmány, sem az
a nem tartalmazza. Ennek oka
bbi szerepét az utóbbi épp azon
végül – az átmenet esetleges
em került napirendre.
tár (a továbbiakban OL): *T.11 .*
a) No.3 /b:74/a)

.

az irodalom több helyen a
meg, holott csak az azzal nem
lásánál volt.

13. Jellemző az építkezések akkori ütemére, hogy a munkálatok megkezdését május 9-én hírül adó újságcikk június végére várja a befejezést. Ugyanakkor a megnyitáskor a „Budapesti Hírlap" késedelmesnek találja a befejezést, s ezért részben az ácsmester lassúságát hibáztatja. – A fedélszék július végére készült el, az ácsok e hó 28-án tartották meg a bokrétaünnepet. „Budapesti Hírlap" 1860. július 31. 2100.

14. „...eine hächtige verglaste Kuppel im Achteck, ..." írja sajátos módon a „Pester Lloyd" augusztus 26-án. – Műszaki szempontból említésre méltó, hogy a szerkezet a *Wiegmann*-elv alkalmazásával készült, miként 1856-ban a budai kapucinus templom fedélszéke és a Dohány utcai zsinagóga vasszerkezete is.

15. *Horler Miklós:* Budapest műemlékei II. Bp. 1962. 176, 178-179.; *Komárik* 4. jegyzeteiben i.m. 52-53, 156.

16. „Budapesti Közlöny" 1867. október 12. 2037. Az árverési hirdetményből megtudjuk, hogy az árverést Pest város törvényszéke rendelte el Strohoffer István ácsmester javára, kinek 8803 frt 51 kr, kamatokkal növelt követelése volt Pfisterer Károllyal szemben. Az árverési hirdetmény szövegéből arra következtethetünk, hogy a színház ekkor még állt, s csak az árverés után fogtak a bontáshoz. Pán József építőmester és Riha Antal ácsmester 1868. február 20-án dátumozott lovarda tervének iratanyaga már arról beszél, hogy Cinirelli Gajetán a régi Thalia-színház helyén kívánja lovardáját felépíteni. Budapest Főváros Levéltára: *EB. 361/1868*, majd egy újabb terv: *EB. 456/1868*, már csak az ácsmester aláírásával.

Lm

rgely Színház

Csizer János

ötvös

1732 Nagyszombat

Selmecbányán, Kobr Jakabnál tanult.

Kapmagyarországi ötvösök 15 l

Csikborsova h. n. IX. 104.

Csizér Lilla

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : 186, 187, *191/33*, 322, 351,

B. CSIZÉR Lilla festő (1914-1986)

Nagybánya : Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992

29,93, 94,161. p. életrajz

Gyárfás Lilla

Pittner Olivér műtermében fiatal művészek fordultak meg, mint Vida Géza, Gyárfás Lilla, Weith László, időnként a szigeti Kazár-Munkásmozgalmi vezetőkkel is találkoztak, ott, többek között Flutira Dezsővel.

Borghida Gyula: Harcos művészet. Győr Gro, 1973. 4. 128 old.

V. Csizi Klára

épitém müve: Különálló kéktrafóreden.
Müszaki Tervezés, 1968. 6.sz. 36.l.

Az 1968. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Müvtört.Ert. 1971.2.sz. 149-182. l.

155. l.

V. Csizy Klára

V.Csizy Klára: Miskolc-Hejőcsaba, ABC áruház. Épitész V. Csizy Klára, statikus Simonffy György, út- és tereprendezés: Szikriszt Lajosné. /Képes ismertetés/

V.Csizy Klára: Sátoraljaújhely 512 fős SZOT-gyermek-üdülőtábor. Epitész V. Csizy Klára, statikus Simonffy György. - /Képes ismertetés/

641-642.l.

Magy.ép.ip. 1971.11-12.sz. 643-648.l.

V. Csizy Klára

Leninváros-városközpont - első házgyári épületek. /Rövid képes ismertetés/ Építészek: Csizy Klára, Pénzes Géza, statikus Szabó I. József, kertterv: Tóth Tihamérné.

Magyar Építőipar: Lakóházak építéséről.
Magy.Épip. 1972.11-12.sz. 617-621.l.

Csizik Gyula

Öreg fa c.
Nyári vége c.
képei repr.

Rát Str 134. C.

képeivel

Csizik Gyula

festőművész

Paál László Társaság kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Absztrakt, gondos, minta szerű aprólékossággal szabott meglepő Lotz-okat és a. Csizik-kompozicióit címü képén egész sinkut rajzos Lotz emlékkel a technikával.

Nemzeti Ujság
1929.I.27.

Csizik Gyula
festőművész

Paál László Társaság kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Arcképei kihatóan apróliku, de ötvös kihatóan nittáró kidolgozottságukkal, színes fotografiák hatását keltik.

Pesti Hirlap
1929.I.29

Csizik Gyula.

festőművész

Paál László Társaság kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Részletező tőjai [illegible] mind [illegible], sén albotások.

Magyarság
1929.I.27.

Csizik Gyula

festőművész

Paál László Társaság kiállítása - Ernst Szalonban - képével szerepel, aprólékosan részletező tájképei-vel.

Magyarország
1929.ii.27.

Csizik Gyula

festőművész

Pesti Második Képcsarnok kiállításán - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Vízfestményeit bámulatos apróléksággal dolgozza ki.

Az Est.
1929.I.27.

Csizik Gyula.

Festőművész

Paul Léonid Párizs egy kiállításon - Perzsa Iskolában - képével szerepel. Kitűnő technikája azonnal a bámulatot kelti.

Esti Kurir
1929.I.27.

Csizik Gyula
festőművész

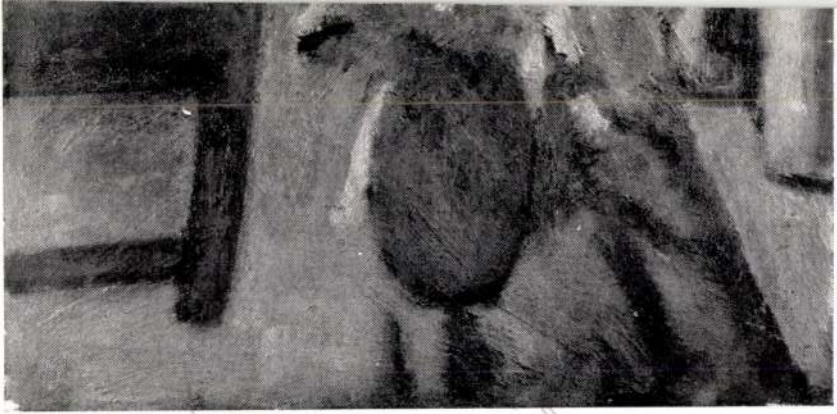
Paál László Társaság Kiállítása - Nemzeti Szalon -
Bajból szerzi -

Ujság
1929 I 27

Csizik Gyula
festőművész

Paál László Társaság kiállítása - Ernst terem -
kapcsolatos a bemutatkozás pontatlanságával szemben. —

Pesti Napló
1929 I. 27

18. MŰTERMI ENTERIŐR

ség : már csak jelképe a tárgyak titokzatos lényének, melybe ilyenkor csodára nyilt szemmel tekinthetünk, mint valamikor gyermekkorunkban a meséskönyvbe. Szemünkkel Czóbel képeinek süppedékes színtalaját járva, alatta mindenütt ott érezzük az alvilág igézetét. Miközben sötét vermei fölé hajlunk, lelkünket elfogja a metafizikai szédület és magunkat veszejtőn szeretnénk elmerülni a *Semmibe*.

Mi sem jellemzőbb Czóbel festőiségének lappangó metafizikumára, mint az a szerep, melyet egyik-másik enteriőrös képén személyek és tárgyak tükrözésének juttat. Az enteriőrök „holt" berendezésének lakójuk emberségéhez idomult, sajátos arculata mintha maga is már minden testi-

Orzik Gyula

ld. Vig Párs

A.) Szakképtanítás. Mérn. ip. párisi

a pár. világkiállítás 1900. XP. 19.)

67. l.

68. l.

Csizik Gyula, festő, r.
1856 nov. 12. Kőszegen, ref.
1936. aug. 22. Budapesten.
1875-76. a budapesti mintarajziskola, 1876-79 a mintarajziskola és rajztanári képző
Ajtó-parnevelő-intézeténél 1890-es években nemes díjas
tanulmányait Székely Bertalannál, Schmelke Frigyesnél és Raabner Lajosnál végezte. 1883-1923. a főv. ipariskolánál tanított. 1883 Olaszországban járt. 1904 a tavaszi megbízásából részt vett a berni rajztanári kongresszuson
Svédországban járt. 1904 a tavaszi megbízásából részt vett a berni rajztanári kongresszuson
majd a drezdai, párizsi, londoni stb.
1908. a prágai rajztanári kongresszuson
kiállítás tanulmányait
1907. a turini kiállításon, 1910. a budapesti tanárkiállításon aranyérmet nyert. 1928 megnyerte az Esterházy-díjat. 1927 részt vett a krakkói és varsói m. repr. kiállításon.

mp.

Ján Štefánovič
[illegible]

Komenský Kónič
plébános.

Szakirodalommal is foglalkozott (A művészetek történetéből Bp. 1898, A biedermeier és az újabb stílusfejlődés Bp. 1915. A reklám Bp. 1917 stb.)
1923. nyugalomba vonult.

Az aligai házadóra c. vitás képviseleti ügyben, Tabáni utcai villa és Tabáni udvarház c. ofa. a fővárosi tulajdonában levő.

95

máj. 4-én tartok iskolaszéki
„főtisztelendő" Körmendy
széki elnök és az összes iskola-
Kivételével.

y
tvétele a hitközség részére.

teki Kollányi Ferenc jáki
ságának szóbeli ajánlatát
átvétele tárgyében.
évvel ezelőtt két ülést
ek Országos Bizottsága a

MDK

Csizik Gyula, festőm.

a vízfestmények közül művei a jelentőségtelje
jesebbek közé tartoznak.

X.-XIII. terem. - Műcsarnok.
Képzőművészet. 1931. 37. sz. 44.l.

MDK

Csizik tanár

Magyar Iparmüvészet 19o2. 173. l. /Különfélék/

MDK

Csizik, festö

szinvonalas tájképpel szerepel.

Pipics
Zoltán dr.: A képzömüvészek egyesületének jubileumi kiállitása.-Mücsarnok.-U.M.1934 dec.8. 21.l.

MDK

Csizik Gyula

Tündorforrás, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Csizik Gyula

MDK

Erdőszéle, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

MDK

Csizik Gyula, festőm.

682.	A Mátyás király uton.	Vizf.
684.	A szomszéd udvara.	Vizf.
704.	Öszel.	Vizf.

Paál László Társaság. Rend.:Vesztróczy Manó és Belányi Viktor.
KMT.1928. tav.kiáll. Kat. 34.1.

Csizik

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Egyéni izlést éshangulatot szólaltat meg tájképe.

Magyarság
1934.I.14.

Csizik

festőművész

Pál László Tárnaszín kiállítása – Nemzeti Szalonban – képével szerepel, nyugodt szoddal megoldott tájakkal.

Magyar Hirlap
1929.I.27.

Csizik Gyula

Szélyel Bertalan tanítványa volt.

Szélyel Bertalan válogatott műveinek írásai. (Vál. és bev.: Makrai László.) Bp. 1962. Képzőműv. Alap Kiadóv. -214 l., 32 t. (A művészettörténet forrásai.) - 201 l.

Csizik Gyula

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.14.

Csizik Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása -a Műcsarnokban- képével szerepel.

Lugasos udvar c.vizfestmény.

Pesti Hirlap
1930.XII.21.

Csiris Gyula

Szerepelt a Dalosnak őszi találkozón.

VM 1926. X. 24.

Csiriz Gyula

szerepelt a Miccamos Őrsi feladaton.

Nyíregy 1926. X. 24.

Csiki Gyula

Szerepelt a Kücsaval Tarani bárlatán.

PH 1927. IV. 2.

Csizik Gyula

"Norvég gleccser" c. műve

a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934. XII. 13.

Csizik Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Virradat.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Csizik Gyula MDK

Rózsalugas, vizf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Csizik Gyula

A MAPE kiállítónak egyike.

(e. a.): A műcs. őrsi tárlata.
Ujság, 931. X. 18.

Csirik Gyula

is szerepel a MAPE kiállításán.

(b. m.): Őszi tárlat. - Pállya Celestin 50 éves jub.-a
Ú. M. 931. X. 18.

Csizik Gyula

fő Lakással kapott Helyet a MAPE kiáll.-ján.

Gy. J.: Őszi kiállítás tárlat.

8 Ó. H. 931. X. 18.

Csizik
festőművész

Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállitása - a Mücsarnokban - képével szerepel. Régebbi kis tájképe

Magyar Hirlap
1930.XII.21.

Csizik Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1930.XII.21.

Csizik Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.XII.20.

Csizik

Akvarell képe, a Műcsarnok tav.tárlatán.

M.932.IV.24.

Catalk

Csizik

Akvarelljei, a Műcsarnok tav. tárlatán.

8.0.932.IV.24.

Cześć

Aktualnie jest u Niedźwiedzkich tam. tętniaka.

B.O. 252. IV. 24.

Csizik

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel tájképpel.

Magyarság 1931.XII.20.

Csizik Gyula

festőművész

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállításán
Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir 1931.VII.19.

Csizik Gyula

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel -

Az akadémiai rajztanári pontosság jegyében készültek akvarelljei : Hüvösvölgyi részlet ; Tátrai művészvizsgás.

Pesti Hirlap 1931.XII.22.

Csizik Gyula

Szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

E.K.932.IV.24.

Csizik Gyula

Szerepelt a Mdosmrnok tav. tértlatén.

B.K.932.IV.24.

Csiriz Gyula

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Bp. Li. 1931. IV. 26.

Csiki Gyula

Szerepelt a Művésznők Tavaszi Estjén.

B. H. 1931. IV. 26.

Csiriz Gyula

szerepelt a Művésznők Tavaszi Estjén.

Nyíregyháza 1931. IV. 26.

Csiki Gyula

Szerepelt a diósgyőri Tavasi társaság.

P. H. 1931. IV. 25.

MDK

Csizik Gyula festő

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz.
Műcs. 1927. jan.

Csiszár Gyula

* Nagyszombat 1927-ben
tavaszi tárlatán a Pázmány Péter
Társaság tagjaként szerepelt.

? 1927. IV. 1.

Csizik Gyula

Kiállít

E. K. 932. XII. 21.

Kér

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . Hely: . . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatás

Csizik

Kiadlit

M. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ezekről megjelent kritikák, méltatás

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott . . . . .

. . . . . .

Szerepelt-e külföldi kiállításon, mely

. . . . . .

. . . . . .

Vol-e 1954 után külföldi tanulmányut

. . . . . .

. . . . . .

Csizik

Zsillit

M. 932. X. 30.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat els

"Magyar Tanácsköztársaság K
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre von

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete, mely a Dokumentációs K

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolha

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

Csizik

Kiállt

Sz. V. 932 XII. 18.

Csizik Gyula

Kiadlat

P. H. 932. XII. 20.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból
mely a terület épitészeti állagának a t

Csizik Gyula

Kiállít

Művészet 932. X. 30.

Csizik Gyula

Kiállt

E. k. 932 XII

Milyen kitüntetéseket kapott: 1.

2.

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

Csizik Gyula

MDK

A nagymarosi Fehér hegyről

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Сатрік Ґуала

МЗК

А пандемиякоп Зобег бедуегді

Міссіяпок 1937 Тбіл кіаллбва

Csizik Gyula

MDK

Erdő széle

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

MDK

Csizik Gyula

MDK

Tenger

Műcsarnok 1937 Téli Kiállitás

Csizik Gyula MDK

Gleccser

Mücsarnok 1937 Téli Kiállitás

Ostsik Gyula MDK

Gleccser

Miscsamok 1957 Téli Kiállítás

Csizik Gyula

MDK

A felkavölgyi virágoskert, vizf.

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Csizik Gyula MDK

A nagy halastó partja, vizf.

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Csizik Gyula MDK

A szepesi Zöldtó, vizf.

A felkavölgyi Hosszu tó, vizf.

A tarpataki Öt-tónál, vizf.

A Tátra alján, vizf.

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Czizik Gyula

MDK

A Nagyszalóki sikság, vizf.

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Csizik Gyula MDK

A régi Holdvilág-utca, vizf.

Zboró vára, vizf.

Városszalonak, vizf.

A Normafa 1912-ben, vizf,

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Csizik Gyula MDK

Tél

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Csizik Gyula

MDK

Tąbáni udvar, vizf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Csizik Gyula

MDK

Gellérthegyi régi ház udvara, vizf.

Műcsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

Csizik Gyula MDK

A Makkos-Mária-i templom romjai, vizf.

Mücsarnok 1933.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Csizik Gyula MDK

Sirokko, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Csizik Gyula MDK

Virradat, olf.

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Csizik Gyula

Velencei vitorlások, vizf.

Rákosi bolgár vizemelő, vizf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Csizik Gyula

MDK

Tél, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Csizik Gyula MDK

Tabáni udvar

Aranykakas-utca 23, a Tabánban

A régi kis kert

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

Csizik Gyula MDK

Tabáni udvarrész

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

Csizik Gyula MDK

Tabáni utcarészlet

Műcsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

Csizik Gyula

MDK

Visegrádi malompatak

Mücsarnok 1927. Táj- és élotképkiállitás

Csizik Gyula MDK

Kilátás a Tündérhegyről, vizf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Csizik Gyula MDK

A natymarosi Fehérhegyen, vizf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Gaizik Gyula MNK

A nagyapám Schönberger, vizs.

Miccarinok 1927 tavaszi kiállítás

MDK

Csizik

az alanti festő tanára volt

Galbavy Gyula festőm. kiáll. Ózd, 1965.

Csizik Gyula

MDK

Piranói tengerpart, vizf.

Piranói székesegyház, vizf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Csizik Gyula

/gy./: A Paál László Társaság kiállitása. Képzőművészet 1929. 17. sz. 48.l.

Csizik Gyula, festőm. MDK

"Mátyás király utja" c. művéért a gr. Esztergázy Miklós aquarell- emlékdijat kapta.

Kézdi Kovács László: Egy év története.
KMT.Évk. 1929. -1928 tav.tárl. 16.l.

Csizik Gyula MDK

Tabáni udvar, vizf.

A mészéggtőknál, vizf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Csizik Gyula MDK

Részlet az Ördögárokból, vizf.

Mücsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Csizik Gyula

Lyka K.: Művészeti krónika. Magyar Művészet 1929. 51.l.

MDK

Csizik Gyula

siremléktervéért 600 korona jutalomban részesült

Pályázatok. MI, 1920, 95 l.

Csizik Gyula és Kovács Erzsébet MDK

600 korona jutalomban részesült sirkeresztpályamunkájáért /Iparm. Téra./

Pályázatok. Magy. Iparművészet 1920. 95-96. l.

Csizik

Műcsarnok téli kiállításain táj-
képe szerepelt.

8 ÖM · 929. XII. 22.

Csizik Gyula

Műcsarnok téli tárlatának sorozatában "Zöld udvar" c. műve szerepelt.

PH.929.XII.221

Csizik

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egye-
sületének kiállításain a Műcsarnokban
szerepelt tájképével.

8d4.929.X.6.

Csizik Gyula

Képzőművészeti Társulat kitüntető elismerésben részesítette "Zöld erdő-ben" c. vízfestményét.

NU. 929. X. 16.

Csizik Gyula

Magyar Vízfestők és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban "Mátyás király-ek" c. műve szerepelt.

PH. 929. X. 6.

Csizik Gyula

Képzőművészeti Társulat az őszi tárlaton kiállított "Zöld udvar" c. művét megvette.

NM. 929. X. 24.

Csizik Gyula

Képzőművészeti Társulat az őszi tárla-
ton kiállított "Zöld udvar" c. művét
megvette.

M. 929. X. 24.

Csizik Gyula

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban budai részletei szerepeltek.

M.929.X.6.

Csizik Gyula

Képzőművészeti Társulat kiállításán a bizottság kitüntető elismerésében részesítette "Zöld erdőben" c. vízfestményét.

M. 9 29. X. 16.

Csiriz Gyula

szerepelt a Műkedvelő Szövetség előadásán.

Pft 1930. III. 15-

Csiki Gyula

A Képzőművészeti Társulat vásárolt műveiből
a Műcsarnok téli tárlatán.

M. 1930. I. 5.

Csizik Gyula

Őszi tárlaton a bizottság kitüntető elismerésben részesítette "Zöld erdőben" c. vízfestményét.

Ujság 929.X.20

Csizik Gyula

Képzőművészeti Társulat bizottsága kitüntető elismerésben részesítette vízfestményét.

PH. 929. X. 16.

Csiki Gyula

szerepelt a Kucsamos Öni társaban.

SK 1932. I. 30.

Csizik Gyula

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat téli kiállításán szerepelt.

É.K. 929. XII. 22.

MDK

Csizik Gyula festő

Aligai bucsu, vf.

Képzőművészet 1931. 37.sz, 42.l. kép

MDK

Csizik Gyula

Különfélék. Magy. Iparmüvészet 1897-98. 229. l.

MDK

Csizik Gyula

festő

Képzőművészet 1928. 83-84.o.

MDK

Ciszik Gyula, festő

nagy művészettel készített virágcsendéleivel és
tájképeivel szerepel az 1931-es
Kiállításon.

(Gy.) Magyar Akvarell- és Pastellfestők Egyesülete.
Képzőművészet, 1931. 43-44 sz. 185. l.

Dr. Ernst Hoppe, Jena

Jena, Fürstengraben 1

Fernruf 2931

Jena, den 7. Juli 1931

Herrn Dr. Hans Hoppe

Heidelberg

Lieber Hans!

MDK

Csizik Gyula
Az öreg tölgy

KM Társ 1929/3o. téli kiáll. 23 l.

Csizik Gyula
A szomszéd udvara

Tavaszi Tárlat. Miskolc, 1932. április 12 l.

MDK

Csizik Gyula

Tabáni ucca részlet, vf.

A visegrádi malompatak, vf.

MAPE 12.kiáll. kat. M.Szal. 1926. máj.

9 l.

MDK

Csizik Gyula

A szürke pitvar, vizf.

Árverési Kül. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

17 l.

MDK

Csizik Gyula

A Makkos Mária-i templom romjai, vizf.

Nemz. Képzőművv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

14 l.

MDK

Csizik Gyula

Kormányvásárlások az Iparm.Társ. karácsonyi kiáll.

Műcsarnok, 1899. 3.sz. 42 l.

MDK

Csizik Gyula

Képzőművészet, 1930. 29.sz. 99-100 l.

MDK

Csizik Gyula

A nyár vége

Képzőművészet, 1930. 29.sz. 99-100 l.

Csizik Gyula festőművész

Norvég gleccser

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Csizik Gyula

A szomszéd udvara, vízf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállítás

Csizik Gyula MDK

A nagymarosi Fehér-hegyről, vizf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Csizik Gyula MDK

Hüvösvölgyi részlet, vizf.

A tátrai "Müvészvizesés", vizf

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Csizik Gyula MDK

Ősz, vizf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállítás

Csizik Gyula festőművész

Gellérthegyi régi ház udvara

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa.1934.

CSIZIK GYULA

Gleccser

CSIZIK GYULA

Erdő széle.
Tenger.

MDK

Csizik Gyula, festöm.

tervét a pályabiróság megvásárolta.

Pályanyertes levélbélyeg-tervek.
Az Iparmüv. Muz. tavaszi kiáll. voltak láthatók.
Mücsarnok. 1898. 31.l.

MDK

Csizik Gyula

Zöld udvar, kitüntető elismerés

Évk. KMT. 1930. 21.1.

MDK

Csizik Gyula

Zöld udvar, repr.

Évk. KMT. 1930. 35.l.

MDK

Csizik Gyula

Faragott képkeret, készitette:Hajts Jakab az Iparmüv.Társ.1899.évi tárlatán kiallitva. A műtárgy az Iparmüv.Muz.számara vásároltak között.

Cikk: A miniszter vásarlásai.

Magyar Iparművészet,1899. 38.l.

MDK

Csizik Gyula, festöm.

EME,KE: Eszterházy Miklós emléklija,
Kitüntetö,elismerés.

Kitüntetések dijak.
Mücs.-OMKT.1931/32.évi téli kiáll. Kat. 27.1.

MDK

Csizik Gyula, festöm.

Hüvösvölgyi részlet. Vizf.

A tátrai "Müvészvizesés". "

Műcs.-OMKT 1931-32. évi téli kiáll. dec.20.-jan.17.
Kat. 23.1.

Csizik Gyula MDK

Tél

Műcsarnok 1936. máj.jun. Jub. kiáll.

Csizik Gyula MDK

Tabáni udvar, vizf.

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Csizik Gyula MDK

Részlet az Ördögárokból, vizf.
Tabáni udvar, vizf.
A mészégetőknél, vizf.

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Csizik Gyula MDK

Kilátás a Tündérhegyről, vizf.

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

Csizik Gyula

MDK

Az Apátkuti völgyből, vizf.

Miskolc 1926. Őszi kiállitás

Mohr

Csizik Gyula iparrajziskolai tanár

A milánói kiállításon aranyérmet kapott.

1. A magyar rajzoktatás külföldön
Néptanítók, 1906 évf. 2. kötet 423. l.

MDK

Csizik Gyula

Egy-egy pályamúve első dijat kapott a bélyeg-pályazaton.

Cikk: A bélyeg-pályázat eredménye

Műcsarnok 1899. 75.l.

Csizik Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1935.XI.16.

Csizik Gyula

Művével szerepel a Műcsarnok

Téli Tárlatán.

P. K. 929. XII. 22.

Csizik Gyula

Ujság, 1934. V. 10.

— **Tabáni képek kiállitása.** Az „Uj Szalon" nevü uj kiállitó müvésztársaságnak (a Kossuth Lajos-utcában) az a jó ötlete támadt, hogy összegyüjtse a maholnap eltünő Tabán utcáiról és házairól készült festményeket, rajzokat és grafikai ábrázolásokat. A Tabán már évtizedek óta hálás cserkésző területe Budapest mükedvelő festőinek. Valahányszor megkongatták felette a vészharangot — a Tabán házainak kisajátitását és lebontogatását már a háboru előtt megmegkezdték és abba-abbahagyták —, megujhodott buzgalommal rohanta meg a dilettánsok hada azt, amit az egykori Tabánból a kiméletlen idő és végrehajtó közege: a „haladó" ember meghagyott. Nem egy derék és igyekvő dilettáns munkással találkozunk ezen a kiállitáson. (Azt halljuk, tömegével jelentkeztek az ismeretlenségből és tömegével utasitották vissza őket.) Szerencsére komoly és értékes müvészek sem átallották, hogy résztvegyenek müveikkel a kiállitáson ha nem is jöttek el reá mindazok, akik eljöhettek volna. Az eljöttek sorában Undi Mária valóságos epikusa a Tabánnak. Ő még akkor járta be utcácskáit és festette meg a szegény emberek viskóinak festői udvarait, mikor a Tabán még lábán állott és tele volt élettel. Csizik Gyula is ugyanilyen elmélyedő szeretettel ábrázolja a rozoga szegényes motivumokat, mint a természet legpompázatosabb látványait. Bayor Ágost, Spindler László, Farkasházi Miklós, Halasi Horváth István, Jeney Zoltán, Kató Kálmán, Nägel Rudolf, Némethy Béla és Tobisch Ilona még azok, akiknek festményei nem puszta topografiai emlékek, hanem müvészetet is jelentenek. A kiállitás délelőtt 9-től délután 6-ig mindennap megtekinthető a Kossuth Lajos-utca 12. számu helyiségben. **(e. a.)**

Ciriis Gyula

Szerepelt a dlüöcsamos Élő táblatáin.

PH. 1932. XII. 20.

MDK

Csizik Gyula
grafikai műve:

Tabáni udvar. Vizfestmény.

Az Orsz. Magy. Képzőm. Társ. jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936. máj-jun. 19.1.

Csizik Gyula MDK

Norvég gleccser

Műcsarnok 1934. dec. 1935 jan.
Jubileumi kiállitás

Csizik Gyula MDK

Piranói tengerpqrt, vizf.
Piranói székesegyház, vizf.
Tabáni eltünt házak, vizf.
Visegrád, vizf.
Műcsarnok 1927. tavaszi kiállítás

MDK

Csizik Gyula, festöm.

86. Tájkép jegenyékkel. Vizf. 27x38 Jelzett.
86. Tenger. Olf. 74xllo. Jelzett.

Festmények, rajzok, metszetek. -97. aukció.
Árv. Közl. 1941. márc. 2. rk. sz. -Kat. 2o. l.

MDK

Csizik Gyula, festöm.

Öszi képe mélységes festöi pietással készült.

Müvcarnok. - Tavaszi Tárlat. - Képzömüvészet. - 1932.

St. R.

MDK

Csizik Gyula
műve:

Tél.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 36.1.

MDK

Csizik Gyula, festö

Holdvilág ucca.	Vizf.
Tabáni ház udvara.	"
Aranykakas ucca 23.	"

Uj Szalon.-Tabán Kiállitása. 1934.máj.-1934.ápr.
Kat.

MDK

Csizik Gyula

Mátyás király kuti részlet c. müve a gróf Esterházy Miklós Móric emlékdijat kapta

A Tavaszi Tárlat dijnyertesei. Képzőmüvészet 1928. 8-9.sz. 1o9.l.

Csizik Gyula MDK

Okmánybélyeg pályázat repr.

Magyar Iparművészet 1899. 3.sz. 143-144.o.

Csizik Gyula MDK

Naplemente, vizf.
Nagy lugas udvar, vizf.
A szobrász, vizf.
A Rajecz völgye, vizf.
A Kuruclesi völgy, vizf.

Paál László Társ. kiáll.
Nemzeti Szalon 1929. január

Czirik

Magyar Sparmüvészet 1902

V. évf. 168 és 173. o.

különféle.

Csizik Gyula MDK

Szürke pitvar, vizf.
A zöld udvar, vizf.
Csöndes zug, vizf.
Hadnagy ucca 3.ház, vizf.

Paál László Társ. kiáll.
Nemzeti Szalon 1929. január

MDK

Csizik Gyula

A nagyszalóki csucs a sikság felől, vf.

Kerti üvegház, vf.

Gellérthegyi lakóház udvara, vf.

Pa-l L.Társ. 2.kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Csizik Gyula

Az akarattyai partok, vf.

Lietava vára, vf.

Pail L.fára. 2.kiáll. N.Se-l. 1926. ápr.

MDK

Csizik Gyula

Szerepelt a Műcsarnok tav.tarlatan.

/Kézdi./ :Tav.tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.apr.1.4.1.

MDK

Csizik Gyula

Lyka K: Jegyzetek a Műcs. téli kiállításához. Pesti Hirlap, 1937. jan. 24.

MDK

Csizik Gyula

A magy. iparművészek törzskönyve. Magyar Iparművészet, 1903, 46–47 l.

MDK

Csizik Gyula

A Rajecz völgye, vf.

" " " "

Paál L.Társ. 2.kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Csizik Gyula

Máramarosi részlet, vf.

Paál L.Társ. 2.kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

Csizik Gyula

MDK

A farkasréti temető melletti lősz árok, cer.

A régi botanikus kertből, vf.

Pál L.Társ. 2.kiáll. B.Osz.l. 1926. ápr.

MDK

Csizik Gyula

Rákosmezei bolgár vizemelő, vf.

Az aligai nagy szakadék, "

Fail L.Társ. 2.kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

Czizik Gyula

MDK

Az öreg tölgy, olf.

Műcsarnok 1929/3o téli kiállitás

Csizik Gyula MDK

Quarnero partja, olf.

Mücsarnok 193o tavaszi kiállitás

MDK

Csizik Gyula MDK

A nyár vége, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Csizik Gyula MDK

A Mátyás király ut, vizf.

Zöld udvar, vizf.

Mücsarnok 1929 őszi kiállitás

Csizik Gyula MDK

Ősszel, vizf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Csizik Gyula MDK

A Mátyás király uton, ~~xkf~~. vizf.

A szomszéd udvara, vizf.

Miesarnok 1928 tavaszi kiállitás

MNK

Csizik Gyula

A nagy lugasos udvar, vizf.

Magyar Képzőművészek szegedi reprezentativ kiáll.1930. Munkácsy-Céh.Kat. 18.1.

MDK

Csizik Gyula

Képzőművészet 1931. 41. sz. 143.l.

MDK

Csizik Gyula, festőm.

áhitattal festette meg öreg tölgyét.

A XII. terem nem kedvez rossz világitásával a kiállitott müveknek.

Chroniqueur:

Mücsarnok. - Téli tárlat.
Képzömüvészet. IV.évf. 26.sz. 28.1.

MDK

Csizik Gyula

Gróf Eszterházy Miklós Móric aquarell-emlékdiját Csizik Gyula "Mátyás király útja"c. műve kapta, az 1928.évi tav.tárlaton.

Évk. KMT. 1929. 16.lap

Σελὶς Ὄγδοη

Ὀρθὴ λειτουργικὴ κλῖσις πρώτου ἀριστερὰ-ἐπικαθήμενου
Σελὶς Ὄγδοη "Ἀκόμη κλαίγω αὐτὰ". Νέαι Ἐκφράσεις.
ἐκ 1928. ἐνὶ τόμ. τετράδιον.

Ἐγκ. Κλπ. 1929. Ἰε.Ἐκφ

MDK

Csizik Gyula

Az Uj Szalon kiáll. Képzőművészet 1934. VIII. 74. sz.
144.l.

MDK

Csizik Gyula

Mátyás király-uti részlet c. munkájáért a gróf Esterházy Miklós Móric emlékdijat kapta

Aktuális képzőművészeti események. Pesti Hirlap 1928 évi Kincsesháza. 65.l.

CSIZIK GYULA

A nagymarosi Fehér hegyről.

Téli kiállitás képes tárgymutatója.Műcsarnok 1937.

Csizik Gyula MDK

Aligai bucsu, vizf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Ozizir Szuda ügyvédi

Irományok 1896-ban 161.

Csizik Gyula

festő

Magyar Iparművészet, 1897/98.

I. köt. 6/7. sz. 320. o. Különféle

a levélbélyeg-pályázat nyertesei.

Csizik Gy. úrnak.

Dragomérnet 1896-ban 168.

Csizik Gyula, ? műrét

Igazmüvészet 1895-ben 1.06.

Csizik Gyula MDK

A Mátyás király-uton, vizf.

Lugagos udvar, vizf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MDK

Csizik Gyula, festöm.

Magyar Akvarell- és Pasztellfestök Egyesületének jub. kiáll. -a alkalmából A Képzöm. Társ. dijat, akvarell-dijat tüzött ki, ugyszintén a fövárosi.

A bizottság kitüntetö elismerésben részesitette.

Háry Gyula és Nagy Sándor nyerték az akvarell -dijat. Képzömüvészet.1929. 24.sz. 2o5.l.

MDK

Csizik Gyula

Képzőművészet 1928. 8-9. sz. 84.l.

MDK

Csizik Gyula

Zöld udvar c. munkájáért a Képzőművészeti Társulat kitüntető elismerését kapta

Kézdi-Kovács L.: Az elmult két év történetéből. Évk. KMT. 1930. 21.l.

MDK

Csizik Gyula

Zöld erdőben c. vizfestménye a Képzőművészeti Társulat kitüntető elismerését kapta 1929-ben.

Képzőművészet 1929. 24. sz. 2o5.l.

MDK

Csizik Gyula

Györgyi D. : Két nemzedék közt. MI. 1935. 1-2 sz.
21. l.

MDK

Csizik Gyula

Rózsalugas, vf.

Téli Kiállitás. Mics. 1935. nov. 27.1.

MDK

Csizik Gyula

Erdő széle, of.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov.
30.l.

MDK

Csizik Gyula

Tündérforrás, of.

Téli kiállitás. Mücs. 1935. nov.
33.l.

MDK

Csizik Gyula, festö

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A Makkos-mária-i templom romjai. Vizf.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend. M.Kir.Vall.- és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 14.l.

Csizik Gyula

Ősz

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 13 l.

124a lap: „de sancta Elisabetha".

217a lap: „Excelsus super omnes gentes minus".

A lap felső szélén a díszítés teljesen levágódott. Lap belső szélén egyenes, zöld indaszár húzódik végig hat csomószerűen ráillesztett aranytallérral, rózsaszín és kék virágokkal. Az iniciálé mellett tömösan végighúzódó rózsaszín szárból két kék szál csavarodik még az indaszárra. A lap alsó szélén a kék levelekkel díszített kék indaszár rózsaszín virágban végződő körbe csavarodik, majd egy nagy arany tallér után virágos zöld indába folytatódva felkúszik a lap külső szélére, ahol egy majom ül. (299. kép.)

E iniciálé (97×91 mm) zöld keretben, arany alapon rózsaszín betű. Belsejében kék alapon, fehér ~~virágvékelésű~~ öt pontból képzett kék virágok.

Orsz. Régészeti Társulat. Vasárnapi Ujság, 1882. 156. l. — Radó Esztergom 9. sz. 116—119. l. Kiny. 32—35. l. — Radó Index 143. sz. 31. l.

3. (Mss. I. 19.) SERMONES SANCTI BERNARDINI.

Latin. Folio. XV. szdzad.

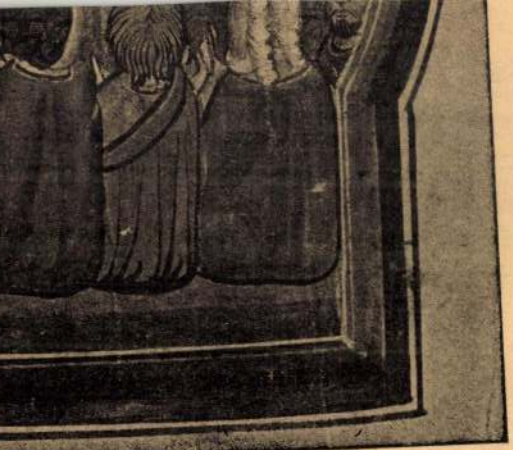
Papír és hártya. 400×270 mm. 163 levél, ebből 3 hártyalevél. Csonka. Vízjegye: Körbe illesztett liliom, Briquet No. 2447. Magyarországon 1453—1460-ban használatos. A 39 hártyalevél a következő: 1, 5, 6, 11, 16, 17, 22, 31, 36, 37, 42, 43,

Csizik Gyula

A nagymarosi Fehér-hegyről

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,

12 l.

ium. 1279. 46b lap. (Eredeti nagyság.)

63b lap: Egy miniatura (186×138 mm) a *Kálvária* jelenetét ábrázolja. E miniaturának a kerete a legnyugtalanabb, legszaggatottabb. A két hosszanti oldalon hullámvonalban törik, felül két ékalakot képez, e mellett egy-egy két-

337
345
343

MDK

Csizik Gyula

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 11.l.

Csiris József

szerepelt az I. nemzeti társaton.

EK 1933. IV. 20.

Csizik Károly

1.

Árv. Csanok 110. anke

Sat

Stark: Frontsin

Csizik Gyula

Lenő. tüdő-ol
tuft on ar
1927 ezlan

l. Derzs B. 1927

12. 6. 1928

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Csizik Gyula

1877/8 I. III. gymn. Kőszegen 1856 nov. 12 Mihályfalvi Ign. ostáig. Önt. díjas rajztanár jelölt.
1877/8. II. III. gymn.
1878/9. I. vendéglátóipari
1878/9. II. vendéglát.

Magyar Közlönyünk Debreczenben
Önöstöl vett czimere VI. 176.

Csizik Gyula

Szül. 1856 nov. 12 Ko'-
vegen- Műegyetem 1-ső egyetemes
oklevelet nyert.
1876/7. I. osztályos rajz
tanonciskola. 2-ad éves
volt.

1876/7 II. ditto.

1874-6
1875-6.

Csizik Gyula

Iparrajziskola 1899. 6. l
u. o. 1900. 18. l.
u. o. 1901. 24. l.

1897. a stockholmi kiállítás
bronzérmet kapta.
a fővárosi tanács megb.
1904. rendezte Bernben a
népoktatási kongresszuson
1907. a londoni III. nk.
rajzoktatási kongresszuson
1908. kiküldte a prágai
rajzoktatási kiállítást

1906. a milánói Kiállításon
aranyérmet kapott

Csipke készítés technikája VIII. 221.

— Fűzőcske VIII. 221.

Csizik Gyula

Könyve

A biedermeier és az újabb stilus fejlődés. Bp. 1915. - Typavosok Olvasótára. XXI. évf. 4-5. sz.

Könyvtárunkban

Société Franklin VIII. 65.

< Csizik Gyula >

könyve.

< 7 A művészet
történetéből.
Ifjúsági Olvasó-
tára. V. évf. 2. f.
Bp. 1899.

Seemann Gábor VIII. 66.

Szépm. Muz. graf. o.

(1931) Új szerzem.

352.

106. *Az áligat szakadék.* Jelezve: Cs. — Vízfestmény.

CSÍZIK GYULA (szül. 1856).

323.

Sirik Gyula

Fabini utcarészlet.

olaj.

Tan. Bp. 1932.

Ismeretlen festő.
A XIX. századból.

795. Kossuth Lajos.

(láthatós fordu

Mellig kissé jobbra [illegible]. E
és [illegible] leberetvált álla körüli szakál
tott gallérja széles, fekete nyakkend
vágott, mellgombjai aranyból valók, k

Vászon, méretei 70: 58 cm.
Az 1848/9-iki szabadságharc
Átvétetett az 1896: IV. 8-i

204:V.5.

1907

Cizik Gyula

Tabáni udvarrész.

Olaszt

Tan. Gyp. 1932.

Ráday Gedeon gr:

ellrig, kétnyolcrad j
kála rövid, kegyesre pödrö
gén ek galléria álló nyak
dagon zsinórzat (casirt) rövid
ton czimer látható. A váll
tai a kép alatt két sorba

Gróf Ráday

Jászkún Kerület
alól balra: „Kiadta Szörén
kiépült: „Nyomt. K
s jobbra: „Az után nyo

Könyomat, a

Lipsa 7767

109/93 N=

Csízik Gyula, felsőipariskolai rajztanár Budapesten. 1875—1879-ig a budapesti mintarajziskola és rajztanárképzőben végezte tanulmányait. Leginkább iparművészeti tervezéssel foglalkozik. 1898-ban levélbélyeg tervével 100 koronás, 1899-ben pedig okmánybélyeg tervével 300 koronás első díjat nyert.

Mintarajziskolai értesítők. — *Magyar Iparművészet.* 1899. 143. l. — 1902. 173. l. — 1903. 46. l. stb.

Czizika Gyula

cikkei

a Műnemzeti Szemle

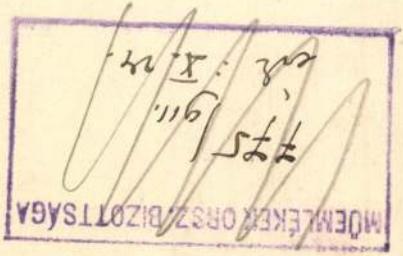
1888. III. évf. 188. l.

Salát cikk 240. l.

Bruxelleri és

müncheni

tárlat

fényk.
Petrass 200 frtja, mint ~~gépbérleti~~ vagy használati dij a 199 alrovat terhére elszámolható és kifizethető, mert müemlékvédelmi célt szolgál./Lindner főtan. üzenete Megyery által/.

1949 febr. 11.

(Csizik Gyula)

könyve

( ) Budapest székesfővárosi multjából és életéből.

Írók Olvasótára

XX. évf. 5-7. füzet

HELYSÉG

LŐCSE.

VÁRMEGYE

SZAKCSOPORT

Templombe

KOR

XVII.

~~XVIII~~

ŐRZÉSI HELYISÉG

Gimn.templom.

TULAJDONOS

MÉRET

TÁRGY

Mellékoltár.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS)

FÉNYKÉP, RAJZ

Csizik Gyula

l.

Erredeti Érdl

XII corp. 43. l.
44. l.

48. Ereklyemuz.

...an) (téve kartja, de)
...ill. Kezeit karba ~~tette~~, jobbjában ~~pedig~~
...ához szorit. Haja, szemöldöke és kipödrött
...szakálla leberetvált. Veresbarna atillá-
... háttér Munkács városa és vidéke balra a
...zzal.

...n.
...czi emlékek muzeumából (107/95. No 162).
...iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

610

Oszvik Gyula

MAGYAR MUVESZET

1929. 57

dupl

Csizik Gyula

Königsmezeiek
a Nüvesi Tanban

1491 E-2
és tobb evfban

...YTTEL 40 MÁRKA
KLISÉMELLÉKLETTEL 5 MÁRKA

...OLF MŰVÉSZETI AUKCIÓ-
...BEN BERLINBEN
... 19-ÉN DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR

...TON, 16-ÁN, VASÁRNAP, 17-ÉN,
...ŐTT 10—2-IG, DÉLUTÁN 4—6-IG

...Ó LEPKE RUDOLF
MŰVÉSZETI AUKCIÓINTÉ-
ZETE // BERLIN, W. 35.
...15. POTSDAMERSTR. 122 a—b.

...erecsen-u. 65. (Liszt Ferenc-tér sarok.) Telefon 127—05.

Csizik Gyula festő

Művészsors, Nagy u. 36.
1926. Tav. Kiáll. 201, 203, 233, 235, 236. ✓
1927. tav. Kiáll. 335, 336, 339, 340, 374 ✓
1927. magyar táj. 178 ✓
1928. tav. Kiáll. 682, 684, 704 ✓

~~Praefectus legionis V. 250.~~

Csizik Gyula

Kolt. kiáll.
Paál László Tan.
II. kiáll. (N. Iroda)
1926. ápr.

V

Katalógus
Könyvtárában

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Pánlicska Komárom m.	Turul-emlék

Csizik Gyula

1. Tabáni udvarrész
2. Tabáni utcarészlet

V

1932 fő v új szerzeményi számok

Csizik Gyula

festő Mácsarnok

1931. tav. tárl. 330, 331, 332 333. ✓

1931. őszi tárl. X. 70, 80, 81, 83, 84, 85, 89, 91. ✓

1931/32. téli tárl. 389, 390. ✓

1932. febr-márc. kiáll. 263 ✓

1932. tav. tárl. 156, 159, 189. ✓

1932. őszi tárl. VII. 161, 162, 163 ✓

1932/33. téli kiáll. 213, 381, 382 ✓

1933. nemz. képzm. kiáll. 108 ✓

Csizik Gyula

Nap utca 36.

Műcsarnok

1929. őszi kiáll. 297–298. V
1929/30. téli kiáll. 522. V
1930. tavaszi kiáll. 3, 33 V
1930/31. jub. kiáll. 270, 583, 584. V

Kisizsy u. 19.

1934. téli kiáll. 466. 575. V

A MŰEMLÉKEK ORSZÁ

BUDAPEST, VI., AE

388/1934. szám.

Nagyméltóságu m. kir. Pénzü

Csizik Gyula

a Pál Lajos társaság
tagja, amely 1929. évi
kiállításán több mint

Sitkei Sándor, takácsmester

X. 120.

Csizik Gyula

kenoles tanár

Iparrajziskola 1902. 24. l.

u. o. 1903. 25. l.

1904. augusztusában a Kékkeofőv. tanács megbízásából részt vett Berlinben a népoktatási kongresszuson.

u. o. 1904, 17. l. 20. l.

u. o. 1905, 25 l.

u. o. 1906. 17. l.

1906-ik milanói kiállításon aranyérmet kapott.

u. o. 1907. 11. l. 24. l.

Részt vett a VII. londoni nemzetközi rajzoktatási kongresszuson

u. o. 1908. 9. l. 20. l.

A városi tanács kiküldte a prágai rajzoktatási kiállítás szemlázására.

u. o. 1909. 14. l. 18. l. fordít

36.547. — K

Osiczky Gyula

rendes tanár, elemi
iskolai és szabadkézi rajz
utóbb fémipari szakrajz, látszatban 1/7 ©
Iparrajziskola 1888
35. l.

u.o. 1889. 29. l.
u.o. 1890. 29. l.
u.o. 1891. 19. l.
u.o. 1892. 19. l.
u.o. 1893. 19. l.
u.o. 1894. 19 l.
u.o. 1895. 18. l.
u.o. 1896. 18. l.
~~u.o. 1897. 18. l.~~
1897. a szünidőben Párisban
segédkezett a stockholmi
kiállítást tanulmányozta
u.o. 1898. 3. l. 21. l.

Jelentésében aláírás

Csizik Gyula

cikke

A művészet és
művelődés.

Iparrajziskola 1905

Az állampolgársági bizony

értelmében kinevezésemhez szüks

Kérésem [illegible]

ter Ur szives pártfogásába ajá

intézését kérem

Holdvíl. u.	Aranykalász 23	Tabáni udvar	A magyarországi Tabáni-ügyben	Kisházi kis udvar
	1932 MAFE	1926 Paál	1927 Paál 1932	1928 Paál 1929 Haag 1930-31
Zöld udvar 1929 Paál 1929 Haag	Tabáni udvar 1926 Paál 1932 MAFE 1936	Rajec völgye 1926 Paál (2.) 1929 Paál	A frontfiú udvara 1928 Paál 1932	Tabáni u. Sorház 1926 Haag 1932

33/1917.sz.

Nagyságos

M ö l l e

müegyetemi taná

A belgrádi, szen
ból Nagyságod által
kat a vallás- és közo
következőkben érvénye
I.-Nagyságod utis
II.-Oltay Károly m
III.-dr.Lux Kálmán
IV.-Czilli Jenő ra

Lugashoz utasítva
1917-31

Oriik Gpula

Stv. Coam. 97. audeio

Eal

M. ar 703. auke - Eal

ILLUSZTRÁCIÓK

Paál L. → Csiszik Ferenc

1926 őszi (kiáll.)
Az Képzőművészeti Főiskola
kiállítás a Tündérhegyről
Részlet az Erdőjárókból
Tabáni udvar I
A műtermemben

1926 ápr. (N.Gy.)
L. katal. - t.

1929 jan. (N.Gy.)
L. katal - t

1927 jan. (kiáll.)
Piraeusi tengerpart
" " tükrös
Tabáni eltűnt házak
Visegrád
A nagymarosi Fekete hegy I

1928 jan. (kiáll.)
A kálváriás kis. ülő I
A tornácos udvarom
Ősszel

1929

telmében hat héttel férjem el-
gem párviadesem el kell hagynom-
tt, miáön lakást kapni sehol
állíttatni egyenesen lehetetlen,
kellene válnom! Bátorkodom
szívéher folyamodni, mert csak
ylhetem azt, hogy jelenlegi szo-
ult férjem körel 18évi várfelii-
ének kegyes figyelembe vételével

rolologult férjem hosszú betegsége
eliügyelői teendők legnagyobb
m azt a képességet, - mint nyug-
képesitésem is van -, hogy ezt

Paál (2)

1930 Jan (Lucas)
a napi vége
Guarnero partia

ro[illegible] és jeltecső be.

A jelzett m
rónyzott nehezen
– jelenleg – még
A munkát mert ha
bér mellett felvesz.
és hivatalos nyi
1000 K. – ért hirdet
zése mellett. –

M. kir. állam
Brassó,

A t

MAPE

Csizik Gyula

97 Tabáni ucca részlet, vizf. 5000
100 A visegrádi malompatak, vizf. 10000

Nemzeti Szalon

1926. máj.

MAPE 12. kiáll.

1929 őszi (Műcsarnok)
A hátsó kis udvar II vízf.
Tölgyek udvara II

1931 őszi (Műcsarnok)
A nagyhalóki szikes / vízf.
A szepesi Zöldfő
A felkavölgyi Hosszúfő
A kert
A tarpataki Öt-tónál
A Tátra alján - A felkavölgyi vízgyűjtő a nagy halastó partja

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1942. NOVEMBER 1. — NOVEMBER 15.

(MAPE)
2

1932 őszi (kiírás)
Tabáni udvar II
Aranykalász u. 23. a Tabánban
a régi kis kert

Csizik Gyula

Rátk György 1895

136 l.

szolgáltattunk ki nálunk lev

H. B. (Érték.) 9. sz. 5000.

Ölvedi Ödönke Ede

1927 tan-febr Mintái

Visegrádi malompatak II/1 vir

1929-30 téli Arcüreg Tölgy

1930-31 jan.
Alsóiai bükk (vir
A Mátrás kir. úton III
Lugasos udvar II

1931 Jan
A régi Holdvilág u.
Fehérő bánya
Városstalonok
A Normafa 1912-ben
} vir

1931-32 téli
Hűvösvölgyi rendek
A tátrai „Hűvös-völgy-részlet
} vir

1932 febr-marc
Makkos-Mária-i rendek, vir

...gy a sző egyes foalkatrészeket,
...lyeztek. –
...részeknek kiválását "illetőleg
...sét nem java alkatom mert
...ek és munkabérek mellett

...ő nem remélhető, hogy a tervelő-
...ar épület restaurálható legyen
...ideig kilátás téve, az idő viszon-tag-
...tólagy részre elkorhad. A faanyagok-
...ő ujjáés való beszerzése pedig tetemesen
...s állodmyszat mivoltani tanerőlés
...ló felállítása.
...ajánlom, hogy az állványzat
...gok védőtetővel famely a korha-
...állítandó elő/ állítás öriztessé-

...hivatal: A hivatal főnöke:

...ll ...

...kir. műszaki Tanácsos

Önéletrajz (2)

1932 Ian.
A tömlőd udvarán II
A magyarországi Ferenc-hegyről II / vízf
Cső

1932 (Fiú. Új tanár. Leánc)
Tabáni udvarrész
Tabáni utcarészlet II

1932-33 Téli
Tél I
Velencei vízfolyások / vízf
Rákosi temetői virágoló

1933 ápr-máj (N. Képzőm)
A Lukács-kórház-i tanfolyam rajzai
vízf

1934 Téli
Sirokko
Virradat. / of

1934 dec 1935 jan ~~feb~~
Norvég gleccser / of

pénzküldési, hogy az egyházi
fáhat. A kérvényt, 113/
a Műemlékek orsz. Bizottsá

Kérelem tárgyában jóin

Buda 917 aug. 11-én

Ouikl (3)

1935 Téli
Rózsa lugas, virf
Erdő tréle (of
Tündérforrás)

1936 máj. jun. júl
Tabáni udvar III
Tél II

1937 Téli
Erdő tréle
Tenger
Gleccser
A magyarok Téri - kaarok VII.

munkálatokra vállalkozó"
kivitelre"; de vállalkozó
nehezében kapható')
ási tekintetben, nagy szem
ható legjobb; mint
nyos ellenében fenn
ulos elvárnivalóra vállalkozik.

nipiliszki hivatal.
1911 évi augusztus hó 11.
hivatal főnöke:

Miller

hő. műv. tanácsos.

Munkaadó Cég

1930 okt (tavasz)

A vagy hűgasan idővel II.

vörf

en eljárt kincstári jogügyi igazgató-
élyző- és a Balesethiztositó Pénztár
lmazás alapján 1912.évi október hó
amelyből - és pedig annak bevezető
szerüleg pontosan meg nem határozható"
van szó - kitünik, hogy ezzel az
nevezett Orsz. Pénztárnak a 4616/910.
ányaként, az 1912.évi október hó 31-
gységkötés napjáig akár konkréte fel-
t megelőző időből eredő, számszerüleg
összes kölcsönös követelései generá-
ek;- következőleg a tek. Bizottság
tási dijak visszatéritésére irányuló
n, amennyiben az az 1912.évi október
k.

augusztus 28-án.

miniszteri tanácsos,
közalapitványi kir. ügyigazgató.

Új falon

1939 máj Tabán kvár

14 oldalú u.
Tabáni kár udvara
Aranyhalas u. 23. II

Aiso Csaru

~~1938. dec.~~

~~a tűzke pilvar~~

~~1942/43. a. Tenger of~~

CSIZIK *Gyula*, festő, * Kőszeg 1856 nov. 12. A bpesti műegyetemen és a mintarajziskolában végezte tanulmányait. 1883 óta a fővárosi iparrajziskola tanára. Képeit aprólékos gondossággal a tárgyias naturalizmus szellemében festi. A Paál László Társaság tagja. Mint szakíró is értékes tevékenységet fejtett ki.

Cs-Gy. I 222 f

A GRAFIKAI LAPO

Csizik Gyula

Kell. kiáll. a Tanácsi Lóversenyigazgatóság kiállításán.

Vrod

Elek Artur:

Csizik Gyula, Horváth Béla - Nyugat. ?

Kéziratát E. A. vrod-hagy.

Darnay Kálmán VI. 136, 137

Csizik Gyula

Művészi Ipar

l.

1892. 188. l.

Fiedler K.:

A m. Gp. társ
1892-ei évk. tárl-a

Reichold III. 205.

Csizik Gyula
[~~bőrdíszműves~~ iparművész]

Fővárosi Lapok 1896. máj. VI. 16. old.
(Iparművészeti kiállításon.)

?. arjoros ?.

Kalmár

Nemzeti Szalon

Csizik Gyula.

1926 Paál L.társ. kiáll.

A nagyszalóki csucs,asikság felől,vizf.sz.
Kerti üvegház,sz.vizf.
Gellérthegyi lakoház udvara,sz.viz.
Ráksomezei bolgár vizemelősz.viz.
Az aligai nagy szakadék sz.viz.
Az akarattyai partok.sz.viz.
Lietava vára sz.viz.
A Farkasréti temető melletti lősz árok,viz.
A régi botanikus kertből grafika,
A rajecz völgye
Máramarosi részlet,felhös szeles nap,grafika,

A zöld udvar,vizf.
Csöndes zug,vizf.
Hadnagyutca 3 ház,vizf.
Naplemente,vizf.
Nagy lugas udvar,vizf.
A szobrász,vizf.
A kuruclesi völgy,vizf.

1926 Aquar és paszt.festők kiáll.

Tabáni utca részlet,vizf.
A vizsegrádi malom patak,vizf.

1926 Pécsi Kpzmüv-ti kiáll.

Naplemente,vizf.
Stajertáj,vizf.
Esti hangulat,vizf.
Gellérthegyi utcarészlet,vizf.

1929 Paál L.társ.kiáll.
Szürke pitvar,vizf.

Csizik Gyula

N Sz.

1926

Csizik Gyula

László

Gyulyás Magyar írók

TV. k. 1036, 1037. k

Csízik Gyula

Ékszerészkény, Bpest fővárosi tulajdona, bérverte fenti.

Repr.
B. I. (a bpi áll.) Jainosi (II. ker.) Reálisk
61. l. emlékkönyve
98
112
1905
képpel

35/1940. szám.

A Müemlékek Országos Bizottsága t.Elnökségének.

Budapest.

IX. Hőgyes Endre-utca 1

Hivatalból.
zszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

Osízik Gyula

1879/80. évig tanársegéd volt az alabbi iskolában. Utóbb a bpesti ipartanoda rendes tanára volt.

Jánosi II. k. reálisk

98. l.

Csízik Gyula

református tanár

1874/3 - végezte az alsóbb iskolát.

Jánosi II. ker. reáliskola

112. l.

A m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter ad II. 90.943/19
ez a küldemény kg-kint 2 filléres frankójegy felha

A feladó bizományos neve: Görög Soltán

Lakhelye: Besztrec

Tartalma:

194 November hóról.

Magyar Nemzet köznapi	11
" " vasárnapi	11
Film, Szinház, Irodalom	1
Független Magyarország	4
Képes Sport	3
Magyar Rejtvény Ujság	~

makulatura

T.

E

film, könyv,

kgr.

drb csomag

Csizik Gyula

Jestő

bő életrajz

Laid

Karczag magyar állam

4/12 k.

1932

Csizik Gyula

1875/76 - 1878/79

Ferkajószámfőiskola

73. l.

704

Csizik Gyula

Kárpiai naturalizmus

Magyar Művészet
1929. 5. l.

Lyka K.
Művészkönyvek

516.

Diebrich Ch. W. E.

Állatseregmány. Három kockafej. Rk.

K. 1.—

35 m. 61 f.

Csizik Gyula

Lásd Ráth György
Szögedi Kálmán:
Az iparművészet
1895-ben Bp.
1896. 110. l.

rthegy u. 29.
ié, mélt. Dunapalota

tegyelm. XI. Gyopár u. 2.

., VI. Horn Ede u. 6.
renc József rakpart 11.
iróné, mélt. I. Országház u. 5.
yovszky u. 28.
ály u. 52.

nyi út 26.
József körút 41.

V. Szabadság tér 16.
n. XI. Kelenhegyi út 12.

Csizik Gyula

Rath György 1895

133. C 137 l.

HAZAI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
VATERLÄNDISCHE BANK
ACTIENGESELLSCHAFT
BANQUE DE LA PATRIE
SOCIÉTÉ ANONYME

Sürgönycim: — Telegrammadresse:
HAZAIBANK.

Nagyság

Folyó hó ..... kel

értesiteni, hogy b. számláját e l

13,153,189.-- koronáv

átvitelért „Kamat és költségmentes

megterhelése ..... mellett.

H. B. (Levelezés 180)a 1923. XII. 1500 db. — 19576. Nobel, Budapest.

Csizik Gyula

pesti
kir. Kösz. 1856.
nov. 12.

Revai XXI. 233. l.

Csizik Gyula

Szepeltek 137. l.

Bő élet. - arck.

u. o. 520. l.

Csizik Nóra, grafikus, iparművész.
sz. 1898. Budapesten. 1913–1925.
a budapesti iparművészeti iskolában tanult. ~~a~~ ~~mester~~ rajzolt munkáival az ~~Országos Iparművészeti~~ országos iskola kiállításain szerepelt. Tanulmányait elvégezve állami ösztöndíjjal 1926. Párizsba ment. Itt a Colarossi és a Grand Chaumière festőakadémiákon akt tanulmányokat végzett s Juhász Kálmán iparművész vezetése alatt főleg színházi díszletterveivel foglalkozott. Kéjci színházi díszletterveit 1925-ben Decsámoki kiállításon ismertette be a francia közönségnek. Különösen ~~dekorációi~~ ősmagyar vonatkozású miniatűrjei aratott tetszést. A cseh dekorációit megvették a Párizsi Magyar Házi számára.

n a k

tisztelő hive

Dr. Szentes Anzelm ff

kormányzó perjel.

Karakteres művészi Orsz. Ösztöndíj-pályázat alkalmazásában állok. – Művei kiállításokon: Szinyei Társ. Tavaszi Szalonja (N. Szalon) 1929.: Poissyi apátság, Of. – 1930.: Akvaréll Királylány, gouache. Nemz. Szalon 1929. Őszi tárl.: Bellevuei utca, Of. Tavaszfától fundyács-ka, gouache.

MAFE. 1932. máj.-jún.: Klingsor kertje, Park.

nökhelyettes Ur!

kefi Remig, felejthetetlen emlékű
kalmával a saját és a Műemlékek
ezett őszinte együttérzéseért fo-
nevében hálás köszönetemet.

ánitásával vagyok

M.D.K.

Csizik Nóra

"Jávorfából furulyácska" c. alkotását a Nemzeti Szalon kiállitásáról bemutatja a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1930. juli 6.-12. XX. évf. 28. sz. 28. lap.

Csizik Nóra

festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Uj Nemzedék
1929.IX.8.

MDK

Csizik Nóra

Poissyi apátság, olaj

Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj. 10 l.

es, 6 tengelyes, szegmentíves kapuval,

MDK

Csizik Nóra

Klingsor kertje

Park

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj.

4x 5 l.

nubgyűrű

Csizik Nóra

Poissyi apátság, olaj.

Nemzeti Szalon
1929. máj.

Tavaszi szalon
Ujmagyar Társaság

1929. őszi tárl.
Bellevuei-utca
Of.
Faforgácsból fumbrás
ka. gouache

1988. A. Rodin:
~~1988.~~ Falguiere szobra.

(látható és
Mellig) szembe néz. Haja rövid,
Ingének galléra lehajtott, felső kabá
a jobb vállnál hátul: „Rodin."

Gypsz-szobor, mag. 42.3 cm.
Vétetett a párisi kiállitáson

Csizik Nóra

23	Klingsor kertje	70.—
24	Park	70.—

Nemzeti Szalon
[Akv past kiáll. 1932 máj-jun]

MAPE

Tárnagó G.

4174. *Reggel.*

Folyómenti hegyes vidé
beli hegység völgyében közsé
fák közűl kibontakozó és vö
a jobbról lévő templom torny
ján, a kikötött halászbárka k
parasztasszony képez társasá
ül, kettő pedig áll. Velök szer
míves beszélget a vele halad
Mindketten éppen úgy, mint
vízben visszatükröződnek.

Vászon, méretei 39 : 49 c
az 1912 május 3-iki 56844 sz.
912). — Kifizettetett 1912 júniu
moltatott 1912 július 8-án (1445
lásd a 31993–912 szvsz. előad

Vét. Arad
1912

Czizik Mária

Alvó királylány, gouache

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1930.

Viselet.

Kortes

Az előtérben álló korte
bal kezével pipáját és botját

Kortes, o capo degli El

alól balra: D'Allemagne.
jobbra: Genova, lit. Arm

Szines kny., mag. 17.

135-92-13.

Csizik Eleonora

Végbirontsuk el a gyászos eredm.

Címzik 1915/16. 43. l.

SZEKFŰ GYULA
egyetemi tanár

Csizik Eleonora

textil

1913–1925–1

Emlékkönyv 1930. 82. l.

Harmincz Év

1930 82. l.

Jegyzékeink 1 old.

(40) Bergsmann. I. Mészáros-u. 10.

Csizik Nóra

(Párizs)

Festett dekorativ faldísz a párisi magyar Házban és terve.

Repr.

Magyar Iparművészet

1929. 10. f.

nyert emlénytárgyak meg [illegible]

3. A sorshuzásban *csakis az eladott sorsjegyek számai* vesznek részt. Az el nem adott sorsjegyek a huzás előtt a m. kir. lotto-igazgatóság közbejöttével meg fognak semmisíttetni.

4. *A sorshuzás mindenesetre 1891. évi január hó 31-én* külön e czélra kiküldött társulati bizottság és hatósági biztos jelenlétében ejtetik meg. A sorsolás eredménye közzé fog tétetni.

5. A huzás napjától számított *három hó alatt* fel nem vett nyereménytárgyak *a társulat tulajdonába* mennek át.

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatósága.

JEGYZET. Ezen sorsjáték a társulat által vásárolt műtárgyaknak rendes évi kisorsolását, melyben a társulati tagok az alapszabályok értelmében vesznek részt nem érinti s attól elkülönitve fog megtartatni.

Csizik Nóra

Párisi Grand Salon kiállításán neve szerepelt.

M. 932. T. 28.

Csizmadia K.-né

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BŐRIPARI
DOLGOZÓ

A n[illegible]kásfestő

Ma már elmondhatjuk, hogy az emberekben lehetőségük nyílik sokirányú tehetségük kibontakoztatására. A Pannonia Szőrmeszegedi gyáregységében több olyan szakmunkás tevékenykedik, aki szabad idejében szívesen hódol legkedvesebb szórakozásának a festészetnek. Közülük most Csizmadia Albert MEO-vezető helyettest mutatom be, aki annak idején Wlasits Károlytól, a nagyhírű mestertől tanult meg festeni.

Úgy érzem, hogy lapunkba kel tenni a fiatalember portréját, mert csak így ismerheti meg az egész szakma. A festmény amit bemutatunk fényképmásolat ugyan, de egy falusi utcarészletet ábrázol.

Hadd mondjam el még róla, hogy Csizmadia Albert festette meg üzemünkben Lenin alakját, amelyet minden év november 7-re kitűzünk gyárunk homlokzatára. A hatalmas méretű alkotást ugyancsak sokan megcsodálják. A festményről mellékelek egy fényképmásolatot. Gondolom, hogy ezekből a lap olvasói ízelítőt kapnak Csizmadia Albert tehetségéből.

Nikolényi Árpád
tudósító
Szegedi Szőrmegyár

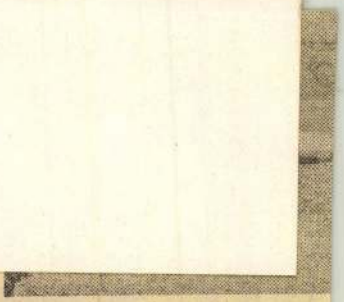

A másik esem
beszámolok, látszó
elsőtől, de véleme
szorosan összefügg
még az üzemünk
vannak már nyug
A munkásokat pe
akkor kell megbe
kor még alkotni, t
nak, hanem az u
gondolom, hogy e
csülés nálunk
szakszervezeti bizottság kezdeményezésére év végén találkozóra hívták össze a nyugdíjasokat. A becsületes munkában megöregedett szaktársainknak jólesik, hogy tájékoztatást kapnak az üzem életéről és saját maguk meggyőződhetnek róla, hogy a fiatal gárda becsülettel helytáll a munka frontján. Végezetül kellemessé tette és fokozta a nyugdíjasok hangulatát, hogy a jól dolgozó brigádokhoz hasonlóan ők is pénzjutalomban részesültek.

László Katalin
tudósító
Kiskunsági Cipőgyár

BŐRIPARI DOLGOZÓ
a Bőripari Dolgozók Szakszervezetének lapja
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Felelős szerkesztő: Abrankó Endre
Szerkesztőség:
Budapest, VI., Bajza utca 24.
Telefon: 429—977
Kiadja
a Népszava Lapkiadó Vállalat,
Budapest, VII., Rákóczi út 54.
Telefon: 224—819
Felelős kiadó: Gábor Márton
a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója
Terjeszti
a Népszava Lapkiadó Vállalat
Csekkszámlaszám: 75.915.001—46.

68.3561
Athenaeum Nyomda Budapest
Rotációs magasnyomás,
Felelős vezető:
Soproni Béla igazgató

**Tigris filmnyomott kabát fels
resztbe dolgozott. Derékrészné
ujjavégén bőrpánt. Bubigallérj**

**½-es női irhakabát, moszatszí
vonalú, magasan záródó kéts
ujjakkal, beige perzsagallérral**

SI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR BUDAPEST-GYŰJTEMÉNYE

rajcár a leltár szerint. A fel-
y postafordultával megküld-
t."

zgatása mellett elvállalta az
aszinó igazgatói tisztét is.
dezését is ő alakította át, és
az akkor egyedülálló női ka-
rendezői vénáját jól jellem-
ikor párbajvétség miatt há-
házba került, celláját is át-
Így rendezte be, írta Mik-
a párizsi gavallérok is meg-
olna. „Egy hétig csinálta a
hétig gyönyörködött benne,
dig bontotta, mialatt pompá-
a munkájával."

a gyászmenet a Kerepesi úti temetőbe, ahol az akkori legelőkelőbb részen, a Deák-mauzóleum előtti díszsétányon temették el.

Nagy művének, a Park Klubnak tagsága az 1910-es években már a legelőkelőbb társaságra, az arisztokráciára korlátozódott, ellentétben Atzél eredeti szándékaival. Az intézmény a második világháború alatt megszűnt, maga az épület a háború után a Magyar Honvédség Klubja lett.

Atzél Béláról halála után utcát neveztek el a Vígszínház mellett, ahol nevét hibásan tüntették fel – Aczél Béla –, a térképekre pedig báró Aczél utca, majd egyszerűen Aczél utca került. Ennek köszönhetően az utóbbi elnevezés 1945 után is megmaradt – a névadó személye ekkorra már feledésbe merült –, egészen 1964-ig. Ekkor az utca Ditrói Mór, a Vígszínház megszervezője és első igazgatója nevét kapta meg.

Tóth Vilmos

UTCANÉVTÁR

Karavánszeráj állt az Arany Hajó helyén

kások úgy tudják, a ven-
ntézményeknek mindig is
elyük volt a mai Batthyány
örnyéke. A téren, de va-
, hogy az innen nem mesz-
a Donáti utcát a Bem rak-
szekötő Vám utcában már a
kben karavánszeráj műkö-

özlekedési útvonalak men-
ezkedő, szerény, ám a cél-
elelő, az utazónak éjszaká-
ágos fedelet és meleg ételt
églátóhelyek voltak a mai
ősei. Általában mindenütt

FOTÓ: BÁNHALMI JÁNOS

hasonló elv szerint működtek: a földszinti zárt, fedett helyiségekben az állatokat (nálunk a lovakat, Törökországban a tevéket) látták el, az emeleti szobákban meg a gazdák ettek-ittak, mulattak és aludtak.

Mostani történetünk szempontjából a karavánszeráj azért érdekes, mert helyén később is vendéglátóhely működött. Valamivel 1700 előtt nyílt meg a mai Vám utcában az Arany Hajó, amely hamarosan utcanévadó lett: a Fő utcától a Dunáig terjedő szakaszt nevezték el róla – akkor még Goldene Schiff Gassénak. Bár csak háromszobás kis fogadó volt, az Arany Hajót nagyon jól ismerte a város. Beszélték például, hogy a ház, amelyikben működött, csodával határos módon élte túl az 1777-es vízivárosi tűzvészt, amelynek mentésében egyébként az akkori német-római császár, II. József is részt vett. Nyolc ház pusztult el akkor a Hajó utcában, de a fogadó sértetlen maradt: megmenekülésének alkalmából a fogadót 1695–1849-ig tulajdonló család nevében özvegy Pösenbacherné táblát tett a kapuja fölé.

Az Arany Hajó és a közeli (Három) Arany Korona Buda fontos közlekedési csomópontja is volt. A két vendéglátóhely előtt már 1820 körül akár óránként lehetett utazási alkalmatosságot találni Pozsony és Bécs felé, elég volt megkérdezni erről az ott gyülekező levélhordókat. A rendesnek és tisztának mondott Arany Hajó 1880 körül szűnt meg, helyére nem sokkal azután gőzmalom épült. A Hajó utcából az itt álló budai harmincadház (Vámház) miatt lett később Vám utca. A harmincadház a Fő utca 36. számú házba van beépítve.

Lukács Katalin

2000. 03. 28.
VÉDŐSZABADSÁG

CSIZMADIA ALEXANDRA
TÉZUEL@

Árnyékórás varázsdoboz

Azt mondják, annak a bútortervezőnek, aki nem akar elmaradni a jelenkor divatjától, ajánlatos kiűznie agyából a gondolatokat. Semmi ív, dísz, felesleges görbület. Éljen a decensen, kockákba, hasábokba álmodott világ, a minimalizmus! Félre az érdekességgel, az ágyakat, szekrényeket, ülőalkalmatosságokat tessék a végletekig leegyszerűsíteni, elidegeníteni, legyen a világ olyan, mint egy hideg, gusztustalan bérkaszárnya.

De mit tegyen az, aki a formatervezést nem a divat iránti hajbókolás eszközének tekinti, hanem önkifejezésnek? Mit tegyen az, akinek gondolatai vannak, aki odáig merészkedik, hogy bútorainak filozófiája, személyisége van? Akinek nem ül ki szégyenpír az arcára, amikor kimondja: „Bár a bútor egy meghatározott funkcióval bíró tárgy, én a művészet izgalmas formáját látom benne. Szeretném, ha bizarr jelenlétükkel belaknák és uralnák a teret."

A divattól elalélt, egymás akolmelegét kereső dizájnerek azt gondolhatják, ilyen művész nincs is. Pedig van. *Csizmadia Alexának* hívják, Londonban élő magyar, forma-, jelenleg elsősorban bútortervező.

Ikonfestéssel kezdte („borzasztóan tetszettek, de nem volt pénzem venni, gondoltam, festek magamnak"). Tíz évvel később régi tárgyakat álmodott, majd régi bútorokra egy színesebb világot („öreg néprádiókra festettem képeket, talált szövegeket, karcsú bakelittelefonokat borítottam be felhőkkel, szekrényekre házasítottam sokrétegű, misztikus gondolatokat, de ezeknek semmi közük nem volt a népi díszítőművészethez"). Manapság különös kis szekrényeket, polcrendszereket készít, rács mögé zárt virágokkal, árnyékórát a falra vetítő varázsdobozzal, arany- és ezüstborítással, karcsú lábakon csücsülő, a barokkos kacskaringókat a jövő század korszerűségével ötvöző szekreterekkel. („Új kiállításomon már minden darab saját design. Tárgyaim bútorok ugyan, de a látvány lényegesebb és hangsúlyosabb, mint a funkció. Képzőművészet, kézművesség, design együtt jellemzik munkáimat".) Az Angliában élő művész különös világából ízelítőt kaphat, aki a ma nyíló és április 28-ig tartó kiállításra ellátogat a Madách utca 3. alatt található Éri Galériába.

T. Z.

Pontos idő a falra vetítve

FOTÓ: SZABÓ BERNADETT

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 DEC 11
NÉPSZABADSÁG

Csizmadia Attila

no zsaul bibliámba:
élek, hogy el ne múljak a gyöngysor idők fölé.

CSIZMADIA ATTILA METSZETE.

azt gondolom: nem maradhatnak már soká, hiszen csaknem kilenc óra van, odakünn hóvihar, de bárcsak mennének.

— Oké. Elmentem. És ha nem mentem volna el, az is az én dolgom. — Banduka, mint aki mit sem ért a célozgatásokból, újra az asztal sarkára szegezi tekintetét.

És egyszeribe teherré növekedett Banduka látogatása. Mintha súlyos betonoszlopokat rakott volna valaki nirtelen a vállunkra. Roskadozunk a nehéz súly alatt, hallgatunk, néha valami közömbös szót kiált fel valamelyikünk, Banduka az üres poharakat nézi, a tojás formájú kör, melybe befogtuk Bandukát, megnyúlik, ki egészen az előszobaajtóig, kevés a hely. Julis újabb ablakot tár ki, bezuhan a fekete hidegség, ülünk, feszengünk, miközben szavakat, mondatokat váltunk, azt gondoljuk valamennyien: bár mennének már!

Ki tudja, miért várjuk mindannyian, bár mennének már?

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 MÁR
HAJTÓMŰ

Csizmadia Attila

1021

Erdélyi paraszttház

A 4-es számú gyár dolgozójának, Csizmadia Attilának egy igen szép lírai fametszete

ugyanolyan lakatosnak tekinti magát, mint a brigád másik kilenc tagját. A munkahelyi megbecsülésnek, az emberi értéknek ez is egyik döntő eleme.

Tóth Kornélia

a KISZ-ben

tottak, attól függően, hogy a területeken hány fiatal dolgozik. A vezetőségválasztó taggyűlések értékeléséről és lebonyolításáról a következő — áprilisi számunkban közöljük a tudósítást.

art sikerült

a központban
nevet viselő
: hat mérnök,
rátor tartozik
unkaterületen

gyár profiljába ta
vázszerelési munk
csinját-binját. Nek
korábbi vasipari kts
féle munkát kellett
ük, az egyesülés u
meg kellett ismerni
munkákat ahhoz, h
szocialista brigádh
teljesítménnyel hívjá
gukra a békéscsabai
lektívájának figyelm

Nos ez a bemutat
5-ös számú gyár és a ktsz egyesülése után elég jól sikerült. A kilenc tagú Május 1. vasvázszerkezet szerelő brigád tavaly 125 százalékos átlagteljesítményt produkált. Figyelemre méltó eredmény ez egy új munkát betanuló csupa fiatalokból álló brigád-

folyosón való találkozás útján ismerték meg. Ez az ismeretség végül arra a közös gondolatra jutott, hogy megalakították a saját szocialista címért versenyző brigádjukat. *Kifor László*, a brigád fiatal vezetője — elmondotta, hogy a brigád tagjai részt vesznek a KISZ-

hainak. Kiderült, hogy a brigádban már tíz gyermek van. A tizedik, *Ozsváth János* kislánya januárban született. A brigád tagjai a Körös Hotel éttermében ünnepelték meg a kislány születését. Fiatalok és családcentrikusak. A programokat is így szervezik, a legtöbb közös kiránduláson mindig ott vannak a feleségek és a gyerekek.

A kis kitérő után kanyarodjunk vissza a brigád erényeinek felsorolására. A kilenc tagú lakatos brigádból hárman, *Verasztó, Kovács és Ozsváth* gimnáziumi, ketten: *Klembuc János* és *Varga János* gépészeti szakközépiskolai érettségivel rendelkeznek. Az olvasási és művelődési vágy igen fejlett a brigádban, a békéscsabai színház és a

SAJTÓFIGYELŐ

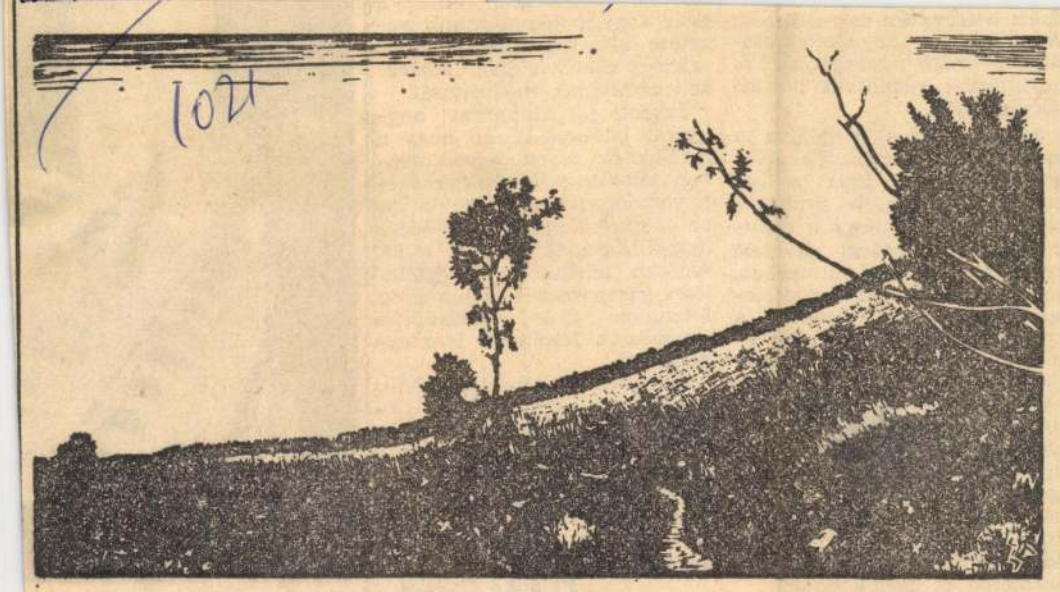
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1978 JUN

Hajtómű

Csizmadia Attila

Lankás táj. Csizmadia Attila fametszete

Ezért a tervezési és rajzhibák, valamint az anyagmódosításokból eredő rajzkorrekciók ügyintézése rendkívül hosszú, körülményes.

Jelenleg sincs megoldva a műszaki dokumentációk átvételének kérdése. Igaz a legutóbbi időben egyre gyakrabban hangzik el, hogy a dokumentációk minőségi átvétele gyári feladat. Azon túlmenően, hogy ehhez a létszámfeltételek biztosítva nincsenek, a gyár előtt nem ismert a tervező intézetekkel kötött szerződés, nem ismertek a vevő igényei, a HAFE és tervezők között megállapodások. Mivel a berendezések egyediek a dokumentációk minőségi átvétele igen magas szakmai tudást, nagyfokú tájékozottságot igénylő munkaigényes feladat. Saját tervezés esetén ez a probléma is megoldódna.

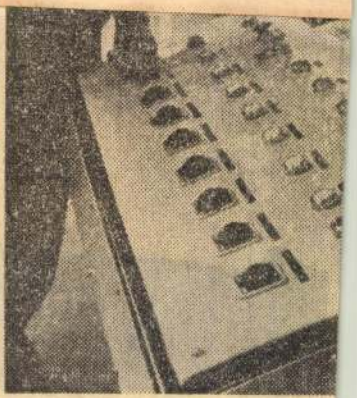
Az 1977. október 13-i párt-

gyár vagy a főkonst
zetése alá fognak-e
szükség esetén a gy
zeti ábrájának mód

Eredeti javaslatun
nyival bővítenénk k
problémák kisebb
ben jelentkeznek va
ti vonalon, illetve megoldatlan az alkatrészjegyzékek időbeni összeállításának kérdése is. A fentebb leírtaknak megfelelően hasznosnak találjuk ezen feladatok gyári hatáskörbe utalásának feltételeit is megvizsgálni.

Jelenleg az a megítélésünk, hogy a tervezési munkák behozásának létszámfeltételei — a felvételi lehetőségek gyárunkban könnyebben oldhatók meg, mint Budapesten. Az ügy előrehaladása érdekében javasoljuk a vidéki gyár bekapcsolását.

Polonka György
főmérnök

Exportszerelés az 5-ös számú

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1977 AUG 20

Keletmagyarország

Csizmadia Attila

1977. augusztus 20. 10

1021

Csizmadia Attila metszetei

Folyópart

Rét

K SZEL

MON:

gál-

son

zat

ett
ett népre

madarak.

felé a Nap.
ető

fákon is,
a?
jástól
rzéstől
roggyant,

akat.

országok
szérüinél

re nevelt

k,
ulmai
sú magasba

vétkekért,
ettek vele,
gazat

étű házában
ntézte,
kok
kertvégben,
va élhetett,

óljain túl,

a mögött,

Csupa

— Mikor a kis megszületett, s kid hogy ő is csípőficamos gyon elkeseredtünk. N ka, az első kislányunk hosszú esztendeig sze dett a freyka párnában

Novák Ferencné cip sőrész-készítő betan munkás megkönnyeb mosollyal említi, hogy nika szerencsésen kihev betegségét. Ügyes „n lány". Szeptemberben iskolába megy.

— Két gyermekünket debreceni klinikára h tuk kezelésre. Érdekes, mindig hamarabb vé tünk, mint a nyíregy rendelőintézetben, rendszerint órák eltelt került ránk a sor. Igy szont reggel a fél hetes nattal mentünk, a 9 val pedig már utaztunk haza. A kezelés nem ke sokba.

A 16 hónapos Edina rencsére csak négy hón kényszerült a párna vis sére. Vele mégis nehez volt, az első év, mint nikával.

— Egyszerűen nem a ez a kis rosszaság szo Nem bírta az anyatejet. az orvos is megállapít ezért ingyen jutottunk szerhez is. Különben d mulatság lett volna.

Eleven, csupa élet a ság a kislány.

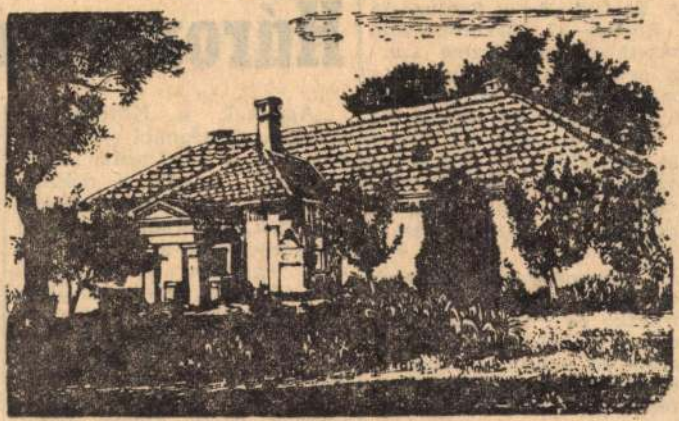
— Mikor Dinácska r született, úgy döntött hogy nem megyek vi dolgozni. Azóta gyern gondozási segélyen vag Óriási előny ez a kis máknak. Nekünk a betegsége miatt külön előnyös volt. Ha nincs gyes, fizetés nélkül is it maradtam volna.

Novákné közel ezer rintot kap kézhez hav Férje, aki pénzügyőr, há és fél ezret keres. Ü beosztással jól megél Lassan másfél éves jós rosi otthonukban adóss nélkül kezdték életüke bútor már megvolt, a

CSIZMADIA ATTILA

Magyar Nemzet 1980. VIII. 31.

Petőfi utolsó szállása

Ez a fametszet egy irodalmi és joggal történelminek nevezhető erdélyi épületről hoz a számunkra képes üzenetet. Alkotója a Marosvásárhelyről Nyíregyházára áttelepült Csizmadia Attila, akit évekkel ezelőtt Gy. Szabó Béla, az erdélyi magyar képzőművészek nesztora biztatott az alkotói pályára, a fametszés művészetére.

A kép a nevezetes székelykeresztúri Gyárfás-házat, a Gyárfás-kúriát, Petőfi Sándor szállását ábrázolja. Ez volt az utolsó olyan épület, amelyben a költő még álomra hajthatta fejét. Ezután már csak az álomittas örök éjszaka, a nemlét végtelensége következett Fehéregyháza és Héjjasfalva között, valószínűleg az Ispánkút közelében, a történelmi csatatéren, ahol a költő élete kilobbant örökre.

A fiatal művész fametszetét az évforduló alkalmából közöljük. A hős halál százharmincegy esztendeje következett be, 1849. augusztus 31-én.

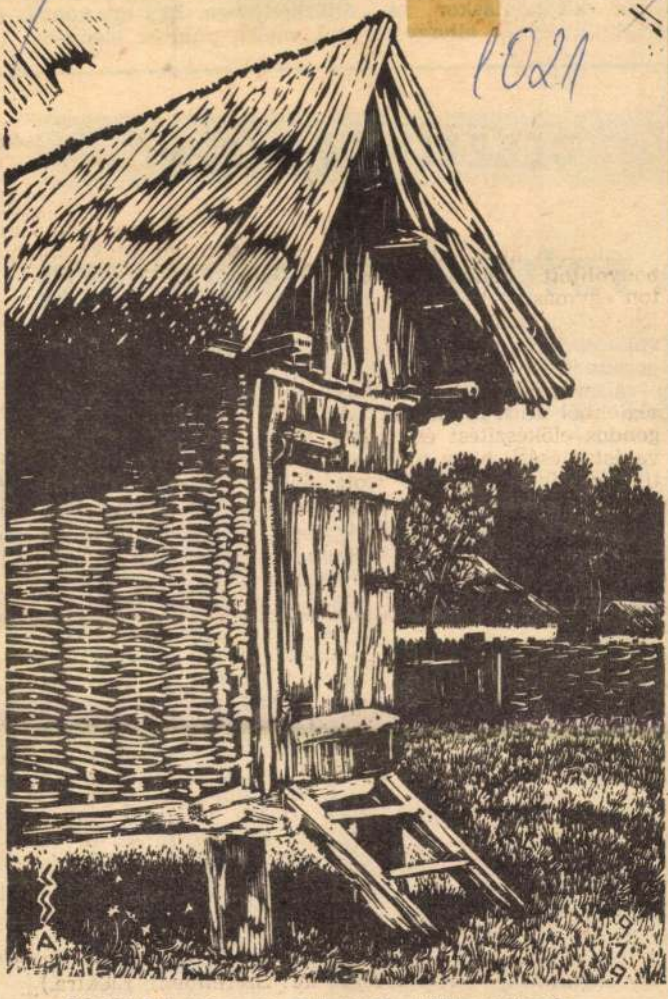
MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Csizmadia Attila, grafikus

KELET-MAGYARORSZÁG

1980 JUN 29

1021

Sóstói falumúzeum. Csizmadia Attila metszete.

k, de kirá
adhatunk ol

B

A retusőr tanácstag

Munkácsi Mária, a Nyírsé
Nyomda ifjú retusőre a jú
usi választások óta Nyír
yháza egyik legfiatalabb
nácstagja.

— Kisbabát várunk és azt
ndoltam, sok lesz egyszer
a két új feladat. De ren
tegen biztattak. Mondták,
most elmegyek gyesre,
z időm foglalkozni a kör
t ügyeivel.

A Rákóczi utca egy része,
vele párhuzamos Bethlen
ábor utca, a kettőt összekö
kis utcák — ez a 35-ös
rzet, ahol ezentúl Máriára
ámít közérdekű ügyeinek
ézésében a lakosság.

— Elég jól ismerem a kör
éket. A Rákóczi utca egyik
amisházában lakunk: ed
nyújtózik a körzetem.
t, hozzám tartozik a piac
az épülő vásárcsarnokkal,
g a nyomda. Most még
k ismerkedem a megbíza
ommal, s már most látom,
gy nem lesz könnyű dol

Élelmiszerellátás, közlekedési és lakásügyek, óvodagondok. Ki tudja, mennyiféle kéréssel, javaslattal, bírálattal keresik majd meg a környékről az új tanácstagot. A lakosságot közelről érintő kérdések Mária személyes ügyei is. Hiszen fiatal házas, hamarosan édesanya lesz s a családalapítással járó gondokat ő sem kerülhette el.

— A mi legnagyobb problémánk jelenleg a lakás. Tudom, sok ezren vannak még így Nyíregyházán, s a 35-ös körzetben. Három éve adtuk be a lakásigénylést, most albérletben élünk. Egy szót sem szólhatok: nagyon kedves, fiatal házaspár adott otthont nekünk és az ár is elfogadható. De ha itt lesz a kicsi, félek, hogy szűk lesz hármunknak a szoba.

A közösség ügyeinek intézéséhez rátermett emberekre van szükség. Nem véletlenül esett a választás az ifjú retusőrre. A nyomdában Munkácsi Mária

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 JÚN 2 0

KELET-MAGYARORSZÁG

CSIZMADIA ATTILA

1021

Körtefába metszette

A Sóstói Múzeumfalu propagandaanyagaként hamarosan megjelenik a Csizmadia Attila 10 fametszetét tartalmazó kiadvány. A Nyíregyházán élő alkotó körtefába metszette a múzeumfalu legjellegzetesebb épületeit, köztük a túristvándi csűrt, a tiszateleki gazdaházat, a paszabi földházat és tengerigórét, a tiszabecsi lakóházat és aborát (szénatároló), a garbolci málésgórét. A képen: szatmári házak a múzeumfaluban.

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

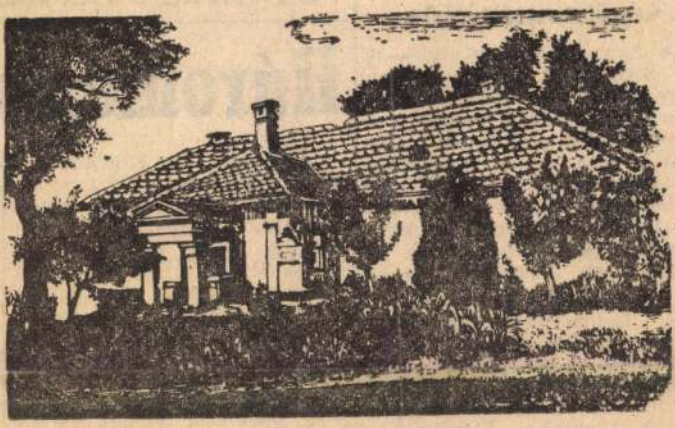
1980 JUL 31

Csizmadia Attila
grafikus

1021

Magyar Nemzet

Petőfi utolsó szállása

Ez a fametszet egy irodalmi és joggal történelminek nevezhető erdélyi épületről hoz a számunkra képes üzenetet. Alkotója a Marosvásárhelyről Nyiregyházára áttelepült Csizmadia Attila, akit évekkel ezelőtt Gy. Szabó Béla, az erdélyi magyar képzőművészek nesztora biztatott az alkotói pályára, a fametszés művészetére.

A kép a nevezetes székelykeresztúri Gyárfás-házat, a Gyárfás-kúriát, Petőfi Sándor szállását ábrázolja. Ez volt az utolsó olyan épület, amelyben a költő még álomra hajthatta fejét. Ezután már csak az álomittas örök éjszaka, a nemlét végtelensége következett Fehéregyháza és Héjjasfalva között, valószínűleg az Ispánkút közelében, a történelmi csatatéren, ahol a költő élete kilobbant örökre.

A fiatal művész fametszetét az évforduló alkalmából közöljük. A hős halál százharmincegy esztendeje következett be, 1849. augusztus 31-én.

A nemzetközi űrpáros készül a visszatérésre

A Szaljut—6 — Szojuz—36 — Szojuz—37 űrkomplexum nemzetközi személyzete szerdán gyakorlatilag befejezte a szovjet—vietnami közös kutatási programot és megkezdte az előkészületeket a Földre való visszatérésre. A szerdai programban szerepelt az űrállomáson levő mikroflóra és gázközegek tanulmányozása is.

A tudományos kísérletek befejeztével *Popov*, *Rjumin*, *Gorbatko* és *Phan Tuan* a figyelmet a Földre visszatérő Szojuz—36 űrhajó átvizsgálásának szentelte. Ellenőrizték a fedélzeti rendszereket, s hajtóműveket és a műszereket. Gorbatko és Phan Tuan ezután megkezdte a Földre szállítandó „csomagok" átrakását.

Építészeti kiállítás az őszi BNV-n

A hagyományokhoz híven idén is építészeti kiállítást rendeznek a szeptemberben megnyíló Budapesti Őszi

Tudósítás a helysz

Háromezre

„Apadnak a Körösök..." adtuk hírül tegnapi számunkban. Nos, a folyó azóta „meggondolta" magát: a délután lezúdult nagy mennyiségű csapadék, az újabb romániai esőzések miatt a vízszint ma már *egyetlen centiméterrel sem csökkent*. Eddig körülbelül ötezer embert kellett a veszélyeztetett tanyákból, falvakból kitelepíteni, de ha az erős körgáttal védett Doboz község is veszélybe kerülne, számuk 9—10 ezerre nőhet. Ennek ugyan egyelőre kevés a a valószínűsége — a valószínűségnek azonban itt és most meglehetősen devalválódott az értéke: a csaknem száz éve elvégzett folyórendezési munkák óta a Kettős-Körössel soha nem volt hasonló gondja a békésieknek. Azt pedig, hogy a gát épp ezen a legszilárdabbnak tartott szakaszán bizonyult a leggyengébbnek, senki ki nem számíthatta, fel nem tételezhette.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

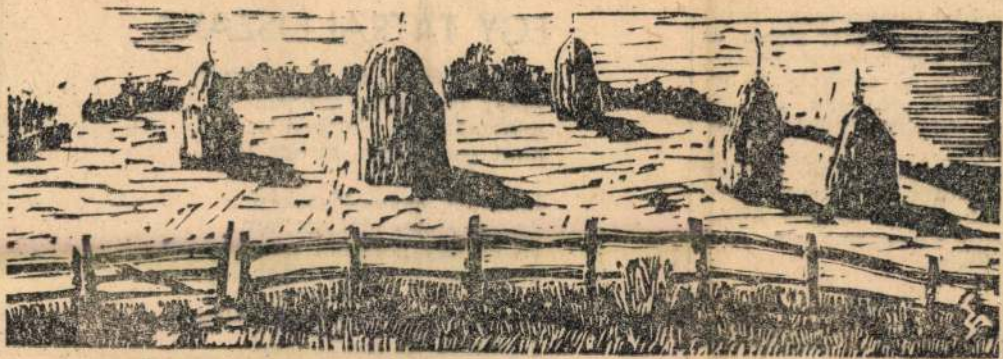
Csizmadia Attila

MAGYAR NEMZET

grafikus

1021

A Magyar Nemzet galériája

Csizmadia Attila: Havasi kaszáló

ógyszert szedek. Haloperi-
t, Tisercinettát, Eunoctint
iszom. És írok. Új regényt
k.
Pelbárt hamarosan berú-
tt, szidta a fehér szobát, az
égő közül négyet leoltott,
nyitotta az ablakot, „te hü-
állat", orditotta, „ha így
z, nemsokára megdögiesz.
ted?!"...
— Meg kell halni, apukám
morogta H., mereven ült az
ztal mellett, iszapos golyó-
emei a fehérre festett falra
padtak.

4.

Telt az idő és Pelbárt már
m volt író. Abbahagyta. El-
gyott az írói szufla...

Sumonyi Zoltán

EGY TÁTRAI ÉJSZAKA

Bocsásd meg undok bűnömet,
sokat vétkeztem ellened,
gondolatban és hitben is:
amit gondoltam, hittem is.

Lidérces, havas éjszakán
haláltól-féles tört ma rám:
Itt én egy porszem sem vagyok,
akármely percben meghalok,

akkor hogy mondom el neked:
Szeretlek és szerettelek;
hogy mondjam: Amit mondtam is
nem volt igaz, nem volt hamis.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Csizmadia Attila, grafikus

1982 AUG 7

KELET-MAGYARORSZÁG

1021

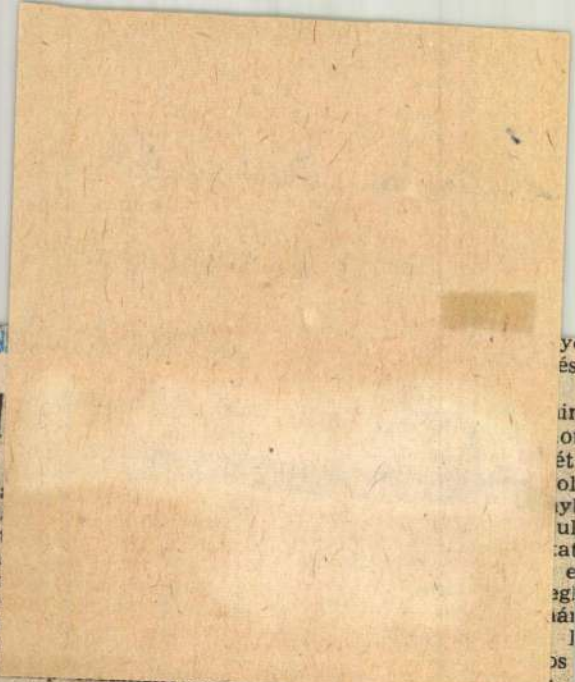

Csizmadia Attila metszete: a Gyárfás-ház Székelykeresztúron, ahol Petőfi utolsó éjszakáját töltötte.

a megrazó dramat és a kommersz, ha úgy tetszik bulvár komédiát, Shakespeare-t és Molnár Ferencet, mert tudta, egyik nélkül sem lehet színházat csinálni. Illetve lehet, csak nem érdemes.

Rendező volt, ízig-vérig, de nagyszerű színész is. Híres szerepei: *IV. Henrikje*, *Möbiusa*, *Moscaja*, *Higginse* — csöppet sem homályosították el rendezői babérjait; *Giraudoux*, *Pirandello*, *Németh László*, *Molnár*, *Schisgal* és *Neil Simon* produkciói tökéletesen képviseltek egyfajta színházi stílust, amit lehetett nem szeretni, de nem elismerni alig.

A filmben is szerencsés kezűnek bizonyult, a neorealista iskolából kinőtt remeke, a *Simon Menghért születése* friss őszinteségével, mondanivalójának keresetlenségével hozott pezsgést a magyar filméletbe. Elsők között látta meg a tévé le-

mény
tuma
tudom
nemze
sen fia
országé
hisz vo
kezdőd
legű vi
évtized

a tudományos cikkek, tanulmányok nagy számát termette, az a kötet végén lévő bibliográfiával is illusztrálható.

A szemiotika szó — a jelek tudományának megnevezéseként — az amerikai és a szovjet kutatóknak köszönhetően 1962-től lett használatossá. 1969-ben alakult meg a *Nemzetközi Szemiotikai Társaság*. Hazánkban 1973-ban szerveződött a *Magyar*

pszichológia, a tömegkomm
nikációelmélet, a rendszer
mélet és a szemiotika kuta
között.

A gyorsan fejlődő tu
mánynak igen nagy esen
nye volt a tihanyi *Kultúra*
szemiotika című nemzetk
konferencia, amelyen szán
szekcióban (nyelvtudomá
művészetek, néprajz, film
tömegkommunikációs re
szerek, filozófia és ismere

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

KELET-MAGYARORSZÁG

1984 DEC 2

Csizmadia Attila
grafikusművész

Kelet-Magy

1021

Nyíregyházán, a postás művelődési házban e hét közepén nyitották meg a marosvásárhelyi születésű Csizmadia Attila fametszeteiből és fafaragásaiból rendezett kiállítást. Az ügyes kezű alkotó témáit Szabolcs megye legszebb tájai, szűkebb környezete adja. (Elek Emil felvétele)

rország

ÁZHOZ JÖN

SZ

ilföldi utazási ajánlata!

SZ iroda, küldje be a
vényt címünkre:

Mátészalkai Városi Tanác
Költségvetési Üzeme

felvételr

ÉPÍTŐGÉP

Bérezés a Munkaügyi Sz
Jelentkezni lehet: Mátés
alatt

A Papíripari Vállala

FELV

2 elektromű

1 villany

egyműszakos

Csizmadia Attila

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Grafikusművész

KELET-MAGYARORSZÁG

1979 DEC 16

1021

Sóstói falumúzeum-részlet. Csizmadia Attila metszete

Háziasszonyok a megmondhatói, hogy a legtöbb fejtörést a sütés-főzés megtervezése és lebonyolítása okozza az ünnepek előtt. Sokan panaszkodnak: időt rabló a legtöbb étel, s ilyenkor veszik elő az asszonyok azokat a recepteket is, amelyekkel a legtöbbet kell „pepecselni". Szakmabelit és egy személyben háziasszonyt kértünk fel segíteni ebben a szervezésben. Ez alkalommal vendégünk: *Varga Béláné*, a sóstói Krúdy-szálló főszakácsa.

— Milyen ötletet tudna adni az asszonyoknak a sütés-főzés megkönnyítéséhez?

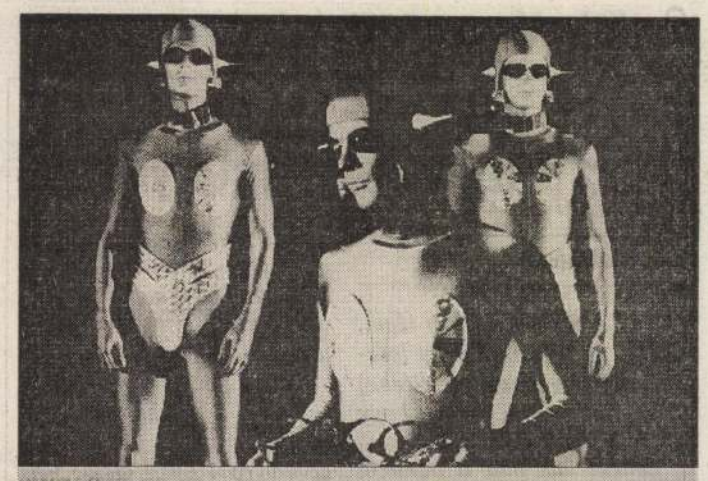
— Felesleges volna éppen karácsonyra mirelit vagy hidegkonyhai készítményt javasolni. Ilyenkor elkészítjük a ritkán használt, különlegesebb ételeket is. Természetesen nem arra gondolok, hogy feleslegesen sok idő menjen kárba. Nem régóta például a Herbária szaküzletekben lehet kapni húspuhító szert! Használatával

ból kikerült gyerekek további sorsa iránt. Előfordult már, hogy a nagyszülőtől kérdezősködött a kicsiről, mert a szülei nemcsak rossz néven vették a tudakozódást, de szóba sem álltak a gondozónővel. Mintha szégyellnék, hogy nem ők viseltek gondot a gyerekükre három évig...

Az anyás-csecsemőotthonban havonta ötezer forintot költenek egy gyerekre. Anyagilag minden bizonnyal „jobban jár" a kicsi itt. Viszont az érzelmi nevelésre is jóval nagyobb gondot fordítanak, mint azt az érintett szülők általában gondolnák. Az anya személyét soha nem szabad meghazudtolni — ezt vallják minden körülmények közt. Itt Irénke néni van, az édes-

2. oldal
Szemét-veteményezők
3. oldal
Küzdelem a földekért
5. oldal
Új nemzeti kerekasztalt

Kelet-Magyarország
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG FÜGGETLEN NAPILAPJA
L. évfolyam, 109. szám Ára: 14,80 forint 1993. május 12., szerda

Utópisztikus show-műsort mutatott be a Kontrax Optika Nyíregyházán a bujtosi szabadidő csarnokban május 10-én
HARASZTOSI PÁL FELVÉTELE

Párizs

Az alkotmánybíróságok feladata az, hogy független bírói hatalomként biztosítsák: azok, akik hatalmukat az állampolgárok nekik juttatott bizalmának, támogatásának köszönhetik, ne élhessenek vissza ezzel a hatalommal, ne veszélyeztethessék az alapvető jogokat — jelentette ki *Francois Mitterrand* francia elnök az európai alkotmánybíróságok Párizsban most folyó IX. nemzetközi tanácskozásán.

Varsó

Varsóban tartott ülést hétfőn a demokrata pártok európai szervezetének Európapolitika bizottsága, és úgy döntött, hogy támogatja a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) felvételét az európai jobbközép pártok tömörülésébe. Az RMDSZ képviseletében *Szőcs Géza* és *Patrubány Miklós* vett részt a tanácskozáson.

Washington

Az izraeli hatóságok lehetővé teszik további 25, még tavaly decemberben dél-libanoni területekre kitoloncolt palesztin hazatérését — jelentette be Washingtonban *Joszi Gal*, az izraeli küldöttség szóvivője.

Tokió

A Szovjetunió mintegy 30 ezer tonna harci gázt süllyesztett a Japán-tengerbe a második világháború végén — írja az Aszahi Simbun című lap. Az orosz kormány egyik bizottságának közlésén alapuló jelentés szerint a negyvenes években fémkonténerekbe töltötték a mustárgázt, és ezekben a korrózió ellen nem védő tartályokban „temették" a tengerbe.

Kommunálexpo '93

Kommunálexpo néven nemzetközi településfejlesztési szakkiállítást rendez a Hungexpo június 15. és 19. között a Budapesti Nemzetközi Vásárközpont területén — jelentették be a rendező cég sajtótájékoztatóján, kedden Budapesten. Magyarországon most először lesz olyan szakkiállítás, amelyen a szakmai és a látogatóközönség a korszerű, rendezett és esztétikus települések létrehozásának minden eszközét, kellékét együtt tekintheti meg.

Kőolaj Tatárországból

Magyar–tatár gazdasági együttműködési megállapodást írtak alá kedden Budapesten. A szerződés értelmében a tatár fél évi 1,5 millió tonna kőolajat szállít Magyarországra, amelyből 0,5 millió tonnát bérmunkában fel is dolgoznak számunkra.

Hatoslottó sorsolása

A Szerencsejáték Rt. tájékoztatása szerint az 1993. évi 9. számsorsoláson a Hatoslottó szelvények nyereményei a jövedelemadó levonása után a következők: 6 találatos szelvény 1 darab volt, nyereménye: 11 764 561 forint, 5 plusz 1 találatos szelvény nem volt, 5 találatos szelvények száma 36 darab, nyereménye egyenként 84493 forint, 4 találatos szelvények száma 3129 darab, nyereménye egyenként 1296 forint, 3 találatos szelvény 59 560 darab volt, nyereménye egyenként 85 forint. A következő játékhétre átvitt 5 plusz 1 találatos nettó nyereményösszeg: 2 027 837 forint.

Kultúra

Liv Ullman filmje

Liv Ullman férjével Don Saunders-szel érkezik új filmjének a „Sofie"-nak New York-i bemutatójára. A film Liv Ullman rendezői debütálása, s a bemutató bevételét a Nemzetközi Megmentési Bizottság és „Menekültügyi Küldetés a Nőkért és Gyermekekért" szervezeteknek ajánlja fel
AP-FELVÉTEL

Biztonságot vár a mezőgazdaság

Nyíregyháza (KM) — Összeomlás határára jutott mezőgazdaságunkban a szövetkezetek tönkremenetele különösen szembetűnő. A veszteségük egy év alatt 10 milliárd forinttal 30 milliárdra nőtt, 100 ezret meghaladja a munkanélküli tagok száma, harmaduk csődöt jelentett és több mint százban tart a felszámolás.

Ez hangzott el, többek között, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Mezőgazdasági Termelők Érdekvédelmi Szövetségének tegnapi küldöttközgyűlésén, a nyíregyházi művelődési központ nagytermében.

Az ország minden gazdasági ágazatát sújtó válság a mezőgazdaságban mélyült el a legjobban, ami fájdalmas bizonyítéka a *termelői érdekek súlyos megsértésének*.

Az agrárium talpraállítása viszont az egész nemzetgazdaság érdeke is — mondta *Gaál Ferenc* a szövetség titkára a magyar mezőgazdaság helyzetét elemző nyitó előadásában. Gyökeres és azonnali intézkedések kellenek a válságkezelésre, és meg kell fogalmazni a realitásokra épülő agrárpolitikát.

Ennek olyan elveken kell alapulnia, amelyek lehetővé teszik az ágazat működését, a gazdaság szereplőinek biztonságát, a tisztességes jövedelemszerzés lehetőségét.

A megye termelőszövetkezeteiről szólva a titkár többek között a következőket mondta: három éve itt még a tsz-ek domináltak, viszont a múlt év őszén, az időközben jelentősen megnövekedett számú összes mezőgazdasági cégnek, már csak a felét tették ki. Egy év alatt felére csökkent a 300 főnél több embert foglalkoztató és kétszeresére nőtt a 20-nál kevesebbet alkalmazó szövetkezetek száma.

A méretcsökkenések ellenére a szövetkezeti formának a mezőgazdaságban továbbra is figyelemre méltó szerepe lesz. Az új szervezetek azonban csak úgy lesznek működőképesek, ha a piaci lehetőségek bővülnek, az erőforrások gyarapodnak, és az ágazat élvezni fogja a kormány támogatását.

Átképzés és önköltséges tanulás

Nyíregyháza (KM) — A munkanélkülivé váltak, de tanulni vágyó vagy kényszerülők számára újabb lehetőségeket kínál az Átképző Központ. A Széchenyi utcai intézményben vagy a kirendeltségeken jelentkezhetnek az érdeklődők. Diplomával rendelkezők szerezhetnek számítógépes irodatechnikai ismereteket, mezőgazdasági szaktanácsadó képesítést. Akiknek van pénzügyi középfokú végzettségük, továbbképezhetik magukat számítógépes ügyviteltechnikából, de az érettségivel és gépírástudással rendelkezőkből lehet titkár-ügyintéző. Ha idegen nyelvet beszélnek, akkor többféle lehetőségük van: idegenvezető vagy német nyelvi levelező képsítést szerezhetnek.

Az érettségizett szakmunkások szert tehetnek a vállalkozás tudományára, és főleg a Kisvárda környékén lakó munkanélkülieket szakmailag felkészítik a falugondnoki feladatok ellátására. Általános iskolát végzettek számára szerveznek nőiruhakészítő tanfolyamot.

Akik csupán érdeklődésből szeretnék megtanulni az IBM számítógépek kezelését, azok május 17-én már el is kezdhetik a 60 órás, heti 2x3 órás elfoglaltságot jelentő kurzust, amely viszont már önköltséges.

Gabonakészletek

Nyíregyháza (KM) — Nem igazolódtak be a pár hónapja elharapózott félelmek, szezon vége felé sincs veszélyben mindennapi kenyérünk. Folyamatos őrlés mellett rendelkezésre áll az aratásig szükséges gabona — adott tájékoztatót *Czomba Lajos*, a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat igazgatóhelyettese. Valamennyi malomüzem és takarmánykeverő termelése zavartalan a rendszeres alapanyagszállításoknak köszönhetően. Az új termés, az összes kalászos, kenyér, és takarmánygabona, valamint kukorica felvásárlására folynak a szerződéskötések.

Párizsba utaznak lapunk előfizetői

Nyíregyháza (KM) — *Szerezzen egy új előfizetőt a Kelet-Magyarországnak* címmel januárban egy akciót hirdettünk meg lapunkban. A versenybe sok olvasónk bekapcsolódott. Az akció tíz nyertese egyhetes, kétszemélyre szóló párizsi társasutazáson vehet részt a Karnevál Tours debreceni kft. szervezésében. Szerkesztőségünkben, tegnap délután — közjegyző jelenlétében — megtartott sorsoláson a következők nyertek, akiknek gratulálunk és jó útat kívánunk: *Iszály Ferencné* Nyíregyháza, Kossuth u. 10. V/22. *Házi Pál* Nagyecsed, Deák F. u. 27. *Gulyás Lászlóné* Újfehértó, Egészséghez u. 5. *Nyilas Jánosné* Nyíregyháza, Északi krt. 40. II/9. *Szabó Tünde* Nyíregyháza, Nyírfa tér 1. I/1. *Csende István* Apagy, Felszabadulás u. 62. *Szabó Margit* Mátészalka, Alkotmány u. 7. II/6. *Oláh Mihályné* Nyíregyháza, Szabadságbokor 11. *Makán László* Balkány, Bercsényi u. 14. *Barna Istvánné* Nyírbátor, Iskola u. 38. Az utazás pontos idejéről, és az ezzel kapcsolatos tudnivalókról a Karnevál Tours Kft. Debrecen, Piac u. 43. szám alatt értesíti a nyerteseket. Érdeklődni a 06-52/15-631 vagy 06-52/15-048 telefonszámokon lehet.

Kísérleti telefonok

Nyíregyháza (KM) — Amerikai szakemberek, a MATÁV és a Posta Kutatóintézet képviselői is jelen voltak azon a tegnapi sajtótájékoztatón, melyen a Kábelkom tevékenységének újabb lépéséről számoltak be, amelynek lényege, nemcsak a korszerű kábeltelevíziós rendszer kialakítása volt az amerikaiakkal közös, helyi önkormányzati érdekeltségű cégnek, de egyéb szolgáltatások megteremtése is, például a telefon jelszolgáltatás megteremtése. Első lépésként új típusú műszaki megoldás alkalmazásával néhány telefonkészüléket kapcsoltak a hálózatra.

A legfrissebb

Eladó az Épitek

Nyíregyháza (KM) — A felszámolás alatt lévő nyíregyházi ÉPÍTEK Kft.-t egyszer már eladásra meghirdette a felszámolással megbízott TÍZEK Kft. Akkor az egész telep megvételére nem volt komoly érdeklődő. Most a teljes infrastruktúrával ellátott telepet 4 önálló részre osztva kínálja eladásra a felszámoló, amely május 21-én dönt az esetleges vételről.

Kopogtatók

Nyíregyháza (KM) — Április végéig kellett a választópolgároknak megkapniuk azokat a kopogtatócédulákat, amelyeknek segítségével a közelgő, május 21-én esedékes tb-önkormányzati választásokon részt vehetnek, illetve szavazhatnak. Kiderült, több olvasónk a mai napig nem kapta meg ezeket az értesítőket. Az okokat kutatva *dr. Koncz Imrétől*, a TÁKISZ vezetőjétől megtudtuk: ilyen esetekben a helyileg illetékes jegyzőnél kell a polgároknak reklamálniuk.

Csizmadia Attila grafikusművész és fafaragó gyűjteményes kiállítása nyílt meg május 11-én a nyíregyházi tiszti klubban. A grafikák megtekinthetők május 26-ig
HARASZTOSI PÁL FELVÉTELE

Tüskés sarok

Szemétveteményezők

Kállai János

A szemét, miként a téma, az utcán (vagy a tereken) hever, csak le kell(ene) hajolni érte. És most, hogy kivirult a természet, s nem is emlékszünk már a mindent eltakaró havak nyomaira, kendőzetlenül mutatja mocskos-szennyes arcát a szanaszét dobált hulladék: elcsúfítva a harsogózöld pázsitot, a virágágyásokat, a bokrok-fák védekezni nem tudó csoportjait. A „hajigálók" — úgy tűnik — erősebbek és gátlástalanabbak, mint azok, akik pihenőnapjukból áldoznak néhány órát a környezet „kipucolására".

Ezt tették a múlt hét végén az Örökösföld lakói közül jónéhányan, hiszen ami ott papírból, rongycafatokból, üvegcserépből és még tudj' Isten mi mindenből felgyülemlett az utóbbi időben, az már valóban elkeserítő volt. A szorgos kezek gyűjtőmunkája eredményeképpen megszépült a tér, rendeződtek a játszótér „higiéniai feltételei", fellélegezhettek a fűvek, a fák, könnyebbé vált a levegő.

Nem a pesszimizmus szüli bennem a kérdéseket, de a rendteremtés örvendetes eredményét látva mégis azt fogalmazgatom magamban: vajon meddig marad így, változatlanul, ez a megtisztult állapot? Kételyeim, rossz tapasztalatokból következően, nem megalapozatlanok. Abban pedig egészen biztos vagyok, hogy a lezserek, a semmivel sem törődők, a szemétveteményezők hiányoztak erről a követendő példát adó, tavaszi munkáról. Nem csodálkoznék, ha egyszer — büntetésül — az ő kiskertjükben megerednének a colás-sörös üvegek palántái, és tövis, sok-sok szúróka borítaná a különös, hulladékpapír-virágok szárait. És a végeredmény, a szennytermés, csakis őket illetné meg, hiszen ezért megdolgoztak.

Mindenféle

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS. Nyírbátorban a polgármesteri hivatalban május 13-án, 10—14 óra között a megyei társadalombiztosítási igazgatóság kihelyezett ügyfélszolgálatot tart.

EVANGÉLIZÁCIÓ. Nyíregyházán a Kálvin-téri református templomban evangélizációs hetet május 10-től 14-ig, esténként 17.30 órától *Sipos Ete Ármos* a Református Biblia Szövetség elnöke tartja.

Gratulálunk

A napokban a nyírturai polgármesteri hivatalban jubileumi ünnepséget rendeztek. Olyan dolgozókat köszöntöttek, akik már hosszabb ideje egy munkahelyen vannak. *Dr. Botos György* háziorvost 30 éves gyógyító munkájáért, *Breczka Zoltánné* pedagógust 25 éves munkájáért, *Kontér Andrásné* dajkát 25 éves munkájáért.

Rendezvények

Mozi

KRÚDY MOZI: Kőbunkó. Előadás kezdete: 16, 18 és 20 óra.

BÉKE MOZI: Egy asszony illata. Előadás kezdete: 16, 18 és 20 óra.

VIDEOHÁZ: Rémálom. Délelőtt. Egy becsületbeli ügy. Délután.

KABALÁS AUTÓSMOZI: Fekete macska. Előadás kezdete: 21 óra.

Kiállítások

A Városi Galériában, Nyíregyházán *André Szabó* Brüsszelben élő festőművész képeiből május 26-áig látható kiállítás. Megnyílt a Sóstói Alkotótelepen, korábban részt vett hét szlovák szobrászművész kiállítása.

A Jósa András Múzeumban a *Nyíri bakák a Donnál* és a *Szabadságharc emlékei* című időszaki kiállításra várják az érdeklődőket.

A nyírbátori Alkotóház galériában látható *Oláh Margit* gyűjteményes kiállítása.

A Nyíregyháza-Sóstói Múzeumfaluban, a barabási iskola épületében *Baracsiné Molnár Ibolya* festőművész tárlatát tekinthetik meg az érdeklődők.

A nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola kamaragalériájában nyílt meg *Sigmond Géza* üvegművész kiállítása.

A mátészalkai Szatmári Múzeumban *Birizdó Gabriella, Ékszer képzetek* című kiállítása, valamint a *Találkozás a természettel* című tárlat látható.

A baktalórántházi Regionális Közművelődési Központban látható *Muhi Sándor* szatmárnémeti grafikus *Szatmári arcképek című kiállítása.*

A nyíregyházi tiszti klubban május 11-én, kedden 17 órakor nyílt meg *Csizmadia Attila* grafikusművész és fafaragó gyűjteményes kiállítása.

Színház

A nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházban május 12-én 15 órától a *La Mancha lovagja* című darabot játsszák. A Maxi II-bérletek érvényesek. Este hét órától ugyanezt a művet adják elő az Ady-bérletesek részére.

Párthír

Mit javasolnak a Szabad Demokraták? — címmel tart előadást *dr. Eörsi Mátyás* országgyűlési képviselő, a Parlament Alkotmányügyi Bizottságának tagja május 13-án, csütörtökön 17 órától Nagykállóban a művelődési házban.

Gávavencsellőn, a Rakovszky Sámuel Általános Iskolában május 14-én, pénteken 17 órától FIDESZ politikai nagygyűlést tartanak, ahol részt vesz *Németh Zsolt* a párt országos elnöke, valamint *Mádi László* parlamenti képviselő.

Munkanélküliekből kézművesek

Népi kismesterségeket oktatnak a nyíregyházi népművészeti stúdió hallgatóinak

Nyíregyháza (KM – BE) — Mint egy középiskolai tanműhely, úgy néz ki a nyíregyházi Zrínyi Ilona utcában található Népművészeti Stúdió néhány terme. Az egyikben gyalupadok sorakoznak katonás sorrendben, a másikban a vadonatúj esztovátákat találjuk, a harmadik helyen pedig a fazekasok korongozóit. Külön büszkeségük az égetőkemence, amelyikből most már kettő van.

Kézműves foglalkozás a népművészeti stúdióban — HARASZTOSI PÁL FELVÉTELE

Itt készülnek a különböző népművészeti tárgyak a tavaly indult két éves, kétszer tíz hónapos szaktanfolyamon, amelynek fő céljait *dr. Puskásné Oláh Júlia* népi iparművész összegezte:

Fiatalítás, utánpótlásnevelés

— Kettős feladattal kezdtük meg a szervezőmunkát. Az elmúlt évtizedekben eljárt az idő a megye több évtizeden át nagysikerű népművészei fölött, ideje a fiatalítással, az utánpótlás nevelésével foglalkoznunk. Másrészt a mi sajátos eszközeinkkel is szeretnénk hozzájárulni a munkanélküliek gondjainak enyhítéséhez.

Tájékozódtak arról, milyen népi kismesterségek művelésére lenne igény, majd tábort hirdettek meg ügyeskezű fiataloknak, akik kipróbálhatták magukat a tárgyalkotó népművészet különböző ágaiban. Az első osztály e táborlakókból szerveződött: 11 faműves, 8 szövő és 13 fazekastanuló kezdte meg a szakmák alapjainak elsajátítását. Az oktatás megkezdésének fő szorgalmazója a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Népművészeti Egyesület, a Váci Mihály művelődési központ, valamint a Megyei Munkaügyi Központ vezetősége volt, rendszeres támogatást ad az egyesületnek a megyei közgyűlés, a nyíregyházi polgármesteri hivatal pedig helyiségek átengedésével segített.

Pályázaton nyert pénz

A képzés feltételei részben adottak voltak, főleg az oktatói kar szakmai felkészültségét illetően, de szükség volt még gépekre, amit az egyesület és a Gépeg-y alapítvány közös pályázatán nyert összegért tudtak megvásárolni. A hallgatók fele most érettségizett fiatal, ők már diákként idejártak a stúdióba, s most, hogy nem találtak munkát, kitanulják a kismesterségeket. Vannak itt továbbá munkanélküli pedagógusok, akik emellett levelező tagozaton a második diplomáért tanulnak tovább. A foglalkozásokat hétköznaponként heti 30 órában tartják, a szakmai anyagon kívül egyebek között kiállítás-rendezést, marketing-ismereteket, 3 közül választható idegen nyelvet tanulnak, és az átképzés végén a résztvevők szakmunkásbizonyítványt kapnak.

Ma már ott tartanak, hogy a nagy precizitással elkészített tárgyakból kiállítás fogadja a stúdió látogatóit. A vitrinekben faragványok sorakoznak, a szövők szép rozmaringos szőtteseiből egész halom látható, és igen sikerült darabok jelzik a fazekasok kézügyességét. De vajon mi a biztosíték arra, hogy valóban meg is tudnak majd élni ezekből a mesterségekből?

Megállnak majd a lábukon

— Az első számú biztosíték — halljuk Puskásné Oláh Júliától — az, hogy ők maguk hogyan kívánják hasznosítani mindazt a tudást, amit a szakmai fortélyoktól kezdve az üzleti élet tisztességéig igyekszünk megtanítani. Amit itt kapnak, annak alapján megállhatnak majd a saját lábukon.

Iskolakupa

Sok általános iskolás gyerek részvételével

Nyíregyháza (KM — CS.GY.) — A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Balesetmegelőzési Bizottság kerékpáros iskolakupa-versenyt rendez. Ennek keretében a gyerekek a KRESZ elméleti tudnivalóival ismerkednek meg, valamint kerékpáros ügyességi versenyen vesznek részt.

A területi döntőt Tiszavasváriban május 14-én délelőtt 10 órától a Kabay János Általános Iskolában; Nyírbátorban pedig május 15-én délelőtt 9 órától az 1. Sz. általános iskolában tartják meg. A többi városban a hasonló versengést már lebonyolították.

A megyei döntőre május 21-én 9 órától Nyíregyháza-Sóstón, a Tókuckó (volt úttörőtábor) területén kerül sor.

Valamennyi versenyen a Schwinn-Csepel szaküzlet a résztvevő gyerekek kerékpárjára ingyenesen fényvisszaverő-prizmát szerel. Ezen kívül a Schwinn-Csepel a megyei verseny győztesének egy kerékpárt ad jutalmul.

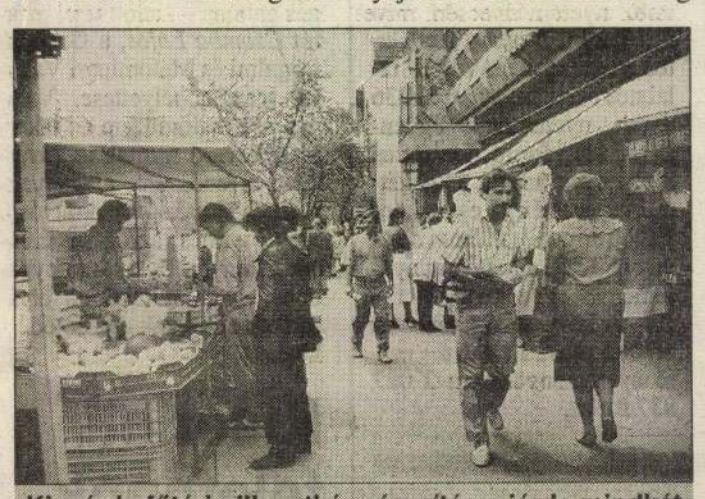
Keverékkutya-kiállítás Nyíregyházán

Nyíregyháza (KM) — Keverékkutya is lehet szép, okos, kedves. Még akkor is, ha egyesek azt mondják rá: ronda korcs.

A nyíregyházi Sóstó-erdei Szabadidő Parkban május 16-án, vasárnap délelőtt kilenc órai kezdettel keverékkutya-kiállítást és szépségversenyt rendeznek azzal a céllal, hogy végre ezek a kutyusok is összemérhessék képességeiket. Nevezni — kizárólag oltási könyvvel — a helyszínen lehet tíz óráig, a verseny pedig 11-kor kezdődik, az eredményhirdetés, díjkiosztás délután 3-kor. Természetesen a kategóriákba sorolásnak itt egyetlen lehetősége kínálkozik, mégpedig a szín szerinti, úgymint: fekete, fehér, zsemleszínű és tarka.

Mind a négy kategória első három helyezettje jutalomban részesül, továbbá közönségdíjat kap a kiállítás legszebb kutyája. A nézőket emellett még más programok is várják: kérdezz – felelek játék lesz a gyerekeknek, továbbá tombola, illetve a színpadon felléphetnek azok a kutyusok, amelyek különleges produkciókat mutatnak be.

Nem öncélú a rendezvény, a kiállítás bevételeit, a szponzori támogatásokat, felajánlásokat a vadaspark keretén belül létesülő kutyamenhelyre fordítják a szervezők. A kiállítás fővédnöke *Mádi Zoltán* polgármester.

Kisvárda főtéri pillanatkép; árusítás a járda mindkét oldalán — VINCZE PÉTER FELVÉTELE

Fogadóórák

Dr. Szillassy Géza országgyűlési képviselő május 12-én, szerdán 18 órakor fogadóórát tart Kálmánházán a polgármesteri hivatalban, csütörtökön este hattól Nyíregyházán, (Borbányán) az Alma utcai általános iskolában fogadja az érdeklődő állampolgárokat.

Jakab Ferenc parlamenti képviselő május 13-án, csütörtökön 18 óra 30 perctől Kótaj községben a művelődési házban képviselői beszámolót tart.

A tárgyalóteremből

Ellopta a biciklit a Kortyintó elől

Nyíregyháza (KM – D.B.G.) — A női kerékpár a ház udvarában, a garázs mellé volt támasztva. A család egy temetésen volt, mikor a vádlott a helyzetet kihasználva ellopta a biciklit. A tolvaj igyekezett hamar megszabadulni a lopott dologtól, s a kerékpárt eladta egy falubelijének, aki egyébként nem is tudott arról, hogyan jutott az illető a kerékpárhoz. A vádlott a következő nap sem tudott felhagyni tolvajlási hajlamával: a Kortyintó nevű italbolt elől tovabiciklizett — a más tulajdonában lévő — magyar gyártmányú, piros női kerékpárral. Ezt is ugyanannak a személynek akarta eladni, akinek az előző esetben, de a korábbi vevő most kevés pénzt ígért érte. A vádlott ekkor hazavitte a kerékpárt és mérgében szétszerelte. Az alkatrészeket később eladta.

A Nyíregyházi Városi Bíróság megállapította, hogy a vádlott két lopást követett el, ami vétségnek számít. Büntetésül a bíróság az elítéltet két évre próbára bocsátotta. Az okozott kár nagy része megtérült.

Ügyeletek

Sürgős esetben Nyíregyházán a Szent István út 16. szám alatt látják el a betegeket este héttől reggel hét óráig. Itt van a fogorvosi ügyelet is.

Az ügyeletes gyógyszertár este fél kilenctől reggel nyolcig kereshető fel Nyíregyházán, a Szabadság tér 1. szám alatt.

Csizmadia Attila 1933. július 22-én született Marosvásárhelyen. Ott végezte iskoláit és képzőművészeti tanulmányait. Szobrászatot tanult, majd a 60-as évek végén Gy. Szabó Béla neves fametsző, grafikus művész bíztatására kezdett el fametszéssel foglalkozni. 1976-ban települt át családjával Nyíregyházára, bekapcsolódott a Népművészeti Stúdió tevékenységébe, ahol fafaragással kezdett foglalkozni. A nyíregyházi és budapesti temetőkben több kopjafája található kegyeletjelként. Ezeken kívül nagyméretű címerek faragásával is foglalkozott.

Legkedvesebb műfaja a fa- és linómetszés, vagyis a sokszorosító grafikák készítése. Legszívesebben régi épületeket, tájakat örökít meg. Főleg szülőföldjének, Erdélynek témái fontosak számára, gyökerei oda kötik és azoktól nem is akar elszakadni.

Munkáival belföldön és külföldön számos egyéni és közös tárlaton vett részt. Egyéni kiállításainak helyszínei között található Marosvásárhely, Nyíregyháza, Szolnok, Budapest, Windsor (Kanada), Detroit, Bologna. Grafikái illusztrációként könyvekben, folyóiratokban, napilapokban jelentek meg.

Jelenleg Szombathelyen él nyugdíjasként és az alkotásnak szenteli szabadidejét. Alkotásiból láthatnak ízelítőt a Berzsenyi Könyvtár tárlatán.

Készült a BDK házi nyomdájában, 100 példányban.
F.k.: Pallósiné dr. Toldi Márta. Gy.sz.: 23/2006.

MEGHÍVÓ

A Berzsenyi Dániel Könyvtár
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

2006. július 12-én, délután öt órára

Csizmadia Attila

grafikusművész kiállításának megnyitójára a könyvtár
földszinti előadótermébe

A kiállítást megnyitja
Kamper László
grafikusművész, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Vas Megyei Csoportjának elnöke

A kiállítás megtekinthető
a könyvtár nyitvatartási idejében augusztus 5-ig.

Csizmadia Attila

Für: baloldali fordulat lehet

Róma (MTI) — Egyelőre leginkább a tisztek továbbképzése terén van lehetőség a katonai együttműködésre Magyarország és Olaszország között — közölte szerdán, római tárgyalásai befejeztével Für Lajos honvédelmi miniszter.

A honvédelmi minisztert olasz kollégája, *Fabio Fabbri* hívta meg római látogatásra, amely a társminiszterek közti szokásos konzultációk sorába illeszkedik. Fabbrin kívül Für találkozott az olasz parlament két háza védelmi bizottságainak elnökeivel is és megkoszorúzta a Haza Oltárát.

Für és tárgyalópartnerei a kétoldalú katonai együttműködés lehetőségeinek megvitatásán túl érintették az általános európai biztonságpolitikai kérdéseket is, köztük a szovjet utódállamok helyzetét, de legfőképpen a balkáni válságot.

A tárgyalásokon olasz és magyar részről is kifejezték az óhajt kétoldalú katonai együttműködési megállapodás mielőbbi megkötésére. Lehetőséget látnak arra, hogy az előkészületben lévő keretszerződést még az idén aláírják.

Magyarország elvben érdeklődik olasz fegyverek vásárlása, illetve a gyártásban történő együttműködés iránt, de ennek megvalósítását az anyagi lehetőségek egyelőre nem engedik meg. Egyelőre legfeljebb arról lehet szó, hogy kidolgoznak olyan terveket, amelyeket majd később, a magyar ipar teljesítőképességétől, illetve a magyar honvédség vásárlóerejétől függően valósítanak meg. Konkrét lehetőséget az együttműködésre leginkább a képzésben látnak, s elkészült egy erre vonatkozó terv.

Magyarország NATO-hoz fűződő viszonyát illetően olasz részről közölték, hogy Olaszország általánosságban támogatja az integrálódást, de a viszonyról majd az Észak-Atlanti Szövetségnek kell testületileg döntenie.

A magyar honvédelmi miniszterrel közölték tárgyalópartnerei, hogy rendkívül súlyosnak látják Olaszország helyzetét, válságtól tartanak, nehezen megjósolható következményekkel. A lehetséges veszélyek között említették a baloldali fordulatot, amelynek a magyar miniszter szerint Magyarországon is van „némi esélye". Für „majdnem biztosra" veszi, hogy a választások után az MSZP és az MSZMP közeledni fog egymáshoz. Ugyanakkor „majdnem kizártnak" tartja, hogy a FIDESZ szövetségre lépjen az MSZP-vel. Szerinte a baloldali fordulatot az jelentené, ha a választások után alakuló kormány vezető ereje az MSZP lenne. Kizártnak tartja, hogy a választásokon az SZDSZ győzzön.

Tárgyalópartnerei elmondták azt is, hogy Olaszországban eldurvult a politikai viták hangneme. Für szerint minden jel arra mutat, hogy Magyarországon a következő választási kampány hangneme sem lesz szelídebb az előzőénél.

Nyolcszáz szabolcsi a Kossuth téren

Budapest (KM – G. B.) — Húszezernél is többen voltak a Parlament előtti, keddi demonstráción, amelyről a magyar sajtó is beszámolt. A szabolcsi részvételről mint szemtanú, *Gaál Ferenc* a Mezőgazdasági Szövetség megyei titkára így vélekedik:

— A demonstráció felülmúlta várakozásinkat. Az előzetesen becsült 10 autóbusz helyett 15 indult kedd reggel a fővárosba, ahová az egyénileg személykocsikkal utazókkal együtt, mintegy nyolcszázan érkeztek megyénkből. Gördülékenyen, csöndben zajlottak az események, amivel kivívtuk az emberek szimpátiáját. Utólag is úgy látjuk, hogy jó döntés volt a demonstráción való részvételünk. Ezt bizonyítja, hogy az érdekvédelmi szervezetek a Gazdaszövetség kivételével mind részt vettek az akcióban. Nagy jelentőségűnek tartjuk, hogy sikerült végre egységesen fellépniük az érdekképviseleteknek. Kiderült, képes a parasztság az összefogásra és méltósággal kiállni érdekeiért. Bízunk benne, hogy a kormány, a parlament figyelembe veszik követeléseinket, s ez megmutatkozik majd a jövő évi költségvetésben. Reméljük, akciónk felráz minden mezőgazdaságért cselekedni képes erőt, s elindítója lesz a nemzeti agrárprogram kidolgozásának.

A gazdaságon a sor

Göncz–Cou Csia-hua találkozó

Budapest (MTI) — „A magyar gazdaság több lábon kíván állni és e programjában a csendes-óceáni térség, s ezen belül is Kína — fontos szerepet tölthet be" — mondotta *Göncz Árpád Cou Csia-hua* kínai külügyminiszter-helyettessel való találkozóján. A köztársasági elnök üdvözölte a kínai gazdaság részvételét a magyarországi programokban, így például a vegyes vállalatok alapítását, a tőkebefektetéseket, a kereskedelmi iroda nyitását, és szorgalmazta, hogy a már meglevő területeken tovább bővüljön a kínai részvétel. Jelezte, hogy a magyar gazdaság képes kínai megrendeléseknek eleget tenni és szállításaival, valamint a tapasztalatok átadásával részt vállalhatunk Kína modernizációjából.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy a kínai vállalatok számára Magyarország fontos lehet az európai gazdasági kapcsolatok fejlesztésében. Göncz Árpád jónak minősítette a kulturális kapcsolatok alakulását, amely elősegítheti más területeken, így például a gazdaságban is az együttműködés bővítését.

Cou Csia-hua szólt arról, hogy Kínában nagy figyelmet fordítanak a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztésének. Látogatásának célja, hogy a gazdasági együttműködés tovább fejlődjön és konkrét üzleti megállapodások szülessenek.

Riadó a börtönben

Debrecen (MTI) — Az országos rendőrfőkapitány és a büntetésvégrehajtás országos parancsnoka együttes intézkedésére szerdán reggel gyakorlóriadót rendeltek el a debreceni börtönben.

Az akcióról *Gergényi Péter* rendőr alezredes, megbízott Hajdú-Bihar megyei rendőrfőkapitány az MTI-nek elmondta: a feltételezett terrorcselekmény szerint két veszélyes bűnöző a debreceni börtönben túszul ejtette a nevelőtisztjét. Azzal fenyegetőztek: amennyiben nem kapnak gépkocsit és nem biztosítanak számukra szabad elvonulást, késsel végeznek túszukkal és önmagukkal is. Az ügy kapcsán riadóztatták a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság beavatkozási alosztályát, az úgynevezett Hortobágy kommandót. A rendőrség és a bv-intézet együttműködési gyakorlata sikerrel zárult: a 8 óra 30 perces riasztás után délelőtt 11 órára még az intézet területén ártalmatlanná tették a feltételezett terroristákat.

Gergényi Péter alezredes — az ORFK szakmai ellenőreinek véleményével megegyezően — megfelelőnek minősítette az együttműködési gyakorlatot.

Magyarországi szlovákok

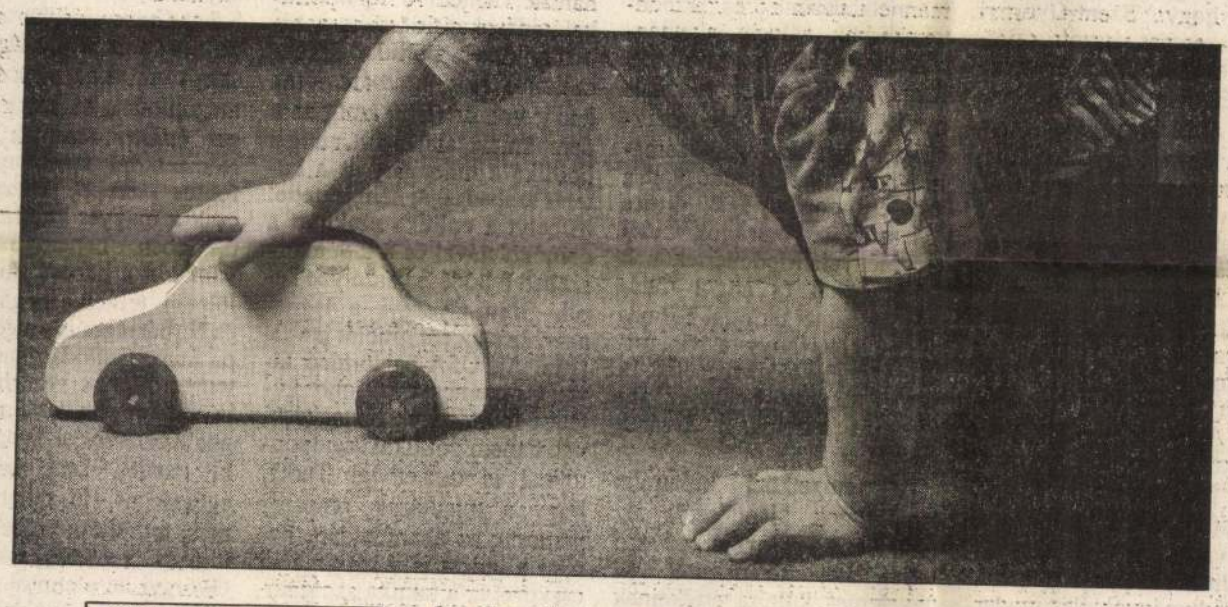
Pozsony (MTI) — A Magyarországi Szlovákok Szövetségét bírálja a pozsonyi Smena szerdán megjelent írása.

A lap bírálja *Mária Jakabovát*, (Jakab Róbertnét — a szerk.), a Magyarországi Szlovákok Szövetségének korábbi elnökét és *Anna Divicanovát* (Gyivicsán Annát — a szerk.), a jelenlegi elnököt, amiért mostohán viszonyulnak a magyarországi szlovák kisebbség alternatív szervezeteihez. Az írás szerint ez a szövetségnek juttatott állami támogatás elosztásában és a magyarországi szlovákok egyetlen lapja, a Ludové Noviny körül kialakult helyzetben mutatkozik meg. Az írás szerint a magyarországi szlovákok „elit szövetsége" a 20,5 millió forintot kitevő költségvetési támogatásból 18 milliót tartott meg magának és az alternatív szervezeteknek csupán a maradék összeget juttatta.

A Smena szerint a Budapesten megjelenő Ludové Noviny szerkesztőségében továbbra is cenzúráznak és felmondtak az alternatív szervezetek egyikéhez tartozó munkatársnak.

HIRDETÉS

Ki mondta, hogy egy befektetés nem mobilizálható?

A Lakossági Kincstárjegy az 1 éves lekötés előtt, már akár 2 hónap után is visszaváltható, és akkor is kamatozik.

Jó tudni, hogy amikor Ön Lakossági Kincstárjegyet vásárol, és így egy évre megválik pénzétől, befektetése mégis könnyen mobilizálható.

A Lakossági Kincstárjegy az 1 éves futamidő lejártának napján az egyik legkedvezőbb, 19%-os kamatot fizeti! Ha Önnek azonban hamarabb van szüksége pénzére, akkor a Lakossági Kincstárjegyet már 2 hónap elteltével is visszaváltathatja. És ami a legfontosabb: akkor is kamatozik!

A Kincstárjegy állami értékpapír, így visszafizetését az állam garantálja. Az Ön követelése nem évül el, ezért bármely értékesítő fiók köteles visszaváltani az Ön Kincstárjegyét.

A Lakossági Kincstárjegy augusztus 23-tól folyamatosan kapható a Budapest Bank és az OTP fiókjaiban, valamint az értékpapír forgalmazóknál. Ha tehát szeretné pénzét egyszerűen, rövid távra és jó hozamra befektetni, válassza a kézenfekvő megoldást!

*Forgalmazóhelyek: **Budapest Értékpapír és Befektetési Rt.** 1052 Budapest, Deák F. u. 5. • **Budapest Bank Rt.** valamennyi fiókja **OTP Bank Rt.** kijelölt fiókjai • **OTP Bank Rt. Nyíregyháza,** Rákóczi út 1.*

KINCSTÁRJEGY
ÁLLAMPAPÍR

Ogilvy&Mather

A KÉZENFEKVŐ BEFEKTETÉS

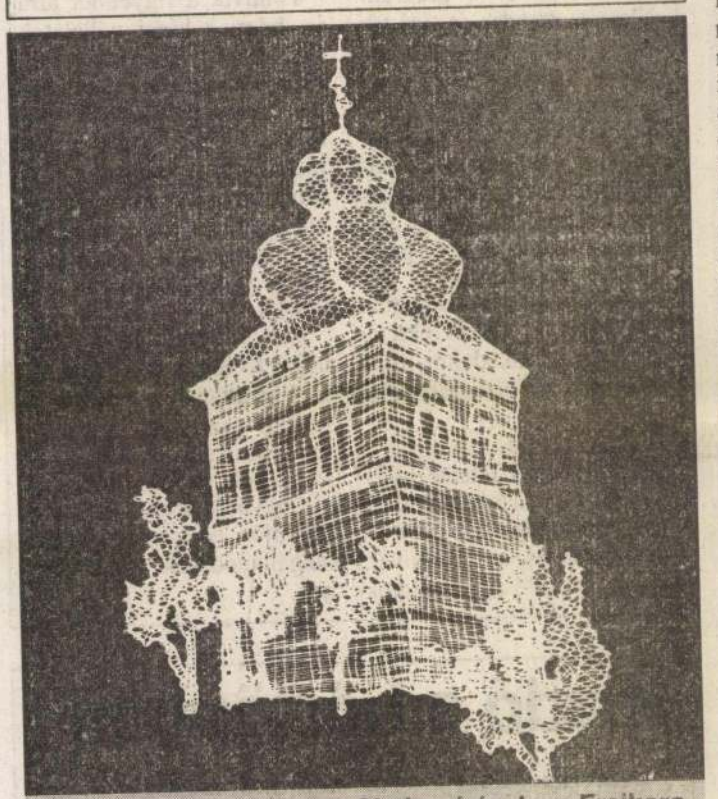
Döntőseink

Budapest (KM) — Soksok versenyzői izgalom és közönségszurkolás után immár a finaléjához érkezik a tévé népszerű vetélkedője a Ki mit tud? Szívet melengető érzés, mennyi itt a tehetséges fiatal a legkülönbözőbb műfajokban, a középdöntőkben már szinte profi produkciókat láthattunk az énekes, vagy táncos előadóktól, a gitárzenésztől, vagy a galambokkal zsonglőrködő bűvésztől, és még folytathatnánk a sort.

Ezúttal is jó érzéssel ülhetünk majd a képernyők elé a szombat esti döntő közvetítésekor, hiszen a hozzánk legközelebb álló szabolcs-szatmár-beregi versenyzők ismét szép számmal lesznek ott a magas színtű megmérettetésnél. Megyénk színeit a következő előadók és együttesek képviselik: *Balázs Richárd* néptáncos, *Balogh István* versmondó, Banchieri énekegyüttes, Galagonya együttes, Nyírség táncegyüttes.

A két egyéni előadót, valamint a fiúk madrigálkórusát és a néptáncos együttest már bemutattuk lapunkban, a Galagonya együttest azonban még nem, mivel — főiskolai hallgatók lévén — nyári vakációjukat töltötték.

Most sikerült róluk többet megtudni a nyíregyházi tanárképző főiskola ének-zene tanszékének segítségével: a hat lány direkt erre az alkalomra, a Ki mit tud? miatt alakította meg a kamarakórust, s próba szerencse, nekivágtak. Íme a Galagonya együttes: *Bárdosi Ildikó, Bugán Ágnes, Kóta Judit, Kovács Mónika, Somlai Gabriella* és *Szabó Ildikó* népzenész szakos hallgatók, felkészítő tanáruk *Juhász Erika*. A döntővel nem ér még véget a közönség szerepe, hiszen — lényeges különbség az eddigiekhez képest — most a „Közönséggyőztes" címért a döntő valamennyi résztvevője pályázik. Erről a nézők szavazhatnak levelezőlapon, melynek szeptember 23-án este 8 óráig kell megérkeznie a Ki mit tud? Budapest 62. sz. Postahivatal, 1391 Pf. 212. címre.

Anya és leánya, Barbora Simková és Jana Frajkorová eperjesi csipkeverőmesterek munkáit is bemutatják a nyíregyházi művelődési központban október 4-éig látható népművészeti kiállításon STÚDIÓFELVÉTEL

Európai örökség

Budapest (MTI) — A magyar építészeti örökség részeként nyilvántartott, és napjainkban közintézményeknek otthont adó műemléki épületek szeptember 18-19-én, szombaton és vasárnap nyitott kapukkal fogadják a látogatókat. A Belügy-, illetve a Pénzügyminisztérium, a BM Duna palota, a Fővárosi Bíróság, a Fővárosi Közgyűlés, a Parlament, a Magyar Földtani Intézet és a kőbányai Szent László plébániatemplom épületébe is bebocsátást nyernek az érdeklődők e hét végén. A Lechner Ödön Alapítvány immár második alkalommal szervezi meg az Európai Örökség Napokat, amelynek keretében az építészeti értékek tanulmányozására a nagyközönség számára lehetőség nyílik.

Az alapítvány kuratóriumának elnöke elmondta: a nyílt napok célja, hogy elősegítse a műemlékek és a kulturális örökség széles körű megismertetését, és ezzel együtt tudatosítsa azok megőrzésének fontosságát. Az Európai Örökség Napok rendezvénysorozata Franciaország kezdeményezésére jött létre 1984-ben. A közép-kelet-európai országok — így Magyarország is — a vasfüggöny felszámolása után csatlakoztak az időközben már az Európa Tanács által is támogatott műemléki és építészettörténeti eseménysorozathoz. A ritkán látogatható épületek mellett természetesen ingyenesen kereshetők fel a budapesti székhelyű országos közgyűjtemények is a két napon. A Budapesti Történeti, az Iparművészeti, a Szépművészeti Múzeum, az Országos Levéltár, az óbudai „Selyemgombolyító", a Magyar Képzőművészeti Főiskola 10–18 óra között áll a nagyközönség rendelkezésére.

A tavalyi első budapesti rendezvény nem várt sikerrel zárult, és ebben az esztendőben más vidéki települések — többek között Esztergom, Debrecen, Gödöllő, Pápa — is csatlakoztak a kezdeményezéshez.

Építészeti értékeink fametszeteken

A szűcs céh leveleként bukkant elő 1808-ból a levéltári ritkaság: Nyíregyháza korabeli látképe

Nyíregyháza (KM – BE) — A nyíregyházi művelődési központban látható a népművészeti stúdió tagjainak kiállítása. A fogadószinten találja a közönség *Csizmadia Attila* kiállítását, amely a nemzetközi kézműves találkozó alkalmából nyílt meg, és október 4-éig látható.

A fametsző és grafikus a marosvásárhelyi Népi Művészeti Iskolán előbb a szobrászatot tanulmányozta, majd fafaragással foglalkozott. Nyíregyházára 1976-ban települt át a családjával, itt a HAFE vállalatnál dolgozott szerszámtervezőként. A Nyíregyházi Népművészeti Stúdió faműves szekciójának munkájába az elsők között kapcsolódott be 1980-ban, azóta a rendszeres kiállítók közé tartozik, 1985-ben elvégezte a faműves művészeti oktató szakot.

Kedvenc témái közé tartozik az erdélyi és a hazai tájak megjelenítése. Felkérésre egy fametszet-sorozattal örökítette meg a Sóstói Múzeumfalu népi építészeti értékeit. Szívesen készít címereket, kopjafákat, egyházi témájú reliefeket. A kiállításon linó- és fametszeteket mutat be. Érdekessége a kiállításnak egy metszet, melyet egy levéltári lelet alapján másolt le. A szűcs céh leveleként bukkant elő egy ritkaság 1808-ból: Nyíregyháza korabeli látképe, a felirata ékezetlen betűkkel: NYIREGYHAZ, az N fordítva áll. Alatta német szöveg volt. Erről a képről készült a pontos másolat 83x25 centimétereres méretben húsz számozott példányban.

Nyíregyháza egy 1808-as ábrán CSIZMADIA ATTILA METSZETE

A tudományszervező és kultúrpolitikus

Száz éve, 1893 szeptember 16-án született Szent-Györgyi Albert, a Nobel-díjas tudós

N. Szabó József

Nyíregyháza Magyarországon majdnem mindenki tudja, hogy Szent-Györgyi Albert Nobel-díjas tudós volt, és arról is értesülése van, hogy a legnagyobb tudományos elismerésben itthoni kutatómunkája idején részesült. Nemcsak az átlagember, de a tudományos elit többsége sem tájékozott arról, hogy Szent-Györgyi fontos szerepet játszott a független demokratikus Magyarországért folytatott küzdelemben és arról sem informáltak, hogy a nemzet egyik legkiválóbb tudománypolitikusa volt.

Kállai Miklós célkitűzéseit támogatva Szent-Györgyi Albert részt vállalt a háborúból való „kiugrás" előkészítésében. Az ország német megszállása után pedig az általa irányított csoport szerepet játszott a fasizmus elleni harcban. Antifasiszta múltjából következett, hogy a demokratikus Magyarország megteremtéséért kultúrpolitikai szerepet vállalt és mint művelődéspolitikus sokat tett a magyar tudományos élet modernizálásáért.

Szent-Györgyi Albert az új Magyarországon a politikai demokrácia megteremtését elképzelhetetlennek tartotta egy nemzetközi szintű tudományos élet nélkül. 1945-ben a rendszerváltozás idején hisz a demokratikus erők tudománypártolásában, bízik abban, hogy az új és szabad Magyarország szakítani tud nemcsak a Horthy-korszak politikai konzervativizmusával, hanem annak elavult tudományos rendszerével is. Abban reménykedik, hogy az eddig elnyomott politikai erők a tudományt is korszintre emelik és annak szabad kibontakozását biztosítják. Szent-Györgyi nemzeti felemelkedésünk és kibontakozásunk zálogát a világszinten művelt tudományban látja. A modernizált tudományos életbe ezért minden értéket integrálni kívánt. Számára egyaránt beépítendő volt a szovjet tudomány igazi értéke és a szomszéd országok valódi eredményei. Modellértékűnek az amerikai és angol tudományos életet tartotta. Természetes volt, hogy a világtudománnyal való kapcsolatban a nyugati, elsősorban az angolszász tudományt kívánta preferálni.

A nemzetközi kulturális kapcsolatok kiépítésétől azt remélte, hogy azok kedvező feltételeket teremtenek az egyetemes kultúra értékeinek a befogadásához, illetve a magyar kultúra nemzetközi megismertetéséhez. A magyar kultúra és a tudomány felvirágoztatásáért érzett felelősség vezérelte akkor, amikor tudományos és kutatómunkája mellett szerepet vállalt a különböző művelődési társaságokban. A magyar kultúra kibontakoztatása érdekében fogadja el az OKT elnöki tisztjét is. Szent-Györgyi Albert 1945–1946-os művelődéspolitikai ténykedése azon a reményen alapult, hogy Magyarországon a kultúra kibontakozásának soha nem látott távlatai nyílnak.

Mivel nemcsak a reakciós és konzervatív rendszereket ellenezte, hanem a totalitárius megoldásokat is, ezért a tudomány és a politika együttműködésének számára csak addig volt értelme, amíg az a demokrácia talaján állt, amíg a politika a tudomány és a kutatás szabadságát nem sértette. Mihelyt a politika szakított a demokráciával és a tudomány szabad fejlődése veszélybe kerül, Szent-Györgyi a legnehezebbet, az emigrációt is vállalja. Az USA-ba történő távozása nemcsak a jobb kutatási lehetőségek biztosításával, hanem politikai szempontokkal is összefügg. Tudta, hogy a totalitárius rendszer nemcsak az állampolgárt, hanem a tudóst is a legitimáció eszközévé, a taktika szolgálóleányává teszi. Ő ezt nem vállalhatta fel, ezért inkább elhagyta az országot.

A monopolisztikus hatalom létrejötte után a modernizáció útjára lépett, európai normák szerint kiépülő magyar tudományos élet fejlődése megszakadt. Nemcsak a tudomány, hanem a kultúra egésze olyan pályára került, amely — bizonyos eredményei ellenére — hibás elemeket épített be struktúrájába. Rendszerváltozás és modernizáció idején napjaink Magyarországán sokat okulhatunk a világhírű tudós elgondolásaiból...

... Az ország tudományos kapcsolatainak az alakításában és a nemzetközi kulturális együttműködés kiépítésénél Szent-Györgyi Albertet az az elv vezérelte, hogy Magyarország csak akkor képes igazán megújhodni, ha kelet és nyugat értékei számára nyitott. Nemzetközi tevékenységével fontos szerepet játszott nemcsak a magyar kultúra fellendítésében, hanem részesévé válhatott a háború miatt gyűlölettel telített, megaláztatást és barbárságot is megélt Európa humanizálódásában. Egyetemes értékek vezérlik akkor is, amikor elvállalja az Országos Köznevelési Tanács elnöki tisztjét. Embereszménye: egészséges, jó ítéletű, értelmes, tettrekész ember. E célkitűzés realizálására Szent-Györgyi az elemitől az egyetemig sürgős és mélyreható tartalmi és intézményi változásokat sürgetett.

(Részlet a szerzőnek a Tiszatáj című folyóiratban megjelenő tanulmányának bevezető és záró részéből.)

Minden idők legnagyobb magyar filmsikere

Hamar Péter

Ha a kedves nézőnek lehet kedvenc színésznője, miért ne lehetne a filmrendezőnek is. Ha erről *Szabó Istvánt* faggatnák, minden bizonnyal *Ornella Mutit* nevezné meg. Nem azért, mintha játszott volna valamelyik filmjében, hanem azon egyszerű oknál fogva, hogy az olasz színésznő nyitotta fel 1982-ben az Oscar-díjosztó ceremónián azt a borítékot, amelyben az állt, hogy a legjobb, nem angol nyelvű filmnek járó szobrocskát az amerikai filmakadémia tagjai abban az évben a Mephistonak ítélték oda.

Magyar játékfilmrendező ezt megelőzően s azóta sem ért el ehhez hasonló sikert. És ha akad rosszmájú néző, aki azt mondja, hogy nagy valami?, a szovjet életviszonyokat leghazugabbul tükröző *Menysov*-film, a Moszkva nem hisz a könnyeknek is ugyanabban a díjban részesült, annak nemcsak azt lehet ellenérvként felhozni, hogy természetesen a tisztelt testület is tévedhet néha, hanem azt is, hogy azért

Szabó István előző filmje, a Bizalom is eljutott a nominálásig, azaz az utolsó szűrőn átjutó hat film közé 1981-ben.

Azoknak, akik a sikert csak forintban vagy valutában kifejezve tudják mérni, álljon itt néhány számadat annak bizonyítására, hogy a Mephisto egyszersmind a magyar filmgyártás legnagyobb kassza-sikere is volt. A forgalmazás első évében a film 112 550 rubelt (ami akkoriban még számított valaminek) és 620 000 dollárt hozott. S ez csak a vetítési jogdíj volt, a mozijegyek eladása utáni részesedés nélkül. Mindez mai viszonyokra lefordítva azt jelenti, hogy a film teljes bevétele meghaladta a százmillió forintot.

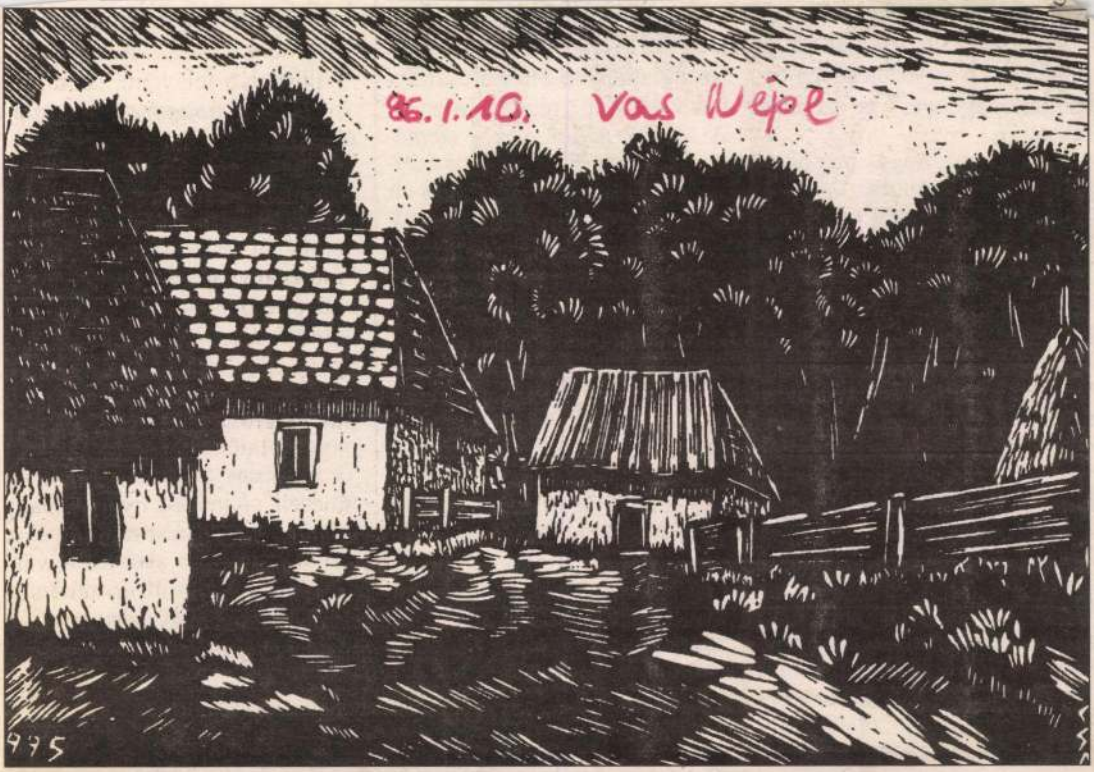
A száraz számadatok mögött egyébként az áll, hogy a film még 1982-ben eljutott a világ 55 országába Argentinától Új-Zélandig, Portugáliától Venezuelaig, példázván a magyar mozgóképi kultúra színvonalát. Ma azt tapasztaljuk, hogy a kormányzat intézményesített formáját szorgalmazza a magyar kultúra külföldi terjesztésének, megismertetésének.

Pedig a példa azt igazolja, hogy a kultúra eredményei, ha igazi értékek, külön e célra fönntartott intézményi hálózat nélkül is világgá repítik hírünket.

Mert kell-e jobb propagandista egy filmhez, mint *Ingmar Bergman*, aki kéretlenül is hozzájárult nyilatkozatával Szabó filmjének világsikeréhez, amikor nemcsak tartalmi értékeit méltatta, hanem az alapul szolgáló Klaus Mann regénnyel összevetette: Azt hiszem, még sosem fordult elő velem, hogy egy film jobban tetszett volna, mint az alapjául szolgáló könyv, most mégis ez történt.

Szabó Mephistoja igazi műalkotás, amit a regényről aligha lehet elmondani. Nyilván megkérdezhetik, nem azért tett-e rám ilyen elemi hatást a film, mert magam is művész vagyok? Erre azt válaszolom: nem. Hiszen a kérdést, hogy volna-e bennem kellő bátorság hasonló esetben, már én is feltettem magamnak.

Szabó filmje azonban olyan erővel szól erről a témáról, hogy — véleményem szerint — senkit sem hagyhat közömbösen.

Erdélyi tájak, sorsok

Csizmadia Attila nagy ismerője az erdélyi tájnak. A művész szeretettel figyel a romantikus környezetre, de észreveszi annak belső szépségét, fájdalmát is. Ennek köszönhetők azok a művek, amelyek hűen jelenítik meg Erdélyt s gyöngyszemeit. Az alkotó műveiből ezúttal hármat mutatunk be. A *Régi, erdélyi falusi házak* című linómetszete különös hangulatot áraszt. A vibráló tájban összebújva láthatók a kis házak, s ebben Erdély sorsa is benne van... A *Fatemplom* fametszet és a *Galambdúc* úgyszintén felvillantják a tájék különös szépségét.

érdekeltség birtokába kerüljön. Föltételezhetően, minden nézet mögött a város vezetésében érdekeltek „igényei" is szerepet játszottak.

A lényeg az, hogy amíg a városházán és a sajtóban „mondták a magukét", egy részvénytársaság viharos gyorsasággal megkezdte az építkezést. A sajtóban 1928 tavaszán olvashatók az első tudósítások az építkezés megindulásáról. Az építkezés ideje alatt is többször napirendre került a téma: megvásárolja-e a város a részvénytártsaságtól a mozit vagy sem. Október másodikán lekerül a mozivásárlás ügye a napirendről, másnap, 1928. október 3-án pedig (nagyjából fél év alatt készült el az épület), már megnyitják a megyeszékhely új moziját, Emil Jannings: Elsodort ember című filmjével. A perpatvar néhány napra — látszólag „felejtve", a közönség napi 3 előadáson láthatja a korszak sok-sok filmjét.

A film körül országszerte

17-én befejezte „pályafutását". „Élt" 45 évet. A 45-50 év fölötti, Szombathelyen élő korosztálynak valószínű a régi Savaria volt A MOZI. Számomra a személyességet, az összetartozás érzését adta az igen kitűnő filmek élménye mellett. Nagyon szerettem a magyar filmeket. Egy időben — nem volt olyan magyar film, amit ne láttam volna. Dehát ez már a múlt.

Az új Savaria

A fehér pirogránittal burkolt új Savaria már napjaink moziját jelenti. Három évig építették, 1973. augusztus 18-án a Csajkovszkij című filmmel nyitották meg.

Közel negyedszázados működése alatt néhány belső átalakítást elvégeztek, de a nagyobb átalakulás napjainkra a mozibajárási szokásokban következtek be. Az 1960-as, 70-es, de még a 80-as évek mozibajárása napjainkra igencsak mérséklődött. A 70-es évek végén több mint 10

1990, 4
1992, 2
1993, 1,5

Az egykori nagyszámú mozinéző különféle akciók (falusi filmnapok, szovjet filmhét, ifjúsági filmnapok stb.) eredményeként „született meg". Mára valójában ezek közül csak a művészmozik maradtak meg. Igaz, nem a művészmozi jelenti a nézőszámot.

❄❄❄

Részesei, tanúi vagyunk az új mozinézési szokásoknak. A házimozi, a video általánossá vált. Technikailag magas szintű vetítéseknek lehetünk részesei. A mozik műsorán dominálóvá váltak a krimik, az akciófilmek, s nem hallgathatom el — a nekem egyáltalán nem tetsző, zajos, idétlen megjegyzésekkel teli közönség.

❄❄❄

Változik a mozi. Biztos megtalálja önmagát. Szerepét semmi sem veheti át. Életünk része, mindennapi kultúránk alakítója.

---

tált a kamerák mögül a filmgyár műtermeibe, de ezzel együtt a két intézmény egymással gyakran hadakozó két szomszédvár benyomását keltette, jóllehet mindkettő homogén állami tulajdon volt.

Így aztán, amíg a filmgyárban dolgozott jó néhány, világrangot is szerzett rendező — Fábri, Makk, Szabó, Jancsó, Kovács, Bacsó, Ranódy, Huszárik, Gothár, Bódy, Jeles —, akik jó, ha 2-3 évente tudtak filmet csinálni, a Televízióban, a felsoroltakhoz képest másodosztályú művészek — fedje jótékony homály a nevüket — évente 2-3-4 tévéprodukcióval rukkolhattak elő.

A helyzet később tovább romlott, részben azért, mert Fábri, Ranódy, Huszárik, Bódy már nincs közöttünk, részben pedig azért, mert a televízió gyártási lehetőségei is beszűkültek. Eközben súlyos anyagi érdekek álltak egymással szemben. Nehéz volt elvárni például a televízió mindenkori vezetőitől, hogy önként mondjanak le munkatársaik foglalkoztatásáról a filmgyári rendezők javára. Gyaníthatóan most sem az emberi jóság, vagy gonoszság erkölcsi csatájában dőlt el a Telefilm megszületése. Sokkal inkább a még ki sem hirdetett, de már létező Médiatörvény első — jótékony — következményét látjuk. A sok részletében bizonyára most is vitatható paragrafuscsomag egyik rokonszenves rendelkezése, hogy védeni kívánja a magyar kultúra, a magyar művészet értékeit, érdekeit. Például úgy, hogy a közszolgálati — tehát közpénzeken fenntartott — televíziónak előírja: 1997. január 1-jétől évi film-műsoridejének legalább 20 százalékát magyar gyártású filmeknek kell kitenniük.

Lehet, hogy a törvénynek sikerül áttörnie azt a falat, amely eddig oly mereven elzárta a két szomszédvárat egymástól. Vagy ha nem áttörnie, hát kiskaput nyitni rajta. Hiszen ilyen merev szembenállásra nemigen volt példa sem Európában, sem a tengeren túl. S, hogy ettől jobb lesz-e a televízió műsora? Mindenesetre nagyobb az esély rá.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 OKT 15.
Csizmadia Emil
PEDAGÓGUSOK LAPJA

1021

Csizmadia Emil: Kibombázottak (A vietnami sorozatból)

Kertész László rajza

mint a dolgozó
való előkészítés
2. *Hogyan segíti a*
lés az iskolai ta
kat?
3. *Az érettségi ut*
zés és továbbké
művelési előad
folyamok keret

A munkák a pál
gyakorlati tapasztalatait is-
mertessék, a maguk megfigye-
léseit, esetleg terveit elemez-
zék. A pályázat jeligés.
Benyújtási határidő: 1967. áp-
rilis 15. *Eredményhirdetés:*
1967. augusztus 30.

PÁLYADÍJAK:

I. díj 2500,— Ft
II. díj 1500,— Ft
III. díj 1000,— Ft

A pályamunkák színvonalától függően a Pedagógusok Szakszervezete a pályadíjakat összevonhatja vagy megoszthatja.

A legjobb munkák, amelyek a »Tanuljunk egymástól« című kiadványban megjelennek, a szokásos tiszteletdíjban részesülnek.

gadógusokat.

Korabeli és más jelmezek ügyében díjtalan tanácsadás, minden korosztályt kielégítő gazdag jelmezválaszték.

Feljegyezte?

JELMEZKÖLCSÖNZŐ — BUDAPEST — V., BÉCSI UTCA. 3—5.

Telefonszámok az új közületi telefonkönyv 64. oldalán.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Csizmadia Emil
MEGJÖN 9.
1965 ÁPR

1021

Lágymányosi művészek képzőművészeti kiállítása

Joggal lehet nevezni Lágymányost a művészek kerületének, hiszen lakói között nagyon sok a híres író, szobrász, grafikus és még sok más művészeti ág neves képviselője. Ezúttal a festők mutatkoztak be egy kiállításon, mely nemrég zárult az új lakótelep pártházában.

A kerületben lakó festőművészek közül negyvennyolcan mutattak be képeket, régebbi és most készült alkotásaikat. A rendezők méltó keretek között állították ki a képeket, melyek mind a témák megválasztásában, mind a művészi eszközök alkalmazásában többnyire korszerű szemléletet tükröztek. Nagyon sok volt a kerület életét, fejlődését tükröző téma, hiszen még az utca embere sem tud elmenni élmények nélkül, ha az épülő lakótelepeken jár, ha tanuja a beköltözés boldog pillanatainak, így érthető, hogy a művész még érzékenyebben reagál az ilyen eseményekre. A kerület hangulatát talán a legjobban Bod László „Lágymányosi táj" című festménye tükrözte; a derűs színek játékos hangulatot fejeznek ki, s jól visszaadják a régi és az új, itt oly jellemző; találkozást.

Ha más szempontból, de szintén nagyon érdekes alkotás Csizmadia Emil képe: a „Krumpliszedők". Egyéni látásmódja korszerű formai eszközökkel párosul, az alakok elhelyezése beszédes kompozíciót alkot, sikerült megtalálnia a munka ábrázolásának olyan meggyőzően szép kifejezését, melyet a jó értelemben vett, nem sematikus realizmus kíván meg.

Hévizy Piroska három kiállított krokija után, mely ragyogó mozgásábrázoló képességet tükröz, az az érzés merül fel a szemlélőben, hogy szívesen megnézné más alkotásait is. Molnár C. Pál festménye: az „Ismét Hirosima?" is messziről feltűnik. A háború ellenes képeknek természetesen a témaválasztása is hálás, mégsem sorolható a szokványos művek közé, mert a mindennapos emberi érzéseken kívül szuggesztív erejű tiltakozást tolmácsol. A kemény színek csak segítik céljának elérésében.

Utolsóként említjük a kiállítás legnagyobb élményt nyújtó alkotásait: Hermann Lipót három képét. A vendégkönyv bejegyzései is tanúskodnak, hogy a művész a fiatal nemzedékhez is közel áll, festményei bensőséges hangulatokat tükröznek.

Hivatkozhatunk a vendégkönyvre, s a hallott megjegyzésekre egyaránt, ha azt mondjuk: élni kell azzal a lehetőséggel, hogy Lágymányos „művésznegyed", és érdemes gyakrabban ilyen kiállításokat rendezni.

—edek

+ egy forin

Nem volt ünnepség. Nem volt feldíszített terem, egyszerűen az újítási irodában gyűltek össze, és mégis ünnepélyes volt a hangulat. Az ünnepi fény mindenkinek ott ragyogott az arcán. *Kulcsár István hívta össze azokat, akik az elmúlt év május 1-én indított „minden óra + egy forint" mozgalomban részt vettek.* Emlékezetes — a Megafon is megírta és javasolta —, hogy az 1964 május 1 után beadott és az év folyamán normaóra megtakarítást eredményező javaslatok után + egy forintot kapjanak az újítók az őket egyébként megillető díjon felül. Nos milyen volt az eredmény.

Az ünnepeltek helyett egyelőre Kulcsár Istvánt hallgatjuk.

— *16 849 normaórát takarítottunk meg — válaszolja.* — *Tíz újítás beve*
lenc dolgozó é

Irjuk a nev
István 3-as pr
József 1/C mű
Jenő 18-as műh
45-ösből *Kakukk János, Gerzon Lászlóné* és *Nyiri István.* Hárman a 9-es műhelyből: *Buczó Sándor, Mühl Gusztáv* és *Kapa Géza.*

Nyiri István, a 45-ös műhely vezetője a legtöbb normaórát takarította meg és így a legtöbb forint lapul a borítékjában.

— *Nekünk nagyon tetszett, ez a mozgalom — mondja Nyiri elvtárs. — Hiszen a termelékenység fokozását szolgálja és az jobb eredményeket, nagyobb sikereket jelent.* Összedugtuk a fejünket és újítottunk. Csak néhány dolgot akarok elmondani. *Igy például szerelőszalagot létesítettünk. A CB forrasztószalagot is átalakítottuk.* Több ezer normaóra volt a megtakarításunk. Nagyon örülök a 45-ös műhely intézkedési tervét, elsősorban a takarékosságot tartottuk a szem előtt. *Nem titok: a műhely ebben az évben félmillió forint megtakarítására készül. Ezt teljesítjük, ha törik, ha szakad. Itt vannak például a kábelhulladékok. Rájöttünk arra, hogy milyen jól fel lehet használni és mennyi új huzalt lehet megtakarítani. Vagy például a szerszámok rezsije. Itt is lehet komoly megtakarításal dolgozni.* 12 ezer forintot ütemeztünk be. De sorolhatnám. Aki kíváncsi, annak *szívesen megmutatjuk az intézkedési tervünket, szívesen átadjuk a tapasztalatainkat,* hiszen az az érdek, minél többen takarékoskodjunk, annál

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Csizmadia Emil

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1967 OKT – 7
1021

Csizmadia Emil: Az Aurora hősei

lettek, fejlődési kilátásaik növekedtek — mondja Pere Istvánné.

Az iskolában ő a szakszervezeti bizalmi, a szakszervezet helyzetéről tehát szintén beszámol:

— A korábbi állapottal szemben most végre a kerület valamennyi gyógypedagógusa szakszervezeti tag lett. Nemrégen megalakult szakszervezeti csoportunk, s ez növeli az

sokkal
lassan
alakul
sőbb a
illeszke
őket.
dés,
hez...

Jó t
kájukat ismét eggyel több
tézményben végzik megfelelő körülmények között a gyógypedagógus kollégák.

Somos Béla

IN MEMORIAM

Hetvenéves korában elhunyt *Czimbolinetz Jenő* aranydiplomás pedagógus.

Ötven évvel ezelőtt a Sárospataki Tanítóképző Intézetben szerzett oklevelet. Pedagógus munkájában és vezetőként is mindvégig kiváló munkát végzett.

A szakszervezet miskolci nyugdíjas tagozatának 1963-tól titkára volt, s szívesen, lelkesen foglalkozott a nyugdíjas kartársak ügyes-bajos dolgaival.

*

Csábi László, a szatymazi általános iskola szakszervezeti bizottságának titkára 38 éves korában váratlanul elhunyt. Temetését a szegedi járási bizottság rendezte meg.

ltalá
szak
bővítésé
a tudom
lépést ta
a

DELTA

tudományos — te

Októbe
havonta
képben
tudósít a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pedagógusok Lapja

Csizmadia Emil

1969 MÁJ 2 5

/1021

Pedagógusnap 1969.

Csizmadia Emil rajza

Tette ő vál

(Folytatás az 1. oldalról)

— Napjainkban — és így a választásokon is — a viták napirendjén szereplő kérdés a felsőfokú intézmények oktatóinak és a hivatalsegédeknek olyannyira szükségesnek látszó bérkorrekciója. Ezzel kapcsolatban mit tud mondani?

DR. VOKSÁN JÓZSEF: Mint a kongresszus is megállapította, *mindkét csoport életszínvonalának növelése valóban sürgető kérdés, törekvéseink középpontjában szerepel.* Ezek mellett azonban *még számos feladat nehezedik ránk*, amelyeket — az ország teljesítőképességéhez mérten — előbb vagy utóbb meg kell oldanunk. Nagyon jól tudjuk például, hogy egyes helyeken — így Miskolcon — mennyire rossz a kettős váltás aránya, nagylétszámúak az osztályok, s ezért annak sem kisebb a jelentősége, hogy 1970-től meg kell kezdeni a pedagógusok óraszámának és a tanulócsoportok létszámának fokozatos csökkentését. A negyedik ötéves tervben 12 ezer új férőhelyet kell biztosítani a tanyasi kollégiumokban, fejleszteni kell általában a pedagógusok üdültetési lehetőségét s egyáltalán: minden értelmes javaslatot mérlegelni kell. Ezek hihetetlenül sok munkát rónak a szakszervezeti mozgalomra.

enne, visszaélés a szakszervezeti tagok bizalmával. Nekünk csak olyat szabad mondani és ígérni, ami az ígéret tartalmának megfelelően végrehajtható.

— A vezetőségválasztó taggyűléseken nagyon sokat beszéltek a munkás-paraszt származású hallgatók tanulmányi előmeneteléről, helyzetéről. Ezzel kapcsolatban nekem az a véleményem, hogy ennek is vannak anyagi aspektusai. Mégpedig nemcsak olyan aspektusok, amelyek a munkásosztály helyzetének további javítására vonatkoznak, hanem olyanok is, amelyek azt kívánnák meg, hogy az oktatásügy rendelkezésére álló anyagi eszközök jelentősebb részét fordítsák olyan intézmények fejlesztésére, ahová elsősorban munkás-paraszt származású diákok járnak. Erről mi a véleménye Önnek?

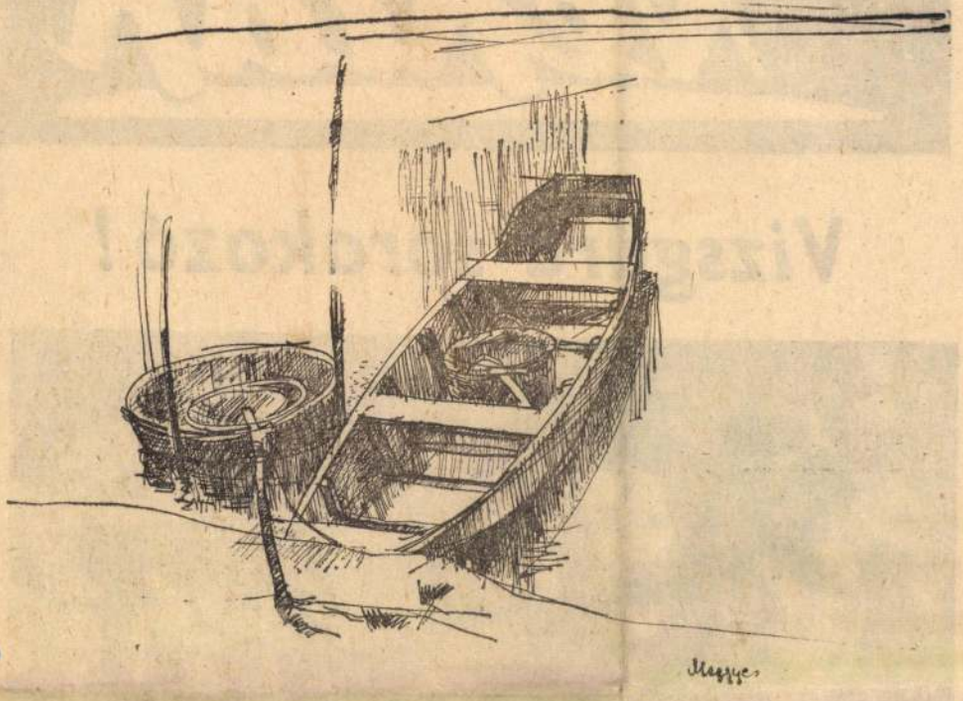
DR. VOKSÁN JÓZSEF: Nem régiben találkoztam azzal a statisztikával, amely kimutatja, hogy az egyetemi előkészítő tanfolyamok résztvevőinek mindössze 58 százaléka fizikai dolgozók gyermeke. *Ezt elképesztő adatnak* tartottam, olyan adatnak, amely mögött torzulás van. Az egyetemi előkészítő tanfolyamokat ugyanis a többi között éppen azzal a céllal hoztuk létre, hogy jobb feltételeket teremtsenek a munkás-paraszt származású diákok egyetemi és főiskolai beiskolá-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Csizmadia Emil
SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1965 OKT 10

GYEI NÉPLAP

1021

Meggyes László: CSÓNAK

Egy festő 150 000 lírája — Avagy: többletvaluta tisztességes úton

Százötvenezer lírát nyert egy magyar turista Olaszországban. Korántsem „ügyeskedéssel", mégcsak nem is Fortuna jóvoltából, hanem — művészetével. Csizmadia Emil festőművész, akinek e csinos összeg ütötte a markát, elmondotta, hogyan történt:

— Tíznapos tanulmányútra utaztam Itáliába. Nyáron a Colosseum városában viszonylag eseménytelen a képzőművészeti élet. Nem így vidéken, ahol az idegenforgalmi szezonban — ötletes kezdeményezésként — képzőművészeti versenyeket hirdetnek, több helyütt is. Éppen ott jártamkor verbuváltak nemzetközi mezőnyt ilyen vetélkedőre Riminiben és San Marino köztársaságban. Csábított az élmény, nem kevésbé a díjak — hiszen fogytán volt a pénzem —, elutaztam hát az olasz fővárosból először Riminibe. Vagy ötven művész jelentkezett, a legkülönfélébb nemzetiségűek.

— Reggel a zsűri hitelesítette pecsétjével a tiszta rásznakat, rajzlapokat. Ezután szétszéledtünk. Másnap délután kellett benyújtani a kész képeket, amelyek témájául a város nevezetességeit, a külföldiek szemében érdekes látnivalókat jelölték meg. Én három színes akvarellt készítettem. 40x60 centiméteres kartonjaim elnyerték a zsűri tetszését, nekem pedig a 100 000 lírás első díjat, amelyet a polgármester nyújtott át. Hasonló volt a san marinói rendezvény is, ahol körülbelül százan versenyeztünk. Itt ugyancsak első díjat kaptam, igaz — megosztva két olasz festőművésszel. Mindegyikünkre ötvenezer líra esett.

— Leginkább annak örülök, hogy a pénzből jónéhány nappal meghosszabbíthattam olaszországi utamat. Megnéztem a múzeumokat, a képtárakat, a világhírű művészeti gyűjteményeket.

A „tanár úr" sikerének most tanítványai is örülnek. Az 1960-ban diplomázott Csizmadia Emil ugyanis rajzot tanít egy budapesti általános iskolában, az Üllői úti lakótelepen.

SZOLNOK megyei Néplap

Vizsgára sorakozó!

Sorakozó a vizsgára

Rata valamikor híres nyomozókutya volt. Tizennégy esztendeig szolgált a rendőrségnél. Azt mondják, már neve hallatára is reszkettek a tolvajok. Tudták, biztos szimata elvezeti hozzájuk a nyomozókat. Dehát Rata kiöregedett. Most a szolnoki MTE pályán teljesít szolgálatot: éjjeliőr. Ám ezen a délelőttön fájó szívvel figyelte az „ifjúságot". azaz Gumit és Riát, az utódait. Vajon hogy tudnak? Megfelelnek-e a vizsgán? Elég éles-e a szemük, biztos-e a szimatuk? Elég intelligensek-e erre a munkára?

Ugyanis itt tartották a sporttelepen a megye nyomozó kutyáinak szemléjét a megyei rendőrkapitányság illetékesei. Vizsgázott nyomkövetésből, nyomjelzésből és különféle ügyességi gyakorlatokból a jászberényi Cézár, a vad és szenvedélyes mezőtúri Csaló, s a két fiatal szolnoki kutya: Gumi, mely szénfekete bundát visel, s Ria, a másik kedvenc.

Szó sincs arról, hogy ők

Nos, én vezettem akkor is nyomra, a pusztabánrévei

Magas a palánk, de könyn yen veszi az akadályt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Csizmadia Emil

PESTMEGYEI HÍRLAP
1965 OKT 17.

A tanár úr nyert

Százötvenezer lírát nyert egy magyar turista Olaszországban. Korántsem „ügyeskedéssel", mégcsak nem is Fortuna jóvoltából, hanem — művészetével. Csizmadia Emil festőművész, akinek e csinos összeg ütötte a markát, elmondta, hogyan történt:

— Tíznapos tanulmányútra utaztam Itáliába. A római Magyar Intézetbe volt beutalóm. Nyáron, a Colosseum városában viszonylag eseménytelen a képzőművészeti élet. Nem így vidéken, ahol az idegenforgalmi szezonban — ötletes kezdeményezésként — képzőművészeti versenyeket hirdetnek, több helyütt is. Éppen ott jártamkor verbuváltak nemzetközi mezőnyt ilyen vetélkedőre Riminiben és San Marino Köztársaságban. Csábított az élmény, nem kevésbé a díjak — hiszen fogytán volt a pénzem —, elutaztam hát az olasz fővárosból először Riminibe. Vagy ötven művész jelentkezett, s legkülönfélébb nemzetiségűek — angolok, nyugatnémetek, osztrákok, hollandok, volt ott a Fülöp-szigetekről, az USA-ból, Ausztráliából érkezett festő, grafikus is.

— Reggel a zsüri hitelesítette pecsétjével a tiszta vásznakat, rajzlapokat. Ezután szétszéledtünk. Másnap délután kellett benyújtani a kész képeket, amelyek témájául a város nevezetességeit, a külföldiek szemében érdekes látnivalókat jelölték meg. Én három színes akvarellt készítettem s 40x60 centiméteres kartonjaim elnyerték a zsüri tetszését, nekem pedig a 100 000 lírás első díjat, amelyet a polgármester nyújtott át. Hasonló volt a San Marino-i rendezvény is, ahol körülbelül százan versenyeztünk. Itt ugyancsak első díjat kaptam, igaz — megosztva két olasz festőművésszel. Mindegyikünkre ötvenezer líra jutott. Leginkább annak örülök, hogy a pénzből jónéhány nappal meghosszabbíthattam olaszországi utamat.

A „tanár úr" sikerének most tanítványai is örülnek. Az 1960-ban diplomázott Csizmadia Emil ugyanis rajzot tanít egy általános iskolában.

múzeum is szerepelt a tervben.

Remélte, hogy nem találkoznak, de lelke mélyén nagyon hitt a viszontlátásban.

A férfi szeme kissé megrebbent, amikor a gyerekek mögött belépett az őskori kiállítás ajtaján.

Udvariasan köszönt, külön neki is.

Aztán nagyon szakszerűen, de nem a gyerekek színvonalán, magyarázni kezdett.

A festett agyagedények kultikus díszítéseinél akadémiai magaslatokon sziporkázott.

Ő úgy érezte, hogy ez neki szól, hogy ezzel köti össze az elszakadt szálat...

Betöltötte a huszonnegyedik évét. Fizika—matematika diplomája van, állása, szolgálati lakása...

Megkezdte a második évet.

Ugy érzi: a télen már nem lesz fűtetlen a nagyobbik szoba.

nevező, az Alföld
is. A táj sem s
eléggé szuggesztíven
lakóival, növényvilág

MADARAK
(Huszárik Zoltán rajza)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Csizmadia Emil

ESTI HIRLAP

1965 AUG 12

GYORSINTERJÚ

Rimini, San Marino

Turistaként ment ki Olaszországba a múlt hónapban egy fiatal magyar festőművész: *Csizmadia Emil*. Olaszországi útja során meghallotta, hogy *Riminiben* nemzetközi festői versenyt rendeznek. Inkább a kíváncsiság vitte oda, mintsem a győzelem reménye. S az eredményről most egy hazahozott szép diploma tanúskodik: *első díj*, százezer líra! A sikeren felbátorodva néhány nap múlva a *San Marinó-i*, ugyancsak nemzetközi versenyre utazott, ahol megosztva kapta meg a százötvenezer lírás első díjat két olasz festőművésszel. Ennek dokumentuma, pergamenre írva jut majd ide a csöpp San Marinó-i köztársaságból.

— Hogyan zajlik le egy ilyen verseny?

— A helyszínen kell festeni a város valamelyik szép részletét. Másfél napot adnak erre. Amerikai, osztrák, nyugatnémet, Fülöp-szigeti és főleg olasz riválisokkal mérkőztem meg. Amikor a többiek megérkeztek, s megláttam luxusautóikon hozott, olajfestéshez szükséges nagy felszerelésüket — nem sok reményem volt: én csak akvarellfelszerelést vittem magammal, hiszen csupán vázlatokat készültem Olaszországban csinálni.

— Idehaza mit csinál 1960 óta, mióta a diplomáját megkapta?

— Általános iskolában tanítok rajzolni. S mellette festek a magam és tanítványaim örömére. Legutóbb az iskolámban, az Üllői úti lakótelepen készítettem új technikával egy táncolókat ábrázoló faliképet a folyosóra.

(f. f.)

• SAIGON

Az amerikai katonai hatóságok ma bejelentették, hogy jelentős harci egységeket irányítottak a közép-vietnami fennsíkra, *azoknak a dél-vietnami kormánycsapatoknak a megerősítésére, amelyek fel akarják menteni az ostromgyűrűbe zárt Duc Co különleges kiképzőtábort.* Duc Co 346 kilométernyire északra fekszik Saigontól. A partizánok már két hónapja támadják,

az elmúlt héten pedig a védők csaknem kilátástalan helyzetbe kerültek, mert elvágták őket minden utánpótlási vonaluktól.

Az amerikai hadvezetőség ma nyilvánosságra hozott jelentése szerint, a főhadiszállás a 173. légideszant-dandárt és az első gyalogos hadosztály második dandárját irányította Pleiku tartományba. Az amerikai csapatokat augusztus 10-én és 11-én, a Bien Hoa-i támaszpontról repítették a fennsíkra. Az AP katonai szemleírója megjegyzi: azóta, hogy a franciák 1953—54-ben véres harcokat vívtak a Vietminh-hel a közép-vietnami fennsíkon, ebben a térségben most először vesznek részt szervezett harci tevékenységen külföldi katonai egységek.

A UPI ma reggeli gyorshíre szerint, a kiképzőtábortól néhány kilométernyire keletre, a Duc Co felmentésére indított dél-vietnami kormánycsapatok egyik oszlopa már összeköttetést talált a támaszpontot védelmező dél-vietnami ejtőernyősökkel. *Ez állítólag éjféltájban történt.* Az AP tudósítója viszont arról szám[illegible]

Csizmadia Ernő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 APR 3
DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

1970. április 3.

Ünnepi körkép

Csütörtökön a Pécsi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola ifjúsága is megemlékezett a felszabadulás évfordulójáról. A Főiskola dísztermében megtartott ünnepi rendezvényen törzsgárda-emlékplakettet osztottak ki az oktatók és főiskolai dolgozók között.

Csütörtökön került sor Komlón Csizmadia Ernő domborművének telepítésére. Ugyancsak Komlón ma délelőtt 11 órakor felszabadulási emlékművet avatnak Gesztenyésen, Zobák-akna alatt.

A jubileum alkalmából több kiállítás nyílt Pécsett és Baranyában. A *Művészeti Szakközépiskola* diákjainak munkáit a Néprajzi Múzeumban rendezett kiállításon tekintheti meg a közönség. A kiállítás csütörtök óta áll a látogatók rendelkezésére. Ugyancsak csütörtökön nyílt meg a *39-es dandár úti Általános Iskolában* egy történelmi kiállítás.

Ma kerül sor a „25 éves a vöröskeresztes mozgalom" c. kiállítás megnyitására a *Széchenyi Gimnázium és Szakközépiskolában.* Megnyitó beszédet Jakab Istvánné, a Városi Vöröskereszt titkára tart.

Az *SZMT Hírlapolvasójában* Vincze Győző festőművész munkáiból rendeztek kiállítást. A *Janus Pannonius Gimnáziumban* két kiállítást is megtekinthetnek az érdeklődők, az egyik Pécs 25 éves fejlődését mutatja be, a másiknak „Magyarország településföldrajza" a címe.

Szigetváron a dzsámiban ma délután 16 órakor nyitják meg a város 25 éves fejlődését reprezentáló kiállítást. Ugyancsak ma mutatják be a nyilvánosságnak *Mohácson* a politikai plakát kiállítását.

Április 4-én a *meszesi József Attila Művelődési Házban* „Vallomás a városról" dr. Varga Gyula fotóművész zenekísérettel bemutatja Pécsről készített színes diafelvételeit.

Kossuth rádió

8.10: Édes anyanyelvünk
8.15: Népdalok
8.40: Conchita Bautita énekel
9.00: Szerkesztői üzenetek
9.10: Bemutatjuk az MRT Gyermekkórusának új felvételeit
9.17: A kék sirály. Rádiójáték
10.03: Schubert: g-moll szonatina
10.20: Olvasmányélményeimből
10.30: Vasárnapi koktél
12.10: Jó ebédhez szól a nóta
13.00: Mit tehet egy ember? Jegyzet.
13.10: Az évszázad nagy Beethoven előadói
14.12: Pillantás a nagyvilágba
14.32: Operafelvételek
15.10: Közvetítés a Jugoszlávia—Magyarország válogatott labdarúgó mérkőzésről.
17.05: Studiónk vendége: Fényes Szabolcs
17.53: Költők albuma
18.08: Faluról—falunak muzsikával
19.10: Jelentés a Sziklai Sándor nemzetközi ökölvívó tornáról
19.15: Könnyűzenei olimpia. II. rész.
20.17: Szent Szerénia főzete. Rádiójáték
20.57: Házimuzsika
22.00: Századunk mestermüveiből
23.00: Versek
23.24: Zenésjáték-részletek.

Petőfi rádió

7.00: A római katolikus egyház félórája
7.30: Három Bach preludium és fuga
8.00: Miska bácsi lemezesládája
8.30: Operakalauz
9.30: Érdekességek a jövő hét műsorából
10.05: Zenei anyanyelvünk (ism.)
10.15: Deák György, A bérkocsis. Rádiójáték (ism.)
11.05: Operahangverseny a Pécsi Nemzeti Színházból. Közben: kb.
11.55: Mesterek—mestermüvek
13.00: Telihold. Mesejáték (ism.)
14.00: Táskarádió
15.00: Mit üzen a Rádió?
15.35: Ezio Pinza énekel
16.05: Hámori Éva műsora

megírta / Csizmadia István

Pestő

Nemzeti Szalon

Csizmadia István

1926. Aquar és paszt.festők kiáll.

Óbudai részlet, vizf.

1927 Aquar és paszt.festők kiáll.

Részlet a vizivárosi temetőből, vizf.

1928. Aquar és paszt.festők kiáll.

Részlet egy régi temetőből, vizf.

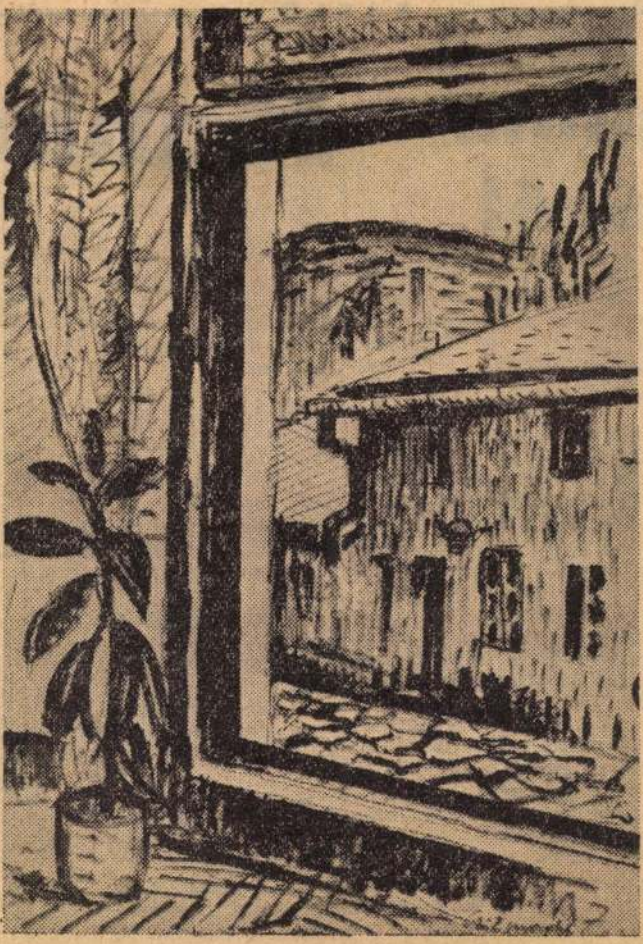
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

Csizmadia István

1957 ÁPR 23

1021

(Csizmadia István rajza)

alom járól

atartásukban is van negatív, nyugati hatás is — de ez em általános jelenség, részen életkori sajátosságaikól, szertelenségre való hajamukból fakad. (A divatból em ítélhetünk, hiszen a nai érett, felnőtt nemzedék agjai között is voltak „jamec"-ek annakidején, s most s gyártja a konfekcióipar a armernadrágot. Nem is akaunk a divat ellen ideológiai harcot indítani, mert a divat még nem világszemlélet — bár a mi ízlésünk más.) A iatalok kisebbik része azonban nem tudja túltenni maát a kapitalizmusról alkott felületes véleményen. Főeg a balatonparti „csillogás" avarja meg őket. Közülük em egy csodálója és óhajtóa van a „meseautóknak", akókocsiknak, aranyórás uriembereknek", pezsgős acsoráknak. Vágyaikra, s roblémáikra azonban gyakan a szülők sem adnak megelelő választ — mert maguk is illúzionisták. Az üzletmber, aki két-három hétig t üdül, maga is dolgozik gész évben, a város mun-

Munkó

A bérből és fizetésből élő dolgozók száma Veszprém megyében 120 ezer. Közülük minden tizedik ember munkásszálláson él. A megye 316 nyilvántartott szállásán az ágyak száma megközelíti a 12 ezret.

1

— *Itt valamivel jobb. Itt nem lopnak.*

— Miért, máshol lopnak?

— *Hát, ahonnét eljöttem, ott bizony elemelték ezt is, azt is.*

— Hol dolgozott korábban?

— *Veszprémben, a TEFU-nál.*

— És miért jött el?

— *Mondom, merthogy eltűnt a pénz, az ennivaló, a ruha.*

— A TEFU-nál mit csinált?

— *Rakodómunkás voltam.*

— És itt?

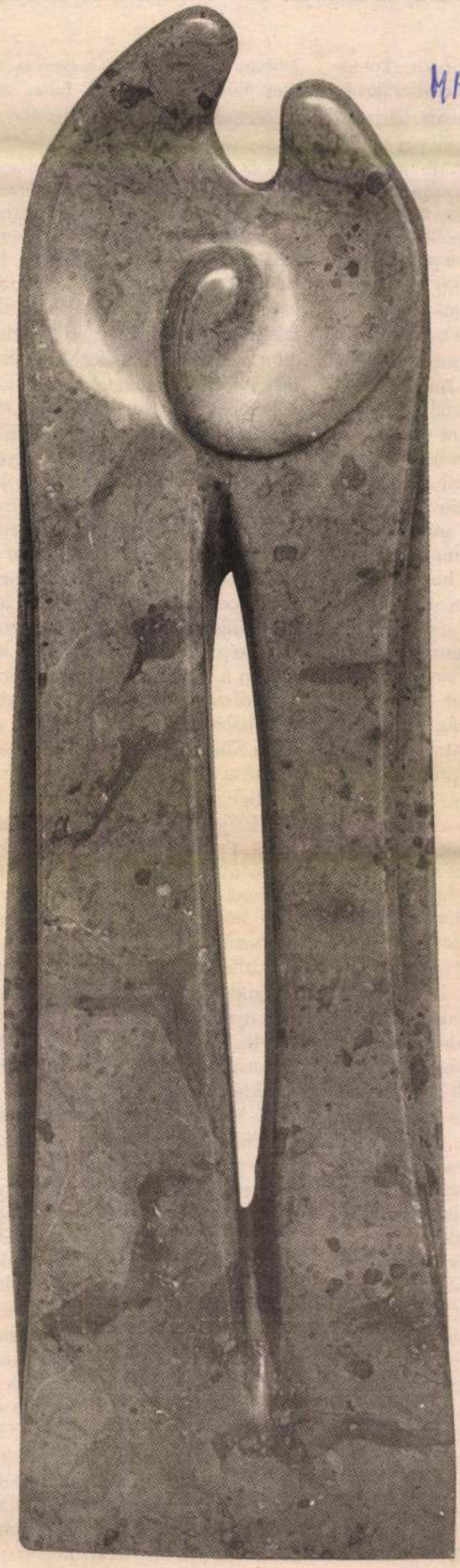
— *Ugyanaz. Csak lent a bányában, Dudaron... Olyan mindegy nekem, hol vagyok!*

S legszívesebben köpne egyet Sz. Gyula, ha nem lenne rám tekintettel. Bár,

Fü
víz
mi
a l
ver
itt
ker
sar
gyé
kat
ma
mi
mu
nag
eze
szá
me
köz
ber
ilv
mi
zur
szí
egé
me
lás
pe
dö
év

MAGYAR HIRLAP

2003. december 24.

Csizmadia Imre kőszobrász: A család

„A háború – mondta Clémenceau – komolyabb dolog annál, semhogy a generálisokra bízhatnánk. Mégis, amikor Clement Attlee volt brit miniszterelnök egy cikkében azt írta De Gaulle tábornok memoárjairól, hogy a Szabad Franciaország vezetője nagy tábornok volt, de rossz politikus, a tábornok így válaszolt: – A politika komolyabb dolog annál, semhogy a politikusokra bízhatnánk." Raymond Aron írja ezt száraz humorával a hatvanas évek elején.

Most, amikor az amerikai és az európai vezetők megint keresik Magyarország telefonszámát, eszembe idézem Aron történetét. Amikor barátaink és ellenfeleink azon tépelődnek, mondjuk a forint válsága közepén, hogy ki lenne a hiteles hang a vonal túlsó végén, nekünk is el kell gondolkodnunk: épült-e, maradt-e hiteles intézmény, személyiség, tekintély, vagy minden elveszett. Gazdasági és társadalmi gondjainkkal egyenrangú probléma, hogy a rendszerváltás nagy alkotmányos intézményei tekintélyüket veszítették.

A jegybank és elnöke, a Pénzügyminisztérium és minisztere összehangolatlan és hiteltelen gazdaságpolitikát művelnek, amely veszélyezteti az ország versenyképességén túl a külföldi befektetők és a hazai köz bizalmát. Ennek a napról napra élő, populista és korrupciógyanús politikának a kormányok és ellenzékek – a nemzeti populista Orbán- és a szociálpopulista Medgyessy-kormányok – nem felülvizsgálói és hiteles ellenfelei, hanem kiteljesítői. Kinek hinnél? Hiszed, hogy az MNB és elnöke szakmailag független, és elkötelezett, megfontolt monetáris politikát folytat? Nem. Képzeled, hogy a pénzügyminiszter saját kormányfőjével is kritikus, önálló szakmai mozgásterű fiskális és jövedelempolitikát vezérel? Nem. Gondolod, hogy a miniszterelnök távlatos, koordinált gazdaság- és társadalompolitikát csinál, s tudja, merre kell tovább menni? Nem. Feltételezed, hogy az ellenzék feje, a volt miniszterelnök európai színvonalú gazdasági és társadalmi alternatívát fogalmaz meg nekünk és Európának? Nem. Kellemetlen.

Semmi baj, mondhatnánk, hiszen az Alkotmánybíróság, a Legfelsőbb Bíróság és a bírói kar, a legfőbb ügyész és az ügyészség megőrizték alkotmányos tisztségüket és tisztességüket. A jogállamba, az egyenlő, szakszerű és független jogszolgáltatásba vetett bizalom fennmaradt. Az alkotmányos szervezetek egymással szoros összhangban, a társadalommal folyamatos párbeszédben éppen most alakítják ki a magyar közerkölcs és jogszerű működés kereteit, szokásait, viselkedési normáit. Miért mégis a gyanú? Miért gondolod, hogy a politika, az ilyen vagy olyan lojalitás jobban kötözi ezeknek a szervezeteknek a szereplőit, mint kellene? Talán, mert nem tapasztalsz párbeszédet? Esetleg, mert a szereplőknek az ellenőrizetlenség, a szakmai és erkölcsi megméretés hiánya az érdekük, és nem a gerinces helytállás, az emelt fejű intézményi és civil bátorság.

Emlékeznek a görög históriára. Az ifjú Alkibiadész egyszer megfigyelte, hogy nevelője, Periklész munkájába merül, s megkérdezte, hogy min dolgozik. Periklész azt felelte, hogy tevékenységéről készül számot adni az athéni népnek. Mire Alkibiadész megjegyezte: jobban tennéd, ha azon gondolkodnál, hogyan érhetnéd el, hogy ne kelljen számot adnod róla. Mintha közmegegyezés alakult volna ki, hogyan kerülhetjük ki a számadást, mit tettünk, mit teszünk, s mit fogunk tenni felelősségi körünkben. Az ország kettészakítottsága mindenre felhatalmazást ad. Politikai ármánykodás, összeesküvés mindenütt – csak nem gondolod, hogy „ezek" előtt, „ezeknek" számadással, felelősséggel tartozom. Csak nem képzeled, hogy lehetetlen helyzetbe hozom a „mieinket"! Lopás, nyers durvaság, erőszak a mieinknél járandóság, érthető felháborodás, szükséges lépés, az övéiknél... Nincs ország, nincs alkotmányos intézmény, nincs önálló személyiség.

Alighanem három út áll előttünk. Az első unásig ismert. Minden tovább mocsarasodik. Egyesek jókor jó helyen, megfelelő kormányzati-ellenzéki zsombékon állnak, s onnan prédikálják a rosszkor rossz helyen hasig, nyakig süllyedőknek, hogy nincs semmi baj, ez már igazi nemzeti vagy hamisítatlan európai mocsár, érezzék jól magukat. Saját bugyborékoló sarunk. A mi dagonyahelyünk. Minden nyúlós, süppeteg, bizonytalan. Tegnapi gondolatainkat, érzéseinket, felelősségünket balek barátainkra hagyjuk. Szellem és tudás nevetséges és fölösleges – nádasokban bujkál. Üdvözöljük Mocsár-Magyaroszágon. Legyen vendégünk Láp-Hunniában.

A második úton is elindultunk már egyszer, ez a kelet-közép-európai gaulle-izmus. Francia kert. Erős és tekintélyes központi hatalom. Vezérlő nagyfejedelem, de legalábbis tekintélyes szuverén, aki biztonságot, rendet és védettséget kínál. Világos hierarchia, könyörtelen társadalmi osztályozás. Tradíciók, múlt, szimbólumok építése. Homogén és egybefogható Magyarország, amely kizárja, félreállítja a be nem illőket. Tudjuk, hogy az ország és népe mit akar. Merjük, amire nemzeti küldetésünk van. Tesszük, amit akarunk. 1958-ban De Gaulle tábornok megsemmisítette a döntésképtelen, mocsaras IV. Köztársaságot, és megteremtette a döntőképes, elnöki, patrióta V. Köztársaságot. Sőt ennek a nyu-

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285

Csizmadia János

FEJÉRMEGYEI NÉPLAP,
SZÉKESFEHÉRVÁR

470

A csákvári fazekas mesterségről

A CSÁKVÁRI AGYAG kiváló edény készítésére. Valószínűleg ezért is volt Csákvár a Dunántúl egyik kiemelkedő fazekas központja. A legrégebbi adatok szerint a XVII. század elején Oroszlán községből jövő fazekasok telepedtek itt meg.

A XIX. században híres céhközpont volt Csákvár. A csákvári fazekas főcéhhez tartozik a környező falvak fazekasai is mint Bicske, Zámoly, Mór, Csákberény és Gánt. A XIX. században még 168 fazekas dolgozott Csákváron és majd mindegyiknek volt legénye, inasa. Úgy mondják, hogy ebben az időben több fazekas volt Csákváron, mint amennyi iparos a móri járásban összesen.

A fazekas mesterség apáról fiúra szállott. A fazekas kisfia 8—9 éves korában szinte játszani tanult még meg a korongon. Kisgyermek korában már inas lett és ekkor pici tányérokat már tudott készíteni. Mire 13 éves, az egyszerűbb darabokat önállóan megcsinálta. Öt évnek kellett eltelnie, mire legény lett az inasból. A legény csak akkor „remekelhetett" (lehetett mester), ha több évig vándorolt, tanult más mesterektől. A remekelés azon múlott, hogy milyen nagy fazekat és tálat tud formálni. Ami igen nehéz volt, mert a korong kicsi, a tál széle pedig könnyen töredezett. Ha a remek nem akart sikerülni, odaült az egyik öregebb mester a koronghoz és gyorsan megcsinálta, míg a bizottság bent a szobában borozgatott. De az sem volt ritkaság, hogy a céh pénzt iparkodott az új mesterből kicsikarni. Ilyenkor óvatlan pillanatban meglökték a korongot és máris találtak kivetni valót a remekben. A büntetéspénz kifizetése után akkor is mester lehetett a legény, ha a remek nem a legtökéletesebben sikerült.

A NÉHÁNY MULATSÁGTÓL eltekintve, nagyon szomorú volt a fazekasok élete. A sápadtarcú fazekasok korán meghaltak. Ritka volt az 50—60 esztendőnél öregebb fazekas, de ha meg is érte, dolgozni már nem tudott. Hiszen gondoljuk meg, milyen mesterség is volt ez, hol a fazekasnak kellett kimenni az agyagbányába, kiásni a megfelelő minőségű agyagot, hazavinni kocsin. Otthon megtisztította, sarkaival jól megtaposta, hogy alig győzte a levegőt szedni, szíve dobogását hallani. Nem hiába mondják a hódmezővásárhelyi fazekasok, hogy „embör-zsírral készül az agyag". Mennyi előkészület kell ahhoz, hogy az agyag korongra kerüljön és megformázza a mester. Aztán a mázolás, díszítés, égetés, mind fárasztó, nehéz és igen nagy gondot igénylő munka. A szegényebbek abban a szobában is laktak, ahol dolgoztak, ami nemcsak a fazekas, hanem az egész család egészségének igen ártott.

A HIRES CSÁKVÁRI fazekasság a XIX. század végefelé rohamosan hanyatlásnak indult. Amikor a cserépből való főzőedényeket a gyáripar olcsó készítményei felváltják.

Az 1940-es években Csákváron kutató Kresz Mária néprajzos és Latabár Károly iparművész már csak 16 fazekas mestert talált. Napjainkban pedig mindössze öt fazekas dolgozik Csákváron. Ezek közül is csak Csizmadia János és Nagy János népi iparművészek készítenek népművészeti szempontból is értékes tárgyakat. Mindketten a régi formákat, díszítéseket elevenítik fel munkájukban.

NAPJAINKBAN a Népművészeti Vállalat elismeri, támogatja a hajdani fazekas mestereket. Mindkettőjüket, különösen Csizmadia Jánost megrendelésekkel látja el. Hogy a népművészeti boltokban láthatjuk a csákvári fazekasok munkáit, a Népművészeti Vállalatnak köszönhetjük.

Varga Marianne

Tanácsának lapja. Szerkeszti a Szerkesztő bizottság. Felelős kiadó: Sebes Imre. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfe-
kesztő: 25—22, belpolitikai rovat: 25—20, ipari rovat: 17—96, mezőgazdasági rovat: 25—23, párt és levelezési rovat: 16—96.
és a hírlapkézbesítő postahivatalok. Előfizetés: postahivatalokná! és kézbesítőknél, Havi előfizetési díj 11 forint.
sfehérvári Nyomda. Fv. Kovács S. 1055

ságnak, a szovjet nép mérhetetlenül sok-sok segítségének köszönhetik létüket, azt, hogy a ré- | Bonta József Kossuth mérnök, a Hazafias sztálinvárosi bizottságá

A belvízveszéllyel szá

Hősies munkával megfékezték a Galya-patak székesfehérvári szakaszát

Az utóbbi napokban egyre enyhül az időjárás, éjjel-nappal olvad. A hó szinte napról napra tűnik el az utcákról, amit csak elősegít az a körülmény, hogy igen gyakoriak az esőzések. Mindez maga után vonja, hogy a vízlevezető árkok, patakok megteltek, növekszik a belvízveszély.

Megyeszerte számolni kell ezzel a veszéllyel, mert a vízállás általában mindenütt magas. Ez a helyzet a Székesfehérvár határában folyó Galya-pataknál is, amelynek vágóhídi részén szombaton délben megkezdődött az árvédekezés. A Vízügyi Igazgatóság megfigyelői ugyanis a víz állandó emelkedését észlelték és azt vették észre, hogy a patak jege felett megindult a víz, a jég egyes helyeken összetorlódott, a patak medrét betöltötte.

A védekezési munka abból állt, hogy a város felőli töltést erősítették, amely a patak másik oldalán medréből kilépett és nagy területet elöntött víznek útját állta. Vasárnap délben szovjet katonai alakulatok megkezdték a jég robbantását, hogy ezáltal szabaddá tegyék a víz folyását. Meg is indult a víz, amely azonban egyre inkább veszélyeztetni kezdte a töltést. Délután 4—5 óra tájban észrevették, hogy a Székesfehérvár—Komárom vasuti hídnál mintegy 40—50 méter hosszan a víz alámosta a gátat. Különösen veszélyesek voltak a hídnál képződött forgók. Az a veszély fenyegetett, hogy a víz betör a városba és a környék lakosságát ki kell üríteni.

Nem volt vesztegetni való idő. A területi árvízvédelmi bizottság és a Vízügyi Igazgatóság szakembereinek a vezetésével a lakosság és a honvédség alakulatainak közreműködésével lázas munka kezdődött. Harc a töltés alámosott részének megerősítéséért. Kőszórással, rőzsével, homokzsákokkal és a MÁV által helyszínreszállított tízenhárom vagon kővel erősítették a töltést és amikor úgy nézett ki a helyzet, hogy a víz rombolását nem tudják megállítani, jászolgát építését kezdték meg, amely el is készült.

Közben robbantásokkal tették szabaddá a patak medrét és ezzel elérték, hogy a víz apadni kezdett. Hétfő reggel 6 órára sikerült megvédeni a gátat és megállítani a víz rombolását. Azóta a víz szintje 70 centiméterrel süllyedt, a védekezés pedig tovább tart. Vasárnap háromszázan dolgoztak a töltésen.

Szombaton a megye más részén is mutatkozott hasonló veszély. A Váli völgyben és a Szent László vízfolyásnál fenyegetett elöntés, a víz azonban leapadt, így kiürítésre nem volt szükség. Nagy menynyiségű vizet szállít Pákozd—Csala környékén a Császár patak és a Nádor völgyében is nagy terület áll víz alatt. Ennek elvezetésére a munkák folyamatban vannak, ugyszintén a jég felszaggatása is.

A Duna adonyi szakaszánál az árvízvédelmi készültség teljes.

A belvízveszéllyel továbbra is számolni kell. A székesfehérvári példa azt bizonyítja, hogy a védekezésre való felkészülés nem volt minden tekintetben megfelelő. Éppen ezért tanácsaink fokozott gondot fordítsanak erre. Fegyelmezettségre, összefogásra van szükség ezekben a napokban mindenütt, ahol árvíz fenyeget. A jó szervezés, a lakosság társadalmi összefogása biztosíthatja a munka sikerét, a fékevesztett elemek megzabolását.

Tisztelt képviselőjelölt!

Köszönjük, hogy válaszolt kérdéseinkre. A Kisalföld a beérkezés sorrendjében, lehetőség szerint naponta és később önálló választási információs mellékletben szeretné bemutatni a képviselőjelölteket. Ezért ismételten kérjük önt, 15 gépelt sorban írjon bemutatkozó portrét önmagáról, illetve elképzeléseiről, és a levelet postafordultával küldje vissza szerkesztőségünkbe.

Reméljük, hogy kezdeményezésünkkel a képviselőjelöltek és a választópolgárok érdekeit egyaránt szolgáljuk. Ebben kérjük az ön együttműködését!

Harmincegy kérdés

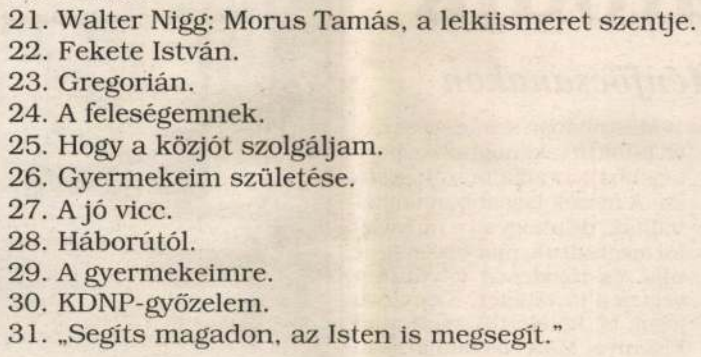
1. Mikor és hol született?
2. Milyen magas és mennyi a súlya?
3. Családi állapota?
4. Vannak-e gyermekei?
5. Ha igen, mi a keresztnevük és hány évesek?
6. Hol, milyen és mekkora lakásban él?
7. Mivel közlekedik általában?
8. Milyen autót vezet?
9. Vannak-e kedvtelésből tartott állatai?
10. Milyen az iskolai végzettsége?
11. Hol szokott vásárolni?
12. Hol töltötte múlt évi szabadságát?
13. Milyen hobbija van?
14. Mi a kedvenc étele?
15. Kivel szeretne vacsorázni, ha meghívnák?
16. Ki az, akivel nem ülne egy asztalhoz?
17. Mi a kedvenc itala?
18. Milyen a kedvenc ruházata?
19. Melyik a kedvenc tévéprogramja?
20. Mit nem szeret a tévében?
21. Milyen könyvet olvas jelenleg?
22. Ki a kedvenc írója?
23. Milyen zenét szeret hallgatni?
24. Kinek van a legnagyobb befolyása az életére?
25. Miért választotta a politikai pályát?
26. Mi a legboldogabb emléke?
27. Mi az, ami megnevetteti?
28. Mitől fél a legjobban?
29. Mire a legbüszkébb?
30. Mi a legnagyobb vágya?
31. Kedvenc mondása?

Harmincegy válasz

VÁLASZTÁS 1994.

Villanófényben a képviselőjelöltek

DR. DIVÓS LAJOS
KDNP
Győr-Moson-Sopron megyei
7. vk.

1. 1932. 01. 27., Fertőhomok.
2. 176 centiméter, 82 kilogramm.
3. Nős.
4. Igen.
5. Ferenc 35 éves, Ágnes 33 éves.
6. Sopron, 46 négyzetméteres társasház.
7. Autóval, busszal.
8. Suzuki Swift.
9. Nincs.
10. Állatorvostudományi Egyetem.
11. A legközelebbi élelmiszerboltban.
12. Nem voltam szabadságon.
13. Rejtvényfejtés.
14. Halászlé.
15. Egyetemi évfolyamtársaimmal.
16. Akiről tudom, hogy érdekből hívna meg.
17. Tea.
18. Öltöny.
19. A Hét, Panoráma, Mindent vagy semmit.
20. Krimit.
21. Walter Nigg: Morus Tamás, a lelkiismeret szentje.
22. Fekete István.
23. Gregorián.
24. A feleségemnek.
25. Hogy a közjót szolgáljam.
26. Gyermekeim születése.
27. A jó vicc.
28. Háborútól.
29. A gyermekeimre.
30. KDNP-győzelem.
31. „Segíts magadon, az Isten is megsegít."

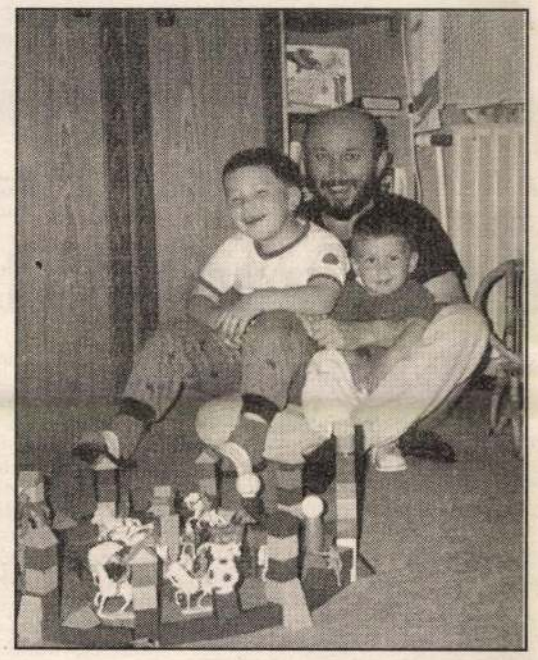
DÓBER LAJOS
Konzervatív Párt
Győr-Moson-Sopron megyei
1. vk.

1. 1933. 03. 24., Nagygörbő.
2. 182 centiméter, 90 kilogramm.
3. Nős.
4. Igen.
5. Éva 36 éves, Tamás 33 éves.
6. Győrben, 98 négyzetméteres, kertes családi házban.
7. Busszal, de leginkább gyalog.
8. Ötéves Fordot.
9. Egy skót juhász, és két lhasza apró kutyánk.
10. Gimnáziumi érettségi.
11. Feleségem vásárol, én csak segítek.
12. Családi házunk kertjében.
13. A kert és a virágok gondozása.
14. Pörkölt galuskával.
15. Benkó Sándorral.
16. A halálos ellenségemmel, ha lenne ilyen.
17. Édes borból kisfröccs.
18. Öltöny nyakkendővel.
19. Tévéhíradó és hírműsorok.
20. A pösze bemondókat és az akciófilmeket.
21. Nagy öröm a kiskert.
22. Moldova György.
23. Dixieland-muzsikát.
24. Feleségemnek.
25. Nyugdíjasként is aktív szeretnék maradni.
26. Unokáim születése.
27. Egy jó kabarétréfa.
28. A háborútól.
29. Hogy a gyermekeink szorgalmas, munkaszerető emberek lettek.
30. Hogy erre a kérdésre negyven év múlva felelhessek.
31. „Isten meg fog nekem bocsájtani, hisz ez a mestersége."

CZEBE LÁSZLÓ
Agrárszövetség
Győr-Moson-Sopron megyei
3. vk.

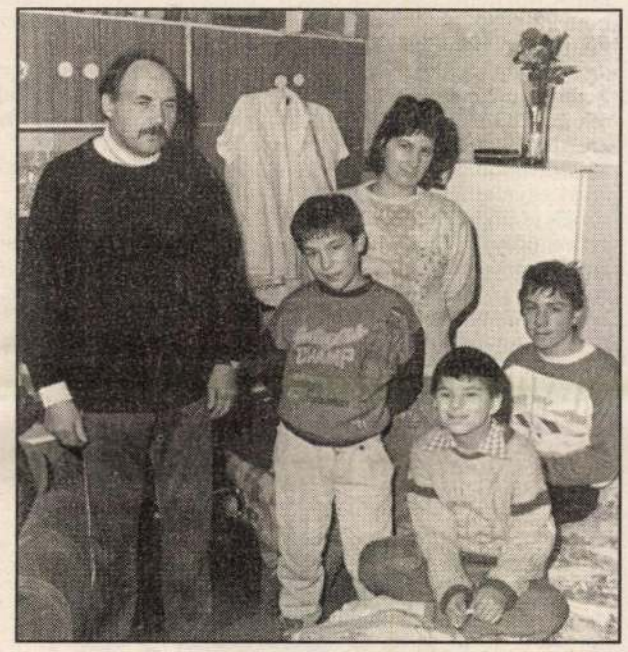
1. 1953. július 15., Mezőtúr.
2. 170 centiméter, 70 kilogramm.
3. Nős.
4. Igen.
5. Lacika 7 éves, Andriska 4 éves.
6. A választókörzetemben, 55 m^2-es panellakásban.
7. Busszal, vonattal, ritkábban autóval.
8. Személyautó (Lada).
9. Kutya.
10. Felsőfokú szakirányú továbbképzések.
11. Ahol az adott termék a legolcsóbb.
12. Hosszú évek óta nem engedhetjük meg magunknak.
13. Amatőr rádiózás.
14. Borjúpörkölt juhtúrós galuskával.
15. Bródy János.
16. Van, de nem nevezem meg.
17. Ásványvíz.
18. Öltöny.
19. Uborka.
20. A manipulált hírközlést.
21. A kampányfeladataim jelenleg erre nem hagynak időt.
22. Fekete István.
23. Generációm hazai és külföldi „beat-klasszikusait".

24. Édesapámnak.
25. Mert az az érzésem támadt, hogy tennem kell valamit a szakmámért.
26. Egykori hazaérkezés Ferihegyen.
27. Az eredeti humor.
28. A beteg, sötét lélektől.
29. Hogy néhány kollégámmal fiatal mérnökökként összefogva szakmai sikereket értünk el.
30. Gyermekeimet felnevelni nyugodt körülmények között és elképzeléseik szerint taníttatni.
31. A párthoz való hűség nem helyettesíti a szaktudást.

SIPŐCZ JÓZSEF
Magyarországi Zöld Párt
Győr-Moson-Sopron megyei
7. vk.

1. 1944. szeptember 1., Dorogháza.
2. 165 centiméter, 67 kilogramm.
3. Nős.
4. Igen.
5. Zoltán 25, József 16, Attila 13, Gabriella 12 éves.
6. Sopron, Balfi u. 30., 67 négyzetméter.
7. Autóval.
8. Lada.
9. Nincs.
10. Középiskola.
11. Ikva Áruház.
12. Otthon.
13. A zene.
14. Babgulyás.
15. Bodrogi Gyula.
16. Nincs ilyen ember.
17. Fehérbor.
18. Öltöny.
19. Természetfilmek.
20. Az erőszakot.

21. Játék a tisztességgel.
22. Gárdonyi Géza.
23. Magyar nótát.
24. Bill Clintonnak.
25. Az embertársaimért.
26. Amikor visszakerült a korona.
27. Kabaré.
28. A haláltól.
29. Hogy rászántam magam a cselekvésre. Arra, hogy vállaltam a képviselő-választásokon az indulást.
30. Hogy ne legyen szennyezett a Föld.
31. „Könnyű ígérni, de nehéz megtartani."

Csizmadia István a festőállványnál, képeivel.

Vendégként Csizmadia István műtermében

Tárlat után, képek között

Csizmadia István képeit a közelmúltban láthatták az érdeklődők Győrött, a városi könyvtár galériájában. A festő harmadik önálló kiállítása volt ez. A szülőváros közönségéből ha valaki azt kérdezné, merre tart a művész, azt mondhatnánk, hogy a modernek utáni korban a posztmodern ihletettség vezeti kezét, ám ez nagyon kimódolt spekulatív megoldás volna. Erőltetett ráfogás lenne arra a produktumra, amit Csizmadia István eddig művészként felmutatott.

Egy évtizednyi művészi közszereplés után is emlegeti elindító mestereit, *Alexovics Lászlót* és *Tóvári Tóth Istvánt*. Ez sejthetően azt jelenti, hogy ő nagyon is érzi a Kisalföld mint tájék, a tájegység mint kultúrkör vonzását. Azt is mondja, hogy a realisták és az avantgárdok minden eredményét igyekezett megfigyelni, önmaga személyes használatára transzformálni. Eszménye az alakrajz. Jóllehet, legutóbbi kiállítása ehhez képest paradoxon, ugyanis nyilvánosan azt reprezentálta, hogy a színek is erősen foglalkoztatják. Az izzásban lévő vörösek, a végtelenbe vesző kékek, a hideg és a meleg ellentétének fortyogásában a néző számára jelentheti azt is – mint a kiállítás megnyitóján elhangzott –, hogy nem kordában tartja, hanem szabadjára engedi érzelmeit, amikor az élet egészéről, annak titkairól gondolkodik.

Műtermében következtetni lehet arra, hogy Csizmadia István előtt ígéretes kalandok állnak. Látszik az is, hogy szellemi és alkati kondíciói olyanok, hogy nem tér ki a vállalható festészeti kalandok kihívása elől.

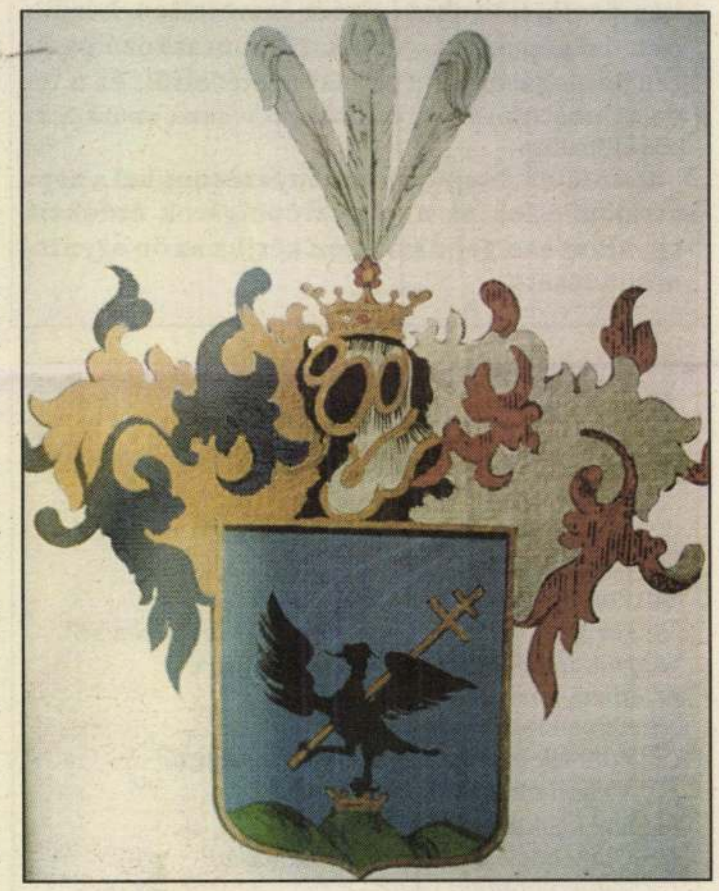
VARGA LAJOS

MÉLTÓ EMLÉK A NÉVADÓNAK

Kisfaludy állandó kiállítás Téten

Néhány napja tették közhírré, hogy Sümegen ismét megnyílt az egykori Kisfaludy-kúria. A felújított épület *Kisfaludy Sándort* idézi. *A fiatalabb Kisfaludyra, Károlyra, Tét talán legnevesebb szülöttére* ugyancsak állandó kiállítás hívja fel a figyelmet. A múlt századi romantikus poétára a hetvenes évek óta emlékeztette egy gyűjtemény az érdelődőket, amelyet néhai *Szuh László* alapozott meg. A nevezett személynek civil foglalkozása földnyilvántartó volt ugyan, de a helyi értékek számba vétele sem volt idegen tőle. Vallomása, amely a téti állandó Kisfaludy-kiállításon olvasható, így fest: *„Bennem a Kisfaludyak szeretete egyet jelent a szülőföld szeretetével."*

Tíz éve nincs már az élők sorában Szuh László, a tétiek azonban nem hagyták sorsára gyűjteményét. Az épületet, amely eddig helyet adott a kiállításnak (relikviáknak, levéltári és egyéb történeti, tárgyi emlékeknek), privatizálták, ezért a Kisfaludy-kiállítást új helyre kellett költöztetni a közelmúltban. A helyi Építőipari és Szolgáltató Szövetkezet irodaházában lelt otthonra a gyűjtemény, viszonylag tágas szobában. *Nagy Mihály*, a szövetkezet elnöke ugyancsak szívügyének tekintette az utóbbi húsz esztendőben a Kisfaludy-kultusz ápolását.

Az új állandó kiállítás, amelyet *Tóth László*, a győri Xantus János Múzeum munkatársa rendezett, stílusosan és jelentőségének megfelelően nemzeti ünnepünk előestéjén, márciusban nyílt meg és azóta látogatható. „Kalauza" *Bakodi Lászlóné*, a helyi iskola tanára. Felvételeinken a Kisfaludyak címere és a kiállítás néhány részlete látható.

V. L.

A mese folytatódik

Horváth Ákos grafikus kiállítása Ménfőcsanakon

Varázslatos álomvilág. A képzelet lenyűgöző játéka és a tökéletes mesterségbeli tudás jellemzi *Horváth Ákos* grafikus munkáit, melyekből most Ménfőcsanakon, a Bezerédj-kastélyban láthatnak válogatást a képzőművészet, az értő és érthető képzőművészet rajongói.

Horváth Ákos szinte váratlanul, ám nem előkészítetlenül került a pályára. A győri Révai-gimnáziumban *Cziráki tanár úr* értő műelemzései, az órákon bemutatott Dali-képek segítették őt abban, hogy elhiggye: a grafika, a művészet lesz az ő igazi otthona. A veszprémi vegyipari egyetemi évek akár kitérőnek is tekinthetők ezen a töretlen pályán, ám mégsem így igaz. Hiszen itt járhatott *Vágfalvi Ottó* képzőművész körébe, itt publikálhatta első rajzait, és innen pályázott a *Móra Kiadó* felhívására.

A kozmosz országútjain című országos kiállításra két munkáját is beválogatták 1981-ben. Aztán *Kuczka Péter*, a magyarországi sci-fi atyamestere táviratozott neki, hogy szeretné, ha illusztrálna egy-két *Galaktikában* megjelenő írást. A felkérésből hosszú éveken át tartó kapcsolat alakult ki. Ákos dolgozott, és munkáival egyre nagyobb elismerést szerzett magának.

1989-ben egyetlen rajzával – természetesen az általa megálmodott, soha véget nem érő mese egy „darabjával" – nagydíjat nyert egy amerikai világpályázaton.

Egy évvel később erről a versenyről a különdíjat hozhatta el. Nemrég pedig Kanadában, egy szintén nemzetközi képeslappályázaton aratott sikert. A kiadott tíz díjból hármat az ő képei, grafikái nyertek meg.

Mostanában szinte egész életét kitölti a reklámgrafika, pontosabban az alkalmazott grafika. A mesék lassabban folytatódnak, de ahogyan a művésztől megtudtuk, már bizsereg az ujja, és rövidesen folytatja a végtelen történetet. Erre atyai jogok is „kötelezik", mert apró kislánya, Marcella hamarosan abba a korba ér, amikor már számon kérheti édesapja mesélőkedvét.

FÁBIÁN GYÖRGY

Beszélgetés Grosz Károllyal, a kapuvári zeneiskola igazgatójával

A kisvárosi zeneoktatás esélyei

Az 1963-as év jelentős fordulatot eredményezett Kapuvár zenei életének kibontakoztatása terén, ugyanis megkezdődött a zeneiskolai oktatás. Azt megelőzően a városban lakó, zenét szerető tanárok is tanítottak magánjelleggel zenét, de a hivatalos zeneoktatás az 1963–64-es tanévben indult meg, akkor alakult meg a zeneiskola mint a győri Liszt Ferenc Állami Zeneiskola fiókiskolája. A kapuvári Állami Zeneiskola 1971-ben vált önálló intézménnyé. *Grosz Károly* 1966 óta tanít az iskolában, 1978 óta ő az igazgató. Vele beszélgettünk az intézmény feladatairól, terveiről.

– Mi a zeneoktatás célja, s hogyan látja ennek helyzetét a városban?

– A zeneiskola alapfokú művészetoktatási intézmény, amelynek feladata a hangszeres és vokális zenei műveltség megalapozása és fejlesztése. A tanulók többségének tudását olyan szintre kell fejlesztenünk, hogy képesek legyenek muzsikálásra zenekarokban és egyéb amatőr művészeti csoportokban. A jobb zenei képességű gyerekeket pedig zenei pályára kell felkészítenünk, s hozzájárulunk a sikeres továbbtanulásukhoz. A zeneiskolának rendszerezett zenei ismereteket kell adnia, fejlesztenie kell a tanulók zenei ízlését, zenei képességeit, s nevelnie kell a gyerekeket az értékes zene szeretetére.

Úgy vélem, a városban a zeneoktatás jónak mondható. Az évek hosszú sora óta közel kétszáz tanulója van intézményünknek. Oktatunk zongora, vonós, fa- és rézfúvós, valamint ütő tanszakon. Itt a gyerekek megfelelő hangszeres és elméleti ismereteket kapnak.

– Az elmúlt több mint harminc év során szinte lehetetlen megszámolni, mennyien végeztek az iskolában, de kik azok, akik hivatásszerűen foglalkoznak a zenével?

– Nagyon sok gyerekünk választotta hivatásának a zenei pályát. Végzett tanulóink közül sokan lettek általános és középiskolai énektanárok, de található közöttük bőgő, tuba, klarinét, zongora, szolfézs és hegedű szakos tanár is. A tanárokon kívül néhány művésztanítvánnyal is büszkélkedhetünk. *Kiss Gy. László* klarinét-, *Fehérvári Sándor* kürt-, *Fehérvári János* brácsaművész, *Huszár Lilla* hegedű, *Szabó Ildikó* szolfézs és zeneszerzés szakon a zeneakadémia utolsóéves hallgatója. Ha valaki kimaradt volna a felsorolásból, tőle előre is elnézést kérek, hiszen sajnos a végzett növendékeinkkel a rendszeres kapcsolattartás a zeneiskola elvégzése után megszakad.

– Milyen az iskola anyagi helyzete?

– Nehéz kérdés, azt hiszem, bármelyik iskolaigazgatónak felteszik ezt a kérdést, ugyanúgy reagál, mint én. Tudjuk az ország gazdasági nehézségeit, s ez kihatással van az iskolákra is. Bérekre, fűtésre, világításra megvan a szükséges anyagi fedezet, de egyéb kiadásokra sajnos egyre kevesebb jut. Jó néhány éve már nem tudtunk hangszert vásárolni, a hangszerek javíttatását is kénytelenek vagyunk a szülőkre hárítani. A maradék pénzösszeget elsősorban a szakmai irodalom, lemezek, kották vásárlására fordítjuk. Az önkormányzati támogatáson kívül pályázatok útján tudunk némi pénzösszeget szerezni, évente öthat helyre is pályázunk, van, ahol sikeresek vagyunk, van, ahol nem. A gyerekek tandíja az iskola költségvetésében marad, ez jelentéktelen összeg, mert éves szinten az iskola költségvetésének 1–1,5%-át teszi ki. Más bevételi forrással nem rendelkezünk. Az elmondott nehézségek ellenére is köszönettel tartozunk a helyi önkormányzatnak, hogy e nehéz helyzetben is tudják biztosítani az iskola működtetéséhez szükséges feltételeket, ugyanis az állami támogatás csak a költségvetésünk 60%-át fedezi, a fennmaradó 40%-ot az önkormányzat biztosítja.

– Hallhatnánk néhány szót az iskola jövőbeli terveiről is?

– Az önkormányzat ígérete szerint a távlati jövő szépen alakulhat. Van ígéretünk arra, hogy egy-két év múlva megkapja a zeneiskola a volt pártbizottság épületét. Ott nagyon szép hangversenytermet, zenekari próbatermet lehetne kialakítani. Kellene is a városnak egy ilyen hangversenyterem, mert nagyon sok kamarazenei, irodalmi rendezvény van, melynek nagyszerű otthont adhatna a leendő zeneiskola épülete. Újabb tanszakokat tudnánk beindítani. Volna rá lehetőségünk, sőt igény is a városban. Ha a volt pártbizottság épületét megkapnánk, a tanulólétszámot is tudnánk bővíteni, mert a jelenlegi nyolc tanterem helyett ott tizenhárom lenne, jó hangszigeteléssel, ami jelenleg sajnos nem megoldott. Terveink között szerepel, hogy a jelenleg már működő fúvószenekar mellett szeretnénk megszervezni a vonószenekart, s ez későbbiekben egy esetleges szimfonikus zenekar magját képezhetné, kiegészítve a fúvósokkal és az ütősökkel. Ha az előbb elmondott szép tervek megvalósulnának, újabb színfolttal gazdagodna a város zenei élete.

Bódai Gyula

TISZTELETTEL MEGHÍVJUK A

WOOD TECH

SOPRON 1994. ÁPRILIS 21–24.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI SZAKVÁSÁR

ORSZÁGOS ERDÉSZETI TALÁLKOZÓ RENDEZVÉNYEIRE.

Helyszín:

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM
9400 SOPRON, Bajcsy-Zs. u. 4.

(17218/1/1H)

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Csizmadia István amatőr festő

KISALFÖLD
1984 JAN 28

1021

Víztechnológus ecsettel

Egy fiatalember 1969-ben gondolt egyet, s elment Holly Tibor rajzszakkörébe. Nem sokkal később már Alexovics Lászlótól tanulta a rajzolást — mint annyian Győr városában. Emellett tanulta a víztechnológus szakmát is. Egy napon az utcán megszólította Tóvári Tóth István festőművészt, aki azt mondta: menjen el a lakására, vigyen egy-két képet. Így kezdődött.

— Amikor elcipeltem a dolgaimat — folytatja a történetet *Csizmadia István* — a mester azt mondta: „ebből lehet még akármi, csak meg kell tanulni a festészet alapszabályait, a mesterséget." Volt, hogy előttem festett meg egy képet, mutatta, hogyan kell elindulni, s mi mindent lehet egy témából kihozni.

Hogy számára mi a téma? A realista stílust kedveli, de nem a hagyományos értelemben. Téma lehet egy ledobott sáros csizma, egy fejjószék, vagy nem úgy, mint a fotókon, hanem saját érzelmein átszűrve a Duna-part, amelyhez közel dolgozik Újfalunál. Csizmadia István ugyanis amtőr festő, főállásban, a Vízmű- és Fürdővállalat műszakvezető gépésze. 1977. óta vesz részt az Így élünk mi pályázatokon, s 1979-ben, 1983-ban díjat is nyert. A mártélyi országos amatőr képzőművészeti tábornak 1982. óta lakója.

— Aminek megint csak sokat köszönhetek — magyarázza a fiatalember — az a győri Grafikai Műhely. Egy éve jelentkeztem oda, s sokat tanultam Farsang Sándortól, Cziráki Lajostól is. Ott nem tesznek különbséget amatőr és hivatásos között, jó közösség alakult ki.

A szakállas, nevető szemű fiú ma elégedett. Igaz, tíz éve még sokat zúgolódott, türelmetlen is volt, mint minden fiatal. Azóta annyit tanult, hogy rájött: mi mindent nem tud még. Közben sikerélmények is érték. Tavaly megrendezhette első önálló kiállítását, amelyet a tanácsi vállalatok KISZ-bizottsága szervezett. Amit a zsűri elé vitt, azt viszontláthatták a tárlat látogatói, tehát önértékelésével sincs hiba. Már most megkapta a meghívót az országos amatőr képzőművészeti pályázatra Salgótarjánba, tehát számítanak rá. De felmerül a kérdés lehet-e jövője, amihez kezdhet a festészet szeretetével, ha idősebb lesz?

— Szeretném még magasabb fokon művelni a festést — mondja. — Tudom, főiskolára már nem jelentkezhetek, hiszen két gyerek mellett nappalin már nem vállalhatom a tanulást. Munkahelyem van, s így valóban azt festhetek, amihez kedvet érzek. Egyszer egy képkeretező üzletet ajánlott nekem. Kikötötte, hogy mi legyen a képeken, amiket ő bekeretez és elad. Ha azt nem vállaltam. Ha ökrös szekeret akar fesse meg, vagy fotóztassa meg és gyönyörködjön benne. Én megrendelésre nem tudnék dolgozni. Megrendeléseket kapok: zsürizett képeim közül vásároltak a vállalatok. Kiállításon is bemutathatom őket, mi kell más? Műterem? Jelenleg a Kun Béla lakótelepi lakásom konyhájában, vagy a gyermekszobában dolgozom. De már meg van az engedély: a város széli kert-negyedben, a Góré dülőben műtermet építek magamnak. Nem várok másra, próbálom magam megoldani a gondjaimat.

Így is érkezik a segítség Csizmadia Istvánhoz. Munkahelyén, a Vízműnél fizetett szabadságot kap a művésztelep idejére, kiállítást rendeznek számára. Vasárnaptól Szegeden láthatók képei, s ma, a Nemzeti építésére rendezett gálára is felajánlotta egy munkáját. Derűs életszemléletével ismerkedve az ember rájön: mindenkinek könnyebb így. Fiatal festőnek, s környezetének is, ha a segítséget megköszönve, de a maga sikeréért maga munkálkodva halad előre a választott pályán.

KRÓNIKA

Orgonakoncert a Városházán

Az Országos Filharmónia január 30-án, hétfőn este fél nyolc órakor rendezi kamaraabérleti hangversenyét Győrött, a városi tanácsháza dísztermében. *Hoffmann László* orgonaművész Bach A fuga művészete című művéből játszik részleteket, majd Händel A—dúr, d—moll és g—moll orgonaversenyét adja elő. Végül Bach G—dúr preludiumát, G—dúr fugáját valamint „Sei gegrüsst" című partita című művét játssza. Közreműködik a Győri Filharmonikus Zenekar kamarazenekara *Jancsovics Antal* vezényletével.

■ Tavasz a télben.

GYŐR: 15-544
SOPRON: 12-266

CB-rádió hívójelünk: „Kisalföld"
10-től 16 óráig az AM 14-es csatornán.

Ügyeletes riporter: GAAL JÓZSEF

Itt a Kisalföld!

Az első CB nap

A tegnapi napon jónéhány „öreg", gyakorlott CB-rádiós hívta szerkesztőségünket az AM 14-es csatornán. Köszöntöttek bennünket a CB-rádiósok egyre nagyobb családjának új tagjaként. Köszönjük mi is a köszöntő szókat s ismét leírjuk: várjuk az információkat. A tegnapi napon ugyanis fordított volt a szereposztás: nem adtak hanem kértek információkat a CB-sek.

Felszabadulási pályázat

Várják a műveket

A felszabadulási pályázat képző- és iparművészeti alkotásainak beadási határideje egyre közeledik. A megyei tanács művelődési osztályán kapott információnk szerint a pályázók műveiket Győrött, a Petőfi Sándor városi Művelődési Központban (ifjúsági ház, Árpád út. 44.) adhatják le február 10-én, 13-án, 14-én és 15-én 9 és 13 óra között. Sopronban ugyanebben az időpontban a Liszt Ferenc Művelődési Központ (Liszt Ferenc u. 1.) várja a pályázókat. A képző- és iparművészeti alkotások postán is elküldhetők.

Még két hónapig

Széna és só az etetőkbe

Kedvező a vadak telelése a megyében, az etetés folyamatos. A vadásztársaságok területén 297 nagyvadetető, 1303 apróvadetető és 517 sózó van. Tavaly — sikeres esztendőt zártak a vadásztársaságok — december 31-ig 993 mázsa szálas, 3816 mázsa szemes és 9334 mázsa lédús takarmányt etettek fel. A téli vadetetés március végéig tart, és a két hónap alatt az említett mennyiségeknek körülbelül negyven százaléka kerül az etetőkbe.

Útinform

Országos helyzetkép

vérnyomás-értékére kíván-

Csizmadia István Győrött született és jelenleg is ott él. Rajz-földrajz szakos tanárként dolgozik. Művészettel az 1960-as évek közepétől foglalkozik. 1977 óta rendszeresen szerepel megyei és országos kiállításokon, pályázatokon.

Önálló kiállításai:

1983, 1991 Győr
1992, 1993 Ausztria

A GYŐRI VÁROSI KÖNYVTÁR

tisztelettel meghívja Önt

CSIZMADIA ISTVÁN

festőművész

kiállításának megnyitására

a könyvtár galériájába
(Győr, Herman Ottó u. 22. sz.)

1994. március 8-án, kedden 17 órára

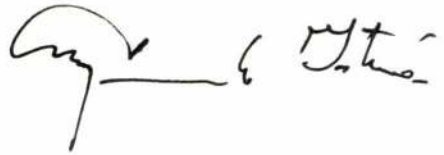
Közreműködik: HORVÁTH ILDIKÓ
József Attila- és Radnóti-díjas
előadóművész
(Nagy László: Hegyi beszéd)

A kiállítás megtekinthető:

1994. március 8-tól március 25-ig
hétfőtől–péntekig 14–18 óráig

F. k.: Kucska Ferenc

SZNY Kft., GY 94.23955

A kiállítás megtekinthető:
1998. július 3. – augusztus 23.,
naponta 10–17 óráig,
(kedden 10–15 óráig, hétfő szünnap)

F.k.: dr. Vörös Gabriella

CSIZMAZIA KÁLMÁN

1904-1977

festőművész emlékkiállítása

A Móra Ferenc Múzeum
tisztelettel meghívja Önt és Barátait
a múzeum I. emeleti kiállítótermébe
(Szeged, Roosevelt tér 1–3.)

CSIZMAZIA KÁLMÁN

festőművész
emlékkiállításának megnyitására

A tárlatot 1998. július 3-án,
pénteken du. fél 5 órakor

DR. APRÓ FERENC

helytörténész nyitja meg

Irodalmi Ujság

EGY KOPONYA ODISSZEÁJA

A párisi Pantheon korántsem az a hely, ahol a nemzet nagyjai háborítatlan és örök nyugalmat lelnek; az élet és a napi politika viharai nem egyszer pattantották fel kriptájuk ajtaját és zavarták meg a pihenésüket. A restauráció idején a csőcselék betört a sírboltba és a Szajnába dobálta az enciklopedisták hamvait, őket okolván a nagy forradalom bajaiért s a napóleoni háborúk vérfürdőjéért. Amikor, nem is olyan régen, Zola koporsóját hozták le a kriptába, Victor Hugo unokája ki akarta vitetni a nagyapját, mert, úgymond, csak nem fekhet ilyen ember mellett. Mindez korántsem ér fel a rémregénnyel, mely Descartes földi maradványai körül fonódott.

A Discours de la Methode szerzője több mint 300 évvel ezelőtt hunyt el Stockholmban, ahol Krisztina svéd királynő udvarában élt. Néhány év múlva a Napkirály Franciaország nevében visszakövetelte a bölcsész holttestét. A svéd udvar (Krisztina királynő akkoriban már lemondott trónjáról és Rómában élt) engedett a felszólításnak. Am Palmström svéd gárdahadnagy, az exhumáláshoz rendelt díszőrség parancsnoka, inkább hazafiasságból s a filozófus porhüvelyéhez való ragaszkodásból, mint hegyeléstértésből, felnyitotta a koporsót és magához vette a filozófus koponyáját. Franciaországba a fejnélküli csontváz érkezett meg; a temetést a St. Geneviève apátságban helyezték el, ha nem is örök pihenőre. Ugyanis a forradalom idején e templom elpusztult. A koporsót az ágostonrendi kolostor kertjébe, majd a St. Germain-des-Prés templomba vitték át. Még 1794-ben a Konvent, Condorcet és a drámaíró Josephe Chenier indítványára elhatározta, hogy Descartes hamvait a Pantheonba helyezik el. A direktórium idején azonban úgy döntöttek, hogy a határozatot mégsem hajtják végre, mivel Descartes egyik „főokozója mindama halalmatásoknak, melyeket az emberiségnek el kellett szenvednie".

A koponya ezután, hosszú és kalandos vándorlás után, Berzelius vegyésztanár kezébe került, aki negyven frankot fizetett érte s Cuvier-nek ajándékozta. Cuvier az összehasonlító anatómia tanszékének kellékтárába helyezte el; onnét a Musée de l'Homme egyik vitrinjébe került. Múlt évben egy tanácstag figyelmeztette Szajna megye prefektusát, Pelletier-t, arra a gyalázatra, hogy Franciaország egyik legnagyobb fiának koponyáját múzeumi vitrinben őrzik s a Konvent érvényes határozatátmúlg nem hajtották végre. Emile Pelletier ma a de Gaulle kormány belügyminisztere s így bizonyos, hogy összel Descartes hamvai, habár 107 esztendei késéssel, de mégis megpihennek a Pantheon kupolája alatt.

A SPERLONGAI BARLANG SZOBRAI

A tirréni tenger partján fekvő Sperlongában tavaly megtalálták Tiberius római császár egykori villájának maradványait, pontosabban: egy barlangban rábukkantak az egykori császári kéjlakhoz tartozó Nimfák Templomára. Szobordarabokat is találtak és azt hitték, hogy e töredékekből majd sikerül összeállítani Áthánadorosz, Hágeszandros és Polüdórosz mesterek

AZ OLASZ KÖNYVPIAC ez idei *bestsellere* Borisz Pasternak szovjet író „Dr. Zsivágó" című regénye, amelyet a Szovjetunióban nem adtak ki és csak kézirata került Olaszországba. A „Dr. Zsivágó" most Rómában elnyerte a könyvkiadók díját, a *Premio Bancarella*-t, amely az esztendő legsikeresebb regényét illeti.

*

NEMZETKÖZI ORGONAHETET rendeznek Innsbruckban szeptember 13-a és 18-a között. Főként Bach, Mozart és régi olasz meg francia mesterek műveit szólaltatják meg a Hofburg Erzsébet-kápolnájának híres reneszánsz orgonáján.

*

HÖSÖK ÁRNYÉKA. *Shadow of Heroes* címmel írt drámát *Robert Ardrey* az 1956-os forradalomról és előzményeiről. Újszerű felfogásban mutatja be az eseményeket valóban irányító, részben még élő személyeket, sorsukat és belső konfliktusaikat. Robert Ardrey darabjának egyik főszereplője Rajk Júlia, akit *Pegy Ashcroft* alakít. A drámát október 7-én mutatja be a londoni Piccadilly Színház.

*

GEORGES LECOMTE halálával a francia akadémia negyedik bársonyszéke üresedett meg. Betöltetlen Edouard Herriot, Claude Farrère és André Chevrillon helye. A „halhatatlanok" tizennyolc szavazattal tizenkilenc ellenében megbuktatták Jean Rostand-t, akit Herriot utódául jelöltek s ugyanilyen szavazataránnyal fosztották meg Paul Morand-t ama dicsőségtől, hogy Claude Farrère-t elparentálva, a helyére ülhessen.

*

RALPH VAUGHAM WILLIAMS angol zeneszerző, aki hajdan Maurice Ravel tanítványa volt, 85 esztendős korában Londonban elhunyt. Szimfóniákat, operákat és dalokat írt, amiket gyakorta tűrtek műsorra, főként Angliában és Amerikában. Delius és Elgar mellett Ralph Vaugham Williamst az angol késő romantikus triumvirátus utolsó tagjaként tartották számon.

*

A PINOCCHIO latin kiadásának hatalmas sikere bebizonyította, hogy a gyerekek szívesebben tanulnak modern meséből, mint Cornelius Neposból latint. A közeljövőben Milne tündéri Mici mackója jelenik meg latinul Lénárd Sándor fordításában.

*

BRAHMS SZÜLETÉSÉNEK 125-ik évfordulóján Brahms-ünnepségeket rendeztek Tutzingben, a Starnberger-tó melletti nyaralóhelyen, ahol a „bécsi zenebarátok társaságának" hajdani művészeti igazgatója szívesen töltötte el nyarát és több művét komponálta. Miként Beethoven, Brahms is hosszú, magános gyalogutakon menekült a tópartra, ahol most szobra és a mesterről elnevezett sétány őrzi emlékét.

*

A KRÉTAI ÍRÁS TITKA. Cyrus Gordon nyelvésztanár, a massachusettsi Brandeis egyetem professzora, megfejtett egy mykénei nyelvemléket. Az írótáblára rótt, kép- és szótagírásos szöveg minden valószínűség szerint üzleti feljegyzéseket tartalmaz. A legnagyobb

EURÓPA KÖNYVTÁROSAI a közelmúltban hosszabb tanácskozást tartottak Bécsben. Az üléseken részt vett az UNESCO vezérigazgatója, valamint a washingtoni Library of Congress vezetője is. Szakkérdések mellett elsősorban a nemzetközi együttműködés problémáit tárgyalták.

*

A LENGYEL KÉPZŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA ALPBACHBAN. Az alpbachi főiskolai hetek egyik legjelentősebb eseménye a fiatal lengyel képzőművészek kiállítása. Az osztrák sajtó dicséri a lengyel festők mesterségbeli tudását s kiemeli, hogy a bemutatott képeken nyoma sincs a kényszerű népi demokratikus sematizmusnak és absztrakt stílusuk sem utánérzés, hanem eredeti és bátor művészet.

*

VAJDA ALBERT ÉS KOVÁCS DÉNES könyve „How to be a communist" — Miképp legyünk kommunisták — címmel most jelent meg angolul. A *Sunday Times* a két magyar humorista művéről egyebek mellett a következőket írja: „A könyv gúnyos hangja egészséges és időnként oly metsző szellemesség villan fel benne, amely a tréfának egészen megváltozott távlatokat ad."

*

LEO BLECH, a két világháború közötti korszak nagyszerű karmestere 87 esztendős korában elhunyt.

*

KRÚDY GYULA halálának hüszonötödik évfordulója alkalmából emléktáblát helyeznek el a Margitszigeten ama ház falán, ahol az író hajdan lakott és dolgozott.

*

A BRAZIL KIADÓK most készítik elő Rónai Pál „Találkozásom Brazíliával" című kötetét, mely harminc tanulmányt tartalmaz Brazíliáról portugál nyelven. Ugyancsak Rónai Pál rendezi sajtó alá azt a 10 kötetes antológiát, mely a világ legjobb novelláit tartalmazza portugál nyelven. Az antológiában sok magyar novella fordítása is szerepel.

*

DR. WEIZSAECKER ismert atomfizikus, a hamburgi egyetem filozófiatanára nyerte el az idei Goethe-díjat. A Goethe-díj ünnepélyes átadásakor Frankfurt főpolgármestere a történelmi Paulus-kircheben kijelentette, hogy Weizsaeckert nem politikai állásfoglalása, hanem tudományos érdemei elismeréséül tüntették ki s mert munkássága hű maradt Goethe szelleméhez.

*

GIAN CARLO MENOTTI „Maria Golovin" című operáját mutatták be a brüsszeli világkiállítás amerikai pavillonjában. Az opera szövegét is Menotti írta; cselekményének főhőse egy, a háborúban megvakult férfi. A vak szerelmes egy asszonyba, akinek férje váratlanul hazatér a hadifogságból. A közönség viharos elismeréssel fogadta a bemutatót, de a kritikusok véleménye a mű értékelése tekintetében nagyon is megoszlik.

*

NÉMET NYELVŰ ÍRÓK nemzetközi ikongresszusa ülésezett szeptember 6-a és 9-e között Münchenben. A német, osztrák és svájci írók eszmecserét folytattak a né-

A BAYREUTHI ÜNNEPI JÁTÉKOK huszonnyolc előadását ez idén kereken félmillió fönyi közönség nézte végig. Jövőre új rendezésben mutatják be a Bolygó hollandit, színre kerül a Parsifal, a Tristan és Isolde, a Lohengrin, a Nürnbergi mesterdalnokok, de nem mutatják be Bayreuthban a Niebelungen-gyűrűt. Wieland Wagner az elkövetkezendő években Hindemith és Gluck egy-egy operájának előadását is tervezi.

*

SZÉKESFEHÉRVÁROTT előkerült Kitaibel Pál természettudós 1811-ben rajzolt térképe, amely a korabeli mori földrengést ábrázolja. Térképéhez a szerző részletes kéziratos jelentést is csatolt.

*

NON OLET. Németország szovjet övezetében rendeletet hoztak: a bélyegkereskedőknek ki kell vonniok a forgalomból a hitleri időkből származó bélyegeket s azokat be kell szolgáltatniok az államnak. A rendelet indokolása szerint „a fasiszta bélyegek politikailag demoralizálják és megfertőzik az ifjúságot, a filatelistákat és bélyegkereskedőket". E magasztosan hangzó indokolással egyidőben a keletnémet kormány ügynökei útján többmillió „fasiszta bélyeget" dobott, meglepően olcsó áron, Nyugat-Németország bélyegpiacára.

*

HENRY TORRES, a nagy francia ügyvéd érdekes könyvben állította össze pályája emlékeit. A mű, „Clemenceau-tól de Gaulle-ig" címen most jelent meg. Torres nemcsak az utolsó félszázad politikusairól, Clemenceau-ról, Raymond Poincaré-ről, Briand-ről és a többiekről fest érdekes portrét és beszél el számtalan anekdotát, hanem részletesen beszámol a tudomány és irodalom nagyjairól, akikkel levelezésben állt és barátságot tartott fenn, akiket jogi tanácsal látott el, avagy védőügyvédként szolgált — mint Anatole France-ról, Albert Einsteinről, Arthur Koestlerről, Thomas Mannról és másokról.

*

HÁROM FIATAL MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZ, Csizmadia Lajos, Nagy Éva és Sártory Barna kiállítást rendezett Bécsben. Az osztrák sajtó hosszú cikkekben, a szeretetteljes elismerés hangján ismerteti a három menekült magyar művész eddigi életútját, s különlegesen dicséri a komolyságot, a kitartást és hivatástudatot, amivel e fiatalok, a legnehezebb körülmények között, alkotómunkájukba mélyedtek.

*

A VATIKÁNI KÉPTÁRBAN mindeddig nem volt helye a modern művészetnek. Most XII. Pius pápa engedélyével két új termet nyitnak Picasso, De Chirico, Villon és más modern festők műveinek.

*

AZ UNESCO 24.6 millió dolláros felemelt költségvetésének tetemes részét a Kelet és Nyugat kulturális kapcsolatainak ápolására, a sivatagos területek gazdasági fejlesztését célzó tudományos kutatásra és a latinamerikai közoktatás színvonalának emelésére kívánja fordítani.

PICASSO VISSZAVÁSÁROLJA saját képeit; egyesek szerint, mert a maga műveit véli a legbiztosabb tőkebefektetésnek, hiszen árfolyamuk folyvást emelkedik a nemzetközi piacon, de barátai szerint a mester csupán ama fiatalkori képeit kívánja visszaszerezni, amiket legjobb alkotásainak tekint, ezért tett ajánlatot Somerset Maugham angol írónak is, hogy „A harlequin halála" című világhírű Picasso-festményt visszavásárolja. De Maugham nem hajlandó a képtől megválni; Picasso minden tárgyaló kísérlete meghiúsult s a festmény továbbra is az angol író Cap Ferrat-i nyaralóját díszíti a francia Rivierán.

*

CROMWELL HALÁLÁNAK háromszázadik évfordulója alkalmából kiállították korabeli portréit a londoni National Portrait Galleryben. Szobrok, festmények, rézkarcok, miniatűrök és pénzek mutatják, milyennek látták a kortárs művészek Cromwell Oliver arcát.

Hogyan lehet előfizetni az Irodalmi Ujságra?

Angliai olvasóink postahivatalokban kapható 10, illetve 20 shillinges postal ordert küldjenek lapunk kiadóhivatalunkba.

A következő országokban terjesztőinknél lehet előfizetni:

Argentínában: Dr. Cziráki Géza, Lavalle 361. c/o. Délamerikai Magyarság, Buenos Aires. Ausztráliában: Globe Book Co. 173 Pitt Str., Sidney. Ausztriában: Gellért Lívia, Wien, III. Sa[illegible]gasse 2/19. Belgiumban: [illegible] Europa, Ixelles 1. Bois-[illegible]ain 98. Brazíliában: Livraria [illegible] Landy, Rua 7. de Abril 252, Ca[illegible] Postal 7943, Sao Paulo. Dániában: Vásárhelyi Géza, Norre Alle 75[illegible], Kobenhavn. Franciaországban: [illegible] Méri Margit, Poste Restante, [illegible] 17. Annexe 1. Hollandiában: [illegible]ay János, Nieuwe Heregracht [illegible] V. Amsterdam Oost. Írországban: [illegible] L. P. Peter, 32, Brighton [illegible]are, Rathgar, Dublin. Izraelben: Gondos Sándor könyvkereskedése, Herzl 16, Bét Hakranot Haifa. Kanadában: Sas László, 539 Decelles Ave. Apt. 9. Montreal. Mexikóban: Libreria Europea, [illegible]nida Gutenberg 60, Mexico [illegible] F. Németországban: [illegible] K. G., München 8, [illegible] 14. Norvégiában: Volen[illegible]veien 110. Sandvika, [illegible] Oslo. Olaszországban: S[illegible]na Tramya, Via B. Pontelli 5, Roma. Svájcban: Kukorelly Pál, 6 Rue Laurégard, Geneve. Svédországban: Magda Hámori, Kanadastige 17, Stockholm - Lidingö. Uruguayban: Kiss N. Béla, Buceo 3556, Montevideo. USA-ban: Dr. Deák Zoltán, 2251, Loring Pl. Bronx 68, N. Y.

Az itt fel nem sorolt országokból a lapot megrendelni egyelőre nemzetközi postautalvány beküldése útján lehet. Kérjük olvasóinkat, közöljék előfizetésüket levelezőlapon is kiadóhivatalunkkal, mert a nemzetközi postautalványon nem szerepel a befizető címe.

Az Irodalmi Ujság ára:

Anglia: 1 shilling, Argentína: 6 peso, Ausztrália: 2 shilling 6 penny, Ausztria: 2 schilling, Belgium: 7 francs, Brazília: 14 crusero, Dánia: 1 korona, Finnország: 45 márka, Franciaország: 50 francs, Hollandia: 60 cent, Izrael: 300

CS12MADIA Lago

Csizmadia [ ], paszkas

L: Nagy [ ]

Nyáridi Éva: Ki korongol koncsókot ? 3-

Esti Hirlap, Bp. 1977. okt. 20.

CSIZMADIA ATTILA
METSZETE.

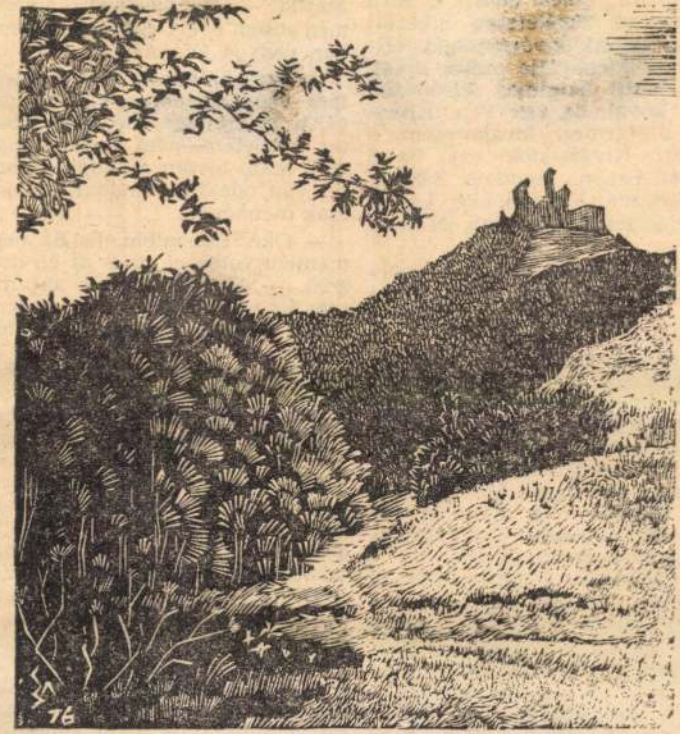
Csizmadia Attila

Népszabadság
1948. jan. 29.

Azon a nyári vasárnap délelőttön a szokottnál kissé később keltünk, egy ideig még heverésztünk az ágyban; a két fekvőhely derékszögben helyezkedett el szobánk egyik sarkában. Karom kinyújtottam; a félig alvó Ági megérezte a mozdulatot, s ő is kinyújtotta a karját, hogy kezünk összeérhessen. — Olyan furcsát érzek — mondta, s nem nyitotta ki a szemét. — Nem vagy jól? — Nem, nem! Semmi bajom. Csak olyan furcsa: mintha hajnalban valami megmozdult volna bennem. Már órák óta figyelem. Nem alszom. — Lehet, hogy ez ő? — Valószínű. Ha jól számolok, most van a félidő.

Nem volt időm se lelkendezésre, se álmélkodásra — valaki megkocogtatta a körfolyosóra néző ablakot. Kiugrottam az ágyból: lakószomszédunk, Ékes Andor bizsukereskedő állt az ablaknál, leplezetlen izgalomban. — Hallotta, szomszéd úr? — Mit? Mit kellett volna hallanom? — Most mondta be a rádió: kitört a német—orosz háború. Az Északi Jeges-tengertől a Fekete-tengerig, nem is tudom, hány ezer kilométer hosszúságban, támadnak a németek. Azt

Csizmadia Attila, grafikus

CSIZMADIA ATTILA METSZETE.

11.

Csizmadia

Nincs a

stől lerogyik a fiatal anyát a
re. Ömlik a vörös vér. Vég-
aiban a menekülés mozdulata
g még, de a vére patakzik a
ben. Félhalálában nekiesnek,
elugrana, rándulnak ernyedő
i, de már nyúzzák, darabolják.
juk a csontok törését, látjuk a

tóig, kevés a hely. Julis újabb ab-
lakot tár ki, bezuhan a fekete hi-
degség, ülünk, feszengünk, miköz-
ben szavakat, mondatokat váltunk
azt gondoljuk valamennyien: bár
mennének már!

Ki tudja, miért várjuk mind-

Csizmadia Attila, grafikus

CSIZMADIA ATTILA
METSZETE

Csizmadia Attila : Metszet. 11

Csizmadia Kiadó, Bp. 19

Csizmadia Attila

Csizmadia Attila fametszete a nevezetes székelykeresztúri Gyárfás-házat, a Gyárfás-kúriát, Petőfi Sándor szállását ábrázolja. Ez volt az utolsó olyan épület, amelyben a költő még álomra hajthatta a fejét. 1849. augusztus 31-én (147 éve) Fehéregyháza és Héjjasfalva között, valószínűleg az Ispánkút közelében, a történelmi csatatéren a költő élete örökre kilobbant. (A metszeten ábrázolt épület ma is áll, tbc-kórházként működik.) KM-reprodukció

'96. VIII. 21.

Gyermekek hűsölnek a londoni Trafalgar tér szökőkútjában, a 30 Celsius-fokos hőségben. A meleg időszak mindazonáltal nem lesz tartós, a helyi meteorológiai szolgálat ugyanis záport, zivatart prognosztizált
AP-felvétel

em ár!

á s b a n a z ü z l e t

S SANDOR • SCHIFFER JANOS

MOBIL-EAST KFT

• MATESZALKA. SZUPERINFO INFORMACIOS ES REKLAMIRODA.

• MATESZALKA. CAN-TEL-EAST KFT

IFORMACIOS ES REKLAMIRODA.

CAN WESTEL
RADIOTELEFON KFT

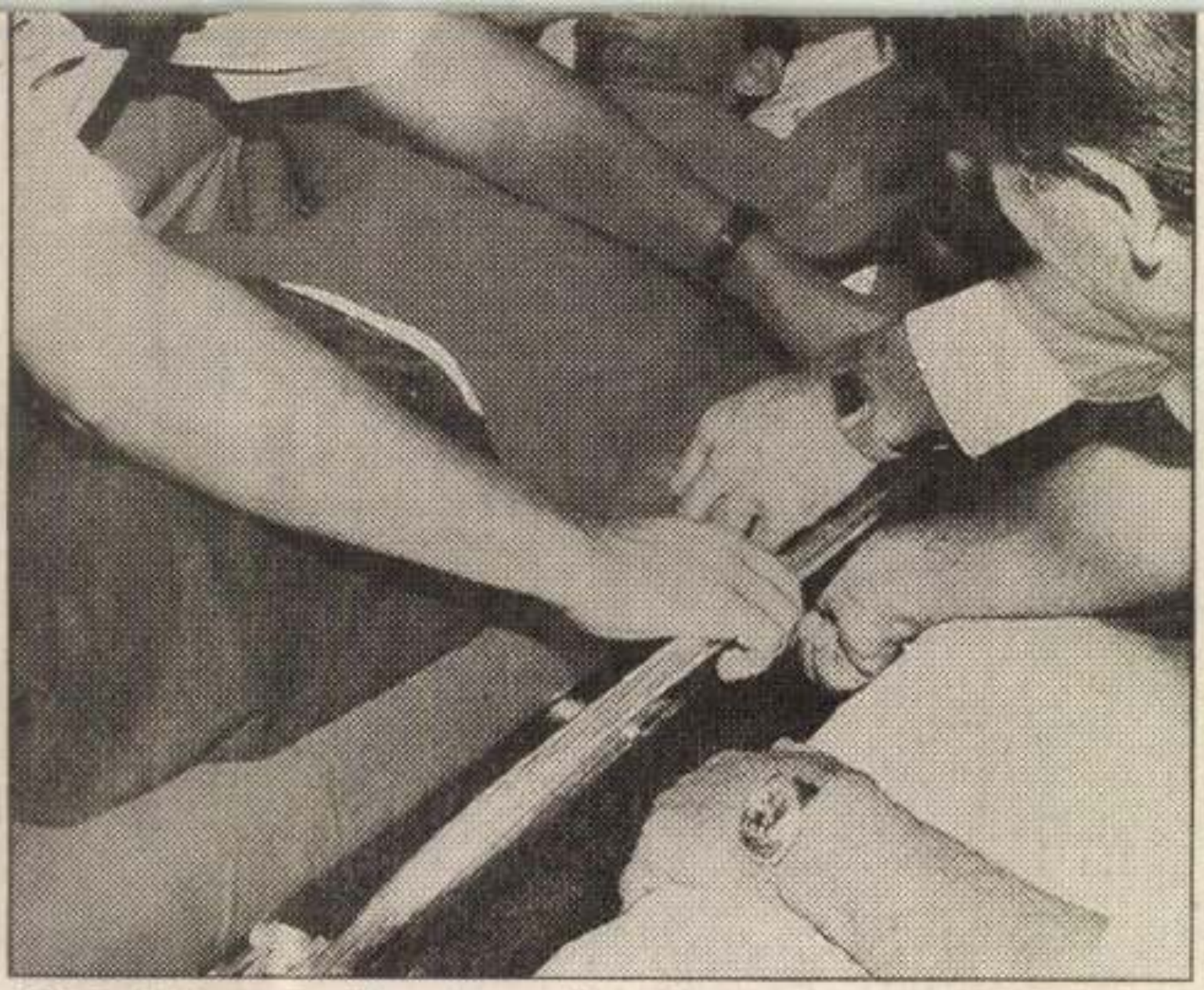
CSIZMADIA ATTILA

Romos várkastély Erdélyben

Csizmadia Attila linómetszete

Kelet - Magyarország
1996.07.29.

Kórházba viszik az egyik rabot AP-felvétel

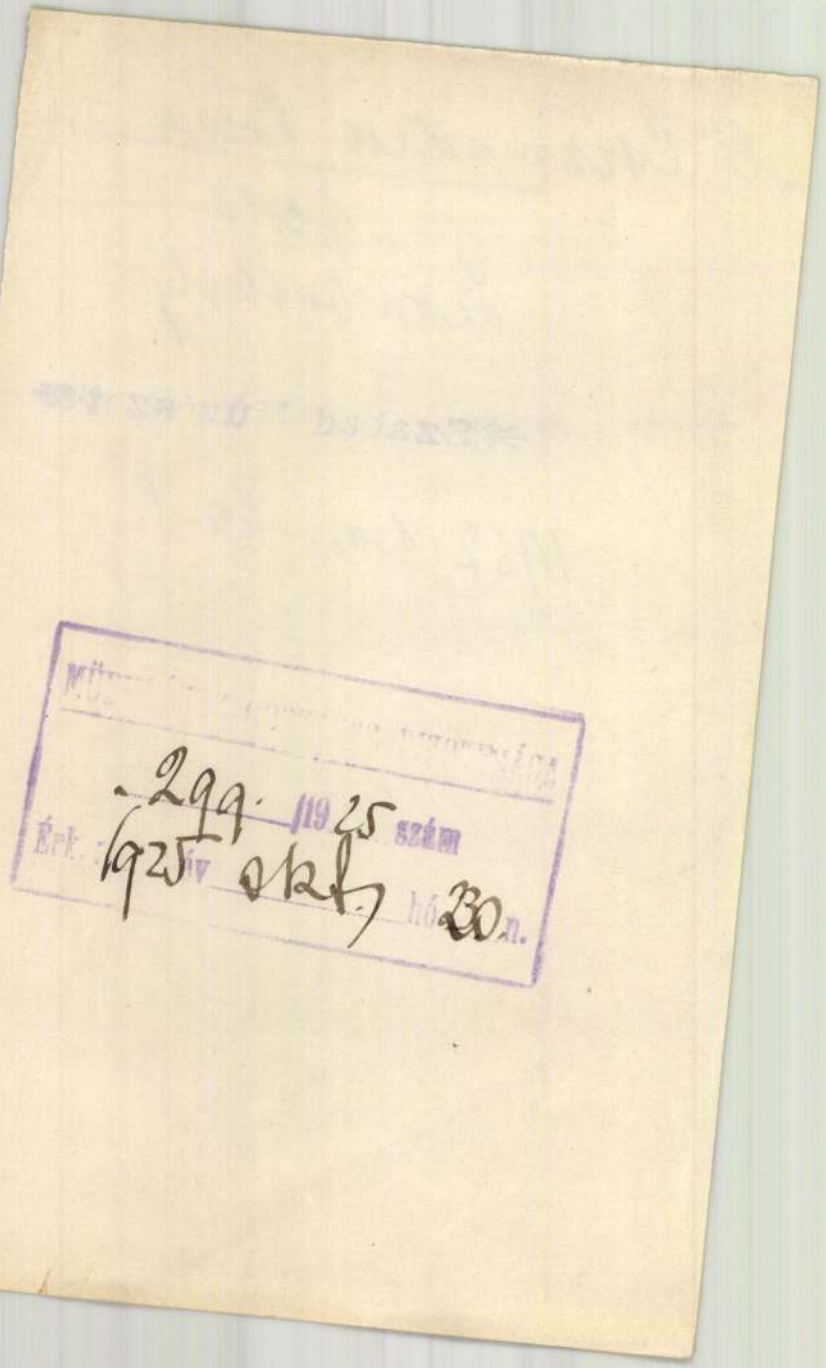
Csirmadia Béla

festő

Szombathely

Szabad Művészet

1952. 1. 17. 30. p.

-299- 1925 szám
1925 okt. hó 30-n.

I Vételtérv

Kiadatott

nap	Átvevő	Jegyzet

1.

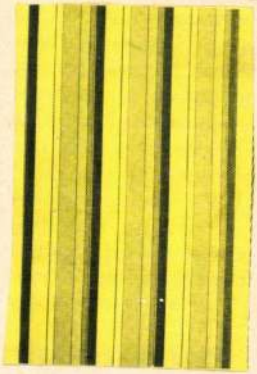
Beérkezett

Kelet			Szám	Névérték		K
év	hó	nap		P	f	
1928.	szept.	16	1	12.266	50	Pál
-"-	-"-	16	2.	10.000	-	-
-"-	-"-	26.	3.	5.560	-	Sajá
				27.826	50	

Csirmaduo Edit

„Erik"

II. kategória III. díj

Hessás Anikó: II. Ipari Textil művészeti Biennale.
Művészet, 1975. augusztus - 27 oldal.

Csizmadia Edit

„Erik"

RÁDATEXT.

II. kategória, III. díj.

II. Gyapjú Textilművészeti Biennálé

Művészet, 1975. 8.

Szinyei Merse Pál festő 1960

A fiatal festőművész az idén végezte a Képzőművészeti Főiskolát.

Szabó László: Mi van a karácsonyfa alatt a Baranyai utca 23-ban? 22 l

NÉPSZABADSÁG, Budapest, 1960. dec. 21.

Csizmadia Emil festő

műveit szerepelnek a Ferencvárosi
Pincetárlat helyiségében október 26.-án
nyíló kiállításon

Magyar Nemzet 1968 okt. 24
Napló

Csizmadia Emil

"Aczél Tamás" -ról készült arcképét bemutatták az Ernst Muzeumban rendezett arckép-kiállításon.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. juli. 3.
III. évf. 14. sz. 8. lap.

Csizmadia Emil

Kiállitott a Mester utcai Pincetárlaton.Fiatal rajztanár,olajképei azt bizonyitják,hogy jó müvészi felkészültséggel került ki a főiskoláról.

Dr Maksay:Három kiállitás
Rajztanitás 1969/1 29.old.

Csizmadia Emil,

András Tibor, Balikó Ferenc, Lampért András festők és Szíkay Piroska grafikus közös kiállítása október 26-án, szombaton délután 5 órakor nyílik a Ferencvárosi Pincetárlat otthonában.

Krónika (kultúra - művészet)

Magyar Hírlap, 1968 október 24. 6. l

6 Csizmadia Emil

Szabad Művészet

1952.7.n.: 303.l.

deutschen Dichter die poetischen
Stoffe. Die französischen Epen wur-
den notdürftig übersetzt. Die
bessere Dichter bearbeitete aber
sie selbständig und füllten sie
mit moralischen Ideen. Aber an-
statt Zerstören verwandelten sie an-
tike sagenhafte historische Ereignisse
Legenden und heimischen Anekdo-
ten. Die beliebtesten Stoffe waren:
die Artheus-Sage die Gralsage und

MDK

Csizmadia Emil

Aczél Tamás Sztálin-dijas iró, olaj

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 5 l.

Csermanek Emil festő

Korepel a ferencváros...
Piros tőrlat kiállítások

Kovalik to. művészet 1968 XII.

Csizmadia Emil festő

Kiállításon szerepel a Párizs tájai

helyiségében

Magyar Nemzet 1968 X. 27

Csizmadia Emil festő

kerepel a Ferencvárosi Pincetárlat

megnyitásán

Esti Hírlap 1968 X. 26

Gizmadia Emil festő

Szegedi a Fényképész. Pincetársad
Tiszatáj

Mappa Neurot 1968 X. 24

Csizmadia Emil festő

Szerepel a Ferencvárosi Pincetárlat

Szállításán

Magyar Hírlap 1968 X. 24

M.DK.

Csikszentmiklósi Emil
festő

A Ferencvárosi Pincetárlaton
vett részt.

— Kiállításról
Művészet, 1968. november - 44 lap.

MDK

Csizmadia Emil, jerő

Kiállít a Jereváni
művészeti Múzeum.

–: Kis híradó 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. okt. 26.

Csirmaczia Emil
festő

M.D.K.

Légpuskával mozgóreklámot
mutat be a tárlaton.

Losonci Miklós: Pedagógus képzőművészek a ...
Művészet, 1969. február – 41 lap.

Csermadia Emil

A Lévay Klára gimn. tanára.
Alajtípekkel mérjed a
Ferencvárosi Parcellázást
Lakásviszonyait

Dr. Kalassy László: Otthon a IX.
Városban

Pedagógusok Lapja 1968 XI. 20.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Csiszmadia Emil

Tájképekkel szerepel az alábbi tárlaton

N.N.: Pedagógus képzőművészek a fővárosi művelődési házakban

Művelődés 1969 II. sz.

Csizmadia Emil [ ] MDk

A tehetséges fiatal művész a Tiszatáji
All. Gazdaság vendége.

-: festő = s grafikai művének falun 9.l

NÉPSZABADSÁG Szn. 1961. júl. 21. [Vidéki]

Csizmadia Emil M.D.K.

az Üllői uti lakótelep II. sz. iskolájának rajztanára,

A nyár folyamán Olaszországban járt, két helyen is részt vett nemzetközi képzőművészeti verseny, Rimini város versenyén I. dijat, San marino köztársaságban megosztott I. dijat nyert. San Marino-i látkép, repr.

Pedagófusok Lapja, 1965. szept.

M.D.K.

Csizmadia Emil, doktó

(a Szemere-kollarkiva tagja)

Gyarmathy Emil.

festőművész.

a Dekorációs Vállalat műtermében. A berlini nemzetközi kiállításra készített egy festményét Szemerei Zoltán-Czelényi József- és Hincz János festőművésztársakkal.

Világosság, 1951. július 14.

Csiszadia

Az Eötvös - reáliskola növendékéről
ről van a főreáliskola karácsonyi
kiállításán.

N.U. 1926. XII. 12. (Nemzeti Ujság

MDK

Csizmadia Emil

Aczél Tamás Sztálin-dijas iró, of.

Arckép kiáll. Ernst Mus. 1952. aug.

5 l.

14.D.4

Csizmadia Emil
festő

A Riminiben rendezett festőverseny első díjat, a San Marino-i versenyen megosztott első díjat kapott.

— : —

Művészet, 1965. szept. – 27 lap.

Csizmadia Gyula, parasol

megemlítve

Szeky Péter: Varrógépen kéjai ki az ibafai kapuig 4.

Szeky Hiralap Bp. 1978 jún. 1.

Csizmadia Gyula, faragó

AZ IBAFAI PIPAMÚZEUM érdekes eszközzel gyarapodott. A méteres pipaszáron díszként egy rácsavarodott kígyó helyezkedik el, amely füstölés közben megmozdul, és forogni kezd a tengelye körül. A különlegességet a múzeum vezetője, Csizmadia Gyula faragó készítette.

[illegible] TRAGÉDIA

— : Hír

8.

Népszabadság Bp. 1981. jan. 4.

Csizmadia István

Rajzait hozod az akvarell és pastell kiállításon a Nemzeti Szalonban

Magyarság, 1927 VI. 3

Csizmadia István MDK

Régi temető, vizf.

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Csizmadia István MDK

Részlet a vizivárosi temetőből, vizf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Csizmadia István

Régi temető, vizf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállítás

Csizmadia István MDK

Részlet a viziárosi temetőből, vizf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

MDK

Csizmadia István

Részlet egy régi temetőből, vf.

Képzőm.Tárlat.Tavaszi kiáll.Nemzeti.1928.
Magy.Akvarell és paszt.festők 14.kiáll.N.Szal.1928.okt.

6.1.

MDK

Csizmadia István

Állami rajzdijat nyert; aiskrajzra, 1927

Nagy. Akvarell és pasz.t.festők 14.kiáll. N.Szal.
1928. okt. 20. 1.

MDK

Csizmadia István

évvégi isk. pályázaton a grafikai szakon elism. okl. kapott.

Ipimisk 1914-15. 83-84 l.

Csizmadia István

[illegible] minisztérium, állampénzügy

loo K

[illegible] 1914-19. [illegible] l.

MDK

Csizmadia István, festőm.

371. Régi temető. Vizf.

A Magy. Akv.- Es Festőtök Egyesülete.
Műcsarnok. - XIII. terem. Kat. 40.l. Evsz.?

Csizmadia István, festő

□ CSIZMADIA ISTVÁN óbudai festőművész posztumusz kiállítása ma este 6 órakor nyílik a Frankel Leó Művelődési Házban. (Bp. III., Dugovics Titusz tér 2.) Megnyitja: Mező Lajos építész.

— : □ Csizmadia .... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jan. 9.

MDK

Csizmadia István

Óbudai részlet, vf.

MAPE 12.kiáll. kat. N.Szal. 1926. máj.

9 l.

Csizmadia István MDK

Szőlőkert utca Óbudán, vizf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Csizmadia István MDK

Szőlőkert utca Óbudán, vizf.

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

OMKT.

1924. őszi Aranyka-
kas utca a Táborban.

1926. őszi. Festőiskola
Óbudán vitt.

1930. dec. 1931 jan.
Részlet a virilvárosi
temetőből, vitt.
I-II.

1931. tavasz:
Régi temető, vitt

1931. őszi tárl.
Régi temető
vitt

A váradi siralmas könyörgésnek fene-
kén... cz. régi debreczeni nyomtatvány

T 297.

Országos Közmadár Intézet

állami rajzdíj 1927

Csizmadia István

grafikus

1913 – 1919.

Éremiska 1930. 82. l.

Csizmadia István

MAPFE kálatan 1947
állami alakrajz díj.

601

Fennitzer Georg

Hans Lemlein arcképe. Mezzotinto.

112 m. 95 z.

K 5.

Csizmadia István

festő

állami rajztanár 1927

MAFC 16. kiáll. 1930

doc

SZUCHY FERENC: Szent Imre

Czizmadia István

grafikai szak

oklevél

Címiskola 1914–15.

83. l.

épe a Rózsadombról az 1850-es évek
n. Főv.Kvt.B.769/412.-

adombról tekintve. Felirása: "Ungarn
st". - "F.X. S a n d m a n n del.
erlagseigenthum v. J.Bermann in Wien.
) cm. - Főv.Kvt.Bq.769/41.-

nchiddal és a hajóhiddal /a Gellért-
"Pest und Ofen felirással. Jelz.:
n. Gedruckt bei J.Rauh in Wien. - Főv.

nchiddal /A Gellérthegyről nézve. E-
hogy a hajóhid elmarad/. - Gez.u.

Országgyűlési Tudósítások

Alakuljon ki önálló
ország.
Élet és Irodalom 1915/16. 44. l.

Círmadia Ibrai

Plakátfestő, rkp.

Kínmisk. 1915/16. 72. l.

Bécs.

A bástyákkal megerősitett
Schoten, Vnser Frawen, a S. Ste
van kiemelve. Az előtérben egy h
figyelmünket. Felirata:

WIEN.

és a látkép fölött: 702. COMM. R

Rm., mér. a vk. 14.1: 19.

140-95

Csizmadia József

Grafitából 10 K-ás
Kiss arany díj.

Élmunk 1915/16. 44. l.

íriai c. püspök, pápai prelátus
ak "Adalékok a budavári főtemp-
it a Püspök Ur Méltóságának a-
ttel megküldeni.
ember hó 30.-án.

elnökhelyettes.

Csizmadia István

Végbirontással jó eredm.

Címtől 1915/16. 43 l.

A LEGMODERNEBB

Hóman Bálint, Szekfű Gyula, K
a legelső magyar és külföldi tudós
kötve, gazdag aranyozású gerin
okmánypapiroson Intertype

Minden kötet kb. 600 oldal, magassága 26

Csizmadia István

Kultuszminiszteri 100
k. államsegély.

Érmiek 1914–15.

83. 1.

mintegy a szentek /alsó kép/ extázi
apostolok csoportjába más alakokat
szerepük van,mint pl.a nyavalyatörő
sok által köti össze a földön állók
észrevehető Michelangelo hatása,a f
de itt több liraiság van.-- A Keres
lia/ jelenete nem felelt meg az ő m
változatos gesztusokkal,a főalak sz
benne lirai részek /Mária és Magdol
zició az övé,de a kivitel nyers;Giu

A különböző európai muzeu
Rafael neve alatt,ezek azonban legí
latai szerint készültek. Ilyen [illegible]
Madonna del divin amore Nápolyban,s

Csizmadia István
101 Óbudai részlet, vizf.

Nemzeti Szalon
1926. május
MAPE 12. kiáll

KÉPZŐMŰVÉSZEK
UJ TÁRSASÁGÁNAK
KIÁLLITÁSA

Csizmadia István

festő

M. Ücs. kiáll. 1924-től

Pipics III. c.

fen 1507. február 23-án.

Át. Képt. 335.

de szembe nézett

ordult. ~~Fekete~~ sapkája alól rövid haja
bajusza és szakálla leberetvált. Fivere,

Át. Képt. 335.—
Nehai b. Barkóczy László hagyatékából

† 1867. aug. 8-án.
(50—)

Pulszky Ferenc: † 1867. aug. 8.

Át. Képt. 335.

Osiznadia Zbrai

Jesto

l. Pacsitapuepo n. 32.

mücsamok

1924. Okt. Hiatt

Csizmadia István

Műcsarnok festő Bpest Pacsirtamező u. 32

1924. ÖM Kiáll. 340
1926. ÖM Kiáll. 425

Esztergomi Missale 1508-ból

VI. 11.

Csizmadia István

MAPPE 1928 ősz. Szak-
Részlet egy rajz tervéből
vízf

567.

Erhard Johann Christoph

Quärrom. Rk.

K. 2.

158 m. 214 z.

Csizmadia István

festő Műcsarnok

1931. tav. kiáll. 337

1931. őszi kiáll. XIII. 371.

A

ERDÉLYI LÁSZLÓ:
Magyar történelem I—II.

GOETZ:
A német nép története

MAUROIS:
Anglia története (kettős kötet)

PLATONOV:
Oroszország története

SAVELLI:
Itália története

SEIGNOBOS:
A francia nemzet őszinte története

Az aranyföld hajósa

JUHÁSZ VILMOS:
Az Inkák birodalma

JUHÁSZ VILMOS:
Tibet

EMIL LUDWIG:
A Nilus

EMIL LUDWIG:
A Nilus Egyiptomba

SCHRENZEL:
Abesszinia, Afrika K

SZEMJONOV:
A föld kincsei

TRÓCSÁNYI ZOLTÁ
Észak nomádjai

Az Athenaeum életregényei

Hegedüs Lóránt:
Két Andrássy és két Tisza Egészvászonkötésbe

Neale: Angliai Erzsébet Egészvászonkötésbe

Wittlin: Izabella Egészvászonkötésbe

Csizmadia István

Részlet egy régi temetőből, virf.

Nemzeti Szalon
MAFE 14. kiáll. 1928. okt.

Csizmadia István, festő

Pacsirtamező u. 32. Miskolc

1930/31. pük. kiáll. 277, 281.

Csizmadia János

Kancsó, cserépedény
Borospohárka, "
Tányér, "

[illegible] Múzeum. I. iparművészeti kiállítás. 1932.

17 l.

[illegible] templomot Bajomi
lomatája épittette 149o körül, miután
yára az ő bőkezüségéből készült a tel-
szánsz szentélyfülke. A templomnak erede-
ya volt, melyek az 1711-es Canonica
ég állottak. 1725-ben a szentélyt be-
a hajó uj mennyezetét. 1746-ban há-
, egyiket Althan biboros ajándékozta,
g a Frideczky-család. Renoválták még
5-ben.
sszicistán átalakitva, uj toldásokkal.
t függélyes falsáv osztja három rész-
alaku kapunyilás és felette egyenes
ó ablak. Az oromfalon kétemeletes,
lső emeletén barokk, felsőn, mely
nsz ikerablakkal. Itt az élek lesarkit-
s gulasisak. A jobb oldalhomlokzaton
lynél gotikus támpillér.

Gizi nagyon Jókai Mórnak

A népművészet mestere címet
Kapta.

— = A „Népművészet mestere" 2

ESTI HÍRLAP m. 1963. aug. 17.

Csizmadia János fazekas M.D.K.

A Népművészet Mestere cimet kapta

Népművészek kitüntetése

Magyar Nemzet 1963. augusztus 18. 4.1.

mdk

Csizmadia Jairos forrekas

csákvár

népi iparművész.

V.M.-D.Sz-R.E-M. 94. A Népművészet mestere" 1963.

Népművelés " 1963 10. 12

34. L

Cziznadia János

az utolsó csárvári fazekasmester.
még aktívan dolgozik.

Prága Mennet 1968. áv. 18. 5 s.

MDK

Csizmadia János, parcsas

A Csíkkríroll élő 72 éves mester
nem már egyetlen művese a csíkvári
Zöld(mázas kancsónak, tálkának.

— : o „Mázas." 8.

ESTI HIRLAP Br. 1970. dec. 21.

Csirmadia János családi népi kerámiákus.

a pákozdi kiállításon szerzett sikerei.

Raloch Ödön
Baranyi Pál: a népművészet – Pákozdon

Fejérvegyei Hírlap, 1941. szept. 5.

Csizmadia János MDK
fazekasművész

Szerepelt a Népi Iparművészeti Tanács Régiposta utcai helységében megrendezett kiállitáson

egy edénnyel.

(gyurkó): A népművészet mestereinek kiállitása.
Élet és Irodalom. 1964 szept. 19

Csizmadia János, kaszás népművész MDK

A népművészet mestere címet kapta.

— : Népművészek kitüntetése 8.l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. aug. 18.

CSIZMADIA JÁNOS FAZEKAS

népi iparművész *Csákváron*, 12 éves korában — 54 évvel ezelőtt —, édesapja mellett tanulta ki a fazekas mesterséget. A csákvári az egyik legnagyobb fazekascéh volt az országban. Máztalan és sárga-zöldmázas, szép formájú, főképpen használati célt szolgáló cserépáruit országszerte ismerték. Vásárkörzetük messzire kiterjedt, a Vértesen, Bakonyon túl egészen Paks, Kalocsa, Kiskunhalas, Kistelek vonaláig, a Tisza mentén a Kiskunságig, a Galga-vidékig. A XIX. század végén 150 fazekast tartottak számon Csákváron. Ma már csak ketten vannak, akik a hagyományos népművészetre emlékeztető csákvári fazekasságnak tudói: Csizmadia János és *Nagy János* népi iparművészek.

Csizmadia János az egyik legrégibb fazekascsaládból származik. Az 1910-es évektől az úgynevezett iparművészeti tanfolyamok Csákvárott is — mint az ország többi nagy fazekas központjában — éreztették hatásukat; a fazekasok munkáját helytelen, ízléstelen irányba terelték. Csizmadia János az 1938-as évektől kezdődően már tudatosan keresi a hagyományos csákvári formákat és díszítéseket, visszatér az „íróka" használatára, az ecsettel való festés helyett. Formái, színei, díszítései erőteljesek, ízesek. 1954-ben egyike az első népi iparművészeknek, a Népművészeti Szövetkezetnek alapítása óta tagja. Egy hosszú élet küzdelmes és értékes munkájának megbecsülését jelenti kitüntetése.

Népszava, 1963. 10. 7.

a műalkotásokat nemcsak bevinni, ha
szervezői gárdája útján juttatja el a
bször vitatott szervezési formáról essék

l, hogy a *szervező zsürizett művészi*
a dolgozókhoz, az általunk megsza-
i kedvezménnyel, azt eladja, nemcsak
légíti ki a megnyilvánuló képzőmüvé-
m egyben akadályozza, hogy a giccsőr
rületen mérgezhesse a közízlést. *Így ez*
a feltétlen szükséges és hasznos.

ztatók is az eredmények, a nehézség
n sok. Az elmondottakból kitűnik, hogy
reskedelem az esztétikai nevelés konk-
lt. Nem terjeszti ki azonban hatását
ahová a gyenge lábakon álló képző-
még kevésbé jut el; *a falura.*

áll a parasztság között történő terjesz-
szervezése. E munka sikerének lénye-
ogy a népművelési apparátussal szoro-
építsünk ki. *El kell érnünk, hogy a nép-*
vezetői e területtel is olyan szeretettel
int más kulturális ágazattal. Ismerjék
észet érzelemformáló erejét, vegyék
pzőművészeti alkotások birtoklása fej-
zlését.

rtékesítési formákat keresünk. Ehhez
nk van a népművelési hálózat dolgozói-
atására. E cél érdekében *több irányú*
k. A Művelődésügyi Minisztérium Köz-
tályával egyetértésben a közeljövőben
letén *egy-egy népművelési autót szere-*
redeti és sokszorosított grafikából álló,
ő kiállítási anyaggal. Magnetofon sza-
kszerű magyarázattal látjuk el. A falu-
ló kiállítási anyag mellé értékesítésre
lyezünk el az autókban. Amennyiben

zánió Piroska kiállításán

mdk

Csizmadia Sándor fazekas

Csákvár

Tűzött mázas kancsói a királitáron.

M. Varga M. A Népművészet Mestereinek Találkozása

Népművelés, 1963, 11. sz.

35.L

mdk

Csizmadia Sándor parasztkas

Csákvár

a Népművészet Mestere

1978 Kitüntetett népművelő

Népművelés 1963, 9. sz

2. l

Csizmadia Jánosné
népművész

MDK.

Munkáit kiállították a
határon.

(Gyurkó): A népművészet mestereinek kiállítása.
Élet és Irodalom, 1964. szept. 19. — 5 cap

Csizmadia J. MDK

szerepelt a kiállitson.

"Istálló"

Sipkay Barna: Nem hü tükör a Nyirségi Képzőművészeti Kiállitás.
Keletmagyarország. 1964. jan . 19.

Csizmadia János fazekas M.D.K.

Csákváron dolgozik

Lakodalmas fazék.

Kiss Károly : Kihűlő kemencék.

Egy ősi népművészet nyomában Csákváron

Magyar Nemzet 1963. augusztus 3. 4.l.

Csizmadia János

fazeres mester ~~dic~~ Csorvás on

Molnár Károly: Fazeres ép. Bp. 1963.

23.o

Csizmadia János fametszete

Kancsó metszete dísztéri Csárvárról,
1955 körül, 19 cm magas
a Néprajzi Múzeum Tulajdona
Repr.

Molnár Lóránt: Fametszés. Bp. 1963.

Mdk

Erzsébet Sándor csákvári fazekas

munkája: vajling és kaolintól
csukorlató és asszony alakú persely

(Kresz Mária: Magyar népi cserépedények
Néprajzi Múzeum Évkönyve
1961, 1462

Csizmagyártó Jakab

Ötvös

Szendrei –

Szentiványi

lexikon.

rülményre, miszerint a vo
tásánál nemcsak a m. év d
fizetést, de tévesen a f.
fizetést is levonásba hoz
szóbanforgó számlánkban i
nekünk járó

3.000.000.-

zünk

Mellékelve:

1 számlamásolat.

Csizmadia János [ ]

L.: Farkas Lajos

Csizmadia János: Mikrokozmos

Jelenkor, Pécs, 1981. máj.

Művelődés
4.

XXIV/3

CSIZMADIA JÁNOS, keramikus

A városlődi kőedénygyárban, minden bizonnyal, mint szakmunkás keramikus dolgozók névsora 1851-1950 közt
CSIZMADIA JÁNOS, gyári munkás 1894
Függelék, 298.old

MOLNÁR LÁSZLÓ: A városlődi kőedénygyár/1866-1950/
275.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

CSIZMADIA KÁLMÁN

Sümegi : A kecskeméti... Bp 1996

l. sz.: 27. 321

107. o.

A helynév postabélyegzőről.

MTAK Kézirattár Ms 4587/27o.

Kézírás.

Címzés: Nagys. Dr. Fülep Lajos egy.ta

Baranya vm.

F.[eladó (bélyegző)]: Illyés Gyula Bp

1. Ld. 983/2.

2. A Nemzeti öncélúság c. tanulmányra

Csizmadia Károlyné

M.F.: Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum, Szarvas. - Építész: Módos Ferenc, munkatársak: Csizmadia Károlyné, Petrik Károly; belsőépitész: Garayszky József, statikusok: Lisztes István, Kovács Gyula, Csonka Sándorné, mélyépitő: Rácz Tamás.

Magyar Építőművészet, 1970. 5.sz. 36-38.l.

Csizmadia L.
Csizmadia L.

CSIZMADIA LÁSZLÓ

1952. január 10-én született Sárbogárdon. A Pécsi Tanárképző Főiskola biológia—rajz szakán szerzett diplomát 1976-ban. Ugyanez év őszétől tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának és rendszeresen szerepel a hazai és külföldi stúdió kiállításokon. A Pécsi Művészeti Szakközépiskola művésztanára

FONTOSABB KIÁLLÍTÁSOK:

EGYÉNI:

1976 Jozsef Attila Művelődési Ház, Pécs.
1979 Dunántúli Napló Galéria.
1980 Dráva Múzeum, Barcs.

CSOPORTOS:

1977 Velencei Nyár, Leningrád — Stúdió.
1978 Velencei Nyár, Stúdió '78, Magyar Nemzeti Galéria.
1979 Isztambul — Stúdió, Salgótarjáni Tavaszi Tárlat, Stúdió Kiállítás, Győr, Studio 79 Pécs, Miskolci Grafikai Biennálé, Székesfehérvári Téli Tárlat.
1980 Duna Galéria, Budapest, Szegedi Nyári Tárlat, Wilhelmshaven — Stúdió, Stúdió '80, Műcsarnok.
1981 Pécsi Grafikai Műhely, Pécsi Galéria, Helsinki — Stúdió.

A KIÁLLÍTOTT MŰVEK JEGYZÉKE:

Önarckép albérletben	1978	szitanyomat	495×595 mm
Beavatkozás	1978	szitanyomat	435×475 mm
Megfordítható folyamat	1978	szitanyomat	590×750 mm
Kozmikus parányiság	1978	szitanyomat	610×465 mm
Jelentés	1978	szitanyomat	750×580 mm
A pillanat elszáll, a kép megmarad	1978	szitanyomat	510×710 mm
„Erométer"	1979	szitanyomat	465×590 mm
Fénytabletta	1979	szitanyomat	740×450 mm
A nagymama fényképtartója I—IV	1979	szitanyomat	330×280 mm
Nosztalgia	1980	szitanyomat	420×585 mm
Környezetalakítás	1980	szitanyomat	530×495 mm
Ellentétek	1980	szitanyomat	480×595 mm
Tükrözés	1980	szitanyomat	670×495 mm
A páva	1980	szitanyomat	400×590 mm
Aranylakodalom	1980	szitanyomat	490×590 mm
Mikrokozmosz I—VII.	1981	szitanyomat	800×600 mm

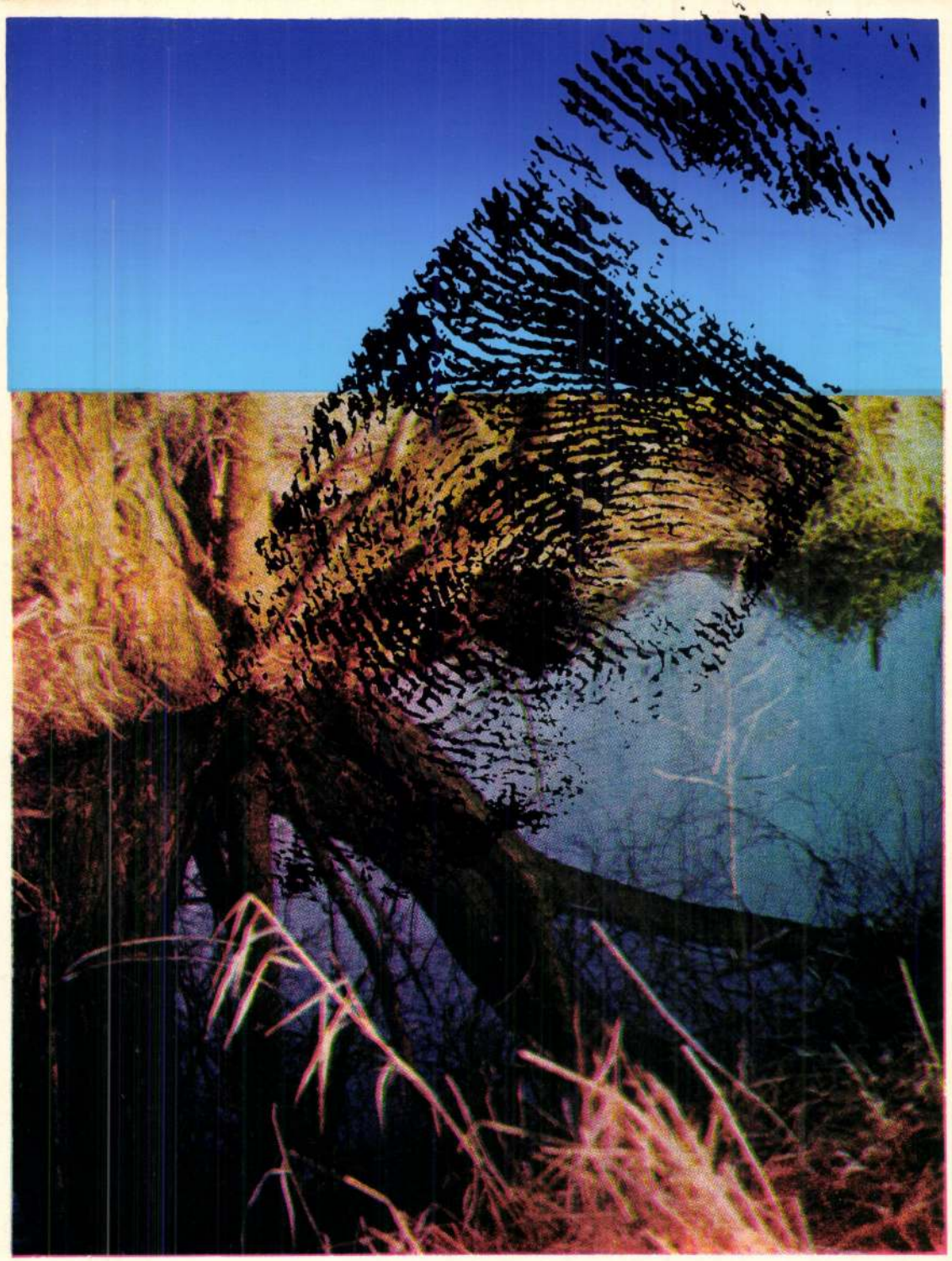
CSIZMADIA LÁSZLÓ

Pécsi Galéria 1981. június 12-30

„A pillanat elszáll, a kép megmarad" — írta egyik grafikája alá a címet Csizmadia László. Ha szabatos ars poéticát nem is sugall e tétel, egy alkotói tevékenységében mégis kitüntetett kapcsolatot valószínüsít. Egyensúlyállapotra utal, melyben a személyiség integritásának és a „külső" valóságnak mezsgyéje meglehetős biztonsággal felismerhető. Mint valamely reneszánsz diszciplina, úgy terül ki kutatásai nyomán a valóságleíró optikai-vegyi-technikai „titok". A valóság látásában feltérképezhető „mi és hogyan" vegyületei szülik lapjait. Őrzi a teljes valósággal való összemérés igényét, és láthatóan nem fél a vesztes menetektől, egy gazdag valóságnak felfogott teljesértékű és színes „omnipotens" valóság közvetítésének igényével tűzte ki alkotói pályaívének első kanyarjait. Szinte szokatlan módon a mai magyar grafikában, műveivel újra felveti az érzéki „szép" feldolgozásának további lehetőségeit. Ama műnem béklyóit bogozza, mely még ma is igen szívósan ragaszkodik a poétikus pózaihoz. Nem az imaginativ megértés kötetlen rétegeiben merítkezik meg, bár képzeletét kétségkívül foglalkoztatják a „színes valóságtól" való elrugaszkodás lehetőségei is. Szeretné megtartani a grafikai mű „festői" vonásait, átvinni rá a valóság egységnyi felületére eső gazdagságát, és ráadásul mindezt érzéseivel, feldolgozott tapasztalatával egybevágó módon. Szándéka — kitartó akarattal és becsületes eltökéltséggel iszákjában — nem művészet létrehozását célozza, nem művészet „akar" lenni amit csinál, hanem valami magátólértetődő létezésnyom, életének teljesen szervült kísérőjelensége.

Láttuk: a művészi teremtés modellezte valóság igazi funkciózavarokat sejtet, benne időben és erőteljesen jelzett tényező az önmaga korlátait definiáló kutató művész. Aki nem törődhet a változtatás alternatíváit megrajzolni képtelen kritikával, az elentétes indulattal, a fékezőerőkkel, a magánnyal. Mert más dolga van. Programja van. Önmagát kell realizálnia, belső telítettségét megmutatni, lehetőleg anélkül, hogy a „szülés" komplikációiból közügyet csinálna. A mindennapi, megélt valóság szövetéből kiszálazott élmények banalitása kollektiv hétköznapjaink útitársaként „írja" le Csizmadia Lászlót. De a kellő mélységgel nem feldolgozott mindennapi látvány rejtett szépség-kapacitásának „kifejtésével" egyszersmind élre is tör, úgy adja elő vadonatúj felismeréseit, hogy azok maguktól érthetőek maradnak, s így nem kell a szó, a cselekvés párája . . .

Aknai Tamás

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
1982 JUN 19

Csizmadia László rajza

lán

A tanévzáró ünnepségen *Földes Andrásné*, az intézmény igazgatója értékelte az 1981/82-es képzési évet, amelyben messzemenően sikerült megvalósítani az oktatás céljait. A pártiskola igazgatója az ünnepség végén 10 hallgatónak: Valki Alajosnak, Sólty Lászlónak, Horváth Sándornak, Dallos Istvánnak, Boda Miklósnak, Schöffer Józsefnek, Sós Emil Istvánnak, Ternyák Istvánnak,

Ülést tart Pécs város Tanácsa

Pécs megyei város Tanácsa 1982. június 24-én, (csütörtökön) 9 órai kezdettel a tanácsháza nagytermében (II. em. 56.) ülést tart.

Az ülés napirendjén szerepel:

— A tanács 1981. évi költségvetésének és fejlesztési alapjának zárszámadása.

— Beszámoló a. Városfejlesztési Bizottság munkájáról.

— A nemzetiségi oktatás és kulturális munka eredményei, feladatai Pécs városában és a városkörnyékben.

— Az állami elővásárlási jog gyakorlására kijelölt ingatlanok jegyzéke.

— Szóbeli tájékoztató a lakásgazdálkodás helyi elveinek érvényesüléséről.

●

Fogorvosokat avattak Pécsett

A Pécsi Orvostudományi Egyetemen pénteken avatták fogorvosokká a most végzett hallgatókat. Az aulában tartott ünnepélyen az egyetem taná-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

Csizmadia László

1972 JUL 21

1021

CSIZMADIA LÁSZLÓ METSZETE

szakmunkástanulókat
a fenti és egyéb
szakmákra beiskolázunk!

MEDICOR
RÖNTGENGYÁR

Bp. X., Gyömrői út 128/R

JELENTKEZÉS:
A SZEMÉLYZETI OSZTÁLYON

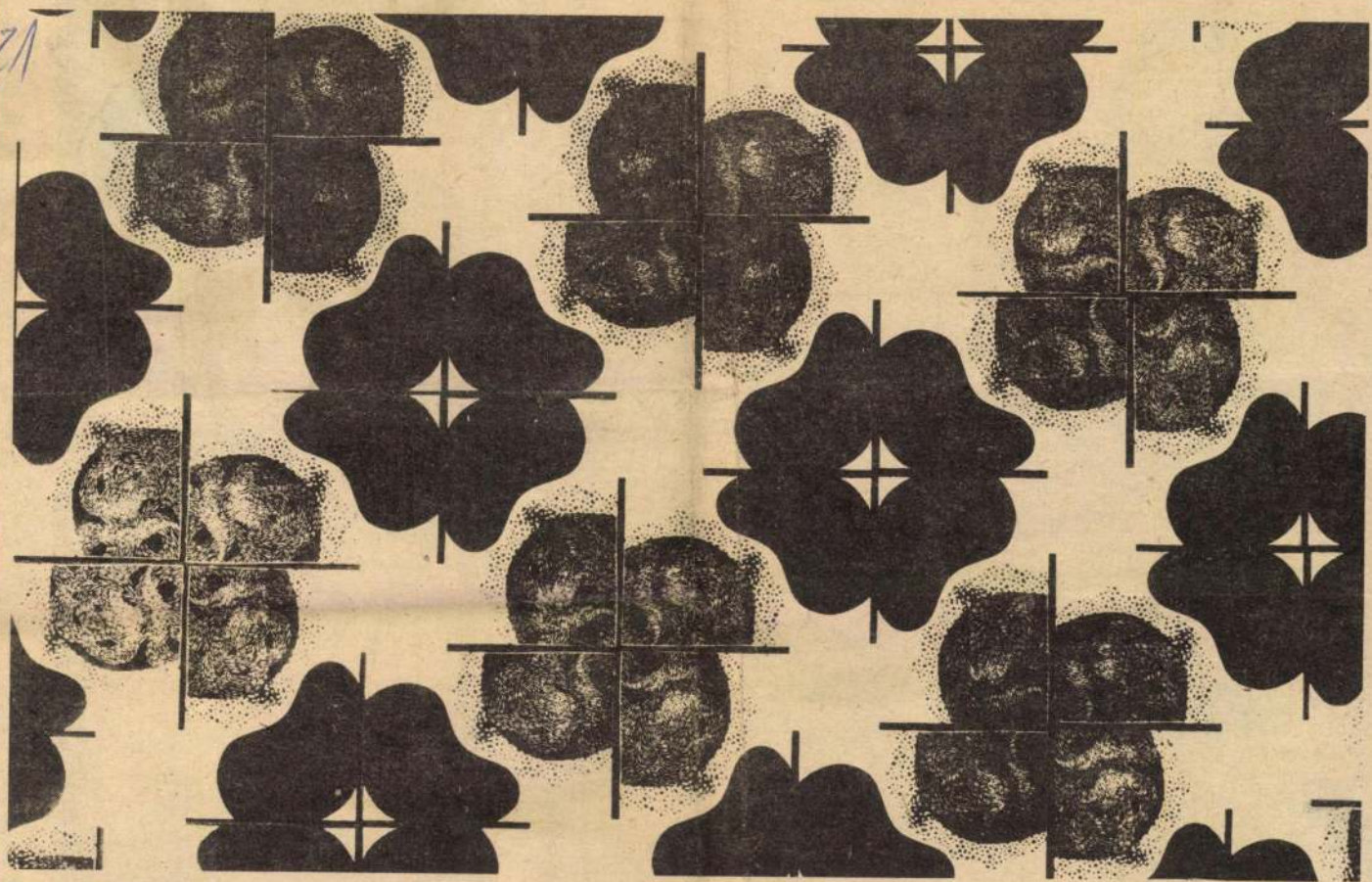

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 MÁJ 14

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Csizmadia László

1021

Csizmadia László rajza

ben
Vál
az is
szülő
ottho
tétele
rányo
osztó
kezn
legg
gálj
rom
(Gil
Kom
gán
seb
mé
csa
álo
el

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 MÁJ 3

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Csizmadia László
grafikusművész

1021

Du

Megnyílt Csizmadia László kiállítása

Az ünnepi felvonulást követően kiállítás megnyitójára került sor kedden délelőtt 11 órakor a Dunántúli Napló kisgalériájában. Az ünneplő közönséggel zsúfolásig telt újságíró klubban Trischler Ferenc szobrászművész nyitotta meg a kolléga és pályatárs, Csizmadia László grafikusművész tárlatát.

Az itt látható grafikák tárgyai nagyon sokfélék, de az általuk közvetített mondanivaló szinte egyetlen gondolatkörből származik: ember és környezete. Képein a biológiai élet folytonosságát biztosító nagy folyamatok láthatók. (Az élet tavaszi újjászületése.) Az ember esetében ez a folyamat sokkal többrétűbb és bonyolultabb, erőteljes érzelmi szálak szövik át, tartalmazza a nemzedékek egymásra épülését, a generációk folytonosságát.

Csizmadia László erőteljes, dekoratív színhatásokra törekszik, de képeinek sajátja a technikai tökéletesség is. Mint mondja, ez ad vizuális vonzerőt a nézőnek, hogy a kép előtt tartsa addig, míg az alkotás megteszi kellő információközvetítő hatását. Grafikái felkiáltójelek, kérdőjelek, pontok kimondott és ki nem mondott mondatok végén.

Csizmadia László kiállítását május 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők a klub nyitvatartási idejében.

P. L.

val

tok

rtásával

lenne, hogy a ki-
tartanának a na-
Véleményem sze-
linátor szerepét a
ebb szervezetnek
llalnia.

S
ZLŐ

vállalathoz képest
szervezetek között
bb az együttműkö-
építőipari cégek
ésének továbbfej-
tőségeit elsősorban
eszközök jobb ki-

Arany oklevél társadalmi tevé

Munkára az iskoláb

Tanuljanak meg k

Reálisabb a pálya

Negyvenezer óra társadalmi munkát vállaltak és teljesítettek tavaly a Széchenyi István Gimnázium tanulói az „Egy napot Pécsért" mozgalomban. Kiemelkedő munkájukat a városi tanács arany oklevéllel jutalmazta.

Az iskola tanulóifjúsága évek óta rendszeresen és szervezetten végez társadalmi munkát a városért és a saját iskolájukért. Az osztályok, KISZ-alapszervezetek 17 általános iskolát, kilenc óvódát és négy bölcsődét patronálnak, . kölcsönösen hasznos kapcsolatot létesítettek azokkal a termelőüzemekkel, ahol diákok a szakmai ismeretek gyakorlati fogásait sajátítják el. A gimnázium segíti a pécsi és a villányi állami gazdaságot a gyümölcstermés betakarításában. A gyerekek alaposan kivették a részüket az állatkerti járdaépítésben és a málomi erdőpark kialakításában is.

Az iskola állami vezetése és KISZ-szervezete gyűjti össze a

bö
em
rít
ipc
lak
ki
nu

ká
Va
pe

gó
mu
tes
ny
nu
lál
ha
go
íg
la
le

Csizmadia László

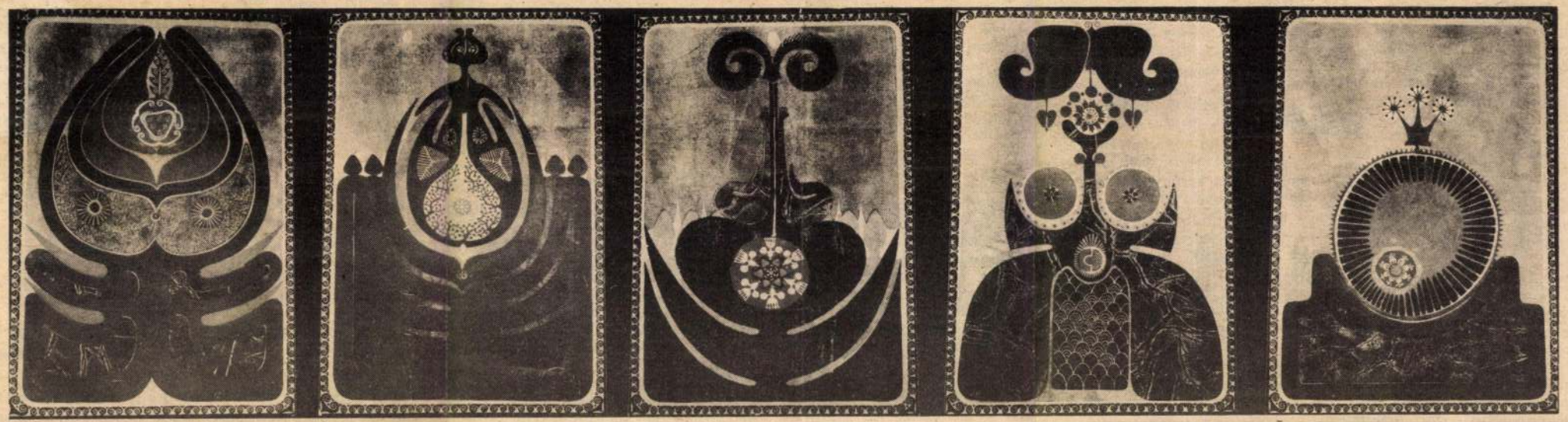
SAJTÓFIGYELŐ
HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 337-748, 340-726

1979 MÁJ 2 0

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Grafikusművész

1021

Csizmadia László: Folyamat I—V. (linóleummetszet)

tanulónk van. Megjegyzem, hátrányos helyzetűeknek csak azokat tekintjük, akiknek a családjában ténylegesen valami probléma van: iszákos szülők, erkölcstelen életmód stb. Nem soroltuk ide a csonka családokat, hiszen önmagában ez még nem biztos, hogy hátrányt jelent. Akad olyan kitűnő tanulónk is, akit egyedül az édesanyja nevel. Természetesen a fizikai származást sem tekintjük önmagában hátrányos helyzetet előidéző tényezőnek. A szülők többsége becsületes, tisztességes munkásember. Sajnos, a körzetben nem csak ilyenek élnek. Itt valamikor túlnyomó többségben Zsolnay gyári dolgozók laktak, de a jövedelmi viszonyok javulásával sokan elmentek, és a helyükre, a komfort nélküli olcsó lakásokba igen vegyes összetételű lakosság költözött. Nem tudok rájuk finomabb szót: lumpenek. Ők azok, akik megöléssel fenyegetik a gyereket, ha az otthoni állapotok miatt panaszkodik az iskolában, és akik úgy riogatják

zású nincs, alkalmazott is mindössze 6, a többi „F"-es. Az egy családtagra jutó havi kereset átlaga 1719, illetve 1647 forint. Ebben a csoportban 13 egygyerekes, 18 kétgyerekes, 3 háromgyerekes és 1 négygyerekes család van. Nyolc tanulónak elváltak a szülei.

— Itt, ha valamilyen eredményt el akar érni, másfélszeres energiájába kerül a tanárnak — folytatja Spolár János.

Még javában beszélgetünk, amikor bejön egy férfi, és kéri az igazgatót, engedélyeztesse, hogy a fiát a Köztársaság téri iskolába irathassa be. Indokai reálisak, Spolár János mégis sajnálkozva tárja szét a karját:

— Nem tehetem, ugyanis ha minden ilyen kérelemnek eleget teszek, ősszel nem tudok két párhuzamos első osztályt indítani. A környéken most nagyon sok épületet lebontottak, a lakók elköltöztek — kevés gyerek íratkozik be. De ez az állapot csak addig tart, ameddig az új laká-

annyi, hogy nem az ország, hanem csupán a város minden részéből. Ötezer gyerek lakik a Kertvárosban, ebből 1200 hozzánk jár. 1973-ban indultunk hat tanteremmel. Egy évvel később már tizenhat tantermünk és két előadótermünk volt. 1976-ban falat bontottunk, s így gazdagodott az iskola egy szükségteremmel. Aztán három lakást is megkaptunk napközis célokra. Minden talpalatnyi helyen tanítunk. Szerencsére tavaly belépett az Anikó utcai iskola, de nem sokáig tudott tehermentesíteni minket. Az idén ismét ezernégyszázan vagyunk, de szerencsére nem három, csak két váltásban kell tanítani. Képzelheti, hogy be van osztva az órarend minden perce . . .

Sebtiben kiszámítjuk a létszámátlagot. Harmincnyolcra jön ki, de van 42 fős osztály is. Itt az a legelső feladat, hogy le tudjuk ültetni a gyerekeket, ugyanis az új iskolai osztályokat csak 35 tanulóra méretezték.

ban 1730, 1609, illetve 1694 forint. A vizsgált csoportban 5 csonka, 5 egygyerekes, 24 kétgyerekes, 8 háromgyerekes és 1 négygyerekes család van. Jellemzésül még néhány adat: az iskolába 9 állami gondozott, 20 cigánytanuló jár, és 13 nehezen nevelhető gyereket tartanak nyilván.

— Ilyen körülmények között hogyan vélekedik az igazgatóhelyettes az iskolában folyó pedagógiai munkáról?

— A tantestület agilis, fiatal emberekből áll. Ez tulajdonképpen jó, de van hátránya is: sok kismama megy el szülési szabadságra, és néha komoly gondot okoz a helyettesítésük. Mégis, ha mindent összevetek, nincs okom a panaszkodásra. Az iskolában huszonkét szakkör működik, elsődleges feladatuk a tehetséggondozás. Rajzszakkörünk nemrégiben UNESCO-díjat kapott. A szülőkkel általában jó a kapcsolatunk, ami nem azt je-

[illegible] a Bérek utcai iskolab[illegible]
Hátrányos helyzetű tanuló a[illegible]
ván, veszélyeztetett nincs. Mi[illegible]
össze öt cigánygyerek jár az[illegible]
kolába, magatartásukkal, tan[illegible]
mányi fegyelmükkel eddig se[illegible]
milyen probléma nem volt.

– Ha elfogadjuk azt a fel[illegible]
telezést, hogy a szülők isko[illegible]
zottsága, jóléti foka megha[illegible]
rozza az iskolába kerülő „gye-
rekanyag minőségét", a Jókai
utcai iskola a többinél előnyö-
sebb helyzetben van. Egyetért
velem, Gábriel elvtárs?

– Részben igen, részben nem. Tény, hogy nagyon sokat számít a szülő igényessége, segítő-

mozgás ezért kisebb a bértömeg és ezáltal a prémium is. Több száz forintos differencia van a belvárosi iskolák stabil tantestületeiben dolgozó, pályájuk csúcsán lévő tanárok, és a „perifériákon" tanító kollégáik fizetése között.

Való igaz, hogy az iskolák fölszereltsége ma már közel azonos, de nem mindegy, honnan startoltak, mekkora befektetéssel tudták a hiányokat pótolni, ami esetleg máshonnan vonta el a pénzt. Természetes, hogy ha az igazgató jól menedzseli az iskolát és tehetséges a tantestület, sokat behozhatnak a hátrányból. Mert azért mégis csak vannak hátrányosabb helyzetű iskolák. És ha ezt túlhangsúlyozni nem is szabad, elhallgatni sem tanácsos. Havasi János

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 AUG 3 0

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Csizmadia László grafikusművész
1021

Csizmadia László: A nagymama fényképalbumából

Szitanyomás '80

Kilenc grafikus Sárbogárdon

A sárbogárdi járási művelődési központ nemrég megnyílt kiállítása egyetlen grafikai eljárással készült műveket mutat be a nézőknek. Ez az eljárás, a szitanyomás, a legújabb és az egyik legvitatottabb technikája a sokszorosító grafikának. Magyarországon alig több mint egy évtizede tűnt fel a kiállítótermekben, s a hagyományos módszerek hívei meglehetős ellenérzéssel fogadták. Sokan úgy vélték, hogy a szita vulgarizálja a grafikát, soha nem érhetők el vele olyan finom vonal- és folthatások, mint például rézkarccal, fametszettel, vagy litográfiával.

Az elmúlt évtizedben jó néhány művésznek sikerült bebizonyítania, hogy kellő mesterségbeli tudással, megfelelő fotókémiai ismeretekkel a szitanyomás is képes a klasszikus grafikai módszerekkel versenyre kelni, sőt viszonylag egyszerűbb vele gazdagabb színvilágot létrehozni, és a hagyományos eljárásokhoz képest összehasonlíthatatlanul nagyobb példányszámú, változatlan minőségű nyomat készíthető.

A sárbogárdi kiállításon kilenc ismert grafikusművész munkáin tanulmányozhatók a szitanyomás lehetőségei. Igen jól sikerült a válogatás abból a szempontból, hogy az alkotók különböző stílustörekvéseket képviselnek, de valamennyien feltűnő technikai igényességgel dolgoznak.

Egyetlen kétrészes lappal szerepel ugyan csupán a kiállításon, mégis elsőként kínálkozik említésre *Kocsis Imre* neve.

Az ő munkásságának különösen jelentős része van abban, hogy a szitanyomás általánosan elfogadott grafikai technikává vált hazánkban, s a Képzőművészeti Főiskola adjunktusaként ő oktatja a fiatal grafikusjelölteket erre az eljárásra. Vanessa Atalanta című ikerkompozícióján színpompás pillangót ábrázol, amely az ő megfogalmazásában a művészi fantázia szimbólumává válik.

A mai magyar grafika legjobb alkotói közé tartozik *Ábrahám Rafael* is. Korábbi figurális, sőt irodalmias korszaka után most szigorú logikájú, szabályos formákból épít plasztikus hatású elvont kompozíciókat.

Különösen örvendetes a Sárbogárdról indult *Csizmadia László* szereplése. A fiatal művész lapjai meglepő

Töreky Ferenc: A tavasz születése

Prutkay Péter: Magyar tenger

érettségről adnak bizonyságot. A pop hatásától megérintve fegyelmezetten szerkesztett, friss színvilágú, az embert és környezetét töprengve vizsgáló, modern grafikát művel.

L. Fábián Rózsát és Litkei Józsefet elsősorban a szitanyomással elérhető szín- és folthatások érdeklik. Kompozícióikon a különböző árnyalatok gazdag skálája bomlik ki, Fábián Rózsa esetében növényi ornamentikus formákhoz hasonlóan, Litkei Józsefnél pedig mintha fátylas textíliarétegek fednék be a képfelületet.

Rátkai György, aki a középkori látomásos festészet és szürrealizmus felől indult, most mélyen átélt, drámai hatású József Attila illusztrációkat mutat be. Igényes rajz és a szabadon áradó asszociációk gazdagsága jellemzi *Töreky Ferencet*, *Prutkay Péter* szatirikus szemlélete és fanyar humora pedig egészen egyéni színt képvisel a kiállítók között.

A sárbogárdi művelődési központ — ha kiállítótermük nem is a legideálisabb — mindenképp elismerést érdemel a változatos anyagú grafikai tárlat megrendezéséért.

Á. Sz. J.

HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik szerették és becsülték, hogy szeretett drága jó feleségem, édesanyánk nagyanyánk és anyósunk, **PÁLINKÁS FERENCNÉ** életének 70. évében türelemmel viselt hosszú szenvedés után 1980. augusztus 27-én elhunyt. Temetése 1980. szeptember 2-án, kedden du. **négy** órakor lesz a Börgönd pusztai temetőben. **Gyászoló család.** Lakás: Börgönd, Fő u. 16. 5190

HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága feleségem, édesanyánk, anyósunk, testvérünk, rokonunk **MOJDISZ ANDRÁSNÉ született Zelman Judit** hosszú betegség után elhunyt. Temetése szeptember 1-én, hétfőn du. **fél négy** órakor lesz a szedreskerti temetőben. **A gyászoló család.** 5176

HALÁLOZÁS. Fájó szívvel tudatjuk azokkal, akik ismerték és szerették, hogy drága jó feleségem, édesanyánk, nagymamám, **OZVÁRY KÁROLYNÉ szül. Farkas Jolán** 1980. aug. 24-én, 73. évében váratlanul elhunyt. Temetése 1980. szeptember 2-án, kedden du. **fél egy** órakor lesz a Csutora temetőben. **Gyászoló család.** Lakás: Szfvár, Mancz J. u. 4/a. 5142

HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága feleségem, anyánk, anyósunk, nagyanyánk, testvérünk, **SZILNER ZOLTÁNNÉ szül. Boros Erzsébet** életének 74. évében hosszú szenvedés után 1980. aug. 24-én csendesen elhunyt. Temetése 1930. szeptember 2-án, kedden du. **fél kettő** órakor lesz a Csutora temetőben. **Gyászoló család.** Lakás: Szfvár, Gellért u. 2. 5083

HALÁLOZÁS. Fájó szívvel tudatjuk azokkal, akik ismerték és szerették, hogy drága jó férjem, édesapánk, apósunk, **HAÁSZ VENDEL** 1980. augusztus 26-án, életének 65. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1980. augusztus 31-én, vasárnap du. **négy** órakor lesz az isztiméri római katolikus temetőben. **Gyászoló család.** Cím: Szfvár, Gellért u. 21. 5214

KOSSUTH MGTSZ

felvételre keres

univerzális, nagy gyakorlattal rendelkező

ESZTERGÁLYOST,
VÍZ- ÉS FŰTÉSSZERELŐT

Cím: Székesfehérvár, Börgöndi út 53.

5090

KERESKEDELMI VÁLLALAT

osztályvezetői munkakörbe legalább 10 éves gyakorlattal rendelkező Közgazdasági Egyetemet végzett munkavállalót felvesz

Jelentkezést részletes önéletrajzzal a Hirdetőbe kérjük „Október 1." jeligére

152 527

„fémmunkás" Vállalat Székesfehérvári Gyára

azonnali belépéssel felvesz

fémmunkás

műszaki ügyintézőt, tervező-szerkesztőt, szerszámszerkesztőt, technológust.

Jelentkezés a gyár személyzeti osztályán.

Megközelíthető a 13-as és 16-os autóbusszal.

4191

Dunaújvárosi Járási Áfész

pályázatot hirdet

a Nagykarácsonyban megnyíló kis ABC

VEZETŐI MUNKAKÖRÉNEK

betöltésére.

Pályázati feltételek:

kereskedelmi szakképzettség, legalább ötéves szakmai gyakorlat.

Jelentkezni lehet:

Dunaújvárosi Járási Áfész személyzeti osztályán. Dunaújváros, Budai Nagy Antal. u.

5015

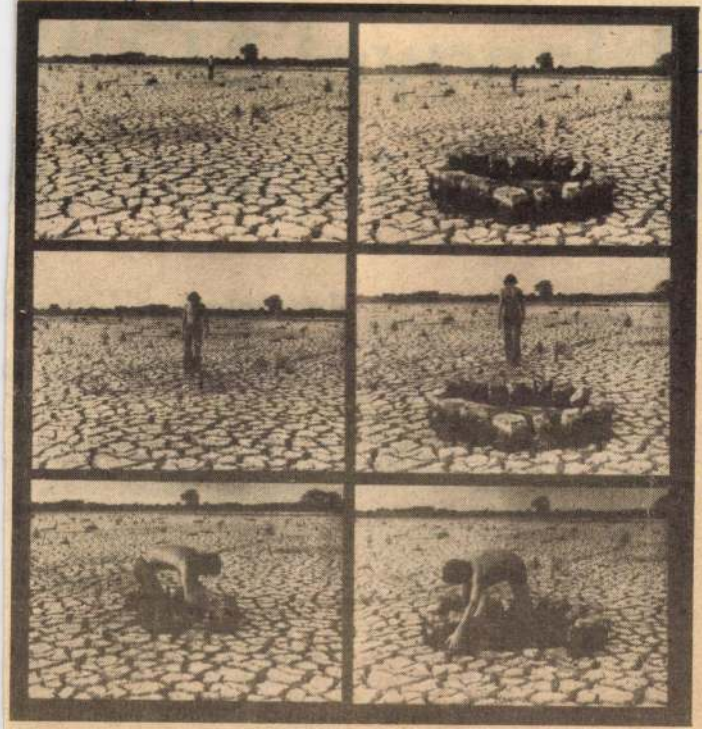
MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-526

Csizmadia László, grafikus

1981 JÚN 7

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1021

Környezetalakítás. Szitanyomat. 500x562 mm.

Csizmadia László kiállítása

JÚNIUS 12-TŐL 30-IG, A SZÍNHÁZ TÉRI KIÁLLÍTÓTEREM KAMARATERMÉBEN

1952. január 10-én született Sárbogárdon. A Pécsi Tanárképző Főiskola biológia–rajz szakán 1976-ban szerzett diplomát. Ugyanebben az évben tagja lett a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának. Azóta rendszeresen szerepel a stúdió hazai és külföldi kiállításain, több alkalommal kapott díjat és ösztöndíjat. 1976 óta a Pécsi Művészeti Szakközépiskola reklámgrafikai szaktanára.

Öt éve foglalkozik szitanyomással, és úgy tűnik, hosszú időre elkötelezte magát e sokoldalú technika mellett. A kiállított grafikák kizárólag így készültek és magasszintű szakmai tudásról tesznek tanúbizonyságot. A többszínnyomású, gondosan kivitelezett grafikák ellenpontjaként bemutatásra kerül néhány tárgy, térberendezési szituáció és esemény, amelyek segítségével a gondolatok közvetlenebbül, kevesebb áttétellel tolmácsolhatók.

A kiállítás 1981. június 12-én, pénteken délután 4 órakor nyílik meg.

Brigád-tanácskozás

A lengyel SOW biztosítású fejtés tapasztalatait vitatták meg a Pécs-Bányaüzem Kecskés György vezette brigádjának a tagjai június 6-án az István-akna melletti Józsefházán megtartott munkaértekezletükön. A csapat a Mecseki Szénbányák történetében rekordot állított fel, amikor tavaly a több mint ötvenfős munkaközösség 310 métert haladt előre a széntelep csapásában minden zavar, probléma nélkül.

Különösen szép egyéni teljesítményt ért el többek között Nagy Ferenc vájár, Boda János és Budányi Gusztáv csillés. A vállalatnál Pécs-Bányaüzem az egyik jelentős bázisa a gépesítésnek, a munkafeltételeket is javítják ezzel és nő a termelékenység is. Nagy szükség van a gépesítésre, mert

A gé

hogy a r
ban a fia
nak hosszú ideig az üzemben.

Miről szóltak a brigádtagok? Többek között azt emiítették, hogy a műszakiak, gazdasági vezetők vegyék még jobban figyelembe a javaslataikat, újításnak is beillő ötleteiket, hiszen ez a főként 40—50 éves emberekből álló csapat vállalkozik az új technikák bevezetésére, ezzel a népszerűsítésére. Igérték, hogy az új típusú SOW-okat is kipróbálják, sőt a kihasználatlanokat is üzembe állítják, ha arra szükség lesz. Kecskés György brigádvezető azt hangsúlyozta, hogy házilag

ob-

javaslat, újítás

Kérik a vezetők n

kai megoldáson, hogy a modern fejtési önjáró biztosító berendezések jobban bírják a telepek gyakori dőlésszögváltozásait, vagy a bizonytalan geológiai viszonyok közepette ne csúszhassanak, süllyedjenek meg.

A Mecseki Szénbányáknál a SOW-okkal kijövesztett szénmennyiségnek a felét Pécs-Bányaüzem produkálja. A Kecskés-csapat bebizonyította, hogy a nehéz geológiai adottságok

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1983 FEB 12.

1021

NÉPÚJSÁG

Csizmadia Margit: Editke

CSIZMADIA Margit

Amforák, tálak, szobrok

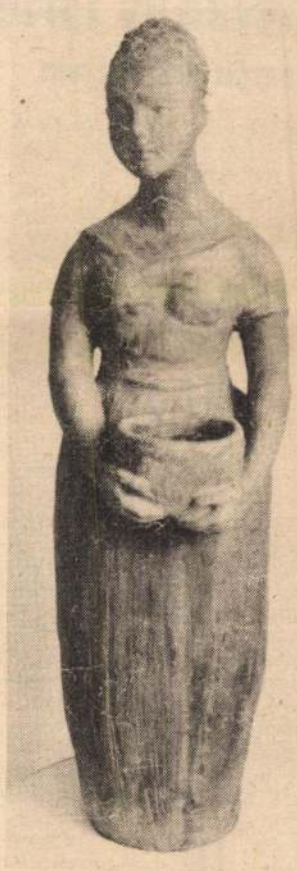
Impressziók Csizmadia Margit orosházi kiállításáról

Betegségéből éppen felépült, s így szándékától kissé más lett az újbóli bemutatkozás szülővárosában. Hogy mennyi az eltérés a szándék és a megvalósulás között, azt így nehéz leméri, mert így a maga nemében ez a tárlat is egész, hiszen pályaképet is ad. Sajátos ez a kamaratárlat, amely a Szántó Kovács Múzeum emeleti időszaki kiállítótermeiben kapott helyet, mert a kiállított munkák, a kamarajelleghez igazított válogatás egy művészpálya eddigi summázása is. Ezért szép, ezért érdekes, ezért figyelemre méltó. S különös öröm az, amikor a látogató felfedezi, hogy a szülőföldhöz való kötődés nem csupán a születés ténye, hanem az más módon felsejlik az alkotás lázas folyamatában, régi idők hangjait szólaltatja meg, a gyermekkor élményvilágát élteti velünk újra. Ezért is ragadott meg a kis kerámiakolomp, amelynek formája, mélybarnaságának melegsége mintegy jelkép lett.

Tálak, vázák, virágtartók sokasága sorakozik a két kiállítóhelyiségben, olyan alkotások, amelyek régi idők hangulatát lopják a mai rohanó világba, de színezésükben, formaalkotásukban mégis mások, nagyon is maiak, modernek, megnyugtatók, még akkor is, amikor az erős színek valami erős lüktetést sugallnak. Ez ennek a kiállításnak az egyik aspektusa, hiszen a kiállított 46 kerámia adja a tárlat meghatározó jellegét. A kék, vörös, barna, sötétbarna, fehér és sárga színekben pompáznak a tárgyak, avagy az adott formák más-más színekben, azok keveredésében, egymásra csurgatva, vagy összefolyva az esetleges játékos kedvről is tanúskodva. De felfedezni véli a látogató a színben, formában, a kerámiákat díszítő ornamentikában azokat a motívumokat is, amelyek valamilyen módon ehhez a tájegységhez, a szűkebb szülőföldhöz is kötik az alkotót. Ezért öröm látni ezeket az alkotásokat, habár az Orosházán élő ember mindjárt tovább is lép a gondolattal, hiszen Csizmadia Margit jó néhány nagyobb alkotása díszíti e város néhány pontját, közterekét, belső udvarokat. A városi kórház parkjában van a *„Thétis"* váza, az ifjúsági ház udvarán az *„Urna"* váza, a MEZŐGÉP parkjában a *„Hármas vázakompozíció"*, a Könd u. 82. szám alatti ház déli részén a *„Diszváza"*, s az Árpád-kert vízmedencéjét díszítette a *„Globus"*, gömb alakú váza, amely sajnos, néhány esztendeje nincs a helyén.

A mostani kamaratárlat egyik részét alkotják tehát a kerámiák, közöttük dísztálak, különös kiképzésű, hangulatos virágtartók, az ókorból visszasejlő formákat őrző amforák is, s mellettük egy-két kisplasztika *(Anya gyermekével, Szép Ilonka, Gyermekfej)* található. A kiállítás másik arcát azok a vázlatok, grafikák, krétarajzok adják, amelyek a festőművész Csizmadia Margitot mutatják meg. Régi és új alkotások láthatóak, mintegy bizonyítva, hogy nem akar elszakadni a művészpálya alapindításától, hiszen a Képzőművészeti Főiskola festőművész szakán kezdett közel harmincöt évvel ezelőtt. A korai képei mellett, amelyek még az '50-es, 60-as években keletkeztek, található néhány új is. Hangulatában megkapó az itáliai atmoszférát sugalló két alkotás, az újabb csendéletek pedig nyugalmat árasztanak, s így lesznek látványosan kellemes színfoltok e tárlaton.

Fülöp Béla

Csizmadia Margit: Szép Ilonka

NÉPÚJS

„Most végre felröppenhet a szabad szó piros rakétája a fekete magyar égre."

(NÉPSZAVA, FEB

Lapszemle 1945 kora t

1. A demokratikus front napilapja, a Szabadság 1945. február 8-án, csütörtökön hírt ad arról, hogy új színfolt tűnt fel a főváros utcáin.

„Egyre több és több olyan formaruhás rendőrt látunk, akiknek az öltözéke nemcsak szimbólum, mert oldalfegyvert és kardot is viselnek. Ma reggel azonban érdekes látvány fogadja a pestieket. A Király utca és a Teréz körút sarkán orosz női forgalmi rendőr helyett magyar forgalmi rendőr irányította az autók és a gyalogosok átkelési rendjét. Kissé szokatlanul hatott a posztján, mert a régi, jól bevált karmozdulattal való irányítás helyett, orosz szokás szerint, piros és sárga zászlócskákat lengetett. Látszott a rendőrön a boldogság, hogy újból gyakorolhatja a régi tisztét, de az orosz autók sofőrjei is jóindulatúan mosolyogtak, ha a magyar rendőr néha eltévesztette a színes zászlócskák használatát. Tíz órakor jött érte a váltás. Rendőrünk topogott a sáros hólében, és boldogan nézett szét a még rendezetlen körúton.

— Fog ez menni! — mormolta magában, és kíváncsiak gyűrűje szeretettel simogatta szemével."

Február 11-én, vasárnap a Szabadság felhívja az olvasók figyelmét, hogy Szálasi továbbra is kiszolgálja a németeket:

„A nyilas-rádió közleménye szerint Szálasi legutóbb meglátogatta Győr megye néhány községét. Körútja során Győrszentmárton községben az egybegyűltek előtt beszédet mondott. Megmagyarázta nekik a nemzetvezető és a vezetettek viszonyát. Ez a viszony szerinte közvetlen és egyszerű: a nemzetvezető vezet, a vezetettek engedelmeskednek. Kijelentette, hogy a hungarista kormány fő célja a magyar—német sorsközösség teljessé tétele. A magyarok ezt a sorsközösséget már elég teljesnek tartják. Kézzel fogható nyilvánulása a vesztett háború, a Voronyezsnél, a Kárpátokban és a Tiszánál sírba tett százezrek, Nyíregyháza, Budapest és más magyar városok romjai, a négy éve tartó nyomor és szenvedés."

Címében Petőfit idézi a tudósítás („Talpra magyar, hí a haza!"), amely a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetségnek a Magyar Színházban tartott első toborzó nagygyűléséről számol be:

„Hatalmas, jelszavas táblák alatt, hosszú sorokban vonultak fel az ifjúság csoportjai a város különböző pontjairól. A műsort az újpesti ifiszövetség fúvószenekara kezdte meg, a régi népszerű, Szalmás- és Vándor-kórusindulókkal szerepelt. Gyarmati Anikó Ady-versei, Major Tamás szavalata és Török Erzsi Kossuth-nótái adták a műsor kulturális részét. A négy szónok világított rá a gyűlés tulajdonképpeni céljára. Kiss Sándor hosszabb beszédben mutatott rá a szövetség alakulásának rendkívüli jelentőségére, célkitűzéseire, programjára. A reakció által eddig mindig lehetetlenné tett ifjúsági egység most végre megvalósulás előtt áll, tőlünk függ, milyen keményre, milyen harcosra tudjuk kovácsolni. Kicsi Sándor a magyar ifjúság különböző rétegeinek összefogásáról beszélt, Hollós Ervin a magyar nemzeti hadseregről, amelybe az ifjúságnak kell a legjobb harcosokat adni. Hazai Jenő önkéntes jelentkezésére szólította fel az ifjúság tömegeit."

A „Debreczen" című újság február 13-i, keddi számában a nádudvari fiatalok szervezkedését ismerteti, akik a Népkör nagytermében nagy sikerű gyűlést rendeztek:

„Oláh István helybeli titkár megnyitójában az ifjúság szerepét vázolta az új

Hogyan is történt?

Válaszol: Hollós Ervin

Jól emlékszem a Magyar Színházba összehívott ifjúsági nagygyűlésre. Már az rendkívül megkapó volt, ahogy a fiatalok jöttek, sok százan, énekelve. Negyvenöt februárjában, énekelve! Nagyon rosszul öltözött, túlnyomó többségben kopott kabátos munkásfiatalok, diákok, akiknek szeméről, arcáról látni lehetett az éhezést és a nélkülözést. Ugyanakkor a lelkesedést és az odaadást is.

A teremben mi, az elnökség, meg a szónokok a színpadon ültünk. Egyszer csak szétnyílt a függöny. Maga a hangulat, a jelszavak kiabálása, miközben zene szólt, aztán a szavalatok között elhangzó egy-egy beszéd felemelte az embert. Az egész műsor talán másfél órát tartott.

Néztem a közönséget, és a szívem a torkomban dobogott, de kiváltképp akkor, mikor fel kellett állnom beszélni. Ahogy az újságcikkben is megjelent, négyen kaptunk szót, s ha nem tévedek, én harmadikként kerültem sorra: Jóllehet, addigra már volt némi tapasztalatom, mert előzőleg a felszabadult Szegeden, sőt Budapesten is tartottunk gyűléseket, nem is beszélve a felszabadulás előtt még az Országos Ifjúsági Bizottság által szervezett megmozdulásokról, de azok a fellépések kisebb közösségekben, ötven—hatvan fiatal előtt történtek. Itt azonban sok száz, talán ezer, ezerötszáz szempár szegeződött rám.

Először a szó szerint leírt mondanivalót olvastam, később valahogy letettem a papírt, és szabadon kezd-

Csizmadia Margit

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1966 MÁJ - 3.

Kedd

Orosháza ünnepelt

Képek a földmunkásmegmozdulás 75. évfordulója alkalmából rendezett emlékülésekről, kiállításokról

Kétnapos emlékülésen foglalkozott a Magyar Történelmi Társulat Orosházán a 75 év előtti földmunkásmegmozdulásokkal. Az emlékülés első napján, mint azt lapunkban már közöltük, előadások és korreferátumok hangzottak el a tárgykörből, a második napon pedig Darvas József író elnökletével az „Orosháza története és néprajza" című monográfiát vitatták meg a városba érkezett történészek. Mindkét nap eseménysorozata sokáig emlékezetes marad és nagy hozzájárulást jelent Békés megye helytörténetírásának további kibontakozásához.

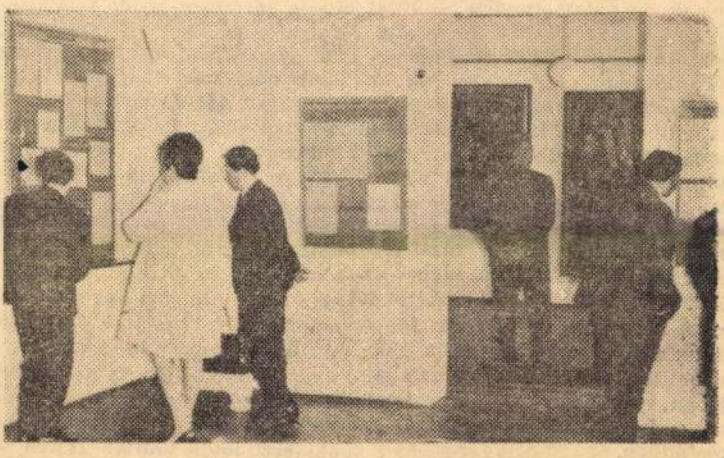
Az évforduló alkalmából az orosházi Szántó Kovács Múzeumban különböző kiállítások nyíltak, ezeket már az első napokban több százan tekintették meg.

Darvas József író a tanácskozáson

Az emlékülés szünetében: Nagy Gyula múzeumigazgató, dr. Szabó Ferenc levéltáros, dr. Szuhay Miklós egyetemi docens és dr. Pölöskei Ferenc egyetemi docens.

A dokumentumkiállítás termeiben

Csizmadia Margit (balról) keramikusművész kiállításán, vendégei között.

Kiváló Kisipari Szövetkezet címet és vándorzászlót kapott a Körösvidéki Egyesült Cipész Ktsz

Ünnepi küldöttgyűlést tartott április 30-án, Békéscsabán a Körösvidéki Egyesült Cipész Ktsz. Ez alkalommal kapták meg az 1965. évi gazdasági eredményekért és a szocialista munkaversenyben elért sikerekért járó Kiváló Kisipari Szövetkezet címet és a KISZÖV vándorzászlaját. Az ünnepi beszédet Goldberger János, a KISZÖV elnöke tartotta. Beszédének bevezető részében megemlékezett május elsejéről, a munkásosztály és minden dolgozó nagy ünnepéről, majd ismertette a szövetkezeti ipar fejlődését és a ktsz-ekben folyó munkaverseny eredményeit.

A Körösvidéki Egyesült Cipész Ktsz-ben az elmúlt évben igen aktívan vettek részt a dolgozók a munkaversenyben. Négy kollektíva nevezett be a Szocialista brigád címért folyó mozgalomba és 3 el is érte ezt a megtisztelő címet. A Kiváló Szövetkezeti Dolgozó címért folyó versenyben 106-an neveztek be és 37-en megkapták a jelvényt.

A jutalmakat, okleveleket és a vándorzászlót Goldberger elvtárs adta át. Jelvényt és jutalmat kapott még 20 évi szövetkezeti tagsága alkalmából Egeresi István, Kurilla Lajos, Irházi György, Varga Ferenc és Martincsek István. Ezenkívül a legjobban dolgozó részlegvezetők oklevelet és pénzjutalmat, valamint több ktsz-dolgozó pénzjutalmat kapott 1965. évi jó munkája elismeréséül.

A beszéd és a jutalmak átadása után a küldöttgyűlés tagjainak Ament Ferenc, a ktsz elnöke beszámolt az 1966-os év első negyedében végzett munkáról, az elért eredményekről és a felmerült nehézségekről, melyek akadályozzák a termelés folyamatosságát.

Szakszervezeti f aktivisták k

A Szakszervezetek Békés megyei Tanácsa április 30-án munkásmozgalmi ünnepséget tartott, melyen megjelent Vas-Witteg Miklós, a SZOT alelnöke is. Lipták Pál, az SZMT vezető titkára beszédében megemlékezett május elseje, a munka ünnepének jelentőségéről, a nemzetközi munkásosztály nagy harcának győzelmes előrehaladásáról, a Szovjetunió, hazánk s a többi szocialista országok fejlődéséről.

A „geszti bolond" hajda

Várom a geszti buszt Sarkadkeresztúr állomásán. Napsütéses idő van, szombat, kora délután. Az állomás közelében az országút és a vasút kereszteződésénél modern berendezésű brisztró várja az utasokat, azok pedig a buszt várják. Elvegyültem köztük. Voltunk jó páran, akik Geszt, Mezőgyán felé utaztunk. A várakozók egyharmada mezőgyáni tsz-tag volt. Kötegyánból jöttek, ahol egy volt falubelijük temetésén vettek részt. Többnyire idős emberek voltak és valamennyien — mint valami egyenruhában — feketében. Az elhunytról és az időjárásról beszélgettek. Egyre jobban csodálom azt a végtiszteletet, amit az elhunyt iránt tanúsítottak és a család iránti tiszteletet, amely náluk szintén az élet alapját jelenti. Az az érzésem, hogy egy nagy családdal utazom, ezeken a fényben ragyogó végtelen mezőkön, ahol már elemi erővel sarjad az élet. Menet közben rádöbbennek arra, hogy milyen találóan fejezi ki az a szó, hogy „község" a falusi ember lelkivilágát. Itt valóban jóban, rosszban együtt vannak az emberek, mint valami nagy családban.

Mezőgyánban útitársaim leszálltak, én folytattam utamat Geszt felé. Beszédeikből azt is megértettem, hogy a Magyar—Bolgár Barátság elnevezésű tszük nem a legjobbak közé tartozik, de bíznak, hogy az új vezetőséggel jobb eredményt fognak elérni. Megérkeztem a geszti tanácsháza elé, ahol egy nagy csoport fiatalt pillantottam meg. Egy ifjú párra vártak, akik most kötöttek házasságot. Ezektől tudtam meg, hogy a kastély felé a templomkerten át vezet az út. Sűrű lombozatú fák alatt egy régi kőoszlop hirdeti az első világháborúban elesett gesztiek nevét. Legfelül a Tisza István név van, végeredményben ő is akkor halt meg, merénylet áldozata lett esztelen politikája miatt. A névsorban feltűnő sok Tarnok, Erdei, Sólyom nevek találhatók és még ma is bármerre járok, találkozom hasonló nevekkel. Egy Sólyom nevű geszti lakostól tudtam meg, hogy őket még Zsigmond király telepítette ide és nevük foglalkozásukkal függ össze. Vajon Ady Endre vagy Arany János emlékekkel találkozom-e Gesztben? —kérdezem magamtól, miközben a kastélyhoz érkeztem, hisz köztudott dolog, hogy az egykorú szalontai jegyző itt töltött néhány esztendőt, mint a Tisza-család házitanítója. A kastélyt impozánsabbnak látom, mint a gyulait, de szomorúbbnak is. Az az érzésem, mintha egy feudális időből ittmaradt élőlényt pillantanák meg, aki érzi ideje múltát. Hiába van benne iskola, kultúrotthon, könyvtár és ideiglenes presszó, a belső zajos élet nem tudja a külső szomorúságát eltompítani. Körbejárom a nagy, árnyékos udvart, egy-egy helyen megállok meditálni. Itt, ebben a rozoga, cselédek volt épületében, hol ma az Egyetértés Tsz műhelyei vannak, lakott ezelőtt 100 évvel a Toldi szerző-

Víz-, fűtés- és gázszerelő szakmunkásokat

AZONNALI HATÁLLYAL
FELVESZÜNK.

Jelentkezés
az ÉM Békés megyei Állami Építőipari Vállalat
munkaügyi osztályán,
Békéscsaba, Kazinczy utca 4.

48471

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 III 24
Békésmegyei Népújság
Csizmadia Margit
keramikusművész
1021

Szaktábor Gyopáros on

Ősszel kiállítást rendeznek Orosházán

Harmincöt úttörő volt lakója az elmúlt napokban a gyopárosi képzőművész szaktábornak. Az ügyes kezű gyerekek szaktábori programját dr. Ablonczy Lászlóné, az orosházi művelődési központ munkatársa dolgozta ki, megvalósításában részt vett az orosházi születésű keramikusművész, Csizmadia Margit, valamint a fiatal orosházi festők csoportja: Feldmann Tibor, Horváth János, Fekete János, Dénes Sándor és Szlotta András.

Az úttörők megismerkedtek az agyagformázás titkaival, és az akvarellezéssel. Legtöbben igen szép leveleket, apró állatokat és dísztárgyakat formáztak a puha anyagból, a festők pedig Gyopáros szépségeit örökítették meg.

A tábor vezetője, dr. Ablonczy Lászlóné elmondotta, hogy a táborozók munkáiból kiállítást állítanak össze és azt elsőnek Orosházán, a művelődési központban mutatják be, majd sorra viszik azokba az iskolákba, ahonnan úttörők érkeztek az egyhetes táborozásra.

Az orosházi művelődési központ először szervezett ilyen szaktábort. A kísérlet jól sikerült, ezért azt tervezik, hogy jövőre kéthetesre növelik a táborozás időtartamát és megkétszerezik a részvevők számát is.

Képeink:

A korongozóknak Csizmadia Margit keramikusművész beszél a formázás munkafolyamatáról, az anyag tulajdonságairól

Ifjú akvarellisták a tó partján. Aki tanítja őket: Fekete János, fiatal orosházi festő

Fokozódik külkereskedel jelentősége

Udvardi Sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes szerda délelőtt tájékoztatta az újságírókat a külkereskedelem fejlesztésének kérdéseiről.

Elmondta, hogy népgazdaságunkban a külkereskedelem jelentősége nagymértékben fokozódott. A korábbi években a nemzeti jövedelem minden 1 százalékos növekedése a külkereskedelmi forgalom 2 százalékos fokozódásával járt, ez az arány tavaly és az idén már eléri a három és fél százalékot.

Összforgalmunkon belül tovább növekedett a szocialista országokkal folytatott kereskedelem részaránya. 1975 első felében 21 százalékkal többet exportáltunk és 47 százalékkal többet importáltunk a szocialista országokból, mint egy évvel korábban. A szocialista országokkal folytatott külkereskedelmünk stabil, s dinamikusan tovább fejlődik.

A dollárelszámolású országokkal ugyancsak nőtt a forgalom, ez azonban nem kiegyenlített. Különösen ez év első hónapjaiban igen jelentős volt a tőkés import növekedése, miközben az export nem haladta túl az elmúlt évi szintet. A tőkés import növekedési üteme azóta lelassult, az első fél évben 16 százalékkal volt magasabb, mint tavaly ilyenkor.

A Külkereskedelmi Minisztérium más tárcák bevonásával exportbizottságot hozott létre, amely segíti a vállalatokat a tőkés export fokozását akadályozó tényezők elhárításában.

Egymillió 300 ezer forint gazdasági bírság

Ítéletet hozott a Gyulai Megyei Bíróság az orosházi kazánjavító ipari szövetkezet ügyében

A PM Bevételi Főigazgatósága Békés megyei Hivatala 1974-ben tartott vizsgálatot az Orosházi Kazánjavító és Általános Szerelőipari Szövetkezetben. Az ár-ellenőrzés során megállapították, hogy a szövetkezet két és fél év alatt jelentős tisztességtelen haszonhoz jutott. A Pénzügyminisztérium Bevételi Főigazgatósága a vizsgálat alapján gazdasági bírság kiszabására tett indítványt. Az ügyet a Gyulai Megyei Bíróság tárgyalta.

A szövetkezet 1972-ben a vállalatoknak és a közületeknek többek között Thermopress rendszerű kazánokat gyártott. A kazánok különböző tartozékait — így olaj- és gázégőket, vezérlőszekrényeket, valamint egyéb szerelvényeket — nyugati importból szerezték be. Ezeket a tartozékokat azonban magasabb áron számlázták a vevőknek, mint amennyiért beszerezték azokat. Nem tartották be a Kohó- és Gépipari Minisztérium, valamint az Árhi- [illegible] sem. Az utasításait sem. Az utasításait sem. Az utasításait

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 ÁPR 18

Magyar Nemzet

Csizmadia Márta

Sárközi szőttesével fődíjat nyert az NDK nemzetközi pályázatán Csizmadia Márta, a pécsi művészeti gimnázium 16 éves szövőszakos diákja. Az olajvezeték mentén címmel szocialista országok fiataljainak meghirdetett pályázaton Csizmadia Márta tavaly aranyérmet nyert gobelinjével

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 ÁPR 26

KÉPES ÚJSÁG
Budapest

Csizmadia Márta

1021

Csizmadia Márta: VIRÁG (gobelin)

volna.

szor nyilatkozott már ?

ikor ezek az említett készültek, szinte heten- restek fel az újságírók. múlt években azonban m kellett félnem attól, jnalban vagy késő éjjel aikkal zaklatnak. Na, akkor filmsztár voltam, g csak egy karakterszí- , a „csak"-ra teszi a yt, s mindezt mosolyog- i öngúnnyal mondja.

lehetett az oka a nép- gének?

, hogy sok filmem volt,

rodalom

tt világ

A szovjet irodalom az utóbbi időkben reneszánszát éli.

Nemcsak a művek színvonalának, hanem az irántuk kifejezendő érdeklődés nagyságának, növekedésének tekintetében is. Ez az érdeklődés nem ismer határokat; a szó földrajzi értelmében sem. Nemrég személyesen tapasztalhattam a szovjet irodalom törökországi népszerűségét. Máshonnan is hírek jutnak el hozzánk ugyanerről.

De egyszerűen csak irodalmi kérdésről van-e szó ezekben az esetekben?

Emlékszem, mennyire meglepett, néhány évvel ezelőtt, a világhírű velencei képzőművészeti biennálé közönsége. Az egyes országok pavilonjaiban, amelyekben csaknem kizárólagosan a nehezen felfogható és a világtól, a világ dolgaitól elég távol álló festmények, szobrok kaptak helyet, a nemzetközi műértő közönség unatkozva, ásítozva csellengett egyik műtől a másikig. Némelyik pavilon modernkedő unalmasságának híre annyira elterjedt, hogy a közönség óvakodván a kínos ásítozástól, széles ívben elkerülte azokat. A szovjet pavilon előtt azonban, hosszú sorokban álltak a várakozók. Közéjük furakodtam, hajtott a kíváncsiság. S aki bejutott, szemlátomást felüdült. Fellélegzett. Itt nem abrakadabra szemfényvesztésbe menekült, mint másutt, a művészet, hanem a realizmus erejével, tisztaságával és tisztességével szólt a világról, a világ dolgairól, rólunk, emberekről.

Tudjuk, hogy a szovjet irodalom világméretekben növekvő új sikerének ugyanez a titka.

Az igazi irodalom lélegzik, él. Az élő irodalom pedig nemcsak a könyvekben követhető nyomon, hanem az újonnan született alkotásokban is; azokban még inkább; amelyek a gyors időközökben, rendszeresen megjelenő folyóiratokban találhatók. Az élő irodalom elsőrendű és legfontosabb fórumai: az irodalmi folyóiratok.

A szovjet irodalom barátait, mindannyiunkat ezért tölt el őszinte nagy örömmel, hogy első kézből értesülhetünk immár hónapról hónapra a szovjet irodalom folyamatos, töretlen fejlődéséről, újabb és újabb eredményeiről.

Megjelent a Szovjet Irodalom című folyóirat magyar nyelvű kiadásának-változatának első száma.

Ennél, harminc év után, mi sem természetesebb. Csak azt sajnálhatjuk, hogy nem korábban került erre sor.

Remélni lehet, hogy ez a folyóirat — amelynek magyar főszerkesztője Király István akadémikus — segítője, ihletője lesz a mi irodalmunk fejlődésének, az igazán jelentős, valós irodalmi eredmények hazai elérésének. De az olvasónak nemcsak ez az őszinte és jogos várakozás jut osztályrészéül.

Hanem egyúttal az is, hogy személyesen mit kap egy nagy emberformáló irodalomtól.

Simon Gy. Ferenc

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 JUN 28
FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Csizmadia Márta
textiltervező

Tárlatnézõ 1021

Száz mű Agárdon

A Fejér megyei képzőművészek nyári tárlata — hirdeti az idei Velencei nyár nyitóprogramjáról a meghívó, műsorfüzet és plakát. A Velencei Intéző Bizottság agárdi sportszállójában mgrendezett kiállításon ugyan valóban szerepel huszonnégy megyei alkotó mintegy száz munkája, mégsem *A* megyei művészek tárlata. Ehhez a határozott névelőhöz túl sok az olyan távolmaradó, akinek hiányzását szívesen elengedtük volna, akár még néhány jelenlevő nélkülözése árán is, a teljesség és a magasabb színvonal érdekében.

A kiállítást megszervező Megyei Művelődési Központ kellő időben udvarias felkérő levéllel fordult valamennyi művészhez, ezért próbáltunk érdeklődni a feltűnően magas hiányzási arányszám okáról. Nem lettünk okosabbak a félhivatalos magyarázatokkal. Az egyik változat szerint a hivatásos művészek egy része idegenkedik attól, hogy amatőrökkel közösen állítson ki.

A másik variáció szerint amiatt sértődtek meg néhányan, mert nem készült katalógus. — Kétségtelen, hogy egy megyei tárlat rangjához illő a katalógus, bár nem elengedhetetlen. De ha tényleg ezért tartotta magát távol néhány jeles alkotó, a rendező szerv némi joggal hivatkozhat arra, hogy a katalóguskészítéshez több jeles alkotó kellett volna, arról nem is beszélve, hogy elég körülményes hozzáfogni a résztvevők mezőnyének teljes ismerete nélkül.

Maga a kiállítás egyébként olyan, hogy megérdemelte volna a katalógust, noha az sem baj, hogy nem kapta meg.

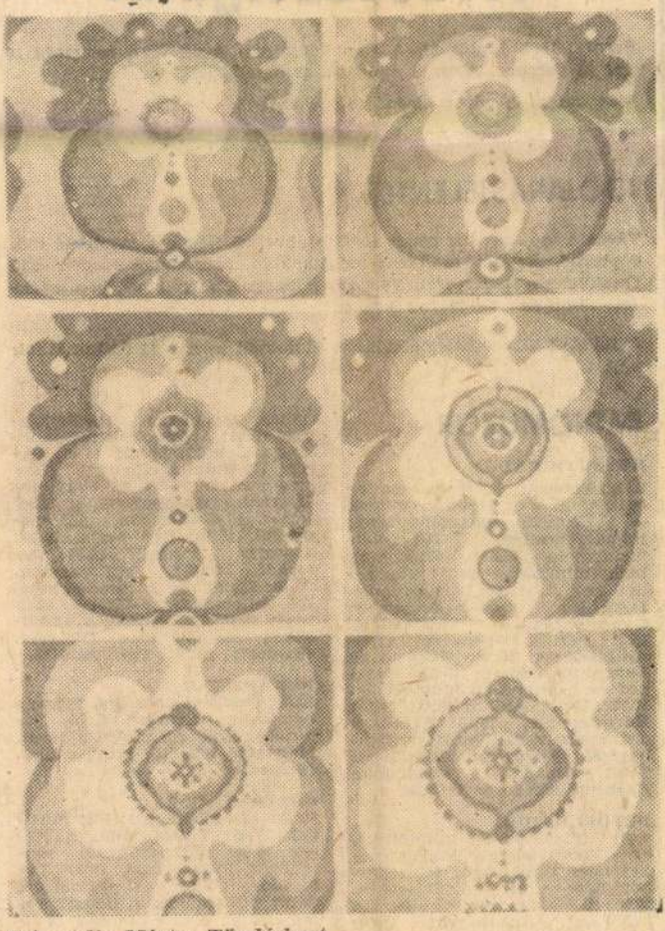
A Velencei Intéző Bizottság megkérdezett illetékesei sikerként könyvelik el, hogy a múlt évi tárlathoz képest megsokasodtak a tavat és környezetét ábrázoló művek. A gyarapodás kétségtelen, de olyan képi szépséget, mint *Áron Nagy Lajos* zöld valőrökből komponált festménye, egyetlen más mű sem kínál ebben a témában. Még *Ballagó Imre* két tájképe is fáradtnak tűnik művei megszokott, értékes átlagához képest. Ugyanez mondható el *M. Tóth Istvánról*, továbbá Lőránt János érezhető hatása. *Bodor Aladár, Szegedi Zoltán, Sándorfalvi Sándor, Borbély László* különböző modorban, bár mindegyikük valamely jól bevált hagyományt követve adják elő táj- és természetélményeiket, amelyek nem lehettek számukra túl fontosak, amint hogy képeik élménye sem az a tárlatlátogatónak. Témában hozzájuk kapcsolódik *Francsics József* is, de ő nem érte be a kellemesen untató látvánnyal: kifejezetten visszariasztó színvilágot produkál.

Az impresszionizmus és utókora vidékén marad *Hock Ottó, Nagy Júlia* és *Szigli László* is, de frissebben, egyénibb kifejezésmóddal, mint az előbb említettek. Hock Ottó egyetlen tónuson belül is sokszínűen érzékeny ábrázolókészségről tesz bizonyságot. Nagy Júliát egy finom portré, Sziglit egy templomábrázolás dicsér.

Szobrot csupán *Tóth Ila* és *Háden László* küldött Agárdra. Az előbbi egy pompás mozgásélményt adó kisplasztikát, az utóbbi két márványtorzót, melyeken jól érvényesül az anyag nemessége.

E sorok írójának két folklórban gyökerező művész okozta a tárlatszemle legtisztább örömét: *Csizmadia Márta* harmonikus szín- és formakincsű szőtteseivel és a kápolnásnyéki *Orisekné Farsang Erzsi* naivnak mondott, ám a paraszti életet bölcs megfigyelőkészséggel, üde látványteremtéssel megjelenítő festményeivel.

Á. Szabó János

Csizmadia Márta: Tündérkert

Olvasószolgálat

Szerda. 1978. június 28. A Nap kél 3 óra 49 perckor, nyugszik 19 óra 45 perckor. A Hold nyugszik 12 óra 56 perckor.

Irén napja. A görög eiréné (béke) szóból.

— 50 éve halt meg Roald Amundsen norvég sarkkutató.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás ma estig: tovább növekvő felhőzet. Többfelé eső, zápores, zivatar. Időnként megélénkülő, helyenként megerősödő északkeleti, északi szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet: általában 17—22 fok között.

A Balaton vizének hőmérséklete, Siófoknál tegnap 11 órakor 21 fok volt.

RÁDIÓMŰSOR

KOSSUTH RÁDIÓ

8.55: Zenevár. 9.08: Ártatlan csalók. 9.18: Debussy-művek — világhírű előadóművészek tolmácsolásában. 10.05: Gyermekeknek. 10.39: Válaszolunk hallgatóinknak. 12.35: Tánczenei koktél. 13.20: Brigádnapló. 14.09: Korok és kalandok. A Gyermekrádió vetélkedője. 15.30: Párizsi vidámságok. Operettrészletek. 16.10: Vakáció az Egyenlítő mentén. 17.07: Hasznos és haszontalan mulatságok. 17.32: Hallgassuk együtt! 18.15: Könyvszemle. 19.15: Bagoly a cégtáblán. 20.25: Verdi: A lombardok. Négyfelvonásos opera. 23.33: Amadeus Webersinke Bach-műveket zongorázik.

PETŐFI RÁDIÓ

8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Fiatal magyar táncdalénekesek és együttesek felvételeiből. 9.30: A 04. 05. 07 jelenti. 10.00: Zenés műsor üdülőknek. 11.33: A Szabó-család. 12.00: Varsói slágerkoktél. 14.00: Kettőtől—ötig. 15.36: Rohonyi Anikó énekel. 15.51: Kersics Anka délszláv dalokat énekel. 16.15: Az Új Traditional Dixieland együttes játszik. 16.33: Politikai daltanítás. 17.00: Ötödik sebesség. 18.00: Egy mosógép története. Monológ. 18.10: A hanglemezbolt könnyűzenei újdonságai. 18.33: Az Állami Népi Együttes felvételeiből. 19.34: Dohnányi: Változatok egy gyermekdalra. 20.00: Harminc perc rock. 20.33: Iránytű. 21.43: Muzsikáló kikötők. 22.07: Kalmár Magda népdalokat énekel. 22.33: Behár György szerzeményeiből.

III. MŰSOR

14.43: Ady Endre: Életem nyitott könyve. VII. rész. 15.01: Húszas stúdió. 16.03: Mózes és Áron. Operarészletek. 16.40: Szimfonikus zene. 19.15: Gitárral, angolul. 19.33: Kórusmuzsika. 20.15: Külföldi tudósoké a szó. 20.30: Tip-top parádé. 21.00: Hangversenyciklus századunk zenéjéből.

TELEVÍZIÓMŰSOR

BUDAPEST I

8.34: Tv-torna. (Ism.) (Színes!) 8.40: Pedagógus továbbképzés. 15.10: Pedagógus továbbképzés. 15.50: Anyagok és megmunkálásuk. 16.38: Hírek. 16.45: Pápua Új-Guinea élővilága. (Színes!) 17.10: Miért és hogyanok II. (Ism.) (Színes!) 17.35: Kockázat. 18.45: Szépen, jól magyarul. 19.10: Esti mese. 19.20: Tv-torna. (Színes!) 19.30: Tv-híradó. 20.00: Jogi esetek. 20.40: Kamondy László: Feltételes vallomás. Tv-játék. (Színes!) 21.40: Tudomány a bűnüldözés szolgálatában. IV. rész. (Színes!) 22.30: Tv-híradó 3.

BUDAPEST II

20.00: Delibes: Coppélia. Francia balettfilm. (Színes!) 21.25: Tv-híradó. 21.45: Az utolsó áldozat. Magyarul beszélő, szovjet film. (Színes!)

OSZTRÁK TV I

10.30: Ziegfield girl. Filmmusical. 17.00: Titkos láda. Bábjáték. 18.00: Hátborzongató történetek. Filmsorozat. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Riportműsor. 20.50: Udvari bolond udvart keres. Film. 21.50: Jenny, Lady Churchill. Filmsorozat. (1.) 22.35: Hírek, sport.

OSZTRÁK TV II

18.00: Francia nyelvlecke. 19.00: Nagy csaták. Filmsorozat. 20.00: Apropos film. 20.50: Riportműsor. 21.35: Tv-híradó 2.

JUGOSZLÁV TV I

17.40: Magyar nyelvű Tv-napló. 18.15: Az otthon és az iskola között. 18.45: Népszerű muzsika. 19.15: Rajzfilm. 22.15: Történelemóra Podgorában.

JUGOSZLÁV TV II

18.45: Pinocchio. 19.55: Játékok határ nélkül. 21.35: Huszonnégy óra. 21.50: Bemutatjuk önöknek a rijekai színházat. 23.15: Slágerparádé.

SZLOVÁK TV I

9.00: Hírek. 9.05: Kicsinyek műsora. 9.25: Az igazság a végén mindig győz. (Sz.) 10.30: Cseh és szlovák folklóregyüttesek műsora, felvételről. (Ism.) (Sz.) 16.30: Hírek. 16.45: Ifjú szemmel. 17.55: Autósok-motorosok. 18.40: Esti mese. (Sz.) 18.50: Időjárásjelentés. 19.00: Tv-híradó. 19.30: Korzikai testvérek. Olasz film. (Sz.) 21.19: Táncdalok (Sz.) 21.25: A rendőrség nyomoz. (Sz.) 21.30: Tv-híradó. 22.00: Zenés szórakoztató műsor. (Sz.)

SZLOVÁK TV II

19.30: A külföld sportja. 20.30:

Bélyeggyűjtőknek

Az áldozat és áldozata

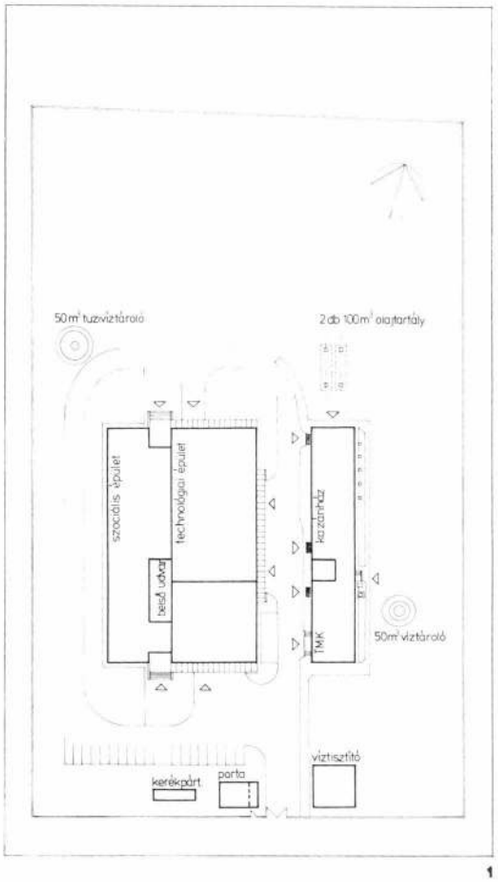
Bajcsy-Zsilinszky Endre élete ellentmondásoktól terhes. Az éles konfliktusok szinte kényszerítő erővel ihletik meg a művészeket. A Népszínházban a színpadi deszkákon, Jancsó és Hernádi filmjében a mozivásznon kel életre Bajcsy-Zsilinszky alakja. Bélyegen már korábban megörökítettük különös életpályájának két sarkpontját. Áchim L. András 1971-ben kiadott bélyegével kapcsolatban a feudális szemléletű, fiatal Bajcsy-Zsilinszky képe merült fel, aki 1911-ben jelen volt a parasztmozgalom vezetője meggyilkolásán. Hosszú évtizedek fejlődése kellett ahhoz, hogy Bajcsy-Zsilinszky a helyzetet reálisan ítélje meg és 1944-ben a nemzeti ellenállás hőseként áldozza fel életét. A felszabadulás utáni első bélyeg ezért állít neki emléket.

Bélyegzők itt és ott

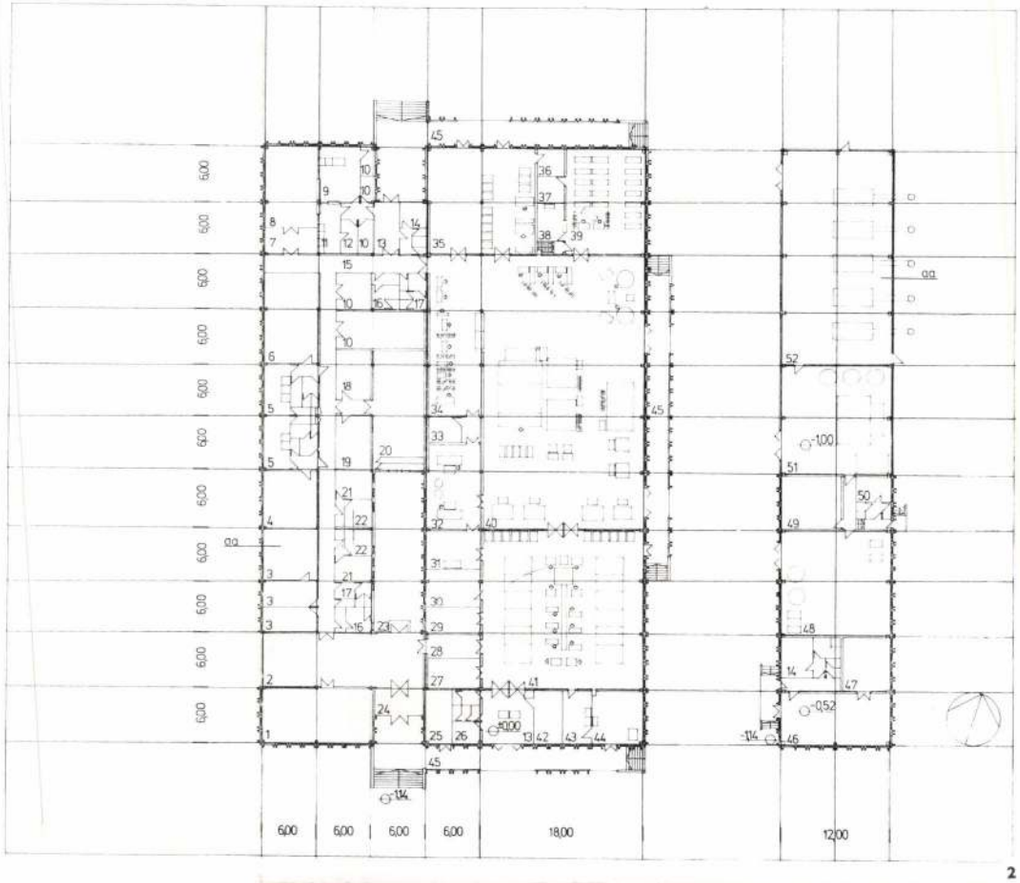
Kiállítások bizonyítják, hogy a filatélia több mint a bélyegek egymás mellé rakosgatása. Nélkülözhetetlen kiegészítője minden gyűjteménynek számos más filatéliai objektum (levelek, emlékbélyegzők, cartemaximumok, benyomott bélyegű postai kiadványok stb.), aminek megszerzése nem mindig könnyű. Nyáron sokfelé járunk, ne feledkezzünk meg az adódó lehetőségek kihasználásáról. Megvásárolhatunk néhány apróságot, ami már régóta hiányzik gyűjteményünkből, szerezhetünk emlékbélyegzőket, amelyek kellemes emlékei lehetnek élményeinknek és ugyanakkor albumunkat is díszítik. Emlékeztetőül a legközelebb használatos hazai különleges bélyegzőkből: Munkás dalostalálkozó, Szombathely július 1-én — Ifjúmunkás kemping találkozó, Salgótarján július 12—16 — Virágkötészeti verseny és kiállítás. Pécs, július 7—9 — Hortobágyi nemzetközi lovas napok, június 30—július 2 — Vasutasnap. Du-

Textiltisztító üzem, Gyöngyös

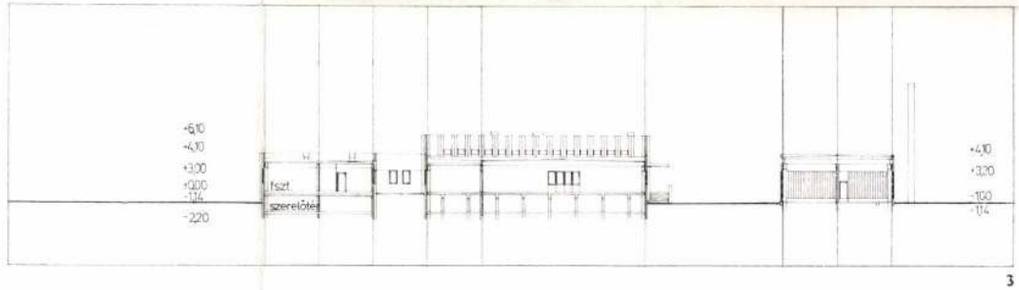
Építész: Csizmadia Minka (Heves megyei Tanácsi T. V.)

1

2

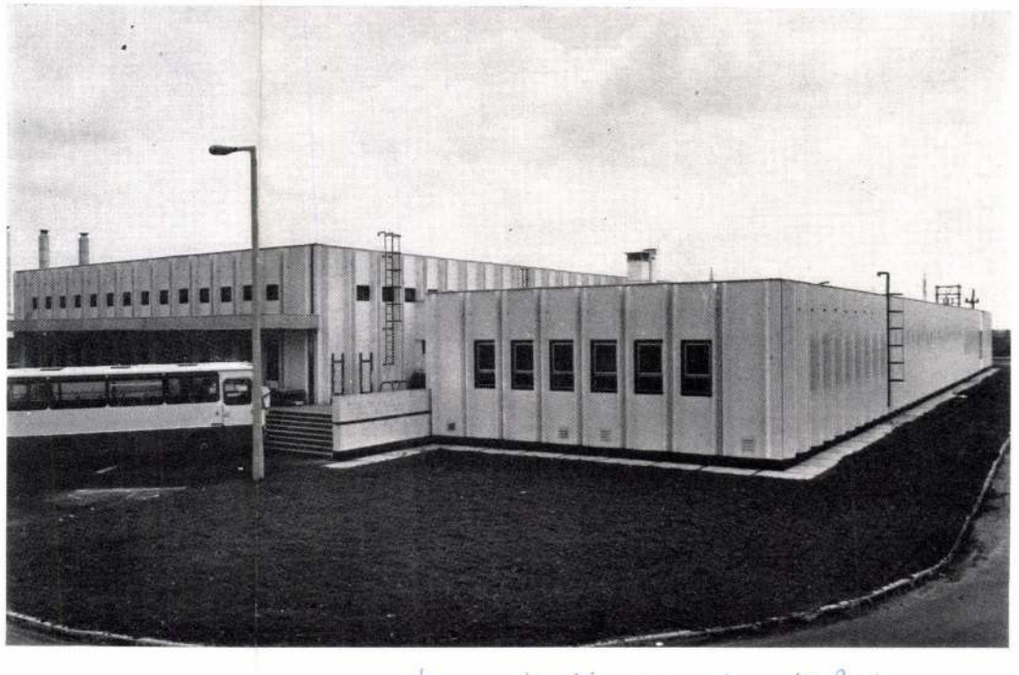

3

Technológia:	Dr. Huszka Jenőné
Szerkezettervező:	Mihályfy Gábor
Épületgépész:	Dr. Huszka Jenőné Flück Róbert
Belsőépítész:	Gampel József
Belső elektromos:	Móczni Ervinné
Olajtechnológia:	Velencey Lajos
Külső elektromos:	Dósa Imre
Mélyépítés:	Mutányi Tibor
Parkosítás:	Buday Béláné
Technológiai vízlágyítás:	FTV
Technológiai víztisztítás:	
— épület	ÉLTERV
— technológia	VIDUS
Beruházó:	KÖZBER
Kivitelező:	Heves megyei ÁÉV
Tervezés:	1975
Kivitelezés:	1976—1978

1. Helyszínrajz
2. Alaprajz
   1. Tanácskozó. 2. Előcsarnok. 3. Iroda. 4. Férfi öltöző. 5. Zuhanyozó. 6. Női öltöző. 7. Kézmosó. 8. Étkező. 9. Meleg konyha. 10. Raktár. 11. Fehér mosogató. 12. Hulladék. 13. Átvevő. 14. Öltöző. 15. Folyosó. 16. Férfi W. C. 17. Női W. C. 18. Szennyes ruha raktár. 19. Tiszta ruha raktár. 20. Szellőző gépház. 21. Vendégszoba. 22. Fürdőszoba. 23. Belsőudvar. 24. Szélfogó. 25. Hordós és balkon raktár. 26. Átvevő iroda. 27. Műszaki anyagraktár. 28. Átjáró. 29. Tmk-műhely. 30. Mosómester. 31. Előkészítő. 32. Vegyi tisztító. 33. Kiszellőztető. 34. Vegyi vasaló. 35. Tisztaruha raktár. 36. Kiadó iroda. 37. Varr. raktár. 38. Selejtező. 39. Varroda. 40. Mosótér. 41. Szennyes, raktározó, jelölő. 42. Elektromos helyiség. 43. Csomagoló. 44. Mosószer raktár. 45. Rakodó park. 46. Tmk-műhely. 47. Tmk-raktár. 48. Vízkezelés. 49. Sósavtár. 50. Főző, pihenő. 51. Hőközpont. 52. Kazánház
3. Metszet

1. Plan des lieux
2. Schéma
3. Section

Magyar Építőművészet 1980/2

3

4

5

6

7

— kétféle vizes-térelemmel differenciáltabb alaprajzokat lehet kialakítani
— homlokzati térelemei oldalfal-kontúrjai tetszés szerint változtathatók.

Hátrányok

— a 9 m fesztáv-különbség nem elegendő 1—1 ajtószélességhez
— az új hőtechnikai előírások miatt az ablakok méretét a továbbiakban csökkenteni kell
— a konyhaberendezés és a kamra-hűtő L-alakú elrendezése típuselemekkel nem oldható meg, így a szekrényajtók egy része — a tervtől való eltérés következtében csak tenyérnyire nyitható
— a radiátor mögött üvegparapet van.

Épületek

A 6 db egyszekciós, 3 fogatú, 10 emeletes lakóépület szintenként 1 db 3F és 2 db 6F lakást tartalmaz (41,52 m², ill. 63,84; 69,86 m² lakásterülettel).

Kétféle loggia (ki-, ill. beugró) készül, minden lakásra jut. A végfalon is vannak ablakok, ill. loggiák, az északra néző szobákból remek kilátás van a városra és a Mecsek hegységre, 1—1 kiegészítő ablak K—Ny felől biztosítja a sarokszobák napigényét. A homlokzatok rózsaszínes barna színű festést kaptak, változó tónusokkal, barna huzalbetétes üvegmellvédekkel (egyik szekciónál a kivitelező zöld színű üveget alkalmazott, ez nem szerencsés).

A homlokzati térelemeket variálni akartuk menet közben, ezt a kivitelező 24 óra alatt végre is hajtotta, a beruházó viszont azonnal leállította, mondván: „... a loggia oldalfalak kontúrváltozása csökkentette a loggia zárt jellegét, ezért azt erkélynek minősítjük. Alapterületét a lakásterületből le kell vonni, ezért az azonos költség kisebb területre osztva magasabb területegység költséget eredményezne, így az MGN-től való eltérést a kivitelező köteles megtéríteni..." Azóta a kivitelező semmiféle változtatást nem vállal.

Üzletek

A földszinti, alagútzsalus szerkezet előrenyújtásával, ill. monolit kétlábú, konzolos keretekkel folytattuk a megkezdett üzletsort. A kis üzlet egységek más-más mélysége és padlószintje — kihúzott fiókszerű — ritmusos tömegeket eredményezett. Az összehangolás miatt kissé magas attikákon tömegenként más-más színű pyrogránit burkolatokat terveztünk, a kivitelező megrendelési késedelme miatt mindössze fehér és szürke színeket tudtunk variálni. Az egységes feliratok pedig még készülőben vannak.

Városkép

A város felé közeledve dél felől, cca. 3 km-ről már hangsúlyos, vertikális, tagolt, színes tömegeket érzékelünk; a Széchenyi tér felől szintén belejátszanak a városképbe. (Az új építési magasságok, 10—22 emelet alkalmazása Weichinger Károly prof. álláspontja szerint kisvárosokban léptéktelen, viszont a telek és közmű jobb kihasználása objektívnek látszó szempont.)

Az új autóúton keletről is, nyugatról is kellő hangsúlyt jelent az épületsor a városközpontban; tagoltsága, színessége a szürke, monoton paneles építészettel szemben előnyösnek látszik.

T. E.

1. Helyszínrajz, M=1 : 3000
2. Szalai utcai K—7 j. épületek az üzletsorral
3. K—7 j. nívódíjas lakóépület pyrogránit burkolattal
4. Erősen megnyitott végfalak a kilátás irányában
5. Egymás mellé csúsztatott tömegek homlokzatai
6. KC—52 j. szekciók
7. KC—52 j. szekciók variált loggia térelemekkel

1. Plan des lieux, échelle 1/3000
2. Bâtiments de signe K-7 dans la rue Szalai avec la rangée de magasins
3. Bâtiment d'habitation, de signe K-7 à prix de niveau, revêtu de pyrogranite
4. Murs de front fort ouverts vers la direction de la rue
5. Façades des masses glissées les unes près des autres
6. Sections de signe KC-52
7. Sections de signe KC-52 avec des éléments d'espace de loggia variés

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

1987 FEB 15

CSIZMADIA ZOLTÁN MŰTERMÉBEN

1021

Tizenheten-huszan, a veszprémi művészklub tagjai, vendégek vagyunk *Csizmadia Zoltán műtermében.* A képzőművészetekhez már elég jól, vagy valamicskét értők teljesítjük a klub tervét, alkotóműhelyükben keressük fel a megyénkben élő festőket, szobrászokat. A klubtagok még ebben az évben látni szeretnék *Borsos Miklós* és *Bartha László* műtermét is.

*

A fiatal művész, aki a Magyar Képzőművészek Országos Szövetsége Északdunántúli Szervezetének keretében a Veszprém megyei csoport megbízottja: Csizmadia Zoltán. Már várta, hogy megérkezzünk, élvezzük a cserépkályha melegét, befüstöljük otthonát, s akaratunkon kívül is ártsunk a ragyogó tisztaságnak. A megszállást azzal kezdjük, hogy a székek mellé a hosszú, rövidlábú padot is felhasználjuk. A padon tömött a sor, a hangulat baráti.

*

A művek zöme arccal a falnak fordítva még nem láthatók. Csizmadia először a majolikákat sorakoztatja föl. Nem tudjuk, melyiket nézzük. Tüzesen izzó színeikkel az egyes darabok is vonzzák a tekintetet. Hogyan készülhetnek ezek a rendkívül érdekes alkotások?

— *Ezek itt* — mutat Csizmadia a majolikákra — *azért igen kedvesek nekem, azért állnak közel hozzám, mert kísérleteim egy-egy állomását láthatom bennük.*

Csalódásokban, örömökben bővelkednek a kísérletezések. Csizmadia öt évig tanulta Hódmezővásárhelyen a majolikakészítés technológiáját. A művészi majolika csak a több anyag (máz, drót, üveg stb.) működtetéséből, sikeres társításából születhetik. A grafikusabb, rajzosabb majolikák mellé Csizmadia olyanokat állít ellentétül, amelyeken a plasztika és a szín dominál. Magyarázatul azt is elmondja, hogy a majolikakészítésben sok a véletlenszerűség is. Az általánosításhoz a művésznek ezek létrejöttét is tanulmányoznia kell.

— *Majolikáimat Hódmezővásárhelyen égetem. Az égetéshez 950 hőfokos kemence szükséges. Remélem* — mondja Csizmadia — *nemsokára itt is égethetek. Egy tüskevári fazekasmester Veszprémbe költözött, annak a kemencéjében.*

*

Csizmadia Zoltán felesége és kis Katica sóspereccel kínálgatja a műélvezőket. A mozaikok és a majolikák után a festmények következnek. Látjuk a művész önarcképét. Valaki megjegyzi: *„Hideg."* — Úgy van — helyesel — *az egészet törvényszerűen hideg színre hangoltam.* Újabb észrevétel: a tájképeken igen sok a kék, főleg a sötétebb kék. Erre is van magyarázat. Két fehérfalú alföldi házat, két jegenyét ábrázolt az egyik kompozíció. Csizmadia türelmesen és hosszasan elemzi, hogy a hideget árasztó eget hogyan ellensúlyozza a meleg udvarrész, hogy a vízszintesen festett házak elől szerkezetileg miért hiányzott a két merőleges, a két jegenye.

Érdeklődéssel hallgatjuk a képek elemzését. Magyarázat nélkül is megőrizzük emlékezetünkben az *Ajtós csendélet*, a *Napkelte*, a *Tiszai halász*, a *Kiskány virággal* címűeket és a veszprémi ihletésű képeket.

A műteremlátogatás során a művészi élményt fokozzák bennünk a szebbnél szebb pasztellek. Aki a kék szín uralkodására célzott, itt már nemcsak a hideg, a melegebb színekben is válogathat.

Legalább húsz portré következik még. Egyikük-másikuk színeikkel a majolikákból elővarázsolt színekkel tartanak rokonságot.

„Rendbontásunk" a portrék nézegetése közben tovább tart. Könyvritkaságokat is kapunk a házigazdától. Nagy mesterek életéről és munkásságáról szólnak. Azokban lapozgatunk.

(cserhát)

(8)

— Nem ismer meg? 20 éve
ár. De jó az arcmemóriám.
s a vendégről is informá-
dtam. Ez a sebhely az ön
yakán. Nagyon megütötte
z a...

A professzor szíve megszo-
ult, a szemealja karikás
tt. Néhány percig beszélni
em tudott. A Gestapón töl-
ött éjszaka jutott az eszébe.
zt az embert Szerzsnek hív-
ák. Ő is jelen volt akkor a
erésnél.

— Látja, újból találkoz-
unk. Örülök önnek. Akkor
isebb sérülésekkel megúsz-
a. Nem tudom, a verzióról
állott-e?

— Milyen verzióról?

— Arról, amit a városban
osztya provokátorról be-
éltek. Ne izguljon, rég
olt, én csak úgy említettem.
nből tudós lett. A helyi új-
ságban olvastam önről, lát-
am a fényképét is.

— Mit csinál itt?

— Amíg élek, remélek
ízom a jobb időkben. Most
eg kereskedem. Ahogy a
émetek mondják: a kíván-
ág a gondolat apja. Talán
enézünk az étterembe, meg-
nnepeljük a földiek találko-
ozását?

A professzor meglepetéssel mondta:

— Bocsánat, de nem érek rá. Meg aztán, hogy udvariasan mondjam, érdemes-e?

— Ne sértse meg a földit. Jó lenne hazatérni, de engednének-e?

A professzor felállt.

— Elnézést kérek... — s anélkül, hogy kezet nyújtott volna, távozott.

Késő este, mikor a szálloda éttermébe ment vacsorázni, ismét Szerzs fogadta:

— Üljön az asztalunkhoz, nagyon kérem. Megígértem egy hölgynek, hogy bemutatom önt. Ő is beszél oroszul. El sem tudja képzelni, milyen nehéz idegenben. Örülünk minden földinek... A mi asztalunknál ül az ön kollégája. Találkozott már vele. Kérem...

9.

Az asztalnál szép, fiatal hölgy társaságában tényleg ott volt az egyik helyi tudós, aki, mint kiderült, hasonló témán dolgozott. A tudóst Karlnak hívták, szintén jól beszélt oroszul. Ő mutatta be a hölgyet. „Janett — Zsenja, és Szerzs, önök már találkoztak."

A professzor komoran mondta:

— Sajnos, igen.

— Érezze magát ot
Nekünk, tudósoknak
mit elosztani — jegyezte
Karl. — Mi egységesek
gyunk, a haladás a célu

És Karl kocintott a
jet professzorral. Húsz
cet töltött a társaságban
tán dolgára hivatkozva, t
vozott.

Ők tovább ittak, ettek egy kicsit, táncoltak. Szerzs javasolta, menjenek a szobájába. Rövid idő múltva jött a pincér. Szerzs rendelkezett. Aztán Janetthez mentek.

Az éjszaka történtek szárnyakat adtak Szerzsnek. Reggel felment a professzor szobájába. Nagyon rossz hangulatban találta. Szerzs csendesen és röviden beszélt.

— Itt, — mutatott aktatáskájára — őrzöm a magnószalagot és a filmeket. Az éjszaka tanúit. Itt meg — mutatott zsebére — a tegnap esti számlát. Semmiség majd kifizetem. Itt meg — mutatott most a fejére — egy másik éjszaka emlékeit őrzöm arról a verzióról. Igaz, lehet az rágalom is, mindenesetre elterjedhet. És meg kell cáfolni. Tanú van, például én.

kezése után a professzor néhány napig tudományos beszámolójával volt elfoglalva. Az elterelte a figyelmét a lelki ismereti számadásról. Éjszakánként azonban nem aludt. Egyik oldaláról a másikra fordult. „Csak nem maradok ebben a csapdában? Könnyen horogra akadtam. Nem, nem. Ezzel nincs vége".

Kinlódott és csak az elutazása előtt kereste meg az állambiztonsági hivatalt.

Plyicin őrnagy figyelmesen hallgatta a szibériai tudóst. Nem szakította félbe. Csak akkor, amikor a professzor zavartan, kinlódva mondta: szörnyű, még emlékezni is — jegyezte meg.

— Nem fontos emlékezni.

A tudós arca megrándult ránézett az őrnagyra, ő meg mosolyogva, együttérzően mondta:

Csizmadia Zoltán
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Magyar Ifjúság
1900 JUN 1.

1021

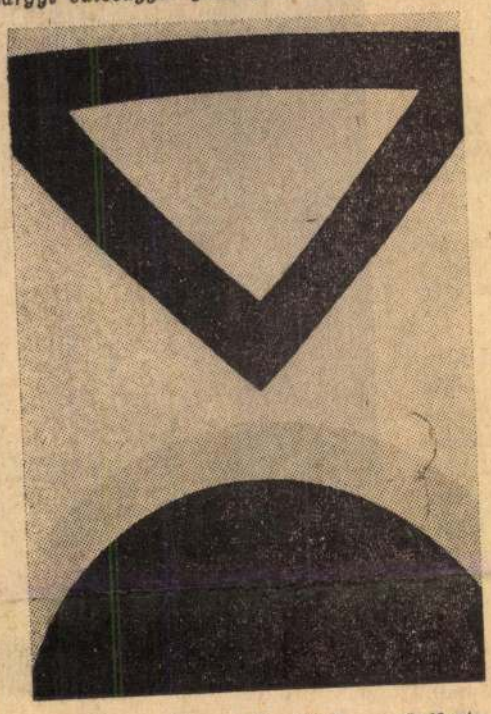
NONFIGURATÍV SEMATIZMUS

A szélsőségektől sem visszariadó — nonfiguratív — képzőművészet apostolai mindenütt, újabban hazánkban is, megejtő módon igyekeznek felhasználni egy érvet jelentkezésük egyik alapvető indokaként. Érvelésük többször — többféleképpen — elhangzott.

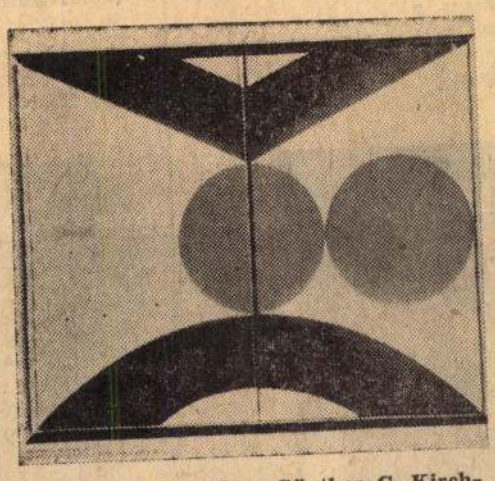
KÉRDÉS

Így összegezhető:

— Ki kűzd ma leghatározottabb módon és leghatékonyabban az unottság, az unalmas ismételgetés, a megszokottság, a megcsontosodottság, az egyformaság, a szürkeség, más szóval, a sematizmus ellen, ha nem a nonfiguratív irányzat? Az egyformaság ellen harcolunk, számot vetettünk feladatunkkal, és száműztünk az új képzőművészetből minden sémát, amely a múltból, a képzőművészet korábbi korszakaiból maradt ránk, megkövesedve, és a földhözragadtság veszélyeit rejtve magában. Új jelrendszert alakítunk ki. Létrehozzuk azt az új valóságot, amely önmagában ellentmond a sémáknak, mert nem ismételgeti a régi, tapasztalható valóságot, ellenkezőleg, azt semmibe veszi, tehát mindentől független, teljesen új, csak az adott képben, szoborban létező tárgyi valósággal gazdagítja. A műalkotás többé nem a valóság tükröződése. Nem egy rajta kívül létező, s már megvolt valóságot tükröz, hanem a kép, a szobor önmagában a valóság, éppen úgy, mint egy szék, egy csupor, vagy egy öltöny ruha; csak nemesebb feladatokkal. De ne kalandozzunk el messzire az új művészet új esztétikájában. Maradjunk a sematizmus problémakörénél... A sematizmus: ellensége, halála a művészetnek. S mert a nonfiguratív művészetnek lényege az, hogy feladjon minden közösséget a sematizmussal, nem világít-e rá már csak ez is arra, hogy a nonfiguratívok egy igazi művészetnek váltak szülőivé?

Amerikai festő — Al Held — olajfestménye

Nyugatnémet festő — Günther C. Kirchberger — olajfestménye

KERESZTMETSZET

Maradjunk tehát most mi is ennél a kérdésnél.

Olyan biztos, hogy a nonfiguratív irányzat — nem sematikus?

Felhívjuk a kutató elmék és a hazai nonfiguratívok figyelmét arra, hogy a nonfigurativizmus valóságos eredményeinek feltárásához az utak ebben az irányban — egyelőre — elég járatlanok.

Kiindulásul szolgálhat: Párizs.

A „modern művészetek földjén", Párizsban, a világ képzőművészfiataljai biennáléjukon közszemlére — a világ szeme elé — bocsátják műveiket. Mint ismeretes, a kiállított anyag többsége nonfiguratív. Az összkép tehát keresztmetszet.

S a tanulság: világméretű, általános érvényű.

VÁLASZ

Újra s értékre fogékony, fiatal festőművészünk — Csizmadia Zoltán — ezzel a felismeréssel tért onnan haza:

— Valóban jelen volt a fiatalok párizsi biennáléján az egész világ, Dél-Afrikától Izlandig, Brazíliától Japánig — mondja. — A művészek nemzetiségére vonatkozóan nagy változatosság fogadta a látogatót. Bár a művek maguk lettek volna ilyen változatosak! Meglepetten tapasztaltam, hogy hiába szerepeltek dél-afrikai, izlandi, brazil, japán művészek a műveikkel. Nem dél-afrikai, izlandi, brazil, japán műveket láttam, hanem nonfiguratív műveket, minden nemzeti, s talán minden egyéni sajátosság nélkül. Nincs azokban ilyen vonás. Egyformaságuk, egymásnak ismételgetése akkora, mint amilyennel alig találkozhatunk a művészettörténetben. Egy egész korszakot és szintén nem egy országot fogott át a maga idejében a reneszánsz művészet. Mégsem sematizálódott, nem jellegtelenedett el annyira, nem adta az összemosódottságnak akkora jelét, mint ma a nonfiguratívok, különösen a szélsőségesek. Az olasz reneszánsz éles vonalakkal vált el a német reneszánsztól. A realizmus pedig, amely a nonfiguratívok jelentkezése óta sem veszített semmit időszerűségéből, szintén választ adott már műveiben a nemzeti és egyéni vonások észrevehetőségére is.

KÖZBEVETŐLEG

Hol késik a válasz — a nonfiguratívoktól?

Simon Gy. Ferenc

K 43-AN

lában

rep"

szon

úgy gondo-
nek hasonló
e látjuk a
amely hol
et, így sok
tud okozni.
k tesszük fel
n jó néhány
a fűtőtestről
m kis fém-
ől akár tíz-
sen elfér egy
vegcsőben.

fiatalasszony
ó van, külse-
at tekintve,
. Van közöt-
és szőke, zár-
zetű. Egy kö-
akad: vala-
zóban dolgoz-
határozva a
SZ-alapszerve-

őválódott az
a katódgyártó-
otocella és a
A rádiócső-
fázisait végzik.
lnek a beveze-
tőtestek" is. A
hajszálfinom
csipesz segít-
Szakértő, ügyes
ulattal emelik,
megpróbálta-
m fémszálat,
ndeltetési he-
evízlócsövekbe

kezdődött a
héz terep egy
számára, az
nkahely, ahol
al nők, akik-
— vőlegény-
eszélve —, és
vagy oda, a
relés gondja
kat nyomja.
jelent, hogy
ig van, mun-
za a család-
t valamilyen
sszetoborozni
előző KISZ-
adódott a

az első tag-
y Imre, akit
tottak alap-
várták, hogy
lt és komoly
l.

jelszava és
k, nem gon-
ereket újra
gondolathoz,
tosabban itt
et is. Rend-
ett, segített,

remtettek az Egyesült Izzóval és megállapodtak, hogy 10—12 fős csereakciót készítenek elő a legjobban dolgozó fiatalok megjutalmazására.

Megkezdődött a versengés. Az alapszervezetek közötti verseny feltételei közt a pontos és jó munkán kívül még sok minden szerepel. Pontokat lehet szerezni azzal is, ha részt vesz a taggyűléseken, táncos rendezvényeken, politikai oktatáson stb.

A havonkénti versenyértékeléseken a katód alapszervezet — egy kivételével —, minden alkalommal első helyen végzett.

4 Több mint 8 millió forint gazdasági hasznot jelentett az Egyesült Izzó számára a gyárban első ízben megszervezett Kiváló ifjú mérnök- és technikus mozgalom.

A záródolgozatok közül nem egy egyetemi szintű akadt. Számos újítás és két találmány született.

A Katód alapszervezetből két mérnök és két technikus vett részt a mozgalomban.

5 A szó elszáll, az írás megmarad — tartja a közmondás. Jegyzőkönyv őrzi azokat a szavakat is, amelyek 1966. április 2-án hangzottak el Nagy Imre szájából:

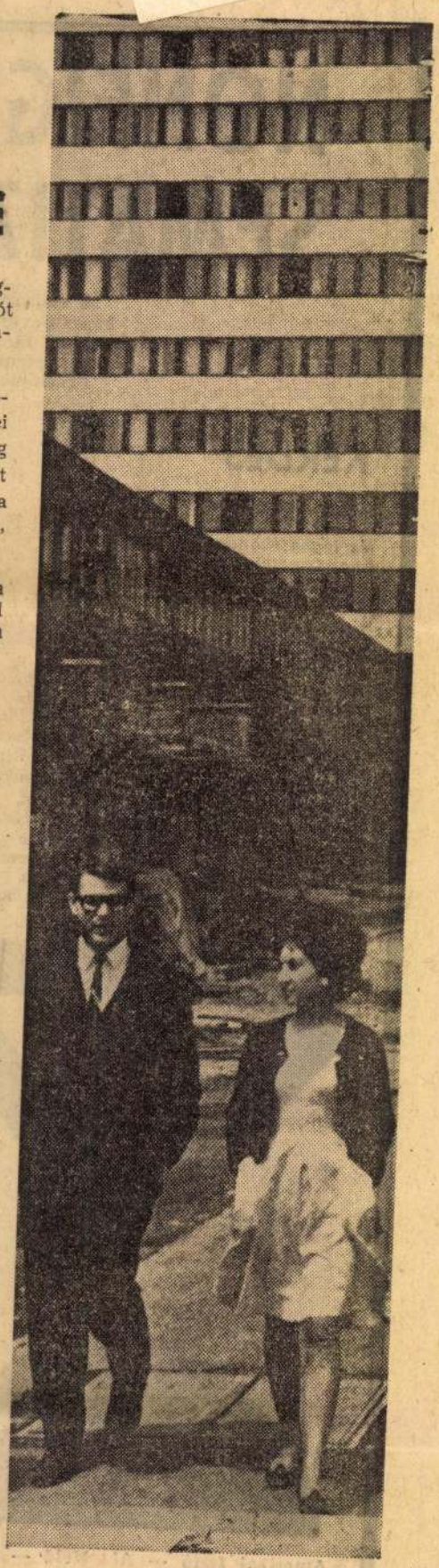
„...a Katód alapszervezet nevében kongresszusi versenyre hívom fel a vállalat valamennyi KISZ-alapszervezetét..."

Megindult a verseny. A Katód alapszervezet brigádokra bontott vállalásai az osztály éves tervéhez igazodnak. Köt az ígéret, és ők, 43-an, igyekeznek selejtmentesen dolgozni, kifogástalan minőségben és mennyiségben gyártani a fűtőtesteket. Nem hiányoznak igazolatlanul, tanulnak, tanfolyamokra járnak...

6 Nemrégiben — az Egyesült Izzó történetében első ízben — a budapesti KISZ-bizottság elismerő oklevéllel jutalmazta a gyár egyik KISZ-alapszervezetét.

Talán mondanunk sem kell, hogy a kitüntetést a Katód alapszervezet kapta.

Bedecs Éva

Az új épület előtt (Foto: Kotroczó)

Fűtőtest a nagyító alatt

Bizalom – két kiló festék erejéig

Veszprémi falikép

Úgy vagyok vele, mint ő a textil faliképekkel: minden színt külön kell előcsalogatni, savban „előhívni", s amikor festi, még nem tudja pontosan, kijön-e a tervezett színárnyalat.

Először is megkért, legyen ez csak baráti beszélgetés, tegyem le a jegyzetfüzetet, nem szereti a nyilvánosságot. (Ilyenkor szoktam bíztatni magam: várd ki a végét, lesz még ebből riport.)

Véletlenül találtam arra a fonalra, elindulva felmelegedett beszélgetésünk: a tanítványokra. A Szilágyi Erzsébet iskolában tanít Veszprémben, s ha „lányairól", a nyolcadikosokról esik szó, szaporább lesz a szava, fellelkesedik. Az iskola...! S aztán, hogy a családról beszélünk, ugyanez a lelkesedés. Mondanom sem kell, hogy a faliképekről is a lelkesedés felsőfokán esik szó. S azt hiszem, bármihez kezd, mind ilyen tűzzel csinálja.

A november 7-i megyei képzőművészeti tárlaton a faliképei nagy sikert arattak. Többen tanakodtak: ki lehet az a *Szabó Jánosné*? Ráadásul elvétették a nevét, és *Török Mária* helyett Júlia lett...

A háború utáni években, 1946-ban kezdett a képzőművészeti főiskolán. Az osztályban, ahova járt, negyvenen közül tizen kaptak diplomát. Aztán férjhez ment, és vidékre került. Két évvel ezelőtt hirtelen úgy érezte, nem várhat tovább, el ne szaladjon az idő, „most vagy soha": vásznat vett, utánajárt, hogy festéket kapjon, s komolyan dolgozni kezdett.

— Nem volt könnyű. Azt hittem, hogy a gyerekek már nagyobbacskák, kevesebb lesz a dolgom itthon. A családban nem is csalódtam, mindent megtettek, s meg is tesznek, hogy dolgozhassam. De arra nem gondoltam, mit jelent *„törvényenkívülinek" lenni. Nem vagyok ugyanis a Képzőművészeti Alap vagy a szövetség tagja. Így hivatalosan nem juthatok anyaghoz.* Két alkalommal kaptam, hogy a tárlatra felkészülhessek, a megyei tanács külön kérésére... A fiatalok, akik most röppentek ki a főiskoláról, automatikusan tagok, ilyen gondjaik nincsenek. Igaza van, ha úgy érzi, kicsit tán irigy vagyok... nekik könnyebb. Képzelje csak el, hogy 14 év után az ember kicsit tétovábban fog hozzá, technikailag elég sok gonddal. És akkor még azzal is számolni, hogy nem ronthatok, de nem is nagyon kísérletezhetek, mert *nincs anyagom. Nem vehetem meg, nincs rá jogom...* Más foglalkozásnál, azt hiszem, nincs példa ilyen elszakadásra, kirekesztettségre...

Nehéz egy embert megismerni. A szerénységnek is van határa, s ezért egy kicsit zavarba is hoz, hogy munkáját, jelentőségét maga a művész bizonytalanul, óvatosan ítéli meg. Mit mondjak és kinek, hogyan mondjam, hogy nekem tetszik? A stilizált vázák, a görögös elemek, s mindez modern tagolásban, eredeti képszerkesztéssel. A művésztársak közül is nem egynek hasonló a véleménye. *Csizmadia Zoltán festőművész például egyike azoknak, akik állandóan alkotásra serkentik.*

Szabó Jánosné néven adta be a Képzőművészeti Alaphoz azt a három faliképet, amellyel a megyei kiállítási részvételt megpályázta. Úgy hozta a sors, hogy tanítómesterének kellett döntenie. Véletlenül ugyanis főiskolai tanára volt a zsüri tagja, akinek ugyancsak fejtörést okozott: ki lehet az a Szabó Jánosné, ha így tud, és ő soha nem hallott róla? Persze, hiszen neki a hajdani tanítvány ma is Török Mária... És hogy ez a szerénység — megbántani senkit sem akarunk, de művészberkekben szokatlan szerénység — neki, Török Máriának mit jelentett? *Az önbizalmat.* Hogy nem nevével, de munkájával került a kiállításra. Hogy a 14 év után újra éledt „szerelem" nem hiábavaló.

Nem hiábavaló... ha tud alkotni majd! S itt nem elsősorban arról van szó, hogy lesz-e ideje, hogyan tud rá szorítani. Arról, hogy *kap-e anyagot?* A kérdés csaknem olyan „egyszerű", mint hogy mi volt előbb, a tojás vagy a tyúk? Mert a Képzőművészeti Alap hatáskörébe csak az tartozik, aki tag. Érthető, ahhoz produkálni is kell. De amíg nem tag, addig nincs anyag amivel produkálhat valamit. Ki lát itt tisztán? Vagy lehet, hogy ez a dolog eleve nem tiszta? *Előlegezett — vagy Török Máriánál már korántsem „előlegezett" — bizalom nincs két kiló festék erejéig sem?*

Nem szereti a nyilvánosságot. Lehet, hogy ezeket a sorokat olvasva tanítónénis szigorúsággal rázza fejét: ezt nem kellett volna! Azért én hiszek abban, ereje van, jelentősége, ha a nyilvánosság is tudja: *művészért szólunk!* Olyan művészért, akinek alkotásai a lakásokat szebbé, otthonosabbá varázsolhatnák, s az őzikés falvédők maguktól is kisompolyognának az ő faliképeit látván...!

P. Szőke Mária

NAPLÓ (VESZPRÉM)
JAN 22
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Gyárak, „egy kalapban"

A tervek szerint ez évben az Ajkai Üveggyár termelésének mintegy kétharmada exportra kerül. Január 10-én azonban a gyár fix exportrendelés-sel még nem rendelkezett.

A két tény ellentmondást jelez: termelési vagy kereskedelmi fennakadást. Egy gyár termelését ilyen mértékben befolyásoló akadály feltételezhetően helytelen közgazdasági számítás következménye lehet.

A gyár termelési egyensúlya megbillent, hiszen egyik oldalon volt az ország legjobb gazdasági mutatókkal dolgozó üveggyárának több tízmilliós exportkapacitása, a másik oldalon pedig a rendeléshiány. De mi okozta, hogy a régi vevőkör elfordul hagyományos szállítójától? Mi okozta, hogy egyik régi nyugatnémet vevőjük a megbeszélésről üres kézzel, félórás tárgyalás után elutazott.

A gyár ugyan a negyedéves ütemezéseknek megfelelően termelt, de készletre, s tegyük hozzá, a legnagyobb bizonytalanságban. Mert *a piacnélküli termelés befolyásolta a gyár munkáját*, s a 45—50 forintos áron kitermelt dollárok veszélyeztetett *százezrei népgazdasági szintű gondokat is jelentettek.* Nemcsak a gyárat érintő problémáról volt tehát szó. S a megoldáshoz az okok és indítékok alapvető feltárására volt szükség.

Bármilyen furcsának is tűnik, *a gondok alapja a jobbat akarás volt.* Az Országos Üveg- és Porcelánipari Vállalat, melynek egyik gyáregysége az Ajkai Üveggyár (az új gazdasági mechanizmus lehetőségeivel élve) a nagyvállalathoz tartozó, *azonos profilú vállalatokat közös gazdasági platformra és árszínvonalra kívánta hozni.* Az alapelképzelés helyeselhető, hiszen a salgótarjáni, parádi és ajkai gyárak termelését összesítve nagyobb mennyiséggel, valamennyi gyáregysége nevében folytatott tárgyalásokkal, előnyösebb üzletkötéseket remélhettek a vállalat vezetői. A jószándékú, de nem kereskedelmi megfontolás, az elmélet azonban a gyakorlatban nem vált be. Az országos vállalat vezetői feltételezhetően nem kellő súllyal vették figyelembe a közös színvonalra állítandó gyárak szervezettségét, gépi felszereltségét és szakmunkás gárdáját. (A Salgótarjáni Öblösüveggyár például korántsem jó szervezettségű, s modern technológiákkal előreláthatólag csak a most folyó százmillió forint fölötti rekonstrukció befejezése után rendelkezik majd.) Az Ajkai Üveggyár 45 forintos dollárszorzója nyilvánvalóan emelkedik, ha a salgótarjáni 70—80 forintos szorzóval átlagolják. A kereskedelmi tárgyalásoknál azonban az előnyösnek tűnő monopoltermék és árhelyzet függvénye más országok termelésének és a világpiaci árnak. *A világpiaci áraknál magasabb összegért még monopol helyzetben is nehéz eladni.* S hogy ezt az országos vállalat nem vette figyelembe: százmilliós népgazdasági bevételeket veszélyeztetett.

Az Országos Üveg- és Porcelánipari Vállalat csökkentette a salgótarjáni magas árakat, emelte az ajkaiakat. Az eddig olajozottan működő külkereskedelmi vonal nyomban megakadt, hiszen sem a vevők, sem pedig a közvetítő külkereskedelmi vállalatok nem vállalhatták a kétszeres áremelkedést. Kétszereset, hiszen az alapanyagárak átlag 28 százalékos emelkedése, s a különböző gyárak önköltségének egyszintre hozása, *Ajka esetében nagyfokú áremelkedést hozott magával.*

Január 10-én az Ajkai Üveggyárnak még nem volt tisztázott exportrendelése. Egy héttel később tisztázódott a helyzet. A Ferunion Külkereskedelmi Vállalattal kötött megállapodás értelmében az Országos Üveg- és Porcelánipari Vállalat ez évi öblösüveg exportja 2,5 millió dollár, több mint 100 millió forint, s ennek 42 százalékát az Ajkai Üveggyár termeli. Mi történt? Győzött a reális közgazdasági megalapozottság, *a mechanizmus súlyozó és „helyretevő" szerepe döntött.* Az országos vállalat számára a közös árszínvonal lehet a további munka egyik lényeges meghatározója, de az alapvető feltétel: *a külkereskedelemnek biztosítani a rugalmas tárgyalási lehetőséget a külföldi partnerekkel szemben.* A megoldás tehát ez lett: a gyárak saját önköltségükkel kialakított áraikkal kereskednek, a külkereskedelem a különböző gyárak különböző árainak megfelelően tárja fel a piacokat és az országos vállalatnak a diktált, később pedig a kialakítandó reális árszínvonalon számol el.

Január 15-től tehát az Ajkai Üveggyár is a bel- és külkereskedelmi igényeknek megfelelően, a régi feltételek mellett termel. A világpiaci kereslet-kínálat csak közvetve jelentkezik a gyárban, és az országos vállalatnál is. S ahogy az év eleji „export-lecke" bizonyítja — helyesen.

S. Boda András

Háromhetes
a n
A kutatói
Jelöljék ki

Tegnap végetért Keszthelyen a növényvédők háromhetes eszmecseréje, amelyet a Mérnöktovábbképző Intézet, a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola és a Felsőfokú Növényvédelmi Technikum rendezett. A termelőszövetkezetek, kutatóintézetek, főiskolák, valamint a szakvezetők képviselőinek találkozója kettős jelentőséggel bírt. A gyakorlati szakemberek megismerkedtek a legújabb tudományos eredményekkel, módszerekkel, az elmélet és szakvezetés képviselőinek pedig elmondották azokat a legsürgősebb tennivalókat amelyeket a növényvédelem „hétköznapjai" követelnek, elvárnak tőlük.

A megjelent neves szakemberek dr. Ubrizsy Gábor, a Növényvédelmi Kutató Intézet igazgatója, dr. Nechay Olivér, a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium főosztályvezető-helyettese és dr. Bordás Sándor, a Munkaegészségügyi Intézet osztályvezetője, a legfontosabb tennivalókról beszéltek. Ismeretes, hogy

1968 január elsejétől kezdődően betiltották a tiszta klórozott szénhidrogén hatóanyagú szerek így többek között a DDT, HCH használatát amelyek nem bomlottak, s az emberi állati szervezetben felhalmozódva különböző élettani zavarokat idéztek elő.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1971 AUG 29

1041 Csizmadia Zoltán

CSIZMADIA ZOLTÁN: MESEFIGURÁK

VASÁRNAPI

A legújabb k

Azt hiszem, a postás csodálkozik majd legjobban, amikor kiveszi az autóból a kis csomagot, megindul föl a lépcsőn, s csak úgy, megszokásból rápillant a címzésre, majd ezt olvassa: tartalma kenyér.

Kenyér?... Miféle kenyér? S ha lesz bátorsága, talán megkérdi tőlem:

— Mondja őszintén: csakugyan kenyér van a csomagban?

És ha ideje engedi, behívom egy pohárka italra, s elmondom neki a kis csomag regényét...

*

Az ember nem térhet ki kora szenvedélyei elől. Soha nem kívántam divatoknak hódolni, mégis, egy időben szinte észrevétlenül, kivédhetetlenül kerültek hozzám apróbb régiségek. Újkori mánia ez, menteni a múltból néhány tárgyat, emléket. Így jutott be lakásomba néhány különös formájú üveg, s edények, melyekből a régiek ittak: bort, pálinkát.

Amit tudtam továbbadtam, csak az a néhány üveg, ivókészség maradt meg a könyvszekrény tetején. S egy üvegben néhány kalász. Nékem már megszokott kép, csak az újonc látogatók hökkennek meg a látványon.

kövérre hízott
hol a kalászo
semmit. Csak
mondta el, m
zán örülni a
állt a rejtély
egyesített, „p
mégis egy tak
nagy titokban
az embernek
Kenyérnek
Ott lengett,
mező, a kalás
jében leggazd
akar engedelm
sütő asszonyo
ma miatt.

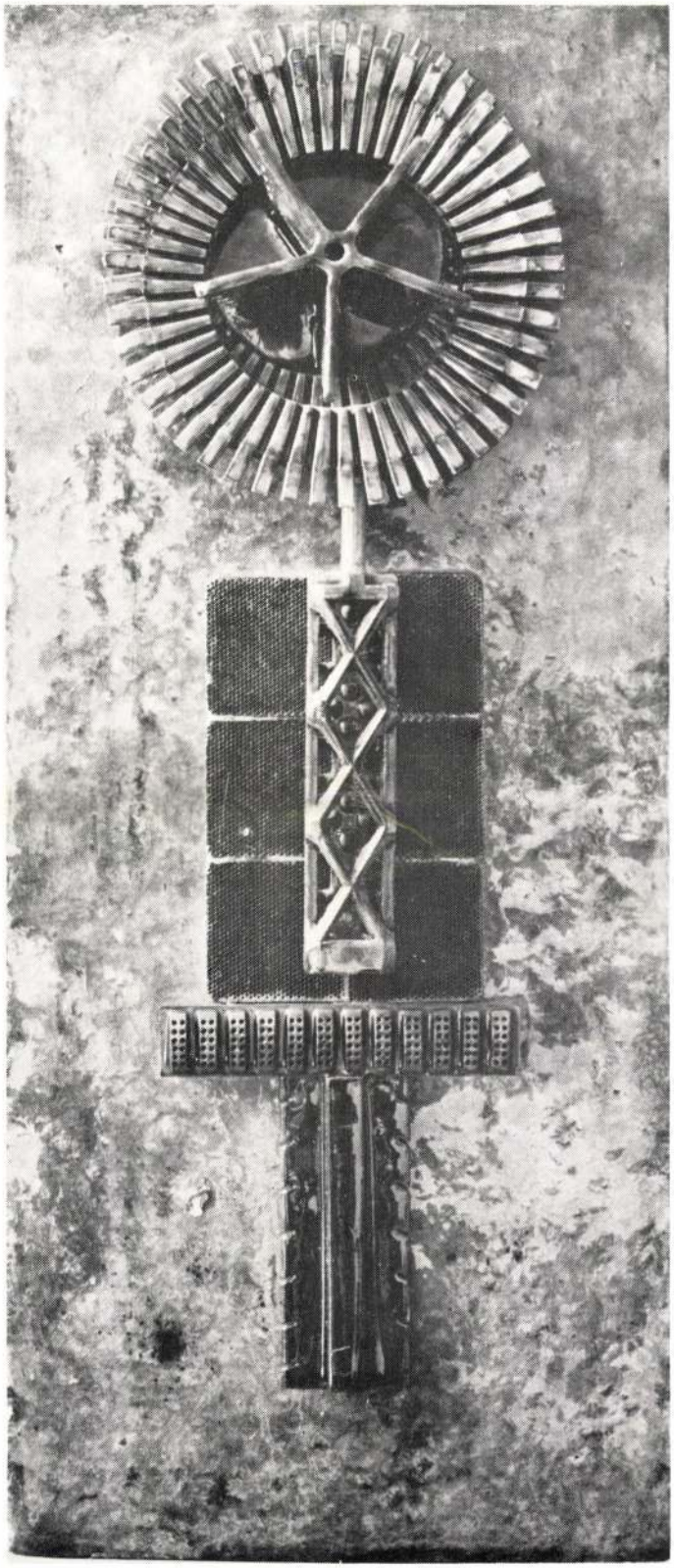
Már nem is
évek s
változtak a l
mindig újakat
szomszéd isko
gényes, izgal
lász maradt a
A régiek s
újabb törzsek
divatja szül
alacsony szár
jú, aránytalan
Bókoló kal

CSIZMADIA ZOLTÁN

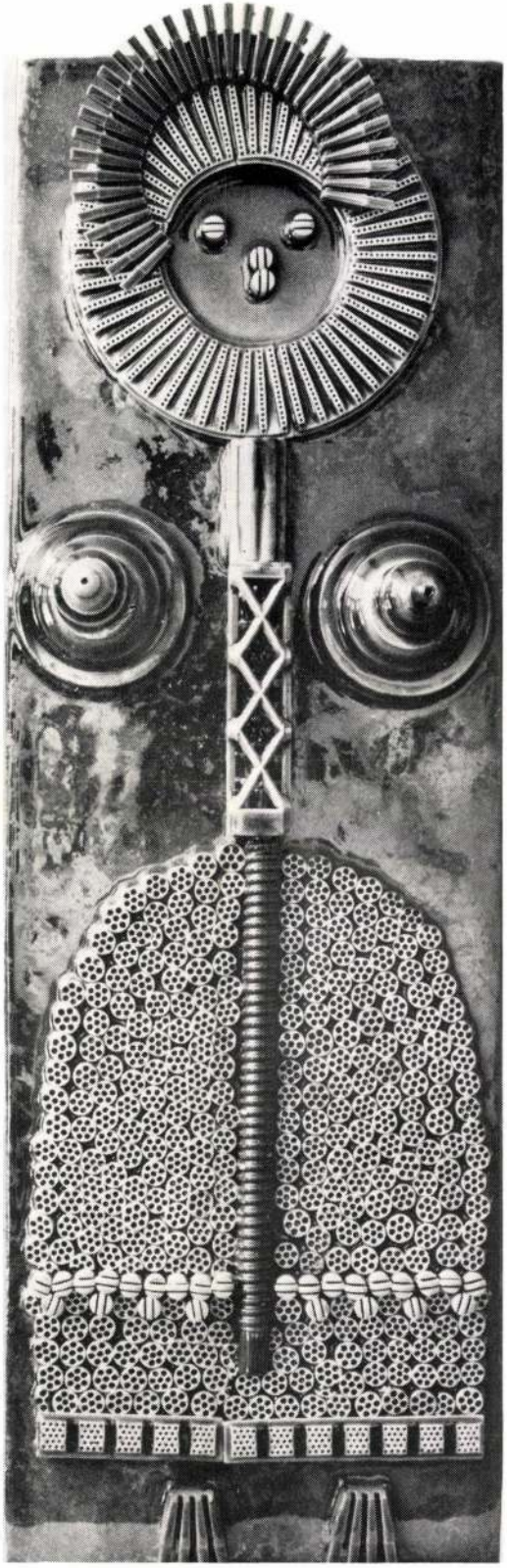
Festőművész (1933, Mátészalka).
A Képzőművészeti Főiskolát 1958-ban végezte el. Rendszeresen vesz részt festményeivel, grafikáival és kerámiatábláival a Veszprém megyei, az országos és a vidéki kiállításokon.
Önálló kiállítása volt Veszprémben, Budapesten, Szegeden és Koppenhágában.
Művészeti díjai: Csók István-díj (1965), Derkovits-ösztöndíj (1966–69), Egry József-díj (1969), Szegedi Nyári Tárlat díja (1973).
Több nagyméretű kerámiakompozíciót készített különböző középületbe.

HANZÉLY JENŐ

Iparművész (1919, Szarvas).
Az Iparművészeti Iskolát 1937-ben végezte el Ohmann Béla tanítványaként. 1940-től a Herendi Porcelángyárban dolgozik, ahol 1965–1972 között a gyár művészeti vezetője.
Rendszeresen vesz részt a Veszprém megyei, a különböző országos és külföldi – Brüsszel, Milánó, Jablonec, Párizs, Bécs, Koppenhága – kiállításokon.
Művészeti díjai: Művelődésügyi Minisztérium, Építési Minisztérium, Iparművészeti Tanács pályadíjai (1961–1972).
Több művét őrzi az Iparművészeti Múzeum és az ausztriai Lenau Múzeum Stockerauban.

BOGNÁR ZOLTÁN
CSIZMADIA ZOLTÁN
HANZÉLY JENŐ
HORVÁTH LÁSZLÓ
IRCSIK JÓZSEF
R. KISS LENKE
SZEKERES KÁROLY
UDVARDI ERZSÉBET
KIÁLLÍTÁSA
TIHANYI MÚZEUM
1975

A kiállítás anyagát zsürizte:
CSOHÁNY KÁLMÁN, DR. FEHÉR ZSUZSA,
JANCSÓ ILDIKÓ, MAJOROS JÁNOS

A kiállítást rendezte:
DR. FEHÉR ZSUZSA

A katalógust tervezte és szerkesztette:
DR. FEHÉR ZSUZSA

A fotókat készítette:
SZEPSI SZÜCS LEVENTE

K A T A L Ó G U S

BOGNÁR ZOLTÁN

A CSÁSZÁR KATONÁI
linómetszet, 540x750 mm

AZOK A SZÉP FALUSI ESTÉK
linómetszet, 440x320 mm

ÁDÁM, ÉVA
linómetszet, 325x315 mm

FAGYOSSZENTEK
linómetszet, 265x220 mm

NAGY MUTATVÁNY
linómetszet, 795x495 mm

ÖKÖRSÜTÉS
linómetszet, 620x435 mm

PÁSZTOROK VÉDELMEZŐJE
linómetszet, 275x245 mm

SÁNDOR, JÓZSEF, BENEDEK
linómetszet, 475x295 mm

SZŐLŐSGAZDÁK
linómetszet, 380x440 mm

SZŰZEK TEMETŐJE
linómetszet, 780x440 mm

TAVASZ ÜNNEP
linómetszet, 450x385 mm

CSIZMADIA ZOLTÁN

FÉRFI
mázas kerámia, 80x21 cm

FELHŐS TÁJ
olajfestmény, 53x70 cm

GYÜMÖLCSHORDÓK
mázas kerámia, 102x23 cm

HASADÉK
olajfestmény, 60x80 cm

KOMPOZÍCIÓ
mázas kerámia, 59x27 cm

MADÁRMOTÍVUM
mázas kerámia, 27x67 cm

MESEFIGURÁK
mázas kerámia, 68x46 cm

NŐ
mázas kerámia, 70x24 cm

PARASZT KARIATIDÁK
mázas kerámia, 320x125 cm

PARASZT OLTÁR
mázas kerámia, 190x220 cm

TAVASZ
olajfestmény, 60x80 cm

TÉL
olajfestmény, 60x80 cm

TÜNDÉR TRIÓ
mázas kerámia, 80x100 cm

VADÁSZ
mázas kerámia, 70x76 cm

VÁRFELJÁRÓ
olajfestmény, 80x120 cm

VIRÁG
mázas kerámia, 50x22 cm

ZODIÁKUS
mázas kerámia, átm.: 62 cm

HANZÉLY JENŐ

FALI PLASZTIKA I.
bisquit, 120x70 cm

FALI PLASZTIKA II.
bisquit, 135x80 cm

TÉRKOMPOZÍCIÓ
mázas samott, m: 35 cm

HORVÁTH LÁSZLÓ

DÍSZÍTŐ BURKOLAT
bisquit, 120x140 cm

KOMPOZÍCIÓ KÉKBEN
mázas porcelán, 36x31 cm

OSZLOPFÜZÉR
mázas porcelán, m: 150 cm

SZATURNUSZ ÉTKÉSZLET
kerámia

IRCSIK JÓZSEF

APÁM A RAVATALON
olajfestmény, 80x60 cm

BAROKK KAPUK
olajfestmény, 37x49 cm

EGYEDÜL
olajfestmény, 60x90 cm

FEKETE HÁZ
olajfestmény, 65x90 cm

HÁZAK
olajfestmény, 65x95 cm

KENDŐS ASSZONY
olajfestmény, 90x72 cm

NŐI FEJ
olajfestmény, 60x90 cm

SÉD-PART
olajfestmény, 62x90 cm

R. KISS LENKE

AKT
bronz, 200 cm

BALATON
bronz, 40 cm

BAKONY
mészkő, 250 cm

BÉKE I.
bronz, 48 cm

BÉKE II.
bronz, 110 cm

DANAIDÁK
bronz, 32 cm

ÉNEKLŐK
bronz, 34x44 cm

GOMBÓCOK I–III.
bronz, 10 cm

JOHANNA
bronz, 33 cm

LENIN
bronz, 32x38 cm

LOVACSKÁZÓK
gipsz, 26 cm

OKTÓBER
bronz, 48x50 cm

OLVASÓK I.
alumínium, 220 cm

OLVASÓK II.
bronz, 28x30 cm

ŐSZ
bronz, 35x20 cm

PÁRKÁK
bronz, 28x25 cm

REGGEL
bronz, 24 cm

SZERVES KÉMIA
kő és bronz, 40 cm

SZERVES KÉMIA
kő és bronz, 220 cm

ÜNNEP
gipsz, 50x50 cm

ZENÉLŐK
alumínium, 240 cm

SZEKERES KÁROLY

ÉTKÉSZLET I.
kobald mázas porcelán

ÉTKÉSZLET II.
kék drapp mázas kerámia

ÉTKÉSZLET III.
agyagmázas kerámia

FALI PLASZTIKA I.
mázas kerámia, 260x138 cm

FALI PLASZTIKA II.
terrakotta, 116x120 cm

KERTI PLASZTIKA I.
samott, m: 58 cm

KERTI PLASZTIKA II.
samott, m: 55 cm

KERTI PLASZTIKA III.
samott, m: 50 cm

TEÁSKÉSZLET I.
barna kerámia

UDVARDI ERZSÉBET

BALATON II.
collage, 29x50 cm

BALATON IV.
akvarell, 38x53 cm

NÁDAS
collage, 35x40 cm

REQUIEM AZ ŰRHAJÓSOKÉRT
collage, 100x80 cm

TÉLI BALATON III.
collage, 38x48 cm

TÉLI BALATON IV.
collage, 34x46 cm

TÉLI BALATON V.
collage, 35x83 cm

Csizmadia Zoltán

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

festőművész

ESTI HÍRLAP
1984 OKT 29

1021

A hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban megnyílt a 31. országos őszi tárlat. A rangos eseményre az ország különböző részein élő képzőművészek küldik el munkáikat. Képünkön: a tárlat egyik résztvevője, Csizmadia Zoltán mártélyi tájat fest, mellette első kritikusa, Sándor bácsi — a szomszéd.

(MTI Fotó — Molnár Edit felvétele)

ELNÖ
ÜLI

Ma délelőtt [illegible] a Budapesti Fogyasztási és Lakásszövetkezetek Szövetségének elnöksége. Megtárgyalták: a fogyasztási és lakásszövetkezetekben hogyan érvényesültek a Fogyasztási Szövetkezetek országos tanácsának és elnökségének irányelvei, ajánlásai. Megállapították: az irányelveket és ajánlásokat a fővárosi áfészek rendszeresen megtárgyalták, az utóbbi időben ezt tették a lakásszövetkezetek igazgatóságai is. A javaslatokat azonban kevéssé alkalmazzák a helyi körülményekhez. Szükséges tehát az információ áramlásának ha-

A világbékéhez hazánk saját belső stabilitásának megőrzésével járulhat hozzá a leginkább, ezért ennek további megszilárdításán, a szocialista vívmányok elő-revitelén kell fáradoznunk.

(Folytatás a 3. oldalon.)

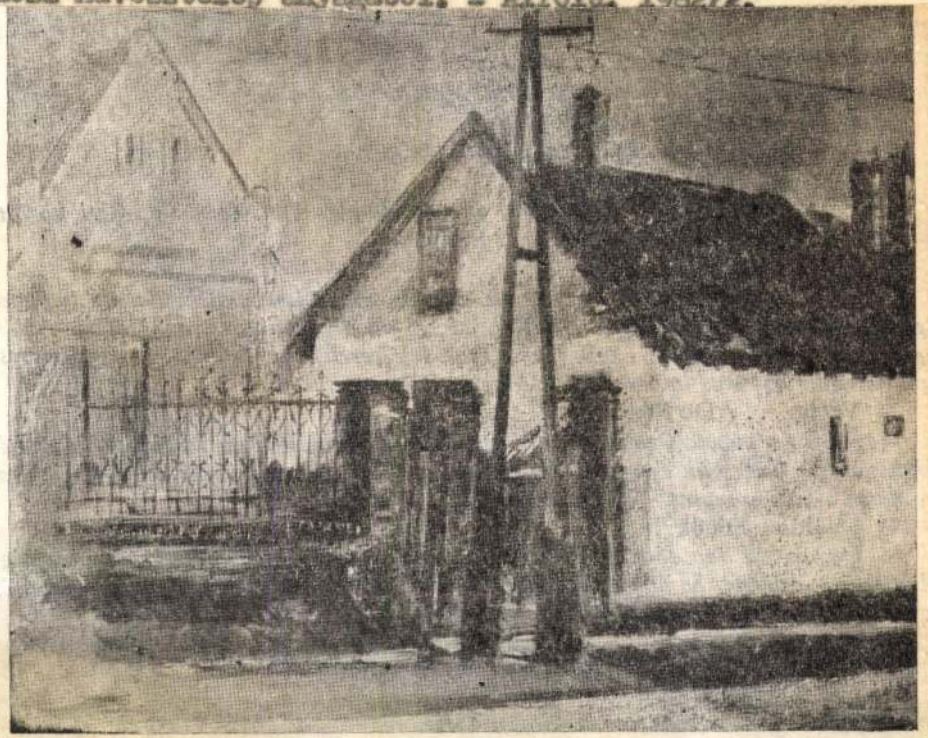
NICARAGUA

Nemzeti p

Havanna, október 29.

CSIZMADIA Zoltán

Hajdúböszörményi Nemzetközi Művésztelep anyagából. = Alföld. 1982/2.
20.p.

Csizmadia Zoltán: Hajdúböszörmény

– *Na látja. És most?*
– Újra látom.
– *Hogy tárgyalni tudjunk, formát kell adnunk magunknak. Ennyi az egész.*
– De – de mi lesz velem?

1984. XI. 23. Kossuth 4.25

1021

Csizmadia Zoltán kiállítása

Jó reggelt!

- Csizmadia Zoltán festményeiből nyilik ma kiállitás Debrecenben. Az alföldi festőként emlegetett művész pályájáról, alkotásairól Pallai János beszél.

- Kár, hogy ilyen kicsi a Meggyesi terem. Falára alig 35-40 képet helyezhetnek el a kiállitók és az alkalmankónt bizony kevés. Különösen akkor lenne jó tágitani a terem falain, amikor olyan művész mutatkozik be, mint Csizmadia Zoltán aki e tájról, Mátószalkáról indult és festészetének lényé-

gót most is ez az országrész, az Alföld, a puszta, a Tisza táj jelenti. Fóni Géza és Bencze László növendéke volt a főiskolán és ahogy maga vallja, a mesterek tanitása mellett Tornyai, Rudnai, Kodály, Németh László és Váci Mihály művészete inspirálja leginkább. Vácihoz különösen meleg kapcsolatok füzték. Amikor a költő barátja egyik kiállitását méltatta, valami ilyesmit mondott; " kékjei és tiszta viztükrének türkizei, füzeseinek füttyentő zöldjei utalnak érzelmei, indulatai őszinteségére." A látogató időzhet bármily keveset is egy-egy festménye előtt, ezen a mostani kiállitáson is valami hasonlót fedezhet fel. A kék sokféle árnyalata, tisztasága derüt sugároz ezeken a festményeken. Még akkor is, ha a vizből halott fák meredtek a magasba vagy a kép előterében a düledező tanya szegénységről, magányról tanúskodik. Aki most találkozik először szép festményeivel, alighanem vágyat érez a további ismerkedésre is.

1984. XI. 22. 19.3o TV-1/JÁ

1021

Csizmadia Zoltán festőművész kiállításáról.

Tv-hirmadó 1.

- A dobrocconi Modgyosi toronbon olső alkalommal mutatkozik be alkotásaival Csizmadia Zoltán festőművész. Pedig nogannyi szállal kötődik ohhoz az országrószhoz, hisz Mátószalkáról származott és fól évtizedo vongógo a hajdubószörnényi Művószotolopnok. A puszta, a tanyavilág, a tisztáj, ogyszóval az Alföld az ő festői yilága. Egy 4 évvol ozolőtti vitában igy fogalmazta nog ard pootioánok is folfogható állásfoglalását. "Tornyai, Rudnyai, Modgyosi hagyományya nomcsak a nagyar falu, a parasztság, az Alföld roalista ábrázolása. Sokkal inkább az, hogy ők torontottóknog a művészi kifojozós nópi, nomzoti nyolvót. És annak, aki non idogon, hanom saját nyolvon akar szólni, oz a hagyomány már örökség. Lolki, szoloni orő, irányitó nórtók." A nagyar nóp gazdag hagyományainak ősziato szorotótővol és ősziato nogbocsülósóvol a művokbon azt kell hangsulyozni, ami a nomzoti gzollon jollogo, sajátja. Ezt kóri sáanon tőlünk Európa kulturája, nolynok gazdagitásához az ittoni szinok folvillantásával járulhatunk hozzá. Azt bizonyitja művészoto, és ozt már Váczi Mihály vototto papirra, na már tudjuk utravalúként, hogy az igazi nólyórtolmű nodornség, formai ujitás és nostorságboli bravur csak akkor jöhot létro, ha olkötolozottség, szorolmos hüségvállalás és társadalmi szándók tölti mog indulatokkal. Csizmadia Zoltán na nognyilt kiállitása docombor 1-ig várja az órdoklődőkot Dobrocconbon a Modgyosi Toronbon.

1968 NOV 7

1021

Tizedik őszi tárlat

Veszprém megyei képzőművészek kiállítása

Tíz évvel ezelőtt, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére, először rendezte meg a megyei tanács és az SZMT a Veszprém megyei képzőművészek tárlatát a Bakonyi Múzeumban. A mostani — sorrendben immár tizedik — tárlat a közvéleményben ünnepi visszhangot kiváltó hármas évforduló jegyében nyílott meg.

A megyei tanács művelődési osztályának vezetője, Kapor Károly, tegnap délután meleg szavakkal köszöntötte az ünnepség résztvevőit, majd a rendező szervek nevében átadták a pénzjutalmakat Csizmadia Zoltánnak, Udvardi Erzsébetnek, R. Kiss Lenkének és Vágfalvi Ottónak.

Tizenhét képzőművész munkásságából mindössze harmincnyolc alkotás várja a látogatót, aki megdöbbenhet: csak ennyi? A megdöbbenésből azonban — az anyag láttán — hamar fölocsudhatunk. Ha tüzetesebben kötünk ismeretséget a művekkel, azok színvonalából hamarosan kiolvashatjuk, hogy a *szakszűri* — mint eddig is — *szigorúan, befolyásmentesen dolgozott:* a harmincnyolc alkotás értékeit mérlegelte. A rostán ennyi maradt fönt. A nézőnek, kinek-kinek a saját ízlése szerint, talán még ez a mérce sem eléggé szigorú. Mások pedig arra gondolhatnak: az itészek minden eddiginél „kíméletlenebb" ítéleteket hoztak.

A vizsgálódáshoz hozzátartozik, hogy profilját tekintve ez a hagyományossá vált novemberi tárlat évről évre azok számára is bemutatkozási lehetőséget nyújthat, akik a másik országosan is reprezentatív Balatoni Nyári Tárlatunkon díjat, kitüntetést, vagy jutalmat kaptak. Példaként említem a mostani kiállításon két festményével szereplő *Lóránt Jánost*, aki „*Raposka*" című művével keltett a nyári tárlaton feltűnést, és ihletésében a mi vidékünkhöz kapcsolódó munkásságáért kapott Egry-díjat.

És Lóránthoz vagy Fenyő A. Endréhez hasonlóan számos művészünk örökít meg magas művészi színvonalon itteni élményeiből. Mi sem lehet természetesebb annál, hogy *az ő jelenlétük beleillik a „Veszprém megyei képzőművészek" fogalomkörébe.*

A „megyei" tárlat azzal is minden évben serkentőleg tudott és tud hatni, hogy a *bemutatkozni kívánók sorából nem zár ki valakit* csak azért, mert — mondjuk — nem főiskola, hanem egy képzőművészeti szakkör nevelte olyanná, hogy alkotóműhelyében figyelemreméltó művek születhessenek.

Ez a tizedik, Veszprémben megrendezett őszi tárlat olyan fiatalok nevével is megismertetett, akik — bár eddig is figyeltünk rájuk — most kezdik a hozzájuk fűzött reményeket beváltani. Ilyennek érezzük *Fülöp Lajos* és még erősebb hangsúllyal *Ézsiás István* jelentkezését.

Az egy-egy alkotásukkal helyet kaptak *(A. Tóth Sándor, Heitler László, Szelestey László, Ujhelyi Gábor)* után saját ízlésünkből fölállított — nem tévedhetetlen — értékrendben ugyancsak egy-egy alkotással *Kovátsné Nagy Emerencia, Szabóné Gémes Éva, Szekeres Károly, Farkas István* és a textilfestő *Szabóné Török Mária* következik.

A tárlat legszebb darabja *Csizmadia Zoltán* alkotása, a *„Balaton tündére"* című kerámia falikép. Méltó társa *Udvardi Erzsébet „Virágzás"-a;* olyanfajta kimondása a festészet nyelvén a virágoknak, amit a költészetben Juhász Ferenc tud a vegetációról, annak felemelő és fullasztó szépségeiről elmondani. Udvardinál maradva az újat nemcsak kereső, hanem meg is találó festőegyéniséget csodáljuk: *„Királyi jegyesek"* című triptichonja kicsiben is sejtteti, mivé válhat majd tervezett méretekben és kidolgozásában a művészi elképzelés.

Elképzelésekért ami a keresést-kísérletezést illeti, Csizmadia Zoltán sem támaszkodik elődökre: *olyan fejezetet nyit művészete számára, amely a kerámiában előre nem látható eredményeket, kimagaslókat nyújthat.* Olajfestményei közül a *„Nagymama Katicával"* és a *„Vár"* címűek tetszettek legjobban. Mellettük a színes rézkarc: az *Illés szekere* és a Simon István verséhez készített illusztráció, a *„Téli nádak"* monotípia.

Nem kell a képekhez közeledni, már messziről ráismerünk az eredetiség kézjegyeit viselő Vágfalvi-képekre. A tárlaton látható három kompozíció *(Tokaj, Kotori öböl, Nyár)* között alig lehetne csalhatatlan értékrendet kimondva választani. Számomra Vágfalvi Ottó a meglepetést mégis a *„Nyár"* című gouache-al okozta.

Szobrokkal csak *R. Kiss Lenke* szerepel a tizedik őszi tárlaton. Mind a négy alkotása *(Kun Béla, Beszélgetők, Május 1, Vegyészlányok)* a *művész töretlen fejlődését, eddig is méltán hangoztatott eredetiségét mutatja.* Külön érdemel említést, hogy tematikában ehhez a tárlathoz legillőbb műveket ő adott.

Fejtegetésünk elején néhány szóval igyekeztünk érinteni, hogy Balatonunkkal, városainkkal és tájainkkal a képzőművészek számára — akár állandóan itt élnek, akár csak el-ellátogatnak hozzánk — „speciális megye" lettünk, élménygyűjtéshez jól mérlő terület. A vágy, hogy itt dolgozzanak, sokakban él. A természet, amelyet a veszprémi közönség a Bakonyi Múzeumban láthat, más helyeken, Ajkán és Füzfogyártelepen is bemutatják a rendezők.

Cserhát József

tett a forradalom

tján" szerzőjének új regénye

élgetés Szergej Zaliginnel

orosz parasztban a változás lehetősége, micsoda óriási ellenállást kellett legyőzni, az előítéleteknek milyen hálózatát átvágni ahhoz, hogy máig írjunk.

— *Hat évig írtam új regényemet*, melyet a Novij Mir közölt, a *Sósvölgyet*. A szibériai polgárháború idején. 1919-ben, két hónap alatt játszódik regényem cselekménye. Szibériában, melyet az ellenforradalmi erők ezidőtájt szinte teljesen elszakítottak a központi hatalomtól, körülbelül hét partizánköztársaság alakult. Voltak jobban szervezett köztársaságok voltak olyanok, melyekben teljesen elhatalmasodott az anarchia. Ezekben a köztársaságokban a nép, a felkelt nép maga gyakorolta a hatalmat. Volt olyan köztársaság, mely hatalmas területen mintegy 14 hónapig létezett. Önálló pénzt bocsátottak ki, lapjuk volt, fegyvereiket maguk fabrikálták. A nép önmagát védte. Megérezte a szabadságot — és nem akart tovább másként élni. Más kérdés, hogy tudta-e: mi ez a szabadság?

— *Regényem újdonsága csak részben tematikai*, bár az a valóság, hogy *ezekről a partizánköztársaságokról még senki sem írt*. Ez azonban mellékes és semmiképpen sem irodalmi tény. Fontosabbnak tartom a szándékot a népet fejlődésében, történetileg ábrázolni. Pontosan kell tudnunk, hogyan élt, hogyan gondolkozott.... Hogyan keletkezett a szovjet hatalom? Az Auróra ágyulövése — jeladás volt. Ezzel kezdődött, *de miként folytatódott?* Ezekre a kérdésekre akartam válaszolni a Sósvölgyben.

— *A Sósvölgy-gyel szorosan összefüggő műnek gondolom korábbi kisregényemet, Az Irtis partját*, mely különben genezisében is összetartozik mostani regényemmel. Már gyűjtöttem az anyagot a polgárháborús témához, olvastam a megszámlálhatatlanul rengeteg dokumentumot, amikor szerettem volna az időt és az embereket jobban megközelíteni, az erőt kipróbálni. Ezért kezdtem [illegible]

niből a kollektív gondolkozásra megtörtént, képtelenség egyetlen ponton, sűrítve megadni. A folyamat nélkül érthetetlen az egész. Az emberek, a hősök mások, de a szemlélet azonos.

Zaligin emberei leginkább, mint tragédiákat élik át a polgárháborút és a kollektivizálást. Hisznek annak jóságában, ami történik, egész szívükkel igent mondanak reá, de nem akarják hinni, hogy a jót, a társadalom számára hasznosat — olykor a társadalom ellenére kell megtenni.

A forradalom éppen az életet adja azoknak az embereknek, akik kiteljesedhetnek tiszta erkölcsiségükkel.

E. FEHÉR PÁL

FÓRUM

Szatíra az intervencióról

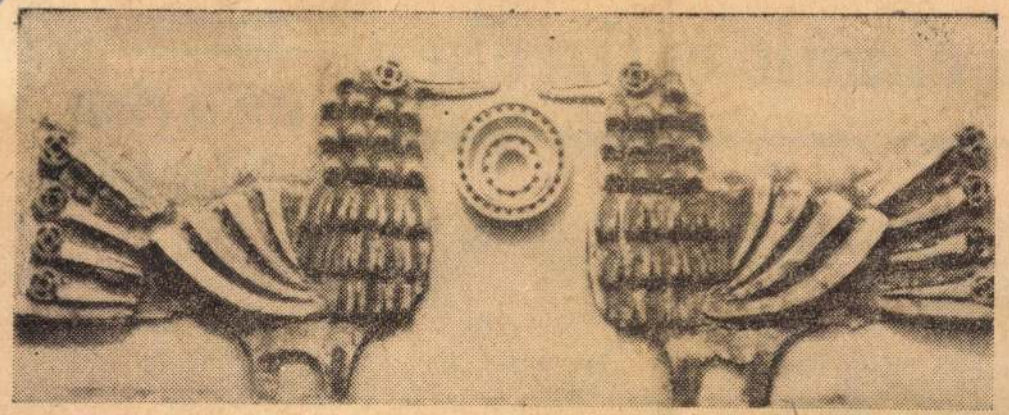

Intervenció a címe Lev Szlavin szatirikus színművének, amelyet az évforduló tiszteletére a moszkvai Szatirikus Színház tűzött műsorára. A darab a forradalom eltiprására Ogyessza-ban partra szállt francia intervenciós sereget ábrázolja, valamint a város hazaáruló urait, az idegenekkel együttműködő orosz burzsoáziát. A laza szerkezetű, jelenetsorokból álló darab bemutatójának érdekessége, hogy V. Plucsek rendező nem ragaszkodott szorosan a szöveghez. Képeink: jelenetek a bemutatóról.

Csizmadia Zoltán

1021

Madarak

Csizmadia Zoltán kerámia táblái

Régóta keresem az alkalmat, hogy kötetlenebb formában mondjam el véleményemet Csizmadia Zoltán tábláiról. Úgy, hogy ne kelljen faggatnom a művészt alkotói módszere felől, ne kelljen figyelnem ennek az érdekes műfajnak az érzékenyen megkülönböztető terminus technicusaira, ne kössenek a protokolláris elvárások. Mert amióta Csizmadiát és kerámia-kísérleteit ismerem, az írásra az alkalmat mindig mindig valami nagyobb esemény szolgáltatta. Vagy egy balatoni nyári tárlat, vagy egy megyei képzőművészeti kiállítás, vagy televíziós szereplés. Most is kiállításon van ezeknek az *ördöngösen átlényegült „fazekasmunkák-nak”* a jó része. Vagyonom *látják*. Belépnek az emberek a könyvtárba. Olvasni jönnek. Sokan vannak közöttük fiatalok, diákok, hiszen megkezdődött a karácsonyi szünet, s ilyenkor nekik is több idejük van a könyvtári portyázásokra. De mielőtt fölmennének az olvasóterembe el kell menniök Csizmadi alkotásai előtt. Van, akinek a tudata nem is regisztrálja hogy mik azok a nagy cseréptáblák a falon, van aki kíváncsian megtorpan láttukra, van, aki nem sajnálja a kitérővel járó fáradságot, és van, aki hoszasan bámészkodik és gyönyörködik, s akad olyan is, akinek földbe gyökerezik a lába az ámulattól.

Lehet-e szeretni egy olyan *virágot*, amelynek a szirom-zata egy *fogaskerékszerű* tár-

A kompozíció mégis utolérhetetlenül kecses, törékeny. Szebb mint akárhány valódi virág. Pedig „csak” absztrakció.

Virág — ez volt az első. Azután jött a *Férfi*, a *Nő* és a többiek, a *Gyümölcshordó*, a *Király*, a *Menyasszony*,

Mi lehet ezeknek az agyagtábláknak a *funkciója?* A közvetlen *hasznosságtól már nagyon messzire* kerültünk. A díszes edényből elmaradt az edény, megmaradt a dísz. De az is mennyire átalakult. *A népművészet formaelemei ugyan igézően jelen vannak, a folklór azonban már legfeljebb csak motívum: ősi hivatkozásokkal* segít bennünket közelférkőzni egy *modern jelentéshez.*

A népi jelbeszéd és a szériában gyártott műszaki kerámiaelemek között önmagában is mérhetetlen feszültségeivel. Az előbbi kinyomozhatatlanul régi korokat idéz, az utóbbiról néhány éve vagy évtizede azt sem tudtuk, mi fán terem. Összeér a két korszak — *szikrázik.*

Ez a világ *nem a „natura”*, nem a természetes látvány. A „B” betűs ornamentika kompozíciója az op-artra emlékeztet. A halk, tiszta tónusú, titánfehér rácsok között dinamikusan uralkodik a grafitszürke írás. *Vasarely* hatásáról tanúskodik néhány más motívuma is, de ezt a hatást Csizmadia magába itta, és úgy adta vissza, olyan hallatlan egyéni erővel, hogy a hivatkozásoknak itt már alig van helye.

A kompozíciók, a formai megoldások bravúrosak, de ezeknek az alkotásoknak az *erejét* mégsem a technika adja. Itt tobzódnak *a színek.* Nem cifrán, hanem inkább szerényen. Mégis mindegyikük külön élmény. A hagyományos fazekasmázak színei sem unalmasak Csizmadiánál, de *saját kísérletezésű égetésein* olyan színeket látunk (például a gyönyörű kékek), amilyeneket az anyag önmagában — művészeti beavatkozás nélkül — soha nem produkálna.

Harmónia, rend, szépség — ezt keresi mindenütt Csizmadia Zoltán. Amikor elkezdett kísérletezni a kerámiával, nagyon sokan azt gondolták (talán maga a művész is), hogy ez csak egy kis *kitérő, kiruccanás.* Formai kísérletezés, aminek a tanulságai majd felhasználhatók például festés közben is. Csizmadia nem titkolja, hogy sok mindent tanult kerámia-égetés közben. (*„A háromdimenziós gondolkodáson, a látásmódon túl azt is észreveszem, hogy intenzívebbekké válnak olajképeim, amióta majolikával is foglalkozom. Olyan tüzes színek vannak a majolikán, hogy önkéntelenül is megragadnak, és a táblaképeken is ezek a színek állnak a kezem alá”* — mondta egyszer.)

Kiderült azonban, hogy a kitérő — szerencsére — nagyobb lett a tervezettnél. Tehetségével Csizmadia annyi lélekkel töltötte meg kerámiáit, hogy azok nagyszerű *önálló műakotások* lettek. Egyre többen fedezik ezt fel, és általuk egyre többen szeretik meg Csizmadia Zoltánt és az ő különleges szépségű művészetét. A megyei könyvtár kis kiállítása nem teljes gyűjtemény, csak ízelítő. De a harmónia, a rend, a szépség ott uralkodik ezen a néhány táblán is.

Balogh Elemér

Nő

(Fotó: Vida András)

NAPLÓ JAN 13

SZABÓHÍRLEVELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., DÉLI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

A tudomány forradalma — az elmúlt évtizedben

Megkérdeztük három tudományág egy-egy kiemelkedő személyiségét: véleménye szerint az elmúlt évtizedben, tehát 1961—1970 között melyek voltak szakterületén azok a legjelentősebb események, legfőbb eredmények, amelyek egyúttal megszabják a tudományág további fejlődését is.

A biológiai tudományok legfontosabb eredményeit *Dr. Szentágothai János* egyetemi tanár, az MTA Biológiai Osztályának elnöke foglalta össze

A biológiai forradalom

Ma már szinte közhelyszerű mondás, hogy *fizikai világképünknek e század első felében kiteljesült forradalmához a század második felében* egy végső kihatásaiban legalább azonos, de talán a valóságban még jelentősebb *„biológiai forradalom" csatlakozik.* E „forradalom" első fegyvertényei elsősorban az ún. *molekuláris biológiában* általánosan ismertek: az életjelenségek egyik legfontosabb anyagai önreprodukciójának molekuláris alapját képező *nukleinsavak szerkezetének tisztázása*, a hennük rögzített ge-

explóziószerű szaporodása, az igények emelkedése, az ipar és közlekedés fejlődése máris súlyosan veszélyezteti *az ember biológiai környezetének egyensúlyát.* Létünk három alapjának, *a levegőnek, víznek* és *talajnak* az elszennyeződése félelmetes iramú, és az emberiség létérdeke, hogy biológiai környezetünkkel kevéssé szennyező vagy károsító módon gondoskodjék. Ehhez tartozik, hogy a félelmesen gyűlő és ártalmas hulladékok (papír, műanyag, gumi stb.) biológiai úton való megsemmisítéséről, illetve hasznos átalakításáról is gondoskodjunk, amihez új tulajdonságokkal bíró mikroorganizmusok kellenének.

Az ember és környezete közötti természetes egyensúly megbomlása azonban azzal a veszéllyel is együttjár, hogy az ember az előállott helyzetben irracionális módon reagál: vagy *agresszív* cselekményekkel (függetlenül attól, hogy ezek egyes egyének, kisebb csoportok, vagy nagy hatalmat összpontosító uralkodó rétegek részéről jelentkeznek, bár ezek veszélyessége igen eltérő), vagy pedig a modern társadalmi és technikai fejlődést teljességgel *negáló* (pl. hippimozgalmak stb.) és attól elforduló mozgalmakkal. *Mindkettő végzetes* ha-

Dr. Szentágothai János

Nagy István György

Somos András

leszállt *Armstrong* és *Aldrin* ragyogó tettét üdvözölhettük.

De, hogy az asztronautika más eseményeiről se feledkezzünk meg, e tíz esztendő folyamán mintegy *ezer mesterséges égitestet:* műholdat, műbolygót, űrrakétát, űrhajót indítottak útnak főképpen a Szovjetunióból és az Egyesült Államokból. Csaknem negyven űrhajó indult, s ugyancsak megközelíti a negyvenet a Hold „titkainak" fürkészésére startolt automatikus űrkutató eszközök száma. Az idén szeptemberben a *Luna—16* vett

lyekben tartósan végez az ember megfigyeléseket. Ebben az irányban a *Szojuz* űrhajókkal az első kísérleteket már elvégezték.

Ha nem is gyors ütemben de további expedíciók indulnak a Holdra. Az automatikus eszközökkel végzett holdkutatás egyre nagyobb méreteket ölt. A Vénuszon és a Marson kívül a jövő évtizedben előreláthatólag már a Naprendszer külső bolygói: *a Jupiter, a Szaturnusz, az Uránusz és a Neptunusz* felé is indulnak űrrakéták. Kétségtelenül megnő azoknak a

fontosabb zöldségnövényünknek, a *paradicsomnak*, a gazdaságosságát rendkívül lerontották a vírusos és gomás eredetű betegségek. Fajelismerés alatt állnak már k a vírus- és gombabegségekkel szemben ellentó paradicsomfajták és tíusok, amelyeket Kecskemén, *Mészöly Gyula* akadéniai levelező tag vezetésével emesítettek ki.

A tudomány fejlődésére általában jellemző, hogy a komoly eredmények több tudományág együttes fejlődése nyomán jön létre. Így van ez a zöldségtermesztésnél is. A műszaki tudományok fejlődése lehetővé tette a zöld-

A nemzetközi autóélet „ütőerei" ezek a városok. A tavaszi genfi és az őszi párizsi autókiállítások (kiegészüve a torinóival) teljes, átfogó képet adnak a világ gépkocsiiparáról. Fokméről a rohanó fejlődésnek, és egyben irányt is szabnak.

Az idei év igazi autós szenzációt hozott. (Az egyikkel, a *Volkswagen K—70*-es típusával a legutóbbi autó-motor rovat foglalkozott.) De az a tény, hogy a kutatás, a fejlődés, az új keresése, az autódivat formálása az 1970-hez hasonló csendes években sem áll meg, bizonyítja az alábbi néhány érdekes újdonság.

Sokan talán nem is tudják, hogy Svájc a bizarr nevű *Monteverdi* sportkocsikkal már több éve képviseltetni magát az exkluzív kocsik között. A gyönyörű kiállítású *450 SS Coupé* típus 450 lóerős Chyrsler motorral van ellátva, ami rendkívüli gyorsulást és 290 kilométeres végsebességet biztosít e kocsinak. (Álló helyzetből 4,9 másodperc alatt gyorsul 100 kilométerre.)

A *Mercedes* gyár tovább folytatja a már bemutatott C—111-es típus fejlesztését. A tavalyi három helyett az idén már négy tárcsát kapott a hátul elhelyezett Wankel motor, amely így 350 lóerős,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

1971 NOV 27.

Csizmadia Zoltán

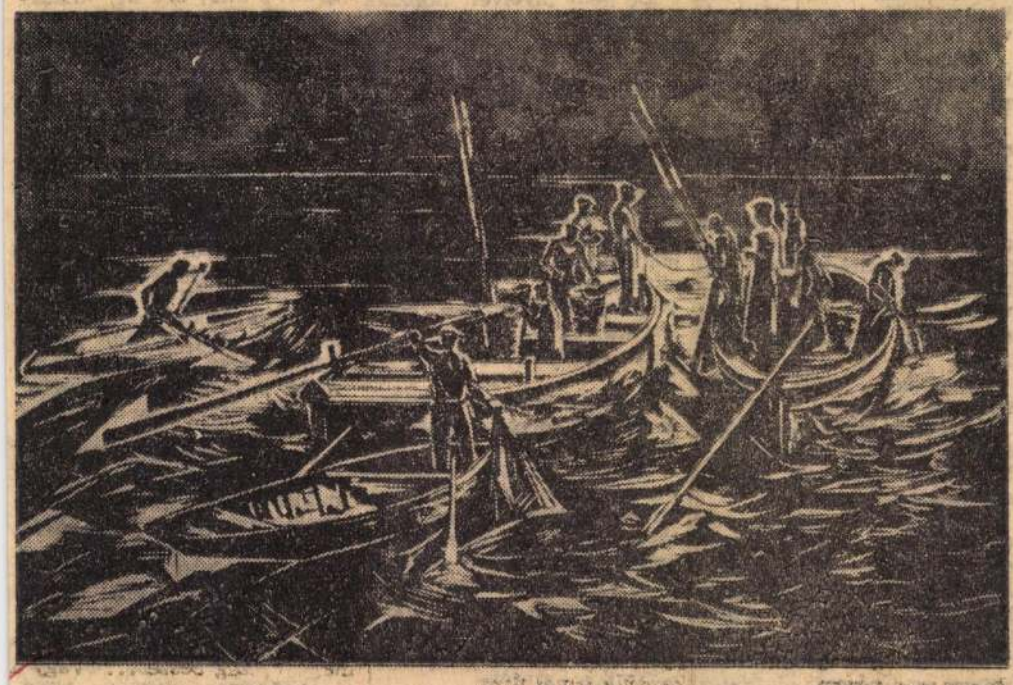
1071

Őszi tárlat

A veszprémi XIII. Őszi Tárlat gazdag anyagából újabbakról közlünk fényképfelvételt.

Csizmadia Zoltán: Mesefigurák (kerámia)

Mikus Gyula: Balatoni halászat (metszet)

(Vida András fotói)

Szabad Szom

A NAPLÓ hétvégi melléklete

MOSZKVA

SZTYOPKA, A FIAM

Nyikolaj Jevdokimov elbeszélése

Nem gyakori eset, de évről évre sűrűbben fordul elő velem.

Felébredek hajnalban, és nekivágok a kihalt moszkvai utcának.

Már megvirradt, de még égnek az éjszaka elfáradt utcai lámpák.

Hajnalban Moszkva harmattól illatos. A harmat belepi a házak falát, a parkok vaskerítését, s az emlékművek bronzvállait.

Megvek a folyó mentén a harmat felszáradt az aszfalton, a fák párállanak.

Amott egy ház épül. Fenn magasan a fal tetején, egy legény áll.

Sztyopka az a fiam.

Rakja a téglát, és óvatosan ütögeti vakolókanalával. S válaszul, mindenfelől tüstént sok-sok hang csendül vissza. Mint a galambok szállnak a munkás Moszkva felett.

Sztyopka, a fiam, felébresztette Moszkvát.

Sztyopka maholnap húsz éves. Húsz voltam én is, amikor megismertem őt, akit az anyjának nevezek.

A Szeliger-tó partján van egy kis falu. Sok ott a falu, de igyekszem nevüket elfelejteni, mert félek, hogy elfelejtem azét az egyét: Pusztoskának hívták. Amikor odaértünk csak házak álltak benne: az emberek elmentek messzire. Osztaskovába, s magukkal vitték minden holmijukat. Aztán már házak sem maradtak — csak por és hamu. És az üszkös romok.

Ott Pusztoskában az üszkös romok fényénél csókoltam meg Ankát először. Mint a moha, mint a pihe olyan volt az arca. Csodálkoztam. Anka is megcsókolt engem, és valamiért ő is csodálkozott.

Napok, hetek múltak el... Mindenki tudott már szerelmünkről, és úgy vigyáztak ránk, mint az árva fűszálakra a fedezék körül.

Egyszer nappal mentünk át Pusztoskába kézen fogva, és hallgattunk, mosolyogtunk ki tudja miért talán csak mert boldogok voltunk.

Pusztoska határában akna hullott. A németek váratlanul lőni kezdték a falut. Mit akarhattak ettől a kiégett talpalatnyi földtől, ma sem

na, és néha-néha még csokoládét is adtak nekünk. Minden éjjel átkúsztunk a németek árkaihoz, azt remélve, hogy „nyelvet" foghatunk. Sem a csokoládé, sem a több vodka nem kellett volna nekünk, csak egy ócska aknakeresőnk lett volna, akkor hoztunk volna „nyelvet" nem is egyszer.

De nem „nyelvet" hoztunk visszatérve, hanem valamelyik társunkat cipeltük vállon, köpenyén. S a következő éjjel újra kimentünk.

Ha lett volna egy aknakeresőnk!

De nem volt — hiszen a nehéz 1941-es évben jártunk akkor! Fiatal fákat vágtunk ki, lehántottuk, és a hosszú síkos pózna helyettesítette az aknakeresőt. Tapogattunk vele magunk előtt, azt remélve, hogy rábukkanunk az aknára, és kijátszhatjuk a halált.

A pózna csúszott a földön, és úgy csikorgott, mint egy tank hernyótalpa. Úgy dübörgött az éjszakai csöndben, mint százezer ágyú, és az ellenség ijedtében sárga rakétákat lőtt fel az égre. És felugatott a golyószóró, a nyomjelző lövedékek vörös pontjai sietve röppentek fel minden irányban, mi pedig kúsztunk, úsztunk előre, megkövült ajkunkba harapva.

Még holtan is tovább kúsztunk volna, ha az őrmester parancsot nem ad a visszatérésre. Aztán újra ráfektettük valamelyik társunkat a vál-

szakácsa. Szerettük egymást, Anka meg én.

Szerelmünk rövid és gyors volt — hosszú és végtelen: évek múltak, és mi együtt maradtunk, örökké együtt.

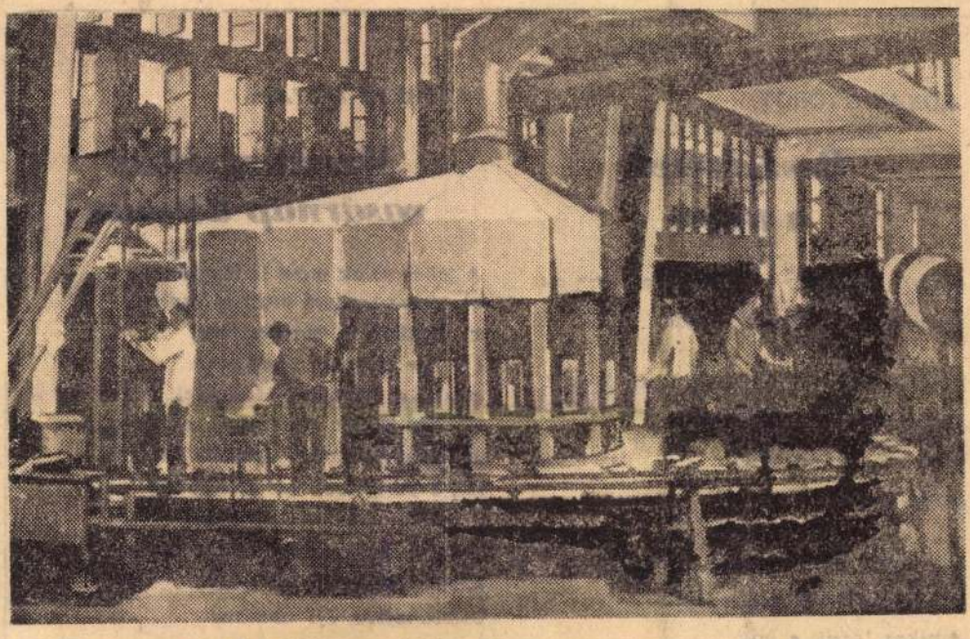
Húszéves voltam, s hittem abban, hogy nem fog a golyó. Elesett barátaim, de tudtam, én nem lehet megölni, nem lehet, mert húszéves vagyok, s mert ott, az állásainknál Anka vár engem.

És visszatértem hozzá. Nem mentem be a fedezékbe aludni: bolyongtunk Ankával a sötétkék homályban, messze magunk mögött hagyva Pusztoskát, ahol mint fel-fellobbanó temetői tüzek éjjelnappal recsegtek-ropogtak a falu százszor újra leégett üszkös romjai.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ
Veszprém

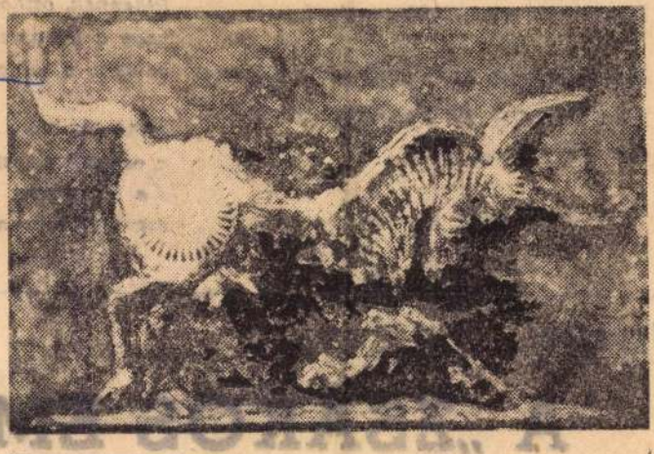
Csizmadia Zoltán
1971 OKT 9 -
1021

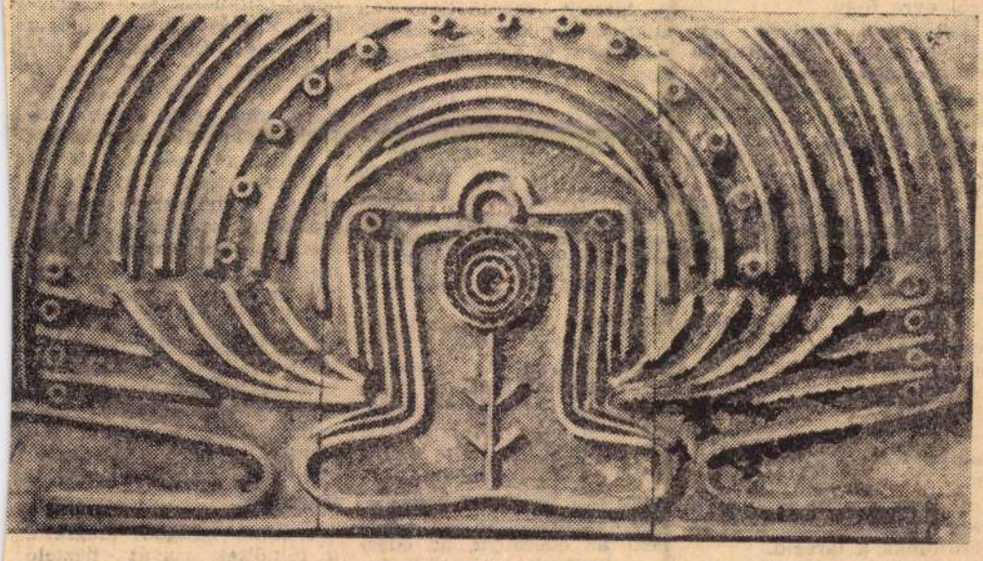
Ajkai üveggyár — olaj

Csizmadia Zoltán műveiből

Táblafestészet és kerámia — ez a két, egyenrangú műfaja a Veszprémben élő művésznek, Csizmadia Zoltánnak. Újabb alkotásai közül mutatunk be néhányat — mindkét műfajból.

Bika — kerámjatábla

Fűthető kerámia falikép

RÓNAY GYÖRGY:

Beszélgetés a téren

Igazad van: még kint vannak a hinták.
Fölülhetsz, hajthatod magad.

Később, igen, ha majd a lomb lehullt,
s még mielőtt lehull a hó,
eljönnek, leszerelik és
aludni viszik őket.

Úgy van: majd egyszer engem is.
Amikor mind lehullt a lomb.
Amikor leesik a hó.

Tavasszal a hintákat visszahozzák.

Persze te azért kijöhetsz a térre.

Hintázni? Nagy kislánynak nem való már!
Hogy mondod? Jó. Legföljebb néha, este,
mikor nem látja senki.

Nem. Én se már.

Munkásszállás vasárnap délután

A fehér falak most is fénylenek,
az udvar virágai most is nyílnak,
az ablakok is tárva-nyitva,
s fehér csomagolópapírnak
mintái a polcokon, idenéznek.
Minden olyan, mint más, egyéb napon,
de most vasárnap délután van, és
im, e percekben azt találgatom:
e szobák emeletes ágyain
hétköznap éjszakáin megpihenve
miről álmodnak hű lakói,
belesóhajtva éji csendbe
felriadó vágyaikat; s hová
tűntek ők, hol vannak e délután
csendjén, lakói e tanyának?
Pihennek, otthon dikón talán,
vagy a szomszéddal, rokonokkal
beszélik a világ, s maguk sorát...

Elmentek mind... hogy néhány óra múlva
a rángató vonatra üljenek,
s e most üres, magányos kis szobák
csendje érkezésükkor dalba kezd.

Nevelés:

A „ZSÁKOS EMBER"

A pityergő, tanévnyitó napján síró, az iskolától elriasztott gyermekek száma évről évre fogy.

Már kezdő tanítónő koromban nagyon bántott, ha síró gyermek akadt az első napon. Annyira vártam őket, már nyáron előre tanulgattam a nevüket, szeretettel, simogató kézzel nyúltam könnyes arcocskájuk felé, s bizony volt, aki ijedten kapta el a fejecskéjét. Ők, az arculütésekhez szokottak, akiket évről évre ijesztgettek az iskolával:

— Majd a tanító néni nádpálcája kiveri belőled a rosszaságot!

— Majd kapsz te körmöst az iskolában.

— Többet fogsz a szamárpadban ülni, mint a helyeden!

— Csak rágd a körmödet! Majd ráver a tanító néni és kicsúfolnak a társaid.

Ilyen és hasonló fenyegetésekkel tették és teszik még ma is ellenségessé azt a hevedet! — duplázott rá az anya.

— Elvisz a katona bácsi! — támadt mentőötlete az apának, amikor egy kiskatona ment át a termes kocsikon.

Nem is sorolom tovább a sok-sok lehetetlen fenyegetést, ami elhangzott, inkább arra térek ki, hogy mennyire helytelen dolog a gyermek ijesztgetése. Ideges, nyugtalan, álmában felsíró, rosszul alvó, a felnőttekben nem bízó emberkét nevelhetünk így.

A vonaton utazó fiatal párnak foglalkoznia, beszélgetnie kellett volna a gyermekkel az ijesztgetés helyett. Az 5—6 éves fiúcskát már sok minden érdekelte volna, amit az út mentén láthattunk. Egy egész sor fogalmat megmagyarázhatott volna neki az édesanya, az édesapa. Ehelyett lejáratták önmagukat, mert fgértek lehetetlent.

se, nem is tette, máskor enyyire sem veszi majd komolyan. A kalauz kegyetlenkedését (kilyukasztja a nyelvedet!) kilátásba helyezni és a katonával ijesztgetni (elvisz) már csak azért is helytelen, mert egyik sem történik meg, tehát megint valami olyan dolgot mondott a szülő, ami először: bizalmatlanná teszi a gyermeket olyan foglalkozású személyekkel (kalauz, katona) szemben, akik iránt különös megbecsülésre kellene nevelnie, másodszor pedig előbb utóbb rájön, hogy ez is csak olyan „légből kapott" dolog, mint a „kidoblak az ablakon", s azután már minden szülői figyelmeztetést egykedvűen fog hallgatni, közömbös arccal, hitetlenül, mint az, akit már sokszor becsaptak.

Nekünk nyugodt idegzetű, a felnőttek szavát tisztelő és abban bízó gyermekekre van szükségünk. Ne ijesz-

1970 OKT 24

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPÍRÓ

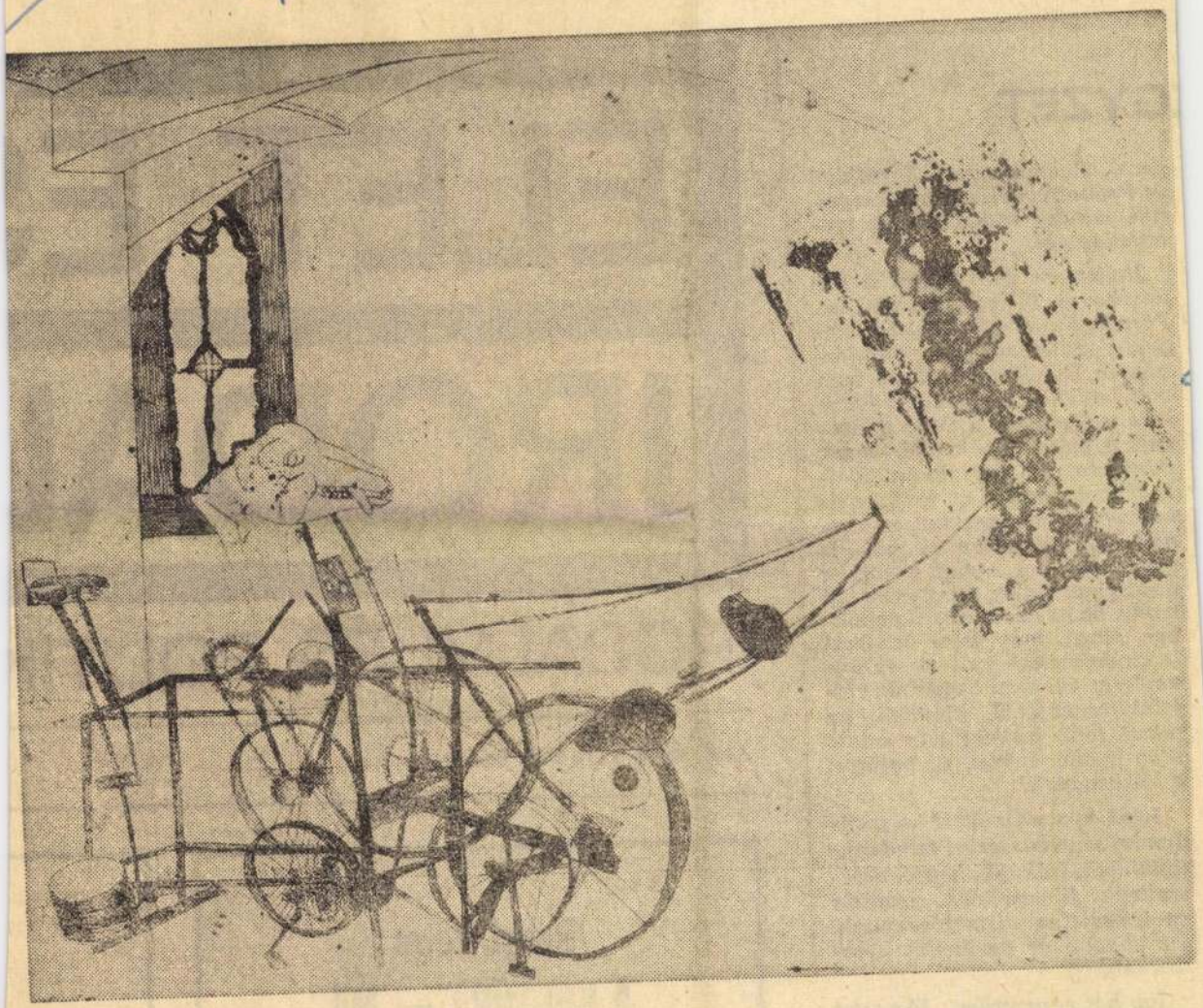
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

CSIZMADIA ZOLTÁN

1021

Csizmadia Zoltán: Festőmasina

EGYZET

dival, Beethovennel, Bartókkal és Prokofjevvel, a Maga eszményi, mindig emberszabású muzsikálásával.

Hallottam már Magát is panaszkodni, túl sok, amit vállal. Fáradt. Emlékszik, egyszer, éppen a születésnapján, fent jártunk a Dobogókőn. Maga nem volt hajlandó elfogadni a felkínált nyugágyat, a fűbe telepedett a gyerekek mellé, mert, mint mondta, oly ritkán találkozhat a földdel, az aszfaltnélküliséggel, madarakkal és hangyákkal. Magyarországból is több színpadot, hotelt, irodát és dísztermet ismer, mint erdőt. Jó lenne, ha az elkövetkező napokban Maga, meg jeles útitársai is kaphatnának valamit az ünneplésen túl a mi hegyeink, rétjeink csendjéből, illatából, ha minél több madárral és minél több gyalogjáróval, új baráttal találkoznának.

Isten hozta Önöket! — mondanám szívem szerint mindannyiuknak, íróknak, képzőművészeknek, filmeseknek, ismerős és ismeretlen ismerőseimnek. De ebből már vezércikk kerekednék.

Így hát egyszerűen: Jó napot kívánok, Dávid Fjodorovics!

Máriássy Judit

ÉLET ÉS IRODALOM

IRODALMI ÉS POLITIK

XIV. évfolyam 43. szám

Rényi Péter:
A KULTÚRA — MA

(3–4. oldal)

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

1970 SEP 26

Szalonnasütés Csizmadiáéknál

Szalonnasütésre hívott meg *Csizmadia Zoltán*, a Veszprémben élő festőművész, meg egy kis beszélgetésre, ahogy ez már ilyenkor lenni szokott. Be is állítottunk a megbeszélt időben Csizmadiáékhoz. Arra gondoltunk eredetileg, hogy majd kimegyünk az *erdőszélre*, vagy legalább is a kertbe, de a művész egyre csak *befelé* tessékelt bennünket.

Tűz a műteremben

Együtt van már a kis társaság. A két Csizmadia-lány, *Kati* és *Zsuzsi* is besettenkedett a vendégek közé, ők is némi gyanakvással figyelik, hogy mi készül itt. Nagy a várakozás, mert szalonnasütésre vagyunk ugyan hivatalosak, de még nem tudjuk, hogy miféle *szertartás* készül. *Hol fogunk szalonnát sütni?*

— *Itt a műteremben.*

— A műteremben?

— A műteremben! — mondja másodszor is Csizmadia *Zoltán*, igyekszik megnyugtatni bennünket, és hogy minden kétségünket elaltasson, neki is lát az előkészületeknek.

A váratlan szituáció némileg meglepi az összegyűlt társaságot. Tudtuk ugyan, hogy nem sejtelmesen susogó fákra, lobogó lángokra, nyílt tűzön kormozódó arcokra kell számítanunk, hanem valami másra, *a hangulatos hagyomány modern változatára*, de mi lesz a pirulva sercegő szalonnadarabkák és más pompás falatok varázsából egy műteremben. *„Műterem — műszalonnasütés”* — villan át rajtunk az asszociáció.

Pirul a szalonna

Óvatosan, eleinte némi gyanakvással vizsgálgatjuk a fölszerelést. Minden kor fölhasználja a művészetben a *technikai* lehetőségeket. Csizmadia az *elektromosságot* alkalmazta eredeti módon olyan új használati tárgyak készítésre, amelyek amellett, hogy használati tárgyak, alkotások is. A műteremsarokban *a villannyal fűthető kerámia falikép*, rajta egy népi, pávás motívumból kialakított kompozíció. Az egyik *asztalon a fődarab, a szalonnasütő*. Paraszti hangulatú vonalvezetése, a tetején trónoló kacsa, kopott-

Tessék, csak beljebb...

tas-barna színe és alul a hatalmas tányér — jóízű falatozást ígérnek. Elektromos megoldása (amelyet *Tátrai Lajossal* a MŰKKI műszerészével közösen tervezett a művész) tökéletes és biztonságos. A sütőtérről a fedő a kacsával együtt leemelhető és így könnyen hozzá lehet férni az elektromos részhez, ha valami hiba lenne.

De most nincs hiba. Valamennyien a tűz körül tolongunk. **Pirul a szalonna, bőven csepeg a zsírja az alá tartott kenyérszeletekre.** Hagymakarikákkal és paprikaszeletekkel ízesítve olyan fenséges vacsorát rendezünk, hogy mind a tíz körmünket megnyaljuk utána. Az erdő már senkinek nem jut eszébe.

Nincs még vége azonban. A másik asztalnál vár bennünket a *sörösészlet* és benne a sör. A kancsó és a korsók formája is parasztosan egyszerű, a mázon a sárga és a zöld harmóniája *gasztronómiai gyönyörűségünket esztétikai élvezetté* teljesíti. A sörösészletben persze nincs villany, de „ezt még nem ártott volna elektromos hűtőkészülékkel fölszerelni”, súgja a fülembe kajánul a társaságból valaki. Indítványozzuk Csizmadiának, hogy legközelebb ennek a feladatnak a megoldására koncentrálja alkotó energiáit? Inkább ne.

Elmélkedés a parázsnál

Nagyon érdekel, hogy a festő milyen meggondolások alapján adta a fejét arra, hogy *használati tárgyakat* készítsen. Úgy érzem, elérkezett a kellő pillanat, amikor vallatóra foghatom. Csizmadia eleinte arról beszél, hogy *a kerámia az őskortól kezdve a legszorosabb kapcsolatban állt a mindennapi élettel*, az élelemgyűjtéssel, a tárolással, majd a főzéssel-sütéssel. És hogy *a praktikumon túl a díszítésben* is sokáig nagyon fontos szerepe volt.

— Az én dolgaim is *praktikusak* — mutat körül a műteremben — Ezzel a szalonnasütővel télen és nyáron bent a lakásban ugyanazt az eredményt érhetjük el, mint a szabadtéri szalonnasütővel. De ezen kívül *dísze is a szobának*, ahol van.

Tulajdonképpen csípkelődni akarok, amikor megkérdezem, hogy: *ipart csinált a művészetéből?* De ő nem érez a kérdésben semmi bántó élt. A legnagyobb természetességgel válaszol:

— *Engem addig érdekel az ilyen munka, amíg csinálom.* Ha megoldottam azokat a formai problémákat, amik munka közben felvetődtek, befejezem. Tovább nem érdekel. *Nem csinálok belőlük sorját, nem vagyok iparos.* És ez tulajdonképpen *nem jó üzlet — mert nem is üzlet* — ugyanis sokkal több a belefektetett idő, kísérletezés, energia, mint amennyit egy-egy ilyen tárgy a piacon ér. De ennek az egésznek nem ez a lényege. Hanem az, hogy meggyőződésem, *az a természetes, amikor nincs külön képző- és egyéb művészet, hanem lehetőleg mindennek ami körülvesz bennünket, köze van a művészethez.* Ha fölvesz az ember a földről egy *kavicsot*, abba is *beleálmodhatja a világot.*

Szét kell néznünk az életben, és *mindent meg kell töltenünk művészettel.* Még az ilyen profán és gyakran giccses aktusokat is, mint a szalonnasütés. Az a célunk, hogy a környezetünkben jól érezzük magunkat. Én a képet is azért festem, amiért a szalonnasütőt meg a sörösészletet formáztam meg. Legyen szép a környezetünk, az a fontos.

Kati és Zsuzsi álmos, a vendégek mindent megettek-megittak, vége a „modern” szalonnasütésnek.

Balogh Elemér

Sörösészlet.
(Foto: Borbás János)

Együtt a Csizmadia-család.

termelőszövetkezetben volt. A gabonatábla a vasút mellett feküdt, s egy mozdonyból kipattanó szikrától tüzet fogott. Mintegy négyszáz négyszögöl területen égett el a gabona. A kár ugyan nem jelentős, hiszen alig 500 forint, de még ez sem keletkezett volna, ha az Új Élet Termelőszövetkezet vezetősége őrt állít a gabonatáblához.

A következő hónapokban még fokozottabb figyelmet kell fordítani a védekezésre. Van mit védeni, hiszen a gabona, a szövetkezet, az állam, a társadalom tulajdona most már a magtárakban, csűrökben van. S ha eddig a szabályok megszívlelésével és betartásával sikerült a károsodástól megmenteni, most is vigyázni kell. A veszély ugyanis fennáll, hiszen a gabona most nagy tömegben van együtt s egy-egy tűzesetnél rengeteg pusztulhat el.

Mi a teendő? Elsősorban is a megfelelő tűzvédelmi eszközök, tűzoltó szerek, felszerelések biztosítása, a dolgozók megfelelő oktatása, a gépek, berendezések feszültségmentesítése. Ezt azért is szükséges hangsúlyozni, mert a tél közeledtével, a hagyományoknak megfelelően a vizesedényeket kiürítik (nehogy szétfagyjanak) de a tapasztalat azt bizonyítja, hogy helyettük nem gondoskodnak más megfelelő tűzvédelmi eszközökről, oltókészülékről. Különösen kirívó példát láttunk ezzel kapcsolatban a tapolcai járásban, a gyulakeszi terményfeldolgozóban. A granulátor teremben a legtűzveszélyesebb helyen dolgozó nő azt sem tudja hogyan kell használni a tűzoltóberendezést. Az épület előtt, az udvaron papírzsákok tömege hevert, benn a lucernalisztkészítőben rengeteg zsák, textilanyag volt hegyén-hátán. Az épület szerkezete teljesen fából készült, hiszen egy régi vízimalom. Rágondolni is rossz mit okozhat itt egy véletlenül eldobott cigarettavég.

hozni. Feladatukat a BM 1/1963. számú rendelet 30. paragrafusának 4. bekezdése szabályozza. Megyénkben az Ajkai Hőerőműben dolgozik az egyik nagy bizottság. Munkájáról Rolicsek József műszaki igazgatóhelyettessel, a bizottság elnökével beszélgettünk.

— Az erőművek, s így a miénk is tűzrendészeti szempontból a nagyvállalatok közé tartoznak — mondotta. A szabályok betartását itt nagyon is komolyan kell venni, hiszen ezek objektív feltételei a folyamatos, zavartalan villamosenergia termelésnek. Tűzkár esetén a fogyasztók közül az alumíniumkohó semmiféle külső segítséget nem kaphatna, villamosenergia nélkül maradna, hiszen ilyen szempontból célerőmű a miénk. Nem szólva arról, hogy mint minden erőmű, a miénk is tűzveszélyes üzem. Jelen van a legkorszerűbb technika és a kiváltó okok is, a nagy nyomás, a nagyfeszültség, rengeteg kábel, régi és új szigetelés, stb. Ezért a gazdasági vezetés arra ösztönzi a dolgozókat, hogy a veszélyt nem szabad lekicsinyelni. Már fordultak elő tűzesetek, de nem súlyosak, mert idejében megtettük a szükséges intézkedéseket.

— Az idézett rendelkezés a) pontja szerint a bizottság „részt vesz, illetőleg képviselteti magát a tűzrendészeti hatóságok által tartott szemlén és ellenőrzésen". Ezt hogyan oldják meg?

— A mi bizottságunk nyolctagú, s ez a létszám lehetővé teszi, hogy valamennyi szemlén, ellenőrzésen, bejáráson ott legyünk. A tűzrendészeti bizottság ülését mindig megelőzi a bizottsági tagokkal a bejárás, az ellenőrzés.

— A b) pont szerint „javaslatokat tesz a létesítmény vezetőjének a tűzrendészeti utasításban meghatározott rendelkezésekre".

— Mi ezt úgy végezzük el, hogy minden csütörtökön, a műszaki értekezlet után összeülünk a bizottság tagjaival. Megvitatjuk, milyen hibákat észleltünk, s milyen tennivalókat kell elvégezni azok megszüntetéséhez. Azonnal el is mondjuk a javaslatokat, megszabjuk a határidőket. Arra ügyelünk, hogy azok reálisak legyenek, be is lehessen őket tartani. Ezenkívül tájékoztatót adunk arról, hogy mi történt két ülés között. Az üléseken minden esetben részt vesz Tóth Gábor, a vállalat tűzrendészeti előadója is. A felelősök a tennivalókat, a határidőket írásban kapják meg.

— Ezzel szinte már válaszolt arra is, amit a paragrafus c) pontja mond, hogy a bizottság egyik feladata: „érvényt szerez a tűzrendészeti utasításban foglaltaknak".

A szabályok betartását nagyon komolyan kell venni — mondja Rolicsek József.

— De mennyire érvényt szerzünk. A felelősségrevonás egyetlen esetben sem marad el. Erre figyelmeztet bennünket a Dunai Hőerőmű esete is. Nagyon tanulságos volt. Ezért szabjuk meg pontosan a határidőket is.

— Itt van a d) és az e) pont. Eszerint a bizottság ellenőrzi a létesítmény tűzrendészeti helyzetét, intézkedik a hiányosságok megszüntetése iránt, a tűzrendészeti helyzetre kiható változást írásban jelenti a létesítmény vezetőjének legalább negyedévenként — szükség esetén gyakrabban is — ellenőrzi a tűzrendészeti utasítás végrehajtását, az ellenőrzés tapasztalatairól írásban tesz jelentést a létesítmény vezetőjének".

— Mindezt végrehajtjuk, sőt gyakrabban is, mint a rendelkezés előírja, tekintettel a speciális helyzetre. A bizottság javaslata alapján például a kábelcsatornákat védőfalakkal látjuk el, s olyan helyeken, ahol viszonylag ritkán járunk, korszerű tűzjelző készülékeket alkalmazunk.

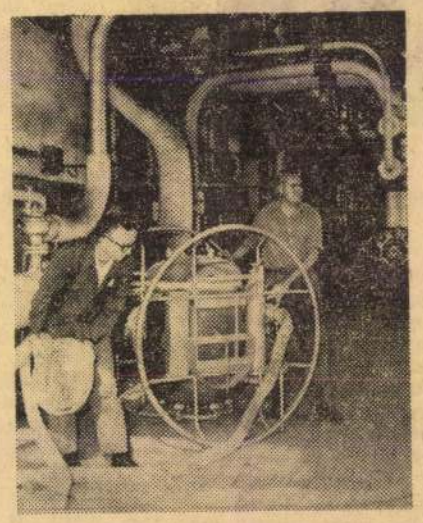
— Az f) pont szerint a bizottság „elősegíti, hogy a dolgozók megismerjék a tűzrendészeti szabályokat és előírásokat".

— Ezt nálunk nem kell különösebben hangsúlyozni, hiszen szinte létkérdés. Tavaly, saját kezdeményezésből tanfolyamot tartottunk, ahol elméleti és gyakorlati oktatás volt. Nemcsak a fizikai dolgozók, hanem a vezetők is ismerik a készülékek használatát. Van 32 önkéntes tűzoltónk, de a segédtűzoltókkal 50 a számuk. Ezen kívül minden munkahely dolgozóit kioktattuk, tehát minden műszakban, minden munkahelyen dolgozik olyan

— Maga a tudat nagyobb biztonságot ad. Ezenkívül az új készülék megismerése is ezt követelte. V roltunk 6 nagy készüléket, 250 k grammos poroltókat, darabonként ezer forintért. Ennek kezelésére a turbinakezelőket is kioktattuk. önkéntes tűzoltók között sok a tec kus, műszaki, a kvalifikált dol Ez is könnyíti a munkát. Rendszeresen tartunk filmvetítéseket is, hogy az érdeklődést ébren tartsuk és a szakmai ismereteket fokozzuk. Rendezünk próbariadókat is, a legutóbbi például azt bizonyítja, hogy 3 perc alatt mindenki a helyén volt.

— Gyakorlatban ennek mi az eredménye?

— A vállalat sokat költ a biztonságra, sokat törődik a tűzvédelemmel kapcsolatos szabályok betartásával. Az önkéntes tűzoltók anyagi és erkölcsi megbecsülése sem marad el. Az eredmény a tűzesetek megelőzése, a ritka tűz. De ha mégis előfordul, mint például 1968 decemberében, akkor is gyorsan lokalizáljuk. Az említett időpontban na— trafótűz keletkezett, de mire az állami tűzoltóság kiért, mi már el is oltottuk. Mert nálunk ilyen a szemlélet, a gazdasági, a társadalmi vezetők, mindenki saját magáénak érzi az üzemet és vigyáz is rá. A laboratórium d— például most egy új tűzjelző berendezést konstruáltak. Ha külföl— ről vesszük meg— kor 5 millió forint. Mindezekben nagy szerepe van a bizottságnak: munkája nyomán alakult ki a jelenlegi tűzvédelmi helyzet, amely biztonságot nyújt s az erőmű zavartalanul dolgozhat.

Minden munkahelyen ismerik a készülékek használatát.

tével, az ősz beköszöntése után az erdőben is szaporodik a kirándulók száma. Már nem a vizet, hanem az erdő hűvösét, a csendet keresik. Az erdő kellemes kikapcsolódást nyújt, egészséges szórakozást. Jó hobby ez, de sokszor kárt is okoz a természetjárás, ha nem vigyázunk.

Pedig nagyon is óvatosnak kell lennünk, mert a kánikulában kiszáradt avar, aljnövényzet könnyen fog tüzet. A legutóbbi esetek azt bizonyítják, hogy még egy eldobott cigarettavég is képes nagy tüzet okozni, és hektárnyi területen elpusztítani egy erdőt. Sokszor a legszebb részek válnak a tűz martalékává, mert egy felelőtlenül eldobott gyufaszál felgyújtotta az avart vagy a szalonnasütés után nem oltották el a tüzet és a szél az aljnövényzetbe vitte a szikrát.

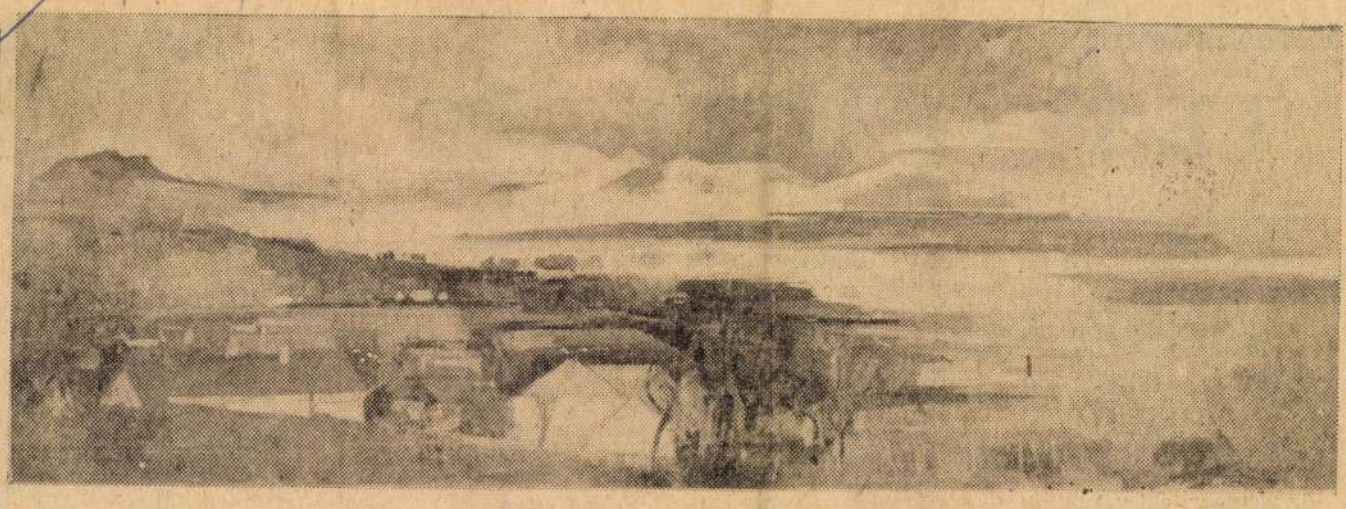
Az erdő óvása mindenkinek kötelessége. Ezt már sokszor elmondtuk, leírtuk, de úgy tűnik, nem sok a foganatja, hiszen az őszi erdőtüzek szinte kísértetiesen megismétlődnek. Pedig a legtöbb ember tudja, hogy tüzet rakni csak az erre kijelölt helyen szabad, s távozáskor ellenőrizni kell, vajon valóban eloltottuk-e a tüzet, nem okozhat-e később károkat.

Az erdő menedéket nyújt a vadállatoknak, madaraknak, sok terméket ad a tűzifán kívül az embernek. Sőt pihenést, megnyugvást is szolgáltat. S mégis: mintha éppen az ember, aki a legtöbbet kapja tőle, vigyázna rá legkevésbé. Legyünk felelősségteljesebbek kirándulás, természetjárás közben, ne engedjük, hogy gondatlanság miatt pusztuljon az erdő.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 APR 2
NAPLÓ
(Veszprém)

Csizmadia Zoltán
1021

Mikus Gyula: Tavasz Becén (Péterfay Endre felvételei)

Művészek, művek, tavasz

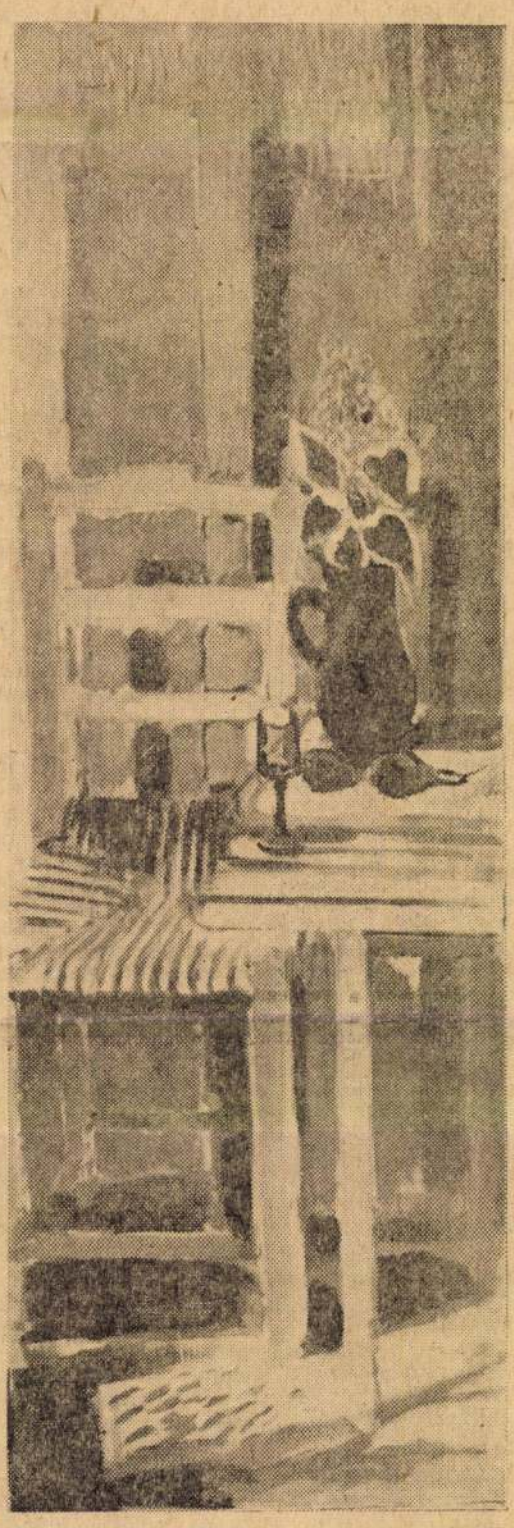
Villámlátogatás Keszthelyen, Badacsonyban, Fűzfőn és Veszprémben, a megyénkben élő képzőművészek műtermeiben. Kérdésünk most nem az, hogy „min dolgozik?", hanem: „Megihlette-e a tavasz?"

A tavasz?

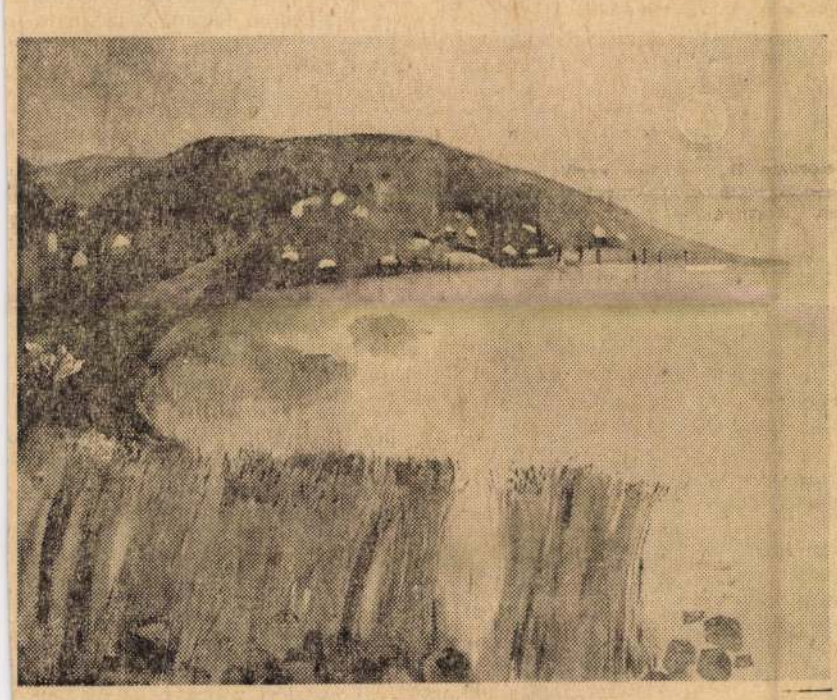
Kit ne derítene jókedvre, kit ne serkentene tevékenységre, munkára? Az év legszebb időszaka, amikor a szív és a szem számára egyaránt csupa gyönyörűség a világ.

Villámlátogatásunkon a kérdésre egy-egy művét mutatta meg fotóriporterünknek Csizmadia Zoltán, R. Kiss Lenke, Mikus Gyula, Udvardi Erzsébet és Vágfalvi Ottó.

A válaszokat — a képeket — továbbadjuk olvasóinknak.

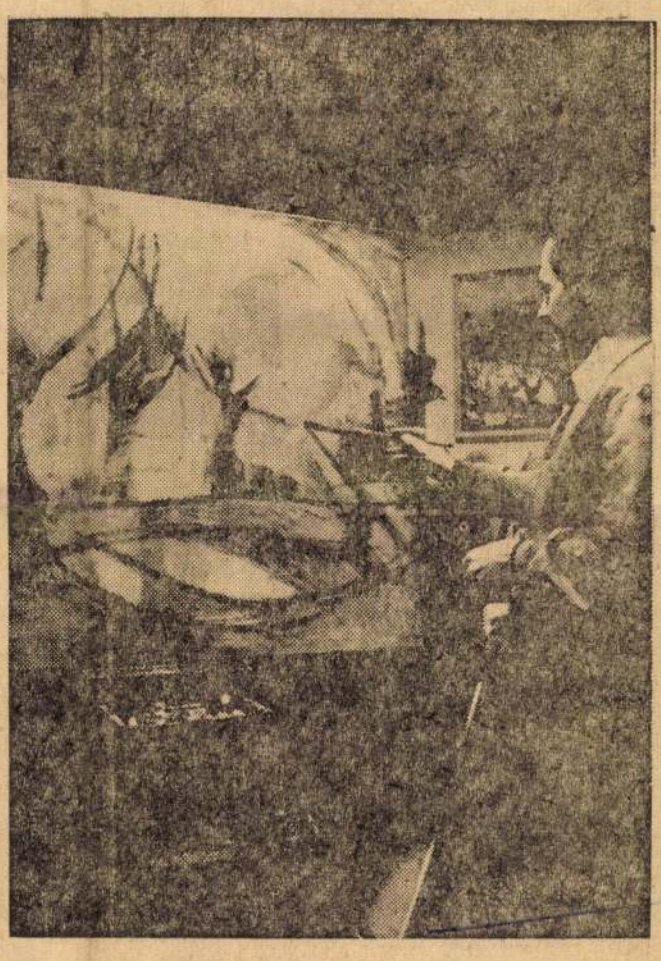
Csizmadia Zoltán: Csendélet orgonával

Udvardi Erzsébet: Napkelte az Örsi-öbölben

R. Kiss Lenke: Géniusz

Vágfalvi Ottó: Tavaszi reggel

Kerekes Imre:

FEGYVERTEMETÉS

Lábújjhegyen érkezett a vihar, először a fenyőerdő tetején lépdelt gyengéden és csak később taposott a fák közé. A villámok kéken pislogtak át a tűleveleken.

Botorkálva mentek, nem igazították egymáshoz a lépést. Német katonazubbony lötyögött rajtuk, az egyikről két gomb hiányzott.

Az alacsony, aki valamikor kövér volt, azt mondta, menjenek az erdőn át. Nem tudta biztosan, hogy arra rövidebb-e az út. De ha átszelik az erdők, messze kerülnek a háborútól.

Az ágyúzás még odahallatszott, sűrűn kontrázott az égiháborúnak. A fák rongyosak voltak; kérgüket géppisztoly-sorozatok tépték le. Nemrég oroszok fésülték át az erdőt, s kitakarították a szétbomló ellenséget.

— Vihar jön — mondta a hosszú. Mindig hosszú volt, de ott az erdőben még inkább az. A hús nem lehetett rajta több 26 kilónál. A csontja is könnyű és likacsos, mint a madaraké.

— Menjünk tovább — mondta a harmadik. — Vihar jön, ott sűrűbb az erdő. — Vonszolta a vállát, flekktífusza volt, zörgött a szíve, kopasz fején a serkenő haj között fehér foltok.

Ő botlott meg a németben. Le volt takarva vastagon tűlevéllel, még a feje is. Kiugrott a tűlevélpaplan alól és farzsebéhez kapott. Egyetlen töltény volt a csőben. Nem vette elő a revolvert, inkább hátrált a fáig.

A fa gyönyörűen felépített fenyő volt. Rúdja tökéletesen egyenes, kemény gerinc. Árboc a zöld vitorla közepén.

A német a fához nyomta a hátát, a lábát szétvetette. A zubbony bal karján, meg a nadrág bal szárán a térd fölött tenyérnyi barna folt.

— Németek vagytok? — kérdezte, de inkább csak lehellte a szót. A másik három azért értette. Az exkövér lehunyta a fél szemét, mintha kacsintana. A lágerben mindenki tudta róla, hogy idegbajos.

— Igen — mondta a flekkes, de ezt is alig tudta tisztán kinyögni, ebbe is belezörgött a szíve.

Hosszú és fullasztó csend lett, mind a hárman gyanúsan harapták a levegőt.

— Maguk zsidók — mondta a német.

— Csak mi ketten... — felelte az alacsony, s magára meg a flekkesre mutatott. A hosszú mögöttük állt, onnan horgászta a német tekintetét. Az nem tudott menekülni a barna foltok miatt, ott lőtték át, kötés volt rajta.

— Csak ketten? — kérdezte a német.

— Csak...

— Van valami szándékuk?

— Nincs — mondta a hosszú. Sokára mondta ki, s nem éppen tisztán.

— Mondják meg, ha el akarnak intézni.

Mind a hárman hallgattak, a német kezét figyelték. Az egyik lógott a foltos zubbonyban, a másikat meg kamasztartásban csüngette.

— Sebesült vagyok — mondta.

— Látjuk... — a flekkes választ szánta, de elharapta a végét, s ettől úgy hangzott, mint aki nem is akarta kimondani.

— Vége... — mondta a német, s máris megbánta. Így nem lehetett befejezni. — Vihar jön... — folytatta. — Ott van egy bunker. A védelem mindig bunkerben állt.

— Mindegy — mondta a flekkes —, régen nem álltam esőben. — Nem akart bunkerbe menni. Irtózott attól, hogy a bunker falát érintse, s betonsapkát viseljen. Az agya még nem működött tisztán, a láz megviselte az idegsejteket. Kígyók kísértek, még a fekhelyről, ahol a lázát töltötte. Szalmaszálak a pokróc alatt. Először a térde regenerálódott, mindig szeretett sétálni.

— Ki ez? — kérdezte, a németre biccentett a fejével.

— Ez egy ember — mondta az ex kövér. Rákacsintott a hosszúra, az meg összeráncolódott. Áramütést érzett a karjában, éppen villámlott, és ezzel el is múlt a sokk.

Most jöttek rá, hogy a német éppen olyan pucér, mint ők. Már el is felejtették, mikor volt utoljára ember a német. Zubbony volt, derékszíj, rangjelzés, lövés a halántékon, állkapocs, kapca, szögesdrót, áram. Egyszerre csak homlok lett, két szem, orr, tüdő, tekintet. Nem tudták, hogy a németnél revolver van.

Zavartan álltak, lámpalázasan. A német szeme a sebláztól csillogott, s átdöfte a nyelvüket. Szó nélkül meredtek rá, nem léptek se közelebb, se hátra.

„Meg kell ölni" — morogta a hosszú a nyelve alatt, és úgy remegett benne az elhatározás, mint négerben az ítélet. Jogász volt, tudta, mi a rend, foga alatt már elmasírozott a vádbeszéd. A védő leült, az ítélet kinyúlt az asztalon, a bíró még ünnepélyesen állt, s hallgatott a pont után. A törvény igazságtalan és enyhe, a halálos ítéletet csak egyszer lehet végrehajtani.

Az ex kövér gyanút fogott, mert a sebláza szeme hasonlított a bolondokéhoz. A német bolond, be akarja csalni a bunkerba, s a nyíláshoz csövet vezet. A lágerbelinek gázpasztilla is lehet a zsebében. Ha leül elalszik, a bunkerban ülni kell, a flekkes gyenge, a hosszú jogász pedig összecsuklik, és mennél hosszabb valaki, annál jobban.

A flekkes levetette a német katonazubbonyt, amit indulás előtt szedtek magukra a lágerben. Halomban hevert az udvaron. A civilnadrágokat is ott találták, a bakancs maradt a régi. A lábcsontok is, azok nem fogynak le. A csontok tartották magukat a lágerben.

— Elnézést — mondta a német —, ha megbántottam magukat.

— Nem volt vita köztünk — mondta a flekkes.

— Nem, vita nem volt... — folytatta a német filozófikus lágysággal, — csak éppen feltételeztem, hogy maguk németek. Elnézést.

— Soványak vagyunk — mondta a jogász és kihúzta magát. A feje mintha a fenyők hónaljáig emelkedett volna, keményen megnyúlt a nyakán.

— Nem vagyok bűnös — mondta a német —, sose jártam lágerben. Harcoló alakulat hagyott itt, két sebem van...

A két zsidóban bízott. A hosszúból semmi jót nem nézett ki. Egy golyó volt a revolverében, ha azt kilövi, a védelem összeomlott, a tankok áttörik a frontot, a foglyokat itt nem kímélik. Két sebe van és egy golyó a csőben. A golyót kilövi, aztán ő következik. Betakarják majd tűlevéllel, arccal a földnek fektetik, és télen a vadak tapossák a hátát. A tömegsírban együtt nyugszanak az emberek.

— Add elő a fegyvert — szólt rá a hosszú. A hang gyenge volt, épp, hogy befogadta a német füle. Olyan nyersen, mintha fültövön vágták volna csontos, lesoványodott, kihegyezett kézzel. Most értette meg, hogy emberek állnak előtte, s rájött, hogy mindegyik homlok, orr, nyak, ránc a csontokon, megőszült, sovány szőr a mellen, a zubbony hasítékán. Egy golyó volt a csőben, hátranyúlt. A revolvert kidobta a lábuk elé. A háború végetért. Kriegs kaput, Deutschland über alles, Heil... A sebláz a fának döntötte és egy pillanatra kihagyott az eszmélete.

A flekkes erre kilépett. Egy lépés előre, úgy állt ott, mint az „Appel"-en, hideg vízzel leöntve, mínuszban. A hosszú kinyúlt érte, visszahúzta a sorba az ex kövér mellé.

— Van még nála... — mondta a hosszú.

A német magához tért, elmúlt a megadás pillanata, túlélte ezt a süket, rohadt változást. Ráadásul balkezes volt és a jobb keze annyit sem ért, mint másnak a bal. A rosszullét betömte a fülét, s nem hallotta, amit a hosszú mondott a flekkesnek.

— Van még nála... — ismételte a hosszú. — Bő zubbonyt hord, ott van alatta.

— Már megettem — mondta a német. Azt hitte éhesek, csak kétszersültje volt, de már tegnap se kívánta, csak nyelte, fásultan. Alighogy elfogyott, jött a láz.

— A gránátokat...? — mondta a hosszú.

A német széttárta két karját, meglengette a zubbony-szárnyát. A jelzést megértették, a hosszú kilépett a két zsidó mögül, s felvette a fegyvert. A nyakát összehúzta, számított arra, hogy a német mégis bevágja a rejtett gránátot. Visszaállt a helyére, s ujját a revolver ravaszára tette.

Az eső még szitált, a szél a fák csúcsán tovább rohant.

A hosszú megszólalt:

— Meg kell mozdulni.

A német zubbonya tetves volt. Az ex kövér meg a flekkes motozta, a hosszú tartotta a revolvert. Ingben állt ott a fa mellett, a levegő hűtötte a lázát. A zsebeit átkutatták, és megvizsgálták, nem tart-e valamit a tenyerében.

— Igazat mondott — jelentette az ex kövér, — nincs nála semmi... csak tetű... nyüzsög a zubbonyán.

— Ez nem lágertetű... — mondta a flekkes, s odahajolt a zubbonyhoz. — A lágertetű szürke volt, ezek itt barnák.

A hosszú is intett a fejével. Az eső szétrebbent a lövéstől. A hosszú küldte az utolsó golyót, föl a fa csúcsának. A revolvert eldobta, aztán rákaparta lábával a tűleveleket. Azért itt-ott kilátszott a csöve, de nagyjából eltemette. Ez jóideig tartott, tíz percet is rászánt, míg abbahagyta.

Az ex kövér kirázta a német zubbonyát, mert utálta a tetűt, s félt tőle, a flekkes pedig lehúzta az ingét, s kibontotta a kötést a német karján. Látni akarta a sebet, orvos volt.

A géz már undorítóan összeragadt, mégis valahogy emberszag csapta meg a sebből. A német nekidőlt a fának és káromkodott: a seb jobban fájt kötés nélkül. A flekkes orvos a zubbonyzsebhez nyúlt: mikor még ruhát hordott, azon a helyen tartotta a szemüveget. De már rég nem volt szemüvege...

Az ex kövér leült egy fa tövébe és kenyeret rágott, a hosszú pedig keresett egy tisztást, a fák között és ott tűnődött azon, hogy miért siketült meg. Mióta lehúzták a németről a zubbonyt, nem hallja többé az ágyúdörgést.

BOÓR ANDRÁS:

M

Erő-vadító konok hidegb
Budát figyelte szálkeresz

Horgas kezében lapult a
Hogyan tovább már meg

A tavaszi n

A FALU NÉPE közelebb állt a természethez és annak változatos járása, szelidebb vagy nyersebb indulatai mélyebb nyomot hagytak benne, mint a városi emberben. Az időjárás szeszélyeit közvetlenül saját kárán, hasznán tapasztalhatta, s a nép fia sajátságos naptárt formált magának, „a jeles napokat", amiknek szabályait olykor ma is felidézi a hivatalos meteorológia. Bizonyos időszakokban különösen sűrűn követték egymást a törvényalkotó napok, amikor rengeteg előíráshoz kellett alkalmazkodnia a szegény embernek.

Ilyen a tavasz kibontakozásához, a természet újjászületéséhez kapcsolódó időszak a *virágvasárnap* és a *húsvét* köré csoportosuló napok sora. A legtöbb szokás a természet nagy újjászületésére figyelmeztet és ezt ismétli tétován, a megújulás titokzatos eseményét, a falusi ember.

Mi a tavasz első mozdulata? — Kifeslik a telet átszunnyadó fa bimbója, a barka hamvasodik. Göcsejben Virágvasárnap előtt kimentek a gyermekek a *cicamacáért, barkáért* a hegyekbe és énekelve hozták haza megszentelésre. A szentelt barkát gyógyszernek használták: a torokfájós lenyelte. De alkalmazták villámhárítóul is: mintha a tavasz duzzadó bimbóin megtörne a felhők haragja...

A TÉL SANYARGATÁSÁVAL *böjt* is járt, s vidékenként a bőjtöt egy rúdra tűzött, felöltöztetett szalmabábú képviselte. Megragadták és énekszóval kivitték a határba, ahol vízbe dobták:

Haj ki Kisze, haj ki,
Menj ki Kisze kiszőce,
Jöjj be sunka, jöjj be,
Jöjj be sódar s gombóca.

A szalmabábúban vízbedobott régi emberáldozat emlékét sejthetjük: már vége a böjtnek, a Kiszét, a savanyú cibere levest — ami különben ősi eledel — felváltja a sonka, a hús. Mert a *húsvét* ahogy a neve is mutatja, a

MEZEI ANDRÁS:

Szülés

Most szűnik meg árvaságod.
Most szűnik meg árvaságom.
Mint madarak szállva ékben,
hárman leszünk a világon.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Csörmadia Zoltán

NAPLÓ

Veszprém

1972 AUG 19

1021

Pince falát díszíti majd Csörmadia Zoltán égetett agyag domborműve

(Foto: Andrónyi)

adott ki
mányba é
forgalma
engedmér
olimpiai
sére.

A műsz
volumenű
nak a ta
szakhoz,
lődés 111

A vas
nyegesen
háztartás.
százalékkal növekedett.

Lényegesen emelkedett import tevékenysége, melynek fő és rugalmas irányítója, szervezője a szakmai vállalatok beszerzésének egyesülése a budapesti PROVINC iroda.

Első félévben beszerzett 170 millió forintos Veszprém megyei árualap 20 százaléka, azaz 34 millió forint importból került be. A vállalat nemcsak a kishatármenti forgalom beszerzési lehetőségeit gyakorolta, hanem a KGST államok, európai tőkés országok mellett, fejlődő szocialista országok áruit is reprezentálta a Veszprém megyei piacon.

Pl. az Elekthermax villamos háztartási cikkek családjának főbb tagjai: a HT—12, AT—31, TT—41 villanytűzhely, AS—30 villanysütő, vagy a 2 R—31-es főzőlap.

Továbbá ORION gyártmányú VÉNUSZ, VIDEOTON gyártmányú ELEKTRON típusú televízió készülékek. Hajdúsági Iparművek új porszívója és a 403-as centrifugája, mind ez évben jelentkeztek elsőnek a piacon.

Az alábbiakban bemutatunk néhány új műszaki cikket jellemzőivel melyek még kevésbé ismertek vásárlóink körében:

Elektron 24 és 20"-s televízió

A TA 5201 OCU jelű Elektron 20 és 24"-os készülék super sarkított képcsővel kétnormás UHF tunerrel van felszerelve. Lehetővé teszi a vásárló által kívánt 7 adóállomás előre történő programozását. Túlzás nélkül mondhatjuk hogy ez a minden tekintetben korszerű és a tökéletes készülék nemcsak tartalmilag érdemel említést, hanem külső megjelenésében is világszínvonalú.

Az Orion UE 100 típusú Konverter

Használata két műsort biztosít Budapesten és az ország déli, nyugati határvidékein lakóknak a jugoszláv és osztrák műsor vételéhez. Minden Orion készüléknél beépítés nélkül biztosítja a színes adás fekete-fehérben történő vételét. A konverter használata rendkívül egyszerű. Nem kell a készüléket átalakítani. A használati uta-

Csizmadia Zoltán

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Budapest

CSIZMADIA ZOLTÁN festőművész kerámia faliképeiből nyílt kiállítás pénteken a budapesti Derkovits Teremben. A kiállítást, amelyet április 9-én a Tv Galériája is bemutat, 16-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

SZALTORGYELŐ

BUDAPEST, IX., MÚZEUM UT 81
Telefon: 138-068 337-748 140-720

NÉPSZABADSÁG

Budapest

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

1970 AUG 1-
1021

Csizmadia Zoltán

Csizmadia Zoltán: Kerámia falikép

ÉJSZAKA

Soha többé nem lépheted át amaz éjsz
a csend hangversenyét a falevelek vo
míg balladák felhői hajszoltak az ége
s az augusztusi Hold éles kanyarjaiba
s leestél jóslásokba és banalitásba,
s kibékültél azzal, hogy így is élsz tov
hogy valaki elárult megint
s kiárusított, mint nagy holtjait a t

Ezután nem vár azonosulás álom és
Csak álom és álom között, lét és lét kö
kielégíthetetlenül.

FOLYÓIRATSZE

NAGYVILÁG

Qfwfq kalandjai

Világirodalmi folyóiratunk Italo Calvinónak, a mai haladó szellemű olasz irodalom egyik vezéralakjának Le Cosmicomiche című kötetéből közöl egy elbeszélést. Az eredeti olasz címet Telegdi Polgár István bevezetőjében „kozmikomédiának" fordítja, mondván, hogy a calvinói

Mindössze annyi, hogy Qfwfq belenéz a távcsövébe, és egy t[illegible]ünk százmillió fényévnyire levő tejútrendszerben észrevesz egy kinyúló táblát, a táblán ez a szó: „láttalak". Elkezd gondolkodni, és kiszámítja, hogy bizony kétszázmillió évvel ezelőtt olyasmit tett, amit szeretett volna el-

1021

Csizmadia Zoltán

CSIZMADIA ZOLTÁN KERÁMIA TÁBLÁI

A múzeumok kerámia tárgyait szemlélve sokszor találkozunk olyan agyagedényekkel, amelyeket láthatóan valahonnan ismert fémedények formáit másolva korongozott készítőjük. S nem is mindig a túlfejlett kultúrák produktumai ezek — amikor olyan jól ismerték a készítők a technikát, hogy szinte már mindent tudtak agyagból formálni. A fazekasok ilyen ténykedésének különböző gazdasági, történeti okai lehettek: kimerült fémbányák, primitívebb körülmények közé szorított kultúrák, vagy csak egyszerűen a szegényebb sorsúaknak készítettek ilyen edényeket a gazdagok nemesfém edényeinek formáit mímelve. Akármik is voltak az indító okok, mégsem lebecsülendő az a tény, hogy a kerámia tud olyan formát felvenni mint a fém, bár ha ilyenkor nélkülözi is saját formalehetőségének indítékait. Szegényedett és gazdagodott is a kerámia a fém edények utánzásával. A görög vázák formáiban is fellelhető a fémedény formák emléke. A fém és az agyag forma együttélésével találkozunk Csizmadia Zoltán színes kerámia tábláiban. E táblákon együtt él a két anyag formavilága, ami eredetileg fémforma volt, itt most agyagból van, és egy jóízű dekoratív hangzásban szövetkezve szinte bele szervül a köréje ágyazott, befogadó és így az igazi jelentést adó kerámia formákba. Mert ez a jóízű, az agyagot az élet örömízeivel ékesítő jelentés a fontos, a festőművész Csizmadia Zoltán színes kerámia táblaképein, melyeken a domborműves plasztikák azért is vannak, hogy a tüzes, borús, fényes színeket hordozzák. De honnan jöttek a fémformák ezekre a táblákra? Nem fémedényről, vagy valamilyen konkrét fémből készült tárgyról erednek. Azok a kerek alakú, majd hosszúkás, soklyukú testek, amik e kerámia kompozíciókban elénk jelenített alakok öltözékének díszét adják, maguk is agyagból készültek: műszaki kerámia elemek és a hódmezővásárhelyi kerámia gyár termékei, a hazai és külföldi elektromos ipar számára gyártódnak.

A kerámia, az agyag legősibb anyaga az embernek, közösség kialakító és közösség megtartó. Az ember és a föld egyanyagúságának sokformájú bizonyítója. S íme a mai szuper technika világába is elkíséri az embert az agyag. A kerámia, a mai technikának is nélkülözhetetlen segítője. A műszaki felhasználású kerámiák a technika fegyelmezte fémformákhoz alkalmazkodva alakulnak, ahol egy újféle szokatlan rendeltetés parancsát teljesítik. Funkciója fontosabb ebben az új szerepében a kerámiának, s esztétikai lehetőségeire nem jut akkora figyelem, mint régebben. Pedig a kerámia már megszokta története folyamán, hogy az ember eszményeiben is részelteti őt, hogy az emberi szép eszmények részese, hordozója legyen.

Az Alföldön született Csizmadia Zoltán festő jó pár éve telepedett meg Veszprémben, ahol megcsodálja a Pannon szépségeket, magába fogadja új környezete varázsát. Ám az év egy részét Hódmezővásárhelyen tölti, ahol a kerámia gyárban régi ismerősként fogadják. Csizmadia bár vérbeli festő, mégis erősen foglalkoztatja őt nemcsak a kerámia szín, hanem a kerámia formalehetősége is. A hatvanas évek elején több, Gádor István munkáinak szellemével rokon kerámia képet égetett itt Vásárhelyen. Aztán arra is figyelt, hogy a vásárhelyi új műszaki kerámia gyár hogyan is csinálja a műszaki kerámiákat. Szeme előtt zajlott le az új termékek kialakításának egész műszaki processzusa. Közelről láthatta, hogy ebben az új üzemi felhasználásában miként veszti el a kerámia hajdan kivívott embertől emberhez szóló üzenet közvetítő társadalmi funkcióját. De azt is meglátta, s ez a meglátás művészetének jó erénye, hogy a műszaki fegyelembe szorított agyag ez új szerepben is mennyi esztétikumot, szép lehetőséget rejt. Csizmadia gesztusa — mondhatjuk, hogy helyettünk és nevünkben is érvényes gesztusa — voltaképpen az, hogy felfedezte a műszaki kerámia díszítő motívum lehetőségeit, s bátran alkalmazta, beleszervezte azokat a maga alakította kerámia táblakép kompozícióiba, s így a gyár termelte műszaki fémformák a művészi alakítás eszközévé váltak. Mindez így kimondva egyszerű ötletnek látszik. A gesztus őszinteségét és mélységét művek mutatják meg, melyekben valóban humanizálódnak a technikai formák, emberi üzenetközvetítő művészi kifejező feladatot teljesítenek. A Csizmadia formálta kerámia táblaképekben ismét részese lesz az agyag az ember eszményének, részese lesz az élet kiteljesülő pillanatai nagyszerűségének ünnepélyes hirdetésének: királyfi a vőlegény, szelíd virág a menyasszony, kinyílt virág a menyecske, a vőfély is bokrétás, a jó pásztor szelíd arcú, s az asszonyságok virágoznak. Olyan hasonlattal szólnak ezek a művek az emberi élet mindig megújuló és mindig csodálatos állapotairól, mely hasonlatok a népművészet jelentéseiből ismerősek előttünk. Így talált Csizmadia a folytonosságra, talán nem is rátalált, hanem egyszerűen kifejezte azt a kapcsolatot, amely az emberiség és a kerámia anyag között évezredek alatt kialakult. Ősi jelbeszéddel szól-

Matzon Frigyes: Tanulmány–Étude–Этюд

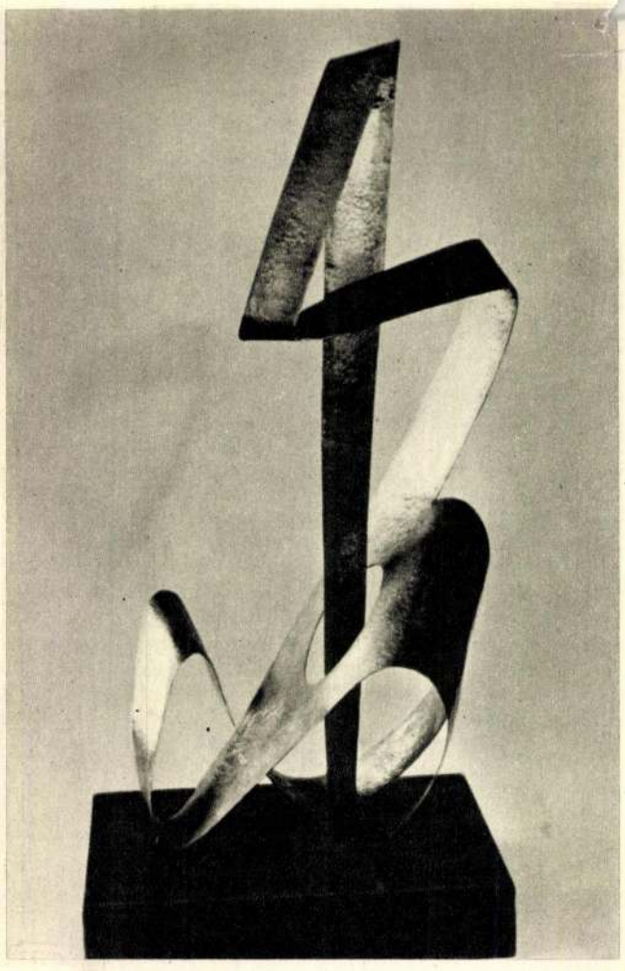
szépet. E szobrok modernsége nem a vájtfülűek modernsége, modernkedése, hanem az emberi, humanista művészet modern változata, mely mindenkihez szól és mindenki által befogadható.

Matzon Frigyes művei között azonban találunk olyanokat is, melyek közvetlenül nem vezethetők vissza létező természeti formákra. Egyes esetekben a formák fogalmakat szimbolizálnak, mint például Madách-emlékműtervében. A földresújtott, de felemelkedő, reálisan megmintázott Ádám-alak mögött a természeti és társadalmi erőket, törvényszerűségeket jelképező hatalmas elipszoid-őrvénytest utal a Tragédia cselekményére, az emberiség történetére.

Készültek Matzon Frigyes műtermében más „non figuratív" alkotások is. Ezek egy része, mint már föntebb szó volt róla, felületjáték- és formakísérletek, tér- és tömegkompozíciók lehetőségeinek kutatása közben készült. Más részük gondos megfigyelés, elmélyedt tanulmányozás után elárulja természeti eredetét. Ennek a csoportnak egyik jellegzetes darabja — jobb hijján — a „Tengeri Herkentyű" címet kapta, amely csak az első pillantásra tűnik komolytalannak. Aki huzamosabban szemléli, kézbeveszi, forgatja e szobort, valamiféle ritka és csodálatos tengeri állatra, polipra vagy szabálytalan vízicsillagra gondol. Nem valószínű, hogy egy ilyen állat ábrázolásának szándéka lebegett a művész előtt, amikor mintázott, de tény, hogy nem szakadt el teljesen a természettől, midőn a formákat létrehozta, és helyére tette. Közelebb áll az emberhez, ha nem is a természeti formákhoz a „Concerto" c. kőfaragvány, melyet Bartók műve inspirált. A zenedarab kompozicionális egységét, disszonáns hangulatát, zenei erővonalait tette át kőbe a művész elismerésre méltó átérzéssel.

Matzon Frigyes művészi munkássága széles kört ölel fel, ennek ellenére következetesen egységes. Egysége részben anyagából, részben szemléletéből fakad. Ha agyaggal, fával vagy rézlemezzel dolgozik is, a végső változatot kőből képzeli el, „kőben gondolkozik". Ebből következik a szemléleti egység: végsőkig leegyszerűsített formákkal adni a lényeget, egységes térélményt kelteni a szemlélőben.

Pogány Gábor

Matzon Frigyes: Tengeri Herkentyű

BORBÉLY LÁSZLÓ KIÁLLÍTÁSA

A Ferencvárosi Pincetárlaton mutatta be műveit *Borbély László*. A művész fiatalember, a harmincadik életév alatt. Művészettörténészi és pedagógiai hivatása mellett képzőművészeti tevékenysége is állandó és intenzív. Bensőséges kutató, kísérletező alkotómunka jellemzi. Minden, ami érzékeit, érzelmeit, szemét, szívét megragadja, alkotásra készteti, mindent átszűr érzékenyen reagáló egyéniségén.

Nagy elfoglaltságot jelentő pedagógus hivatása keretet szab munkásságának. Nagyobb felületek szervezése helyett inkább kisméretű, intenzívebb jellegű feladatok megoldására vállalkozik. Képi közlendőinek megfelelően, mindig mértéktartó stílusérzékkel válogatja meg technikáit. Előnyben részesíti a monotípiát, a filc- és a szénrajzot. Főleg a természeti táj vagy a falu, és sokszor a városkép köti le figyelmét. Kezdetben a falusi környezet hangulatai Vörösberényben, a Balaton változatos panorámája, a füredi vitorláskikötő nyújtották festményeihez, grafikáihoz a témát. A későbbiekben gazdagodott érdeklődési köre. Képalkotásra ösztönözték az oroszlányi bányatelep, majd külföldi utazásai nyomán a Tátra égreszökő ormai, Kassa, a Szepesség, Prága, Krakkó történelmi hangulatú terei, utcái. Legújabban pedig itáliai és franciaországi útjainak élményeit dolgozta fel megragadó őszinteséggel, érett alkotó módszerekkel.

A kiállított művek, a grafikák, a gouacheképek ezt a széles tematikát ölelik fel, pregnánsan szemléltetve a művészi fejlődés tendenciáit. Ezek a konkretizáló természetelvűségtől, a posztimpresszionista oldottságon át, a puha fény-árnyék ellentéteken, illetőleg a világos-sötét differenciáltságán át a konstruktív redukcióig ívelnek.

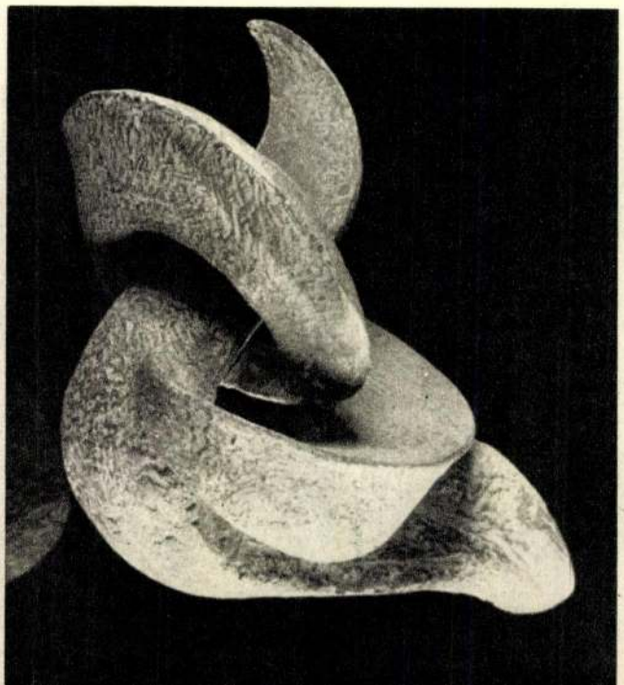
Borbély László sajátosan spontán egyszerűséggel jelentkező realizmusa minden esetben az érzelem motívumaival telített. S ez gyakran ötvöződik korszerű romantikával — például Magas-Tátra, Lőcsei utca, Gótikus torony (Tour Saint Jacques) c. műveiben. Fokról fokra mélyed el a világ, a környezet lényegének, konstrukciójának mesterkéletlenül tiszta feltárásában.

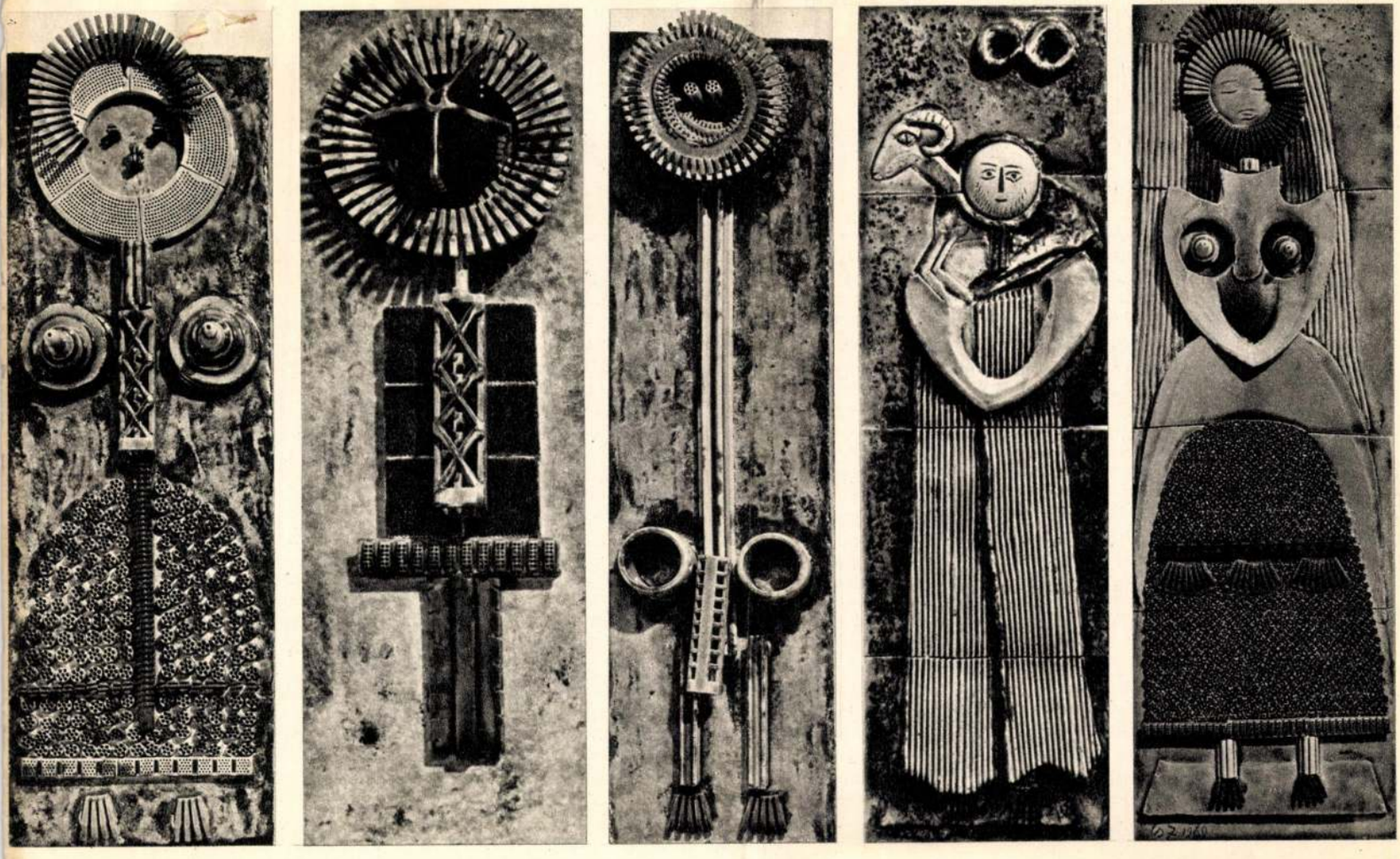
A művész vizuális élményei sűrítetten tárultak fel a kiállítóhelyiség falain. Közülük kiemelkedtek a Ponte Vecchiot ábrázoló puha festőiségű, klasszikus szépségű feketebarna monotípiája, a világos-sötét ellentétekre épített Füredi vitorlások, az egyszerű vonalak szellemes variációjaként megoldott Marseille-i halászhajók, valamint a maga egyszerűségében is történeti levegőt árasztó Normandiai házak című lapja. Sajátos hatást kelt a Külszíni fejtés fekete réteggyűrődéseivel, kicsillanó fehérével. Egyetlen csendéleti témáját, a Kaktusz-dáliákat, amely a városkép kompozíciókkal alkotómódszerbeli rokonságban áll, kétféle (egy barna-fekete és egy színes) variációban oldotta meg.

A legtöbb képen, ha közvetlenül nem is szerepel ember, vagy ha igen, csupán staffázs figuraként, mégis döntően érezzük jelenlétét, a társadalom atmoszféráját.

Borbély László derűs, tiszta forma- és világlátása egy humánummal telített őszinte művészember képét tükrözi. Olyan művészét, a kinek céltudatosan fejlődő, mélyen kulturált, pedagógusi és művészettörténészi hivatásával ötvöződő művészi munkásságát jelentőségéhez mérten kell értékelnünk. Bízunk benne, hogy a reá jellemző lobogás, dinamikus előrehaladás gazdag életművet fog eredményezni.

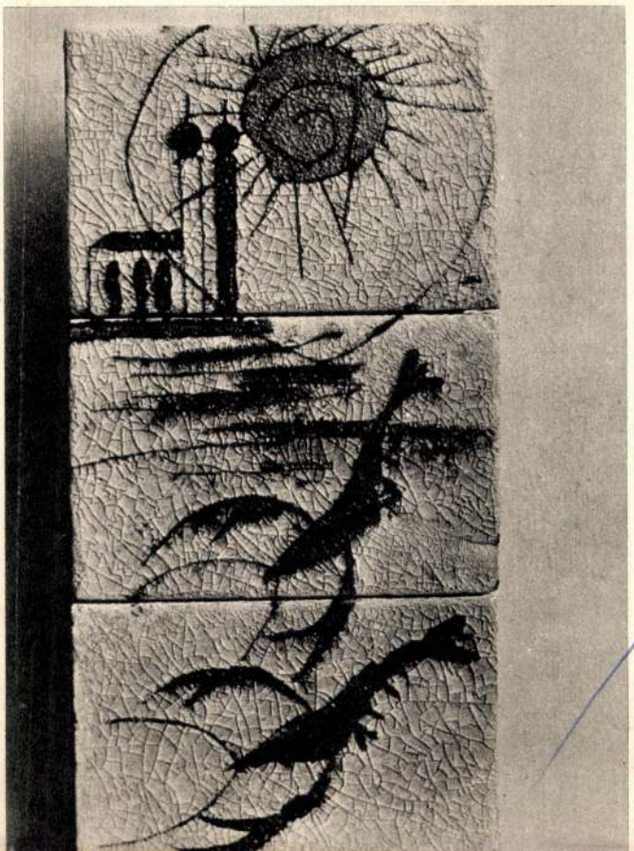
Domonkos Imre

nak kerámiatáblái. Nem a naturális hasonlóságra törekedett, hanem egy közös értelmi, érzelmi alapra hivatkozó formajelekből építette alakjait kompozícióiban. Korunk nagy ügyéhez, szolgáltatnak adalékokat Csizmadia Zoltán ezen új munkái. Abban az ügyben, perben bizonyítóak munkái, mely azt vitatja, hogy egyezményes, mindenki által érthető jelbeszéde legyen a mai képzőművészetnek. Más tekintetekből pedig az absztraktok is egy ilyen jelbeszéd kialakításán fáradoznak. Miként a zenei kifejezésekben is az elemi zenei megnyilvánulásokat a népdalokban találják meg a kutatók, úgy a formai jelbeszéd elemi megnyilvánulásai is a népművészetben találhatók. Kérdés, hogy ami hajdan elemi megnyilvánulás volt, vajon ma is az még? Úgy tetszik, hogy a népművészet még nem elfelejtett, és lehetőségeit eléggé még ki nem fejlesztett jelbeszéd, vagyis hogy a népművészeti motívumokat tovább építve a mai művészet is tud általuk valóságélményeket kifejezni. A régi kerámiák fémformái az agyagművességet bravúrokra késztették. Egyre ridegebbek lettek ettől az utánzástól a lágy kerámia formák. A modern technika műszaki formáit viszont jóízű dekorációvá nemesítheti a maga valóságát esztétikusan kifejező ember — lágyabbak, melegebbek lesznek agyagban a rideg műszaki és fém formák. Mindezek a lehetőségek felvetődnek, megoldódnak s olykor egyszerűen abbahagyódnak Csizmadia Zoltán kerámia táblaképein. Sokszor egyszerűen enged a fémformáknak és belőlük, velük próbál esztétikumot kifejezni. Valóban, a fémformának is van esztétikuma, még így kerámia áttételben is. De jobban tetszenek Csizmadia Zoltánnak azok a táblái, amelyeken a népművészet humanizált jeleivel teszi mély hatásúvá, érthetővé jelentéseit. E munkáinak esztétikuma inkább a közösséghez szóló, mélyebben fekvő emlékképeket, emóciókat éleszt fel bennünk. Emlékezünk és egyben ki is teljesülünk e művei láttán. Csizmadia Zoltán kerámia táblái nem egyedülálló próbálkozások a népművészeti jelbeszéd továbbfejlesztésére. A világ különböző részein találkozunk hasonló törekvésekkel. Valahogy úgy lesz ezzel is, mint a nyelvbeszéd jeleivel, ha csak szimpla motivációkat közlünk általuk egy új sematizmus lehetőségeivel szolgának. De ha kifejezzük segítségükkel megindultságunkat, eszményeinket, ha a valóság szépségei keltette örömünket közöljük általuk, úgy élő jelbeszéd lesz, eleven összekötő ember s ember között. Csizmadia Zoltán festményeiben és rajzaiban, tájképeiben és portréiban az emberi lélek reális valóságának megmutatására, kifejezésére törekszik. Munkássága bizonyítja, hogy nem eredménytelenek ezek a törekvései. Ezekben a művekben nyomon követhető élménye, és a művek tükrözik akarását. Kerámia táblaképeiben viszont nem mindig tisztázott, hogy mikor folytatja, s mikor egyszerűen csak alkalmazza a népművészet jelbeszédét. Amikor csak alkalmazza, akkor is sikerül dekoratív hatásokat elérnie. Amikor folytatja, amikor maga is a díszítő beszédben fejezi ki önmagát, mint a menyecskét ábrázoló kerámia táblaképén is, úgy vélem, ekkor tisztelhetjük művészete teljességét. Kerámia táblaképei mindenképpen közösségi helyre kívánkoznak. Szemlélnünk kell őket, viselnünk társaságukat, hiszen kifejezik korunknak azt a tisztaság vágyát, amellyel a régi népművészeti alkotásokra tekint.

Kovács Gyula

MŰVÉSZET
Budapest
1969 DEC
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61. Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
SAJTÓ

KOSZTA JÓZSEF EMLÉK

Olyan festőművészre emlékezünk e helyen, aki életének egy részét, alkotó munkásságának nagyobbik felét Szentesen töltötte. Az ilyen tartós, állhatatos egy helyhez kötődés — legyen bármilyen jelentős művészi eredmények forrása — valljuk meg, művészeti-irodalmi életünkben mindmáig furcsálló megállapításokat, vegyes érzelmeket keltett. Egy művész, aki életét egy vidéki kisvárosban, annak is félreeső tanyáján éli, akinek a munkássága kizárólag egy tájból fakad, — tartsák bár hűségét tiszteletre méltónak — könnyen megkapta a múltban, s megkaphatja ma is a lebecsülő provinciális jelzőt. A Szenteshez hű Koszta Józsefről még a sűrűn váltakozó izmusokra esküdő művészek és műkritikusok sem állították soha, s nem mondhatják ma sem, hogy provincializmusba süllyedt, vidékies szürkeségben, érdektelen egyhangúságban rekedt volna.

Koszta 1913-ban, 52 évesen telepedett le Szentesen. A 20-as években tanyát vásárolt és ettől fogva ez a tanya állandó otthona, s itteni környezete — a városszél, a szétszórt tanyavilág — szinte egyedüli munkára serkentő, ihlető közege. Még vidéki útjai és egyre ritkuló budapesti tartózkodásai is csak rövid „kiruccanások". Csupán élete utolsó éveiben, már betegen költözött ide, a városi házba, hogy gyógykezelő orvosához közelebb legyen.

Hogyan lehetséges, hogy ez az erdélyi születésű művész az Alföldön és éppen Szentesen telepszik le, itt találja meg művészi kifejezésmódja számára a legjobban megfelelő környezetet?

A művészi önkifejezés útjait nehéz, talán reménytelen vállalkozás kikövetkeztetni és újból végigjárni. Így vagyunk Kosztával is. A gyermek- és ifjúkora természeti környezetét nyújtó nagy hegyek „festői" világából a tág látóhatárú Alföldre származik és e táj egyik legsajátosabb és legegyetemesebb érvényű megörökítője, láttatója lesz. Egyik nyilatkozata talán közelebb visz e „műhelytitok" megoldásához. 1937-ben vallotta magáról:

„Hogy speciálisan miért lakom éppen Szentesen, arra csak azt mondhatom, hogy *ez az a táj, amely leginkább és legegyetemesebben viseli magán a magyar táj jellegzetességeit.* Csak itt érzem magam jól és csak itt tudok igazán dolgozni. Összes munkáim, amelyekkel feltűnést keltettem, mind-mind tanyai alkotásaim. A magyar táj színei, hangulatai annyira lenyűgöző hatással vannak rám és annyira idekötnek, hogy *úgy érzem, másutt nem is igen tudnék dolgozni.* Annyira magáévá tett és áthasonított a magyar föld varázsa, hogy talán élni sem tudnék már nélküle és képeim, amelyeket itt alkottam, talán a magyar tájhangulat kifejező erejével képesek annyira hatni, mint azt a külföldi elismerésekből látom."

Megkapó ez a hűségnyilatkozat: tiszteletet parancsoló, de tanulságos is. Koszta művészi célkitűzése a magyar táj jellegének és a benne élő embereknek egyéni látású ábrázolása. A szentesi tájban véli fölfedezni azt a kis világot, amit kifejezni kíván és éppen itt találja meg azokat az eszközöket, amelyek a választott, jellegzetes környezet tükrözésére s még inkább önmaga kifejezésére a legalkalmasabbak. Lehetne tán ezt az egymásra találást — az alkotó, a művészi szándék és a témát adó táj találkozását — véletlennek tartani, de ez csupán játék a szavakkal. A valóság az — Bényi Lászlót, Koszta monográfusát idézzük — hogy „Szentes volt művészetének táplálója. Ami Kosztában megvolt, mint művészi szándék és mondanivaló, s ami a tájban megvolt, mint festői adatanyag, e kettő az évtizedek folyamán összeérett."

Történt ez oly módon, hogy Koszta szinte a paraszt életrendjét élte — megtoldva azt az alkotóművésznek környezete minden rezdülésére figyelő érzékenységével.

„Reggel felkelek hatkor — mondotta — kimegyek, megnézem a teheneket. Aztán bemegyek a műterembe, megnézem, mit is csináltam tegnap. Nap közben csatangolok, barangolok, kiválasztom a témát, amit meg akarok festeni. Az embernek ilyenkor már az idegeiben van a kép, izgatja . . . Nyáron úgy a délután öt óra körüli hangulatot szeretem . . . s dolgozom vagy két óra hosszat odakint . . ."

Élete s művészete gyökereit eltéphetetlenül a fehéren vakító falú szentesi tanyák közé, az ősszel sárguló, érett kukoricások földjébe eresztette, a mezei munkában megfáradt tanyai parasztok életét élte — ez az együttlé[illegible]ulás adta szá[illegible] képeket termő gazdag[illegible]

Tudjuk, nem példa[illegible] ság a magyar művésze[illegible] sárhelyi határral és né[illegible] alföldi parasztságra, a [illegible] ságokat tudott így ki[illegible] Vehetnék példákat a mai művészeti életből, de inkább irodalmi párhuzamokra hivatkozom: a néprajztudós Kiss Lajosra, aki Vásárhelyről elszármazva is az odavaló nép, a délalföldi szegényemberek életének megörökítésén dolgozik, Tömörkény Istvánra, akinek az életműve szintén egyetlen tájhoz: Szegedhez és a szegedi tanyavilághoz kötődik.

Úgy érzem, Koszta szemlélete és az ábrázolt „mikrokozmosz"-hoz ragaszkodása leginkább Tömörkénnyel tart rokonságot. Mindketten a tanyavilág népét ábrázolják legnagyobb kedvvel és legmélyebb átéléssel. Helyismeretük, beleélésük oly tökéletes, hogy az az érzésünk, maga a tanyai parasztember beszél, cselekszik, egy valóságos tanya jelenik meg műveikben. Koszta is, Tömörkény is szereti az alföldi parasztembert, ismeri dolgos hétköznapjait, kenyérgondjait, ünnepeit, és nem lehajol hozzá, mint némely „együttérző" városiak, hanem vele él, így belülről, lelki gazdagságában tudja megmutatni. Koszta vásznai néhol erőteljesebbek, összegezők, egyetemesebb érvényűek, mint Tömörkény lapjai. Tömörkény gyakran tárgyiasabb, „néprajzibb", jobban tapad az egyszeri, látotthallott valósághoz s így helyi érdekű igazságot summáz, de ők ketten, korban is csaknem egyívásúak, a képzőművészet és a szépirodalom szérűjén jól megférnek egymás mellett.

Mit jelentett hát Koszta számára Szentes? — Az Alföldet, az alföldi tájban jellegzetesnek talált tanyavilágot, művészete éltető forrását, egyszóval mindent, amit egy művész az alkotó munkához megkívánhat. Koszta nem akárhogyan, nem „aprópénzzel" viszonozta a modellül szolgáló szentesi táj és az emberi környezet gazdag kitárulkozását. Ő azzal fizetett, hogy a magyar művészet és az egyetemes művészet részévé alkotta Szentes környéki kis világát: a tanyákat, a beregháti szélmalmokat, a kukoricatörőket, a hazatérő aratókat, a muskátlis kis parasztlányokat.

Ám ha Koszta és Szentes kapcsolatának másik oldalát nézzük: mit adott maga a város a festőnek? — keveset tehetünk a mérleg serpenyőjébe. Országosan elismert festőművész volt, képei külföldi kiállításokon sikerrel szerepeltek, de „otthon" még alig ismerték. Öreg napjaiban nélkülözött, csak néhány megértő, művészetszerető műgyűjtő segített nehéz anyagi helyzetén. Közöttünk vannak, akik még ismerték a zsémbes, sokszor mogorvának tűnő, de vásznain oly gyöngéden érző öreg festőt, — hiszen alig múlt húsz esztendeje, hogy elhúnyt. Élete utolsó évében ugyan államunk Kossuth-díjjal tüntette ki, de városának még tartozása volt vele szemben. Ebből kívánunk most törleszteni, nem sokkal halála 20. évfordulója után. Itt Szentesen, egykori alkotóműhelye körül még gondosabban kell őriznünk emlékét, mint másutt. És emeljük magasra egyszerű, becsületes élete és értékes művészete tanulságos példáját.

Juhász Antal

*

Koszta József halálának huszadik évfordulóján Szentes városa kegyeletes ünnepséget rendezett a nagy festő emlékére. A Horváth Mihály gimnáziumban Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója tartott előadást az alföldi festészetről. Majd Dömötör János, a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum igazgatója, a város egyik hangulatos kis terén avató beszédet tartott Borsos Miklós Koszta Józsefről készített mellszobra előtt. Utóbb Juhász Antal, a szentesi múzeum mb. igazgatója emléktáblát leplezett le azon a házon, mely utolsó évei idejére a mester otthona lett. A Tanácsházán gazdag kiállítás nyílt Koszta József életművének jellemző darabjaiból Szelesi Zoltán múzeumi csoportvezető rendezésében. A tárlat megnyitóján Bényi László festőművész ismertette a gazdag anyagot.

* Elhangzott a mester emlékére rendezett szentesi ünnepségek alkalmából

Csizmadia Zoltán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 APR 14

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
Szeged

1021

Két gondolat

Ez kell ismerni, hogy a Tv-galériájának ötlete kitűnő volt. A tömegek látáskultúrájának és ízlésfejlesztésének hathatós segítője. Legutóbbi Csizmadia Zoltán festőművész kerámia-falképeiben gyönyörködhettünk és a kiállító művész rendkívül világosan megfogalmazott ars poeticaja nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a nézőt közelebb vigye a képzőművészet nemes világához.

Adás közben két gondolat merült fel bennünk:

1.

A telefonhívások rendszere mind a tv-ben, mind a rádióban valóban színesítik a műsort. Azonban mindig a téma határozza meg, hogy lehet-e alkalmazni. Például ez az „újítás" a Tv-galériában nem vált be, de nemcsak hogy nem vált be, hanem nagymértékben hátráltatta is a pergő adást. Kellemetlen volt, amikor Szépvölgyi János fejtegetni kezdte a szép és hasznos összefüggését, akkor a riporter, mert hívást jelzett a készülék, félbeszakította az eszmefuttatást, csak azért, hogy egy falikép ára után érdeklődőnek válaszolhasson. Jogosan jegyezte meg a kiállító művész, hogy most nem kupeckodásról van szó! A fejtegetés természetesen abban maradt. De így volt ez a többi hívással is, és a néző igen-igen fájlalta azokat az értékes perceket, amik így elmultak, holott ezek helyett értelmes kérdések és válaszok hangzottak volna el. Ezek vitték volna a célhoz közelebb a nézőt, minthogy valakinek a színek iránti érdeklődését elégítse ki a riporter!

2.

A másik: örömmel hallottuk Csizmadia Zoltán elejtett szavát, hogy „haza jár" Vásárhelyre dolgozni és még nagyobb örömmel láttuk a kis filmen azt a segítséget, amit a Szilikát Kisz nyújt a művész számára. A kerámia-falképek birodalmában jártas nagyon jól tudja, hogy Vásárhely — adottságainál fogva — központja volt a nagyméretű falképek kivitelezésének. Sajnos erről ma már nem beszélhetünk. A Majolikagyárban már nem dolgoznak művészek, mint láttuk, a Szilikát Kisz adott otthont Csizmadia Zoltánnak is.

A város képzőművészetet pártoló vezetőségének lenne a feladata, megvizsgálni ezt a kérdést. Vásárhely ezirányú központúságát inkább fejleszteni, mint kihunyni hagyni kellene!

11 forintba kerül. Több helyen jelentkezett olyan törekvés, hogy a dolgozók napi étkezési térítését fel kell emelni, mert a beszerzési árak is növekedtek. A szakszervezet ebbe természetesen sehol sem egyezett bele. Ehelyett javasolta az olcsóbb üzemi önellátás megszervezését. Ma még több helyen erősen kifogásolható az étkeztetés kulturáltsága. Elavultak a konyhák felszerelései, nincsen elegendő evőeszköz. Más helyeken azt kifogásolták a szakszervezet ellenőrei, hogy a gazdasági központoktól távolabb eső munkahelyekre késve és hidegen érkezik az étel. Több, gyorsan mozgó ételszállító járművet kell beállítani. Ezért a legkeményebb bírálat a Felgyői Állami Gazdaságot érte. E gazdaság levelényi kerületében — ahol pedig igen sok munkás dolgozik — ma sincs még üzemi konyha. Ám, most e gazdaságban is mutatkozik némi fejlődés, mert a központban az idén új konyha épül.

● ROSSZ MINŐSÉGŰ VÉDŐFELSZERELÉSEK

A munka- és egészségvédelem területén a munkaruha-ellátást mindenütt jónak ítélték. Ám — mint megállapították — túrhetetlen, hogy a vásárolt ruhák egészségvédelmi felszerelésének minősége egyre rosszabb. Nem felelnek meg a használati utasításban előírt minőségi követelményeknek. Talán a népi ellenőrzésnek kellene szétnéznie a szállító gyárak portáján.

Lehetne tovább sorolni a eredményeket, a gondokat. A végkövetkeztetés mégiscsak ez lehetne: ha sok-sok munka, fáradozás és viták árán is, de tartalmat kapott megyénk szőgazdaságunkban is a kommunisták által olyan régen hirdetett jelszó: a szocializmusban a legfőbb érték az ember.

CSEPI JÓZSEF

k az eladó?

b, tehát az üzletek forgalma

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Csizmadia Zoltán

MAGYAR NEMZET
Budapest

1970 APR 9

1021

Csütörtök, 1970. április 9.

Csizmadia Zoltán kerámia faliképei

a Derkovits-teremben

Csizmadia Zoltánt festőként ismerte meg a közönség. A Képzőművészeti Főiskolán 1958-ban fejezte be tanulmányait s elsőül képeivel és grafikáival lépett a közönség elé 1963-ban Budapesten rendezett egyéni kiállításán. Ez időben Csizmadia Zoltánt az alföldi festészet hagyományait folytató és továbbépítő fiatal művészgeneráció ígéretes tagjaként tartotta nyilván mindenki; s joggal, hisz festményei és grafikái egyaránt nagy elődeinek szellemi és formai feszültségekkel teli útját járták, híven továbbépítve az örökül kapott formákat és drámai töltésüket.

Mostani kiállítását a Derkovits-teremben és a Tévé Galériájában való bemutatkozását tehát meglepetésnek is mondhatnánk, hisz itt nyilvánvalóvá vált, hogy Csizmadia, ha talán nem is szakított eddigi műfajával és törekvésével, mindenesetre merész és sikeres kísérletbe fogott, *egy másik műfaj*, a *kerámiaművészet* területein.

Kerámia faliképei sokmindent megőriztek a festő fegyvertárából. Nem formálisan persze, hiszen az végzetes tévedés lenne, hanem a színek és a formák érzékenységéből. A Derkovits-terem falain felsorakoztatott kerámiakompozíciók egy részét kimondottan festői erények éltetik és teszik izgalmassá. E munkák sorából a *Braque-tanulmányokat* még tévútnak is mondhatnánk, hiszen e lírai „hommage"-ok, a braque-i festői nyelv és rend oldott átírásai, inkább jelentenek festői, mint keramikusi témát. Ám a további művek hamarosan eloszlatják a zavart, s a *Cirkusz*, a *Torréador*, a *Király* és a *Királynő*, valamint a *Katona* című kompozíció már arról győz meg, hogy a *Braque-tanulmányok* is keramikus és nem festő gondolkodásmódjából születtek.

A művek másik csoportja azután végleg arról tanúskodik, hogy *Csizmadia Zoltán jó festőből jó keramikussá vált;* sőt hogy ez a festői indíttatás határozottan hasznos volt számára. Mindenesetre Csizmadia elfogulatlanabbul nyúl az anyaghoz, mint sok „hivatásos" keramikusunk. Merészen dolgozik montázselemekkel. A hódmezővásárhelyi Műszaki Kerámiagyárban tevékenykedve, az ipari kerámiák számtalan „prózai" elemét fedezte fel a maga számára, s emelte át műveinek kompozíciós elemévé: testet formál egy rácsos samotthengerből, virágot és emberfejet egy sziromszerűen sugaras korongból, s keze alatt ornamens-elemmé válnak a soklyukú apró kerámiahengerek, rácsok. E montázsai közül a legsikerültebb a *Virág*, a *Férfi* és a *Nő*, valamint az *Asszony* című kompozíció.

A magas hőfokon égetett kerámiamunkák sorozatából az *Ornamentika* című sor darabjai érdemelnek említést. A bemutatott használati tárgyak csoportjából a söröskészlet, a szalonnasütő és a — hősugárzóként is alkalmas — *Madarak* és *Halak* című fűthető kerámialapok mutatnak eredeti és határozottan „funkcionalista" gondolkodásmódot.

h. gy.

hazánk f
25. évfo

Hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából a szocialista országok párt- és állami vezetői üdvözlő táviratokban fejezték ki jókívánságaikat *Kádár* Jánosnak, az MSZMP KB első titkárának, *Losonczi* Pálnak, az Elnöki Tanács elnökének, *Fock* Jenőnek, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének és *Kállai* Gyulának, az országgyűlés elnökének.

A magyar és a szovjet vezetők táviratváltását a sajtó már ismertette.

A Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága, a Bolgár Népköztársaság nemzetgyűlése és minisztertanácsa, az egész bolgár nép nevében Todor *Zsivkov*, a Központi Bizottság első titkára, a minisztertanács elnöke és Georgi *Trajkov*, a nemzetgyűlés elnökségének elnöke fejezte ki jókívánságait.

A csehszlovák nép üdvözletét Ludvik *Svoboda*, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnöke, dr. Gustáv *Husák*, a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára és dr. Lubomir *Strougal*, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányának elnöke tolmácsolta.

A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke, a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének elnöke, Joszip Broz *Tito*, szintén táviratban fejezte ki jókívánságait.

A Koreai Munkapárt Központi Bizottsága, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Legfelsőbb Népi Gyűlése elnöksége és a koreai nép nevében *Kim Ir Szen*, a Központi Bizottság főtitkára, a minisztertanács elnöke és *Coj Jen Gen*, a Legfelsőbb Népi Gyűlés elnökségének elnöke küldött táviratot.

A kubai nép üdvözletét dr. Osvaldo Dorticos *Torrado* köztársasági elnök és Fidel Castro *Ruz*, a forradalmi komány elnöke tolmácsolta.

A Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága, a Lengyel Népköztársaság Államtanácsa és minisztertanácsa nevében Wladyslaw *Gomulka*, a Központi Bizottság első titkára, Marian *Spychalski*, az Államtanács elnöke és *Józef Cyrankiewicz*, a miniszterlanács elnöke továbbította üdvözletét.

Jumzsagijn *Cedenbal*, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának első titkára, a Mongol Népköztársaság minisztertanácsának elnöke és Zs. *Szambu*, a Nagy Népi Hurál elnökségének elnöke szintén üdvözölte a magyar vezetőket.

Walter *Ulbricht*, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának első titkára, a Német Demokratikus Köztársaság államtanácsának elnöke, Willi *Stoph*, a minisztertanács elnöke, Gerald *Götting*, a Népi Kamara elnöke és dr. Erich *Correns*, a Demokratikus Németország Nemzeti Frontja országos tanácsának elnöke az NDK népének üdvözletét tolmácsolta.

Nicolae *Ceausescu*, a Román Kommunista Párt főtitkára, a Román Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Jon Gheorghe *Maurer*, a

Csizmadia Zoltán

1021 197o.IV.1o. /Petőfi/Sné

21.4o.

Láttuk,hallottuk,

A Budapesti Derkovits teremben állitották ki Csizmadia Zoltán festőművész kerámia faliképeit.

Ambrus Tibor számol be a tárlatról.

-A Derkovits terem , és a Televizió Galériája mutatja be Csizmadia Zoltán festőművész kiállitását.

Egy különleges müfaj válogatott darabjai,kerámia fajképeket.

Sokak számára talán különösnek tünik,hogy Csizmadia festő létére egy eredeti müfajától látszólag e nyire meesszeseő ,szinte gyökeres n más, mert feltételeket szabó művészeti ág területére kalazul bennünket.

Jó magam azonban ugy vélem,nincs ebben semmi különös.

Annál is inkább, mert Csizmadia művészi feljődésében az ismétlenül látszólagos itkárő tipus következménye.

Csizmadia Zoltán 1958. végezte el a képzőművészeti főiskolán müvészeti tanúlmányait.

Bencze László és Fonó Géza, é sPap Gyula voltak mesterei.

Még növendék korában került kapcsolatba Hódmezővásárhellyel,lelkes résztvevője volt a főiskola nyári Vásárhelyi müvész darabjainak,

Ezt az előszeretetét a Vásárhelyi környezet és művészkollektiva iránt később is máig megtartotta.

1959-től rendszeresen kijárt a Vásárhelyi őszi tárlatokon, szinte állandó látogatója volt ,és ma is az a Vásárhelyi művésztelep, Mártéji Tiszaparti alkotóházának, ahol nem ritkán 8-1o napot is eltöltött.

Itt készült festményeinek szinvilága és formajegyei alapján de hangvétele,tematikája nyomán is

Csizmadia Zoltán

1970.IV.10. /Petőfi/Bme

23.40.

Léttuk,hallottuk.

A Budapesti Dorkovits testvéren élittettük ki Csizmadia Zoltán festőművész keresnia feljegyzést.

Ambrus Tibor számol be a történtről.

-A Berkovits testvér , és a Tolnavidéki Gaidrédja mutatja be Csizmadia Zoltán festőművész kiállítását.

Egy küldöttségre mint vendégeket darabjait,keresnia feljegyzést.

Bokor szeretne talán küldöttnek lenni.Egy Csizmadia festő látásra egy eredeti műtárgyát látnadjuk e nyitra megszerzésé ,azután nyílásra a más, mert feltételeket szabó művészeti ág területére szánni bemutatkozt.

Jó magam azonban úgy véljem,hogy ebben semmi különös.

Annál is inkább, mert Csizmadia művészi feljődésében az ismétlődő látszólagos ütköző tipus következménye.

Csizmadia Zoltán 1958. végzete el a képzőművészeti főiskolán művészeti tanulmányait.

Bepcze látszó és fond érzés, é elsp Gyula voltak mesterei.

Még nővendék korában került kapcsolatba Rédmezővásárhelyi,Jelkes részvevője volt a főiskola nyári Vázatrajzi művész darabjainak.

Két ez előszeretettét a Vázatrajzi kötnyeret és művészközlektiva iránt később is nagy megtartották.

1959-től rendszeresen kijárt a Vázatrajzi ősei tárlatokon, szinte állandó látogatója volt ,és ma is az a Vázatrajzi művésztelep, Mártélyi Tiszaparti alkotóházunk, ahol nem ritkán 8-10 napot is eltöltött.

Itt készült festő nyelvének szinvilága és formajegyzésé alapján de hangvétele,tematikája nyomán is

egyhamr az ős Vásárhelyiek közé sorolódott , 1964-ben Veszprémben telepedett le, vonzódása az Alföldiekhez tájhoz, emberhez , motivum világhoz, hü maradt.

A Vásárhelyi müvészek mindig szoros kapcsolatot tartottak a városukban müködő,és eredetileg Tornyai,Meggyes , Endre Béla alakitotta majolika gyárral, amely az egykori alapitó szándéka szerint hivatv a lett volna a valamikor hires Vásárhelyi tálas,cserepes, népi iparmüvészetet fenntartani,esetleg tovább fejleszteni.

A festők .szobrászok,grafikusok szivesen próbálgatták a majolika gyár adta lehetőségek között mire mennek ezzel az ősi müvészettel, mik lehetnek, belőle, és mit adhatnak hozzá.

Szalai Ferenc,Németh József, Somos Miklós, Hber Éve, Fabók Gyula már 1958-tól kisérleteztek a kerámia faliképpel ebben a kisérletbe társukká szerződött Csizmadia Zoltán is.

1964-es Mednyánszki kiállitásán jó néhányat be is mutatott, kerámia technikával készült képei, portréi közül, ezek azoban, mnt emlitett társai is akkor még csak technikában különböztek a hagyományos eszközökkel készült tárlatképeitől.

A szándék, egyébként ami ezt az érdekes,és szép kisérletet életre hivta egy uj monumentális épületdiszitő müfaj, megalapozása volt.

A kerámia falkép, szintartó, időtálló,a vegyi hatások iránt érzéketlen,sziten korlátlan ideig fennmaradó dekoráció lehetett volna,

Kár, hogy egy-két mü szüleséte után elmaradt, elenyészett a gondolat.

Csizmadia Zoltán

Csizmadia Zoltán a Derkovits teremben most bemutatott kerámia fali képei már merőben más felfogásról adnak bizonyságot.

A festőjelennek a a táblaképekre jellemző modor lefoszlott róluk .

Stilusukban,szemléletükben de megoldásokban is a kerámia lényegét adják, ujszerüségükkel,formálási munkák hagyományos ságaival .

A festő az expressziv szinekben jelenik meg ezekben a müvekben ,olaj és temperaképeinek mélytüzi szinvilága ül itt is de, ennek erejét sokszorosára fokozza a zománc ragyogása.

Ugyancsak érdekes,és zámomra merőben uj élményt nyujtó kezdeményezés a kerámiamontázs.

Mellyel itt találkoztam először.

A müvész a Hódmezővásárhelyi kerámiagyár különböző gyártmányaiból állitja elő kompozicióit.

Pocelánszürő henberből,fütőrécsokból, korongokból kontiroz össze figuráit és formáit.

Ugy tünik valami ősi játékot fedezett fel ujra,

Az ember müvészei te ékenységének eredeti célja,az idegen tárgyakból antropomol világot alakit.

De eze n tul is tálán itt lelt rá Csizmadia a a valamikori Vásárhelyi szándék járható utjára.

Ezek a korszerü hangon szólaló,népi inditéku montázs képek alkalmasnak látszanak épület dekoráció céljára is, hiszen korlátlan mértékben nagyiható.

Müvészek kritikai müsorunk hangzott el .

Szerkeszti Vajda Ferenc.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ESTI HÍRLAP
Budapest

1970 ÁPR 10
1021

Tv-notesz

● A műsor-összeállítás: jeles. 20.20-tól a híradó második kiadásán kívül öt műsort sugárzott a tévé. Ez a műsorszerkesztés egyik ideális lehetősége: változatos, sokféle program. Kitűnő ellenszere a néző elfáradásának az esti órákban. Természetesen, a műsorok minősége tegnap is változó volt.

● **A Taskentbe látogató Pamir '69 stábja ezúttal sem jeleskedett szenzációs riportfilmmel, de az üzbég fővárosból egyenletesebb színvonalú, tartalmasabban szerkesztett képsorokat hozott a magyar nézőknek.**

● Egyetlen csendes sóhaj volt a Kuprin elbeszéléséből készült kisjátékfilm — mondjuk kissé meghatódva ettől a préselt virágok tűnő illatát idéző A szent hazugságtól. Éppen csak elandalodtunk rajta, a csendes, személytelen szomorúsággal mintegy megtisztítva ezt az estét, hogy azután a következő pillanatokban már feledjük is ezt a libegő hangulatot, átadva magunkat egy ugyancsak különleges, de egészen más élménynek.

● *Ez az élmény: a világhírű Kalakshetra táncegyüttes. A mozdulatok páratlan kultúrája, az ősi indiai táncok beszédes, de számunkra titokzatos és izgató nyelve egyedülálló szórakozás volt.*

● **Végre: jó volt a Tv Galériája. Szerencsésen találkozott a munkájáról pontosan, érthetően, érdekesen és nagyon tudatosan beszélő művész, Csizmadia Zoltán, a fekete-fehéren is nagyon kifejező műfaj, a meglepően új eszközöket alkalmazó kerámia, a kevés, de valódi kérdéseket megfogalmazó néző, a tömören sokat mondó, jól kérdező művészettörténész és a riporter. Tetszett a játékos ötlet: az ipari formákból mégsem olyan egyszerű művészi alkotást összerakni, ahhoz valóban alkotónak, művésznek kell lenni — ezt sugallta az a rögtönzött játék a műsor két „civil" részvevőjével. A másik ötlet már kevésbé vált be, bár az is jónak tűnik, némi változtatással. Ez a műsor ugyanis mindig olyan lélekszakadva folyik, a riporterek harcában az idővel, a telefon bekapcsolása ezt az izgatottságot még fokozza, s be kell vallanunk, az idegesség előbb-utóbb ránk, a nézőre is átragad.**

● Nagyon szép befejezése volt a napnak a Lírai riport Nagy Lászlóval. Nemrég szóvá tettük a költészet hete jegyében sugárzott műsorok késői időpontját, amit azonban egy momentum indokol: a csendes órán a néző valóban nagyon közel, nagyon intim kapcsolatba kerül a költészettel, a négyszemköztiséget semmi nem zavarja. Jó volt újra hallani a szép Nagy László-verseket, a nagy viaskodásokat — egy nagyon puritánul, visszafogottan, de épp ezért nagyon hatásosan fényképezett műsorban. **(bársony)**

...rnal

vetek tegnap külön megbeszélésen vitatták meg a szerdai légitámadás nyomán előállott helyzetet.

Mint a TASZSZ-hírügynökség írja, a Szakszervezeti Világszövetség, az Arab Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége, az Afrikai Szakszervezeti Szövetség, a Latin-Amerikai Szakszervezeti Egységkongresszus és a Palesztinai Szakszervezetek Szövetsége képviselői Prágában felhívást fogadtak el a világ dolgozóihoz és szakszervezeteihez, amelyben

mély felháborodásukat juttatják kifejezésre

Izrael újabb bűncselekménye miatt.

— Felszólítjuk az egész világ dolgozóit és szakszervezeteiket — hangzik a felhívás —, minden eszközzel támogassák az agresszió áldozatául esett arab népeket, emeljék fel tiltakozó szavukat.

...RVEZETEK ...ANÁCSÁNAK ...SE

...a többi között bejelentette, ...hogy a különböző budapesti és országos szerveknél ...eljártak az egészségügyi intézmények építésében tapasztalható elmaradások felszámolása érdekében. Javasolták a Fővárosi Tanács végrehajtó bizottságának, hogy közgazdasági eszközökkel ösztönözze, s ...ha szükséges, kötelezze építőipari vállalatait az egészségügyi intézmények építésének, bővítésének gyorsítására.

A Szakszervezetek Budapesti Tanácsa a beszámolót tudomásul vette. (MTI)

Venezuelai partizánok

A *venezuelai* Faln (Nemzeti Felszabadító Fegyveres Erők) tíz partizánja tegnap rövid időre elfoglalta a *Falcon* állambeli *Santa Cruz de Bucarat* városkát. A partizánok több gyűlést tartottak, majd visszahúzódtak a hegyekbe. Üldözésükre nyomban kirendelték a venezuelai

1970 ÁPR 4

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Csizmadia Zoltán

MAGYAR NEMZET
Budapest

Csizmadia Zoltán festőművész kerámia falképeiből kiállítás nyílt pénteken a Derkovits teremben. A kiállítást április 9-én bemutatja a tévé galériája is.

SZÍVÓSZÖVETSÉG
MAGYAR
HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Budapest

Csizmadia Zoltán

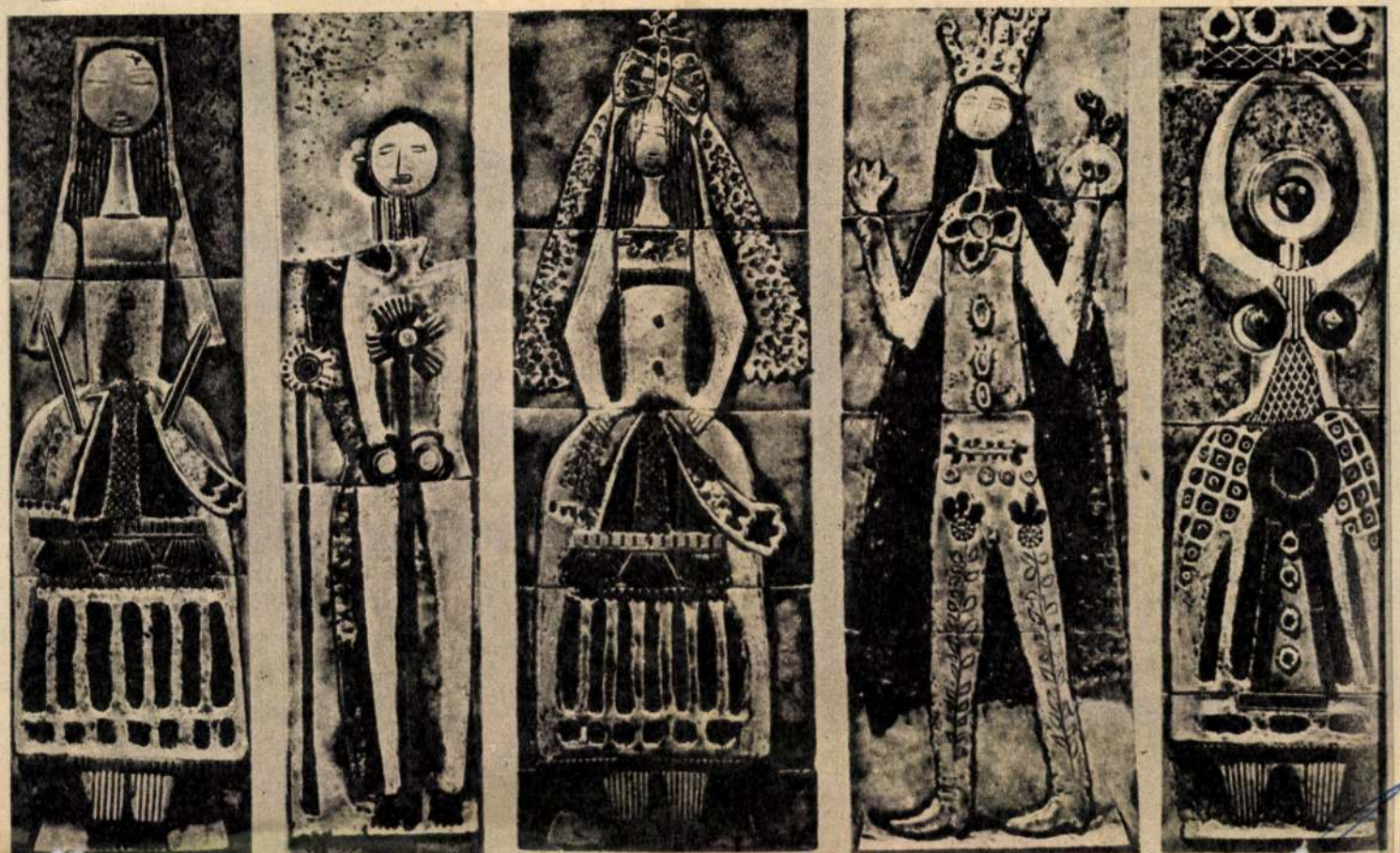
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR HÍREK

1971 FEB. 21

1971
MŰVÉSZET

Csizmadia Zoltán festő az Alföldön született, de Veszprémben telepedett meg. Az év egy részét Hódmezővásárhelyen tölti, ahol a kerámia-gyárban régi ismerősként fogadják. Csizmadia vérbeli festő, mégis erősen foglalkoztatja őt a kerámia, amit mellékelt képünkön bemutatott műve is bizonyít
(Művészet, X. évf. 11. sz.)

ALBERTA
BRITISH COLUMBIA
MANITOBA
ONTARIO
YUKON

ASZÚ 4 puttonyos

QUEBEC

BADACSONYI SZÜRKEBARÁT

ALBERTA
MANITOBA
ONTARIO
QUEBEC
SASKATCHEWAN

EGRI BIKAVÉR

MANITOBA
ONTARIO
QUEBEC

JÁSZBERÉNYI RIESLING

ONTARIO

SZEKSZÁRDI VÖRÖS

ONTARIO

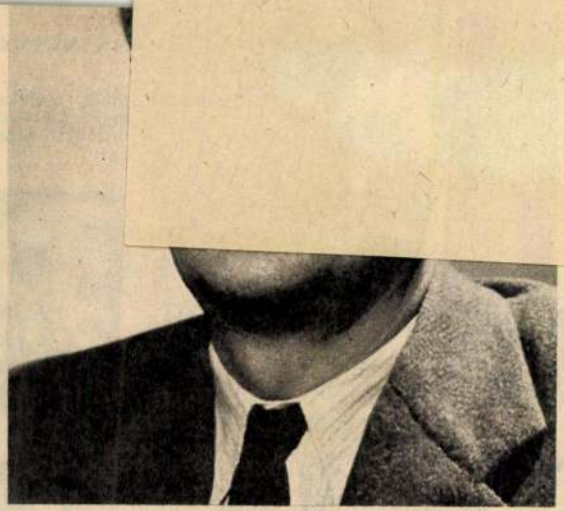
GOLDEN PEAR

ALBERTA
ONTARIO
SASKATCHEWAN
YUKON

BARACK PÁLINKA

ONTARIO

Straub F. Brunó alelnök

Szabó Imre alelnök

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1969 NOV 7

VÁRNAI ZSENINEK ÍTÉLTÉK ODA A VESZPRÉMI IRODALMI DÍJAT

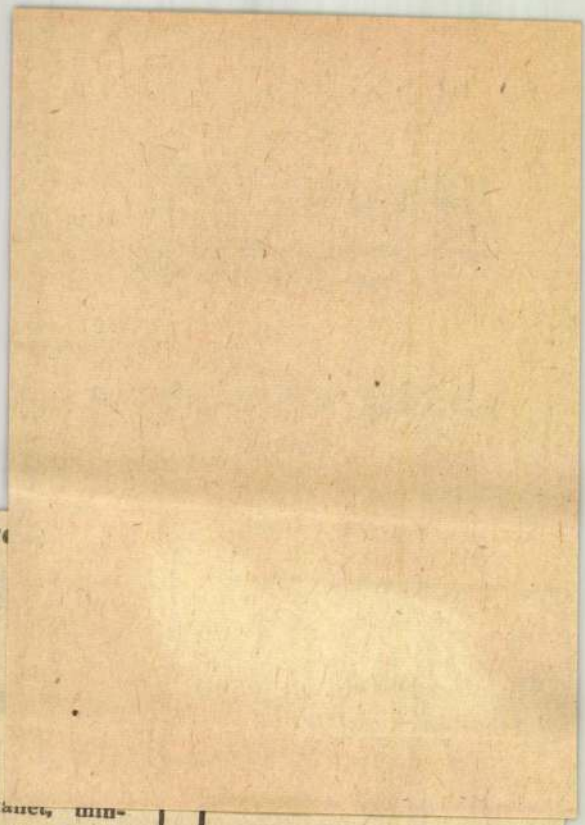
1021

Odaítélték a Veszprém megyei tanács végrehajtó bizottsága és a szakszervezetek Veszprém megyei tanácsának elnöksége által alapított művészeti díjakat, amelyeket minden évben november 7-e alkalmából adnak át a megyével szorosabb kapcsolatban álló legérdemesebb művészeknek.

Az idei Batsányi János irodalmi díjat Várnai Zseni költőnőnek ítélték oda. A Kisfaludy Sándor színművészeti díjat Pétervári Istvánnak, a veszprémi Petőfi Színház igazgatójának és rendezőjének adományozták. Az Ferv József képzőművészeti díja Csizmadia Zoltán, a veszprémi művésztelep fiatal festőművésze kapta.

A díjakat csütörtökön adták át.

Csizmadia Zoltán

munkások
tanított
kásokat

. 44 órás munkaidő, min-
t szabad. — Vidékieknek
si hozzájárulást térítünk.

en: 43. sz. ÉÁV 2. sz. HÁZ-
37. (13-, 51-es villamossal).

Néplap-ban !

Gépkocsiv
rakodó mu

felvételt hirdet a szoln
közlekedési Vállalat. Bé
2500—3800.— Ft.

Jelentkezés: Szolnok, József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 MAJ 28
VeszPrémi.N

1021

Csizmadia Z. 1904

Anyaság — Csizmadia Zoltán rézkarca.

gánsabb
nek. S
Divatos
a fiúk
felismer
legnagyo
Akikkel
ták, szí
maruhá
fúvószer
gával minden nap fontos fel-
adatot lát el: *ők játsszák a szignált a szabadtéri színpadon* a műsor kezdetén.

A szignál egy ismert népdal, a *„Balatoni kikötőben"* kezdő dallamának átdolgozása. Vajon tetszik-e a szignált játszó öt fiúnak is?

— Szép... és hát találó is.

Keszthely környékén már jól ismerik ezt a fúvószenekart, pedig *nem is olyan régen jött létre*, az iskola igazgatójának — *dr. Horváth Józsefnek* — az inspirálására.

— *Nagyon készültünk a Helikonra* — mondja a magas, szemüveges fiú, Gehl György —, persze nemcsak a fúvószenekar, hanem az egész iskola.

Garamvölgyi Tibor karnagy a zenekar vezetője. Nagyon szeretik őt a fiúk, mert arra törekszik, hogy megkedveltesse a zenét. Minden fellépés élmény, mert olyan jól felkészíti őket, hogy nem

Veszprémi cs

Ugrás a

Hegybiró Edit és *Pápa Irén* a pécsi Nagy Lajos Gimnázium tanulói, az énekkarral jöttek a Helikonra. Egy kicsit aggodalmaskodtak, mert tavaly Szegeden nem érezték jól magukat egy diák-hangversenyen. Másodévesek, két évvel ezelőtt még nem voltak a Helikonon. Sok szépet hallottak a felsőbb osztály

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csizmadia Zoltán

NAPLÓ (VESZPRÉM)

... OKT 15.
1021

Csizmadia Zoltán rézkarca

TUDOMÁNY – technika

Mindenfelől

RAKÉTAKILÖVÉS — GÖZNYOMÁSSAL

A szilárd hajtóanyagú rakétahajtóművek begyújtásakor keletkező nagy hő sok kárt tesz a földi indítóberendezésekben. Éppen ezért arra törekszenek a kutatók, hogy nyugalmi helyzetéből kevésbé káros módon mozdíthassák ki a rakétát, és a rakétahajtóművet csak akkor gyújthassák be, amikor az már bizonyos magasságra emelkedett. Biztató kísérleteket végeztek például hatalmas gőznyomással, melyet gőzgenerátorral állítottak elő. Így az egy tonnánál is súlyosabb rakétákat 60 méter magasságba sikerült juttatni. A kísérleteknél fellépő gőzhőmérséklet 150—250 C fok, tehát jóval kevesebb annál

sik gyümölcshöz, melyet ugyancsak Grúziában nemesítettek ki egy vadon termő szőlőfajtából. A két kísérlet — amelyek eredetileg semmilyen összefüggésben nem voltak egymással — azonos eredményre vezettek, sikerült újra megizlelni a régi görögök által olyan sokat dicsért, híres gyümölcsöt.

FÓLIÁVAL BORÍTOTT SIVATAG

A polietilén fóliának már eddig is több, hasznos felhasználási módját ismertük a mezőgazdaságban. Izraeli tudósok most azzal kísérleteznek, hogy vegyi kezeléssel nedvszívóvá tett fóliával borítják be a sivatagi talajt. A hűvös sivatagi éjszakákon a

Rendkívül sok gondot okoz Nyugat-Németországban a Contergan-gyermekek sorsa. A kellő módon ki nem próbált gyógyszer, a Contergan szedése nyomán több ezer nyomorék gyermek szül-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VeszPrémi. N
1969 ÁPR 20

/1021

Csizmadia Zoltán

Csizmadia Zoltán rézkarca: A veszprémi direktórium első ülése

Kórusművek a bárzongorán

bárzongoristának
ítói oklevele van.
lön bizonyítványa
ól is, hogy a Ze-
ukadémián „egy-
-karnagyi"-t vég-
t; működési enge-
lye, hogy — bár-
l az országban —
erződést köthet.
a bárzongorista
szatekint, elmond-
tja magáról: —
gja voltam a Hon-
d Művészegyüttes-
k, sokáig játszot-
m a fővárosi Sza-
adság Szállóban
...

És bebarangolta az
gész Baranyát. A
arkányi és a komlói
vek után a pécsi
ztendők következ-

dalait a helyi rádió többször is sugározta. Végül itt van — tartós állomásnak ígérkezik — Veszprém.

— A zeneszerzői, karmesteri ambíciókat egyáltalán nem hervasztja el bennem, hogy a rosszmájúak szerint csak a szórakoztató ipar alkalmazottja vagyok. Ki állíthatná, hogy az emberek szórakoztatása kizárólag színvonaltalan dolog?

„Kakukk kiált: jó reggelt..."

A zongorista-zeneszerző nemcsak önmagának — értsek belőle — nekem is Yves Montand-dal válaszol („Sárga falevél...") az iróniku kérdésre. Bizonyít másokkal is, a mieink közül egy Fé

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1969 MÁR 26

/1021

Csizmadia Zoltán

A tűz varázsa

Klubest Csizmadia Zoltán műtermében

A veszprémi művészklub hétfőn este autóbuszt indított Csizmadia Zoltán műtermébe. Érdeklődők nemcsak Veszprémből, messzebbről is jöttek. A műteremlátogatás ezúttal nem a festményeknek, hanem a művész majolikáinak szólt. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a kerámia nyelvén kitárulkozhat-e, mondhat-e legalább annyi lényegeset a művész, hogy hovatartozásban, emberi állásfoglalásban hű tud maradni az indulás meghatározó erejű élményéhez?

„Tűz, te gyönyörű..."

„Tűz, te gyönyörű..." — mondja a Himnuszok minden időben költője. De dr. Bakács Tibor nem Nagy Lászlót, hanem a másik költőt, Csizmadia Zoltán földijét, *Váci Mihályt idézte.* Kiparázslott az idézetből a nyírségi környezet: *„a homok sápadt ájulata, a lézengő rozs fakó zöldje, az alvégi kerítések üszkös színvilága."* Ezek — a szegénység jegyei — gyújtották lángra Csizmadia Zoltánban is a természet és a történelem által legkevésbé dédelgetett tájon a festői lázadás tüzét.

Lázadás az is, amit a festői hitvallásból megtudunk: *„Magamban hordom a Tiszát, a halászok gondjait, a föld embereinek arcvonásait... Ők az én elsődleges témám. Megtaláltam bennük magamat. A többi már csak töprengés a stílusról, alkotói módszerről: mind-mind másodlagos. A fő a haza valósága, az emberek. És az, hogy eltaláljak hozzájuk."*

Az „eltalálás" egyik útja ez is: a nyírségi parasztházak belső fehérsége, amely a veszprémi műterem falainak színében megismétlődik; helyet ad a csillogó alakzatoknak. A falusi otthonok primitív, de megragadóan eredeti mázas edényei itt művészi színben variálódnak. Láttukon elcsitult bennünk, kérdezőkben a gyanu, hogy mindent csak „a tűz varázsa" szült, hogy az alkotó csak a modellt készítette el: annak további sorsát a négyszáz vagy ezer fokra is felhevített kemencére bízta.

A tárlatvezető Csizmadia Zoltán szűkszavú, de igen mély beleéléssel magyarázta, hogy a művészi kerámia, akárcsak bármilyen más mű, *elárulja, kibeszéli az alkotó világnézetét:* azt, hogy idealista-e, vagy sem. S mert a művészi elkötelezettségről volt szó, kihasználhattuk az alkalmat, többen is rákérdeztünk.

Játék-e a kísérletezés?

Mendly Gyula és dr. Bakács Tibor kérdéseikhez véleményt is fűztek: az egyedi darabok szépségére ráérezni segítettek. Harmincöt-negyven tárlatlátogató a maga által is érzett, de ki nem mondott asszociációkat hallhatta vissza. Csizmadia majolikáinak mindenek előtt a színei tartanak fogva. Mendly Gyula megfogalmazásában: *még a kitérőnek, kísérletezésnek vallott darabok is fény-árnyék és színhatásukkal festői hangulatot adnak: kompozíciós elrendezésük mesteri.* Bakács szerint a realista festő, akinek képei, rajzai, rézkarcai és illusztrációi mellett majolikái új fejezetet jelentenek, *szinte önfeledten játszik, az alkotói módszerek valamennyi formanyelvén, ebben a műfajban is, „tobzódó színorgiákat" hoz létre:* eredetit *alkot.*

Ezekhez a véleményekhez a látottakról a magunk vallomása is hasonlít. Megfejtettük, hogy a „varázs" szónak kevés köze van akármelyik kompozícióhoz is. Inkább az alkotó verítéke, sokszor nem is egy munkában töltött hónapja fűződik például az olyan darabokhoz, mint a magányos madár „tűnődését" felvillantó mű, vagy a pillanatképben elmondott Tihany.

Érdekes megfigyelésre volt módunk: együtt láthattuk a Tisza- és a Balaton-part ihlette alkotásokat. A folyamatot, ahogyan az 1964 óta veszprémi festőben az Alföld élményei tovább izzanak, de már uralkodik a Dunántúl is. Az az érzés erősödött meg bennünk, hogy Csizmadia — bár gyakran emlegette a nonfiguratív művészet előretörését — maga, mert lelkiismerete, felelősségérzete is van, *nem tud, nem is akar lemondani arról, hogy spontánul kitárulkozzék,* hogy „tartalmat", lényegeset közöljön.

A kísérletezés tehát nem játék: nem elsősorban annak a kinyomozása, hogy az anyag, hogyan viselkedik a tűzben? Miféle bizonytalan, csodabogarat szülhet a kemence, arra várni, valóban gyermeteg játék volna.

Csizmadia Zoltán *harmóniát keres.* Ebben a keresésben ugyanúgy nagy a szerepe a tudatos munkának, mint ahogyan egy szobor megszületésében minden egyes kalapácsütésnek szerepe van. Itt is szükség van a magasfokú műves képességre és igényességre, az ecsetre is, amelynek színeit nem a tűz fogalmazza meg, csak rögzíti. Ez a „varázslat" nem azonos azzal, amit a fagy a téli ablakokra virágként produkál. A majolika tudatos megalkotója érzelmi választ is akar kapni a tüzes kemencéből kihúzott tárgytól.

Veszprém és Hódmezővásárhely

Nem iparilag sokszorosításra szánt alkotások a veszprémi festőművész kerámiái. Úgy is nevezhetjük, hogy Csizmadia művészetének ez az ága „áldozatos" ág, csakis a kiadás rovatot terheli. De az igazi művész megszállottja is annak, amit csinál. Csizmadia Veszprémből utazgat a vásárhelyi kemencékhez. Sok időt tölt ott. Hívei, művészetének kedvelői elcsodálkozhatunk, hogy az országos kiállításokra, mint legutóbb a Magyar Nemzeti Galériában, vagy a Műcsarnokban rendezett XI. országos kiállításra, hogyan volt ennyi „kiruccanás" mellett ereje és ideje fölkészülni?

Csorbát József

A ZIRCI JÁRÁSBAN:

Összefogással népfürdők a

Még sok év elmúlik, mire a falusi lakások többségében csapról folyik a víz és lesz jól felszerelt fürdőszoba. Ezért a zirci járási tanácson szükségesnek tartják, községi népfürdők építését. Olyan létesítmény építését, amelyben gőz-, kádfürdő és tussoló lesz. Csatlakozhat a népfürdő a falvakban sorra épülő egészségügyi rendelőkhöz, tanácsadókhoz.

A terveket a műszaki szakemberek készítették el társadalmi munkában és azokat bármelyik községi tanács igénybe veheti. A költségek előzetesen 180 ezer forintot tesznek ki, ezért egyedül a tanács erejéből népfürdőt létrehozni nem lehetséges. Így a járási tanács javasolja,

A magyar fiatalok újabb cs
utazik ősszel az NDK-

Az utóbbi két évben mintegy 7500 magyar fiatal utazott az NDK-ba, hogy a baráti ország korszerű üzemeiben többéves szakmai gyakorlatot szerezzen. Nagyrészük megszokta már az új környezetet, jól halad a nyelvtanulásban és a munkában. Sokan tartós barátságot kötöttek NDK-beli munkatársaikkal. A kint megalakult KISZ szervezetek együttműködnek az NDK ifjúsági szervezeteivel.

A nagy érdeklődésnek megfelelően az idén is több ezer magyar fiatal számára teszik lehetővé, hogy az NDK üzemeiben két-három évre munkát vállaljon és szakmai gyakorlatot szerezzen. Az akció keretében elsősorban forgácsoló, lakatos, villanyszerelő, mechanikai és elektroműszerész, asztalos, kohászati, vegyipari és építőipari szakmunkások, kisebb számban kezdő gépész- és elektromérnökök jelentkezhetnek. A szakképzetlen fiatalok betanított munkásként forgácsoló, hegesztő, elektroműszerész, textil- és vegyipari munkakörben dolgozhatnak.

A szakmai gyakorlatra csak nőtlen, illetve hajadon, egészséges 18—26 éves fiata-

Állást keres? Itt

Azonnali belépéssel felveszünk bányalakatosokat, autó-motor szerelőket és segédmunkásokat. Fizetés a kollektiv szerződés szerint. Távol lakók részére szállást, utazási kedvezményt és napi háromszori étkezést biztosítunk. Jelentkezni lehet: Bakonyi Bauxitbánya, Tapolca, munkaügyi osztályán. (325)

Gyárkéményépítő Vállalat felvételre keres május 15-től szeptember 15-ig terjedő időben, a balatonvilágosi üdülőjébe felszolgáló és takarító női munkaerőket. Napi étkezés, szállás a helyszínen biztosítva. A munka betöltéséhez egészségügyi könyv szükséges. Fizetés a kollektiv szerződés szerint. Jelentkezés: Geese József gondnoknál, Gyárkéményépítő Vállalat, üdülő, Balatonvilágos, Rákóczi u. 9. (789)

Bakony Fém- és Elektromoskészülék Művek Veszprém 1. Pf. 6. felvételre keres közgazdasági technikumot végzett, néhány éves gyakorlattal rendelkező dolgozókat könyvelői munkakörbe. Fizetés megegyezés szerint. (311)

A Veszprémi Városi Tanács VB Városgazdálkodási Üzeme azonnali belépésre keres kivitelezői gyakorlattal rendelkező építészmérnököt, vagy építésztechnikust, kőműves szakmunkásokat, segéd- és rakodómunkásokat. Fizetés megegyezés, illetve teljesítménybérezés alapján. Jelentkezés a városgazdálkodási üzem hivatalos helyiségében (városi tanács épülete.) (379)

Balatonfüredi Községgazdálkodási Vállalat felvételre keres kőműves, segédmunkás, bádogos, tetőfedő és vízvezetékszerelő szakmunkásokat. Munkásszállást biztosítunk. Jelentkezés a vállalat telephelyén: Balatonfüred, Fürdő u. 15. (327)

Épületgépészmérnököt, vagy tervezői gyakorlattal rendelkező épületgépészt, valamint épületgépésztechnikusokat műszaki ellenőrnek felveszünk. Lakásprobléma megoldását elősegítjük. Veszprém megyei Beruházási Vállalat, Veszprém, Csap lár János u. 1. (36

Vállalatok, intézmények, továbbfeldolgozók!

Olcsóbban vásárolnak, ha nálunk vásárolnak! Nagykereskedelmi áron ajánljuk:

gyermek- és felnőtt fehérneműt, pamut, gyapjú és szintetikus kötött felsőruhát, csecsemőkelengyét, fonalat, cérnát.

Nagyobb mennyiségű vásárlás esetén további árengedményt adunk!

Keressék fel lerakatunkat!

Észak-Dunántúli Rövid- és Kötöttáru Nagykereskedelmi Vállalat,

VESZPREM, DEAK FERENC UTCA 10—12.
Telefon: 12—081.

(32)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Csizmadia Zoltán
VAS NÉPE

1966 AUG 28

1021

Balatoni nyári tárlat 1966.

1.

Immáron hagyománnyá válik a magyar képzőművészeti élet egyik nagy eseménye, az évenként megrendezésre kerülő Balatoni nyári tárlat. A magyar tengerpart egyik kulturális centrumában, Keszthelyen az idén 65 festő, 33 grafikus és 23 szobrász mutatta be alkotását a Balatoni Múzeum falai között. A művek zöme a harmonikusan arányos pannon táj, sajátos szín-, és formavilágában született.

Az ember mindig szoros kapcsolatban áll környezetével. Szereti, megváltoztatja, ábrázolja azt. Ezt igazolják a ma is szép, sőt sok esetben modernnek tűnő barlangrajzok, festmények, s az azóta született képzőművészeti alkotások is.

„Különösen igaz ez olyan régi kultúrájú és tündöklően szép vidék esetében, mint a Balaton környéke. Nemcsak a kétezer esztendős történelmi és művelődéstörténeti múltja, — mely köveiben, romjaiban két évezredre visszamenően szemmelláthatóan ma is —, nemcsak az egymástól elkülönülő részek csodálatos panorámája, hanem a Balaton partjának a pihenésre, vagyis kulturálódásra annyi alkalmat biztosító előnyössége is arra kötelezi e vidéket, hogy otthont adjon a művészetnek. Amikor száz- és százezrek állnak meg nyaranta ezen a tájon, hogy magukba szívják a vizuálisan érzékelhető gyönyörű élményeket, szinte magától adódik, hogy a változandóságban a művészet által megörökített szépség: a kép, a szobor is ott álljon, egy nép szellemi színvonalát is jelezve, a népek ilyen nagy útkereszteződésénél, mint a Balaton part." — írja a kiállításról e tájék egyik nagy szülöttje, a Kossuth-díjas költő, *Simon István*.

2.

A szépen hangzó igaz szavak mögött művek sokasága sorakozik fel. Témájuk szinte kizárólag a környék, a környék ihlette valóság, a tél vagy nyár nyújtotta balatoni romantika. A kiállítók ki-ki egyénisége szerinti stílusban fejezte ki magát. Ezért aztán a látogató válogathat a neki éppen legjobban tetsző képek, rajzok, szobrok ilyenolyan „izmusa" között. A szép, realista, gondos megmunkálású művek mellett találunk modern, új felfogásúakat is, de szép számban olyanokat, amelyek 40—60 év előtti stílustörekvéseket másolnak, utánoznak. A modernség ürügyén holmiféle álkubista, álexpresszív, álabsztrakt alkotásokat. Ezek bizony apróbb, nagyobb szépséghibák a kiállítás egyébként gazdag arculatán.

3.

Csizmadia Zoltán a téli Bakony szépségeit, *Fenyő A. Endre* a tó ezernyi fényét, *Tamás Ervin* a geológiai ritkaságokban bővelkedő tihanyi félsziget eddig kevésbé ismert oldalát tárja szemünk elé. Az első Egry-díjas, *Bartha László* a Balaton felvidék erdeinek színpompás mesevilágába enged bepillantani az *Elmélkedések az erdőről* című sorozatában. *Borsos Miklós* ezúttal nem szobrokat, hanem grafikákat állított ki. A *Balatoni Orfeusz* ecsetrajza az ég-föld, ezúttal víz között bolyongó magányos, — embert szimbolizáló — vitorlást mutat be megkapó egyszerűséggel.

A nemrég hirtelen elhunyt *Nagy Gyula* egy tóparti paraszthá[z] végében kapirgáló tyúkokat, *Az élet madarai*-t jeleníti meg, oly hatást keltve, mintha a képet szemlélő maga állna a roggyant lábú taliga mellett. *Jakuba János* Munkácsy-díjas halk, finom tónusai mellett harsognak *Szurcsik János* drámai erejű színfoltjai.

Az idei Egry-díjas *Udvardy Erzsébet* expresszív hatású akvarelljei a tó életének apró mozzanatait, intimitását tárják elénk. Különösen a *Nádcsomók* című vonz sok nézőt. Elgondolkoztatóak *Lakner László* montázsai. *Kiss István* hegesztett technikával készült szobra a *Kiáltó, Egry József Visszhang*jára emlékeztet. A tapolcai születésű *Marton László Bőség* című márványszobra a Balaton mentén élő asszonyok erőteljes, munkához szokott, jellegzetes alakját idézi.

4.

A Savaria 1966. című kiállításról szóló írásban arról beszéltünk — szerencsésen találkozott a minőség a mennyiséggel. Ugyanezt azonban nem mondhatom el a keszthelyi tárlatról. Bár a kiállítás egésze így is több száz látogatót vonz naponta, úgy érzem, — ezúttal —, a kevesebb, több lett volna. Ha egynéhány alkotás hiányozna a bemutatott művek közül, csak emelné a kiállítás színvonalát. Mindenesetre így is kellemes és hasznos kulturális szórakozást jelent a tárlat a művészet barátainak, a magyar tenger sok ezernyi vendégének.

Zentai Pál

15. MAV Pl. II 12 — — 12 5:16 —

*

Legutóbb két érdekes nagyteke-esemény szereplői voltak megyénk legjobb nagytekézői. Szombathelyen, az Alkotmány Kupa-torna egyéni küzdelmeit bonyolították le 200 dobásos tarolás formájában. Az élmezőny: 1. Szépfalvi (SZSE) 608 fával, 2. Vertetics (Cipőgyár) 577 fával, 3. Parti II (Fémmunkás) 564 fával, 4. Somogyi (SZSE) 558 fával, 5. Kóbor (Cipőgyár) 551 fával, 6. Petrányi (SZSE) 551 fával. Alkotmány Kupa-tornán vett részt Veszprémben 12 csapat, amely között az SZSE is szerepelt. Az együttes 2534 fával a győztes Péti MTE (2551) mögött a második helyen végzett.

SAKK

AZ ELŐZŐ FELADVÁNYOK MEGFEJTÉSE:

137. sz. feladvány (Szöghy József) 1. Hc6!

138. sz. feladvány (Jacques Savournin) 1. Fc7!

139. sz. feladvány. MATTI MYLLYNIEMI.

Világos: Ké3, Vc1, Bh5 Ff7, Hf5, Hh7, gyalogok: b2, c2, c4, d6 (10).

Sötét: Ké5, Fg6 (2).

Világos indul és a második lépésben mattot ad.

140. sz. feladvány. EDGAR HOLLADAY.

Világos: Kh7, Vd8, Bb5, Bc8, Fa6, Ff8, Hd3, Hg8, gyalog: d7 (9).

Sötét: Kc6, Vc7, Fc3, Ha8, Hf5 (5).

Világos indul és a második lépésben mattot ad.

139. sz. játszma
Szicíliai védelem
MINEV—KAVALEK
Várna, 1965. szeptember

1. é4, c5, 2. Hf3, d6, 3. d4, cd:, 4. Hd4:, Hf6, 5. Hc3, a6, 6. f4, Vc7, 7. Fd3, g6, 8. Hf3, Hbd7, 9. a4, b6, 10. O—O, Fg7, 11. Vé1, O—O, 12. Kh1, Fb7, 13. Vh4, é6! 14. Fd2, Hc5, 15. Bae1, d5! 16. éd:, Hd3:, 17. cd:, Hd5:, 18. Hg5, h6, 19. Hgé4, Vd8! 20. Vh3, f5, 21. Hf2, Vd7, 22. Bé2, Bfé8, 23. Bfé1, Kf7! 24. d4, Hb4, 25. Fé3, Fc6, 26. Ba1, Ff6, 27. Bd2, Vb7, 28. Hfd1, Kg7, 29. Vg3, b5, 30. ab:, ab:, 31. Ba8:, Ba8: 32. h4, Kh7, 33. Hé2, Hd5, 34. Hg1, Ba1, 35. Ff2, Vc7, 36. Hh3, Fé7! 37. Fg1, Fd6, 38. Bd3 (Fh2, Hf6!) Hf4:, 39. Hf4:, Ff4:, 40. Vh3, Fé4, 41. Bc3, Va7, 42. Ba3, Ba3: 43. ba:, Va4! — világos feladta. (0:1)

140. sz. játszma
Antal védelem
BUKICS—PELITOV

IX. Dr. Asztalos Lajos nemzetközi sakkemlékverseny, Szombathely. 1968. július 18.

1. d4, g6, 2. c4, Fg7, 3. Hc3, d6, 4. é4, Hd7, 5. Hf3, é5, 6. Fé2, Hé7, 7. Fé3, O—O, 8. Vd2, Bé8, 9. O—O, c6, 10. Bfd1, Vc7, 11. b4, éd:, 12. Hd4:, Hé5, 13. h3, a5, 14. b5, f5, 15. Bac1, fé:, 16. Hé4:, Hf7, 17. bc:, bc:, 18. c5, d5, 19. Ff4, Vd8, 20. Hd6, Bf8, 21. Fg4, Fg4: 22. hg:, Vd7, 23. Bé1, Hd8, 24. Fé5, Fé5: 25. Bé5:, Hf7, 26. Hf7:, Bf7:, 27. Bcé1, Bb8, 28. Hé6, a4, 29. Vé2, d4, 30. Hg5, d3, 31. Vé3, d2, 32. Bd1, Vg4:, 33. f3, Vh4, 34. Hf7:, Kf7:, 35. Bé4, Vf6, 36. Bd2:, Hf5, 37. Vd3, g5, 38. Ba4:, Va1+, 39. Kf2, Kf6, 40. Ba6, Bé8, 41. Bc6:+, Kg7, 42. Bc7+, Kf6, 43. Bc6+ — sötét feladta. (1:0)

T. G.

Felveszünk azonnali belépéssel

kőműves, hidegburkoló, vízvezetékszerelő szakmunkásokat, és kiszolgáló segédmunkásokat

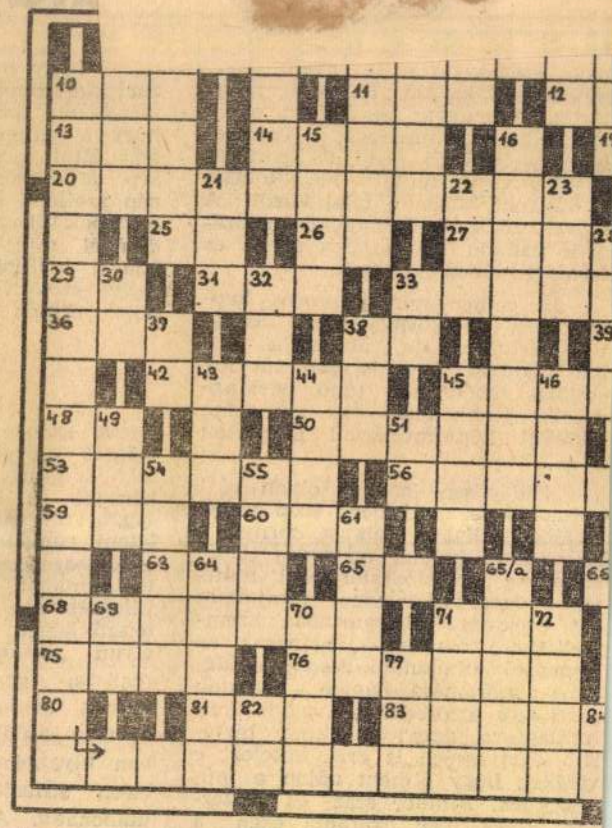
JÓ KERESETI FORRÁST BIZTOSÍTÓ MUNKAHELYEKRE

Munkahelyeink:

Szombathely	**Sárvár**	**Körmend**
Kőszeg	**Vasvár**	**Répcelak**

Jelentkezés a Munkaügyi Osztályon.

Vas megyei Tanács Építőipari Vállalat Szombathely, Tolbuhin u. 40.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 NOV 7

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

VESZPRÉM 1021 Czizmadia Zoltán

Batsányi János-díjas Várnai Zseni

Odaítélték a Veszprém megyei Tanács végrehajtó bizottsága és a szakszervezetek Veszprém megyei tanácsának elnöksége által alapított művészeti díjakat, amelyeket minden évben november 7-e alkalmából adnak át a megyével szorosabb kapcsolatban álló legérdemesebb művészeknek.

Az idei *Batsányi János* irodalmi díjat *Várnai Zseni* költőnőnek ítélték oda. A *Kisfaludy Sándor* sziművészeti díjat *Pétervári Istvánnénak*, a veszprémi Petőfi Színház igazgatójának és rendezőjének adományozták. Az *Egry József* képzőművészeti díjat *Czizmadia Zoltán*, a veszprémi művésztelep fiatal festőművésze kapta.

A díjakat csütörtökön adták át.

doskodhat
technikai

Fol
az

S

Az ütemtervnek megfelelően, fokozatosan folyik a befejezett épületrészek átadása az új váci kórházban. Jelenleg a hotelszárny, valamint a műtőszárny emeletét veszi át a bizottság. A földszint és az alagsor átadására előreláthatóan november közepéig sor kerülhet.

A vízellátás, a csatornázás az útépítés, továbbá több melléképület, valamint az energiaellátás átadása még hátra van. Ez utóbbi különösen nagyon sürgős lenne.

Eddig a felvonulási transzformátor biztosította az egész építkezésnél a villanyáramot

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

NOV 7

Csizmadia Zoltán

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

[illegible] Japánban.

— **Várnai Zseninek** ítélték oda a Veszprém megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága és a szakszervezetek Veszprém megyei tanácsának elnöksége által alapított Batsányi János irodalmi díjat. A Kisfaludy Sándor színművészeti díjat Péterváry Istvánnak, a Veszprémi Petőfi Színház igazgatójának és rendezőjének adományozták. Az Egry József képzőművészeti díjat Csizmadia Zoltán, a veszprémi művésztelep fiatal festőművésze kapta.

21.45: NOK ...
vezés. IV. (Befejező) rész.
22.35: TV-híradó — 2. kiadás.

PENTEK

8.05: Matematika. (Ált. isk. 8.

Az új Egry-díjas:

Csizmadia Zoltán

A fiatal festőt nagyon sokan ismerik Veszprémben: itt él és dolgozik közöttünk, a Vadaspark melletti műterem lakásában. Sokan ismerik, pedig *Csizmadia Zoltán nem hivalkodó egyéniség.* Ha megjelenik valahol, *nem úgy néznek rá, mint valami különcre.* Megbecsüléssel és elismeréssel, amint az a hozzá hasonló alkotó embernek kijár.

Környezetének elismerése az *Egry József-díj* is, amit a megyei tanács végrehajtó bizottsága és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa az idén Csizmadia Zoltánnak ítélt oda a *„Veszprém megyei képzőművészek tizenegyedik őszi tárlatán bemutatott szinvonalas műveiért, sokoldalú művészi munkásságáért"* és a megye képzőművészeti életében betöltött aktív szerepéért. Az őszi tárlaton Csizmadia állította ki a legtöbb képet. Négy olajfestménye *(Séd völgye, Veszprémi táj, Várfeljáró, Tenyér Lajos portréja)*, két rézkarca *(Tél, Festőmasina)* és négy kerámiája *(Mesefigura I., Mesefigura II., Tihany, Bőség)* olyan termékeny és változatos munkáról tanúskodik, amire érdemes odafigyelni.

Amikor meglátogattam őt műtermében, éppen egy kerámia táblát mintázott. Fel kellett idéznem, hogy Csizmadia néhány évvel ezelőtt feltűnő, szakmai körökben is nagy érdeklődést keltő kísérletezésbe kezdett a kerámiával. A fal mellett körben álló és a szanaszét heverő kerámiatáblák is arra inspiráltak, hogy mindjárt ezt kérdezzem meg tőle:

— *Elfordult talán a festészettől?*

— *Nem.* A különböző kifejezésmódok, műfajok, (grafika, majolika) kutatása közben jutottam el a kerámiához. Rájöttem, hogy nem elég két dimenzióban gondolkodnom ahhoz, hogy a magam világát megteremtsem. Ez pedig, amit most csinálok, olyan *három dimenziós forma-probléma*, ami tartalmában is új. Én az ábrázoló művészet mellett törtem lándzsát, és bármit csinálok, minden ezt a célt szolgálja. Amire a kerámiával töltött munka közben rájövök, azt a *táblakép-festésnél is fel tudom használni.* Szeretek mindent egy ügy szolgálatába állítani. Ebben az esetben az ügy a kifejezés.

— **Kerámia**-tapasztalatai hogyan hasznosulnak a festésben?

— A háromdimenziós gondolkodáson, látásmódon túl azt is észreveszem, hogy intenzívebbé válnak olajképeim amióta majolikával is foglalkozom. Olyan *tüzes színek* vannak a majolikán, hogy önkéntelenül is megragadnak, és a táblaképeken is ezek a színek állnak a kezem alá. A formáim is konkrétabbakká válnak és egzaktabban kell komponálnom is.

— Jelent mindez valamiféle *egyszerűsödést is?*

— Bizonyos értelemben igen. *Az elvonatkoztatás, jelképrendszerem* egyszerűsödik, és ezáltal *a naturától elszakadva egy sajátos költői világba kerülök.* Így alakul ki az én szín- és formavilágom.

— Művein - gyakoriak *a népi motívumok. A divat* miatt van ez így, vagy mélyebb tartalom rejlik mögötte?

— A parasztvilág motívumai *a népi ornamentika* gyerekkorom óta bennem él. Amikor először agyaghoz nyúltam, éreztem, hogy ez bontakozik ki belőlem a legtermészetesebben. De *a magyar fazekasművészet* vagy *pásztorfaragások* motívumai mellett felhasználom *a néger népi motívumokat is.*

— Nem érzi hogy öncélúvá, *túlzottan ornamentikussá* válik így a munkája?

— Nem az ornamentika a lényeg ebben, hanem a kifejezés. Persze *a díszítésnek is megvan a maga szerepe az életünkben*, mégpedig sokkal fontosabb, mint sokan gondolják. Néhány generációval előttünk még körülvette az embert a népművészet. Az emberek szép korsók, faragások között éltek élt a népzene, a népi építészet, a hagyományos népi öltözködés. Azután a fejlett technika következményeként mindenben uniformizálódni kezdtünk, és keletkezett egy holt tér, *a népművészetet nem tudta pótolni a technika, mindennapi életünk tulajdonképpen művészet nélkül maradt*, hiszen a múzeumokban vagy a magángyűjteményekben levő művek mindig is csak egy szűk kör műélvezetére szolgáltak. *A modern iparművészet éppen ezt a holt teret hivatott kitölteni.* Az a feladata, hogy mindenkit életének minden szakaszában közelebb vigyen a széphez. A díszítés, az ornamentika, az iparművészet tehát már csak azért sem lehet öncél, nagyon *fontos társadalmi funkciója* van. Engemet természetesen érdekel az iparművészet is. Megpróbálok tisztán fogalmazni minden műfajban.

Amióta Veszprémbe költözött Csizmadia Zoltán, nem szakadt ki a képzőművészeti élet országos vérkeringéséből. Minden jelentősebb kiállításon részt vesz. Tavaly szerepelt például *„A munka a festészetben"* című budapesti kiállításon, *„A Balaton festői"* című kiállításon Kaposvárott, a *Fiatalok Stúdiójának* kiállításán, a *XI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon*, a *Szegedi Nyári Tárlaton*, *Miskolcon*, *Hódmezővásárhelyen* és a keszthelyi *Balatoni Nyári Tárlaton.* Az idén ugyanígy *Nyíregyházán, Szegeden, Tatán, Budavesten, a miskolci Grafikai Biennálén*, most is kint vannak művei a vásárhelyi és a veszprémi tárlaton, s kint lesznek a hamarosan megnyíló ajkai kiállításon is.

— Asszimilálódtam az itteni tájhoz, az itteni emberekhez — mondja. *Veszprém környéke, a Balaton „hozzám szokott"*, és egyre új és új területeket keresek magamnak. Most például legutóbb az ajkai üveggyárat fedeztem fel témának de nemcsak az üveggyárban, hanem más üzemekben is szeretnék próbálkozni. Új ízt, új színt jelent ez is, egyre újabb tartalmi és formai problémák kerülnek elő és sok izgalmas kérdés megoldása vár még rám. Festeni jóformán csak Veszprémben festek, az Alföldre már csak kerámiát csinálni megyek.

Nincs tudniillik *kemencéje* Csizmadia Zoltánnak. *A herendi és a városlődi kemencék nem jók az ő mázainak*, ezért *Vásárhelyre jár égetni.* Pedig szép tervei vannak a kemencével kapcsolatban. Nemcsak magára gondol, hanem például arra, hogy maga köré gyűjtené a fiatalabbakat és egy egész műhely alakulna ki Veszprémben. Nagyszerűen lehetne kísérletezni hiszen itt van Herend, Városlőd az egyetem szilikát tanszéke ideális környezet a kerámiával való kísérletezésre. Talán lesz belőle valami.

Csizmadia állandóan tele van tervekkel, ezt már megszokták tőle ismerősei. Amikor búcsúzóul efelől kérdezem, mégis csak általánosságban beszél:

— *Dolgozom, ez a tervem.*

Elárul azért néhány részletet is. Nemcsak olyan apróságokat, hogy egy érdekes kerámia *szalonnasütőt* készített, vagy hogy olyan *falikerámia-képeket tervez, amelyek egyúttal fűtőtestnek is* használhatók, hanem a nagyobbakról is beszél. A közelmúltban járt nála *Daisy Sigerist*, a Budapesti Nemzetközi Művészettörténész Kongresszuson részt vevő svájci műtörténész. Ő arra kérte, hogy legújabb kerámiáiból állítson össze *egy svájci kiállításra való anyagot.* Ez most a legközelebbi nagy feladata, és az, hogy jövő ősszel *Budapesten is önálló* kiállításon mutatkozik be kerámiáival.

Balogh Elemér

NAPLÓ
Veszprém

Balogh János

50. évfordulója alkalmából

MAGYAR HÍRLAPKIADÓ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
SAJTÓFIGYELŐ

Önarckép

Az ismeretlen Nagy Balogh Jánost halála után ismerték el különleges művészete alapján. Füst Milán, a korábban is segítőkész író, a Nyugatban emlékezett meg róla. 1922-ben Elek Artur és Bálint Jenő könyvet írt Nagy Balogh János élete és művészete címmel, a Szépművészeti Múzeum igazgatója, Petrovics Elek írta előszavát, aki a múzeum állandó kiállításán rendszeresen helyet biztosított a proletárművész műveinek.

A következő évtizedben számos írás jelent meg művészetéről, szinte kivétel nélkül elismerő, nagyra értékelő vélemények — Tersánszky Józsi Jenő, Rabinovszky Máriusz, Farkas Zoltán, Pogány Ö. Gábor, Bernáth Aurél és mások tollából. 1960-ban jelent meg Németh Lajos nagyszabású, a művész életének és művészetének összefüggéseit és értékeit feltáró kitűnő tanulmánya festőnkről. Az 1959-ben rendezett emlékkiállítás és Németh monográfiája az életmű teljes felmérését jelentették.

A Nemzeti Galéria termeit járva mindig hosszan időzöm Nagy Balogh János képei előtt. Vajon mi vonz ezekhez az apró méretű egyszerű témájú képekhez? Mi az a szépség, ami mindig megragad, valahányszor előttük állok? Hogyan állják a versenyt a legjobb magyar művészek kitűnőnél-kitűnőbb alkotásaival, melyek a szomszéd termekben láthatók?

A csendéletek tárgyai egyszerűek, „szinte sírnak a szegénységtől" — ahogy Bernáth Aurél írta róluk. A festő ragaszkodott a tárgyak — bögre, vödör, asztal, kenyér, tányér stb. — formájához, az anyagokat kitűnően érezteti. Elrendezésük olyan, hogy a tárgyak elhelyezése és formája a tér éreztetését szolgálja. A tárgyak térbeliségét hangsúlyozó, azok alapformáját minden egyszerűsítés, tömörítés mellett megtartó eljárása a kubizmus kezdeti időszakának alkotásaival rokonítja Nagy Balogh csendéleteit.

Szobabelsőin — szegényes berendezésű kispesti lakásának részletein — az e képszerkesztés és a látv hoz való hűség ellensúly: remtette meg a művész. tőállvány, ágy, téglalap osztott ajtó, falak, a falakon képek — a vízszintes és függőleges irányokat hangsúlyozzák. Ebben a mértani rendszerben különösen hangsúlyos egy-egy ferde vonal, árnyék.

Kubikosok ásnak, lapátolnak, talicskáznak sok festményen. A legjobb darabok csendéleteihez és szobarészleteihez hasonlóan mértani szerkesztettségűek. Leggyakoribb a gúlakompozíció. Ennek érdekében — akárcsak nagy francia kortársa, Cezanne fürdőzőket ábrázoló képein — kisebb-nagyobb mértékben változtatott az ember természetes arányain, formáin. A mezei munka ritmikusan visszatérő ismétlődő mozdulatait igyekezett megragadni. A mozdulatok több alakon való bemutatása egy képen belül az egymásutániság, a mozgás érzését kelti a szemlélőben. A statikus kompozíció és a mozgás kifejezése egyéni varázst ad Nagy Balogh János kubikos-képeinek.

Édesanyja volt egyetlen társa, segítője magányos életében. Őt is ugyanolyan tárgyilagos szemlélettel festette, mint képei más tárgyait. Az érzelmi tényezők nem szándékoltak, a festő nem alkalmazta a lélekábrázolás szokásos eszközeit. Mégis mi, akik csak a képeket ismerjük, az apró termetű, sok munkától megviselt édesanyát ábrázoló képekről a szemérmes fiúi szeretetet olvashatjuk le: a sorozat méltó előde József Attila mama-verseinek.

[illegible] vastag ajkak sokat sejtetnek az önmagát vizsgáló művészről. „Azt a keresetlen komolyságot is megtaláljuk a kifejezésben — írja róla Bernáth Aurél —, mely összes műveire olyan jellemző. Az arcképek szerint ő olyan volt mint — akikre építeni lehet, — ahogy mondani szokták. Semmi tetszelgés bennük, csak áhítatos figyelem. Ilyen volt az életben is."

Nagy Balogh János élete és művészete szorosan összefonódott. Két évtizedes alkotói időszaka lassú érzés, tapogatózásban is biztos előrehaladás és kiteljesedés volt. Nem modor, nem mások utánzásának vágya vezette, hanem a valóság megismerésének és ábrázolásának tiszta szándéka. Célja ennek elérése lehetett és nem a művészet segítségével való — vélt vagy valóságos társadalmi emelkedés. Célját elérve munkájáért bőséges fizetséget kapott: lelke nyugalmát. A mű volt a fontos, nem a művész. Ennél tisztább, etikusabb művész-magatartást nem ismerünk. Rá illik Juhász Gyulának Gulácsyra vonatkozó jellemzése: „Csodálatos szent, tiszta művész, Giotto jó utóda, alázatos, hű . . ."

Kiállításon életében sohasem szerepelt.

Ma a kispesti proletárfestő műveit a köz- és magángyűjtemények a modern magyar festészet legjava alkotásai között őrzik.

Heitler László

Hum

A festő és a modell

A festő hosszas keresés után megtalálta készülő képéhez a megálmodott modellt.

De a festés nagyon nehezen ment. A szép ifjú lány nem annyira okos, mint inkább nagyon temperamentumos volt, és nem tudott sokáig nyugodtan ülni. A modell maga is érezte, hogy ez így nem jó.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Csizmadia Zoltán
409 DEC 7
NAPLÓ
Veszprém

Ajka felfedezése

Jegyzet a jubileumi kiállításról

RÉGI VITÁT pezsdített meg *az ajkai vezető testületek pályázati felhívása*, amivel alkotásokra buzdították a Veszprém megyében élő képzőművészeket. Mégpedig — a város tízéves jubileumára — a múlt lassan felszívódó emléknyomainak megörökítésére és *a lüktető mai élet* ábrázolására szólt a megbízatás.

Nem köti-e meg az alkotó kezét, nem szűkíti-e be szemét, fantáziáját efféle befolyásolás? Egyáltalán — bár az ajkai inspiráció nem volt ilyen fokú, sarkosítsuk ki a problémát — *lehet-e „megrendelésre" maradandó műveket létrehozni?*

Akadémikusnak tűnne a kérdés, ha nem foglalkoztatna ma is sok embert, művész-körökben kevésbé, mint a tisztes érdeklődők, kiváltképp a fontoskodó sznobok társaságában.

Mint annyiszor a művészetek történetében, ezúttal is maguk *az alkotások kínálnak erre választ.*

Lehet, sőt kell is ily módon is ösztönözni a művészeket — igazolja világosan és egyértelműen a művelődési központban kiállított 17 festő és szobrász 90 alkotása. Egyben dokumentálja az ajkai „mecénáskodás", hogy *a képzőművészek felfedezték az iparvárost.*

EGÉSZÉBEN kellemes *meglepetés* a jubileumi tárlat. Dicséri mindenekelőtt kezdeményezőit. Az érdeklődés felülmúlta a várakozást, s művészi érték tekintetében nem marad a hasonló alkalmi kiállítások színvonala alatt.

A falusias, régi Ajkát és a dinamikusan fejlődő új várost egyaránt jól megismerték a művészek, s — alkotásaikból kitetsző — szívesen ábrázolják. Szembeötlik a műfaji változatosság, ami azonban korántsem merítette ki a lehetőségeket. Újabb, még elmélyültebb vállalkozás a modern kifejezési formák gazdagodásához és árnyalásához vezetne bizonyosan.

Nem hagyhatjuk ugyanakkor szó nélkül a zsűri kifogásolható működését. *Több olyan kiérleletlen próbálkozást is engedett bemutatni, ami nem érdemel nyilvánosságot*, még szakköri tárlaton sem. Noha a kitűnő képek értékét nem rontják a mellékjük került, elnagyolt, gyenge munkák, óhatatlan befolyásolja a szemlélődő értékítéletét. Ezért fontos az egyenlő magasabb mérce a disztingváláshoz. A sematizmust nem kerülték el a szerényebb képességű alkotók.

UGYANAZON vagy hasonló téma más-más megfogalmazásban való ábrázolására érdekes alkalom az ajkai pályázat. S híven tükrözi a művészek különböző karakterét, stílusát például az üveggyár színes világának kifejezése (*Csizmadia Zoltán, Ircsik József, Szelestey László, Vágfalvi Ottó* olajtábláin). Vagy a változás megjelenítése a régi és az új szembeállításával (*Ézsiás István* tusrajza, *Fülöp Lajos, A. Tóth Sándor* akvarellje, *Kovátsné Nagy Emerencia* pasztellje, *D. Hódosi Piroska* olajképe) szintén eredményes kísérlet.

Számtalan kiforrott, jó kép, szobor sugározza a dolgozó ember tiszteletét és az életet betöltő munka örömét. Többségük kiállja az idő szigorú próbáját. *R. Kiss Lenke* újfent meggyőzött érett, finom ízléséről, biztos kezéről a Béke, Olvasó, Faültető, Gyermekek bronz és gipsz szobrocskáival. Elgyönyörködtet *Csizmadia Zoltán* három kerámiája, a Balatoni táj, leginkább pedig — a szintézisre törő, gondosan megkomponált, a szürke minden árnyalatával megfestett olajvászna — az Üveggyár.

Ircsik József Kórházépítkezés, Ajkai Üveggyár és Szénosztályozó című olajképei kiegyensúlyozottságukkal lényegre törő, egyenletes, komoly alkotások. Döbbenetesen szép *Szelestey László* Bányásztemetés-e: havas dombok között vonuló gyászmenet, lehorgasztott fejű, arcnélküli figurák...

VEGYES TECHNIKÁVAL készült *Bognár Zoltán* Békegalamb-ja, az ígéretes művész kísérletező kedvének újabb gyöngyszeme. *Heitler László* 1919-re emlékezik linó-sorozatával. Kifejezőkészségének változatosságát látszik igazolni az izgató színekkel ábrázolt szénosztályozó és erőmű.

Figyelemre méltó az ifjú *Kováts Gábor* néhány üvegképe és akvarellje és *Sz. Török Mária* textil-képe. *Vágfalvi Ottó* mértéktartóan korrekt olajvásznai. *Kováts Gábor* és *Nagy Emerencia*, valamint *D. Hódosi Piroska* némely sikeresebb képe, illetve *Farkas Tibor* érme.

Nem véletlen, hogy a tárlat megnyitása előtt üzemek és gyűjtők birtokába került több alkotás. Az Ajka felfedezését szorgalmazó felhívás — nem utolsó sorban — ily módon is kamatozik. Legfőbb hasznát mégis abban látom, hogy a hosszú ideig mellőzött téma, a munkásélet és az urbanizálódó Ajka felkeltette a megyében élő festők figyelmét.

S AKIKET az ajkai valóság élménye átfűtött, reméljük, vissza-visszajárnak, hogy ábrázolják és dokumentálják ezt *a kiteljesedő életet.*

Raffai István

Varga Imre:

NÉGYSZEMKÖZT SERHÁT JÓZSEFFEL

megrugdostak, legutóbb Füsiék, hogy készítsek egy válogatást. Többen támogatnának. Fodor, Földeák, Jankovich is nógattak már. Magam vagyok a hibás"... 60. december 4-én írt levelében olvasható ez a bekezdés: *„Ugyanis az a „pláne", hogy hívnak a laphoz. Nem tudom, mit tegyek. Itt hagyjam-e a negyedik évbe forduló könyvtárosi tevékenységemet? Adj tanácsot, Imrém, de gyorsan!"* Persze, hogy adtam tanácsot. Küldtem neki a kéziratokat, már amennyire lassan termő házikertem gyümölcsöket adott. Hanem Cserháttal, a lapjában szorgalmasan tevékenykedő riporterrel megjártam egy párszor. Majd minden évben megkértem, hogy a veszprémi képzőművészekről, mivel úgy is annyit tud róluk, írjon a szerkesztettem lapnak is. Leveleimet mindig nagy hallgatások követték. A személyes találkozásokkor fogadkozások következtek, majd mikor szolíd revolverezéshez folyamodtam: — „Nem baj, Jóska, ha nem írod meg, akkor majd átveszem a Naplóból"... Erre hogy felcsattant! — *Azt nem teheted meg velem! Az ország elé nem állhatok ki egy ilyen gyors riporttal. Azt alaposabban meg kell írni*... Persze, a kézirat máig sem érkezett meg. Egyik sem.

Ha jól emlékszem, majd minden évben megkerestem a veszprémi szerkesztőségben. Nagy beszélgetések zajlottak le. Ám milyen szemérmes eszmecserék. Csak most hökkentett meg versei elolvasásakor: mennyi családi keserűség gyűlt benne évtizedek során, marta sav módjára életét. Sem az első, sem a második házassága gyötrelmeit nem emlegette. Lányáról, aki hűtlenül elhagyta, csak jó szót hallottam. Ó, milyen mást mondanak viszont azok a versek. *(Ketten egy tálból, Látogatóm)*, amelyhez fogható keserűt keveset írtak irodalmunkban. Talán azért is vágyott oly rettenetes didergéssel a szeretetre. Cikkírás közben ha betoppant az ember, akkor is nagyon tudott örülni. Már pedig melyik újságíró szereti, ha írás közben zavarják?! *Ritka szerkesztőségi szeretet* vette körül. Azért mondom ezt, mert lassan egy évtizede egy Cserhát felírású tasakban, ahogyan évszázaddal ezelőtt verskedvelő hölgyek kapcsos naplóba másolták a nekik tetsző szép verseket: nem mertem hinni, hogy e versek kötetbe álljanak és mindnyájan egy kötetbe kerüljenek. Mert *nemcsak a barátomon múlik ez*, érzem én is lassan egy évtizede, igazolván magam előtt is évszázados paraszti óvatosságomat az irodalom intézői iránt.

Milyen költőnek látom én Cserhát Józsefet az 1960-as évtizedben publikált versei alapján? — Ez elől a kérdés elől viszont nem lehet kitérnem. Kétségkívül nem az az egyéniség lett, aki az induláskor írt nagy verses beszélye alkotójaként megmutatkozott. A *„Kiléptünk az állószékből"* (1943.) és *„A balsai föld"* (1948.) című nagy rapszódia után mégha meg is írta a pályadíjas „Balsai föld" *második* részét (kiadatlan), a hatvanas évek versei megkurtultak, tömörebbek lettek, egy meglett, töretlen kommunista hite mellett is egyéni létében megkeseredett, harciasságában nem változott, de erejét már csak hasznos kis mindennapi csatározások megvívására szánó férfi széljegyzetei. Lehet, hogy éppen ezek a legmaradandóbb alkotásai: az *Egy kép alá*, a *Honismeret*, a *Ketten egy tálból*, a *Verébsereg*, a *Kotló a porban*... Mintha szándékosan a kis, jelentéktelen, lenézett mindennapos témákból kívánna — közérthetően — a nagy emberi erőfeszítést kívánó helytállásra serkenteni. Mintha arra jött volna rá, hogy talán *többet hat* a „Tiszt volt" pár sorával, mint egy 96 oldalas eposz hömpölygő áradásával.

A száz kivágott versből legalább 30 olyan, hogy kötetben a Kortárs szorgalmas kritikusai írhatnának róluk. A régi barokkos, túlburjánzott nyelvezete sokat szelídült. Már *ritkán* olvasni ilyeneket: „sziklához vágott szívedet zengi a nap". Megbarátkozott a harmóniával, a világos konstrukcióval, jóllehet a legénykedés, a nagyotmondás virtusa nem egy versében még ott kong. Érzéki képei azonban gyakran fényszóróként vési az olvasó tudatába a gondolatot („virágokkal csőre töltött tavasz"). Számtalan variációt írt. Édesanyja mutatta: mennyi megkezdett, átírt, újra fogalmazott kézirata őrződik otthon. Érdekes: ugyanak-

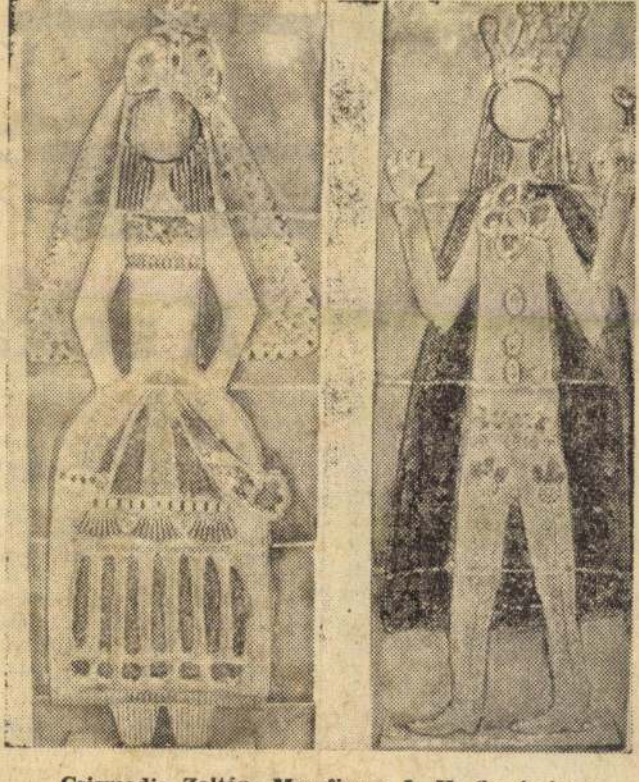
Csizmadia Zoltán

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 DEC 14

NAPLÓ
Veszprém

1021

Csizmadia Zoltán: Mesefigura I—II. (kerámia)

érckincse

TUDO

A soka

Az idei ősz rendellenes időjárása — bármilyen kellemes volt is — sokakban vegyes érzelmeket ébreszt. Falun azért, hogy a száraz ősz után vajon lesz-e elegendő nedvesség a talajban a jövő évi termés számára, a városi embernek pedig itt-ott már az ivóvízszükségletét fenyegeti a csapadék hiánya. Más években éppen ez az időszak az, amikor a csapadék valamilyen formájával szinte mindennap találkozunk.

A CSAPADÉK keletkezése a természetben nemcsak színes és változatos, hanem izgalmas is. Jelenléte vagy hiánya meeszabja az időjá-

Grimasbi Zoltán

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 SEP 17
NAPLÓ
Veszprém

1021

Tárlaton — nem kritikusként

Az észak-dunántúli képzőművészek tatai kiállításáról

Méltó helyen rendezték az idén is az észak-dunántúli képzőművészek kiállítását. Azért is, mert Tata Dunántúl egyik legmeghittebb hangulatú kisvárosa, tele az idegeneket vonzó műemlékkel, szépséggel, romantikával. És azért is, mert kevés város dicsekedhet a kiállításra annyira alkalmas épülettel, mint a tatai új járási művelődési ház.

Őszinek szánt, nyári tárlat lett ez a sorrendben negyedik közös kiállítás. Jólesik még a belépőnek az előcsarnok hűvöse.

Ha Veszprém megyeiek lépnek az épület előcsarnokába, kedvező „indítást" kapnak. Ami látogatáskor mindenkinek először szeme elé tárul „földijének" alkotása. *Csizmadia Zoltán kerámiái* díszítik a legszembetűnőbb falat. Kedvesek ezek a kerámiák, kivéve — számomra — a Bagolyt. A *Bagoly* inkább meghökkentő: a létező összes baglyok szúrós, meghatározhatatlan irányú tekintetével valósággal belenéz a szemlélője gondolataiba. Meg kell és meg is lehet vele barátkozni, és aztán tartós marad a barátság. Vissza is kell néhányszor térni hozzá. A többi: a *„Mesemadár"*, *„Asszony"*, *„Tanulmány"*, *„Leányka"*, egészen más. Mintha nem is ugyanaz a művész alkotta volna őket. Kedvesek, játékosak: mesefigurák. A „hivatalos" nevük is megtévesztő. A *„Leányka": Piroska*, a *„Tanulmány": a farkas*. De — nem kétséges —, ha egy óvoda falára kerülnek, a gyerekek felismerik, régi ismerősként üdvözlik majd őket.

Nézzük tovább a „hazaiakat".

Messziről fel lehet ismerni határozott vonalú, részletektől mentes Veszprém légkörét árasztó képeiről az alkotót: *Ircsik Józsefet*. A *„Kapuk" és a „Tél"* került a kiállításra. Érdekes: nem ismerem fel külön a házakat, mégis tudom, hogy veszprémiek.

Talán *Vágfalvi Ottó* képeit is felismerném, ha nem írná alá a nevét, akkor is. A *„Reggel" és a „Dűlő"* ugyanolyan lírai alkotások, ritmusosak és rímelők, mint más, már korábban megismert alkotásai.

Villon neve és költészete a gyerekekből ifjúvá serdülésem korához kötődik. Valószínűleg ez is befolyásol abban, hogy *Bognár-Zoltán Villon illusztrációit* is a kiállítás legkiemelkedőbb alkotásai közé soroltam. (Valószínű az is, hogy az ugyancsak kiállított *Homerosz illusztrációk* ugyanolyan jók, lehet, hogy még jobbak. Ki tehet arról, hogy a Villon-illusztráció visszaidézte nekem azt a hangulatot, amelyet bennem a harminc-harmincöt évvel ezelőtt megismert Villon-versek keltettek, akkor?)

Aztán még *Cziráki Lajos* képeinél időztem hosszabban, de attól tartok, őt már aligha számíthatjuk a Veszprém megyeiek közé.

Így hát összesen *négy művész képviselte megyénket*. Nem arról van szó, hogy ők négyen nem képviselték, nem reprezentálták méltóképpen, de azért valami mégsincs rendben. Öt megyéből negyven művész jelentkezett alkotásaival — és *a negyvenből csak négy Veszprém megyei*. Százharminc kiállított mű közül csak tizenegyet alkottak megyénk művészei. Rendben lehet ez? Nem az arányokat kérem számon (sem megyék szerint, sem az ott élő művészek száma szerint), az ilyen nagy aránytalanság mégis feltűnő. Nem kutattam a közvetlen okot: fel sem kérték többi művészünket, vagy felkérték, de nem jelentkeztek? Majdnem mindegy. Akár így van, akár úgy, *a szervezés az oka*. Nem a kiállítás szervezése: a képzőművészeké, a képzőművészeti életé. Ez mindenképpen vizsgálatot érdemel, annál is inkább, mert más jelenségek is utalnak a szervezeti élet hibáira.

Távozóban összegez az ember. *A tatai kiállítás jól rendezett: tágas, sokrétű*. Valami mégis hiányzik belőle. Akkor is hiányozna, ha nem éppen Tatabánya mellett és nem éppen a bányásznapon nyitották volna meg, de így még szembetűnőbb a hiány. *Nagyon kevés kép utal a mára. Kevés kép utal a fejlődésre, a társadalomra!* A munka talán csak egyetlen kép tárgya: *Mészáros József* egy képén görnyed teknője fölé egy mosónő. Még *Zámbó Kornél „Külszíni fejtése"* is inkább csak tájkép. Akad néhány bátran háború ellenes kép (*Kerti Károly: „Protest", Lakatos József: „Lidérc"* és *„Ne lőjj"*), sok közvetve békét hirdető (sok a családot, a szép észak-dunántúli tájakat, a falusi idillt bemutató alkotás.) Akad jónéhány olyan is, amelyből én eszmei tartalmat kiolvasni képtelen voltam. Ezek közé sorolom a nonfiguratív képeket, melyekből többet láttam a kiállításon, mint munka- vagy munkásábrázolást és a haladást, fejlődést bemutatót együttesen.

Ez viszont, úgy gondolom *a zsűri bírálata is*, mert nem hihetem, hogy a felajánlott képek aránya is ez volt.

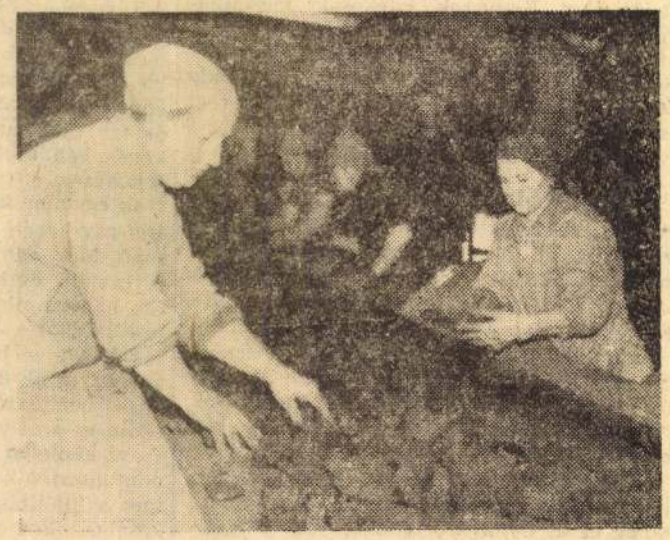
Csaba Imre

Ime a legnagyobb és legközelebb lévő fogyasztók egyike, az ajkai erőmű. Az osztályozóról közvetlen gumiszalag szállítja a szenet a kazánokhoz.

Bemegy a csille, kijön a vagon

Kinn a város felett aranylón tűz a nap, a vénasszonyok nyara még erősen tartja magát. De az ajkai központi szénosztályozón már a telet érzik. Nem azért, mintha itt a hőmérséklet hűvösebb lenne, hanem a levelekből az egyre érkező sürgős rendelésekből már a tél árad. Az erőművek, a vasút, a cukorgyárak, a gépipari üzemek, s főként a TÜZÉP telepek újabb ezer tonna szeneket kérnek.

A darabos és kockaszenet — mint a többi osztályozón — még itt is kézzel válogatják.

És az oszályozó állja a rohamot? Igen, egyszerre 4 bánya, a Jókai-, az Ármin, a Kossuth-akna és a padragi bánya küldi ide kötélpályán, szinte megállás nélkül a szenet. A csillék belépőhelyén, az osztályozó legfelsőbb emeletén, közismert nevén a fogadóállomáson fülsiketítő a zaj. A forgalom szinte nagyvárosi. Az érkező csillék nagy robaj

Csizmadia Zoltán

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP KIADÓVÁLLALAT BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

Veszprém

1969 DEC 10

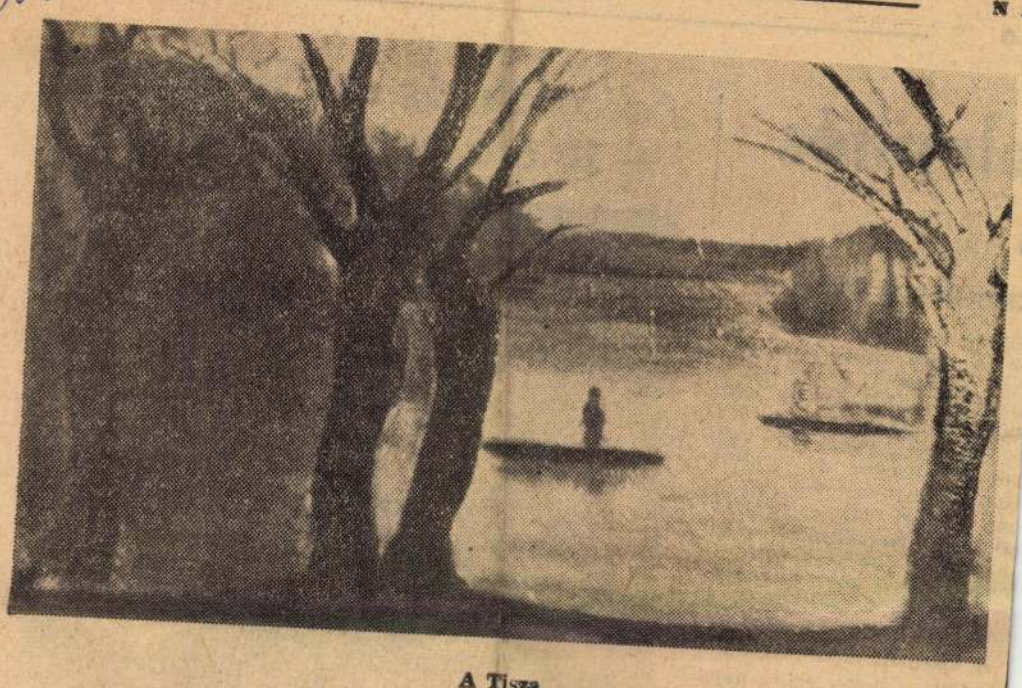
CSIZMADIA ZOLTÁN MISKOLCON

az ötödik országos grafikai biennálén az Ülés szekrén" és a „Vestőmaskina" című művekkel szerepel. A vasárnap megnyílt tárlaton ő képviseli a Veszprém megyében élő képzőművészeket.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VÉSZPRÉM)

1966 NOV 17.

A Tisza

Csizmadia Zoltán festményei és majolikái

A fiatal, Derkovits-díjas festőművész első önálló kiállítása a múlt hét végén nyílt meg Veszprémben, a Képcsarnok esztétikus, de bizony szűk kis helyiségében. Sokan várták ezt a bemutatkozást (ezt bizonyítja a megnyitó minden eddiginél felülmúló zsúfoltsága, s azóta is a szokottnál nagyobb látogatottság); sokan figyelték kíváncsian, hogy az alföldi, nyírségi születésű és pályakezdetének jórészét Hódmezővásárhelyen töltött festő — akit nem utolsó sorban talán a nemes gesztussal, de nem a legszerencsésebben s nem a legmegfelelőbb helyre épített műteremlakás „csábított" Veszprémbe — *termékeny talajra talált-e itt?* Nem sínylette-e meg az „átültetést", kedvez-e munkájának e „pannon klíma"?

Sorranézve először is a kiállított olajfestményeket és a pasztelleket, megnyugtató választ kapunk e kérdésekre: nem tapasztalható semmiféle törés fejlődésében. Azt is mondhatnánk, hogy — jelképes értelemben — *„elhozta a Tiszát Veszprémbe"*. S itt nemcsak a most is falra tett, régebbi vásznaira gondolunk, közülük is elsősorban a két, vonzó mélységű és távlatú Tiszá-ra, amelynek partján szinte ott érzi magát az ember; — hanem arra is, hogy egész, eredetileg, már az induláskor meghatározott stílusát, látásmódját, szorosan a nemzeti hagyományokból forrásozó kifejezésmódját, valamint a művészet hivatásáról magával hozott felfogását is magával hozta. *„Nem szeretem a gyors útirajzokat* — vallja — *a kirándulásra magunkkal viti jegyzettömböt. Egy Egry-nek is teljes életre volt szüksége, hogy megismerje, megértse a Balatont..."* E hosszas, nem elhamarkodott, az átélés teljességét igénylő, elmélyedt megismerésről és kiérlelt kifejezőkészről égről tanúskodnak a már itt festett képek: *Szikllás táj, Boglyák, Veszprémi vár, Este, Kertalja, Hazafelé*, stb. Nagy barangolások, kirándulások, meditációk, a tájjal és a táj embereinek életével való ismerkedés az előzményei minden Csizmadia-képnek; különösen estefelé, alkonyattájt szeret kint festeni; a Csatári hegy lábánál, vagy a Tekeres-völgyben barátságot köt a hazatérő emberekkel...: s az élmény, tömör egyszerűséggel, mind ott van a műben.

Vallja a művészet társadalmi hivatását; elkedvetelenítő egyes művészek vagy művészeti irányzatok (például a mai francia tasiszták) kozmopolitizmusa, nemzeti jellegtelensége. „Az eredeti néger vagy délamerikai zene: az egész világé, nagy érték és gyönyörű. De a kozmopolita dzsessz a világon mindenütt egyforma és unalmas, mert jellegtelen. Bartók azért válhatott az egész világ nagy zenei lángelméjévé, mert eredendően hű maradt a magyar népzenéhez." *A fiatal Csizmadia Zoltán egyrészt kapcsolódik a modern, huszadik századi magyar festészeti hagyományokhoz* (elsősorban talán a társadalmi felelősségtől áthatott vásárhelyi festészet hat rá), *másrészt szüntelenül, el nem szakadva, közvetlenül merít a sokrétűen, társadalmi vonatkozásaival együtt átélt és megismert mai valóságból.* Amit alkot, ezért nem jellegtelen; tehetsége eredetiségének megőrzésére és további kibontakoztatására — e kettő a garancia.

Külön-érdekessége kiállításának „másik műfaja", *a majolika.* Részint funkcionális rendeltetésű tárgyak, tálak, vázák, gyertyatartók; részint pedig táblák. Vagy öt évvel ezelőtt ugyancsak Vásárhelyen ismerkedett meg e kerámia-technikával: érdeklődését a festőállvány mellől a kutatás vágya villantja emerre: hogyan lehetne közelebb kerülni az anyagszerűséghez, hogyan lehetne olyan színeket produkálni, amilyeneket csak a természet tud? S valóban, e majolikák mázából, a különféle fémsók és szilikátok színvariációiból így, hidegen is kizizzik, kiragyog az égetőkemencék tüze-heve. Számtalan ötletes „játékra" ad alkalmat (ez a fekete vonal itt: rádióból kiszerelt rézdrót megolvadt nyoma; ez itt, ami szét nem folyt, acéltű, stb.), de *Csizmadia játék közben is tudatos művész, keveset bíz a véletlenre.* Sok a népi motívum e majolikatáblákon (Nő pávával), sőt, még azon a darabon is valami sajátos népi íz érződik, amellyel a modern francia festészet egyik nagyságának, Braque-nak emlékét idézi. A majolika-művészetben persze a csak síkban való ábrázolás lehetőségei, a frontalitás, a régi asszír és egyiptomi művészetre jellemző ábrázolási törvényszerűségek érvényesülnek; megszűnik a térhatás, a perspektíva, stb.; de mindez sajátosan és szervesen ötvöződik a játékosan egyszerűsítő, figurális kompozícióval. (G. úr, Hal, ikrek, stb.)

Koncz István

elepítés

zsgálta a NEB

ből 20 holdat a nemesvitai-ak. A NEB vizsgálat megál-apítása szerint a szőlők és gyümölcsösök engedély nél-küli kiselejtezéséért — ér-demben — senkit sem von-tak felelősségre. Az említett termelőszövetkezetek azon-ban a hitel teljes összegét kötelesek visszafizetni: a kö-telezettség mértékének a megállapítása már folyamat-ban van, a visszafizetések is sorra esedékessé válnak.

A vizsgálat eredményesnek találta a devecseri, a pápai és a zirci járások szőlő- és gyümölcsgazdálkodását.

E járásokban az új szőlő- és gyümölcstelepítések ápoltak, gondozottak: kiszántásra il-letve selejtezésre nem volt szükség.

A járulékos beruházások ellenőrzése során a NEB megállapította, hogy még mindig vannak hiányosságok ezen a területen. A járulékos beruházások szükségességé-nek a felmérése — pénzügyi nehézségek miatt — lassú és vontatott, így félő, hogy a na-gyobb területeken termőre forduló ültetvények termelé-sét nehezen lehet majd elhe-lyezni. A vaszari Hunyadi Termelőszövetkezetben pél-dául 180 holdnyi csemegeszőlő termés csomagolására és feldolgozására nincs megfe-lelő helyiség biztosítva. Ugyanez a helyzet a csajági, a romándi, a balatonkenesei és a balatonfőkajári termelő-szövetkezetben is.

Acélalakítás robbantással — 18 óra helyett 40 perc

Körülbelül egy év óta kísérleteznek a Gépipari Technológiai Intézetben nehezen alakítható és vastagabb acéllemezek robbantásos alakításával. A Czeglédi Istvánné kutatómérnök irányításával működő csoport többek között kazánfenekek alakítására folytatott sikeres modellkísérleteket, és most kísérleti darabokat készít: centrifuga alsótányérokat a Budapesti Vegyipari Gépgyár számára. Ezeket az alkatrészeket eddig 18 órás normaidővel, négyszeri lágyítással állították elő nyomópadokon, most ez a művelet kísérleti körülmények között is csak 40 percig tart az új eljárással.

(MTI foto — Gárdos Katalin felvétele)

Három nagytakarítás Nagytevelen

A pápai járás egyik legtávolabb községe Nagytevel. Ebben az alig 700 lelkes falu-ban évenként háromszor tartanak a lakók nagytakarí-tást: tavasszal, nyáron és ősz-szel.

Az őszi nagytakarítással nemrég végeztek. Megvárták, amíg az utolsó [illegible] összes tömegszervezet részt-vesz az agitációs és ellenőrző munkában. Egészségügyi és idegenforgalmi okokból rendkívül fontos, hogy a la-kók éven át kívül-belül szé-pítsék és csinosítsák a házuk táját.

Az idén 23 ház szerzett 100 pontot. A tömegszervezetek kapnak helyet a németaj-kúak és az egykori Vas- és Veszprém megyei telepesek. A község egységesítését — az egyéni agitáción túl — elő-segítették a különböző nem-zetiségi előadások, amelyeket a magyarországi németek országos szövetsége tartott a faluban több éven át.

Hogyan élnek ma a nagy-tevelek? Annak ellenére, hogy a termelőszövetkezet gyengén gazdálkodott az el-múlt években különös gon-dokról nem beszélhetnek a la-kók. Az utóbbi években 27 televízió talált gazdára: a rá-diók száma 141. Személygép-kocsit hatan vásároltak. Mo-sógépből 60—70 darabot sze-reztek be, a lakásokban a legmodernebb bútorok talál-hatók, ezenkívül néhányan gáztűzhelyet és hűtőszekrényt is vásároltak. Az öltözködés városias: a divattól nem maradnak el a fiatalok. A ta-karékbetét összege elérte az egymillió forintot. Jövőre még nagyobbat lépnek előre: felzárkózott a termelőszövet-kezet az idén a közepesek sorába.

Minden évben új létesít-ményekkel gazdagodik a falu. Az idén közel 200 ezer fo-rintot fordított a községi ta-nács a község fejlesztésére, a közeljövőben még mintegy 85 ezer forintot fordítanak járdaépítésre. Eddig 8 ezer járdalapot raktak le, mint-egy 2 kilométer hosszúság-ban.

Az utóbbi egy évtizedben többet gazdagodott a község, mint korábban egy évszázad alatt. Művelődési házat, busz-várakozót építettek, utakat portalanítottak, bekötő-utat létesítettek és villamo-sítottak.

A harmadik ötéves terv időszakában fokozzák erőfe-szítéseiket: körzeti orvosi rendelőt és lakást építenek, törpevízművet létesítenek és befejezik a járdaépítést. A lakosság — mint eddig — jelentős részt vállal majd az építésből társadalmi munká-ban.

Az idő előrehalad Nagyte-velen is. Az évek teltével azonban mégsem öregszik, hanem egyre fiatalodik a fa-lu...

Kása András

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

Csizmadia
1900 NOV 11 Zoltán

1021

Csizmadia Zoltán képkiállítása

November 11-én, ma délután öt órakor Csizmadia Zoltán Derkovits-díjas festőművész kiállítását Szabó Lászlóné, a veszprémi városi pártbizottság első titkára nyitja meg. A fiatal művész régebbi és legújabb alkotásaiból válogatott műveivel (festményekkel, majolikákkal, stb.) mutatkozik be a közönségnek.

Takács Mari

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VÉSZPRÉM)

Csizmadia Zoltán

1966 NOV 12

1021

Csizmadia Zoltán kiállítása a Képcsarnokban

Pénteken este Veszprémben, a Képcsarnok termében megnyitották Csizmadia Zoltán Derkovits-díjas festőművész kiállítását. A jelentős kulturális eseményen, — amelynek keretében a néhány év óta Veszprémben, a városi tanács által létesített egyik műteremlakásban élő fiatal festőművész önálló gyűjteménnyel első ízben mutatkozott be a veszprémi közönség előtt, — rendkívül sok érdeklődő, a megye és város politikai, társadalmi és kulturális életének számos vezető személyisége jelen volt, köztük Szabó Kálmán, a megyei pártbizottság titkára. Szabó Lászlóné, a városi pártbizottság első titkára mondott megnyitó beszédet amelyben ismertette Csizmadia Zoltán pályáját és művészi munkásságát.

..80 CV" jeligére a Kiadóba (102)

VEGYES

Gyümölcsfaoltványok. dísznövények, rozsák értékesítését az **Alsótekeresi Faiskola** megkezdte Balatonfüreden az állami gazdaság telephelyén, Veszprémben a Vámosi úton. (96)

Rózsát nemzetközi újdonságaimból Jacint, tulipán kardvirághagymák. Kérje díjmentes árjegyzékemet. Koller Károly rózsakertészete Budapest III ker. Bécsi út 256. (9)

Óriásgyümölcsű hollandi piros, fekete ribizke és nagygyümölcsű szentendrei egrestövek kaphatók darabonként 5

Fejér és Veszprém megye képzőművészei harmadik alkalommal mutatják be új alkotásaikat az inotai munkásnegyed kulturális centrumában: a Béke Művelődési Ház nagytermében. A lassan hagyományos kiállítás megszervezésével fontos szerepet tölt be az intézmény társadalmi vezetősége a képzőművészeti ismeretterjesztésben és a tömegek ízlésnevelésében.

Mind több művész, mind változatosabb témájú és műfajú alkotással szerepel a tárlaton, amely egyben példát ad a két szomszédos megye együttműködésére is. A III. inotai kiállítás anyagából valók az alábbi képek:

Csizmadia Zoltán: PÁSZTOR

Csizmadia Zoltán

Napló 1970 XII. 5

A technika elképesztő eredményeihez már hozzászoktunk. Vajon lesz-e lehetőségünk arra, hogy súlyosabb társadalmi megrázkódtatások nélkül megszokjuk azt is, hogy önmagunk, az ember fejlődésének lehetőségei is szinte korlátlanná válnak?

Ezek kétségtelenül rendkívül súlyos problémák, és mint G. R. Taylor „BIOLÓGIAI POKOLGÉP" című könyvében elemzi, néhányuk már a legközelebbi jövőben élesen és határozottan felvetődő kérdés, amelyre meg kell találni a választ. A valóság egy és más tekintetben messze túlhaladja a legmerészebb fantáziájú írók elképzeléseit is. Éppen azért a valóság pontos ismertetésének, kitűnő írói stílussal érdekfeszítő formában való összefoglalása a magyar olvasók számára is bizonyára nagy élményt jelent majd, és biztosítja nálunk is azt a sikert, amit a könyv a szerző hazájában elért.

...tészet, illetve annak ama jelensége, amelyről annakidején beszéltünk, abban a vonalban fejlődött, ahogy vártuk. A költészet sokágú. Van területe, amely az ember lelkivilágát, belseiét akarja föltárni, és megállapítható, hogy ezen a szakaszon az utóbbi években hatalmas a fejlődés, új, ismeretlen belső vidéket fedeztek fel a művészek, éppen a költészet segítségével. Majdnem azt mondhatjuk, hogy a költészet eme ága a transzcendentális világnézetet helyettesíti. Emellett van aztán a belső lelkivilág logikával föl nem tárható jelenségeinek felfedezése a költészet eszközeivel: én ezt leginkább a francia költészetben tudom figyelemmel kísérni. Ezen a területen a legérdekesebb verseket *André Frénaud* írta, akit a magyar közönség meglehetősen jól ismer. Mindnyájan tudjuk, hogy

...minden nagy költemény elemezhető ki betű szerint a gondolat vagy a mondanivaló, de nagy költőink magatartása, képalkotási módja, pesszimista vagy optimista világiátása mind arra vall, hogy ilyen problémák munkálnak bennük. Szerintem az a helyes, és örülök, hogy van fejlődés ezen a téren — a nép, a kor problémái benne vannak a versekben."

Ezután a legújabb eseményekre terelődött a szó. Érdekelt, hogy az 1970-es esztendő milyen műfajú ténykedésben találta a művészt.

Illyés: „Egyes eszmei dolgok tisztázásába fogtam: a nemzeti kérdés, a magyarság mai, Duna-völgyi helyzetének megvilágítása érdekében tettem valamit. Tavasszal került erre — akaratlanul is sor. (Herder, a nagy német etnográfus és kritikus volt az, aki a tizennyolcadik század végén írta — jóakaratúan —, hogy a ma-

Takács Ferenc:

HÉTFŐ

— Csak egy puszit kértem — lépett hátrább az asszony.

— De igénytelen lettél! — Megcsókolta, és leült a mosatlan edényekkel zsúfolásig megtöltött asztal mellé. Előhalászott egy doboz Szimfóniát.

— Rágyújtasz?

— Az asszony odament.

tenyérnyi
kifejezett
lett vol

— Ha
adtál —
tos néni

— Ho
Négy ny

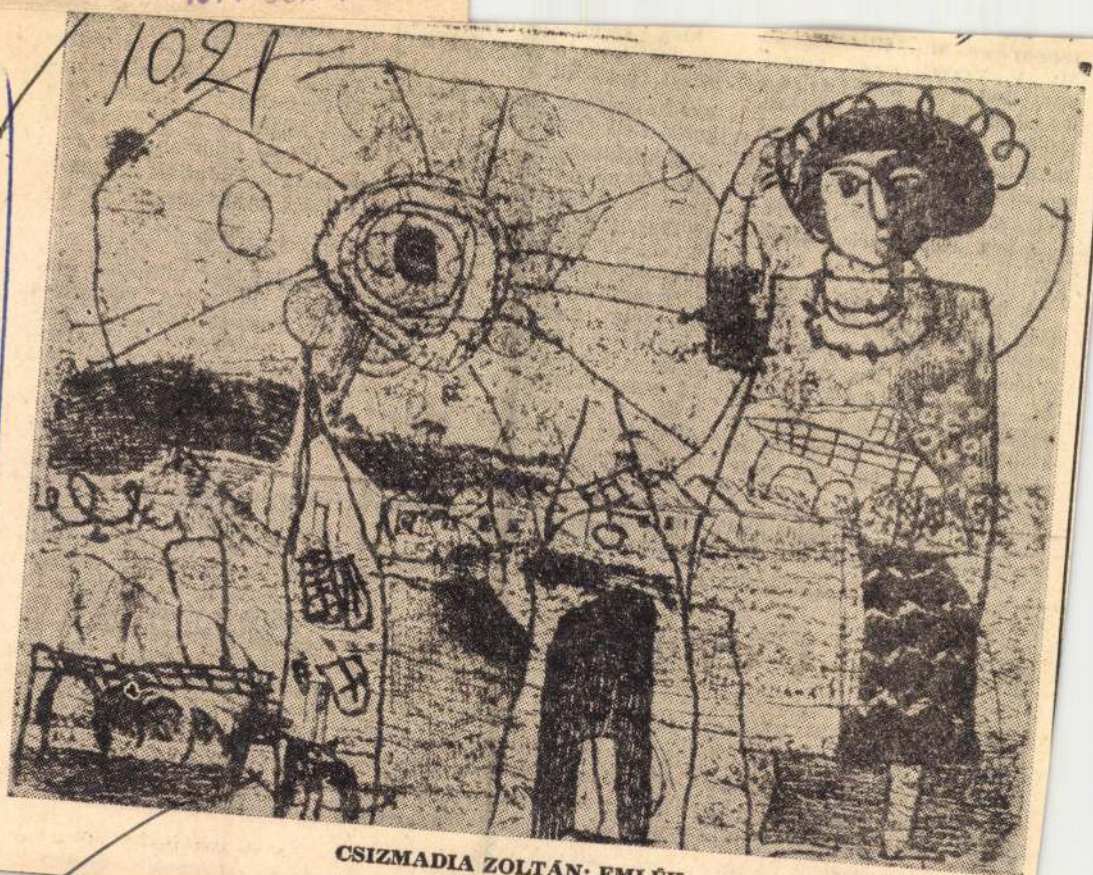
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

1971 JUN 1 -

1021

Csizmadia Zoltán

CSIZMADIA ZOLTÁN: EMLÉK

tében) az Mt., illetőleg az Mt. V. végrehajtása szempontjából a **havidíjas dolgozóknál** a bértétel határai között a munkakörre megállapított havi bért, a személyi fizetésben részesülő dolgozóknál a személyi fizetést kell alapbérnek tekinteni.

A korpótlékot az 56/1968. (Eü. K. 20.) Eü. M. számú utasítás 1. §-ával módosított 5/1966. (Eü. K. jan. rk.) Eü. M. számú utasítás 6. §-a (1) bekezdése alapján a dolgozó alapbére után (ideértve a személyi fizetést is) kell megállapítani.

A fentiek alapján az egészségügyi és szociális in-

b) a személyi [illegible] részesülőknél a személ[illegible] zetést, ezenfelül

c) az alapbér jellegű [illegible] kokat kell figyelembe

Végül közöljük, hogy [illegible] den olyan esetben, am[illegible] jogszabály alapbért en[illegible] 29/1967. (Eü. K. dec. rk.) Eü. M. számú utasítás 37. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell eljárni, mely szerint személyi alapbéren az alsó és felső határos bérrendszerbe tartozó munkakörben a dolgozónak a besorolása szerinti alapbérét (személyi fizetés esetén a személyi fizetés összegét), illetve alapbérének, korpótlékának és az alapbér jellegű pótlékának együttes összegét kell érteni."

buszon kezelésre.

★

Rendelőben kitűnően működő, hivatalos ellenőrzés alatt álló, fél-hullámú, belföldi gyártmányú röntgenkészülék eladó. Telefon délután 17—18 óráig, egyszázhuszonnégy-nyolcszázhuszonkilenc.

★

AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ május 1-i számában hírt adtunk az új Weil Emil-emlékérmesekről. A kitüntetettek között dr. Szinetár Ernő idegorvos-pszichiáter intézetének nevét tévesen közöltük. Helyesen: a Fővárosi Pszichotherápiás Módszertani Központ igazgató-főorvosa.

Továbbtanulás

A szegedi Egészségügyi Szakiskola (Tolbuchin sugárút 1.) felvételt hirdet az 1971-

JUBILÁL A GYULAI KÓRHÁZ

A gyulai megyei kórház ebben az évben ünnepelte fennállásának 125. évfordulóját. Ebből az alkalomból május 27—28—29-én tudományos üléssorozatot és emlékünnepséget rendeztek. A városi tanács dísztermében megtartott jubileumi megnyitó ünnepélyre a megye, illetve az ország minden részéből érkeztek neves orvosok, egészségügyi szakemberek, akiknek értékes előadásai és jól sikerült kiállítások gazdagították a programot.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021 APR 101

Csizmadia Zoltán: „Illés szekerén"

ÖLTÉSZET NAPJA, 20

Juhász Ferenc: Hit a költészetben (3

Attila díjas költők versei (3. old.)

Versek az Egyetemi S

költészet számai (5. old.)

Kritikák verskötet

Fotó Piroska: Leskelődő

ÉLET

IRODA

IRODALMI ÉS PO

XV. évfolyam, 15. szám

Fáb

NYÍ

VÉLEMÉN

Csizmadia Zoltán

Hétfő, 1986. szeptember 22. Magyar Nemzet

A Magyar Nemzet Galériája

Csizmadia Zoltán: Mesefigurák

mában nemhogy lazított volna, de túl is feszítette a húrt. S most jogos a kérdés, miért van erre szükség, amikor a páros mérkőzés utolsó harmadában két tényleges pont, igazában címe megtartásához három előnye volt? Talán ennyire bízik önmagában, hogy a biztos döntetlenek helyett még azt a kockázatokat is vállalja, hogy a döntés az utolsó játszmákra maradjon.

Vezérindiai védelem

Kaszparov — Karpov

18. játszma

1. d4 Hf6 2. c4 e6 3. Hf3 b6

Először e páros mérkőzésen a vezérindiai, amelyet a „maratoni" mérkőzésükön többször alkalmaztak.

4. Hc3 Fb4 5. Fg5 Fb7 6. e3 h6 7. Fh4 Fc3:†

Timman a Kaszparov elleni barátságos páros mérkőzésen 1985-ben háromszor is azonnal 7. — g5-tel próbálkozott, de a három partiból csak egy fél pontot tudott kihozni.

8. bc3: d6

Karpov tehát mellőzi Timman vonalát, amely g5 és He4-gyel az e4 pont birtokba vételére irányult.

9. Hd2

Most már akadályozza a g5 utáni Hh5, vagy He4 lehetőséget.

9. — g5

Hát mégis e gyaloglépés, de most már talán azzal a céllal is, hogy akadályozza f4-et, ami után nehéz a huszár lekötését megszüntetni.

10. Fg3 Ve7 11. a4 a5 12. h4 Bg8 13. hg5: hg5: 14. Vb3

14. Bb1 jobbnak tűnik megtakarítva ezáltal a játszmában történt Vd1—b3—d1-et.

14. — Ha6

Hbd7-re azonnal jöhetne c5.

15. Bb1 Kf8!

A hosszú oldalra sáncolni veszélyes, a királlyal a középen maradni kockázatos, viszont tanácsos a bástyákat valahogyan összekötni.

16. Vd1 Fc6 17. Bh2 Kg7 18. c5!?

Cselekedni kell, mert nem várhatja be világos, hogy Vd7 visszakényszerítse a bástyát az a-vonalra.

lent, ami 24. — Bg7 után kötelezőnek látszik világos részére Bh7—h8—h7-tel.

25. Vf3 Kf7 26. Vh5† Kf8 27. Vf3 Kf7 28. Bh6?!

Itt viszont már Kaszparov nem elégszik meg a lépésismétléses döntetlennel, amit pedig — véleményünk szerint — a páros mérkőzés állása indokolna.

28. — He8 29. e4?!

Még volna mód Bh7†-kal a korábbi állást létrehozni.

29. — g4 30. Vf4 Fb5: 31. Bb5: Hd7 32. Fc7: Hc5:

32. — e5 látszólag tisztet nyer, de 33. Vf5 Hc7: 34. Bb7 Bac8 35. c6 katasztrófára vezetne, hiszen a másik oldal is tele van fenyegetésekkel.

33. Ve3 He4:

33. — Ha4:-et nem engedheti meg magának sötét, mert 34. Fa5: után Vd4 és Fb4 is fenyeget, s 33. — Hc7: sem nagyon bizalomgerjesztő két támadó bástya, aktív vezér és a háttérben leselkedő Hd2 ellen. Ilyenkor inkább a támadó potenciállal rendelkező bábok cseréje ajánlatos.

34. He4: de4: 35. Fa5: f5 36. Fb4 Vd7 37. Vd4! Ba7!

A vezér nem üthető 38. Bb7† miatt.

38. Bh7† Hg7

Bástyacsere esetén az a- és c-gyalog veszélyesebb volna, és a sötét bástya az ellentámadásra is felhasználható.

39. a5 Kg6 40. Vd7: Bd7:, s Kaszparov borítékolta 41. Bh4-et. Következett 41. — Bgd8 42. c4 Bd1† 43. Ke2 Bc1 44. a6 Bc2† 45. Ke1 Ba2 46. Bb6 Bd3 47. c5 Ba1† 48. Ke2 Ba2† 49. Ke1 g3 50. fg3: Bg3: 51. Kf1 Bgg2: 52. Fe1 Bgc2 53. c6 Ba1 54. Bh3 f4 55. Bb4 Kf5 56. Bb5† e5 57. Ba5 Bd1! 58. a7 e3 és világos feladta. Pár lépésben mattot kap. Ezzel ismét nyíltabbá vált a páros mérkőzés, mert Kaszparov csak egy ponttal, 9,5:8,5 arányban vezet, s most már csak hat játszmája van, hogy a címe megtartásához szükséges 2,5 pontot megszerezze. A 19. játszmára, ha nincs halasztás, ma kerül sor. Karpov vezeti a világos bábokat.

Szabó László

Csizmadia Zoltán

A mindszenti áfész szakszervezeti bizottsága a helyi művelődési házzal együtt kiállítást rendez Csizmadia Zoltán festményeiből október 20-tól november 4-ig. Az 1933-ban született mester a hatvanas évek óta szerepel rendszeresen a művészeti életben; java munkái a paraszti életformaváltással, a tanyasi életmód bomlásával, illetve a vidék civilizációs fejlődésével foglalkoznak. Képünkön Elhagyott tanya című kompozíciója

Népsza

nagyvonalúskodtak. Ugyanis hamarosan kiderül, hogy a bőnöző nem egyszerűen csak

Az egyszerű guminyomdából *igazi bélyegzőket* rakott ösz-sze, és egy nem létező intéz-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
...est, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csizmadia Zoltán
Magyar Ifjúság

1988 JUN - 4
1021

Hogy eljuthassunk a lényeghez

Csizmadia Zoltán — fiatal festőművész — az Alföldről indult.

Keményen alakította képeit; a táj, az ember belső erőit és külső energiáit formálta nagy, súlyos tömbökre szakadó színekké; tömör, komoly formákat festett és rajzolt, mint Nagy István.

— Mátészalkán születtem, és a vásárhelyi művésztelephez tartozónak érzem magam. A természetben találkoztam a színekkel, a formákkal. Az emberekkel. Az ember, ahogyan benne áll és él a tájban, úgy éreztem, belenyúlik az égbe. S ugyanígy egy fa is, vagy a ház, amikor melléje léptem a végtelennek tűnő, alföldi tájon. A monumentalitással találkoztam.

Nemrég Veszprémbe költözött, a hegyek, az erdei emberek és a munkások közé.

Képeiben fokozódott a keménység; színei kitüzesedtek, formái összetettebbek lettek; témáiban, hangvételében, emberségében Derkovits Gyulához közeledett.

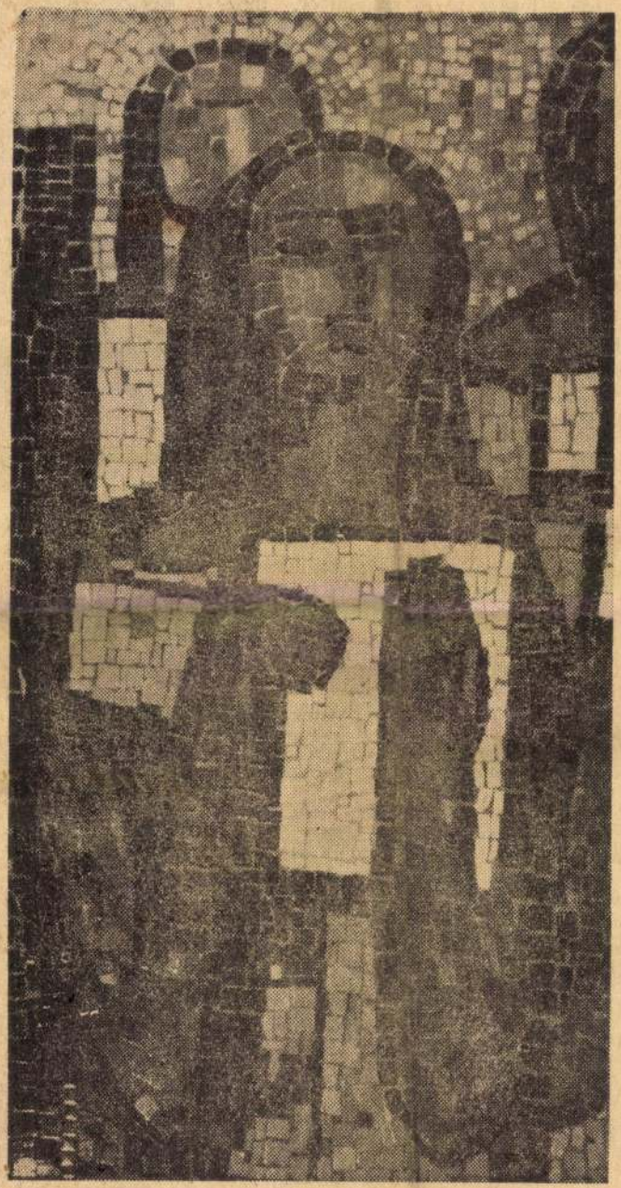
— Ez másfajta monumentalitás. Amikor először néztem magasból a városra, az ember parányinak tűnt. Nem titkolom, hogy meglepődtem. Aztán láttam, hogy a sok kis ember együtt, milyen hatalmassá válik. Együtt. És külön-külön is. Átéreztem ezt az élményt. Megértettem.

Most majolikát fest, hogy rájöjjön a színek tüzének, a formák motiváltságának minden titkára.

1.

Ezek után kezdődött a beszélgetés.

— A festészeti problémák érdekelnek az anyagban — mondja veszprémi műtermében. *— A majolika megnyitotta előttem a szín, a forma és a kompozíció új lehetőségeit. Már az első kísérleteknél bebizonyosodott, hogy olyan élő színhatás, a kékek, vörösek olyan áradó gazdagsága alakulhat ki a kiégetett, festékkel kezelt mázban, mint amilyenről a vászon előtt a festő jobbára csak álmodik. A természet színeiből élő festőt maga a természet közvetlenül segíti ebben az esetben, amikor a majolikával dolgozunk. Az így nyert tapasztalataimat igyekszem hasznosítani akkor is, amikor vászonra festek. A főiskola visszatartott a színeknek ekkora lángolásától. S most a természet figyelmeztetett arra, hogy a finomkodás nem mindig hasznos és értelmes. A természettől, amelyet anyagi valóságnak vagy anyagi világnak is mondhatunk, különben sem lehet, de nem is célszerű elszakadni, még a képzőművészet kifejezési eszközét, anyagát illetően sem. Tulajdonképpen még a nonfiguratívok sem szakadnak el tőle, még akkor sem, ha éppen azt szeretnék elérni. Nagyon boldogok lehetnének, ha olyan tökéletes és meghökkentő színhatást, formációt hozhatnának létre, mint a természet: például a majolika. Az anyag, kellő kezeléssel, alakítással, irányítással, új és új eredményeket produkál. Olyan eredményeket, amelyeket az anyagi világtól függetlenedve, soha és senki el nem érhet. Spekulálni lehet. De alkotni csak így lehet.*

Csizmadia Zoltán Derkovits-ösztöndíjas festőművész mozaikja: ÉNEKLŐK

2.

— Ez lenne az alkotás lényege?

— Örömmel tölt el, ha a színek alakulásának egy-egy újabb lehetőségére bukkanok. Az üveggel érintkező drótszál például, égetés közben, tovább festi a rájuk rakott festéket. A mázban a festék így elszíneződik, és sajátos törvények alapján, szabályos és szabálytalan vonalakban, leheletfinoman és erőteljesen is ereződik. Ezzel rendkívüli hatásokat lehet elérni. Engem ezek a hatások érdekelnek. Az érdekel, hogy ezeket fel lehet használni a világ sok esetben még rejtett összefüggéseinek érzékeltetésére. A szín-, forma- és kompozícióvariációk önmagukban is eredmények, de nem teljes értékűek. Attól válhatnak értékessé, hogy a festő megközelítheti velük a világot. Megértheti és kifejezheti. Megértetheti. Színeire bontja. Színekkel, formákkal viszonyít. Formává, motívummá stilizálja. Kompozícióba foglalja.

3.

— Ezzel az összefoglalással eljutottunk a lényeghez?

— Mindenesetre megközelítettük. Maga a lényeg, már ami a művészet lényegét illeti, emögött rejlik. Ha egy lépéssel tovább megyünk, törvényszerűen eljutunk a mondanivalóhoz. Ezt a lépést mindenkinek meg kell tennie, ha hallgat a művészet törvényeire. S vannak ennek tradíciói is Magyarországon. Nálunk, Balassi, Petőfi, József Attila hazájában, mindig mondani kellett valamit. S nem akármit! A festék, vászon, majolika, drótszál, aztán a szín, forma, kompozíció: nem fölé-, mégcsak nem is mellérendelt szerepet játszik, nem szabad, hogy azt játsszék a festészetben. Mindent alá kell rendelnünk a mondanivalónak! Ha ezt szolgálják a szín-, forma- és kompozícióvariációk, akkor már nemcsak önmagukban eredmények, hanem teljes értékűek is. Illetve azokká válhatnak, ha értékes mondanivalót közvetítenek. A mondanivaló sem önmagáért van. Valamit, s valakit — valakiket — szolgál. Az embert, a társadalmat, az emberiséget, annak haladását, kibontakozását szolgálja. Egyszerűbben, vagy bonyolultabban. De mindig érthetően. Tiszta érzéseket, nemes gondolatokat tolmácsol. Vagy: alakít ki. Vagy: sugároz. Mondhatjuk így, mondhatjuk úgy, de ez a lényeg.

Simon Gy. Ferenc

égű

lgozók életszínvonalának lé-
tását. E cél megkívánja tár-
szocialista alapjainak erő-
zocialista termelési viszo-
inak fejlesztését." Ebből kö-
gy a párt teendői — és hoz-
hogy az ifjúsági szövetség
— az új gazdasági mecha-
pcsán megnövekednek és
is. „Az új helyzetben to-
ejleszteni a pártmunka ma
k bizonyuló jó módszereit,
kell azokat, melyek eddigi
n már nem hoznak kielégí-
yt, és el kell hagyni mind-
fejlődés már túlhaladott."
echanizmus életbeléptetése
r 1-én történik meg. Ez
m jelenti, hogy a közbeeső
n, az előkészítés időszaká-
ennének a feladatok. Szó
Éppen a sikeres előkészítés
a annak, hogy 1968—69 va-
mechanizmus kibontakozá-
aka legyen. Ezért hívja fel
az ország népét a cselekvő
„A reform hatalmas jelen-
ramjának megvalósítására
nk minden kommunistát,
akik a szocializmus zász-
ajlandók teljes szívvel har-
nkások, a parasztok, az ér-
és minden dolgozó ember
ért, szocialista hazánk erő-
fejlődéséért."

atalok
ásait

gazdaságokban, gépjavító állo-
másokon és az iparban dolgo-
zó fiatalokéhoz. Kimondja a
határozat azt is, hogy a rend-
szeres fizetés, a garantált bér
biztosítása céljából létre kell
hoznunk és állandóan képez-
nünk kell a fiatalok munkadíj
alapját. Ezt a jó és közepes
szövetkezetek saját erőből
megtehetik, de a gyenge tsz-ek
ez irányú problémájának meg-
oldásához kevés a helyi gaz-
daság és a megye ereje. Ebben
az országos szerveknek is se-
gíteniök kellene.

— Elhatároztuk, hogy vasár-
napi munka esetén szabad na-
pot kell adni a fiataloknak, és
meghatározott évek ledolgozá-
sa után bevonulási, házassági
segélyt, azonkívül fizetett sza-
badságot. Hogy ez mennyire
eredményes, jó néhány példa
van rá a termelőszövetkezetek-
ben.

— Ugy döntöttünk, hogy ko-
moly mértékben segíteni kell
a házasulandók, vagy a fiatal
házasok lakásépítési proble-
máinak megoldását. A fiatalok
tsz-hez való tartozását erősí-
teni kell azzal is, hogy már a
katonai szolgálatra való bevo-
nulás előtt szakképesítést sze-
rezzenek, olyan munkaterüle-
ten, ahová visszavárják őket.

— Fontos része a határozat-
nak, hogy a pártszervezetek
útmutatásainak megfelelően a
tanácsok és a tsz-ek vezetősé-

LÉLEKTAN
– forintra váltva

Akkoriban villanyszerelő volt és sokat dühöngött. Dühös volt a fiúkra, saját magára, bosszantotta, hogy hiába értette a munkáját, hiába volt fiatal kora ellenére is jó szakember, mégsem bírt a gondjaira bízott ipari tanulókkal. Csak vesződött a gyerekekkel, a lelkét is kitette értük, mégis úgy érezte, nem sikerül átplántálnia beléjük a tudást úgy, ahogy szeretné.

Dinamikus természetű ember lévén, nem sokat töprengett.

— Pedagógiát szeretnék tanulni! — robbant be egy napon az egyetemre — Rámbízták ugyanis a szakoktatást a 23-as Állami Építőipari Vállalatnál. Villanyszerelő a szakmám, de ez nem elég hozzá, nem boldogulok.

A tanulmányi osztályon azt felelték, hogy a pedagógia mellé másik szakot is kell választani; irodalmat, történelmet, bármilyen idegen nyelvet, könyvtár szakot, pszichológiát...

— Ha mindenáron kell, nem bánom, legyen pszichológia — mondta Igler György és akkor még maga sem sejtette, hogy ez az ötletszerű félmondat egészen új vágányra tereli életét.

Igler György

Overall és fehér köpeny

Kora hajnal van, még nem végzett az éjszakai műszak. A hatkor kezdődő reggeleseket villamos vagy vonat zötyögteti a Ganz-MÁVAG felé. Igler Györgyöt, a gyár fiatal, 192 centiméter magas munka-pszichológusát az öntödében lehet megtalálni. Mire kilenckor a pszichológiai laboratóriumban megkezdik a vizsgálatokat, ő már ledolgozott egy kisebbfajta műszakot, megmosdott, átöltözött és fehér köpenyben várja pácienseit.

Három év telt el azóta, hogy felvették az egyetemre. Idén júniusban már államvizsgázik. Igaz, a tanulmányi idő öt év, de a kitűnő rendűeknek engedélyezik, hogy a másod-, harmad-, illetőleg a negyed-, ötödévet összevontan tegyék le.

Munka-pszichológia — azt lehet mondani új, szinte még feldolgozatlan terület. Az egyetemen is csak két esztendeje lehet speciális szakként választani. Komplex, összetettségében izgalmas tudományág, amelynek lényege: a külső körülmények átalakításával kikísérletezni a termelékenyebb munka lehető legoptimálisabb feltételeit.

Van-e súlya a színeknek?

Nem tagadom, tulajdonképpen némi bűntudatot érzek, hogy én is a munkalélektan kétségtelenül „legszínesebb" részével, a színdinamikával kezdem.

— Ha megjelenik rólunk valami egy újságban, abban biztosan benne van, hogy a citromsárga könnyű, a fekete nehéz, a pasztellkék száraz, a narancsvörös nedves szín, hogy a szürke lehangoló, a halványzöld megnyugtató, hogy ha két egyformán ötvenkilós vas közül az egyiket feketére, a másikat világos sárgára festjük, a sárgát könnyebbnek érzi, aki felemeli őket, és így tovább. Mintha az egész munkalélektan nem volna más, csupán játék a színekkel. Pedig a színdinamika csak egy kis része az egésznek. Menynyi minden érdekes van még ezen kívül... Maradjon egy napig a laboratóriumban, nézze végig a vizsgálatainkat, talán megérti, mennyire összetett, mennyire szép munka folyik itt.

Ahol nincs madár a kalitkában

A kalitka keskeny falécekből készült és madár helyett alattomos kis fagolyó kuporog benne. Azért alattomos, mert könnyen megtréfálja azt, aki kapcsolatba kerül vele. A feladat rendkívül egyszerűnek látszik. Különböző alakú lécek segítségével kell a golyót a több rekeszre osztott lejtős fadobozból kipiszkálni. Egyetlen kikötés: hogy csak a kalitka rácsain keresztül szabad hozzáférni. Indul a stopper és itt a meglepetés. Akad okleveles ember, aki 3—4 percig gyürkőzik a minduntalan viszszaguruló fagömbbel és segédmunkás, aki 40 másodperc alatt néhány gyors, ügyes mozdulattal elvégzi a feladatot.

Egymást követik a különböző, játékosnak tűnő vagy bonyolultabb vizsgálatok. Az aznapi csoport résztvevői — mind olyanok, akiket az utóbbi időben többször ért baleset — megküzdenek a Pieron apró, szemrontó kockáival, s az eredmény megmutatja, menynyire képesek koncentrálni, mennyire fáradékonyak.

Egyszerű összeadás következik. Megadott számhoz kell adni először egyet, aztán kettőt, majd hármat és elölről újra egyet, kettőt, hármat. Nem látszik nehéznek. Igen ám, de közben egy hang halkan mesélni kezd. Az indiai maharadzsáról szól a történet, aki egy nap csónakjával a vízbe esett...

A mese végén máris elhangzik az első kérdés:

„Ki húzta a vízből?"

Rövidesen re emlékszik vétette-e kö milyen a dis figyelőképes

A személy kezdett mor egyik mond következő t zenhétéves utolsó évbe egészítette és gorombá többet mon halmaza...

A Ganz-M riumában folyik. A s gálatok seg kalmas-e X kör betöltés terület fele ségeinek. V sunk napjá szer ért ba okozza az és pihenős leteznek, h perces pihe kenteni. v színdinamik munkaerő v it. Foglalko kikísérletez leg minél k gal, minél között vég reakcióidőt,

Igler Gy dolgozik a riumában. nyíti, hogy rel működ József, aki mert tudós

Világmeg

Egy nap értjük a, hi kutatás sze tökél, hogy resse az em ka színhely sutt. Hogy a selejt, h tó hasznot munkája, h készpénzre

— Nem got — mon csupán azt az ilyen el mint a lél melésben s hető gyako

A festék gyűlnek a szülnek, az donságok s betöltéséhez rakoznak eredményei Igler Györg villanyszere az öntödei

Vele egy mert nem könnyű dol

KIÁLLÍTOTT SZOBROK JEGYZÉKE

1.	Szomjúság (gipsz)	20 cm
2.	Nő könyvvel (terrakotta)	40 „
3.	Beszélgetők (terrakotta)	10 „
4.	Hajatmosó (terrakotta)	10 „
5.	Alvó nő (terrakotta)	10 „
6.	Bányász (terrakotta)	15 „
7	Vízmerítő (terrakotta)	10 „
8.	Sírkő terv I. (terrakotta)	10 „
9.	Család (gipsz)	40 „
10.	Bánat (terrakotta)	22 „
11.	Szerelmes pár (terrakotta)	25 „
12.	Portré (gipsz)	30 „
13.	Cigánylány (terrakotta)	20 „
14.	Üstfoltozó (terrakotta)	20 „
15.	Búcsúzás (terrakotta)	20 „
16.	Anya (terrakotta)	30 „
17.	Játék (terrakotta)	20 „
18.	Küzdelem (terrakotta)	25 „
19.	Hajnal (gipsz)	30 „
20.	Kompozíció (gipsz)	30 „
21.	Tükör (terrakotta)	25 „

F. k.: Dr. Balázs Istvánné — 63 4368 Pátria ny. — 400 példány

C. SIZMADIA ZOLTÁN

A KÉPCSARNOK VÁLLALAT
ÉS A FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA
KIÁLLÍTÁSAI

CSIZMADIA ZOLTÁN

FESTŐMŰVÉSZ

ÉS

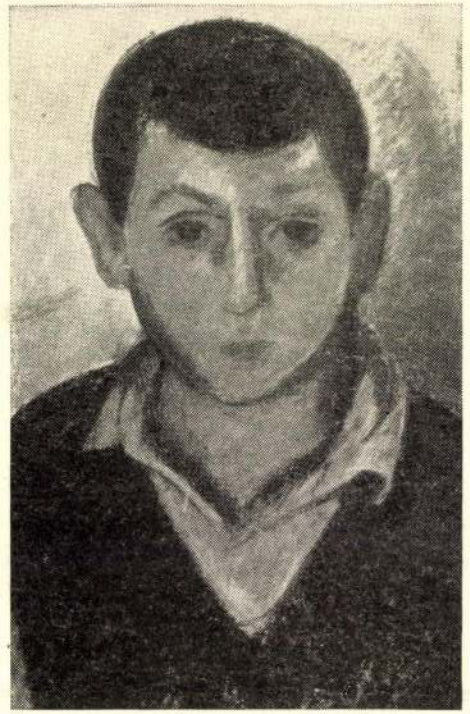
KUCS BÉLA

SZOBRÁSZMŰVÉSZ

TÁRLATA

MEDNYÁNSZKY TEREM
BUDAPEST V., TANÁCS KÖRÚT 26

1963. JÚNIUS 22-TŐL JÚLIUS 6-IG

Csizmadia Zoltán onnan indult el a világ művészi meghódítására, ahol mind a történelmi, mind a természeti valóság zsugorian mérte ajándékait. Azon a tájon a színek, mint a szembehullt por könnyeztetnek, marják a szemet. A szegénység évszázadainak kvarckristályaiból szerkesztett ott a világ. A homok sápadt ájulata, a lézengő rozs fakó zöldjei, az alvégek üszkös kerítés-színei: e néhány bátortalan szín tévelyeg a horizonton.

De ahogy a szegénység oltja belénk a legsóvárgóbb álmokat és számonkérő szenvedélyeket, úgy a lomhafényű táj elleni festői lázadás gyújtja ki belső ragyogásunkat. Aki homokban gyalogolt — szállni vágyik. Aki hályogos ég alatt alvó színeket látott — az annál csodálatosabb színeket álmodik. Csizmadia Zoltánban így születnek meg a harmatszürke kékek, a nyersfű ízű zöldek, a folyón-átkiáltott-fehérek, a dallamkönnyű rétek, az egyszerű szerkezettel monumentálissá teremtett valóság.

Csizmadia Zoltán két alapvető dologhoz maradt hű: az ifjúság nevelő s meghatározó erejű élményeihez, közösségéhez, a paraszti világ nyers, érdes, súlyos gondoktól és viharutáni derűtől villódzó világához és nemzeti képzőművészetünk leghaladóbb, legelkötelezettebb szenvedélyű művészeihez: — Nagy István, Nagy Balogh, Dési Huber és Tornyai útjához. Képein a táj, a paraszti világ nagy ellentmondásait, mély szenvedélyeit, hallgatag aggódásait, reményeit súlyos, erőteljes, egyszerű képletű drámai feszültségű kompozíciókba fogalmazza.

A táj végtelenségig leegyszerűsített motivumai fölött megrázó színélményeit mondja el. Képei megmutatják, hogy a vállalt világ konkrét problémái is elvonatkoztathatók egészen oly képletekig, ahol már csak jelzések maradnak, amelyekhez színekkeltette álmainkat köthetjük.

Kucs Béla szobrászművész 1925. július 10-én született Ózdon. Már kamaszkorban megismerkedett az emberi test legrettenetesebb erőfeszítéseivel, a roskadásig végzett munka ájulataival, fogcsikorgató lelkesedéseivel. Az ember a fölé boltozott földnek, hegygerincnek feszíti homlokát, sajgó vállát és megszállottan ássa előre magát az emberfeletti megpróbáltatásokban. Ez a bányász, a fizikai munka mitológiája és realista lényege. Kucs Béla maga is bányász volt. Ő tehát nem távolról, hivatali utasításból, teoretikus s művészetpolitikai lelkesedésből viaskodja ki bányász-szobrait az agyagból. Számára a bányász, a munkás nem elvont hős, egy politikai jelszó talapzatra tett plasztikus sémája, nem gépies lélektelen hős. Alakjai a fáradtságot derűsen letörlő, alacsony küszöbre leüldögélő, biztos szemmel messzenéző, kőben, bronzban is élni merészelő emberek.

Művészi ihlete sorsából, a sorsát alakító valóság erejéből fakad, minden alkotása — akár drámai erejű szobrai, akár köztéri munkái, különös zenei szerkesztésű kisplasztikái — ennek az ihletnek gazdag művészi variációban kifejezett jelek. Újabban alkotott szobrain, kisplasztikáin a lírai élmények felszabadító hatása lobban.

Kucs Béla az emberi erőfeszítések dinamizmusát, a nehéz szívverések pillanatait s a fáradtságból felnyújtózó örömöt tiszta vágyakozásokkal alkotja modern művészetté.

VÁCI MIHÁLY

KIÁLLÍTOTT KÉPEK JEGYZÉKE

1.	Tanya három fával	pasztell
2.	Fiúfej	„
3.	Két boglya	„
4.	Leány portré	„
5.	Rőzse boglya	„
6.	Női portré	„
7.	Házvég	„
8.	Margit	„
9.	Istálló	„
10.	Leányfej	„
11.	Tanya borús éggel	„
12.	Tükröződő szalmakazal	„
13.	Dénes tanya I.	„
14.	Dénes tanya II.	„
15.	Gyerek fej	„
16.	Rőzsekupac a gáton	„
17.	Halászat a Tiszánál	„
18.	Hálókötő	„
19.	Ajtó	„
20.	Ásványőrlő	„
21.	Juh akól	„
22.	Révésznő	„
23.	Két ladik	„
24.	Mártélyi tanya	„
25.	Visegrádi részlet	„
26.	Árterület	„
27.	Körtvélyesi Tisza	„
28.	Tanyaudvar	„
29.	Önarckép	olaj
30.	Téli táj	„
31.	Esti hangulat	„

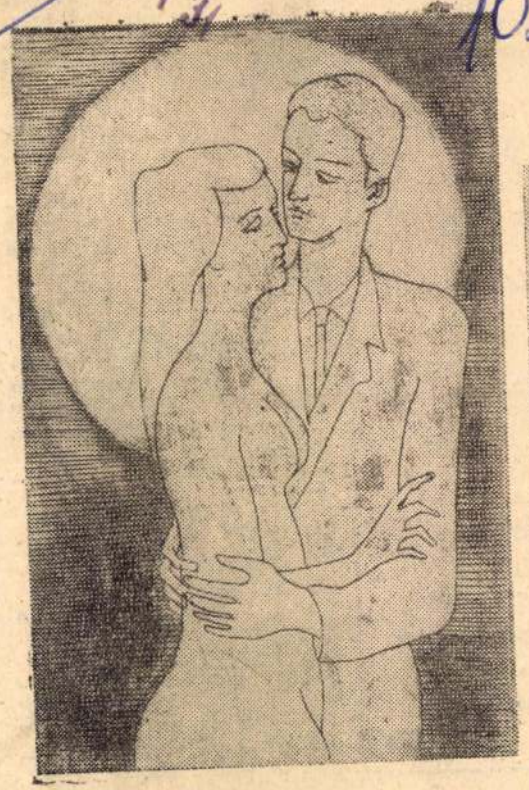
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napló (Veszprém)

1968 OKT 13

1021

Csizmadia Zoltán: Évszakok

Csizmadia Zoltán

Böbe maga előtt „kinyitja" a láncból készített korlátot

olyan botok voltak a majom körül, amiket kis ügyeskedéssel összetoldhatott. Böbe addig próbálkozott, amíg az almát ismét behúzta ketrecébe.

Böbe fest. Erről írja tanulmányában *dr. Németh Lajos, a művészettudományok doktora:* ...festményei között el kell különíteni a tanulmányi, gyakorlati feladatból készítetteket és a kedvtelésből csináltakat... A tanulmányi festményeknél látszik, hogy készítőjük rendkívül ügyes és értelmes csimpánz... E festményeken megfigyelhető: az ecset és a festékek célszerű használatában megmutatkozó utánzási ügyesség, kézügyesség és kombinatív készség. Koncentráció képesség, mely megnyilvánul nyen vissza, közben ki-kinézett a patakra: kereste a hidat. Mikor megtalálta, boldogan szaladt át rajta és követte gondozóját.

Hazai Bovidák

Dr. Anghy Csaba világhírű professzor írja: Hazánkban a zoológiai természetvédelem elsősorban a madarakra vonatkozik. Ezen kívül a vadászati és halászati tilalmak foglalkoznak a fajok védelmével. Nem volt gazdája a pusztuló háziállatoknak... *A Nagykanizsai Állami Gazdaság* megmentette az utolsó bivalyokat. A veszprémi állatkert pedig bemutatja ezt

men, szűk adottságok között működött. Itt viszont kibővíthetik a kísérleteket fehér patkányon kívül más állatokra, természetes állattartás viszonyai között.

Gólyakísérleteket is folytatnak. A vándorlást vizsgálják. Fiatal gólyákat magas helyen elhelyezett ketrecben a vándorlás időszakának kezdetéig nevelnek. Amikor észreveszik a madár jellegzetes viselkedését, mely megelőzi a vándorlást, elengedik őket. Radarral ellenőrzik, milyen úton haladnak a gólyák, hogyan találják meg a vándorlás helyes irányát, útját.

A laboratórium munkájáról, a tudományos kísérletekről írja összegezve *dr. Varjasi Edit* pszichológus: *A két intézmény együttműködésétől a hazai állatlélektani kutatások továbbfejlődését várhatjuk.*

Gyülekezőhely

A Veszprémi Kittenberger Vadaspark területe, a gondozás, a 220 faj közel hat-

Szőlő- és gyümölcs telepítések, egyéb mezőgazdasági kultúrák nagymenyiségű műtrágya felhasználása mellett a

Hungária L-7 talajfertőtlenítőszer

használata a telepítés sikerének legfőbb biztosítéka

SZÁLLÍTÁSÁRA MEGRENDELÉSEKET ELFOGADUNK

Nitrogén

műtrágya IV. negyedévi szállítására megrendeléseket ugyancsak elfogadunk.

AGROKER
MŰNÖSZER OSZTÁLY
Veszprém
Telefon: 112—12.
(124)

dat érte. A levél azonban nemcsak zöld marad, hanem a fiatal növekvő szervezetekre jellemző anyagáramlás és akkumuláció is végbemegy benne, ami lehetővé teszi a fehérje-szintézist. Egyébként a kinetin hatása arra is kiterjed, hogy a levágott leveleken az elsötétítés és a hőgyengítés által előidézett öregedési folyamatot ellensúlyozza. A sötét helyen tartott, kinetinnel naponta megnedvesített dohányleveleket például *egy hónapon keresztül is zölden tudták tartani*, s ami a legmeglepőbb: az elsötétítés megszüntével a zöld levél ebben az állapotában is tovább élt.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napló (Veszprém)

1968 ÁPR 21

Csizmadia Zoltán

1021

Csizmadia Zoltán rajza

tódtak. Az orvosok ekkor a bal mellkas egy kijelölt helyét méhekkel csipették meg. A

adata, eg kis negál- eg ér-

Vadászat

Az őz és a helyes vadg

Magyarország vadászati „nagyhatalomnak" számít Európában. A nagyvadak közül legnagyobb számmal — a becslések szerint 18 000—19 000 darabbal — az őz van képviselve. Az utolsó esztendőkben azonban bizonyos mérvű csökkenés figyelhető meg. Bár hazánk vadeltartó képességének korlátai miatt ez a szám lényegesen nem haladható túl, bizonyos számbeli növekedés mégis megengedhető lenne. De ennél sokkal fontosabb a minőségi javítás, a helyes szelektálás. *Az ésszerű vadgazdálkodás megkívánja az őzállomány nagyságának és ivararányának pontos meghatározását, valamint az adott vadászterület természeti viszonyainak felmérését,* annál is inkább, mivel a terület vadeltartó képességét az ember is befolyásolhatja. Ahol az erdőgazdálkodás kiirtotta az ősi lombfajokkal vegyes erdőket és fenyőfákat ültetett a helyére, ott nagymértékben csökkent az őz életlehetősége.

Hátrányosan befolyásolja az őzállományt a csemetések vegyszeres védelme, vagy a vadkárok elleni védekezés, ha ez nem párosul a hasznos madaraknak megfelelő életlehetőséget biztosító intézkedésekkel. *Egy közepes minőségű területen 1000 hektárra maximálisan 80—100 őz megélhetését látják biztosítva a külföldi szakírók, 40 bak és 50 suta ivararánnyal.* A lelövés mértékének általáb szaporulatét. lagon aluli e gosban válog pedig fejődés hagyni. Sok kai okokból pedig *a bako fentieket is az 1:1,* amit c ta javára. Ez erdei ivarará kevésbé képe meg a bakok taállomány k zásának és e vezet.

A legnagyo területeken n és a szántóföl tartózkodási hatnak mozg Megfelelő tis váltakozó veg őz jól érzi m zőgazdasági t fontos a vad kodással való tek bizonyos pességének m

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1967 NOV 26.

Csizmadia Zoltán
1021

(Csizmadia Zoltán rajza)

vízió s vételt az egész Kirgiz
rületén. A képen: A „Szever-
a hófödte hegycsúcson.

Próbareggeli helyett — nyeljen rádiót

Ha az orvos valakinél arra gyanakszik, hogy gyomorsav-elválasztása nem szabályos, *próbareggelire küldi*. Az éhgyomorral elfogyasztott soványreggeli után néhány milliméter vastagságú gumicsövet nyeletnek a beteggel és ezen keresztül a gyomornedvből mintát vesznek, majd ennek vegyi összetételét, főleg savtartalmát meghatározzák.

Az elektronika fejlődése, az elektronikus alkatrészek méreteinek csökkentése lehetővé tette a hagyományos módszer hibáinak a kiküszöbölését. Olyan *kis méretű rádióadót, rádiószondát szerkesztettek, amelyet a páciens lenyelhet* és amely az emésztőrendszer élettani viszonyairól kisugárzott jelek után ad tudósítást. Ezeket az elektromágneses jeleket a dal érintkezik — így galvánelem jön létre, amely a savkoncentrációval arányos feszültséget állít elő. Újabban radioaktív sugárzásra érzékeny szondákat is készítettek.

A különféle tényezők mérésre alkalmas szondák széles körben használhatók az orvosi kutatásban, de egyes területeken már klinikai alkalmazásukra is sor került. A nyomásérzékeny szondák jól felhasználhatók például *a bélelzáródások tényének és helyének a pontos megállapítására*. A hőérzékeny szondák a gyomorfekélyek kimutatására alkalmazhatók, míg a savérzékenyek a gyomor savháztartásának az alakulásáról adnak hű képet. A gyomorvérzés helyének a megállapítására sugárérzékeny szondát nyeletnek a beteggel, miután előzőleg radio

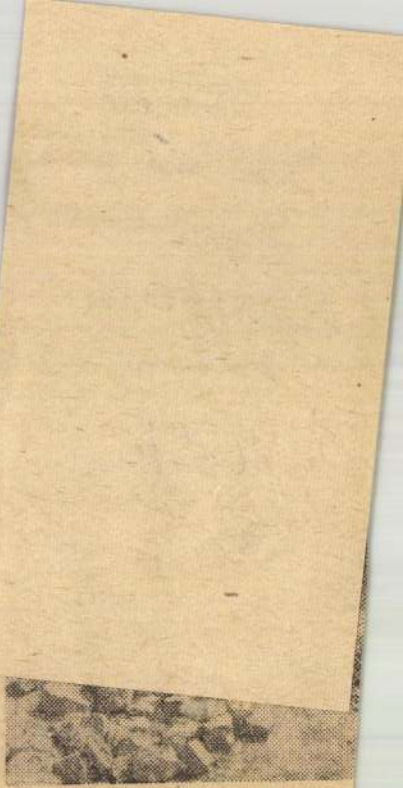
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-3[illegible]

Napló (Veszprém)

1968 JUN 19

Veszprém megyei festőművészek kaposvári kiállításon

A múlt hét végén képzőművészeti kiállítás nyílt Kaposváron a Képcsarnok Vállalat Vaszary János bemutatótermében. *„A Balaton festői”* címmel. A tárlat huszonnégy mai magyar művész alkotásait sorakoztatja fel, közöttük három Veszprém megyeiét: *Csizmadia Zoltán, Gulyás Jenő* és *Udvardi Erzsébet* műveit. Csizmadia Zoltán — művésztársaitól eltérően — ezúttal nem festményekkel vagy grafikákkal szerepel, hanem két nagyméretű kerámia táblával: mindkettő — sajátos balatoni jelképisége mellett — újszerű a művész által Veszprémben, Herenden és Hódmezővásárhelyen mostanában kikísérletezett, eredeti technikáival hívja fel magára a figyelmet.

vereségben, s adott árak
ellett meg kell, hogy hatá-
zzák annak nagyságát. Ha
szont a vállalatok nyere
ge attól függ, hogy a kol
ktíva mennyire tudja tevé
enységét szervezetté tenn
ennyire ismeri fel a szül
gleteket, hogy reagál a pi
c jelzéseire, mennyire tö
ekszik tartalékait feltárni
felhasználni, mennyire ta
arékoskodik a rábízott esz
özök'el, beleértve a terme
si eszközöket is, akkor eb
en az esetben a népgazda
ig számára is kívánatos a
állalatok érdekeltségét a
vereséghez kapcsolni, a vál
latokat a magasabb nyere
ség elérésére ösztönözni.

Ezen az alapon minél
agyobb a nyereség tömege
nnál magasabb lehet a vál
lati dolgozók személyi jö-

Kedden reggel a P
a számalatti fiúk alkal

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 342-726

Csizmadia Zoltán, festő-művész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1981 SEP 27

1021

1981. SZEPTEMBER 27.

Csizmadia Zoltán festménye

...ló mozi ...unságban

...ágá- ...ben A ...léte Kis- Vál- ...hez ...ndí- ...ogy ...a? ...eg- ...mal ...ere- ...oza- ...tük. ...kon ...óra- ...nek. ...vel dr. Fe- ...tuk ...ilat va- ve- Ka- ...itó- ...ies ...i- ...s. ...e z

buszban nincsenek. de nem is szükséges. hiszen ott tartjuk a vetítéseket. ahol az elengedhetetlen feltételek biztosítottak: új lakótelepeken. tanvaközpontokban. külterületi óvodákban és iskolákban. az öregek napközi otthonában szociális otthonokban. munkásszállásokon stb. — vagyis ahol nincs mozi.

— S mibe kerül a mozibusz az üzemeltetőnek? De akár a nézőnek...

— Naponta hat előadást tartunk. tehát havonta 180 alkalommal vetítünk. A működtetés naponta 50 kilométeres körzetben gazdaságos. Egy vetítés összes költsége — beleértve azt is. ha bérelnünk az autóbuszt. de a személyzet fizetése. filmkölcsönzés díja. tehát minden — előreláthatóan 418 forint körül lesz. A mozibuszt különben negyedosztályú moziként üzemeltetjük, tehát igen alacsony a belépőjegy ára. Úgy hisszük egyensúlyban lesz a kiadás. bevétel. De ennél talán sokkal fontosabb. hogy olyan helyekre jutunk el ismeretterjesztő filmekkel. híradókkal és já-

Tiszaligeti napok

Látványos légi parádé, spor... divatbemutató, vacsorafőző-ve... haditechnikai kiállítások

A parancsnoki figyelőállás műszereivel is-merkednek az úttörők

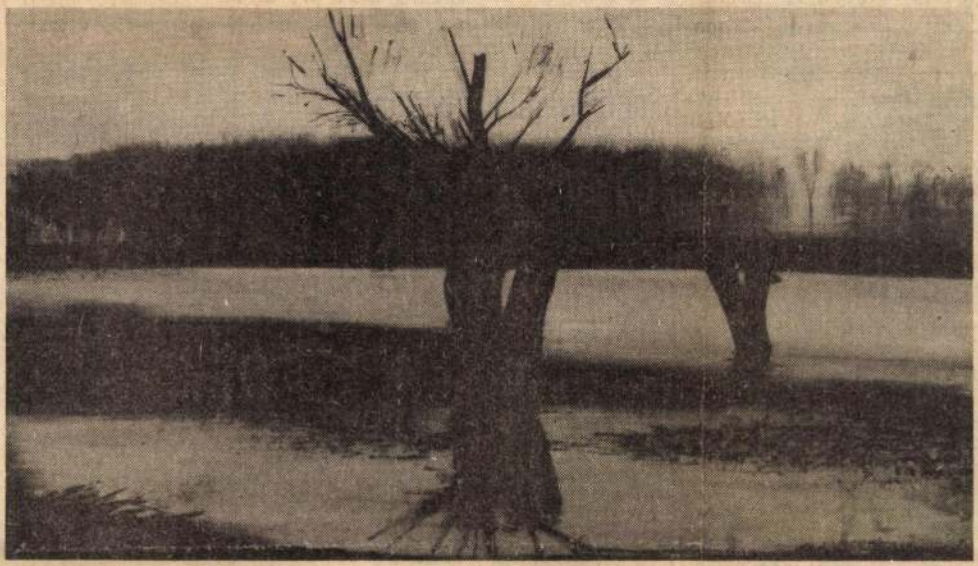

A Rákóczi úti Általán...

MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 237-748, 346-728
Csizmadia Zoltán, festőművész
NÉPSZAVA
1981 DEC 13

1021

NÉPSZAVA 1981. DECEMBER 13., VASÁRNAP

Csizmadia Zoltán

ÁRTÉR

VASÁRNAP, 1981. DECEM

Mit látunk, mit hall

Televízió 1

8.10: **Mindenki iskolája. FF.**
9.10: **Óvodások filmműsora**
Kisfilm-összeállítás
9.30: **Aprók tánca**
Sárköz (Ócsény)
9.55: **Fiúk**
Szovjet játékfilm. II.
11.10: **Zenebutik**
Újdonságok, régiségek, különlegességek, aktualitások, művészek és művek — zeneközelben
14.10: **Cirkuszi lovasok. Ism.**
14.35: **Harmincéves a Pannónia Filmstúdió**
15.10: **Vasárnap délután**
17.15: **Műsorainkat ajánljuk**
17.40: **Vasárnapi muzsika**
18.40: **Tv-torna**
18.45: **Mese**
19.00: **A Hét**
20.05: **Éjfélkor**
Magyar film. FF, 1956. szilveszter estéje van, 11 óra. Károlyi Jánosék utazásra készülnek, minden jel erre mutat. Egymás után égetik el a leveleket, újságkivágásokat, fényképeket. A felesége az

Kossuth rádió

8.10: **Öt kontinens hét napja**
8.26: **Színes népi muzsika**
9.20: **Magyar múzsa**
„Élni és örülni . . .”
10.08: **Hallama Erzsébet: Kócsögmúzeum**
10.50: **Az MRT Gyermekkórusa énekel**
11.14: **Vasárnapi koktél**
12.00: **H. Lapsz. Időj.**
12.10: **Édes anyanyelvünk**
13.10: **Operettdalok**
13.30: **Rádiólexikon**
14.00: **Miért szeretem Bartókot?**
14.35: **M. Jean Nepote bemutatja az Interpolt**
15.14: **Pillantás a nagyvilágba**
15.34: **Népdalkörök pódiuma**
16.01: **Dosztojevszkij: Ördögök**
17.10: **Reganomics**
17.20: **A hegedű virtuózai**
Henry Roth előadásai
18.00: **Filmzene**
18.15: **Mese**
18.50: **Diákkönyvtár hangszalagon**
Vajda János és kora
19.50: **Verdi: Traviata**
9.53: **Tóvári Tóth Istvánnak hívják**
10.26: **Színházi Magazin**
11.53: **Jó ebédhez szól a nóta**
12.50: **Tudósítás a Szeged—Videoton bajn. labdarúgó-mérkőzésről**
12.54: **Lev Usztyinov: Kristályszív**
14.05: **Erről beszéltünk**
14.33: **Táskarádió**
15.30: **Én, te, ő . . .**
A „jobb” család
16.00: **A vasárnap sportja. Totó**
16.35: **Táncházi muzsika**
17.00: **Slágerek mindenkinek**
17.55: **Mit üzen a rádió?**
19.20: **Dzsesszfelvételekből**
19.53: **Made in Hollywood**
Történetek világsztárokról
20.20: **A világlíra gyöngyszemei**
Salvatore Quasimodo versei
22.05: **Szórakoztató zene**

3. műsor

8.11: **A Kuijken együttes Couperin-lemezeiből**
9.03: **Così fan tutte**

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-126

Csizmadia Zoltán, festő-keramikus

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
1980 AUG 12
művész

1021

Megújúló alföldi festészet

Csizmadia Zoltán kiállításáról

Zúzmarás táj

A XVII. nyári hajdúsági nemzetközi művésztelepen rendezett tárlata után július 28-án a balmazújvárosi Veres Péter Művelődési Központban nyitották meg Csizmadia Zoltán festőművész kiállítását. Csizmadia Zoltán Mátészalkán született 1933-ban. A főiskolán Fónyi Géza és Bencze László növendéke. Szovjet, lengyel és nyugat-európai utakon mélyíti tudását. Már 1963-ban kiállít a Mednyánszky Teremben, majd háromszor Veszprémben, ahol évekig az ottani művészeti élet irányítója. Ez idő tájt már a „kerámiában is tevékenykedik". A televízió 1970-ben mutatja be műveit. Különböző díjakkal tüntetik ki, miközben számos hazai és külföldi tárlaton láthatók alkotásai.

Érzelmi világa főleg az Alföldhöz köti. Színskáláját a puszta kaleidoszkopikusan változó arculata határozza meg, drámaian érzékelteti az elmúlást, az érzelgős témák is új megfogalmazásban, egyéni hangvétellel bontakoznak ki. Piktúrája filozofikus tartalommal is telített, a szépség és az értékek rendjének logikája anatómiai és tárgyi hitelességgel társul, formailag széles ecsetkezeléssel s nagy lendülettel. Festészete árnyalataiban, fokozataiban kimunkált, sohasem harsogó, inkább lefojtott színvilággal jut érvényre. Ars poeticájában rámutat, hogy létalapja csak annak a piktúrának van, ami az élményből, a tájból indul ki s az emberhez kötődik, s benne van az alkotó egyénisége. A művelődési központban kiállított képei arra is bizonyságok, hogy Csizmadia Zoltán olyan művész, aki tovább tud lépni, aki rendelkezik megfelelő szellemi és manuális tartalékkal. Az egyszínű egekből, a figyelmet sohasem elvonó háttér kékjéből élesen bontakozik ki a szerkezet felépítettsége s távlati mélysége. A *Belvíz* lombtalan fái, az elő-elővillanó, az alföldi piktúrára oly jellegzetes világító fehér foltokkal, a *Holt Tisza* vízben úszó, kékes árnyalatban fürdetett fái, a *Tavasz* átélt látomása, a föld, az ég s a víz oly természetes egységbe olvadó kapcsolatával, a *Böszörményi tanya* súlyos vonalabroncsokkal, grafikus határozottsággal megoldott ábrázolása, sokoldalúan kiművelt alkotóra vall, aki ugyanazon témáról is mindig mást és mást tud mondani, aki érzékenyen viszonyul az évszakoknak megfelelő atmoszferikus fényhatások módosulásaihoz, s hangulatához.

A költő Váci Mihály nagyra értékelte Csizmadia Zoltánt, több kiállítását megnyitotta, katalógusaihoz bevezető szövegeket írt, 1965-ben így méltatta művészetét: „Kékjeit és tiszta víztükreinek türkizeit, füveseinek füttyentő zöldjeit soha nem felejthetjük el." S ezt érzi a látogató is Csopakon, Budapesten, Veszprémben vagy Hódmezővásárhelyen kerámiáit, majolikáit szemlélve, mert Csizmadia itt is megtalálta a nép ősi erejével a kapcsolatot, új életre keltette a dunántúli tükrösök és mézeskalácsminták formáit, s a fazekashagyományok megújulva élnek tovább ujjaiban. Művészete el nem idegeníthetetlenül hazája földjéhez kapcsolódik. Bár sokat járt Nyugaton, de a Dunántúl és a Tiszántúl, vagy a virágzó népművészet egy olyan kis fészke is, mint Tákos, vallomása szerint mélyebb benyomást tettek rá, mint a párizsi biennále 1971-ben, vagy Picasso genfi rézkarcsorozatai. A nagy barangolások, az elmélkedések, a hazai élményekre tömörülő figyelme megóvták mindig a kozmopolita, a nemzeti vonásokat elmosó jellegtelenségtől. S most újból bővült érdeklődési köre, figyelme Hajdúböszörményben a mozdulatok, a figurális témék felé fordult, a népi táncmozdulatok dinamikáját ízlelgeti, vázlatozza, s ez Csizmadia Zoltán alkotó erejének újabb területeit s tartalékait tárja fel.

Dr. Tóth Ervin

RDETÉSEK

ált férfi va-
s. Megismer-
onló korú,
egyedülálló
ákással ren-
ált asszony-
ig céljából.
jeligére a

kissé járás-
zítuált, tem-
s, józan
dohányzó,
természetet
na, göndör-
400 Ft nyug-
m a hasonló
l rendelke-
illó, 70 éve-
ismeretségét
ljából. „Tu-
re a kiadó-

180 cm ma-
önmagával
l szemben
ással és au-
kező, önálló
építésztech-
lalsága mi-
keresi kife-
os, szép ter
ány ismeret-
ág céljából
g. „Téged
ligére a ki-

LÁS

ást kezdők-
laidóknak és
illal diplo-
s nagy gya-
Újkert" jel-
óba.

ából, orosz-
ára, magán-
készítek. Si-
. fszt. 2.

gyakorlattal
előadó per-
és gépírói
állást vál-
Önálló leve-
jeligére a
letőbe.

RCIKK

lcsón eladó.
anácsköztár-
37. II. em.

anikás pia-
dó vagy el-
émy utca 4.,
kor megte-

TOR

szép bútor
ádása. Aranv
. Telefon:

utöltő, he-
olcsón. Ér-
brecen, Ibo-
. fszt. 4.,
szovát, Ság-
Vass Lász-

égyszemélyes
nosdókagyló,
Jánosi utca

Bútor vétele, eladása, szekrénysorok, vitrinek, íróasztal, rekamié olcsón kaphatók. Bajcsy-Zs. u. 15.

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Hajdúböszörmény, Tizenhárom vértanú u. 52. sz., a Dorogi úthoz 100 méterre.

Koloniál íróasztal, bárszekrény, elektromos párologtató eladó „Kifogástalan" jeligére a kiadóba.

Négyszemélyes rekamié, 2 fotel, 2 puff sürgősen eladó. Darabos utca 14. V. em. 26. ajtó.

Bútor vétele és eladása. Pásti u. 8.

Ebédlőbútor, barokk, kompletten eladó. Mester u. 33.

Szép hálószobabútor eladó. Tölötöm utca 50.

Négyszemélyes és kétszemélyes rekamié eladó. Zrínyi u. 8.

Szekrénysor, franciaheverő, két- és négyszemélyes rekamié, heverő, fotel, szék olcsón eladó. Pásti u. 8.

Nyugatnémet félautomata kéttűágyas síkkötőgép állvánnyal eladó. Jerikó u. 34. X. 85.

Szuper 50-es munkagép 700-as szalagfűrészszel eladó. Lakás: Balmazújváros, Vasvári Pál utca 68. 4060.

4 műveletet végző, 320 mm szélességben, faipari kombinált gép eladó. Bocskaikert, Diófa dűlő Molnár Ferenc asztalos.

Fiat 850-es bontva eladó. Debrecen, Gyepű sor 49.

Kifogástalan állapotban levő 120 literes Lehel hűtőszekrény eladó. Kőnig, Dózsa György út 25. II. 6.

8 műveletes Neumann varrógép eladó. Debrecen, Jerikó u. 20. VI. 36.

Eladó kéttárcsás köszörűgép, hegesztőtrafó, körfűrész. Érdeklődni: szombat, vasárnap délelőtt, Szeder u. 34.

Forgalomból kivont GAZ kocsit keresek bontásra. Debrecen, Dimitrov u. 35.

JÁRMŰ

Eladó UG 83-63 1200-es Zsiguli, három évre levizsgáztatva. Érdeklődni lehet: Patai, Dózsa Tsz, Biharnagybajom.

Favorit versenykerékpár eladó. Vígkedvű M. u. 8/A.

Oldalkocsis Jawa 350-es eladó. Garai u. 19.

Fiat 127-es (háromajtós) eladó. Megtekinthető délután 18-tól. Poroszlay út 3.

Trabant Speciál, 3 éves, garázsban tartott, eladó. Bethlen u. 35. IV. em. 12.

Fiat 850-es, 81-ig vizsgázott, eladó. Debrecen, Hortobágy u. 1. V. 33.

BMW 2002-es és négy nyugatnémet radiálköpeny, 175 SR 14-es méretben eladó. Érdeklődni Április 4. útja 10. II. 5.

ÁLLAT

Elveszett a Tomi névre hallgató 6 éves német juhász kutyám. Ismertetőjele: fekete hát, sárga végtagok, nyakában aprószemű láncnyakörv. Kérem a becsületes megtalálót, hogy a kutya megtalálása esetén értesítsen. Debrecen, Rózsahegyi u. 24. sz. III. em. 7. ajtó alatt.

Anyakoca 8 db fiával eladó. Ménrót u. 10. sz. Monostorpályi útból nyílik.

Előnevelt csirke tenyész piros eladó. Fűrész u. 18. Építők útjából nyílik.

Kitűnő fajta, vegyes ivarú előnevelt csirke, 20—70 dkg között kapható. Nagy tételben árkedvezményt adok. Várom ÁFÉSZ-eket vagy magánkereskedőket is. Józsa, Móricz Zsigmond utca 45.

EGYÉB

Mérnök-pedagógus házaspár eltartási szerződést kötne lakásért. „Megbízható 061 695" jeligére a Hirdetőbe.

Parkett-, padlócsiszolást, lakkozást, vidéken is vállalok. Deák, Baksai u. 5. Telefon: 11-232.

Nagyobb mennyiségű istállótrágyát vásárolnánk 6—7 ezer mázsáig. Diószegi út menti szőlőtelepítéshez. „Elszállításáról gondoskodunk" jeligére a kiadóba.

Harmincszázalékos munkadíj-kedvezménnyel kerítésdrótfonatot, rabichálót, csibedrótfonatot, műanyag bevonattal is készítek. Díjtalanul hazaszállítok. Vidékre is. Álmos u. 8. Monostorpályi úti temetővel szemben.

Parkettázást, parkettacsiszolást, -lakkozást, szőnyegpadló, műanyagpadló ragasztást, garanciával Keller, 20-893. Csapó u. 79.

Szabadságtelepi fűthető fóliasátramba hozzáértő társat keresek. Lehet nyugdíjas is. „Korai primőr" jeligére a kiadóba.

Eladó két új külföldi fotelágy, új pehelypaplan, pehely ágy lábpárna, kempingágy, székek, hangulatlámpa, gobelinkép. Vörös Hadsereg útja 61. II. em. 9.

Parkettázást, parkettacsiszolást, -lakkozást, pvc- és szőnyegpadlófektetést garanciával vállalok. Bóné, telefon: 10-917.

Eladó alig használt olajkályha, 200 literes csapos olajoshordó, 2 db 20 literes és 1 db 10 literes olajoskanna. Kút u. 4.

Költözés miatt, jó állapotban levő gyászkocsi és homokfutó elfogadható áron eladó. Máriássy Károly, Hajdúböszörmény, Újvárosi út 2.

Modern és hagyományos kerítést, alumíniumozott szerkezeteket, autó-csomagtartót készítek. Kám László, Derecske, Zrínyi u. 11.

Bokorrózsa nagy választékból már most megrendelhető, őszi szállításra. Árjegyzéket azonnal küldjük. Virágkertész, Siklós, pf.: 26.

Autó- és lakáskulcsok másolását, készítését vállalom közületeknek is. Szilágyi, kulcsmásoló. Berettyóújfalu, Bajcsy-Zs. u. 21., fszt. 1. Kultúrház mellett.

Skoda 1000-es bal hátsó ajtó, szélvédők, nyíló, benzintartály, Trabant-alkatrészek eladók. Szív u. 16.

Eladó eternit és műanyag csövek, olajoshordók, hullámpala. Homok u. 36.

Cserépkályha eladó. Érdeklődni 16 óra után. Földi u. 3/A.

Eladó 2 db új 200 literes vashordó olcsón. Debrecen, Cegléd u. 14.

Kétszer hárommétéres gyönyörű perzsaszőnyeg, márkás porcellán figurák, dísztárgyak eladók. Laktanya u. 37. I. em.

Szováti cserép olcsón eladó. Bartók Béla út 55/A.

Cserépkályha, barna, kandallószerű sütővel, megkímélt, eladó. Gyolcsos u. 6. István útból nyílik.

Kisipari kalapácsos darálót veszek motor nélkülit is. Lukács, Kisdobos utca 14.

Cserépkályha-átrakást, -javítást rövid határidőn belül vállalok. Borbély, Sáránd, Lenin u. 34.

5 mázsa szemes tengeri eladó. Egyletkert u. 60.

200 db nagyméretű cserép, konyhaszekrény eladó. Éva u. 35. Érdeklődni 5 óra után.

Eladók olajfestmény, új W. C.-kagyló, aszparátusz, diffenbachia, poharak. Hortobágy u. 25. I. 6.

Szobafestést, mázolást, tapétázást vállal Polgári Sándor, Marx Károly u. 100.

alkalmaznak

Debreceni Vízmű és Gyógyfürdő Vállalat azonnali belépéssel alkalmaz gépész munkakörbe gépipari szakközépiskolai végzettséggel rendelkezőket, lakatos, hidegburkoló (kőműves) gázkazánfűtő, autófényező, autómotorszerelő szakmunkásokat, betanított autószerelőt, nehézgépkezelőt, telepőrt, tehergépkocsi-rakodót és betanított munkásokat.

GYÁSZHÍREK

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett gyermekünk, a drága feleség, jó édesanyánk és nagymamánk, a felejthetetlen testvér, valamint nászunk és jó rokonunk,

KOCSÁR GÉZÁNÉ
Nagy Mária

54 éves korában váratlanul elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1980. augusztus hó 13-án, szerdán délelőtt 10 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozó termében polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Nyár u. 19.

Megköszönjük mindazoknak, akik ÖZV. KOPPÁNYI IMRÉNÉ temetésén megjelentek, sírjára virágot helyeztek és fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett drága kislányunk,

MAJOR ILDIKÓ

főiskolai hallgató 19 éves korában, augusztus 6-án, tra-

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó édesapánk, testvérünk, nagyapánk, sógorunk, nászunk és jó rokonunk,

ID. OLÁH JÁNOS

nyugdíjas, 78 éves korában, hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1980. augusztus 12-én, kedden délután 2 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozó termében, polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Méhes u. 33.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó nevelőanyánk, testvérem, anyósunk, nagymamánk, dédnagymamám és jó rokonunk,

ÖZV. TÓTH GÁBORNÉ
Szilágyi Anna

hosszan tartó szenvedés után 80 éves korában elhunyt. Az elhunytat kívánsága szerint hamvasztás után, 1980. augusztus hó 16-án, szombaton délelőtt 11 órakor fogjuk búcsúztatni a Köztemető I. o. ravatalozó termében polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debre-

1021

Balatoni Nyári Tárlat

R. Kiss Lenke: Tavasz
(Kritikánk a 4. oldalon)

Bebörtönöztek három amerikai fiatalt, mert nem akartak Vietnamba menni

Pénteken a Fort Dixi haditámaszponton bebörtönözték James Johnson, Dennis Mora és David Samas amerikai közkatonákat, mert nem voltak hajlandók helyetfoglalni azon a repülőgépen, amely őket a támaszpontról Dél-Vietnamba szállította volna.

Két héttel ezelőtt Mora, Johnson és Samas sajtóértekezletet tartott New Yorkban, s ezen nyíltan kijelentette, hogy nem hajlandó résztvenni az Egyesült Államok „igazságtalan, erkölcstelen és törvénytelen" vietnami háborújában. Nem sokkal később őrizetbe vették őket. Fellebbeztek a szövetségi bírákhoz. Hangoztatták, hogy a Pentagonnak nem áll jogában Vietnamba küldeni őket, mert a kongresszus nem üzent hadat. A szövetségi bíróság elutasította keresetüket.

Pénteken mindhármukat kiengedték a védőőrizetből és parancsot adtak nekik a harcbaindulásra. A parancs teljesítését ismét megtagadták. Hangoztatták, hogy inkább a börtönt választják, semmint az agresszív háborúban való részvételt.

t a világpolitikában

alása Gromikóval — Tovább gyűrűzik kozás világvisszhangja — Indira Gandhi EAK-ban és a Szovjetunióban — Erhard enése — Szaloniki tanulságai — A kurd felkelés vége

az angol alsóház külügyi vitájában hangzott el. Stewart angol külügyminiszter, ha néhány fontos kérdésben vitába is szállt a szocialista országok vezetői számos megállapításával, mégis úgy nyilatkozott a javasolt európai biztonsági értekezletről, mint olyan célról, amelynek elérésére törekedni kell.

A nemzetközi feszültség

niki. A környékbeli parasztemberek és a város dolgozóinak egy része tüntetett részben gazdasági követelésekkel, részben pedig a demokratikus szabadságjogok védelmében. Az összecsapás feltárta, milyen súlyosak az ellentétek Görögország népe és a jelenleg uralmon levő Sztefanopoulosz-kormány között. Az Egységes Demokratikus Baloldali Párt, az EDA

Balatoni Nyári Tárlat, 1966

Ma már nemcsak a legszűkebb szakmai körök, hanem a fejlettebb ízlésű látogatók is fokozott érdeklődéssel várják, milyen irányú művészi törekvéseket, irányzatokat reprezentál majd a Balatoni Nyári Tárlat. *A várakozás indokolt.* Ez a mostani, sorrendben a harmadik nyári kiállítás is kellemes meglepetésekkel szolgál, olyan festményeket, grafikákat és szobrokat sorakoztat föl, amelyek közül nem is egyet érezhetünk egyértelműen, vagy már-már maradandó becsűnek, de legalább is olyannak, amely az alkotó eredeti, vitathatatlan tehetségéről tanúskodik.

Számos az igen jó műalkotás a mostani tárlaton. Nem az egyes kimagasló teljesítmények, hanem *a sok művésztől sokfelől beérkezett, az eddigieknél lényegesen kiegyenlítettebb színvonalú művek a jellemzőek, a jelenlegi kiállításra.* Főleg a festmények árulnak el igen sokat abból, hogy milyen „ideszelídítő", idehonosító erővel hat egy-egy művészre a Balaton-vidék. Érdemes megjegyezni, hogy *a most kitüntetett Udvardy Erzsébet művészetében is az itteni tájak és emberek jelentik az elhatározó, a tehetséget kibontakoztató élményt.* Képeinek élvezéséhez, megítéléséhez az segíti leginkább a nézőt, hogy azoknak a sokunk által ismert valóság adja az alapot, bennük a táj és a nép kapcsolata, reális tükröződése nem sikkad el.

Érthető, hogy a tárlat megnyitása után a közönség mindenek előtt a díjazott, jutalmazott művészek alkotásait akarta látni, legelőször is Udvardy Erzsébetét, aki eddigi munkásságáért Egry-díjat kapott. Udvardy személyében a díj alapítói — a Veszprém megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága és a Szakszervezetek megyei Tanácsa Elnöksége — *olyan művészt tüntetett ki, akinek a festészete az utóbbi esztendőkben itt vált, itt teljesedett sajátosan eredeti és vonzóan lírai kicsengésű művészetté.* E megállapítások mellett a tárlaton látható *Sirató, Nyár, Badacsonyi betlehemesek* című Udvardy-képek szólnak.

Csizmadia Zoltán: A Bakony télen

Kiss Nagy András. Lakner a *Montázs I., II.* és a *Tanulmány* című alkotásaival érdemelte ki, hogy ezen a tárlaton is a fiatal képzőművésznemzedék egyik sokatígérő reprezentánsát ismerjék fel benne. Kiállított grafikái a műfaj kivételes művészi és technikai erényeivel teljesek.

Kiss Nagy András kisplasztikája és kiállított plakettjei a műfaj adta méreti lehetőségeken túlnőve, szokatlanul dinamikus megjelenítő erővel hatnak.

Azt mondottuk, hogy az ez évi nyári tárlatra a kiegyenlítettebb, magasabb színvonal a jellemző. A jutalmazott festmények, grafikák és szobrok mellett tehát a többiek sem olyanok, amelyekre azt lehetne mondani: „egy belőlük annyi, mint egy tucat." *Művészetükkel régóta nevet és elismerést kivívó öregek, tehetségek alkotásait láthattuk, fiatalokét, akik miközben utat keresnek, kísérleteznek, már magukban hordozzák a művészi kibontakozás, az érettség közvetlen ígéretét.* És az sem igaz, hogy leginkább az ő alkotásuk között található az olyan, amely szemléletileg és szakmailag is sántit.

Elidőzve a festmények előtt *Szurcsik János Utazók, Délután,* de legfőképpen a *Megvadult lovak* című kompozíciója győzött meg bennünket arról, hogy a vérbeli művész hogyan tudja a látványt korszerűen általánossá absztrahálni. A tárlatlátogató közönség már nem feltétlenül a közérthetőséget kéri számon, szemléleti magatartása már annyira fejlődött, hogy *megés elítél.* Talán nem érdektelen, és a tárlatot jól ismerő szakemberek számára tanulságos is lehet egy-egy elhangzott vélemény. Valaki szerint Bér Rudolf Balaton-ja gyönge, kellően át nem gondolt, megemésztetlen; Fajó János Csendélet-e alabsztrakt. Ellenben *Csizmadia Zoltán* képe „*A Bakony télen*" és *Mikus Gyula „Befagyott Balaton"-a érett alkotás.*

A miért tetszik, miért nem kérdés megválaszolgatását érdemes volt lejegyezni, meghallgatni. Akkor is, ha sok bennük a téves. *Sok az igaz is.* Mert valóban igaz, hogy jó festményt küldött a tárlatra *Szelestey László, Vágfalvi Ottó, Ircsik József,* de például — s lehet a véleményt nyílvánítókkal vitatkozni — *Molnár C. Pál Hazatérés a várból* című vászna maga a tömény giccs. *Bényi Lászlóé (Tehenek boglyákkal)* pedig a „nagy magyar halandzsa..."

Nem szándékunk, hogy ezeket a véleményeket szentesítsük, de az sem, hogy komolytalanul, semmibe vegyük. Mert találóak is voltak. Nemcsak ócsárolták, *dicsértek is.* Egyet tudtunk velük érteni, amikor *Bazsonyi Arany* egyik képében a romantikus elemet, *Orosz Jánosban* az útkereső törekvést fedezték fel. Tömör, telitalálatként ható elismerést hallottunk *Nagy Gyula „Az élet madarai"* című olajfestménye előtt: *„Ezt, az ilyenfajta nemes művességet még sokaknak meg kellene tanulni!"*

A grafikai alkotások között *Bartha László* álomszép elmélkedései, az *Elmélkedés az erdőről* és *Borsos Miklós Balatoni Orfeusza,* két akvarellje, a *Capri I., II.* tartóztatott, vonzott bennünket legtovább. *Bognár Zoltán* két alkotása mellett az is megelégedésünket növelte, hogy *Udvardy Erzsébet, Vágfalvi Ottó* nevével itt is találkoztunk. Egyébként a tárlat grafikai anyagát tekintve az a véleményünk erősödött, hogy a színvonal abban is magas és eléggé kiegyenlítődött. A műfajban műveket kiállítók nevei közül még *Gacs Gáborét, Kádár János Miklósét, Kajári Gyuláét, Kunt Ernőét, Lakatos Józsefét* emlékezünk alkotásaik alapján a legszívesebben és legtovább.

„Tavasz" — ez a patinázott gipsz szobrocska neve, ezen pihent meg a tekintetünk először. Alkotója: *R. Kiss Lenke.* Ő formálta a másik kettőt, az *Anya a gyermekekkel*-t és az *Énekl*ők-et is. *R. Kiss Lenke szobrai, Bors István Mártiremlékmű terve, Kiss István Kiáltása és Ligeti Aranka kedves figurái váltották ki a nézőkből a legmélyebb érzelmi hatást.* De *Szabó Gábor* bronzplakettjei, *Tóth Sándor* rézdomborítása, *Marton László Bőség* című márványszobra is sokunknak tetszett. *Huszár Imre Fekvő nő*-je a legkevésbé.

Magasszínvonalú műveket láttunk a Balatoni Nyári Tárlaton, melynek jelentősége már az első megrendezés óta országos és közismert. Művészek, szakemberek véleménye, hogy ezt a nagyszabású nyári képzőművészeti seregszemlét Keszthelynél alkalmasabb helyen a jövőben sem lehetne megrendezni. A város, amelyet szívesen nevezünk a Balaton fővárosának, magához honosítja a különféle művészeti ágakat: *múzeumában most is 116 művész alkotásának — festményeknek, grafikáknak, szobroknak — biztosít méltó helyet.* A köztudatban Keszthely ma már nemcsak mint a magyar Helikon bölcsője, hanem mint a Balaton-part egyik jelenlegi legfontosabb művelődési központja is él.

Cserhát József

Kiss István: Kiáltó

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
NAPLÓ
(VÉSZPRÉM)

A lényeg a felelősségérzet és az önzetlenség

Nagyon imádjuk mi a számokat, sokszor még a mérhetetlent is rubrikák kordáiba kívánjuk fogni.

Érdemes lenne egyszer összegezni a helyi tanácsok, a szakszervezeti és népfront bizottságok kimutatásait az elvégzett társadalmi munkákról. Itt-ott bizonyára kiderülne, hogy sok polgártársunknak alvásra se jutna ideje ha minden szervnek külön-külön ledolgozta volna az ezer órákat. Persze, ártatlanok ezek a kimutatások és csupán azért vannak bennük átfedések, mert mindenki nagyobb darabot kíván csípni az érdemből. Valójában szóra sem lenne érdemes ez az egész, ha nem járna vele együtt *az a hiedelem, hogy társadalmi munkának* lehet a társadalmi munkánál sem holmi uri gőggel, pórias kétkezi munkáról, meg elit szervezésről, szellemi tevékenységről beszélni. A lényeg nem a munka formájában van, hanem *a hajtóerejében.* Örömmel emlékezünk mi most is arról, hogy a Kabhegyi tévé adóhoz milyen kemény munkával készítették el az utat az önkéntes fiatalok. Büszkék vagyunk a községekben épülő művelődési otthonokra, de az apró várótermekre és a rövidke utcányi járdákra is. Büszkék, mert *ezek jelentik az első lépést a társadalmi felelősségérzet kialakításában!*

De csupán azért, mert nem lehet mérni, ne becsüljük meg épp ennyire az apró úttörők munkáját, tunk azon, hogy a társadalmi munka azonosul a lapátolással! Ilyen körülmények között vaksággal se nagyon vádolhatjuk az egyetemistát! — mert mi engedjük őt vakon járni. Tanácstagja, pártcsoport bizalmija, képviselője, akinek tevékenységén keresztül ő nem érezte meg azt, hogy részese faluja, városa, egész környezete irányításának. Nem érezte és érzi nap, mint nap, ő és sok társa sem ma még, hogy minden, ami ebben az országban történik csak vele együtt történhet: *mindnyájunkért! Ha ezt ő is érzi, akkor megérti, hogy milyen társadalmi munkából kívánunk mi többet és egyre többet.* Többet, mert céljainkhoz, az ő céljai valóraváltásához is szükséges az összehasonlítás kedvéért érdemes megjegyezni. A tanácsülések 394 napra vettek igénybe gyári dolgozókat és ugyanennyi időt maradtak távol a munkából párt és KISZ aktivisták. És a többi: ülnökség 103 nap, sport 137 nap, szakszervezet 25 nap (!) MHS, katonai ügy 249 nap, orvos, véradás 95 nap, munkásőrség 188 nap, népi ellenőrzés 56 nap.

Azért ne gondoljuk, hogy ez magyar specialitás. Épp ilyen gondokkal küzdenek más országokban is a vállalatok. Van ahol például 3 napot biztosítanak hivatalosan ilyen ügyek intézésére a munkásoknak, s aki nem veszi igénybe, annak kifizetik ezt az időt, aki viszont többször mulaszt, annak a fizetéséből levonják. Valami *hasonló megoldást nálunk is kellene találni, és központilag,* mert a Nitrokémia és néhány vállalat, ha valamit tud is tenni a felmérés alapján, több igazolt mulasztásnál tehetetlen.

Mivel tudjuk, hogy egyre több és több ember kapcsolódik be közügyeink intézésébe, biztosítani kell nekik azt, hogy elcserélhessék a műszakokat. De kötelezni is kell őket arra, hogy *munkájuknak csorbítatlanul tegyenek eleget.* Hisz az mégiscsak különös, ha valaki társadalmunk érdekében végzett tevékenységéért dicséretet, jutalmat kap, s közben emiatt esetleg az alapvető feladatát, munkáját hiányosan végzi el.

Többször és nagyon őszintén kell még vitatkoznunk ezekről a témákról. Amikor arról adunk hírt, hogy az idén nyáron 1800 fiatal dolgozik megyénkből építőtáborokban, a dicséret mellett lássuk azt is, hogy ezekkel csupán egy apró lépést teszünk a társadalmi önigazgatás felé. A „lapátos munkák" a közösen végzett munka örömén át csak előiskolái a társadalmi felelősségérzet, az önzetlen cselekvőkészség kialakításának.

Pünkösti Árpád

Pártnapok a megyében

JÚLIUS 18, HÉTFŐ

Pápa MÁV, 15 óra, előadó: Szász András, a megyei pártbizottság osztályvezetője.

Pápa, Gépjavító Vállalat, 14 óra, előadó: Dr. Kocsis József, kohó- és gépipari miniszter helyettes.

Pápa, Erdőgazdaság, 14 óra, előadó: Friedmann László, rendőrszázados.

JÚLIUS 20, SZERDA

Ajka, Timföldgyár és Alukohó, 15 óra, előadó: Herczegh Károly, a Vasas szakszervezet titkára.

Ajka, Ármin-akna, 13,30 óra, előadó: dr. Náfrádi Sándor, a Központi Bizottság munkatársa.

JÚLIUS 22, PÉNTEK

Ajka, Jókai-bánya, 13,30 óra, előadó: Patkó Lajos, a megyei pártbizottság munkatársa.

JÚLIUS 28, CSÜTÖRTÖK

Ajka, Üveggyár: 14 óra, előadó: Pribék Istvánné, a megyei pártbizottság munkatársa.

Újdonságok a Nitrokémiában

Fontos anyag lesz az AKRINIT

300 ezer tonnás üzemet építenek

Próbák a benzil-cianid üzemben

A balatonfüzfői Nitrokémia Ipartelepeken a második félév első napjaiban érdekes munkákon dolgoznak a szakemberek. Az újdonságok közül talán legérdekesebb az új műanyagfféle, az AKRINIT, amelynek próba célra gyártott kisebb tételével sikeres kísérleteket hajtottak végre.

Ez az anyag rendkívül keresett lesz majd, mert tulajdonságai igen előnyösek. A műanyagféle az úgynevezett hőre lágyuló anyagok családjához tartozik, ami azt jelenti, hogy felhevített állapotban tetszés szerinti formára hozható. Erre a célra különleges gépeket alkalmaznak, amelyek dugattyúik segítségével sajtolják össze az anyag masszát, majd a kihülés után jön létre a formáját jól tartó műanyag tárgy.

A szakemberek a legkülönbözőbb célra javasolják az AKRINIT-et. Szóba jött már a színes telefonkészülékek előállításánál is. Tervek szerint a hazai üzemek ebből állítják majd elő a külföldön már elterjedt színes készülékeket, de a műanyagiparnak még nagy tervei vannak a füzfői üzem új termékével.

A keresettségre máris jellemző, hogy a kísérletek után, — a tapasztalatok figyelembevételével — megkezdték egy új, évente 300 ezer tonna kapacitású AKRINIT üzem alapozását, építését. A nagyüzemben készített termékből tervek szerint külföldre is szállítanak majd. A hazai ipar teljes szükségletét innen fedezik, s mint elmondották, teljes egészében megszüntethetik az importot, mert az üzem messzemenően eleget tesz a minőségi kívánalmaknak is.

Az újdonságok közül érdekes még a benzil-cianid üzemindításával kapcsolatos munka. Ebben az üzemben a felszerelt gépi berendezések próbajáratását, a szerkezetek műszaki ellenőrzését kezdték meg a mérnöktechnikusok. A szakemberek elmondották, hogy a gyárrészben évente 250 tonnányi anyagot készítenek majd. A benzil-cianid egy fontos gyógyszeralapanyag: hatószere a legkeresettebb altatóknak és egyéb gyógyászati készítményeknek. Korábban Budapesten gyártották nagy mennyiségben, ezentúl a füzfői üzem profiljába tartozik a gyártás. Az eljárásokat némileg tökéletesítették a füzfői szakemberek és tervek szerint rövidesen megindul a termelés a gyárrészben.

A növényvédőszerek készítése a terveknek megfelelő ütemben halad. Újdonságnak számít az, hogy a Nehézvegyipari Kutató Intézet növényvédőszer osz-

el a mezőn is...

tban, de nélkülük gép sem. És érdeigazán jól, ha keA mezőgazdasági élünk, azokról a ezen a nyáron, guk van.

ndrearatók végzik aratás túlnyomó nélő gépek felké- a javítómunkások ost is a magukét, nehézsége t. Sokszor trészeket a gépbe,

dolgoznak — nem húzták az időt, hogy majd csak letellik a munkaidő, és majd holnap... A műhelykocsit bizonyára gyorshajtásért felírja a közlekedési rendőr, ha éppen útközben találkoznak. Rekordidő alatt ért ki a beteg géphez. Alig láthattak, a pislákoló lámpa, meg a holdvilág adta a fényt, de a szerelők nem vártak reggelig. Jóval elmúlt már éjfél, mire befejezték a munkát; kettőt ütött az óra, mikor nagyfáradtan visszaértek Zircre.

A zavart elhárítottuk, a rendrevágó reggel újra dolgozhatott — csupán ennyi került másnap a javítók munkanaplójába. És így, mert az

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1985 MAR 21.

NAPLÓ (VESZPRÉM)

Csizmadia Zoltán

— TÁRLATVEZETÉS LESZ március 21-én délelőtt 11 órakor a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában. Csizmadia Zoltán festőművész, R. Kiss Lenke és Kiss István szobrászművészek kiállításán. A tárlatot Szij Rezső író vezeti.

— ÖT SZOCIALISTA

harcosa. 13. [illegible]
kórme. 15. A Magyar Tanács-
köztársaság legkimagaslóbb ve-
zéralakja, külügyi népbiztos

Csizmadia Zoltán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 AUG 3.

NAPLÓ

Először adták át a Csók István díjat

A Magyar Képzőművészeti Szövetség Északdunántúli Területi Szervezete vasárnap Székesfehérváron a Csók István Képtárban rendezte meg második közös kiállítását, amelyen Fejér-, Győr-Sopron-, Komárom-Vas- és Veszprém megye 34 művészének 98 alkotása került bemutatásra. Ez alkalommal adták át a Fejér megyei Tanács által alapított Csók István díjat két fehérvári, két Komárom megyei és Csizmadia Zoltán Veszprém megyei művésznek.

hogy

Ky t
mi n
dani
ség s
lemo
nagy

A d
szóvivő
talanna

hírügynökségnek Ky miniszterelnök lemondására vonatkozó jelentését.

A japán parlamentben folytatódott a legnagyobb ellenzéki párt, a Japán Szocialista Párt által kezdeményezett interpellációs vita. A japán szocialisták a kormány szemére vetették, hogy megengedi az északvietnami célpontokat támadó repülőgépeknek, hogy támaszpontul használják fel Okinawa szigetét. A miniszterelnök hangoztatta,

megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy az Okinawán állomásozó B—52-es nehézbombázók Észak-Vietnam-i célpontokra sújtanak le.

Közölte, az Egyesült Államok kormányának tudomására hozza, hogy a japán nép ellenzi ezeket a repüléseket.

Szato ugyanakkor támogatásáról biztosította az Egyesült Államok dél-vietnami hadműveleteit és kijelentette:

Meggyőződése, Johnson elnöknek a dél-vietnami csapaterősítésekre vonatkozó legutóbbi döntése elő

Papandreu: A
nem éri m

Papandreu egy vasárna
este közölt nyilatkozatába
kijelentette, hogy a Novas
kormány nem éri meg
hét végét. Megkezdődik
árulók kormánya számá
végzetes hét — fűzte ho
zá. — A pénteki példátla
megaláztatás után, amik
üres parlament fogadta
kormányt, az elemi önérz
azt diktálta volna, hogy h
ladéktalanul mondjanak
A kormány mégis a helyé
maradt, s ez mutatja, men
nyire hiányzik belőle
méltóság érzése. Bármilye
ügyeskedéshez is folyamo
jék, nem kerülheti el vé
zetét — mondotta a királ
puccs által megbuktato
miniszterelnök.

Az MTI tudósítója jelen
Szófiából:

A harmadik hete tar
görögországi politikai vá
ság már annyi váratlan fo
dulatot hozott, hogy a kil
tások megítélésében me
figyelők szkeptikusabba
mint valaha.

A Reuternek azt a szon
bati hírét, hogy Papandr
találkozott a királlyal, se
ki és semmi sem erősítet
meg. Ellenkezőleg: a Cen

Csizmadia Zoltán: Nyár

Vecsési Sándor: Ülő nő

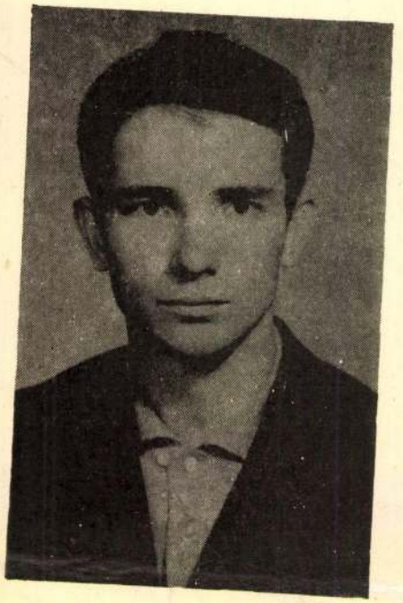
ALFÖLD

IRODALMI ÉS MŰVELŐDÉSI FOLYÓIRAT

1965-7

1965
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
ALFÖLD

HORGAS BÉLA

számos, apám pályamunkás a MÁV-nál, testvérem nincs" – írja önéletrajzi vázlatában. „1952-től Budapesten élek, 1956-ban érettségiztem a Villamosipari Technikumban, majd hajlandóságommal ellentétben a Műszaki Egyetemre kerültem, amelyet három év után otthagytam. Azóta dolgozom, villanyszerelőként, technikusként, különböző vállalatoknál." Első vágya szerint festő szeretett volna lenni, aztán magyar szakos tanár. Utóbbi végül is sikerült: éppen most fejezi be tanulmányait az ELTE esti tagozatán.

Költői tehetsége viszonylag lassan bontakozott ki, írói pályafutása 1960–61-ben kezdődött, előbb szórványos megjelenésekkel, az utóbbi években azonban már sűrűbben publikál. Az *Alföld* 1962-ben bemutatta, azóta is munkatársa folyóiratunknak, versei mellett kritikáit, cikkeit is közöltük. Első verses kötete a Magvetőnél készül *Nevetni, sírni* címmel. Tanulmánykötet kiadását is tervezi, és ígéretesen fáradozik a szépprózai forma meghódításán. Már ennyi is jelzi Horgas Béla érdeklődésének sokoldalúságát, tehetsége fejlődésének irányait.

Nyugtalan, kereső ember, lírájában a gondolatiság dominál. Verseit mondanivalójának biztos gondolati íve fogja össze. „Világunkat megérteni, alakításába beleszólni, csak érzelmi alapon, az ész segítsége nélkül, ma már a költőnek sem sikerülhet" – írja. A ráció és a teória azonban nem nyomja el végképpen verseiben az érzelmek közvetlen megnyilatkozását. A cselekvés igényével fellépő költészet az eszménye: méltó líránk hagyományaihoz, ha még nem is sikerül mindig megvalósítania. Nem az optimizmus-pesszimizmus ellentétpárjában gondolkodik, az aktivitás-passzivitás dialektikáját tartja fontosabb magatartást alakító tényezőnek. Aktivitás-igény, dinamizmus feszül minden mozdulatában. Írásaiban magáról, nemzedékéről, társadalmunkról vall, mélyen izgatják átmeneti korunk vajúdó etikai problémái. Bizakodó és gyanakvó egyszerre, mert a valóságot a folytonos előrelépés és a mozgásban feltáruló ellentmondások hínáros szövevényének látja. A szembenézés igényét hangsúlyozza, a rendületlen őszinteség elszántságával igyekszik magát kifejezni. *„Az őszinteség még használ, / vedd csak le az ünneplő ruhád. / Sebeidet ne mutogasd, meggyógyít majd a szigorúság."* Egyéniségének, személyiségének egésze fedezi minden szavát, versei világából így markáns, erőteljes arckép rajzolódik elénk.

„A magát vizsgáló indivíduum és a közösség problémáit feszegető ember hangja" szól költészetéből. Egyik legdinamikusabb versének *(Vágta)* végső vallomása híven jellemzi a költő magatartását: *„jobb a sereggel suhanni, forogni, rohamozni – hosszúkásarcú, / mint felhúzott térddel, fekve hallgatni halkuló robaját."*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

Csizmadia Zoltán

1021

(Foto Egető)

A Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagából:
CSIZMADIA ZOLTÁN: NŐI PORTRÉ

Vasárnap, 1963. december 8.

Műkedvelősdi helyett

korszerű kulturális életet

A csanádpalotai községi pártszervezet művelődési munkája

A csanádpalotai emberekben mindig mélyen élt falujuk szeretete, s a helyi patriotizmus arra ösztönözte őket, hogy tegyenek meg minden lehetőt községük fejlesztéséért. Mindig is élénk volt a közélet a lakosság közösségi érdeklődése ebben a faluban, s ezért nem lehet csodálkozni azon például, hogy nagy szülöttük, Kelemen László, az első magyar színigazgató emlékét is hagyománytisztelettel őrzik és ápolják.

A több mint ötezer lakosú falu fejlődése az utóbbi években meggyorsult. Több kilométer hosszúságban járdák épültek, korszerű higanygőzlámpákat szereltek fel, s a házak köré emelkedő hidroglóbusz mindenkinek tudtul adja, hogy vízvezeték is épült a faluban. Ez év őszén megnyílt a gimnázium első osztálya és — az előzetes tervek szerint — nemsokára hozzáfognak a főtéren a modern és megyénkben még nem nagyon ismert faluszínház építéséhez.

A falu anyagi felemelkedése, az emberek életkörülményeinek javulása lehetőséget teremt ahhoz, hogy a gazdasági technikum kihelyezett osztályaiban pedig 36-an tettek vizsgát. Az új tanévben megnyílt a gimnázium esti tagozata is, amelyre 24-en iratkoztak be, így jelenleg az állami oktatásban tanuló felnőttek száma eléri a 120-at. Emellett két tszakadémia s különféle tanfolyamok szolgálják a felnőttek általános és szakműveltségének gyarapítását.

Mi a korszerű?

Mint ahogy másutt — így Csanádpalotán is — világosan megmutatkoznak annak a jelei, hogy a régi stílusú kulturális életnek végérvényesen befellegzett. Nyolctíz évvel ezelőtt és még előbb, a Horthy-rendszer idején az jelentette a vidéki elmaradottságba fulladt falvak kulturális életét, a kultúra pislákolását, hogy ősszel és télen — főleg a fiatalokból — úgynevezett műkedvelő csoportok alakultak, amelyek hosszú előkészületek után egy-egy, legtöbbször színvonaltalan, nevettetős színdarabot előadtak.

Ma már a rádió és főleg a televízió útján a kultúra iga-

hézségekkel küszködő szülőknek — s Foky pompás, tökéletes típusokat alkotó megfigyelő képessége ezen alapszik. Nem baj, csak mindig ilyen maradjon. Ilyen „gyerekes".

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban Foky bábjainak, illetve (horribile dictu!) bábfilmjeinek pedagógiai jelentőségére is fel kell hívnunk a figyelmet. Az a gyerek, aki látta a Szentgalleni kaland c. filmet, sose fogja elfelejteni a történelmi eseményt, a magyarok kalandozásának ezt az érdekes momentumát. Abból viszont, ahogy a papok az együgyű Heribert fráterrel csak kiszolgáltatják magukat, de a portyázó magyarok elől elmenekülnek, egyedül őrá bízva a kolostort, őrá, aki ügyes fortéllyal a gyertyatartókat, egyházi kegyszereket, kincseket megmenti a zsákmányra éhes katonák elől — és abból, hogy végül Heribert, akinek a lábaujja már nem kandikál ki rongyos harisnyájából és új facipője is van, a visszamerészkedő barátok kezébe felmosóvödröt, rongyot, seprűt ad és munkára szorítja őket — többet tanul a társadalmi morálról mint tíz osztályfőnöki órán. És milyen frappáns ötlet: apró veres ördög kísérti a kolostor folyosóján esti ájtatosságát végző Heribertet, szemei elé idézve sültek, bor, kényelmes vetett ágy képét, olyannyira, hogy az erőszakoskodó jószágot Heribert a szenteltvíztartóba kell mártsa, mire az szelíd tekintetű, fehérszárnyú angyallá tisztul és lesütött szemmel, összetett kézzel száll fel a mennyországba. A harcosok — magyarok, németek — mind egy-egy külön típus, hatalmas, vörös orral, kóc hajjal, páncélban; vagy íjjal, könnyű fegyverzetben a lógó bajszú magyarok.

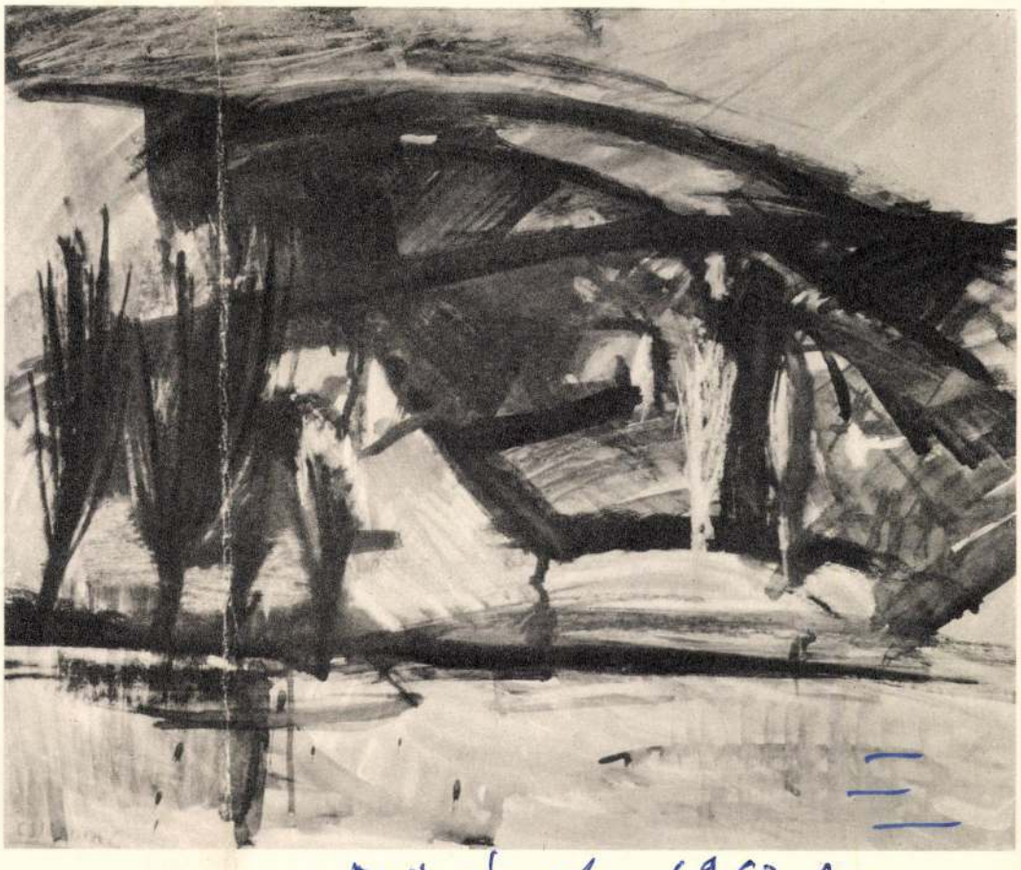
A Siker c. filmben a pólyást, aki már a bölcsőben minden megmozdulásához nagy közönség bámuló hódolatát vindikálja — pedig milyen ingatag dolog ez — végigkísérjük élete néhány mozzanatán — (a film az emberszínházat a bábbal kombinálja —) s végül mint twistet játszó gitáros tönkre énekli magát, még körülállják sírjánál a gyászolók, de közönsége már éppen olyan lelkesen tapsol a következőnek, mint annak idején neki, s az új dallamokra újra óriási iramú táncba kezd. A gitáros figurája: vörös haját hátrafésüli, ábrándos szemeit égnek emeli és agyonékszerezett ujjaival úgy kapaszkodik a gitár húrjaiba, hogy szinte halljuk, amint játszik, s azt is halljuk, egészen tisztán, hogy csak csupa édeskés, szentimentális, elcsépelt, utánérzett dallamra telik neki.

Szeretem az állatot — vallja egy másik kisfilm hőse. Karinthy szövege mellett Foky Ottó bábja —, ez a cégjelzés igen jó volt Lipcsében, Erfurtban, hírnevet szerzett Belgrádban, Prágában, részt vett és díjat nyert a londoni fesztiválon — de Budapesten vajon kik látták? A rendkívül mozgékony, nagy kifejező erővel rendelkező figura szinte félelmetes asszociációkat keltve magyarázza az előle nyüszítve menekülő nyúlnak, hogy csak az óriási szeretettől sarkalva akarja bőszült haraggal minden áron a körme közé kaparintani.

Egész más világ: Peti baba, kócos szőke hajával, szeplős arcocskájával, hóna alá szorítva kedvenc mackóját — a kedvesség, báj, finomság megtestesítője. Gondoljunk mel-

Csizmadia Zoltán

Csizmadia Zoltán: Tájkép – Paysage – Пейзаж

belevesző négyszegletes fejjel és kis csokornyakkendővel; egy művirágos gyászkalap; egy cakkos fejkötő a csúnya csecsemőn; a Sosemvolt király kis szivacs-sálja; a Bolond lendületes süvege; világosabban, érthetőbben, többet mondanak, mint más bábok aggályosan pontos öltöztetése. Az igazat, s nem a valódit láttatja velünk ez az ábrázolási mód.

Foky Ottó bábjai mint reklámtervek szerves részei is megállják helyüket. Külkereskedelmi naptáraink, túlzás nélkül mondhatjuk, világsikert arattak. Kár, hogy saját hazájában, a közönség kárára, ha nem is próféta, de tervező sem lehet. Évi egy-két filmen kívül nem jut tér ennek a nagyon tehetséges, nagyon képzett és széles látókörű művésznek. Grafikai képességét a szűk szakmai sovinizmus zárja ki a plakátokról, s bár a Képzőművészeti Alap kész örömmel terjesztené elragadó figuráinak levelezőlapra komponált képét, a kereskedelem értetlensége útjába áll. A kiállítás igen nagy számú látogatója türelmetlenül sürgette a magyar bábfilmek sűrűbb bemutatását, s kifejezte óhaját, hogy szívesen vásárolna Foky lakásdísznek készült babáiból, gyermekjátékaiból, sőt a filmekről ismert alakokból is, ha lehetne.

Más országokban nemzeti ügy egy-egy bábművész életműve. Figurái, képei közkézen forognak. Mi tarthat vissza attól, hogy a nemzetközi díjakkal kitüntetett magyar bábfilm is az őt megillető elismerést érje el itthon, s attól, hogy Foky Ottó, aki egyedülálló színt képvisel művészeti életünkben, még többet s még szélesebb rétegnek alkothasson?

Révész Zsuzsa

Kiállítás a Mednyánszky-teremben

Csizmadia Zoltánról

Ízléses környezetben, az újjávarázsolt kiállítóhely kulturált, modern belső teret adó artisztikus világában, mint egy meghitt hangulatú otthon falain felfüggesztve jelennek meg a kiállítás művei a látogató előtt. A monumentális kiállítóterek nagyra növesztett, elembertelenedett világával szemben, ahol a funkciójában inkább hivatalos, reprezentatív anyagbemutatás érvényesül, a szóban levő kiállítóterem intim bájával, az általa és benne elhelyezett képző- és iparművészeti tárgyak művészi értékvilágának felfedezéséhez közvetlenebb élménnyel szolgál. Így áll ez Csizmadia Zoltán műveinek bemutatásával is.

Tehetséges fiatal alkotó munkássága tárult elénk a kiállított festmények alapján. Csizmadia Zoltán 1933-ban született Mátészalkán. Innen indult el művészi pályáján önmaga megtalálása és a világ meghódítása felé. Középiskoláit a mátészalkai gimnáziumban végzi, miközben már a helyben működő Képzőművészeti szabadiskola állandó látogatója lesz. Így kerül közvetlen kapcsolatba a művészettel. Majd, mikor egy alkalommal Kmetty János Mátészalkán jár és megismeri Csizmadia első festői próbálkozásait és mint annyi más tehetséget, az ismeretlenségből felfedezi, azonnal meghívja a főiskolára.

Így 1952-ben Csizmadia Zoltán felvételt nyer a Képzőművészeti Főiskolára. Pap Gyula, Bán Béla mellett tanul és dolgozik, birkózik a festés technikájával, hogy később hosszasabban Fónyi Géza művészi-pedagógiai irányítása mellett bontakoztassa tovább tehetségét.

Csizmadia Zoltán a környező világról, a benne élő emberekről vallott mondanivalóját sajátos formanyelven, gazdag színvilágával bontja ki, akár a súlyosabb olajban, vagy a lágyabb pasztellben, mint a művészi gyorsítás engedelmes eszközében gondolkodik. Művészetének kibontakozását alapos szakmai felkészülés előzi meg, ami egyben jellemzi sokirányú érdeklődését, szüntelen ambícióját a számára újat ígérővel, a modern művészeti irányzatokkal szemben is. Fantáziájával és ecsetjével, melyet elmélyült tanulmányok inspirálnak, végigjárja a művészeti izmusok csaknem valamennyi irányzatát. Ismerkedik a futurizmussal, kísérletezik a szürrealizmussal, sőt egészen az absztrakt törekvésig is eljut. Mégis más művészi egyéniség érik e tanulmányok hatására, mintsem hogy bármelyik említett irányzattal is azonosítaná magát az a Csizmadia Zoltán, akinek a jelen kiállítás egy évi munkásságával ismertette meg a látogatót.

Műveiből olvasva leszűrődik bennünk a művész alapvető hitvallása: — mindenből tanulva, mindent leszűrve, Nagy Balogh, Nagy István, Tornyai művészi hagyománya örököseként, az ő útjaikhoz legközelebb haladni. Erről a művészi elvről vall a kiállításon szereplő 31 kép.

Szűkmarkúan mérte ajándékait a természeti valóság Csizmadia szűkebb hazájában, Mátészalkán. Szülővárosa a Nyírség homoktengerében épült, ahol a látást és a napfényes színek csodálatát megzavarja a mindent ellepő homok. Belepi a házakat, az ember szemét, megfakítja a felhők kékjét, a fű zöldjét, a természet eleven vidámságát, bátortalanná tompítja színhangulatát. Csizmadia művészete nem ennek a világnak a visszaadója, nem ezt a valóságot szólaltatja meg a piktúra eszközeivel. A bágyadt fényű táj elleni lázadás az ő piktúrája. A szenvedélyek, a színek drámai lobogása és óriásira nőtt erők feszítenek művein. A mély ultramarin és a kékek, a vakító fehér foltok drámai viadala él, egyszerű szerkezettel, monumentálissá teremti az ábrázolt valóságot.

Igazi témája a paraszti élet színtere: a tanya. Hódmezővásárhely közelében, a Tisza mellett, megtalálja mindazt a táji és színbeli gazdagságot élményben, amit a tanyákról akar elmondani, — Mártély hangulatos világában. A mondanivaló, a ma paraszti világának nagy ellentmondásai, problémák, remények, szenvedélyek, egyszerű képletű, drámai feszültségű kompozíciókban összegezve jelennek meg. Gondos szerkesztettség, szigorú, zárt formák, minden feles-

Művészet 1963 dec

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307
Csizmadia Zoltán
1962 DEC 8
MAGYAR IFJÚSÁG

1021

(Foto: Csuzi)

FESTŐ — ecset nélkül

MŰTEREMLÁTOGATÁS CSIZMADIA ZOLTÁNNÁL

CSIZMADIA ZOLTÁN RAJZA

Nem jelképes a cím — inkább pillanatnyi állapotra utal. A művész most tette le ecsetjét, portréján még nedvesek a vonások, de az alkotó ilyenkor sem pihen: néz, lát, befogad, gondolkodik, érlel, komponál — alkot minden idegszálával. Más régiókban jár? Vissza kell térnie a földre? Nem! A festő nem az ábrándozó nemzedék tagja — fiatalsága, szemlélete, élete a valósághoz köti. Hallgassuk meg Csizmadia Zoltán vallomását önmagáról:

— Mártély. Vásárhely mellett. Az az én szűkebb hazám. Magamban hordom a Tiszát, a halászok gondjait, a föld embereinek arcvonásait. Őket figyelem évek óta, ők az én elsődleges témáim. Megtaláltam őket... és magamat. A többi gond: töprengés a stílusról, alkotói módszerekről... mind másodlagos. Ez a fő: a haza valósága, az ember... s eltalálni hozzájuk.

— Hosszú volt az út?

— Időben nem, csak szemléletben, felfogásban. Négy éve kaptam diplomát a főiskolán. Önálló ember lettem. Hogyan tovább? Éreztem, hogy túl kell lépni a tanulóévekhez szükséges iskolai akadémizmuson. Ki kell bújni belőle, mint kígyónak a bőréből. Nyugat felé fordultam, hogy felszívjam, ami értékes. Kacérkodtam a kubizmussal, beálltam a tasisztáik táborába — de sok-sok csalódás ért. Aztán a magyar mesterek következtek: Nagy István, Nagy Balogh János, Derkovits, Szentiványi... Tőlük is tudom, s Vásárhely bizonyította: a valóságból szülessen az élmény. Ez a művészet első számú parancsolata!

— Nincs félnivaló a mesterek vonzásától?

Hümmögés. Csend. Elgondolkodó tekintet.

— Mesterek kellenek. Senki sem nőhet ki önmagából. Kapcsolódni kell valamely hagyományhoz. Ez még nem epigonizmus. Tanulni és előre lépni az egyéniség felé... ez lehet a művészet járható útja...

A vallomás tovább tart. Csizmadia Zoltán Mátészalkán született, Nyíregyházán járt iskolába — ma is szereti a vidéket. Hívogatja őt újra és újra. De köti már a város is. A „funkció". Ugyanis vezetőségi tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának. S az ember, a fiatal művész lobogni kezd, amikor a tervekről beszél.

— Ezt most mondom el először nyilvánosan. Nemzetközi kiállítást akarunk rendezni. Nagyot, jelentőset, világméretűt. Meghívnók a realizmus jegyében alkotó fiatal művészeket, valamennyi földrészről, bármely rendszerben, országban élnek, alkotnak is. A realizmus seregszemléje lenne a kiállítás... ha megvalósul...

A fiatalok előtt nincsenek határok. S láttam őt másfajta lobogásban is. A boldogságéban. Színhely: a MÜM 35. számú ipari tanulóintézete, Damjanich utca. Az egyik teremben kiállítás volt: Csizmadia Zoltán képei, Kucs Béla szobrai. A látogatási könyvben ötszáz név. S a bejegyzések közt egy rövid mondat: „Nekem az Ásványőrlő című kép tetszett a legjobban!"

A festő mutatja a képet:

— Ez a gyerek megértett. Nekem is ez az egyik legkedvesebb képem...

Havas Ervin

...ALIZMUSÉRT

...ályokon. Amikor már meg-...zokják a sok mozgást, izom-...atuk hozzászokik a nagyobb ...egterheléshez, akkor min-...enki a neki legmegfelelőbb ...portágban egyénileg is ver-...enghet. Persze, az előzőek-...en elmondottakra akkor is ...ondolni kell. Nagyon hasz-...osak a kollektív kiránduló-...ok, amelyek arra is alkal-...asak, hogy játszadozzunk, ...setleg egyéni versenyeket is ...endezzünk. Ilyenkor télen pe-...ig a szobában művelhető ...portokra kell gondot fordíta-...unk. A sakkozásra, az aszta-...teniszre és ahol lehetőség ...an a teremben játszható ...bdajátékokra.

— Tudjuk, hogy többszörös ...agyar bajnok és 1959-ben ...eheránban, valamint 1961-...en Yokohamában a középsú-...ú birkózásban második ...tt a világbajnokságon. Az ...lvonalbeli versenyzőt nyil-...án nagyon lefoglalja saját ...portága, a versenyekre való ...lkészülés, nem sok ideje jut ...ásra.

— Ez vitathatatlan. Jó idő-...eosztással azonban mást is ...het csinálni. Én a Testne-...elési Főiskola levelező tago-...atán harmadéves vagyok. Az ...Ifjúság a szocializmusért" ...nozgalomban is részt veszek. ...okat járok vidékre. Nemré-...gen nősültem. Tehát bőven ...betáblázott" minden időm. ...S mégis azt mondom, hogy a sportolás sohasem esik nehezemre. Sőt, jó hatással van rám a tanulás és a munka után. Felüdít! Gondolom, ha rám jó hatással van, másnak sem árt...

Bécs István

...kteti ellenfelét.

Könnyű a lovasoknak

— Látogatás a debreceni MEDOSZ sportkörben —

— A lovas lovagoljon a pályára! — de sokszor hallani ezt a felszólítást a debreceni lovasok versenyein.

Néhány pillanat... Ló és lovas szinte úszik az akadályok felett. Amíg azonban idáig eljutnak a fiatal sportolók, hosszú, fáradságos utat kell megtenniök.

— Sportkörünk régi, már tizenkét éves — tájékoztat *Titkos István* edző. *— A debreceni állami gazdaság támogatásával szépen fejlődünk, de sajnos, jelenleg több a lovas, mint a ló. A fiatal lovakat már tanítják, remélhetőleg tehát hamarosan ezen a téren is javulás áll be.*

Debrecenben az egyik legnépszerűbb sportág a lovaglás. Üzemekből, iskolákból járnak be a fiatalok a MEDOSZ sportkörébe és közülük számosan éppen ezzel teljesítik az ISZM negyedik követelményét.

— Nézzenek körül — mondta az edző —, *sokféle foglalkozású és korú fiatalt találnak itt.*

Valóban! Itt van például *Nagy József* a Gördülőcsapágy-gyár technikusa. Minden szabad idejét a lovaglással tölti és már országos versenyeken is eredményesen képviselte sportköre színeit. Ugyancsak kitűnő lovas *Nemes Géza* is. S a kis *Pádár Kálmán*, az egyik fiatal reménység... Hogyan került ide? Egyszer meglátogatta itt dolgozó édesanyját, megcsodálta a szép lovakat és a lovas-sport szerelmese lett.

— Újabban érdekes versenyág válik egyre népszerűbbé nálunk is — mondta az edző. *— A voltizálás, amely tulajdonképpen lovastornát jelent, egyre inkább vonzza a fiatalokat. Jelenleg háromtagú a voltizáló csoportunk, de Arató Gabi, Siket Lajos és Török Anti már a mezőgazdasági kiállításon is sikerrel szerepelt.*

Debrecenben, a Hortobágyon a lovaglásnak szép hagyományai vannak. A csikósok bravúrjait most a tanuló- és munkásfiatalok folytatják a MEDOSZ sportkörében. **Végh Ida**

Ki hogyan teljesíti

Élénk sportélet folyik a Cukor utcai Apáczai Csere János gyakorló gimnáziumban. Valamennyi tanuló részt vesz a Kilián-mozgalomban, az ISZM negyedik követelményének teljesítésével sincs probléma. A testnevelő tanárok és a diákok változatos programot állítottak össze, szinte egymást érik a háziversenyek.

A fotoriporter körülnézett az iskolában: ki hogyan teljesíti a negyedik követelményt. Kattogott a fényképezőgép, megörökített egy-egy pillanatot az iskola sportéletéből.

Első kép: A tornát nagyon kedvelik a tanulók. Nem félnek a szerektől sem, de azért „Kati néni", azaz Zenthe Ferencné ott áll Vida Judit mellett.

Második kép: Sokan az asztalitenisz-versenyeken vívnak nagy csatákat. Nemcsak a győzelemért, de a jelvényért is küzdenek. Kovács Magda és Pécz Zsuzsa csatázott, amikor a riporter ott járt.

Harmadik kép: A zsinórlabdázás népszerűsége vetekszik a kosárlabdáéval. Sokan játszhatják egyszerre az érdekes játékot.

Negyedik kép: A kosárlabda-házibajnokság mérkőzései nemcsak a játékosoknak jelentenek élményt, hanem a szurkolóknak is.

Ötödik kép: Az ügyesebbek a talajtornát választják. Szródi Margitot éppen cigánykerekezés közben örökítettük meg.

Foto: CSUZI ZSUZSA

Versenyben a JELVÉNYERT

A falakon, egymástól arányos távolságra felaggatva, gondosan bekeretezett oklevelek, a vitrinben példás rendben sorakozó serlegek és veretek igazolják, hogy a Május 1. Ruhagyárban az utóbbi két esztendőben jelentős mértékben fejlődött a sport. S ha mindehhez hozzátesszük, hogy a fenti látvány nem a ...ládján, hanem a

— Négyszáz...

— Akkor bizony...

— Egy pillanatra... — szakít félbe. *— Mielőtt kimondaná végleges véleményét, sürgősen hozzáteszem, hogy közel másfélszáz azoknak a száma, akik jelentkeztek ugyan az ISZM-re, de még nem kapták meg a jelvényt. S ezeket a jelvényeket*

Csizmadia Zoltán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1963 JUN 21.

PESTMEGYEI HÍRLAP

/1021

Kiállítás

Szombat délben a Mednyánszky-teremben (Bp. V. Tanács krt. 26.) nyílik Csizmadia Zoltán festőművész és Kucs Béla szobrászművész kiállítása. Megnyitót mond Váczi Mihály költő.

KÉT EGYFELVONÁSOS

(Hey, come back here!)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ

1964 SZEP 6.

1021

A Napló bemutatja:

Csizmadia Zoltán festőművészt

Új műterem a Séd völgyében — Tiszapartról a Bakonyba — Program: otthon lenni az emberek között

1

Miért mutatjuk be Csizmadia Zoltánt a Napló olvasóközönségének? Mert Veszprém kapuján kopogtat bebocsátásért. Hogy kifejezője, színbe álmodója, kompozícióba formálója, képbe örökítője legyen annak a természet-halmozta szépségnek, amely tán párját ritkító-kereső gazdagságban öleli át a históriás várost és díszíti-termékenyíti a megye tűz-emelte hegyeit-völgyeit. A kapu kitárult, *a művészi szándék találkozott a város tervező akaratával*, a nemes lokálpatriotizmus lobogásával, hogy a hagyományok fejlesztéseként, e táj művészete is beleolvadjon az országos ötvözetbe. A művésztelep magja immár befejezés előtt áll, a Séd völgyében utolsó simításra készek a modern műterem-lakások, s ismerkedik új otthonával-városával az érkező, letelepedő művészek egyike: *Csizmadia Zoltán.*

A műterem még ablak nélkül áll, a nyírkos falak

Szűkebb családi körben. (Fotó: Péterfay Endre)

mester-kézre vágynak, de a művész szemei felfedező kíváncsisággal, türelmetlen futással ismerkednek a sátoros gesztenyefákkal, délceg fenyőkkel, szeszélyes sziklasüvegekkel. És ami fontosabb: az emberekkel. Táj és ember együtt ad egészet, hiánytalant, műre ihletőt.

2

Be lehet mutatni egy embert szavak segítségével, akinek lényéről, gondolatairól a színek és formák nyelve vall hűen? Évek óta ismerem a fiatal művészt, de nem tudom, mit és hogyan mondjak róla bemutatásul, hiszen *a képeket, élete értelmét és lényegét nem varázsolhatom ide színeiben;* nélkülük mit nyújt akár a legteljesebb nacionále?... Adatokat, mint a személyi lap: szürkén, fösvényen, jellegtelenül. Mégis: a bemutatást itt kell kezdeni.

1933-ban született Mátészalkán. Ott végezte középiskoláit, ismerkedett a természet formavilágával. Érdeklődése korán a művészetek felé fordul. Rendszeresen látogatja a képzőművészeti szabadiskolát. A tehetség nem rejti magát. *Kmetty János* Mátészalkán járva felfedezi első próbálkozásaiban a vitathatatlan tehetséget és meghívja a főiskolára.

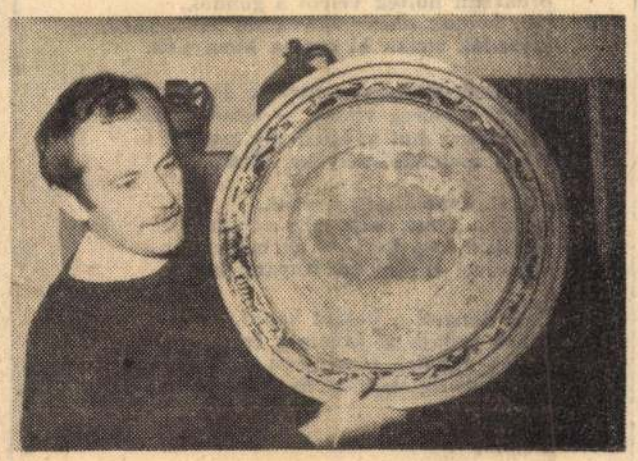
Ekkor kezdődik a minőségileg új élet, a tudatos művészi érlelődés, amely alapos szakmai felkészülést, nagy fokú önmegtartóztatást és fegyelmet, teljes odaadást követel. A képzőművészeti Főiskolán *Pap Gyula, Bán Béla* és *Fónyi Géza* művészi-pedagógiai irányítása mellett bontakozik tehetsége.

Az alkotó életbe lépve, mint annyian mások, Hódmezővásárhely vonzási körében találja meg az ihlető élményt: a tanyák, alföldi falvak emelkedő-ellentmondásos világát; Mártély táját örökíti meg leggyakrabban zárt formájú, egyszerűen tömör, drámai kompozíciókban. A pályája elején álló művész hamarosan *az országos tárlatok állandó résztvevője.* S még egy tulajdonsága, a közéleti érdeklődés és tennivágyás állította őt a figyelem fókuszába: az 1956 utáni években egyik erőtől duzzadó szervezője, vezetője a fiatal képzőművészeknek.

3

Terveiről ő maga valljon:

— A közelmúltban tértem vissza külföldi tanulmányutamról. Megnéztem Párizs képtárait, megcsodáltam Itália műkincseit, sok mindent láttam, tanultam, s mikor Firenzében szinte rámszakadt a Leonardo-alkotta szépség, még bizonyosabban éreztem a hitvallást: *az igazi művészet tárgya, forrása a valóság! Ember és táj, valóság és művészet őszhangját még nem láttam teljesebb harmóniában,* s mindez abban is igazolt: a művésznek ismernie kell környezetét, otthon kell lennie benne, együtt élnie az emberrel, akit ábrázolni fog, hogy ismerje gondolatát, töprengéseit, indulatait

Kedvenc tárgyai az alföldi népművészek alkotásai.

— ez a művészi alkotás alfája.

— Én már régebben letettem a kirándulva-alkotásról. Ez csak a felszínen topogást eredményezheti. Még a csodálatos Földközitengeri tájakon sem tudtam festeni, mert vendég voltam, szívtam magamba a szépséget, de még nem érlelődött alkotássá bennem. De ha Mártélyra, a kis alföldi faluba megyek, ahol úgy ismerjük egymást az emberekkel, mint a testvérek, ahol ismerős a mezők illata, a kocsinyom kanyargása és marasztalása — ott azonnal festenem kell. Ez a belső parancsolat.

— Így szeretném itt is, e százszorta gyönyörű tájon, amely már az első napokban is lenyűgözött. *Itt lesz az otthonom, a táj embere leszek* — lehet-e ennél alkotásra serkentőbb programon?

— *Festeni, festeni, festeni* — ez az első számú tervem. A második: tovább táplálni a város művészeti vérkeringését, kiállítások rendezése, festő és szobrász kollégák meghívása, élénk képzőművészeti élet szítása révén. Miért ne alakíthatnánk ki e ragyogó tájegységben is egy Vásárhelyhez hasonló képzőművészeti központot, amelynek produkciói az össz-nemzeti értékeket is számottevően gazdagítják? A megye, s a város vezetőiben, dolgozóiban *kellő az igény,* s igyekezet hozzá — összefogással a megvalósulás sem ábránd csupán.

4

A Tisza mentéről a Bakony peremére költözött egy fiatal művész. Telve lobogással, akarattal, elhivatottsággal. *Veszprém festője akar lenni.* Bizalmat kér és alkotást ígér. Bízunk benne és köszöntjük őt.

Havas Ervin

FÓRUM

irodalom művészet kultúra

MÁTYÁS FERENC:

A szülői háznál

Idáig jöttek velem szekéren,
itt örököltek engem szegényen,
lopott kincsüket, szerelmük ágát
bajos világban ketten vigyázták.

Anyám szemében kétség szorongott,
e házban nőttek velem a gondok,
láp, homok mélye dobott föl gyöngynek,
századok sírtak ki engem könnynek.

Gyermek-mosolyom melege jégcsap
foggal vicsorog vissza, — emlék csak,
betemetett kút gyűrűzi múltam,
ötven esztendő mélyébe fúltam.

Lakói temetőfejfa árnyak,
lagzit a gyász csap, meg az utálat,
omlik a ház, kert, virág bámész
szemével engem édesanyám néz.

Szél döngeti a bezárt kaput,
kínok indája az arcomra fut,
hull a vakolat, reményem lepkék
penészszárnyakon sírba temették.

KÁLDI JÁNOS:

Szálló lombok és virágok

Szállnak, ím, roppant csapatokban,
akár egy végtelen madárhad.
Úszik a sárga lombraj napok óta már.
Ó, őszi sugár,
hiába várlak,
elfonnyadtál,
nem tünedezel fel a közeli palánkon.
Vonul a tüzes zsongás
végeszakadatlan,
a könnyű levelek sárgasága száll, száll.
Meglazult-lódult a világ,
elszakadt kötelékei szomorú ropogással,
siet, elsuhog minden:
mennek a napraforgófejek is,
s a kései dáliák,
megcsillannak odafönt,
és tűnnek is tovább. —
De: nézd,
a szálló lombok és virágok alatt,
kint a városvégen
egy fiú és egy lány
összehajol.
A szerelem tündöklő szobra ez:
a szerelemé,
amelynél nincs
diadalmasabb és örökebb!

CSÁNYI LÁSZLÓ:

Emléktáblák

1.
Roppan a rügy, már nyújtja ki ág-karját az idő is,
hol vagytok szeretők? Néma e völgyi vidék.

2.
Reggel a lányok, mint a pillék,
ha nem látnád, hát nem is hinnéd,

délben az asszonyok vidáman
nyújtózkodnak a napsugárban,

este a zsenge szüzecskéket
kardokkal kergetik a vének.

3.
Böhönye bátor bírálatot mondott,
ahogy mennydörgött, tágult tüdeje,
bírált, de előbb megbeszélte bölcsen
azokkal, kiktől függ saját feje.

4.
Csak az volt a fontos, hogy soraim rendje
velem harcoljon és ne ellenemre
s az igazságnak szavát visszazengje.
Ezért nem bíztam soha véletlenre,
nemcsak én mondtam, a vers is felelte, —
esküszöm nektek a földre s a mennyre.

Negyvenöt éve halott Ady Endre. Barátai, ismerősei is nagyrészt elköltöztek már. A rokonság is egyre fogy, egyre kevesebben mondhatják magukról, hogy a költő közeli rokonai és egyben a neves rokon életbeli ismerősei is voltak.

Pápán, egy sok virággal díszített udvari régi házban él Emma néni. Czuncza Emma nyugdíjas tanítónő, Ady Endre rokona. Ahogy a napfényben úszó kerteket, az alacsonyan fekvő tókerti háztetőket s a messze kéklő bakonyi hegyeket pásztázó tekintetünk visszatér a csendes, hűvös szoba árnyékába húzódó bútorai közé, — a sokfelé kanyarogó beszélgetésünk újra csak az eredeti téma: Ady Endre.

— Mit is lehet még mondani Adyról? Hiszen mindent elmondtak és leírtak már — mondja Emma néni kedvesen elhárító hangsúllyal. A fennakadt beszélgetés folytatására jó ürügyet szolgáltatnak Emma néni ágya felett függő apró régi fényképek.

— Ez az én kis galériám — mondja és sorra mutatja be az ábrázoltakat, Ady Endre rokonait. Aztán kettőt csak elém tesz és vár. — Teljesen Ady karakterei — mondom meglepődve a nyilvánvaló hasonlóságtól. A szemek, a tekintet kifejezése különösen emlékeztet a költőre. Fazekas Anna az egyik, a másik, egy sudár növésű bájos lány 18 éves korában — 60 évvel ezelőtt.

— Emma néni. „Emma néni, amikor kendet még..." idézi az eredetileg Sára nénire írott sorokat, majd bogozza a rokoni kapcsolatok csak nehezen követhető, sokszor már-már összegubancolódó fonalát Bandi — ahogy ő nevezte a költőt — nagyszüleitől kezdve a ma még élő rokonságig. Ezeket azonban nem jegyezzük le, mert részlete-

Földeáki Béla:

JÉZUS N

Még a roskadozó öreg
kor, minden elsején
Mert az, szertartás.
Jóka, a családfő megjön
Megyen a kredenchez, ami
kán a megroggyant gerend
kót. Kis zöld vaskazetta e
kézipénztárt szokták tartan
fontolatlanul éppen a Jóka
lenül. No, nem kell belől
és különben is sok ilyen
Szóval ilyenkor a családfő
keszt és a borítékból beles
többet, nem kevesebbet, m
után pedig a borítékot áta
a putri — asszonyának. O
egy hónapig.

Elseje van megint, me
vonul a kredenchez, megg
tartja a gerendát és előves
béből a borít

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csizmadia Zoltán

NAPLÓ
(VÉSZPRÉM)

1961 JUN 25.

1021

Csizmadia Zoltán rajza

ma — zöldh

ún. csarnokvízből ered. A szemben áramló vér akkor növeli a szemnyomást, ha mennyisége hirtelen növekszik. Ugyanez érvényes fordítva is: a vérnyomás hirtelen csökkenésével a szemfeszülés is csökken.

A glaukómának két megjelenési formája van: az egyszerű glaukóma és a glaukómás roham. Az

egyszerű glaukóma

alattomos betegség: nem jár fájdalommal, ezért csak előrehaladottabb szakaszában ismerhető fel. 70 százalékban idősebb, érelmeszedéses férfiaknál fordul elő. A látás fokozatosan romlik és a gyógyítás sem eredményezhet gyökeres javulást. Csak a gyengült látás megmentése lehet az orvos célja, mivel a sérült vagy elpusztult látórostokat nem lehet pótolni.

A gyógyítás lényege, hogy

a felg
elveze
noszti
ménye
szemn
elektr
olyankor is ki lehet mutatni, amikor a tünetek még alig jelentkeztek.

A

glaukómás roham

igen erős fájdalommal jár. A beteg a hajnali órákban féloldali fejfájással, hányingerrel ébred, és az egyik szemével nem lát. A szem vörös színű, a pupilla tág. Ha gyors segítség nem érkezik, a roham csak napok múlva oldódik és esetleg a látás sem tér vissza.

A glaukóma egyik érdekes és jellemző tünete a látótér leszűkülése, ezért gyakori, hogy a beteg neki megy az oldalt lévő fának, embernek, vagy járműnek.

A szemgolyó megpuhítása történhet szemcseppekkel, gyógyszerekkel és műtéttel. Ha a betegség már rohamokban jelentkezik, 48 órán belül operálni kell. A műtét egy életre biztonságot nyújt abban a tekintetben, hogy újabb roham azon a szemen nem keletkezhet (igaz, állandóan szemcseppeket kell használni).

Fontos az életrend

A betegség kimenetelében nagy jelentősége van a fegyelmezett életrendnek. Fontos az orvos utasításainak

...gyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

Csizmadia Zoltán

1967 MÁR 12
1021

Csizmadia Zoltán: Katica.

OMÁN
technika

Milyenek az idegei?

Válaszoljunk igennel vagy nemmel az alábbi tíz kérdésre, amelyet a California Egyetem pszichológusa, Jane Sherrod Singer kisasszony tesz fel pácienseinek. Azután adjuk össze az „igen" és a „nem" válaszok számát. *A végösszegből — Singer kisasszony szerint — megtudhatjuk, erősek-e az idegeink, helyén van-e szívünk,* vagy pedig idegösszeomlástól kell tartanunk.

1. Hideg és nyirkos lesz-e a tenyere, ha ismeretlen emberekkel találkozik és helyzettel kell szembenéznie?
2. A rendőrautó szirénája akadályozza-e a nyugodt alvásban?
3. Gyakran van-e olyan érzése, hogy nem az alkalomnak megfelelően öltözött?
4. Vannak-e lidércnyomásos álmai?
5. Rossz hangulatban van-e, ha orvoshoz kell mennie?
6. Mindig gondosan bezárja-e az ajtókat és az ablakokat?
7. Inkább otthon marad-e, semhogy ismeretlen országokba látogasson?
8. Zavarják-e az árnyékok?
9. Undorodik-e bizonyos állatoktól?
10. Nyomasztóan hat-e Önre a halál elkerülhetetlenségének gondolata?

Ha mind a tíz kérdésre „nemmel" válaszolt, teljesen [illegible]odt idegzetű emberek

---

lán

Epidauroszban szervi és idegrendszeri betegségeket

A szervi betegségben szenyből kivont gyógyszerekkel, sszázzsal, sőt kisebb műtétekpapi orvosok.

szeri megbetegedéseket már sabb módon igyekeztek „gyómplom nagy csarnokába beszent kígyóval" találta magát ugyan ártalmatlan volt, de elépő testére csavarodott, ép

...hirdető
...OFIGYELŐ
..., V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csizmadia Zoltán

1967 JAN 21

Magyar Ifjúság

1021

A va...ságtól elfordulva spekulálni lehet, de alkotni nem

...műtelep ...művésze: festő... ...az el... ...hely... Csizmadia ...éges kiál...son mu... ...lekben ...Veszprém ...újabb ...tatta. ...Kiállítása ...van már ...munkát, de mütermében a ki... ...beszerzett anyag — ...megvásárolt ...művek kivételével — együtt van.

A Magyar Ifjúság olvasói előtt Csizmadia Zoltán neve és a művészetről vallott nézete nem ismeretlen. Beszélgetés során — nemrég — „ars poeticájának" alapelvét a következőkben fogalmazta meg:

„A természettől, amelyet anyagi valóságnak, vagy anyagi világnak mondhatunk, különben nem lehet, de nem is célszerű elszakadni, még a képzőművészet kifejezési eszközét, anyagát illetően sem."

Képeit, kerámiáit nézve, úgy tűnik, hogy a művészetről vallott elvei nem puszta szólamok. Művészi tevékenysége során arra törekszik, hogy a szavakban megfogalmazott elveket munkáiban érvényre emelje. Idézett mondata mintegy refrénszerűen tér vissza munkáiban.

Az idézett mondat első szakasza képeinek témájában, valamint a téma fogalmazásmódjában öltött alakot ott realizálódik. Művészi tevékenységre a természeti valóság kellette benyomások indítják Tájképeiben a táj jellegének, sajátos színharmóniájának, a napszakok, évszakok karakterének mélyen átélt megfogalmazására törekszik.

Idézett mondatának második része benyomásainak közlésmódjára jellemző. Elményeinek kifejezésére felhasználja az ábrázolást, a kép méretét, formátumát, a színfoltok harmóniáját, valamint a képszerkezet kiváltotta érzelmi hatást. Nem elégszik meg a festőművészet eszközeivel, új színhatásokat keresve, a kerámia felé fordult.

A veszprémi bemutatkozása alkalmával — képei mellett — kiállította kerámiáit is. Agyagból készített használati tárgyait is realista magatartása jellemzi. Tálait, dísz-virágcserepeit alakítva kerüli a bizarr, meghökkentő formákat. Nyugodt, egyszerű formarítmusokkal rendeltetésüket hangsúlyozza. Annak ellenére, hogy az egyes darabok változatos színhatásúak, színezésük nem hivalkodó: mértéktartó. Csupán az egyszersmind az asztal díszéül szolgáló tálak színhatása, felületének alakítása válik gazdagabbá. Jól ötvözi össze a színt és a formát Az edény színfoltjai ott válnak a legtüzesebbé, ahol a forma feszül. Így az edények külső, illetve a tálak külső és belső falát díszítő színfoltok nem lesznek applikáltak, hanem a formák jellegét hangsúlyozzák.

Az edényeken kívül kerámiaképek is kerülnek ki Csizmadia keze alól. Mind a kerámia használati tárgyakat, mind a kerámia képeket elsősorban saját kedvtelésére készíti, de tanulmányként is felhasználja az itt nyert tapasztalatokat táblaképein. Kerámiaképei ezért szinte darabonként elütnek egymástól. Egyes lapokon a vonal és a színfolt, más lapokon a határozott foltokba foglalt töretlen színek dekoratív hatását próbálja ki, de kísérletezik a meghatározhatatlan alakú (amorf) színfoltok dekoratív hatásával is. Kerámiaképeit egyelőre nem tartja a szó szoros értelmében vett képzőművészeti alkotásoknak.

„Kerámiáim használati tárgyak — mondja. — **Művészi mondanivalót nem közölnek. De szeretném, ha alkalmam nyílna nagyméretű kerámiakép tervezésére."**

A Mátészalkán született fiatal festőművészt sok szál fűzi a hódmezővásárhelyi művésztelephez Több éven át dolgozott ott, most is gyakran odalátogat. A kerámia iránti vonzalma is ott bontakozott ki. Korábbi tájképein szülőföldjének, a síkság tájjellegének művészi megfogalmazása állt festői érdeklődésének középpontjában. Hasonló alföldi táj fogadta Hódmezővásárhelyen is. Új otthonában (elsősorban nem a Tanács által rendelkezésére bocsátott **szép** mütermes lakásra gondolunk, hanem Veszprémre, sőt, az egész Dunántúlra is) meröben más környezet veszi körül. A természeti valóság esztétikai értékének felismerésére, a táj kiváltotta érzelmi hatások iránti fogékonyságára és jellemző erejére vall, hogy Csizmadia Zoltán Veszprémben festett képein a dunántúli táj sajátos jellegét is megtudta szólaltani.

„Szeretem az esti világítást — mondja. — **Akkor a színek és formák egyszerűek, tiszták. Csend van."**

A Bakony télen című nagyméretű olajfestményén hasonképpen az esti szürkület hangulata uralkodik: kompozícióját hideg kékek, kékes szürkék, kékes fehér színek ritmusára építette fel. Nagy egységbe összefoglalt színfoltjaival, szigorúan komponált nyugodt formáival, különösen jellemezte a közeledő hideg, esti szürkület sajátos hangulatát, nyugodt csendjét. A rálátásban festett völgy levegős, nemes térhatását a Bakony vonulatának és a sötétedő égboltnak hideg kék foltjai zárják le.

Az élénkebb színhatások, a folt és vonal eleven játéka sem idegen a fiatal művésztől. **Kislány** című alakos kompozíciójában hol lazúrosan festett, hol vastagabban felrakott tiszta színek kemény összecsengése teszi elevenné a fiatal leány szikkszavúan összefoglalt egész alakos arcképét.

Az őszinte, elsősorban hivatásának, az emberi érzések tolmácsolását tartó Csizmadia Zoltánt, a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagját, méltán érte a Derkovits-ösztöndíj kitüntetése.

Műtermét elhagyva, sokáig elkísér képeinek magabiztos, nyugodt harmóniája.

Újvári Béla

Csizmadia Zoltán: A BAKONY TÉLEN

részén 60 meter magas
alázúduló víztömeg (másodpercenként 7000 köbméter víz) már régen felkeltette a fantáziadús, merész emberek érdeklődését. Nos, e hőstettek jól fizetett hőstettek voltak. Nézzük csak...

Menedzser — halálos veszedelemben

1860-ban a francia napóleoni hadsereg veteránjának fia, Jean France Gravelet, hírül adta, hogy végigsétál a Niagara fölött kifeszített kötélen. Menedzserének több tízezer kíváncsi néző szurkolta le a „látványdíjat". A mosolygó és magabiztos Gravelet nem végigsétált, hanem futkározott, ugrándozott a kötélen, a nézők sikolyujjongása közepette. A bevételt a New York Times kiadója is növelte, mivel az artista 60 méterrel a háborgó örvények felett éppen a New York Times legfrissebb számát kezdte olvasni.

Egy év múlva Gravelet újabb szenzációval rukkolt ki: plakátjain arról értesítette a nagyérdemű közönséget, hogy ezúttal hátán egy önként je-

a víztömeg a mélybe hajította, ott lent már hiába várták, hogy felbukkanjon... Négy nap múlva dobta partra holttestét a könyörtelen Niagara.

Miss Annie Taylor a hordóban

1901-ben egy amerikai nő, Annie Taylor, acéltámokkal

aki merész
ra legyőzése helyett inkább jelentkezzék az amerikai hadseregbe, vagy a NATO egységeibe, mivel „ezekben a szolgálat nem kevésbé veszélyes, de biztosabb, és jobban jövedelmező!"

Ugye, kedves olvasónk, ezt már nem szükséges kommentálnunk?

Kérdés:

„Mi az ÁDOB és a DÖSZ?" — kérdezi Nagy Zoltán egyetemista, mert ezeket a rövidítéseket nem találta sem a lexikonban, sem az értelmező szótárban.

Válasz:

Diplomás kutyasétáltató

len kész öltöny sem. Lemberd
zsekek, kulikabátok és szólónadrágok töltik meg a sort.

A kész öltöny már kiment a divatból. A modern anyuka nem veszi meg. Az orkán mellett helyet kapott az elképzelésekben a műszőrme is. Bélésnek éppen úgy használják, mint anyagnak.

— Miért?

— A gyerekdivatban a sláger a könnyű, de meleg ruha.

Ebben a csöndes kis szobában két fiatalasszony dolgozik azért, hogy tizenkét éves korig minél csinosabban öltözzenek a gyerekek. Az országban egyedül Kaposvárott gyártanak ennek a korosztálynak ruhát. De nemcsak az ország gyerekeinek vásárolnak az itt elkészült holmikból. Tavaly Berlinbe is szállítottak. Az idén hetvenezer moszkvai gyerek kapott Kaposvárott tervezett ruhát. Nemrég Kanadába küldtek egy szállítmányt.

A ruhákat ők ketten tervezik: *Szarka Lászlóné* és *Nagy Józsefné*.

Egy kicsit mesevilág ez a tervezői szoba. Apró hóemberkéket képzel az ember a rajzok közé, meg virágos ágat a

ják, hint
ez néha ront a formán. Pedig én is szeretem a gyerekemen a szép ruhát. S szeretném, ha minden gyerek csinosan járna.

A munkájukról vallomásnak beillő szavakkal beszélnek:

— Mi arra törekszünk, hogy mindig újat adjunk. S ez nem könnyű. Gyakran nekünk is csak az első öt percben tetszik az újszülött. Aztán eldobjuk.

— Mert úgy van az, hogy gyötörjük magunkat, de nem megy. Aztán éjjel kettőkor felébred az ember az ágyban, és a homlokára csap: „hát ezt a ruhát akartam én megcsinálni".

— Tehát hangulat kérdése is a munka.

Nagy Józsefné szólal meg először:

— Csak ezt tudom kedvvel csinálni.

Szarka Lászlóné folytatja a mondatot:

— Különös és jó érzés viszontlátni a ruhákat az utcán. Ilyenkor önmagunkat kritizáljuk.

A két fiatalasszony hat esztendeje tervez a Kaposvári Ruhagyárban. Ez alatt az idő alatt négyezerháromszáz fa-

hogy sok más betegség is kedvezően reagál a besugárzásokra, egyebek között a gyulladások, különböző vérbetegségek, szembetegségek, bőrpanaszok és másfajta betegségek is.

A betegség gócának a testben való helyzetétől függően, különböző sugárzásfajtákat alkalmaznak az orvosok a betegségek kezelésére. Ennek megfelelően megkülönböztetünk felszíni, középmély- és mélybesugárzást. A felhasználási célnak megfelelően készülnek a röntgenkészülékek is.

A daganatok szöveteit természetesen úgy kell elpusztítani besugárzással, hogy egészséges környezetüket, a szomszédos szerveket messzemenően óvják. Persze azért a daganatok gócába a lehetséges maximális sugárzásmennyiséget, szaknyelven sugárdózist kell bejuttatni. Mélyen fekvő daganatok esetében ezt nem lehet elérni oly módon, hogy csak a testfelszín egy, szűken körülhatárolt térségét vetik alá besugárzásnak. Ezért a bőrfelület több térségét

viszonylag könnyebben e
het pusztítani a mélyen
vő daganatokat. Persze
ma sem könnyű nagy e
giájú röntgensugarakat e
lító készülékeket gyártani
ilyen röntgenberendez
roppant drágák, s ez a kö
mény is határt szab al
mazásuknak. Ebből a n
helyzetből a kemény gamma-
sugarak alkalmazása terápiás
célokra, továbbá az elektrongyorsítók kifejlesztése biztosított kiutat az 1940-es években.

A nagy energiájú gammasugaraknak sokkal nagyobb az áthatolóképességük, mint a szokványos röntgensugaraknak. Minthogy a gammasugarak a röntgensugarakkal ellentétben gyakorlatilag csaknem azonos módon gyengülnek, fékeződnek le a lágy szövetekben és a csontszövetekben, a test szövetei egyenletesen átsugározhatók velük. Ezenkívül a bőr kevésbé reagál a gammasugarakra; a gammasugárnyaláb, amely a testbe behatol, viszonylag élesen elhatárolt, nem szóródik szét nagy testfelületre

a daganat
való gyógyításában. A gyorsított elektronoknak, ultrakemény röntgensugaraknak és gammasugaraknak egés élesen körülhatárolt alkalmazási területük van, s ezeken a területeken kitűnő eredmények érhetők el velük. A beruházások nagyságán egyébként amúgy sem lehet sokat vitatkozni, ha emberéletek megmentéséről van szó.

A korszerű besugárzó berendezéseket a sugárklinikákon összpontosítják, mert csak így lehet e drága berendezések sokoldalú alkalmazhatóságát kihasználni. Ezeken a központi klinikákon manapság már egyre több helyütt alkalmaznak elektronikus számológépeket a besugárzások előké-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VÉSZPRÉM)

1961 FEB 10.

Csizmadia Zoltán

1021

✱ MŰTEREM-LÁTOGATÁ-SOKAT SZERVEZ Veszprémben a Művész-klub. A klubtagság és a baráti kör február 13-án hétfőn Csizmadia Zoltán festőművész műtermét látogatja meg. A műterem befogadóképességét figyelembe véve 25—30 fő indul egy-egy csoportban az SZMT Kisfaludy Művelődési Háztól.

Útmutató é
a totó 6. já

1. Népszabadság, 2. Népszava
5. Veszprémi Totó-Lottó Kirendelts

1021 Csizmadia Zoltán

Játék az anyaggal

A TŰZ ÉS A MŰ

FELMÉRHETETLEN ENERGIA REJLIK A TŰZBEN: pusztít és alkot — de a szépség kezesbáránya lesz a művészet izzó hőfokán. Az agyag, a samott, a festék, az üveg a művész kezenyomán szimbolikusan tolmácsolja a tárgyi valóságot.

Messze az ősöktől, a hódmezővásárhelyi csöbrös, tálas hagyományoktól is, a kerámia — esztétikai játékba kezd. A mázas falikép felülete fényes, üvegborítását 980 fokon égeti rá a tűz. Az agyagba illesztett fémszálak színes olvadása a felületek sokféleségét adja. A falikép nem körülhatárolt, keretbe zárt mű, szabadon uralja a sík felületet, a szoba falát. Beépíthető s építési elemekkel is kiegészíthető. A dimenziók játéka, teljes plasztikussága túllépi a táblafestés ábrázoló modorát és utat enged a mázas, figurális motívumoknak. Díszítő, gyönyörködtető hatása mindkettőnek más. A modern lakáskultúra helyet kínál a színvonalas, magas igényű, népi eredetű díszítéseknek.

— A szépségkeresés izgalmában mindig talány: mit tesz hozzá vagy mit von el belőle a tűz. Az égetés közben lejátszódó színgazdagságot a festő hosszadalmas munkával éri el. Plasztikusan ábrázolt témáim népművészeti elemekből tevődnek össze, de nem a puszta látványt adom vissza, hanem átszűröm a saját elképzeléseimen. Az emberek gondolkodása, szépségélménye, igénye koronként változik — mondja *Csizmadia* Zoltán, Derkovits-ösztöndíjas festőművész. Műtermében a festményeken, grafikákon kívül a népi motívumú kerámia falikép a légtöbb. A XI. Országos Képzőművészeti Kiállításon festményeivel, a Balaton művészeinek kaposvári tárlatán és a nyári keszthelyi kiállításon kerámiáival jelentkezett. Veszprém műteremmel és segítőkészséggel várta a művészt. Első, bemutatkozó kiállítását 1965-ben a veszprémi egyetem aulájában rendezték, s azóta a város saját művészének tekinti.

Az új felfogású festményeket, kerámiákat, kisplasztikákat — az útkeresés színességét elfogadták. Ezt bizonyítják a kiállítások, tárlatok vendégkönyvei, melyekbe a látogatók elismerő, biztató soraikat beírják.

Nádor Ilona

Falbaépíthető kerámia

Egy férfi

Egy nő

Tihanyi kép

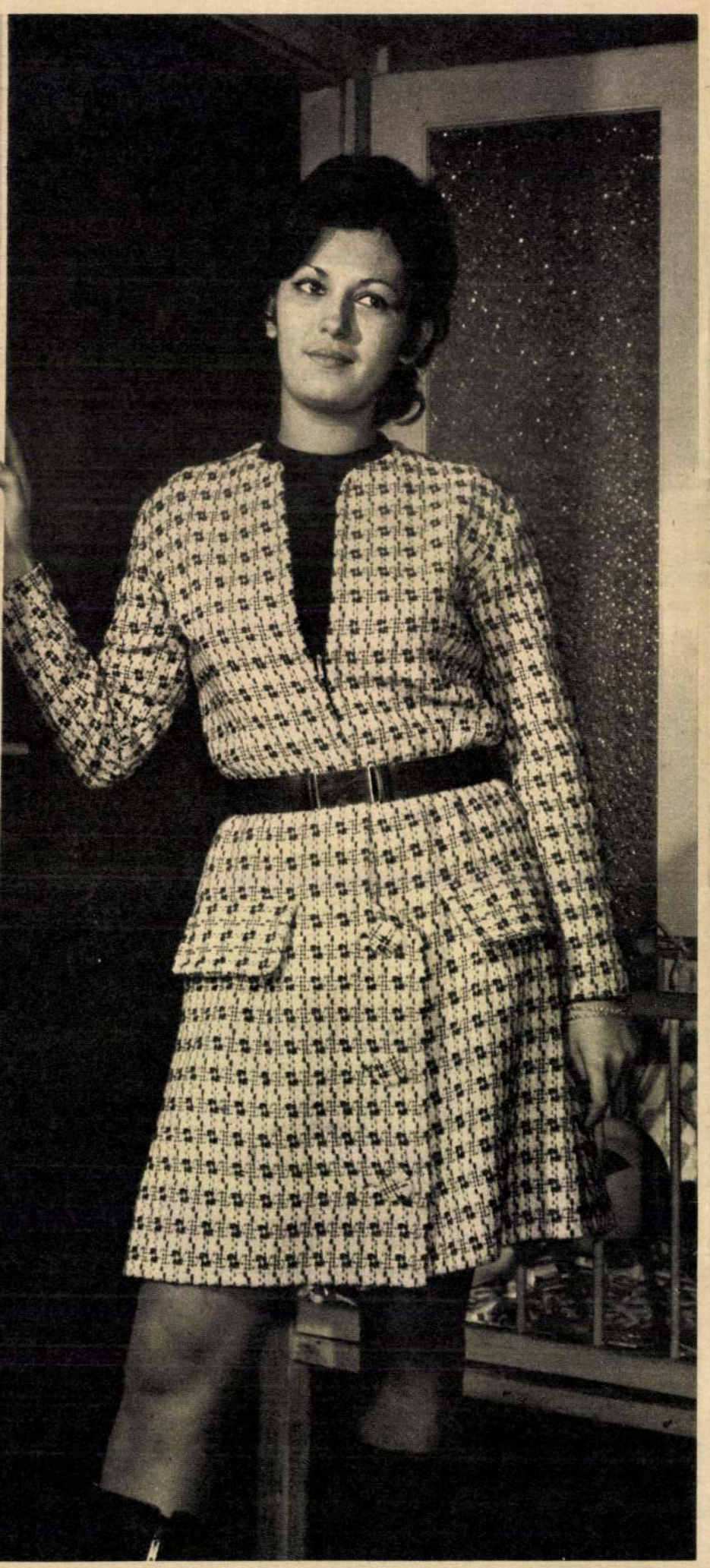

A színkeverés

Maszkos gyertyatartó

Egy munkásnő ruhatára

— Szeretem a ruhákat, ez talán nem bűn. Ha kiszabják, egyedül is megvarrom őket. Apróbb átalakítás, felfrissítés a megunás ellen sajátkezűleg... Nehezen vásárló típus vagyok. Néha hónapokig figyelem a kirakatokat, variálom az ötleteimet, míg végül is megveszem, amit szeretnék.

— A színek harmóniájára nagyon ügyelek. Óvakodom a harsány színektől és a feltűnő mintáktól. Meg a rövid ideig érvényes divatiránytól. Cipő, pulóver, táska, vagy fekete vagy barna. Esetleg valami semleges drapp vagy sötétzöld szín, és így mindenhez van kiegészítő darabom. Mindenhez mindent — ez a jelszavam. A bizsu-ékszer nagyon díszít és igazán nem luxus.

— Konfekció méretem a 48-as. Magasságom 168 cm, testsúlyom 64 kg. Szeretem a jó ételeket, de túlzásokba nem esem. Korán reggel kelek vagy késő este fekszem. Kétműszakos üzemben dolgozom. Betanított munkás vagyok a Beloiannisz Híradástechnikai Gyárban. Férjem a Fővárosi Vegyesipari Vállalatnál dolgozik, anyagbeszerző. Kislányunk másfél éves.

— Hogy hogy telik mindenre? Ruhára, szórakozásra, gyerekre? Egy kis családi összefogással. A szüleimnél lakunk, kétszobás lakásukból egyik szoba a mienk. Kicsit szűkös, de hát minden egyszerre nem lehet. Így is jobb helyzetben vagyunk, mint sok fiatal, kezdő házaspár. Édesanyám vigyáz Krisztire.

— Mindketten szeretjük a szépet. Apróbb tárgyakkal díszítjük a lakásunkat is. Kedvelem, ha csinosnak, jólöltözöttnek látnak. Sosem sajnálom az időt az öltözködésre, fésülködésre, egyedül „barkácsolom" a legtupírozottabb vagy loknis hajamat is. Pedig állandó rohanásban élek. Bevásárlás, főzés, takarítás, közlekedés, és mindig előfordul valami rendkívüli eset.

— Őszintén megmondom, igazi nő vagyok, szeretem, ha szépnek, ápoltnak látnak — azt hiszem, ez a jólöltözöttség titka. A közös családi pénzből nem költök többet egy fillérrel sem, mint ami az én „főmre" jutó rész.

Elmondta: Kántor Zoltánné

— Tyúklábmintás szövetruha, tavasszal kosztümnek is hordom, fekete-fehér pulóverrel, vagy blúzzal

— Sötétbarna buklékosztüm fekete táskával és szőrmével. Egész télen ezt hordom

ROMANTIKA NÉ

Lugossi György felvétele

— Miért követted el?

A három fiú habozik. Egyik sem tud határozott választ adni a kérdésre, miért tettek erőszakot a fiatal lányon. Aztán megkísérlik mégis valamiképp megformálni a választ. Lényegében arról van szó, hogy jó hecc volt, vagány balhé — és hát mellesleg, a vágy is hajtotta őket. Az egyiket megkérdezik:

— Szereted anyádat?

— Hát persze, hogy szeretem.

De a közelebbi kérdések nyomán lassan kiderül, hogy a szinte automatikus konfekcióválasznak nincs aranyfedezete. Soha, semmiféle érzelmi problémát anyjával meg nem beszélt. A haverokon kívül senkihez, semmiféle szorosabb érzelmi szál nem fűzi.

Csak a legszűkebb társaságában uralkodó szellemet fogadja el mértékül. A hangadó a srácok között, a menő fej, egy rámenős, erőszakos fiú. Beleköt másokba, hősi tettnek érzi a lányokon elkövetett erőszakot.

— És ha szerelmes vagy egy kislányba, azzal is így viselkedsz?

Vigyorog: — Ajaj, szerelem... csak szöveg.

— És ha a húgoddal bánnának így?

— Leütném azt a krapekot!

A három tizenhat, tizenhét éves fiú — különben fejenként átlag kétesztendei szabadságvesztésre ítélték őket — a fiatal lányt egyikük lakására csalta fel.

Van-e valamilyen hasonlóság a három fiú között?

Mind a három jóképű, értelmes. Az egyik ipari tanuló, a másik gimnazista, a harmadik segédmunkás.

Az egyiknek vendéglátóipari alkalmazott az anyja, egyedül tartotta el két gyermekét. Szinte sohasem találkozott velük. Amikor elment vagy még, vagy már aludtak.

A másiknak jólkereső, jóállású emberek a szülei, de elváltak. A fiú az anyánál lakott.

A harmadiknak a környezete: veszekedő, hangos, békétlen.

A három gyerek egy környéken lakott. Az iskolában sem vertek gyökeret, az egyik ki is maradt. A közös érdeklődés (vagy inkább érdektelenség?) sodorta őket össze, a szabad kószálás vágya. A közeli gimnázium előtt cövekeltek le és szólítgatták le a lányokat. Néha eredménnyel.

— Általában kik az effajta, erőszakos cselekmények elkövetői? Van-e valami felismerhető törvény? Lehet-e általánosítani?

A tanácselnök: — Kezdjük talán az okokon, az indítórugókon: ezek a gyerekek romantika, érzelemben szegények. A másikban, a lányban nem látnak mást, mint tárgyat, eszközt vágyaik kielégítésére. A partnerrel szemben nincsenek érzelmi, szellemi igényeik. Sőt... szinte restellkednek, ha érzelmekre terelődik a szó. Ilyen fogalmak, mint szerelem, gyengédség „cikisek", ami mostanában azt jelenti, hogy nevetségesek, kényesek, sőt, illetlenek, rázósak...

— Magatartásuknak elsődleges oka az otthoni környezet. Ritkán kerül elém harmonikus családból származó fiatal. Olyan szülők gyermekei ezek, akikkel nem fejlődik ki érzelmi kötöttségük. És akinél az ösztön uralkodik az érzelem, az értelem fölött, annál alakul ki az érzelmi alap nélküli kapcsolatokra épülő magatartás.

— Ön szerint mi az oka az ilyen cselekmények viszonylag magas számának?

— Valamifajta türelmetlenség... Az élet felgyorsult üteme. Ez persze így általános, de ha a türelmetlenség gyengébb szellemiséggel párosul, és olyan jellemmel, amelynél az ösztönök fölé nem épült az érzelem és értelem világa — megfoganhat az erőszak.

A tanácselnök szobájában beszélgetünk, amikor belép a Védőügyvéd. Védencei esztendők óta túlnyomórészt erőszakos cselekedetekkel vádolt fiatalok közül kerülnek ki. Tehát eléggé ismeri őket.

— Mi az ön véleménye, ügyvéd úr?

Védőügyvéd: — Szerintem jelentős szerepet játszanak a krimik, az erőszakot, a rámenő furfangot dicsőítő filmek. Józan, kiegyensúlyozott fiatalokat talán nem befolyásolnak károsan az ilyenfajta — inkább ipari, semmint szellemi — termékek. De ahol az érzelem és értelem rovására amúgy is túlsúlyba jutottak az ösztönök, ott nagyon veszélyes játék éppen a romboló ösztönökre apellálni! És talán még valami: a krimiknél sohasem — vagy elvétve — látja a néző a következményt. A bűnhődést: a börtönt, a szabadság nélkül töltött hosszú esztendőket, vagy éppen — a villamosszéket.

A fiatalok lélektani szakorvosa: — Akit nem tanítanak meg járni, ülni, beszélni, az nem tanul meg járni, ülni, beszélni. Akit nem tanítanak meg érezni, az nem tanul meg érezni. A család a személyiség nagy kohója, az emberi kapcsolatok ábécéje. Ha a családban nem tanul meg a gyerek érezni, talán sohasem tanulja meg. Valamennyi kapcsolat között az első a legfontosabb az anyához fűződő. Szerintem, ha az anya csak futólag találkozik a gyerekkel, ez döntően befolyásolja annak későbbi érzelmi életét.

Mindenképp intő, figyelmeztető és elgondolkoztató jel, hogy nálunk nő az erőszakos cselekedetek száma. Ebbe nem nyugodhatunk bele akkor sem, ha tudjuk, hogy a mi országunk a nyugati közállapotokhoz képest a béke szigete, hogy — mondjuk — a New York-i rendőrkapitányság összetenné a kezét, ha ott olyan szilárd lenne a közbiztonság, mint Budapesten. Mégis figyelnünk kell arra, amire a bíró, a pszichiáter utal: a családnak, mely a személyiség kohója, az emberi kapcsolatok ABC-je, az többet kell törődnie nemcsak a gyerek fizikai, hanem az érzelmi igényeivel is! Úgy tűnik, sok szülő semmilyen anyagi áldozatot nem sajnál a gyerekétől, csak az időt!

A család mellett a személyiség másik nagy formálója az iskola kell, hogy legyen. Vajon a tanítás mellett eleget tesz-e másik jeles feladatának, a nevelésnek?

Továbbá: a nemiség korunkban üzleti cikké, méghozzá egyik legkapósabb üzleti cikké vált. A magazinok legvonzóbb reklámjuknak a meztelen női testet tekintik. És maguk a reklámok is azzal az üzleti fogással élnek, hogy árucikkeiket minél több és minél meztelenebb női testtel igyekeznek vonzóbbá tenni. (Valaki ellenvetheti, hogy ez a nyugati magazinokra érvényes. Ez igaz, de a hatások finom hajszálcsöveken eljutnak hozzánk is.) Az álművészi filmek biztos kasszasikerre kalkuláló jól bevált eszköze ugyancsak a meztelenség, a női test.

Ha más vetületben is, de az ösztönökre és elsősorban az ösztönökre hat a krimi izgalma, a vér, a gyilok is. Időnként elgondolkozom azon a furcsa jelenségen, hogy amíg szinte allergiás dühvel támadjuk az érzelgősségre, a szentimentalizmusra számító jelenségeket, tárgyakat: a pamutgombolyaggal játszadozó cicákat, a kerti törpéket, a falvédő tűzről pattant menyecskéit és társait, addig szinte egyetlen szavunk sincs — vagy csak egy-egy bátor, a kordivattal dacoló ember mer szót emelni — a jóval károsabb, az agresszív, romboló ösztönökre apellálló, a saját műfajukban is sekélyes krimik ellen!

És ugyancsak az ösztönökre igyekszik hatni és hat a beatzene túlfokozott hangerejével, ritmusával.

És akkor itt áll a fiatal, a túl korán érett fiatal (hiszen köztudott tény, hogy a fizikai érés két-három esztendővel meggyorsult) akinek testi érésével nem tart lépést szellemi, érzelmi felnövekedése.

Ha a családban nem indítják el jól (és nem minden családban nő fel harmonikusan, kiegyensúlyozottan a gyerek), szinte fogalma sincs, hogy viselkedjék a másik nemmel szemben. Mi az érzelmi, erkölcsi norma a szerelemben? (Jellemző példa: az egyik erőszakos cselekedetet elkövető tizenhat éves fiú nem is tudta, hogy így nem lehet, nem szabad lányokkal szemben viselkedni.)

Hol kap útbaigazítást?

Ha sehol, elfogadja a készen kapott kényelmes, vulgáris sugallatokat a szexről, ösztönei készenállnak a krimi, a beatzene izgatására!

Pedig — ha egyelőre csak tudat alatt is, ha mélyen rejtőzve is — de él a vágy a fiatalokban a romantika iránt!

Ugy érzem, hogy be kell következnie a reakciónak: a túl tárgyilagos, a romantikát és érzelmet degradáló korszakot érzelmes — nem érzelgős korszak váltja majd fel.

Kertész Magda

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1969 JAN 25
NŐK LAPJA

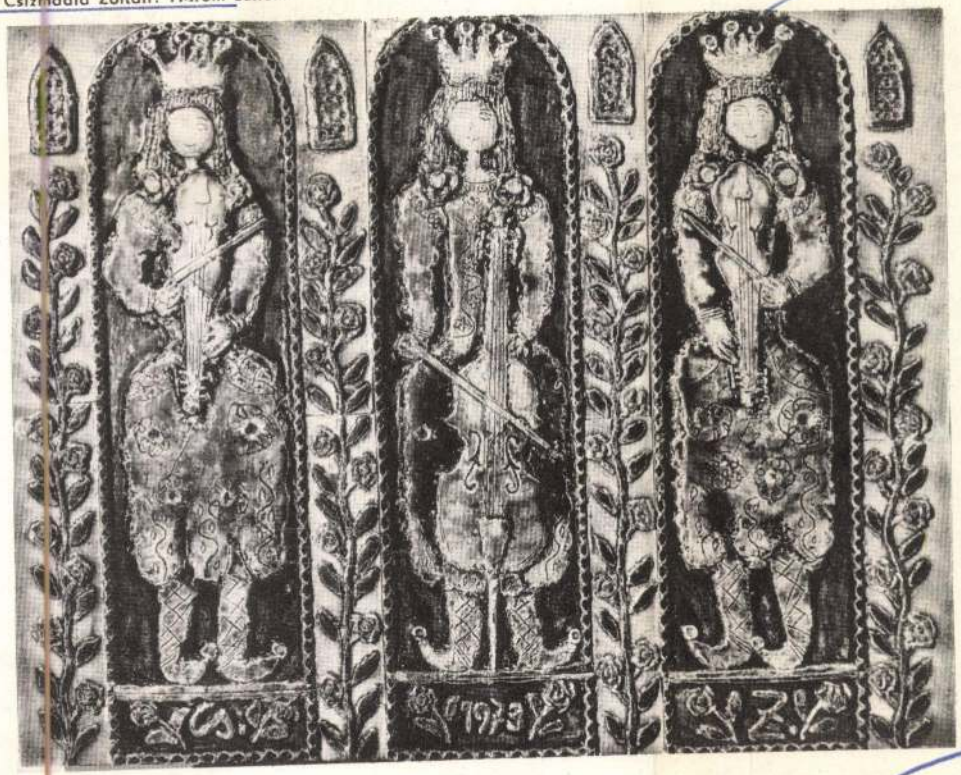
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726
1974 FEB

TÁRSADALMI SZEMLE

Csízmadia Zoltán

1021

Csízmadia Zoltán: Három zenész

tavaly decemberben, Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia megbízása alapján — az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézetének, mint a téma felelősének szervezésében — a munkásifjúságról szóló nemzetközi tudományos konferenciára, amely a témakörrel foglalkozó első ilyen találkozó volt. Hat ország szakemberei vettek részt rajta: bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, NDK-beli és szovjet kutatók.

A tanácskozáson szereplő kérdéskört ez a cím tükrözte: „A munkásosztály utánpótlásának forrásai és útjai; a munkásifjúság időszerű kérdései." Ennek megvitatása, valamint a témában folyó kutatások további szervezése érdekében 3 napirendi pont köré csoportosult az eszmecsere:

1 *A munkássá válás folyamata; a munkásfiatalok szociális, politikai, kulturális helyzete a szocialista országokban.* (A vitaindító előadást a magyar delegáció készítette. A referátum a téma több kérdését a magyarországi tapasztalatok, illetve a különböző alkotóműhelyekben elért hazai kutatási eredmények összegezésével exponálta.)

3

A téma tartalmi megvitatásának előfeltételeként tisztázni kellett egy — elméleti-metodológiai, de gyakorlati szempontból is jelentős — kérdést: hogyan határozzuk meg a munkásifjúsághoz tartozók körét. A résztvevők — legfeljebb hangsúlybeli különbségektől eltekintve — teljesen egyetértettek az értelmezésben. Abból indultak ki, hogy a munkássá válás jelenségkörét több oldalról, de mindenekelőtt a társadalom egész struktúrájában végbemenő folyamatok oldaláról kell megközelíteni. Életkorban pedig az elemzés a 14—25 éves munkásfiatalok helyezetének vizsgálatára szorítkozott.

A munkásifjúságot a tulajdonviszonyok talaján kialakult alapvető vonó-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

1973 SEP. 7.

Csizmadia Zoltán

1021

Csizmadia Zoltán: Mesefigurák

AJÁNLATAINK:
BELFÖLD

„Hármat fizet, négyet kap,
Ötöt fizet, hetet kap."
Kedvezményes üdülési akció a Balatonnál és Agárdon, szeptember 10-től október 1-ig.
Hétvégi belföldi túrák az IBUSZ és a TIT szervezésében.

KÉRJÜK KÍSÉRJE FIGYELEMMEL KÖZLEMÉNYEINKET.
A NAPILAPOKBAN FOLYAMATOSAN

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 FEB 17.

Csongrád m. Hírlap

Csizmadia Zoltán

1021

CSIZMADIA ZOLTÁN: PARASZTOLTÁR
(KERÁMIA)

7

jön rá Diocle
arra a felbon
sadalomra, an
tianus minde
akar éltetni, d
kereszténység.
aki a minős
sabbrendűvel szemben a régit akarja konzerválni, az menthetetlenül elbukik. Diocletianus saját fiának tragédiájában kapja meg azt a tördöfést, ami a végét jelenti. Úgy próbáltam elrendezni a szöveget, hogy mindez a politikai, társadalmi háttér, mind a szerelmi szála a cselekménynek egyensúlyban legyen, illetve kiegészítse egymást.

Kérdés: Mi is van azzal az „ollózással"? Talán elmondanád...

Felelet: Én a regényt legalább 30-szor elolvastam, mielőtt egy hangot is leírtam volna. A szövegkönyvben egyetlen mondat sincs, ami a sajátom lenne — minden mondatot a Móra-regényből „ollóztam" ki, az egyiket esetleg a 8., a másikat a 243. oldalból. Legfeljebb kihagytam egy jelzőt, vagy átdobtam egy szót, hogy ezzel belső rím keletkezését elősegítsem. Olyan válaszával ér véget: „Fiatal koromban megmásztam egyszer az Olimpuszt, és mögéje néztem a ködnek, mely szüntelen körülveszi a szent csúcsot, ha alulról tekint föl rá az ember. Nos Lactantius, neked elárulom, de most ne mond még senkinek: kopasz szikláknál és némi hónál, nem találtam ott egyebet...

...és barátilag, egymást átölelve kisétálnak a kortina elől. Ekkor a kortina felszalad, és látjuk Titanillát, amint — a palota kertjében egy heverőn késő délután fekszik bekötött szemmel, és Maxentius meg egy félkarú perzsa királyfi felváltva játékosan csókolják... Ezzel kezdődik valójában a darab...

Kérdés: Rátérve a zenére...

Felelet: Minden egyes szereplőnek, fontosabb cselekménynek adtam motívumot — régi operaszerzői

Művészet Budapest, 1972. szept.

Csizmadia Zoltán

Csizmadia Zoltán:
Mesefigurák
Figure de conte de fées
Сказочные фигуры

kája anyanyelvi tokon ... az ...
mal egyenlő értékűre.

... tam" alapállása nem is illik.

Szalay Lajos: Kain és Ábel. 1971.
Caïn et Abel – Каин и Абель.

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

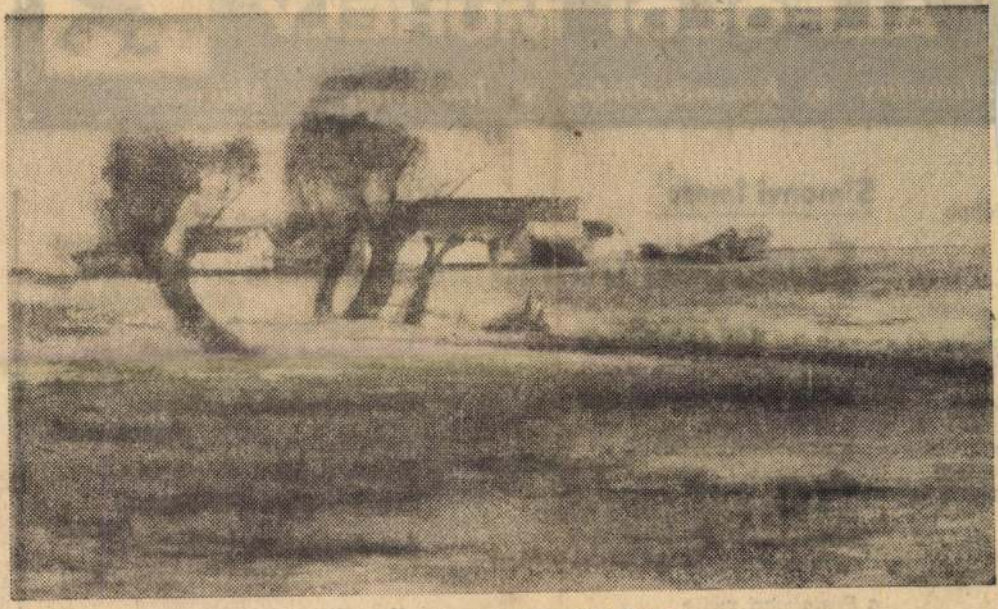
1978 OKT 2 2

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Csizmadia Zoltán

1021

A XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlatról

CSIZMADIA ZOLTÁN: ŐSZ

ALFÖLDI MÜHE
udomány ❀ Közművelődés ❀ Irodalom ❀ Művészet

lóban

ak
adóba

borok

a
dókban
lyosok is

a
krényben

Simonyi Imre:

Szindbád utolsó utazása

kihűlt kezű embereik elől
s hajnal előtt
a mennybolt is egyre
[elborultabban
tűnődött immár
a dolgok hiábavalósága felett:
hogy egyáltalán érdemes-e
megvirradni még —

a Póstakocsi pedig
hajnalban indult útnak
és valahol
(túl az Ábrándok s Óbuda
[lankáján)
cseredt akkor az eső méltóságos
gyászmuzsikája is
(jó kis országos eső
dörmögte a sorsával megbékült
[kocsis
előbb a rudasnak aztán a
[nyergesnek)

a Nagyúr pedig
lassan hanyatt dőlt lehunyta
[szemét
úgy álmodott utoljára még a
valóságról:

az álomról azt
hogy örökre beteljesedett

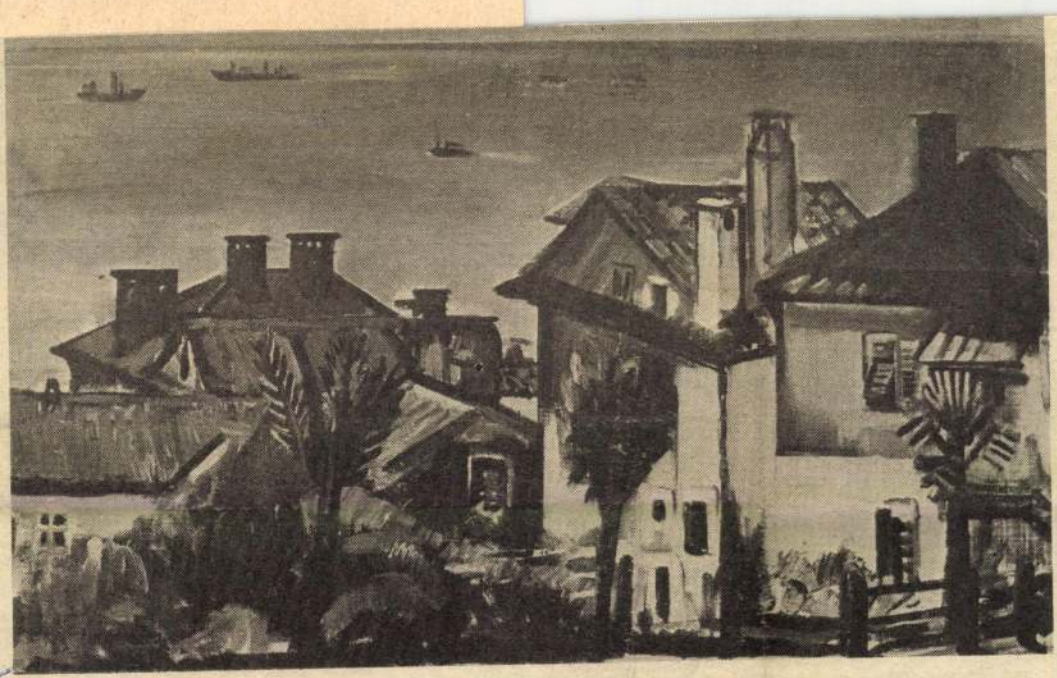
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NAPLÓ (VESZPRÉM)

Csizmadia Zoltán

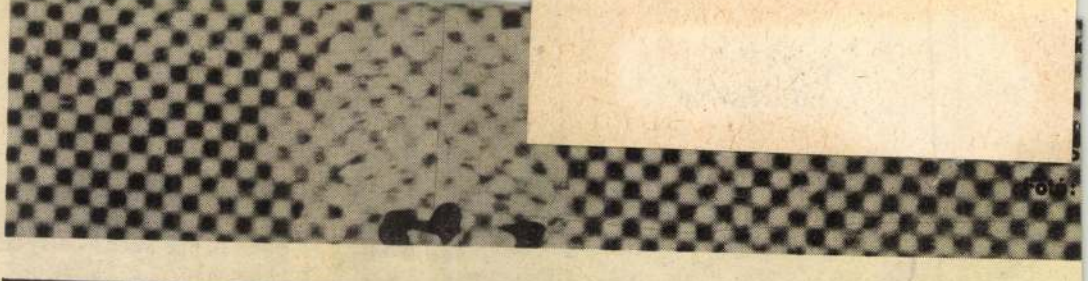
1978 OKT 28

1021

Csizmadia Zoltán: „Volosko"

(Foto: Borbás)

A táj bűvöletében

Jött egy fiatal képzőművész, felnézett a várra, végigsétált Sümeg utcáin és kijelentette: itt érdemes élni, itt lehet alkotni.

Kajári Gyula grafikus, aki Ősiben született, második otthonának választotta Sümeget. Kérte a község vezetőit, segítsék elő letelepedését, munkáját.

A művészt örömmel fogadták és minden feltételt megteremtettek ahhoz, hogy a táj bűvöletébe „esett" grafikus valóban otthonra, alkotóműhelyre találjon.

Simon István hagyatéka

Szóltunk már Bazsi, Sümeg és Sümegprága szerelmeséről, Simon István szellemi hagyatékáról, amely elevenen él a várhegyet környező településeken. A költő tárgyi emlékeit is gyűjtik a környéken. A sümegi könyvtárban már berendeztek egy emlékszobát.

A dédelgetett terv, Simon István Bazsiban lévő szülőházának rendbehozása, a közeli jövő nagy feladata. Ide kerülnek majd, a bölcső helyére a nagy életmű tárgyi hagyatékai.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1979 FEB 10.

NAPLÓ (VESZPRÉM)

Csizmadia Zoltán festőművész

1021

Csizmadia Zoltán: Tavasz (Fotó: Borbás)

a laboratóriumban

Benkő
a gyü

A legelső
között

A fűzfői Nitrokémia Ipartelepek öt és félezer dolgozójából csaknem három és félezren a 218 szocialista brigád, illetve 3 komplex brigád tagja. 80 szocialista brigád a gyáron belül egymással szocialista szerződést kötött az együttműködésre, 40 szocialista brigád pedig más vállalat szocialista brigádjaival kötött szocialista szerződést. A gyár legjobb brigádjai közé tartozik a Dózsa II üzem Lenin szocialista brigádja. Nevezetes brigád ez, mert húsz évvel ezelőtt az országban az elsők között, a megyében pedig elsőként alakult meg az ipari üzemek szocialista brigádjai közül. Az alábbiakban róluk lesz szó.

Nacsinák János
brigádvezető

A húszévesek

A Lenin szocialista brigád 1959. október 17-én alakult, az idén ünnepli 20 éves jubileumát. Alakulásakor 25 tagja volt, most 15. Az alapító tagok közül már csak egyedül Nacsinák János van

mozgalom. Megszületett az írott szabályzat, a célkitűzés. Egységes elvek alapján versenyezhettünk.

— Ma viszont, amikor a dolgozók többsége brigádba tömörül, nem könnyű kiemelkedni a többi közül. Mivel tud a legjobbak közé tartozni, még húsz év után is, a Lenin-brigád?

— Talán elég egyetlen példa is: úgy szerveztük a brigádot, hogy mind a három műszakban elosztódtunk. Ez ugyan a brigádmunka szempontjából nehezebb, de az üzem egészének jobb. A termelés minden fázisában és minden idején ott vagyunk, ránk számíthatnak.

— És milyen a brigád a munkán kívül?

— Amikor dolgozunk, van közöttünk laboráns, művéze-

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP KFT.
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Csizmadia Zoltán

ÚJ TÜKÖR

festőművész

1970 AUG 19

1021

NEMZETKÖZI MŰVÉSZTELEP

Tizenhatodik alkalommal rendezték meg július 7-e és augusztus 5-e között Hajdúböszörményben a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelepet. A munkában az idén tizenhárom magyar és tizenegy külföldi művész vett részt. A hagyományos zárókiállításon négy művész kapta meg a Káplár Miklós-emlékérmet. Képünkön az egyik kitüntetett, Csizmadia Zoltán veszprémi festő Szikes táj című alkotása (részlet).

EZÉS

a Tátrában

zigazda a Magas-Tátra.
rültekintően, melegebb
becsomagoló kempinge-
kellemetlen meglepetés
s fenyőerdők között.
ért, mert ha a pesti asz-
nikulában bágyadtak az
hegyekben ilyenkor is
nűvös a levegő. Elsősor-
s tátrai vidékek közötti,
etlen hőmérsékleti kü-
atlan a szomszédból ér-
yarok számára. Ha a
ıdásul az északi oldalon
gtörténik, hogy már a
kban hirtelen bekövet-
lés. Sőt egy táboron be-
fokkal kevesebb vagy
sátorhely hőmérséklе-
gően, hogy meddig süt
Ugyancsak a nap járá-
hogy reggel mennyire
mennyi ideig marad vi-
Azt pedig minden vala-
átorozó-táborozó tudja,
t csak szárazon szabad
i.

y magyar kempingező,
kedvezett az időjárás,
ette tudomásul a Ma-
gyönyörű táborhelyén:
szó sem lehet arról,

Négy ismertebb nyilvános táborozóhely létesült a Magas-Tátrában. Podbanské, ahová 150 személy táborozhat le, Nizné Hágy: amely egy tisztáson fekszik, befogadóképessége 250 személy. Stará Lesná: Lomnichoz közel található, befogadóképessége 500 ember. Tatranská Kotlinában pedig szintén félezer kempingező számára van hely.

Jelentősebb befogadóképességű autóskemping hat működik a Magas-Tátrában — nyáron. Közülük télen csak a Tátra Lomnic-i EUROCAMP, ahol fűthető kőházakban fogadnak turistákat a zord időjárás hónapjaiban. Ez utóbbi a nyáriak közül is a legnagyobb, ahol a Magyar Kemping Klub tagjai is foglalhatnak helyet a klub budapesti utazási irodájában. (VIII., Üllői út 6.) A 70 hektáros területen komplett szociális berendezés, higiéniai felszerelés (szauna is) várja a kempingezőket. Ezt a táborhelyet a Nemzetközi Kemping Szövetség (FICC) öt évvel ezelőtti, a Tátrában rendezett Kemping Világtalálkozója alkalmából létesítették. Jelenleg kereken 100 bungalo (2 szobás) és 750 személyt befogadó téli szálláshely áll rendelkezésre. A kemping — hivatalosan — ötezer személy befogadására alkalmas. Érdemes megemlíteni a Javorina melletti kempinget, ahol szeptemberig 250 vendéget tudnak elhelyezni, a Magas-Tátra aljában, Poprádon pedig különleges, úgynevezett vagonkemping várja a több-

Csizmadia Zoltán,
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
festő – keramikus művész
NAPLÓ (VESZPRÉM)
1979 ÁPR 14
1021

Az ajkai művelődési központban rendezett kiállításával Csizmadia Zoltán tanúbizonyságát adta annak, hogy nem csak a megye, hanem egy ország figyeli tevékenységét.

A művész munkaközben (fotó: Borbás János)

Csizmadia Zoltán ajkai kiállításáról

Udvar

Szekér II

Tél

A művész Mátészalkán született, a Képzőművészeti Főiskolát 1958-ban végezte el. 1964-ig Budapesten élt, akkor Veszprémbe költözött és most ismét megosztja idejét Veszprém és Budapest között. Tevékeny alkotója a hódmezővásárhelyi művésztelepnek. Művészi munkájáért 1965-ben Csók István-díjjal, 1966—69-ben Derkovits-díjjal, 1969-ben Egry József díjjal jutalmazták. 1973-ban a szegedi Nyári Tárlat nagydíját, 1976-ban a hódmezővásárhelyi tárlat nagydíját kapta meg.

Képeivel minden megyei és országos tárlaton találkozhatunk. Csizmadia Zoltán nem csak festő, hanem kerámikus is. Akkor ismerhetjük meg igazán, ha megismerjük kerámia képeit is. Az ajkai kiállításon sajnos csak egy kerámia vázlattervet láthattunk. Bemutatott képei főleg a természeti látványból fakadtak. Csizmadia művészetének ihletet adó forrása Vásárhely—Veszprém—Csopak, de mindvégig következetesen a vidéki élet élménye, a gyermekkor magába szívó világkép, az elsődleges mondanivaló.

Hódmezővásárhely—Veszprém környéki kincseinek tradícióját, jelenbe való megbecsülését nélkülözhetetlen voltát hirdeti. Egyik-másik képe előtt úgy érezzük, hogy a színekkel együtt formát és erőt sugároznak. Népi hitelességű ábrázolásához egy-egy motívum visszatér és emberközelbe kerül. (Romos tanyák, szekér).

A művészet különböző ágainak gyakorlása szinte kényszeríti a festőt, hogy új problémák kutatására kapjon ösztönzést, és ezeknek a kutatásoknak az eredményeit felhasználja mind a vásznon, mind a tűzben színesre izzó anyagon.

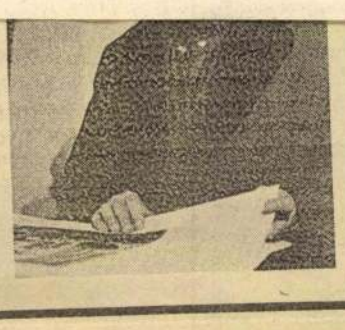
„Rájöttem, hogy nem elég két dimenzióban dolgoznom, ahhoz, hogy a magam világát megteremtsem". Csizmadia tényleg megteremti a maga világát képein, tűzzománcain, és mint az ajkai kiállítás közönségsikere is bizonyítja, ezt a világot mindenki számára láthatóvá teszi. Nem fél attól, hogy nem tartják (modern) művésznek, de tudja, hogy a tömegekhez szól és ízlésüket befolyásolja. Képein az Alföld mindig visszatérő világa mutatja, hogy igazán az Alföld szülötte.

Az ajkai kiállítás azt bizonyítja, hogy Csizmadia Zoltán rutinos, tapasztalt művész.

Váci Mihály 1965-ben méltatta Csizmadia művészetét, ami a jelenre is érvényes. *„... kékjeit és tiszta víz tükreinek türkizeit, füveseinek füttyentő zöldjeit soha nem feledhetjük el."* **(Veszeli)**

Hincz Gyula 75 éves

Táblaképet fest, rajzol, üvegablakot készít, mozaikot, faliszőnyeget a díszletet, gobelint tervez, illusztrál, épületekre sgrafittot rak, szobrot formáz, igazi reneszánsz művész, mondhatnánk a sokoldalúság láttán. De Hincz ízig-vérig korunk, a XX. század művésze. Nem volt mentes fiatal korában a századelő izmusainak hatásától. A német, a francia, az olasz, a szovjet-orosz művészet inspirálta, de a hatásokat beolvasztva és meghaladva alkotta meg azt a „félreismerhetetlen hinczi stílust, amely minden változatossága ellenére tartalmazza az állandóság jegyeit".

A felszabadulás után bontakozott ki teljességében Hincz művészete. Hinczé, aki mindig aktív, a társadalmi-politikai élet minden rezdülésére érzékeny, s aki műveiben minderre oly gyorsan reagál.

Hincz Gyula minderről így vélekedik:

— A felszabadulással új platform teremtődött. S az elkötelezettség fogalma is kibővült. Úgy, hogy az elkötelezettség nemcsak politikai, hanem az új társadalmi rendszer minden irányú fejlődését magába olvasztó. Azokra a teendőkre való felfigyelést is tartalmazza, amelyek előkészítik a szocialista életmód kialakítását, az emberek jobb körülmények közé jutását. Ilyen értelemben a művészet — termelő erő, amely az emberek tudatát változtatja meg a jobb, a szebb lét elérésére serkent. A művészet formanyelve is változik — a legújabb tudományok, technikák, technológiák hatására. S a közérthetőség fogalma sem marad statikus. Másképp kell a ma emberéhez szólni, mint száz esztendővel ezelőtt.

— Az ön művészetében hogy jelenik meg mindez?

— A gondolathoz való kötődés sohasem véletlen. A művészet mindig üzenet is arról, hogy mi a teendő, hogy látom én a világot. Ahhoz a nemzedékhez tartozom, amely átélte két világháború borzalmait, a proletáriátus harcának nehéz esztendeit, a fölszabadulás új világot teremtő sorsfordulatát. Ezek az események mélyen megráztak, mélyen érintettek engem és művészetemet is.

Ezért emeli fel szavát mindig, ha az emberiség békéje forog veszélyben. Afrika sorozata az algíri háború elleni tiltakozás — barátságban, békében ábrázolja a színesbőrű népeket. Béke sorozata a háború ellen agitál. „A hatvanas évek elején készült munkái a békegalambos jelképek változatainak százai, a leányfej-galamb, csillag motívum az űrkutatásra vagy a fenyegetettségre utaló jelekkel kombináltan nemzetközileg ismertté lett, mert rajz, illusztráció, plakát variációiban terjedt."

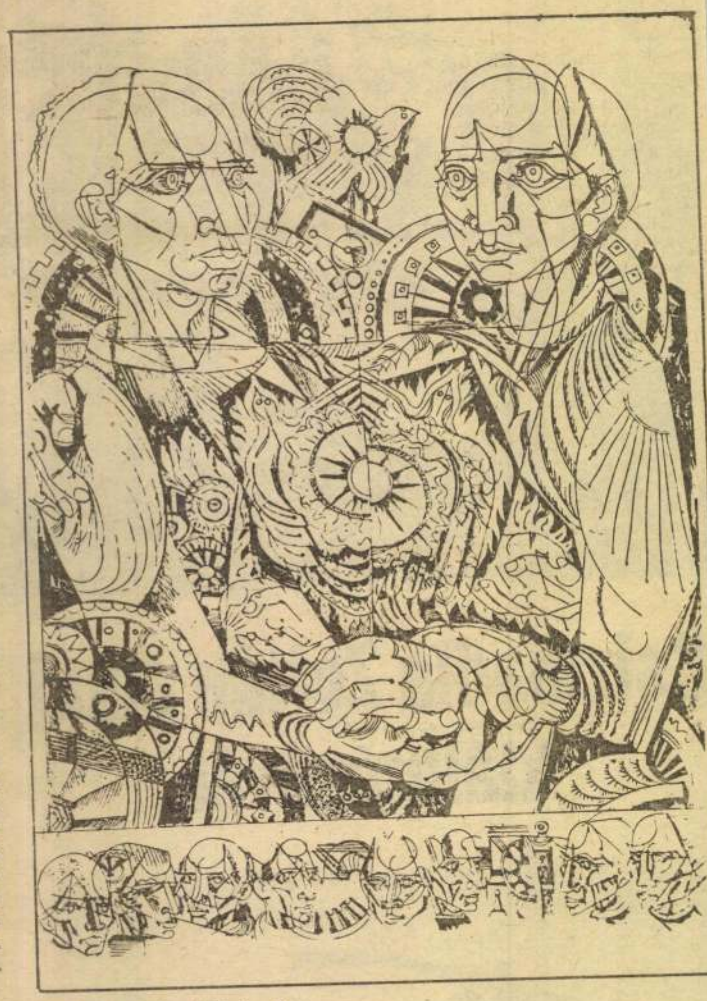
Táblaképet fest a chilei tragédia napjaiban. S azt a Vietnamot álmodja vissza napjainkban, amelyet húsz évvel ezelőtt távol-keleti útja során megismert.

Első sikereit, mint illusztrátor 1935-ben aratja. A hatvanas évektől sűrűsödnek a legkülönbözőbb feladatokat magas szinten megoldó Hincz illusztrációk. Darvas József, József Attila, Illés Béla, Juhász Ferenc, Váci Mihály, Devecseri Gábor műveinek díszítése mellett számos nagysikerű gyermekkönyv is dícséri mesterünk sokoldalúságát.

Mint művészetpedagógus is jelentős egyéniség. Tanított az Iparművészeti Iskolán, a Képzőművészeti Főiskolán, s néhány évig az Iparművészeti Főiskola igazgatója volt. Egyetértésével és eszmei irányításával alakult meg a zebegényi Szőnyi István szabadiskola.

Üvegablakai, mozaikjai, gobelinjei egyetemek, művelődési házak, középületek díszei. A debreceni Agrártudományi Egyetem vagy a Fészek klub faliszőnyege sajátos szimbólum rendszerével ragad magával. A figuratív ábrázolás szintetizálási kísérlete a Budapesti Műszaki Egyetem üvegablaka és a Kertészeti Egyetem hatalmas mozaikja.

Hetvenöt évesen is tevékeny. Most a Semmelweis Orvostudományi Egyetem üvegablakait készíti. A háromfordulós pályázatra hat tervet készített — az elfogadott változatot egy mikrobiológiai ábra felnagyított képe inspirálta. S megtervezte a balatonföldvári pártüdülő mozaikját és üvegablakait — napszimbólummal, erővonalakkal.

Hincz Gyula: Kézfogás

Művészetének sokoldalúsága és mélysége, humanizmusa, őszinte elkötelezettsége tiszteletet ébresztő. S barátságos lénye, szerénysége bárkiben feloldja az elfogódottságot. A 75 éves Hincz Gyula fiatalos, ma is megújulásra kész művész. Alakja törékeny, arca fáradt, de munkabírása ma is töretlen.

Kádár Márta

író

író, a román irodalom klasz-Hogyan lett Musztafa efendi-ebből közöljük ezt az elbe-

gyakran fordultak meg náluk rokonok és jóbarátok leánygyermekei. Katalin, Klára, Mimi... emlékeimben együtt sorakoztak fel édestestvéreikkel, a kristálytiszta reggelen szedett bazsarózsákkal. Mi maradt meg ezeknek az egykori leánypajtásoknak emlékében rólam

késsel kifaragott földdarabkákat — s kész volt a földkunyhó. Katalin meg a többiek csodálattal néztek rám... Ez volt a Malinestiben töltött napjaim egyik legszebbike és — úgy rémlik — egyike az utolsóknak is.

Amikor egy vagy két hét múltán visszatértünk Malinestibe, a földkunyhót lesüppedve, a fölötte lévő füvet és virágokat elszáradva találtuk, Katalin pedig hazautazott szüleihez. És akkor, élemben először támadt benem bánat a napok múlása miatt.

Keresztapánk hirtelen és fiatalon halt meg és a Malinestibe vezető út kitörlődött itjaim sorából. Egyetlenegyzer jutottam még el arra, a élútig. Az erdőn innen, a Negru folyón hidat vertek. Meleg délután volt, s nem udom miért, de úgy tetzett előttem, mintha diófaeveleken rostálnák át a hőéget. Az emberek cölöpökel hídoszlopokat vertek le vízbe. Keresztanyánk yászruhában, szomorúan, gyedül ügyelt fel az embeekre. De amilyen tevékeny ermészetű volt, nem állta étlenül: közben fekete horgoláson dolgozott.

Nagyobbacska lettem, egyedül kezdtem járkálni és deék pajtásaimmal, a paraszttyerekekkel, többször indultunk felderítő útra, keresztül-kasul járva a vén erdőt, mely szigorú sorompóként vágta le szülőfalum lóhatárát. De az erdő tulsó széléig, Malinestiig egyszer em hatoltam el. Számomra Malinesti keresztapámmal együtt süllyedt le a sírba, vele tűnt el a magas tölgyfák közt vezető, virágokkal telitűzdelt út, a rét, és a folyópart, a gazdag udvar és ház.

De mindig magam előtt láttam, különösen ilyenkor tavasszal van előttem, amikor a bazsarózsa virágzik. Ahogyan a gyermekkor évei, eseményei és alakjai egyre jobban távolodnak tőlem, úgy váltak jelképessé számomra ezek a virágok és törékeny, békés lényükben szemem és szívem örökre eltűnt múltat öleli magához.

Olyanok ezek a virágok, mint pufók, pirospozsgás, szunnyadó gyermekek. Ébennük Katalin, Klára, Mimi... ugyanazok a harminc év előtti gyermekek, mert a bazsarózsa minden évben ugyanolyan korúnak születik újra, az emlékek pedig a halhatatlanság birodalmából valók.

Anatole France kedves művében, a „Thais"-ban, Nikiász, a bölcs, ezeket a mélyértelmű szavakat mondja a kurtizánnak:

— Ég veled Thais; hiába felejtesz majd el, mert én megőrzöm emlékedet!

Ugyanezt érzem én is. Malinesti udvarában ma talán bogáncs nő, a ház kincsei és nagysága füstté foszlottak, pajtásaimnak lehet, hogy gyermekeik vannak és unokát várnak, az erdő fáit kiirthatták és a folyó is megváltoztathatta azóta medrét. És mégis!... Im, harminc esztendő múltán, valahol a láthatatlanságban és testetlenségben, emlékezetben — oly elevenen és világosan, mintha tegnap lett volna: ott élt a drága múlt képe, s egy illattalan virágba elém varázsolja soha nem változó illatát és örök alakját.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Zoltan Csizmadia

BUDAPESTER RUNDSCHAU

festőművek

1979 APR 2

1021

Zoltán Csizmadia: Bakonywald

Ungarische Landschaftsmalerei

Tokio.

Auf eine
Plätze de
steht die
Statue v
gyessy. Sie
lustigen
len auf ei
bus dar, v
einem Wanderstab in der Hand zu seiner Weltreise aufbricht.

In Baja empfängt mich József Albert, der seit 37 Jahren beim Stadtrat tätig ist und zur Zeit die Abteilung für Industrie und Landwirtschaft leitet.

„Wie steht es heute um die Handwerker der traditionsreichen Stadt?"

„Soll ich damit anfangen, daß unsere berühmten Handwerker wie der Scherenschleifer Bencsik, der Uhrmacher Bacsányi, der Waagenbauer Krammer oder der Fahrradmechaniker Oszt-

Gegenwärtig stehen 2000 Motorboote in den Anlegestellen der Donau und seines toten Armes, der Sugovica. Kein einziger Handwerker beschäftigt sich mit ihrer Reparatur. So repariert jeder sein Motorboot selber oder konsultiert höchstens einen seiner bastelfreudigen Sportkameraden. Aber auch um die Haushaltsgeräte steht es nicht anders... Waschmaschine, Schleuder, Staubsauger, Kühlschrank, Kaffemühle, Mixgeräte, Bügeleisen und Haartrockner werden kaum noch zum Handwerker gebracht. Die

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Csizmadia Zoltán

1979 4

Társadalmi Szemle

Képzőművész

verebelyi Imre

1021

Csizmadia Zoltán: Csendélet parasztszékkel

és a szaktudományok eredményei címm
elméleti konferenciához kapcsolódott, n
megbeszélésről, hanem feltárta azokat
konferencia létrehozását indokolták, s
sokaknak kell munkálkodniuk. A tárg
állásfoglaló jellege egyaránt hozzászólás

Csak helyeselni tudom azt az eljárás
szetfilozófia" kontra „társadalomfilozófi
foglal az ember tanulmányozásából ki
eredményeik filozófiai általánosítása m
e téren mutatkozó hiányosságaira. Egye
dal is, amely vállalja a nyílt és egyért
a marxi „emberi lényeg" félreértelme
a figyelmet az emberi lényegről adott
mezésének veszélyeire, becsületesen jele
mázott sarkított megfogalmazásban ne
ellen a metafizikai egyoldalúság ellen,
tekint el, hogy a marxi emberfelfogás „
szemben kapott kifejtést.[2] Helyesen mu
legének hangsúlyozása nem jelenti az
való helyezését; hogy egy olyan jogos é
dalom" vagy „az ember" fogalma előb
reális talajától; hogy az ember alakító
közötti kölcsönhatás önmagában vett h
fizikus gondolkodásmódot, ha nem egé
valamelyike domináns jellegének feltár

Tanulságosak a cikk intelmei arról,
egy szakterület kérdéseiben, ismerjék
használják differenciálatlanul a „redu
ket, s végül, hogy érdemes vállalni a
zatát. Ezt az utóbbi tanácsot megfoga
kéhez. Írásomat részben kiegészítésnek
vélt szempont másik oldalát próbálom
zonyos nézeteket, helyenként pedig kü

EGYOLDALÚ MEGHATÁROZOTTSÁG VAGY
DOMINÁNS OLDALÁNAK TÖRTÉNETI MEGK

Teljesen jogos Vereczkei fellépése az
felfogása ellen, amely szerint az ember

1 Társadalmi Szemle, 1979. 2. sz.
2 Uo., 72. old.

Csizmadia Zoltán

Faluvége

Veszprém megye képzőművészei./Összeállitotta:
Z.Szabó Ágnes/
MŰVÉSZET,1980.február - 17.lap.

2

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 NOV 12
NAPLÓ /VESZPRÉM/
Csizmadia Zoltán festő
1021

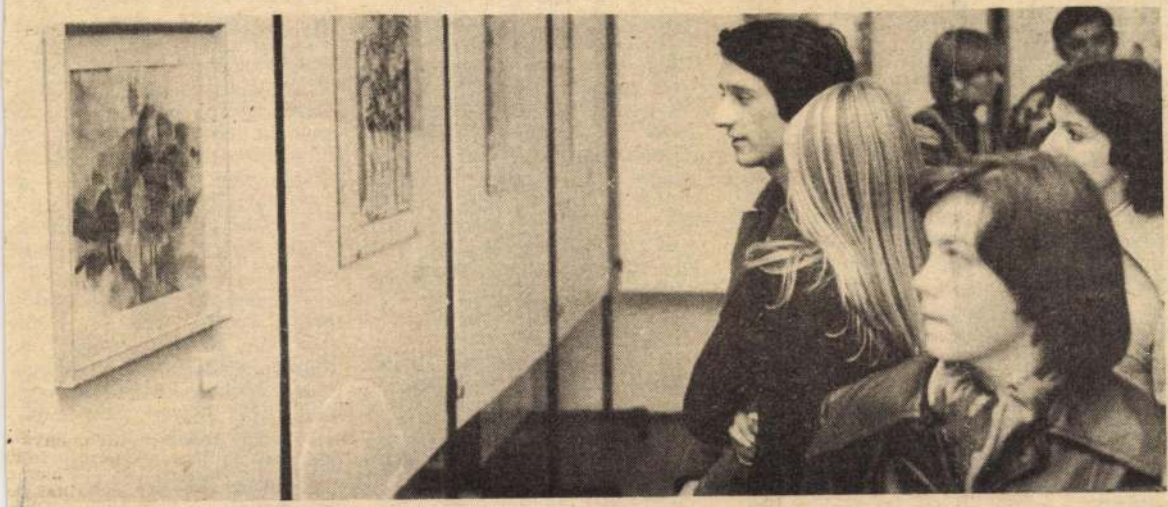

MŰALKOTÁSOK A MUNKÁSKLUBBAN

A VÁÉV művelődési házának klubtermében — ismertebb nevén a veszprémi házgyár munkásklubjában — rendezték meg a városhoz kötődő nyolc képző- és iparművész kamarakiállítását. A műalkotásokat Veszprémben és környékén további kilenc üzemi művelődési házban, klubban, munkáslakta településen mutatják be. Művész—közönség találkozók, tárlatvezetések gazdagítják a hatékonyabb közművelődést szolgáló vállalkozást.

A házgyári klubban november 13-ig látható — s utána 18-ától a VIDEOTON gyáregységének kultúrtermében megtekinthető — kiállításon készültek felvételeink.

Csizmadia Zoltán festménye előtt

Fiatalok Vágfalvi és Fülöp képeket néznek

ritkán hallassam l

A közlékenység k
karthauzi legyek c

Csak bukdácsoló p
folyók a torkolatn

Ments meg zuhatag-szájú emberektől,
könyvekbe plántált szó-rengetegektől.

Csak gyökeres szót adj. S közel a véghez
egy pátosztalan, kurta szó elég lesz,

a túlsó partot látó révülésben
a „Készen vagy"?-ra ezt felelni: — Készen.

Dúsfan-
gy Zal-
Zalka,
szenve-

rjécskai
kl Béla
– Máté-
ású Zal-
en meg-

a távol-
. 1918.
, keser-
rkeznek
források
mű cso-
eniszej-
z Artúr,
emokra-
nű, kéz-

kapcso-
ervezet-

tudunk,
találjuk
kérdé-
zott, ad-
ublikált.
r akkor,
csak az
zgalom-

tartot-
bolsevik
isan bi-
őkét le-
val ké-
nem

a 31.
napjai-
lifogoly-
ezetőssé-
it a tá-
a elfog-

bolsevi-
kompro-
Többek-
is, aki
titkin és
a tajgá-

ös csa-
ett ma-
et emel-
nint la-
egyelet-
Ludvig

Annus József:

ÜZENT

A hasított fa is bent van már a szín alatt. Az öreg megáll előtte, sandít rá. Odakint a tuskó körül mintha nagyobb csomónak tetszett volna. No, szép rakás ez így is, majd a tetőig ér. De kell is holnapután! Ámbár a pörzsölés már a gázpalackról megyen, ahhoz nem kell a rengeteg aprófa, mint valamikor. A tűz persze csak ég egész nap. Meleg víz a mosáshoz, aztán a zabálóknak. Délután meg sül a zsír. Mert az is lesz tán a Kezesből, ha igaz.

— Mégis csapni kell hozzá még néhány darabot!

Indul a tőkéhez. Két zsurmó eperfatövet odébblökött délelőtt, most azokat görgeti elő. Legalább kettőbe kellene reccsenteni mindegyiket, hogy valamiképpen a katlan alá férjen. Jó az ilyen lassú lánggal pislákoló darab. Tartja a tüzet.

Belevág. Szisszen a fejsze, jól belekapott. Most aztán fokára, és add neki! Jót kanyarít, lecsap, majd újra megint. Nézi az eredményt: bizony gyengécske. Úgy látszik, nem ez a leggyöngébb pontja a kemény kis tuskónak. Újat kell fogni, hanem művelet, azonban kisebb zajjal jár, így meghallja, hogy nyílik a kiskapu. Oly keservesen sírdogál, mióta kicsit megereszkedett az idő. Meg kéne már kenni.

A gyerek jön a telepről. A Perneki fia. Na, ugyan mit akar? Csak nem a csizmát? Dehát az nem lehet, hiszen maga Tóth András erőltette rá, ő le akarta adni azt is. De a főnök azt mondta: vigye csak Ferenc bátyám, otthon is van disznó, annak az aklába is be kell lépni. Aztán a nyugdíjból úgyse telne mostanában...

A gyerek már a belső kapun matat. Nem találja a nyitját. Pedig egyszerű. Fakallantyú van rajta.

— Mi van hékám? — kérdi az öreg már messziről, a köszönését se várja.

— András bátyám küldött.

— Nem, hanem mert baj van. Azt kérdi, nem gyünne-e ki Ferenc bátyám egypár napra a telepre, mert Fórai Jóskát elvitte a mentő. Vakbele van. Aztán tudja, hogy most van az ellés. Csak addig kellene... András bátyám jött volna, de most ő maradt ott a Mancival. Azt mondta, ha éjszakára kiérne...

— Persze, hogy kiérek. Csak eridj, hátha segíteni kell ott valamit!

Az asszony már a szemén látja, hogy valami nincs rendben. Nem tudomány ez, hanem ösztön. A kéthetes menyecske is birtokában van már. Hát akkor Julis néni, aki negyvenkilenc éve nézeget már a Ferenc bácsira!

— Tán azt üzenték, hogy fölemelték a nyugdíjat? Olyan gondosan lépsz...

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 AUG 6

NAPLÓ /VESZPRÉM/

Csizmadia Zoltán

1027

CSIZMADIA ZOLTÁN: MÁRTÉLY

tásban. A komputer természetesen az ujjlenyomat tulajdonosának az adatait is közli, ha azonossagot talál az összehasonlításhoz.

Az ujjlenyomat bizonyító ereje abban rejlik, hogy az ujjhegyen levő vonalak minden egyes embernél különbözőek. Lényeges dolog, hogy az ujjhegyek bőrének rajzolata sem dörzsölés, sem savval való maratás, de még égetés által sem változtatható meg, az újból kinövő bőr lenyomata mindig ugyanolyan lesz. E vonalak lenyomata valamely tárgyon tehát csalhatatlan bizonyítéknak számít arra, hogy egy meghatározott ember — és csakis ő — megfogta azt a tárgyat. Az ujjlenyomatok felismerése szabad szemmel — vagy akár nagyítóval — kezdetben hosszadalmas volt, és nagy gyakorlatot igényelt. A felismerés módszerét igyekeztek tökéletesíteni; nagyításokat készítettek az ujjlenyomatokról, amelyeket elektronikus gépek azonosí-

elektronikus
vonalainak
teseinek és
szögeit dol

A

Nyár kö
több pontj
zúgásra lehetünk figyelmesek. A rovarzenében kicsit járatosak felismerik, hogy a szipókás rovarok rendjébe tartozó kabócák rejtőzködnek a közelben. Ebbe a rovarcsoportba soroljuk még a levél- és pajzstetveket, valamint a kevésbé ismert liszteskéket, levélbolhákat. Közös jellemzőjük: szájszervük szúró-szívó, tehát egy csőszerű képlet, amellyel táplálkozás céljából szúrni, majd szívni képesek.

Az óriás énekeskabóca — felvételünkön — is hasonlósan táplálkozik, a fák és cserjék nedvét szívogatva, de a ritkán fellépő tömeges elszaporodásakor is ártalmatlan. Élőhelyei a Balaton-felvidék meleg lejtőinek tölgyesei. A szórtan álló tölgyfákat kell elsősorban figyelembe vennünk, ahol hangjuk és a

szerűen testükre
kán használják,
ülnek egymás k
sen lekerekített.
narancssziínű fol
díszített. Hangju
kább a gyorsan f
sára emlékeztet.
potroh hasoldalá
szerű képletet h
bességgel rezgésb

Az utóbbi ével
ben, Csopak és
ben figyelték me
cákat. A Tihan
jés dombjai sz
joggal elmondha
galmi szempontb
tőlk

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: [illegible] 340-726
1977 JUL 23
NAPLÓ /VESZPRÉM/

Csizmadia Zoltán, festőművész-kerámikus

1021

Csizmadia Zoltán festőművész-kerámikus kiállításának megnyitója

Elmondta: Raft Miklós, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnökhelyettese

Csizmadia Zoltán immár 13 esztendeje Veszprém város lakója, *Veszprém* megye országosan számontartott művésze, s mint ilyen e gazdag kulturális hagyományokkal rendelkező megye művészeti értékeinek gyarapítója. Ezeket az értékeket a megye és az otthont adó város megbecsüli és egyre inkább számontartja.

Ez a kiállítás azért is jelentős eseménye a város kulturális életének, mert — bár különböző tárlatokon, kiállításokon Csizmadia Zoltán több alkotását is bemutatták — önálló kiállítása Veszprémben az utóbbi 10 évben nem volt.

Egy évtized egy város fejlődésében is mérföldkövet állíthat, hát még egy sokoldalú, mindig újat kereső, kísérletező tehetséges művész életében. Ezek a mérföldkövek, a művész fejlődésének állomásai fellelhetők Csizmadia Zoltán másutt rendezett kiállításaiban — amelyek közül a legjelentősebbek: az 1970-es *Tv-Galéria*, amely hazánk művészeti életének egyik jeles eseménye volt. Nagy sikerrel mutatta be műveit 1974-ben a szegedi *Képcsarnok*, 1975-ben *Krakkóban*, majd *Koppenhágában*, legutóbb pedig *Nyíregyházán* és *Mátészalkán* volt visszhangot kiváltó önálló kiállítása.

De mérföldkövek azok a művészeti díjak is, amelyeket Csizmadia Zoltán az 1966-ban rendezett önálló veszprémi kiállítása óta kapott: a *Derkovits-díjat* 1968-ban, az *Egri József-díjat* 1969-ben, a szegedi nyári tárlat nagydíját 1973-ban és a hódmezővásárhelyi őszi tárlat díját 1976-ban nyerte el.

A kiállítások és a művészeti díjak mellett a veszprémiek számára a művészi fejlődés legkézzelfoghatóbb jelei azok az alkotások, amelyek a várost és Veszprém megyét gazdagították.

Csizmadia Zoltánt azért is mondhatja magáénak Veszprém, *mert alkotásai jórészt itt születtek, és többségük a város középületeit, kulturális létesítményeit, valamint a családi otthonokat díszítik, gazdagítják a befogadók kultúráját, formálják, nemesítik ízlésüket.*

Azok előtt, akik e kiállítás megnyitásán a művészt és alkotásait megjelenésükkel megtisztelték, jól ismertek ezek az alkotások.

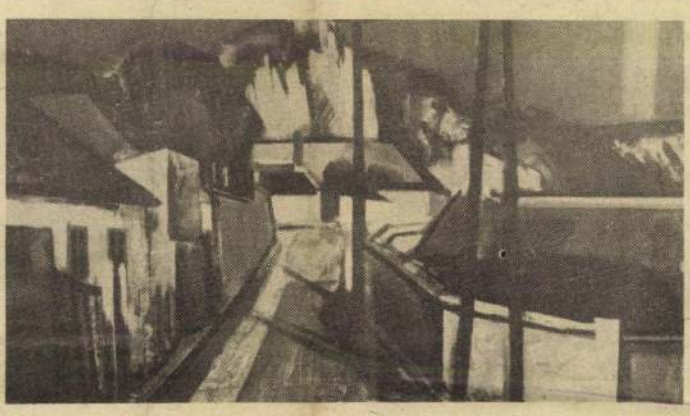
Önök tudják, hogy Veszprém város legszebb termét, a városi tanács üléstermét Csizmadia Zoltán nagyméretű kerámia kompozíciója díszíti, kifejezve a régi és az új Veszprém egymásmellettiségét, a város lázas ütemű építkezésének mai ritmusát és vázolva jövő arculatát.

Megszoktuk, de naponta újra felfedezzük a veszprémi Csemege Bolt harmonikus, díszes hatású oszlopait, amelyeken Csizmadia Zoltán itt is bemutatott parasztkariatidái őrzik a klasszikus oszlopforma kecses monumentalitását és a népi fazekasművészet legjobb hagyományait.

Ismerjük és szeretjük azokat a festményeket is, amelyeket a város kulturális létesítményeinek falain láthatunk, vagy egyre több állami és társadalmi szerv hivatali helyiségeiben veszünk örömmel észre.

Csizmadia Zoltán, mint közéleti ember részese a város és a megyei társadalmi, politikai életének, mint művész pedig közéleti ihletésű, felelős magatartású, pártos alkotó.

Művészetének ereje és szépsége éppen abban van, hogy mindig a természetből és a társadalomból indul ki és oda is tér vissza.

Csizmadia Zoltán: Régi várfeljáró

A természetből elsősorban a nyugalmat, a belső harmóniát ragadja meg, a társadalomból pedig az ember természetes vágyát a jóságra, a rendre és a szépségre.

A ma mindjobban szaporodó antihumánus, formalista törekvések idején Csizmadia Zoltán most bemutatott kiállítása nem csupán egy tehetséges művész érettségéről, sikeres pályájáról ad képet, *de azt is példázza, hogy az igazi alkotó nem vonja ki magát korának, társadalmának hatásai alól*, arra törekszik, hogy a körülötte lévő világot megértse és azt ábrázolva az emberekkel közöljön róla valamit, üzenetet a természetről, életünk külső feltételeiről és belső világunk titkairól.

Mi, akik itt vagyunk, úgy ismerjük Csizmadia Zoltánt, mint aki komolyan veszi a kimondott szót, a megformált formát, a mázzá égő színt, aki hisz az élet szépségeiben.

Ezt bizonyítja ez a kiállítás is, amelyen ha széttekintünk, ráébredhetünk arra, hogy voltaképpen a művész önarcképét látjuk.

Amikor a színekben és formákban gyönyörködünk, egy olyan embertársunkkal való találkozás élményében részesülünk, aki bennünk is tovább szítja a tiszta élet vágyát.

„Csak tiszta forrásból" halljuk nap-nap után. *Bartók* példája napjainkban képzőművészetét is áthatja és lelkesíti. Ez a tiszta forrás Csizmadia Zoltán kerámiáiban: a népművészetre való építkezés, festészetében pedig a bonyolult világ összefüggéseit rendezni képes értelem és nyugodt harmónia.

A népművészet formaelemei azonban Csizmadiánál csak motívumok, amelyek modern jelentést hordoznak. *A kompozíciók, formai megoldások bravúrosak, de ezeknek az alkotásoknak az erejét mégsem a technika adja.*

Rabul ejti a nézőt Csizmadia Zoltán világa, amely a maga háromdimenziós kiterjedését, varázslatos tüzes színeit arra használja, hogy az élet elgépiesedésében megőrizze a fényt, az emberi derűt és a szépséget. Művészetében a festészet és a kerámia egymást teremtő módon termékenyíti meg. Mint maga is mondja: mióta kerámiával foglalkozik, intenzívebbekké válnak a színek az olajképein, és megfordítva, a képi formavilág megjelenik a kerámiák gazdag ornamentikájában, szigorú rendben komponált nyugodt formáiban.

Csizmadia Zoltán nemcsak illusztrálja gondolatait, érzéseit, de a festészet és a kerámia sajátos eszközeivel ki is fejezi azokat.

A sokoldalú tehetségek közé tartozik, ám műfajait nemcsak önmaga variálására használja, hanem a művészet humánus szférájának a kiterjesztésére is.

Művészetének egyik legjellemzőbb vonása, hogy rengeteg közlendője van, az emlékek, élmények, képzelések szüntelen áramlása ölt formát műveiben.

Olyan szerencsés művésztípus ő, aki az érzékelés, elgondolás első pillanatától már rendszerez, osztályoz is az asszociációs anyagban.

Ilyen festőnek és kerámikusnak nem megoldhatatlan probléma a művet szerves egységgé ötvözni, tartalmassá tenni, az öncélú intellektuális játékokat, stiláris kísérleteket elkerülni.

Képei azért telnek meg expresszív feszültséggel, mert tapasztalatait meg akarja osztani, észrevételeit nem kívánja véka alá rejteni, személyes ügyeit érvényes tanulságokká általánosítja, hogy segítsen eligazodni a látszatok között.

Különösen festményein fedezhető fel az értelmezés, az eligazodás szándéka. Az alföldi tanyavilágban, a vízparti füzesekben, vagy a veszprémi városképeken az összefüggéseket kereső elme kutat a megnyugvás után.

A szép táj, Csizmadia Zoltán esetében a meghitt hatású vásárhelyi tanyavilág, vagy az évszakonként változó szín élményeket nyújtó veszprémi városkép nem csupán a művészkedés alkalmait kínálja.

Ha szemünk elidőzik az itt látható képeken, észrevehetjük, hogy alkotójuk a hidegkékek, kékes szürkék, vakító fehérek ritmusára épít, nagy egységbe foglal színfoltjaival, szigorú rendben komponált formáival kitűnően jellemzi az alföldi táj sajátos hangulatát, vagy a téli Veszprém megejtő szépségét.

A képek és kerámiák magabiztos nyugodt harmóniája a művész letisztult látásmódját, a lényeg megragadásának képességét bizonyítja, s művészetét a közölni valók gazdagsága és közérhetősége teszi társadalmi tetté.

Csizmadia Zoltán művészete példája annak, ahogyan egy művész felelősségérzetre neveli magát azért, hogy megszerezve az etikus művész magatartásához szükséges mesterségbeli felkészülést, elvégezhesse a legnehezebb szakmai feladatokat az emberekért, a népért, az értelemért, a műveltségért.

Csizmadia Zoltán művészetét méltató egyik kritikus a közelmúltban a piktura *Váci Mihályának* nevezte. Találó ez a hasonlat. Hiszen Csizmadia Zoltán is azt szolgálja művészetével, amit Váci Mihály költészetével — az igazság szenvedélyes tiszteletét, a társadalmi haladást, az emberséget és a jobbítás szándékát.

Csizmadia Zoltán nem szavakkal szól hozzánk. A nyelvi leleményt és a költői kifejezés gazdagságát a színek és formák változatossága helyettesíti. Az itt bemutatott kerámiák és képek rendet, harmóniát, szépséget sugároznak, bennük és mögöttük gondolatok feszülnek, érzések és érzelmek rejtőznek, közölni és mondanivaló vár felismerésre és befogadásra.

Malomkerekek nyomában

— A Néprajzi Múzeumba került dolgozatom a vízikerekek szerepéről és építéséről. Erre felkerestek Szentendréről: kellene egy a Szabadtéri Néprajzi Múzeumba. Ott volt Nyirádon az úgynevezett honi malom. Gyönyörű galériája kőpaddal ritkaság, talán egyedi. Eredeti berendezése megfelelt a középkorinak, két pár malomkővel és — ahogy a szakmában hívjuk a gatya- szárszitával... Tetszett is a múzeológusoknak. Kár, hogy nem vették meg rögtön. Gazdaasszonya elhalt, senki se viselte aztán gondját. Széthordták a vízikerekét, még a gerendáját is eltüzelték — meséli *Wöller István*, miközben autónk Veszprémből a pápai útra kanyarodik.

A vékony, ősz férfi hangja nyugodt, ám szomorú. Ha természetes is az ódon, elhagyott épületek sorsa, nem bírja megszokni a pusztulás látványát. Hozzáedződhetett pedig az utóbbi tíz évben, míg vidékünk hajdani malmait felkutatta. 542-ről biztosan tud, s még néhányról hallott. Ebből 470 vízi volt, közülük csak a felújított örvényesi működik. A többi fűrész, szél, gőz, papír, száraz, kalló, motor, villany, takarmánytápgyártó...

Nagyrészük patakok partján árvállkodik hát romosan vagy földig taroltan. A még tető alattiak zöme is gazdátlan, állapotuk romlik, berendezésük maradéka elkótyavetvélődik, gyakran kalmárok kezén. Épp ezért gyűjti Wöller István sietve gépeiket, szerszámaikat és egyéb használati tárgyaikat, írott dokumentumokat, fotókat, rajzokat. S öreg molnárokat faggat tűnt szokásokról, nagyapáik munkamódszereiről, életviszonyokról, legendákról. Nemes kedvtelésből? Mert öntevékeny kutató, bár áldozatkészsége vetekszik némely hivatásoséval. Kenyérkereső dolga a megyei gabonafeldolgozó vállalat karbantartó üzemének irányítása. 1954-ben, kénytelen abbahagyván a vegyipari egyetemet, szegődött ide eredeti szakmájába, lakatosnak.

— Éppen nagy karbantartás volt. „Nem eszel meg nálunk két kanál sót" emlegették a molnárok. Ennek 23 éve. Tavaly megkaptam az aranygyűrűt... — mondja már a herendi határban. A csalitos felé mutat:

— Ott a Müller-féle malom. 1800 táján épültek ilyenek, főleg kisnemesi birtokokon Pápa, Veszprém körül is. Száz év múlva sorra eladták. Válság, vagy megkoptak a gépek? Még nem tudom pontosan...

Bizonyoson kideríti. Wartburgjában fényképezőgéppel és magnóval hétvégeken, szabadsága idején járja a Balaton-felvidéket és a Bakonyt — malomkerekek nyomában. A megye malmászatának történetét feldolgozandó. Százados messzeségéből

Ignácz nénivel

(Foto: Borbás)

vizi-kirándulásokat, vizi-bemu-zülődnek az úttörők

áthallatszó zúgásuk táplálja szenvedélyét? Vagy zsákok alatt görnyedő molnárok sóhaja?

A kedvét, tizegynéhány éve, honismereti előadások ébresztették fel. Azóta is folyton képezi magát könyvekből és a veszprémi üzemtörténeti klubban, meg gyűjtés közben. A megyei levéltár már nyugdíjas igazgatója különösen segítette tájékozódását.

— Hozzájutott a soproni iparoskamra 1876. évi jelentéséhez, amelyben szám szerint szerepeltek vidékünk malmai. A 1830-as felmérésben meg név szerint — említi. — Heteket töltöttem aztán a székesfehérvári vízügyi igazgatóságon. Nagyon szívesen elém tárták az összes dokumentációt. Hasznos adatokat gyűjtöttem az Országos Levéltárban, a Széchenyi könyvtárban is...

Közben Magyarpolány és Farkasgyepű közé érünk. Bemennénk az erdőbe, ha láthatnánk még valamit a nevezetes őrlő és egyben fűrész malomból, ám összeroskadt.

Gannán *Rózsa Gyuláné*hoz ismerősként kopogtat. Járdába tört malomkő-darabkák jelzik, hogy molnár portáján járunk. Az asszony kedvesen tessékel föl a palásra, hátha lelünk megőrzésre érdemes tárgyat. Nincs.

A kutató Pápa határában említ először legújabb krónikába illőt. Vállalatunk örökölte a híres hatkerekű malmot. Természetesen villamosították, s nemrégiben 500 vagonos csarnokraktárat építettek hozzá. A vízikerekek emléke szinte már csak a nevekben él: sávoly, kishántai, agyagliki vagy kamerális. A hódoskai már a középkorban őrölt. Tópartján volt, mellette a gróf fürdőkabinját a bérlőnek kellett rendben tartani még 50 évvel ezelőtt is. Ismert a tízes — 10 felül csapott vízikerekéről, — a megye legnagyobb malma volt 1880 táján.

— Néprajzi szempontból ez a leggazdagabb — nyitunk be Nagytevelen *Ignácz* néni malomkővel kirakott udvarára. Legalább 200 éves, hatalmas L-alakú épület a malom, benne a lakószobák is. A molnár pihenőjét egy ajtó választotta csak el a garattól, hogy ha éjjel lefogyott a gabona, tüstént utána tölthessen.

— Ide vágta a fejszét *Savanyú Jóska* — bök a gerenda felé a görnyedt asszony, aki néhai férjével 1929-től volt bérlője a zirci apátságnak.

Benn a malomban szinte minden a helyén. Még a Jancsi-nak becézett kampó is, amire terhét könnyítendő akasztotta telt zsákját a molnár. Fúrókészlet, fertály, azaz régi mérőedény, dupla malomkő jó hangulatot kelt a kutatóban. Örömmel botorkálunk le a dohos, omlatag pincébe. S előbb pókhálózunk, hogy lássuk: a vén vasalt kerék is csakzikerék, helyén diófa zöldell. Milyen múzeum lehetne itt!

Kérdem Wöller Istvánt: van-e már kilátás gyűjteményének elhelyezésére és intézményes gyarapítására? Tavaly ősszel a megyei üzemtörténeti konferencián ígéretet kapott erre. A lehetőség azonban még nem érett meg. Szíve szerint az Eger patak völgyében sorakozó vízimalmok egyikét hozatná rendbe. A forgalmas nagyvázsonyi—tapolcai út mentén.

— Gőzmalom volt a bolt helyén — mondja Pápateszér főterén. — Három év alatt csődbe jutott...

A vízmeghajtásúak, úgy látszik, jobban elviselték a termés ingadozását. Volt is huszonhat (!) e határban. Ezekről készít most tanulmányt, ha sikerül abbahagynia az adatgyűjtést. Mert be nem fejezheti. Hiszen folyton újabbakra bukkan. Hogy bújtatták például a 48-as honvédeket *Haynau* kopói elől. S a II. világháború idején magyar, szlovák, szovjet katonáknak volt menedéke a malom meg a sűrű nádas, erdő... Bár nem tartozik szorosan kutatási témájához, följegyzi. Őt magát is elhurcolták, mint leventét, szökött. Az üldözés alatt is megőrizte naplóját, amelyet 1940 óta vezet — napjainkig...

A teszéri határban a Ságiféle malomnál *Bucs Kálmán* az utolsó tulajdonosa éppen kaszálgatja a füvet a töppedt épület udvarán. Széljárta, poros a malom, turbináját betúrta földdel a tesz traktorosa.

— A darálót ki akarom szerelni... Elkél otthon.

— Adok helyette újat...

— Rendben és nézzen szét, aminek csak hasznát veszi, vigye.

Ilyen gyorsan se kötnek minden nap „alkut". De nem is ilyen szíves minden egykori molnár. Volt, akit négyszer környékezett Wöller István, mire egyáltalán beengedte. A többségük készséges. Steinickeréket említi Kádártáról. Vándorkönyvüket és az 1800-as évekből származó sok más értékes dokumentumukat rendelkezésére bocsátották.

Az utolsó füredi céhmester hagyatéka már elpusztult, mire megtudta, kinél lehet. Nagydémen is ünnep előtti sütéshez akarták befűteni a malom iratanyagát, amikor betoppant. Mióta ismerik, sokan elküldik a dokumentumokat, üzennek érte megyénk minden tájáról. A Balaton nyugati partjáról, Fenékpusztáról, búza, árpa, köles, zab magokat kapott. 584—588-ból valók. Régészek ásója nyomán kerültek napvilágra...

A muzeológusok persze nemcsak így segítik a malomtörténészt. Munkatársuknak tekintik, aki több mint 1200 fotóval is gyarapította az adattárat. A levéltárosok támogatását is dokumentumok sokaságával viszonozta. A hajdani molnárok s malmok emlékét pedig tovább élteti.

Baffai István

Csizmadia Zoltán, Nagy díjas Kerámiaművész

A 40 éves Gyopárosi jubileuma alkalmából képzőművészeti kiállítást rendeztek munkáiból a Csepeli Művelődési Házban.

Csizmadia Zoltán: Tél

Napló/Kerpress, 1977. aug. 25.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

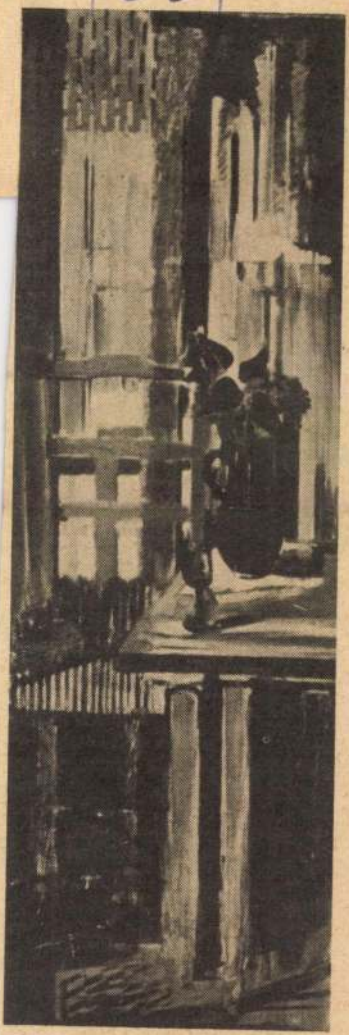
1973 FEB 16

NAPLÓ

Veszprém

Csizmadia Zoltán

1021

Csizmadia Zoltán:

CSENDÉLET

(Péterfay Endre felvétele)

elléklete

t éves
iáltvány

nika közölte, 1873-ban. 1896-os első önálló magyar kiadásának fotokópiája, a kiadásokban közreműködő személyek, s fordítóinak fotói egészítik ki az erről a korszakról szóló beszámolót. Külön szakaszként jelentkeznek a Tanácsköztársaság idején megjelent kiadásai, a Horthy-korszak terrorja idején született illegális példányai.

Impozáns számadatok tárulnak a néző elé: hazánkban a felszabadulás után 23 kiadásban, több mint 300 ezer példányban, a világon eddig 72 nyelven több mint 20 millió példányban jelent meg. A tisztelgő tárlatot az 1945 után kiadott politikai irodalom — Marx, Engels és Lenin művei a témával összefüggő bélyegkiállítás, Segesdi György szobrászművész Marx-, Engels-szobra

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

Csizmadiai Zoltán
Derkovits-díjas festőművész

1983 MÁRC 9

KERÁMIA KIÁLLÍTÁS

nyílik március 24-én a veszprémi Kisfaludy Művelődési Ház klubszobájában. Az este 7 órakor nyíló kiállításon a „Tűz varázsa" címmel Csizmadiai Zoltán Derkovits-díjas festőművész tart tárlatvezetését.

1021

Mihalyka. Edző: [illegible]

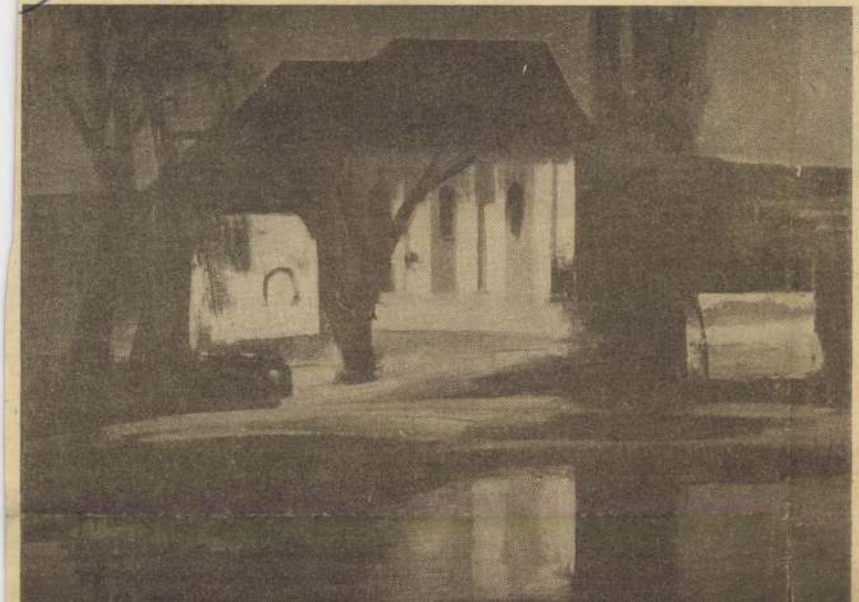
— A vizes, csúszós talajon fölényük alapján a helyiek már az első félidőben biztosították megérdemelt győzelmüket. Fordulás után előbb a Fűzfő, majd ismét a Városlőd támadott. G.:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 JAN 8

Napló Veszprém

Csizmadia Zoltán

104

Csizmadia Zoltán festménye

TUDOMÁNY TECHNIKA

A korszerű táplálkozás

Napjainkban igen sok szó ik a táplálkozásról, sőt tumányos rangra emelkett, az alimentária foglalzik vele. Nem hiába, hankban pl. a lakosság átúlva több az opti-

a pozitív energiaegyensúly: az energiafelvétel több mint az energialeadás, emellett a táplálék összetétele is egészségtelen. Sok zsiradékot, alkoholt, cukrot fogyasztunk! Minden fogyókúra lényege

mindús. Főleg A- és D-vitamint, jelentős mennyiségű B_1 és B_2 vitamint, és kevesebb E- és C-vitamint tartalmaz. Ásványi anyagai közül a vas mennyisége emelkedik ki. Másik fontos teljes

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG
(SZEGED)

Csizmadia Zoltán
festő

1021

Csütörtök, 1976. október 14.

Hagyományok és kezdeményezések

Sorok a XXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlatról

Medgyessy Ferenc sarlózó asszonya a *Vásárhelyi Őszi Tárlat* emblémája. Nagyszerű jelkép, utal az őszi betakarításra, éves munka összegyűjtésére, s ilyenkor teszi mérlegre a kenyér és bor mellé művészi termését a Vásárhelyhez kapcsolódó képzőművészet. Százegy művész több mint háromszáz festménye, szobra, érme, grafikai lapja, iparművészeti alkotása reprezentálja az alföldi realizmushoz kötődő kortárs képzőművészet évi termését. Ahogy gazdasági életünkre mondani szoktuk, úgy jellemezhetjük a XXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat anyagát is: jó évünk volt!

„Vásárhely képi kultúránk egyik alapvető központja, tiszta forrásokat őrző hagyományokkal és lendületes kezdeményezésekkel" — írja a katalógus bevezetőjében *Losonczi Miklós* művészettörténész. Bár nincsenek messze kiemelkedő alkotások, a tárlat fő vonalát azon művészek alkotásai jelentik, akik e táj örökségéből, művészi hagyományainak tiszta forrásaiból táplálkoznak. *Szalay Ferenc, Németh József, Kurucz D. István, Fejér Csaba, Vecsési Sándor, Csizmadia Zoltán, Csikós András* neve fémjelzi azt a vonulatot, mely leginkább kötődik az e tájon kialakult hagyományokhoz, akik leginkább a múlt örökségének művészi megfogalmazására törekednek. Ebből következően a táblakép műfaja az, mely kapcsolódik e hagyományőrző tendenciához, míg az előbbi idézet „lendületes kezdeményezéseit" elsősorban a grafikusok — *Almásy Aladár, Nagy Gábor, Sulyok Gabriella, Engel Tevan István, Ágotha Margit, Drózdik Orsolya* stb. — képviselik.

A tárlatot szemlélve nem első ízben vetődik fel a nézőben a kérdés: világunk változásaival, gazdasági, társadalmi életünk dinamikus fejlődésével párhuzamosan alakulnak, gazdagodnak-e képzőművészeti alkotásaink; milyen új tartalmi és formai elemekkel tükröződik a szocialista realizmushoz legközelebb álló, a vásárhelyi művészet köré csoportosuló alkotók ezt a változást? Hogyan, milyen művészi hőfokon élik át azt az immár több mint egy évtizedes folyamatot, melyet a magyar parasztság életformaváltásának nevezünk? Hogyan kapcsolódik az elmúló kor búcsúja az új születésével, hogyan változik ezeken a képeken a hajdani kisparcellás Alföld végeláthatatlan táblákká, hogyan ábrázolják ezek a művészek az életformaváltást végigélő-szenvedő parasztság differenciált és bonyolult világát, hogyan cselelődik föl az alkotások során az évszázados szerszám modern gépekké, s hogyan teljesdik ki korunk emberének gondolat- és érzelemvilága?

A válasz sajnos még ma sem megnyugtató. Kísérletek, részeredmények, próbálkozások természetesen szép számmal akadnak, de még mindig azok az alkotások vannak döntő többségben, melyek hol nosztalgikusan, hol dokumentalista hitelességgel, hol derengő lírával, hol drámai izzással kapcsolódnak az eltűnő múlthoz. A vásárhelyi múzeum kiállítótermeiben a legtöbb festmény még ma is olyan „klasszikus" tanyakép, melyet 50—70 esztendővel ezelőtt is megfesthettek volna. Mintha ezt a tájat érintetlenül hagyta volna az elmúlt évtizedek óriási fejlődése. Tanya — boglyával, gémeskúttal, szekérrel, figurával, fával, különböző évszakokban, eső után és eső előtt...

A töprengés és vívódás természetesen elvitathatatlan a művészek java alkotásain. Szalay szinte dokumentatív erejű és hitelű festményein, bár mint a szocio-művészetek döntő többsége, a mába érő múltat rögzíti, benne feszül a továbblépés igényelehetősége. Németh József figuratív alkotásain ismét az ember és szerszám évezredes kapcsolatait kutatja, a középkori ikonográfia törvényeit ötvözve a legősibb ábrázolóművészet megoldásaival és a mai summázó törekvésekkel. Fejér Csaba rutinos csendélete és tanyaképe mellett elsősorban két jellemábrázolásban is elsőrangú portréval szerepel. Ezen alkotások láttán sokadszor fogalmazódik meg bennünk az igény: szeretnénk tőle minél több nagyobb alkotást látni. A nemrégiben elhunyt Almási Gyula Béla posztumusz képei egy változásokra is érzékeny, de az éltető hagyományokhoz erős szálakkal kötődő művész utolsó üzenetei, melyek teljessé teszik életművét. A fiatal Csikós András elsősorban mint táj- és portréfestő hívta fel magára a figyelmet évekkel ezelőtt, s mindmáig ebben a témakörben készíti — bravúros technikával, virtuozitással — képeit.

E Vásárhely és Alföld centrikus ábrázolásoktól a idén örvendetesen időben é térben távolabbra is feszí az alkotások íve. *Pata László*, a mostani Tornya plakett nyertese kubai ut zásának élményeit festet meg nagy méretű triptich jában, mely ugyan kic idegen testként szigetelőd el a tárlat egészében, m felhívta magára a figyel nagyszerű mesterét megoldásaival. A vásár realizmust, egy távoli o

Csizmadia Zoltán: Hóolvadás

pillanatfelvételeken rögzített dokumentumait és a festő érzelemvilágát békítette össze hármasképében. Időben ez az ív részint több grafika kapcsán Berzsenyiig, részint elsősorban érmekkel az olasz reneszánszig húzódik. Mindezeknek egyszerre sajátja egy tágan értelmezett, elkötelezett realista szemlélet, emberközpontú ábrázolás. Természetesen a megoldási módok nagyon különbözők. A nosztalgiáktól a dokumentumokon át, a derengő hangulatoktól a dekoratív expresszionizmusig, a lírától a drámai töltésű művekig széles a skála.

Különösen figyelemre méltó a grafikai anyagból Almásy Aladár groteszk-ironikus tüske-rajzsorozata, Nagy Gábor Tiszagáti portrésorozata, Ágotha Margit barokkos gazdagságú fametszetei, valamint az idei Kondorplakettes Drozdik Orsolya érzékeny rajzai. A szobrok közül méltán érdemel figyelmet a szegedi *Szathmáry Gyöngyi* kis terrakotta szobra, mely érzékeny plasztikai fogalmazásával, ugyanakkor döbbenetes erejű művészi üzenetével ragadta meg a látogatókat. Mellette *Gera Katalin* parasztasszonyfeje, a Nívó-díjas *Varga Éva* játékos domborművei, *Czinder Antal* apró érmei, *Kligl Sándor* és *Ligeti Erika* ötletes plasztikái, *Fekete János* összefogott, tiszta fogalmazású fadomborművei és *Csizmadia Zoltán* népi ihletésű kerámia faliképei emelkednek ki. Jó lenne egyszer együtt látni *Szabó Iván*nak Bartók tiszteletére készített totemoszlopait.

Tandi Lajos

határozottan a síró gyerek-
om az éles köhögésből épp-
vehető szavakat: „ugye, nem
itt?" Látom a lepedőbe bur-
testet. Látom a magas rá-
a boruló gőzsátort, alatta a
álni való nyílást kutató gye-
vonalait. A kérdés is ismét-
fülemben: „mikor jön az én
n értem?" Azt tudja, hogy
zek vele, hogy megyek érte,
nt, csak az izgatja.
etem a képet, a hangot,
ítem magam a betűre. Nem
Ami onnan sugárzik az
, összevész a bennemlevő-
n engedek a kilenc hónap-
n a várakozásból, a re-
és aggodalmakkal tele kép-
ből, a sejtelmes kis életje-
ettőnk korán kialakuló tit-
ezzenéseink közös hullám-
l. Nem. A tizedik hónapban
is elszakadunk két lénnyé,
kkor érintkezünk ezentúl
l, ha akarjuk, ha simogat-
zatjuk, megöleljük magunk
t darabját. Aztán már az
s sem fontos, hogy érez-
nást.
séges gén kémcsőben? Né-
es terhesség, a szülés mint
a? Féltem az anyák aggo-
Féltem a gyerekek biztos-
t.
z az októberi vasárnap. Süt
ét hallgatok és olvasok. A
es. Milyen szép is lehetne
árnap!

Chikán Ágnes

Növekvő felhőzet

Várható időjárás csütörtök estig: Időnként megnövekvő felhőzet. A déli, délkeleti szél általában élénk lesz, helyenként erős lökések kísérik. Elsősorban az ország nyugati felében elszórtan eső, záporeső. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 20, keleten 25 fok körül lesz.

SZERDAI PIACI ÁRAK

A vágott csirke kilója 39, a tojás darabja 1,50—1,80, a burgonya kilója 4—7, a sárgarépáé 3, a gyökéré 7—8, a vöröshagymáé 7—8, a fejes káposztáé 3—4, a kelkáposztáé 4—6 forintba került a tegnapi piacon. A saláta darabját 1,50—2, a karalábé kilogrammját 3, a karfiolt és a paradicsomot 3—4, a zöldpaprikát 6—10, a főzőtök kilóját 3,50 forintért kínálták. Az uborkát 6—10, a zöldbabot 7—10, a zöldborsót 16—18, a retek csomóját 2, a fokhagyma kilóját 25—30, a paraját 6, a sóskáét 8, a zöldtengeri darabját 1,50—2 forintért lehetett vásárolni. A gombát 30—40, a téli almát 6—10, a nyári almát 3—8, a körtét 5—10, a szilván 7—9, az őszibarackot 8—14, a szőlőt 8—14, a diót 16, a száraz babot 16, a savanyú káposz-

Forgalombiztonsági szimpózium

Háromnapos eredményes munka után szerdán Budapesten, a Technika Házában befejeződött a városi szimpózium. A tanácskozás Benkei András belügyminiszterének, az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács elnökének zárszavával ért véget. A miniszter emlékeztetett azokra a rendeletekre, intézkedésekre, amelyeket az elmúlt években hoztak a közlekedés biztonsága érdekében, hangsúlyozva, hogy ezekkel megteremtették a biztonságos közlekedés jogi, szervezeti, tárgyi kereteit. Az újjászervezett OKBT ugyancsak sokat tett a közlekedésbiztonság javítása érdekében. A miniszter összegezte az új KRESZ eddigi tapasztalatait, s felhívta a figyelmet a szabályok következetes érvényesítésére.

A szimpóziumon 15 ország 350 szakembere négy szekcióban tárgyalt mélyrehatóan a forgalombiztonság időszerű kérdéseiről, a következő évek közlekedésbiztonságát szolgáló új módszerekről.

MI? HOL? MIKOR?

1976. OKTÓBER 14., CSÜTÖRTÖK — NÉVNAP: HELÉN

A Nap kel 6 óra 01 perckor, és nyugszik 16 óra 59 perckor.
A Hold kel 20 óra 59 perckor, és nyugszik 11 óra 37 perckor.

VÍZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél szerdán plusz 76 cm (apadó).

SZÁZHAMINC ÉVE

született Schickedanz Albert (1846—1915) műépítész, festőművész. Skalnitzky Antal, majd Ybl Miklós mellett dolgozott, később Herzog Fülöp Ferenccel közös építészeti irodát nyitott. Kettőjüktől származik a budapesti Millenniumi emlékmű építészeti kialkítása, amely 1897-től 1905-ig tartott. Ugyancsak ők tervezték az 1905-ben megnyílt új Műcsarnokot, valamint a két évvel később átadott Szépművészeti Múzeumot. Az Iparművészeti Iskola tanára volt. Értékes pesti városképeit a Budapesti Történeti Múzeumban őrzik.

SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ

Este 7 órakor: A kertész kutyája — József Attila-bérlet.

MOZIK

Szabadság: Az utolsó szolgálat (m. b. színes amerikai, fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor).

Fáklya: Édes Anna (magyar, fél 3, háromnegyed 5 és 7 órakor).

Vörös Csillag: délelőtt 10 órakor: Az utolsó szolgálat (színes m. b. amerikai), negyed 4, fél 6 és háromnegyed 8 órakor: Maréknyi szerelem (csak 18 éven felülieknek, színes svéd).

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR

Klauzál tér 3. sz. (13/57-es) este 8 órától reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.

BALESETI ÉS SEBÉSZETI ÜGYELET

Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden a II. sz. Sebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) veszi fel, sebészeti ügyeletet az I. sz. Sebészeti Klinika tart.

ÁLLATORVOSI ÜGYELET

Október 16-ig, este 6 órától reggel 6 óráig elsősegély és nehéz ellés esetére ügyeletes:

I. és III. kerület, Gyálarét, Kiskundorozsma területén: dr. Duba István állatorvos. Lakása: Újszeged, Odesszai krt. 8. Telefon nincs.

II. kerület, Algyő, Tápé területén: dr. Krajcsovics László állatorvos. Lakása: Szeged, Petőfitelep, Göndör sor 23/B. Telefon: nincs.

Kübekháza, Szőreg, Tiszasziget, Újszentiván területén: dr. Kalmár Sándor állatorvos. Lakása: Újszeged, Marostői u. 12/A. Telefon: 12-256.

Az állatorvos kiszállításáról a hívó fél köteles gondoskodni.

TÉVÉ

BUDAPEST 1.

8.58: Tévétorna (ism.)
9.05: Iskolatévé: Fizika
9.20: Gyere velünk, csináld velünk . . .
10.05: Úszásoktatás
11.05: Világnézet: A szerves anyag kialakulása
12.05: Filmesztétika
14.05: Iskolatévé: Fizika (ism.)
14.25: Úszásoktatás (ism.)
14.45: Világnézet (ism.)
16.53: Hírek
17.00: Telesport
17.25: Szépen, jól, magyarul . . . — 7.
17.35: Ipari kaleidoszkóp
18.15: Az Országházból jelentjük . . .
19.05: Esti mese
19.20: Tévétorna
19.30: Tévéhíradó
20.00: Bel Ami — m. b. angol tévéfilmsorozat V/2.
20.45: Gondolatok a munkáról — V/1. Igazgatói székben
18.15: Témák mindenkinek
18.45: A makedón kórusművészetről
20.50: Száraz élet — brazil film

BELGRÁD 2.

17.30: Ünnepség október 14. alkalmából
18.45: Dokumentumfilm
19.00: Fiataloknak
20.00: Cézár és Kleopátra — dráma
21.15: Huszonnégy óra
21.35: Dokumentumfilm
22.25: Források
22.40: Belgrádi zenei ünnepségek

RÁDIÓ

KOSSUTH

8.27: Harsan a kürtszó!
8.57: Zenekari muzsika
10.05: Iskolarádió
10.30: Nathan Milstein hegedül
11.00: Utószezon — tanulságokkal
11.15: Wilhelm Furtwängler operafelvételeiből
11.40: Colas Breugnon — 12.
12.35: Melódiakoktél
Közben:
13.15: Házunk tája
14.00: Szabadpolc
14.30: Nelson Eddy felvételeiből
14.44: A magyar népdal hete
15.10: Lengyel művészek Chopin-felvételeiből
15.28: Ezeregy délután (ism.)
16.00: A világgazdaság hírei
16.10: Hogyan éltek elődeink a századokban? (ism.)
16.50: Jack Grunsky énekel
17.05: Az egészségügy frontjain
17.25: A magyar népdal hete
17.55: Grieg: a-moll zongoraverseny
18.30: Hangképek, tudósítások az országgyűlés üléséről
19.30: Kritikusok fóruma
19.43: Egy rádiós naplójából
20.34: Budapesti művészeti hetek — Az éjszaka képei
21.25: Verdi: Traviata
Közben:
21.59: Adottságok, lehetőségek
0.10: Falus Gábor és Szenes Iván táncdalaiból

PETŐFI

8.05: Burka Sándor klarinétozik
8.20: Tíz perc külpolitika (ism.)
8.33: Tamberg: Dal Afrikának
8.40: Slágermúzeum
9.33: Hispánia, Hispánia . . .
10.00: A zene hullámhosszán
11.55: Gyermekek könyvespolca
12.00: A magyar népdal hete
12.33: Nyíregyházi stúdiónk jelentkezik
12.55: Zenekari muzsika
13.25: Édes anyanyelvünk (ism.)
13.33: A Harmónia Koncertfúvószenekar játszik
14.00: Sportvilág 5. sz.
17.00: Az Ifjúsági Rádió irodalmi önképzőköre
17.35: Éneklő világ
18.00: Mindenki iskolája
18.33: Hétvégi panoráma
19.55: Slágerlista
20.33: A gyógyítás és a személyiség — 2. (ism.)
21.03: A magyar népdal hete
21.23: Zenés játékokból
22.33: Tíz perc külpolitika
22.43: Tamássy Zdenkó szerzeményeiből
23.20: Nótacsokor

3. MŰSOR

14.05: Charles Münch operafelvételeiből
14.40: Új Bach-kantátalemezeinkből
16.03: Hangverseny olasz barokk zeneszerzők műveiből
17.08: Ótórai tea
18.03: Budapesti művészeti hetek — Utolsó kísérlet — 2.
19.01: A magyar népdal hete
19.15: Iskolarádió

Sz. Török Mária:

Hagyomány

CSIZMADIA ZOLTÁN

XVI. Vasparádi nyári ösvi tárlat
1974 Veszprém, Dalay Múzeum - katalógus

Csizmadia Zoltán: Parasztudvar

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Délmagyarország Szeged

1973 JUL 29

Csirmaskia Zoltán

napap a tévében láttam egy ilyet. Fiúk, lányok együtt. Egész nyáron. Mit gondol, mi lehet ott el-

csak előkészítő a gyakorlatra. Az elmélet gyakorlásában igenis, a tapasztaltaknak kell segíteni.

PALÁSTI LÁSZLÓ

Szurcsik János — *Magvetők*

Záhorzik Nándor — *A trónörökös*

Vincze András — *Teremtés*

mert olyan vagy, mint a viaszk. Hidd el, nagyon sajnállak...

●

Épp tíz éve ennek. És ma utoljára volt bent a szövetkezetben Jójárt Mimike. Ezentúl nyugdí-

semmit nem találtak.

A tyúkok ki-bejártak a küszöbön. Egyik-másik Mimike lábához merészkedett; Mimike megsimogatta a fejét, s ábrándos szemével Nagy-Menő szomorú arcát kémlelte.

vettem!

— Ahogy akarja...

— Én nem akartam a beszerző, az ügyintéző, a mindenes lenni!

— A maga dolga.

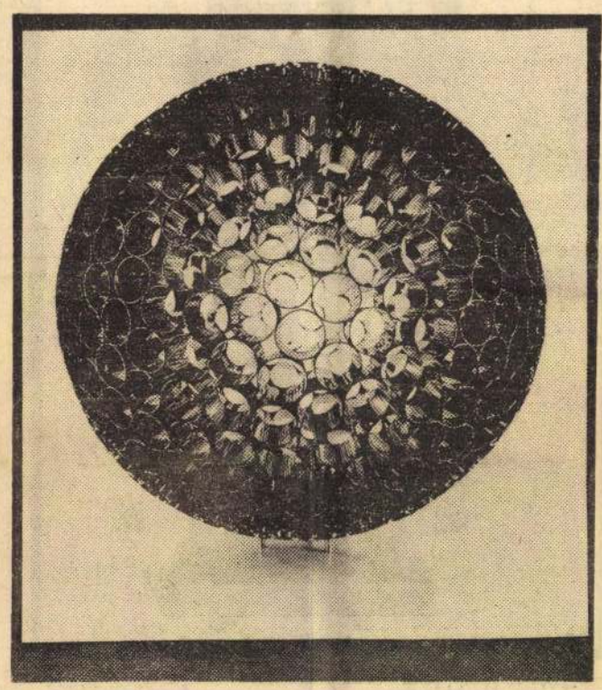
— Maga is tudhatja, hogy a

Most már késő az is, hogy őszinte tudok lenni. Merészségemben már odáig vetemedtem, hogy átölelem a lábadat. Neked még nem késő. Előtted még ott van az egész világ. És én nem engedem, hogy ezután is hazudj magadnak. Én tudom, milyen bünte-

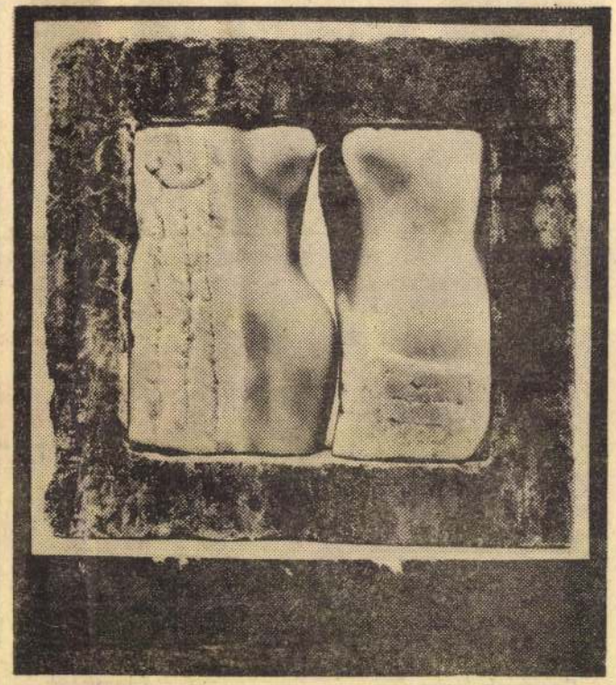
DÉR ENDRE

Péterfy László — Női fej

Józsa Bálint — Gömb

Váró Márton — Két torzó

megtalálását, e művészeti ág és a társadalom kapcsolatának mindkét felet aktivizáló formáinak megteremtését." — a XIV. Szegedi Nyári Tárlat katalógusának előszavában fogalmazta meg ezeket a gondolatokat Bereczky Loránd. S ezeknek a gondolatoknak a jegyében mutatunk be a kiállításon szereplő mintegy 200 művész közel 350 alkotásából egy csokorra valót.

1021

Csizmadia Zoltán — Parasztoltár

Pataki József — Női arckép

Dorogi Imre — Dózsa

anyanyelve, a szimfonikus dzsessz hangzásvilága is némiképp kísérleti vállalkozásnak számít a szabadtéri operaelőadások skáláján, bár hozzá kell tennünk, ez a nagyon európai fazonra vasalt dzsesszmuzsika csak szelíden emlékeztet az afro-amerikai néger folklór egzotikus tájaira. Gershwin dalaiból slágerek születtek, s ezeket viszszahallani feltétlenül csábítja a közönséget, de az opera egésze, feszesen lüktető ritmikája, ábrándos lírája is nemes zenei anyagból van. Ami gondot okoz: a dramaturgiájában kevésbé tökéletes, színhelyekre elaprózódó, krimiízű cselekmény bekényszerítése a templomtér sajátságos atmoszférájába. *Makai Péter* erősen naturalisztikus hatású díszletei látszólag kifejezetten tagadják a környezetet. Zsúfolt házak karéja béleli ki a színpadot, kifeszített zsinóron ruhák, fehérneműk száradnak, Porgyt valóságos kecskefogat szállítja gidával, a kútból víz folyik, és a vihar elől menekülő Crown ébenfekete testén vakítóan szikrázik az eső. Ráadásul a sziget-jelenet stilizált zöldövezetéhez az alapdíszletet is letakarják. A tagadás mégis látszólagos marad, mert éppen az alapdíszlet színhatása őrzi a

reszthet, ám azt a különleges hajlékonyságot, elasztikus testmozgást, amit például Gershwin is eredetiben tanulmányozott Folly Island gullah négereinél, fölösleges lenne számonkérni most. A táncosoktól is, az énekes-színészektől meg kiváltképp. Csak elismerés illeti az Operaház kitűnő együttesét, mely a fölnagyított térségben sem vallott kudarcot: a muzsika ritmusára figyelve, a lehetőségekhez mérten azt rendre lereagálva, be tudta játszani, be tudta tölteni a színpadot. (A halottsirató fojtott levegőjének, a vonatzakatolás szimbolikájának tolmácsolása eruptív, sűrű, nagy jelenet volt.) A *Pál Tamás* vezette fesztiválzenekar hangvételében, stílusában felnőtt a szimfonikusoknak speciális feladathoz, érzékenyen követte a színpadot, jeles szerepet vállalt annak a különleges hangulatnak a felkeltésében, amely nélkül nem lehetett sikere az előadásnak. *Házy Erzsébet* (Bess) dekoratív megjelenéséhez szép, kulturált énekhang és színészi képességek társulnak, azon túl, hogy bárhol, bármikor oda kell rá figyelni, vonzerejének tartalmat is ad. *Begányi Fe-*

Örülünk a Porgy és Bess szabadtéri premierjének Sokezer embernek nyújt alkalmat egy lényegében ismeretlen, vagy kevéssé ismert, élőben nehezen hozzáférhető kultúra megközelítéséhez. Gershwin operája a szegény embereket, a csillogó Amerika perifériájára szorult négereket hozza a színpadra, sajátos, öntörvényű világot, ahol éppúgy szeretnek, játszanak, ölelkeznek és gyilkolnak, mint másutt, és ahol az érzelmeket, a szeretetet és gyűlölködést éppúgy átfesti az élet igazi és legfontosabb tartalma, mint másutt: a humanitás. Amikor az opera fináléjában Porgy elpusztíthatatlan vágyakozással megindult Bess után, a néző vele tart. Befogadta, már hozzá is tartozik az elesett néger, a nyomorék, a béna, mert legtitkosabb érzelmeivel döcög el kecskefogatán.

Nikolényi István

Statisztaválogatás

Az előadásokon még Gershwin operája szerepel a Játékok műsorán, holnaptól, hétfőtől azonban megkezdődnek a János vitéz próbái. A Dóm téren délután 5 órakor kezdődik a statisztaválogatás, ahová főleg férfi- és fiúszereplőket várnak, de bárki jelentkezhet. A statisztaválogatás után már megtartják az első próbát is.

sége nyitot-
zetiszínű és
kat magas-
colások cso-

Hatalmas
vény „gu-
élén, jelké-
legjobbjait
szervezetet.
A menetben láthattuk *Szeged jugoszláviai testvérvárosának, Szabadkának küldöttségét.* Horvát, szerb és magyar népi tánccal szórakoztatták a nézőket, ízelítőt adva a nemzetiségek sokszínű művészetéből. Békésből a gyomai, Bács-Kiskun megyéből a bajai járási népi táncosok hozták el szűkebb pátriájuk fiataljainak üzenetét és üdvözletét. *A színes karneváli menet egyik legmegkapóbb színfoltja a VIT-es virágkocsi volt, melyen mindent csupa színes virág borított, virágból volt a felirat, a jelvény, virág borította a gépkocsit is.* Láthattunk mini méretű mozdony által vontatott VIT-jelvényt, a budapesti Szabadság-szobor „élő" mását. A fiatalok szellemes élőképben örökítették meg Leonyid Brezsnyev amerikai és NSZK-beli útját, *a díszemel-*

kocsin gyékényt szövő fia-

T. E.

Kistraktorok a kiállításon

Az alföldi élelmiszer-gazdasági kiállításon sok nézője van a kistraktoroknak, háztáji gépeknek. Mindjárt a HÓDGÉP pavilonja előtt sorakoznak a nagyüzemi mezőgazdaságban ma már nélkülözhetetlen gépek, korszerű önrakodó rendfelszedő pótkocsi, billenős pótkocsi stb. Ez a neves vállalat termékeivel — kilenc új gyártmánnyal jelentkezett ezen a seregszemlén —, reprezentálja egész Dél-Magyarország gépiparát. Színesebbé, gazdagabbá teszik a kiállítást, jól szolgálnak az igényeknek a különböző kisgépek, így a székesfehérvári Finommechanikai Vállalat kalapácsos terménydarálója is, ami hasznos, praktikus, működése megbízható és esztétikus.

Hét közepétől megnyílik az őszibarack-kiállítás, a volt virágpavilonban, parádéznak e táj híres, zamatos gyümölcsei, rangot szerezve a bemutató gazdaságoknak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 MÁR 1

Napló (Veszprém)

Csizmadia Zoltán festőművésznő

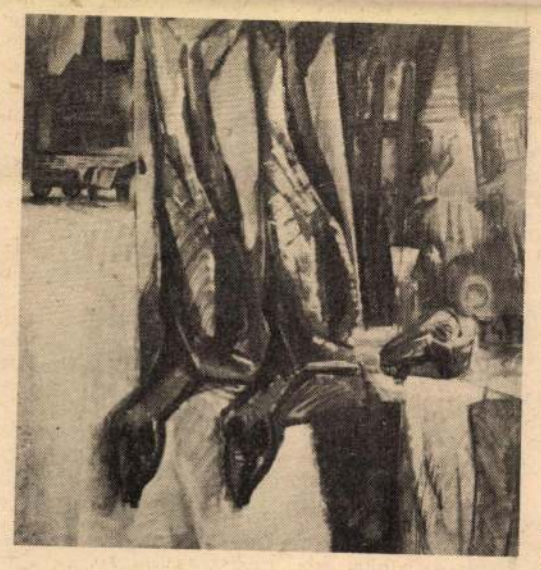
1021

szabad strombat

A NAPLÓ hétvégi melléklete

Műteremlátogató

Csizmadia Zoltán festőművésznél

Futószalag

A művész új kerámia munkájával

Emlék a Plohn-féle műteremből

Bakonyi táj **(Foto: Borbás)**

A festő- mellé kívánkozik a kerámikusművész cím. Mert *Csizmadia Zoltán* mindkét műfajban párhuzamosan és egyaránt igényesen dolgozik. Koppenhágában is szerepelt kerámiamunkáival, s az ajkai tavaszi tárlatra is népies ornamentikát készít, erdélyi motívumok felhasználásával. Megszokott kemencében, Hódmezővásárhelyen égeti ki.

Vásárhelyi fogantatású újabb tanyaképe és az Emlék a Plohn-féle műteremből című festménye. A fényképész Plohn közvetlenül segítette a képzőművészeket.

— A nevezetes mecénásnak a fotóban olyan a rangja, mint Kiss Lajosnak a néprajzban vagy Tornyai Jánosnak a festészetben — említi vendéglátónk veszprémi műtermében. Aztán a Pápa város felhívására alkotott képeit mutatja. Egyik a Múlt, amelyen a régi lámpának szinte csak az árnyéka él. Másik a döbbenetes Futószalag.

— Ezzel azt igyekeztem megfogalmazni, hogy megváltozott korunkban az ember és az állat viszonya. Parasztembernek az állat jelentette a vagyont, megélhetést; ezért dédelgette. Ha kimúlt, tragédia volt. Most szinte futószalagon, lámpák alatt növesztik a malacokat, s felcsöpörödve futószalagon kerülnek a húsgyárba. Megszűnt a nemrég még bensőséges viszony, nevük sincs a jószágoknak, nem érzik a becéző, simogató kéz melegét — mondja.

Csizmadia Zoltán, mint a

Kárpáti kalendárium 1975.

A szomszédos szocialista államokban évről-évre megjelenő magyar nyelvű évkönyvek közül gazdag tartalmával kiemelkedik az Ungváron kiadott *Kárpáti Kalendárium*. Tallózva az évkönyvben (amely *Konsztantyin Bibikov* és *Egressy György* szerkesztése), mindjárt az első lapokon megragadja az olvasó figyelmét a hazánkban is ismert Váradi-Sternberg János professzor írása: *Jókai és Pugacsov*. Ez a tanulmánynak is beillő, tudós elemzés abból az alkalomból íródott, hogy a nagy magyar mesemondó író születésének 150. évfordulóját ünnepeljük, másrészt megemlékezésünk a Pugacsov által vezetett 1773-1775-ös paraszttháború 200. évfordulójáról. Pugacsov 1775. januári kivégzése is indokolja Váradi-Sternberg professzor írását, melyből idézzük az alábbiakat:

„Az orosz téma először az 1849-es cári beavatkozáskor jelentkezik Jókainál. Az 1850-es évek közepén a Véres könyv elbeszéléseiben a krími háború eseményeit örökíti meg. Ezután következnek az Észak honából című ciklus orosz történelmi tárgyú darabjai. 1864-ben három elbeszélés szól II. Katalin uralkodásának eseményeiről: Az úrnő, Egy csók, egy szó és A vakmerő, amelynek hőse Jemelján Pugacsov.

Ez az író első olyan műve, amelybe a cári önkényuralommal szemben álló orosz szabadságmozgalmat ábrázolja. A 15 évvel később keletkezett Szabadság a hó alatt-ban a dekabristáknak és a szabadság hősöknek — Puskinnak emel emléket. Az utolsó orosz tárgyú regényében, az Antanáziaban, újra II. Katalin uralkodása idejéhez tér vissza, *s leírja a cári hatóságok által Kamcsatkába száműzött Benyovszki Móric kalandjait*, aki 1771-ben (két évvel a Pugacsov-megmozdulás előtt) orosz politikai száműzöttek és helyi lakosok részvételével sikeres felkelést robbantott ki".

A vakmerő először a Vasárnapi Újságban látott napvilágot, később Jókai a Milyenek a férfiak? című gyűjteményében is közzétette, majd a nemzeti kiadásban is megjelent. Jókai Pugacsov-elbeszélését (melynek nincs idegen nyelvű tolmácsolása) nem tartották számon. ***Jókai együtt érez a parasztvezérrel, s ebben a tekintetben írói állásfoglalása közeli Puskinéhoz, aki a Pugacsov története című tudományos irányú művében és A kapitány lányá-ban írta le a Pugacsov felkelés történetét.***

A Vakmerő-ben a nep fia, aki „közönséges donmelléki kozáknak született, s mint katona részt vett a porosz hadjáratban... Rendkívüli testi erő, sok természeti ész találékonyság tüntették már ki akkor is."

Pugacsov és a paraszthadak hősiességével az író szembeállítja a hivatalos Pétervárt, a cárnőt körülvevő udvaroncokat. Maró gúnnyal, szinte szatírikusan ábrázolja Jókai a cári hadvezetőket.

Cikke végén Váradi-Sternberg professzor így összegezi mint irodalomtörténész a Jókai és Pugacsov vonatkozását:

„Jókai Pugacsov elbeszélése arról tanúskodik, hogy az 1773-1775-ös paraszttháború nemcsak Oroszország népei tudatában hagyott nyomot. Az elbeszélés forrásából elmondottak érzékeltetik azokat a szálakat, amelyek összefűzik különböző országok és népek kultúráját. *A Vakmerő tehát a sok évszázados orosz-magyar művelődési kapcsolatok egyik kevésbé* ismert érdekes színfoltja."

R. T.

TAKÁCS IMRE:

Kikérdezés

Kilőtted-e az arany-heg
nyilacskát — esetleges
célbatalálás végett — k

Gyűjtöttél-e gyémánt-k
összemarkolva valót a
tevékenyébe — kincset

Pusztulásod hasznosra
Hogyha fájt, a fontosa
Az örömök aranyfillére

A dolgokra nem vetsz f
már csak a történésre.
Szerelemben nem kell
csak a nők gyermekség

Egy világnak gyávaság
így lesz vége?

SZEPESI ATTILA:

A kölyök arca

tenyérarcok következe
szigetzöld évek folyt
elutazom és visszatérek
fordulok homályból ho

lopott örömök lápidők
utcaparton loppanó lép
elfeledtem félelmeim d
a fák lombjából kiszikk

ütközetek italok átkok
éltessétek feltorlódó ny
a kölyök arca átvilágít
gyermekeimmé osztott

Korsósék a korai busszal indultak volna, ezeregy dolguk volt a városban, de az ajtó csak azért nyílt ki, hogy kibocsásson a zsúfoltságból egy idős nénit. A kaluznő a koránkelők ingerültségével kiabált:

— *Telve vagyunk! Nincs fölszállás! Nem értik?!*

Ez a pár mindenre elszánt nyomakodónak szólt, akik mégis beljebb próbálták tuszkolni [illegible] lépcsőn szoroskodókat.

Korsósné alakján már lá[illegible]
A negyedik gyerekkel hajl[illegible]

— *Ne előnyben, két szobában részesítsetek* — gondolta magában Korsós az előadó kényszeredett előzékenységét fürkészve. A negyedik gyerek világra készülődését jött bejelenteni.

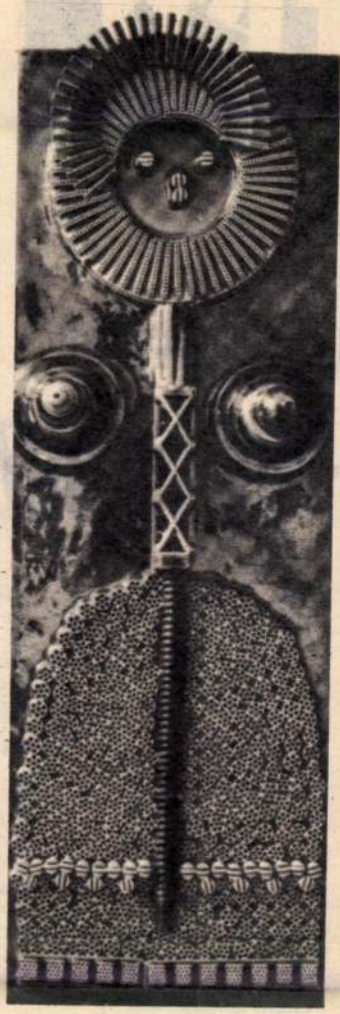
Ott toporogtak a megálló foltos sárga hullámlemeze alatt, a reggeli fagyos levegő csípni kezdte az arcukat.

— *Még kimaszítják belőlem a fiamat* — biggyesztette el a száját az asszony; ahogy mozdult, ropogó, nyiszorgó hangokat adott [illegible]

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 AUG 3
DAILY NEWS
Zoltán Csizmadia

1021

Künstler der Balaton-Gegend stellen sich vor

Zoltán Csizmadia: Mädchen (Keramik)

Nach der Ausstellung der Werke so berühmter Künstler wie Amerigo Tot, Imre Varga, Miklós Borsos, József Egry zeigt jetzt das Museum in Tihany eine Ausstellung weniger bekannter Künstler, die alle im Komitat Veszprém arbeiten und Mitglieder des Ungarischen Verbandes Bildender Künstler und Kunstgewerbler sind.

Auf der Ausstellung sind u. a. Plastiken, Gemälde und sonstige Kunstschöpfungen zu sehen, doch bestehen zwischen den Künstlern keine trennenden Schranken. Der im Katalog als Maler angeführter Zoltán Csizmadia zum Beispiel hat Keramiken geschaffen, die beachtenswerter sind als seine Gemälde. Sie wurden von der Volkskunst inspiriert und haben eine bezaubernde Wirkung. Das eine ganze Wand bedeckende Triptichon eines „Bauernaltars" und das „Feen-Trio" beschwört die Phantasie des Volkes herauf. Auch die Linolschnitte des in Paris geborenen Zoltán Bognár sind beachtenswert. Sie strahlen Gemüt und Gedankenwelt des ungarischen Volkes aus.

József Ircsik dienen die Dorfhäuser der Gegend als Thema; unter seinen Bildern sind die „Schwarzen Häuser" und „Häuser" besonders suggestiv. Ähnlicher Ton und Einheit charakterisieren seine Bauernköpfe: „Bäuerin im Kopftuch" und „Einsamkeit".

Der Kunstgewerbler Jenő Hanzély war bis zum Jahre 1972 künstlerischer Leiter der Porzellanfabrik in Herend, seine Werke „Raumkomposition" oder „Waldplastik" weisen Merkmale der Abstraktion auf.

Erzsébet Udvardi stellte diesmal Collagen in wunderbarer Pastellfarbe und im blauem und silbernem Licht glänzende Landschaftsbilder vom Balaton aus.

Aus den Sälen des Museums von Tihany bietet sich ein wunderbarer Blick auf den Balaton, auf die Landschaft, die die Künstler des Komitats Veszprém mit so großer Vorliebe darstellen.

L. Jób

Sonntag, 3. 8. 1975
rgang, Nr. 181 2 Ft

nd Zusammenarbeit

a-Konferenz

tont. Frieden und Sicherheit in Europa stehen in enger Verbindung mit dem Frieden und der Sicherheit in der ganzen Welt.

Prinzipien für die Beziehungen

Die Erklärung über die Prinzipien, die die Beziehungen der Teilnehmerstaaten leiten, ist der wichtigste Teil des ersten Abschnittes und des ganzen Dokumentes.

[drohung] und Anwendung von Gewalt. Prinzip III bekräftigt die Unverletzlichkeit der Grenzen, Prinzip IV die territoriale Integrität der Staaten, während Prinzip V die friedliche Regelung von Streitfällen bestimmt. Im Prinzip VI heißt es u. a., die Teilnehmerstaaten werden sich ungeachtet ihrer gegenseitigen Beziehungen jeder direkten oder indirekten, individuellen oder kollektiven Einmischung in die inneren oder äußeren Angelegenheiten enthalten, die in die innenstaatliche Zuständigkeit eines anderen Teilnehmerstaates fallen. In Prinzip VII ist die Achtung der Menschenrechte und Grundfreiheiten, einschließlich der Gedanken-, Gewissens-, Religions- oder Überzeugungsfreiheit festgelegt. Im Prinzip VIII wird über Gleichberechtigung und Selbstbestimmungsrecht der Völker beschlossen. Prinzip IX: „Die Teilnehmerstaaten werden ihre Zusammenarbeit miteinander und mit allen Staaten in allen Bereichen gemäß den Zielen und Grundsätzen der UNO-Charta entwickeln." Das Prinzip X schreibt die Erfüllung völkerrechtlicher Verpflichtungen nach Treu und Glauben vor.

Abrüstung, Ausweitung der Kontakte

In der Abschlußakte werden auch Empfehlungen bezüglich der Abrüstung gegeben. Die Teilnehmerstaaten anerkennen ihrer aller Interesse an Bemühungen zur Verminderung der militärischen Konfrontation und zur Förderung der Abrüstung. Sie sind von der Notwendigkeit überzeugt, auf diesen Gebieten wirksame Maßnahmen zu ergreifen, um schließlich eine allgemeine und vollständige Abrüstung unter strenger und wirksamer internationaler Kontrolle zu erreichen und die zur Festigung des Friedens und der Sicherheit in der ganzen Welt führen sollen.

Im zweiten Abschnitt der KSZE-Schlußakte geben die Teilnehmerstaaten ihrer Überzeugung Ausdruck, daß

Zypernkonferenz beendet

Einigung

Csizmadia Zoltán

festőművész

Tárlata nyílt a Veszprémi Vegyipari Szakszervezeti Klub,
galériában.

Nagyvázsony (Veszprém)
1982. május 13.

Vásárhelyi tanya.

Fotó: Árkovits Zsolt

gépkocsi eladó.
t hétköznap 17
ap. Sümeg, De-

Luxe eladó.
nizsi u. 58.

Vartburg érvé-
l olcsón eladó.
E. u. 9.

olótetős Combi
. Sári Gábor,
zársor.

mélt Jáwa el-
Petőfi u. 15.

a Kopácsi úton
eladó. Villany
2-306.

fogástalan, fel-
ban friss mű-
Cím: Kocsos,
haring u. 34/A.
19 óráig.

jó állapotban
Veszprém, Hasz-
17 óra után.

torkerékpár el-
lévő, érvényes
: Balai János
22.

VP/10.

PS frsz 1200 Lada személy
gépkocsi eladó. Cím: Somló
vecse, Petőfi u. 45. Ugyanott
200 literes betonkeverő eladó
Megtekinthető mindennap.

VEGYES

2 méterszer 1 méteres keri
tésmezők eladók. Balatonfü
red, Szamuely u. 15.

Páncéltőkés bécsi zongora jó
állapotban eladó. Húsvéth Ist
ván, Veszprém, Stadion u. 3/a
II. em. 9. telefon: 12-464.

Csopakon 10 négyzetméter
alapterületű faház eladó. Ér-
deklődés: hétvégeken, a hely-
színen, Öreghegy 18.

Várpalota és környékén la-
katos kisiparos vállalna lakás-
szövetkezetek, középületek, is-
kolák részére karbantartási
munkát éves szerződéssel is.
Levelet: „Egy gonddal ke-
vesebb" jeligére a Veszprém
megyei Lapkiadó Vállalathoz,
Veszprém, Szabadság tér 15.

reskedő, Veszprém, Eötvös K.
8/A. Buszpályaudvartól a 3.
mellékutca. Nyitva egész nap
szombaton is. Megvétel eset-
tén házhoz szállítok.

Eladó 1 db camping két
lángos gáztűzhely, 2 db pa-
lackkal, 1 db Pentacon Six
TL fényképezőgép, valamint
2000 db viharkapocs. Érdek-
lődni: Kelemen József, Vár-
palota, Táncsics u. 27. fsz. 1.

**netet mindazoknak a rokonok-
nak, ismerősöknek, akik szere-
tett halottunkat**

ID. BAKONYI SÁNDORT

**utolsó útjára elkísérték, sír-
jára koszorút, virágot helyez-
tek és mély fájdalmunkban
osztoztak. Gyászoló család,
Veszprém.**

zíziók mai műsora

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Csizmadia Zoltán

1974 NOV 9

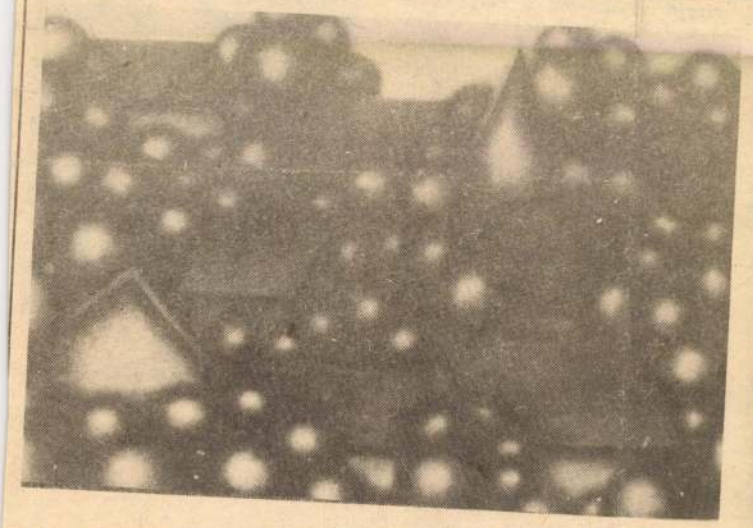
Napló (Veszprém)

1021

Csizmadia Zoltán: Veszprémi parasztudvar

Hajós-Balogh János: Hegyoldal

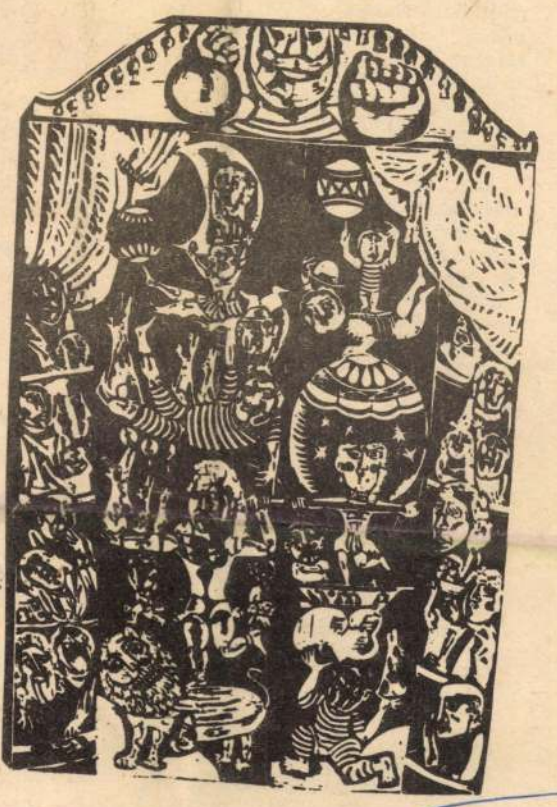
Az őszi tárlat képeiből

Megyénk bővelkedik az évről évre nagyobb figyelmet keltő, értékes képzőművészeti kiállításokban, de egyik kiállításunkat sem előzi meg olyan nagy várakozás, mint a hagyományosan november 7-én nyíló őszi tárlatokat. Természetes ez a várakozás, hiszen itt mérhető le az a fejlődés, amely művészeink alkotói pályáját és a megyei képzőművész csoport gyarapodását, erősödését jellemzi.

Az idei őszi tárlat, amelyet szerdán délután nyitottak meg a Bakonyi Múzeumban, már a tizenhatodik a sorban, s jellemzője a viszonylagos teljesség. Nemcsak elismert, országos kiállításokon is rendszeresen szereplő művészeink alkotásait vonultatja fel, hanem azokét a fiatalokét is, akik hamarosan átvehetik a stafétabotot az idősebbektől.

A kiállítás elemzésére lapunkban a későbbiekben még visszatérünk, most ízelítőül néhány fényképreprodukciót mutatunk be olvasóinknak a kiállított művekből.

(Borbás János felvételei)

Bognár Zoltán: A nagy mutatvány

Sz. Török Mária: Hagyomány

Madarász Emil emlékezünk

A „Találkozás" ötven esztendeje született, poétája egy akkor húsz esztendős fiatalember, Madarász Emil, akire most tisztelettel emlékezünk, születése 90. évfordulóján.

Szeged környékén született, s az ott tanult népdalok, népballadák egyszerűsége és tisztasága mindvégig meghatározója költészetének. Versei formáját tudatosan fejlesztette, egyre kitartóbban tanult. De ugyanígy járta ki a politika iskoláját is.

Amikor a tanítóképzőt elvégezte, az úri Magyarországon nem kapott munkát, se falusi, se városi, semmiféle iskolában. Egy budapesti magániskola alkalmazottja lett. Itt, Budapesten találkozott a munkásosztállyal, itt ismerte meg a munkások nyomorát.

Az első világháború kitörésekor behívják katonának, évekig járja a frontot, súlyosan megsebesül, majd hátországi szolgálatra osztják be. Itt éri a forradalom. Tagja a Katonatanácsnak, s a Tanácsköztársaság idején ismét a frontokat járja, de már nem mint „kényszerbaka", hanem a forradalom lelkes katonájaként. Amikor a Tanácsköztársaságot vérbe fojtották, mint sokan mások, Bécsbe emigrált ő is, s mint másokat, internálták őt is, és ott, az internálótáborban írta egyik leghíresebb versét, *a Csepel-t.*

Mint tudjuk, a Magyar Tanácsköztársaság megalakulása után Lenin szikratávírón üzent a csepeli munkásoknak és Csepelen át a proletár forradalomnak. Ezt az üzenetet idézte a költő abban a történelmi helyzetben, amikor Csepel hallgatott, mert hallgatásra kényszerült. De tudta, hogy ha majd eljön a történelmi pillanat, Csepel ismét szól, Csepel kiáltani fog!

1922-ben Moszkvába emigrált, ahol a magyar irodalom értékeinek igyekezett egyre több hívet toborozni és közben írt és írt. Akkoriban írta szinte látnokian gyönyörű versét, *a Szovjet hajókat.* A vers arról szól, hogy vörös lobogók díszei alatt egy csapat hajó felúszik a Dunán, ott húznak el Újpest, Budapest, Csepel alatt. Bevált a látomás, ilyen szovjet hajók hoztak szovjet földről búzát, gépeket a magyar gyárak új-

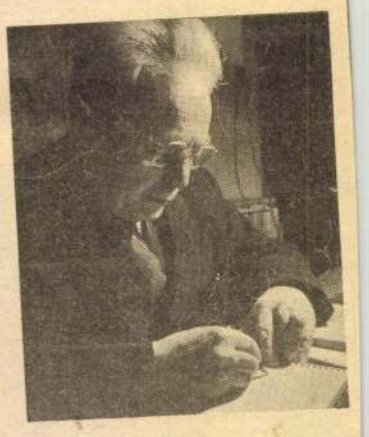
verset. Csihajda, a forradalmár Madarász hőskölteménye szerint a forradalom előtt sokáig nem juthatott el az áhítozott könyvekhez, a tudáshoz, s előbb jár a forradalmi harcok iskolájába, mint az elemibe.

Hosszú-hosszú emigráns évek után, 1946-ban tért haza a költő, s Budapesten több mint másfél éven át a Szovjet Hadsereg magyar nyelvű lapjának munkatársa volt, majd visszatért a Népszavához, ahol első versei — közöttük az általunk is idézett költemény — megjelentek. Még módom adatott, hogy ismerjem őt. Nagy öreg volt már, de 1957 után fiatal költőkkel vállvetve igyekezett az ellenforradalom által letaglózott magyar irodalom zsibbadt ereiben megindítani a vérkeringést. Élete, költészete mindvégig a proletariátusé volt

S. L.

A falak mellett lépegetnek
Mindkettő alszik még talán —
Fejet lehajtva jön a férfi
Fejet lehajtva megy a lány.

S ha valahol majd
összeérnek,
Megnézik egymást, azután
Szó nélkül megy tovább
a férfi,
Szó nélkül megy tovább
a lány . . .

BARDOSI NÉMETH JÁNOS:

Éjféli műszak

Ez női láb volt, ahogy elsietett
éjfél körül
ablakunk alatt az utcán.
Ó, emancipáció,
mentsd meg szegényt a félelemtől,
ahogy a lombtalan homályban
a külváros felé siet
egyre szaporább szívdobogással.
Neonfényű lámpa,
vezesd el bizakodva otthonába,
adj piskótát, tejet neki
otthoni fészek,
s ha feje fáradtan
öledbe hullik,
jó pihenőt!

KÁLDI JÁNOS:

Őszi füzetlap

Álmomban múló fasor sír,
maholnap nem lesz levele.
Szívem, ami szállt, mint Nap,
...an lefele.
...agy, kopár mező,
...épett füzet.
...ak a fecskék,
...lattüzek.

...RÓ NŐ A

A nő, amíg a férfi beszélt,

1977 APR 2 3
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31
Telefon: 387-748, 319-725

NAPLÓ /VESZPRÉM/

Csizmadia Zoltán

1021

CSIZMADIA ZOLTÁN:

Táj

TUDO
TECH

Milyenek vagyunk?

Állatkísérletek – az ember megismeréséért

Az utóbbi időben megélénkült a veszp-émi orvosok tudományos élete. Rövid időn elül immár a harmadik olyan jelentős ésről számolhatunk be, amelyek igen ala-osan, kiváló szakemberek részvételével oglalkoztak alapvető témakörökkel.

Az emlőrákot és a nyirokrendszer rossz-

funkcionális agykutatás elveiről és gyakorlatáról. Az ülést különösen igazolmassá tette, hogy a kiváló tudós — a Nemzetközi Agykutatási Szövetség központi bizottságának tagja — filozófiai szempontból közeledett témájához. Előadásának címe volt: „A

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Csizmadia Zoltán festőművész

1021

CSIZMADIA ZOLTÁN: HÁZVÉGE

sával, a vásárhelyi és szegedi subákkal, szőttesekkel és hímzésekkel, azzal a tarka és múltba kalandozó világ-

(Hauer Lajos felvételei — KS)

gal, amikor még napsugárdíszes oromzatú házak adtak otthont a Szeged környéki parasztcsaládoknak.

ÁGH TIHAMÉR

akadt
dulatú
te. Mag
kor Tó
feltűnt
megsze
rítéshez. A
olykor a kertjébe lopakodtak, hogy megdézsmálják gyönyörű rózsalugasát. Tóbiás mindig résen volt. Ha megcsíphette a vámszedőket, arcát elöntötte a kénköves harag, s félelmetes hírű, ólomsújtásos ostorával kíméletlenül odacsördített a menekülők ülepére. De az eladósorba serdült lányok és menyecskék között osztatlan volt Tóbiás népszerűsége.

Tóbiás szépen gondozott kertjében kora tavasztól késő őszig pompáztak a virágok, A faluban minden asszonyról pontosan tudta, mikor tartja nevenapját, születésnapját. Gyönyörű csokrokat kötött, s testre szabott rigmusokat faragott, pontosan lajstromozva az ünnepelt nő bájait, erényeit. Tóbiásnak nem volt háztartása, de az asszonyok ellátták étellel,

Végigmentek a szegfűágyások között, a rózsalugason át Ezernyi méh dongott a virágkelyhek körül. Beljebb kerültek a lakásba. Mindenütt illatos füvek, aranysárga gombák száradtak a leterített papírokon. Sokáig matatott Tóbiás az öreg komód fiókjában, mire előkerült a szivarravaló.

Boldogan rohant a szivarért. Azzal, hogy Tóbiás a barátságába fogadta, mintha a titkok kapuja tárult volna fel előtte. Amikor visszatért a boltból, Tóbiás olyan átszellemült arccal tekintett maga elé, mintha élete nagy pillanata érkezett volna el. Nagyokat csippentett orrával a szivar illatából. De nem

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

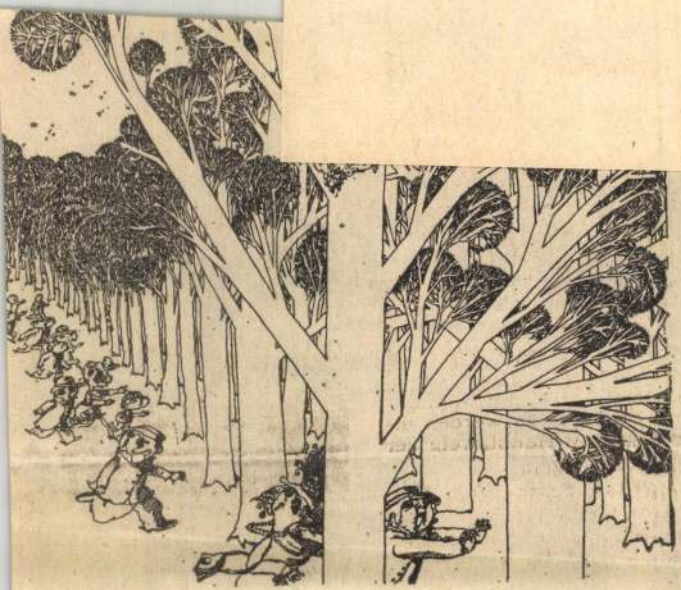
BUDAPESTER RUNDSCHAU

1979 NOV 12

1021

Der Maler Zoltán Csizmadia hielt die Herbststimmung an der Theiß fest

nen dazu die Bewohner selbst?

„In der letzten Zeit kommen öfter Musikensembles zu uns, erst kürzlich die beliebte Schlagersängerin Kati Kovács und die Schauspieler Gyula Bodrogi, ferner László Csákányi", berichtet die Schülerin vor dem Zeitungsstand. „Und an Wochenenden gibt's immer ein Discoprogramm."

„Barcs, eine Stadt?" die

be riechenden Warteraum sitzt man in bequemen, gepolsterten Sesseln aus Kunstleder. Hier geben sich die Stadt und ihre Umgebung ein Stelldichein.

„Ich bin nach Barcs gekommen, um meiner Tochter einen Pulli zu kaufen", sagt uns eine junge Frau, die auf den Autobus nach Potony wartet. „Am Sonntag ist Kirmes, und in den Dorfläden ist die Auswahl gering."

Csizmadia Zoltán

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telex: 22-737-748, 340-726

1982

Tervezői lis - fotóművész.

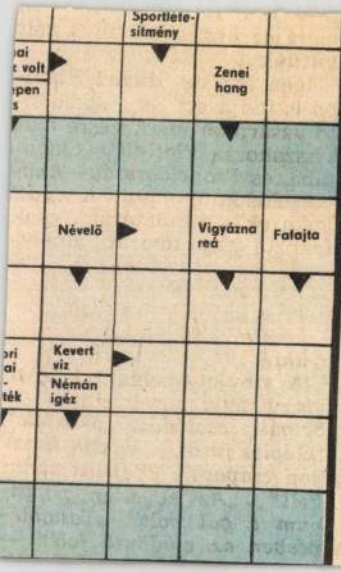
NÉPSZAVA

1981

Csizmadia Zoltán

ZÁPOR UTÁN

Három képpár össz
melyik ez a három? I
játék be szerkesztőségi

Megfejtés, ny

A június 19-i gyerm
vények helyes megfejt

Hány eltérés található? 8.
VB-ABC

1. Algéria—Algír, 2. Anglia—London. 3. Argentína—Buenos Aires. 4. Ausztria—Bécs. 5. Belgium—Brüsszel. 6. Brazília—Brasília. 7. Chile—Santiago. 8. Csehszlovákia—Prága. 9. Észak-Írország—Edinburgh. 10. Franciaország—Párizs. 11. Honduras—Tegucigalpa. 12. Jugoszlávia—Belgrád.

[redacted]

Bócsa István, Sándor András, Udvarhelyi Bálint budapestiek, Földesi Ildikó Nyíregyháza, Heipter Lilla Győr, Markó Krisztina Gyöngyös, Nagy Éva Budakalász, Péteri Kornélia Székesfehérvár, Rozsnyói Anikó Kocsér, Szabó Tünde Bicske.

Az utalványokat postán küldjük el.

Csizmadia Zoltán
MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726
1982 MÁJ 13
NAPLÓ (VESZPRÉM)

1021

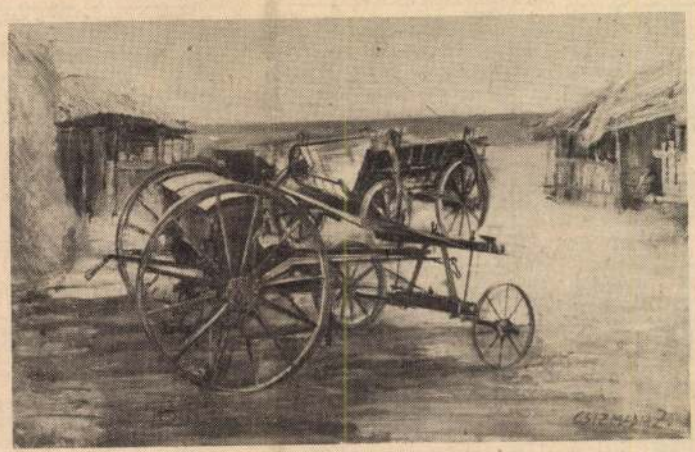

Balaton-felvidék.

Gondos összegzés

Csizmadia Zoltán művészetéről

Csizmadia Zoltán tárlata a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában nagy közönségsikert aratott. Örvendetes, hogy a festő az utóbbi évek termésé-ből egy összegző anyagot állít a megye tárlatlátogatói elé. Ez azért is említést érdemel, mert Csizmadia – ha képein nem is érződik – nyughatalan alkat, tartózkodási helyét állandóan változtatja. Így már elterjedt a hír, hogy mivel a művész nem él Veszprémben, nem is akar a megye művészei közé tartozni. Csizmadia művészi fejlődésének legemlékezetesebb állomásai, emberi és kultúrpolitikai tevékenysége Veszprém megyéhez kötődnek. A mostani kiállítás elkötelezettség, summázás, bizonyítás? – nem tudni, de egy biztos: benne van a festő ars poeticája, koncepciója, helyi hovatartozása is. Ő továbbra is Veszprém megye festője, művésze. Csizmadia belső világának képi gazdagodása, kiteljesedése vándorlásainak is betudható. Egy bizonyos idő után, bizonyára terhesnek érzi a helyhez kötöttséget, ilyenkor útra kel, hogy új kapcsolatokat, benyomásokat szerezzen. Ez nem hiba, mégpedig azért nem, mert festményei két természeti kontrasztra, csodára épülnek: a Dunántúl és az Alföld kuriózumaira.

Szérűskert.

Képei: intenzívek, erőteljesek. A közelmúltban készült festményei az Alföld, az elmúló, elhallgató, ősibb, természetközelibb alföldi világot, életmódot mutatják. Képein ezeket örökíti meg. Békés hangulatok, tájak, tanyák, fészerek, munkaeszközök változnak Csizmadia képein.

Veszprémi tárlatának válogatása sikeres. A régebbi festmények, gondolok itt Veszprémet idéző képeire a főfalon szimbólum gyanánt, – vagy a Vásárhely környéki tanyavilág ábrázolása mind-mind megférnek egymás mellett. Együtt összegzik azt az időt, teret lehetőséget, érzelmi gondolatot, amellyel Csizmadia felruházta őket. A még létezőt megörökíteni, a képzelet szűrőjén átformálni, nem kis feladat. A művész ezt az utat választotta és ennek az útnak egy részéről számol be a megyeszékhelyen gondos összegezésben. A veszprémi tárlat anyagából mutatunk be olvasóinknak néhányat.

Veszeli Lajos

Uzemképes karambolozott Renault 16 TS eladó. Balatonalmádi, Hunyadi u. 14/A.

Várpalotán a Tési dombon szerelőaknás garázs eladó. Érdeklődni levélben: Di Giovanni József, 8000 Székesfehérvár, Malomhegyi u. 20.

IV-s Trabant friss műszakival eladó. Veszprém, Csikász u. 2/D. I/3.

UH-s fehér Zaporozsec olcsón eladó. Érdeklődni lehet: szombat, vasárnap egész nap. Ajka, Korányi F. út 11.

300 köbcentis oldalkocsis MZ 1984 decemberig műszakiztatva eladó. Veszprém, (Jutas), Veres Péter u. 20.

ZG Trabant Combi eladó. Balatonalmádi, Felsőörsi u. 17. Kővári, munkaidő után.

R/4-es érvényes műszakival, felújítás után karosszériasérülésekkel eladó. Veréb, Tapolca, Dimitrov tér 9. A/901. 18 órától.

350-es CZ új állapotban eladó. Kővári, Osi.

4 éves Wartburg de Luxe eladó. Veszprém, Haszkovó u. 33/A. fszt. 2. Érdeklődni: 16 órától.

ZP-s Wartburg Limousin eladó. Ajka, Zöldfa u. 12.

Volga 24-es 5 éves, tartalék alkatrészekkel eladó. Héviz, Ady E. u. 27.

Skoda S 100-as fehér színű 6 éves megkímélt állapotban eladó. Érdeklődni: Bene Jenő, Balatonberény, Ady E. u. 53.

Karambolos vagy műszaki hibás gépkocsit veszek típustól függetlenül hat évesig, valamint kötőgépet vennék, hibásat is. Cím: Polgár József, Kisbárapáti, Állomás u. 7. 7282.

PG 3 éves Trabant Speciál eladó. Veszprém, Viola u. 34. 17 óra után. Egyed.

IE frsz. Trabant 601-es novemberben vizsgázott és egy 5 mm-es horgászcsónak eladó. Balatonalmádi, Martinovics u. 7. Bödös.

350-es Welorex motor 2-es fúrattal, csak gyújtódekni hiányzik eladó. Fükk István, 8100 Várpalota, Winkler Márton út 6.

1984-ig műszakizott kifogástalan állapotban 250-es 5 sebességű MZ, egy bőröltöny és kettő új sisak, igényesnek eladó. Érdeklődni lehet: 16 után. Tapolca, Batsányi J. út 5. III. em. 2. ajtó.

PJ-s Trabant Combi eladó. Páter, Városlőd, 17 óra után.

ZD jó állapotban levő Wartburg Tourist 1985-ig érvényes műszakival eladó. Cím: Veszprém, Szabó Ervin út 6/D. Érdeklődni: délután 3 óra után.

Volkswagen 1200-as érvényes műszakival felújított motorral, 29 000 Ft-ért eladó. Géber, Balatonalmádi, Diófa u. 3.

Kitűnő állapotban lévő ZF 81—16-os Wartburg de Luxe friss műszakival, 32 000 km-t futott eladó. Csöndes József, Veszprém, Haszkovó 16/J.

Nutriacsal színben is könyves be mal fedezte Kiss István szobra,— eg adó. Horva Borsosgyőr,

Fotelágy Béla u. 5.

NDK vérv tenyész és bakok eladó színben. Ur

Mecalor 20 olajtüzelésű etázs kazán eladó. Veszprém, Pipacs u. 27.

Atalánydijas szerződéssel szerelőipari munkát vállalok üdülőknél, intézményeknél Balatonfüred és környékén. Varga László kisiparos. Balatonrüred, Berda J. u. 7.

Nagyvirágú folyton-nyíló olasz évelő szegfűpalánta vegyes színben, tövenként 5 forint. Oriásgyümölcsű egres, piros és fekete ribizketövek darabonként 20 forintért kaphatók. Toronyi kertészet, Békéscsaba, Sztraka 27.

Tenyészérett nutriabakok szép állományból eladók. Somogyi Imre Rigács.

Fémvázas, önetetős, önitatós nyúlketrecek eladók. Érdeklődni: egész nap, Mészáros Sándorné, Szentkirályszabadja, Rákóczi u. 33.

Otthon végezhető bármilyen bedolgozást vállalnék. Levelet: „Minden megoldás érdekel 558" jeligére a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalathoz. Veszprém, Szabadság tér 15.

Kőművest és segédmunkást állandó munkára alkalmazok. Balatonfüred, Lóczy u. 20/a.

1 tehén, 4 hetes bikaborjúval eladó. Kamond, Petőfi u. 21.

Lanberger-gloss pianinó 19 000 forintért eladó. Dr. Konczné Révfülöp, Füredi u. 18.

Eladó 1 darab 4 éves tehén, 6 hetes bikaborjával. Pavelka Pál, Hajmáskér.

Üzlettársat keresek egész éven át üzemelő zöldség-gyümölcs üzlet beindításához. Levelet: „Eszaki Balaton-parton" jeligére a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalathoz, Veszprém, Szabadság tér 15.

Szalagfürész-kerekek 600-as átmérőig, méret szerint szabályozva kaphatók. Utánvéttel is! 500-as átmérőjű 1200 forint. Katzer György, vasesztergályos mester 8420. Zirc, Arany J. u. 4.

Fehérözön tápkockás paprikapalánta eladó. Szabó András, Lovászpatona, Kossuth u. 47.

Kinga plüss ülőgarnitúra eladó. Veszprém, Stromfeld u. 5/B. V/2.

Kétajtós vitrines szekrény és 220 V-os betonkeverő eladó. Balatonfüred, Ady u. 18.

3 karikás gáztűzhely reduktorral, palackkal eladó. Németh Kálmán, Veszprém, Szabadság ltp.

Gyermekkocsi újszerű állapotban és bontott cserép el-

tontüred, Madach u. 17. szám alatt eladók. 200 literes vontatható, 380 Wattos betonkeverő, 2 db 9x3,80-as félkész faház többféle célra alkalmas, gyorsvágó 380 Wattos, új állapotban 4 és 6 folyóméteres állványlétrák, padlók, zsaluanyagok és táblák. Áron alul sürgösen eladók.

Ajka I. Plébánia (Szabadság tér 8.) kántort keres. Plébánosi ajánlast kérünk. Részletes megbeszélés személyesen.

Lengyel lakókocsi eladó. Érdeklődni: 17 óra után és szombat, vasárnap, Pápa, Kert u. 3. Szabó.

Piros, 3 csillagos Lehel automatic hűtőszekrény eladó. Érdeklődni: 15 órától. Veszprém, Haszkovó u. 19/D. I/5.

Háromszálas Interlock Mauses Special varrógép eladó. Érdeklődni: Veszprém, Haszkovó u. 16/A. VII. 20. este 6 után.

Fővárosi Csecsemőotthon felvételre keres csecsemő és gyermekgondozónői feladatok ellátására fiatalokat. Egy év után munka melletti gondozónői tanfolyam elvégzésére van lehetőség, ahol szakképesítést nyerhetnek. Jelentkezés levélben, vagy személyesen az alábbi címeken: Bp. XII. Rege u. 1—4, telefon: 166-584, 366—33, Bp. II. Gárdonyi Géza u. 25., telefon: 164-619, Bp. II. Völgy u. 19, telefon: 364-982, Bp. XI. Himfy u. 9. Telefon: 251-605. Felvételre keresünk: takarítónőt, fűtőt, szakácsot. Jelentkezés személyesen, vagy levélben a gazdasági osztályon. Cím: Bp. XII. Rege u. 1—4, telefon: 166-584, 366-33, női és férfi szállást biztosítunk.

Eladó Freddy III. típusú újszerű szekrénysor. Érdeklődni: Balatonalmádi, Hétvezér út 2. III/22. Veiner, 5 óra után.

Kőművesmester mindennemű kőműves és burkoló munkát vállal. „Megbízható 612" jeligére a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalathoz, Veszprém, Szabadság tér 15.

Új vattacukor-készítő gép, automata cukoradagolóval, betanítással eladó. Dunaharaszti, Táncsics u. 11. Czakó.

Duett esküvői ruhák és kellékek kölcsönzése, nagy választékban. Nyitva: naponta 17—20 óráig. Ajka, Ifjúság u. 23.

1982. május 10-én délelőtt 10 óra körül elveszett Balatonfüreden Bartók Béla u. 13. számú ház előtt egy fehér törpe uszkár. A nyomravezetőnek, vagy megtalálónak jutalmat adok. Tósoki Dénes, Balaton-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 349-726

Csizmadia Zoltán, festőművész

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

1984-11-20

1021

Csizmadia Zoltán: Tanya

A Tiszatáj, a puszta bűvöletében

Csizmadia Zoltán kiállítása a Medgyessy Teremben

A Képcsarnok Medgyessy termében november 22-től december 1-ig láthatók *Csizmadia Zoltán* festőművész képei.

A bemutatandó mintegy negyvenkilenc alkotás a Tisza-vidék, a puszták, a tanyák világa iránt elkötelezett művész látásmódjáról, festői stílusáról, életszemléletéről vall.

Csizmadia Zoltán 1933-ban született Mátészalkán. A Képzőművészeti Főiskolán *Fónyi Géza* és *Bencze László* tanítványaként végzett 1958-ban. Művészetét 1965-ben Csók István-díjjal, 1969-ben Egry József-díjjal ismerték el. 1973-ban elnyerte a szegedi nyári tárlat, 1976-ban és 1981-ben a hódmezővásárhelyi őszi tárlat, 1979-ben pedig a hajdúböszörményi nemzetközi művésztelep nívódíját. Számos egyéni kiállítása volt itthon és külföldön, utóbbiak közül említsük meg az 1974-es koppenhágai tárlatát, illetve az 1975-ös csoportos krakkói bemutatkozást.

A csütörtöki debreceni tárlatot *Patakvölgyi Rudolf*, a Hajdúböszörmény városi Tanács elnöke nyitja meg.

sát, megelő... dont is, és az üres kapuba gurított. 3—2. Az esetnél Vadon megsérült, ápolni kellett. Hét perccel később Farkas reklamálásért kapott sárga lapot. Kiegyenlített lett a játék, mindkét kapu többször forgott veszélyben, és a Kinizsinek egyenlítési alkalma volt. A 70. percben Bruder bal oldali beadását Leiszt az ötösről ráfejelte, de a kapus szögletre tudott hárítani. Hat perccel később *Bogáti bődületes erejű szabadrúgása a felső lécről vágódott vissza a mezőnybe.*

A 86. percben Garamvölgyi kapott sárga lapot szabálytalanságáért. (Érdekesség, hogy a játékvezető a korábban Farkasnak adott sárga lapot — mint ahogy az a jegyzőkönyvből kiderült — László „javára" írta be.)

A nagy iramú, változatos mérkőzésen végeredményben a Kinizsi saját magának köszönheti, hogy nem tudott pontot rabolni Sopronból. Két kitűnően felkészített együttes szórakoztatta a nézőket. 2—0 után már-már nagy arányú soproni győzelmet vártak a hazai nézők, amikor a Kinizsi másfél perc alatt kiegyenlített! A második félidőben a nagy elánnal rohamozó Sopron játékosainak próbálkozásait Vadon három alkalommal is bravúrosan hárította. A soproniak harmadik gólja a debreceniek védelmi hibájából esett. Ezután kiegyenlítetté vált a mérkőzés, amelynek végén a győztes és a vesztes csapat is emelt fővel távozhatott a pályáról!

Jók: Gosztola, Horváth I., Szalay, Dercsár, illetve Vadon, Farkas, László.

Sidó Csaba

A szombatihoz képest vasárnap már jóval többen — mintegy hatszázan — gyűltek össze a debreceni városi sportcsarnokban, hogy megtekintsék a mesterfokú tornászbajnokság szerenkénti döntőit. A tornasport magyar élgárdája nagyszerű gyakorlatokat mutatott be, az egyes szereken sokkal kevesebb volt a rontás, mint szombaton.

Az előző nap mesterfokú összetett bajnoki címet szerzett *Guczoghy György* (Bp. Honvéd) és *Tóth Zita* (PMSC) ismét bizonyított. A férfiaknál Guczoghy a mezőnyben egyedüliként mind a hat szeren döntőbe került és valamennyiben érmet is nyert. Érdekes, hogy a lólengés ezúttal sem az ő sikerét hozta, hanem ezen az összetett mesterfokú bajnoki címét szombaton elvesztett *Borkai Zsolt* (Rába ETO) győzött. Guczoghy talajon, gyűrűn és korláton lett ismét bajnok.

A nőknél lóugrásban abszolút vidéki siker született, míg gerendán egyszerre hárman is felállhattak a győ-

Már itthon kés

A mindennapos edzésekkel és a VfB. Mödling elleni találkozóval eltöltött néhány napos

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAKIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kelet-MAGYARORSZÁG

1021

CSIZMADIA ZOLTÁN: FUVOLÁS LÁNY.

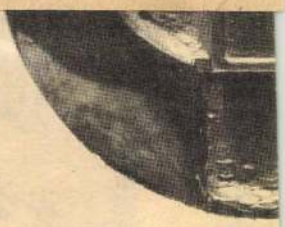
Ferenc, aki h
sorázott és tár
zzel egy lépéss
rkastély életéne

m másnapjána
árta a házakat
meg, s marasz
zony ekkor ölt
ől kapott ruh
rokonok marad
dégek rangjuk
egtöbbször ara
emmel hímzett
a szokásnak is
te.) A negyedi
enet vissza Erc
nyal.

az új feleségét az új házas-
harmadnapig vígan voltanak,
kor harmadnapon az vendégek
új házasok úgy éltenek, amint
n igen jól, csendesen éltek, ta-
regve, morogva, kocódva, hogy
ok sem volt talán az lakodal-
azok közül is, akik ilyen pom-
tak."

hogy illettek Apor Péter ke-
emek sorai a vajai fiatal há-
ki László egy birtoküggy miatt
évet időzött Bécsben. A Rá-
ágharc idején Teleki Mihály
tánnyal, vajai násznagyával a
é állt. A szatmári békét mind-
ák, s Teleki László 1714-ben
lakodalmuk után Fejér megye
halt meg. Egy lányuk maradt,
emény János fejedelem unoká-
ny Lászlónak a felesége volt.
Anna hazajött „telelni" Ma-
ez lehetett utolsó látogatása
nekkorának s lakodalmának

Koroknay Gyula

MEGYEI MŰVEL

Bényei József: T

Jó így tiszta tavaszban
futni a friss füveken.
Hajnali harmat reszket,
könnyez a szemüvegem.

Ráfujok
rejti a s
Őrzi a l
árnyéko

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

CSIZMADIA ZOLTÁN

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1984. NOVEMBER 22-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
PATAKVÖLGYI RUDOLF
A HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI
VÁROSI TANÁCS ELNÖKE

MEGTEKINTHETŐ: 1984. XI. 22–XII. 1.

MEDGYESSY TEREM
DEBRECEN, VÖRÖS HADSEREG ÚTJA 31.

KÉP CSAR NOK

„A paraszti, a népi világ, a tördeltkezű emberek, a barázdát taposó rokonok világához kötő hűség éneke ragyog ezeken a képeken. Ő a mező, a szántóföldek, a kaszálók, a falvak, a külvárosok, a folyópartok, a paraszti nép derűjének festője. Azt bizonyítja művészete, hogy az igazi mélyértelmű modernség, formai újítás és mesterségbeli bravúr csak akkor jöhet létre, ha elkötelezettség, szerelmes hűségvállalás és társadalmi szándék tölti meg indulatokkal."

Váci Mihály

Csizmadia Zoltán 1933-ban született Mátészalkán. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán 1958-ban fejezte be. Azóta rendszeresen szerepel jelentős hazai kiállításokon és külföldön is festményeivel, kerámia tábláival és grafikáival. Több nagyméretű kerámia kompozíciót készített középületekhez.
Művészeti díjai: 1965. Csók István díj, 1966–69. Derkovits ösztöndíj, 1969. Egry József díj, 1973. Szegedi Nyári Tárlat díja, 1976., 1981. Hódmezővásárhely Őszi Tárlat díja, 1979. Káplár Miklós emlékérem és díj.
Egyéni kiállításai: 1963. Budapest, Mednyánszky Terem; 1965. Veszprém, Vegyipari Egyetem Aulája; 1966. Veszprém, Dési Huber Terem; 1970. Budapest, Derkovits Terem a TV Galériája; 1974. Szeged, Gulácsy Lajos Terem; 1974. Koppenhága, Gladsaxe; 1976. Tata, Megyei Művelődési Központ; 1977. Nyíregyháza, Jósa András Múzeum; 1977. Mátészalka, Szatmári Múzeum; 1977. Veszprém, Megyei Művelődési Központ; 1980. Hajdúböszörmény, Művelődési Központ; 1981. Szombathely, Derkovits Gyula Terem; 1975-ben Krakkóban nagyobb anyaggal szerepelt csoportos kiállításon.
Tanulmányúton többször járt Párizsban, Bécsben, Londonban és Olaszországban.

F. k.: Köteles István – 84-1447 GENERALART Dorogi Ny

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 DEC 31
NÉPSZAVA
CS

1021

Csizmadia Zoltán **HAVAS PUSZTA**

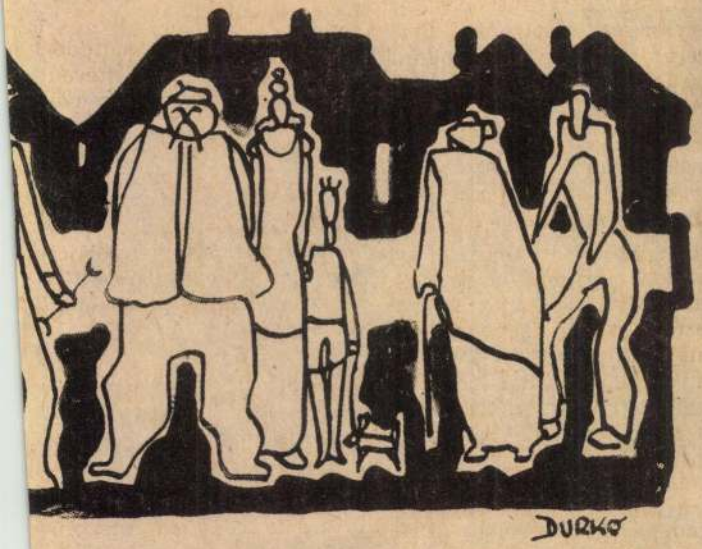
CSIZMADIA ZOLTÁN

a lány. — Bármilyen ilyen ségben is történik. Engem különben sem tudsz tetten érni, mert vagy ügyesebben csinálom, mint ez a szerencsétlen, vagy bejelentem előre.

csapot...

— Mint egy Derrick... — csúszott ki a férfi száján.

— Ó, nem — mosolyodott el a lány. — Csak egyszerű tettenérés. In flagranti.

UTCÁN

Meg ne lepi
s el se kapu
Talpra ess,
ez ám a lec
Sosem volt
nehogy cso
Kidobók m
huppannod
Figyeljed a
ki fortélyt
Akkor mer
lámpaláz s nem jognak

Alpári Tamás

EGY ACSARGÓNAK

A holnapi gondolat
zengő, telt igéje.
de, hogy mi légyen az,
arról semmi gőze.

Eszmékért acsargó,
mindent megtagadó:
Szüntelen magából,
magába forduló.

Végtelen vájudás,
és nem veszi észre,
hogy csak maga magát
magának nemzette.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NAPLÓ (VESZPRÉM)
1981 SEP 12

1021 CSIZMADIA ZOLTÁN

Szombathelyen, a Derkovits Gyula teremben szeptember 10-én nyílt meg Csizmadia Zoltán festőművész kiállítása, mely 24-ig tekinthető meg.

1 13—230, 13—231 és a 13—232-

Veszprém megyei Tanács
ház-Rendelőintézet pályá-
t hirdet a belgyógyászati
ályon megüresedett gép-
állásra. Jelentkezés az
ály vezető főorvosánál na-
ta 8—12 óra között.

ÁLLÁST KERES

imnáziumi érettségivel
épfokú német nyelvvizs-
val állást keresek Veszp-
nben vagy környékén. Le-
let: „Szeptember 15" jeligé-
a Veszprém megyei Lapki-
ó Vállalathoz, Veszprém,
abadság tér 15.

INGATLAN

Városlődön családi ház gaz-
asági épületekkel eladó. Ér-
eklődni Ujtz Péter Csopak,
üredi u. 59.

Balatonfüreden most indu-
négyszintes hatos sorház
szemet eladom. Érdeklőd-
: egész nap. Balatonfüred,
dy u. 3. (Órásüzlet).

Pécselyen zártkertben 600
égyszögöl kordonos szőlő,
ncével, felszereléssel eladó.
velet: „Út mellett" jeligére
Veszprém megyei Lapkiadó
állalathoz, Veszprém, Sza-
adság tér 15.

Várpalota, Sörház út 47.
alatt 3 szobás családi
mezőgazdasági épületekkel

A Veszprém Állami Építő

felves

építő- szak- szerelőipari
szakmunkásokat és betanított
építőipari munkásokat.
Kereseti lehetőség
teljesítménytől függően
szakmunkásoknak 4200—4800,— Ft.
Betanított munkásoknak
3500—4500,— Ft.
Elhelyezés korszerű munkásszállón.
Megfelelő munkavégzés és magatartás
esetén 6—8 hónapi vállalati
munkaviszony után külföldi munkáinkra
való kiküldetés lehetséges.

VAÉV
VESZPRÉM

AUTÓSBOLT NYILT
az autóvillamossági
mellett. Korányi u. 22
(kórház utcája).

6 éves Trabant Li
1984-ig vizsgáztatva.
Balatonfűzfő, Erkel u

Haszkovój gar
nagyméretű aknás
adó. Veszprém, Ha
18. K. IV. em. 10.

ZU-s Trabant Comb
Horváth, Tagyon.

Lada 1200-as friss
val új gumikkal e
frsz) Felczán Veszp
ház u. 6.

1200-as piros Lada
szaki után eladó.
tyus Ferenc Pápo, T
33. Telefon: 11-536.
ni az esti órákban.

Jó állapotban lé
Skoda 105-ös eladó.

Egy kiállítás margójára

Új Kelet 1996 IX. 24

Csizmadia Zoltán

Őslénytani szocreál

Palotai István (Új Kelet)

Szinte már megszokott dolog, hogy a nyíregyházi Városi Galéria remekebbnél remekebb kiállításokkal rukkol ki, igazi európai intézménnyé avatva ezzel önmagát!

Külön örömöt jelenthet az az ízlés és arányérzék, ahogy párosítják bemutatóikat. Egy kor tudatos bemutatása lehetett a cél akkor is, amikor egy igazi értékrendet felmutató szobrász és egy festő tárlata nyert ütköztetést ugyanazon éra tömegselejtjével — feltárva ezzel is a titkok kapuját: nem a mit, hanem a hogyan a művészet kardinális kérdése! A két remek realista *Tóth Sándor* és *Csizmadia Zoltán* művei az emberről szólnak, és aspektusuk is az emberé.

Míg a másik tárlat — amiről most szólni kívánok — nem az individiumot célozta meg, és nem is az igazságot, hanem a tömegeket célozza meg, és szándéka nem a művészeté.

Szocreál. Nézzük, mi is volt ez a hajánál fogva előrángatott „elvárásstílus"? Sokan azt hihetik, hogy a kommunizmus gyümölcse, pedig ez tévedés. *Hitler* „művészete" pontosan megegyezett a szocreál ábrázolásaival, csak a kezekben felmutatott szimbólumok voltak mások! A hivatalos definíció maga is változott a kommunizmus különböző időszakaiban. *Rákosi Mátyás* szocreálja tárgyában, kivitelében, valamint mondanivalójában is kötelező jegyeket viselt: jövőbe vetett hitet tükröző szemeket, kincstári mosolyokat, duzzadó munkásizmokat, a harcos jelent, és mindezeket lehetőleg a naturalizmus eszköztárával megjelenítve. A témák pedig a kenyeret osztogató szovjet harcosok (lásd *Ék Sándor* képeit) vagy az olvasztárok acélcsapolásai (*Benedek Jenő* és *Domanovszky Endre* alkotásai) voltak és szinte önmagukért beszéltek — dicsőítvén a szocializmus rendíthetetlen előretörését. Aztán az ötvenhatos forradalom szétverte *Révai* uralmát, és újabb kulturpápa következett. *Aczél György* már másképpen fogalmazott. Nem várta el a naturalisztikus megfogalmazást. Ekkor hangzott el először a „bűvös mondat": a szocialista realizmus tulajdonképpen nem stílus, hanem tartalmi kérdés. Nem a hogyan, hanem a mit került előtérbe — természetesen kizárva az absztrakció legapróbb elemeit is. A stílus nem fontos — mondta Aczél —, az a lényeg, amit az alkotás mond, amit hordoz. Ebben az időben már nem kellett kipukkanniuk a munkásizmoknak, már a szemek sem gúvadtak ki, és lassan az egész mondvacsinált „stílus" az „izmusok korcsa" kilehelte lelkét.

Miért nem művészet a korai szocreál? Azért, mert a művészet alapvető feltétele az egyén szabadsága. Műalkotásokat nem lehet csoportosan, sőt, tömegesen befogadni! A művészet egyedüli kritériuma nem lehet a tömegek mozgósításának szándéka. Mert az nem más, mint politikai reklám! Ezért is hat mai, nagyon is individualizált korunkban annyira mulatságosan ez a kiállítás, mert akarva-akaratlan a szárnyasbetétek és a remek befektetések pszichózisát juttatja eszünkbe!

Egy hazug és hamis világ megrendelésére csak hazug és hamis művek születhetnek. Olyanok, amelyek előtt az ember — ha fiatal, hát jókat nevet, ha pedig megélte azt a kort, szorongani kezd, és ökölbe szorul a keze.

A kiállításnak minden valószínűséggel ez is volt a szándéka. Távoli és idegen világ néz le ránk a „művekről", most már nem tüzel békeharcra, nem buzdít az ötéves terv teljesítésére. Olyan, mint egy őslénytani kiállítás. Hideg, merev és hátborzongató.

Hogy a polgármesteri hivatal mire fordítja a bevételt, azt és most ezt is be akarják zárni.

Turóczi Tiborné

1. — Semmit nem tudok róla, kismama vagyok, és nem nagyok járok el otthonról. Részt vennék az akcióban, mert most költöztünk emeletes lakásba, és csak egy üres park van előtte.

2. — Régen oda jártam óvodába, biztosan jó iskola lesz, ha rendbe hozzák. Meglehet, hogy a mi gyerekünk is ott fog tanulni.

3. — Igen, hiszen az hozza a legtöbb pénzt a városnak.

Öröm az idegen, de...

Milyen volt az idei nyár idegenforgalmi szempontból a város számára? — erről kértünk összefoglalót *Hegedűs Antal* polgármestertől.

— Jónak értékeljük, mert a rossz idő ellenére 57 ezer felnőtt- és 49 ezer gyerekjegy, valamint 4300 bérlet kelt el a Tisza-parton. Ezek is nagy számok, és még voltak, akik nem váltottak belépőt. A szolgáltatások színvonala javult, az ellátás sokszínűbb lett, az újdonságok között említhetem a körhintát, a dodzsemet és a strandcikkölcsönzőt. Növelte a város idegenforgalmi értékét, hogy a több mint 20 éve létező fafaragó táborokból származó alkotások állandó helyet kaptak a nyáron megnyitott városi galériában. A kiállítást a várakozásoknak megfelelően sokan látogatják. Számszerűen értékelve a Tisza-part jó a városnak, de vannak gondok is. A legtöbb problémát a levegőt szennyező, strandolókat zavaró jet-skizők és vízisízők, valamint a nagyon erős hangerővel működő diszkók okozzák. Ezek a negatív jelenségek éppen azokat a pihenni vágyókat riasztják el, akik még több bevételt hozhatnának a városnak. Szem előtt tartjuk a vásárosnaményi polgárok érdekeit is, sokan panaszkodnak ugyanis, hogy a zajtól éjjelente nem tudnak aludni. Az önkormányzat ezért a jet-skizőkkel és a diszkókat üzemeltető vállakozókkal szeretne minél előbb kompromisszumos megoldásra jutni.

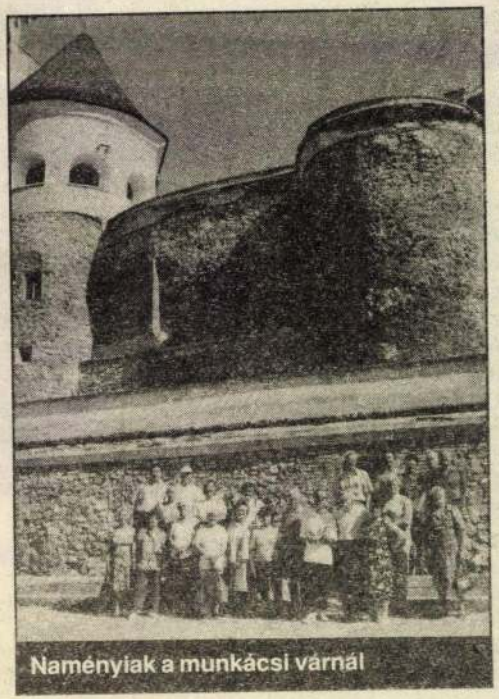
gozatos hallgatója van az iskolának. A hatosztályos gimnáziumba általános iskola hatodik

hogy 46 továbbtanulásra jelentkezőből 38-an bejutottak a választott felsőfokú oktatási in-

Túra a Vereckei-

Az Esze Tamás Nyugdíjasklubot a művelődési ház dolgozói alapították meg 1975-ben. Pillanatnyilag ötvenen vannak, köztük néhányan klubalapítók. A legidősebb tag a 83 éves *Fábián Sándorné*, aki ott volt már az első, alakuló összejövetelen is, 21 évvel ezelőtt. A klubéletről, kiemelten az utóbbi egy év eseményeiről kérdeztük *Füleki Gáborné* vezetőségi tagot és *Nagy Ferencnét*, a művelődési ház dolgozóját, a klub titkárát.

Az eseménynaptár elején a pótszilveszter áll, utána — mint a téli hónapokban általában — egészségügyi és irodalmi előadások szerepeltek a programban. A hosszú estéken ajándékokat készítettek, például kispárnákat, az óvodáknak mesepárnákat, a közelmúltban megnyitott galéria számára pedig papucsokat és függönyöket varrtak. Farsangot tartottak, amelyre idén is meghívták Napsugár nevű mátészalkai testvérklubjukat. Farsangi esküvőt rendeztek, menyasszonnyal, vőlegénnyel, pappal, násznéppel és menyasszonytánccal, amelynek bevételét a tombolán összegyűlt pénzzel együtt a klub céljaira fordították. Húsvétkor megrendezték a hagyományos locsolkodást, a nők hoztak ételt-italt, a férfiak pedig kölnivizet. A millecentenáriumra *Szabó László* nyugdíjas gimnáziumi igazgató segítségével készültek, Szatmár-Bereg túrát szer-

Naményiak a munkácsi várnál

Csizmadia Zoltán
Új Kelet
1996 IX. 6

Tegnap délután *Szabó Dénes* Liszt-díjas karnagy nyitotta meg *Csizmadia Zoltán* festőművész és *Tóth Sándor* Munkácsy-díjas szobrászművész közös tárlatát a nyíregyházi Városi Galériában. A kiállítás október 6-áig látogatható — hétfő kivételével — naponta 10-től 18 óráig.

Suller Só megyei I. osztály, 4. forduló

s Béla: ennyi nen

.)—Újfehértó (7.)

: Lőrincz (Franyó, Lippa).
csén rendezik!

Újfehértó, *Pulinka Péter* szakosztályvezető: — *Kulánda* kiállításáig partiban voltunk Nagyhalásszal, aztán a második félidőben — tíz emberrel — már nem tudtuk tartani az eredményt, és kikaptunk. A hazai vereség után mindent megteszünk a javításért, mindhárom pontra fáj a fogunk Túrricse ellen.

Hiányzók: *Papp* (eltiltását bölti), *Kulánda* (kiállították).

Nyírmeggyes (5.)-

Kezdési idő
V.: Dudás L.

Nyírmeggyes, *Jakó József* szakosztályvezető: — Mindegy milyen arányban, csak nyerjünk. Akkor tudjuk értékelni igazán az Ibrányban kiharcolt döntetlent, ha vasárnap felülmúljuk a gyarmatiakat. A két ukrán csatárt nehéz lesz pótolni, azért én bízom abban, hogy az orvosok csodát tesznek, és *Szelihovék* mégiscsak pályára léphetnek...

Hiányzók: *Szelihov, Kondrea* (mindketten sérültek).

-Levelek (8.)

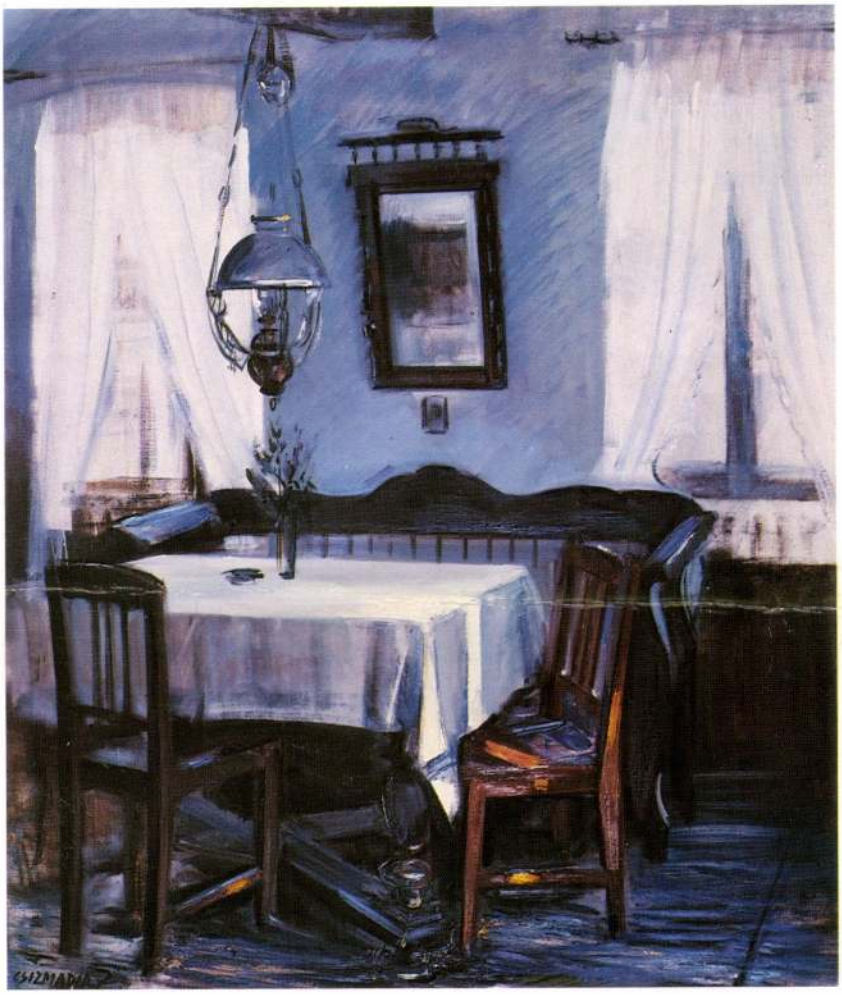
V.: Nagy J. (Gyuró, Nagy S.).

Levelek, *Terbócs László* szakosztályvezető: — A Túrricse elleni találkozón az első félidőben nem úgy pattant a labda, ahogy azt reméltük, de az akarat, a lelkesedés segített. Az

Nagyhalász (3.)—

Kezdési idő: vasárnap 15

Nagyhalász, *Madalina György* edző: — Szerintem jó kis meccset játszottunk Újfehértón, különösen addig, amíg a hazaiak is tizenegyen voltak a pályán.

Csizmadia Zoltán

Csizmadia Zoltán

1990

Az „alföldi festészet" szellemiségét, Tornyai, Rudnay, Medgyessy hagyományát kezdettől fogva sajátomnak, és magamra nézve kötelezőnek éreztem. Számomra ez nemcsak a magyar falu, a parasztság, a táj realista ábrázolását jelenti, hanem sokkal inkább azt, hogy ők teremtették meg a művészi kifejezés népi, nemzeti nyelvét, s annak, aki nem idegen, hanem saját nyelven akar szólni, ez a hagyomány örökség, lelki, szellemi erő, irányító mérték.

A magyar nép gazdag hagyományainak őszinte szeretetével és megbecsülésével a művekben azt kell hangsúlyozni, ami a nemzeti szellem lényege, sajátja. Ezt kéri számon tőlünk Európa kultúrája, amelynek gazdagításához az itteni színek felvillantásával járulhatunk hozzá.

A néphagyomány és a ráépülő nemzeti kultúra megbecsülése a történelmi tudaton túl a jövő felelős vállalását is jelenti: értékek megőrzése mellett értékek teremtését.

Korunk nagy hibája az újszerűség túlbecsülése, túlhajszolása, az, hogy a bizarrnak, sőt az együgyűnek is rangot ad, ha az újnak tekinthető. A mindenáron való újatakarás vezetett a művészet kiüresedéséhez.

Meggyőződésem, hogy ma sem szabad feladni az absztrakt általánosságokért a konkrét egyediséget, a konkrét történetiséget. Nem távoli divatokat kell követnünk, hanem számot kell adnunk arról, ami itt és most történik. Számot kell adnunk a paraszti lét sorsfordulóiról, a múltba roskadó tanyákról, és meg kell őriznünk a következő generációk számára azt, amit pusztulásra ítélt az idő. Az első és a legutóbbi kiállításom megnyitóján elhangzottakkal szeretném illusztrálni, hogy egész munkásságom erre épül.

„A paraszti, a népi világ, a tördeltkezű emberek, a barázdát taposó rokonok világához kötő hűség éneke ragyog ezeken a képeken. Ő a mező, a szántóföldek, a kaszálók, a falvak, a külvárosok, a folyópartok, a paraszti nép derűjének festője.

Azt bizonyítja művészete, hogy az igazi mélyértelmű modernség, formai újítás és mesterségbeli bravúr csak akkor jöhet létre, ha elkötelezettség, szerelmes hűségvállalás és társadalmi szándék tölti meg indulatokkal." (Váci Mihály 1963)

„Csizmadia Zoltán képein emberi nyelven beszélnek a megfestett tárgyak: a romlásnak indult, elhagyott tanyák, amik fölött megkondult a lélekharang. A művész többször is megteremti a bomló tetejű pajtákból, rakoncájuk vesztett szekerekből, szerteszóródott szerszámokból, bús fűzekből és a vakon tűnődő tócsákból álló világot. Hogy újra meg újra azt a tárgyat ragadja meg, annak oka az, hogy makacs és friss érdeklődése megmarad mindaddig, míg önmagának megnyugtató megoldást nem tud találni, míg meg nem születik a remekmű.

Minden műalkotásnak sajátos hangja és zenéje van, amiről csalhatatlanul megismerik a művészt. A festőnél ez a sajátos hang a színek, a formák és a fény együttese, összhangja, és a szerkesztési módja, ami egyszeri megismételhetetlen művé markolja össze a művész látomását a világról.

Csizmadia Zoltán kialakította művészetének ezt a senki máséval össze nem téveszthető hangját." (Képes Géza 1988)

Csizmadia Zoltán

Das Geistesgut der „Malerei vom Tiefland" („alföldi festészet"), die Tradition von Tornyai, Rudnay, Medgyessy habe ich von Anfang an als mein geistiges Eigentum betrachtet und als bindend für mich anerkannt. Für mich bedeutet das nicht nur das ungarische Dorf, die Bauernschaft, das realistische Darstellen der Landschaft, viel mehr, daß diese Künstler die Volkssprache, die Nationalsprache der Künstlerischen Ausdrucksweise geschaffen haben und daß sie nicht in einer fremden Sprache, sondern in ihrer eigenen Sprache ihr Gedankengut ausdrücken. Diese Tradition gilt als eine Erbschaft, eine seelische und geistige Kraft, ein leitendes Richtmaß.

Ein ungarischer Künstler sollte durch die innige Zuneigung und Verehrung der reichen Traditionen des ungarischen Volkes in seinen Werken das betonen, was das Wesen, die Idealwelt des nationalen Geistes widerspiegelt. Das verlangt von uns die Europäische Kultur, zu deren Bereicherung wir durch Interpretation der hießigen Vielfarbigkeit beitragen können.

Die Verehrung der Volkstraditionen und der darauf basierenden Nationalkultur drückt nicht nur das historische Bewußtsein aus, sondern bedeutet zugleich auch eine verantwortungsvolle Annahme der Zukunft: nebst der Bewahrung der Schätze auch das Schaffen von Schätzen.

Ein großer Fehler unseres Zeitalters ist, daß man alles Neuartige überschätzt und dem Bizarren, ja sogar dem Kunstlosen einen Rang zuspricht, nur weil es als neu betrachtet werden kann. Das Bestreben, unbedingt etwas Neues zu schaffen, führte zur Verödung der Kunst.

Ich bin überzeugt, daß man die konkrete Individualitat, die konkrete Geschichtlichkeit für die abstrakten Verallgemeinerungen auch heute nicht aufgeben darf. Wir sollten nicht fernen Moderichtungen huldigen, sondern dafür plädieren, was hier und jetzt geschieht. Wir müssen über die Schicksalswendungen der Bauernschaft, über die eingestürzten Gehöfte berichten und für die nächsten Generationen das bewahren, was der Zeitlauf zum Verderben verurteilt hat.

Ich möchte aufgrund der Eröffnungsreden an meiner ersten und letzten Ausstellung illustrieren, daß meine ganze Tätigkeit auf diesen Ideen beruht.

„In diesen Bildern durchschimmert die Treue zur Welt der Bauern, des Volkes, der Menschen mit schwieligen Händen, der Verwandten, die die Furchen ziehen. Er ist der Maler der Wiesen, der Ackerfelder, der Dörfer, der Vorstädte, der Flußufer, des Frohsinns des Bauervolkes.

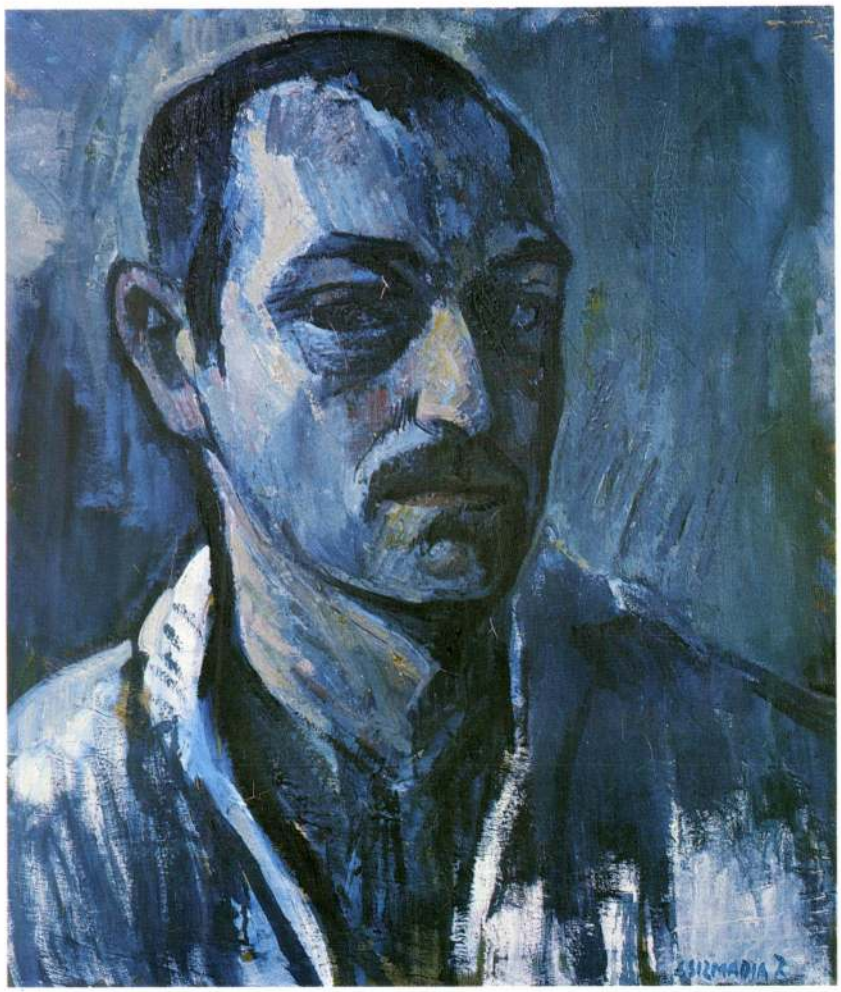
Seine Kunst beweist, daß etwas wirklich tiefsinnig Modernes, eine Novität in Form und Stil, eine meisterhafte Bravour nur dann zustandekommen kann, wenn sie mit Verbundenheit, mit liebevoller Treuherzigkeit und mit gesellschaftlichen Vorsatzen erfüllt ist". (Mihály Váci, 1963)

„Die Gegenstände auf den Bildern von Zoltán Csizmadia, die zerfallenen, verlassenen Gehöfte, für die schon die Totenglocken läuten, sprechen in einem menschlichen Ton. Er schafft immer wieder eine Welt aus Scheunen mit zerfallenen Dächern, aus Pferdewagen ohne Rungen, aus herumliegendem Werkzeug, aus traurigen Weiden und trüben Pfützen. Daß er immer wieder nach demselben Gegenstand greift, kann damit erklärt werden, daß sein beharrliches und frisches Interesse so lange aufrechterhalten bleibt, bis er nicht die auch ihn selbst befriedigende Lösung findet, bis das Kunstwerk nicht vollendet ist.

Alle Kunstwerke haben ihren charakteristischen Ton und Musik, an denen man den Künstler untrüglich erkennt. Bei einem Maler ist das ein Gefüge, Harmonie und Art der Zusammensetzung der Farben, Formen und Lichteffekten, was die Vorstellungen des Künstlers über die Welt zu einem einzigen unwiederholbaren Werk zusammenfasst.

Zoltán Csizmadia hat diese Stimme seiner Kunst, die mit der Stimme keines anderen zu vergleichen ist, gefunden und geschaffen." (Géza Képes, 1988)

ÖNARCKÉP/*SELBSTBILDNIS*

PIPACSOS CSENDÉLET/*STILLEBEN*

JEGES TISZA/*ZUGEFRORENE TISZA*

FALU, ÉLET, SZELLEMROMBOLÁS/*DORF- LEBEN- ZERSTÖRUNG*

HORTOBÁGYI TÁJ/*LANDSCHAFT IN HORTOBÁGY*

SZIGLIGETI VÁR/*SZIGLIGETER BURG*

TANYAROM/*GEHÖFRUINEN*

HAZAFELÉ/*AUF DEM WEG NACH HAUSE*

ŐSZI TÁJ/*HERBSTLANDSCHAFT*

ELHAGYOTT SZERSZÁMOK/*ZERSTREUTES WERKZEUG*

Életrajzi adatok

Csizmadia Zoltán 1933-ban született Mátészalkán. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán 1958-ban fejezte be. 1964-ben Budapestről Veszprémbe költözött, ahol a város támogatásával gondtalanul dolgozhatott. Bár 1979 óta Budapesten lakik, az év legnagyobb részét Veszprém megyében és Hódmezővásárhelyen tölti. Több mint 10 éve részt vesz a Hajdúböszörményi Nemzetközi Művésztelep munkájában.
1958 óta rendszeresen szerepel jelentős hazai kiállításokon és külföldön is festményeivel és kerámia tábláival.
Több nagyméretű kerámia kompozíciót készített középületekhez.

Művészeti díjai:

1965 Csók István díj
1966–69 Derkovits ösztöndíj
1969 Egry József díj
1973 Szegedi Nyári Tárlat díja
1979 Káplár Miklós emlékérem és díj

Jelentősebb egyéni kiállításai

1963 Budapest, Medgyánszky terem
1965 Veszprém, Vegyipari Egyetem aulája
1970 Budapest, Derkovits terem, a TV Galériája
1974 Koppenhága, Gladsaxe
1976 Tata, Megyei Művelődési Központ
1977 Nyíregyháza, Jósa András Múzeum
Mátészalka, Szatmári Múzeum
Veszprém, Megyei Művelődési Központ
1980 Hajdúböszörmény, Megyei Művelődési Központ
1983 Veszprém, Vegyipari Egyetem aulája
1986 Balatonfüred, Balaton Galéria
1988 Mátészalka, Művelődési Központ
1989 Germering, NSZK

Biographische Daten

Zoltán Csizmadia ist 1933 in Mátészalka geboren. Seine Studien absolvierte er im Jahre 1958 an der Hochschule für Bildende Künste. Im Jahre 1964 zog er aus Budapest nach Veszprém, wo er durch Unterstützung der Stadt sorgenlos arbeiten und schaffen konnte. Obwohl er seit 1979 wieder in Budapest wohnt, verbringt er die meiste Zeit im Komitat Veszprém und in Hódmezővásárhely. Seit über 10 Jahre nimmt er an der Arbeit der Internationalen Künstlerkolonie in Hajdúböszörmény teil.
Seit 1958 stellt er seine Gemälde und Keramiktafeln auf bedeutenden heimischen Ausstellungen und auch im Ausland regelmäßig aus. Er schuf mehrere großformatige Keramikkompositionen für öffentliche Gebäude.

Erhaltene Kunstpreise:

Csók István-Preis, 1965
1966–69 Derkovits-Stipendium
1969 Egri József-Preis
1973 Preis der Szegeder Sommergalerie
1979 Káplár Miklós Gedenkmedaille und Preis

Individuelle Ausstellungen:

1963 Budapest, Mednyánszky-Galerie
1965 Veszprém, Aula der Veszprémer Universität
1970 Budapest, Derkovits-Galerie, TV-Galerie
1974 Koppenhága, Gladsaxe
1976 Tata, Komitatskulturhaus
1977 Nyíregyháza, Jósa András-Museum
Mátészalka, Szatmár-er Museum
Veszprém, Komitatskulturhaus
1980 Hajdúböszörmény, Komitatskulturhaus
1983 Veszprém, Aula der Veszprémer Universität
1986 Balatonfüred, Balatongalerie
1988 Mátészalka, Kulturzentrum
1989 Germering, BRD

A KATALÓGUS KIADÁSÁT TÁMOGATTÁK:

- LACZKÓ DEZSŐ MÚZEUM VESZPRÉM
- VESZPRÉM MEGYEI TANÁCS
- BALAFONFÜRED–CSOPAK TÁJA MGTSZ – NEMESVÁMOS
- TORNYAI JÁNOS MÚZEUM, HÓDMEZŐVÁSÁRHELY
- AGROBANK RT VESZPRÉM

BORITÓN/*TITELBILD:*
SZOBABELSŐ/*INTERIEUR*

Kiadja a Veszprém Megyei Múzeum Igazgatósága
Felelős kiadó: Dr. Praznovszky Mihály
A katalógus a Prospektus GM nyomdájában készült
Veszprém, Pápai út 37/A, Telefon: (80) 22-914

CSIZMADIA ZSOLT

Néhány elméleti szakember azt állítja, hogy a hazai formatervezés azért tart ott, ahol tart, mert nincs mögötte potenciális ipari háttér. Egy másik elmélet szerint nem kell feltétlenül fejlett ipari háttér ahhoz, hogy jó legyen valahol a design. Vegyük például az olaszokat. Ők sem azért divatdiktátorok, mert gigászi ipar van mögöttük. A legendás formák kis háziműhelyekben készülnek. Ez az a módszer – állítják a hozzáértők –, amit nekünk is követnünk kellene. Valószínűleg ragyogó eredményeket tudnánk felmutatni, és akkor talán nálunk is gomba módra szaporodhatnának a Pininfarina típusú sztárok. Igaz, sokan mondják, hogy a német design az erős ipari háttér miatt precízebb kivitelre, jóval profibb csomópontokra, míg az olasz gyengébb csomópontokra, de csodaszép formákra képes. Én azt gondolom, hogy mindezzel együtt az olaszoknak nincs okuk a szégyenkezésre. (Megjegyzem, karácsonyra vettem három csodaszép olasz lámpát, amiből kettőt vissza kellett küldeni, hogy cseréljék ki, mert gond volt velük. Ez persze nem jelenti az olasz design életképtelenségét, mert a történtek után sem vennék német lámpát.) Nem kell ahhoz elméleti szakembernek lenni, hogy belássuk: itthon az olasz módszert lehetne könnyebben megvalósítani. Igen ám, csakhogy a kezdő formatervezőknek egy kis műhely, stúdió felállítása többgenerációs feladat. Ezért a főiskola után rengetegen nyergelnek át más szakterületre. „Na ne mondd már, hogy nem tudsz emblémát tervezni, mikor ipart végeztél" – találja magát szembe a frissen végzett formás a jól ismert kérdéssel. Ismerősét természetesen segítőkészség és jóakarat vezérli. A friss formás pedig megtervezi, amit kérnek tőle. Aztán arculatot, könyvet, újságot is, míg szép lassan botcsinálta grafikus nem lesz, szakmája pedig egyre távolibb, plátói szerelemmé lesz. Tisztelet a kivételnek. Csizmadia Zsolt azon kevesek közé tartozik, aki görcsösen ragaszkodik szakmájához, és hihetetlen nehézségek árán az olasz iskolát követve dolgozik.

Tooth Gábor Andor

Csizmadia Zsolt

Illusztráció: Tooth Gábor Andor

Tillmann J. A.

Ami ábránd és amnézia

A *birodalom és az új barbárok* című könyvében J.-Ch. Rufin arról ír, hogy a rómaiaknak Karthágó eleste után új ellenséget kellett keresniük, hogy megőrizhessék önnön egyensúlyukat. Ha az így adódó történeti párhuzamosságot tartja szem előtt az ember, figyelemre méltó fenoménekre akadhat. Szűkebb térségünk közelmúltbeli átrendeződésével egy időben véget ért egy hosszú és szokatlan módon vívott háború, mely minden eddigit felülmúlt (méreteiben és főként költségeiben). Nem is beszélve hatásáról, melynek köszönhetően földrészek szegényedtek el és társadalmak itatódtak át mérgeivel. (Igaz, hogy így legalább nem került a Veres Lepel uralma alá a fél világ és egész Európa, aminek kisebb atomcsapásokkal történő kivitelezésére egyébként – mint az a keletnémet archívumokban nemrég megtalált haditervekből kiderült – az Élenjáró Elvtársak konkrét elképzeléseket dédelgettek.) A szinte minden színtérre kiterjedő Nagy Hideg Háború azonban a Népek Barátjának végelgyengülése folytán kihunyt. (Békeharc poraira!) Ezzel a Tiszta Háború tébolyába (P. Virilio) torkolló „erőegyensúly" kibillent viszonylagos kiegyensúlyozottságából. A kétpólusú világnak vége lett, a nyertes ezzel a Vezető Világhatalom vadonatúj pozíciójába, egyszersmind jókora hatalmi, szellemi és pszichikai vákuumba került.

Rufin szerint Karthágó bukását követően Rómának új ellenséget kellett keresnie, s ezt a birodalom környékén élő barbárokban meg is találta. A mai Vezető Világhatalom oldaláról nézve úgy tűnik, hogy az egyensúly helyreállításához elengedhetetlen új barbárságot elég egyszerű fellelni: minden különösebb differenciálás nélkül mindaz beletartozhat (sőt, már bele is tartozik), ami nem (eléggé) amerikai. Mindennek messzire vezető számbavétele helyett itt csak néhány közeli tünetéről tennék említést.

Neofita felhomályosítás

A magunkfajta új barbárok felvilágosítását mostanában, a hirdetésipar főhivatású hiénái mellett, főként az Amerikába szakadt magyari származású nők és férfiak tartják szorgalmi feladatuknak. Ez a neofita hitbuzgalom, amiből nem lehet nem kihallani az új identitás kialakításának kínjait, meglepően szolgálatkész médiatalajra talál.

Kis Hazánk Nagyja, a Hidrogénbomba Atyja, hű helyi harsonásától kísérve, időről időre majd minden médiumon keresztül meghirdeti nukleáris evangéliumát (tömör tartalma: atomerőmű a nyerő!). Nemrég pedig az amerikai hadsereg honunkból elszármazott tagja tanácsolta a HVG hasábjain, hogy a közbiztonság anomáliáin a korlátlan fegyverhasználat kivívásával kerekedjünk felül. Azaz mindenki ránthasson fegyvert, alkalmazza a közismert amerikai mintát, s majd akkor beköszönt a (közbiztonsági) Kánaán.

Ám e bájos és kétkedésben kiélesedett europid füleinknek oly kétséges kimenetelű indítványok messze alatta maradnak a Balkon 95/1-es számában olvasható feminista irat fényáradatának. A New Yorkban működő Drozdik Orsolya nőművész *Kulturális amnézia avagy a történelmi seb* című szövege líraian és lágyan indul, Lacannal folytatódik, majd a nőmozgalom történeténél kezd el keményedni. Aztán egy ponton imigyen tör ki mozgalmi magmája: „A hetenként egyszer összejövő nők aktuális politikai tevékenységeket vitattak meg, s politikai stratégiák és tüntetések szerveződtek. Óriási energia akkumulálódott. Politikai problémák mellett művészeti kérdések is felmerültek... A kizárt, türelmetlen férfiak szerelmeiktől, barátaiktól tudták meg a híreket... New Yorkban ma már, aki ad magára, nem meri cikkeit, könyveit anélkül publikálni, hogy a *woman-study*ban járatos barátnőjüknek oda ne adná felülvizsgálatra. A barátnők lektorálják a munkákat, mielőtt az arra már fogékonnyá vált közönség észrevenné a szexizmust, nemi előítéletet."

No comment. (Ezt a hangot mintha már hallottam volna; ha nem tévedek Szabad Nép-szemináriumokon és emelt szintű esti egyetemeken igyekeztek efféle szellemet elterjeszteni.) Figyelemre méltó azonban a szövegből sugárzó történelemformáló öntudat, melyben a feminizmus – „az utolsó radikális ideológia" (Böröcz J.) – a birodalmi fensőbbségtudattal fonódik össze: „A hatás, a trendbeállító New Yorkot figyelve tovább gyűrűzött. Nyugat-Európa ellenállt... A történelem revideálása folyamatban van."

A történelem: a tetszőlegesség terepe

A revideálásról, revízióról, sőt revizionistákról is hallottam már, maga az amerikai történelem azonban elkezdett érdekelni. Kíváncsi lettem a kezdetekre, az elkülönbözödés eredetére. Elővettem C. N. Degler közelmúltban megjelent könyvét, mely már címében is választ ígért kérdéseimre: *Az élő múlt. Milyen erők formálták Amerika mai képét?* (Európa, 1993) Legnagyobb ámulatomra sem gyarmatosításról, a kontinensnyi ország elfoglalásának lefolyásáról, a közben elmélyített és nyilvánvalóan továbbhagyományozott képességekről, sem pedig indiánokról nem szólnak fejezetei. A szerző már az előszóban közli, hogy az olvasó erre ne is számítson, mivel „a jelen szemszögéből megírt történelem érthetően különbözik a múlt szempontjából előadott históriától". Világos beszéd. A történelem revideálása folyamatos és tetszőleges. Az indián holocaust tényei és következményei nem illenek a képbe. Amiből mellesleg az is kiderül, miért nincs Amerikának történeti tudata: úgy tűnik, Amerikának annak a helyén jól fejlett amnéziája van.

Az elképesztő emlékezetvesztés dimenzióinak érzékeltetésére érdemes idézni néhány részletet az érintettek egyikének, Seattle duvamis indián törzsfőnöknek 1855-ben elmondott beszédéből:

„Testvérek! Szavaim, akár a csillagok. Nem múlnak el. Az én népem valamikor úgy lakta ezt a földet, ahogy a tenger hulláma fut végig a kagylók borította fövenyen. De ez az idő a múlté. A vörös bőrű ember egyre csak visszahúzódott az előrenyomuló fehér ember elől, ahogy a köd húzódik vissza a hegyek között a felkelő nap elől.

Sötét lesz az indiánok éjszakája.

A közös végzet elől nem menekülhet a sápadtarcú ember sem. Tele van nemzetségünk életével ez a föld. És éjszaka fekete az erdő a holtak jelenlététől. Nincs olyan hely ezen a vidéken, ahol valaki egyedül lehetne. Éjszaka, amikor városaitokban az utcák csendesek, és azt hiszitek, hogy üresek, tele vannak visszatérő szellemekkel, akik még mindig szeretik ezeket a helyeket.

A holtaknak is van hatalmuk..."

(A szöveg rekonstruált változatát W. Arrowsmith tette közzé; American Poetry Review 1973/1; magyarul a Mérleg 86/3 számában olvasható.)

Retro

A *Rekordok könyvé*től némileg eltérő megközelítésben a „történelmi" nagyság és kicsinység fölöttébb viszonylagossá válik. A Római Birodalom, kivált a korabeli léptékkel mérve, roppant kiterjedésű volt, hatalmas intézményrendszert, út- és hírhálózatot működtetett. Méreteihez képest Izrael és a görög városállamok szinte elenyészőek voltak. Ám ezek, az európai társadalomfejlődés spirituális és reflexív forrásaiként az előbbinél összehasonlíthatatlanul fontosabb tényezőkké váltak. (Bár ennek sejtelme már akkor is felmerülhetett, amit leginkább az mutat, hogy a római arisztokrácia is szerette gyermekei nevelését a tengeren túlról származó nevelőkre bízni...)

A történelmi párhuzamok megvonása persze mindig vitatható, és az összevetésnek soha nem lesz csalhatatlan mértéke. Mégsem merő szó- és nyelvjáték, mert néha tüneményes megfigyelésekre vezet. Mi másnak vélje az ember azt a különös tényt, hogy a birodalmi Róma két világra szóló kulturális vívmányává – a fitness és a szórakoztatóipar őse – a gőzfürdő és a cirkusz vált?!

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA
Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy-kastély)

CSIZMADIA ZSUZSA
kiállítása

Megnyija: 1995.október 17-én 19 órakor

AKNAI KATALIN

művészettörténész

Megtekinthető 1995. november 19-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegalériában

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

Csizmadia Zsuzsa

A KIÁLLÍTÁS KURÁTORA: PETRÁNYI ZSOLT

REJTŐZKÖDŐ

A MŰCSARNOK ÉS A FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA EGYESÜLET
MEGHÍVJA ÖNT A

REJTŐZKÖDŐ

CÍMŰ KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJÁRA

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK: BEÖTHY BALÁZS, CSEKE SZILÁRD, CSIZMADIA ZSUZSA, EIKE, EPERJESI ÁGNES, ERDÉLYI GÁBOR, FÁBIÁN NOÉMI, GÁL ANDRÁS, GERBER GÁBOR, GYENIS TIBOR, HECKER PÉTER, IMRE MARIANN, KÁMÁN GYÖNGYI, KOMORÓCZKY TAMÁS, KOPASZ TAMÁS, KORONCZI ENDRE, MÉNESI ATTILA, NEMES CSABA, PACSIKA RUDOLF, RAVASZ ANDRÁS, SZABÓ DEZSŐ, SZACSVAY PÁL, SZARKA PÉTER, SZOBOSZLAI JÁNOS, VERESS ZSOLT, WECHTER ÁKOS, WÁCHTER DÉNES

A MEGNYITÓT A TÖRLEY TÁMOGATJA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
GARACZI LÁSZLÓ

1997. SZEPTEMBER 16. 18 ÓRA

ERNST MÚZEUM, BUDAPEST, NAGYMEZŐ U. 8.

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegalériában

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

VÍZPRÓBA

WATER ORDEAL

XIV.

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA

Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy-kastély)

CSIZMADIA ZSUZSA

kiállítása

Megnyija: 1995.október 17-én 19 órakor

AKNAI KATALIN

művészettörténész

Megtekinthető 1995. november 19-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

CSIZMADIA ZSUZSA

Illárium

Művészeti Galéria

H-1081 Budapest, Köztársaság tér 15.
Tel/Fax: 210-4883

Pink

A galéria támogatói:

SCHERMANN Villanyszerelőipari és Kereskedelmi Bt.
H-1089 Budapest, Vajda Péter utca 13. Tel/Fax: 210-2866

THE LONDON STORE Budapest V. Semmelweis u. 14. Tel:137-7453
STORM Budapest V. Haris köz 6. Tel: 138-3893 INFO: 457-1034

Az Illárium Művészeti Galéria tisztelettel meghívja Önt és barátait
Csizmadia Zsuzsa és Päivi Reiman
kiállításának megnyitójára 1997. október 14-én 18 órára.
A kiállítást megnyitja: Outi Hassi a Finn Nagykövetség kulturális titkára.
A tárlat október 25-ig tekinthető meg, vasárnap és hétfő kivételével, 10 és 18 óra között.

VÍZPRÓBA

XIV.

WATER ORDEAL

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA
Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy-kastély)

CSIZMADIA ZSUZSA
kiállítása

Megnyija: 1995.október 17-én 19 órakor

AKNAI KATALIN

művészettörténész

CSIZMADIA ZSUZSA

Megtekinthető 1995. november 19-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegalériában

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

Kempinski
Hotel Corvinus

BUDAPEST

KEMPINSKI GALÉRIA
(1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8. I. emelet)

Csizmadia Zsuzsa (Magyarország) és Paivi Reimann (Finnország) alkotásai
1998. november 1 - december 13.

A kiállítás megnyitója 1998. november 5-én,
csütörtökön este 18.00 órakor lesz,
amelyre ezúton szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját.

A kiállítást megnyitja:
Heli Kanerva, a Finn Köztársaság Nagykövetségének ügyvivője

A két fiatal képzőművésznő kiállításának egységét
- a különböző kulturális és történelmi háttér, a más, eltérő kifejezésmód ellenére -
az egyfajta szemléleti azonosság teremti meg.

A kiállítás naponta 8-20 h-ig tekinthető meg. Belépődíj nincs.

A kiállítást biztosítja:

SIGNAL
Biztosító Rt.

A Kempinski Galéria a Tájak-Korok-Múzeumok Egyesület 2260. sz. pecsételőhelye.
(Bell Captain)

Kempinski
HOTELS & RESORTS

Kempinski Hotel Corvinus Budapest · Erzsébet tér 7-8 · 1051 Budapest · Hungary
Tel. (+36) 1 266-1000 · Fax (+36) 1 266-2000 · E-mail: hotel@kempinski.hungary.net

one of The Leading Hotels of the World®

Kempinski Hotel Budapest Rt. A társaság székhelye / Sitz der Gesellschaft: Budapest
Budapesti cégbíróság bejegyzés száma / Registergericht: Amtsgericht Budapest 01-10-041234
Igazgatótanács elnöke / Vorsitzende des Vorstandes: Dr. Szemenkár Erika. Felügyelő Bizottság elnöke / Vorsitzender des Aufsichtsrates: Dr. Arno Horn
Management: Kempinski Hotels S.A.
BNP-Dresdner Bank (Hungaria) Rt., Bp., Honvéd utca 20., H-1055 Pf. 47, H-1363 Bankszámlaszám / Kontonummer; 218-93050-205888, HUF: 13100007-00000002-05888009
Commerzbank Budapest Rt., Budapest, Széchenyi rakpart 8., H-1245 Pf. 1070 Bankszámlaszám / Kontonummer; 218-93311-1001601, HUF: 14220108-01601006

Illárium

Művészeti Galéria

H-1081 Budapest, Köztársaság tér 15
Tel/Fax: 210-4883

Pink
A galéria támogatói:

Seat
SCHERMANN Villanyszerelőipari és Kereskedelmi Bt.
H-1089 Budapest, Vajda Péter utca 13. Tel/Fax: 210-2866

THE LONDON STORE
THE LONDON STORE Budapest V. Semmelweis u. 14. Tel:137-7453
STORM Budapest V. Haris köz 6. Tel: 138-3893 INFO: 457-1034

Az Illárium Művészeti Galéria tisztelettel meghívja Önt és barátait
Csizmadia Zsuzsa és Päivi Reiman
kiállításának megnyitójára 1997. október 14-én 18 órára.
A kiállítást megnyitja: Outi Hassi a Finn Nagykövetség kulturális titkára.
A tárlat október 25-ig tekinthető meg, vasárnap és hétfő kivételével, 10 és 18 óra között.

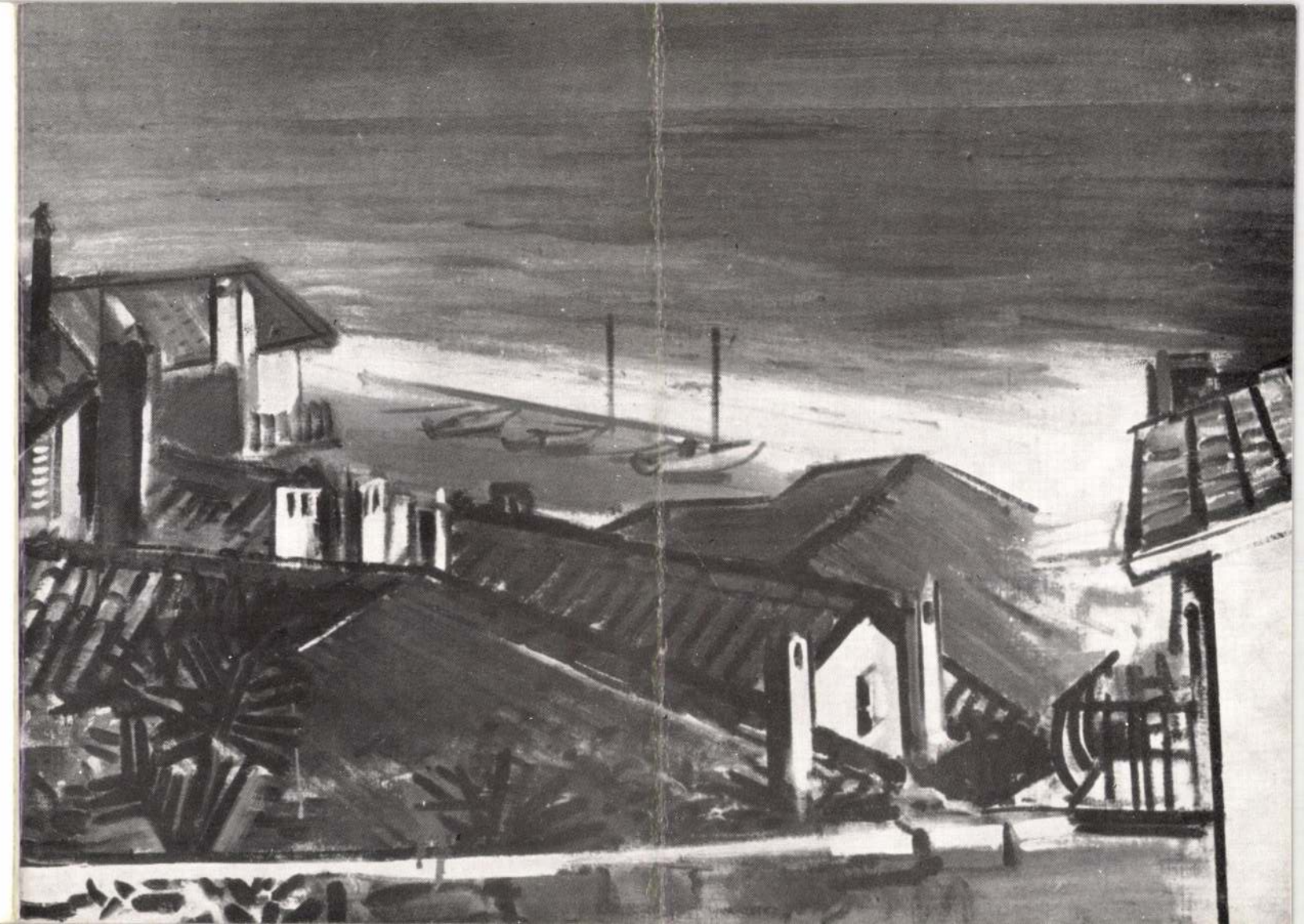
CSIZMADIA ZOLTÁN

MEGTEKINTHETŐ: 1974. NOVEMBER 6 — 22.

HÉTKÖZNAP 9,30 — 18 ÓRÁIG
SZOMBATON 9,30 — 14,30 ÓRÁIG

Felelős kiadó: Köteles István

74,400 — Képcsarnok V. Ny.

Csizmadia Zoltán 1933-ban született Mátészalkán. Festeni Diószegi Balázs szabadiskolájában kezdett Nyíregyházán, 1950-ben. A Képzőművészeti Főiskolát 1958-ban végezte el. Azóta rendszeresen szerepel jelentős hazai kiállításokon és külföldön is festményeivel, grafikáival és kerámia tábláival.

1965-ben Csók István díjat kapott,
1966–69. Derkovits ösztöndíjas,
1969-ben Egry díjjal tüntették ki,
1973-ban pedig a Szegedi Nyári Tárlaton a Fesztivál Intéző Bizottságának díját nyerte el.

Egyéni kiállítása volt: 1963-ban Budapesten a Mednyánszky teremben,
1965-ben a Veszprémi Vegyipari Egyetem Aulájában,
1966-ban Veszprémben, a Képcsarnokban,
1970-ben a TV Galériájában és Veszprémben.

Tanulmányúton többször járt Párizsban, Bécsben és Olaszországban, azonkívül volt Londonban, Belgiumban és Hollandiában, Krakkóban és a Szovjetúnióban.

Több nagyméretű kerámia kompozíciót készített középületekbe.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

CSIZMADIA ZOLTÁN

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1974. NOVEMBER 6-ÁN
SZERDÁN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
DR. DÖMÖTÖR JÁNOS
A TORNYAI JÁNOS MÚZEUM IGAZGATÓJA

SZEGED, KÁRÁSZ UTCA 17.

CSIZMADIA ZSUZSA

ÚJ MŰVÉSZET

1996/máj.

12.o.

TEI JENŐNEK

Z[engő]Várkony, 1937. XI. 15.

és közlöm, hogy a könyveket küldöm:
negy, azért kellett kétfelé osztani,
két nap küldeni, mert egyszerre a
nni.
mert nem akarok kellemetlenkedni és
de bizonyára Maga is látja, hogy nem
sszegből <u>leszállítatlanul</u> levonni a
s bele voltak értve a leszállításba;
al a bölcs indoklással - mintha az
agy a Hortobágyon teremnének.

CSIZMADIA Zsuzsa

NA-NE GALÉRIA

Na-Ne Akadémia - A Képzőművészeti Főiskolások kiállítássorozata

A NA-NE Galéria szeretettel meghívja Önt, családját és barátait CSIZMADIA ZSUZSA és GULYÁS ÁGNES kiállítására. Megnyitó: 1994. április 13-án, 18 órakor. A kiállítás megtekinthető: április 13-tól 25-ig, naponta 12-20 óráig.

Cím: 1093 Budapest, Lónyai utca 41.
Tel.: (36-1)1177 854; T/Fax:1170 424

XIV.

VÍZPRÓBA

WATER ORDEAL

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA
Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy-kastély)

CSIZMADIA ZSUZSA
kiállítása

Megnyija: 1995.október 17-én 19 órakor
AKNAI KATALIN
művészettörténész

Megtekinthető 1995. november 19-ig,
hétköznap 14-18, szombat-vasárnap 10-18 óra között.
Hétfőn zárva.

VÍZPRÓBA
Kiállítássorozat az Óbudai Társaskör Galériában
és az Óbudai Pincegalériában

WATER-ORDEAL
A series of exhibitions at the Óbuda Club Gallery
and at the Cellar Gallery in Óbuda

Budapest
1995

A kiállítás támogatói:
Fővárosi Képzőművészeti Alap
Nemzeti Kulturális Alap
Soros Alapítvány

szerzők között ott van Janus Pannonius, Petőfi, Ady, József Attila, Radnóti. Ugyanakkor belekerültek olyanok is, mint például Petrőczi Kata Szidónia. Ez fölfedezés is akar lenni, nyilván. Ennek a szonettkoszorúnak nem irodalomtörténeti illusztráció a szándéka, bár úgy is lehet értelmezni. Megpróbáltam enyhe archaizálással érzékeltetni a költők hangjának egyéni jellemzőit, fölelevéníteni arcukat, az életükből és művükből a lényeget megragadni. Ennek a kettőnek a viszonya, remélem, végigvonul az egész szonettkoszorún. A magyar költészet fősodra mutatja azt az állandó dilemmát, hogy élet és mű hogyan viszonyul egymáshoz.

— Széles Klára hívja fel a figyelmet ezeknek a szonetteknek kettős arcélére: „Monológok ezek a szonettek, mesteri tömörítésű pszichikai pillanatképek a gondosan megformált szerep és a nem kevésbé gondosan megszólaltatott (s a történeti díszleteket kiváló alkalommá változtató) legszemélyesebb vallomás szavai."

— Remélem, hogy valóban így van. Számomra a lényeg az, hogy ezek a szonettek összeállnak-e szonettkoszorúvá, vagy nem. És persze itt nem a formai bravúr a lényeges.

— Bizonyíték a Mesterszonett, és ez nem csak a formára értendő.

— Formailag nagyon nehéz egy szonettkoszorút fölépíteni, hiszen maga a szonett is komoly követelményeket támaszt a szerzővel szemben. Ebben a formában éppen az az izgalmas, hogy elveszíti-e arcát a költő, miközben alkalmazkodik egy olyan formához, ami nem az ő leleménye. A tét tehát az, hogy egy ilyen általános, egyébként kitűnően kitalált formában a költő

máshoz a szerzők, és nemcsak úgy, hogy az egyik szonett első sora átveszi az előző szonett utolsó sorát, hanem ez a valóságban is, az irodalom áramában is így van. Az igaz, hogy egy műnek önmagában is teljesnek és egésznek kell lennie, tehát az irodalomtörténeti, sőt a valóságbeli kontextusából kiragadva is teljes üzenetnek kell lennie. De ez csak az érem egyik oldala. A másik az, hogy Ady Endre például nem érthető meg mélyen és igazán Petőfi Sándor, Arany János vagy Berzsenyi ismerete nélkül. Az irodalomban a szerzők az időben is egymás kezét fogják. Megszületett tehát az ötlet, felvázoltam magamnak, hogy mely szerzőknek ajánlanám ezeket a szonetteket, majd utána a mesterszonett született meg, s ezt bontottam vissza szonettekre. Nem tudom, hogy mások hogy csinálják, de azt hiszem, ez a műhelytitok nem is fontos, a lényeg az, hogy jó vagy nem jó a szonettkoszorú. Más az olvasás és más a megírás logikája.

— Géczi János 1989-ben azt írta, hogy Markó Béla eljutott a szonett lehetőségeinek végére. Valóban így van ez?

— Számomra lassan kimerül ez a forma. Más korszakban élünk, másfajta indíttatásokkal. De maga a forma más költőknek természetesen mondhat újat továbbra is.

— Ugyanakkor Markó Béla költészetében újjászületett a szapphói versforma is. Nem volt elég a szonett kötöttsége?

— A formának is van tartalma, gondolathordozó szerepe, üzenete. A szapphói versek másfajta klasszikumot hordoznak, más árama van a gondolatnak a szapphói versben, mint a szonettben. Ám mégsem szigorúbb ez a forma a szonettnél, hiszen

ról az élet perspektíváiról és reményeiről, a bizalomról.

— 1993-ban jelent meg válogatott verseinek gyűjteménye Kannibál idő címmel. A cím valamiféle állásfoglalás?

— Ebből az emberevő időből ugyan még nem léptünk ki, de ez a válogatás az 1968—89-ig terjedő korszak verseit tartalmazza, a kannibál idő ez a korszak.

— A címadó költemény szabadvers. A gondolat vonzotta ezt a formát?

— Ennyire közvetlenül nem lehet társítani a szabadvers formáját a vers mondandójával. Amit ma szabadversnek gondolunk, az versformák sokasága, minden költő maga alakítja ki esetenként, versenként azt a formát, amelyben legjobban meg tud nyilvánulni. Nekem az a véleményem, hogy szabadverset sokkal nehezebb írni, mint szonettet, mert a szabadvers esetében sötétben tapogatózik a költő, a formát magát is neki kell megtalálnia. Az csak látszat, hogy könnyedén mozoghat az ember akkor, amikor nem kell verslábakhoz, sorhosszúságokhoz igazodni. Minden szövegnek van egy lejtése, ritmusa, még akkor is, ha az nem zenei, hanem gondolatok lüktetéséből fakad.

— Mikor írta a Kannibál idő című verset?

— Érdekes módon én 1985-ig nem datáltam a verseimet. Szinte nevetségesnek éreztem, hogy költők kötni próbálják szövegeiket helyhez és időhöz azzal, hogy keltezik őket. Később azonban kiderült, hogy egyáltalán nem mellékes, helytől és időtől nem választható el igazán egy szöveg. Meg kell állnia a lábán persze anélkül is, de ugyanakkor kötődik ahhoz a helyzethez is, amelyben megszületett. A Kannibál idő 1988 körül keletkezett. Az ilyen erős politikai verseknek van töltetük, közéletiségük és erről beszélni kell. Sokszor, amikor verset értelmezünk, megpróbáljuk mereven elkülöníteni a „tiszta irodalmat" az olyanfajta irodalomtól, amelynek motivációi nem tisztán esztétikaiak. Az eredmény szempontjából nem érdekes, hogy milyen a motiváció. Nem hiszem, hogy egy szöveg értékelésében ez szempont lehetne. Talán nincs is tiszta irodalmi motiváció. Az irodalmi művek születése mögött mindig ott áll egy élet, ott vannak a helyzetek és korok. A Kannibál idő esetében is így van ez. Egy torzító, eltipró, szétszaggató időben a költő — de az abban a helyzetben élő ember számára általában is — csak egyfajta menekülés létezett: a befelé való elmenekülés. Tehát önmaga belső, lelki, gondolati, szellemi integritását akarta valami módon megőrizni. Ez nem volt könnyű. Egyfajta visszavonulást is jelentett ez egy műhelybe, az alkotómunkába, amelyet a külvilág nem tudott igazán szétverni. Nem tudott, nem akart ezzel a kettősséggel létezni. A Kannibál idő azt az állapotot próbálja jelezni, amikor már ezek a lehetőségek kifogynak, hiszen a belső ellenállásnak ez a formája sem gyakorolható túl hosszú ideig, egy egész életen át. Amikor a külvilág roncsolása, torzító hatása, mocska, kavargása kezd behatolni, a belső szabadság is kezd meginogni. Ezt a pillanatot próbálja rögzíteni a Kannibál idő.

— Az RMDSZ elnöke esetében megkerülhetetlen a kérdés: a politikai szerepvállalás nem szorítja-e háttérbe a költőt?

— Nincsen lehetőség egyszerre politikusként és költőként létezni. Ez az én személyes tapasztalatom. Nem idő- vagy energiakérdés ez. Másfajta magatartás és gondolkodásmód jellemzi a költőt és a politikust. Egy félóra, óra alatt meg lehet írni egy verset, de csak akkor, ha az a vers a nap többi huszonhárom vagy huszonhárom és fél órájában is íródik. Másként szemléli a világot az, aki ebből politikai konklúziókat kíván levonni, s másként az, akinél e szemlélet egyik finalitása a vers. Persze a világ egy és oszthatatlan, de sokféleképpen lehet látni. Írónak, költőnek, általában alkotónak lenni azzal a kötelezettséggel jár együtt, hogy az ember mindvégig őrizze meg a függetlenségét, a szabadságát. A saját közösségének is akkor tesz jót, ha a lehető legegyénibb látásmódját mindvégig megtartja és erre törekszik. Igaz, a politikus esetében is szükség van a markáns egyéniségre, de ugyanakkor olyan alázatra is, hogy közösségi érdekeknek és döntéseknek minden pillanatban kész legyen alávetnie magát. Költőnek ilyesmit nem ajánlok.

— A mostani politikai élet néhány kiemelkedő személyisége mintha cáfolná ezt a véleményt, hiszen olyan jelentős írók, mint például Václav Havel, Göncz Árpád, Csoóri Sándor fontos politikai szerepet vállalnak. Az írók hitelesebbek a politikusoknál?

— Ez kelet-európai jelenség, amelynek egyik oka valószínűleg az, hogy 89 előtt az irodalom szerepvállalása sokkal nagyobb volt, mint amilyennek általában egészségesen rétegzett kultúrákban kell lennie. Ez a szerep erkölcsös írók esetében ellenzéki volt. Az irodalomra olyan közéleti funkciók hárultak, amelyek 89 után közvetlenül áttevődtek a politizálásba. Ily módon az értelmiségiek közül is talán az alkotó értelmiségiek voltak a leginkább felkészülve a változásra. Másrészt ellenzéki politikusaink nem voltak; akár lágyabb, akár keményebb diktatúrára gondolunk, egyik sem adott az ellenzéki politizálásra lehetőséget, csak az ellenzéki magatartásra. És ez a magatartás tette az írókat politikussá.

Erdélyi Erzsébet—Nobel Iván

GARACZI LÁSZLÓ:

Terrórium

Lemúrok

Olvasom a *Newsweek*ben, hogy a *Yellowstone* parkban tüzet raktak a majmok. Régóta rebesgetik, hogy az intelligensebb majmok eltanulják a kirándulók szokásait, és elhagyott (vagy ellopott) öngyújtók, gyufák segítségével maguk is tábortüzet raknak. Egy etológusokból álló tudóscsoport a helyszínen tanulmányozta a macskamajmok (lemúrok) szokásait, és meglepő tapasztalataikat egy minneapolisi sajtókonferencián tárták nyilvánosság elé. A videofelvételek tanúsága szerint a lemúrcsalád tagjai körbeülik a tüzet, és időről-időre örömittas visításban törnek ki. A családfő egy bottal túrkál, majd mikor a lángok magasra csapnak, elővesz egy ütött-kopott rádiókészüléket, kihúzza az antennáját, és a család boldog révületben hallgatja az esti diszkózenét. A lemúrok nemcsak akkurátusan összehordják a tűzifát tűzrakás előtt, de a szeánsz végeztével a tűz parazsát, akárcsak a turisták, vizelettükkel oltják el, nehogy bozóttüzet okozzanak.

Az állatviselkedés-tan eddig úgy tudta, hogy egyetlen állatfaj sem képes tudatos tűzrakásra, bizonyos antropológiai elméletek szerint az ember éppen a tűzrakás képességének elsajátításával emelkedett ki az állatvilág egyneműségéből.

A sajtótájékoztató után amerika-szerte komoly sajtópolémia bontakozott ki arról, hogy a lemúrok a törzsfejlődésnek ezen a fokán alkalmasak-e az evangéliumok üzenetének befogadására. Roger atya, a Yellowstone park dolgozóinak lelki vezetője amellett kardoskodik, hogy Amerika nincs abban a helyzetben, hogy magára vehesse a lemúrok esetleges elkárhozásának ódiumát, és kicsiny, de lelkes hittérítő csapatot küldött a majmocskák által lakott területre.

Ami Dániel próféta lantpengetése volt az oroszlánoknak, az ma a diszkóritmus a lemúrok számára, nyilatkozta.

Kíváncsian várjuk a híreket e tanulékony, kedves kis lények további sorsáról.

MÁS

Második Velencei Biennále

Augusztus 27-én, pénteken 16.30 órakor megnyílik a *Második Velencei Biennále*. A velencei szabadidőközpontban ezúttal *Kicsiny Balázs, Kovács Dénes, Somogyi Tamás* munkái lesznek láthatók. Meghívott művész: *Hollósy Simon*.

A kiállítást *Kovács Péter* művészettörténész nyitja meg. Megtekinthető augusztus 29-ig.

Szivárvány

Az M-Szivárvány szerkesztősége ebben az évben is megrendezi találkozóját augusztus 27—29-én Csobánkán, az Ózon kemping területén.

A programból:

Augusztus 27. Tűz Tamás A szív jogán című posztumusz kötetének bemutatója, valamint *Huzella Péter Kövek* című előadóestje. Közreműködik: ifj. Rátonyi Róbert.

Augusztus 28. Előadások *Tűz Tamás* költészetéről; bemutatkozik az *Orpheus*, az *Életünk* és a *Látó* című folyóirat; *Magyarország a második világháborúban — Szakály Sándor előadása; Jim Morrison — Amerikai ima — Földes László (Hobo)* előadóestje. Közreműködik: *Tóth János Rudolf.*

Augusztus 29. Tűz Tamás-szeminárium; bemutatkozik a *Műhely* című folyóirat; a tanácskozás bezárásával kezdődik az „utótáborozás" című program.

Egy különös (és váratlan) esemény

Színdarab szavak nélkül — a Horse + Bamboo Színház vendégjátéka

A Horse + Bamboo Színházat Bob Frith alapította 1978-ban. Azóta több mint hatvan önálló előadást készítettek. A távoli helységekben tartandó előadásaikra lovas kocsival jutnak el. Előadásaikban nagyon fontos az élő zene szerepe, a bábok, a maszkok, amelyek létrehoztak egy, a vizuális művészetekkel rokon nyelvet. A *Horse + Bamboo Színház* első európai, illetve magyarországi ló vontatta turnéja alkalmával arra vállalkozott, hogy 13 városban mutatja be előadásait. Az „Egy különös (és váratlan) esemény" Budapesten is látható lesz *augusztus 27-29-én a Merlin Színházban, este 7 óra 30 perces kezdettel.*

Jegyárak: felnőtt: 300 forint, gyerek: 150 forint.

FMK Galéria

Az FMK Galéria (Budapest VI., Andrássy út 112.) augusztus 30-ig ad otthont Csizmadia Zsuzsa, Gulyás Ágnes és Varga Tünde alkotásainak.

Csizmadia Zsuzsa: Gipszreliefek

„Évek óta egy sorozaton dolgozom, amelynek utolsó darabjait kívánom ezen a kiállításon bemutatni. A sorozat hasonló témájú és azonos méretű. Szándékom a téma és a méret egyformaságából adódó monotonság megtartása, de feloldása is az anyag, a technika változtatásával. A sorozat utolsó darabjai festett gipszdomborművek, amelyek készítése során leginkább foglalkoztatott: a negatív-pozitív formák létrehozása; véletlen, illetve szándékos felületi faktúrák kihasználása, lehetőség nyílik a kompozíciós forma kibontására a képi rendszerből, folyamatában rögzítve, ahogy a kétdimenziós rendszerből a forma kitör a térben, és a megjelenítés háromdimenziójúvá válik."

Gulyás Ágnes: „Tér"-képek

„A kiállításra kerülő anyag négy darab, több részből álló kép térkompozíciós elrendezésben. Szándékom a képek megtörésével térbe kimozduló síkok képzése. A környezethez — kiállítóhelyiséghez — alkalmazkodva a variációs lehetőség végtelen. (Technika: vegyes technika, papírkollázs vásznon."

Varga Tünde: Installáció

„...amin keresztül kifejthetem a számomra fontos eredményeket, megállapításokat, amik kétéves tértanulmányozás során bizonyítást nyertek: a tér definíciója az ablak, mint két tér közötti átmenet vagy át „nem" menet fontosságának hangsúlyozása és emiatt a „jel"szerűségének a feltárása, a fény térformáló hatása, az észrevétlen megszokott szerepet betöltő „ablak" bemutatása.

Budapest Galéria

Szeptember 2-ig tekinthető meg Debra Cherniawsky és David Settles kanadai képzőművészek kiállítása a Budapest Galéria kiállítóházában (Budapest II., Lajos utca 158.), hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

David Settles kanadai festőművészt mint az objektív művészet egyik művelőjét ismertük. Ma az új expresszionizmus képviselőjeként láthatjuk viszont a kiállításon. Nagyméretű festményein a formák töredezettsége, egymásba olvadása a mozgás és a festés rítusát hozza összhangba a zenével.

A kerámiát rajzzal, talált tárgyakkal ötvöző Debra Cherniawsky jelenlegi, „Csernobil" című munkája a társadalom és a természeti környezet kapcsolatára hívja fel a figyelmet. Művészetének alapgondolata — a pusztítással szemben a megőrzés. Műveiben olyan anyagokat — réz, grafit, üveg, víz, papír — használ, amelyek az általa közvetített gondolatiságot fejezik ki. Mint második generációs lengyel—ukrán származású kanadaira, nagy hatással vannak rá a kelet-európai művészet olyan képviselői, mint *Witkacy, Abakanowicz, Jana Sterbak.*

ART-éria

Augusztus 26-án nyílt meg a szentendrei ART-éria Galériában (Szentendre, Városház tér 1.) Gy. Molnár István festőművész kiállítása. Megtekinthető szeptember 2-ig, naponta 10—16 óráig.

Háborúk és békék

Ezzel a címmel rendezte meg a Fiatal Iparművészek Stúdiója ez évi kiállítását. Helye: Magdolna-torony (Budapest I., Kapisztrán tér). Megtekinthető szeptember 30-ig.

Prae-Ataraxia

Tóth Csaba kiállítása szeptember 2-án du. 2 órakor újra nyílik a *Vízivárosi Galériában* (Budapest II., Kapás u. 55.). Nyitva szeptember 14-ig.

Megtekinthető: szerdától péntekig 13—18 óráig, szombaton és vasárnap 10—14 óra között.

Mendelssohn-est

A magyarországi zsinagógák helyreállításának javára a *Honvéd együttes* férfikara augusztus 30-án 19.30 órakor hangversenyt ad a *Dohány utcai zsinagógában.* Műsoron: Mendelssohn férfikarra írt dalciklusa (magyarországi bemutató), valamint részletek az Éliás című oratóriumból.

Dalmát pince

A szentendrei Dalmát pincében szeptember 1-jén 20 órai kezdettel Konrád Györggyel beszélget Kozma Gyuri.

Szerkesztői üzenetek E héten válaszol:

Csajka Gábor Cyprián

B. ANIKÓ, BUDAPEST — Köszönöm kedves és biztató levelét; szívesen idéznék belőle, hanem az ön kérésének is eleget szeretnék tenni, így csak egyetlen, úgymond tartalmi dolgot emelek most ki, nevezetesen a műbírálatok és általában a kritikusi tevékenység „hatásait", feladatát — végső soron a komolyságát illetően.

Úgy tetszik, manapság sem a műalkotásoknak, sem a műbírálatoknak nincsen különösebb hatása, társadalmi relevanciája; jó, ha néhány olvasó/műélvező elragadtatását vagy pedig másfajta szenvedélyét fölszítja olykor. Többször írtam már: rovatvezetőként sajnos akárha a teljes sötétség állapotához kellene szoktatnom az ilyen-olyan nézeteimet — túlnyomórészt olyan művek bírálataival van dolgom, amelyeket nincs szerencsém ismerni. Csupán a bizalmammal kereskedhetem, s ha összegyűlt valamennyi tapasztalatom, ez arra jó csupán, hogy megírásmódokat, érvelési minőségeket osztályozzak évről évre. Az egyetlen függélyes támfelület, amelynek nekivethetem a hátam: egy műbírálat nem csupán egy mű bírálata, hanem minden (jó) esetben az igazság (helyre)állítása, amit közönségesen valóságként találunk meg, vagy pedig akként lépünk el szerencsétlenül. A műbírálói pálya folyamatos igazságkeresésként maradhat meg a maga komolyságában és a mi figyelmünkben; s hogyha egyfajta szolgálat szabja a mértékére, akkor már teljesítette, sőt túlteljesítette a feladatát.

R. SÁNDOR, KÖLN — Mélységesen egyetértek olvasónk tréfás hangvételű levelének mondandójával, vagyis hogy az ember oly sokszor vétkezik — a lehető legbrutálisabb módon — a tulajdon szervezete (szerzete) ellen („alkoholban áztatja", zsírral tömködi, „hergeli naphosszat" stb.), hogy már rég nem lenne szabad élnie. Na persze, amit a belsőnkben cipelünk, az egyszer majd — Tulp doktornak — önmagáért fog jelentésesen hallgatni; hanem hogy addig is el bírunk lenni! Önnek igaza van, csakugyan jól megépített szerkentyűk vagyunk, s szintén a fején találta a szöget, írván: „biztos a németek csináltak minket". Mély gondolat. Szerintem egyébként az egész újkori bölcseletnek ez a lappangó demiurgosza.

Továbbra is szeretettel várom leveleiket.

Csizmár Gyula, YBL-díjas építész.
YBL Miklós-díjak, 1984.

Csizmár Gyula

1949-ben született **Budapesten**. 1974-ben szerzett diplomát a BME Építészmérnöki **Karán**. 1974—1978 között az Erdészeti Tudományos Intézetben dolgozott, 1978 óta a LAKÓTERV tervezője. 1980 és 1982 között részt vett a MÉSZ Mesteriskolájának IV. ciklusán. Fontosabb megvalósult munkái: „appartement" házak Budapesten a Cinege utcában, SOS gyermekfalu Battonyán (Sarlós Júliával), Nemzetközi Kereskedelmi Központ Budapesten a Váci utcában (Finta Józseffel), lakóházak Budapesten a Gábor Áron közben.

Az Ybl-díjat lakóegyütteseknek a táji és építészeti környezetbe harmonikusan beilleszkedő, gazdag építészeti formálású és gazdaságos tervezéséért kapta.

Kép: „Appartement" házak Budapest, Cinege u. 1—3.

Magyar Építőművészet, 1988., 3., borító belső oldalán.

Csarnok Gyula építésze (Lakóterv). 5.) Folytatás
Nemzetközi Kereskedelmi Központ (International Trade Center) Budapest. Építész:
Finta József és Csarnok Gyula.

9 9. Földszinti hall

Magyar Építőművészet, 1986. 3. sz. 31. old.

monizál a környezet színvilágával, a párkányzat sötétbarna palaburkolata, a magastetőre történő utalással hangsúlyozza a befejezettséget.

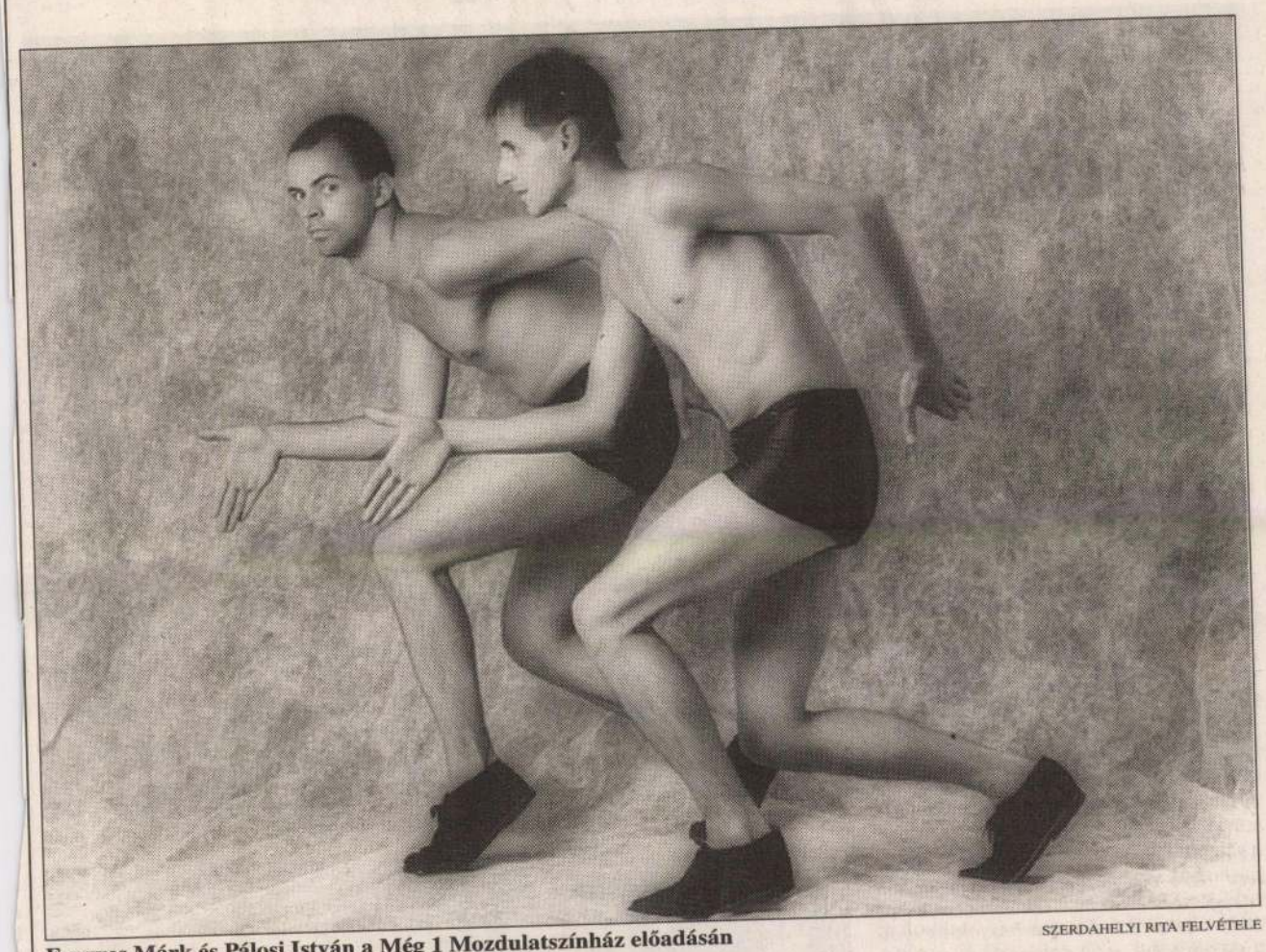
A belső kialakításnál a funkcionális szervezés gerince az utcával párhuzamosan végighúzódó közönségforgalmi térsor (előcsarnok, „belső utca", lejárók). Ezek a terek egységes kialakításúak — kerámia-lapburkolatú padló és oldalfalak, üveg, tükör és sárgarézelemek alkalmazásával. A szálló vendéglátó terei pedig a közönség igénye szerint heterogén hangulati töltésűek. Állandó, meghatározó elemeknek az előző térsort, még változtatható, átalakítható tereknek — a mindenkori ízlés, divat kifejezésével —

gyakorlattól eltérően nem a bénul
iparral szembesültek, hanem az
Az ugyan nem tartozik az európa
mégis a velük való együttműködé
építészek legszebb álmai közé tar
len pont körül sűrűsödnek így vag
mok. Tudják ugyanis, hogy értelme
hoz mások értelmes készsége ic
hogy ne gátolja, hanem segítse kib
képzeléseket. Joggal remélhetik,
úgy történik, hogy közben reng
erőfeszítéstől szabadulhatnak me
táziájuk majd felszabadul, eleve r
badságfokot élvezhetnek. Építésze
álomszerű, de valós szituációba
summa cum laude *állták meg hely*

Grand Hotel Hungária, Budapest

Thoughts about the renewed Hotel Hungária

Pódium az utánpótlásnak

SZERDAHELYI RITA FELVÉTELE

Fenyves Márk és Pálosi István a Még 1 Mozdulatszínház előadásán

A mozgás- és táncszínházak utánpótlásának szeretne helyet adni a Józsefvárosi Pódium és Klub, amelynek művészeti programjait ezentúl az Orkesztika Alapítvány szervezi – tudtuk meg Pálosi Istvántól, az alapítvány programgazdájától.

Amatőr és profi mozgás- és táncszínházaknak egyaránt lehetőséget kínál a Józsefvárosi Pódium és Klub: színpadra léphetnek két-három perces etűdökkel vagy negyedórás, húszperces önálló estel is. Nincs szelektálás, mint más befogadóhelyeken, mindenki kipróbálhatja magát. A kezdőknek segítenek is a befogadók; nem befolyásolják őket, csak tanácsokat adnak – hangsúlyozza *Pálosi István* programgazda. Az első program – a Pódiumtánc sorozat keretében – kedden a Tojásrántotta című táncelőadás, amelyet *Józsa Gabriella* talált ki és rendezett.

A pódium tere mobil, általában negyven-ötven néző fér el. Ha a színpadot egészen apróra formálják, több érdeklődőt is beengednek. Reklámra nincs nagyon pénz, úgy is mondhatjuk, egyáltalán nincs, ahogy a művészeti program költségeire sem kaptak állami vagy önkormányzati forintokat. A rezsit azonban állja a józsefvárosi önkormányzat, mivel a hely a Józsefvárosi Kulturális Központ része. A befogadott csapatoknak nem kell bérleti díjat fizetniük, sőt néhány próbalehetőséget is kapnak. A meghívót és a postázást azonban nekik kell megoldaniuk. A bevételből – amely negyven-ötven néző esetén, nem mondható tetemesnek – negyvenszázaléknyit kapnak a fellépők.

Pálosi István úgy gondolja, ezen a kulturális területen nem ebből, hanem pályázatokból élnek a művészek. A Józsefvárosi Pódium és Klub viszont nem részesülhet mostanában ilyen forintokból, ugyanis az Orkesztika Alapítvány a pályázati uborkaszünetben kapta meg a lehetőséget. November 6-án pódiumra lép még a Főnix Drámastúdió a Csongor és Tündével, az alapítvány társulata: a Még 1 Mozdulatszínház november 17–18-án a Remix című előadással, valamint megnyitják a Szerepcsere című extrém divatkiállítást *Marosi Krisztina* iparművész alkotásaiból. Szintén érdekességnek ígérkezik csütörtökön a Perhaps címet viselő koncert és képzőművészeti tárlat. Pálosi István és *Fenyves Márk* művészeti szervező ígéri, lesz náluk jó néhány táncház. November 13-án a Forasteros Együttes flamenco-előadást tart, majd a produkció után a fellépők a nézőket is táncra tanítják.

Az Orkesztika Alapítvány és a Magyar Mozdulatkultúra Egyesület azt is tervezi, hogy ide költözteti mozdulatművészeti könyvtárát. Erre akkor kerülhet sor, ha lesz idő arra, hogy valaki a Mészáros utcából átcipelje az a kétajtós szekrényt, amelyben könyvek, jegyzetek és fotók vannak.

Szemere Katalin

Így látják a középiskolások

Tanár–diák viszony, gyerekjogok, kollégiumi élet

Több mint száz írás érkezett a Soros Alapítvány Így látjuk mi című, középiskolások számára meghirdetett társadalmi-tényfeltáró pályázatára. A minapi díjátadás alkalmával mutatták be a tavalyi nyertesek, köztük négy budapesti gimnazista munkáiból összeállított dokumentumkötetet.

A Soros Alapítvány Így látjuk mi társadalmi-tényfeltáró pályázatára olyan középiskolás fiatalok munkáit várták, akik érdeklődnek a társadalmi-életviteli nehézségek, válságjelenségek háttere iránt. Friss szemmel végiggondolják, tanulmányozzák mindazt, amit az emberi ...ültélés problémáiról eddig hallottak, ...ak. A díjátadás alkalmával mu... ...obb tavalyi pályázatokból ...lógiai tanulmánykö... ...t néhány nagy téma... ...emberi kapcsolatok... ...ártalmakról, az „or... ...gyis a legkirívóbb fő... ...válságjelenségekről), ... a jövőképről. Külön... ...k a korrupcióról, a ... magányról, a fiatal ...ről írt dolgozatok. ... középiskolás tanul... ...ó- és videó-, illetve a ...szenvedély új jelen...

...at érkezett, ebből 93 részére szavazott meg a kuratórium összesen 1,2 millió forint támogatást. Az elkészült munkákért huszonkét csoport kapott összesen 1,7 millió forint pályadíjat. Érdekes, hogy míg tavaly több fővárosi kutatócsoport kapott pályadíjat, az idei nyertesek mindegyike valamelyik vidéki középiskola diákja.

A nyertes pályamunkák témái tanulságosan jelzik, mi minden foglalkoztatja a fiatalokat. Az iskolában kialakult emberi viszonyokat több csoport is vizsgálja. A tanár–diák viszonyról, a kollégiumi életformáról, a továbbtanulási esélyegyenlő(tlen)ségről, a diákok jogairól készítettek tanulmányokat.

A környezetükben tapasztalt társadalmi jelenségekkel is több pályázó foglalkozik. Vizsgálják például, hogyan hatott a családok életére a rendszerváltás, milyen módon változtak az erkölcsi értékek, a valláshoz való viszony. A másság megítélését is több kis kutatócsoport választotta tárgyául. A kortársaik életmódját, önsorsrontó szokásait, a fiatalkori bűnözés jelenségeit is kutatták. Ezekből az írásokból – a tavalyi nyertes pályaművekhez hasonlóan – dokumentumkönyv készül. A most megjelent összeállítás kereskedelmi forgalomban nem kapható ugyan, de a Soros Alapítvány címén (1023 Budapest, Bolyai utca 14.) megrendelhető.

Cs. K. É.

Csepeli Habitat-házak

...ségek között szombat ... Habitat for Humanity ...epelen két éve kezdő... ...kciója. A helyi önkor... ...mányozott telken elké... ...íz lakás, a jelentkezők ...ladatra felkért bizottság ... újabb hat család több ...s segítőkkel is támoga... ...átvehette új otthonát. A Pöltenberg utca 34. szám alatti ingatlanon – az országos protestánsnapok rendezvénysorozatának keretében – a helyiek képviseletében *Avarkeszi Dezső* országgyűlési képviselő, *Orosz Ferenc* alpolgármester, a beruházók nevében *dr. Bóna Zoltán,* a Habitat igazgatója mondott köszöntőt, majd megáldották a lakásokat a Csepelen működő egyházak lelkészei.

G. É.

ÍR AZ OLVASÓ

Kelényi politizált

A Belépőjegy a Szent Margit-szigetre című cikk szerzője téved, amikor azt írja, hogy Kelényi B. Ottót, aki mindig távol tartotta magát a politikától, valószínűleg tévedésből hurcolták el. Kelényi németellenes volt, tudatosan politizált. Dávid Tamás vegyészmérnökkel és Zádor Miklóssal együtt szerkesztette, utóbbinak józsefvárosi, Német utca 45. alatti lakásán sokszorosította és terjesztette 1944. március 19-e után a Márciusi Magyarország című polgári ellenállási folyóiratot. Napjainkban ezt szamizdatnak neveznék. Noha feljelentették őket, Lakatos Géza kormánya alatt az ügyiratot elfektették, de Szálasi hatalomra jutása után elővették és letartóztatták őket. A nyilasok a Gestapo kezére adták mindhármukat.

A dachaui koncentrációs táborba kerültek, amit csak Zádor Miklós élt túl, de a hazaúton nyomtalanul eltűnt. Tevékenységük, mártírhaláluk megérdemelne egy emléktáblát annak a háznak a falán, amelyben a Márciusi Magyarországot készítették.

Dr. Del Medico Imre

SZÍNHÁZMŰSOR

Budapesti Kamaraszínház a Tivoliban: Honderű (7). **Budapesti Kamaraszínház Ericcson Stúdió:** Fehér éjszakák (7). **Shure Stúdió:** Kvartett (fél 8). **Bárka Színház:** Titanic (7). **Holdvilág Kamaraszínház:** A bűvös kard (10). **József Attila Színház:** Liliomfi (6). **Katona József Színház:** Mi lesz veled, emberke? (7). **Kamra:** Közellenség (7). **Kolibri Pince:** A rút kiskacsa (10). **Kolibri Fészek:** Az előszobaszekrény boszorkánya (fél 11). **Lézerszínház:** Vangelis 3D (fél 8). **Madách Színház Tolnay Szalon:** Mikszáth különös házasságai (fél 8). **Madách Kamara:** Zendülés a Caine hajón (7). **Merlin Színház Kamaraterem:** Szólt az ember... (fél 8). **Radnóti Színház:** Rettegés és ínség (7). **Szkéné Színház:** Népi rablét (8). **Thália Színház Régi Stúdió:** Köpönyeg (fél 8). **Pesti Színház:** Élve vagy halva (7).

Látványtervek a Népstadionról

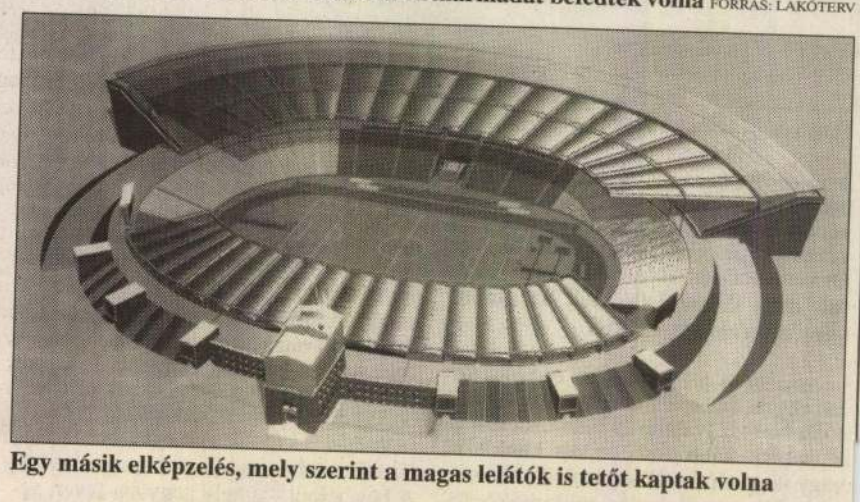
A labdarúgó Eb-re tervezett végleges változat megvalósítása esetén a nézőtér kétharmadát befedték volna FORRÁS: LAKÓTERV

Az egyik belvárosi tervezőiroda, a Lakóterv 1996 óta foglalkozik a Népstadion rekonstrukciójával. Ők tervezték az 1998-as atlétikai Európa-bajnokság előtti átépítéseket, s ők dolgozták ki a 2004-es foci Eb-pályázathoz mellékelt új látványterveket is.

Csizmár Gyula építészmérnök, a Lakóterv munkatársa évek óta dolgozik a Népstadion megújulásának lehetőségein. Vezetésével készültek az atlétikai Eb-t megelőző rekonstrukciók tervei is. Bár akkor nem építették meg a tetőt a lelátók fölé, az engedélyezett tervekben ez is szerepelt. Öt szektort fedtek volna le áttetsző tetővel. Az öltözőház felőli oldalon el is készült az acélkonzolok lába, de már nem volt rá idő, hogy a versenyre a szerkezet megépüljön. Létesítettek viszont húszezer önálló ülőhelyet, középen, az újságfróállások előtt pedig kiiktathatóvá tették az alsó nyolc üléssort, ezzel a hely alkalmassá vált például színpad elhelyezésére.

A futball Eb-rendezési pályázatának előkészítése közben három tervváltozat született a Népstadion megújítására, hogy az az UEFA követelményeinek is megfeleljen. Újabb harmincezer egyéni ülőhelyet kellett volna létesíteni, és a nézőtér kétharmadát tetővel ellátni. Az utolsó előtti terv szerint – melynek megvalósítása tizenkétmilliárdba került volna – majdnem az egész nézőteret lefedték volna, beleértve a magas lelátót is, mégpedig azonos módszerrel, olyan könnyű tetővel, amilyet már az atlétikai Eb-re is elképzeltek. A lefedésből csak a két kapu mögötti kanyar maradt volna ki: a forrófejű B-közepet hűtötte volna az eső. Lebontották volna a négy világítóoszlopot is, a „zsiráfnyakakat" a tető peremén körbefutó világítás váltotta volna fel. A pályázatban elküldött változat azonban nem ez volt, hanem egy olcsóbb megoldás.

A végső javaslat szerint csak az alacsonyabb lelátórész kapott volna tetőt. Erről az oldalról a tető miatt eltűnt volna a két világítóállvány, a másik kettő a magas lelátó fölött azonban megmaradt volna. A végső tervváltozatban szerepelt az alsó gyűrű rézsűjének magasítása is, hogy már itt elférjen a nemzetközileg előírt negyvenkétezer egyéni ülőhely, így a magas lelátóhoz nem kellett volna komolyan hozzányúlni. A magas lelátóval egyébként az UEFA-nak az volt a problémája, hogy az ott ülők túl messze vannak a pályától. A lelátó teteje és a pálya túlsó széle között például kétszáznegyven méter a távolság. Az európai jegyárak mellett ez nem biztosíthat elegendő szolgáltatást. Csizmár Gyula szerint addig kár is lett volna befedni, míg a mai követelményeknek megfelelő átalakítást el nem végzik.

Egy másik elképzelés, mely szerint a magas lelátók is tetőt kaptak volna

A tervező a közelmúltban elhangzott miniszteri kijelentést, miszerint a Népstadiont le kell bontani, s újraépíteni, inkább „nagyarányú átépítésként" értelmezi. A Népstadion ügyében egyik oldalon az érzelmek és a hagyománytisztelet azt diktálják, hogy ne változtassunk rajta, a másik oldalon viszont a jobbítás, fejlesztés igénye azt, hogy merjünk hozzányúlni – véli Csizmár. Meg kell találni a kompromisszumot.

Kérdés, hogy a sikertelen Eb-pályázat után mi lesz a tervekkel, mi fogja ösztönözni a stadionfejlesztést? Mivel nem mi rendezzük az Európa-bajnokságot, nem sürget annyira az idő, lehetőség van újra végiggondolni az eddigi terveket, s alapos rekonstrukciót végigvinni, nem pedig a minimálmegoldást erőltetni. Bár újabb terv elkészítésére a Lakóterv még nem kapott megbízást, Csizmár úr fejében már kész az ötlet, amely a hagyományőrzőknek és az újítóknak egyaránt megfelelhetne. Ez azonban még nem publikus, csak annyi tudható róla, hogy a stadion külső látványát nem zavarná.

A munkák mielőbbi elvégzését nemcsak az ösztönözheti, hogy romlik a beton, hanem az is, hogy lassan alkalmatlanná válik a stadion az UEFA-előírásoknak megfelelő válogatott mérkőzések megrendezésére, továbbá az a szándék, hogy Budapest és az ország szeretne a sportvilág vérkeringésében maradni – véli a szakember. Ő egyébként úgy gondolja, a Népstadiont a környező létesítményekkel, a körcsarnokkal, a Kisstadionnal, a Budapest Sportcsarnokkal, a Millenárissal és az egész területtel együtt kell korszerűsíteni, akkor a környék rendezése után az ország akár olimpia rendezésére is vállalkozhat.

Hasonlóan képzeli a jövőt *Molnár Zoltán*, a Népstadion és Intézményei főigazgatója is. A terület rendezésére megvan a kormányzati szándék, az ügy nem kerül le a napirendről. Most épp egy jövőre meghirdetendő befektetői pályázat előkészítését végzik, amellyel majd magánpénzeket is igyekeznek bevonni a nagy stadionkörnyéki rekonstrukcióba. A rendezésnek természetesen része lesz a Népstadion átépítése, s könnyen elképzelhető, hogy az új terv a most megvalósulatlanra épül majd.

Cs. L.

Ingatlanüzemeltetés felsőfokon

Konferenciát és kiállítást rendeznek holnap és szerdán a kongresszusi központban a faciltiy management (fm) képviselői. Az angol kifejezés régiesen jószágigazgatónak fordítható, ingatlanüzemeltetést, -gazdálkodást jelent.

A facility manager – akit nálunk jobbára műszaki igazgatónak neveznek, de tevékenységi köre annál sokkal szélesebb – feladata egy nagyobb ingatlan, például irodaház, bevásárlóközpont, kórház optimális működtetése, többek között a hűtés, fűtés, szellőzés, biztonsági rendszerek, belső kommunikációs hálózat tervezésével, fenntartásával, de ide tartozik a belső terek elosztása, a munkahelyek kialakítása, költözés, takarítás, üzemi konyha is. Ha mindez sikeres, egy-egy épület esetében anyagilag sokat jelent, hiszen egy nagy ingatlan fenntartására fordított összeg öthét év alatt eléri az eredeti építési költséget. Az fm elveit követve a fenntartási költségek harminc százalékkal csökkenthetők. Mivel ez összetett, sokféle ismeretet igénylő feladat, egyetlen ember képtelen megbirkózni vele. Az fm-mel foglalkozó társaságok két csoportra oszthatók, az egyik a tervezésben működik közre tanácsadóként, a másik kész épületek üzemeltetését vállalja. (A Matáv például most kötött szerződést egy céggel, amely évi több tízmilliós megtakarítás elérését vállalta irodaházának működtetésében.)

A nemzetközi tapasztalatok szerint húszezer négyzetméter az a határ, ameddig egy épület működése a hagyományos módszerekkel átlátható. Ötvenezer négyzetméternél már szükség van az fm-re, nem lehet pontosan tudni, kihez tartoznak a különböző helyiségek, és milyen berendezések vannak bennük. Kétszázezer négyzetméter felett bizonytalan, hol vannak üres területek, egymillió felett pedig sokszor senki nem tudja megmondani, pontosan hány épülete van a társaságnak.

A. G.

A facility management az amerikai hadseregben született. Először a koreai háborúban merült fel, hogy kell egy, a sok létesítményt, raktárt, embert, katonai bázist kezelő tudomány. Az USA-ban gyorsan elterjedt, kutatóintézeteket alapítottak, nemzeti – később nemzetközi – szervezetet hoztak létre. Tíz éve jelent meg az fm Európában, két éve alkalmazzák Ausztriában. Magyarországon most kezd alakulni. A konferencián a szakemberek előadásai mellett kiállítást is rendeznek az fm-hez kapcsolódó részterületekkel és a szakmával foglalkozó cégek termékeiből, szolgáltatásaiból.

CSIZMÁR Gyula sütten

HANGVERSENY

KÁLVIN TÉRI REFORMÁTUS TEMPLOM (IX., Kálvin tér 7.) 27-én 20 órakor Kovács Endre orgonaestje. Közreműködik: Adró Mária (ének). Műsoron: J. S. Bach, Ph. K. Bach, Liszt, C. Franck, Guilmant, Antalffy-Zsíross Dezső, Reger, Cornelius művei.

ÓBUDAI TÁRSASKÖR (I., Kiskorona u. 7.) 26-án 19 órakor Karácsonyi ajándékkoncert: a Magyar Zongorás Trió hangversenye. Közreműködik: Szentpéteri Gabriella (zongora), Modrián József (hegedű), Rádi Ildikó (cselló), Papp Sándor (brácsa). Műsoron: Beethoven: Esz-dúr trió Op. 1. No. 1. – I. tétel. Mozart: B-dúr trió KV. 502. – II. tétel. Mendelssohn: d-moll trió Op. 49. – Scherzo. Schubert: Arpoggione – szonáta – I. tétel. Brahms: g-moll zongoranégyes – IV. tétel.

ZENEAKADÉMIA (VI., Liszt F. tér 8.) 26-án és 27-én 19.45 órakor a Budapesti Fesztiválzenekar ad koncertet. Műsoron: Stravinsky: Dumbarton Oaks, Óda, Scherzo á la russe, Capriccio zongorára és zenekarra, Kártyajáték – balettzene, A tűzmadár – szvit. Szólista: Ronald Brautigam (zongora). Vezényel: Fischer Iván. 28-án és 29-én 19.30-kor Benkó Bixieland Band: Óévbúcsúztató. Közreműködik: Berki Tamás (ének). 30-án 19.30-kor a Budapesti Fúvósegyüttes szilveszteri hangversenye, zenei tréfákkal és sok vidámsággal.

TÁRLATOLGATÓ

ADY EMLÉKMÚZEUM (V., Veres Pálné u. 4–6.) Ady Endre otthona.

ARANY SAS PATIKAMÚZEUM (I., Tárnok u. 18.) A patika története. Gyógyszerészet a reneszánsz és a barokk korában.

ARTPOOL GALÉRIA (VI., Liszt Ferenc tér 10.) Robert Adrian kortárs művész kiállítása.

BAJOR GIZI SZÍNÉSZMÚZEUM (XII., Stromfeld Aurél u. 16.) Szerepek és emberek – szobrok, érmek, rajzok Hetés György életművéből.

BARTÓK BÉLA-EMLÉKHÁZ (II., Csalán út 29.) Bartók Béla emlékszobái. Bartók Béla életútja. A Magyar Posta bélyegei Bartók Béláról. Bartók a képzőművészetben.

BÉLYEGMÚZEUM (VII., Hársfa u. 47.) A világ postabélyegei.

BIBLIAMÚZEUM (IX., Ráday u. 28.) A régészet és a Biblia. A Biblia írás- és szövegtörténete. A magyar nyelvű Biblia története. A Biblia a világ nyelvein.

BOD ÉVA KIÁLLÍTÓTERME (II., Bimbó út 72.) Kerámiaszobrok, mozaikasztalok, vázák.

BUDATÉTÉNYI GALÉRIA (XXII., Nagytétényi út 35.) Vízválasztók című fotókiállítás. Tengerek ékszerei – kagyló-, csiga- és korallkiállítás.

BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA (III., Lajos u. 158.) Pátzay Pál állandó kiállítása. Speculum című kiállítás.

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM – VÁRMÚZEUM (I., Szent György tér 2.) Gótikus szobrok a budai királyi palotából. Buda középkori királyi várpalotája. Régészeti ásatások Budapesten. Budapest a középkorban. Holocaust Magyarországon. Árny-Fény-Kép – Peter Sellers ir fotóművész kiállítása. Ünnepi nyitva tartás: 24-én és 25-én zárva, 26-án nyitva, 27-én zárva, 28-tól 30-ig nyitva, 31-én zárva, 1-jén nyitva.

BUDAVÁRI LABIRINTUS – PANOPTIKUM (I., Úri u. 9.) Magyar történelem bábfigurás képekben: a honfoglalástól Mátyás király koráig. Panoptikum.

CONTRA AQUINCUM (V., Március 15. tér). A Pannonia limes védelmére épített Aquincum ellenerődje a Duna ősi átkelőhelye mellett.

COPY GENERAL (V., Alkotmány u. 18.) A holnap emlékei – Kiss Ilona kiállítása.

CORVIN MŰVELŐDÉSI HÁZ (XVI., Thököly u. 13.) Mohácsi Regős Ferenc festőművész kiállítása.

CSEPEL GALÉRIA ÉS HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY (XXI., Szent Imre tér 3.) Csepeli képzőművészek kiállítása.

CSONTVÁRY GALÉRIA (V., Vörösmarty tér 1.) Válogatás mai kortárs képzőművészek alkotásaiból.

DOROTTYA GALÉRIA (V., Dorottya u. 8) Csutoros Sándor-emlékkiállítás.

DOVIN GALÉRIA (V., Haris köz 1.) Barabás Márton kiállítása.

EL KALÁSZI GALÉRIA (III., Dereglye u. 1.) El Kalászi festőművész kiállítása.

ERDŐS RENÉE-HÁZ – KIÁLLÍTÓTEREM (XVII., Rákoshegy, Báthory u. 31.) Helytörténeti gyűjtemény. Epress-gyűjtemény. Néprajzi szoba. Merzse-mocsár dioráma. Erdős Renée-emlékszoba. A Vigyázó Ferenc Művelődési Társaság művész tagjainak kiállítása. Szinte Gábor festőművész kiállítása.

ÉRI GALÉRIA (V., Ferenciek tere 5.) Magyar és külföldi kortárs művek.

ERNST MÚZEUM (VI., Nagymező u. 8.) Frey Krisztián retrospektív kiállítása.

EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS MÚZEUM (V., Deák tér 4.) Evangélikusság a magyar kultúrában. Kossuth Lajos emlékezete.

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA (VI., Andrássy út 112.) Kortárs amerikai művészek kiállítása.

FORTUNA 11 GALÉRIA (I., Fortuna u. 11.) Képzőművészeti alkotások, herendi majolika bemutatása.

FRANCIA INTÉZET (I., Fő u. 17.) Stein Anna festőművész kiállítása.

GOETHE INTÉZET (VI., Andrássy út 24.) Dobd-El-Kultúra – Környezetbíráló művészet.

HADTÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Tóth Árpád sétány 40.) A kézifegyverek története. A hadak története Magyarországon, 896–1648. A Magyar Királyi Honvédség, 1922–1943. Katonák, várak, fegyverek. Híretek együtt él velünk – emlékkiállítás a Magyar Királyi Honvédség létrejöttének 125., a Hadilevéltár és a Hadimúzeum alapításának 75. évfordulójára. Juhász István és a lőelemképző. ...És Magyarország hadszíntér (1944–1945). Budavár a miénk! – emlékkiállítás Budavár 1849. május 21-i visszavételére. A hazáért mindhalálig – a Magyar Királyi Honvéd Ludovika története (1848–1944).

HOPP FERENC KELET-ÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUM (VI., Andrássy út 103.) A kínai buddhizmus művészete (X–XIX. század). Hopp Ferenc emlékezete.

HOTEL AQUINCUM – MITHRAS GALÉRIA (III., Árpád fejedelem utja 94.) Benedek György és Tóth József szobrászművészek kiállítása.

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM (IX., Üllői út 33–37.) Művészet és mesterség. Historizmus és eklektika. Válogatás a kecskeméti kerámiastúdió anyagából. Kozma Lajos, az iparművész (1884–1948). Francia kertek – Monique Deyres kiállítása. Ékszerek, érmek, rendjelek – Válogatás az Esterházy-gyűjteményből. Ünnepi nyitva tartás: 24-én 10-től 13 óráig nyitva, 25-én zárva, 26-án és 27-én nyitva, 31-én 10-től 13 óráig nyitva, 1-től 3-ig zárva.

JÁTÉKSZÍN (VI., Teréz krt. 48.) Elekes Károly képzőművész kiállítása.

JÓKAI EMLÉKMÚZEUM (XII., Költő u. 21.) Jókai Mór-emlékszoba.

JÓZSEF ATTILA-EMLÉKSZOBA (IX., Gát u. 3.) József Attila-emlékkiállítás.

KASSÁK MÚZEUM (III., Fő tér 1.) Kassák Lajos irodalmi, képzőművészeti munkássága, 1919–1967. Kassák Lajos kollázsai, 1960–1966.

KERENGŐ (Jáki kápolna, XIV., Városliget, Széchenyi-sziget, Vajdahunyad vára) A galériához tartozó képzőművészek alkotásai.

KISCELLI MÚZEUM, FŐVÁROSI KÉPTÁR (III., Kiscelli út 108.) Emlékek Pest-Budáról, XVIII–XIX. század. Válogatás a Fővárosi Képtár XX. századi gyűjteményéből. Az Arany Oroszlán patika. Fővárosi nyomdák a XVIII–XIX. században. Budapest régi térképeken 1686–1896. Régi idők karácsonya – A gyermek és könyvei a múlt században (kamarakiállítás). Konkoly Gyula festőművész kiállítása. Ünnepi nyitva tartás: 24-én és 25-én zárva, 26-án nyitva, 27-én zárva, 28-tól 30-ig nyitva, 31-én zárva, 1-jén nyitva.

KNOLL GALÉRIA (VI., Liszt Ferenc tér 10.) Birkás Ákos festőművész kiállítása.

KODÁLY ZOLTÁN EMLÉKMÚZEUM ÉS ARCHÍVUM (VI., Kodály körönd 1.) Pillantás az alkotóműhelybe. Emlékszobák.

KORINTHOSZI TEREM (Műjégpálya, XIV., Olof Palme sétány 5.) Kagyló-, csiga- és korallkiállítás.

KOSSUTH KLUB (VIII., Múzeum u. 7.) Üldözöttek – Gábor Marianne kiállítása.

KOSZTOLÁNYI KULTURÁLIS KÖZPONT (IX., Török P. u. 3.) Z. Réti Kamilla ezoterikus festő kiállítása. Hagyományőrző ikonok – Csizmadia Alexa kiállítása.

KÖZLEKEDÉSI MÚZEUM (XIV., Városligeti krt. 11.) Eredeti járművek. A hajózás története. A közúti közlekedés története. A városi közlekedés története. Elektro ABC Kft. „Meseország" modellvasút-kiállítás és karácsonyi vásár. IX. nemzetközi műanyagrepülőgépmakett-kiállítás.

KRESZ GÉZA MENTŐMÚZEUM (V., Markó u. 22.) A magyar mentésügy 100 éve. A világ legnagyobb mentőszervezetei 1244-től napjainkig. Titanic-emléksarok.

LAKÁSMÚZEUM (III., Fő tér 4.) Kun Zsigmond néprajzi gyűjteményéből rendezett kiállítás.

LENGYEL INTÉZET (VI., Nagymező u. 15.) A halott osztály – installációk (a krakkói Galeria Starmach gyűjteményéből).

LISZT FERENC EMLÉKMÚZEUM ÉS KUTATÓKÖZPONT (VI., Vörösmarty u. 35.) Liszt Ferenc egykori berendezett lakása a Zeneakadémián. Százéves a Magyar Liszt Társaság.

LUDWIG MÚZEUM (Budavári Palota, A épület). Nemzetközi kortárs művészet. Matti Kujasolo (Helsinki) festményeinek és szobrainak kiállítása. Ünnepi nyitva tartás: 24-től 26-ig zárva, 27-én nyitva, 31-től 2-ig zárva.

LUTTÁR GALÉRIA (XIII., Hegedüs Gyula u. 24.) Vasarely-grafikák.

MAGYAR ÁLLAMI FÖLDTANI INTÉZET TUDOMÁNYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYE (XIV., Stefánia út 14.) Kőzetek, ásványok, geológiai ritkaságok.

MAGYAR ELEKTROTECHNIKAI MÚZEUM (VII., Kazinczy u. 21.) Az erősáramú elektrotechnika története.

MAGYAR NEMZETI BANK BANKJEGY- ÉS ÉREMGYŰJTEMÉNYE (V., Szabadság tér 8.) A pénzkibocsátás Magyarországon.

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA (I., Dísz tér 17.) Középkori és reneszánsz kőtár. Gótikus faszobrok és táblaképek. Késő gótikus szárnyasoltárok. XVIII–XIX. századi festészet, szobrászat és éremművészet. A Habsburg-kripta. Libay Károly Lajos Festői utazások című kiállítása. Bényi László művészettörténész-festőművész kiállítása.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM (VIII., Múzeum krt. 14–16.) Magyar koronázási jelvények. Bronzkori kincsek Magyarországon. Ünnepi nyitva tartás: 24-én 14 óráig nyitva, 25-én és 26-án zárva, 27-én nyitva, 31-én 14 óráig nyitva, 1-jén és 2-án zárva.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM LEGÚJABB KORI TÖRTÉNETI MÚZEUMA (Budavári Palota, A épület.) Kincsek a Topkapu-szeráj gyűjteményéből (Nagy Szulejmán és kora). Táj-fénykép. Nemzetiségi térképek. Táj-Fény-Kép – Féner Tamás óriásplakát-tábláiról készített kiállítás. Ünnepi nyitva tartás: 24-től 26-ig zárva, 27-én nyitva, 31-től 2-ig zárva.

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM kiállítása a Magyar Nemzeti Múzeumban (VIII., Múzeum krt. 14–16.) Magyarország állatvilága. A földtörténet emlékei Magyarországon. Az őslények világa. Természetbúvár-terem (előzetes bejelentkezéssel).

MALOMIPARI MÚZEUM (IX., Soroksári út 24.) A malomipar története.

MÁTYÁS-TEMPLOM (I., Szentháromság tér). Egyházművészeti gyűjtemény.

MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM (XIV., Városliget, Széchenyi-sziget, Vajdahunyad vára). A magyar mezőgazdaság és állattenyésztés története. 100 éves a Gundel. Fénykép a változó paraszti társadalomban – Egy falusi fotográfus képei (1936–1970).

MŰ-TEREM KIÁLLÍTÓ (VII., Dohány u. 16.) A test kétértelműsége.

MTA ZENETÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Táncsics M. u. 7.) A zeneélet és a hangszerkultúra emlékei Magyarországon. A zene a magyar éremművészetben.

NEMÉNYI LILI–HORVÁTH ÁRPÁD-EMLÉKSZOBA (Pesterzsébeti Múzeum, XX., Baross u. 53.) Emlékkiállítás.

NÉPRAJZI MÚZEUM (V., Kossuth tér 12.) Az őstársadalmaktól a civilizációkig. A magyar nép hagyományos kultúrája. Élő népművészet című XI. országos népművészeti kiállítás. Vargha László-emlékkiállítás. Xantus János Kelet-Ázsiában című emlékkiállítás. Karácsonyi szimbólumok. „Keserű gyökér (Mámor)" – A munkácsi zsidó közösség folklórja. Ünnepi nyitva tartás: 24-én 10-13 óráig nyitva, 25-én és 26-án zárva, 27-től 30-ig nyitva, 31-én 10-13 óráig nyitva, 1-jén és 2-án zárva.

NO. 5 GALÉRIA (V., Apáczai Csere János u. 5.) Állandó kiállítás a galéria művészeinek munkáiból. Szőnyi György Drops című kiállítása.

NYUGAT EMLÉKMÚZEUM (XII., Városmajor u. 48/B) Szomory Dezső-emlékkiállítás.

ÓBUDAI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY (III., Fő tér 1.) Békásmegyer múltja – életmódtörténeti kiállítás. Kispolgári szecessziós enteriőr a Kőszegi-hagyatékból. Játéktörténeti „raktárkiállítás" kicsiknek és nagyoknak.

OROSZ KULTURÁLIS KÖZPONT (VI., Andrássy út 120.) Szentpétervár fiatal művészek alkotásaiban (festészet, grafika, iparművészet).

ORSZÁGOS MŰEMLÉKVÉDELMI HIVATAL (I., Táncsics M. u. 1.) Dr. Grő László Herderdíjas építész kiállítása.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÓTERME (Budavári Palota, F épület) Térképtár: Gerald Mercator reneszánsz kartográfus. Kézirattár: Keresztury Dezső 90 éve. „Ars librorum" sorozat: Képeskönyv Rilkének – Schiller Aurél.

ORSZÁGOS ZSIDÓ VALLÁSI ÉS TÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY (VII., Dohány u. 2.) A zsidó vallás kegyszerei. A második világháború magyar zsidótörténete.

ÖRMEZEI KÖZÖSSÉGI HÁZ (XI., Cirmos u. 8.) Rózsa Zsuzsa textilképei.

PANDORA GALÉRIA (VIII., Népszínház u. 42.) Kortárs művészek kiállítása.

PATAKY GALÉRIA (X., Szent László tér 7–14.) Nagy Attila szobrászművész kiállítása.

PESTERZSÉBETI MÚZEUM (XX., Baross u. 53.) Pesterzsébet és Soroksár történeti emlékei.

PETŐFI CSARNOK (XIV., Zichy Mihály út 14.) Repüléstörténeti és űrhajózási állandó kiállítás.

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM (V., Károlyi u. 16.) Déry Tibor dolgozószobája. Móricz Zsigmond dolgozószobája. Radnóti Miklós-emlékkiállítás. Petőfi és kora. József Attila-emlékkiállítás. A Károlyi-palota emlékei. Haranghy Jenő-emlékkiállítás. Déry Tibor-fotók. Kádár Lívia-kiállítás. Derkovits Gyula (1894–1934) rézkarcainak kiállítása. Ivan Lackovic kiállítása.

POSTAMÚZEUM (VI., Andrássy út 3.) Postatörténeti állandó kiállítás.

RÁDIÓ- ÉS TELEVÍZIÓMÚZEUM (Diósd, Rádióállomás, Kőbányai u.) A magyar rádiózás története.

RÁKOSPALOTAI MÚZEUM (XV., Pestújhelyi út 81.) Madarász Viktor hagyatéki kiállítása.

RÁTH GYÖRGY MÚZEUM (VI., Városligeti fasor 12.) Kína művészete. Japán művészete. Koreai írószoba a XIX. század végén. Porcelánok a tenger mélyéről és más szerzemények.

REICH KÁROLY-EMLÉKSZOBA (XII., Tusnádi u. 31.) Az emlékszoba telefonbejelentésre látogatható. (156-1726)

SEMMELWEIS ORVOSTÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Apród u. 1–3.) Képek a gyógyítás múltjából. Arányi János (1812–1887), a kórbonctan hazai megteremtője.

SZANTHOFFER IMRE MŰTERME (XII., Tamási Áron u. 42.) Olajfestmények, grafikák, szobrok. A műterem előzetes telefonbejelentéssel látogatható. [185-8297, 06 (88) 381-648].

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM (XIV., Dózsa György út 41.) Egyiptomi kiállítás. Régi Képtár. Századvég-szimbolizmus. XIX. századi francia művészet. XX. századi gyűjtemény. XVII. századi olasz barokk festészet (Márványcsarnok). Barokk szoborgyűjtemény. Mélyföldszint: Piranéző – Piranesi parafrázisok. A Praun-gyűjteményből származó rajzok. 24-én zárva.

SZOBORPARKMÚZEUM (XXII., Balatoni út) Szobrok és emlékek a szocializmus időszakából.

TAMTAM GALÉRIA (XIII., Csanády u. 19.) 23-án: Gyűjteményes évadzáró kiállítás.

TECHNIKATÖRTÉNETI MTV-GYŰJTEMÉNY (IX., Lenhossék u. 35.) A televízió négy évtizede képekben és gépekben.

TELEFÓNIAMÚZEUM (I., Úri u. 49.) Távközlés-történeti állandó kiállítás.

TÉR GALÉRIA (XI., Kosztolányi D. tér 4.) Macskássy Izolda kiállítása.

TM GALÉRIA (V., Fehér Hajó u. 10.) Kortárs művészeti alkotások kiállítása.

TŰZOLTÓMÚZEUM (X., Martinovics tér 12.) A tűzvédelem fejlődése az őskortól napjainkig.

ÚJPEST GALÉRIA (IV., Árpád út 66.) Chesslay György szobrászművész és Sebestyén Zoltán festőművész közös tárlata.

VÁR GALÉRIA (I., Táncsics M. u. 17.) XX. századi magyar és külföldi, valamint kortárs festmények, grafikák, szobrok.

VÉGÁLLOMÁS GALÉRIA (Hűvösvölgy, 56-os autóbusz végállomása) Csíkszentmihályi Réka textiltervező kiállítása.

VIGADÓ GALÉRIA (V., Vigadó tér 2.) Csikai Márta szobrászművész kiállítása. Borgó György Csaba grafikusművész és csoportja.

VIRÁNYOSI KÖZÖSSÉGI HÁZ (XII., Szarvas Gábor u. 8/C) Emlék a jövőből – Vutjanov Alexandr ukrán festőművész kiállítása.

VÍZIVÁROSI GALÉRIA (II., Kapás u. 55.) Max Aufischer osztrák művész tárlata.

VIZUALART GALÉRIA (I., Mária tér 3.) 3+4 – Belsőépítészek és díszlettervezők kiállítása.

ZVOLSZKY GALÉRIA (V., Szervita tér 2. III. e. 1.) Kortárs képzőművészeti lakásgaléria. Látogatható előzetes telefonbejelentéssel. [118-3880, 06 (20) 347-160]

Benedek György és Tóth József szobrászművészek kiállítása látható a Hotel Aquincum Mithras galériájában (III., Árpád fejedelem útja 94.). A képen: Tóth József: Barbár oltár

PÓDIUM

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖNYVESHÁZA KÁVÉHÁZA (VI., Király u. 50.) 27-én, 28-án és 29-én 22 órakor a PÁB Színház előadásában: Hrabal: Táncórák idősebbeknek és haladóknak.

MERLIN KLUB (V., Gerlóczy u. 4.) 27-én Verebes Istvánnal beszélget Jordán Tamás.

BULI VAN

ALMÁSSY TÉRI SZABADIDŐKÖZPONT (VII., Almássy tér 6.) 23-án Romano Kher – Cigány Ház: Ando Drom, Vojake Roma, Romanec, Galreno Jag együttesek koncertje, 25-én 10–13 óráig Fogócska gyermektáncház a Hegedős együttessel, este: Sirtos – görög táncház, 26-án Rece-fice táncház, 28-án Nosztalgia táncest, 29-én Bihari-sokk táncos klub – előszilveszter, Topó Neurock Trupp: régi és új dalok.

BUDAVÁRI LABIRINTUS (I., Úri u. 9.) 23-án Abracadabra, 28-án Origó, 29-én Karabély.

CRAZY CAFÉ (VI., Jókai u. 30.) 20-án Dániel Annah, 21-én Karaoke.

ELSŐ KERÜLETI M.H. (I., Bem rkp. 6.) 23-án Téka táncház, 24-én Török Ádám és a R.A.B.B.

E-KLUB (X., Népliget) 23-án Mc. Mester, Twin Peaks, Omen (Metálkarácsony), 25-én és 26-án Disco és Rockdisco.

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA (VI., Andrássy út 112.) 23-án Korai öröm koncert + Acid Rave Party.

GUILLOTINE LIVE MUSIC CLUB (IX., Üllői út 45–47.) 20-án Hevesi Tamás és az Abo Abo, 21-én Mama killed a Chicken.

JÓKAI KLUB (XII., Hollós u. 5.) 28-án Egy csepp Írország. Oláh Sándor – négykezes gitájátékok. Bran koncert. 29-én Egy csepp Írország – Évbúcsúztató buli. Közreműködik: Oresch Quartett, Irish Rovers.

KOSZTOLÁNYI KULTURÁLIS KÖZPONT (IX., Török Pál u. 3.) 24-én Tara – Ír-Kelta club, 27-én Rolling Stones club, 28-án Ökrös club.

KÖZGÁZ D. C. (IX., Fővám tér 8.) 23-án Karácsonyi buli: Dániel Annah, mozifilmek: A Rendőrakadémia Moszkvában, Karácsonyi lidércnyomás.

KÖZGÁZ „JAZZ" KLUB (IX., Kinizsi u. 2–6.) 23-án Dresch Mihály és együttese + meglepetés.

MADE INN MUSIC CLUB (VI., Andrássy u. 112.) 23-án Géniusz, 24-én 22 órától Karácsonyi Rockdisco, 25-én és 26-án Karácsonyi buli, D.J.: Kardos, 27-én Attila és Barátai koncert, vendég: Szandi, 28-án Ladánybene 27, Acid Jazz Party, 29-én Viki Unplugged.

MÁJUSKÉRT ROKKKOCSMA (XXI., Táncsics M. u. 126.) 23-án 18 órától a csepeli HÉV végállomásánál lévő autósiskolában Happy Christa Fesztivál: Kispál és a Borz, Vidámpark, Ugatha Christie.

PICASSO POINT (VI., Hajós u. 31.) 25-én Dániel Annah – Karácsonyi koncert.

RÁDAY KLUB (IX., Ráday klub 43-45.) 23-án Nonstop Rock and Roll, 24-én Rockdisco.

RINCON LATINO – LATIN KOCSMA (VIII., Kiss József u. 12.) Mindennap latin-amerikai ízek, koktélok, zene. Szerdán, pénteken és szombaton 21 órától tánczene.

SAIGON LIVE ROCK KLUB (V., Arany J. u. 13.) 20-án Deák Bill Blues Band, 21-én St. Martin.

SZFMH (XI., Fehérvári út 47.) 23-án Muzsikás karácsony, 25-én Nosztalgia klub, 26-án Takáts Tamás Dirty Blues Band Klub, 27-én Muzsikás táncház gyerekeknek, 28-án Balkán táncház, 29-én a NOcoMMent együttes klubja.

TILOS AZ Á (VIII., Mikszáth tér 2.) 23-án Eurosalsa – karibi tánczene, 25-én M.É.Z. karácsony este skót és ír zenével, 26-án T.Á.P. Színház: Piros Miklós, 27-én Csigafröccs, 28-án Barbaro, 29-én Quimby.

ÚJPESTI JAZZ KLUB (IV., Árpád út 66.) 23-án Jazz Karácsony.

Budapest Főváros XI. Kerületi Önkormányzat
Egészségügyi Szolgálata

pályázatot hirdet

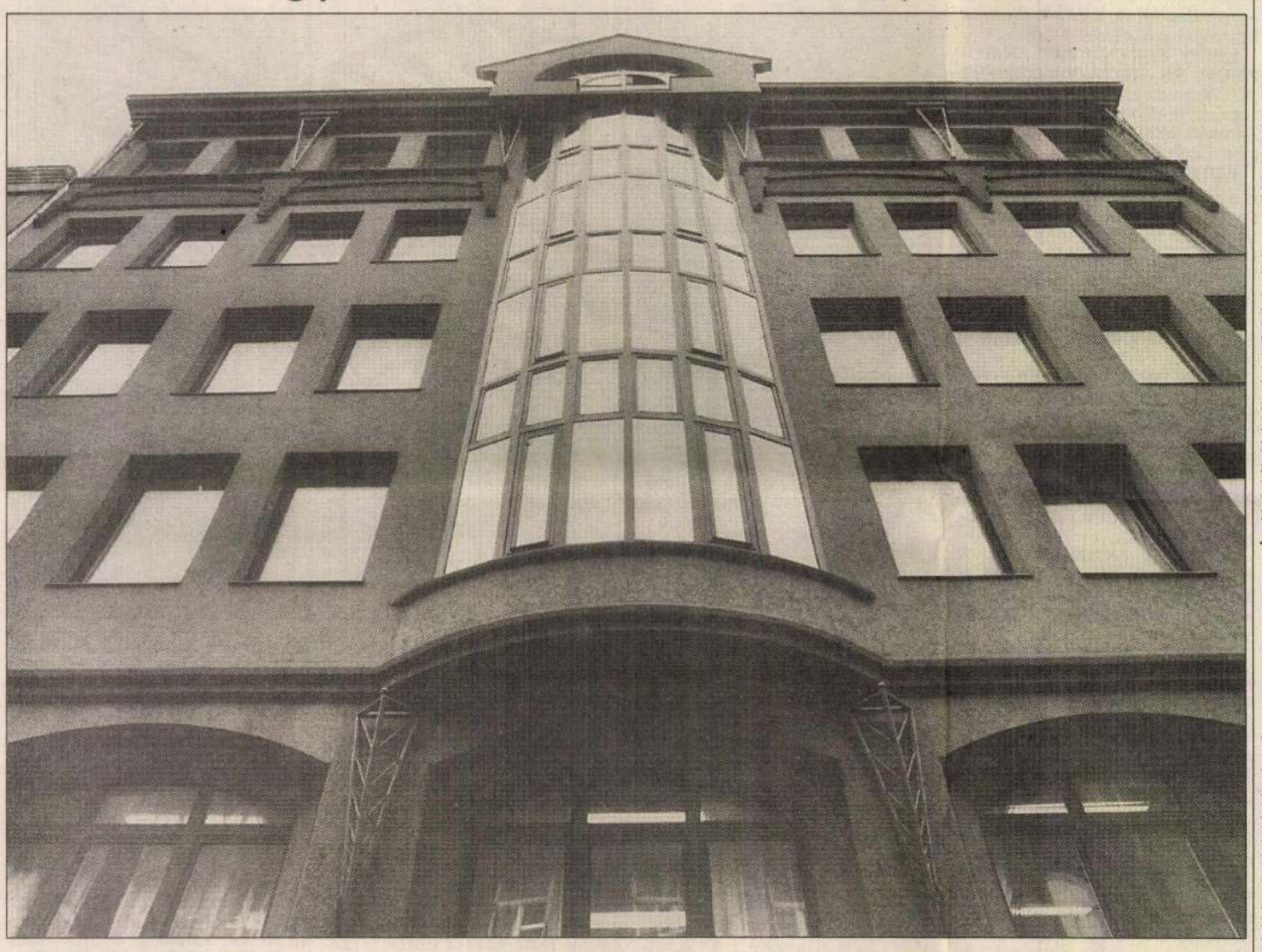
háziorvosi rendelőkbe telepített
IBM kompatíbilis PC/AT számítógépek és perifériák átalánydíjas karbantartására és javítására.

A pályázati kiírás átvehető az egészségügyi szolgálatnál, Orosz Margitnál.

Cím: 1119 Budapest XI., Fejér Lipót út 59.
Tel.: 206-5567, illetve 181-2956/110.
A pályázat beadási határideje: 1995. január 20.

99405 KJ

Ismét egy elkerülhetetlen kitüremkedés

OTP-irodaház a Mozsár utcában

RÉDEI FERENC FELVÉTELE

Ha úgy adódna egyszer, hogy egyetlen épülettel kellene jellemezni az utóbbi esztendők építészetét, a választásom talán a Mozsár utcai OTP-irodaházra esne. Ronda színe, unásig koptatott formai megoldásai teszik méltóvá e korreprezentánsi szerepre. Az építészet korszerűségi problémáinak ilyen minőségű elkerülése, a hagyomány félreértése, valamint a homlokzati megoldásokon érvényre jutó mély provincializmus ritkán mutatkozik meg ehhez hasonló gyűjteményes formában. Talán csak a Szilágyi Erzsébet fasor elején álló bank- és irodaház, vagy a Pauler utcai Postabank-épület vetekedhetne vele. E háznak ugyanis nem az a gyengéje, hogy a falára tapadó (valamikor tán okkernek álmodott) szín olyan tónusú, amelynek köznyelvi meghatározását nem tűrik ezen lap hasábjai, és az sem, hogy függönyfalának, ablakainak osztása, színezése a Bajcsy-Zsilinszky úti Trade Center, majd annak nyomán a Király utcai (16. sz.) bank által megalapozott divat trendjét követi, hanem az a világosan leolvasható tervezői meghatározottság, hogy a kialakítás folyamatában nem volt egyetlen pillanat sem, amikor ezek a megoldások elkerülhetőek lettek volna. Nem azt állítom, hogy a tervezőknek sosem voltak a részletekre vonatkozóan eltérő elképzelései időnként, csupán azt látom bizonyítva, hogy a formákból sejthető alkotói hozzáállás olyan minőségéről van itt szó, amelytől egyetlen más eltérő variáció esetében sem lehetett volna jobb kialakítást remélni. Az igényességről lehetne szó. Nem a mérnöki körültekintésről, az épület funkciójához kötődő térszervezési figyelemről. Ezek ugyanis érvényre jutottak a Mozsár utcában. A szellemi igényességről próbálnék okoskodni itten. Arról, hogy miért is értik félre alapvetően korunk háztervezői önnön szerepüket. Miért hiszik azt, hogy a korábbi évtizedek hatalmas állami beruházásai, az azokkal járó rengeteg megbízás nagy száma ellenére nem akkor, a kevesebb megbízás idején, hanem napjainkban van az építészetnek esélye arra, hogy mindazon problémák szintézisét kínálhassa, amelyekre az európai hagyomány szerint (is) csak az építészet hivatott. Használhatósági, reprezentációs feladatain kívül kulturális és esztétikai szempontokat is. Meg morálisakat a város eszméjével és a lakóival, adott esetben a ház használóival szemben.

Ezen az 1992 nyarán átadott házon nem az bántó, hogy már megint ennek is márvány vagy gránit lábazata van, és az sem, hogy mint holmi sérv, az épület tengelyében e helyütt is kitüremkedik az, aminek, úgy látszik, immár elkerülhetetlenül ki kell türemkednie. Legkevesebb két tucat ugyanilyen domborodó üvegfal szomorkodik a városban. A legtöbb esetben indokolatlanul. A Mozsár utcai házsorban (amely egyébként kifut a Jókai tér egyik rövid oldalához) nincs egyetlen centrálisan szervezett homlokzat sem. A szintén hármas osztású homlokzatok közül a Mozsár utca 6. és 12., valamint a Jókai tér 9. számú épület erős sarokrizalitos kialakítást, tehát a szűk utcának megfelelő terebélyesítő, szélesítő hatású megoldást kapott. Ez a ház az utca közepén áll, nincs előtte tér, kis utca sem fut rá a homlokzatára. Tengelyes szimmetriája üres ünnepélyeskedés tehát, sajnos még a köznapi vörös színétől, két tónusban is megmutatkozó mustársárga falfestésétől sem válik komikussá az önirónia. Ez lehetne ugyanis az egyetlen elfogadható üzenete. Mindössze komor, csúnya és súlyos gátlásoktól verten pökhendi.

Pedig Csizmár Gyula, aki Palotai Tamás mellett e házat jegyzi, éppen hogy nem a végiggondolatlan konvencionalizmus építésze. A két sarokkal odébb álló Nagymező utcai Süba Trade Center helyenkénti gyengeségei mellett is nagyvonalú koncepcióról, tennivágyásról és a vele járó morális felelősség megértéséről árulkodik. Vadász utcai biztosítóépülete pedig (a Mérték Stúdió emblémájává züllött üveg zárterkélysor nélkül) kifejezetten rokonszenves ház, homlokzata finom ívelésű, a tégla alkalmazási módja pedig az érzéki befogadás gazdagságának ismeretére vall. Ez a fáradt fantáziával, gondolkodás nélkül, motorikus cselekvéssel ledarált kötelező gyakorlat viszont csapnivaló. A ház egyetlen erénye, hogy mellékutcában áll. Én is csak két év után találtam rá, pedig isten bizony nyitott szemmel járok.

Bojár Iván András

Karácsonytól NAP-nyugta az A3 csatornán

A Nap TV az általa készített NAP-kelte és a kulturális híradó, a Múzsa után karácsonytól két és fél órás NAP-nyugta című magazinműsorral jelentkezik az A3 csatornán – jelentette be *Gyárfás Tamás* igazgató.

Az AM-mikro csatornán sugárzott, kábeltévéken vagy speciális antennával fogható A3-as frekvencián már hónapok óta látható az adásidőn osztozó két társaság műsora. A Nap TV-nek ugyan adottak voltak a technikai feltételei a sugárzás megkezdéséhez, de az MTV-vel megállapodtak, hogy nem szerepelhetnek a helyi műsorban az országosan ismert televíziósok. Önálló stúdiót, vezérlőt és vágószobákat alakítottak ki, és 24-én indul a műsor, amelyben új arcok tűnnek fel, akiket „Riporter kerestetik" vetélkedővel választanak ki. Megkeresték az újságíróképzéssel foglalkozó intézményeket, ahonnan ötfős csapatok neveznek. Természetesen egyénileg is jelentkezhet bárki. A nézők és neves tévésekből-rádiósokból álló zsűri több adásban nyújtott teljesítmény alapján választja ki közülük a legtehetségesebbeket.

A műsorkínálatban újra feltűnik az Össztűz, többek között látható lesz angol nyelvű program, tv-aukció, amatőr videofelvételek műsora, és világsporthíradó.

S. B. P.

Egyre többen olvasnak, melegednek a könyvtárakban

MUNKATÁRSUNKTÓL

Az elmúlt négy évben, annak ellenére, hogy a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár fiókintézményeinek száma folyamatosan csökkent, Budapesten egyre nagyobb érdeklődés nyilvánult meg a könyvtári szolgáltatások iránt – derül ki a Központi Statisztikai Hivatal budapesti és Pest megyei igazgatóságának legfrissebb felméréséből.

A beiratkozott olvasók száma 1990 és 1993 között 7 százalékkal, a kölcsönözhető könyvek, kazetták igénybevétele 30 százalékkal emelkedett. Érdemes ugyanakkor azt is figyelembe venni, hogy a könyvtárosok tapasztalata szerint a nem mérhető forgalom – a helyben olvasók száma – még a fentinél is nagyobb mértékben nőtt: széles rétegek számára a könyvtár nemcsak időtöltést, de fűtött és jól megvilágított helyiséget is kínál.

A korábbi évek tapasztalatainak megfelelően tovább csökkent viszont a 14 év alatti olvasók aránya. A jelenség oka – vélik a szakemberek – jórészt abban keresendő, hogy a gyerekek ma már jobban kedvelik a képi kultúrát. Ugyanakkor kiderült az is, hogy a könyvtárlátogatók több mint fele a kötelező olvasmányokat, bizonyos, „kampányszerűen" szükségessé váló kézikönyveket keresők közül kerül ki, ezeket az igényeket azonban a könyvtárak mind nehezebben tudják kielégíteni.

A forgalomnövekedés oka elsősorban a könyvárak – köztük a tankönyvek árainak – robbanásszerű emelkedésében keresendő. Hasonlóan jelentős az 1990-től folyó videokazetta-kölcsönzés hatása. Jellemző adat, hogy a kazettakölcsönzés bevétele 1990-ben a hálózati könyvtárak bevételeinek még csak egyharmadát, 1993-ban már közel 90 százalékát tette ki.

Az elmúlt években a könyvtárakkal szemben támasztott igények is megváltoztak: előtérbe került a tanulás, az önképzés, háttérbe szorult a kikapcsolódást szolgáló szépirodalom kölcsönzése. A könyvárak emelkedése miatt a fiókok elsősorban csak a válaszétkot tudták fenntartani, elegendő példány beszerzésére nem is gondolhattak. A folyamatos selejtezés – az elavultnak minősített állomány rostálása – pedig bizonyos szempontból a választékot is szűkítette. A gondokon a könyvtár központi ellátószolgálata igyekszik enyhíteni, de a tapasztalatok szerint sok helyütt már a fiókkönyvtárak önállóságának erősítése is sokat segített.

A budapesti adatok kerületenként is nagy különbségeket takarnak. Az átlagnál jóval több a beiratkozott olvasó az I., a VII., az V., a X. és a XIX. kerületben, lényegesen kevesebb viszont a VIII., a XIV., a XVI. és a XXII. kerületben. Mást mutat ugyanakkor az egy olvasóra jutó kölcsönzések számának vizsgálata: itt a XV. és a XX. kerület áll az élen, sokat kölcsönöznek a IV., a VIII. és a XXII. kerületben is, miközben az átlagosnál jóval kevesebbet az I., az V. és a VII. kerületben.

Az ellentétek csak egyeztetéssel oldhatók meg

– véli Sáska Géza, a fővárosi oktatási bizottság leköszönő elnöke

A városházi iroda kopár, az íróasztalon nem halmozódnak elolvasandó, elintézendő ügyiratok. A könyvespolc is foghíjas, a négy év alatt felhalmozódott tárgyak hatalmas papírzsákban várják a szállítást. Sáska Géza, az előző közgyűlés oktatási bizottságának volt fideszes elnöke – egy időre legalábbis – elhagyja a politikai pályát.

Négy év mérlegét megvonni rendkívül nehéz feladat. Nem is kerülhet szó mindenre, legfeljebb a legfontosabbnak tartott mérföldkövekre. Ez azonban egyáltalán nem baj: egy politikai pálya négy évét talán ezek a címszavak írják le a legpontosabban.

Koordináció. Budapest az elmúlt négy évben nem volt más, mint 23 önálló egység: a kerületek és a főváros. A rendszer belső összehangolása rendkívül gyenge, ráadásul konfliktusokkal terhelt az önkormányzatok és az iskolák viszonya is. A korábbi, távoli hatalom most karnyújtásnyira került, a folyamatos egyeztetés elengedhetetlenné vált – mondja Sáska Géza, aki szerint a nyolcvanas évek végének robbanásszerű változásai az oktatási rendszer kiterjedéséhez, majd széttöredezéséhez vezettek. Az iskolák otthonosabbá váltak ugyan, a gazdasági feltételek viszont romlottak.

Szakmaiság. Sáska Géza szerint a hirtelen változás alternatívája lehetett volna a fontolva haladás módszere: mindez azonban ma már csak elméleti lehetőség. A pedagógusok a központi irányítás megszűnését rabságból való szabadulásként élték meg, nagyrészt folytatták a nyolcvanas években megszokott stratégiát. A szakmai autonómiára való hivatkozással az iskolák csak a saját belátásukon múló szolgáltatásként kezelik az oktatást, gyakori jelenség, hogy nem egyeztetnek a helyi társadalommal és a fenntartó önkormányzattal sem.

Távlatok. Az elmúlt években megkezdett számtalan iskolakísérlet, hat- és nyolcosztályos alternatív képzési forma ösztönzője – véli Sáska Géza – a hirtelen felszabadult tanári ambíció volt. Mindez rengeteg új, jó elemet is hozott a korábbi merev rendszerbe. A sokszínűség következtében valósággá váló szabad iskolaválasztás lehetőséget biztosított az alternatív képzést igénylő – igaz, a tapasztalatok szerint jórészt értelmiségi családokból származó – gyermekek nevelésére. Nem utolsósorban a színesebb palettának köszönhetően ma már a középfokon okulók 70 százaléka érettségit tesz, mind kevesebb a szakmunkástanuló. Terjed a technikusképzés, a szakközépiskolákban is indulnak gimnáziumi osztályok.

– Az önkormányzatok anyagi lehetőségei azonban végesek, hamarosan eldől, melyek azok a kísérletek, alternatív programot kínáló tanintézetek, amelyek fennmaradnak a rostán. Komoly szűrő lesz a nemzeti alaptanterv bevezetése, a most következő demográfiai hullámvölgy, és az a tény, hogy az önkormányzatok anyagi lehetőségeinek bővülésére egyelőre semmi esély nincs – véli Sáska Géza.

Egyeztetés. A volt elnök szerint a kormányzatra és az önkormányzatokra hihetetlen nyomás fog nehezedni az elkövetkezőkben, és a feszültséget csak körültekintő egyeztetéssel lehet csökkenteni. Sáska Géza egyébként úgy látja: ez a fajta politizálás a bizottság egyik legnagyobb sikereként könyvelhető el, a fővárosi oktatási intézményeknél előforduló konfliktusok zömét sikerült megnyugtatóan megoldani. Ebben talán a legnagyobb szerep jutott a bizottság által életre hívott egyeztető fórumoknak, így például az igazgatók kamarájának.

Fizetések. Manapság, amikor újra és újra szóba kerül a pedagóguselbocsátás, Sáska Géza rendkívül fontosnak tartja a közalkalmazotti törvény mielőbbi módosítását. A jó tantestületekben összpontosuló tudásmennyiséget csak úgy lehet egyben tartani, ha az önkormányzat lehetőséget kap a bérek teljesítmény szerinti differenciálására, mégpedig a megfelelő pótlékok útján. Az elbocsátás rémével egyébként is fölösleges a teljes pedagógustársadalmat fenyegetni: minden minőségi munkát végző tanárra szükség van.

Összegzés. A fővárosi oktatási bizottság minden más önkormányzatnál korábban dolgozta ki saját oktatáspolitikai koncepcióját. Ez nagy siker, tekintve, hogy egy ilyen elképzelés passzusain később is folyamatosan lemérhető, mit tudott elvégezni a teljesen új formában és viszonyok között működő testület. Hasonlóképp kézzelfogható eredmény a különböző alapok, ösztöndíjak létrehozása. A diákszociális alap a fejkvóta elvén működik, az ösztöndíjalap pedig a középfokú és a felsőfokú oktatás közötti átmenetet hivatott megkönnyíteni: egyszerűen fel kellett végre ismerni, hogy a főiskola, egyetem első évében a diákok nem kapnak tanulmányi ösztöndíjat. Az ifjúsági alap a táborozást segíti, a gyermek- és ifjúságvédelmi alapból többek között a bentlakásos intézmények munkáját támogatják, míg az oktatási alapból például az iskolavezetők menedzsertanfolyamon való részvételét fizetik.

SZABÓ BARNABÁS FELVÉTELE

Sáska Géza, miközben a papírzsákkal birkózik, arról beszél, hogy nem irigyli az utána jövőket. Aztán elmondja: oktatáskutatóként, oktatáspolitikával foglalkozó városatyaként szerzett tapasztalatait a legszigorúbban vett gyakorlatban készül kamatoztatni. Iskolaigazgató lesz, olyan iskolát csinál, ahol a gyerekek sokat tanulnak, büszkék a tudásukra, sportolnak, zeneértőkké fejlődnek – és közben „viselik is magukat".

N. K. J.

Csizmazia Kálmán

Mányi Csizmazia Kálmán.

1926 Aquar és paszt.festők kiáll.

Nemzeti Szalon

Muzsikus cigány,paszt.
Lilike,paszt.
Pihenő,vizf.
Alföldi táj,vizf.

1926 Kecskeméti Képzőmüv-ti kiáll.

~~Muzsikus cigány,paszt.~~
Irénke,paszt.
Öregasszony,paszt.

1934 Tavaszi tárlat.

Alkony,vizf.
Öreg asszony,vizf.

1935 Aquar és paszt.festők kiáll.

Öreg udvar,vizf.

1930 Egyházmüvészeti kiálll.

Szt. Imre,olajf.

SÁRNAP
1
Kat. Újév
Prot. Újév

N. k. 7 ó. 48 p. N. ny. 16 ó. 19 p. Izr. 10. Tebeth 5699

HÉTFŐ
2
Jézus sz. n.
Prct. Ábel

98.4 — 270 / 152 / 44 / 15 2 3

KEDD
3
Genovéva
Benjamin

ZERDA
4
Titusz pk.
Prot. Leona

9 / 6

ÜTÖRTÖK
5
Teleszfor
Prot. Simon

PÉNTEK
6
Vízkereszt
Vízkereszt

munkás megláncolásáról!

ZOMBAT
7
Lucián vt.
Prot. Attila

Izr. 16. S. Vajekhi

Csizmazia Kálmán

A KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK NÉVSORA.

KOLLEKCIÓK:

Burghardt Rezső, Kelenhegyi-út 12. (VII. terem 1—24-ig.) Rd, KA.

Kacziány Aladár, Alkotás-u. 31. (VIII. terem 1—34-ig, IX. terem 35—67-ig.) Rd, KE.

Pállya Celesztin, Ujpest, Zichy Mihály-utca 2. (VI. terem 1—111-ig.) W. Gy, SzV, PB, T.

Nagy Sándor, Gödöllő, Erdő-utca. (IV. terem 1—32-ig és V. terem 36—104-ig.) AV, RSz.

Nagy Sándorné, Gödöllő, Erdő-utca. (IV. terem 33.)

421. KÖVESDY GÉZA: Dr. Egyed István. Szénrajz. Magántulajdon.
422. KÖVESDY GÉZA: Dr. Hodossy Gedeon. Szénrajz. Magántulajdon.
423. KÖVESDY GÉZA: Edvi Illés Aladár. Szénrajz. Magántulajdon.
424. id. DÖRRE TIVADAR: Illusztrációk. Rajzok.
425. REUTER ÁGOST: Dr. Jármay Károly. Színes rajz. Magántulajdon.
426. S. STAUBER RÓZSI: Monte Castiglione. Vízfestmény.
427. RÓNAY GÉZA: Csobánkai utca. Pasztel.
428. RAINERNÉ-ISTVÁNFFY GABRIELLA: Borjúk az istálló előtt. Színes rajz.
429. BALOGH MARGIT: Leánytanulmány. Ceruzarajz.
430. RAINERNÉ-ISTVÁNFFY GABRIELLA: Tengertanulmányok San Remónál. Színes rajz.
431. L. EGYED ERNA: Siesta. Tusrajz.
432. L. EGYED ERNA: Othello. Tusrajz.
433. L. EGYED ERNA: Zene. Tusrajz.
434. CSÁNYI LAJOS: Akttanulmányok. Ceruzarajz.
435. BOEMM KLÁRA: Aratás után. Vízfestmény.
436. mányi CSIZMAZIA KÁLMÁN: Muzsikus cigány. Pasztel.
437. JANCSÓ BÉLA: Öreg betyár. Tusrajz.
438. özv. GERHARDT ALAJOSNÉ: Hévizi részletek. Vízfestmény.
439. MOLNÁR JÓZSEF ANTAL: Önarckép. Krétarajz.
440. ROHONCZY ILONA: Begonia. Vízfestmény.
441. VIGH BERTALAN: Édesanyám. Vízfestmény. Magántulajdon.

Képzőm. Társ.
1931-ben kiáll.

MŰVÉSZET Színház IRODALOM

A jövő hét csütörtökén lesz az elnök- és alelnökválasztás a színészkamarában

Miért nem adták ki a színészfőcsoporti elektor-választás hivatalos névsorát?

A színészkamara Andrássy-úti helyiségeiben szerdán éjszaka fejezték be a hétfői elektorválasztó tagülés szavazatainak összeszámlálását. A választáson — a filmkamarához hasonlóan — *a hivatalos lista győzött*, itt is volt azonban négy névben változás a színészcsoport húsztagú listáján. *A megválasztott elektorok névsorát azonban nem adták ki hivatalosan, és nem közölték a nyilvánossággal* — úgyhogy a forgalomba került névsorok túlnyomórészt találgatások —, ami szintén nagy visszatetszést keltett a színésztársadalomban. A megválasztott elektorok csütörtökön *a lakásukra érkezett levélbeli értesítésből tudták meg, hogy szerephez jutottak a névsorban.*

A megválasztott elektorok december 22-én, *a jövő hét csütörtökén* gyűlnek össze a Nemzeti Kamaraszínház helyiségében a délelőtti órákban s ekkor választják meg a kultúrkormány részéről kiválasztott három elnökjelölt — hír szerint: *Kiss* Ferenc, *Székelyhidy* Ferenc és *Palló* Imre — közül a *színművészeti és filmkamara elnökét.* Az új elnök azonnal elfoglalja tisztét és ugyanezen napon délután ¾4 órára már ő hívja össze a színművészeti főosztály, délután 5 órára pedig a filmművészeti főosztály ülését. Ezeken az üléseken választják meg azután, az új elnök irányításával, a főcsoportok alelnökeiket és a 32 tagú választmányt. Az ügyintéző-választmány egy későbbi ülésen összeállítja a kamara tisztikarának névsorát.

A kormányzó megtekintette az iparművészeti tárlatot

A nagysikerű első magyar országos iparművészeti tárlatot, amelyet az Országos Magyar Iparművészeti Társulat és a Magyar Iparművészek Országos Egyesülete közösen rendezett, csütörtökön délben megtekintette *Horthy* Miklós kormányzó és felesége. A tárlat egyébként december 27-én zárul.

Wagner-emlékest a Zeneakadémián

Csütörtök este sikerült Wagner-emlékest volt a Zeneművészeti Főiskolán, minden idők legnagyobb zeneköltője születésének 125-ik évfordulója alkalmából. Az emlékbeszédet *Siklós* Albert, a Zeneművészeti Főiskola tanára mondotta s beszédében Wagner jelentősége és zenei egyénisége mellett különösen *Liszt* Ferenc jelentőségét és kapcsolatait hangsúlyozta ki Wagnerrel való baráti kapcsolataiban. *Reviczky* Gyula *Wagnerhez* írt ódáját *Entz* Judit előadóművésznő mondta el, *Mészáros* Erzsébet Wagner-dalokat és a Senta-balladát énekelte el, végül *Gergely* László zongoraművész Liszt—Wagner zongora-átiratokat játszott, stílusosan és virtuóz technikával.

A hangversenyt megelőzően az *Országos Liszt Ferenc Társaság* tartotta meg ezévi rendes közgyűlését, gróf *Zichy* Jánosné elnökletével. A közgyűlés elismeréssel vette tudomásul *Novágh* Gyula igazgató évi jelentését, amelyből kiderül, hogy a társaság a Liszt Ferenc-kultusz ápolása, továbbá az egyetemes zenei műveltség terjesztése, úgyszintén a magyar fiatal zenei tehetségek felkarolása terén eredményes és figyelemreméltó munkát végzett. *Gerster* Jolán főtitkár bejelentette, hogy a Liszt Ferenc-ösztöndíj-alap *közel 14.000 pengőre emelkedett.*

* **A Vakokat Gyámolító Egyesület matinéja.** December 18-án, vasárnap délelőtt ½12 órakor a XIV., Hermina-út 7. szám alatti helyiségében matinét rendez a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület. A matinén zeneszámok, szavalatok és előadások hangzanak el. Résztvesz a matinén a *Kormányzó- és Király-díjas Homeros Énekkar* is *Schnitzl* Gusztáv igazgató vezénylésével.

SZÍNHÁZI FRISS HÍREK

Az *Operaházban* csütörtök délelőtt volt az új *Fidelio* szigorúan zártkörű házifőpróbája, teljes díszlettel és kosztümmel, *Nádasdy* Kálmán rendezésében. A benfentesek nagy elragadtatással nyilatkoztak az előadásról. — A *Nemzeti Színház* péntek délelőtti főpróbájának, amikor az *Ahogy tetszik* című Shakespeare-vígjáték kerül színre, új fordításban, rendezésben és pazar szereposztásban, érdekes vendégei lesznek: *Németh* igazgató páholyában megjelenik Paula *Wessely* és Attila *Hörbiger*. — A *Nemzeti Színház* legközelebbi magyar felújítása, mint azt legutóbb jelentette a *Magyar Nemzet* színházi rovata, *Harsányi* Zsolt *Zenélő óra* című vígjátéka lesz. A színmagyar vígjáték az esztendő *utolsó színházi eseménye*, de egyben *az új esztendő első bemutatója* is. A szilveszteresti előadás ugyanis a színház tradícióihoz híven *este 10 órakor* kezdődik s így át fog nyúlni az éjfélbe, az új esztendőbe. Előadás után különben, a leeresztett vasfüggöny mögött, ugyancsak a hagyományok szerint a színészek háziünnepséget rendeznek. — Az új esztendő első filmje a *Toprini nász*, *Csermely* Gyula izgalmas regényének celluloid-változata lesz, amelynek felvételeit január 1-én kezdik meg. A film Lévay produkció, rendezője is új ember: *Tóth* Endre, aki *Bolváry* asszisztense volt legutóbb és több németországi filmgyárban dolgozott. A film főszereplői: *Tőkés* Anna, *Kiss* Ferenc (orosz kém) és *Jávor* Pál (magyar főhadnagy). — *Jávor* Pál egyébként most kapta meg Angliából új pompás Talbot-gépkocsiját, abban az áramvonalas luxuskivitelben, amelyből csak három gép fut Európában: *Eden* volt angol külügyminiszteré, *Horthy* Paulette-é és a harmadik most a népszerű művészé. — A *Belvárosi Színház* az *Angyalt vettem feleségül* mintájára egy pár év előtt már bemutatott magyar vígjátékot hoz újdonságnak, átdolgozva, felfrissítve és zenésítve. 1931 április 30-án került színre ugyancsak a Belvárosi Színházban *Éry-Halász* Imre *Mindig fogsz szeretni* című vígjátéka, a szó szoros értelmében *színházmentő* sikerrel. A kitűnő vígjáték később megnyerte a *Beöthy*-díjat. Ez a bohózat kerül most felújításra, a szerző átdolgozásában, *Örökké* címen. *Titkos* Ilona régi szerepét most *Mezey* Mária, *Delly* Ferencét *Básthy* Lajos, a többi szerepeket *Komár* Julia, *Pálóczy* és *Szilassy* játsszák. Új szereplő is lesz, egy *Teri* nevű kislány: *Raffay* Blanka. Rendező: *Sármássy* Miklós. Bemutató karácsony előtt. — Még egy bemutatót várnak karácsony előtt: a Komédia Orfeumét, címe *Tanganyika*, rendező a kitűnő *Kővári* Gyula.

Magyar zongoraművész sikere Párizsban

Párizsból jelentik: *Kilényi* Ferenc Párizsban élő magyar zongoraművészt *hanglemez-nagydíjjal* tüntették ki *Liszt* Ferenc „Haláltánc" című szimfónikus müvének hanglemez-felvételéért.

Egy süketnéma festőművész műterem-kiállítása Szegeden

Érdekes és értékes képkiállítás nyílt meg néhány nappal ezelőtt Szegeden. *Mányi Csizmazia* Kálmán Szegeden. Mányi *Csizmazia* Kálmán keretében — újabb munkáin kívül régebbi képeit. Szeged müértő közönsége előtt már nem ismeretlenek a Csizmazia-képek, amelyeknek legnagyobb része rendkívül finom tónusú pasztell. Különösen a legélénkebb színek harmónikus játéka az, amely felkeltette a közönség érdeklődését a fiatal és süketnéma művész iránt. A kiállított újabb képek Csizmazia Kálmán művészetének további örvendetes fejlődéséről tanuskodnak.

Magyar színházi világ Londonban

Eric *Maschitz*, Anglia legnépszerűbb revüírója, tökéletesen átírta *Paprika* című magyartárgyú látványos revüjét. A teljesen új darab címe *Magyar Dallam* (Hungary Melody), története ugyancsak magyar környezetben játszódik és megmarad az eredeti magyar zene, táncszámok és a legtöbb festői felvonulási jelenet. Az új verzió női főszerepét Binnie *Hale*, Anglia legkedveltebb revü-énekesnője fogja játszani, ősbemutatóját karácsony táján tervezik Manchesterben, ahonnan siker esetén Londonba viszik.

Az eredeti *Paprika* című népszerű revü főszereplője *Bory* Boriska volt. — A *Mesét mondok* (Let's pretend) című látványosság szövegét *Gyergyai* István, a *Steve Geray* néven Londonban nagy népszerű magyar származású színész írta és a londoni West End egyik vezető színháza mutatja be a karácsonyi idény kezdetén.

* **A felvidéki kiállítást január 1-éig meghosszabbították.** A kormányzó felesége társaságában csütörtökön délben megtekintette a Műcsarnok felvidéki kiállítását és őszi tárlatát. A Műcsarnok előtt gróf *Teleki* Pál miniszter, a Képzőművészeti Társulat részéről *Nékám* Lajos alelnök, *Gesztessy* Ferenc igazgató és az igazgatóság tagjai fogadták a vendégeket. A kormányzói pár távozásakor nagy örömének adott kifejezést, hogy láthatta ezt a szép kiállítást. A felvidéki kiállítást nagy sikere miatt a Képzőművészeti Társulat igazgatósága január 1-éig meghosszabbította.

* **Ó-görög-est a Vajda János Társaságban.** December 17-én, szombaton este nyolc órakor a *Vajda János Társaságban* (Andrássy-út 2. I. em.) *Kerényi* Károly professzor tart előadást az *antik stílusról*, amelyet *Ascher* Oszkár és R. *Simonffy* Margot illusztrálnak *Horatius, Catullus, Martialis* és *Ovidius* műveiből. A nagy érdeklődéssel várt előadáson T. *Mátray* Erzsi, a Nemzeti Színház örökös tagja Sophokles *Antigone*-jának búcsújelenetét adja elő.

A varrógép mellől a moziszínpadra

Párizs, 1938 december

A francia filmgyártás ezévi remekműve kétségtelenül *Charpentier* Gusztáv operájának, a *Lujzá*-nak filmváltozata lesz. *Lujza*, ez a bájos „zenei dráma" — mint ahogy az 1901 március 28-iki bemutató-előadáson a budapesti M. Kir. Operaház színlapján, melyet a szerző szeretettel őriz, fel van tüntetve —, *Várady* Sándor rendezésében, röviddel a párizsi premiér után, nálunk is nagy sikert aratott. Azóta állandó repertoár-darabja maradt nemcsak a párizsi Opera Comique-nak, hanem a világ összes operaszínpadjainak. Zenéje éppoly kellemes, mint amilyen hangulatos és hamisítatlanul párizsi az a munkásmillió és a háború előtti Montmartre, amelyben a cselekmény lepereg. Lujza, ez az ábrándos, de szorgalmas és „tisztességes" varróleány, az összes párizsi „midinette"-ek őse: abból az időből, amikor ezt a szót még meg sem alkotta a párizsi argot, hanem az elegáns dlivatszalónok fiatal munkáslányait még a sokkal kevésbbé frivol mlelékízű „cousette" szóval jelölték meg.

A zenés filmet Abel *Gance* rendezi, a némafilmek nagy költője, akinek kezéből néhány elsőrendű művészi alkotás került ki az utolsó években. A címszerepet a világhírű amerikai művésznő, Grace *Moore* játssza, akinek vendégfelléptéért a világ legnagyobb operaszínházai versengenek és aki Hollywoodban is nagy sikert aratott már a „One night of love" énekes főszerepében. Az énekesnő egyébként ugyanezt a szerepet januárban a newyorki Metropolitan-operában fogja énekelni, ahol a párizsi film tette az opera feleleventését aktuálissá. Grace Moore kitűnően beszél franciául, mert minden szabadságát Párizsban és a Rivierán tölti, ahová mindig vágyott tennesseei kis szülőfalujából. Abel Gance most nem elégszik meg azzal, hogy a feltűnően szép énekesnőnek a régi zenei hagyományokban kifinomult Opera Comique tagjait szerezte meg partnerekül és hogy a legelső párizsi dekoratőrökkel varázsoltatja vissza az 1897-es párizsi atmoszférát, hanem *mozgósította a vezető párizsi divatszalónok összes kis munkáslányait*, hogy a *Lujza* környezetének hangulatát még élethűbbé tegye.

A párizsi nagy modellházak szövetsége vállalta azt a szerepet, hogy megrendezi a régi Párizs legnépszerűbb tánchelyiségében, a „Moulin de la Galette"-ben, *Lujza* „udvarhölgyválasztását", amelyen a varrószalónok összes kis munkáslányai résztvehettek. A választás a tágas, századvégi stílusban épült montmartrei bálhelyiségben, a párizsi film- és zenei világ páratlanul fényes részvétele mellett folyt le. A pénztárnál, ahol vasárnaponként boltossegédek és gépírókisasszonyok éppúgy, mint a kispolgári középosztály „házilányai" szoktak ünnepi ruhájukban szorongani, hogy a váltakozó színű világítás mellett andalgó tangót és ütemes foxtrottot lejtsenek, most a divatszindikátus vezetői trónoltak. A magas belépődíjak a munkásjóléti és szabászati továbbképző intézmények javára folytak be.

Magát az udvarhölgy-választást egy „selejtező" előzte meg, mely már az előző héten megvolt húsz vezető divatszalónban. A téli divatbemutatóra való leglázasabb készülődés közben lepte meg a kis varrólányokat a „directrice"-ek kijelentése, hogy azonnal ki kell jelölniök a cég legkedvesebb és legnépszerűbb tanonclányát. A választás műhelyenként titkos szavazás útján történt, s habár a kis fruskák többnyire nem is igen tudták először, hogy miről is van szó — szépségkirálynékról, vagy szakszervezeti delegátusokról —, a jelölés számos mulatságos incidensre adott alkalmat. Így többhelyütt a lányok nagyrésze *saját magára „szavazott"*, úgyhogy csak hosszas zsibongás és korteskedés után került végül is egy-egy Madeleine, vagy Suzette neve többségbe az összehajtogatott cédulákon.

A régi „Moulin" tánchelyiségében azután, amely fönn a hegyen, a „Sacré Coeur" közelében már a mult század 90-es éveiben is a párizsi fiatalság idillikus találkozóhelye volt — ott, ahol „Lujza" alakja Charpentier képzeletében megszületett —, az öreg zeneszerző elnöklete mellett, a régi párizsi operaénekesek gárdájának tagjai és a legjelesebb filmművészek választották ki a cégek által szokott munkaruhájukban odaküldött 20 tanulólányka közül *azt az ötöt, akik a film „Lujzá"-jának lesznek az udvarhölgyei.* A zsűrinek Grace Moore-on és partnerein kívül tagjai voltak mindazok az aktív, vagy már nyugalomba vonult énekesek, akik ennek az operának főszerepeit karrierjük folyamán játszották. A kis filmszerepért az „udvarhölgyek" 500 franktól 2000 frankig terjedő honoráriumokat fognak kapni.

A választás a zsűri által egy jól sikerült elegáns bál keretében attól függött, hogy melyik tud a varrólánykák közül a föltett váratlan kérdésekre a legötletesebben válaszolni. Természetes és talpraesett választ kellett például adni ilyen kérdésekre:

— Ha az angol királyné meghívná azzal, hogy válasszon számára ruhát, milyen kosztümöt ajánlana neki?

— Ha filmszínésznő lenne, mit kívánna magának inkább játékul: pólyásbabát, vagy kiskutyát?

— Játssza el, hogyan menne ajánlkozni, ha munkát keresne!

— Vagy azt, hogyan utasítaná vissza egy aszfaltbetyárt.

Vigaszul a meg nem választott lánykák ajándékokat kaptak és őket is, miként leendő „udvarhölgyeit", Grace Moore meghívta magához „weekend"-re uzsonnára. De az igazi boldogság a kiválasztottak számára legszebb álmuk beteljesülése: váratlanul a moziszínpadra csöppennek a varrógép mellől... és ki tudja, nem szeret-e bele valamelyikbe egy óperenciántúli herceg, amikor majd szerelmes szívvel megjelenik az elsötétített filmszínház vetítővásznán. **Dr. Cs. J.**

* **A Műegyetemi Zenekar hangversenye.** December 19-én, hétfőn este nyolc órakor, a műegyetem dísztermében hangversenyt ad a Műegyetemi Zenekar. Vezényel *Kenessey* Jenő, az Operaház karmagya, közreműködnek: *Korponay* Vali operaénekesnő, *Sárdy* János operaénekes és *Fehérpataki (Weissenbacher)* Ervin operaénekes.

módra végez az üzleti pangással egy jó hirdetés

Születésnap

Írta: Szilágyi István

1.

Öszy Péter — hogy így fejezzük ki magunkat — időszaki munkákból élt. Annak idején tehetséges és újszerű festőnek indult, a kritikusok és a barátok sokáig annak is tartották, azonban az élet ezt nem volt hajlandó elismerni és így végül is örülnie kellett, hogy úgyahogy, aránylag jó módban, sikerült elérnie negyvenedik esztendejét.

Mióta elvált Tildától, aki vagyonos, vagy legalább is jómódú volt, azóta persze szűkösebb lett körülötte minden, de mintha az utóbbi időben újra fellendülne. Legújabban egy igen jól menő nemesi irodának festett címereket: sablónmunka volt, száraz, unalmas és helyenkint kétségbeejtő, de lehetett vele keresni és így esett, hogy negyvenedik születésnapjára valami nagyarányú ünnepséget tervezett. Többeket akart meghívni barátai és közelálló ismerősei közül, akik jelenlétükkel és jókedvükkel hivatottak lesznek a nagy napot megünnepelni.

Valami azonban közbejött. Alig két héttel a születésnapot megelőzően Péter a kis kertben üldögélt és fáradtan cigarettázott. Egészen keskeny, vékony kis hold, furcsa sötétsárga színű kapaszkodott az ég peremére. Péter érdeklődve pillantott feléje és ekkor egész megmagyarázhatatlanul, ahogy jóakaratúan vizsgálgatta, aranysárga színéről talán, egy hasonló színű hajfonat jutott az eszébe, egy régi kép valahonnan a multból. Izgatottan szívta tovább illatos dohánykeverékből töltött cigarettáját. Föléneszelt benne egy név, néhány nagyon régi este és délután és ahogy így nyugtalankodott a csillagos, sötétkék ég alatt, valami távoli muzsikát fogott el a füle. A közeli nyári vendéglőből hozta talán ide a szél, talán rádió volt nyitva valahol, Öszy Péter nem tudta, de a sárga hold, a tavaszi éjszaka és ezek a távoli muzsikafoszlányok menthetetlenül sodorták visszafelé egy elmúlott régi életbe.

Másnap reggelre elszállt a hangulat, de délután egy órában újra visszajött és harmadnap már mint régi ismerős parancsolóan jelentkezett ez a halk fájdalom. — Jó erre gondolni, de nem nagyon illik már — restelkedett magában és jóakaratúan vizsgálgatta magát a tükörben: — Hiszen öregszel már, Öszy Péter, mit akarsz még? Tizennyolc évet akarsz és Szenes Piroskát? Fiatal szívet akarsz és azt az egyetlen estét akarod visszahozni, amikor két világoskék szem... Ó, ez az, itt van a titok, a fájdalom nyitja talán, azokban a nagyon világoskék szemekben, amelyek mintha mindig egy kicsit párásak lettek volna. Talán itt van — gondolta és elhatározta, hogy megkeresi ezt a fájdalmat.

2.

Nehezebben ment azonban, mint ahogy elképzelte. A rendőrségi bejelentőben leánykori nevén nem találta. Felpillantott a sötét, dohszagú irodában: Férjhezment? — gondolta és megdobbant a szíve. — Férjhezment, biztosan és így nem tudom megtalálni, ejtette le csüggedten a karjait.

De azután más jutott az eszébe. A környékre kell menni, arra a vidékre, ahonnan idestova húsz esztendeje már, hogy elkerült. Sokáig utazott nyikorgó villamosokon izgatottan és reménykedve a negyvenedik születésnap előtti délelőttön. Elhúzódva, kis mosollyal ajkán ült az ablak mellett, mint akinek titka van, mint régen egy jólsikerült csínytevés után tudósan és fölényesen. Ismerős megállók következtek, foghíjas utcák, üres telkek, alig változott valami. Végül azonban nézni kellett, hol szálljon le a Szenes bácsi suszterboltjához — talán meg sincs már, hiszen azóta... De, ott van még, nini, a trafik mellett, a lógó dohánylevél mögül előbukkan a Janus-arcú tábla: Egyik oldala: „Úri cipők", a másik oldala: „Női cipők". Ez az! A név is kinn van és nem szabad sokat gondolkozni, be kell lépni szaporán.

Szenes bácsi előjön az üvegfal mögül és megkérdezi:

— Mi tetszik?

A lánya tetszik, a lánya, gondolja Péter, de mást beszél. Cipőt rendel magának, fűzős fekete félcipőt és mértékvétel közben elbeszélget a barátságos vendég. Erről-arról kérdez: jól megy-e a bolt, elég-e a családnak, amit hoz, talán gyerekek is vannak, bizonyára, úgy ám! hála Istennek, hogy férjhezmentek a lányok, bizony a mai viszonyok között nagy dolog ez! De ezért csak nem szakadtak el teljesen a szüleiktől, mert bizony az is keserves, ha az ember fáradságos munkával felneveli őket és a végén...

Öszy Péter igen meg van elégedve magával, mikor kilép a boltból, csak az valahogy furcsa, hogy Piroska házmesterné lett azóta, Ottrubák Elek házfelügyelő felesége, itt lakik a negyedik házban. De elűzi magától a gondolatot, mindez nem fontos most, semmi sem fontos, csupán a párás kék szemek a fontosak és a születésnap, amelyre csak egy vendéget akar meghívni, csak egyet... De mindig távolodik tőle az egész, ahogy felfelé halad a keskeny árnyékcsíkon a házak alján. Furcsa vállalkozás ez, gondolja, furcsa és bolondos vállalkozás, mit akarok én? De azért halad tovább, bekanyarodik a kapun és kopogtat egy ajtón.

— Tessék! — mondja egy barátságtalan hang.

Benyit. — Bocsánat, nem tudom jó helyen járok-e? — és becsukja maga mögött az ajtót. — Öszy Péter urat keresem.

Idősebb kövéres nő ül az asztal mellett és krumplit hámoz. Sötétkék, fehérpettyes ruha van rajta, a haja barna, a szeme... a szeme talán zöld is lehet és mégis ez ő, ő: Szenes Piroska, de...

— Nem lakik itt, kérem — rázza a fejét a nő —, sohasem hallottam.

De Péter csökönyös és makacs szomorúsággal ismétli:

— Öszy Péter! Öszy Péter! Emlékezzen csak! Biztos, hogy nem lakik itt mégis? Talán albérletben. — És hogy a nő tovább rázza a fejét, hirtelen így folytatja: — Ezelőtt húsz évvel itt lakott, ezt biztosan tudom, húszéves volt akkor... és... olyan magas lehet, mint én — kihúzza magát —, hasonlít is rám, az orra, igen, az orra — megsimogatja az orrát —, talán albérletben — próbálkozik mégegyszer.

Ebben a pillanatban megszólal a csengő, a nő felemelkedik és kifelé indul. — A lift — magyarázza —, de nem lakik itt, ne is tessék...

Ő azonban nem hagyja magát és tovább beszél izgatottan: — Gondolkozzon csak! Öszy Péter! Sohasem hallotta ezt a nevet? Sohasem? Festőművész az illető...

— Festőművész — csillan föl a nő szeme —, na, tetszik látni — mondja diadallal, a lift felé haladtában —, mondtam, hogy nem lakik itt. Csupa rendes lakóink vannak kérem — teszi még hozzá és eltűnik a liftben.

Öszy Péter pedig ott áll közel negyven évvel a vállain és holnapi születésnapjára gondol...

MORZSÁÉK

REGÉNY

Irta: Kosáryné Réz Lola

39

— De ha nagyon szépen kérlek. Értsd meg, beszélnem kell azzal a leánnyal.

— Nem bízom benned.

— Te sem bízol bennem? Köszönöm.

Csend lett. Micu remegő kézzel szórt sajtot a makarónira.

— Ha már te sem bízol bennem, legjobb lesz, ha a Dunának megyek. Egyszer vagyok igazán szerelmes életemben s akkor te, ahelyett, hogy elősegítenéd a dolgaimat...

Elhallgatott és felnézett. Lenke különös tekintettel nézett reá. Micu legyintett:

— Nem értesz meg, hiába.

— Sajnos, megértelek, Micu. Jobban, mint saját magad. Elhiszem, hogy most csak arra gondolsz, hogy nyugodtan beszélhess Mártival.

A fiú vállat vont:

— Még szép, hogy elhiszed.

— Tudod mit? — mondta Lenke. — Nem is hiszem egészen.

Micu felugrott. Lecsapta az asztalkendőjét:

— Elsejétől kezdve máshová megyek lakni, vedd tudomásul. De csütörtökön még itt lakom, a szobát a kettőnk pénzéből fizetjük. És Márti fel fog jönni.

Felkapta a kalapját, köpenyegét és elment. Az ajtót úgy bevágta, hogy lejött mellőle a vakolat.

Lenke kivette a maradék makarónit a tányérjára, rászórta a sajtot és megette. Aztán lekuporodott a kis vaskályha elé, térdere tette a levélpapírdobozt és írni kezdett. Mikor később a háziasszony nyomdászfia elindult hazulról, magával vitte a levelet, hogy bedobja a sarkon.

*

Morzsáné napról-napra meg akarta említeni Rozi dolgát Sándor előtt, De napról-napra hallgatott. Sándor csak enni és aludni járt haza s akkor is alig szólt egy szót. Mintha üvegfal állt volna közöttük.

Márti is meg akarta mondani az édesanyjának, hogy csütörtökön vagy pénteken el kell mennie egy barátnőjéhez de eltelt szerda, eltelt a csütörtöki ebéd s még mindig hallgatott. Ebéd után leült tanulni, de nem bírta soká. Letette a könyvét és két kezét hátratéve a feje mögé, a semmibe bámult.

Morzsáné a csendet nem bírta soká az ebédlőben, Sándor mellett. Kimondhatatlanul fájt a szíve. Felkelt, megindult a lakásban.. Hová menjen? Jancsika tanult... megsimogatta a fejét. Karcsi aludt ebéd után, mert az éjszaka valami mulatságon kellett ott lennie. Tovább ment az asszony... és benyitott Márti szobájába.

— Mártuskám, sohasem ülsz az ölembe már?

Néhány hét óta Márti nem ült ebédután az anyja ölébe, mint azelőtt, mikor Morzsáné letelepedett az ócska karosszékben, Márti pedig a térdére kuporodott és elmondott neki összevissza mindenfélét. Mellettük, a kis polcon, apró agyagkorsók álltak. Ezeket Gergő hozta egyegy szál virággal. Most már régóta nem hozott semmit, de nem is jött. Sanyinak írt egy levelezőlapot, hogy vidékre küldték egy időre s talán külföldre is megy. Morzsáné sajnálta. Azt hitte, nem tudna ilyen könnyen elmenni, búcsú nélkül. Azt hitte, Márti meghódította. Mégsem... Talán ez bántja Mártit?

— Mártuskám... sohasem ülsz már az ölembe?

Most Márti újra odakuporodott az anyja ölébe, mint valami kiscica. Pedig hosszabb volt már nála s a két karcsú lába lelógott. Mégis oda tudta bujtatni fejét az anyja vállára s kis hideg orrát a nyakához nyomta. Morzsáné csöndesen simogatta ezt a nagy gyermeket.

— Anyukám... nekem ma délután el kell mennem.

— Ilihez vagy Magdához?

Kis csend.

— Nem. Kórósi Lenkéhez. Még egyszer sem voltam nála, ő pedig már háromszor jött el hozzánk. A bátyja mondta, hogy rosszul esik neki.

Morzsáné maga sem tudta, mi rezzentette meg. De hirtelen jeges félelem futott át a szívén és simogató keze megállt. A gyermek arca — érezte — forró a nyaka mellett.

Arra a vasárnap délutánra gondolt, amikor Kórósiékat látta s mikor Paula megjelent. Sokszor bántotta, hogy igazságtalan, de nem tudta elnyomni iránt ük érzett keserűségét. Most azonban úgy érezte: vigyék Sándort... szegény Ida meghalt... Rozi elmegy... az életük csupa gond. Rendben van. De ha Kórósi Micu ezt a gyermeket bántja...

Egy szót sem szólt. Hallgatott. Várt. Nagyon jól tudta, hogy ha nem vigyáz, soha többé nem ül Márti az ölébe.

— Elmehetek, anyukám?

— Ha Lenke megharagszik és ha fontos neked, hogy meg ne bántsd, elmehetsz.

Megint csend lett. Mind a ketten jól tudták: a másik is tudja, hogy nem Lenkéről van szó. Morzsáné szorosabban ölelte a gyermeket magához.

— Micu azt mondta — suttogott egyszerre a fülébe Márti gyorsan, nagyon gyorsan —, Micu azt mondta, hogy szeretné megbeszélni, mikor jöjjenek fel a szülei, mert... mert meg szeretné a kezemet kérni. És lehetne az, anyukám, hogy még a képesítő előtt megtartsuk az eljegyzést?

Morzsáné nagyon óvatosan simogatta tovább a gyermek fejét. Visszasúgta:

— Majd meglátjuk. Ha feljönnek a néniék, meg fogjuk beszélni, kicsikém.

— De úgy-e, nem mondod el senkinek?

Mint valaha rég, kiskorában, felemelte Morzsáné tréfásan a két ujját.

— Így görbüljek meg.

De a szíve vérzett, a szíve riadtan vert.

Mit tegyen ezzel a gyermekkel? Megverje? Leszidja? Megmagyarázza, hogy abban a fiúban ő nem bízik? Miért?... Mert gyermekkorában szamárfület mutogatott a nevelőnője háta mögött és cukrot csent a kamrából és hazudott? Ez még nem bizonyíték arra, hogy ne lehetne belőle nagyon derék férj és befolyásos, előkelő ember. Mindenki dícséri. Mindenki azt mondja, hogy nagy jövő áll előtte. Szellemes. Csinos. És Márti szereti... úgylátszik, nagyon szereti.

Az urához menjen most segítségért az asszony? Nem, úgy érezte, nem mehet az urához. A fülkébe sietett be.

— Karcsikám! — suttogta. — Karcsikám!

A fiú felemelte borzas, fekete fejét.

— Tessék.

Anyja egészen hozzáhajolt. Ott térdelt a vaságy előtt és a fülébe súgta:

— Karcsikám, kísérd el Mártit. Kérlek szépen, kísérd el. Kórósi Lenkéhez akar menni. Ha azt mondom, hogy ne menjen, haragudni fog. Nincs valami megbeszélni valód a bátyjával?

— De van — mondta Karcsi és felült. Felgombolta a gallérját, kötötte a nyakkendőjét.

— Hol van Márti?

— A fürdőszobában öltözködik.

Karcsi keményen kopogott az ajtón. Márti sikoltott:

— Nem lehet! Öltözöm!

— Siess kérlek, én is rendbe akarom magam hozni. Kórósi Micuékhoz megyek.

Kis megdöbbent csend.

— Te is?

— Kicsoda még? Találkoztam Samu bácsival, sürgeti a szenét. Meg kell mondanom, hogy intézkedjen végre.

(Folytatjuk.)

Nyilt tér

Gyönyörű biedermeier párosszekrény
vitrinek, cseresznyeszekrény, sublódok, alig használt recamierok, olcsón. **Siegler.** Andrássy-ut hatvanhat.

NÁDOR-PENZIÓ
Komfortos szobák, ellátás nélkül is. Teljes penzió 5 pengőtől. Állandó lakóknak nagy árkedvezmény. **Nádor-utca 24. Tel. 126-649.**

2 drb kézimunka
gobelin-fotel
reneszánsz stilben eladó. Telefon: 349-950.

GÜL BABA-PENZIÓ
Mecset-u. 14. T.: 16-64-36.
Gyönyörűen berendezett szobák panzióval napi 4 pengő, havi 100 pengő.

Bélyeggyüjteményeket
régi leveleket magas áron veszek. **Kemény, bélyegkereskedése, VII., Erzsébet-körut 17.** Vétel, eladás, csere. Telefon: 13-65-42.

ANTIK BUTOROK
(biedermeyer), **perzsaszőnyegek** elutazás miatt sürgősen eladók. Délután 3—7-ig. Károly-körút 5. VI. 1. Telefon: 137-000.

80%-os munkaerők
urak és hölgyek felvételnek üzemi irodába
Ajánlatokat „Irógép" jeligével **Leopold Cornél hirdetőiroda,** Teréz-körút 3. sz. továbbít.

Kereskedősegéd
keresztény, úri-női divatáruházba azonnal felvételük. Blach, Múzeum-körút 37.

lag végiglapozza az ujságot, annak is feltűnik egy jó hirdetés

Csizmadia Kálmán

Hamza Tibor

VASÁRNAP, 1940 MÁJUS 26

A Műterem új kiállítása

A Műterem legújabb kiállításán két festőművész mutatja be alkotásainak sorozatát. *Hamza* Tibor és mányi *Csizmadija* Kálmán. Mindketten keményen dolgoznak, éles kontúrokkal, azonban kifejezésmódjuk közt mégis nagy a különbség. Hamza szabadon kergetőzik temperaképein a fénynyel és árnyékkal, tájképei legtöbbször modern építészeti témákat ábrázolnak síkszerüen, háztetők, fénnyel átszelt falak, műutak, tornyok, állomások a kedves tárgyai. A keménység az 1940-nel jelzett képeken festőivé olvad, szívós temperaanyagát már virtuózan kezeli és csodálatos finom fémsugárzásokat tud kihozni, úgy porzik képein a napfény, mintha szökőkutak megtört vizén át néznénk a hétköznapi élet tárgyait, az őrházat, az utcát eső után, a kerekeskutat. Csizmadija legtöbb képén a natúrát látja élesen és sokszor élettelenül, pedig tud lágy lenni akvarelljein és némely figurálisán. Éles kontúrjait ott érezzük jogosultnak, ahol a stilizálásig emelkedik, mint felesége nagyvonalú novacento stílusú portréján.

r. sz. i.

Ny. Magyarország

MAGYAR KIR. VAL

.....szám.

.....melléklettel.

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

vitéz Szénásy Budapest

Csizmazia Kálmán

festő.

Nincs cím

— **Hamza Tibor és Csizmazia Kálmán festményei.** A „Műterem" Kossuth Lajos-utcai helyiségében ezuttal is két kevéssé ismert festő gyüjteményét mutatja be. Mányi Csizmazia Kálmán a talentumosabbik. Kedves anyaga a pasztelkréta, amellyel ugy bánik, ahogyan az olajfestékkel szokás: sürün rakja fel egymásra a szinrétegeket. Némelyik ilyen képével, például a „Gyöngyszinü reggel" cimü havas téli tájával festői hatást sikerül elérnie. Alapos rajzával és jellemző erejével válik ki többi munkája közül „Imádkozó öregasszony" és „Cigánymuzsikus" cimü pasztelképe. — Hamza Tibornak jó érzéke van az érdekes motivumok megtalálása iránt, kár, hogy megtalálásuknál és jelzésüknél többre, ugy látszik, még nem futja erejéből. Milyen érdekes képet alakithatott volna „Vasárnap" cimü festményéből, ha jobban elmerül tárgyába és nemcsak foltban, hanem szinben is teljesebb megoldást talál hozzá. Legsikerültebb munkája zöldszürke harmoniában összezárt „Szántóföldek" cimü tájképe. (e. a.) 1940. máj. 31.

Ujság

1903. II. 26.

Szalmár.

A Szalmári ~~A Kölcsey-Körnek~~ elnökségnek az 1902. évi könyvtári segély felhasználásáról és kör gyűjteményeinek gyarapodásáról adott jelentés ~~jóváhagyatik~~ azzal a megjegyzéssel, hogy jövőre az előleges tervezet jóváhagyása beszerzendő. (~~39. sz.~~ 40/903)

egyúttal elintéztetett 39/1903

jóváhagyatott.

Feleségem.
Mányi Csizmazia Kalmán pasztellrajza. Műterem, Gyüjteményes kiállítás.

Virágszedés.
örössy János olajfest-
ménye. Műcsarnok,
Gyermek a művészet-
ben.

megfestett, őszinte, színekben ötletesen megoldott, figurális, arc- és tájképeivel, éles és elemző természetszemléletével az első vonalbeliek közé számítható. Pasztell- és akvarellképei a novocento irányzat felé törekednek. Előadásmódja könnyű, művészi kifejezései világosak, érthetőek.

Hamza Tibor

Művészi formanyelvben merőben más és így, mint társkiállító is, ideális a fiatal Hamza Tibor. Erős, tudatos felépítésű, határozott, zárt vonalvezetésű, fokozottan körülhatároló. Mint az eszközök és hatások tökéletes ismerője, kedveli a lendületes, nagyvonalú formai megoldásokat, melyek leginkább városrészeiben, csoportos jeleneteiben nyernek szerencsés alkalmazást.

A két fiatal művész bemutatásával, bemutatkozásuknak harmónikus összekapcsolásával s a hozzáértő rendezéssel a Műterem jó munkát végzett.

(—O—)

Kisbíróné.
M. Csizmazia Kálmán festménye.

Zöldben. G. Gervay István olajfestménye.

köreiben elismert és sok szép sikerre visszatekinthető művész, úgy az ország határain belül, mint külföldön, nevezetesen Braziliában, ahol hosszabb időt töltött és hét év alatt több mint háromszáz arcképet festett. Arcképeit a megnyerő beállítás és rokonszenves hatáskeltés jellemzi. Művészi ideálja mindig Lembach volt. Érdekesek és említésreméltóak tanulmányszerű, félbehagyottan kiállított alkotásai is, amelyek művészetének kulisszatitkaiba nyujtanak némi betekintést. Fő alkotási eszköze a pasztell s ezt a hálás anyagot nagy technikai készsége az olajfestéknél is sokoldalúbban használja. Sokat időzött a szolnoki művésztelepen, majd a világháború után a nagybányai művésztelepen. Braziliában utoljára 1930-ban volt kint, amikor három hónapot töltött ott Albrecht főherceggel. A Műterem-ben rendezett gyűjteményes kiállításával megérdemelten szép sikert aratott. Művei közül kiemelendők: Pálmák és banánbokrok, Nagyvárad és Szamos c. képei, portréfestményein kívül.

A közelmultban nyílt meg a Műterem legutóbbi gyűjteményes képkiállítása, amelyen két fiatal festőművész műveit láthatjuk.

Mányi Csizmazia Kálmán

elsőízben jelent meg gyűjteményes anyaggal a Fővárosban. Glatz Oszkár tanítványa volt a Képzőművészeti Főiskolán, most pedig Szegeden rajztanár. Bemutatkozását tetszéssel és elismeréssel fogadjuk, amit méltán kiérdemel. Frissen

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő
Csizmadia Kálmán
Magyar Szó
1973 DEC 5

Szegedi képzőművészek tárlata Szabadkán

1021

A Városi Múzeum galériájában december 7-én 11 órakor megnyitják Csizmadia Kálmán, Cs. Pataj Mihály, Dénes János, Dér István, Dorogi Imre, Fontos Sándor, Kalmár Márton, Kováts Margit, Lapis András, Lázár Pál, Novák András, Papp György, Pintér József, Szathmáry Gyöngyi, Veres Mihály, Vincze András, Vinkler László, Zoltánfi István, Zombori László és Pataki Ferenc szegedi képzőművészek közös kiállítását. A szegedi vendégek 42 alkotással szerepelnek.

A szegedi képzőművészek most sorra kerülő tárlata folytatása az előző sikeres közös kiállításoknak, vendég szerepléseknek, amelyek a két testvérváros kapcsolatainak további elmélyítéséhez vezetnek. A Tisza-parti város művészei ezúttal friss alkotói törekvéseikről szeretnék tájékoztatni a szabadkai közönséget. Az utóbbi években testvérvárosunk művészei gyakran jártak külföldi tanulmányúton. Érdekes lesz felmérnünk menynyiben hatottak stílusukra, kifejező eszközeikre, festői nyelvezetükre a mai, modern képzőművészeti áramlatok. Mindenesetre a szegedi művészek eddigi tárlatai után csakis érdekes, színvonalas kiállítást várhatunk, mivel művészbarátaink művészi elkötelezettségéről már több ízben meggyőződhet-

42-223
Gáz- és fűtőolaj
lés: 58-166
Taxiállomás a v
son 333-666
Távolsági autóbus
333-777
Peremvárosi aut
más 14-129
Kompas 57-123
Ügyeletes községi
felügyelőség 44-507
Vasútállomás 22-333
Magyar Szó 57-044
Újvidéki oldal 57-097
Centroturist 44-593
JAT 25-224
Vojvodinaturist 44-413
Motoros Szövetség 987
Elektrovojvodina 21-333
Elektrolux szerviz 24-933
Gorenje szerviz 51-562
Általános tudakozó 981
Nemzetközi távbeszélő 902
INEX 25-390

jevacnak.

Grúz ven

Ungvorcony az Újvidék

GYÁSZJELENTÉS

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük rokonainknak és ismerőseinknek, hogy

Csizmazia Kálmán

Szegedi Friss Ujság 1932. V.

Szinház • Művészet.

Csizmazia Kálmán képkiállitása.

A szegedi piktura gyarapodását jelenti Csizmazia Kálmán képkiállitása. Csizmazia Kálmán nem szegedi származásu, csak az utóbbi években családi körülményei miatt él és dolgozik városunkban, ahol a festőművészet kulturáját emeli tehetségének számottevő megnyilatkozásával.

Aránylag még fiatal ember, a 28. életévét sem töltötte még be és hét év előtt némasága dacára is a legszebb eredménnyel végezte el a Képzőművészeti Főiskola tanfolyamait. Amióta kikerült a festőművészeti iskolából, jobbára Sopronban, a »hüség városában« végezte mesterségének feladatait. Sopron és környéke volt a hely, ahol témáit kereste és ahol a természet pompájában meglátta azt, ami szépség és ami fantáziáját működésbe hozhatta.

Azt mondtuk, hogy néma ember. Sajnos, az. Amit azonban a beszéddel nem képes kifejezni, kifejezi ecsettel, mert alkotásai: akvarelljei, pasztelljei, olajfestményei beszédesek, megnyilatkozóak és nemcsak jó és jóllátó szemét igazolják, hanem kifejlett színérzékét és pompás rajztechnikáját is tanusitják.

Mintegy hetven képből áll a gyüjteményes kiállitás, amelynek a »Kass« halljában szombat délután volt a sajtóbemutatója és vasárnap délelőtt lesz a hivatalos megnyitása. Tájképek, csendéletek, figurális képek és portrék alkotják kiállitásának ügyes elrendezett és igazi tehetségről tanuskodó anyagát, amelyből nem ragadunk ki egyes müveket, mert valamennyi komoly és figyelemre érdemes tehetségről tanuskodik.

Csizmazia Kálmán szépségekben növelkedő tárlata valóban érdemes a legszélesebbkörü érdeklődés felkeltésére és mi a legmelegebben ajánlhatjuk a kiállitás megtekintését és felkarolását.

HAMBURG 5.15: Karének. 5.45: Orgonahangverseny. 10.20: Tánczene. — 11.15: Tánczene.

HEILSBERG 4: Szórakoztató zene. 7.35: Albán dalok és táncok. 10: Tánczene.

LANGENBERG 4.30: Szórakoztató z. 10.30: Gramofon. 10.40: Esti zene.

Szegedi 932
Friss Ujság X.30.

Jazz- és kétzongorás verseny.

RIGA 4: Szalonzene. 7.05: Népszerü hangverseny. 9.30—11: Régi és uj tánczene.

RÓMA 5: Zenekari és énekhangverseny. 8.45: Operettrészletek.

TOULOUSE 8.30: Harmonikazene. 8.45: Katonazene. 9: Operettrészletek. 9.45: Filmdalok. 10: Bécsi zene. 11: Katonazene. 12: Jazz. 12.35: Zenekari

Foto B

Családi ház a Lovas-úton — Villa

Tervezte — Composé par: Perényi Miklós

A Műcsarnok építészeti kiállításáról (Tavaszi Tárlat) — **De l'exposition architecturale de la „Galerie"** (Exposition de printemps)

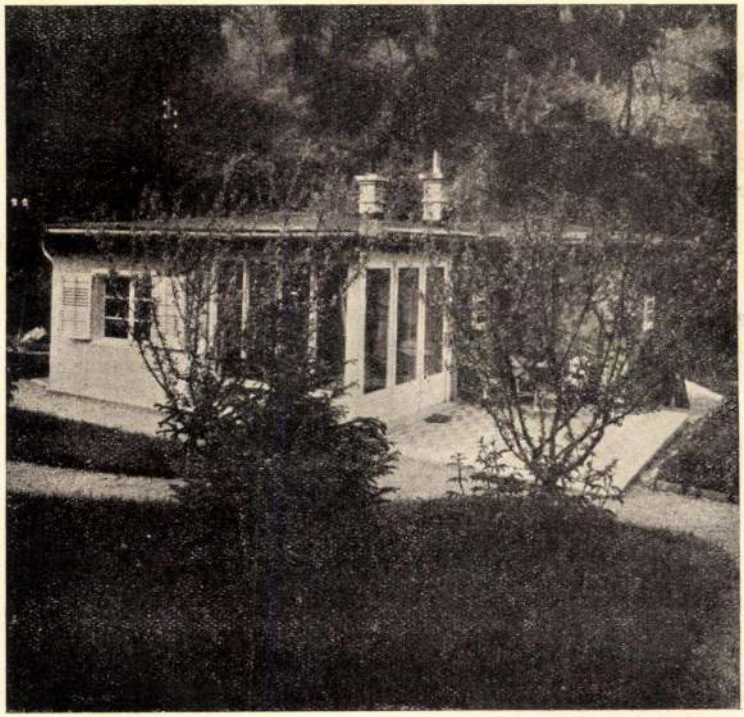
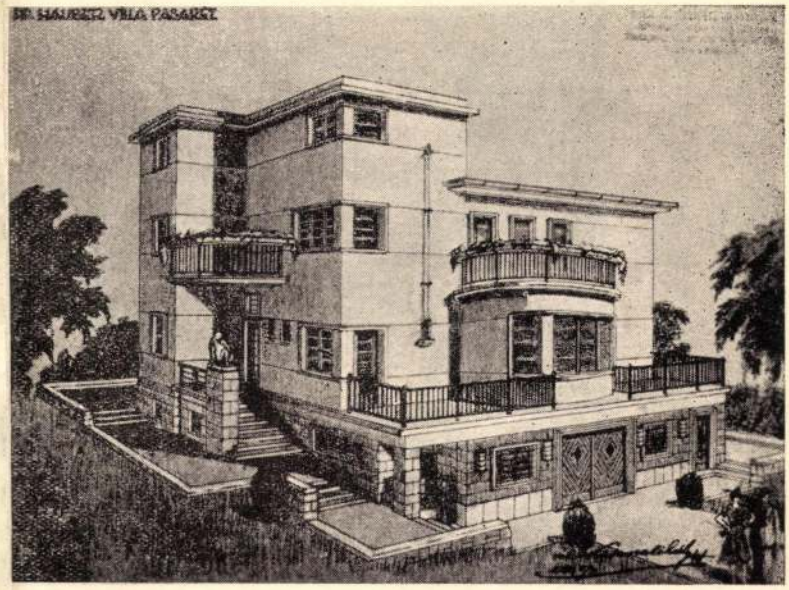

Foto Bánó

Völgy-uccai nyaraló — Villa

Tervezte — Composé par: Perényi Miklós

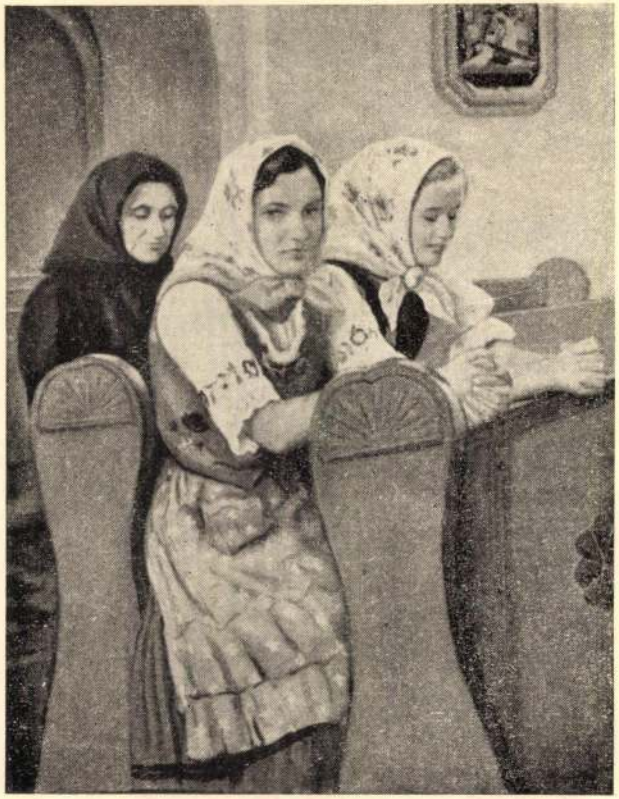

Villa terv — Plan d'une villa

Tervezte — Composé par: vitéz Katona Mihály

A Műcsarnok építészeti kiállításáról (Tavaszi Tárlat) — **De l'exposition architecturale de la „Galerie"** (Exposition de printemps)

MÁNYI CSIZMAZIA KÁLMÁN ÉS HAMZA TIBOR A MŰTEREMBEN. Két fiatal művész mutatkozott be festői készségével és elhozták vidéki élményeiket színben és

mányi CsizmaziaKálmán: Falusi templomban
~~Dans une église de village~~
A „Műterem" kiállításáról — De l'exposition de „l'Atelier"

vonalban. Az újabb magyar festőművészek a nemzeti öntudat újraébredésében szívesen fordulnak a vidéki témakör felé, mely tele van felfrissítő hatásadással és sok művészeti lehetőséggel. A két festő az előttük lévő mai magyarságú festőnemzedék rácsodálkozásában indult el, és ez kitünő iskola.

Hamza Tibor hatvanhat képe kevés kivétellel tájkép a fejlődésképesség széles látótávlatával. Alakos képei is a jó szerkesztőkészség kialakulását ígérgetik. Képeinek árjelzései nagy önbizalomról tanuskodnak, de ezek sok szempontból semmiképen sem előnyösek.

mányi Csizmazia Kálmán főleg pasztell- és vízfestő, s több mint harminc képe van a tárlaton. A mai festészet forrongó, kialakulatlan, útkereső lázában már megtalálta azokat a színeket és formákat, amelyek a művészegyéniség érleléséhez elvezetnek. A pasztellfestés nehéz és nagy művészmultat igénylő ábrázolásfajtája pedig számára is nemsokára biztonságos területet fog jelenteni. *k. b.*

A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE KÖZGYŰLÉSE

A Magyar Képzőművészek Országos Szövetsége, ez az egész magyar képzőművészetet átfogó szociális és gazdasági szerv nemrég tartotta meg ezévi közgyülését a Fészek-klubban. A közgyülést *Sidló* Ferenc országos társelnök nyitotta meg, aki magvas és szép beszédében először is megemlékezett a Kormányzó Úr Őfőméltósága húszéves országlásáról. Majd méltatta a Szövetség elhunyt országos elnökének, *Róna* Józsefnek művészeti és közéleti tevékenységét.

Az elnöki megnyitó után *Szentgyörgyvári Gyenes Lajos*, a Szövetség igazgatója számolt be a mult évi működésről és egyben ismertette a Szövetség munkaprogramját. Előadta, hogy *művészsegélyezésre majdnem százezer pengőt fordítottak, ezenkívül huszonötezer pengős ösztöndíjalapot létesítettek,* amelynek kamataiból két festőművészt

Művészet 1940
74. l.

Csizmadia László

grafikusművész

„A pillanat elmúlik, a kép megmarad."
Téli a fiatal grafikusok biennáléján,
Miskolcon.

Magyar Hírlap
1974 dec. 20.

Weöres Sándor
cikke

EGYEDI DARABOK
Csizmadia Alexa (Anglia)
kiallitasa az ERI Galeriaban

Megnyitja VINCZE MIKLOS - V.A.M. Design
2000 marcius 29-en 17 orakor,
melyre szerettel meghivja az Eri Galeria (1075 Bp
Madach Imre u.3. T/F 322 8814)
A kiallitas aprilis 28-ig hetfotol csutortokig 14-18 oraig
penteken 14-17 oraig latogathato.
E-mail: nahag@mail.matav.hu

ONE OFFS
An exhibition by Alexa Csizmadia (England)
at Gallery Eri

To be opened by MIKLOS VINCZE - V.A.M. Design
on 29th March 2000 at 17.00
You are cordially invited to the opening at Gallery Eri at
1075 Bp, 3 Madach Imre Street.
Tel/Fax 322 8814.
The exhibition is on until 28th of April. Opening times
from Monday to Thursday 14.00-18.00 and on Friday
14.00-17.00.
E-mail: nahag@mail.matav.hu

BUDAPEST
22. 3. 00
1/73

MAGYARORSZÁG
026
FORINT

Uj Művészet
Sinkovits Péter
főszerkesztő
1054 BUDAPEST
Báthori u. 10. VII/702

Printed by **JUST POSTCARDS** 0181-533 4000

EGYEDI DARABOK
Csizmadia Alexa (Anglia)
kiallitasa az ERI Galeriaban

Megnyitja VINCZE MIKLOS - V.A.M. Design
2000 marcius 29-en 17 orakor,
melyre szerettel meghivja az Eri Galeria (1075 Bp
Madach Imre u.3. T/F 322 8814)
A kiallitas aprilis 28-ig hetfotol csutortokig 14-18 oraig
penteken 14-17 oraig latogathato.
E-mail: nahag@mail.matav.hu

ONE OFFS
An exhibition by Alexa Csizmadia (England)
at Gallery Eri

To be opened by MIKLOS VINCZE - V.A.M. Design
on 29th March 2000 at 17.00
You are cordially invited to the opening at Gallery Eri at
1075 Bp, 3 Madach Imre Street.
Tel/Fax 322 8814.
The exhibition is on until 28th of April. Opening times
from Monday to Thursday 14.00-18.00 and on Friday
14.00-17.00.
E-mail: nahag@mail.matav.hu

BUDAPEST 25. 3. 00

MAGYARORSZÁG 026 FORINT

Új Művészet
Metzger Zsuzsanna
1054 BUDAPEST
Báthori u. 10. VII./702.

Printed by **JUST POSTCARDS** 0181-533 4000

Csizmadia László, grafikus-művész

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

CSIZMADIA LÁSZLÓ
FICZEK FERENC
GELLÉR B. ISTVÁN
PINCZEHELYI SÁNDOR
VALKÓ LÁSZLÓ

KIÁLLÍTÁSÁRA

NYITVA: 1980. OKTÓBER 23-ÁN,
D.U. 4 ÓRÁTÓL—NOVEMBER 16-IG.

NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

FÉNYES ADOLF TEREM
BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

80 45 – FNYV 1

KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
IGAZGATÓSÁG
Budapest, V.V. Dózsa Gy. u. 37.
1406 Pf.: 35.

BUDAPEST
1980.
okt.
17
Se 78

DÍJELŐLEGES

1o

Kiss Sándor

Budapest

Majakovszkij u. 51.

1o72

Csizmadia László

Csizmadia László a Stúdió
kiállításon „A pillanat elszáll,
a kép megmarad" című
sitaanyagaival szerepelt.

Menyhárt László: Quorossáq – de miért?
Művészet, 1979. április – 18 lap.

Csizmaidia László

Mai magyar grafikusok munkáiból nyilt tárlat Sárbogárdon a József Attila Művelődési Központban, melyen a művész is kiállitottt.

Magyar Hirlap 1980/9/22/4

Csizmadia László

Berlinben a Magyar Kulturális Intézetben szerepelt közös tárlaton.

Afféle „nézőcsalogatónak" kerülhetett az utcai vitrinbe *Csizmadia László* Tükrözés című szitanyomata, amely Budapest idegenforgalmilag legismertebb nevezetességeit ábrázolta — eredetien, újszerűen.

Magyar Hirlap 1980/11/11/6

Hegyi: Fotóeffektusok a festészetben

Csizmadia Lóránt, grafikus

L. Kabó Lóránt

– Krónika

Bonló 3.

Jelenkor, Pécs, 1981. júl-aug.

XXIV/7-8

Csizmadia Sándor

„Környezetalakítás"

Hegyi Loránd: Megjegyzés a Stúdió 1980-as ...
Művészet, 1981. február — 46. lap.

Csizmadia Lóránt, [ ]

L.: Valkó Lóránt

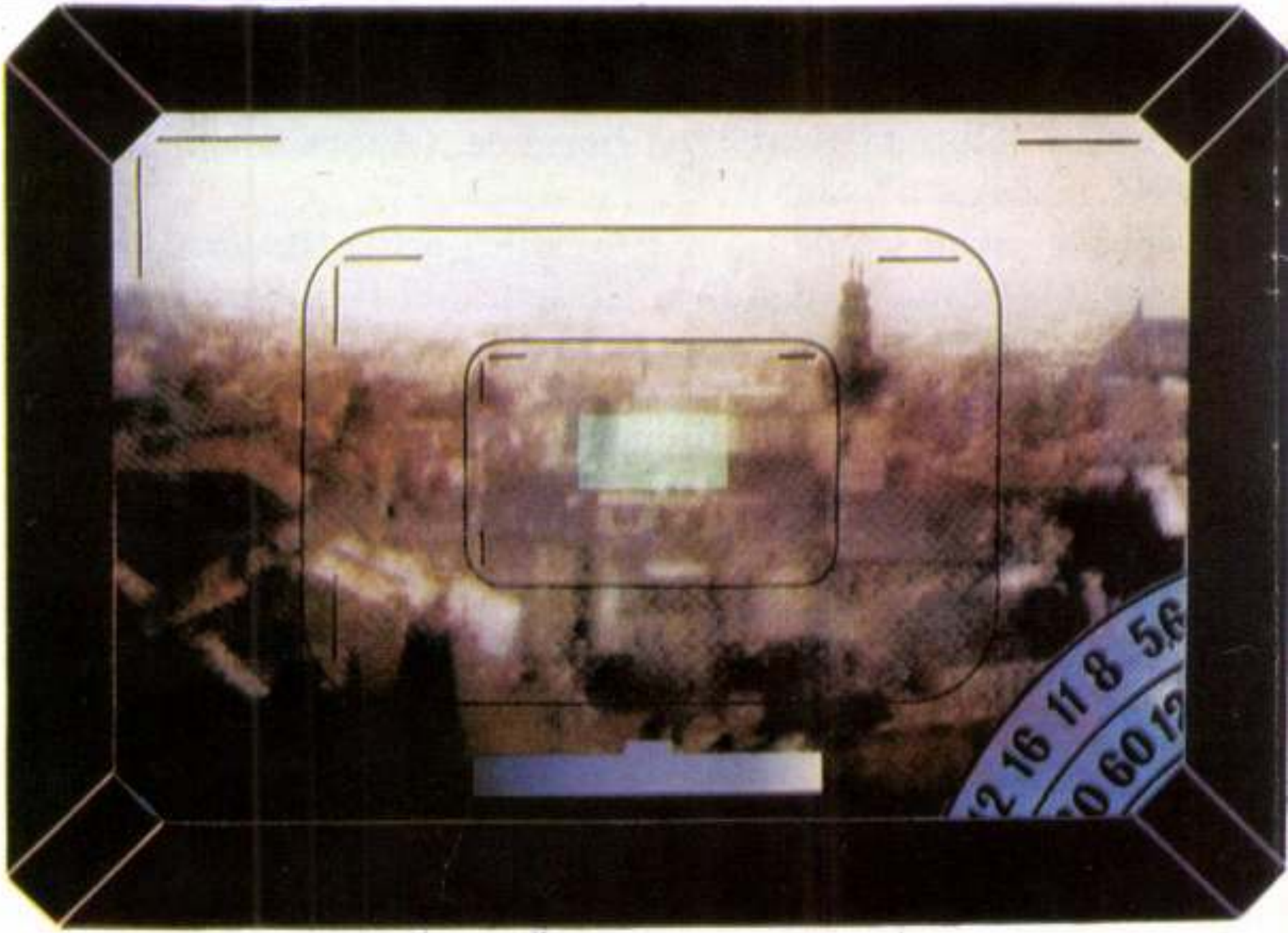
—: Öt pi at al. —

Jelen kor, Pécs, 1980: nov

Borító 3

XXIII/11

Csizmadia László: A pillanat elszáll, a kép megmarad, szita, 57×71 cm

meccs egyik győztese a következő életrajzot tette közzé: „1972. november 16-án vettem egy fúrógépet. 1977. február 2-án vettem egy fúrógépet. (Azóta két fúrógépem van.)" Ennek analógiájára akár ezt is írhattam volna nem létező naplómba: 1978. december 28-án du. 2 órakor megnéztem a Stúdió-kiállítást. 1978. december 28-án du. 3 órakor jutottam Körösényi boxához. (Azóta két kiállításélménnyel „gazdagabb" vagyok.)

Egyébként sokan lemondva a művészileg artikulált vizuális közlésről, inkább írásban tudatták a címzettekkel (kritikusok, kultúrpolitikusok, nézők, barátok stb.) létállapotukat és a velük kapcsolatos véleményüket, nagy lépést téve ezzel is az egyéni mitológiateremtés, pontosabban a magánügy-mítoszteremtés felé (Kéri Imre, Szabados Árpád, Váli Dezső). Váli például díszes keretbe foglalt papírlapon, aláírásával fémjelezve közölte, hogy boxában 20 m^2 felfűrészelt „rossz" (ti. a kezdőbetűkkel jelzett kritikusok által korábban annak minősített) képét prezentálja, hogy lehetőséget adjon nekik és másoknak „jobb, sőt jó" művek összeállítására. Nos, nem tudom, hogy az érintettek valamelyike vagy más megpróbálkozott-e az eleve nem sok sikerrel kecsegtető feladattal, de annyi bizonyosnak tűnik számomra: ha Váli művei eddig az alapos műelemzést nélkülözve marasztaltattak is el, ez a geg annál élesebb fényt vet alkotó-

Csirmadia László amatőr festő

Az amatőr képző- és iparművészek megyei kiállításán szerepelnek a művén képei. – „Beavatkozás" c. (emlitve)

Vincze Gyula: Amatőr művészek tárlata.

Fejér megyei Hétlap, 1944. okt. 15.

Czizmadia László, grafikus

● CZIZMADIA LÁSZLÓ grafikáiból nyílik ma este 6 órakor bemutató. A művész alkotásai a Ságvári Endre Művelődési Házban láthatók.

—: o Czizmadia László

Esti Hirlap, Bp. 1978 jan. 19.

8.

Csizmadia László, grafikusművész

A volt megyei tanács épületének északi részén látható Csizmadia László plakát-grafikája, - vajta a Técsi Grafikai Műhely 1973-1983 felirattal. Tizenegy a műhely tizenöt termékéből válogathatott tehát a kiállítás rendezője, Tinnenhelyi Sándor.

Említsük meg.

Csizmadia Sándor munkája szerepel a kiállításon

Ramóczky Ferenc: Tíz év után.
Dunántúli Napló, 1984. febr. 25.

Csizmadia László, grafikus

● KIÁLLÍTÁSOK Csizmadia László grafikusművész alkotásaiból Pécsett, a József Attila Művelődési Házban, Wollmuth Frigyes grafikusművész képeiből a Békés megyei Telekgerendáson nyílik ma délután bemutató. Művészet és valóság címmel tekinthet meg a közönség ugyancsak képzőművészeti munkákat a Heves megyei Kömlő községben.

– :o Kiállítások 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 20.

Csizmadia Lovró, [ ]

d. Csiky Tibor

-: A hétvégi kult. hsz. 9.

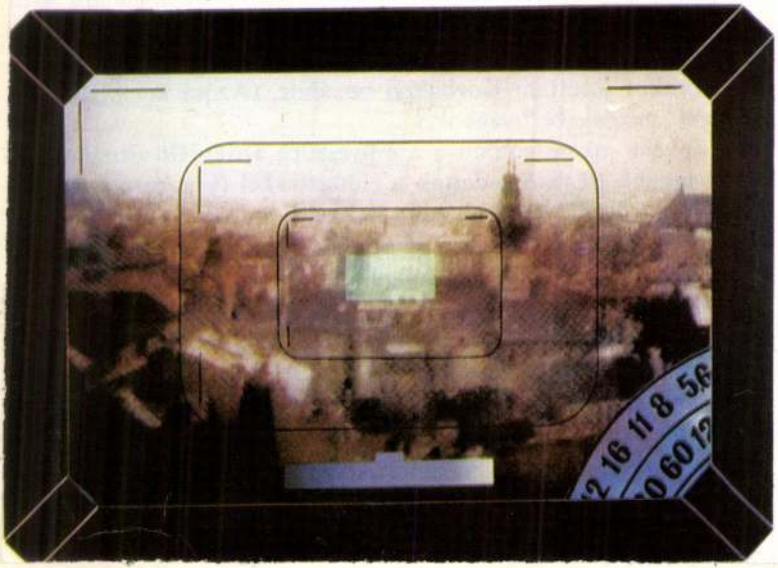
Nemzetőrség Bp. 1930 okt. 31.

Csizmadia László

A kép elszáll, a pillanat megmarad

Menyhárt László: Azonosság - de mivel?
Művészet, 1979. április/4. szám/ 18. oldal

Csizmadia László: *A pillanat elszáll, a kép megmarad*, szita, 57×71 cm

Csizmadia László, grafikusművész

a Tenyes Adolf-teremben ötvös- és grafikusművész kiállítása látható: Csizmadia László, Gellér István, Ficzek Ferenc, Pincehelyi Sándor és Valkó László. — Csizmadia László ez az első kiállítása — mondja Hajdu Istvánné, aki megnézte a kiállítást — még igencsak az elején tart az útnak és még sok hatás érhetö.

Láttuk, hallottuk...

1980. X. 24. Kossuth 17.10 (Hmé).

Csizmadia László

grafikusművész

Szocio-grafikai munkái az Óbudai Galériában

Pesti Műsor

1982.04.12

CSIZMADIA LÁSZLÓ

emlitve ld. Lacza Márta

Aczay Judit: Szociografika. Óbuda Galéria

UJ TÜKÖR 1982. 43. XIX. évf. 43. sz. 3. o.

kulcsszám, megnevezés:

havi törv. munkaidőnek megfe

3. A dijazás számitásánál alapulvett munka

4. A jogviszony tartama:

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes enge

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv
levonásra.

Budapest, 197.....

.....

megbizott

Csizmadia Margit

Vázája /Fővárosi Művészi Kézműves Vállalat/ az 1966-os Legszebb Termék pályázatan „miniszteri dicsérettben" (kerámiaipar) részesült. — Fotó a 47.l.-on.

Ipari Művészet, 1967. 3. sz., 46.l.

Csizmadia Margit és Unger György formatervezőművészek

Étrusk vázájukért „Az üveg és porcelán legszebb termékei, 1965" díjat kaptak a BNV alkalmával.

Ipari Művészet, 1965. 2. sz., 83. l.

MDK.

Csizmadia Margit

Kreámiáinak kitüntetése

Keletmagyarország 1965 máj.28.lap -

Csizmadia Margit
iparművész

Csizmadia Margit kerámiái és
szőnyegei a Fővárosi Művelődési
Házban kerülnek bemutatásra,
XII. 1-31-ig.

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1971. december - 48. oldal.

Zsigmond Mozgó
és Anger Sándor
Vőlegény

L. Gy: Ábrahám cinkula vőlegény a jegyesével,
a gétt.

Nagyvárad 1964 febr 16

Csizmadia Margit

MDK

Szerepelt a szekszárdi muzeumban rendezett tárlaton.

V.M.: Megnyilt a kulturális szemle képzőművészeti pályázatának tárlata.

Tolnamegyei Népujság. 1964 máj.12.

Czimmadia Margit
iparművész

Czimmadia Margit kerámiáit
és szőnyegeit a Fővárosi Művelő-
dési Házban mutatja be XII hó
1-étől.

-.- Kiállitási naptár
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 80.oldal

Csizmadia Margit, keramikus

MÁSFÉL SZÁZ ALKOTÁS, egyebek között díszes tálak, padlóvázák, virágkosarak láthatók Csizmadia Margit keramikusművész Orosházán most megnyílt kiállításán.

–: Hú

8.

Népszabadság, Bp. 1981 júl. 14.

Csizmadia Márta, gyermek művész [gobelin művész].

Tizenöt éves. A pécsi művészeti gimnázium tanulója. Egy nemzetközi kiállításon (NDK) két gobelinjével aranyérmet nyert.

— : Pécsi kislány nemzetközi sikere

12.

EST/ HIRLAP, Bp. 1972. márc. 3

Csizmadia Márta, gyermekrajzoló

A 15 éves lány aranyérmet nyert az NDK-ban két győztes rajzával. (40000 pályamű közöl!)

– : Pécsi diáklány nemzetközi sikere 7.

Népszabadság, Bp. 1972. márc. 4.

Csirmadia Mária [ ]

A pécsi művészeti gimnázium 16 éves, német-
szakos diákja. Az NDK idei világifjúsági
Csirmadia Mária nyerte el a
fiúdíjat súrkori nőtéssel. („Az olajvarrás
mentén" c. nemzetközi kiállítást.)

— : Pécsi-Lány a sportos 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. ápr. 17.

Csernavölgyi Miklós
festő

„Este" (repro)

-----: Körkérdés.
Művészet, 1974. március - 9.oldal

Csizmadia Mihály, épület

L: Roth Tibor

Timon u: Interarch '83

62

Magyar

Építőművészet 1983

83/6

Csizmadia Nándorné –
Kiss Imre – Rosch Gábor

Magyar Televizió Székház tervpályázata 1967.
IV díjat nyertek.

Magyar Építőművészet 1968. 6.sz.2.1.

CSIZMADIA ZOLTAN
Tanyaudvar (1989), olaj, 60 × 80 cm, Hb. MK

Délibábok hazája. IV.kiáll. Debrecen, 1992.
Déri Muzeum

MDK.

Csizmadia Zoltán

Müvészetpolitikai hirek

Napló/Veszprém/ 1967 febr.1.

M.D.K

Czimadia Loltán

festő

Képeit a régi és új szemlélet
szintetizálása hatja át.

Szeleti Loltán: A VII. Szegedi Tárlat.
Művészet, 1967. március - 41 lap.

M.D.K.

Csernuszka Zoltán

festő

A vásárhelyi társaslakásom részt vett.

Kovács Gyula: Emlékezés és állítás
(Művészet, 1966. február – 28 lap)

Csizmazia

Festőművész

Népművészeti gyűjtéseit tárlata - Szegeden a Kultur-palotában - képével szerepel.

Szegedi Új Nemzedék
1970.V.26.

Csizmadia Zoltán MDK

Halász a Tiszánál, pasztell-akv.

Műcsarnok 1962. IX. Nagy. Képzőm. Kiáll.

Csirmadia Zoltán

Szerepelt a VIII. Szegedi Nyári Tárlaton.

Csongrádmegyei Hírlap 1967. aug. 13.

Czizmadia Zoltán MDK

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Csizmadia Zoltán MDK

Ház két fával, olf.

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Csizmadia Zoltán

Ház három fával, o.

Balatoni Nyári tárlat 1964.
Keszthely, Tihany, Veszprém

MDK

Csizmadia Zoltán

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1967 dec.

MDK

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.46

MDK

Csizmadia Zoltán

Ajtó, o.

Varjak, o.

Udvar pulykákkal, o.

12. Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J.Muz.
1965. okt.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.43.

Csizmadia Zoltán

Tájképe

szerepel a T. magy. Kép. műv.
Társaság tárlatán.

Kortárs 1965 XII. m. 2004 old.

MDK

Csizmadia Zoltán

Vörös fiufej, o.

12. Vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J.Muz.
1965. okt.

Csikmadia Zoltán

Javan, olaj 64×32 cm.
T52 ciklló olaj 64×40 –
Utca " 70×52 "
Reffel " 77×46 –
Kis zakos akt pant. 55×45

Erdélyi Dunántúli Képzőművének második
kiáll. Székesfehérvár, 1965. kat. bev.:
Kovács Péter.

18 l.

MDK

Csizmadia Zoltán

Kisfiu, o.

Öreg halász, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Csizmadia Zoltán

Halász

Studio 66. fiatal művészek 6. kiáll. Ernst Muz. 1966. máj.

-

ADA

/akiknél nincs fel

KA

Csigmadi Zoltán

Farkó 1933. kőfejtő/fa. A szép. Főisk. elvégzése után a Kodmerőv. kiment. rendszeres tagja 1964-ig. utána Veszprémbe költözött. 1963-ban állít. a fiatal képzőművészek tárlatán, 1965 Veszprémben.
1965 óta a M. K. Szöv. tagja.

Északdunántúli Képzőművészek második kiáll. Székesfehérvár, 1965. kat. bev.: Kovács Péter.

18 l.

Csizmadia Zoltán

Nő mávával (rep.i) mp(dia, 40×90..
9. Braque tanulmány, " 40×60
Díjló " 21×43
Kadai " 32×16
Hal " 50×15 cm.

(Reprod.: 16 old)

Dunántúli Képzőművészek harmadik Kiállítása. Székesfehérvár, 1966. Kat. szerk.: Kovács Péter. Kiadványszerk. Sólyom. Bev.: Kovács Péter.

4 l.

Csizmadia Zoltán

majolika falképekkel:
Nőpárával, Braque, Lipták, Hal
Madás (emeitve)

Részlet az Építőművészek
Szövetsége III. kiállításán

Salgótarján 1966 XII. h. 115 fold.

Csirmaidia Zoltán

A Bakony télen c. fametszője (emlékül)

szerepel a Balatoni Nyári Tárlaton

Kortárs 1966 IX. u. 150 fold.

Csizmadia Zoltán

Ház két fával, o.

X.Magy.Képzőműv. kiáll. Műcs. 1965.

MDK

Csizmadia Zoltán
festő

Tájképei szerepel a tárlaton.

Fáthy János: Studió 67
Művészet, 1967. október – 42 lap

Csizmadia Zoltán MDK

Hát két fával, repr.

Tornyai János Muz.1964.Vásárhelyi Őszi tárlat

Csizmadia Zoltán MDK

Ház két fával, olf.

Este, olf.

Mártélyi tanya, pasztell

Tornyai János Muz.1964.Xi.Vásárhelyi Őszi tárlat

Oszmadia Nándorné építész

Tervversenyek tervei megvételek az 1966. pályázatról
/rajz, szöveg/

Ulrich Ferenc: Pólusodék Orsi.
Kádárlakótelepek tervpályázata, 1969

Magyar Építőművészet 1970/2 12 old.

Csizmadia Zoltán

Festő; Kucs Béla szobrászsal közös kiállításuk volt
a Medgyánszky-teremben.

B. Gy.: A Medgyánszky-terem; Műgyűjtő, 1970. I. sz., 3. l.

Csizmadia Zoltán

Emlékbe

Balogh Elemér: XII. Éjszakai
Napló, 1970. nov. 14. 9. l.

Csizmadia Zoltán MDK

Szerepelt a tárlaton.

Dinamikus tájai.

Dömötör János: A XI. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP 1964 okt 29.

Csizmadia Zoltán

Házak fával (festmény)

Népművelés 1969/2 borítólap 4. old.

Csizmadia Zoltán

Gyógyszerész,

a Hajdúsági Vegyészeti Művelődési Alapítvány
kiállítása a VMK-ban.

Kelet-Magyarország
1981 jún 10

CSIZMADIA Zoltán keramikus

Veszprém.

LICHTNECKRT András: A balatonfüred-csopaki borvidék története. Veszprém, 1990
481.p. melletti szines t.

A Balatonfüred-Csopak Tája Mgtsz. pincészetének tanácskozótermét diszitő kerámiája

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Csizmadia Márta

1972 MÁR 2

IFJÚ PÉCSI MŰVÉSZ NEMZETKÖZI SIKERE

Aranyérmet nyert *Csizmadia Márta*, a pécsi Művészeti Gimnázium elsőosztályos tanulója egy nemzetközi képzőművészeti pályázaton. A pályázatot az NDK-beli Schwedt-ben rendezték „A kőolajvezeték mentén" címmel. A német, szovjet, csehszlovák, lengyel és magyar fiatalok közel 40 ezer pályaművet küldtek be. A múlt hét végén megtartott eredményhirdetésen az erős nemzetközi mezőnyben a pécsi kislány aranyérmet kapott két gobelinjéért. Az egyik gobelin Vasarely egyik festményét ábrázolja, s Vasarelynek annyira megtetszett a munka, hogy értékes ajándékot küldött Csizmadia Mártának.

képviseljék az életben a tanultakat, ennek megfelelően politizáljanak. Érdeklődésük egy-egy tanfolyam után fokozódjon, tanuljanak tovább.

Ha kiemelünk a sok témából egyet, például a magyar munkásmozgalom történetét, akkor egyszerűsítve, szűkítve a hatékonyságra törekvést ez jellemezheti: A magyar forradalmi munkásmozgalom történelmi

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Csizmadia Márta

NÉPSZABADSÁG

1972 MAR 4

Pécsi diáklány nemzetközi sikere

A pécsi képző- és iparművészeti gimnázium egyik szövőszakos tanulója, a 15 éves *Csizmadia Márta*, nagy sikert aratott munkával egy nemzetközi képzőművészeti pályázaton. A múlt évben pályázatot hirdettek az NDK-ban a szocialista országok fiataljai számára, s erre *csaknem negyvenezer pályaművet* küldtek be a *csehszlovák, lengyel, magyar, az NDK-beli* és *szovjet* fiatalok.

Most érkezett meg Pécsre az értesítés: az igen erős nemzetközi mezőnyben Csizmadia Márta aranyérmet nyert két gobelinjével. (MTI)

szondát. A Pioneer f
amelyet háromszor hala
el, sikerült és *az űrhajó*
pályán halad az óriás bo

Az űrszonda útja 6
tart. Ekkor ér a Jupiter
be, ahonnan a tervek
fényképeket küld vissza
re, és — több mint száze
méteres távolságból —
bálja „feltérképezni" a bolygó | jutnia a meteorok között.

CSIZMADIA Zoltán festő

Csopak története. Veszprém, 1997 727-728. ill

Elekfi

Csiz Mária Zoltán
festő

„Régi vár felgázol" (repro)

Losonci Miklós: Képzőművészetünk időszerű kérdései.
Művészet, 1971.július - 32.oldal

Csizmadia Zoltán

MDK

Szerepelt a "Tájak-Emberek" c kiállitáson a győri műcsarnokban.

"Tanya III", "Halászat a Tiszán",
"Körtvélyesi Tisza"

Borbáth Sándor: Tájak-emberek.
KISALFÖLD 1964 jan. 22.

Csirmadia Zoltán

Plasztikával
dicsérő oklevelet a VII. Nyári Táborok
Fényképei

Táborból Táborba

TV 1979 VIII. 24

Csirmadia Zoltán

"Régi feljáró"

(repr.)

Művészet, 1971. jún.

Csizmadia Zoltán

Szerepel az alábbi Találatos

Akác kérdés: A VII. kerületi Nyári Találat

Délmagyarország 1971 VII. 20.

Csizmadia Zoltán

"Festőmasina" c. rajzának repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. okt. 24.
XIV. évf. 43. sz. 2. lap

Csernáda Zoltán

Kerámiával

szerepel a XII. kapcsolat nyári tárlaton

Kabos Endre: Agyéred és kámoutérés

Csoportos megye. Hidas
1974 VII. 27

Gyízmadia Zoltán

„Az Illés szekere" c. zeneműve
az 1. oldalon

Napjaink 1968 julius

Szirmadia Zoltán

Szerepel az alábbi tárlaton

(R. i.): Fejér és Veszprém megyei
képzőművészeti) III. tárlata Kaposvár

Fejérmegyei Hírlap 1976 XII. 6

Siermadia Zoltán főtanácsnok

A verpeléni XIII. évi tárlaton díjat kapott műveiről.

Napló, Verpelény 1941. nov 9.

Csitneadia Zoltán

Szerkesztőség, Egry József

diszkrét szeretettel üdvözlettel

Magyar Nemzet 1969 nov. 7

11. old.

Csirmaz Zoltán

Képekkel illusztrálva a
Balaton hídverő jubileumi találkozóra

Baffai István: Napjaink hídjai
a hídról

Nagyb 1970 VII. 20.

Csirmaczki Zoltán

Veszprém Vármű-i műve (emlék)
készült az alábbi Tanulmány
keretében

Tóth Sándor: Balaton Nyári Tábor

Délmagyarország 1970 VII. 23

Csizmadia Zoltán

59. Fesülnasina rézkarc 18 x 25,5 (repr.)
60. Az Ille, rézkarc " 30 x 20

5. Miskolci Grafikai Biennale. Miskolci Galéria
1969. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna

Gizmadia Zoltán
Veszprém

Az ülő, nehezen	rézkarc	30×20 cm
Emlék	"	10×12,5 "
Fasizmus	"	18,5×28 " (rep.)
Festőnő a	"	19×25 "
Katica napcsaládnál	"	117×76 "

V. Szalon művészi képzőművészeti kiállítása.
Bp Műcsarnok 1970. kiáll. lat. Bev.: Kovalovszky Márta

Csizmadia Zoltán

a Dunántúlt ábrázoló tájképein szólaltatja meg az alföldi tájakon megformálódott a pásztorábrázolásban sikeresen artikulálódó festői hangját.

Lovas Ilona: XIX. Vásárhelyi őszi tárlat

„Művészet" folyóirat, Bp. 1968. febr. 2. p.

46 l.

Csizmadia Zoltán

Bemutatott műve:

" Gulyás portré", pasztell, 40 x 50.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállitás,

Budapest. 1968.

5 I

Gizella Voltán

Keramiája

Repül.

Korank 1970. VIII. Gimlap.

Csizmadia Zoltán

A sárga ház olaj 50×40

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Csizmadia Zoltán

A sárga ház olaj 50×40

Dolgozó emberek képzőmüv. kiáll.
Ernst múzeum, 1968. január

Csizmadia Zoltán

1. Lovas mű majolika 31×40
2. Címer —"— 33×59

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Csizmadia Zoltán

Mese figurák
majolika 68×45

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Csirmadia Zoltán.

A szegedi nyári társaton
nádas kompariciái szerepel-
nek.

Láttuk, hallottuk.

1941. VII. 23. Kossuth 21·03|6| K i

Csizmadia Zoltán
festő-

Első bemutatkozó kiállítása
Veszprémben 1965-ben volt.
A város adóta saját művészének tekinti Csizmadiát.

Vadas Ilona: A tér- és mű
Nők Lapja, 1969. jan. – 4 oldal

Csirmaczki Zoltán
festő

A XI. Országos Képzőművészeti Kiállításon festményeivel, a Balaton művészeinek hagyományos tárlatán és a nyári keszthelyi kiállításon harmadszor mutatkozott be.

Nádor Flóra: A tűz és mű
Nők Lapja, 1969. jan. – 4 oldal

Gizmadia Zoltán festőművész

Csikós András Hódmezővásárhelyen született; a mostani veszprémi kiállítása ismét megjegyzi arról, hogy a városhelyiek egyéni utakon járnak a magyar piktúrában. Kurucz B. István, Fejér Csaba, Gizmadia Zoltán olyan példák, akiknek az útját érdemes követni, de idővel túl is kell haladni ezen az úton. Csikós András érzi és tudja ezt, több képén már az új, az egyéni megfogalmazás érződik.

Veszeli Lajos: Csikós András veszprémi kiállításáról. Napló (Veszprém), 1980. okt. 14.

Csizmadia Zoltán, szobrászművész

a hajdúböszörményi művésztelep a Hajdúsági Galériában nyitotta meg tárlatát.
Csizmadia Zoltán „Udvar" c. műve szerepel a tárlaton, — mintha megelégedett volna néhány szép részlettel. (említve).

Székelyhídi Ágoston: a Hajdúsági Nemzetközi művésztelep tárlata.
Hajdú-Bihari Napló 1981. aug. 4.

Csizmadia Lóránd
festő.

Csizmadia Lóránd Derkovits díjas festő művészetéről a festményeken, grafikákon keresztül képi motívumai kapcsán kérdései is vannak.

Nádor Klára: A tűz és mű
Nők Lapja, 1969. jan. – 4 oldal

Csizmadia Zoltán

festő.

Csizmadia Zoltán plasztikusan ábrázolt témái népművészeti elemekből tevődik össze. De nem a puszta látvány adja, hanem az saját elképzelését.

Nádor Tamás: A tűz és mű

Nők Lapja, 1969. jan. – 4 oldal

Csizmadia Zoltán
festő -

„Falbeépíthető kerámia"
„Tihanyi kép"
„Mexikói gyertyatartó"
} képek

Nádor Ilona: A tűz és mű
Nők Lapja, 1969. jan. - 4 oldal

Csimadia Zoltán
festő.

"Játék az anyaggal"
"Egyfejű"
"Egymű"
} képek

Vadász Ilona: A tér és a mű
Nők Lapja, 1969. jan. - 4 oldal

Csizmadia Zoltán

Bemutatott müvei:

59/ Festőmasina, rézkarc, 19 x 25.5 cm

60/ Az Illés szekerén, rézkarc, 30 x 20 cm

Katona László : V. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1969

Csizmadia Zoltán

Nyári Béla: A valóságtól elfordulva spekulálni lehet, de alkotni nem (Csizmadia Zoltánról) - Magyar Ifjúság, 1967. jan. 21.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

82. l.

Csizmadia Zoltán

(csehül): Csizmadia Zoltán műtermében. – Napló (Veszprém), 1967. febr. 15.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Írt. 1967 1970.kés. 68-107. 1./

8o. 1.

Csizmadia Zoltán

Veszprémi Vízmű szer. olaj
GSx 112

V. Balatoni Nyári Tárlat
1980. Keszthely

Csizmadia Zoltán

1. Bakonyi táj pastell 65x48
2. Gulyás pastell 49x40

Szegedi nyári tárlat

Csizmadia Zoltán

1. Az Illés szekerén ... 20×30
2. Emlék ... — " — 11×13
3. Testőrmester ... — " — 25×19

Tizenhatodik Vásárhelyi Őszi Tárlat

Tornyai János Múzeum

Csinszka Zoltán

Részlet a Tücsök Hárlatán

Ha nyílik a Tücsökben az ésnak -
Ámulatából Hárlat
Napló, Versgyűrű, 1970. máj. 7.

Csizmadia Zoltán

festőművész kiállitása. Veszprém, Képcsarnok. Ism.: Konecz István. Napló (Veszprém), 1966. nov. 17.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

266. l.

MDK

Czizmadia Zoltán, keramikus

Tárlata szerepelt a TV Galériában.

(bársony): TV - notes 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. ápr. 10.

Csizmadia Zoltán

Simon Gy. Ferenc: Hogy eljuthassunk a lényeghez (Csizmadia Zoltán) — Magyar Ifjúság, 1966. jún. 4.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Irt. 1969. 3.sz. 243-284. l./

257. l.

Csizmadia Zoltán

4 rézkarca

Szerepel az alábbi tárlaton

Ambrus Tibor: Siófoki Őszi tárlat

Petőfi Rádió 1969 X. 26

Csizmadia Zoltán

Katica magyarnáival olaj

117x76

Tizenhatodik Vásárhelyi Őszi Tárlat

Tornyai János Múzeum

Csizmadia Zoltán

Szerepel az alábbi tárlaton

Szabó Endre: A TVI Vállalkozói Ökumenikus Tárlatról

Csoportkiállítás megnyitó. Hírlap 1969 X. 19

Csizmadia Zoltán

Kerepel az alvó 66-os társaság

N.N.: Kabóca: képzőművészek
társalata Amparáról

Kolozsvár, 1970. IV. 4

Csizmadia Zoltán

Kiállít a Tűzoltóságon

(nyílt) Építészeti kiállítást a
Tűzoltóságon
Napló, Veszprém 1970. máj. 15.

Csizmadia Zoltán

Művészsajtó olajképre I. díjat

Lapok az alföldi tájról

N.N.: Képzőművészeti kiállítás
nyílt Ajkán

Napló 1969 XII. 5

MDK

Szizmadia Zoltán, festő

kerámia-lapjaiból kiállítás
nyílt meg a Derkovits
Teremben. Tárlatát a TV Galé-
riája is bemutatja.

— : Hír —

28

Népszabadság, B.: v. 1970. ápr. 4.

MDK

Csizmadia Zoltán

Kisfiu, o.

Öreg halász, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Csizmadia Zoltán

Kiállitási hir

Délmagyarország 1967 nov.15.

MDK

Csizmadia Zoltán

repr.:

Halász

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Csizmadia Zoltán

Nő pávával, majolika

G.Braque tanulm. "

Ajtó, "

Madár, "

Hal, "

Északdunántuli képzőművészek 3. kiáll. Szfvár Csók I. Képtár 1966.

Csernadiga Zoltán

Tájkép

szerepel a
Fiatalok Stúdiója kiállításán
az Ernst Múzeumban

magyar Hírlap 1963 VI. 1

Csizmadia Zoltán festő

Kőrösmezőn született. Nyíregyházára járt iskolába. Négy éve végezte el a Főiskolát. A Fiatal Kép. Műv. Stúdió tagja. Sokat tanulmányozik Kassákot.

Kiállítása volt a MÜM Damjanich utcai Iparművészeti Múzeum Otthonában Szolnokon (emlékszel)

Rajz szerző

Magyar Ifjúság 1962 XII. 8

MDA

Csizmadia Zoltán

Kiállitási hir

Napló/Veszprém/ 1967 nov.7.

Csizmadia Zoltán festő

Kápolnalrán művelő. Most
Jeszpremben él
Szerkovits Ösztöndíjas
Emeklők (mozaik, reprő)

Magyar Ifjúság 1966 VI. 4

Csizmadia Zoltán

M.D.K

Az 1964-es decemberi Stúdió
64-es vált ~~vált~~.

Bolygó Kálmán: Tűrés és Fiatal Képzőművészek Stúdiókiállítást, 1969 január - 14 lap.

Csizmadia Zoltán

készített a „Dolgozó emberek köré"
c. kiállításon

Kovács Gyula: Dolgozó emberek köré

Kortárs 1968 VI. 992 old.

MDK

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1967 okt.29.

Csizmadia Zoltán MDK

G.Braque tanulm., majolika
Bakony télen, o.

Studió 67. Fiatal képzőm. kiáll. Ernst Muz.1967.

Csizmadia Zoltán

Táj (repró)

Magyar Ifjúság 1966 XII. 23

Csizmadia Zoltán festő

Ferenczi az alábbi: Folklór

Korniss Gyula: Studió 1958–68

Művelet 1969 IV. n. Bold.

M:D4

Csirmadia Zoltán
grafikus

Részt vett a tárlaton:

Bogár Ilona: Vasárnap megnyílt... Magyar Hírlap, 1969. okt. 6.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Csizmadia Zoltán

Szerepel a kerekerdői művelőtelep
bemutatójában

Sz. J.: Kerekerdői tanácstárlat a Tokban

Petőfi Népe 1969 I. 19

Csirmaczki Zoltán
festő

M.D.K.

„Nagymama Katicával" című olajképét,
grafikáit, „Balaton tündére" kerámia
faliképét mutatta be.

Erdélyi Takács Margit: A Veszprém megyei képzőművészek.
Művészet, 1969. június – 46 lap

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Csizmadia Zoltán

Szerepel az Újka városrá
nyújtalmi tárgyalás 10. évfordulójára
készített pályázaton

(b.o.): Képek Arról a tóber

Veszprém, Nagyló 1969 IV.10.

Csirmaiai Zoltán
festő.

MDK

"Hái két fiával" c. képe az
"Ötödik teremben van

Vidos Zoltán, A Fiatal Képzőművészek
Művészet 1969 okt.19.lap

Csizmadia Zoltán

szerepel az alábbi tárlaton

Nyíregyházán

Dr. Telepy Kálmán: Bevezetés

napjainkig

Kelet Magyarország 1969 V. 9

MDK.

Csizmadia Zoltán
festő

Részt vett a tárlaton

Horváth Gyula: Stúdió 1958-68
Művészet, 1969. április - 3 lap.

Csizmadia Zoltán

Nyár, olf.

TSZ istálló, olf.

Ernst Muzeum 1964. Fiatal Képzőm. V. kiáll.

MDK.

Csizmadi a Zoltán

K:állitási kritika

Délmagyaro szág 1967 aug.2.

Csizmazia Kálmán

Művénél nemcsak a
hegedi képzőművészeti
Egyesület nagy tárlatán.

Hegedüs Gy. Vencel 1934. XI. 18.

~~dictato~~

Csirmadia Zoltán

Kiállításon szerepelt Szekszárdon várott.

Bildende Kunst 1965. dec.

M.D.

Csirmadia Lóránd
festő

1966-ban Derkovits ösztöndíjat
nyert el. Az országos és vidéki
vándorkiállításokon állandóan szerepel.

Ritter László: Csirmadia Lóránd munkáiról
Művészet, 1966. december - 33 kép

M.D.K.

Csiszmadia Zoltán

festő

1963-ban Budapesten, 1965-ben Veszprémben volt kiállítása, 1965-ben az miskefehérvári kiállítása alkalmával Csók Istvan dijjal jutalmazták.

Heitler Laszló: Csiszmadia Zoltán munkáiról. Művészet, 1966. december - 33 lap

M.Df

Csirmaczia Zoltán
festő

Még főiskolás korában ismerkedett meg a vásárhelyi művésznettel. Rendszeresen elgár dolgozni a Maszlág művésztelepre és kiállít a vásárhelyi tárlatokon.

Heller László: Csirmaczia Zoltán munkáiról.
Művészet 1966. december - 33 lap.

M.D.K

Csiriakia Zoltán

festő

Az ezüstdiósvölgyi művészek
harmadik nekekfestőjárás kiál-
lítását bemutatta magukkal:
Vő párjával Agyo, Madár, Hal,
g. Braque tanulmány.

Heitler Lenke: Csiriakia Zoltán munkáiról
Művészet, 1966. december - 33 lap

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Müvészet 1966 okt.

MDK

Csizmadia Zoltán

Önarckép, of.

IX. Magyar Képzőm. kiáll. kat. Műcs. 1962. 12.l.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Fejérmegyei Hirlap 1966 szept.25.

MDK

Csizmadia Zoltán

Természetjáró örs, of.

Boldog gyermekévek ... kiáll. Mücs. 1961.

MDK

Csizmadia Zoltán

Hálót kötő halász, vf.paszt.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.1961.

vt.past.

MDK

Csizmadia Zoltán

Halász a Tiszánál, paszt.-akv.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Mücs. 1962. 19.l.

M.D.K

Csizmadia Boltára
Lutó

A művész utóbbi években foglalkozik keramikával. Különböző anyagok (üveg, fém) feldolgozását is alkalmazza.

Keitler Károly: Csizmadia Boltára munkáiról
Művészet, 1966. december - 33 lap

M.D.4

Czimmedia Loltán

festő

Képein a természet és a természet
világához közel álló emberek al-
kotják a témát.

Heitler Leslie: Czimmedia Loltán munkáiról
Művészet, 1966. december - 33 lap

Grimmelshausen Zoltán

Kiadlit Tatán

Rideg Sándor: Kiadlitéri Zalamon
Napsugár 1Bp. 1969. sept. 12.

Grimmelie Zoltán

Részben a Tatai kiállításon

Jankéi János: Szegénység Tatán
Dolgozók Lapja, Tatabánya 1969. szept. 14.

Grizmadia Zoltán
festő-

Ősi jelbeszéddel próbálnak
kerámiatáblái, ill. a mura-
lis hasonlóságra következett, ha-
nem formaelemekre építette kompo-
zícióit.

Horváth Gyula: Grizmadia Zoltán . .
dunántúl, 1969. december - 34 lap.

Csinadia Lóránd
festő

A hatvanas évek elején, több Gádor
Lóránd munkáinak megjelenésével
sokan kezdtünk képeket egyéni be
vásárolgyűjteni.

Kovács Gyula: Csinadia Lóránd.
Művészet, 1969. december - 34 lap.

Csizmadia Zoltán

Heitler László: Csizmadia Zoltán munkáiról
Művészet 1966. 7. évf. 12. sz. 33. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

256. l.

Ozsmadia Zoltán

Tenyér Lajos portréja (eml.)

Szerepel a XI. Őszi tárlaton
a Bartók Múzeumban

Csaba kutya: Még mélyen gondolat
Őszi tárlatunkról

Nápoly 1969 XI. 16.

Csinszka Zoltán
festő

Vannak tájképei amelyek a népművészet hímzésein alkalmazott jelleget őrzik. Ezek régi népművészeti alkotásokra tekintenek vissza.

Kovács Gyula: Csinszka Zoltán . . .
Művészet, 1969. december – 34 cap.

Csizmadia Lottán

~~Kerámiatáblák~~

"Kerámiatáblák"

(sepro)

Mocsáry Gyula: Csizmadia Lottán kerámia táblái

Miskolc, 1969. december – 34 lap.

Csirmaczia Zoltán
festő-

A művész az Alföldön született és Verpeléten telepedett le, az ő egyéniét feldolgozásában tükrözi Alföldünk gyönyörű tájait.

Thorács Gyula: Csirmaczia Zoltán festőművészet, 1969. december - 34 lap.

Csinnedhi Zoltán

Részben a tatai Kállai-ásó
„Leány". vers.

Jenei János: Levegnek Tatán
Dolgozó Nője, Tatabánya 1969. sep. 4

Grimasics Zoltán

Kiállítása nyílt Tatabányán

Napló, Komárom, 1969. szep. 9.

Csernus Tibor

festő.

A Bessenyei György Tanárképző
Főiskola művésztanára volt.

Telepy Katalin: Csernus-Station megy . .
Művészet, 1969. október - 45 lap

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Csirmadia Zoltán

festő.

1958-ban végzett a Képző Művészeti Főiskolán, 1964 ig Budapesten élt, azóta Veszprémben él.

Kaiser László: Csirmadia Zoltán munkatárs. Művészet, 1966. december - 33 kép

Csinnadia Zoltán

festő

M.D.L.

Ajtó
Veszprémi táj } rézmetszet

Heller Lenke: Csinnadia Zoltán munkássága
Művészet, 1966. december - 33 lap.

Csirmaczia Zoltán

Szerepelt az Ének-Zenei Általános Képzőművészeti

III. kiállításon.

Magyar Nemzet 1966. szept. 23.

MDK

Csizmadia Zoltán

Mártélyi tanya, paszt.

Halász a Tiszánál, paszt.-akv.

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum
Hódmezővásárhely, 1961. okt.

MDK.

Csizmadia Zoltán

" Bakony télen c. festménye

Napló/Veszprém/ 1966 juli.17.lap 5.

MTA.

M.D.K

Csizmadia Zoltán
festő

„Balkony télen" c. festménye
szerepel a tárlaton.

Bodnár Éva: Balatoni Tárlat. 1966.
Művészet, 1967. február -45 lap

M.D.

Csernicskáné Boltáné
festő

„Bakony" tájképével szerepel
" a tárlaton.

Keitler László: III. Balatoni Tárlat 1966.
Művészet, 1967. február - 46 lap.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kritika

Jelenkor 1966 dec.12.p.1157.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Veszprémi táj c. müve

Müvészet 1966 dec.p.33.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Heitler László cikke

Müvészet 1966 dec.p.33.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Ajtó c. festménye

Müvészet 1966 dec.p.33.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitásának hirdetése

Szocialista Müvészetért 1966 dec.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1966 dec.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1966 nov.13.

M.D..K.

Csizmadia Zoltán

Müve a kiállitáson

Nő pávával, G. Braquel -tanulmány, Madár, Hla, stb majolikalap

P.G.: Észak-dunántuli képzőművészek III. kiállitása Székesfehérvárott

Magyar Nemzet 16 szám szpetmber 23. 4.l.

MDK

Csizmadia Zoltán

Fekete fák, akv.-paszt.

9. Vásárhelyi Őszi tárlat. 1962. okt. Helyhely
Tornyai J. Múz.

MDK

Csizmadia Zoltán

Téli táj, of.

Dénes tanya, paszt.

Ajtó, paszt.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

Önarckép, o.

Táli táj, "

Esti hangulat, o.

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll. Mednyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Körtvélyesi Tisza

Tanyaudvar

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll. Mednyánsz teremben, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Mártélyi tanya

Visegrádi részlet

Árterület

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll. Mednyánszky terem, 1963. jun.

Gizmadia Zoltán

1

Teremia - fakitép Vallitán

mpkk a Derkovits teremban

Magyar Nemzet 1970 április 9.

Gödd.

Gyarmathy Zoltán

„Cirkusz"
„Torreádor"
„Kivaly és Kivalyné" c. műveit
emlitve

Magyar Nemzet 1970 április 9.
4. old.

Csizmadia Zoltán

3

„Katona"
„Braque tanulmányok"
„Virág" c. műveit emlékül

Magyar Nemzet 1970 április 9.
v. dd.

Csízmadia Zoltán 4

„Fészkelődés"
„Ausony"
„Ornamentika"
„Madarak és Halak" c. művei
emlékére

Magyar Nemzet 1970 április 9.
u.o.

Csiszadia Zoltán festőművész

Terézia-sétány Vállalata április
3.-án nyílik a Derkovits teremben –
TV Galériája.

-Napló-

Magyar Nemzet 1970 március 29
11. old.

Csizmadia Zoltán

Szerepel a Fejér és Veszprém megyei
műtárgyak) III. kötetében Mutatóban

N.N.: Két megye műtárgyai.
„Lérfegyver"

Mapló 1970 XII. 1

Csizmadia Zoltán, festő

A Balaton télen
repr.

Magyar Ifjúság, 1967. 1.21.

Csizmadia Zoltán, festő

- a Verpeléti műtermében. Kiállítása Verpelétben újabb munkáiból.

Újvári Béla: A valóságtól elfordulva...
Magyar Ifjúság, 1967. 1. 21.

Csizmadia Zoltán, festő

-ars poeticája: A természettől ... nem lehet, de nem is célszerű elszakadni.
Tájképek, kerámia: tálak, díszvirágcserepek ugyanolyan, egyszerű formában. Színesítik mértéktartó. Kerámiaképek is.
Ujvári Béla: A valóságtól elfordulva...
Magyar Ifjúság, 1967. 1. 21.

Csizmadia Zoltán, festő

- Mátészalkán született, sok mást járt a kádmeröváshelyi művésztelephez: több éven át dolgozott ott. Kerámia iránti vonzalma is onnan.

Újvári Béla: A valóságtól elfordulva speciális lehet, de alkotni nem

Magyar Ifjúság, 1967. 1. 21.

Csizmadia Zoltán, festő

- új otthona a Tanács által rendelkezésére bocsátott műtermes lakás rendeltetésében.

Ujvári Béla: A valóságtól elfordulva...
Magyar Ifjúság, 1967. 1. 21.

Czizmadia Zoltán, festő

– A Bakony télen c. nagyméretű olajképén az esti szürkület hangulata uralkodik. Rálátásban festett völgy, Bakony vonulata, égbolt lírai egységét.

Nyírai Béla: A valóságtól elfordulva
Magyar Ifjúság, 1967. 1. 21.

Csizmadia Zoltán, festő

- Kislány c. olaja kompozíciója. megemlítése

Újvári Béla: A valóságtól elfordulva
Magyar Ifjúság, 1967. 1. 21.

Csizmadia Zoltán, festő

– a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagja, Derkovits-ösztöndíjas.

Újvári Béla: A valóságtól elfordulva
Magyar Hírlap, 1967. 1.21.

Czizmadia Zoltán, festő

-Kalony Kéln c. képe a Stúdió
67 c. kiállításon

Ujvári Béla: Stúdió 67
Magyar Hírlap, 1967. v. 20.

Csizmadia Zoltán

Balaton lúnáére c. térképmája
/repró/ szerepel az „Új
művek" c. tárlaton

Nagyb 1971 IV. 3

Csizmadia Zoltán

"Illés szekerén" c. képének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. ápr. 10.
XV. évf. 15. sz. 2. lap

Gizmadia Zoltán

Terézia falképei keresztelő
az Ősök Oltalmáról képzőművészeti kiállí-
tás a Műcsarnokban

Képtár [19]69 szeptember 12
2. old.

Csiszmadia Zoltán

Mûve került a Veszprém megyei Képzõmûvészek II. õszi tárlatára a veszprémi Balassy Múzeumban

Veszprém 1969 november 23
9. old.

Csizmadia Zoltán, Kerecsendi kerámikusművész

Megyénk művészeti eseményeinek korábbi rangjával és hagyományaival kiemelkedik a kétévenként megrendezésre kerülő Országos Textiltriennálé, mely az idei XII. alkalommal nyílt meg a Veszprémi Vegyipari Egyetem aulájában. – A tervek bal oldalán láthatjuk Csizmadia Zoltán – sajnos – csak egy képét, a „Mártélyi tanya" c. művét. (reklitve).

Veszeli Lajos: A megfiatalodott Őszi Tárlat.
Napló (Veszprém) 1983. nov. 19. 8. old.

Csirmadia Zoltán, „Festő-és Kerámikusművész"

Bárhonnan közelítjük meg művészetének értelmezését, mindig saját vizuális gyarapodását eredményezi, hanem kihat egyes szerzők – így Csirmadia Zoltán, a bolgár Maria-Terézia Goszpodinova fejlődésére is, – és még több művészre is.

Losonczi Miklós: Nemzetközi művésztelep Hajdúböszörményben.
Nógrád, 1981. aug. 30.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Juh akol

Révészné

Két ladik

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll. Mednyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Rőzsekupac a gáton

Halászat a Tiszánál

Hálókötő

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll.

Medgyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Dénes tanya I.

" " II.

Gyerek fej

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll.

Mednyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Házvég

Margit

Istálló

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll.

Mednyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Leány portré

Rőzse boglya

Női portré

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll.

Mednyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Tanya három fával

Fiufej

Két boglya

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll.

Mednyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Leányfej

Tanya borus éggel

Tükröződő szalmakazal

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll.

Mednyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán festő

pasztellek:

Ajtó

Ásványőrlő

Csizmadia Zoltán és Kucs Béla kiáll. Mednyánszky terem, 1963. jun.

MDK

Csizmadia Zoltán

repr.:

Galamb

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, 1968. Balatoni Muz.

Csizmadia Zoltán

festő

Grafikai lapjai kitüntetők, ilyen a „Tanulókerés" c. grafikai munkája.

Vajda Dezső: Veszprém megyei tárlat
Művészet, 1968. október - 42 lap.

Csizmadia Zoltán

Majolika lépekkel

szerepel az alábbi Tájékoztató

Kovács György: Nyári Balaton Tájai

Művészet 1968 XI. sz. 45 old.

Csizmadia Zoltán

Szerepel a X. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállításon

H. R.: Kiállítás Miskolcon

Délmagyarország 1968 XII. 4

M.D.K.

Gimnázium Kolozsvár
Fekete

Kis méretű majdnem képei katá-
rzsak.

Kerámia Gyula: IV. Balatoni Ungári Tárlat
Művészet, 1968. november - 45 kép.

Csizmadia Lóránt
festő

M.D.

A kiállításon bemutatta „A papsai forradalmárok kivégzése", „Veszprém", „Épülő Veszprém" c. műveit

Vajka Aurél: Veszprém megyei tájlat. .
Művészet, 1968. október – 42 lap.

Csirmaczia Lóttár

festő

M.D.V

Magoleha munkái a modern művészetet képviselik. tlz „Nyíló pávaval" „Braque tanulmány" a bemutatott művek.

Vajka Aurél: Versprém meggyi tárlat
Művészet, 1968. október – 42 lap.

Csizmadia Zoltán

festő

14.DK

A Veszprém megyei tárlaton
részlő művéért a II. díjat
nyerte el.

Vágka Aurél: Veszprém megyei tárlat
művészet, 1968. október - 42 lap.

MDK

Csizmadia Zoltán

Sárga ház, o.
Veszprémi táj, o.

Szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz. 1967.jul.

MDK

Csizmadia Zoltán

Gulyás portré, paszt.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

MDK

Csizmadia Zoltán

olaj:

Pásztor

Veszprémi táj

9. szegedi nyári tárlat. Móra F. Múz. 1968. aug.

MDK

Csizmadia Zoltán

Pásztor repr.:

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Mus.
1968. aug.

MDK

Csizmadia Zoltán

Bakony télen II., o.

Télen, o.

Galmb, majolika

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

MDK

Csizmadia Zoltán

G. ur, majolika

Ikrek, "

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely,
Balatoni Mus. 1968.

MDK

Csiz madia Zoltán

"Az Illés szekerén", rk.

Emlék, rk.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

MDK

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 szept. p. 812.

Országos Foltár

Télen c. műve (mely) szerepel a
IV. Balatoni Nyári Tárlaton
a Szépművészeti Múzeumban

Heitler László: A IV. Balatoni Nyári Tárlat

Jelenkor 1918 IX. n. 811 kol.

MDK

Csizmadia Zoltán

Kiállitási hir

Népszabadság 1968 nov.7.

MDK

Csizmadia Zoltán, jutó

Vívódíjat kapott.

–: A X. őszi találat Veszprémben 14

Népszabadság, Bp. 1968. nov. 7.

Csizmadia Zoltán

Szerepel a IX. nemzedék Nyári Tárlatán

Kelesi Zoltán: A IX. nemzedék Nyári Tárlata

Tiszatáj 1968 IX. m. 82 oldal.

MDK

Csizmadia Zoltán

repr.:

Bakonyi táj

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Muz.
1967. okt.

Csizmadia Zoltán

Nyírségi műlaktanya. Rendszeresen részt vett a vásárhelyi kézműves tábor munkájában. Nemrégen Veszprémben telepedett le.

Pogány Ö. gábor: A vásárhelyi vitából

Tiszatáj 1967 XXII. n. 749 old

MDK

Csizmadia Zoltán

Kiállitási hir

Délmagyarország 1968 juli.7.

MDK

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1968 juli.7.p.5.

M.N.K.

Csizmadia Zoltán festő

Udvar pulykákkal c.

müve az Áll. Vásárlás Képzőművészeti Vásárlások
III. Kiállitásán bemutatva,
vásárlás a MNG részére.

Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Ki
állitásáról. MNG anyagának vásárlásai 12x 2.1.

Csizmadia Zoltán, festőművész

A Vásárhelyi ősz tárlat bemutatja, hogy egymástól veszik át a szakértők a szakértőket. Valósággá vált közlésünk átadásukról Csizmadia Zoltán, Csikós András, Fejér Csaba tanyabiccsántottói. /emlitve/.

Losonci Miklós: Vásárhelyi ősz 1981.
Munka, 1981. 12.

Csizmadia Zoltán, festő

L. Németh József

R. gr. Grafika és kerámia

Népszabadság, Bp. 1981. okt. 28

7.

MDK

Csizmadia Zoltán

neve előszóban említve

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Múz.

• 1967. okt.

Csizmadia Zoltán

kerepes a, X. kapp. kép. műv.

I. kiadás

Körmendi Éva: A X. kapp. kép. műv.

I. kiad.

Tankönyvkiadó 1985 XII. m. 925 old.

MDK

Csizmadia Zoltán

A sárga ház, o.

Dolgozó emberek között képzőm. kiáll.
Ernst Muz. 1968. jan.

MDK

Csizmadia Zoltán

Bakonyi táj, paszt.

Hazafelé, "

Este, "

Kertalja, "

14. vásárhelyi őszi tárlat Tornyai János Muz.
1967. okt.

MDK

Szlovéniai-Vas m.i képzőművészek kiáll. 1967.nov.
Szombathely Savaria Muz.

M.D.K.

Csernadia Zoltán

festő

"Parasztasszony" - akvarell

"Nyerpel a Dunamenben.

"Parasztasszony" (nyomat)

Kovács Gyula: Mai magyar képzőművészet . . .

Művészet, 1966. október - 41 lap

Erkmadia Zoltán, festő MTA

Tanya c. képe feltűnik a negedi
nyári tárlaton.

Rózsa Gyula: Hány falnos nyomaiban
8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. júl. 31.

M.D.K.

Csizmadia Zoltán (?)

nevét említi keserű rezignációval Szij Rezső a XXI. debreceni őszi tárlat beszámolójában, azzal kapcsolatban, hogy miért nem tudott egy debreceni képzőművészeti központ kialakulni, holott Medgyesy Ferenc mellett - többek között - Hrabéczy Emőre, Holló Lászlóra hivatkozhat, viszont a Szamosháton működött Csizmadia Zoltán véglep elpárnázott erről a tájról.

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII.évf. 1.sz. 74. old.

Csizmadia Zoltán, [festő]

MDK

Felsőlalt.

–: Belépőjegy a Magyar Képzőművészek Szövetségének Kiállítására 9

NÉPSZABADSÁG, 1966. aug. 8.

Gizmadia Zoltán.

Képzőművésze.

Verpréen város múzeumot és otthont adott a művészeknek.

Említve.

Népművelés, 1965. 6. u. 34. old.

Csirmaczi Zoltán

festő.

M.D.K.

Veszprémben a Vegyipari Egyetem aulájában olaj és pantell képeit állította ki. A Tisza, Vásárhely, Matild vidéke és az ott élő emberek szerepelnek képeinek.

Horváth Gyula: Csirmaczi Zoltán, R. Kiss Lenke és Kiss István kiállítása.

Művészet, 1965. szept. – 43 lap

M.D.4.

Csinnadia Lóltáv

dettő-

" Mozaik (vegyes)

Kovács Gyula: Csinnadia Lóltáv (R. Kiss Lenke és Kiss Tivadar kiállítása.

Művészet, 1965. sept. – 43 lap.

Grimauda Zoltán „Jós"

MDK

Bemutatkozik Veszprémben március 11-én megnyíló tárlatán.

— : Kis híradó 2.

ESTI HIRLAP, hn. 1965. márc. 3.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Napló /Veszprém/ 1965 ápr.27.lap -

.

Csizmadia Zoltán M.D.K.

Este, repr.

Csongrádmegyei Hrilap 1965 jul. 25.

M. K.

Szigmadia Zoltán

Bete, repr.

Csongrádmegyei Hxilap 1965 jul. 25.

Csizmadia Zoltán festő M.D.K.

Veszprémben működő művész

Esti Hirlap 1965. márc. 3.

Csizmadia Zoltán festő M.D.K.

Müvei a Veszprémi Vegyipari Egyetemben rendezett kiállitáson

R. Kiss Lenke, Kiss István, és Csizmadia Zoltán kiállitása

Napló / Veszprém / 1965. márc. 9.

Csizmadia Zoltán festő M.D.K.

Székesfehérvárott az északdunántuli képző-
művészek kiállitásának megnyitóján Csók István
dijjal kitüntetve

Napló

Magyar Nemzet 1965. augusztus 3. 4. 1.

Csizmadia Zoltán festő M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Csók István -dij III. fokozatával kitüntetve

Perneczky Géza: Észak-dunántuli képzőművészek

Magyar Nemzet 1965. augusztus 6. 4.l.

Csizmadia Zoltán festő M.˘.K.

Veszprémben telepedett le.
Kiállitás müveiből a Veszprémi Vegyipari Egyetemen

Veszprém I. Veszprém II.
Éneklők, mozgók,
Naplemente a Tiszán, Tanyaudvar, Tanya,
Fácános, Halász a Tiszánál,
˘zénagy ujtés , Arviz, Ősz, Reggel,
Cserhát ˛enő: Kiállitás az egyetemen
Napló / Veszprém / 1965. márc. 14. · / ·

Csizmadia Zoltán festő M.D.K.

Akolépitők, Tanya I. Tanya II.
A Dénes-tanya, Körtvélyesi Tisza, Boglyázó
Sárga tanya, Halászportré.
Gyerek galmabbla, repr.

Cserhát József: Kiállitás az egyetemen

Napl. / Veszprém / 1965. márc. 14.

Csizmadia Loltán

Festő"

Szíj. Lexo": Képző-művészet.

Vanpreludium

Jelentkezi 1964 7. m. 639. l.
640. l.
641. l.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

Gimnadia Zoltán.

Nyár.

kép. (repro.)

Alföld, 1967. 4. sz. belső borító, elején

M.D.K.

Csirmaduia Loltán

grafikus

„Hári hét paraí" (repró)

B. Supka Magdolna: Fekete-fehér

Művészet, 1966. január - 13 lap

M.D.K.

Csizmadia Zoltán festő

Müvei a kiállitáson

Perneczky Géza: Festmén ek a X. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson

Magyar Nemzet 1965. okt. 3. 9.1.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov.lap 44.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1965 nov.11.lap 4.

Csizmadia Zoltán

Csák István-díjat kapott a székesfehérvári kiállítás alkalmából.

Fejér megyei Hírlap 1965. aug. 3.

Csirmadia Zoltán

A Csáth István-díj harmadik fokozatát kapta.

Magyar Nemzet 1965. aug. 6.
Enas-dunántúli Képzőművészeti Pernecky Géza.

M.D.K.

Csirmaduia Lottához
Szeged

Női fej-ét mutatta be a
tanárom.

Végvári Lajos: Az Ének-zenetanárképző Intézet története
Művészet, 1965. november 46 kép.

Csizmadia Zoltán

Szerepelt a Veszprém megyei képzőművészek

őszi tárlatán.

Napló 1965. okt. 31.

Csirmaidia Zoltán

A Veszprém megyei Népművelési VII. őszi bál-
latán pénzjutalommal tüntetés ki.

Napló 1965. nov. 7.

MDK

Csizmadia Zoltán

Nyár, of.

TSZ istálló, of.

Studio 64.- Fiatal képzőművészek V.kiáll. Ernst Muz.
1964. dec. 7. o.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitásának hirdetése

Népszabadság 1965.ápr.2.lap -

MDK.

Csizmadia Zoltán

A veszprémi tárlaton szerepelt.

Napló /Veszprém/ 1965 ápr.4. lap -

MDK

Csizmadia Zoltán

Ritly V.: Festmények, rajzok, szobrok a X. vásárhelyi őszi tárlaton. Magyar Nemzet 1963. okt. 15. 4.l.

Szinnadia Zoltán

festő

M.D.K.

Méltatás.

Horvath Ákos: A XI. Vásárhelyi Tárlat

Művészet, 1965. március - 36 lap

Csirmaczki Zoltán

hódtóhegyi a Csirmaczki test
(tónyké)

Orosz- Vietp 1964. 45-n; Thord.

Gyimesi Zoltán, festő MTI

Szerepel Veszprémben a felszabadulási kiállításon.

— : hi —

8

NÉPSZABADSÁG, hu. 1965. ápr. 2.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitásának hirdetése

Szocialista Müvészetért 1965 ápr . lap -

M.D.K.

Csirmaduia Zoltán
festő

A Medvegalléry Szerelmei június
22-én nyitotta meg kiállítását

— : —

Művészet, 1963. július – 47 lap

mak

Csizmadia Zoltán festő

a falu életének szinesitő, hangulatos festői művein. /Nagy Istvánt és Tornyai Lajost/

Hasonlítsd: Két festőt művein a Medvegyánszky teremben

Nyitrava, 1963. jún 10. 2.l.

Dear

Csizmadia Zoltán, festő MDK

A Medgyaszay Teremben Kus
Béla szobrászművésszel közös
kiállítása nyílik meg jún.
22-én.

— : Hír 10.

Népszabadság, Bp. 1963. jún. 20.

Csizmadia Zoltán festő M.D.K.

A hódmezővásrhelyi Majolikagyárban kivtelezett dekorativ kerámia faliképek:"Fiuportré" Csendélet"

Vajna Éva:Két fiatal művész kiállitása a Mednyánszky-teremben
Magyar Nemzet 1963. julius 3.7.1.

CSIZMADIA Zoltán festő M.D.K.

vándorkiállitása a Munkaügyi Minisztérium 35. sz. intézetében, a budapesti ipari tanulók részére

napló
Magyar Nemzet 1962. november 1. 4.l.

Csizmadia Zoltán festő M.D.K.

Az alföldi származásu festő 35 festménye szerepel a kiállitáson.

1958-ban végezte ael a főiskolát, azóta minden évben hosszabb időt töl a hódmezővásárhelyi müvésztelepen.

"alász a Tiszán.

Magyar Nemzet 1963. julius

./

Csizmadia Zoltán festőm. és Kucs Béla szobrászom.

együttes kiállítása a Madzsarszky-Iparumban

Mozaik

Vajdaság 91. évf 142. sz 1963 jun 20. 4. l

Csirmaczia Zoltán M.D.K.

festő

Fiú fej (repr.)

Élet és Irodalom, 1963. jan. 12 - 2 lap

Czimmadia Zoltán M.D.K.

festő

Részt vett a tárlaton

Szabely Zoltán: A VIII. őszi tárlat Hódmezővásárhelyt

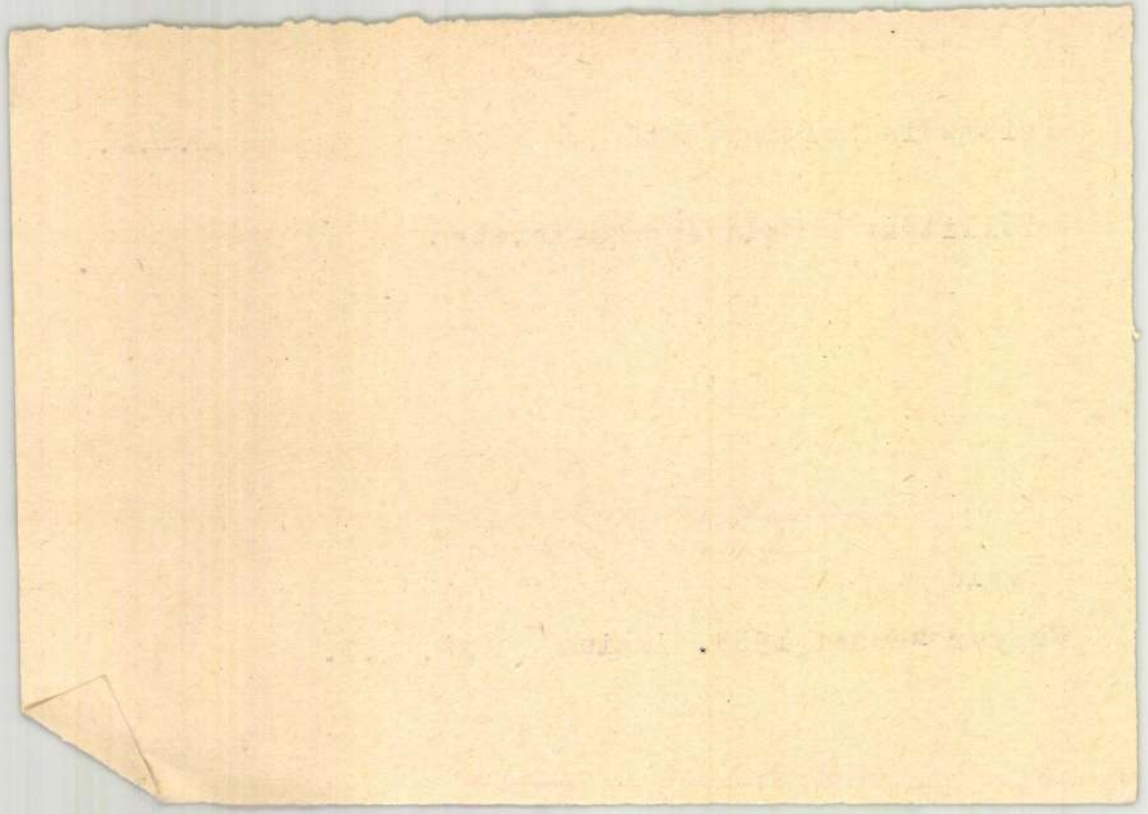
Művészet 1962 január — 29 l.

Csizmadia Zoltán festő M.D.K.

Kiállitása a Mednyánszky-termben

Napló

Magyar Nemzet 1963. junius 23. 8.1.

mdk

Csizmadia Zoltán

rajza: (portré)

Új Írás, 1963, 8. 12
1024. kon

Csizmadia Zoltán, Iparművész

Jún. 22-én kiállítása nyílik a Medgyaszay Teremben.

—: Kis hírnök

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. jún. 20.

MDK

Csizmadia Zoltán

szerepelt a tárlaton.

Dömötör János : A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
Tiszatáj. 1963. 10.

Csizmadia Zoltán MDK

szerepelt atárlaton.

-s -n: Gondolatok a X. Vásárhelyi Őszi Tárlatról. Csongrádmegyei Hirlap. 1963. okt. 27.

molk.

Csizmadia Zoltán festőnek.

részt vett a kiállításon

Dömötör János a K.S. Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tusnádfürdő 1963. 11. 11.

J. L

Csizmadia Zoltán, festő MDK

A mártélyi művésztelep első két lakója: Vörös Rozál és Csizmadia Zoltán festőművész.

T: (szöveg — fénykép) 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1963. jún. 6.

MDK

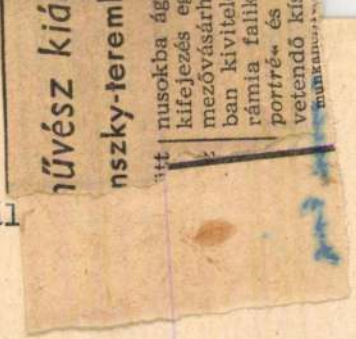
Csizmadia Zoltán

Téli táj olaj 46x64
Dénes tanya pasztell 40x44
Ajtó " 57x29

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása.
Ernst Múzeum 1963.Június.Kat. 14.1.

Csizmadia Zoltán M.D.K.

Részt vett a kiál

Ritly Valéria:Festmények, rajzok, szobro a X. vásárhelyi őszi tárlaton

Magyar Nemzet 1963. október 15. 4.l.

Csizmadia Zoltán MDK

Természetjáró m²rs, olf.

Mücsarnok 1961 Boldog gyermekévek kiáll.

MDK

Csizmadia
festő.

Részt vett a tanácson.

D. Fehér Zsuzsa: Az alföldi festészet...
Művészet, 1967. július – 8 lap.

MDK

Csizmadia Zoltán

Női portré, peszt.

Ajtó, paszt.

Fiu fej, paszt.

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963.
Tornyai J.Muz.

material gesammelt; er hat
Visionen und Wundern sowohl
auch in dem des Ortes, für
ge und die Geschichte best
der Nähe eines berühmten Gr
geweiht ist), aufgedeckt.
Literatur dieses Themas übe
net in grossen Zügen die ge
Eigenschaften der ungarisch
Entstehung; der Wunder, die
sind; der beträchtlichen Ro
Wallfahrten im Leben und Gl

MDK

Csizmadia Zoltán

Női portré, repr.

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J.Muz.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1966 nov.30.

MDK

Csizmadia Zoltán

Két fa házzal, paszt.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Múz.
1964. máj.

Forschungen(die er an Hand
lischen Materials der Mari
Tonabstände der Fünftonreih
als die jeweils entsprechen
und dass erstgenannte selbs
tionen und versteckte Harmo
den Vorschlag, für das pent
selbständige Nomenklatur zu
die Regeln der Pentatonie n
den Musikkulturen zu beobac

Zs. CSALOG: Typen der Flech
schen Volkes(A magyar nepi

MDK

Csizmadia Zoltán

szerepelt a tárlaton.

Cserhát József: A legszinvonalasabb kiállitás veszprém megyében. – Balatoni Nyári Tárlat. Napló 1964 jun. 18.

MDK.

Csizmadia Zoltán

Csók István dijat kapott
Magyar Nemzet 1965 aug.3.lap -

Csorvásiak Lotikáért

festő

M.D.K.

Kiállítása volt a Medugáinszky-teremben

Igen tehetséges a tanya – „Tájkép" (repro)

Sós Endre: Kiállítás a Medugáinszky-teremben

Művészet, 1963. december – 46 lap

Csizmadia Zoltán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296. 188-307

MAGYAR NEMZET
1983 JUL — 3.

Két fiatal m
10/1' a Mednyá

Már több alkalommal együtt szerepelt vándorkiállításokon *Csizmadia* Zoltán festőművész és *Kucs* Béla szobrászművész, most újra együtt mutatják be új alkotásaikat a Mednyánszky-teremben a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának rendezésében.

Csizmadia Zoltán 35 festményét állították ki, az alföldi származású művész intim jellegű képeinek témája zömében ma is az Alföld és a tanyák világa. 1958-ban végezte el a főiskolát, azóta minden esztendőben hosszabb időt tölt el a hódmezővásárhelyi művésztelepen. Egyik legérettebb munkája, a *Halász a Tiszán* is itt készült. Az élmény-adta lehetőségeket frissen, még a helyszínen felhasználta, látszik, hogy nem műteremben készült az erőteljes kompozíció. Kerüli a konvencionális szerkesztést, nem másol naturalista módon, hanem átkölti a látványt és megfelelő képi beszéddé változtatja át. Az ifjú művész megragadó erővel ábrázolja, fogalmazza lírai vallomássá a szerény alföldi tanyák életét. A konstruktív, sőt puritán fogalmazásban uralkonak fel a fehérek,

dolgozó házaspárnál. »Tökéletesen megbízható N. 247« jelig. a kiadóba.

Gyakorlott könyvelőt felveszünk. Érdeklődni: 131-046.

Teljesen megbízható, leinformálható 40 év körüli nő, heti 2—3 napi takarítást vállalna. Érdekl. 341-554.

Gyakorlattal rendelkező műszaki rajzolót és térfi segédmunkásokat azonnali belépésre felvesz a Lőrinci Vattagyár, Bp. XVIII. ker., Reviczky Gyula u. 9-11.

Idősebb asszony kisebb háztartás vezetését vállalja bejárással. Jelige: »Gyermekszerető 21360« a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Esztergályosokat szövetkezet felvesz. Bp., VI., Jókai u. 9.

Kvalifikált cipőipari szakmunkást, aki a talpszél marástól a befejezésig perfekt, — azonnal felveszünk. — Cipőtervező Váll. Bp. XIV., Gizella út 24-26

Hirdetmény. Kisújszállás Városi [illegible] Végrehajtó [illegible] a[illegible]

tékot, feloszlato[illegible] tartást készpén[illegible] szek. Hívásra [illegible] jövök. 135-708.

Bútorvétel! H[illegible] kot, hálószobát, binálat, háro[illegible] megvásároljuk, nal fizetjük. 33

Kárpitosgondja forduljon bizal[illegible] hozzánk. Stíl é[illegible] dern bútorokat [illegible] tünk, alakítunk[illegible] dolgozunk és ja[illegible] Porvédőt, függ[illegible] varrunk, felt[illegible] Háznál soronkív[illegible] gozunk. Fizetés[illegible] vezménnyel. VII[illegible] Huszár u. 3. 4

HANGSZE

Jó hangú, ú[illegible] politúrozott béc[illegible] vid zongora bé[illegible] 229-927.

RÁDIÓ

Rádióját, telev[illegible] lakásán javítja[illegible] rádiószerviz. Tel[illegible] 166.

RUHÁZA

Ká[illegible]

Olcsón fagyoszt[illegible] mélyek a különböző so[illegible]

Csizmadia Zoltán

A vásárhelyi városi tanács munkajutalmában részesült a müvész.

Magyar Hirlap 1981/13/6

Csizmadia Zoltán (festő)

A XI. Őszi Balatoni Tárlaton szét vett művével.

Csizmadia Zoltán, [ ]

L.: Végvári Julius

8.

– :o Kiállításról

Esti Hírlap, Bp. 1976. dec. 3.

Csiramadia Zoltán grafikus

a Kaposvári Szociográfiai Képtárban rendezett T. Dunántúli Társaság szervezésében művei.

Sasvári Miklós: Gondolatok az első dunántúli tárlatról.
Életünk, 1944. 1. 66. old.

Csirmadia Zoltán

a vásárhelyi művészteleppen a művésznő több mint ezer napot töltött.

Szalóné Erdőre: Hírlevél a vásárhelyi művésztelepről.
Csongrád m. Hírlap, 1943. május 24.

Csizmadia Zoltán, festő

L - Mátis K.

Gaál J: Műveiből. --
Torrai, Keszthely, 1980. május.

75-89.

X4/3

Csirmadia Zoltán keramikus

A Szegedi Képzőművészeti Társaság
szerepelnek művei. „Paraszt-
oltár" c. fali kerámiatábla.
(reliefes)

Sütteb, hallottuk.

1973. VIII. 25. Tetőfi 21.25 Ks

Cs. Szmadia Zoltán

A kolozsvári állatkertben Gáspárnak, - mely épületben van - a művésznő felajánlotta egy művét, - "A kisfiú" c. (említve).

B. E.: Képek az "állatkert"-ben.

Napló (Kolozsvár) 1944. május 5.

Csizmadia Zoltán

Balongi táj I. / olaj

—"— II. / —"—

XV. Szegedi Ifjúsági Tárlat

Csirmadia Zoltán

„Este" (versek)

Művészet, Budapest, 1944. 3.

Csizmadia Zoltán

"Emlék" c. müvét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. febr 24.
XVII. évf. 8. sz. 13. lap.

Csizmadia Zoltán

Meseforgató, repr.

6. Balatoni nyári tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely 1972.

Grismadia Zoltán

Mesefigurák majolika
69x48

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1972.

Cserínadombalatt
fekvő

A veszprémi Kossuth Lajos u 20
lakó és szolgáltató ház falfelületén
elhelyezendő kerámiadombormű ter-
vezésének pályázatáról szóló cikk.

— : Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március - 48 oldal.

Cserinacska Zoltán
festő

A művész „Bakonyi táj" című
műve a XIV. Vásárhelyi Őszi Tár-
laton sikert aratott.

Bauer Pál: Hódmezővásárhely és a . . .
Művészet, 1974. március -43 oldal.

Csizmadia Zoltán

festő

Csizmadia Zoltán Vásárhely hírneves-
dő hagyományainak tartja, hogy Vásár-
helyi művészei vállaljak a néphez való
hűséget és elkötelezettséget.

-----: Körkérdés.

Művészet, 1971. március - 9.oldal

Csermadia Zoltán

festő

Az országos Ifjúsági és Művelődési

Hár Életpályadíjában részt vett.

N.Dvorszky Hedvig: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. február - 48.oldal

CSIZMADIA ZOLTÁN

41. Vásárhelyi Ö. T.

Csizmadia Zoltán

CSIZMADIA ZOLTÁN *festőművész tárlata tegnap nyílt meg a nyíregyházi Jósa András Múzeumban. A Veszprémben élő alkotónak az Alföld és a Balatonvidék tájait ábrázoló olaj- és pasztellképeit, s több kerámiáját is bemutatják.* II 18

Magyar Hirlap 1977/6o/1o

CSIZMADIA ZOLTÁN
festőművész

1933-ban született a művész Mátészalkán.
A Képzőművészeti Főiskolán, ahol mesterei:
Fónyi Géza és Bencze László voltak, 1958-ban
végzett, azóta rendszeresen résztvesz országos
és külföldi kiállitásokon kerámia tábláival.
festményeivel.

Összeállitotta: Z.Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1980.február - 17.lap.

Csizmadia Zoltán, festő

L: Velgosity Gyula

Fondi L: Velgosity Gyula anyag 92-96

Tihanyi, kiegészítő 1979. nov. XXXIII/4

Csizmadia Zoltán

Egyéni kiállitásai: Budapest; Mednyánszky-terem, /1963/ Budapest: TV-galéria /1970/ Veszprém /1965, 1966-1970, 1977/, Szeged: /1974/ Koppenhága /1974/ Krakkó /1975/ Tata /1976/ Nyiregyháza /1977/, Mátészalka /1977/.

Összeállitotta: Z.Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei.

MŰVÉSZET, 1980. február - 17.lap.

Csizmadia Zoltán festőművész

műveit tárlatán az ajtai
Tavaszi Tárlaton

cikket l. „Udvardi Erzsébet festő-
művész" címszó alatt

„Friss tényben" c. cikkét „r.i." szignóval
Napló (Veszprém) 1978. IV. 9

Csizmadia Zoltán
festőművész.

A művész "Csók István-dij"-at kapott x 1965-ben, "Egry József-dij"-jal 1969-ban, 1973-ban a Szegedi Nyári Tárlat dij-ával jutalmazták munkásságát.
A magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének tagja.

Összeállitotta: V.Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei.

MŰVÉSZET, 1980. február - 17.lap.

CSIZMADIA ZOLTÁN

A művész tanulmányutat tett a Szovjetunióban, Angliában, Olaszországban, Franciaországban, Belgiumban és Hollandiában. 1966-1969 között Derkovits-ösztöndijas művész volt. Nagyméretü kerámia-kompozicióí középületeket diszitenek.

Összeállitotta: Z.Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei.

MŰVÉSZET, 1980.február - 17.lap.

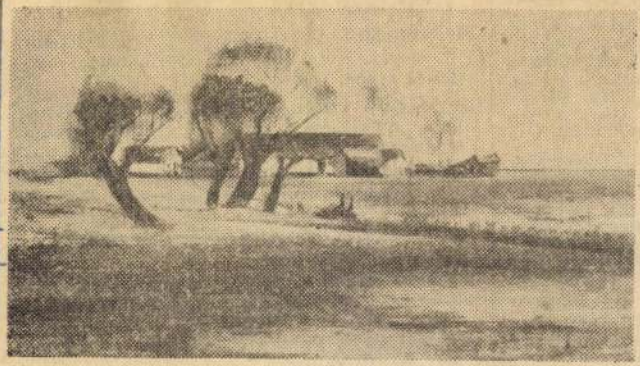
csizmadia Zoltán fotó- és kerámikus

A művész az 1968-ban újjáépített mártélyi alkotóotthonban visszatérő vendég

cikk: "Tornyai János festőművész" címmel

Neuberger Róbert cikke "Parasztbarbizon a Tisza partján" címmel
Egyetemi Lapok 1978. X. 2.

Csizmadia Zoltán festőművész

Áttetsző nyugalom

Csizmadia Zoltán festőművész képeiből tekinthető meg a kiállítás Dunaújvárosban 1977. XI. hó 17-től XII. 1-ig. A kiállítás anyaga az első pillanatban kissé zavarba hozza a látogatót. A ma már méltatlanul elfeledett paraszti élet csodálatos szépségei, összefüggései, a mezők, a szántóföldek, a kaszálók, a folyópartok, a paraszti nép derűjének „helyzetjelentései" ezek a képek. Csizmadia Zoltán mátészalkai születésű, Budapesten, Veszprémben élt és dolgozott sokáig, rendszeres vendége a hódmezővásárhelyi művésztelepnek. Külföldi tanulmányútjain sikeresen elmélyítette alapvető élményeit, és a képi megvalósítás során valami egészen egyéni, kristálytiszta, áttetsző nyugalmat és harmóniát sugárzó képekben számol be mindarról, amit eddigi élete során tapasztalt.

A művész kerámiával is foglalkozik, nagyméretű kompozícióit középületek számára tervezte. Tevékenységét többféle díjjal jutalmazták, legutoljára 1976-ban a hódmezővásárhelyi őszi tárlat díját nyerte el.

Kertész László

60 PM Petőfi Népe, 1977. dec. 4.

ditechnikai park. Vadász- és céllövő fegyverek. Nyitva: 9—17 óráig, vasárnap 10—18 óráig.

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Szent György tér 2. Tel.: 161—038). Fővárosunk ezer éve. A középkori Buda királyi várpalotája és gótikus szobrai. Régészeti ásatások Budapesten. „A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása Budapesten." Így élnek a budapestiek a XVIII. századtól napjainkig.

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM (XIV., Dózsa Gy. út 41. Tel.: 429—759). Egyiptomi kiállítás. Görög—római kiállítás. Régi képtár (XIV—XVIII. század). Barokk szoborgyűjtemény. Modern képtár. Modern szoborgyűjtemény (XIX—XX. század). A XX. század művészete. Római látképek (grafikai kiállítás). NSZK művészet 1945-től napjainkig. (Vendégkiállítás Essenből).

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA B, C, D ép. (Budavári Palota. Tel.: 160—170). Barokk művészet a XVIII. században. Magyar éremművészet és kisplasztika. XIX. századi festészet. Nagybányai festészet. Naiv művészet. XIX. és XX. századi magyar szobrászat. Zichy Mihály grafikái (a Nemzeti Galéria és az Ermitage anyagából). FIDEM Nemzetközi Éremkiállítás. „A Magyar Nemzeti Galéria 20 éve." „1900-as évek cseh grafikája és kisplasztikája." Vajda Ernő fotóművész kiállítása. Műhely sorozat: Moldován Domokos filmfotói. A Magyar Nemzeti Galéria volt épületében (V., Kossuth Lajos tér 12.): Munkácsy Mihály és Paál László festményei.

NÉPRAJZI MÚZEUM (V., Kossuth L. tér 12. Tel.: 326—340). Magyar pásztorművészet. Békés megyei kerámiák. Butella Bálint és Pörsö Örzse (emberalakú kerámiák). Magyar népviseletek I.: A szűr. Ősök — istenek.

zeti Múzeumban: Magyarország állatvilága. Ásványok és kőzetek világa. Bemutató Afrika élővilágából.

MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM (XIV., Vajdahunyad-vár. Tel.: 420—573). 10—17 óráig, vas. 10—18 óráig.

ORSZÁGOS MŰSZAKI MÚZEUM (Budavári Palota. „A" épület, a Munkásmozgalmi Múzeum épületében).

SEMMELWEIS ORVOSTÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Apród u. 1—3. Tel.: 351—934). 10.30—18 óráig.

ARANYSAS PATIKAMÚZEUM (I., Tárnok u. 18.) 10.30—18 óráig.

KÖZLEKEDÉSI MÚZEUM (XIV., Városligeti krt. 11. Tel.: 426—733). Munkásművelődés a közlekedésben.

FÖLDALATTI VASÚTI MÚZEUM (V., Deák téri metróállomás).

MÁTYÁS TEMPLOM (I., Szentháromság tér). Egyházművészeti gyűjtemény. 9—19 óráig (hétfőn is).

GÜL BABA TÜRBÉJE (II., Mecset u. 14.) 10—14 óráig.

HOPP FERENC KELET-ÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUM (VI., Népköztársaság útja 103. T.: 228—476).

KÍNA MÚZEUM (VI., Gorkij fasor 12. Tel.: 423—916). Kínai bronzok.

BAJOR GIZI SZÍNÉSZMÚZEUM (XII., Stromfeld A. út 16.). Nyitva: kedd-csütörtök-szombat 15—19 óráig, vasárnap 10—18 óráig.

A Virradia Zoltán festő
Kortárs művészek alkotásaiból
rendezték kiállítását, melyen a
művész balatoni képei is szerepelt.

Napló (Veszprém), 1977. júl. 9.

Gyurkadia Zoltán.

a 400 éves Csapák ünnepség keretében az képzőművészeti kiállítását rendezték meg, akik a körzetben élnek. A művész művei is szerepeltek a kiállításon.

TV-Híradó

1974. VII. 19. TV. 19.30 | Kinek

Csernáczia Zoltán

Festészete, felfogása, kedves színes alföldi festőkhöz, sokszínűs témavalasz. Csernáczia művészete a vegyes színhatásoknak.

Koroknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

Csirmadia Sóstón

Csirmadia mint kerámikus csí-
nál népi jellegű, népies kerámiai pan-
nókat, egyéb használati tárgyakat
kerámia falakat is.

Koroknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

Csirmaczki Zoltán

Csirmaczki Zoltán keramikusművész lakik és dolgozik. A művészet több ágában működik.

Koroknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban. Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

Csizmadia Loltán

Méltatás

Koroknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember -18. oldal.

Csizmadia Zoltán

„Este" olaj 60x80 cm

„Mélyalj+pl." olaj 70x90 cm

„Tavasz" olaj 90x65 cm

„Pista" olaj 60x90 cm

XVIII. Veszprém megyei őszi tárlat Veszprém 1976

Balaton Múzeum

Csizmadia Zoltán

Derkovits-díjas. (Bakács Tibor cikke)
Életünk, 1969. 1. sz. 84-86. l.
Baloghné Elemér Anna: Az új Derk. díjas Cs. Z. Napló, 1969. XI. 23.

Az 1969.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. Művtört. Ért. 1972. 4. sz. 295-328. l.

304.l.

Csirmadia Zoltán.

A Veszprémben rendezett Megyei Tanácsi Színjátszó Találkozón „Mesepiramis" című mozgalmi komparíciója részletei.

Balogh Elemér: Vendégjátékok a Balatoni Megyei Társulattól.
Napló / Veszprém, 1972. jún. 29.

Csizmadia Zoltán

Parentoltás rpk.

XIV. Regedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – sept. 16.

Csizmadia Zoltán

Tanyarom olaj 100×120

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Csirmaczki Zoltán

Balkonyi táj, olaj, 53×70
Séd völgye, -"-, 60×80

20 Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Csizmadia Zoltán

kiállított a XVI. vásárhelyi őszi tárlaton

grafikát.

Magyar Hirlap 1969/276/6

Bojár:Vasár ap megnyilt a XVI. vásárhelyi őszi tárlat

Csizmadia Zoltán

Gyűrűkeskenyítő kerámia

110x28

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. júl. 22 – szept. 16.

Csizmadia Zoltán

1. Csillagképek litográfia 63 cm
2. Parantoltás -"- 110x73

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. júl. 22 - szept. 16.

Csámadia Zoltán

no ve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

304 old.

Csizmadia Zoltán
festő

Csizmadia Zoltán nemcsak szőnyegeivel, nem csak a táblaképeivel foglalkozik, hanem a kerámiával is.

(gs): Valóság és képzelet.
Nők Lapja, 1973. augusztus 18 – 18 oldal

Csermadia Zoltán
Pécs

Csermadia szobrászatában a természeti valóság ábrázolása

(Gy.): Valóság és képzelet.
Nők Lapja, 1973. augusztus 18 - 18 oldal

Csizmadia Zoltán

Festő

Csizmadia Zoltán újabb alkotása a veszprémi Dedikatesse
terület orkopainak művés berakata

(gy): Valóság és kapcsolat.
Vörös Lapja, 1973. augusztus 18 – 18 oldal

Csizmadia Zoltán

Jeső

Csizmadia Zoltán újabb
alkotása a veszprémi Veszprémi
Tanács épületének kaszkettjeként
lévő kerámia-kompozíció

(gy): Valóság és képzőművészet
Volk Károly, 1973. augusztus 18 - 18 oldal

Csirmaidia költői
festő

Ukrajnai sorozat a versprémium határsághoz közeli falun.
(cepp)

(gy): Valóság és képzelet.
Nők Lapja, 1973. augusztus 18–18 oldal

Csizmadia Zoltán
festő

Oszlopburkolat a Verseny-
"Delicatesse ürlelben"
„Mesefigurák"

} cserpe-

(gy): Valóság és képzelet
Nők Lapja, 1973. augusztus 18-18 oldal

Csirmadia Zoltán
festő

Vécsi Mihály méltatta Csirmadia Zoltán festőművészet eddigi kiállításainak megnyitásán

(gy): Valóság és képzelet.
Vörös Hajnal, 1973. augusztus 18 – 18 oldal

Csirmaduca Lotár

Első

Csirmaduca gyakran alkalmaz
műszaki kerámiai elemeket, de
a műszaki forma mítoszát az
áltárolás szolgálatába állítja.

(gy): Valóság és képzőművészet.
Művelődés, 1973. augusztus 18 – 18 oldal.

Csizmadia Zoltán

festő

A művészt kezdettől a kerámia mágnesként vonzotta, most pedig a harmadik dimenziós forma kérdése.

(gy): Valóság és képzelet.

Vörös Hajnal, 1973. augusztus 18 - 18 oldal

Csizmadia Zoltán

Mesefigurális majolika
69x48

6. Balatoni Nyári Tárlat

Csirmadia Zoltán

Mesefigurák repr.

6. Balatoni Nyári Tárlat

Csizmadia Zoltán 1.

Festőként végzett a Képzőművészeti Főiskolán, a 60-as évek közepétől majolikával is foglalkozik. Városhellyel a kapcsolatot Veszprémbe költözése után is tartja, ott mintázza, színesi, égeti majolika táblái. A Cirkusz, Lovasnő, Mesemadár, Föld madár a gyerekrajzok világához kapcsolódik.

Hatlev László: Csizmadia Zoltán kerámia faliképei; Műgyűjtő 1972/4. sz. 12. l.

Csizmadia Zoltán 2.

Díszítő elemeket később ipari célokat szolgáló termékeket (koronyok, csigák, rudak) illesztett be kerámia faliképébe, miskor lenyomatokat használta. Figurális kompozíciói a népmesék világával mutatnak rokonságot (Bőség, Férfi, Nő, Király, Királynő, Gyümölcshordó). Két újabb nagyobb kompozíciója közül az egyik egy oszpreni üzletbe, a másik a városi tanács ülésterembe kerül.

Haeffler László: Csizmadia Zoltán kerámia faliképei; MŰ gyűjtő 1972/4. sz. 13. o.

Gizmodia Zoltán

Gyümölcskorolò
Cirkusz
Lovas nő, kerámia falikèpek.

Műgyűjtő 1972/4. sz. 12-13.l. (Hattler L. cikkéhez.)

Gyimesi Zoltán

„Harcok fával" (festmény).

(repr.)

a X. Miskolci Országos Képzőművészeti kiállítás anyagából.

Kiállításról – kiállításra.

Képzőművészet, 1969. febr.

Csizmadia Zoltán, festő

— A VESZPRÉMI DIMITROV MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN pénteken megnyitották Csizmadia Zoltán festő kiállítását. A művésznek ez alkalommal 17 olajfestményét és hét kerámia faliképét mutatják be.

-Hír

8

Bp. 1977. júl. 9.

Népszabadság,

CSIZMADIA ZOLTÁN festő, keramikus
Mátészalka, 1933

A KépzőMűvészeti Főiskolán 1958-ban diplomázott, mestere Fónyi Géza és Bencze László volt. Tanulmányuton a Szovjetunióban, Olasz- és Franciaországban, Angliában, Belgiumban és Hollandiában járt. Szükebb hazájában, Veszprémben háromszor, Budapesten kétszer; 1963-ban és 70-ben mutatkozott be önálló tárlattal. 1966-69-ben Derkovits-ösztöndijban részesült, 1965-ben Csók István, 69-ben Egry József-dijat kapott. - Művészi alapállása az alföldi iskolához kötődik: szociális érzékenységgel, energikus-indulatos festői nyelven szól az itteni tájak és emberek életéről, változásairól. Ujabban kerámia-táblák készitésével is foglalkozik; nagyméretü kompoziciói középületeket diszitenek.

Művészéletrajzok

Csizmadia Zoltán

„Parasztudvar" olaj 110 x 90 cm

XVI. Veszprém megyei Őszi Tárlat

Veszprém, Bakony Muzeum 1974.

Csizmadia Zoltán: Tájkép

Napló/Vegapress/, 1975. dec. 6.

Csizmadia Zoltán

Üzri Tájlat

Az előttünk álló nagy feladatok megvalósításához az egyes részfeladatok következetes és sikeres megoldásán keresztül vezet az út. Aki elhanyagolja vagy lebecsüli a saját munkaterületén jelentkező kicsinek látszó, de fontos részkérdések elintézését és csak az úgynevezett „nagy horderejű" dolgokban serénykedik, nem mondhatja el magáról, hogy eleget tett a társadalmi elvárásoknak. Az élet valamennyi területén számos meggyőző példa van arra, hogy *a kis dolgokból lesznek a nagy ügyek*, hogy „globálisan" legfeljebb csak ideig-óráig lehet dolgozni, mert ez előbb-utóbb visszaüt.

Számos esetben lehetünk tanúi az olyan fajta véleménynek és magatartásnak, hogy ez vagy az a nagy ügy szempontjából „mellékes" vagy „elhanyagolható" dolog. Sem a csak azt ismételve, hogy „jobban ki kell használni az e téren levő üzemi tartalékokat", de addig, amíg pontosan meg nem állapították és meg nem határozták, hogy melyek ezek a tartalékok, tulajdonképpen semmit sem tudtak előbbre jutni.

E néhány példa is arra hívja fel a figyelmet, hogy a szocialista építőmunka további feladataira vonatkozó központi határozatok csak úgy hozhatnak megfelelő eredményeket, csak úgy oldhatók meg sikeresen, ***ha azokban mindenki megtalálja a saját feladatát és megvalósítja azokat a helyi tennivalókat***, melyek végül is majd a nagy egészet; az általános célkitűzések sikerét hozzák.

Dr. Látos István

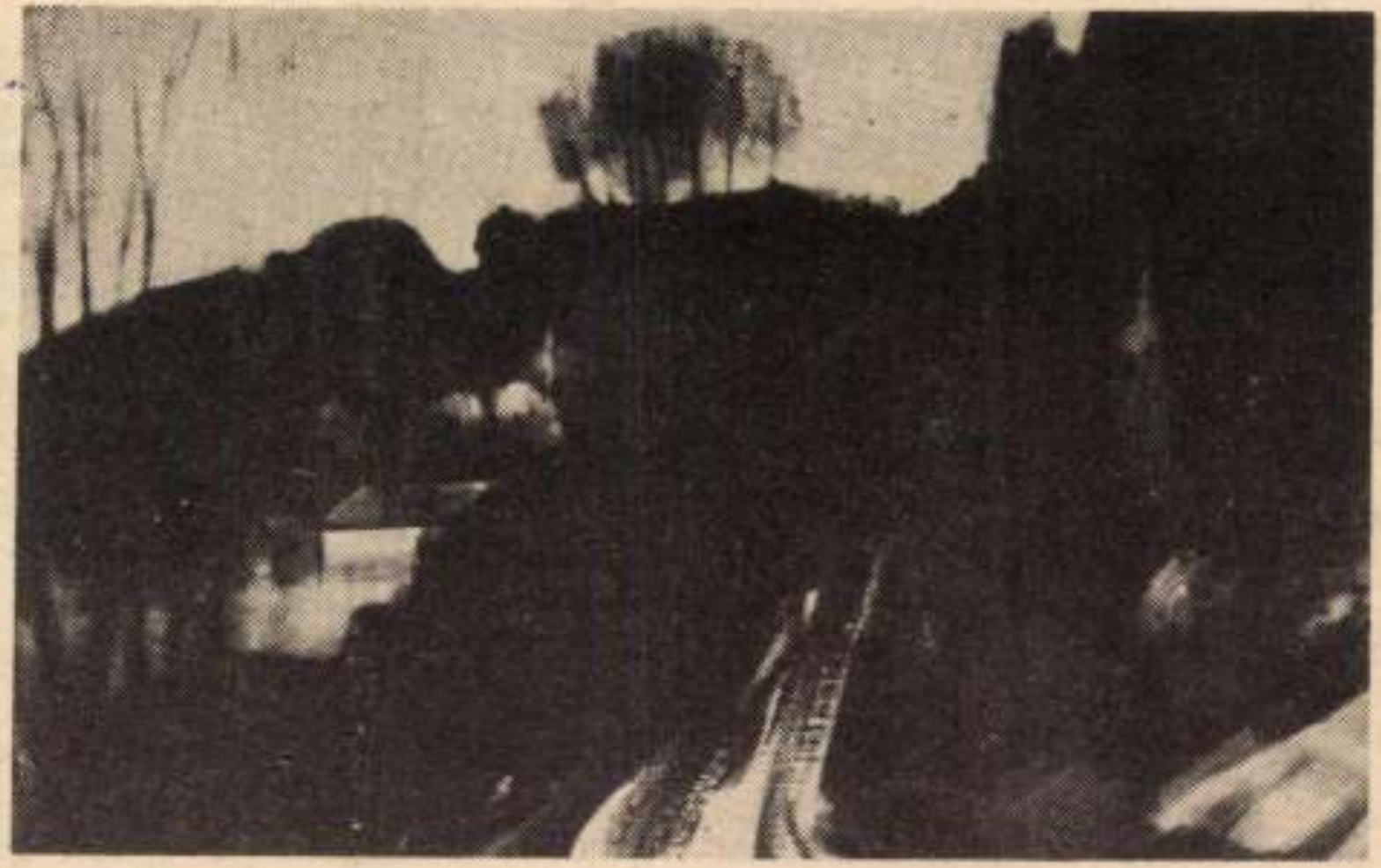
Dr. Kulin

Haja szürkésfehér, hangja basszus. Apró szemei véragasak. Rosszul lát. Hófehér ing, divatos nyakkendő, sötét öltöny.

Dr. Kulin György. Az Uránia Csillagvizsgáló nyugalmazott igazgatója. Tanár,

— Tudományos munkáimban, előadásaimban csak a meggyőződésemnek adok helyet, a természet feltárt valóságairól beszélek. A sci-fiben a természet által kínált lehetőségekről szólok. A fantáziának szabad-

Csizmadia Zoltán

Csizmadia Zoltán: Bakonyi táj

Magyar Nemzet, 1976. április 4.

A Magyar Rádió és a televíziók mai műsora

Mai tévéajánlatunk:

20.10: DARUSZEGI VASÁRNAPOK. Tévéfilm.

Rideg Sándor a történet időpontját 1945-re tette. „Amit most a daruszegi emberekről el akarok mesélni, réges-régen, 1945 tavaszán kezdődött — idézi Rideg Sándor szavait a film narrátora. — A távoli országutakon még mindenféle fegyveresekkel megrakott hadigépek vonultak nyugat felé, amikor Király Gergő kubikos vezetésével nyolc redves ruhájú paraszt elindult megszemlélni a határtalannak látszó határt...” A történet során felosztják a földet, az új rend ellenségei pedig támadásba mennek.

— Rendhagyó film ez a földosztás idejéből — mond-

Csizmadia Zoltán

CSIZMADIA ZOLTÁN: PÁPAI HÚSGYÁRBAN

Napló (Veszprém), 1946. máj. 1.

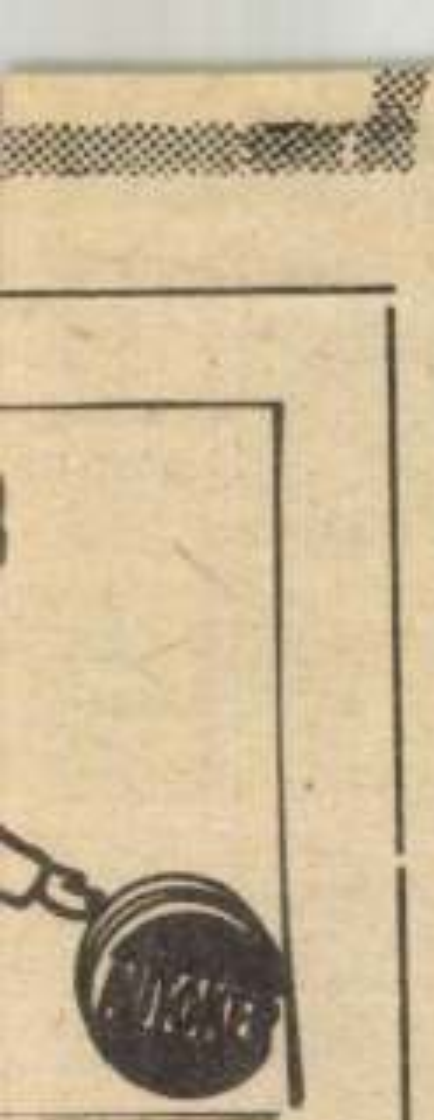
akiket egyformá-jelszegen
járok e földön itt, mióta megszülettem,
kik nehéz kezüket itt melengetik meg
parázsló eszméletemben;
akik álmukban földadognak
a barom meg a gép lélegzet-ütemére,
kik naponta meghalnak, s az örök örömöt
hagyják fiaikra, kintlódva, remélve;

őértük szólok én,
kik értem szólnak, ámbár öntudatlan
nyers kétségükben, bánatukban,
kik életükkel kockáznak a hűvös
halálos azúrban
egy köldökzsinóron kilógva a meztelen űrbe,
mint végtelen ingák — szívtől-szívig röpülve;

őértük szólok én,
őértük, kik az egyetlen
cselekvést és az egyetlen jó-szót tudják bajunkra,
akikben együtt lélegzik szülőnk és gyermekünk,
az állandó meg az új,
az elhervadt s a folyton fölvirágzó,
a földre tiport és ismét égbe szálló,
a fogyhatatlan örömöt sugárzó
vigasztalás:
a munka.

Csizmadia Zoltán: Tanya

Keszthelyen a városban házingatlant keresek. Cserébe adnék Keszthely Kertvárosban 350 négyszögöl közművesített telket vikendházzal, megegyezéssel. Életjáradék is érdekel. „Szőlő 87373" jeligére Felszabadulás téri hirdetőbe.

2—3 szobás beköltözhető kertes családi házat keresek megvételre, Veszprémben. Leveleket: készpénz 139 jeligére az egri hirdetőbe.

Elcserélném Balatonalmádi Tüzér u. 6. sz. alatti családi házamat veszprémi lakásra. Reinfart János.

Szentkirályszabadja zártkertben 1000 négyszögöl szőlőföld eladó, megosztás lehetséges. Varjas Géza, Szentkirályszabadja, Rákóczi u. 18.

200 négyszögöl közművesített telek, építkezési

autóantenna eladás, gyenes szaktanácsa
TELEFON: 40—333.

Jókarban lévő 6(Trabant, betegség miat csón eladó. Zsebe Pétfürdő, Akácfa u. 2(

DKV Junior, alkati nek eladó. Tóth Ist Ajka, Móricz Zs. u. 3

Polski Fiat 1500-as hér eladó. Veszprém, zsa Gy. u. 22.

CH-s Wartburg e Megtekinthető du. 15 tól, Zirc, Népköztárs u. 7/1. Pálfi.

CZ rendszámú Wart DL, jó állapotban el Érdeklődni lehet: Ve rém, Kiliti D. u. 4.

VEGYES

Kékfestőt árusítunk nius 4-én a veszprémi con, továbbá minden nap első pénteken.

Óriáskrizantén előn

CSIZMADIA ZOLTÁN, festo

Sok helybeli művész maradtaaammegyében,mint pl.Berecz András,Huszár István,Pal Gyula,Soltész Albert,de Cs. Nagy Andras vácott,Csizmadia Zoltán Veszprémben,Tar László az USA-ban,Riedler Perenc Párizs mellett s a t bbiek Pesten élnek. 63.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz,

CSIZMADIA ZOLTÁN, festő

Sok ma országosan hírű festő került ki a Nyíregyházi Képző
művészeti Szabadiskolából. De említsük néhány nem szabad
iskolás kortársukat is: Bartal László, Csizsetu Mihály,
Csizmadia Zoltán, Tar László, és még korábbi: Fiedler Ferenc
Vincze Lajos, akik Nyíregyházáról indultak el. 63.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1978. X. 1.sz.

Sirmadia Zoltán festőművész.

Veszprémben Vásárhelyi iskola" cím-
mel a Tornyai Múzeum igazgatója
előadást tart, régi mesterek és mai
alkotókról. – Bevezetőt mond Sir-
madia Zoltán.

Napló/Veszprém/, 1973. jan. 14.

Csirmadia Zoltán
keramikus

Parasztoltár "kompozíciója nagy
" vonalaiban letisztult, technikája me-
sterien érett.

Pap Gábor: Tárlatok - Távlatok.
Művészet, 1973. augusztus - 41. oldal

Szirmadica Zoltán

Keramikus

"Parasztoltár"

" (nepro)

Pap Gábor: Tárlatok - Távlatok.

Művészet, 1973. augusztus - 41. oldal

Csizmadia Zoltán

Keramikus

Csizmadia Zoltán „Pereszt-oltás" című keramikus domborművé díjazást nyert.

Pap Gábor: Tárlatok - Távlatok.

Művészet, 1973. augusztus - 41. oldal

Gyarmati Zoltán

„Tavaszi tájak" (versek)

ajkai tavaszi társalaton.

R. Gy.: Tavaszi társalat

Napló [Veszprém], 1945. márc. 29.

Csirmadia Zoltán, egy díjas művész.
Harmadik alkalommal nyílt meg újabban a tavaszi tárlat, melyen szerepel: „Balatoni táj" – „Szikliák" – „Tavasz" – „Ősz" – „Virpart" – „Tordiákus" – „Portré" – „Ornamentika" c. alapfestmények és kerámiaképei. (emlitve)

R. Z.: Tavaszi tárlat,

Napló (Veszprém), 1945. márc. 29.

Girmadia Zoltán festő

a Műcsarnokban rendezett Jubileumi Képzőművészeti Kiállításon szerepel művével: „Tanyakert" c. (repr. és említve)

r. i.: Jubileumi tárlat.

Napló (Versprém), 1945. ápr. 26.

Címmadia Zoltán kerámiái

Szekszárhegyen dr. Gál Kálmán szőlőjében rendezték meg az Ezrak-dunántúli 6. ifj. csapatos tárlatot. Megnyitotta a művészeti munkája e kiállításról: „Lakodalmas" c. mázas kerámiadombormű. Közlöpei a méreskalácsmunkás, a spanyolviaszbevonás, nádpásztorfaragás, a népi kerámiadíszítés. (említve) „Interieur" c. dolgozat (említve)

Fogarasy Gábor: Az Ezrak-dunántúli képzőművészek harmadik kiállításáról.

Életünk, 1974. 6. 546. old.

Csizmadia Zoltán

SÉD VÖLGYE olaj 60×80

Városkeleji Tárlat
1976. M.N.G. jul-Sept.

Gizmadia Zoltán

Hár. két fával olaj 44×100
Uduar pudgkákkal — 59×46

Vasárkelgi Tárlat
1974. M.N.G. jul-Sept.

Csizmadia Zoltán

Olvas pulykálkkal repr.

Vasárkelej Tárlat
M.N.G 1976. Jul-Sept.

Csizmadia Zoltán

Résztvev a kiállításon
(A katalógust ld. Bányai Erzsébetnél)

XIII. Veszprémi Őszi Tárlat
1971. nov.

Csizmadia Zoltán.

A katalógust ld. Bognár Zoltánnál

Bognár Zoltán ... kiállítása
Tihanyi Múzeum, 1975.

Bildende Künstler aus Veszprém Zoltán Csizmadia

Im Museum von Tihany

Veszprém, eine Stadt nahe am Balaton, die in den letzten Jahren neben ihrem romantischen Äußeren den rasanten industriellen Fortschritt als Zeichen unserer Zeit in den gesamten Landesbezirk strahlt, hat dennoch, oder vielleicht deshalb, eine Schar bildender Künstler inspiriert, die jetzt gemeinschaftlich in einigen Räumen des Museums der alten Abtei Tihany ihre Werke zeigen. Da finden wir die Einzelstücke oder Teile aus den großen Werken der Keramikkompositionen von *Zoltán Csizmadia*, der mit seinen Kunstwerken weit über Ungarns Grenzen hinaus bekannt geworden ist. Neben den eigenwilligen Grafiken des in Paris geborenen *Zoltán Bognár*, der hier seine Ausbildung abgeschlossen hat, fällt der junge Maler *József Ircsik* auf mit seinen dunkelfarbigen, realistischen Bildern von Menschen in ihrer hiesigen Umgebung. Die graziösen Bronzestatuen und Reliefs der Bildhauerin *Lenke R. Kiss* zieren in der Hauptstadt und vielen anderen ungarischen Städten Plätze und Hauswände. Der Kunstgewerbler *Károly Szekeres* hat seine bekannten Urkerne in aufbrechender Schale und die geometrischen Raumaufteilungen schon in halb Europa zeigen können. Und die Malerin *Erzsébet Udvardi* ist, wie viele in dieser Gesellschaft, mit ehrenvollen Auszeichnungen bedacht worden für ihre goldenen und silbernen Landschaftsbilder vom Balaton und seiner märchenhaften Umgebung.

S. B.

Budapester Rundschau, 1975.

Sport und Spiel versehen werden. Für die Bezirke in der Innenstadt, denen es zwangsläufig an Sporteinrichtungen mangelt, errichtet man im Stadtwäldchen gedeckte und Freiluft-Sportkombinate, die gegen ein geringes Entgelt jedermann benutzen darf. Anstelle der repräsentativen Sporttage und Massenveranstaltungen, die eine regelmäßige sportliche Betätigung nicht vorantreiben, muß man sich darum bemühen, daß der Bevölkerung ständig die Möglichkeit geboten wird, sich in der von ihr gewünschten Form zu betätigen und zu trainieren.

Róbert Zsolt

Die Rekonstruktion des Budapester Császár Bades (Kaiser Bad) wurde vor elf Jahren begonnen. Verschiedene, unvorgesehene Schwierigkeiten haben die Arbeiten in die Länge gezogen, dafür aber wird das Császár Bad (von den Budapestern Csaszi genannt) — einmal fertiggestellt — das modernste Schwimmbad in Europa sein; hier können dann internationale Wettkämpfe abgehalten werden. Es steht jedenfalls schon fest, daß das

---

lilten am Rande

weist — weil ich nicht glaube, daß die Natur weniger Melonen reifen läßt als früher —, daß die Menschen nicht nur mehr Häuser bauen, Auto fahren, sondern auch viel mehr Melonen essen.

Vor der großen Markt

Csizmadia Zoltán, [ ]

Cikk: R. Kiss Lenke.

— : Hit

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975 júl. 6.

Csikmadia Nándorné [építész!]

Egyik tervező.

↓

É. Gy.: Befejezés előtt a Zalaszabari úttörőtábor építése 4.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. nov. 17.

Csizmadia Zoltán

Az 1973-as dunántúli találkozón kapcsolódott a somogyi képtárban rendezett nyílt grafikaival.

Népszava, 1973. dec. 14. 101. évf. 292 sz. 4 p.

Grimmadia Zoltán

Hár két fával – XI. o. 44×100 cm

Udvar pulykával – XII. o. 59×46 cm

Vásárhely Tárlat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

Csizmadia Zoltán

Séd völgye – XX. o. 60×80 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

Csizmadia Zoltán

Udvar pulykákkal — XII. rep.

Vasárnapi Történet
Retrospektív kiállítás 1964 - 73.

Csirmaz Lóránd
festő

Csirmaz Lóránd a Képzőművészeti Főiskolát 1958-ban végezte el. Önálló rendszeresen szerepel hazai és külföldi kiállításokon.

-----:Kiállítási naptár.
Művészet, 1974. november - 49.oldal

Csirmaziaa Loltán

festő

A művész többször járt tanulmányúton Franciaországban, Ausztriában, Olaszországban, Angliában, Hollandiában, Belgiumban és a Szovjetunióban.

-----:Kiállítási naptár.

Művészet, 1974. november - 49.oldal

Szirmai Károly

festő

A művészt elnyerte a Csók és Egry díjat, Derkovits ösztöndíjban részesült és birtokosa a Szegedi Nyári Tárlat díjának.

------:Kiállítási naptár.

Művészet, 1974. november - 49.oldal

Gyarmathi Zoltán festő- és keramikusművész

Párizsban, Gladstone-ben – Vaszary János tanítványai festőiskolájában – majd pedig magyarországi tartózkodásai során szerepelni fogja művészi és R. Kiss Lenke szobrászművész, valamint a Herendi Porcelángyár keramikusainak, alkotásai.

Délmagyarország (Szeged), 1944. márc. 2.

Aizumadia Zoltán festő, keramikus
Szilasfalehérvárra menekült a Magyar Képzőművészeti Szövetsége Erdélyi-dunántúli területi szervezet tagjainak kiállítása, melyen szerepelnek művei.

B.E.: Erdélyi-dunántúli képzőművészek kiállítása Székelyföldvárott.
Napló (Versprém), 1944. szept. 14.

Csizmadia Zoltán festő.

CSIZMADIA ZOLTÁN másképpen kötődik hozzánk, mint a többiek. A napokban kaptuk meg a szegedi kiállítására szóló meghívót. Csizmadia Zoltán — aki 1933-ban született — 1950-től kezdve Nyíregyházán, a jelenleg kiskunhalasi Diószegi Balázs által vezetett szabadiskolában tanulta a festészetet. 1958-ban elvégezte a főiskolát, s azóta rendszeresen szerepel hazai és külföldi tárlatokon. Derkovits-ösztöndíjat, Csók István-díjat és Egry-díjat kapott eddigi alkotói tevékenységéért. Művei jelenleg is láthatók Szegeden, a Kárász utcai kiállítóteremben.

V. M.

V.M.: Szegedhez kötődnek.
Petőfi Népe, 1994. máj. 14.

Csizmadia Lottái
festő

Kiállításain a művész festményei-
vel, grafikáival és kerámia táblái-
val szerepel. Több nagyméretű kera-
kompozíciója középületekben áll.

------: Kiállitási naptár.
Művészet, 1974. november - 49.oldal

Csirmaz Kottán
festő

A művészt az utóbbi években a balatoni táj motívumainak gyűjtése kötötte le. Főként ezeket festette és ezekből állít ki most is.

------: Kiállitási naptár.
Művészet, 1974. november - 49.oldal

Csirmaczia Zoltán

festő

Szegeden november 6-án nyílt Csirmaczia Zoltán festőművész kiállítása. Hatodik önálló kiállítása ez a művésznek.

------:Kiállítási naptár.

Művészet, 1974.november - 49.oldal

Csirmaczki Zoltán

festő

Csirmaczki Zoltán 1933-ban született. Diósgyőri Bakáts szabadiskolájában kerdett festeni Nagyegyházán, majd a Képzőművészeti Főiskolára került.

------:Kiállítási naptár.

Művészet, 1974.november - 49.oldal

Csirmaddia Zoltán

a Csongrád m.- i Tanács és a Szeged m.- i városi Tanács műtárgyvásárlásaiból rendezett Kortárs Művészet" c. kiállítás okt. 5.-én nyílik meg, melyen szerepel műve.

Meghívó.

1944. okt. 5.

Csirmadia Zoltán festő- és keramikusművész

alkotásait, a Herendi Porcelángyár leg-

szebb művei mellett, – valamint R. Kiss Lon-

ka szobrait – Verpelét dániai testvérvá-

rosában, Gladsaxe-ben november végén meg-

nyíló tárlaton állítják ki.

Magyar Hírlap, 1974. nov. 2.

Csizmadia Zoltán

festőművész

Kiállítás a Csontváry teremben

Pesti Műsor

1979 máj. 30.

Pelionin Kaléria: Tízezredj a Csontváry Teremben.

Gyümadia Zoltán, festőművész

„Falurége", olaj, 55 × 94 cm. 1979.

[repr.]

Művészet, 1980. febr. 17. old.

Csizmadia Zoltán, festő- és keramikusművész

Megnyílt 12 veszprémi képzőművész kiállítása a Gárdonyi Művelődési Központban. – Üdvözlendő szemlélet tükrözte képi világa, színes, gyulladó festményeinek bársonyos melegsége, grafikáinak konstruktív szerkesztése jól kiegészítik egymást. Csizmadia Zoltán rusztikus színei, szemléletes kályhaművei várják a Bogyiszlói Zoltán képi ihletésű grafikai mondavilágát láthatták az érdeklődők.

(Vörneli): Képzőművészeink kiállítása a Gárdonyi Művelődési Központban.

Napló (Veszprém, 1979. ápr. 29.

Gizmadia Zoltán. festőművész

A „20 éves ajka a képzőművészetben" című jubileumi kiállításon szerepelnek a művész képei.

Veszeli Lajos: Egy jubileumi tárlatról.
Napló (Veszprém), 1949. nov. 15.

Csizmadia Zoltán, festőművész

a Vörösmarty téri Gorkij-tereplen a Gongrád megyei festők „Tiszatáj" címmel kollektív kiállítása kapható, mely hosszú időnek szegeden és Hódmezővásárhelyen élő művész munkásságával ismertet meg. Két éve Szegeden ezt megelőzően a Ipartt Fészek-klubban volt kiállítása. — Szerepelnek a művész művei a kiállításon.

Tasnádi Attila: Gongrád megyei festők a Belvárosban.
Népszava, 1979. jún. 8.

Gizmadia Zoltán, kő- és kerámikusművész

Végvári Gyula kilenc évig tervezőként dolgozott a Mázalikőgyárban, ahol akkor kiváló alkotói légkör uralkodott. Bejártak a gyárba arok a képzőművészek, akik kerámiával is akartak dolgozni. Együtt dolgozhatott pld. Gáhány Kálmánnal, Gizmadia Zoltánnal, Kiss Gáborral, Rékassy Gáborral, Orkai Mártával.

Tandi Lajos: Műteremlátogatás Végvári Gyulánál.

Tiszatáj, Szeged, 1949. 11. 93. old.

Csizmadia Zoltán „fesző" és kerámikusművész

Megnyílt a Műcsarnokban a vásárhelyi Őszi Tárlat negyedszázados anyagából rendezett kiállítás. – Nagyon sok kiállító művész található, akik közvetlen v. közvetlenül kapcsolatban vannak megyénkkel. Megemlítjük Csizmadia Zoltánt, aki „Hódvadás" – „Ősz" c. képeivel és tűzzománcai „Zodiákus" – és „Táncolók" c. műveit az iparművészek termében állította ki. /említve/.

Veszeli Lajos: Jubileumi kiállítás a Műcsarnokban. Napló / Veszprém / 1979. jún. 26.

Girmadia Zoltán, festőművész

a XX. Verspréni megyei Őszi Tárlaton szerepelnek a művein képei. alacsony horizontu tájképeit – mind a hármat, – az október ridegsége járja át. |emlétve|

Delmacher Anna; a XX. Verspréni megyei Őszi Tárlat Naplói (Verspréni, 1949. dec. 1.

Gizmadia Zoltán, festő- és kerámikusművész

Hortobágyi tájkép és történelmi városvedutái – mindez látható a Hajdúsági Művésztelep házi kiállításán. – A pusztát szeretni előbb Kapocsi Miklós, Botomiszta Tibor és mások nyomdokain járva, sok festő ismerkedik a szép arcú Hortobággyal. – Gizmadia Zoltán, szatmári születésű, Pesten élő festőművész a kajla szarvú, szürke magyar ökrök iránti szeretetével és megértésével ajándékozta meg a lassan eltűnő ősi hortobágyi tanyák népi emlékeit is. (emlitve).

Jó vételt!

1984. VIII. 1. Kossuth 4.25

Sármadárné Horváth Éva, amatőr festő

Az amatőr képző- és iparművészek megyei kiállításán szerepelnek a művésznő munkái. „Tettyei bárzak" c. (olajfestmény)

Vincze Gyula: Amatőr művészek tárlata.
Fejér Megyei Hírlap, 1977. okt. 15.

CSIZMÁR Gyula

Bojár Iván András: Kupola épül
Pesten: Egy hár a Nagymező utcában,
amely nem tudja mit akar. =
Népszab. 1993. nov. 26. VIII. él

Bp. Nagymező u. Siiba Trade Center

Miskolci Galéria, 1985.
A kiállítást rend. és bev.
iskolci Galéria, 1985 [16] p.,
és trükkök : Két kiállítás a
ink, 24, 1985, 11. 39.
abó Ede:;.i.Jurecskó László:;

an Dubuffet (1901-1985), = 7
, ill.
Zoltán:;

ai, Isten, halál, áldozat. =
.

űvész. = Létünk, 15, 1985, 2.

ferban "titka". = Létünk, 15,

Francois le: Sakkparti, Párizs,
341-344.

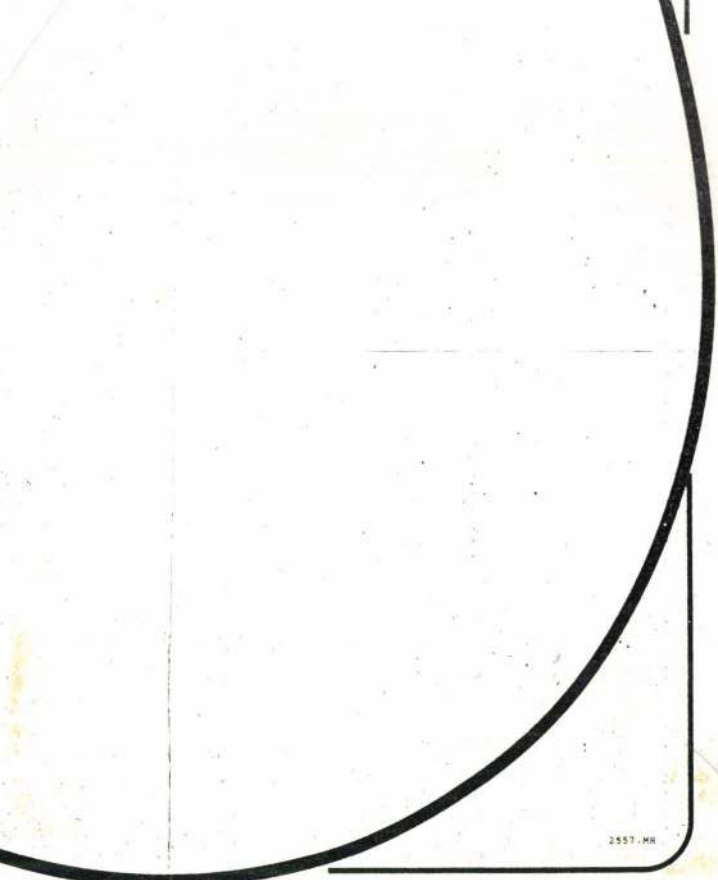
CSIZMÁR Gyula épitèsz

OKRUTAY Miklós: Kupola a sivatagban : SÜBA Trade Center. = M. Varanus, 1993. április 8. 41. ill

Bp. VI. Nagymező u. 44.

2557.MR

CSIZMÁR Gyula építész

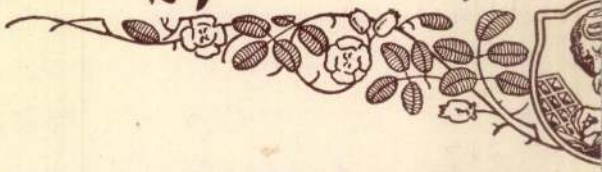
Cs.Gy./CSIZMÁR Gxyula/: Irodaház, Vadász u. 12., Budapest, Garancia Biztosító Rt., Ipari Fejlesztési Bank. Építész: Csizmár Gyula. = Magyar Építőművészet, 83, 1992, 4. 23-25.ill.E

Csizmazia Kálmán festő

12. 1904. szept. 24. Kürtösön (Arad m.) 1919-ig ezeivel gölnicbányán és Besztercebányán élt. 1922-től a Keleti Művészetben Rézvész Imre, 1923-tól a Lyceali Képzőművészeti Főiskolán Glatz Oszkár tanítványa volt. 1931. iparrajztanárcsiskolai rajztanári oklevelet szerzett s azóta a szegedi Tiszatáj indexében tanította a rajzot. 1926. Pittsburghban a Carnegie-intézet kiállításán egy tájképével vett részt. Utazott Dolgozott Szegeden és Budapesten a Műcsarnokban 1940. volt gyűjt. kiállítása. A nagykanizsai Thihar üvegfestményeit készítette. Utóbb a szegedi felsőiparistola igazgatója volt.

T. adóbizonyítvánnyal.

Hornyánszky V
magyar királyi ud

MŰEMLÉKEK O

Van szerenc

április 9-iki, 882 sz. szá

Ez alkalom

Visszaküldeni

Csizmazia Kálmán

festő

Szeged

Károlina u. 12

MKSz 1947

Gizmadia Kálmán

"Tavaszi áradás" rézm.

Szabadkai és vajdasági képzőművészek
I. Körös Kiállítása 1970.
Szeged, Móra F. Múzeum Kelenföld

Csizmazia Kálmán

a szegedi felsőipar-
iskola igazgatója

Szabadka

Szeged 1932

19. I.

Ezt nem kell ci-
tálni, csak emlé-
keztetőül cédulár-
tam.

Csizmazia Kálmán mérnök

Jenő Szeged

Laid

Szeged őrsi kápl. 1943

Jelv

1944. febr.

Csizmazia Kálmán

mányi

laid

Mányi Csizmazia

Kálmán alatt is.

KUT

KÉPZŐMŰVÉSZEK UJ TÁRSASÁGA

KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA

Csizmazia Kálmán, mázsa

Erzs. udvar, virs-

Nemzeti Salon

MAFE 20-ig jub. kiáll-
kat. 1935. dec. 20-
1936. jan. 6.

2

CSIZMAZIA KÁLMAN

34 Szent Imre olajf. 500.—

Nemzeti Szalon
Árpádh szentek kiáll. 1930 aug

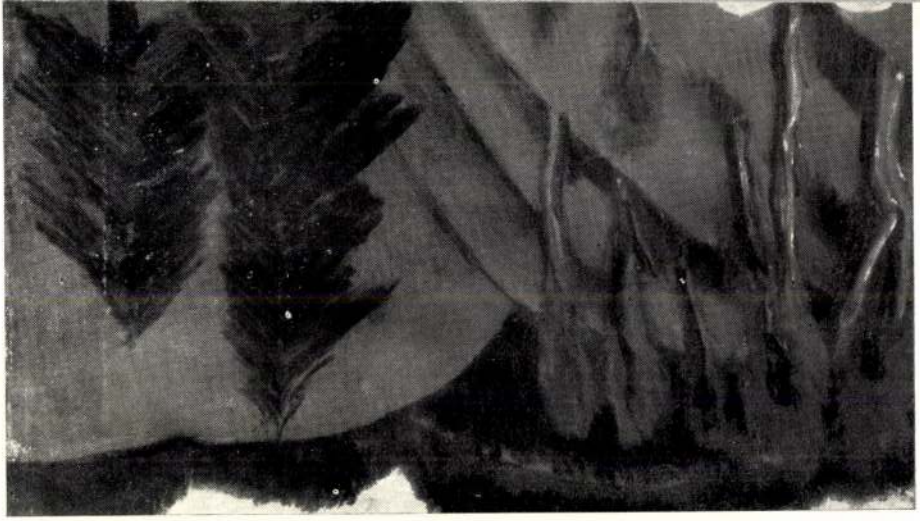
Mányi Csizmazia Kálmán

261	Muzsikus czigány, paszt.	3000
263	Lilike, paszt.	mgtul.
265	Pihenő, vizf.	600
266	Alföldi táj, vizf.	600

Nemzeti Szalon

1926. május

MAFE 12. kiáll.

Csizmazia Kálmán

mányi
vezető minden
vesz vett az
alábbi kiállításon

Szeged 1932

Csizmazia Kálmán, mánya

festő Szeged

Mücsarnok

1931. őszi tárl. XIII. 436

Csizmazia Kálmán máig
pesti

Műcs. kiáll. 1931 tól
Pipics III. C.

Át. Képt. 132.

Át. Képt. 132.

na és nakába

jén és fekete lepellel letakartan ~~ábezz~~ leberetvált. A fehér bélésü lepelt ~~fekete~~
kétszer négy sorban: SPECTATOR EX HAC
ONSIDERATO VAM MORS AEQVET OMNIA NAM
RTALES IVDICABANT MOX FATI INCLEMENTIA
E COELESTIA VAERE NAM NOSTRA HAEC IN
NO M.CCCC.LIX. DIE XXII. MENSIS MARTII
S IANVARII. VIXIT ANN. LIX. MENSIS X.

MVNDVM

rich-gyűjteményből 67.

~~datok~~

Dankmann 67.

Szűzmária Kálvárián
festő
Imádkozó nő
Fényverben
Akt tanulmány

Szegedi képzőm. Évfos.
1934.

Szeged 1934?

Felhivom, hogya f
Dezső a Mob.előadója, vag
tartási költségeire máju
30.750.0
venmillió pengőt /1 db.c
karék Főpénztára utján.
Budapest, 1946.é

A hivatalos másolat hitelé

irodavezető

Csizmazia Károlyné

posta

Sopron utca

Mónia / vő?

Szeged 1936

Szegedi Képzőműv. Eaj.

1936. aug.

A M. KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL KIADVÁNYAINAK TERJESZTÉSI IRODÁJA

BUDAPEST FŐPOSTA, HIVATALOS OSZTÁLY
484. FIÓKSZÁM

Több mint egy esztendő megfeszített és
Királyi Központi Statisztikai Hivatal
nyoknak megfelelő kivitelben megjelent: **Magy**
Az ízléses kiállítású, **hivatalos**

HELYSÉG

csak kötve jelent meg és tábláján ott van,
címer, a magánvállalkozók által kiadott munk
A mű, melyet valóban csak az állami hi
tőleg tökéletes módon, magában foglalja az elsz
zését, a postakincstár által ez alkalomból teljes
puszták, telepek hovatartozandóságára is kiterje
négy négyzetméteres falitérképet, amelyet a T
remekeként állított elő.
A könyv bolti ára 350,000 korona.
Felhívjuk szíves figyelmét egyidejűleg ar
Hivatal kiadásában jelent meg a

GAZDAG

MAGYARORSZÁG FÖLDBIR

Csizmazia Kálmán
mappája

Jung Medi portréja.
(pastell)
Kisbirónő, pasztell
Virágcsendélet "
Cseresznyevirág "

Szeged 1938/9
febr. márc
Képzőműv. Egyesül-

Közintézmények szállitója.
B.Postatkp.csekkszla:19.866

Budapest,1949.VII.23.

ékemet és nagyon kérem, hogy
mat igénybevenni sziveskedjenek.

o cm méretben		drb.	8.63 F.
o cm	"	drb.	9.81
o cm	"	drb.	11.o3
5 cm	"	drb.	8.2o
5 cm	"	drb.	8.5[illegible]
n széles		mtr.	14.22
oo cm		drb.	15.82
5 cm		drb.	1o.o5
		drb.	1o.55
5 cm nehezebb		drb.	11.25
		drb.	11.75
5 cm		drb.	3.55
5 cm		drb.	6.o6
o cm		drb.	14.86
o cm		drb.	19.24
cm		drb.	24.46
o cm		drb.	44.12
m széles		mtr.	21.5o
m széles		mtr.	11.77
m széles		mtr.	42.o2

Csizmazia, Kálmán
mányi
Szeged 109, 141
festő

Sokác menyecske, of.
Vasárnap délután
of.

Szeged 1938/6.
ápr. - máj.
Szegedi képzőm. Egyes.

Midőn hálás köszönetünknek

mély tisztelettel maradtunk

Méltóságodna

a MAG

elnök

Gizmazia Kálmán

Szeged, Mentsely u. 6
Jezsó

Tél a Kálvárián
Vasárnapi ujság.
Archiv

Szegedi Képzőmüv. Egyes.
1938. tél.

Szeged XXX

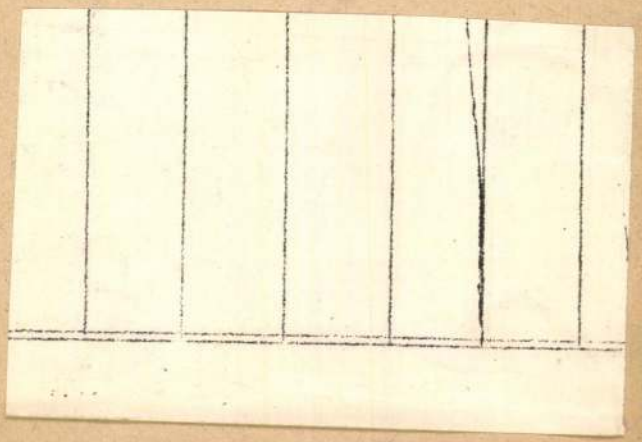
Özv. **sóvári Soós Elemérné** szül. **bár**
valamint az egész rokonság nevében fájdalomtól
hetetlen jó férje, illetőleg rokonuk

sóvári SOÓ

Csíkszmarja Rákman

of
- Csend a Balatonon
- Park részlet
- Tél a Kálvárián
- Tél a Tisza parton.
- Virágok az ablakban
- Nagybánya részlet
- Tanulmányfej

Szeged XV. ipari vásár

A m.kir. vall. és közokt. mi
alatt a keb. számv. VII. osz
solata.

Költségvetési év: 1933/34.
tása". Rendes kiadások. Rov
költségek. Bélyegilleték: n

Utasitom a s
O t t ó előadó részére /:B
Budapest ról-Fövény-pusztára
alkalmával felmerült utiköl

Csiz Mária Kálmán

Ipartó Szegeden

Szeged 1944.

Délvidéki tájak Kodo

Nellem Szeged.
1944. ma.c

Olajfa — Vasvári —
Nyári táj.

Csizmazia Kálmán

szegedi festő

Virág a napfényben
Nagybányai rész
Mátyás – templom (Szeged)
Csendélet
Felsővárosi-templom (Szeged)
Édes anyám

Szeged 1946. szept

M. Képzőművészek
Szabadszervezete.
1946. szept.

kü Bibornáz!

orrszági ülésen mert
mefjelve kikerekem
'ábol Hollenker Lánkó'
felvételei közül a
mefkállova, t'inden
ercülésén kívó magyar
müemlékek felvétele-
nekek.
cém ekarnek-ónnek
katalmiáró jegyzékét
ekez'enkem.

Csizmazia Kálmán

szegedi festő

Özv. napszállta
Nyírfár
Kukoricafosztók
Alkony

Szeged 1946. okt

M. Képviselő. Szegedi
Szabadsajtócikk

Szeged. 1946. okt

llért, azaz negyvenhárom pengő 26 fil-

i csekkszámla terhére utaljon ki.

l-én. A miniszter rendeletéből: Dr.

ri osztálytanácsos.

alos másolat hiteléül:

Tarnóczy

iniszteri iroda s.tiszt.

Oszmazia Kálmán

Of
Tél a Kálvárián
Tanulmanytej
Bánya szerencsétlenség
Kódis regél
Juli néni
Nagybányai kaptár
Anya a gyermekével

Szeged 1947. febr.-márc.

M. munkás kalandok
regéi ki áll.

	Egységár	Összeg	Összesen
1/	2.-	P. 60.-	

Czirok Gyula

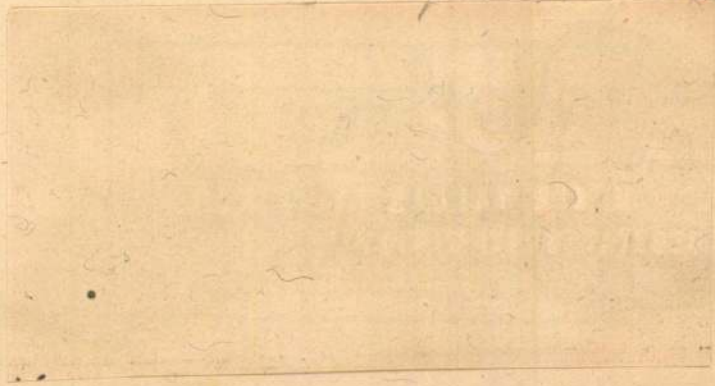
M. T. I. rt. nyomdája 20648

Csizmazia Kálmán

Őszi hangulat
Virágok

Szeged 1948. nov

Szegedi Képz. Szabad.
Iker
Szeged 1948. nov.

A m.kir. vallás- és közoktat
I.
szám alatt/a keb. számvevőség
temi nyomdához intézett rende

I.

A "Régi magyar
vegének kinyomatásához szüks
szerzési költségeire Kettőeze
és utasitom a keb. Számvevősé
egyetemi nyomda igazgatóságár
a 127.690. számu csekkszámla
II.
A kir.magyar Egyetemi Nyomda Ig

Csizmazia Kálmán

rod

Esti Újság 1940

máj. 28. (Gyűjte-
mányes kiállítás a
Műtermében.)

Csizmazia Kálmán

1923/24 - 1925/26 Kecskemét
telep. 1927/28 - 1931/32

Felsőjózsefváros

1932-33. 73 L.

Kajszám 70 411

Csizmazia Kálmán

festő

irod

B. A. Csizmazia Kálmán képei a Műteremben. Magyar Nemzet. 1940 máj. 30.

Kalocsa, vakos

47

Csizmazia Kálmán

Lajd

Művészet. 1937. 10. sz. 116 l.

82.

Németh Gyula:
Szeged - Képzőművészeti központ.
Művészet.

84. IFJÚ FEJE.

Dombormű töredéke. Márvány. Magassága 8·8 cm. Szélessége 6 cm. Megkopott. Rómából való.

Római másolat, valószínüen hellenisztikus eredetiről.

Paul Arndt: Jünglingsköpfchen. Hellenistisch. Römische Kopie.

85. DOMBORMŰ TÖREDÉKE KÉT FIUVAL ÉS OLTÁRRAL.

Márvány. Magassága 19 cm. Szélessége 14·5 cm. Vastagsága 3·6 cm. A két alak erősen megkopott és számos helyen megsérült; alsó lábszáraik hiányoznak. Rómából való.

Isis [illegible] töredéke. A két fiú imád-

Csizmazia Kálmán

festő

arc- és életképek

pásztelben

Győr

Némedy Szeged 41. 9. 6.

Csizmazia Fáluán

festő

vrőd

Winkler Béla

331 l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

NYOMTATVÁNY

Budapest, V.,

Vigyázó utca 26

MDK

Csizmadia Kálmán

Ősz a határban, akv.

Délalföldi Tárlat 4. 1968. - Kaposvár, Szeged, Gyula, Szentes

Csizmazia Kálmán

Idősebb nőt ábrázoló pasztellje,

a Szegedi Képzőm.Egyesület tárlatán.

Szegedi Uj Nemzedék,935.IV.14.

Csizmazia Kálmán

"Olvasó nő" c. műve a Szegedi Képzőm.Társ.tav. tárlatán.

Délmagyarország, 935.IV.14.

MDK.

Csizmadia Kálmán

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1966 dec.13.

MDK

Orizmadia Dálnoki (festő-művész)

Dél akvarellje szerepel a szegedi képzőművészeknek a Móra Ferenc Múzeum képcsarnokában rendezett kiállításán.

Szelesi Zoltán: A szegedi képző-művészek kiállítása.
Tiszatáj, Szeged, 1957. nov. [3. l.]

MDK

Csizmadia Kálmán (festő-művész)

Hallási nehézsége miatt elvonultan él.

Szeleti Zoltán: A szegedi képzőművészek kiállítása.
Tiszatáj, Szeged, 1957. nov. [3.l.]

MDK

Csizmazia Kálmán (festőművész)

Pasztellekkel szerepelt a Siess, Adj, Segíts akció keretében helyi művészek műveiből ez év februárjában rendezett szegedi képzőművészeti kiállításon.

Dorogi Imre: Szegedi képzőművészeti kiállítások.
Tiszatáj, Szeged, 1947. [redacted] március. T. lap 1. sz. 52-59. l.

Csizmazia Kálmán

Holt Tisza akvarell 32×42

Délalföldi Tárlat 1969. IV.

Gizmoglio Kálmán

1, Kurvicalkyel arv. 31×42

2, Tavaszi áradás arv. 32×47

Grabarski és megelői képzőművészeti
I. Körös kiállítása 1970.
Szeged, Móra F. Múzeum Képtára

Csizmadia Kálmán MDK.

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1967 juni.2o.

Eiszmadia Kálmán

Kiállítási kritika

Délmagyarország 1967 jún. 20.

MDK

Czizmadia Kálmán, festöm.

Az élö szegedi pikturát képviseli.

A Szegedi Fészek Klub reprezentativ kiáll.-a.
II. rlst: Szegeden élö müvészek csoportja.
Képzömüvészet.1930.34.sz. 224.l.

Csizmazia Kálmán

Festménnyel szerepel a Nemzeti Szalon tav.tárlatán.

Ujság, 934.VI.10.

Szeged m. j. Városi Tanács V. B. Művelődésügyi Osztálya,
a Magyar Képzőművészek Szövetsége Délmagyarországi Területi Szervezete
és a Móra Ferenc Múzeum

meghívja Önt

CSIZMAZIA KÁLMÁN

festőművész

kiállításának megnyitására

Megnyitó beszédet mond: TÁPAI ANTAL szobrászművész

1970. november 8-án, vasárnap déli 12 órakor
a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában

F. k.: Kovács József — szsz

Sirmadia Kálmán.

Szegeden megnyílt a XIII. dél-alföldi tárlat, dr. Koncz János megnyitó beszédében szól azokról a művészekről, akik sokat tettek e tárlatokért — mint a művész is — de már nem lehetnek közöttünk.

dr. Koncz János: Megnyitó beszéde a XIII. dél-alföldi tárlaton.
Csongrád Megyei Hírlap, 1948. máj. 28.

Gyanuddin Kálmán festő

a Szabadban rendezett szegedi művésznek
társaiban szerepelnek a művész képei.
A művész a hagyományos festészet szel-
lemében dolgozik.

Ács József: Szegedi képzőművészek szabadkai
találata.
Magyar Szó, 1976. I. 4.

Csikmadia Kálmán, festőművész

Az őszi tárlat az évek óta műhelyét szervezte a művésztelepre évenként visszatérő alkotók népes táborát. – A legtöbbeségesebbek neve található itt, köztük a művésze neve is.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely.
Békés Megyei Népújság, 1977. júl. 10.

Gyümölcsi Kálmán, festőművész

dr Ősi Tajtól az évek során műhelye szervezte a művésztelepre évenként visszatérő alkotók népes táborát — itt kell még említeni a művész nevét is.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely.
Dolgozók Lapja, 1974. júl. 3.

Csiramadia Kálmán

Az őszi táplált az évek során műhelyje szer-
vezte a művésztelepre vissatérők lépés
tábarott. – A legfiatalabb kézé tá-
tosott a műhelyen.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely.
Hajdu-Bihari Napló, 1977. júl. 10.

Csirmadia Kálmán, festőművész

„Nyíregyházának nagy szerepe volt a magyar szocialista képzőművészet fejlődésében – foglalta össze Diószegi Balázs – a szabadiskolai növendékeim zöme el Vásárhelyre ment a szakos szakterületű, magyar tárgyúakat, így a nyíregyházi eredmények Vásárhelyen kristályosodtak ki. Nyaranta 4-5 növendékem járt oda, például Berecz, Csirmadia, Tóth."

T. T.: Beszélgetés Diószegi Balázssal a nyíregyházi évekről. Kelet-Magyarország, 1982. aug. 27.

MDK

Csizmazia Kálmán

Nikelszky G: Szegedi festők tárlata a Városi Muz.ban.
Dunántuli Napló 1948.dec.7.

MDK

Csizmazia Kálmán

Soproni utca, festm.

Szegedi művészek a pécsi Városi Muz.ban. M.Képzm.
Szabadszervezete XLVII. pécsi kiáll. 1948. dec.

Csizmazia Klámán M.D .K.

Müvei a kiállitáson

Akácz László: Téli tárlat Szegeden

Csongrádmegyei Hirlap 1965. febr. 28

mányi Csizmazia Kálmán MDK

Muzsikus cigány, pasztell

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Csizmazia Kálmán festő M.D.K.

Önálló kiállitása Szegeden

Szelesi Zoltán: Szeged uj képzőművészetének bibliográfiája 1945- 1960.

Móra Ferenc Muzeum Évkönyve 1960-1962.

Szegede, 1962. 174.1.

MDK

Csizmazia Kálmán

Alkonyat, vf.

Pedagógus szaksterv. I.képzőm. kiáll. 1947.máj.

4. l.

MDK

mányi Csizmazia Kálmán, festö

Öreg udvar. Vizf.

Nemzeti Szalon.-MAFK XX.Jub.Kiáll. 1935. dec.2e.- 1936. jan.6. Kat.

Csizmazia Kálmán

MDK

szegedi rajztanár

akvarelljeivel

szerepelt a kiállitáson.

Juhász Antal:Csongrádiak tárlata - Esztergomban.
Pedagógusok Lapja.: 1960. aug.

MMK

Csizmaizia Kálmán

Szerepelt a Csongrád megyei rajztanár festőművészek szegedi tárlatán/Móra Ferenc Múzeum/.

"Öreg utca"

L.F.: Pedagógus festők kiállítása.
Délmagyarország. 1962. jun. 27.

Csizmaizia Kálmán

Részt vett a kiállításon.

L.F.: Rajzpedagogusok műveinek kiállítása
a Móra Ferenc Múzeumban.
TISZATÁJ. 1962. jul.

MDK

Csizmazia Kalman

Szent Imre. Olajf.

Árpádházi Szentek Modern Egyházművészeti Kiállitásának Katalogusa. Bpest. 1930. Aug. Nemzeti Szalon.

MDK

Csizmazia Kálmán, ményi, Szeged.

Nagybányai részlet, paszt.

Pihenő bárkák, paszt.

Szegedi Képzőműv. Egyes. kiáll. 1943. okt.

Hungária szálló 4 l.

Debrecen /Hajdu-B/

Dimitrov-utca 3. Ev. imaház,
félkörives záródású, profilo
udvart lezáró fal után 4 abl
külső lépcsővel. 1860 körül.

/Debrecen V és MV. Bp. 1951

Csizmazia Kálmán, gépész

1867-ben került a szabadalmi hivatal elé Csizmazia vésztői gépész, kovácsmester kétsoros, ekére illeszthető vetőgépe. 353.old.33.jegyz

Bogdál Ferenc: Uradalmi és gépészkovácsok Borsodban 349.old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. VIII. 1969. Miskolc

Csizmazia Károly, vépass

MDK

Csizmazia Kálmán, ményi, Szeged.

Virágok napfényben, paszt.

Csend a Baltonon, "

Szegedi Képzőműv. Egyes. kiáll. 1943. okt.

Hungária szálló 4 l.

, földszintes, sima homlokzatát öt
zott keretü mély ablak tagolja. Az
akos, emeletes lelkészlak, festői fedett

, 4 1/

MDK

Csizmazia Kálmán, ményi, Szeged.

Nagybányai táj, vf.

Dáliák, paszt.

Szegedi Képzőműv. Egyes. kiáll. 1943. okt.
Hungária szálló 4 l.

Vértes (Hajdú-B.)

Ref. templom, hombokzat el
íves szentéllyel. Négybolts
1743. Terítő, 1719. Épült 1

(Kovács J. István: Magyar refor
Zelzés Péter, 1956)

MDK

Csizmazia Kálmán

Esti hangulat, akv.

Képzőművészetünk a felszab. után kiáll. Szeged.
196o. jul.

Csizmazia Kálmán

festő

M.D.K.

A Móra Ferenc Múzeumban
volt gyűjteményes kiállítása.

Művészet, 1960. október — 41 lap

Csimaria Kálmán

Részvétel a kiállításon
A katalógust ld. Alexin
Andornál

Délalföldi Tárlat I–X.
1965–1974.

Ozsvár Mária Kálmán [ ]

L.: Szőri József

Apró Ferenc: Vélemények ... III ... 93-96

TISZATÁJ, Szeged, 1976. június XXX 6.

Csizmár
Csizmazia
Csizy - Csoha

Citromát Gizella épületei (Budapest) 4.) Folytatás.

Nemzetközi Kereskedelmi Központ (International Trade Center), Budapest. Építették: Finta József és Csirmaz Lajos.

6. a fedett belső udvar részlete. (1. rajz.)

7. A belső udvar képe

8. A fedett udvar üvegteteje

Magyar Építőművészet, 1976. 3., 31-old.

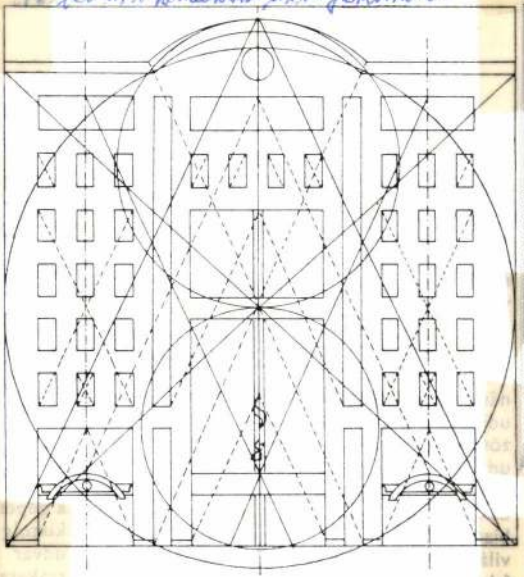
Csörsz utca, Gyula, épületek. [Lakótelep].

3.) Folytatás.

Nemzetközi kereskedelmi központ (International Trade Center) Budapest, építése:

Tanta főépület és Csörsz utca, Gyula.

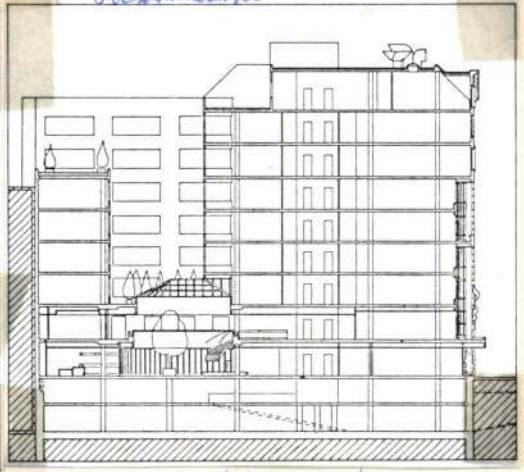
TV. Csörsz utcai lakóházak udvari homlokzata.

2

5

Hosszmetszet.

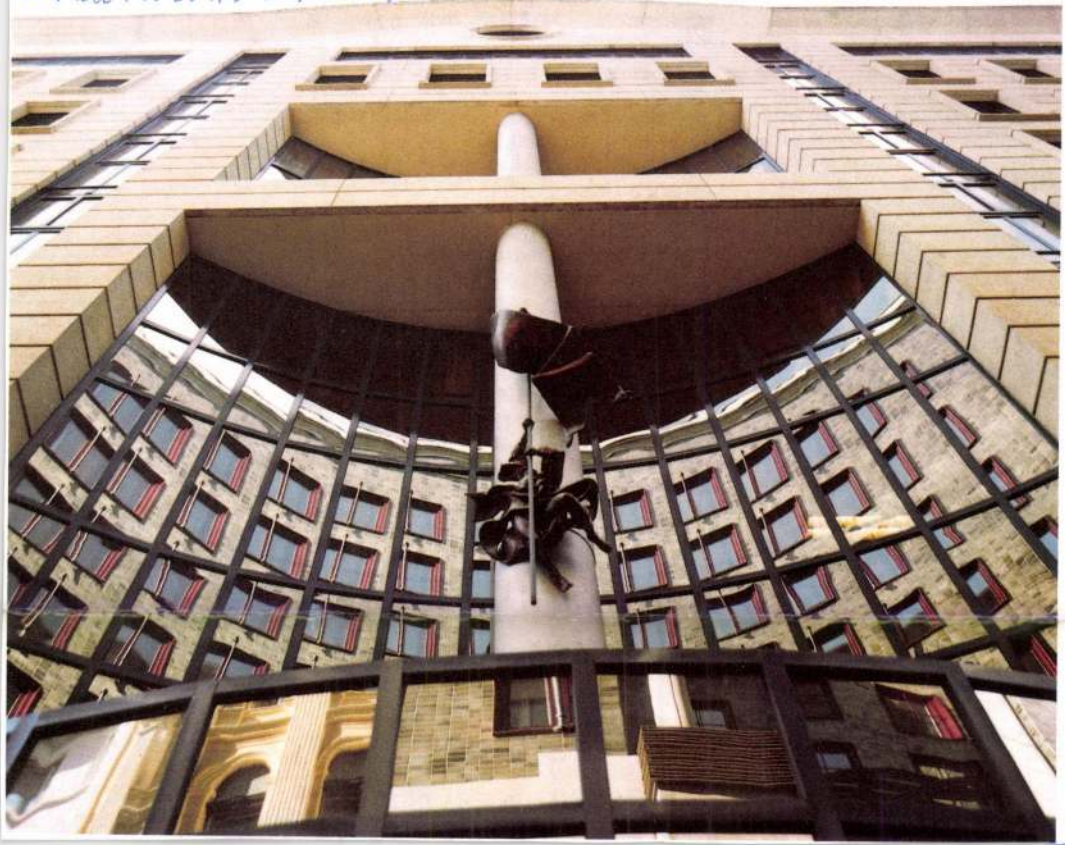

Magyar Építőművészet,

1976. 3. 30-old.

Gálvölgyi Gyula építész (Székesfehérvár), 2.) Fotóstáv.
Nemzetközi Kereskedelmi Központ (International Trade Center) Budapest, Építész:
Kaggyó építőmérnök, 1986. 3. 30-ról Fiatal József és Gálvölgyi Gyula

a Váci utcai homlokzat is.

ti rendszerből adódóan — az idő-
an változó igények kielégítése ér-
– az egyik legfontosabb építészeti
t a szerkezet, az alaprajzok kiala-
a kevés kötöttséget adó *struktúra*
let *konstans állandóinak* meghatá-
épület alapszerkezetei: a mono-
on határoló falak és a központosan
t lépcsőházak, felvonók vasbeton
özötti körkeresztmetszetű vasbe-
ekre támaszkodó sík vasbeton le-
szerkezet az enteriőrökben szaba-
kezik.
tcai szárny tetőterében találhatók
i terek, a raktárak és az épületet
személyzet helyiségei. A belső
egtetővel fedett kétszintes alsó
rendező tere a földszint és az I.
érrendszerének, amely intenzív
ot tart a Váci utcával és az épület
án a „Vas-udvar"-hoz kapcsolódó
basszázzsal. A két utcai és két pasz-
bérelhető üzleten kívül innen nyí-
tforgalmú földszinti bank (külön
bejárattal is), innen indulnak az
ek felvonói és lépcsőházai, ebbe a
ocsolódik galériaként az emeleti
k, amely előtere az egymással is
ható konferencia-, tárgyaló- és ki-
reknek, valamint három utazási
ek (üzletnek). A két előcsarnokot
ájú díszlépcső is összeköti. A belső
ngulati elemeinek, összhatásának
ánál célunk a több évszázados bel-
lső udvarok (kút, fák, üvegfedésű
játos hagyományának feleleveníté-

összekapcsoló „kávéházi híd" jelentett volna.

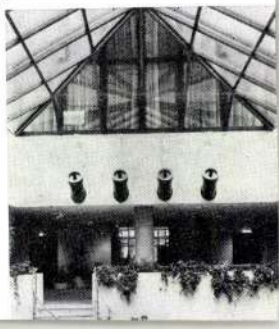
A főhomlokzat homokkő faktúrájú előregyártott vasbeton elemekből szerkesztett burkolatból, tükröződő és normál üvegezésű — sötétkék alumínium nyílászáró szerkezetekből épült, párkánymagasságát a Váci utca szomszédos házaihoz való igazodás határozta meg. A szimmetrikus alaprajz, a belső udvar helyének tükröztetése, a közösségi szintek kapuszerű nyitottsága — meghatározó rendező elv.

Az üvegfelületek tudatosan idézik elő a „filmszerű" tükröztetéseket, a környezet sajátos kollázsait. Borbás Tibornak a kereskedelem zászlaját magasba emelő zászlótartó szobra — a fémes csillogású tengelyt adó köroszlopon — egy nagyobb kompozíció elkészült eleme. A földszinti utcai térplasztikát adó szoborkompozíciós „oszlop láb" még nem valósult meg az anyagi keretek szűkössége miatt. A porta előtti pannót az enteriőrbe Rékassi Csaba készítette.

A belső udvar kialakításánál el kellett térni az eredeti elképzeléstől — költségcsökkentés érdekében, — így az alu-üveg tükröződő felület helyett racionálisan kemény vakolt architektúra valósulhatott meg (ezt a törést az üvegtető csatlakozásánál nem lehetett kivédeni). A főbejáratok kétszintes kapujának „kapu-jel" feliratát, a cégtáblák rendszerét öntött alumíniumból készítette Jenei Tibor és Oborzil Edit.

A belső tereket az egyszerűség, kényelem jellemzi. Az építészet-belsőépítészet elválaszthatatlan egységét a belső felületképző-

7

Fotó: Dárdai Zsuzsa

A kicsik múzeuma

„A kis vitéz majd nagyra nő, s megvív a hazáért, vígan áldozza életét a hon és királyért. Csinnadratta bum, bum, bum." Az óvodai csoportképen a harmincas évek „patrióta" nevelési gyakorlatának kelléktára: huszárruha, csákó, kisdob, fapuska, zászló.

A nyíregyházi Országos Óvodamúzeum kiállítási anyaga az angol kapitalizálódással párhuzamosan kialakuló „kisgyermekiskolák" mintájára Brunswick Teréz által létrehozott első kisdedóvó bemutatásától (1828, Budapest, Mikó u.) a napközi otthonos óvodák megjelenéséig ível. A csak németül beszélő grófnő megnyeri a magyar főurakat újabb kisdedóvók alapításához. „Ez kell az én szegény magyar nemzetemnek." Festetics Leó odaajándékozza tolnai birtokainak egy részét, kisdedóvóképző és példányintézet céljából, ami 1837-ben Közép-Európában először felépül. Nyíregyházán a Csillag utcában 1846-ban kezdi meg működését az első óvoda, a szlovák nyelvben is jártas 23 éves Grenerczi Andor (óvó papa) vezetésével. A 48-as ifjúság és kormány is harcolt az óvodaügyért. Csaknem kétszáz főrangú nemes és gazdag polgár levélben kérte Eötvös József kultuszminisztert, hogy az óvodákkal állami szinten is foglalkozzanak. De erre csak 1891-ben került sor.

A kultúrtörténeti háttér a kor Magyarországra is eljutó neves óvodapedagógiai iskoláinak bemutatásával egészül ki, felvonultatva azok zseniálisan kidolgozott készségfejlesztő eszköztárát: Frőber kockák, Montessori harangocskák zongora-hangfelépítéssel, térredukciós eszközök, arányérzék-növelő hangszerek. Montessori találta ki a kis bútort, és a „napos rendszert". A gyűjteményt gazdagítják még Waldorf, Pestalozzi és más óvodapedagógusok munkáit reprezentáló dokumentumok.

Az első magyar nyelvű óvodai kézikönyv, a *Flóri könyve* (reprint kiadásban, eredetije Tolnában van) tankönyv volt. Ének-zene, földleírás, térképolvasás, évszakok változása, állatok ismerete, valamint erkölcsi nevelés: „Igaz legyen szíved, igaz a beszéded... Aki csúfol nyomorultat, maga is oly sorsra juthat." A vitrinekben folyóiratok, mesekönyvek tucatjai: *Kisdednevelés, Magyar gyermeknevelés, A legrégibb magyar népmese, A három pillangó* bábjelenete. Korabeli fotók idézik a régmúlt hangulatát: gyermekruhák és -frizurák, óvodai csoportképek. Egy-egy óvónőre átlagosan 60-70, de sokszor 90-100 gyerek is jutott.

A gyermeknevelést és az óvodatörténetet sem kerülték el a politikai változások az ötvenes években. '49-től napközis rendszerű óvodák, szovjet gyermekpedagógiai minta (Fagyajevszkaja, Krupszkaja). '52-ben Rákosi elvtárs a *Gyermeknevelés* című óvodai szaklap címoldalán. Körlevélben olvashatjuk, hogy karácsony első délelőttjén kellett az óvónőknek a szülőkkel együtt vidám fenyőfaünnepélyt rendezni, nehogy a családok betévedjenek a templomba. Egy másik körlevélben pedig ez áll: „Felhívom az óvónő figyelmét arra, hogy Sztálin elvtárs hetvenedik születésnapjára tegye meg a felajánlását." Ez azt jelentette, minél több gyereket kell az óvodában tartania, hogy kikerüljenek a családi hatás alól.

Országos múzeummá és közgyűjteménnyé 1992 júliusától vált a múzeum Harcsa Józsefné nyugdíjas óvónő jóvoltából, aki mindezt egy személyben gründolta. Saját költségén évek óta járja az országot. Felkeresi a hetven fölötti óvónőket, különleges rejtekhelyeken, pincékben, padlásokon kutakodik, hogy összegyűjtse a pedagógusmúlt ereklyéit.

Mindezt havi nettó négyezerért. A két apró helyiségben az értékes anyag pedig egyre gyarapodik. Ha a polgármesteri hivatal rábólint a Körte utcai műemlék jellegű óvoda felújítására és óvodamúzeummá alakítására, méltó helyre kerülhet majd az egyik legszegényebb megyének nem kis dicsőségére az országot reprezentáló nemzetközi értékű közgyűjtemény.

Dárdai Zsuzsa

Országos Óvodamúzeum, Nyíregyháza, Stadion u. 32/A.

Kupola a sivatagban

SÜBA Trade Center

Az Operett Színház után a Nagymező utca váratlanul összeszűkül platánfák szegélyezte ünnepélyes tágasságát maga mögött hagyva. A pesti „Broadway" lüktetése foszlányokban sem jut el ide, ahol a piros trolik jelentik az egyetlen üde színfoltot, no meg a Piaf esténként gyúló vörös neoncégére. Álmosan szendergő ódon bérházak sorakoznak itt egymás vállának dőlve. A homlokzatok, mint végtelenülráncos arcok, a kifosztottságba való beletörődésről árulkodnak. A málladozó vakolat azonban titkos szépséget rejteget, ami a városrész egységes megjelenésében jelent igazán értéket.

A SÜBA-irodaház bevonulását a sorsukat méltósággal viselő öreg házsorok közé látványosnak szánt építészeti megoldások igyekeznek előkészíteni. Rosszul. A ház élesen válik el környezetétől, mintegy megtagadva azt. A városrész időérlelte, határozott karakteréről egyáltalán nem vesz tudomást – akár a sivatagban is épülhetett volna. Talán érthető lenne ez a túlzott önteltség, ha markáns megjelenéssel párosulna. Meglehet, már egy apró gegnek is örülnénk.

Ám az épület egyes részleteire a végtelen egyszerűség a jellemző. A homlokzat teljesen díszítetlen, a fehérre festett falsíkokat keretezetlen ablaknyílások teszik unalmassá, jellegtelenné. A bejáratok fölé hajló előtető szegényesen hat, miként a cégérként kitett, vadul forgó gömb is. Ha sokáig nézzük, elszédülünk, de a rajta olvasható betűk akkor sem mondanak többet (...übasübasü...?). A portál az egyetlen, ami az igényesség látszatát kelti. A látványos rajzolatú márványburkolatban főként a lilák és kékek árnyalatai dominálnak. Az egyes kőlapok gyönyörűek, ám a belőlük rakott falburkolat harsányasága riasztó, öncélú magamutogatásként hat.

De ne vesszünk el a részletekben, hiszen maga az épület is inkább tömegformálásával igyekszik minket meggyőzni értékeiről! A ház óriási, lecsupaszított mértani testek áthatásából, egymásra épüléséből áll össze. Az alapelem a kocka, melynek falai a sarokház éle felé lépcsőzetesen fogynak el, s az így elhagyott falsíkok mögül égszínkék hengerfelület bújik elő fémes hidegséggel.

A mértani formákkal való játszadozás cinikus válasz a hagyományos építészeti értékeket felvonultató terézvárosi környezet kihívására. Az eltúlzott léptékek alkalmazása pedig tovább fokozza az elidegenedést: az új irodaház leplezetlenül uralkodni kíván.

A látványt mintegy megkoronázandó hatalmas kupola feszül az épület fölött. Hozzá foghatót a Planetárium óta nem építettek a fővárosban. (Talán ez hajtotta a tervezőt is: építeni kellene már egy jó kis kupolát?) A hangsúlyos megjelenést szolgáló építészeti elem itt üres mértani formává alacsonyodik le. Léte pusztán az épület tömegszerkesztésével indokolható. Ám ez kevés. A ház jellegtelensége értelmetlenné teszi alkalmazását. Pusztán a kupolától hiába várunk ünnepélyes hatást, ami a Nagymező utca szűkre szabott perspektívájában amúgy sem tudna érvényesülni.

A szabályos félgömb felszínét cikkekre osztották, egy sáv fehéren csillogó üveg, egy sáv sötétkék fémlemezburkolat. A látvány önmagáért beszél: gigantikus strandlabda pottyant a kockaház tetejére.

Ha ezen jót mosolyogtunk, a kapuhoz érve ideje újra elkomolyodnunk. Úgy látszik, az irodaház-építés még ma is jó üzletet jelent, látva a bérlők lenyűgöző névsorát, akik az elképesztő bérleti díjért az ezen a szinten elvárható minimummal alig kapnak többet. Az épület belső tereire is a „puritánság" a jellemző: olcsó szőnyegpadló, fehérre festett fal, egyszerű álmennyezet neon(!)világítással, semmi felesleges csillogás. A luxust mindössze a légkondicionálás jelenti, de a biztonság kedvéért az ablakok azért nyithatók.

A szomszédos házak fölé emelt tetőteraszokról, s a kupola különös-izgalmas belső tereiből – irigykedve kell elismernünk – fantasztikus kilátás nyílik. Alattunk a háztetők hullámzó szövete, kéményekkel-tornyokkal csipkézve, a pompásabb, ismertebb épületek hiánytalanul számba vehetőek. A háttérben a budai hegyek vonulnak fel méltóságteljesen. Ez a város azért mégsem a sivatag, megérdemelné, hogy egy kicsivel több alázat vezesse építészeink kezét.

Okrutay Miklós

Fotó: Déri Miklós

SÜBA Trade Center
Budapest, Nagymező u. 44.
Építész: Csizmár Gyula.

Fortissimo

Ütőfesztivál

„Nem csupán mi gondoljuk, hogy a legjobbak, hanem tényleg a legjobbak a világon" – konferálta be az Amadinda-vezető Rácz Zoltán az általuk meghívott Nexus és Kroumata ütősegyütteseket, illetve Keiko Abe Svédországban élő japán marimbaművésznőt a Fortissimo Ütőfesztivál megnyitója gyanánt. A két koncert a Budapesti Tavaszi Fesztivál eseményeként adott betekintést a klasszikus zene által legkésőbb adoptált hangszercsoport dörömbölő, kopogó, neszező világába.

Színhely: a Vigadó a tönkrevágott folyó bal partján. A jegyek elvileg 400-500 körül kezdődnek, de a pénztárnál a 830 forintosat kínálják.

A közönség? A fentiekből sokat ki lehet saccolni. A magyar szó még inkább megüti az ember fülét, mint a Tilos az Á-ban. Mindamellett láttam sok szimpatikus arcot is.

A koncert kezdő lökését a Budapest III. kerületi zeneiskola tanítványainak Aquincum ütőegyüttes névre keresztelt csoportja adta meg. Rácz Zoltán feljebb idézett bevezetőjében meleg szavakkal méltatta az együttes mesterét, Balázs Oszkárt, akiről így a tájékozatlanok számára is kiderült, hogy már Amadindáék elindítójaként is letette a garast a hazai ütőart asztalára.

A szimpatikus, meghatódott angoltolmácsnő minden mondatnál tiszteletteljesen bókolt a középen elhelyezett marimbánál zavartan álldogáló langaléta kamaszfiú felé. Később bejött Balázs tanár úr, vezényelni.

Mert a gyerekek már korábban a deszkákra vonultak, vagy húszan. Zömmel felső tagozatos-formák, a néhány szélsőséget leszámítva. Kifejezetten üdítőek voltak. Balázs-darabokat adtak elő, amelyeken némileg átütött a pedagógiai célzat, de ez nem ment az élvezet rovására. Az első darabban úgy szóltak, mint egy gamelánzenekar, később más módokon használták ki a nagyzenekari hangzásban rejlő lehetőségeket. Jó lenne látni, hogy e srácok a gyerekeknek játszanak – tudok például néhány háromévest, akik teljesen beindulnának a sok püfölléstől.

A koncert azonban folytatódik. Amadindáék reneszánsz zenével kezdenek. Nem vagyok erre most túlzottan rágerjedve, műsorpolitikai húzást szimatolok, de a dolog muzikalitása azért evidens – megkapó, mikor tényleg **egyszerre** pendülnek a marimbák.

Cage: *Credo in Us*. A fesztivál egyik csúcspontja. A darab a harmincas évekből való, mint Cage ütősügyeinek java, és egyfajta Amerika-paródia. Eredetileg egy Merce Cunningham-táncelőadáshoz készült. A szerző sajátos hangszerei nem hiányoznak: csőre töltött lemezjátszó, rádiókészülék, söröshordók – a mai este a Heineken és a Gold Fassl reklámmunkáját dicséri –, s még számos egyéb ketyere és bögönyő. Legjobb lett volna egyből újra meghallgatni.

Az ezt követő Yoshihisa-darab mindenekelőtt arról győzött meg, hogy az immár hatfőnyi Amadinda-legénység vokalistaként is megállja a helyét: kurjantásaik méltó társai lettek csapásaiknak.

Nexus

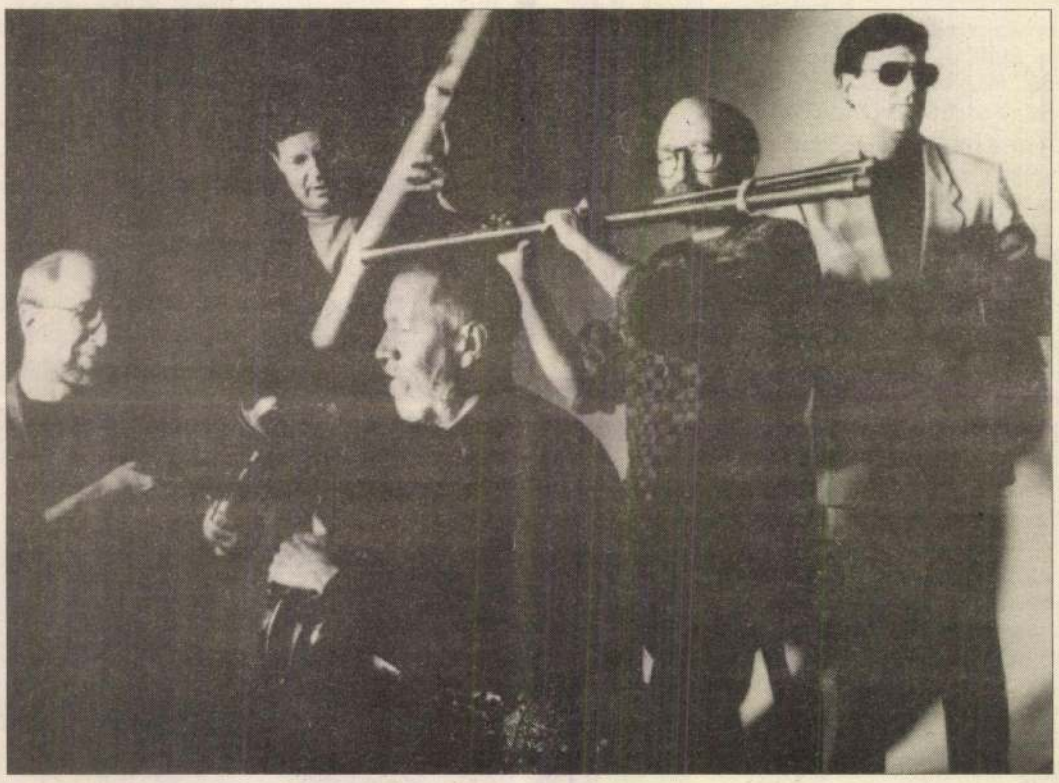
Az öt úr civilben van. Nem egyencivilben és nem fellépőcivilben. Hárman közülük tüskésen rövid hajúak és/vagy kopaszok, sörtés szakállúak, szemüvegesek, szikár arcúak. Ahogy nézem őket, nem tudom kiverni a fejemből a hatvanas éveket. Nem pályakezdők tehát. 1971-ben alapították a Nexust, de Russ Hartenberger és Bob Becker neve egy sor klasszikus Steve Reich-lemezen is szerepel – ami egyebet nem említek, az ismeretanyagaim csekélységét fémjelzi. Pályájuk a „szokásos" állomások mentén fut: neves és még nevesebb szerzők számukra írott darabjai, híres és leghíresebb fesztiválok, művészeti fődíjak.

Ma este csak sajátot adnak elő, két közöset és két háziszerzőt. A nyitó *Kichari* improvizációnak tűnik, kottát sem látok, de lehet, hogy nem tették ki. Bill Cahn: *A madarak*, ez a következő. Programszerű meditatív zajkollázs tréfás hevületekkel. Szépen demonstrálja, hogy a Nexus értelmezésében az ütőegyüttes egyben a nem hangszer hangszerek együttese is, és ez nem korlátozódik a csapnivalókra. Furulyafélék, sípocskák, glisszandofonok, vakkantgató játékszerek, forgatva suhogó zajcső, tapsfa, meg amit elfelejtettem. Mindezt egy egyszerű, szívhez szóló zongoratéma adresszálja. Vonzó darab.

John Wyre *Marubatoo* című kompozícióját öt marimbán vezették fel a művészek – hiába no, a Yamaha jóvoltából bőven voltak marimbák a színpadon. Tehát ezt az opust számomra a hangzás uralta, s valami furcsa emlékféle. Ha bizonyos távoli nagyvárosok elhagyatott aluljáróiban bolyongsz, s fentről az obligát hangszórók ilyesmit bocsátanak rád, akkor az egyszerre idézi fel benned a tágasság, az elhagyatottság, s mégis a biztonság érzését, egyszóval valami szomorkás elégedettség, meleg dekadencia áramlik rád – ha ismered ezt. Tehát ebben a tömegben ilyen hatást tesz rám a marimbahang, amely, ha gyorsan el is hal, de nem tompul, s így vastagon összezeng, mintegy fátylak alá rejtve fényét.

Magáról a darabról még az is eszembe jutott, hogy volt egyszer egy minimal art, amelynek most éljük a **posztját**, s ebbe jól illeszkedtek a ragtime, sőt reggae-ihletettségű (emlékezetű?) szakaszok – egyébként az egész szép kerekdedre volt zárva.

A *Mbira* afrikai szvit sajnos várakozásomhoz képest vérszegény és súlytalan volt. A ráadásnak választott ragtimeok viszont nagyon ültek.

N E X U S

A második nap

Impozáns kezdet, az egyesített együttesek több mint tucatnyi tagja azt a darabot adja elő, amely az egész ütőhangszeres repertoár talán leghíresebb opusa: Edgard Varèse *Ionizáció*ját. Varèse, olasz származása és francia illetősége mellett, 32 éves kora (1915) óta Amerikában élt, és ott vált a hangzó anyag kitágításának egyik legkorábbi radikalistájává. Az *Ionizáció*t 1931-ben fejezte be, a darab emblémája, a két sziréna ma is felborzolja a hallgatót.

Keiko Abe már puszta megjelenésével azt sugallta: az én hibám, hogy korábban nem ismertem. Kétségtelenül ő volt a fesztivál legkarizmatikusabb vendége. Egész testével zenélt, ütött, szökellt, táncolt, japánosan koncentrált mozdulatai szinte rituális atmoszférát **idéztek** fel. Vágyat éreztem, hogy valamilyen kevésbé civilizált közegben lássam/halljam ütni őt – a Vigadó-miliő, a kosztümök és a többi körítés nem erősítették fel ezt az ősi üzenetet.

Maga a repertoár sem. Saját magának írott szólódarabjai technikai szempontból vitathatatlanul lenyűgözőek – próbáljon meg bárki három-három verővel kezeiben akkordokat célozgatni a két és fél méteres marimbán. Mégis, bizonyos mértékig a szólóhangszeres virtuózirodalom sajátos hangulata áradt belém, még a *Japán dob* című darabból is, amely innovatív játéktechnikája révén közelebb férkőzött hozzám.

Keiko Abe Svédországban él, így hát nem véletlen barátsága és együttműködése a stockholmi Kroumata ütőegyüttessel. A hat feketébe öltözött muzsikust akár egyetemista evezőscsapatnak is nézhettük volna, ahogy a színpad szélére jöttek meghajolni. Technikai felkészültségük, kamarazenélésük kifinomultsága nem kérdőjelezi meg helyüket a fesztivál mezőnyében, nem mondhatom viszont, hogy akár a magukban előadott svéd kompozíciók, akár a Keiko Abéval közös első japán darab túl mélyre szálltak volna le az agyamban. Kivétel ez alól a záró *Marimbaspirituálé*, Minoru Miki munkája, amely a japán darabok zömével szemben a magamfajta európai számára magával ragadó, felszabadult örömzenének bizonyult.

Hajnóczy Csaba

CSIRMAR Gyula épitén

Bútor–bútorszövet–szőnyegpadló

Nagy választék – kedvező árak!
Karácsonyi bútorvásár.
A hirdetést felmutató bútorvásárlónk ajándékot kap!

KALIFORNIA BT.
Bp. VII., Király u. 79.
Nyitva: H–P: 10–18,
Szo.: 9–12 óráig.

59215NP

QUEEN TOURS

ÜNNEPI PROGRAMAJÁNLATAINK:

KAIRÓ 7 nap dec. 17 - 23.	49.990,-Ft/fő
KAIRÓ / VÖRÖS TENGER (Hurghada) 7 nap dec. 24 - 30., dec. 31 - jan. 06.	55.900,-Ft/fő
NILUSI HAJÓZÁS 9 nap dec. 27 - jan. 04	69.990,-Ft/fő
EGYIPTOM / IZRAEL 10 nap dec.17 - 26.	89.990,-Ft/fő
IZRAEL 8 nap dec. 26 - jan. 02.	79.900,-Ft/fő

KELLEMES ÜNNEPEKET KÍVÁN A QUEEN TOURS"I
1114 Bp., Bartók Béla út 49.
Tel.: 267-1262, 267-1263 166-4020

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

A BUDAPEST IX., RÁDAY U. 6. SZ. ALATTI INGATLAN MEGVÁSÁRLÁSÁRA

A SEM IX. Városfejlesztő Részvénytársaság – a ferencvárosi önkormányzat megbízása alapján – befektetőt vagy építési vállalkozót keres egy mintegy 120 szobás szálloda megvalósítására.

Érdeklődni vagy a pályázatot kivenni 1993. december 15-ig lehet
A SEM IX., Városfejlesztő Rt.-nél
H-1094 Budapest, Páva u. 22.
Tel.: 215-6264 vagy 218-0299

A pályázatok beadásának határideje:
1994. február 15., 17 óráig

57752 JP

Rutitex

A Ruhatisztító és Textilhaszonáru Értékesítő Rt.
(1072 Budapest, Csányi u. 10.)

Igazgató Tanácsa értesíti részvényeseit, hogy
1993. december 29-én 14 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

Közgyűlés helye: ÉDOSZ Székház
1072 Bp., Liget fasor 44.
(volt Gorkij fasor)

Napirendi pontok:
1.) Alapító Okirat és Alapszabály módosítása
(Tevékenységi kör módosítása)
2.) Egyebek

Amennyiben a közgyűlés nem határozatképes, az újabb közgyűlés – változatlan napirendi pontokkal – a fentiekben megjelölt helyen és napon 15 órai kezdettel kerül megtartásra.
Az újabb közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

RUTITEX RT.
Igazgató Tanácsa

Canon

fénymásológépek és telefaxok értékesítése, üzembe helyezése, szervizelése, javítása, eredeti kellékanyag forgalmazása, töltött FC és PC kazetták árusítása, az ország egész területén.

Kedvező ár, gyors szolgáltatás!

58979 JP

SUPER COPY Irodatechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Betéti Társaság

1031 Budapest, Vízimolnár u. 6. III. 20.
Tel./fax: 160-6170

Ilyen olcsón sehol sem vásárolhat. Ajándékok már 99 és 199 forintért!

Óriási karácsonyi üveg- és kristály-vásár

a Petőfi híd pesti hídfőjénél, a IX., Ráday u. 63. sz. alatti üzletben

Nyitva: 10–18 óráig (hétvégén is)

59372NP

Budapest Főváros Önkormányzat
Főpolgármesteri Hivatalának

Költségvetési – revizori ügyosztálya

szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező munkatársat keres **költségvetési intézmények ellenőrzésére.**

(Felvilágosítás a 117-4394 telefonon)

Szociálpolitikai ügyosztálya

legalább 5 éves – **lehetőleg közigazgatási – gyakorlattal és szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel** (szociális szervező, szociális munkás) **rendelkező munkatársat keres.**

(Felvilágosítás a 117-4282 telefonon)

Az illetmény megállapítása az 1992. XXIII. tv. alapján történik.

59644 KJ

TSA Eurofit

A TSA EUROFIT Ausztria legnagyobb szabadidő-egyesülete, 8 klubbal, 40 000 taggal, 22 évnyi sikeres múlttal és a friss céllal: meghódítani Magyarországot is. Ennek jegyében nyitja meg **1200 négyzetméteres** fitnesscentrumát, **Budapest legnagyobb, legelegánsabb és legelitebb testkultúra klubját**

- ➪ **TESTÉPÍTŐTEREM** a legmodernebb gépekkel,
- ➪ 250 négyzetméteres **TORNATEREM**, benne **AEROBIC, GIMNASZTIKAI, STEP** és **STRETSHING** programok
- ➪ **SQUASH PÁLYÁK**
- ➪ **SZUPERSZOLÁRIUMOK**
- ➪ **GŐZFÜRDŐ**
- ➪ **SZAUNA**
- ➪ **MASSZÁZS**

Légkondicionálás, kiváló trénerek, kényelmes társalgó, exkluzív klubélet
December 1-től 10-ig **BELÉPŐ NÉLKÜL KIPRÓBÁLHATJA, MIT NYÚJT ÖNNEK A TSA EUROFIT.** Látogathatja az erősítő- és tornatermet, használhatja a szaunát és gőzfürdőt, fizetnie csak a squash pályáért, a szoláriumért és a masszázsért kell.
NYITÁS: december 1-jén délután 5 órakor, az első aerobic órák: aznap este 6 órakor és 7 órakor. December 2-től a klub hétköznap 9–23, hétvégén 19 óráig tart nyitva, az aerobic és gimnasztika programok kezdete ez időszakban: de. 10, du. 4, 5, 6 és 7 óra.
Ha december 11-ig úgy dönt, hogy megváltja **ÉVES BÉRLETÉT, 20% kedvezményt** kap.
A TSA Eurofit címe: Bp. I., Pálya u. 9. (megközelíthető a Mészáros utca felől).
Tel./fax: 156-9530, 176-5165

59610NP

Belvárosi és zöldövezeti lakások
irodák
üzlethelyiségek
építési telkek
ipartelepek
bemutatása és értékesítése

az 1993. december 6-án induló

OTP Ingatlanbörzén

Akár keres, akár kínál, megoldást nálunk talál.
A börze kínálata november 25-től megtekinthető.

Felvilágosítás:
Az OTP Ingatlan Rt. központi ingatlanforgalmazási irodájában

OTP Ingatlan Rt.

1066 Budapest, VI. Mozsár u. 8.
Tel.:269-1379

Nálunk lefelé is licitálhat!

A HVG EZT AJÁNLJA 1994-RE

23% megtakarítás

Ha december 15-ig előfizet, akkor **három hónapon át ingyen olvashatja a HVG-t** és az Öné lesz a képen látható **250 Ft értékű ajándékcsomag.**

Az ajándékok:
1. A HVG első számának reprintje, a lap 15. születésnapjára
2. Egy Európa falitérkép az új országokkal és határokkal
3. Egy World Media különszám, amely a világ új, gazdasági, politikai, kulturális hatalmi központjaiba enged bepillantást; megjelenik márciusban Budapesten és még a világ 15 országában.

hvg ...egyszerűen minden

MEGRENDELŐLAP

❑ Igen, megrendelem a HVG-t **12 hónap**ra, **23%**-os engedménnyel, mindössze 1922 Ft-ért.
❑ Inkább a **6 hónap**os előfizetést kérem. **20%**-os engedménnyel, mindössze 1002 Ft-ért

Név: .....
Cím/irányítószám: ..... Város: .....
Utca: ..... Házszám: ..... Telefon/Faxszám: .....

Megrendelését az alábbi címre küldje: HVG Rt. 1396 Budapest, Pf.: 464 Fax: 149-7600

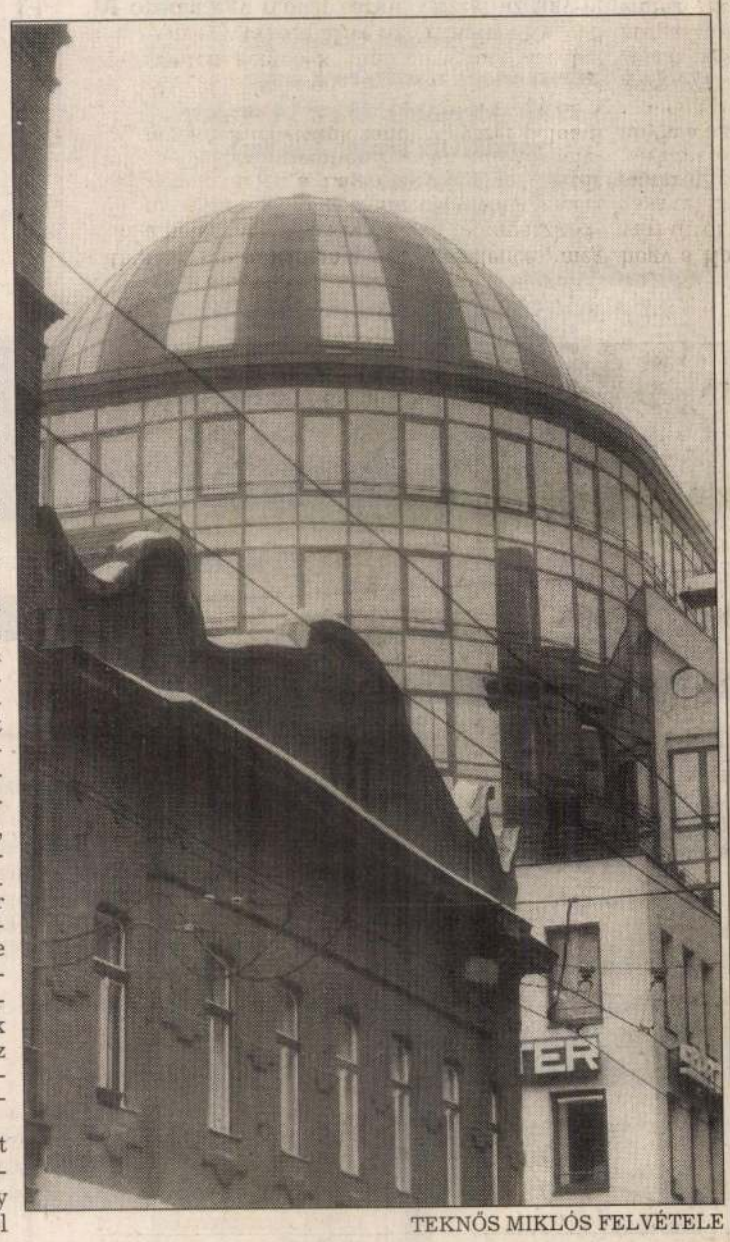
Kupola épül Pesten

Egy ház a Nagymező utcában, mely nem tudja mit akar

Ámulva figyeltem heteken át az égbe feszülő gerendák ívét. Kupola épül Pesten! Annyi év után! Várható volt, hogy egy ilyen méretben artikulált építészeti hangsúlynak oka lesz. De nem lett. Ahogy lassanként kibontakoztak a Süba Trade Center tömegei, a homlokzaton felsorakoztak unalmas ablakai, a kupola is besüppedt a ház testébe. Mára inkább csak tudni, mint látni lehet, hogy egyáltalán létezik. *Csizmár Gyulát* elragadta a sarokházépítés lehetőségének izgalma. Jellegzetes és feltűnő formákkal lezárni két házsort azok találkozásánál, nem jelentéktelen feladat.

A Nagymező utcának e felső szakaszára már semmi nem jutott az Andrássy út és a pesti Broadway nagyvonalúságából. Olyan tradícióvá csontosodott a félárnyékban létezés állapota, amely alól a mai építészet sem tudja úgy látszik kivonni magát. Hiába vettek nagy lendületet az irodaház építői, az épület végső képét meghatározó látvány kicsinyességre utal. A járókelők szemmagasságából csupán egy rövid járdaszakaszon, az épülettel szemben lévő oldalon fogható a kupola látványa. Az alatta kihasasodó tambur acélhenger mintha a Bajcsy-Zsilinszky út elején álló trade center üvegöblének pozitív formája lenne. Szellemtelen üvegfüggönyével német iparvárosok építészeti rutinjából csempész egy keveset Budapest lepusztultan is jellegzetes hangulatot őrző negyedébe.

A sarokra, árkád alá tervezett bejárat nemeskő burkolata okosan jelzi az arra járónak, hogy az utca e pontján a környezetől eltérő, új építészeti esemény veszi kezdetét. A vöröses, kékes erezetű burkolólapok azonban velünk együtt bejönnek az épületbe, hogy ott elvesztve reprezentatív funkciójukat üres hencegésként hassanak. A jugoszláv kivitelezők által minimálisan elfogadható színvonalú kivitelezés és a sekély igényű belső térkialakítás összezagyválja a sugallni kívánt értékek rendjét. A fejek fölött két arasznyival szorító álmennyezet szintetikus hatása, a neonok sivár, űrbázis életérzést vibrálva sugárzó fénye alatt nemes márványlapokon tipródunk. Ez a fajta materiális minőséghez kötődés a bordó managerzakók, színes, olasz selyemnyakkendők kifinomultsági színvonalán mozog. A Nagymező utcai recepció pultján a nemeskő sötétre pácolt fakeretben bukkan elő. Osztrák vidéki panziók álruszti-kus kedélyessége ölt kart a karba itt az üzleti élet józanságot, hideg mértéktartást követelő fegyelmével. Ez a ház nem tudja mit akar. A beléköltözött jó nevű cégek remélhetőleg igen. Az ő üzenetük legalább az üzleti évet záró igazgatósági tanácsülés közömbös számsoraiban rejlik és nem is kísérleteznek a korszellemet kifejező nagy épített formák megteremtésével.

TEKNŐS MIKLÓS FELVÉTELE

Bojár Iván András

Jeles épületek

A New York-palota

A ma már lakatlan New York-palota életveszélyes állapotban van, s a hírekben csak azt firtatják, akad-e valaki, aki megveszi. A Körút hajdani legdíszesebb épülete másfél milliárdért eladó. Az alábbi, az Erzsébetváros című lapban megjelent írás a ház történetéről szól. Szerzője, dr. Berti Béla, akinek városvédelmi tárgyú írásait lapunk is közölte, nemrégiben elhunyt.

Ahol 1891-ben még üres telek állt, az Erzsébet körút 9–11. szám alatt, ott négy év múlva felépült a négyemeletes, háromhomlokzatos, eklektikus stílusú saroképület, a New York-palota. Tervezője *Hauszmann Alajos (Korb Flóris és Giergl Kálmán* közreműködésével) – egy amerikai életbiztosító társaság, a Life Insurance Company megbízásából – a palotát és a kávéházat egyaránt reklámnak szánta.

A palotával egyszerre készült el a *Lotz Károly, Magyar Mannheimer Gusztáv* és mások eredeti freskóival dekorált, fényűző helyiség, a századforduló, s az azt követő idők művészet- és irodalomtörténeti jelentőségű kávéháza – a New York Kávéház – is.

Az amerikai biztosítótársaság néhány év után befejezte magyarországi működését, itthagyva a New York-palotát és kávéházát. A századfordulótól a *Harsányi fivérek* vezetése alatt a kávéház írók, költők, művészek találkozó- és alkotóhelyévé vált, az épület pedig fokozatosan magyar „Sajtópalotává". 1913-ban a Harsányi fivéreket felváltotta a *Bánó* és *Szabó* cég. A húszas évektől 1936-ig – ez volt a New York-palota fénykora – a kávéház igazgatója az egykori újságíró, *Tarján Vilmos* lett, aki kártyanyereségéből ugyan átalakíttatta, fellendítette az üzletet, de a csődtől nem tudta megmenteni. A harmincas években az épület adott irodát több filmvállalatnak is. 1937-ben az egész háztömb az „Est Lapok"-konszern tulajdonába került.

A második világháborúban a palota megsérült, tornyát is bombatalálat érte. 1954-ben Hungária Kávéház és Étterem néven nyílt meg.

Dr. Berti Béla

A hatvanas troli

„Troli, trolibuszra szálltam én, / jött is gyorsan, könnyedén. / Épp előttem fékezett, / miközben én folyton téged néztelek..." – énekelték teljes beleéléssel úgy 1950 körül a dizőzök, egyúttal bizonyítva azt a tételt is, hogy a komoly dolgok előbb vagy utóbb beszivárognak a művészetbe. Az első ötéves terv idején már kész tény volt, hogy a sztálinvárosi építkezést ajkára vette a nép, s lám, ha nem is népdal, csak egyszerű műnóta formájában, de a szisszenve közlekedő trolibusz is bekerült a magyarság közös kultúrkincsébe.

A troli, mint 1949 végefelé minden, persze a generalisszimusz köszöntésére készült. A dicsőséges sztálini műszak nyoma a mindmáig élő hetvenes számsor, és szovjet volt nemcsak az ötlet, de maga a busz is. 1949. december 21. óta itt suhannak köztünk a piros járgányok, bizonyos elméletek szerint ha valaki egyszer megértené, melyik merre jár, gyakorlatilag bárhova el tudna jutni Pesten. Ilyen ember viszont még nem született.

A trolikról ennyi talán elég is lenne, az év legrövidebb napján megülhetnénk a negyvennegyedik születésnapjukat és passz. A budapesti troliközlekedés viszont, van szerencsém bejelenteni, heteken belül éppen hatvanéves lesz. 1933-ban ugyanis már megindították az első, kísérleti vonalat: a forgalomból kellően kieső Óbudán. A Vörösvári út és az óbudai temető között suhantak a Ganz és a Mávag gyárak buszai – szám szerint három –, míg közbe nem szólt a háború. Először ugyan csak a gumiabroncs lett hiánycikk, a bombázás viszont a vonalat is tönkretette. A trolibusz pedig csak négy év múlva támadt fel, pirosan, hetvenesen.

N. K. J.

Kékmetró-blues

Este a Székelyéknél: elhúzódó kvaterkázás, ahogy ez már lenni szokott. Metróval haza, kékkel, az utolsók egyikével.

Nem tudom, jártak-e már így, estefelé ott a föld alatti kongó folyosókon: már a látványtól is lehet félni, kicsit. Nagy, tágas semmi, távoli, ismeretlen zúgás, különös zajok. Emberek alig. Dünnyögő, magányos részesek, részben krónikusak, részben hevenyek. Előbbiek fegyelmezetten padra rogyva, utóbbiak ünneplőben, félrecsúszott nyakkendőben, idült mosollyal arcukon. Néhány kései munkából jövő másodállás-halmozó, kezükben elnyűtt aktatáska, esőkabát színű arcuk beesett: napfényt, családot, tévéhíradót ritkán látnak. (Mindenkinek jobb ez így.) Néha rendőrök és/vagy szerelmesek, kettesével. Szórakozni vágyó fiatalok, sokadmagukkal. Társasbuszát vesztett IBUSZ-csoport, térképpel, fényképezőgéppel, kétségbeesetten keresve valamely nyugati nyelvű feliratot – s ha találva, azzal sem kisegítve. (Minthogy az ilyen jellegűek minálunk inkább az utazóközönség által vannak elkövetve, falra írás által, s nem elsősorban információbőségükkel tűnnek ki.) De gyakran csak az űr, a semmi, az ijesztő, gépi magány.

Mikor a pléhvakond befúrja magát a megállóba, innen-onnan, padról, mozgólépcsőről, fal mellől csak előkerülnek néhányan, s mire az ajtó becsukódik, a fekete műbőr üléseken szanaszét szórt tagokkal megszületik egy kis közösség: talán csak egy megállónyira, talán öt percre, talán örökre.

Az ember, ha tud, ficakot választ ilyenkor, hogy legalább a háta védve legyen, ha arra kerül a sor: hogy mire is pontosan, ez soha meg nem fogalmazódik, de nyilvánvaló, ezt a zsigerekben, a gyomrában, a szívbillentyűjében érzi az ember, hogy valami fenyegető, titokzatos dologról lehet szó: verekedésről, rablásról, erőszakról. Láttunk filmet eleget, s olvassuk az újságot is.

De nem most: ahhoz már fáradt az ember. Ilyenkor hagyjuk zsongani magunkban a világ aznapi eseményeit, végiggondoljuk, vagy inkább csak végigérezzük, mi történt velünk, mi volt jó, mi rossz, miből mi lehet holnapra. Közben, szinte csak a szemhéj alatt, gyors pillantás a többi utasra – mi várható. Ők is éppen ezt teszik, s épp úgy félnek tőlem, mint én tőlük – gondolom gyakran.

Ezúttal hárman vagyunk összesen, egy fiatal nő, piros kabátban, hosszú, barna hajjal, cekkerekkel: reggelenként csinos lehet. Egy tinédzser srác, gimnazistaszerű, a hagyományos irányzatú viseletekben: farmer fent, s alant, flaneling, hosszú, barna haj: a sampongyárak nem rajta fognak meggazdagodni, gondolom, de azért nagy baj nincs. Nem tudom, rólam mi rí le ilyenkor, de látom, a többiek keze is megnyugodva pihen valahol a térdükön: nincs okuk ökölbe szorítani.

Aztán a fiú előveszi a kést: egy pillanat az egész, mire mi, a lány meg én észrevesszük, a srác már áll, az ajtónak vetve hátát, a nyitott bicska mellmagasságban, pengéjén fáradtan csillan a neonfény. Izmaink megfeszülnek, nézzük egymást, meg őt, ugrani nincs miért, kiáltani nincs mit. Rajtam még végigcikáz valami leheletnyi felelősségtudat, vagy mi, hogy én vagyok a férfi, akármerre lesz a szúrás, nyilván csinálnom kell majd valamit.

A srác a térd felé szúr: a sajátja felé, tudniillik. Felszakítja újnak látszó farmernadrágját, keresztirányú lyukat ejt rajta, egyet, aztán még egyet s még egyet. Majd a másik lábán is, ugyanígy. Aztán ránk néz, elégedetten, most már csinos, ugye, kérdezi a szeme, a kés pedig becsukódik s eltűnik a zsebben. Ekkor érünk a megállóba, a fiú szinte kidől az ajtón, az imént napvilágra került térdét magasra emelve indul a kijárat felé. A nő egy másodpercig habozik, rám néz, aztán menekülésszerűen kicekkerel, s megy a fiú után: őt már ismeri.

De azt nem tudhatja, mi lakik az én zsebemben.

Jolsvai András

A Körtér

BOROS JENŐ FELVÉTELE

Az állandóság jelképe. Harminc (de lehet, hogy sokkal több) éve nem változott itt semmi. A hatvanas évek elején, amikor egyetemistaként, az Eötvös-kollégiumból jövet a Himfy lépcső végére értünk, nagyjából ugyanez a kép tárult elénk.

Meglehet, hogy az a lepusztult, alkoholista utcaseprő nő, aki a hatvanegyes villamos végállomásánál hólapátja nyelére támaszkodik, még ugyanaz, akihez a gyermekversek költője járt be néhanapján a kollégiumból. S akihez egy delíriumos éjszaka után írta máig legismertebb művét: „Hipp-hopp / Itt vagyok, / Trippert kaptam, / Meghalok."

Mindez persze nem a hatvanegyes végállomásán történt, hanem a Lordok Házában, vagyis a körtéri büfében, amelyben megint csak minden változatlan. Nem tudom, hányszor alakították már át, de egy centivel nem kevésbé lepra hely ez, mint valaha.

Persze, nem a hatvanegyes villamos itt a főszereplő, hanem a negyvenkilences, meg a hetes busz. Ezekre hajdan felkapaszkodni ugyancsak nagy mutatvány volt. S mert annak idején a Lágymányoson még éltek régivágású úriemberek, néha különös jeleneteknek lehettünk tanúi. Egyszer például egy szemmel láthatóan echte úriasszony ezt vágta az iszonyú tülekedés közben egy szintén echtének tűnő úriember arcába: „Ön egy tahó!" Mire az érintett: „Kegyed pedig egy repedt sarkú." Ezzel az ügy el volt intézve és tulajdonképpen átutalva egy másik osztály világába.

No, valljuk csak be, épp e kérdésekben vannak azért változások. Ma már az autók okozzák a galibát. De az emberek, mint egykor, most sem a viszonyokat kárhoztatják. Hogy tehát itten azért nem lehet hajtani, mert nincs hol. Hanem egymást korholják. Finoman szólva. Mert eltűntek már a hajdani echte úriemberek. Annyi bizonyos, hogy a Karinthy Frigyes útról és a Fehérvári útról a Körtérre tóduló autók találkozásánál kiderül: rendkívül sok honfitársunkról tételezhető fel, hogy az egyneműek párkapcsolatának híve, továbbá, hogy édesanyja a legősibb mesterséget űzi.

A koszlott épületektől övezett, benzingőzben és ocsmányságban fuldokló tér közepén pedig ott áll Szent Imre herceg lehorgasztott fővel, és nyilván tűnt időkre emlékezik. Az 1931-es esztendőre például, amikor őt ideállították, s amikor még új, tiszta és üde volt itt minden. A mai állapotokat látva pedig feltehetően arra gondol: jobb is, hogy valamely túlbuzgó városatya nem harcolta ki a rendszerváltozáskor, hogy róla nevezzék el a teret. Viselje csak tovább Móricz Zsigmond nevét. Az jobban illik hozzá.

Hovanyecz László

Téli könyvbemutatók

A téli könyvvásár idején egymást érik a könyvbemutatók. Tegnap az Írószövetség klubjában *Kisimre Ferencnek*, az újvidéki Magyar Szó két éve Magyarországra emigrált volt szerkesztőjének Joghurtforradalomtól a polgárháborúig című délvidéki háborús krónikáját *Zelei Miklós* mutatta be.

A Liszt Ferenc tér és Andrássy út sarkán, a valamikori Japán kávéház helyiségeiben működő Írók Könyvesboltjában a hely szelleméhez híven irodalmi délutánokon mutatják be a megjelenő könyvújdonságokat.

Az elmúlt időszakban az Európa Kiadó Alekszandr Szolzsenyicin: Gulag szigetvilág című alkotása hiteles magyar fordításának megjelenése alkalmából hívták beszélgetésre az olvasókat. A József Attila Kör Láng Zsolt: Perényi szabadulása és Kemény István: A koboldkórus című kötetét mutatta be. Azután az Orpheusz Kiadó karácsonyi kötetei következtek: András Sándor: Teremtés előtti ember, Dylan Thomas: A csontnak partjain, Jim Morrison: Amerikai ima és Georg Trakl: A halál hét éneke.

Ma délután a pécsi Jelenkor Kiadó mutatja be könyveit: Balassa Péter: Halálnapló, Petri György: Sár, Parti Nagy Lajos: Se dobok, se trombiták, Darvasi László: A veinhageni rózsabokrok.

Művészetbarát egyetemisták, gimnazisták!

Vezető budapesti színház egyéni, vagy csoportos jegyeladáshoz munkatársakat keres.

Állandó színházi belépőhöz és tanulás melletti jövedelemhez juthat. Legyen egy színházi együttes tagja. „Művészetbarát" jeligére a kiadóhivatalba kérjük nevét, címét és telefonszámát beküldeni.

698.48. KJ

Ö. Csizy Béla
illusztrálta

Garras Anna =

Mango. Rögöny az
Ujmáj szamara.
Bp. [1947].

DR. LÁZÁR BÉLA

ZICHY MIHÁLY

ÉLETE ÉS MŰVÉSZETE

A SOK EZER EDDIG ISMERETLEN LEVÉL ALAPJÁN IRT ÉLETRAJZ ÉS SZÁZAKRA MENŐ ZICHY-KÉPPEL DISZITETT KÖTET SZINTÉN KÉTFÉLE KIADÁSBAN JELENT MEG.

Katolikus világ

Májusfa

„Amikor Fülöp apostol Hierapolis városába ért — írja Temesvári Pelbárt a májusfa eredetéről — a pogányok úgy jelölték meg lakóhelyét, hogy a ház kapuja mellé zöldelő fácskát állítottak. De lám, amikor a kiküldött gyilkosok a megjelölt házat keresték, hogy elveszítsék az apostolt, a város minden házának ajtaja előtt üdén virágzó fácskát találtak s így nem ismerhették fel az apostol szállását." Igy volt-e, vagy csak legenda a történet? Bizonyára több annál, mert azt mutatja meg, hogy Isten nem hagyja egyedül az Ő szolgáit. A magányosan virágzó fácskát az üldöztetésben aesopusi vesszőnyalábként veszi körül a hívek serege, és az egy apostolra törő pogányok ezer és ezer virágzó fával találják magukat szemben. — Május elseje az összetartás, az újjászületés, az alkotó munka ünnepe s felette lebeg a legszebb virágzó Ág, a Boldogságos Szűz a mi Nagyasszonyunk tiszta, vígasztaló, erőtadó szelleme. m. j.

OLVASÓINKHOZ!

Ezt a számot is kétféle kiállításban kapják olvasóink. Fele lap, a régi módi, a lassú és drága ívnyomó eljárással készült. Fele pedig a szokásos módon frissen és gyorsan a körforgógépeken. Papírhelyzetünk szorított erre a kényszermegoldásra, amely kb. 150 százalékkal növeli előállítási költségeinket, ám mégis lehetővé vált, hogy 8 oldalas lapot adjunk olvasóink kezébe.

Vállaltuk ezt az áldozatot, hogy megmutassuk: megtessünk mindent, ami rajtunk múlik, olvasóink legjobb kiszolgálására — vállaltuk, annál is inkább, mert tudjuk, ok helyütt hétről-hétre megismétlődik az áldozat, amelyet hoznak a mai háztartási költségvetések — a katolikus betűért. Még így is, hátrányos előállítási költségek mellett is álljuk a versenyt, mert a súlyos terheket ellensúlyozzuk tudással, lelkeménnyel, szorgalommal és Isten hittel, — s azzal a szeretettel, melyet nagy példányszámunk tanusága szerint a magyar közvéleményben élvezünk.

Új Ember

— **Kötelező énekrend** május 4-én, vasárnap 174: Boldogasszony, édes, 114. Égből szállott, 196. Üdvözlégy, Mária.

Hollandiában 1937 óta 33.000-ről 250 ezerre emelkedett a katolikus szakszervezeti tagok száma. A szociáldemokrata szakszervezeteknek taglétszáma 270.000, a protestánsoké 100.000.

Az amerikai fiuk városa sikerén felbuzdulva, most hasonló intézményt létesítettek Ausztráliában is.

Az amerikai négerek közül 1946-ban naponta átlag 43 tért katolikus hitre. Ugyanebben az évben 14 új néger misszió keletkezett, két katolikus néger kórházat és két klinikát alapítottak.

Az olasz kormány egyezményt írt alá a Vatikán képviselőjével, amely a Vatikánállam javára módosítja a lateráni szerződés területi rendelkezéseit. Az egyezmény értelmében a pápai szeminárium épületét a Vatikánhoz csatolták.

A vatikáni rádió részletesen ismertette idegennyelvű adásaiban a nagyszámú tiltakozást, amelyet Magyarországon a fakultatív hitoktatás bevezetése ellen illetékes hatóságokhoz intéztek.

Perron tábornok, Argentina elnöke a kötelező hitoktatást bevezető új közoktatásügyi törvény proklamációjában kijelenti, hogy Isten nélkül lehetetlen az ifjúság helyes nevelése.

Olaszországban nagy sikerrel mutatták be több városban Cecil B. *de Mille* nagyszabású vallásos filmdrámáját, a „Kereszt jegyében" című filmet, amely régebbi néma változatában világszerte óriási sikert aratott.

A franciaországi Besançonban 18.000 résztvevővel katolikus ifjúsági nagygyűlést tartottak.

A vatikáni információs iroda közölte, hogy a vatikáni rádió minden nap középeurópai nyári idő szerint 19 órakor hadifogolyközleményeket olvas fel a 50.26 méteres hullámhosszon.

Az angol katolikus művészek egyesülete újból megkezdte működését; még ez évben katolikus művészeti kiállítást rendez.

Április 27-én avatták boldoggá Rómában Maria *Goretti* 12 éves leányt, aki 40 esztendővel ezelőtt szüzessége védelmében halt meg. A szertartáson megjelent az új boldog *gyilkosa is,* aki éppen a kisleány halálának hatása alatt megtért és büntetésének kitöltése óta példás, bűnbánó életet él.

P. Lombardi jezsuita szerzetes, Olaszország legnépszerűbb hitszónoka hívei felkérésére hozzájárult, hogy egy beszédsorozatáról hangosfilmet készítsenek. Lombardi atyát ugyanis oly sok helyről kérik fel beszédek tartására, hogy a meghívásoknak csak kis részben tud eleget tenni. Személyes megjelenését most a hangosfilmek fogják pótolni.

A párisi Saint Michel színházban bábjáték keretében kísérletképen előadták Krisztus kínszenvedését. A passiójátéknak igen nagy sikere volt.

Amerikában április folyamán már bemutatták azt a filmet, amely az első amerikai szentről, a nemrégiben szenttéavatott *Cabrini* Máriáról készült.

A tokiói katolikus egyetemnek ebben az esztendőben 800 hallgatója van, közülök csak 20% katolikus.

A vatikáni diplomáciából. XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Mgr. *Silvani* címzetes érseket, a bécsi apostoli internunciust. — A pápa kihallgatáson fogadta az Interparlamentáris Únió amerikai tagjait, akik a kairói kongresszusról tértek vissza. A pápa hosszasan elbeszélgetett az amerikai politikusokkal.

A politikai pártok szerint szervezett olasz egyetemi ifjúság kongresszusi választásai során, a katolikus ifjúsági szervezet jelöltje került az első helyre.

Május királynéja

Idvezlégy mennyeknek
királyné asszonya,
Idvezlégy angyaloknak
asszonya,
Idvezlégy szent gyökér,
Kiből támadott ez világnak
világosság.
Örülj dicsőséges,
Mindeneknek felette
szépséges,
Maradj békességgel igen
ékességes,
És miérettünk Krisztust
mindenkoron imádjad.

(Ráskai Lea másolta 1519-ben régebbi kéziratról.)

„A frakkos szent..."

Contardo Ferrini boldoggáavatása

A katolikus tudományos élet sok jeles képviselőjének és a *Pax Romana* kongresszusra a világ minden részéből összegyült egyetemi hallgatóknak a jelenlétében ment végbe április 13-án Rómában *Contardo Ferrini,* a páduai egyetem 1902-ben elhunyt szentéletű tanárának ünnepélyes boldoggáavatás szertartása.

A katolikus világsajtó meleg rokonszenvvel emlékezik meg a tudományos elmélyülést a gyakorlati életszentséggel párosító professzorról, akit XV. Benedek pápa „frakkos szent"-nek nevezett.

1858 április 4-én született Milánóban — írja e rövid életrajzát a francia *La Croix.* — Tizenkét éves korában járult az első áldozáshoz s ez az esemény fordulópontot jelentett életében, — *új* élet kezdetét, az imádság, a munka és a közvetlen gyakorlati apostolkodás jegyében. Tanulmányait szülővárosában és Páduában végezte. 1880-ban kitünő eredménnyel jogi doktorrá avatták. Tanulmányainak tökéletesítésére állami ösztöndíjjal Berlinbe ment, ahol a bismarcki Kulturkampf légkörében csak erősödött hitvalló hűsége a katolikus egyház iránt. Huszonnégy éves korában visszatért hazájába és a páduai egyetemen megbízták a római jog előadásával. Három esztendővel később a messzinai egyetem címzetes tanára lett, 1890-ben Modenába nevezték ki és 1894-ben végül ismét elfoglalta katedráját a páduai egyetemen, amelyet nem is hagyott el hagyott el azután többé haláláig. Mint tudós, szaktársai és tanítványai körébe komoly hírnevet szerzett magának. Több *mint kétszáz munkát hagyott hátra* és kitartó munkássága századának legelsőrangú tekintélyei között biztosított volna helyet számára, ha aránylag fiatal korban, munkaerejének teljében, 43 éves korában el nem szólítja a Gondviselés.

A *Nation Belge* szerint: Theodore *Mommsen,* német tudós, akit senki sem vádolhat részrehajló elfogultsággal egy katolikus tudós iránt, a fiatal messzinai tanár első munkái kapcsán nem habozott kijelenteni, hogyha a XIX. század a görög-római jogtudományok terén *Savigny* százada volt, a *XX-ik Ferrini százada lesz.*

Nem csodálkozhatunk tehát azon, hogy a vatikáni ünnepélyes avatás élénk érdeklődést és visszhangot keltett a nemzetközi tudományos körökben.

Vallásos életében nem volt semmi rendkívüli, — jellemzi a *Courrier de Genève* megemlékezése. — Nem voltak életében csodák, nem volt stigmatizált, nem volt része látomásokban. *Egyszerűen keresztény volt — egyszerűen és teljesen.* Naponként szentmisét hallgatott, mindennapi áldozó volt. Mindennap rövid elmékedést végzett és egy nap sem mulasztotta el, hogy felkeresse Krisztust valamelyik templom csendjében. Jogtudományi és politikai munkái során mindig imával kérte Isten segítségét.

Nem zárkózott el sem a tudomány, sem a csöndes kontemplácio elefántcsonttornyába. A politikai életben is résztvett, mert ezzel tartoztt hazájának és a társadalomnak. Amikor a Vatikán az olasz király jogtalan beavatkozásai során megtiltotta a katolikusoknak, hogy résztvegyenek a politikai választásokon, Ferrini engedelmeskedett ugyan, de véleménye szerint a politikai tevékenységtől tartózkodni annyit jelentett, mint *szabad utat engedni az egyházellenes törvényhozásnak.*

A boldoggáavatási ügy Ferrini halála után husz esztendővel került a Szentszék elé. 1931. február nyolcadikán az Egyház „venerabilis"-nek nyilvánította, kihirdette, hogy Ferrini hősi fokon gyakorolta a keresztény erényeket.

Ugyanazon a napon Pacelli bíboros — aki most mint XII. Pius pápa résztvehetett a tudomány és szentség hősének örvendetes boldoggáavatásában, — a Gergely-egyetemen beszédet mondott Contardo Ferriniről.

Ő az első szent, *akinek képe frakkban került az oltárra.*

A közlemény végén (X) fizetett hirdetést jelent.

Kiadja: **AZ ACTIO CATHOLICA**
Felelős szerkesztő:
PÉNZES BALDUIN
Felelős kiadó:
MIHALOVICS ZSIGMOND
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bp., IV., Ferenciek-tere 7. I. lépcső, I. em.
Telefon: 182—095
Levélcim Bpest Főposta, Postafiók 145
Csekkszámla: 16820
Előfizetési díj negyedévre 12.— forint
Engedélyezési szám: 1352/M. E. — 1945
Légrády Testvérek R. T. nyomása, Budapest (Igazgató: Agárdi Károly)

Kalapokat
Nagy Ferencné!
vegyünk
Somogyi Béla-út és Rákóczi-út sarok

Templom gyertyák
oltári, húsvéti paskál minden méretben és nagyságban raktárról kapható. Vidékre postán utánvét szállítva. **Mecseki (Márcz) József** viaszgyertyaöntő mester, Budapest, VII., Rózsa Ferenc-u. 13.

ZONGORÁT pianinót harmoniumot **GRIMM MESTERTŐL,** aranyéremmel kitüntetve. Javítás, hangolás, bérlet. **József-körut 65.** sz. Tel 135—545.

Közérdekű katolikus hireket a világ minden részéből közöl a
MAGYAR KURIR
felhivatalos kat. sajtótudósító Délkelet-Európa kat. hirügynöksége, az Osservatore Romano, a vatikáni rádió és a NCWS, News Service budapesti szerkesztősége.
Főszerkesztő: JAMBOR DEZSŐ
IV., Ferenciek-tere 7.
Megjelenik naponként többször

Fáfi harisnya
IV., Ferenciek-tere 2.

Egyesületek, Intézmények, Mozik részére

különleges
egymásba helyezhető
törv. védv.
sor-szék
City
IV., Párisi-utca 6-a.
Telefon: 181—396

Forintos hirdetés
E rovatban hirdetési díjak: magánosoknak szavanként 1.— forint, **cégeknek** s általában **üzletszerü hirdetéseknél** szavanként 2.— forint. **Legkisebb hirdetés 10 szó. Vastagbetüs szavak két szónak számitanak. Vidékről a hirdetési díj a szöveggel egyidejüleg postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatal fenntartja a jogot, hogy a feladott hirdetések közlését indokolás nélkül mellőzze s a pénzt visszaküldje.**

Önálló kántori állást vállal róm. kat. karnagy, volt felvidéki zeneiskolai igazgató. Leveleket a kiadóhivatal továbbit „Karnagy" jeligére.

Hitoktatónő, 20 évi gyakorlattal, állást keres. Skultéty Julia, Hódmezővásárhely, Rárosi-u. 70.

Életjáradékba fogadna egy idősebb házaspárt, vagy magányos egyént fiatal katolikus házaspár. Jó életmódot biztositana oly egyénnek, kinek némi ingatlana vagy háza volna bárhol. Cim: Szirmai Péter, Vecsés, Radványi Béla-u. 5.

Keresek idősebb hölgyet négy apró gyermekem mellé, ellátás és fizetés biztositva. — Cim: Szalai Béla, Rákoscsaba-Ujtelep, Damjanich-u. 101.

Angolt és németet tanit egyéni módszerrel gyermekszerető tanárnő. — Andrássy-ut 46., III. 15. (Oktogon.)

Jómegjelenésü, csinos, barna, negyvenkét éves rk. szabónő nőtlen vagy özvegy uriember ismeretségét keresi 52 éves korig házasság céljából. Főbérleti lakásom van. „Megértő élettárs I" jeligére.

Társat keresek a város legforgalmasabb helyén levő, jólmenő, bevezetett textil üzletbe. — „Üzletnagyobbitás százezer" jeligére a kiadóba.

Megismerkedne házasság céljából jómegjelenésü, vallásos, csinos, rendes, otthont szerető becsületes, szerény leány, hasonló komoly, becsületes, 35—40-ig barna iparos, vagy más hasonló állású vallásos férfivel, ki nem a hozományt keresi. „Meleg otthon" jeligére a kiadóba.

Olvassa az Új Embert kis-könyvtárát!

Milovszky és Agócs szűcsmesterek
I., Krisztina-tér 3. sz. Bundák megóvása, javitása, alakitása.

GALAMBOS
könyvkereskedőnél könyvujdonságok, külföldi divatlapok, tökéletes szabásminták kaphatók. Váci-utca 32. (Kigyó-u. sarok.)

Vas-, szerszám-, háztartási cikkek
Imrey Mihály
Budapest, IV., Király-utca 53.

Vas- és háztartási cikkek
Major János
Budapest, VIII., Rákóczi-út 59

MIKOLAY és MAJOR
mindennemü háztartási cikkek, vas- és szerszámáruk. Budapest, VII., Rákóczi-út 39. Rókussal szemben. Telefon: 426-190.

Mézpergetőket
és egyéb méhészeti eszközöket készitek.
SCHALK
Budapest, Dembinszky-utca 36.

HEYEK
HARISNYA, FINOM KOTÖTT ÁRU
Petőfi Sándor-u. 17.

ÜVEG
CSISZOLÓ
TÜKÖR
KÉSZITŐ
Ludányi István,
VIII., Práter-utca 63.
Telefon: 135—060.

VIDÉKIEK
amatörmunkáit is kidolgozza **BELLER** fotómühely, Király-utca 8. Minta érték nélkül elküldhető, kész munka postafordultával.

BAZSÓ ING
Baross-u. 66-68.
hozott anyagból is készül.

Linóleum-szőnyeg
viaszos vászonáru
CSÁSZÁR IMRÉ-től, Bpest, IX., Lónyay-u 36. Tel. 184—047

SZÉKELY JÁNOS
vas- és konyhaszerek szaküzlete.
Bp., IV., Tolbuchin-(Vámház-)körút 12.
Telefon: 389—100.

MARCIS cukrász BUDA, XII., Álkotás-u. 15. és XII., Endresz Gy.-tér 5. sz.

OROSZ LAJOS
játék, üveg, porcellán, edény, háztartási üzlete Budapest, IX. Ráday-utca 11.

SIPOS fest, tisztit
IV. Fehérhajó-utca 12—14.

Harangokat önt
és két hónapon belül szállit:
Szlezák Rafael
régi elismert harangöntőmester. **Rákospalota,, Klára-utca 23.** Uzem: **Zrinyi-utca 28.**

Az **Új Ember**
mindenki olvassa!

Ifj. SERES S. müötvös mesalok, arany, ezüst ékszerek. Alakitás, javitás. IV., Váci-utca 73.

ARANY
EZÜST, ÉKSZER, VÉTEL, ELADÁS,
Kehely, ciborium, szentségtartó nagy választékban. **Dr. Bajmócziné Wintermantel Teréz,** Bpest, VII., Rákóczi-út 10., I. em. 2.

Retikül, bőrönd, pénztárca
OLBRICH-nál
VI., Teréz-körut 3.
Telefon: 421—952.

58 éve 58 éve
TÓTH KÁLMÁN
BUTOR
IV, Kecskeméti-u. 9

KŐSZEGI
KALAPOS MESTER
IX. RÁDAY U. 26.
PAPI KALAPOKBAN NAGY VÁLASZTÉK
VASALÁS, TISZTITÁS FORMÁZÁS

GARAMVÁRY GYERMEKRUHA SZALON
IV., Galamb-u. 6. sz. Régiposta-u sarok.

BUTORT megbizhatót, jót **BODIS**tól, VIII., Gutenberg-tér 3. (Volt Sándor-tér)

PAPLAN
rendelés és átdolgozás. Matrac és ágynemű készitése is. **Porkoláb Györgyné,** Bpest, IV., Veres Pálné-u 8.

BALLON
átlátszó eső-, vihar- és lódenkabát
MÁRTON ÉS SZÁSZ
V., Gróf Teleki Pál-utca 3.

Hauer Rezső
cukrász
cukrászdája és csokoládégyára
VIII., Rákóczi-tú 49. Tel. 139-012.

TÓTH LÁSZLÓ GYERMEKRUHA szaküzlet
IV., Muzeum-körut 27

Irógép vétel, eladás, karbantartás és kellék:
ÉDES és DECSY,
Akácfa-u. 13. T.: 222-624

Szombathy Viktor
Ajtóról szóló mese

- Csizy Béla rajzaival -

EZ a mi templomunk féllábával a fürgén bukdácsoló Rima köves partjának támaszkodott, féllábával az iskolakert mellett álldogált s tornyának ablakszemeivel a Szinyechegy tetején bodorodó felhőket tanulta: kerekedik-e eső, avagy nap mosolyog Rimaszombat felől. Eső is, nap is, csupa szeszély volt mifelénk, akárcsak a vén Szudorné szava alkonyatkor, amikor Szudor Pál, az ember, hazatért fuvarból s megkanyarított minden kocsmát, belekóstolt minden mozgatható üvegbe. Nehéz sor az ilyen falusi templomé, többfelé kell ügyelnie, mint a városi templomnak: városban mégis többen vannak ők, zárt utcák sora fölött egymást nézegefalunkban csak kettő volt s ha ködtik, egymást biztatgatják, támogatják, hírt adnak a haranggal. A mi hullott a rétekre, egymást se látták.

Amde harangozás művészetét úgy, kötelet ügyesen húzni, mégis csak ilyen templomban lehet legalkalmasabban s mikor a nyikorgó lépcsőkön felszöktünk a magasba, még a vén Szudor földi átkait is elnyelték a falak. Csodálatos égi kéz védhetett bennünket, hogy ablakból nem estünk, toronyból nem zuhantunk, harangnyelv ránk nem hullott, denevér fejünknek nem röpült.

Csak a kapuja volt zárva hétköznaponkint ennek a mi templomunknak. Hétköznaponkint délelőtt, vagy délután, dologidőben, amikor már mindenki elvégezte társalgását Istennel s az egyházfi, Czikora Bálint is megsöprögette a kopott kőkockákat. Nagy, komoly kulcsot akasztott Czikora Bálint a templomajtó zárjára, kéteszer is ráfordította ügyesen s karikával bőrövére függesztvén, az iskola felé ballagott, ahol szintén hivatal volt, a pedellusi hivatal.

Ilyenkor a szürkére kopott, vasalt faajtó nagy szótlanságba hullott, kizárta a falak közül a kinti világot. Úgy tetszett, odabenn megelevenedik a kép s az apostolok egymás között hányják-vetik az emberek életét, sorsát, jegyzik kívánságaikat s olykor fejcsóválva hallgatják a jelentést a cudar Szudorról, a feleségverő fuvarosról, a zsugori pékről s Bátor Andrásról, az erdőkerülőről, aki megint elkergette a rőzseszedőket a hegyben. Igen, ilyenkor nagy bizonyossággal tudtuk, hogy még a padok orrába faragott kicsi szobrok is eleven testté melegednek s vidám beszélgetéssel töltik az időt, mind hidegben, mind melegben, amíg csak Czikora Bálint újra ketté nem tárta az ajtót s be nem bocsájtja az ájtatos népeket.

Szudor Pállal volt itt csak nagy baj, a feleségverővel. Reggel már elkezdte a munkát, csak úgy visszkézzel, estefelé olykor husángot is szerzett s azzal tornáztatta az asszonyt, aki fennen sikoltozott. Igazán nem volt pedig erre a gyakorlatozásra oka a vén Szudornak, derék, jó feleséget jelölt ki számára a kegyes sors; azonkívül, hogy hűséges és szorgalmas volt, még öregecske és csúnya és nagyothalló. De mégsem ez erényei miatt verte az asszonyt, mert lánya, Szudor Mári, csinos volt, fiatal, vidám: az is éppúgy megkapta a napi husángot.

Az öreg Szudorné azért kapott ki mert egykor szerette őt Szudor, a lányát azért verte nagy szorgalommal, mert a lány meg most szeretett. Czikora Bálint fiát szerette, ifjabb Andrást, a legényt. Ez nagy szerelem volt, egész falu tudta s Szudor Pál ezt a szerelmet akarta husánggal kiverni a lányából; ám minél jobban igyekezett, annál inkább szorította össze fogát a lány.

— Azért is — mondta — verjen agyon, apám.

Dehát a nagy szerelmeket éppenúgy a természet törvényei kormányozzák, mint minden más emberi indulatot s mint az erdők zúgása, a tenger hullámainak játéka, mint a szél s a napsütés: egyszer gyengébb, máskor erősebb, ellanyhul, újra erőre kap. Legalábbis a vén Szudor Pál, a fuvaros, azt látta egy júniusi szép napon, hogy lánya nem köszön már ifjabb Andrásnak és ifjabb András is elfordítja a fejét, megpillantván a lányt.

— Megjött az eszük — helyeselte Szudor Pál, de hogy a lánya ne felejtse a tanítást, még ráhúzott vagy kettőt figyelmeztetésül.

Smost megint a vén, szürke, szúette ajtóról kell beszélnünk; az ajtóról, amely úgy elválasztotta egymástól a két világot, a szeretet s a gyűlölet világát. Mintha minden szeretetet a hallgatag falak közé akart volna gyüjteni s minden gyűlöletet kizárni: meg-megnyílt olykor, napfényes délelőttön, vagy koradélután s beosont rajta a kinti világban rekedt maradék szeretet. A szeretet testet öltött és hangja is volt: Szudor Mári és ifjabb András lépett be az ajtón s kissé elfogódva ült le az utolsó padba. Egymásra alig néztek, csak fogták egymás kezét s úgy ültek, hallgatagon, akár órákig is, várva, hogy megelevenedjen a kép s az apostol közibük telepedvén, megáldja őket. Bizonyosan így történt, — behúnyt szemmel, révetegül sokszor látták is ezt a fiatalok, ahogy ott ültek, ültek szótlanul s a magasra épített ablakon besuhanó fényt nézték. Olykor egy-egy fecske is beszállta nyitott ablakon s csivitelve keringett a fehér falak között.

Így ültek, üldögéltek volna időtlen-időkig, de legalábbis a szép nyári napokon, e két szerelmesek, kézfogva és szótlanul, ha az öreg Szudor Pál egyszer arramentében, kíváncsian be nem pillant a félig nyitvamaradt ajtó hasadékán. Csak egy pillantás kellett neki s egyetlen hívó szó — a pillantást ő vetette, a hívó szót ő mondta —, ment is Mári engedelmesen az apja után s bizony, megszenvedett. Óh, de sírt Mári, óh, de könnyezett.

Megint nem láthatta ifjabb András.

Vén Szudor Pál akkor pedig átment Czikorához, az egyházfihoz, égő haraggal. Most már végkép el akarta intézni az ajtó dolgát. S mivel hirtelen ember volt, azonkívül senkitől sem félt, leakasztotta a nagy templomkulcsot az alvó Czikora övéről. S be is dobta a Rima vízáztatta kövei közé azonmód.

A szürke, öreg ajtó csukva maradt, a népek hiába álldogáltak előtte estefelé. Előjött Czikora is, tanácstalanul nézegette az ajtót, de nem nyílt az sehogy.

De, nini, kicsiny madár szárnya suhant meg a szúette ajtó sarka körül. Ide-odaröppent a kicsiny madár, senki nem tudta, miféle, mifajta; hangja alig ismerős, rebenése is más. Csak szállt, szálldogált a madárka, kilincsre, faragásra s meg-megtelepedett az ajtó lécein.

— Mit akar ez a kicsiny madár? — kérdezték a népek.

S a kicsiny madár éppen azt akarta, hogy a nagy ajtó kinyíljon. Hogy tette, mint tette, máig sem tudja senki, pedig sokat beszélnek azóta a legendáról az öregasszonyok — egyszercsak megnyílt az ajtó, kettétárult s beengedte magához a szeretetet. Okos és figyelmes emberek közelhajoltak a zárhoz, nem volt abban kulcs egy pillanatig sem. Zártan nyílott ki, a kicsiny madár ereje győzte.

BEMENTEK mind a népek s előttük lábújjhegyen, alig érintve a kőkockát, ifjabb András, meg a leány. Az apostolok még idejében szálltak vissza a képbe s onnan nézegettek kíváncsian a kicsiny madárra, aki az ajtó szárnyán libbent be halk csittegéssel, fejét féloldalt hajtva, okosan, mint aki követségben van s legtöbbet tud a titokról.

— Egy kicsiny madár nyitotta ki az ajtót! — szállt végig falunkon a hír.

Jöttek az emberek, hívők és hitetlenek s ámulták az ajtót. Jött Szudor Pál is, lába cövek lett, a madarat nézte fenn, az ajtó szárnyán s nem mert közelebb lépni hozzá. Szava sem indult, karja sem lendült, pedig de szeretett volna felkapni egy esőmosta követ, hogy a madarat elriassza. De csak állt Szudor Pál, látta a lányát is, meg ifjabb András s hallotta a népeket szólni:

— A szeretet nyitotta ki az ajtót, az állhatatos, igaz szeretet. Kicsiny madár képében érkezett: de a haragnak nem szabad közelíteni hozzá.

Ott álldogáltak a népek, nézegettek s halkan társalogtak. Csak Szudor Mári nem látott senkit és semmit, a lány, meg ifjabb András, a legény. Ültek egymás mellett szótlanul s tudták, hogy ők győztek, mindenek fölött.

A kicsiny madár még lepillantott rájuk, aztán meglibbentette szárnyát s eltűnt a vén Vepor felé. Szállt, szállt a kulcsos kis madár, az alkonyat rőt fénye rácsillant puha tollára s ahogy eltűnt a mélázó fenyők fölött, mindenki tudta róla, hogy követ volt, égi küldött, a szeretet követe, a szeretteté, amely haragot, gyűlöletet, fekete indulatot legyőz.

Azóta is, úgy hallom, valahányszor rossz ember megy el a mi templomunk ajtaja előtt, mindig előkerül a kicsiny madár s ülvén a kilincsre, óvton-ója az ajtót, nehogy elszomorodjanak a népek.

Anyám mesélte így, édesanyám s neki talán maga a madár mondta meg.

Botrány egy „felvilágosító" könyv körül

Már írtunk arról a könyvről, amely a 8—14 éves leányok és fiúk számára készült és teljes felvilágosítást nyujt nekik az úgynevezett életről. Szándékosan mellőzzük a könyv címét és írónőjének nevét, mert a mű nem fontos, csak a szándék, amelyet magában rejt, s ez *merénylet* a gyermekben fejlődő *ember* ellen.

A könyv körül mind nagyobb lesz a zaj. Nemrégiben a nemzetgyűlésben *Groh* József emlékezett meg róla és ezt mondotta többek között:

— *Ezt a könyvet, amint maga a könyv jelzi, a Magyar Tájékoztatásügyi Minisztérium engedélyével adták ki. Ha ez a könyv más időben jelent volna meg, azt hiszem már elkobozták volna. Igy azonban, minthogy miniszteri engedélyel jelent meg...* s ettől kezdve a szónok szavait sürün szakították meg a közbeszólások, amikor részleteket olvasott fel a könyvből. Csak néhány közbeszólást idézünk, mert a szemelvények a könyvből a mi „ósdi" felfogásunk szerint nem bírják el a nyomdafestéket.

— *Ez 8—14 éves gyermekeknek szól! Őrület!*

— *Ez nem kerül indexre!*

— *Ez nem őrület, botrány!*

— *Piszok fércmunka!*

— *Legalább megismertük, hogy milyen aljas könyveket adnak gyermekek kezébe!*

Ilyen és hasonló közbeszólások közben mondotta el beszédét Groh József nemzetgyűlési képviselő, majd kijelentette:

— *A vallásos és erkölcsös oktatásnak egyik főcélja, hogy a gyermekben kifejlesszük az önuralmat, hogy a gyermek megtanulja legyőzni önmagát s úgy rendezze életét, hogy azt semmiféle rendetlen hajlam ne vezesse. Valamikor 25 évvel ezelőtt Prohászka Ottokár és Ravasz László vitát folytattak, amelynek lényege mint erre emlékszem az volt, hogy az erkölcs és a kultúra a lélek gyümölcse és hogy ez a gyümölcs akkor a legnemesebb és a legértékesebb, ha keresztény meggyőződésen épült fel.*

A politikuson kívül megszólal az orvos is. A Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének hivatalos folyóiratában, az *Orvosok Lapjában*, amely egyúttal a Közegészségügyi Igazgatás Közlönye is G. *Hajdu* Lilly dr. mond kritikát erről a nyomtatványról.

A korszerű orvostudomány nevében mondja a következőt: Kártékonynak tartjuk és legelsőbben ellenezzük a nemi felvilágosítás olyan fajta triviális, erőszakos, felelőtlen és apsychologiás módját, amilyet ez a könyv tartalmaz. Több szempontunk ebben a kérdésben szinte már közhellyé vált. Ezek közül csak kettőt említek meg: 1. nem lehet a nemi felvilágosítást kollektíve végezni 8—14 éves fiúk és lányok részére. Nem mi, hanem a gyermek fejlődése és érdeklődése szabja meg a nemi felvilágosítás idejét; hozzátehetném még ehhez, hogy a gyermeket csak annak szabad felvilágosítani, akit szeret, akihez vonzalma van s aki kellő tapintattal rendelkezik. 2. Csak arra a kérdésre feleljünk, amit a gyerek feltesz és csak azt, ami válasz kérdésére; ne akarjuk szexuális ismereteinket ráerőszakolni a gyermekre. Kiváló tanítómesterünk Ferenczi Sándor sok évvel ezelőtt írta meg, hogy a *gyermek elsősorban szeretetet és gyöngédséget igényel, nem erotikát.* Ez a könyv erotikát nyujt a gyermek részére, mintha szándékosan izgatni kívánná őt... Ajánljuk a szerzőnek olvassa el Freudnak a szublimálásról írt munkáját. A direkt kielégülés helyett a szublimálás, az ösztön szociálissá tétele nagyon fontos feladata a nevelésnek: az érdeklődés felkeltése gyermeknél az irodalom, tudomány, zene és sport irányában.

Majd később így fejezi be kritikáját:

Nem fél a könyv írója attól, hogy az ő módszerével felvilágosított (felizgatott) gyerekek nem hallgatnak azokra a magyarázatokra, amelyekkel a szexuális élettől vissza akarja tartani őket, hanem követelni fogják, vagy megkísérlik gyakorolni azt, amit oly meztelenül megmutatott nekik? Nem lehet bizonyos dolgokat általánosítani és mindenre alkalmazni. A gyerekek nem elnyomott népek, sem kizsákmányolt társadalmi osztályok, hanem a felnőttnél alacsonyabb lelki és intellektuális fejlődési fokon lévő gyerekek. „Most játsszatok tovább" — fejezi be könyvét — babával, építőkővel, kisvasuttal. Kimegyek a szobából, mert tudom, hogy zavar benneteket, ha a játékba egy felnőtt beleszól." *Az egész könyvben ez az egyetlen mondat állja meg a helyét. Kár hogy a szerző ezt a megállapítást nem előbb szivlelte meg, akkor mielőtt könyvét megírta. Ő ugyanis bement a szobába és nagyon-nagyon megzavarta a gyerekeket.*

Világnézeti ellenfeleink, akiknek nyomdavállalatából e könyv kikerült, a mi véleményünkre még mondhatnák azt, amit ilyenkor mondani szoktak, hogy „babona" meg „sötét középkor", de most egy orvos Ferenczi Sándort, Freudot és az orvospsychologia mai tudását sorakoztatja fel ellenük.

A mérleg tehát ez: ezt a „felvilágosító" irányzatot, amely inkább érdemelné meg a megkisértő és ifjúságot pusztító irányzat elnevezést, elveti a vallás, elveti a modern orvostudomány és nem kívánja a korszerű pedagógia, akkor tehát, miért erőszakolják? Terjesztik és terveik vannak vele.

GORIUP ECET
IX., Hőgyes Endre-u. 4.
Telefon: 180—731.

„MARGIT"
kézimunkaüzlet és kötőde.
FONAL, KÖTÖTTÁRU
SZEMFELSZEDÉS
XI, MÓRICZ ZS.-KÖRTÉR 2

Csecsemőkelengye,
gyermekruha és
ágynemű legolcsóbban
KISS ENDRÉNÉ Rákóczi-út 10.

KEGYTÁRGYAKAT
VISZONTELADÓKNAK
Kirschweng, Bpest, Baross-u. 4.

A 100 éves Wacha János
KALAPOS MESTER
Most Kálvin-tér 3.

HU-KO ÁGYJÁRÓKA
XIV., Nürnberg-u. 35 Tel.: 29-63-19

GÓLIÁT DOBOZGYÁR,
Bp., VIII., Csepreghy-u. 1. T. 335-545.

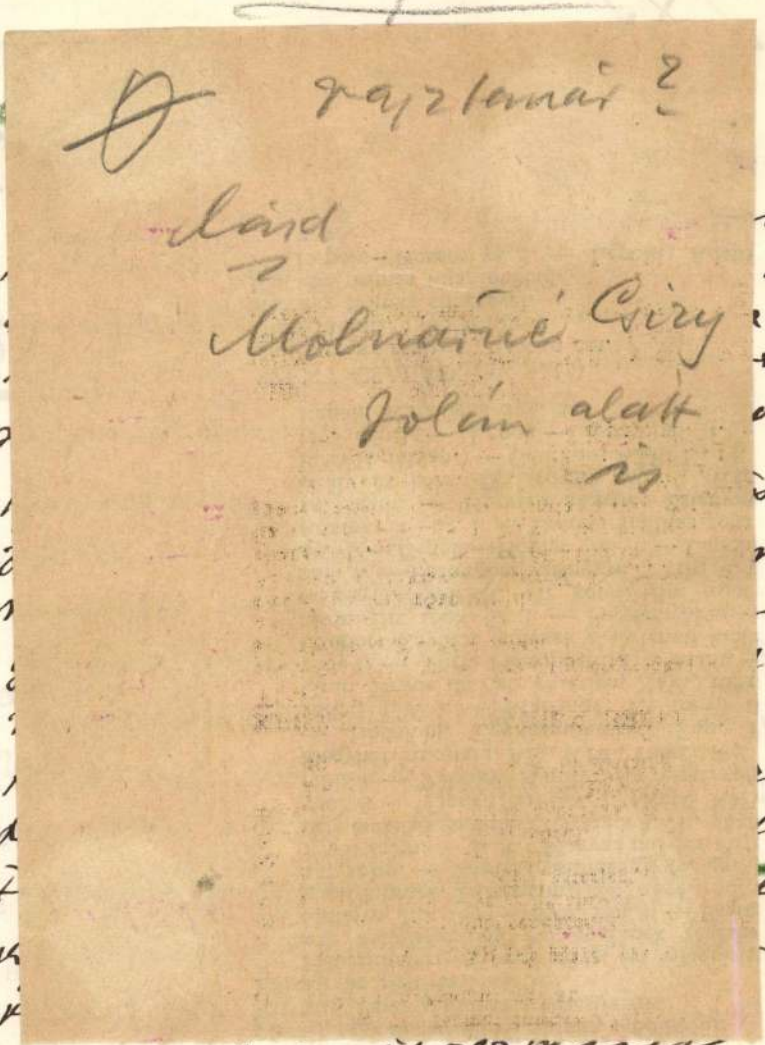
KATONA
SELYEM- ÉS SZÖVETÜZLETE
IV., Kálvin-tér 3.
TELEFON: 184—259

Hölgyeim!
KABÁTOT, KOSZTÜMÖT, RUHÁT és FEHÉRNEMŰT. SZŐRME-UJDONSÁGOKAT szépet, jót, olcsón

Kovács Ferenctől
IV. MUZEUM-KÖRUT 21

Csizy Iolán

engedni méltóztassék.

Szp. Kmft.

11

287 szám.

192

Műemlékek Orszá

Tárgy:

A beadv

Az előadási szünet pénzügyének és az illetékek elengedéséről kérjük.

Melléklet

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat s

Másolta:

Exp. 192

Tisztelettel

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

M. Csizy Jolán

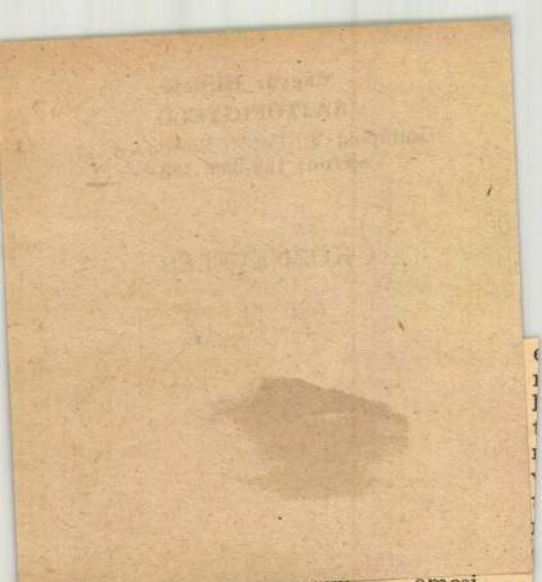
KÖZNEVELÉS

1966 OKT 7.

1021

M. Csizy Jolán (Szolnok) rajza

...legyen", „amcsi könyvek, csak lehetne kapni is" (!), „olyan jó régiek, amikben szerelem is van, meg minden". Shakespearenek legalább két művét öten ismerték.

A „Miért tanulok tovább?" — kérdésre a hallgatók 95 százaléka valamilyen formában arra utalt, hogy tudás, tanulás nélkül a szocialista társadalomban semmire sem mehet az ember. Azt is csaknem valamennyien említették, hogy gyermekkoruktól kezdve szüntelenül hallották az iskolában a „tanulj tovább" ösztönzést.

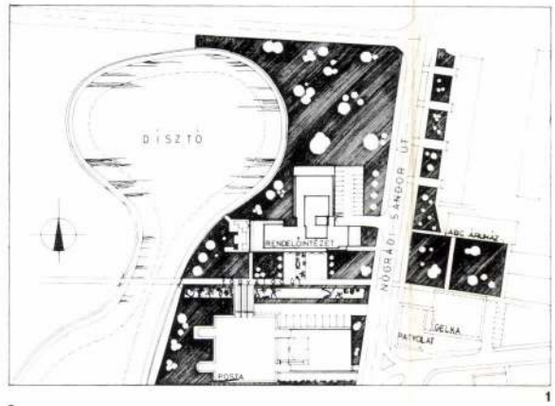
Az érettségi után egy hallgatót vettek fel az egyetemre, a többi

V. CSIZY KLÁRA

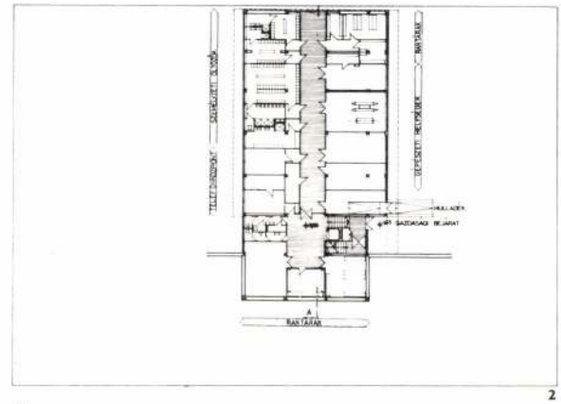
Rendelőintézet és gyógyszertár, Leninváros

Építész: V. Csizy Klára (Miskolci Tervező Vállalat)

Statikus:	Simonffy György
Elektromos berendezés:	Nagy Tibor
Gépész:	Kövesdi Géza
Mélyépítő:	Bálint Istvánné
Kerttervező:	Tóth Tihamérné
Kivitelező:	Borsod megyei Állami Építőipari Vállalat
Tervezés ideje:	1973—1974
Kivitelezés ideje:	1975—1976
Beépített alapterület:	1279,6 m²
Hasznos alapterület:	2883,3 m²
Beépített térfogat:	12 051,2 légm³
Nettó költség:	17 067 850 Ft
Bruttó költség: (MEDICOR-ral együtt)	20 382 860 Ft 25 125 660 Ft
Nettó légm³ ár:	1416 Ft
Bruttó légm³ ár:	1691 Ft

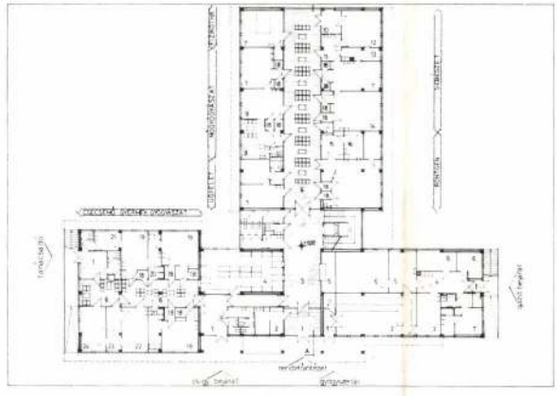

1

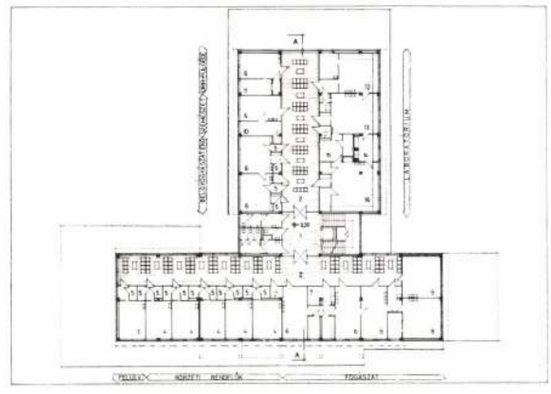

2

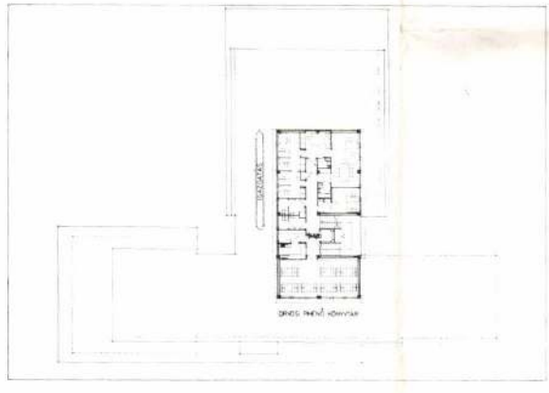
3

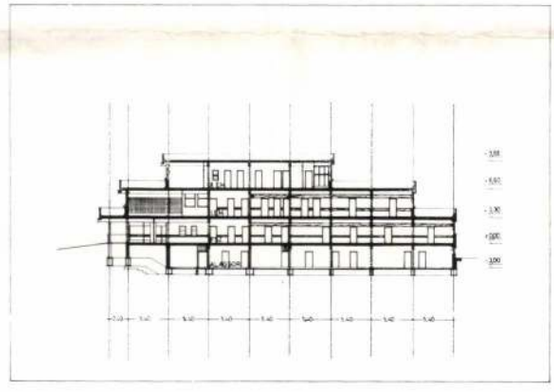
4

5

6

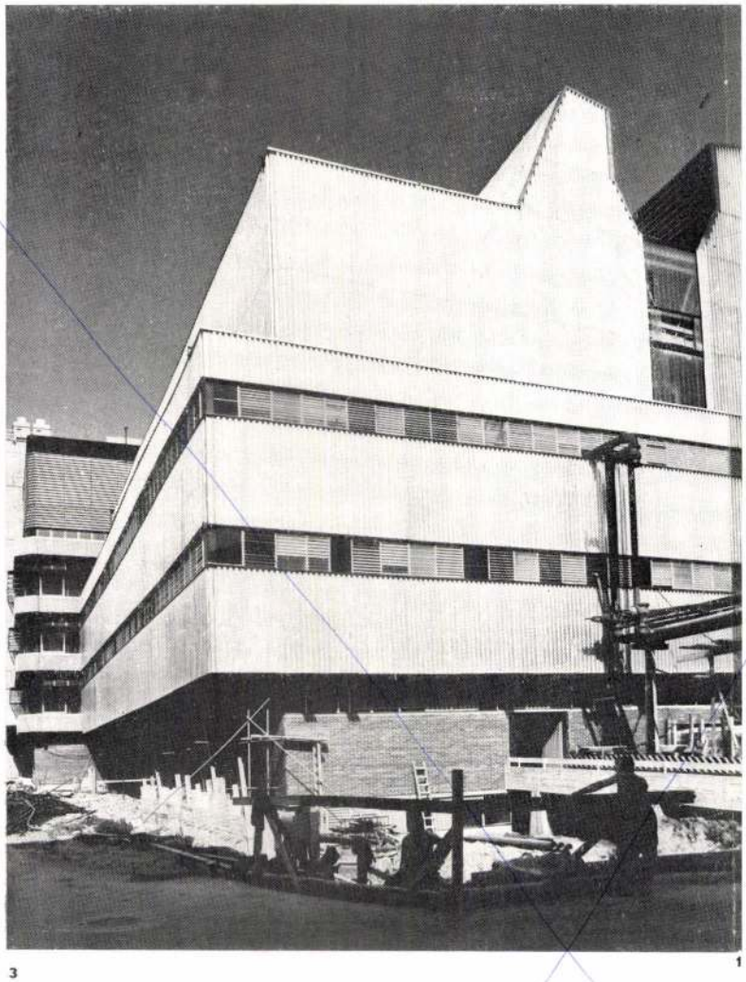

1. Helyszínrajz
2. Alagsori alaprajz, M=1 : 800
3. Földszinti alaprajz, M=1 : 800
   Rendelőintézet: 1. Szélfogó; 2. Porta; 3. Előcsarnok; 4. Központi kartotékozó; 5. Ruhatár; 6. Váró folyosó; 7. Kezelő-vizsgáló; 8. Védőnői munkahely; 9. Terhes tanácsadó; 10. Előkészítő; 11. Bemosakodó; 12. Műtő; 13. Sterilizáló; 14. Gipszelő; 15. Leletező; 16. Sötétkamra; 17.2 mh. röntgen; 18. Vetköző; 19. Rendelő; 20. Pólyázó; 21. Elkülönítő; 22. Tanácsadó; 23. Védőnői dolgozó; 24. Védőnői szoba; Gyógyszertár: 1. Szélfogó; 2. Officina; 3. Iroda-ügyelet; 4. Átvevő mosogató; 5. Laboratórium; 6. Raktár; 7. Személyzeti öltöző
4. I. emeleti alaprajz, M=1 : 800
   1. Előtér; 2. Váró folyosó; 3. Felülvizsgáló; 4. Rendelő; 5. Vetköző fülke; 6. Kezelő-vizsgáló; 7. Röntgen; 8. Kis műtő; 9. Foghúzó; 10. Sötét vizsgáló; 11. Nővér dolgozó; 12. Bevételi helypróbareggeli; 13. Rutin laboratórium; 14. Mcsogató; 15. Leletező; 16. Kémiai laboratórium
5. II. emeleti alaprajz, M=1 : 800
6. A—A metszet

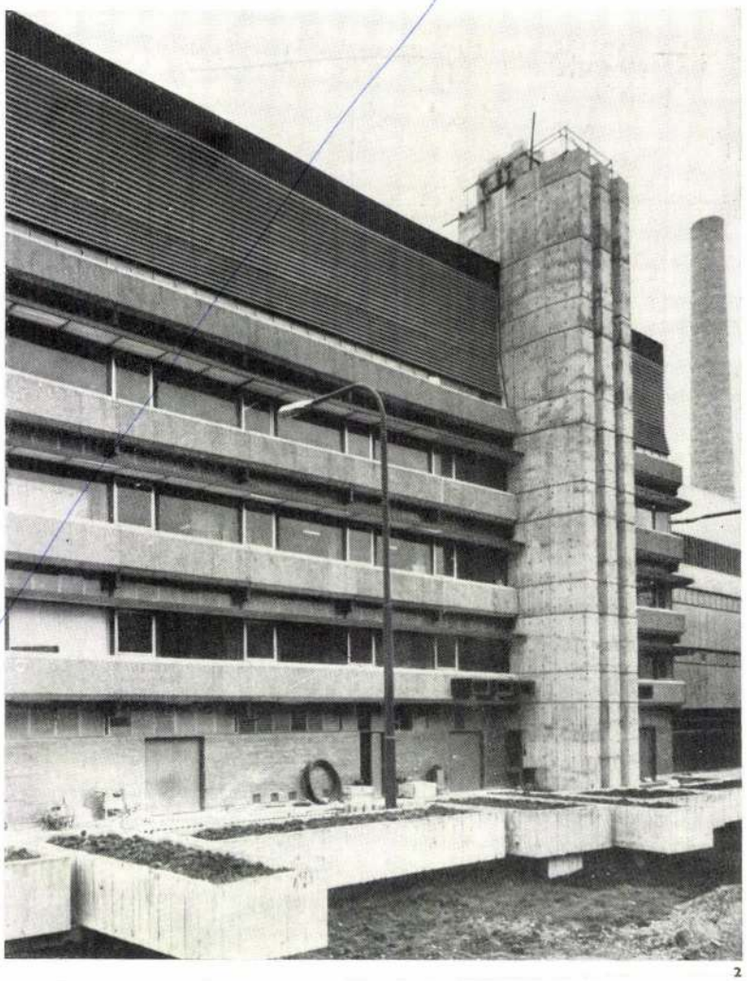
1. Plan de situation
2. Plan du souterrain
3. Plan du rez-de-chaussée
4. Plan du Ier étage
5. Plan du 2e étage
6. Coupe A—A

Magyar Építőművészet 1978/5

1

2

3

Csizy László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 13[illegible] 127-748, 340-726.
1982 OKT

művész, grafikus

JELENKOR

Pécs ...

E számunk illusztrációit CSÍZY LÁSZLÓ munkáiból válogattuk. 1943-ban Rimaszombaton született, tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetemen, a híradástechnikai szakon 1967-ben fejezte be. Jelenleg a pécsi postaigazgatóságon dolgozik. Mintegy 3 éve komputerrel készít vizuális programokat, melyekkel az alapvető grafikai elemeket tanulmányozza. Ezekből mutatunk be néhányat.

1021

2,— Ft

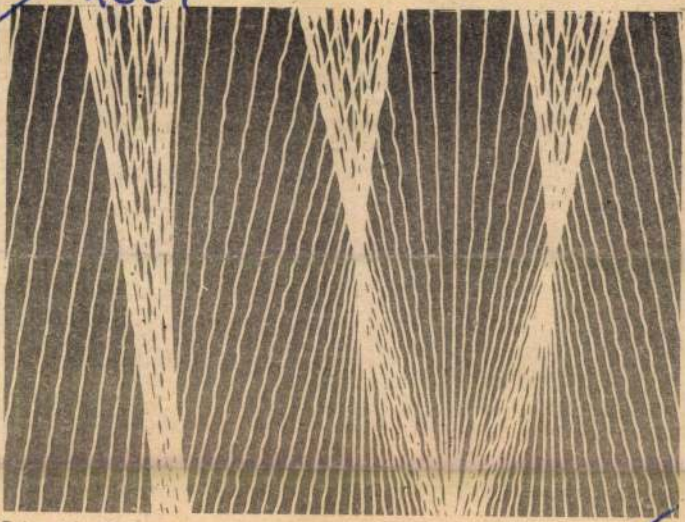
Csizy László

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

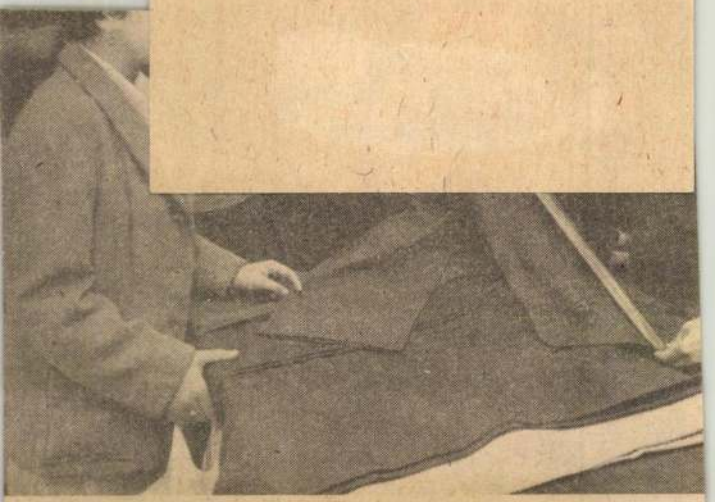
Grafikusművész

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
1982 OKT 09

1021

Csizy László komputer-grafikája

Új profillal bővült a pécsi Centrum Jókai téri Terliszter mintabol
Szövőgyár legújabb termékei mellett most férfipantallókat-nadrág

Csízy László [grafikus]

E számunk illusztrációit CSÍZY LÁSZLÓ munkáiból válogattuk. 1943-ban Rimaszombaton született, tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetemen, a híradástechnikai szakon 1967-ben fejezte be. Jelenleg a pécsi postaigazgatóságon dolgozik. Mintegy 3 éve komputerrel készít vizuális programokat, melyekkel az alapvető grafikai elemeket tanulmányozza. Ezekből mutatunk be néhányat.

– Krónika

Borító 3

Jelenkor, Pécs, 1982. okt.

XXV/10

Keleti Üzletház

Sarkadon, a Cukorgyár volt moziépületében megnyílt a Keleti Üzletház. Az élelmiszerdiszkont egyúttal a Cukorgyár mintaboltja is. Az üzlet a cukoripari termékek mellett tartós élelmiszeripari termékekkel várja a vásárlókat.

Új igazgató Zsadányban

A zsadányi képviselő-testület legutóbbi ülésén döntött az általános iskola igazgatói pályázata ügyében. Ötéves időtartamra Nemes Jánosné kapott megbízást az intézmény vezetésére.

Kisebbségi albizottság alakult

Gyulán a közelmúltban alakult nemzetiségi és etnikai kisebbségi albizottságban a németeket Reisz Ádám és Daróczine Leiszt Emma, a románokat Kozma Mihály és dr. Pilánné Ruzsa Ildikó, a cigányságot Galambos Antal, a kulturális bizottságot pedig Krasznahorkai Géza és Habóczky Sándorné képviseli.

Az „agyonhallgatott" törvény

Ha hiányos, akkor is adják le!

Egy heti futkosás után, egy marék papírral a kezemben — idegileg és anyagilag kissé megviselten — álltam be a sorba az orosházi városházán, hogy időben leadjam a jövedéki engedély iránti kérelemhez szükséges dokumentumokat. Az ügyintéző közölte, hogy ez meg az még hiányzik — meséli a sok száz „futkosó" vállalkozó egyike, pontosabban annak családtagja. — Igyekeztem tehermentesíteni az édesanyámat, mert ha ezt is neki kellett volna intézni, akkor 4—5 napra bezárhatta volna a boltot. Így csak a kasszája bánta — sóhajt a bürokrácia útvesztőjének egyik áldozata.

„A jövedéki szabályozásról és ellenőrzésről, valamint a bérfőzési szeszadóról szóló 1993. július 1-jén életbe lépő törvény alapján a jövedéki tevékenységek folytatásához — az üzembentartási és egyéb szakmai engedélyen kívül — jövedéki engedélyt is kell kérni..." — így kezdődik a tájékoztató, majd részletezi a teendőket, a kérelemhez csatolandó szerződéseket, engedélyeket, igazolásokat. Azt viszont mindenki a hivatalokban tudta meg, hogy mi mennyibe kerül (80 forint a kérelemhez szükséges nyomtatvány, arra 300 forintos illetékbélyeg dukál; az erkölcsi bizonyítványért ugyanennyit kell kifizetni; a tulajdoni lap 250 forintot ér; a vállalkozói igazolvány hitelesítése sem olcsó mulatság — a közjegyzők 140-et kértek, az orosházi önkormányzatnál 10 forintot — stb.).

Varga Sándor kereskedelmi főelőadót a kérelembenyújtás határidejének (augusztus 31.) lejárta után kerestük meg, hogy tapasztalatairól faggassuk.

— Orosházán hányan nyújtották be kérelmüket időben?

— Csak tippelni tudok, mert minden nap érkeznek újabb igénylők. Körülbelül 250-en adták le, vannak vagy százan, akik még nem jelentkeztek.

— Vannak-e hiányosságok?

— A kérelmek zömében hiányzik valami, elsősorban a vámtartozásokról szóló igazolás. Az emberek egyébként sorbanállásról, tájékozatlanságról panaszkodnak, ami nem az ő bűnük! Véleményem szerint az illetékesek „agyonhallgatták" a törvényt.

— Milyen következményekkel számoljanak azok, akik nem adták be kérelmeiket?

— Orosházán is megalakult 3 fővel a vám- és pénzügyőrség jövedéki csoportja. Ha a vállalkozónál hiányosságot találnak, 5 ezertől 50 ezer forintig büntethetik. A társaságok esetében még borsosabb az ár: 20-tól 120 ezerig terjed a büntetés.

— Mit tanácsol a késlekedőknek?

— Ha hiányosak a dokumentumok, akkor is adják le!

— Mi lesz a sorsuk a kérelmeknek?

— Feldolgozzuk és 6 hónapon belül az engedélyeket kiadjuk.

Cs. I.

Szeghalom – ismét el kellett napolni a döntéseket

Szeghalom város képviselő-testülete szeptember 6-án tartotta volna soros ülését. A meghirdetett időpontban a tizenkilenc városatyából mindössze nyolcan voltak jelen, majd tíz perccel később már tizenegyen. Kovács Imre polgármester megpróbálta menteni a most már nem először előforduló kínos helyzetet: bevezetőül azokat a napirendi pontokat vette sorra a csonka testület, amelyekhez nem kell a szervezeti és működési szabályzatban előírt minősített többség, azaz tizenhárom fő. Közel huszonöt perces szünet, várakozás után az ülést annyi időre folytatták, amíg eldöntötték, hogy jövő héten ismét megpróbálkoznak összeülni. Egyben elfogadták a javaslatot: a szakbizottság vizsgálja meg a testület szervezeti és működési szabályzatának módosítását, hogy a döntések meghozatalához ne kelljen tizenhárom képviselőnek egyszerre jelen lennie, mert ez Szeghalmon mostanában megoldhatatlan feladat.

Gila

Évadnyitó Szegeden

Évadnyitó társulati ülését tartotta tegnap a Szegedi Nemzeti Színház. Csajkovszkijra halálának 100. évfordulója alkalmából az Anyegin című operájával emlékeznek. Mascagni Parasztbecsületét újfajta rendezésben láthatja majd a közönség. A könnyebb zenés műfaj kedvelőinek hosszú idő után ismét kínál operettet a színház: Kálmán Imre Marica grófnőjét tűzték műsorra. Fergeteges vígjáték sem hiányzik a palettáról, Birinszkij Bohócok tánca című darabja ígér könnyed kikapcsolódást.

Szlovákok napja

A szlovákok napjával — amely szeptember 11-én, szombaton lesz a telekgerendási művelődési házban — Békésben megkezdődik a megyében élő nemzetiségek kulturális rendezvénysorozata, amely október 30-áig tart. A szlovák anyanyelvi kulturális napot szeptember 25-én Pusztaottlakán az általános iskolában a románoké, október 2-án Mezőberényben a művelődési központban a németeké követi. A Békés megyei nemzetiségi gyermekcsoportok bemutatójára október 9-én Békéscsabán kerül sor.

Gyermekszínházat alakít a „Féling"

Szuromi László, *a békéscsabai Féling Színjátszó Kulturális Egyesület alelnöke azzal a hírrel kereste fel szerkesztőségünket, hogy szeptember végén a székelyudvarhelyi művelődési ház meghívására kis csapatuk az erdélyi városba utazik.*

— A Pathelin Péter prókátort mutatjuk be, mely egy XV. századi ismeretlen szerző komédiája — mondta Szuromi László. — Ezzel a darabbal léptünk fel augusztus elején — nagy sikerrel — az Esztergomi Várszínházban, az Esztergomi Ünnepi Hetek vendégeiként. Tizenöt éves színházunk e produkciója már eddig is eljutott külföldre.

— Most nyilván tovább akarnak lépni a maguk választotta úton.

— Valóban. Sajátos gyermekszínház létrehozását határoztuk el. Ide a magukban színészi tehetséget érző 8—14 éves gyerekeket várjuk. De szívesen vennénk olyan felnőttek jelentkezését is, akik színházi rendezési gyakorlattal rendelkeznek, illetve ehhez tehetséget éreznek. Természetesen felnőtt társulatunkba szintén várjuk a színészutánpótlást. A jelentkezéseket írásban kérjük megküldeni egyesületünk címére: Békéscsabára, a Lepény utca 3., földszint 3-ba.

— Hasonló tehetséggondozásról a Jókai Színház háza tájáról is hallani.

— Egyes produkcióinkban a profik közreműködésére is számítunk. Új szemléletű megközelítésünk e téren egészséges konkurenciát teremthet a Jókai Színház hasonló törekvéseinek.

Aki szolgáló volt a kiscsákói kastélyban

A „tündérkert" 50 éve és ma

A „hölgykoszorú" közepén a kastély „ura", Karl Heinz Rechmann, a kép jobb szélén Marika néni, az egykori szolgálólány

FOTÓ: SZŰCS LÁSZLÓ

— Emlékeznek-e, mi volt a kastélynak ebben a termében? — kérdezte vendégeit a házigazda.

— Hogyne! Ez volt a méltóságos úr irodája vagy ahogy ma nevezik, dolgozószobája íróasztallal, képpel...

— Tudják-e, mi volt itt? — mutat körbe a kissé „viseltes" falakon *Karl Heinz Rechmann*, a kiscsákói kastély „ura", pontosabban új tulajdonosa.

— Úgy vélekszem, rengeteg kitömött vadállat és madár. Szinte magam előtt látom azt a hatalmas barnamedvét, ami a sarokban állt... — réved el emlékei között *Szula Istvánné Magdi néni*, aki a szomszédos községből gyakran járt ide ki, hogy ellenőrizze a cselédkönyveket.

— Nekem a szüleim laktak Kiscsákón és amikor hazajöttem, az édesapám gyakran elhozott a kastélyba. 50 évvel ezelőtt itt minden más volt ám! A park olyan volt, mint egy tündérkert! Apám úgy gondozta, mintha az övé lett volna — meséli *Pál Jenőné*.

— Úszómedencére én nem emlékszem, de volt egy csodálatos teniszpálya a kastély mögött — mutat ki az épület ablakán *Scheider Jánosné Marika néni*, aki 2 hónapig volt cseléd Geiszt Gáspár vadászkastélyában. Az itt töltött időre így emlékszik vissza:

— 1936-ban apámék biztatására jöttem el szolgálni. A szakácsné keresett segítséget. A konyhában kellett szorgoskodnom és a takarításnál. A méltóságos úrék — így kellett őket szólítani — nagyon jó emberek voltak, dicsőség volt náluk dolgozni. Becsületesen megfizették a cselédeket. Nem pénzt, hanem természetbeli ellátást kaptunk... Hogy én megismerem-e a cselédszobámat? Természetesen! Ott van a kastély végében. De sokat aludtam én abban!

A három idős néni mellett *Balogh Béla bácsi* is szolgált érdekes információkkal az új gazdának. Rechmann úr tulajdonképpen azért kutatta fel — és hívta meg egy körsétára — a hajdan volt szolgálókat, a kastélyba bejárókat, hogy az épület felújításakor minden az eredeti helyére kerüljön vissza, a sok rombolás után végre építeni lehessen Kiscsákón. Mivel sok írásos dokumentum nem áll rendelkezésére, ezért köszönettel fogad minden olyan megkeresést, ami információval szolgál a vadászkastély fénykoráról.

Csete Ilona

FOTÓ: SZŰCS LÁSZLÓ

A Ford bajnoka.
Nagyobb teljesítmény.
Nagyobb felszereltség.
Alacsonyabb költségek.

Ogilvy&Mather

A Ford Transit még jobb lett.

Szeptemberben új akció zajlik a Fordnál: a „Bajnokok Hava". A legjobb alkalom, ha Transitot szeretne venni. Érdemes hát ismét benézni a hivatalos Ford márkakereskedőkhöz.

Vannak, akiknek csak a legjobb elég jó. Számukra van most egy jó hírünk: Ford Transit – a legjobb most még jobb lett.

Mindazt megtalálja, amit a régi Transittól megkapott: kivételes hasznos terhelhetőség, sokoldalúság, alacsony üzemeltetési költségek és a tőle megszokott kényelem.

És most még ennél is több!

Most: még nagyobb teljesítmény!

A választékban most már az erős 80 lóerős, 2,5 literes dízelmotor is megtalálható.

Most: még nagyobb felszereltség!

Most még többféle modell, és mindegyik még nagyobb felszereltséggel. Szervókormány a 80 és 100 lóerős modelleknél. CL csomag a nagyobb kényelem érdekében és fejtámla az első ülésekhez. És ez még csak a kezdet!

Most: még alacsonyabb költségek!

Ráadásul most mindez még kevesebbe kerül, mint eddig!

Mi ez, ha nem egy jó üzlet?

Még ma keresse fel hivatalos Ford márkakereskedőjét, ahol megismerkedhet a Ford Transitok új, még teljesebb választékával és a Ford többi bajnok haszonjárművével.

Biztos, hogy Ön is egyetért velünk:

Most még a legjobb is jobb lett.

Ford

Bennünket Ön vezet.

A Gyulai Nyár után

A Gyulai Idegenforgalmi Kamara szeptember 13-án, hétfőn 17 órától a Marschal kávéházban tartja soros ülését. A kamara tagjai áttekintik az év hátralévő részének feladatait, értékelik az elmúlt nyolc hónap szakmai tapasztalatait, s megismerkedhetnek az Expo '96 Békés megyei, illetve gyulai pályázataival. Szó lesz az év végi, év eleji idegenforgalmi kiállításokról, a kamara ezekkel kapcsolatos elképzeléseiről. A rendezvényen ezúttal az IBUSZ Bank mutatja be sokak számára talán kellemes meglepetést ígérő szolgáltatásait. A kamarai tanácskozás — a tárgyalandó témák közérdekűségére való tekintettel — ezúttal is nyilvános lesz.

Felújították az öregek otthonát

Augusztus végére elkészült Körösújfaluban az idősek klubjának felújítása. A falu képviselő-testület az átadás alkalmából vendégül látta a klub tagjait, egyben megünnepelték a klub megalakításának tízéves évfordulóját is.

Kisgazdarendezvény

Szarvason a kisgazdapárt helyi szervezete ma 18 órakor a Lengyel-palotában tájékoztatót tart. A rendezvény témája: aktuális növénytermesztési és beruházási hitelek és támogatások. Előadó az OTP szarvasi fiókjának vezetője és a megyei földhivatal munkatársai.

„Fiatal" házasok

Évente általában 2-3 kiskorú kér házasságkötési engedélyt Battonyán a gyámhatóságtól. Az elmúlt év kivételnek számít: 1992-ben ugyanis 7-re emelkedett azoknak a helybeli fiataloknak a száma, akik 18. életévük betöltése előtt álltak az anyakönyvvezető elé.

Rádió- és tévésáv Gyulán

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium által közzétett információ szerint egy rádiós és egy televíziós sávot kapott Gyula. A rádiós az URH adó CC sávján, a televíziós pedig a tv 4-es csatornáján található. A stúdiók működtetésére partnereket keresnek.

MOUNTAIN BIKE
18 sebességes férfi túrakerékpár teljes felszereléssel, kedvezményes áron *MEGRENDELHETŐ* az alábbi címen:

DP KONTAKT BT.
Békéscsaba, Szigetvári u. 15.
***Telefon:* (66) 322-017.**

Az áru szeptember közepétől átvehető!

„Én csak Csjernyik vagyok"

Képünkön az alkotó látható, háttérben a sarkadi 9 tornyú templomot és a régi Pelikánt ábrázoló képekkel

FOTÓ: FAZEKAS FERENC

— Én csak Csjernyik vagyok. Nem érzem magam se amatőrnek, se festőművésznek — vallotta magáról Csjernyik András festő azon a tárlaton, amelyet az elmúlt héten nyitottak meg a sarkadi Bartók Béla Művelődési Központban. Csjernyik András Békéscsabán, „Szikszava" városrészben született, de 35 éven keresztül élt és dolgozott Sarkadon.

— A sarkadi építőipari ktszben dolgoztam, mint szobafestő-mázoló — mondta erről az időszakról az alkotó. — A sarkadiak azonban tudják, nemcsak a szobák festéséhez értettem. Fényeztem autókat, bútorokat, írtam cégtáblákat. De mint focistának is nevem volt a településen. Már akkoriban festegettem képeket, de azokkal még nem dicsekedtem. Úgy is mondhatnám, erről az oldalamról csak nagyon kevesen ismertek. A kilenctornyú református templomot több oldalról is megfestettem, de készültek képek a rakodóról, a régi Pelikánról és az Édentóról is. Kezdetben temperával, majd olajjal dolgoztam. A nyugdíjaséveimben aztán már itthon, Békéscsabán, tovább tökéletesítettem a technikámat, és ennek újra egy sor festmény lett az eredménye. Most ide Sarkadra 32 képet hoztam el. Közöttük vannak a régi sarkadi tájképek és az utóbbi esztendők csabai termékei is. Az ötvenes, hatvanas években készült sarkadi tájképeknek különösen nagy az eszmei értékük, hiszen olyan épületeket, utcákat, tájakat örökítenek meg, amelyek ma már csak az emlékekben élnek. A 67 esztendős Csjernyik András már gyermekkorában is pályadíjakat nyert jó rajzaiért, később — már mint szobafestő — sok-sok lakásban hagyta ott a „kézjegyét" a kézzel festett falakon, és most ezen a tárlaton egy egész városközösségnek nyújt élményeket a muzeális értékű képeinek bemutatásával. A kiállítás szeptember 18-áig látható.

MAGYAR MÁRIA

Kétéves a csabai Diáktanya

Kétéves fennállása alkalmából a békéscsabai Diáktanya beszélgetést kezdeményez az ifjúsági információs irodák vezetőivel, valamint a magyarországi ifjúsági szálláshelyek intézményvezetőit is meghívják. A szeptember közepére tervezett tanácskozásra a potenciális támogatókat, a pályázatok kiíróit is várják. Ugyanis az a tapasztalat, hogy egy-egy rendezvényre könnyebb támogatást szerezni, mint egy folyamatos tevékenységre, szolgáltatásra. Ez alkalommal beszélgetnek arról is, hogyan törődnek az ifjúsággal Békéscsabán. Az országos gyakorlat azt mutatja, más megyékben az önkormányzatok tartják fenn az ifjúsági információs irodákat, ám Békésben nem ez a gyakorlat.

Holott a két esztendő alatt a csabai Diáktanyán az országos rendezvények információs anyagait napra készen tárolják, szerveznek utakat, jegyárusítást is ezekre a műsorokra. De tudnak a tanfolyamok indulásáról is tájékoztatást nyújtani, segíteni az osztálykirándulások szervezésében. A külföldi utakkal kapcsolatban — a bécsi Junginfo segítségével — adnak pontos tájékoztatást a fiataloknak.

Az alkalmi munka szervezésében is komoly eredményeket értek el, idén nyáron majd' száz fiatalnak tudtak munkát szerezni, ami nem csekélység. Most terjesztő tevékenységet szerveznek a számukra. A lakosság visszajelzése a fiatalok munkavégzéséről igen jó, sokan igényt tartanak rá.

A népi kismesterségeket átadó foglalkozások, az ingyenes pszichiátriai és jogi tanácsadások továbbra is szerepelnek a tervek között. De lesz táncház, megismétlik az óvónők számára rendezett foglalkozásokat, s újra indítják a Folt Mozaik sorozatot, amelyet Ferenczy Noémi tanítványa, Fekete Jánosné vezet majd. Új tevékenységként a csipkeveréssel, a frivolitással, csuhéjzással és szalmázással is megismerkedhetnek mind a felnőttek, mind a gyerekek.

B. S. E.

A termelők zsebe üres

A felvásárló letagadtatja magát

Orosházi olvasónk végső elkeseredésében emelte fel a telefont és hívta fel szerkesztőségünket. Esete nem egyedi, hiszen legalább 10 termelőt érint még az ügy. De lássuk, mi is az!

— Május másodikán bikákat adtunk le Orosházán a Béke Agrárszövetkezetnek. Azt az ígéretet kaptuk, hogy május 24-én az állatokért járó fizetséget is kézhez vehetjük. Azóta se pénz, se posztó! Rendszeresen „zaklatjuk" az állatfelvásárlót, aki megad újabbnál újabb időpontokat, de a forintjainknak hűlt helye! Azt se tudjuk, hányadán állunk. Kérjük, nézzenek utána, mi lett a bikák sorsa és mi van a pénzünkkel!?

A szövetkezetben nem volt nehéz információhoz jutnunk, hisz itt nincs takargatnivalója senkinek. Amióta — tavaly több mint 5 millió forinttal károsították meg a szövetkezetet — a Béke ráfizetett az állatfelvásárlásra, azóta csak a bonyolítást vállalja fel, így a szarvasmarhákért, sertésekért járó fizetséget a felvásárlónál kell keresni. És ezt értsék szó szerint!

Ugyanis a mi konkrét esetünkben egy Nádor József nevezetű vállalkozó vette meg az orosházi szövetkezeten keresztül az állatokat. A pilisi lakosnak húsboltja van és a volt Pest Megyei Állatforgalmi Vállalat vágóhídjának egy részét üzemelteti. Nádor úrnak először májusban szállítottak az orosháziak, majd újabb két tétellel gazdagodott a szavahihetőséggel alig rendelkező illető. Azóta eltelt majd fél esztendő, a Békének összeszaporodott több mint 1 millió forintnyi sertéspénze, míg a termelők 700 ezer forintra várnak.

Az is az igazsághoz tartozik, hogy a szövetkezet vezetőit, illetve a felvásárlás bonyolítóit júniusban még átutalásokkal hitegette Nádor József. Júliusban részszámlák törlesztését ígérte, augusztus eleje óta viszont — amikor megtudta, hogy az agrárszövetkezet bírósághoz fordult (fizetési meghagyás kibocsátását kérve) — hol itt, hol ott van, de hogy nem elérhető helyen, az biztos! (Erről mi, magunk is meggyőződtünk telefonon — szerk.)

A bírósági ügyről eddigi információnk: a ceglédi bíróság átadta az ügyet a Monori Városi Bíróságnak. Erről az orosháziakat — a dokumentumon augusztus 6-ai a bélyegző! — augusztus 30-án értesítették. Már „csak" újabb hetek, hónapok (talán évek) kérdése, hogy a bikákból, sertésekből pénz legyen. Ha egyáltalán lehet...

(CSETE)

Olvasóink írják

Az itt közölt vélemények nem okvetlenül azonosak a szerkesztőségével. Az olvasói leveleket a szerzők előzetes hozzájárulása nélkül, mondanivalójuk tiszteletben tartásával, rövidítve jelentetjük meg.

Talpon maradni?

A cím utáni kérdőjelet dr. Szabó János földművelésügyi miniszter tette fel a Népszabadságban ugyanazon a napon megjelent nyilatkozatával. „Nincs válság a mezőgazdaságban" jelentette ki fölényes magabiztossággal, elutasítva minden kormánypárti és kormányzati felelősséget a mezőgazdaságban kialakult helyzetért. Ha nincs válság, akkor nem aktuális a talpon maradás óhaja.

A miniszter úr szerint „nincs szó válságról a mezőgazdaságban..., hanem arról van szó, hogy ha eldöntöttük, tervutasításos rendszerből a piacgazdaságba megyünk, akkor először a tulajdonviszonyokat kell rendezni." Valóban erről van szó. Ugyanis a „tulajdonviszonyok rendezése" címszóval ékesített ostoba és durva módon szétverték három év alatt a világ élvonalában termelő mezőgazdaságot, szétzilálták a gépesített nagyüzemi és a kézi munkaigényes kisüzemi termelés-értékesítés integrációját, felére-harmadára csökkentették a termőföld és munkaerő hasznosultságát gabonában, húsban, tejben, cukorban és más mezőgazdasági termékekben. A termőföld 15%-a parlagon hever, másik 15%-a alig különb a parlagnál. A falvakban minden második-harmadik munkaképes ember munkanélküli. Exportálhatnánk keletre, nyugatra, de nincs mit exportálni. Importáljuk a húst és gabonát, hogy működhessenek a húsüzemek, a malmok stb.

Lejárt már az a lemez, amely mindennek okát a túltermeléssel, piacvesztéssel magyarázta. A miniszter úr is az új lemezt tette fel: a mezőgazdaság mai helyzete nem az elmúlt három év rombolásának a következménye, a rendszerváltozás előtt sem volt minden rendben. Akkor azonban „a mezőgazdaság 45%-os állami támogatást kapott, most csak 8%-ot kap, mert most az állam szegényebb." Feltette a „kiegészítő" lemezt is: a mezőgazdaság akkor „a támogatást a felvett hitelekből kapta". Lehetséges, hogy a miniszter úr, mint vidéki válóperes ügyvéd, nem tudta: a rendszerváltás előtti 15 esztendőben a mezőgazdaság támogatta az államot, termelt értékeivel a leghatékonyabban szolgálta a gazdaság stabilitását. A felvett hiteleket az irracionális iparosítás, a fedezethiányos túlzó városfejlesztések stb. nyelték el. Felháborító azonban, hogy már miniszterként sem tudja vagy tudja ugyan, de a fentieket mondja. Felháborító, de érthető. Választások előtt nem mondhatja: másként kellett volna.

(NÉV ÉS CÍM A SZERKESZTŐSÉGBEN)

Visszhang

„Aki nem tud arabusul, az ne beszéljen arabusul"

Kedves ifjú Salamon György! A reiki-ről írt bevezetőben és utána a hipnózisról „A hiszékenység vámszedői" című cikkében, az derül ki, a reiki az hipnózis, ez tévedés. Megragadom az alkalmat és ismertetem röviden mi is a reiki és mire való.

REIKI egy összetett japán szó, jelentése: REI = univerzális; KI = életenergia, tehát univerzális életenergia.

Mit nevezünk reikinek? Minden létező dolog energia, rezgés. Különböző minőségű rezgésekből épül fel a látható és nem látható világ, melyek egymással kapcsolatban vannak. Azt a technikát, mely lehetővé teszi, hogy ezzel a mindenek alapját képező rezgéssel, energiával fennálló kapcsolatunkat biztonságosan és hatékonyan felerősítsük, elmélyítsük, ezt nevezzük reikinek. A reiki a szeretet energiája, az önzetlen szeretet kifejezése, a reiki hatása: az életfolyamatokat támogatja. Támogatja a személyiség fejlődését, gyorsítja annak folyamatát. Enyhíti a fájdalmat. Pozitívan befolyásolja a gyógyulási folyamatokat. Segít a harag és méreg, félelem és depresszió legyőzésében. Megkönnyíti a nehéz fizikai és pszichikai szituációk elviselését. Előnyösen befolyásolja emberi viszonyainkat. Serkenti az alkotó és teljesítőképességet. Elősegíti az önmegismerést és segít a világ dolgaiban való eligazodásban. Tehát a reiki elsősorban a saját fejlődésemet segíti elő és másodlagosan, akikben van valami plusz, az használja gyógyításra.

A reiki eredet a századfordulóra nyúlik vissza. Dr. Mikao Usuitól, a reiki „atyjától" származik az alábbi idézet. „Felhagyok minden mérgelődéssel — felhagyok az aggodalmaskodással. Tisztelem szüleimet, tanítóimat, az idősebbeket. Kenyeremet becsületes munkával keresem. Tiszteletet és szeretetet érzek minden élő iránt."

Sok embernek kellene megtanulni és gyakorolni! A reiki a köztudatban a természetgyógyászat „kézrátételes"-gyógyítás egyik formája, de van akinek ennél több: életforma, életcél. Ez egy olyan adomány, ami nem mérhető pénzzel, a tandíj csak egy jelkép.

Kedves ifjú Salamon György! Előbb vizsgálja meg az érem másik oldalát és utána nyilatkozzon máskor. Figyelmébe ajánlom Kun István „reiki az ismeretlen őserő" című könyvét. Ha mégsem győztem volna meg, tapasztalja meg a reiki hatását, díjmentesen egyszer egy órát — előzetes bejelentkezés után — elbeszélgetek önnel, és a csatornáimon keresztül érezheti az univerzális energiát.

HERCZEGHNÉ FÁBIÁN EDIT
REIKI II-ES FOKOZATOT VÉGZETT
OKLEVELES REFLEXOLÓGUS TERMÉSZETGYÓGYÁSZ,
KAZINCBARCIKA

Cs. Kovács szobrai és grafikái

BERTALAN LAJOS

Tíz évvel ezelőtt, 1967 januárjában a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállító termében rendezték Cs. Kovács László első olyan egyéni tárlatát, amely mindmáig kiemelkedik bemutatkozásai sorából. Akkor egycsapásra nyitott ajtót-kaput a hazai és külföldi közvélemény, szakma és művészetkedvelő közönsége előtt. A színvonalas rendezés akkor igen jó érzékkel és mértékkel vonultatta fel az érlelődés éveinek művészi termékeivel is változatossá tett külföldi anyagot. Cs. Kovács esetében ez az úgynevezett „külföldi anyag" természetesen csak annyiban jelent határainkon túli vagy éppen tengerentúli alkotást, amennyiben ihletést, formai ötleteket vagy éppen formálásra kiválasztott alapanyagot (egy-egy egzotikus fa törzsét) Amerikából, Chikagóból, New Yorkból vagy a Hawaii szigetekről hozta. Jellegzetes faszobrai akkor meghódították a közönséget, az *Indián fej* vagy a *Harlemi kiáltás* alkotói módszerének, felfogásának éppúgy dokumentumai, mint a „másik Amerika" egyszerű emberei iránt érzett rokonszenvének.

A Szombathelyről, kétkezi munkásként indult szobrászművész ugyanis soha meg nem feledkezett arról, hogy alkotásaiban kellő hangsúlyt adjon a dolgozó emberek, az egykor közös munkában megismert és megszeretett társak örömeinek, fájdalmainak, gondjainak és a velük rokonsorsúak ügyének. Az elkötelezettség korai „szobrásztanonc"

Indiánfej (fa 1965)

Fiúfej (bronz 1969)

alkották. 1848–1918 között viszont csak a hallgatóknak mintegy 25%-át jelentették Bécsben azok, akik a mai Ausztria területéről származtak. További 20%-ra rúgott a Monarchia többi koronaországából való német nyelvű hallgatók aránya. A hallgatóknak majdnem 55%-a nem német anyanyelvű volt. Az idegen nyelvűek között a délszlávok domináltak; utána a sorrend magyarok, románok, oroszok, bolgárok, törökök, görögök és albánok.

Ezután beszámolt az egyetem neves tanítványairól, az idegenből jött neves tudósokról, azzal a megjegyzéssel, hogy kevés olyan időszak volt az egyetem történetében, amikor nem látott el akkora nagy feladatokat, mint amekkorát a sors minden helyi jelentőségű egyetemre ró.

Az előadásokat termékeny viták követték, amelyek jelentősen hozzájárultak a különböző országok történészei nézeteinek egyeztetéséhez.

éveitől fogva kíséri, a mesterek nyomán s a természeti látvány utánzása módszerével mintázott bányász, útjavító munkás és más tárgyi kisplasztikák óta. A vásárhelyi iskola is rányomta bélyegét korai alkotásaira, de minden munkája arról tanúskodott, hogy egészséges nyugtalanság, belső tűz és bronzon, kövön átütő lobogás feszíti a több, a más, a szebb felé.

Ha most, tíz év távlatából szemléljük útjának legutóbbi szakaszát, módszerének változását, tematikai gazdagodását, néhány újabb érdekes vonást fedezhetünk fel alkotói portréján. Azt csak mellékesen jegyezzük meg, hogy korai munkái között az egyik maradandó fejszobor (a hatvanas évek második felében öntötte bronzba sok évi „hadd heverjen még itt a műhelyben" halogatás után) éppen *Derkovits Gyuláról*, a szülőváros nagy fiáról készült, természetesen a realista mintázás hagyományos formanyelvén. A változás első jeleit nem sokkal a Dorottya utcai kiállítást követő években egyik kritikusa abban vélte fölfedezni, hogy figyelme immár majdnem teljesen az általános emberi filozófiai problémák felé fordul, míg előző éveiben az egyedi, az egyéni és csoportkérdések, sorsok foglalkoztatták. Ekkor már az is világos volt, hogy stílusa teljes mértékben vagy legalábbis többnyire kiszabadult a mesterek: *Kisfaludy-Stróbl, Mikus* szobrászatának hatása alól, s az egykori tanítvány az alkotói-szellemi társ-példakép keresés közben a világhírű román *Brancusi* felé fordul. Kétségtelen akadt több olyan munkája ebben a korszakban, ami erre utalt.

A Brancusiéval rokon felfogást ő maga sem tagadta. „Az a hasonlóság, amely szobraink egy része megformálásán látható, bizonyára azért van, mert a valóságból bizonyos esetekben én is hasonló módon vontam el a számomra is fontos művészi lényeget, mint ő tette. Ebben nincs semmi különös, és rendkívüli. Csupán azt bizonyítja, ami a művészettörténetben régi igazság, hogy egy-egy stílus jegyei ugyanabban a kor-

Fiatalok (fa, 1972)

Olajbányász (mocsári tölgy) fa 1976

Tengerparton (fa, 1970)

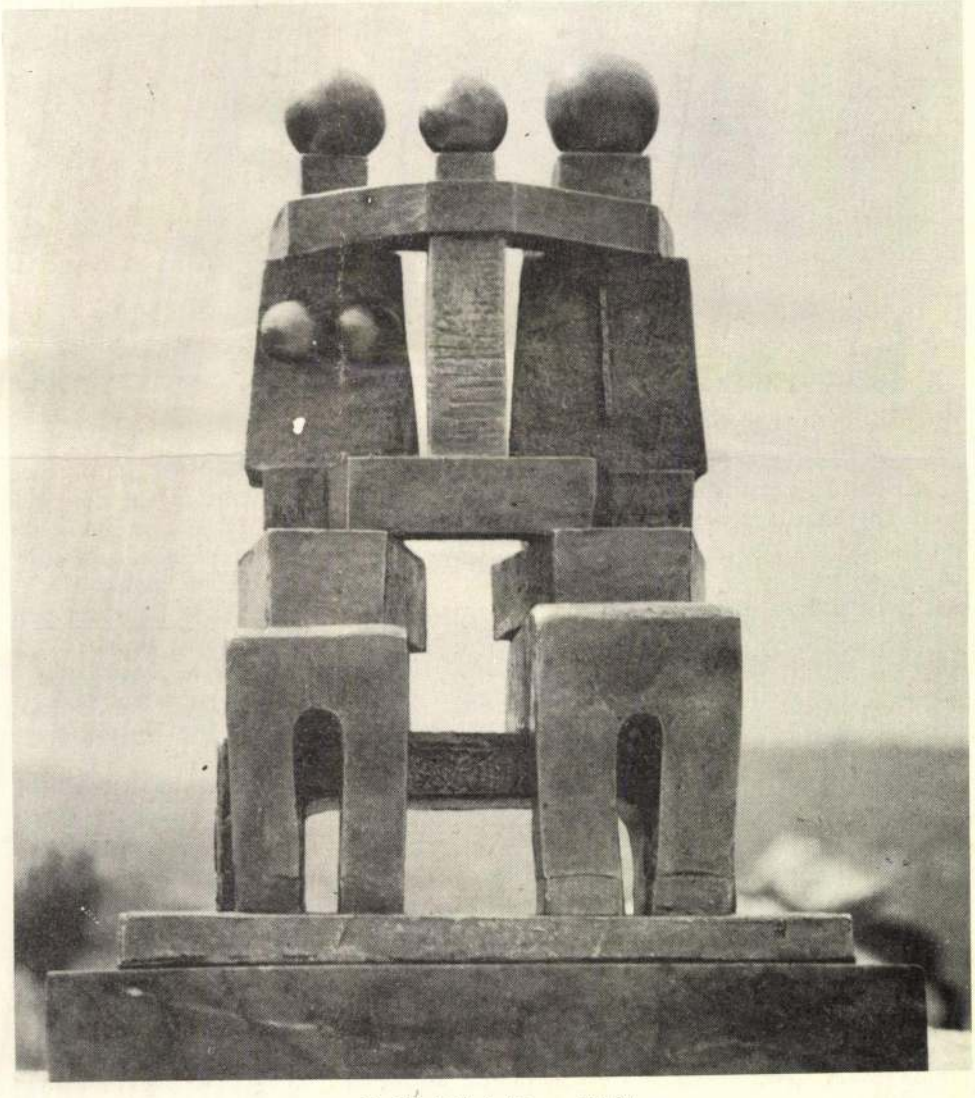
szakban, vagy az egymást váltó periódusokban más-más művészeknél is elevenen hatnak. Néha természetesen úgy, hogy az egyik művésznek alig van fogalma a másik munkáiról vagy éppen alkotói műhelye titkairól." Legutóbb a Mai magyar grafika és kisplasztika című kiállításon (a budavári palotában 1976-ban) szerepelt *Vörös fej Brancusi emlékére (Julika)* macóre fából készült szobra ennek az alkotói „rokonságnak" tudatosan állított emléke. Egyúttal összegezése is Cs. Kovács egyik irányban elért művészi eredményeinek. Tömörség, egyszerű, nemes vonalvezetés illetve finoman ívelt síkokból való építkezés, a tárgy és az alkotó közti érzelmi kötődés jellemzik ezt a művet, s noha itt is eléggé nagy az elvontság, az absztrakció, mégis megőrzi a valóságból a választott tárgyra legjellemzőbb formai jegyeket (Julika esetében a haj, az arc körvonalait).

Ez a formai libegés a természethű és elvont határán más műveiben is föllelhető. A hatvanas évek végén készült szobrok egy része például a *Család* (bronz) szögletes tömbök, kockák hasábok együttese, csupán a fejek gömbje töri meg a „szögletességet", mégis ahogy ezeket a valóban absztrakt jegyeket egymáshoz illeszti, s belőlük a család három személyes csoportját kialakítja, abban ott az emberi melegség. Bizonyára nem hat paradoxonként, ha „emberi melegségről" szólva itt említjük meg 1976-ban készült kutyaportréját. A mocsári tölgyből formált *„Ramszesz kutyám"* nemcsak azért nagyon „emberi", mert a „gazda" örökítette meg, hanem amiatt is, hogy valósághű ábrázolással úgyszólván szuggesztív erőt ad az eb töprengő, okos tekintetének.

Mint az eddigiekből is kitűnhet, Cs. Kovács műhelyében az utóbbi tíz esztendő alatt realista és természethű munkák éppúgy készültek, mint gömbök vagy hasábok felhasználásával „épült" művek. Az érzelemgazdag, kétalakos *Örök szerelem* (1965)

című faszobor éppoly fontos ebben a sorban, mint a három évvel később ugyancsak fába mintázott *Keletkezés* jelképes absztrakciója. Az *Őrségi öregek* fába merevített, jelzésszerű alakpárja (1971) abban a sorban egyike a végső láncszemeknek, amelyet több más szobor társaságában a jeli arborétumnak formázott, törzsbe faragott *Ambrózy–Migazzi portré* kezdett. Feltehető, hogy a hasábokból emelt kompozíciók sora is csak ujjgyakorlat, s a már említett *Család* valamint az ugyancsak rokon hangulatú *Anya gyermekével* (1969) után folytatás nélkül marad.

Valamikor több kritikus illette a nyugtalan jelzővel, s úgy látszik, teljes joggal. Aki ugyanis a fától és gyökértől a bronzig az alapanyagok egész sorát próbálja ki, s közben a témaválasztás határait is folyamatosan bővíti, nehezen nyugszik meg egyetlen területen. Személyes ismerősei tudják, hogy minden idegszálával művészetének és

Család (Béke) (Bronz 1969)

kedvenc témáinak él, azokból meríti, azokra fordítja alkotói gondolatait, s ha a faragás, öntés, mintázás fizikai fáradalmaiból egy percre kiszakadhat, ceruzát, tollat ragad, hogy ugyanoda térhessen vissza... Ezért a mind nagyobb számú grafika, tus- és tollrajz. Ezekkel a mai magyar irodalmi, művészeti, tudományos folyóiratok, heti- és napilapok hasábjain is egyre többször találkozhatunk. Más szóval: Cs. Kovács grafikái gyökeret vertek a műértő közönség tudatában, beletartoznak a mai magyar grafika

Keletkezés (fa 1968)

összképébe. Ez a jelenség kétségtelenül a leginkább megfigyelhető változások közé tartozik a művészi fejlődésének legutóbbi egy évtizedében. A külső szemlélőnek úgy tűnhet, ki-kirándul, s kedvére elidőzik egy-egy kiválasztott tárgykörben, vagy témánál. A már említett művészi nyugtalanság bizonyítéka is lehet ez a már-már állandósult kiruccanás a grafika területére. Képei bizonysága szerint nem csupán alkalmi látogatásról van szó, mert például útirajzaiban – Elba szigetéről, a Don, a Volga vidékéről stb. – nemcsak a táj érdekesebb vonásait, jellemzőit rögzíti. Már az elbai rajzokon feltűnnek, majd egyre inkább előtérbe nyomulnak, később más tájak ürügyén is a lovak, lovasok. Az állatok közül oly sok művészi alkotás tárgyául választott ló a Cs. Kovács grafikák állandó témája – s tán nem túlzás, nem belemagyarázás: ihletője. (Közismert tény, hogy egyes népek mondavilágában igen fontos szerepet kapott, s táltosparipa vagy hasonló elnevezéssel nemzeti jelképek közt is megtalálható, Koreában például a Csollima néven ismerik.) A lovas grafikák kettős szerepe majdnem mindegyik lapon érzékelhető: a szoborszerű, esztétikus tartású állatok méltó megörökítésének vágya, másrészt a belső dinamizmus, a mozgás, a nyugtalanság befogása a síklap, a vonalak lehetőségei közé.

Már a tíz évvel ezelőtti tárlaton is találkoztunk budai tájképeivel, amerikai útirajzaival. Ebben a műfajban – a hagyományos valóságábrázolás eszközeivel – villantja

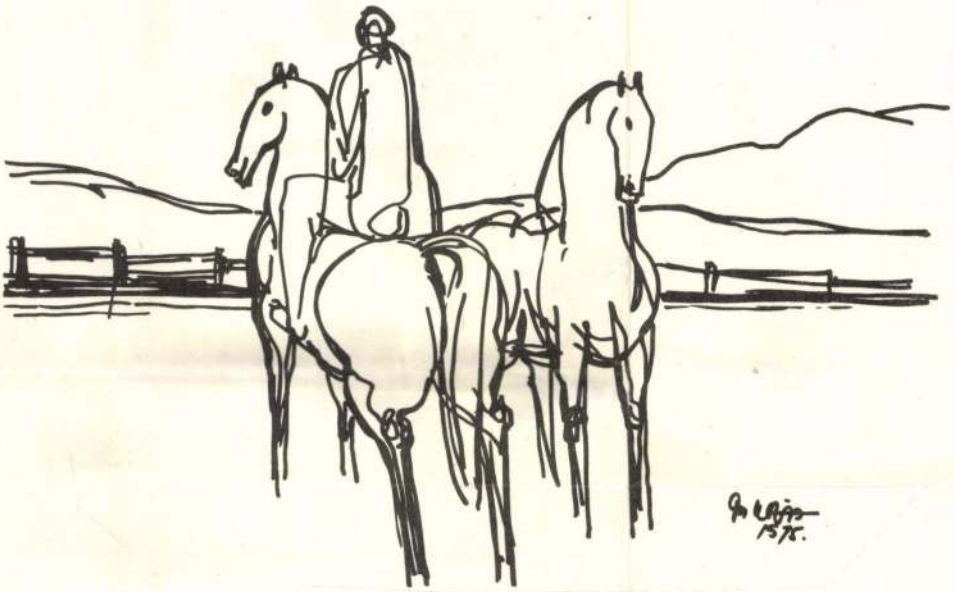

Lovak

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
1977
2
VASI SZEMLE

fel a látott, megkedvelt táj általa fontosnak vélt arcvonásait. Ez az alkotói felfogás, az ebből természetesen következő stílus, mai grafikáin is érvényesül. Azzal a módosulással, hogy kevésbé részletez, inkább a nagyobb összefüggésekre, vagy éppen a mozgás könnyed megragadására ügyel.

Művészettörténeti példázatok keresése és bizonyságul idézgetése helyett elegendő rámutatni, hogy szobrászok éppúgy gyakorolták a grafika műfaját, mint a festők, legfeljebb kisegítő ujjgyakorlatként, szoborvázlatokhoz, vagy alkalmankénti kirándulás-

Magányos lovas (1975)

hoz. Sokkal ritkább az állandó jellegű, tartós áthangolódás. Cs. Kovács László esetében bizonyára ez utóbbinak lehetünk tanúi, hisz több mint egy évtized grafikai termését, különösen pedig az utóbbi négy–öt esztendő még inkább erős, gazdag grafikai vonulatát sorolhatnánk bizonyítékul. Aligha kell hangsúlyozni, hogy ebben a szobrász-grafikusi kettős arculatban ma is a szobrász vonásai a meghatározó erejűek és hatásúak. A grafikus Cs. Kovács kezét – mint legtöbb figurális rajza bizonyítja – a szobrász lendülete és ereje, a véső pontossága irányítja. Természetes, hogy a világ tárgyai, jelenségei mind a szobrász, mind a grafikus számára ábrázolásra, átformálásra, több-kevesebb absztrakcióval jelképpé emelésre ösztönző valóság-elemek. Ezek révén vall koráról, felfogásáról, látásmódjának alakulásáról, művészi eszközeiről. Lényegét tekintve tehát realista gyökerű, ihletésű, módszerű Cs. Kovács művészete, akár elvontan, akár természethű módon építi képeit, szobrait. S egyúttal emberközeli, emberközpontú, legyen rajzainak tárgya a Volga-menti táj, a budai hegyekben kezdett építkezés vagy a tengerparton mélázó lovascsapat...

Lajos BERTALAN

Werke
Plastiken von Cs. Kovács

Es ist rund 10 Jahre her, dass der in Szombathely gebürtige junge Bildhauer auf seiner ersten bedeutenderen Ausstellung im Institut für Kulturelle Beziehungen, vornehmlich mit seinen Holzplastiken Anerkennung erntete. Der Künstler hat seither seine Ausdruckskraft in mehreren Richtungen entfaltet, seine Themenwahl, den Kreis der von ihm gewählten Gegenstände ausgebreitet. Er wandte sich nach den aus der Inselwelt Ozeaniens gebrachten exotisch-interessanten Formen und Figuren wieder den heimischen Landschaften und Gesichtern zu.

Des Künstlers Werke zeigen auch einen grösseren Reichtum seines Schaffens in mehreren Kunstgattungen. Aus seiner Meisterwerkstatt kommen immer mehr graphische Blätter mit seinen schönsten Reiseerlebnissen, mit inspirationsvollen Zeichnungen von der Insel Elba, von der russischen Landschaft an der Wolga, mit Ansichten der Budaer Berge und seiner Heimatstadt Szombathely und deren Umgebung. Auch die von Malern, Bildhauern und Graphikern immer gerne gewählten Themen — Pferde und Reitergruppen — entfalten sich auf vielen Graphiken von Cs. Kovács in seiner vertieften Darstellung.

Er stellt dem weltberühmten Meister der rumänischen Skulptur, als einem seiner verehrten Vorbilder, in mehreren seiner Werke ein Andenken.

Лайош Берталан

СКУЛЬПТУРЫ ЛАСЛО Ч. КОВАЧ

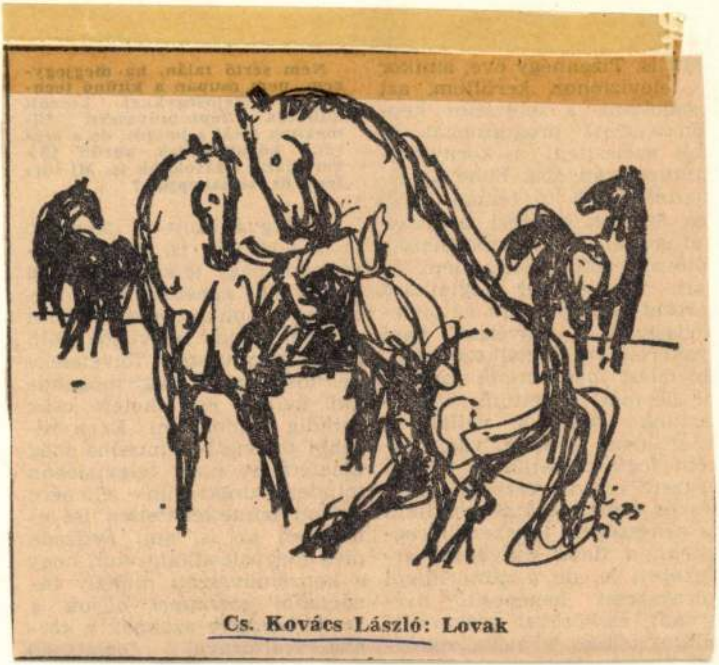
Десять лет назад, в январе 1967 года в выставочном зале Будапештского Заведения Культурных связей первая значительная выставка принесла успех молодому сомбатхейскому скульптору, работающему в основном с деревом. В течение десяти лет он во многих направлениях развивал свое художественное мастерство, расширил выбор тем, круг предметов. За особо интересными формами, лицами, фигурами, завезенными из мира океанских островов следуют венгерский пейзаж и лица. Вместе с этим можно заметить обогащение жанра его работы: все больше графических работ выходит из его мастерской. Последние, естественно, отражают лучшие, интереснейшие путевые впечатления: этюды красивых пейзажей островов Эльба, черты русского пейзажа Поволжья, наряду с этим горы Буда или родная земля (Сомбатхей и его окрестности), или задушевные черты лиц. Кроме того, — и среди других художников и скульпторов любимая тема, — его работы пополняются темами всадников, групп всадников.

Среди примеров его картин воспроизводит память знаменитого румынского скульптора в большинстве своих работ.

Cs. Kovács László rajza

Magyar Nemzet 1984. II. 12.

Cs. Kovács László: Lovak

Magyar Nemzet 1984. IX. 1.

CSOBAJI ZSOLT

CSOBAJI ZSOLT

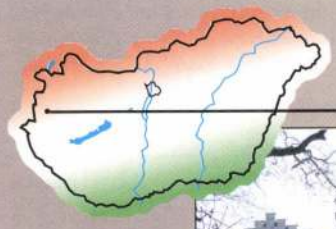
1941-ben született Budapesten. Az Ybl Miklós Főiskolán szerzett diplomát. A Vasutas Képzőművészeti Iskolán Benedek György és Kirschmayer Károly volt a mestere. Budapesten él.

Művészetbarátok 2003 kiállítás a Pataky Galériában

2003. OKT. 20 - NOV. 15.

katg= 3
9900= 20010601
revi= 10 Jul 2000/BRANDT
created 23 Feb 2000/BRANDT
9990= minus?xxx0

A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány alkotóházai

Zsennyei Alkotóház – Bezerédj kastély

A Zsennyei Alkotóház Szombathelytől kb. 20 km–re, Vas megyében, Zsennye falu mellett a Bezerédj kastélyban található.

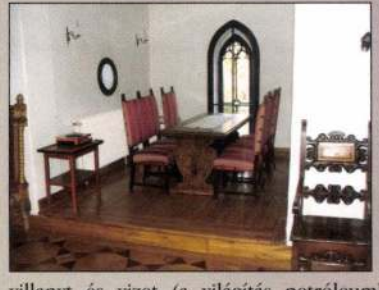
A II. világháborúban a kastély súlyosan megsérült, könyvtára és berendezése elpusztult, új rendeltetését a Vas megyei képzőművészek kezdeményezésére, a művészek alkotóházaként találta meg.

1953–ban Majthényi Károly szobrászművész és a Szombathelyen élő Alföldy János, Burány Nándor, Varga Károly, Radnóti Kovács Árpád festőművészek vették először birtokba a kastélyt és parkját.

A Rába és a Sorok patak közelsége festői környezetet biztosított számukra.

Meghívták Domanovszky Endrét, hogy segítségével megmentsék a bontásra ítélt épületet. Felvetődött egy művészeti tsz megvalósításának ötlete, de megoldást a Miskolci művésztelepre szánt 176 ezer forint átirányítása jelentette.

1954–től a kastély a Művészeti Alap kezelésébe került. Az átadáskor jegyzőkönyvben rögzítették a következő feltételeket.

– Művésztelep a szó igaz értelmében és nem üdülő

– Egy éven belül bevezetik a villanyt és vizet (a világítás petróleumlámpával, a vízellátás ásott kútról történt.)

– A szombathelyi művészek egy szoba ingyenes használatát kapták 6 hónapra.

A háború a 30 holdas park fáit is megtizedelte. 1955–ben természetvédelmi területté nyilvánították. Az évek során több mint négyezer új fával, cserjével pótolták a faállományt. Majthényi Károly szobrászművész önzetlen szervező munkával fokozatosan rendbe hozta és gyönyörű antik bútorral rendezte be az épületet.

A művésztelep rangját az itt alkotó pihenő művészek adták meg. 1954–től visszatérő vendégként fordult meg Abonyi Arany, Atrner Ferenc, Kerényi Jenő, Tarr István, stb.... 1959–től Búzás Árpád, Domanovzsky György, Pogány Ö. Gábor, Mikus Sándor, Ördögh László stb..., 1961–től Kiss Sándor, Kiss István, Klimó Károly, Molnár C. Pál. Schammer Imre, Mikó Sándor, Bálint Endre, Varga Imre.

Az alkotóházat látogató művészek köre fokozatosan bővült csak további néhány nevet említve; Pátzay Pál, László Gyula, Ránki György, Lendvay Kamilló, Szokolay Sándor , Petrovics Emil, Nemes Nagy Ágnes, Ágh István, Kertész Imre stb....

Az alkotóház miliője a kastélyt körülvevő őspark, ideális helyszínévé vált az elmélyült munkának.

A kastélyban először 1972–ben majd 1982–ben történt nagyobb felújítás. Az épületben lévő víz, villanyvezetékek teljes cseréje, valamint korszerű központi fűtés került kialakításra.

A Formatervezők Nemzetközi Workshopja először 1978–ban került megrendezésre a művésztelepen. 13 országból érkeztek a desingerek, hogy gyakorlati és elméleti problémák megvitatása útján hozzájáruljanak a társadalom kulturális és szociális fejlődéséhez. A Zsennyei Műhely a formatervezők részvételével évenként visszatérő színfoltja lett az alkotóháznak.

Az 1980–as években parkban található gazdasági épületből műhelyek kerültek kialakításra, ahol megfelelő munkakörülmények várták a több mint tíz évig Zsennyére érkező textiles művészeket.

Jelenleg az igénynek megfelelően, műhelyként, műteremként, konferenciák előadótermeként illetve vendégházként, áll a vendégek rendelkezésére.

A Zsennyei Alkotóház helyzete az 1997–es évben alapvetően megváltozott. A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány ismert anyagi helyzete miatt úgy határozott, hogy az Alkotó otthon működését az e célból alapított „Zsennyéért Alapítvány"–ra bízza, melynek célja:

„ A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány tulajdonában álló Zsennyei Alkotóház fenntartásának támogatása, s lehetőség szerinti felújítása, fejlesztése, s ennek keretében, az alkotómunka feltételeink biztosítása, művészeti szimpóziumok, konferenciák, művészeti alkotótáborok, tanfolyamok szervezése, lebonyolítása"

Az Alapítvány induló tőkéje 200 ezer forint volt, melyet egyenlő részben az alapítók, a MAK és a MAOE bocsátották rendelkezésre.

Megalakuló kuratórium tagjai Kiss Sándor (Elnök), Cserny József (Alelnök) Dr. Peternák Miklós Lelkes Péter, Polgár Csaba, Romhányi Gáborné, Soproni József.

Később Kiss Sándor halála után Dr. Peternák Miklós vette át az elnöki tisztet, és új tagokkal – L. Menyhért László, Szegedy Maszák Zoltán – bővült a kuratórium.

Az Alapítványt a Vas Megyei Bíróság 1997 február 19–i végzésével nyilvántartásba vette az 1996 november 25–i keltezésű Alapító Okirat szerint.

A Kuratórium ereje szerint mindent megtett a célok megvalósítása érdekében, pályázatok készítése, szponzor keresés, új programok indítása egyaránt szerepelt a terveik között, hogy Zsennye ne csak képző– és iparművészek, desingerek, művészteoretikusok, hanem zenészek, írók, irodalmárok munkáját, pihenését segítse, és olyan találkozóhely legyen, ahol szakmai kizárólagosság nélkül, mindenféle elfogultságtól mentesen, az esetleges érdekellentéteket félretéve jöjjenek létre új, és folytatódjanak régi programok.

Az Alkotóházban került megrendezésre 2004–ben, már nyolcadik alkalommal a Belsőépítészek Országos Tanácskozása.

Az alkotóház adott otthont a Kulturális Kommunikációs Központ C3 programjának, Fiatal Képzőművészek Stúdiója Tanácskozásának, Ebenfurthi Kórus Szemináriumának, Oszták–Magyar Sárkánykészítő Workshop résztvevőinek, Bécsi Képzőművészeti Főiskola és Magyar Iparművészeti Egyetem diákjainak. Úgyszintén évenként visszatérnek a Soproni Alkalmazott Művészeti Intézet

René Groebli korai fotográfiái a Magyar Fotográfiai Múzeumban

Robert Frank, René Burri, Werner Bischoff mellett *René Groebli* a legjelentősebb huszadik századi svájci fotográfusok egyike, akinek első magyarországi kiállítását rendezi most meg a Fotómúzeum. A fekete-fehér képek két ciklus anyagát ölelik fel, mindkettőre jellemző az erősen érzelmi megközelítés, a saját korában nagyon modern látásmód, amely a mai napig is érvényes képeket eredményezett.
A kiállítás helyszíne: Kecskemét, Katona József tér 12.
A kiállítás megtekinthető: október 16-ig.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kőbányai Könyvtára (Budapest, X., Szent László tér 7-14.) szeretettel meghívja Önt és családját *Vályi Csaba* festőművész kiállítására. A tárlat 2005. október 11-ig tekinthető meg a könyvtár nyitvatartási idejében. A könyvtár a Pataky Művelődési Központ épületében található.

A Szepes Gyula Művelődési Központban (Érd, Alsó u. 9.) 2005. szeptember 19-től október 10-ig az X-Art Egyesület kiállítása tekinthető meg.

Az Ungarischer Kulturverein 2005. október 5-étől, hat héten keresztül. *Csobaji Zsolt* képeit állítja ki Stuttgartban. (Stuttgart Untertürlcheim, Strümpfelbach Str. 45, .)

A Király–Erdei Műhelyben (Budapest, Csepel, Kondor utca 29.) október 14-ig *Katona Zoltán* Pasztellképek című kiállítása látható. A kiállítás bejelentkezéssel látogatható mindennap. Telefon-fax: 42o-1728 E-mail: erdeie@freestart.hu
A következő kiállító 2005.október 16–tól *Győrffy Sándor* lesz a Magyar Festészet Napja keretében.

8. Nemzetközi Rajz és Grafikai Biennálé

Szeptember 17-én nyílt a kétévente megrendezendő Nemzetközi Rajz és Grafikai Biennálé Győrben, a Városi Képtárban. A biennálé tematikai megkötés nélkül, az elmúlt három év legjobb művészeti teljesítményeiből válogatott anyagot mutat be.

Bemutatja a legújabb tendenciákat, foglalkozik az új technikai megoldásokkal, maximális nyitottsággal országok, művészeti felfogások, művészeti eljárások irányába. 1995 óta a művészek meghívásos alapon vesznek részt a biennálén, amely neve is jelzi, grafikai művészetek mesterei vannak jelen Győrött műveikkel.

A biennálé különlegessége, hogy nem csak sokszorosító grafikával foglalkozik, hanem egyedi rajzokkal is és mindazon művészeti alkotásokkal, amelyek a grafikai művészetek körébe tartoznak, de különleges eljárásaikkal pl. elektrografika, komputergrafika, a műfaj határait szélesítik.

Győr számos kiállítótere kapcsolódik a programokhoz, hiszen a győri biennálé jellegzetességei közé tatozik, hogy párhuzamos kiállításon, győri művészek, illetve a két évvel ezelőtti biennálé fődíjas művésze önálló kiállítással mutatkozik be.

Váczy Péter Gyűjtemény
Emeleti kiállítótér: Satoshi Hasegawa képzőművész kiállítása
Megtekinthető: szeptember 17 - november 2. Cziráki terem: Farsang Sándor festőművész kiállítása
Megtekinthető: szeptember 17 - november 6. Borsos Miklós Állandó Kiállítás
Herendi Péter grafikusművész, a VII. Grafikai Biennálé fődíjas művészének kiállítása
Megtekinthető: szeptember 17 - október 16.

Várkonyi Gábor és *Karóczkay Ottó*, az Országos Képző- és Iparművészeti Társaság tagjai, a „Pro Loco" civil szervezet rendezvénysorozata keretében az

észak-olaszországi Scaldasoleban mutatták be munkáikat, a magyar tájak hangulatát megjelenítő pasztell és olajfestményeket, 2005. augusztus 20-23-ig.

1965 AUG 18

1021

MŰHELY A GESZTENYEFA ÁRNYÉKÁBAN

Csobán Lajos egy hétágú gyertyatartót alakít

Addig üsd a vasat, amíg meleg — cseng a fülemben a régi közmondás. *És ahogyan egyre több közmondás veszti el érvényességét — mert ki meri ma már azt mondani, hogy »az asszony verve jó« — úgy ez a mondás sem érvényes, legalábbis Csobán Lajos népművész számára nem.*

Hidegen üti, kovácsolja, hajlítja a vasat. És a vas engedelmeskedik.

— Hol tanulta a mesterséget?

— A madár sem tanulja az éneklést . . .

Való igaz, közvetlen elődjei, mesterei nincsenek. Más az ő munkája, mint a patkolókovácsoké, vagy az iparművészeké, de különbözik az úgynevezett kovácsoltvastól is. Az ő munkája: vas, kovácsolva. Körülbelül annyi a különbség a kovácsoltvas és az ő termékei között, mint mondjuk a »szavalás« meg a vers elmondása között. Vasai — ő maga is csak így hívja — egyszerűek, mentesek minden erőltetett dísztől.

Maga hajlítja a vasat, az ujjnyi vastagot kézzel, a vastagabbat satuba fogva. Munkahelye egy soroksári udvaron, a gesztenyefa alatt van. Jó barátok adtak itt helyet neki, amíg sikerül megfelelő műhelyt szereznie.

Az udvaron pékség is van. A kenyérszag meg egy kis jóféle badacsonyi adják az ihletet meg az erőt. A kovácsolás számára: szükséglet és szórakozás. Nemrégen még tanárként működött, az alkotás vágya azonban erősebb volt.

— Hogyan lett népművész — az irodalomtanárból?

— Azzal kezdem, hogy hogyan lettem irodalomtanár. Nyomdász voltam. És ahogyan manapság esti egyetemre járnak az emberek, úgy jártam én este — munkába, nappal — egyetemre. Magyar irodalom és politikai gazdaságtan szakos voltam.

Mindkét szakmám, a nyomdászat és az irodalom meglehetősen élénk emlékképek formájában van hatással kovácsi működésemre. Akkoriban volt például egy időszak, amikor arab szöveget szedtem. Mostanában új formákat keresek, kalapálom a vasat, ki is alakul valami — és a végén felismerem az arab ábécé egyik betűjét.

Legkedvesebb költőim, akik számomra a magyar irodalom csúcsait jelentik: Balassi, Csokonai, Petőfi, Ady. A vers, a mondandó szűkszavúsága, népi bölcsessége kényszerít arra, hogy a vasat is »szűkszavúan« formáljam meg. A népművészet mindig szűkszavú!

És mi kell egy gyertyatartóhoz? Három alátámasztási pont (láb), egy tányér, amely felfogja a lecsöppenő gyertyát, és egy fül, fogó. A tányér lehet kerek vagy sütőlapát forma, vagy négyzet, mindegy. A lényeg a célszerűségében van. Sokszor szememre vetették, hogy a gyertyatartóm tányérja nem szabályos kör. En mindig azt mondom erre, hogy akkor vegyenek a boltban szabályosat.

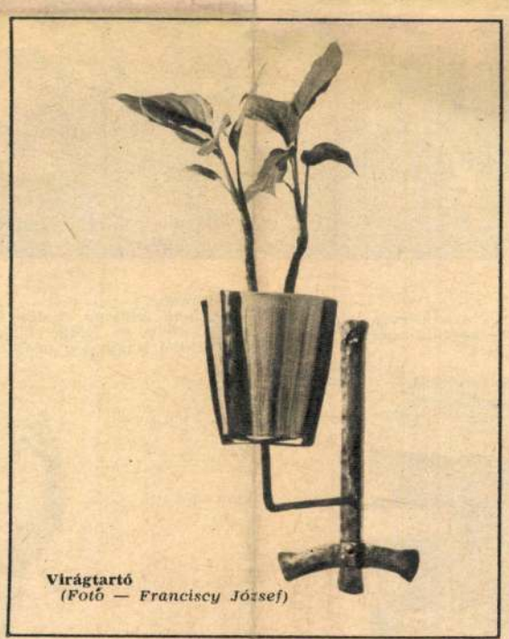
Szabálytalanság a népművészet sajátja. Akik belőle meritenek, ha igazán művészek, merik ezt a szabálytalanságot is követni. Szabályosak talán Ady mondatai, szabályosak Bartók harmóniái?

De matematikát is tanítottam közben. A számok elmélete ugyancsak a szűkszavúságot hangsúlyozza. És az egyenes úton lényegre törekvő célszerűséget.

Márciusban lettem népművész. Most érzem magam igazán szabad embernek. Mert hiába volt negyedannyi elfoglaltságom mint tanárnak, mégis számomra ez az igazi. Budán lakom, onnan Soroksár, a műhely kissé messze van. Van úgy, hogy egész nap étlen dolgozom.

Bakfis — így hívják ezt a gyertyatartót

Virágtartó
(Fotó — Franciscy József)

— Milyen megrendeléseket kap, kiknek dolgozik?

— A Háziipari Szövetkezet részére készítettem nemrég gyertyatartókat. Aztán megkeresnek egészen különleges munkákkal is. Balatonszepezden épült egy Borharapó. A fehérre meszelt boltíves falak szinte kívánják az egyszerű vasformákat. Gyertyatartókat, lámpát, karnist készítettem részükre. Minden boltívben egy-egy háromágú gyertyatartó lesz. Úgy formáltam meg a vasat, hogy simuljon alakjában a boltív hajlatához. A gyertya, és az általa falra sugárzott árnyék, külön emeli a helyiség hangulatát.

— Tervei?

— Szeretnék egy műhelyt berendezni — valahol . . . Hogy az erre legalkalmasabb helyiség hol van Budapesten — egy vaskovács számára — azt ki tudja. De velem együtt törik fejüket az idegenforgalmi szakemberek is. Azt mondják, érdekes lenne minden külföldinek, ha megcsodálhatná, hogy egy megszállott hogyan veri naphosszat a vasat.

Addig pedig üti Soroksáron, a pékműhely mellett. Attól olyan népi ízűek, kenyér szagúak a formái.

Torday Aliz

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ORSZÁG VILÁG

Váci utca —
— üvegtetővel

Aki ma is magán viseli a Bomba bélyegét — a kórházakban külön bizottság tanulmányozza a radioaktív fertőzés utóhatásait, illetve azokat a lakosokat, akik ha akarnának, akkor sem felejthetnének

A Második Bomba Városában sokkal több a nő, mint a férfi — a csinos fiatal lányok ezrével dolgoznak az esti szórakozóhelyeken. A modern gésák társasága nem olcsó mulatság — a vendég óránként kb. 30 forintot fizet a társalgásért és természetesen fizeti a hölgy fogyasztását is. Képünkön a Ginbasa-mulátó 150 »társalkodónője«

A klasszikus stílusban épült, háromszáz éves Szuva-templom csodálatos módon épen maradt. Kétszáz lépcsője pompás versenypálya a gyerekeknek

»Soha többé Nagaszakit!« — a 10 méter magas bronz békeemlékmű, a Nagaszakiban született Szeibo Kitamura alkotása. Néma tiltakozás az atomháború ellen, de előtte zajlanak le azok a nagyonis hangos tiltakozások, amelyekkel Nagaszaki népe hitet tesz a Bombamentes Világ mellett

* (MTI Külföldi Képszolgálat — Armand Latourre felv.)

Csobán Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP

1968 OKT 10

CSOBÁN LAJOS VASKOVÁCS, népi iparművész kiállítását szombaton, október 12-én, délután 6 órakor nyitja meg dr. Pillis Pálné, a Népi Iparművészeti Tanács elnöke, a IX., Mester utca 5. alatti Ferencvárosi Pincetárlat helyiségeiben.

4024

Csobán Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

1968. OKT 12

ESTI HÍRLAP

Csobán Lajos

LAKÁSBA IDOMÍTOTT VASAK

CSOBÁN LAJOS KIÁLLÍTÁSA

Ma délután nyílik Csobán Lajos vaskovács, népi iparművész kiállítása Ferencvárosban, *a Mester utca 5. szám alatti pinceteremben.*

Pontosan négy éve indult el kalapácsaival, vasaival Csobán Lajos a vasművészet útjára — egy másik pincéből. Műhelye a Ferencváros szélén, egy iskola pincéjében volt, ahová Csobán az emeleti tantermekből, mint a matematika tanára érkezett. Alig várta, hogy kezébe vehesse, lángba tarthassa, üthesse a vörös izzásba gyertya- és virágtartóra változó vasat. A fekete színben megnyugvó, kiedzett mécses, lámpa a rücskös fehér pincefalakon egyszerű és különlegesen eredeti hatást keltett. Mintha évszázadokkal ezelőtt élő vaskovácsok tűzkutyái, kandallórácsai, vas képkeretei támadtak volna fel egyik óráról a másikra.

Igy történt, hogy a matematika tanárából népi iparművész, vaskovács lett — a modern lakberendezés, a fejlődő lakáskultúra javára. Mert amit négy év alatt Csobán Lajos a vas lakásba „idomításával" művelt, az egyértelmű bizonyíték: eredeti műveinek helye van a modern otthonokban, a maga készített „régi" órának, a gótikus ívű fali gyertyatartónak, a dekoratív gongnak, a kerámiát befogó, a képeket övező rusztikus keretteknek.

Első önálló kiállításának érdekes gyűjteménye egy ősi magyar mesterség sikeres újjáélesztésének jelentős állomása.

(békés)

PO

Moszkva, október 12.

Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének elnöke ma azzal a felhívással fordult Suharto indonéz elnökhöz, hogy tanúsítson emberiességet, és *kegyelmezzen meg a halálra ítélt indonéz kommunistáknak és más személyeknek.*

„A halálos ítéletek vé rehajtása mélyen megráz a szovjet embereket. Neh megszabadulni attól a go dolattól, hogy a döntés

azoknak a külső és bels erőknek a nyomására ke rült sor, amelyeknek mé mindig nem elég az 196 szeptember 30. óta kiontot vér. *Ujabb és újabb áldo zatokat követelnek*, nen számolva azzal, hogy ezek a kivégzések milyen ko moly károkat okoznak In-

Újjáválasztják

Ma reggel az Akadémi dísztermében *dr. Ortuta Gyula* elnökletével folyta ta munkáját a Tudományo Ismeretterjesztő Társula országos küldöttgyűlés Napirend szerint először TIT alapszabályának mo

n—Smith cskozás

hogy „a fő problémák to vábbra sem változtak' Hozzátette, hogy mindaddi marad, amíg „a megbeszé

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

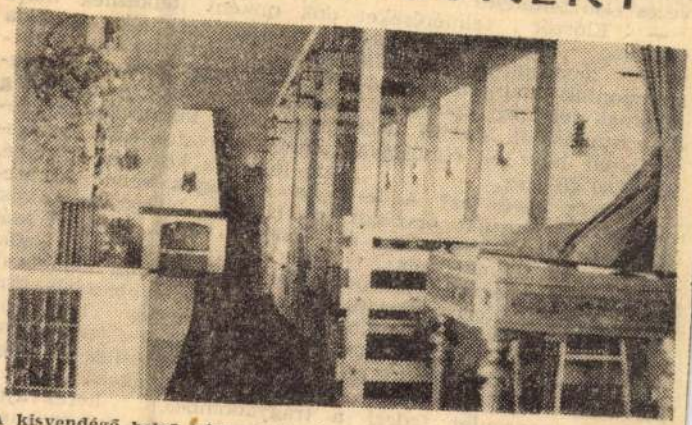
1966 SZEP 16
1969

Dunántúli Napló

Csobán Lajos

MEGNYÍLT A SZŐLŐSKERT

Pécsett tegnap délután a Kis-Szkókó 4. szám alatt ünnepélyes keretek között megnyílt a Szőlőskert kisvendéglő. Nagy Sándor elvtárs, a MESZÖV megyei igazgatóságának elnöke megnyitó szavaiban utalt arra, hogy a II. ötéves tervben 133 millió forintot fordítottak kereskedelmi egységek létesítésére, ebben az évben pedig mintegy 26 millió forint beruházással járulnak a vendéglátó színvonal emeléséhez. Elmondotta, hogy örömmel tettek eleget a Városi Tanács VB kérésének, hogy segítsenek Pécsett egy kisvendéglő létesítésében.

A kisvendégő belső képe. A kovácsoltvas díszítőelemeket Csobán Lajos népi iparművész tervezte, a termekben lévő üvegkristályokat Szabó Erzsébet Munkácsy-díjas, a belső tervezést Hanák Sándorné készítette.

A Szőlőskert mintegy kétmillió forintos költséggel létesült, kedd kivételével naponta délelőtt 11 órától este 11 óráig áll a vendégek rendelkezésére. A szép kilátást is nyújtó kisvendéglő belső termében száz, a kerthelyiségben pedig 200 vendéget tudnak fogadni. A pécsi földművesszövetkezet kezelésében lévő II. osztályú, zenés szórakozóhelyen Ágoston János üzletvezető, valamint Szalai Feri és cigányzenekara gondoskodik a jó konyháról, italról, illetve a hangulatról.

laszló kerülnek sorra.

— Maradjunk a rózsafai példánál: mi a település-tervezés első feltétele?

— Először felméréseket végzünk, gazdasági, ipari, vagy mondjuk etnográfiai szempontok alapján. Rózsafa lakóinak jelenlegi száma: 504, de számításaink szerint 1985-re, tehát húsz év elmúltával 750—800 fő lesz.

— Nem kevés ez? A természetes szaporulat országos, de még világviszonylatban is erőteljesebb ütemet ígér.

A tervezőmérnök szerint nem kevés ez. Mert a rózsafai termelőszövetkezet az elkövetkezendő két évtized alatt már olyan magas szintű gépesítéssel rendelkezik, hogy a várható szaporulat fedezi a munkaerő-igényt, sőt, bőségesen fedezi. A munkaerőáramlás már a közeljövőben is szigetvári irányt vesz, hiszen a város két jelentős üzeme a konzervgyár és a cipőgyár most áll rekonstrukció alatt: Rózsafa „felesleges" lakói, majd az akkori fiatalok, feltétlenül az iparban helyez-

Mert generációk sz
nek, halnak, illet
egymást a jövő fa
nem mindegy, ho
dok miként ítélke
a hajdani tervező
fölött. A város és
ti különbség foko
szűnése nemcsak a lakosság anyagi és kulturális helyzetének megvalósításán mérhető le, de a községek külső képén is. Egyik vonal: korszerű iskolák, bölcsődék, orvosi rendelők, boltok, utak. A másik vonal: az elavult, szűkablakos, sátortetős lakóházak helyére tágas, többszobás, fürdőszobás, kertes házaknak kell épülniök — természetesen a közművesítés minden előnyével és ágazatával. A trágyadombos, kerékvájta, sáros vagy poros udvaroknak, az omladozó és lassan kihasználatlan pajtáknak, istállóknak, ólaknak már nincs helyük a jövő terveiben.

— De a falun élő embert a jövőben sem lehet — legalább is egyelőre — elképzelni állattartás nélkül és ehhez mégiscsak szükség lesz

községek két végén hasították ki a telkeket és épültek fel a házak. Így nyúlnak el a falvak és a távolság megnehezíti majd a későbbi közművesítést, elsősorban meg is drágítja, nem beszélve arról, hogy a legifjabb családi házak lakói egyre messzebb kerülnek a falu közepén elhelyezkedő közintézményektől.

Elgondolás az — Püspöklakon is például — hogy úgynevezett „sejteket" létesítenek: homlokzattal egyirányba néző, de félkört alkotó épületcsoportokkal, amelyek elé játszótereket, parkokat építenek és családi házak mögött, — zöldsávokkal határolva — kapnak helyet a háztájihoz szükséges gazdasági épületek. Itt húzódik a főforgalmú út

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Csobán Lajos

ESTI HIRLAP

1965 OKT 15.

1021

Imbolygó fények a falon

MŰTEREM AZ ANGYAL UTCÁBAN • SOK MINDENT TUD A VAS

Néhány lépésre a körút forgalmától, *a ferencvárosi Angyal utca* kisvárosias környezetében szokatlan névtábla fogadja a vendégeket: kovácsoltvasból készült. A tábla fölött apró notesz, zsinegen függő ceruzával; aki nem találja otthon a gazdát, bejegyezheti üzenetét, telefonszámát. Nagy a forgalom itt mostanában, barátok, ismerősök adják egymás kezébe a kilincset — kíváncsiak a „műteremre". Mert az ajtó lefelé vezető lépcsőre nyílik, kis folyosóra, fehér szobára. S végig a falakon, a lépcsők mentén, a folyosón is vasak. *Középkori hangulatot árasztó gyertyatartók, földre állított virágállványok, gótikus ívű falitartók, kard, pajzs, maszk,* áttört falikép — mindez Csobán Lajos *népi iparművész* munkája

Kopácsolni hallották

Félévvel ezelőtt még magyar irodalmat tanított *az Üllői úti lakótelep* általános iskolájában.

— Hogyan lesz tanitóból iparművész?

— Története van. Gyermekeimnek politechnikát tanítottam és az iskola alagsori műhelyében a magam szórakozására vertem a vasat. Egy vasárnap délelőtt meghallották a kopácsolást, lejöttek néhányan megnézni. Aztán szakembert hoztak, hogy az is nézze meg a munkáimat. Be kellett mutatnom néhány darabot egy zsürinek, és megkaptam a népi iparművész engedélyt. Ezt a — lakásnak alkalmatlan — kis helyiséget is megkaptam, s *most már műtermem is van.*

Aranykezű ember

— Apám barkácsoló, aranykezű ember volt, azt hiszem tőle örököltem az anyag és a forma szeretetét. Magyarországon ennek a művészeti ágnak nem sok hagyománya van. Ma csak egyetlen vaskovács népművész dolgozik. A *Néprajzi Múzeumot* böngészem, a különböző műemlékkiadványokat nézegetem, járom a várost, az országot, próbálkozom új meg új formákkal. A modern lakás bútorai teret adnak a vasnak.

Beszélgetés közben meggyújtja a fehér meg színes gyertyákat a tartókban, s mint a kisgyerek a játékait olyan örömmel nézegeti a fények és kontúrok imbolygását a falon.

— S mi történik, ha valamelyik munkáját megvásárolják?

— Sürgősen megcsinálom mégegyszer — *magamnak.*

— bel —

Ára
1965. ok
Esti Hír
POLITIKAI NAP

pénzügyminiszterek ta
: téli forgal
enden: a kö
ház-avatás
ok a tervte

ején lezárják a fo
út – Körút keres

szakai órákban a főútvona-lak megtisztítását a hótól mert a tejszállító autók má éjfélkor indulnak.
A Közlekedésrendészet

95,2 millió fori

Ma délelőtt tanácsülést tartottak a Ferencvárosban, s — egyebek között — meg-tárgyalták

a kerület 1966. évi háztar-

de Svendi nem tartván szoroson magát ahhoz, hevenyében meghóditá Nagybányát, Szendröt, Boros Jenöt Sennyei által elfoglaltatva, s öt ugyanakkor oda kapitánynak ki is nevezte.

Sennyei nem sokáig állhatott hivatalában, 1566-ban a hires Kerecsényi László megrontója, Gyulavár meghóditója, az álnok Pertaff basa, Gyula bevétele után Jenöre rohant. A hitszegö basa nehéz ágyuit kiszegezvén, Jenöt 23 napig szünet nélkül lövette, gyöngitette, de a Sennyei szemes örködése huszonhárom napig hiusitá meg a basa tervét, Pertaff gyakran felszólitá Sennyeit az önkéntes meghódolásra; a felszólitás mindannyiszor visszautasittatott. Hiában küldött fehér zászló alatt selyemre irott aranyos esküt, hiában ajánlott szabad elköltözést, Sennyeit nem lehetett eltántoritni. Elötte állt Kerecsényi esete, elötte a hitszegök ténye, és a becsület-érzés : hogy magyar, s királyához hü nemes. Elvégre a nagy szükség, a meggyözhetlen nyomor : a készlet elfogyatkozása oda kényszeriték a kapitányt, hogy vagy feladja a várat, vagy kiszökjék belöle, mert a tömérdek táborrali szembeszállás esztelenség lett volna : löpor pedig — a mivel a várat fölvettessék — nem volt.

A határzat Sennyeinél gyorsan fogamzott. Egy éjen legmélyebb hallgatás alatt, szorongatott, kiéhezett seregét a várból kivezette, ugyszólván kilopta. Reggel Pertaff szörnyü boszuságára a várból a köszöntésre — mellyet ágyutorkok orditottak — senki sem felelt. A dühös ozmánok berohantak. Képzelhetö a nagy meglepetés! mintha az éji orzók üres ládát vernének föl. Nagy volt a harag, szörnyen káromkodtak : nem volt kit gyilkoljanak, sem rabolni való, csak a puszta köfalak.

Sennyei terve nem sikerült. Szapolyai csatárai egy török segédsereggel ott barangoltak Jenö és Világosvár közt, s megsejtvén a maroknyi vándorcsapatot, mint terhes felhö, rázudultak. A vándorok, noha vitézül védték magukat, s számtalant gázoltak el már a támadók közöl, végre kifáradtak : a férfi erö, a kar lelankadt. Sennyeinek nem állt tehetségében a fegyverlerakókat az önfeladástól visszatartóztatni.

Rab lett a hös csapat : Sennyei szinte könnyezett. Ugy szeretett volna elbucsuzni nejétöl, gyermekeitöl! szivét a fájdalom fojtogatta.

Nem ölték meg : a hösi bátorság az ellenség keblében viszhangra találván, érdemeihez illö módon a szabadon vezetést alkalmazták. Igy érkezett Szapolyai Zsigmond elé.

Mint derék bajnokot, eszes férfiut, Szapolyai minden áron részére igyekezett hóditni, de Sennyei hü maradt királyához, s ellene nem lehetett öt fellovalni.

Állhatatosságának jutalma börtön lett.

Rabságban ült 1567. évi februárig. Terhes volt a rabság a szabadsághoz szokottnak. Elötte lebegett családja képe : az éhes álmodozó rendesen teritett asztalokról képzeleg.

A fogoly ajtaja február 25-én megnyilt, ö a fejedelem elé állittatott.

— Parancsom van hozzád, Sennyei — szólt az ifju fejedelem.

‚Ha nem sértendi becsületemet a parancs, bennem nagyságod hív követöre talált.

Szapolyai mindenkit eltávolitott : csak a fejedelem és a fogoly maradt.

— Értsd meg akaratomat — kezdé az ifju, legföbb ura Erdélynek. — Én Miksa királylyal a béke felett alkudozom, s reménylem, hogy az nem sokára szentesittetni fog, mert kivánataink nem nagyon eltérök; addig is a csatázásnak szünni kellene. De a király vezére, Svendi Lázár erröl mitsem akar tudni, söt a megkezdett alkudozásokat lábbal tapodván, ismét Munkácsra rontott. Ez nem megy, nem mehet. Én a kedélyek csititását ohajtom, nem az ellenszegülést. De tervem is más, a mit most neked nem nyilvánithatok, hanem felhatalmazlak arra, hogy menj el a Svendi táborába, szólj a vezérrel, s beszéld öt rá, hogy Munkács ostromát szakitsa félbe, különben ismét kénytelenittetem az ozmánhoz folyamodni, s Szelim szultánt segitségre hivom, a mitöl magam is nagyon irtózom.

‚És ha Svendi nem fog hajolni?‘

— Te visszatérsz a válaszszal, te magyar nemes vagy. —

‚Igérem.‘

— Esküdjél —

‚Esküszöm az élö Istenre, s családom boldogságára.‘

— Indulhatsz —

Sennyei Zsigmond megindult nagy komoran, s a fövezér elött elbeszélte követsége pontjait.

„Én az ostromot nem szüntetem meg, s a fegyvert nem fogom hüvelybe rejteni, valameddig a békekötés pontjait, királyomtól aláirva szemeimmel nem látom. Szapolyai Zsigmond változó természetét jól ismerem, valamint azon erdélyi urakat is, a kik a fejedelmet kényük szerint vezetik.“

‚Értem, tábornok ur, szórul szóra meg fogom mondani az izenetet.

„Ön?“

‚Igen.‘

„Ön nem térend vissza!‘

‚Igéretem kötelez.‘

„A czudar rabságba, mellyben önt Szapolyai nyomorgatja?“

‚Oda; s ha még sulyosb volna is, azt tenném.‘

„De ön karjára, eszére nekünk nagy szükségünk van. A király tábora ön hiányát sajnosan érzi.“

‚Kötelességem azt parancsolja, hogy visszatérjek.‘

„Mellyik oroszlán tért vissza reteszébe?“

‚Sennyei Zsigmond visszatérend, tábornok ur!‘

„Önnek neje, gyermekei vannak.“

‚Igaz!‘ felsohajtott a követ.

„Ök már egy hó óta táboromban tartózkodnak, s naponként fölkeresnek : hogy a családfö kiszabaditásában munkálódjunk.“

‚Nem akarom öket látni.‘

„Illy makacsság!?

‚Ha tábornok ur, egy foglyot kötelessége teljesitésére föleskete, s az hazug marad, mit itélne felöle?‘

„Igaza van önnek, tegye kötelességét, derék férfiu.“

A két hös vas marka összeforrt.

Egy magas halvány, bánatos nö, két felserdült angyali szép hölgy, és egy 12 éves ifju közt, a fövezérhez nyitott.

Ki irhatná le a meglepetést?! Férj és nö, atya és gyermekei egymás karjaiban.

Sirtak.

A magas öröm csöppjei voltak azon könyük.

— Viszont enyém vagy Zsigmond?

„‚Atyánk! ismét feltaláltunk?“‘

‚Hogy elveszitsetek.‘

— Sennyei? — kétkedett a gyászos nö, s kérdé feddöleg — mit akarsz?

„Becsületes férfiu maradni,“ mondá a fövezér.

— Nem értem —

‚Meg fogsz érteni, szeretett nöm. Itt már bevégezvén kötelességemet, visszatérek Szapolyaihoz.

— Lehetetlen!

‚Lehetövé teszem.‘

— Itt hagyod nödet, gyermekeidet, vagyonodat, királyodat?

‚Mindent, a mi az életet édessé tehette volna.‘

— Az irgalomra Zsigmond! . . . azt ne tedd.

‚Minden szentekre, nöm! meg kell tennem. Lelkem porhajlékát a penészes falak közé viszem; de gondolataimat, szivem érzelmét nálatok hagyom.‘

— Mit vétettem ellened, Zsigmond?

„‚Mit hibáztunk atyám, hogy elhagysz árván minket?“‘

Sennyei rendre csókolta családját, fiát keblére ölelte.

‚Ha megtart az égi gondviselés, édes fiam, azt kivánom : hogy hasonló szivfájdalmat, a minö keblemet szaggatja ne egyszer érezz, mintsem ujjal mutasson rád nemzeted, s szégyensárral dobáljon szemközt, azt kiabálván utánad : gazember! nem vagy ura szavadnak, pellengérre veled.‘

— Szólj nyiltan, édes férjem.

‚Hah! . . . megörülök! . . . Tábornok ur mindent megmagyarázand . . . Éljetek boldogul, nöm, gyermekeim.‘

Nem volt hozzájok más bucsuja, elrohant. A tábornok a kétségeskedöknek mindent elbeszélt, melly magyarázaton a nö s gyermekei csak ugy nyugodtak meg, mint a zátonyra fektetett hajósok a duzzogó tenger habjai közt.

Szapolyai a megtért jövetelén elbámult : mintha nem hitte volna, hogy az megtörténik.

Sennyei a fövezér izenetét elbeszélte, s ismét börtönébe lépett. Elzárták utána a világot : sem az imádott nö, sem a szép gyermekek! csak ö ült egyedül, sajgó gondolatával, s egy munkás pók a szögletben, a melly élelem hiánya miatt szüntelen alá-fel szaladgált.

* * *

1568-an Miksa király részéről Veráncz Antal fáradozásainak sikerült az ozmán udvarrali békekötés. Az alatt már Svendi Lázár is bevette Munkácsot.

Mártius 10-én érkeztek Szapolyai követei, Orbai Miklós és Balog Ferencz Konstantinápolyba, s többek visszaizenték onnan; hogy a fejedelem mindennemü ellenkezésről tegyen le.

Sennyei Zsigmond, a magyar Marcus Attius Regulus, ekkor szabadult ki. Éhező pókját se feledte a börtönben; üvegbe rejtvén azt, honn a szeretett nő, és a kedves gyermekek társaságában a bövség-szaruja alá szabad lábra állitotta.

Hány szilárd jellemet mutat fel a magyar történet!

Csak tanulmányozni kell, s nem kénytetünk idegen nemzet multjának történetéhez nyulni, hogy egy regényes elbeszélést vázoljunk.

Székely Ádám.

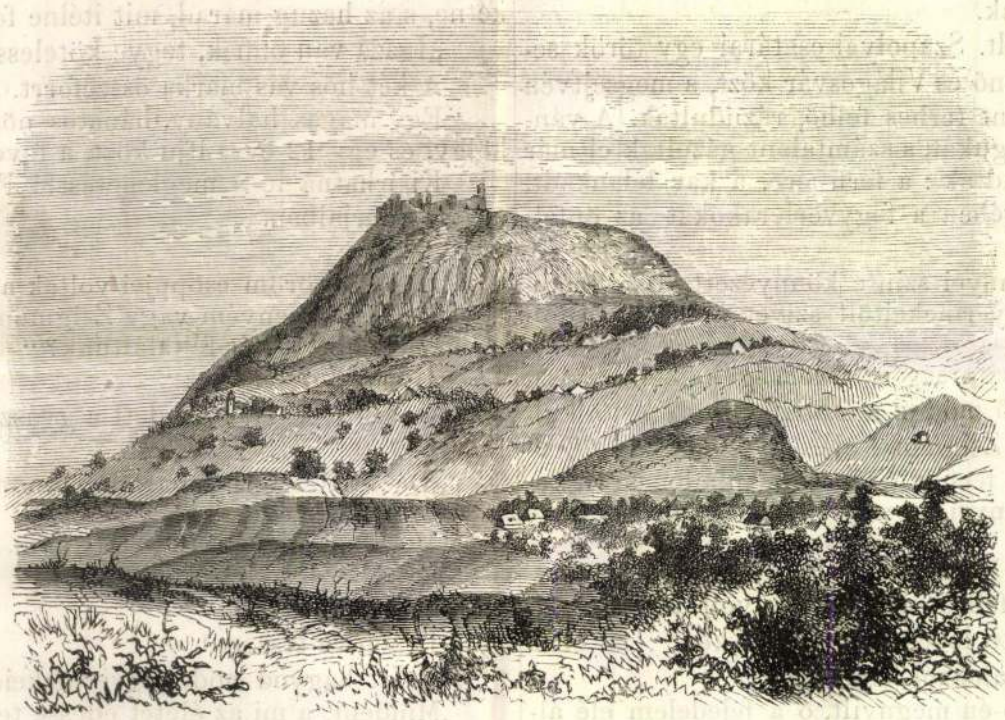
A magyar Tempevölgy.

Regényes tájleirás JÓKAI MÓRTÓL.

(Vége.)

Még egy pontja van e regeszépségü tájnak, mellyet nem szabad kikerülnünk : ez Csobáncz.

Ötször láttuk előtünni a Balatonról, mindig más meg más hegyek háta mögül, végre előttünk áll egy magas hegyormon, messzire fehérlő sánczaival. E sánczok magasából visszalátni a Balatonra, a távol csillámló ezüst tükrön most uszik végig a kis magyar gőzös; körül zöld sikság, erdős hegyek, csillogó patakok a mezőkön; patakok mellett fehér falvak hegyes tornyocskákkal és az erdős bérczek homlokain a komor várromok; egy közölök ugy áll a sikság közepett egy volkánalaku hegytetőn, mintha az egész egy egyptomi gúla volna.

Balatonvidéki képek : Csobáncz.

És e várromoknak meséit mind ismeritek. Tudják azt az öregek és az ifjak, tán még a dallamra is emlékeztek, a mire énekeltük hajdan : „Szomoruan hallott kongni....“ S ha magatok körül néztek, még ott láthatjátok az orgona-bokrokat, mik elvadulva lepték el a várudvarát, és a zsálya- és a liliombokrokat, mik most is diszlenek a mezei fü között, s a borostyán-repkényt, melly felfut a falakra; — a hősöket, kik itt éltek, csatáztak és szerettek, tulélte az orgonafa, a liliom és — a költő dala.

A hegytetőn örök szél fuj, s üldöz bennünket a méla dallam : „Szomoruan hallott kongni...“ Alant a hegy tövében forró napsugár éget, s jókedvü szőlőmunkás emlegeti az adomát a csobánczi kutyáról, melly vizet nem kaphatva Csobánczon, ha megszomjazik, kénytelen a szomszéd faluba menni ivásra; mig azonban haza jön, ujra megszomjazik, megint csak vissza kell mennie a szomszédba; igy aztán egész nap lót fut egyik falutól a másikig; innen a csobánczi ebbel való variatiója az Orbán lelkének. — Magasban él a poezis, ide alant az adoma, — és mind a kettő az *Urtól* jön.

Egy kis kerülővel Szigliget felé szekérháton térünk vissza Balaton-Füredre; még odáig is majd itt, majd amott tünik el mellettünk egy-egy kisebbszerü rom; de már ezeknek a nevét sem tudja jóravaló ember, s be kell érnünk azzal, hogy ez is valami puszta templom, régi kastély; most azután virágcserép, mellyből szép nagy szálfák nőttek elő.

Estére ismét előttünk áll a kis hazai tenger; ismét Füreden vagyunk; és azt mondjuk, hogy *haza jöttünk;* mert ott mindenki ollyan *otthon* érzi magát. — A benyomás, mit e pár napi látvány hagyott a szivben, eltörölhetlen marad.

Dombor-müvek Sz.-Péter temploma ajtaján

Rómában.

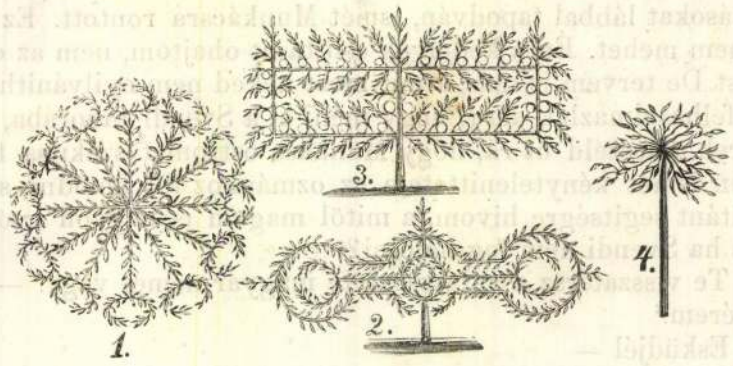
Miután II. Gyula pápa elhatározta, hogy az apostolok fejedelmének, Sz. Péternek, méltóságához illő egyházat épitend, a régi ezredéves Bazilika, melly a mostani óriási templom helyén állott, leromboltatván, számtalan mükincsei közöl alig tartatott fel más az utókor számára, mint *ércz ajtaja*, melly mint hajdan, ugy most is a főbejárást zárja el.

Készült 1440. tájban, IV. Jenő pápa rendeletéből Antonio Filarete és Simone, Donatello testvére által. Müvészi tekintetben bár kevésre becsülendő, érdekes a történet barátja előtt a rajta IV. Jenő életéből fél dombor-müben ábrázolt jelenetek miatt, mellyek között csak *Zsigmond* magyar királynak 1433-ban történt római császárrá koronáztatását emlitjük. — A pápa, trónján ülve, teszi fejére az előtte térdelő királynak a császári koronát; mögötte áll Róma praefectusa kivont karddal. Következő osztályban a koronázás utáni sétalovaglást látjuk ábrázolva, melly alkalommal az akkori szokás szerint a császár a lóra ülő pápának kengyelvasát tartotta. Végre a harmadik osztályban egy pánczélos lovag, kezében zászlót tartva, mellyen IV. Jenő czimere. Alatta neve : Antonius de Jodoc . . . . . már alig olvasható betükkel. Hihetőleg az egyház zászlósa (Gonfaloniere della Chiesa). — Történeti emlékekben szegényebbek vagyunk bármelly nemzet nél; azért a jelen ábrázolatot, bármi csekély az, érdemesnek találtuk megösmertetni, miután *némileg hazánk multjára is* vonatkozik.

H. A.

Hogyan termeljünk villákat és gereblyéket?!

Ki az élőfáknak olly alakokat ad, ki az élőfák növésének olly rendszeres irányt tud adni, mint rajzunk mutatja, bizonynyal igen könnyedén termelhet villát és gereblyét egyegy növendék fácskából... söt annak, olly módos növelést adhat, melly szerint nemcsak szerszámokul, de az asztalosok müvészi ábránd-alakjaihoz is minden erőtetés nélkül felhasználható leend . . . Mai világban a növelés czélja kenyérkeresés levén, bár eme luxus növelés által még több pénzt lehetne keresni, miután jelenleg inkább kenyérre van szükségünk, engedjék meg érdemes kertészeink, hogy őket szépen felkérjük, miszerint kisértsék meg a franczia *Millot-Brulé* eljárását : . . . és aztán ha lehet, termeljenek nekünk természetes két, három vagy négy águ favillákat és természetes gereblyéket, . . . hogy velök az arany kalászok tartalmát jobban megkereshessük. Az alakok ezek :

Az 1. szám alatt egy baraczkfát látunk, mellynek Millot-Brulé ur azt parancsolta, hogy 12 galyat hajtson, egyenközüleg . . . és az 12 galyat hajtott egyenközüleg. Miért, miért nem, ezen zsarnok

Csobánc vára

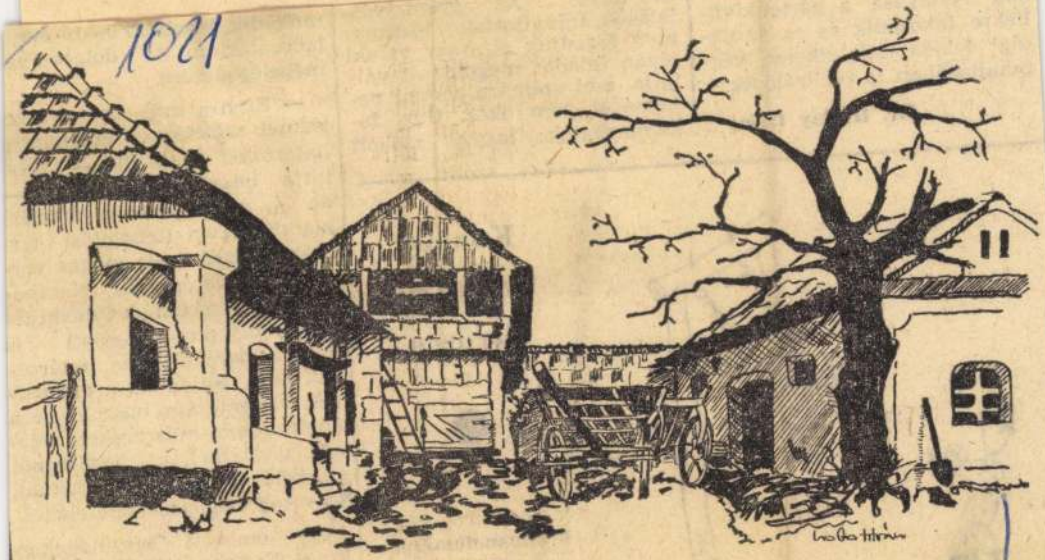
Dunántúl

1555. Gyulaffy
tulajdona.

Takonyok
II. 56, 57. l

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
67 1922 szám
Érk.: 9226 II/16 hó .. n.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Csobó István
FÓKUSZ
1974 FEB — 4
1021

Csobó István, a képzőművészeti kör tagjának rajza

hogy vállalatunknál a kom-
nista kollektíva tovább erősö-
dik, befolyása a pártonkívü-
liekre fokozódik és ez gazda-
sági feladataink sikeres vég-
rehajtásában is realizálódik.

Dr. Hullay Lajos

het bújt
lalások
nem fog
olyan fe
lalja, an
hézséget
galmazh

derűsen

Frekvenciamérés

(Rohonczi Ferenc albumából)

rodik), a szerum triglicerideť (zsíranyagcsere-vizsgálat) is ezen a berendezésen határozzuk meg. Általában a testnedvek vizsgálatára használjuk a Spektromom-műszereket: vérnél, vizeletnél, a hasüregből punkcióval nyert folyadéknál, szövetek fehérjeösszetételénél.

Az említett készülékeken kívül 6—8 éve működik ebben a laboratóriumban két Spektromom 360-as is, és a klinikán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 FEB 14

FŐKUSZ

Csobó István
1021

A mák virágai. Csobó István grafikája

ilyen teher-
an csalódott
ni a pártos-
kásság sem
n jött ezer-
Pest megyei
Örkényben
ulatok szele
a vörös csil-
sa oly őszin-
nc akarattal
t az együtt-
a fordulat,
il módjára,
köré a ho-
dolatát.

Aranykalász
Egy szárító-
néhányszáz-
r már párt-
enkettő óta
pártcsoport
égis jobban
sárbogárdi
nagyon jó
volna ke-
előkészítő
fogadalmat.
nagyja szü-
övetkezetet
res munkát.
hanem a
vezető. Igy

egységgyűlését.

Az ünnepségen *Bobály* J
komlói gyáregységének vezet
munkásőri tevékenységéért S
éremmel és emlékplakettel t

— Hogyan emlékezik viss
évtizedre — kérdeztük B
kitüntetés átvétele után.

— Mint alapítótag vettem
munkásőrség megszervezésébe
ma már történelem. Visszago
hihetetlen, hogy ilyen gyor
esztendő. A tapasztalataimat
fogalmazni, hogy a munkásőr
tos, politikai szervezet az életünkben. Kívü-
lem számos munkásőr tevékenykedik, dolgo-
zik a gyáregységünkben. Élenjárnak a terme-
lésben, hallatják szavukat a különböző üzemi
fórumokon. Említést érdemel *Sipos Feri* bá-
csi, *Újvári Ottó*, *Bergovecz József* és sorol-
hatnám tovább a neveket. Kiemelném még,
hogy valamennyi munkásőrtársam a külön-
böző foglalkozásokon, munkaidő után, szabad
idejét nem sajnálva aktívan vesz részt —
mondotta Bobály János.

Nemcsak a termelésben, a szolgálati felada-
taik végrehajtásában nyújtanak kiváló telje-
sítményt a munkásőrök, hanem mint párttag-
ok, a mozgalmi munkában is aktívan dol-
goznak. Méltán illeti meg munkásőreinket az
a köszöntés, amelyet az ünnepélyes egység-
gyűlésen a városi pártbizottság dísztermében
olvashattunk: „Tisztelet és megbecsülés övezi
őket".

—RF—

Az Optikai 1966

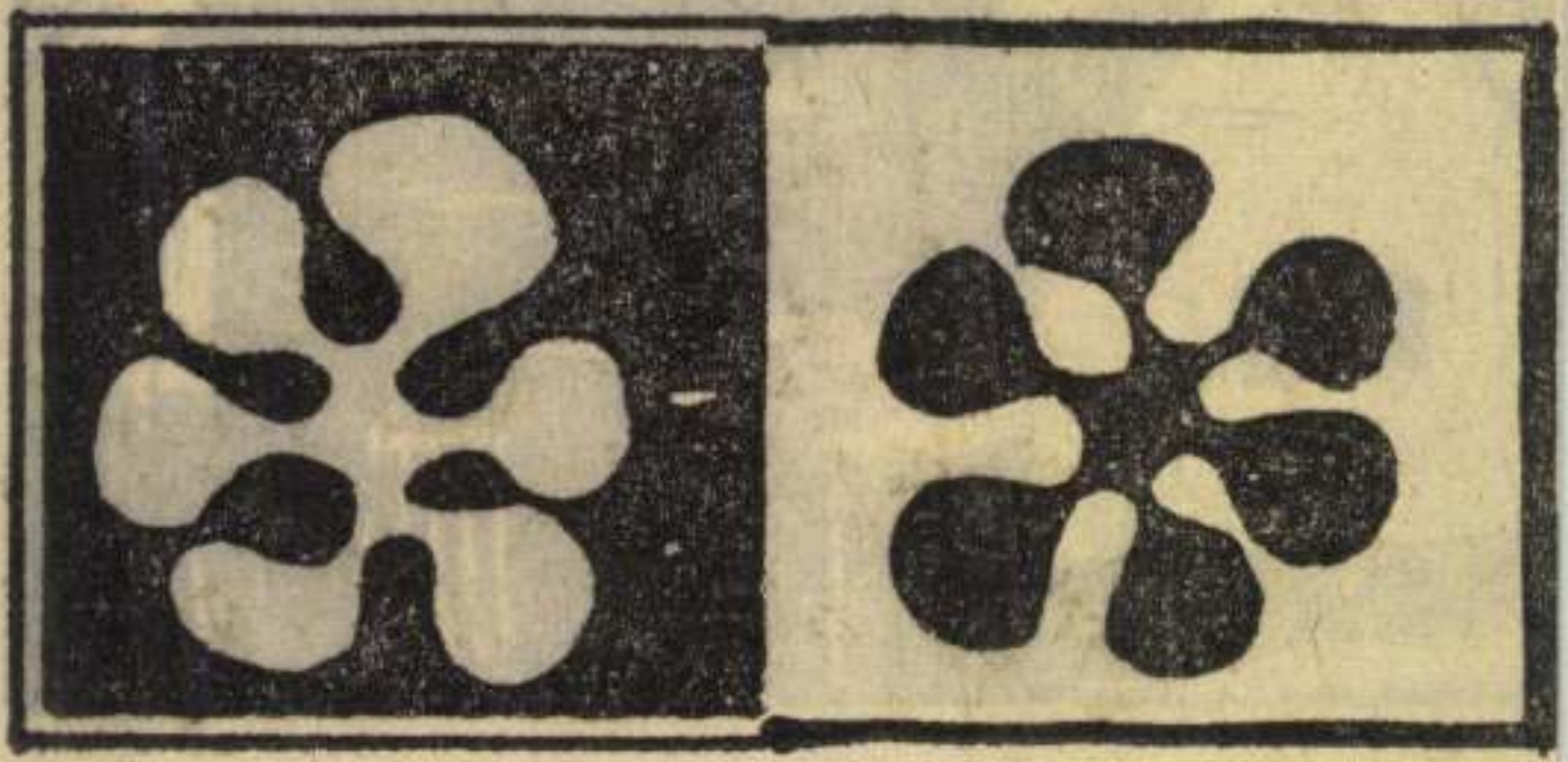
Csobó István

Falkus, 1977. jan. 3.

tott export felülvizsgálat a terméket jó minőségűnek találta. A teljesítményszint viszont éves szinten elég alacsony — 55—58 százalék — volt, amit 1977-ben tetemesen kell emelni, hiszen az 1976-os 29 millió forinttal

januárban 30—35 betanított műszerészt kívánnak felvenni, így velük együtt már körülbelül félezerre nő a zalaegerszegi gyáregység dolgozóinak a száma.

Németh

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 FEB 28

FÓKUSZ

Csobó István

1021

Csobó István: Játék a formával

hogy a
hónapon
pedig mé
vel is szé

Mineku
szonhat r
áttekinthe
szerelősza
alkalmat
mok végr
vezők az
összevoná
gépesítésé
korábbi
munkáját
tudja végezni. Az összevonásoknál arra is ügyeltek, hogy az egyes munkamozzanatok megközelítőleg azonos időt vegyenek igénybe. Ez feltétele az ütemes, akadálytalan munkának.

Az egyes szerelőszalagra a napokban érkeztek meg a módosított eszközök, célszerszámok. Az elmélet hamarosan a gyakorlatban ölt testet. Időköz-

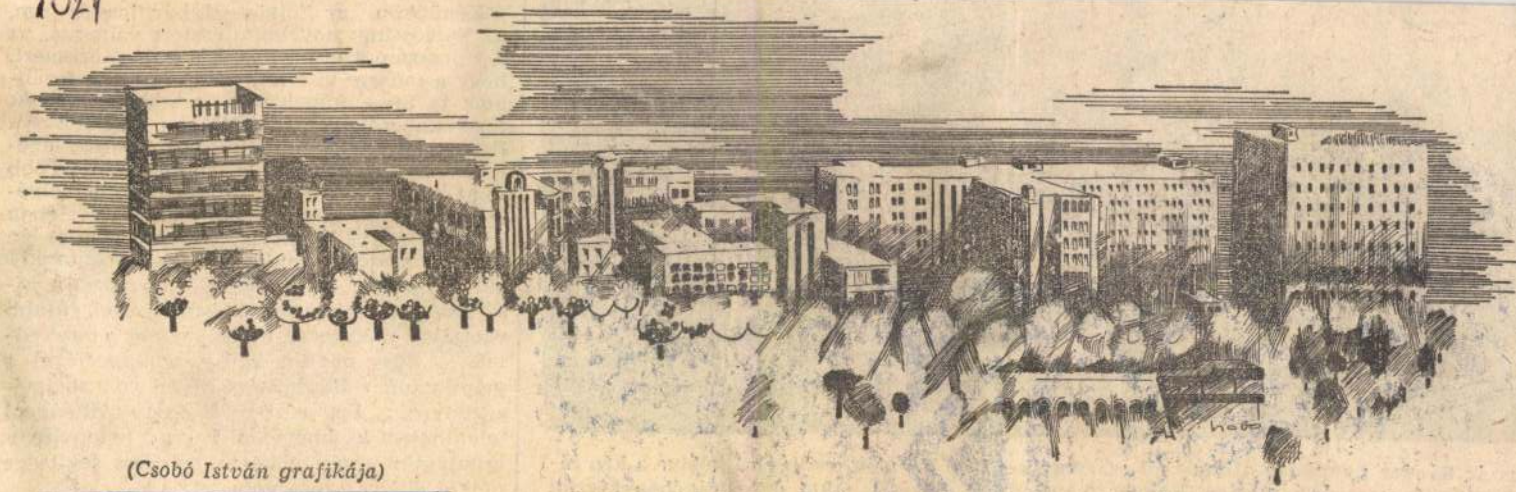

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

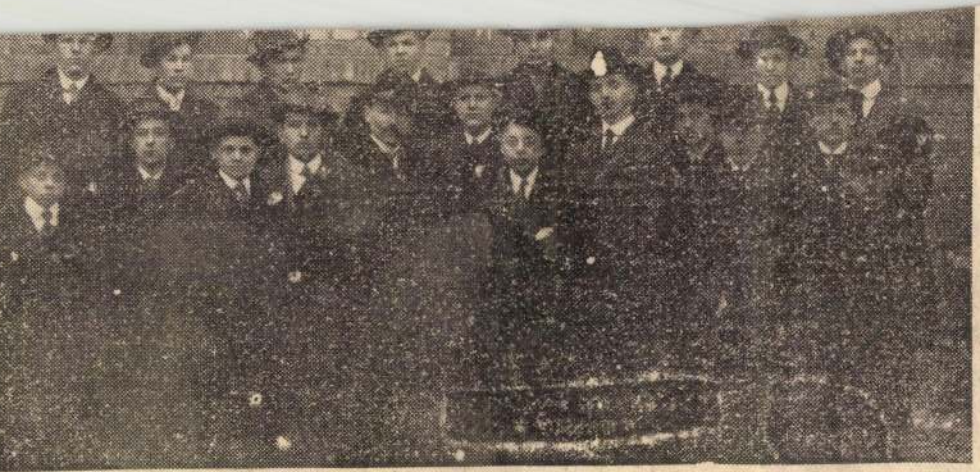
Fókusz Csobó István

1976 SEP 13.

1021

(Csobó István grafikája)

ıszár Sándor nyugdíjas albumából származik e kép. Tanulók, csillaggal jelölve a kép tu-
donosa, és a szigorú mester, Kaimer Nándor. A felvétel 1915 decemberében készült

az
5.
ho
bia
ezz
Fe
léb
mi
nel

— s bátran állíthatom, hogy úgy mint e... igénybe vették e segítséget tudóstársaim közül mindazok, akik nem elégedve meg a kísérleteknek sablonszerű ismétlésével, újabb vizsgálati módszerek megállapítására törekedtek... Süss mindig egész munkaerejével s mondhatnám áldozatkészségével volt segítségünkre... Én részemről egész nyíltsággal jelenthetem ki, hogy ami keveset tudományos kutatásaim során elértem azt Süss segítsége nélkül aligha értem volna el."

CSOBÁNCZY MARGIT festő és rajztanárnő. Csoma Ilonával közös kiállitást rendezett 1923. Karácsonyán Kolozsváron. /Pásztortüz X. évf.1924.I. 78. lap/.

mpire. — Bett, Nussholz, mit vergoldete

kal. Magyar, XVIII. sz. — Viereckiger Tisch,

s, kis középajtóval. Osztrák, XVIII. sz. —
aden und Mitteltür. Österreich, XVIII. Jh.

ábbal. Magyar, empire. — Runder Tisch, mit

lagyar, XVIII. sz. — Grosse Standuhr, Nuss-
VIII. Jh.

gos barok berakással, széles ajtóval, brozvere-
k, Nussholz, mit Intarsia und Bronzebeschlägen.

BB.

2016. KESKENY HAROMFIÓK
drei Laden, Nussholz, in

2017. KESKENY FIÓKOS SZE
Italienisch, barock.

2018. NYOLCSZÖGÜ ASZTAL,
Tisch, Nussholz, ausziehba

2019. KANAPÉ, diófa, Louis X
brokát kárpitozással. Louis
überzogen. Louis XVI.

2020. EGY SZEKRÉNY, EGY Á
sokkal, két-két lizenával. Em
holz mit Ahorn Einlagen.

2021. ÁGY, diófa, két oszloppal.

2022. IRÓASZTAL, diófa, faragot
XIX. Jh.

2023. NAGY IRÓASZTAL, fekete
Francia, Louis Philippe. —
Boulleeinlage. Französisch, L

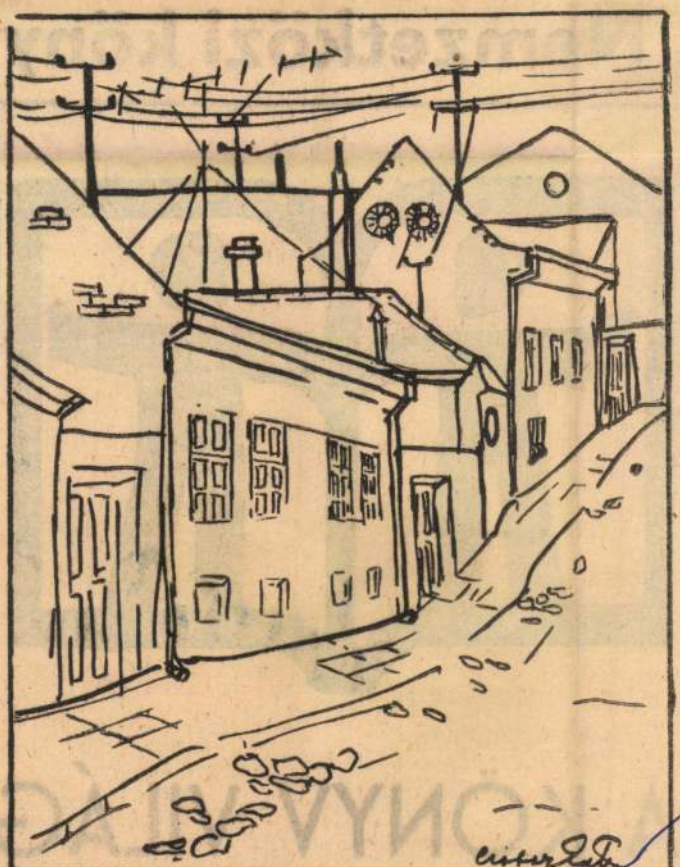
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1972 FEB 27.

Csábor Eszter

1021

Pécs, 1971. július 2.

(Csóbor Eszter rajza.)

Nemzetközi köny

A KÖNYV VILÁG

Írástudatlan emberek milliói élnek Földünkön. Az UNESCO legfrissebb adatai

met, amelyek nem a látvány és a hang, hanem csak a betű

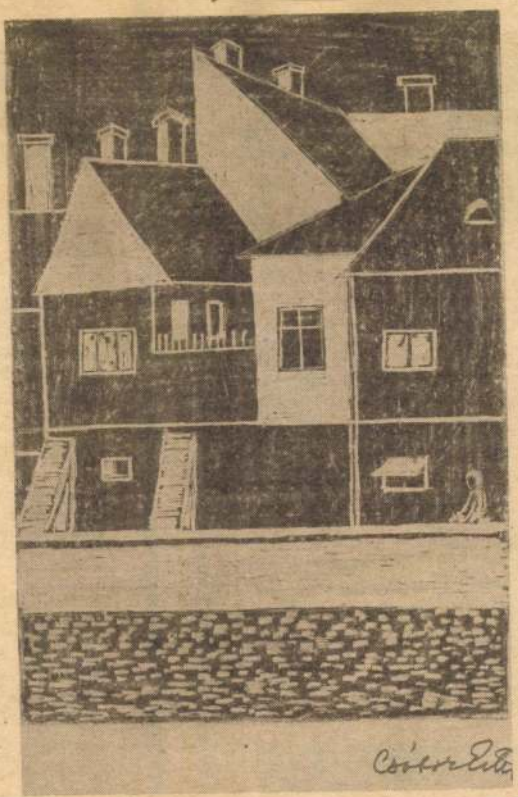
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 dec 1 8

KÖZNEVELÉS
Budapest

Csóbor Eszter rajza

1021

Csóbor Eszter

őszint
igen
törles
Szính
sőbbi
tások
jének
ránal
kama
muta
volna
vetle
resni
című Gribojedov-darabban; ám, ha nem vulgárisan kutatunk ilyen aktualitások iránt, és ha nem így figyeljük a pompás magyarítást — Kardos László és Fáy E. Béla nagyon gördülékeny munkáját —, akkor lehetetlen nem észrevenni a sznobságnak, a parvenüségnek, a rangkórságnak azokat a jellegzetes motívumait, amelyektől — sajnos — a mai társadalom sem tudott még teljes mértékben megszabadulni.

Egy sokat és joggal dicsért fiatal rendező,

kell!

•

Amíg a gyermek be
megengedhető, hogy c
jön és gagyogjon; de
tanult beszélni, szük
hallgatni is megtanuljo

•

Az iskola nem lehe
az emberség műhelye
előjátéka, s itt minde
kozni kell, ami az emb
teszi.

•

Az emberi elmékben
tani az egyetemes fér
mindent világosan látv
választani a rosszat a
a rosszat kárhoztatva e
követve a jót, elérjék.

CSIZMÁR Gyula építész

György Péter: A pest-budai high-tech.
=Holmi 1993. 2. 295-306

Csirmaz Gyula. Építész (Budapest). 1. Folytatás

Nemzetközi Kereskedelmi Központ (International Trade Center) Budapest, Építész: Fánta József és Csirmaz Gyula (Budapest)

1. Bortás Tibor szobrászművész plakettje (repr.)
2. Váci utcai homlokzat (öntött alumínium bejárati fríz: Jánosy Tibor és Oborzil Edit.) (repr.)
3. — " — — " — — " — (repr.)
4. „Kilépés" a lift előtéréből. (repr.)
5. Belső udvar az üvegtetővel. (repr.)
6. a Váci utcai homlokzat részlete. (repr.)
7. a Bedő utcai belső udvar képe a galériáról. (repr.)
8. az épületről axonometriája)
9. az I. emeletről — " — } (repr.)
10. az általános szint — " —
3. a Váci utcai homlokzat részlete (repr.)
10. Földalatti előtérről. (repr.)

Magyar Építőművészet, 1986. 3. 28-old. — 29-30-31-old.

Csizmár Sándor, VIII.o.tan. MDK

Sárospataki áll.angoltagozatu ált.isk.

77. Tavaszi munka falun.

Magy. Ifj.Képzőm.~~XXXX~~ Kiáll. /VII/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug.16.-szept.lo. Kat.

Csizmazia Endréné , ip.m.főisk.hallg.
textiltervek

Ernst Museum. I. iparművészeti kiállítása. 1952.
15 l.

Nep

szi
zet
dik

Szü

det
gas
Egy

MDK

Csizmazia Kálmán

Csányi: A szegedi festők kiáll. Független Néplap.
Pécs 1948. dec. 5.

Csizmazia Kálmán

FESTŐMŰVÉSZ
GYŰJTEMÉNYES
KIÁLLÍTÁSA

SZEGED
MÓRA FERENC MÚZEUM
1960. ÁPRILIS 17—29.

A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE:

a Hazafias Népfront Szeged Városi Bizottsága, Szeged mj. Városi Tanács VB. Művelődésügyi Osztálya és a Móra Ferenc Múzeum

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Szeged mj. Városi Tanács VB. Művelődésügyi Osztálya, a Pedagógusok Szakszervezete Városi Bizottsága és a Murányi Antal Siketnémák Intézete dolgozói

A műveket zsürizte:

VECSÉSI SÁNDOR
SZURCSIK JÁNOS
DRIMMER LÁSZLÓ
SZELESI ZOLTÁN

A címlapon: Öregasszony

Közel húsz esztendeje annak, hogy helyi piktúránk egyik leghalkszavúbb lirikusa, az „örök csendben" élő Csizmazia Kálmán változatos motívumú műveit gyűjteményes rendezésben láthattuk a szegedi múzeum kupolacsarnokában. Aki szeret gyönyörködni egy-egy táj vagy emberi arc részletszépségeiben, az kellemes benyomásokkal szemlélhette egykor és merülhet el most is a művész áhítatos valóságérzést sugalló képeiben. Mert széles technikájú olaj, pasztell és akvarell ábrázolásaiban úgy viszonylik ő a természethez és az emberekhez, hogy mélységesen tiszteletben tartja ősi létük megmásíthatatlan vonásait és engedelmes ecsetű krónikásként rögzíti le a látott valóság csodálatos bőségű forma- és színjelenségeit.

A vonzó szerénységű művész 1904-ben az Arad megyei Kürtösön született. Másfél éves korában betegség következtében elvesztette hallását, ami meglehetősen társaságkerülővé, befeléforduló emberré tette őt. Iskoláit Aradon és Besztercebányán végezte, ahol az ott lakó Skuteczky Döme festőművész arra biztatta, hogy festőpályára lépjen. Első mestere Révész Imre volt, aki mellett a kecskeméti művésztelepen több éven át tanult. Ő nevelte rá, hogy meglássa, megszeresse és lefesse az Alföld rejtett szépségeit. 1927-ben került a Képzőművészeti Főiskolára, ahol Glatz Oszkár növendéke lett. Glatz „finom naturalista" szemlélete, józan, tárgyias való-

láglátása, ember iránti őszinte érdeklődése Csizmaziára is mint tanítványára nagy hatással volt. A magas rajzkultúrán alapuló karakter megjelenítés követelményeit mestere oltotta beléje, s innen van, hogy a tájfestés mellett különös érdeklődéssel fordul az emberábrázolás felé.

Tanulmányai végeztével, 1932-ben helyezték Szegedre s itt a Siketnémák Intézetének rajztanára lett. Sokat dolgozott azon, hogy sorstársai kultúráját emelje és rajzoktatásukban kidolgozza, illetve ujjászervezze a modern rajzolási módszert. Az ország valamennyi siketnéma iskolái számára összeállította a II–VIII. osztályú tanmenetet új elgondolással. Mint festőművész harmincöt év óta dolgozik. Életének örömét és tartalmát alkotóművészetében találja meg. Szakmai horizontjának állandó tágítására többször megfordult külföldön. Münchenben és Bécsben előszeretettel tanulmányozta az ottani világhírű galériákat. Egy nyarat Bulgáriában a várnai tengerparton töltött. Dolgozott a nagybányai és a soproni művésztelepeken. Az utóbbi években pedig országunk legszebb vidékeit: a Balaton, Bakony, Miskolc, Esztergom és Veszprém környékét járja, hogy fessen, – többnyire a rajzpedagógusok közösségének keretében. Szorgalmas munkássága során Szegeden többször (1932, 1935, 1939 és 1942-ben) rendezett sikeres gyűjteményes kiállításokat, de kollekciójával elismeréssel szerepelt Makón (1933) és Budapesten (1940) is.

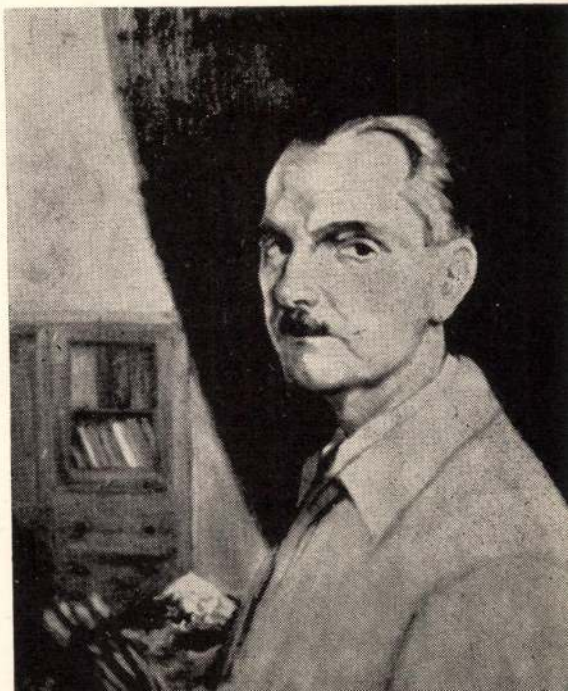
Csizmazia Kálmán oeuvrejét vizsgálgatva úgy találjuk, hogy a művész érdeklődését a táj- és az emberábrázolás hasonló intenzitással kötik le. E két főtéma különböző változatait megjelenítő képeiből a tárgyias látás tisztasága és az egészséges valóságszemlélet nyugalma sugárzik. Vadregényes erdős hegyvidékek és lapos síkú alföldi tájak váltakozó motívumként szerepelnek gondosan megmunkált művein. Eltérő arculatú tiszai és bakonyi alkotásait hangulatilag egybeköti, hogy e jellegzetes vidékekre egyként sugárzik a lelket vidító derűs napfény, mely a fenyvesek fenséges zordságát és a kietlen lapályok mély szomorúságát épp úgy megenyhíti. Egyik képén kék egű, csillogó tükrű Tiszapartot látunk napon sütkérező barna strandolókkal, a másikon meg ellentétes témaként hallgatag nyugalmú kisvárosi utcát, melyen öreg néni ballag tanújaként a múlt emlékének. Sok hangulati elemmel, színbeli ízléssel és választékos előadásmóddal tolmácsolt témák ezek, melyek megjelenítésükben híven tükrözik törekvéseinek lényegét, rajzkultúrájának és térképező tudásának bizonyságát.

Csizmazia nemcsak a változatos tájú zöldellő Dunántúlt és az alföldi rónaság szárkúpos földjeit ábrázolta részletgazdagon, hanem az itt élő nép egy-egy tipikus alakját is megörökítette. Borostás állú, komoly öreg parasztok és tiszta tekintetű falusi lányok, fáradt tagú megvénült nénikék és életerős fiatal parasztasszonyok,

megrokkant cigánymuzsikusok és munkájukat végző öntudatos férfiak mély humanizmussal telített alakjai, az ember iránt érzett szeretetről tanúskodnak. Önarcképei és egyéb tanulmányfejei, portréi feltárják az ábrázolt belső és külső vonásait tipikus és egyéni sajátságait. Mély érzéstartalmukkal az elhitető erejű lélekábrázolás fontos követelményeinek teljesítésében a legjobb hagyományokhoz kapcsolódnak. Felvilágosodott életörömmel áthatott művészetében nyoma sincs a kiszámítottságnak. Becsületes, nyílt tekintetű tárgyias piktúrája szívből fakadóan őszinte érzésekkel van telítve. Harmonikus, logikus megjelenítésű festészete ezért válik sokak számára kedvelté és megbecsülté.

Tisza-parti városunk gazdag képzőművészetében a mostanában egyre sűrűsödő egyéni kiállítások úgy hatnak, mint egy-egy időnként vissza-vissza térő ismerős dallam, mely belyi művészeink valamelyikének régebben látott, de el nem felejtett sajátos művészete kerül újra meg újra az alkotásokat szeretettel váró szegedi közönség elé. Így vagyunk most a majdnem két évtized távlatából ismét nyilvánosság elé tárulkozó Csizmazia Kálmán festményeivel is, melyek legfőképpen azért értékesek számunkra, mert közérthető stílusuknál fogva a legszélesebb tömegek részére is értbető és élvezhető művészetet nyújtanak.

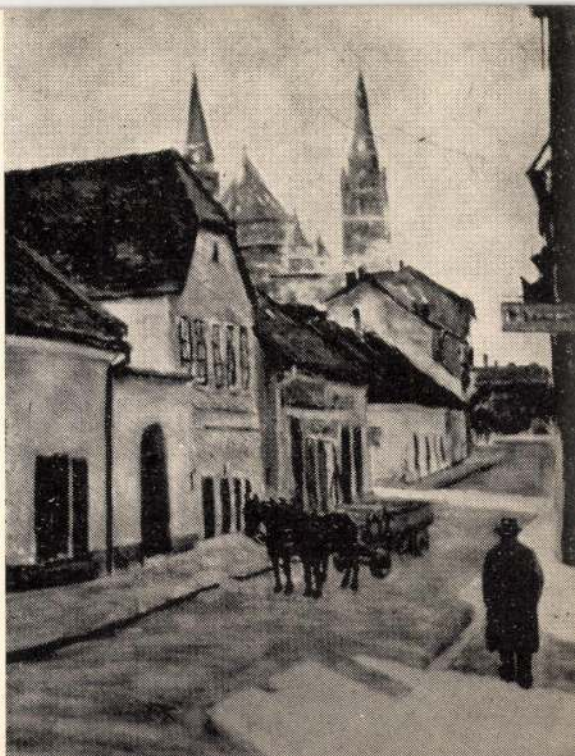
SZELESI ZOLTÁN

Önarckép

Falusi csokor

Oskola utca

Kiállított művek jegyzéke

1. Cigányfej	1924	o. lp.	35 × 40	1000,– Ft
2. Cigány muzsikus	1924	pasztell	34 × 65	Magántulajdon
3. Öregasszony	1924	„	49 × 64	Móra F. Múzeum tul.
4. Parkban	1924	o. lp.	50 × 40	1000,– Ft
5. Fák között	1925	o. falemez	23 × 19	700,– „
6. Önarckép	1925	o. falemez	18 × 23	Magántulajdon
7. Akt tanulmány	1926	o. lp.	34 × 50	800,– Ft
8. Olvasó nő	1926	o. vászon	48 × 66	Magántulajdon
9. Falusi csokor	1930	o. vászon	33 × 48	dr. Fülöp Pál tul.
10. Öreg anyó	1930	ceruza	30 × 37	600,– Ft
11. Nyírfák	1930	akvarell	31 × 41	900,– „
12. Julis néni	1930	pasztell	25 × 31	1000,– „
13. Nagyapám	1931	„	50 × 64	Magántulajdon
14. Öregasszony	1931	o. vászon	30 × 40	1000,– Ft
15. Sokác menyecske	1931	o. vászon	70 × 100	5000,– „
16. Esti hangulat	1932	akvarell	28 × 39	700,– „

17. Faluvégén	1932	akvarell	28 × 39	1000,– „
18. Piroska	1932	o. vászon	40 × 50	1400,– „
19. Ikvapatak	1935	o. lp.	49 × 64	2200,– „
20. Soproni várostorony	1935	o. vászon	61 × 81	3000,– „
21. Nagyanyám	1935	akvarell	18 × 24	Magántulajdon
22. Soproni hegyek között	1936	o. vászon	54 × 38	1400,– Ft
23. Tanulmányfej	1942	akvarell	26 × 36	600,– „
24. Nagybányai hegyek	1942	„	61 × 43	1000,– „
25. Árpakeresztek	1943	pasztell	57 × 43	1800,– „
26. Dr. Gregus Pál Kossuth-díjas professzor arcképe	1947	pasztell	70 × 80	dr. Gregus Pál tul.
27. Kukoricakúpok	1948	akvarell	29 × 39	800,– Ft
28. Tanulmányfej	1949	„	23 × 33	900,– „
29. Kati	1950	„	27 × 32	1000,– „
30. Makói tanya	1951	pasztell	62 × 47	1400,– „
31. Rossz hír érkezett	1953	akvarell	27 × 37	800,– „
32. Pipázó munkás	1954	szénrajz	60 × 80	800,– „
33. Erdősáv	1954	pasztell	61 × 48	2000,– „
34. Nyárfás	1955	„	39 × 29	800,– „

35. Menyecske	1955	o. vászon	40 × 50	1500,– „
36. Matyó lányok	1956	o. vászon	98 × 100	Koós József tul.
37. Füvészkert	1956	pasztell	64 × 49	1200,– Ft
38. Rajztanfolyam	1956	akvarell	29 × 42	900,– „
39. Boltívek alatt	1957	akvarell	27 × 36	900,– „
40. Forsythiák	1958	pasztell	40 × 50	1200,– „
41. Veszprémi öreg utca	1958	„	49 × 64	2500,– „
42. Borsodi táj	1958	akvarell	42 × 30	800,– „
43. Miskolci udvar részlet	1958	„	31 × 42	900,– „
44. Szociális otthon folyosója	1958	„	29 × 42	800,– „
45. Szerpentin út	1958	„	30 × 20	600,– „
46. Fények játéka	1958	„	26 × 37	800,– „
47. Zöldség árus	1958	„	30 × 42	800,– „
48. Pihenő	1958	„	30 × 42	900,– „
49. Bakonyi táj	1958	„	25 × 36	800,– „
50. Napfény a szociális otthonban	1958	„	48 × 64	1000,– „
51. Átjáró ház Veszprémben	1958	„	28 × 42	900,– „

52.	Piros tetős házak	1958	pasztell	32 × 24	700,– „
53.	Borus hangulat	1958	„	64 × 49	1400,– „
54.	Öreg utca Esztergomban	1959	akvarell	25 × 35	1000,– „
55.	Önarckép	1959	o. vászon	50 × 60	1500,– „
56.	Veszprém	1959	akvarell	48 × 32	900,– „
57.	Veszprémi viadukt	1959	„	35 × 25	800,– „
58.	Oskola utca	1959	„	25 × 36	900,– „
59.	Partfürdő	1959	„	24 × 36	800,– „
60.	Tanácsháza	1959	„	32 × 47	900,– „
61.	Oskola utca	1959	pasztell	49 × 64	2200,– „
62.	Esztergomi utca	1959	akvarell	31 × 39	900,– „
63.	Fekete ház	1959	akvarell	32 × 41	900,– „
64.	Esztergomi bazilika madártávlatból	1959	„	41 × 31	800,– „
65.	Esztergomi táj	1959	„	41 × 31	800,– „
66.	Esti hangulat	1959	„	25 × 35	800,– „
67.	Szérűskert	1959	pasztell	64 × 49	1200,– „
68.	Esti fény Esztergomban	1959	akvarell	23 × 31	800,– „
69.	Bárka a Duna-ágban	1959	„	30 × 43	800,– „

70. Folyópart	1959	„	29 × 19	600,– „
71. Esti hangulat az erdőben	1959	„	32 × 42	1000,– „
72. Bakonyi táj	1959	„	40 × 28	800,– „
73. Behavazott kúpok	1959	pasztell	30 × 24	700,– „
74. Öreg ház	1959	akvarell	31 × 43	800,– „
75. Vénasszonyok nyara	1959	„	40 × 50	1000,– „
76. Napfényes udvar	1959	„	29 × 41	dr. Dévény István tul.
77. Autójavító	1960	o. vászon	49 × 64	2500,– Ft

F. k.: Horváth Mihály

Szegedi Nyomda V. 60-1744

Czizmazia Pál

1886-ban a tatai fazeras-céh tagja.

Kormendi Ferenc: A tatai fazeresség története. Komárom, 1964. 11.o.

Csizmazia Sándor: Tokaji utca

Kecskeméti Posta
63. 1. 27

Nyelvművelés

nemecsek — NEMECSEK

A gittegylet feketekönyvébe — megvetésük jeléül — a Pál utcai fiúk kisbetűkkel írták be szegény Nemecsek Ernő nevét, amikor még árulónak hitték. Ámde az igazság később kiderült, s ekkor a hős Nemecseket csupa nagybetűvel örökítették meg az egylet nagykönyvében.

A szubjektív érzések efféle naiv megnyilatkozása gyerekektől elfogadható, sőt, a grafikusok és a plakátrajzolók is felmentést kaphatnak a kis- és a nagybetűk alkalmazásának helyesírási szabályai alól. A híradók szerkesztőit azonban nem illeti meg ilyesféle engedmény, s ha mégis felborítják a jól bevált rendet, esetleg furcsa következtetésekre juthatunk. Például így:

A *Pécsi Postaigazgatóság híradója* olyan nagy becsben tartja saját igazgatóságát, hogy fittyet hányva a helyesírás szabályaira, nagy kezdőbetűvel bókol hazafelé: „Az *Igazgatósági* kerület minden dolgozójának . . ." — „Nem lehet közömbös senki számára, hogy . . . az *Igazgatóság* milyen eredményt ér el stb."

A hivatalok, intézetek, intézmények, vállalatok és hasonlók hivatalos nevében minden lényeges szót nagy kezdőbetűvel írunk, ezért helyes a *Pécsi Postaigazgató-*

ezt megírni a
az *ételhulladé*
írandó.

Meglepődve
eredményt ért
dül 194 800 F
Dunaföldvár g
céljából Duna
de a főmondat
hettük volna
eredményt ért

Hasonló mon
datban is: „Sz
és a hóvihar
30-ig szinte az
Tehát Vas me
holott a szerző
vihar zárta el
latot azonban
korán beköször
vihar, amely
megyét elzárta

Lássunk még

Csizmazia Sándor MDK

résztvett a kiállitáson. 1962. dec. 17-30.
Jutalomban is részesült.

Tóth Jenő: Valódi müvészeti élményt nyujtott a budapesti póstás képzőmüvészek szakkörének kiállitása.
Szocialista Pósta/19/ 63. 1. szám

MDK

Csizy Béla

illusztrációk Vadnay Béla könyveihez

Magyar Kulturszemle, 1943. dec. 15.

Csizy Béla

rajzfüzet

illusztrálta a kövekező könyveket:

Vadnay D.: Gyurka jelesen érett.

Vadnay Dezső: Bimbi és Botond kalandjai.

M. Kulturszemle

1943. dec. 15.

natkozó /: V. 3-iki :/ nyugtánk kiálli-
ec. 31-én adott hárommilliós a conto
évi II. 21-iki, ugyancsak hárommilliós
tuk, holott ez utóbbi fizetményre már
s tekintettel voltunk. Ennélfogva a még

- korona sz. kiutalását kérjük és jegy-

teljes tisztelettel

KORNYÁNSZKY VIKTOR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Csizy Béla

grafikus

1929

Lexikon 1930, 82. l.

Csizy Béla
grafikus
1929–1933
[Iparm. Isk. Évk.]
1930-34. 45. l

Részt vett az alábbi kiállításon

Berend I.: Honvéd Képzőművészeti kiállítás. Képes Figyelő 1949. jul. 9.

Pietas VI. 271, 272,

MDK

Csizy Béla

könyvillusztrációk Vadnay Dezső könyveihez.

Magyar Kulturszemle, 1943. dec. 15.

M. Virág Zoltán

Szolnokon rajztanár

Készpel az alábbi távlatot

egyi: Rajzpedagógusok kiállítása
Szolnokon

Szolnok megyei Néplap 1970 IV. 9

Csizy László, [optikus]

8 rajz : rep.

Csizy László : Rajzai

Illenhof, Pécs, 1982 okt.

873, 876, 885, 890, 914
919, 926, 930 old.

XXV/10

M.D.K.

Csizy László, komáromi építész

dervei szerint épült gőzfürdő szerkárat és az Alsógallóhori Ármentesítő Társulat székházát dicséri nagy Bierbauer Virgil a „Visszatért Komárom" ról írt szakmai beszámolójában

Vállalkozók Lapja, Bp. 1938. LIX. évf.

nov. 24. sz. 3. old.

Ö Csizy Sándor

Erdélyi Kárpát

Turkeve Múzeum

Gyűjtés 81.

MOB 1976.

s vannak. A-
k bizonyulna,
estaurálni és
tne bizni Lohr-
el kellene vé-
polna eredeti
hagyományok-
része a temp-
nnek rendbeho-
tel való ellá-
ókkal való di-
eskóinak tár-
t Szent István
tti beszédre
formában, hogy

Cs. Kiss Éva

Bánszky Pál: Fából faragott játszóterek

Művészet, 1983. augusztus

Cs. Horváth László

Acsay Judit: A keresett nika lobb

Művészet, 1982. október

Cs. Kovács László szobrán

A Képzőművészeti Kiadó másik újdonsága a *Cs. Kovács László* szobrászművészről készült kismonográfia, *Tasnádi Attila* műkritikus munkája. A mű 16 reprodukciót tartalmaz és bemutatja a művész alkotói pályájának legjellegzetesebb szakaszait. A kötetet angol nyelvű összefoglaló egészíti ki. (MTI)

Népszabadság, 1985. VI. 20

G. Kovács László

Könyve a "Mai magyar művészet"

sorozatban

Magyar Művészet 1955. I. 11.

Cs. Nagy Alice kerámikus

KÉT KIÁLLÍTÁS nyílt meg pénteken Győr-Sopron megyében: a Csornai Művelődési Központ Cs. Nagy Alice keramikusművész alkotásainak, a kapuvári városi kiállítóterem Szabó Gyuláné bábtervező munkáinak ad otthont március elejéig.

Népszabadság, 1985. 11. 23.

Cs. Nagy Alice
kiállítás címére

Magyar Nemzet 1985. 11. 23.

Csobád

l.

Csikvári Abaúj

172. l.

T. 1859.

őkőtőt bodrozattal, 2. fehér moll-
dalcsokrokkal, 3. főkőtőt fodrok-
uavkát dudordiszitéssel, 5. nyári
zitéssel, 6. félmagas fehér moll-
haujjat fekete bársony és csipke-
és 9. dudoros ujjat szalagrozsák-

sarnok 26ik számához 1863.

Pest 1863.

rosnak 29.2 : 20.7 cm.

Csobádi gr. kath. templom
(Abaújtorna vm)
Épült 1895.
Mlsógörkath 46. l.

V KOŠICIACH
VÝCHODOSLOVENSKÉ MÚZEUM
ŠTÁTNE

ŠTÁTNE
VÝCHODOSLOVENSKÉ MUZEUM
V KOŠICIACH

V

Čís. jedn.: .....

Odpoveď k čís. ..... zo dňa .....

Prílohy: .....

Týka sa:

Csobádi gör. kat.

templom.

1895-ben épült a
nagyméretű alakult
ar egyházközség is.
melyet 19 leányegyhaza
van. A hívők száma
927.

Csikvándi Ábrahám
sz. a. 36. fr.

MDK

Csobai Iván

három társával megvilágított hirdető-berendezés-tervet készített a Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Hirdető Vállalat által kiírt pályázatra. (repr.)

G. J.: Új hirdető „oszlopok".

Érdekes Ujság, Bp. 1957. december 21. 6. l.

Csolnay

(Szabolcs m.)

XVI. században templom
romban tartozott.

Szent Miklós tiszteletére
szentelt rk. temploma volt
Ref. templom. Épült
XVII. a végén
vert mívű aranyos
ezüst Ereklye.

Borovszky: Magy. orsz. vm. Szabolcs

21-l.

sságuk egyik biztosítékát.

van, hogy szintén magáévá tegye azon meg-
einek közös törekvésében minden erejének
em mellőzheti azon eszközöket sem, melyek
k.

oktatásügyi m. k. minister úr ezen eszközök
ította a MŰVÉSZI IPAR című folyóiratot.
l áthatva, készségesen engedett a fölhivásnak
észségesen mindent el fog követni, hogy csín
et egészen kielégítse.

leg a folyóirat első számának élén az olvasó-
i művelt közönség összeségének pártfogásába
ik már nálunk is élénken érzett hiányt van

októbertől kezdve havonként öt ívnyi terje-
en füzet több képet fog tartalmazni részint
szövegen kívül.

—1886 márcz.) 3 frt. Egész évre 6 frt.

Egyetem-utcza 4) és minden könyvkereskedés.

hó 15-ikén.

A Franklin-Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

103. Csobaj
(Szabolcsvm) 26 g h
Ref. lelkész
Épült 1903
Erdőtelek

Nyírségi utam 1938

JÚLIUS

31 nap 27. hét

3 Vasárnap	
4 Hétfő	
5 Kedd	
6 Szerda	
7 Csütörtök	
8 Péntek	
9 Szombat	

MDK

Csobán Lajos, népi iparművész, vaskovács

A Mester utcai pincetermben állította ki műveit – első önálló tárlata – Csobán Lajos, aki matematika-tanár s négy éve tanulta ki a mesterséget s'a saját műveinetét.

(beke): Lakásba idomított vasak 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. okt. 12.

Csobán Lajos

restaurációs népi iparművészeti kiállítása október 12-én, szombaton délután 6 órakor nyílik a Mester utca 5 sz. alatti Ferenczi-rossi Pincetárlat helyiségeiben.

(közönség)

Magyar Hírlap, 1968 október 10. 9. l.

Csobán Kajos, népi iparművész

Elhalt 47 éves korában.

Nyolc éve kapta meg a népi iparművész címet.

Varkocsmás volt: formatervezői tevékenysége gyakorlatilag mintegy kimeríthetetlen.

— bel — : Csobán Kajos 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. febr. 22.

Csalogán Lajos népművész 1

Közvetlen elő-dei, mesterei művészek. Más az ő munkája, mint a pásztorkovácsoké, vagy az iparművészeké, de különbözik az úgynevezett kovácsoltvastól is. Az ő munkája vas, kovácsolva. Mondja hajlítja a vasat, az ugyan pásztorgat kézzel, a pásztorgalbal satúba fogva.

Jodoy Alíz:
Minden a gesztenyefa árnyékában.

Országig Világig 1965/33 10 old.

Csoóri Lajos népművész

Műhelye egy szorosari tűzvarou, a gesztenyefa falait vau. A kovácsolás számára szükséglet és szorakozás. Nemrégen még tanúrkent működött. Irodalom tanár volt. Nyomdász volt, eski egyetemre járt. Hangyat irodalom és politikai gazdaságtan szakos volt. Mindkét szakma, a nyomdászat és az irodalom élénk emlékképen van hatással kovácsi működésére.
Tordai Éliz: Műhely a gesztenyefa árnyékában.

Országg Világ 1965/33 10 old.

Isobai Lajos népműves.

Volt időszak amikor arab szöveget szedett, mozdonaibau uj formákat keres, kalapálja a vasat, ki is alakul valami és a végén felismeri az arab ábécé egyik betüjét. Leg tehetsebb költői, akik szamára a magyar irodalom rüsöl jelentik: Balassi, Csokonai, Petőfi, Ady. A vers a mondanivaló szükszavüsága, népi bölcsessége kényszeriti arra, hogy a vasat is „szükszavüan" formálja meg.

Tardos Anis: Műhely a geszlenye-fa árnyékában

Uj Ifjuság 1965 | 33 10 old

Isabrai Lajos népművész. 4

A népművészek mindig szükszavúak. És mi kell egy gyertyatartóhoz? Három alátámasztási pont (láb) egy tányér, amely felfogja a lecsöppenő gyertyát és egy fül, fogó. A tányér lehet kerek vagy szögletes formája, vagy négyzet, mindegy. A lényeg a célszerűségében van. Sokszor szemünkre vethetik, hogy a gyertyatartó tányérja nem szabályos kör. Szabály talán sincs a népművészet számára.

Tardos Éva: Műhely a gesztenyefa árnyékában

Ország Világ 1965/33 10 old.

Kalocsai Lajos népművész.

Matematikát is tanított közben. A számok elméletéhez nagyanyjától a szikszárnyúságot hangsúlyozza. Márciusban lett népművész. Most érzi magát igazán szabad embernek. Mert hiába volt négyedannyi elfoglaltsága mint tanárnak, mégis számára ez az igazi. A Házipari Szövetkezet részére készített nemrég gyertyakarikákat. Megkeresik egészen különleges munkákkal is.

Tordai Ádám: Műhely a geszterenyei árnyékban.

Országos Világ 1965/33 10 old.

Iselein Lajos népművész.

Balatonszepezden épült egy Borházrészt. A
a fehérre meszelt boltíves falak színe ki-
váltják az egyszerű vasfarmákat, gyertya-
tartókat, lámpát, bárnist tűzzitett párnák-
re. Minden boltívben egy-egy háromágú
gyertyatartó lesz. Ugy formálta meg a
vasat, hogy szinkronban alakzatában a boltív
hajlatához. Terveit szeretne egy műhelyt
berendezni.

Tordai Alis: Műhely a geszbenyefa árnyékában

Országos Világ 1965/33 10 old.

Csoban Lajos népművész.

Virágtarló

Bakfis – így hívják ezt a gyertya-
tartót

Ország Világ 1965/33 10 old.

MDK

Csobánczy Margit és Csoma Ilona

Kolozsvárt rendeztek kiállitást.

Tövisi G: Kulturális szemle. Pásztirtüz 1924, X. évf. I. fele 76-79 l.

Csobánc

vár

Zala m.

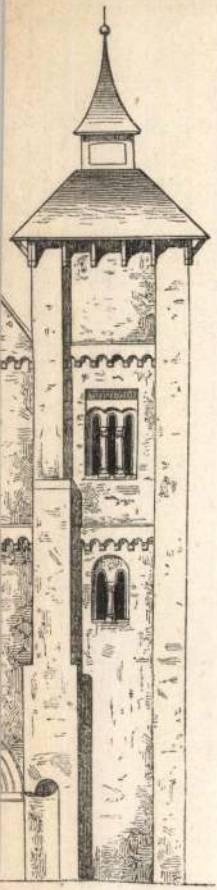
Körjöki 1886.

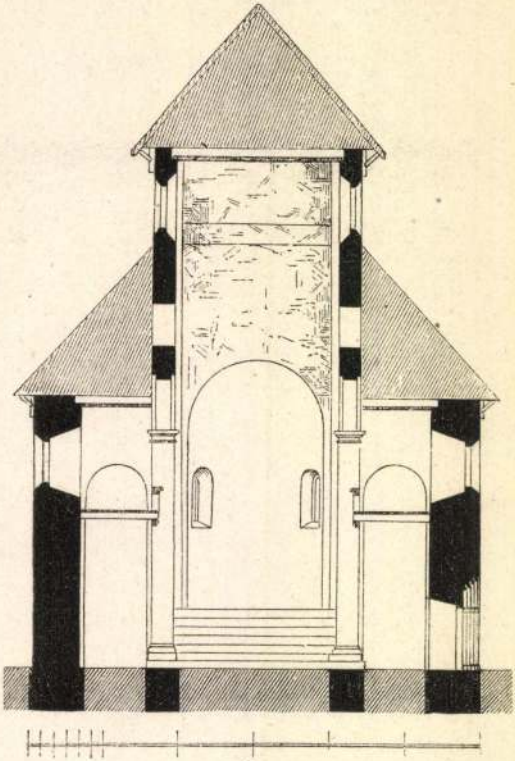
1) Alaprajz.

2) Nyugati és északkeleti oldal

3) Északi kép felsőnek

4. Leírás.

3.

Csóbánc vára

Kevé repr.

Kerestury

18. l.

Bemenet
Ruhatár
Előcsarnok
Ruhatár
Mütárnok
Titkárság
XIII.
XII
V.
I.
II.
Folyo
XII.
XI

Gobánci templom

Arch. Ért. 1885.
XVIII. l.

tendő	Az átvételt elismerő aláírása
4·50	
3·25	
3·25	
3·50	

Občanci vášrom

č.

Lukácsbibl

72.73.č.

Osobaňc vár

Könyök

596, 597. l.

Osobní věc

l.

Budker

248. l.
249. l.

Csobánc várának

története és legendái

Darnay Kálmán

Budapest gyűjteményéből.

Bp. é. n. 124. c. kv.

11

Keppel

meztetéssel idéztetnek.

Kelt Budapest, 190 4 évi

Ft. hó 6 napján.

A kir. járásbiróság.

kir. járásbiró.

Csobánc vára

Szerelmey rajza
után Gabriel Lithogra
fia.

Szerelmey Miklós

Balaton Albuma
II. kiadás, Pest,
1857

Budapest, 5/XI. 187 4

Fleischmann

egészségi cikkek kereskedő

Raglag pr. Wagner Ernő

Kapcsi ..... f. 3.90

Raglag pr. Wirth

Szerelvény ..... „ 4.50

Mit Achtung

Frankel-Adler

Csobánc vára

Thaly Kálmán:
Ki volt Csobánc megvédője Rabutin ellen
1707-ben. Századok
1881. 65. l.

Tauerwein Märton Josef

Csobánc vár

Csobánc, vár, romjai a zalamegyei Gyulakeszi községből kimagasló bazalthegy kúpján emelkednek. A lávakövekből épült várból mindössze egy erős torony töve, néhány alaktalan várfal és támpillérek tömege maradt fenn. A XIII. században emelt vár eredetileg a Gyulafy-nemzetség tulajdonában volt, mely a XVII. században az Esterházyakra szállt át. Rákóczi Ferenc szabadságharca idején a labanc várat Kisfaludy László és Domonkos kuruc ezredesek kerítették hatalmukba, melyet a császáriak 1707-ben nagy erővel vissza akartak foglalni. A hős védőknek (köztük nők is) sikerült a várat megtartani, maga az ostromot vezető Kreuz tábornok is elesett. A császáriaknak el kellett ugyan vonulniok, de a vár annyira megrongálódott, hogy katonai szempontból értéktelenné vált. Kisfaludy Sándor egyik legszebb regéje tárgyául Csobáncot választotta.

Gutenberg Lex. VIII. k.
385. l.

ORNAMENTWERK

E SAMMLUNG ANGEWANDTER FARBIGER
NAMENTE UND DEKORATIONEN

afeln in vielfarbigem Offset- und Buchdruck. Mit einem Geleitwort von
m Falke. Preis in Ganzleinen gebunden RM 200.—, in Mappe RM 190.—.

. . Schon vielfach ist es versucht worden, für Schulen sowie
Gewerbe die charakteristischen Ornamente verschiedener
er, d. h. also deren Stilformen wiederzugeben. Noch nie aber
eines Wissens ein Werk von derartiger Vollständigkeit erar-
worden. Auf 120 Tafeln sind hier in außerordentlich fein-
ger Weise die Stile nebeneinander aufgebaut und charakterisiert
en. Dieses Werk also beweißt, daß das allgemeine Streben
einer das zarte Seelenhafte, die Kultur, verstehenden Auf-
iefläche aus durchaus monumental behandelt werden kann."

(Univ.-Prof. Leo Frobenius in der „Frankfurter Zeitung")

ERNST WASMUTH AG / BERLIN W8

VERL
ERNST W.
A
BERLI

Sobanic vára

Lásd

Vas. kyj. 1869.

590. l.

Sopron, 1644 Wittnyédi mellett

516

CSOBÁNKA (Pest)

R.K. TEMPLOM épült 1842-ben.

RMV 2,471. GÖR. KEL. TEMPLOM épült 1746-ban.

Csobánka

Csobánkai Állami-
Kert

Sillmann Alfonz: A csobánkai Mária-kutacska kegyhely rövid története

16°, 0K, 8L, év és hely nélkül (1933).

(Csobánkai Mária-
Kukacska)

Pillmann Alfonz:
A [ ] Regényes
rövid története.
16-r. 8 Rép. 1933.
Gent (1801)

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. KI

1913 évi 10567 számv. sz.

XIII. ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Nagyméltóságu

báró Forste

a Müemlékek Orsz.

Folyó évi áp

becses átiratára van szerencsém

fürdői utiszámláját 16 K 80 fill

Csobay Istvánné

dr. Kiss Tibor: Tanácskozó- és előadóterem, Budapest. Belsőépitész: Garajszky József, munkatárs: Csobay Istvánné. - Ismertetés, képekkel.

Magyar Épitőművészet, 1971.2.sz.

48-491.1.

Galó Gatodu Sesto

a fiatal képzőművészek januári tárlatán képei reprodukcióval.

Fókusz, 1993. XII. 23.

Csabó Istvánt

a MOM Művelődési központ képzőművészeti kör tagja a művész szerzeteknek művei a kör tagjainak kiállításán: a kiállítás alkalmából Csabó Istvánnal beszélget a szerző.

Tokaj, 1977. jan. 3.

Kolozsvárról Gobányay Margit és Sz-
ra Nova rendelőjébe kiállítást.

Pásztortűz, 1924. X. évf. I. fele
76-79. l.

Tűzijáték. Kultúrelis cenule

Sobáneny kenyér „Pesti" rajstanár

Rásztorfun, 1924. X. évf. I. fele
46-79. l.

Tömjénes: kultúrális rémek

D Csobánczy Margit

rajztanár

meghalt 1930-ban

Rajzoktatás

1930. 114. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
243 1925 szám
Érk. 1925 év aug. hó 13 n.

Csobánczi Margit

1919

Ki kit vőlt?

A SZENT KERESZTRŐL NEVEZETT IRGALMAS NŐVÉREK
MAGYAR TARTOMÁNY HÁZA
Zsámbék, Pest megye.

A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS
BIZOTTSÁGÁNAK

Budapest

195/1922. számu b. felszólitásukra
tisztelettel értesitem a Tekintetes Bizottságot,

Csobánczy Margit

1913/14 - 1915/16, 1917/18,
1918/19

Farkasrétszőlősor

73. l.

MDK

Szobolaga Lenibet, gyermekrajzok

12 éves. I. díjat nyert.

(fényképpel)

—: Kiemelkedő a történeti gyermekrajz-pályázat díjait 13.

Népszabadság, Bp. 1968. márc. 16.

09

Csóben Margit MDK

Temető

Műcsarnok 1924 február-március

CSOBOLYA ISTVÁN, nyomdász

Szombathelyen 1909-ben nyomdászsztrájk a Vasmegye Nyomdáná
Lingauer Albin tulajdonos jelenti a Városi Tanácsnak, hogy
a nyomdából Singer Manó, gépmester, Hacker Artur, szedő, Cso-
bolya szedő, Bernát Endre szedő ismeretlen helyre szöktek
A szervezet Bpestre vitte őket. 102.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen
/1892-1914/ 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

CSOBOLYA ISTVÁN, nyomdász

1909-ben Szombathelyen nyomdászsztrájk a Vasvármegye Nyomdánál. A tulajdonos, Lingauer Albin az Iparhatóságnak jelenti a kilépett munkások hollétét. Csobolya Pancsovára, Singer Manó Pestre utazott, ismeretlen helyre. Hacker Artur cime. Bp. Király u. 75. I. 12. - Bernát Endre, Bp. Király u, 75. II. 25. - Nemsitz Ernő munkakönyvét magával vitte. 102. old

KUNTAR LAJOS: Nyomdaszmozgalmak Szombathelyen / 1892-1914 / 89. old

VASI SZEMLE, XXIII. évf. 1969. 1. szam, Szombathely

CSOBOLYA ISTVÁN, nyomdász

1909-ben Szombathelyen nyomdászsztrájk a Vasvármegye nyomdánál. A tulajdonos, Lingauer Albin az Iparhatósághoz "... van szerencsém beterjeszteni jogtalanul kilépett munkásaim munkakönyvét. - Csobolya István, Bernát Endre, Singer Manó, Hacker Artur, Menesik Tivadar, Blazsek Ferenc, Borsiczki Lajos, Burger József." - 102.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen / 1892- 1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

M.D.K.

Csobor Géza

1013. Pihenő atléta. Szobor. 62. cm. mag. bronz.
Elveszett. /Fővárosi Képt./

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
72. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Csobor Géza

Pihenő atléta, br.szobor

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

EA ..... ltsz. . Gyűjtés helye

Csóbor Eszter

Rajz [Pedro]

N. N.: Pedagógus művészcsoport
Tapolcán

Környezet 1970 15 fr.

Csobor Géza

Pihenő atléta.
Szobor.Bronz.Sign.1923.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Csoboth Elemérné

Szerepelt a lakást diszitő művészetét bemutató kiáll.-on. Tamás Galéria.

Kat.1935.Szept.26.-Okt.10.

Csobath Ferenc

1924/25 Kőszeghi telep
– 1926/27 – 1929/30.

Ferdőpzőműfő'iskolák

73.1.

† Csoboth Ferenc

festő, szül. Torja 1906 máj. 25. A Képzőművészeti főiskolán Glatz tanítványa volt s 1932. feldúlt Kőrös ostroma c. nagy történelmi képével.

Révai XXI. 233. l.

CSODÓ LAJOS, timármester

Az 53.752.1.1.ltsz.-ú miskolci timár-varga céhbehivó-táblájában eredeti behivólevél található. Szövege: "A m. timártársulat közjele kibocsájtatott mestertársunk Szabó János úr végtisztessége végett. Temetetni fog folyó hó 4-én, azaz szombaton délután 3 órakor az avasi templomból. Miskolc, 1922. II. 3-án. Csodó Lajos jegyző." Tintával irva. Papir hossz: 16 cm. Szél: 16.5 cm. Ltsz 53.752.1.2. 206.old

BODÓ SÁNDOR: Céhbehivótáblák a Miskolci Herman Ottó Múzeumban 171.old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. VII. 1968. Miskolc

Dr Csog András

fáneras

Magyarhermány

l.

Ezredéves kiáll

XIII. cs. 18. l.

Primer cuarto X. 187

Csoha D o m o n k o s, ötvös, l. *Tzschocha D.*

Csoha D.

Absztalái megjegyzése